

پیامی خواگان

سهر بهست خسرو عارف

گتیبی
په پامی خواگان
نوسینی سه ربهست خه سره و تارن

ISBN 978-82997856-2-4

هه ر ده ستیو هردان و گوپیگردنیك سزای پاسایی
له دواپه

په پوهندی : 0047 -46433863

004733048041

Sari-ari@onlin.no

نهم گتیبه باوه پری منه پروردهی چوارسال

بیرگردنه وه و دارشتنه

2004 تا وه گو و 2008

تاپتۇرى رۇڭگارى

كاتىك فلچەكانم بۇ ھەلئانگىرېت، وئىنەي رېستەكان دەكىشىم چۈنكى مەن نووسەرىكى ھونەر مەندىم، ناگادار بە رېستەكانى مەن تابلۇن. داستانەكانم ھونەرن، فەرموودەكانم فەلسەفەي خامۇش. ووتەكانى مەن ھىندەي فرېشەتەكان جوانن. ئەم كىتتې باوهرى جوانى وئايىنى مەن. مەن نىزامەندىم بە خەندەكان جىھان لە پېس بوون رۇڭگار بىكەم. مېرولەكان باوهرىيان بە مەن: ئەوان لەشكرى گىيانى مەن. مەرۇف بوونەوهرىكى زۇر سەرسوورپىنە، ھەر لە خۇيانەوہ خواوہندىيان تاك و تەنھا كر دووہو ھەموو عەيب و عارو شەروشەيتان و فەرتەنەكانىيان خىستوتە ئەستوى ئەو! ھەرچى ھەلدەستىت دەلېت: خوا يەكەو نايىت بەدوو.

مەرۇف بوونەوهرىكى سەرسوورپىن و سەيرە! بەلام لە باوهرى مەن: مەرۇف بۇ نژايەتى تەبىعەت و خواوہندو ژيان نروسەت نەبوو، بەلكو زادەي خىرېكى مولىقە و ئامانجى بە ھارمۇنى بوونە لەگەل ئەو تەوہرو ھىزو كرگارە ئەفسانەيىيانە! چۈنكى مەرۇف خۇي ئەفسانەيەكى پېرۇزە. جىگەي ناخە كە پەروەردە بە نرېژايى مېژو ئاشناي كر دووین بە شەر و كىشمەكىش لەگەل ھەموو ھىزەكاندا و تەنانەت مەرۇف لەگەل خوروى خۇشيدا ناكۆك و نژ و ناجۆرە و نژ بە سروسىتى خۇيەتى. لەم كىتتېنا.. مەن باسى ئەفسانەكانى جەوھەرى زاتىك دەكەم كە مەرۇفايەتى پىشتىيان تىي كر دووہ و ئەويش لە مەملەكەتى خەونەكانى خۇيدا. نالېم گىرى خوار دووہ.. بەلكو ھارمۇنى دەژى و ھەست بە ژيان دەكا و نىزامەندە بە خەندەكانى جىھان رۇڭگار بىكات.

ھەست بەوہ دەكات كە وەك مەرۇف خواوہنى خواوہند و فرېشەتە و نېوو خواوہن بەھرەكانى خۇيەتى.. ئەو تەنھا جوانى دەپەرستى و باقىي ئايىن و مەزھەب و باوہرەكانى مېژووى خۇي بۇ كر دوون بە تابلۇ و لە كىتتېكانىدا پىشكەشى ئېوہى دەكات.

مەرۇفكە ھەست بە بەھرى جوانى دەكات و خەو بە رۇخسارى خواو پىغەمبەر و فرېشەتەكانەوہ دەبىنىت. جا بە ھەلە تىي مەگەن. بەلكو ھەول بەدن لە كاتى خويندەوہى ئەم كىتتېنا. كەمىك بەسەر خۇتاندا بچنەوہ. چۈنكى پالەوانى ئەم داستان و تابلۇيانە. خوروى جەزەرتى نوحە و باسى ئەوتان بۇ دەكات و دەفەر موئىت: مەن باوك و بايىرەي ھەموو پىغەمبەرەكانتەم.. نژايەتىم مەكەن.. چۈنكى مەن باس لە جوانىيە شاراوەكان و نرېويىيە باوہكان دەكەم. مەنىش خواوہندى خۇم ھەيە و سەرقرتم مەكەن. رېگەم بەدن خەو بە جوانىيەوہ بىنىم و باس لە بە جىھانى كرېنى جوانى دەكەم.

نالېم مەن گوناحم نەكر دووہ.. بەلام دەتوانم بەلېن بەخۇم بەدەم كە لە خۇم خۇش دەبەم. لە گوناحەكانى خۇم خۇش بووم و لەم كىتتېنا باس لە جىھانىك دەكەم كە ھەم ئەفسانە و ھەم راستى و ھەم فەنتازىيە.. دەشېت نوئى نەبىت.. بەلام شىتېك كە مەن دەموئىت بىلېم ئەوہى كە گوناح نىيە خواوہند زۇر بىت! سەيرىش نەبىت بەلاتانەوہ گەر بىلېم: مەن ھەست بە نەستى بوونەوہر دەكەم. لەھەر دۇخىكدا.. لەھەر نىرېكى ئەم كىتتېنا مېنىكى جوان پەرسەت خۇي مەلاس ناوہ و دەزانىت چۇن بەسەر باوهرى خۇيدا بچىتتەوہ. دەزانىت بنووسىت.. بىبىنىت.

بەم كۆتۈپ، مەن باسى ئەو خەونانە دەكەم كە خەزەرتى خدرى زىنەدە = پىرشالىيار - لەيادى مەن ئەخشى كىنشاون. ھەرۇھە باس لە بىئولاتى و بىئالائى مىللەتى نوح دەكەم. دەمەوئەت كەرامەت بەم بە بەرگىكى نوئى و لەبەرى جىھانى بەم. مەن ھونەر مەندىكى راستى پەرورەم: ئەگەر راستەقىنە لە دەرەوھى بوونەدەرىشدا بىت، مەن ھەستى پى دەكەم، ئەگەر راستى خواوند بىت بە چاوەمەكانى ھەست دەبىيىنم. مەن ھەستى پەيامەكانى زەردەشت م. مەسىح پىرۆز و جوان و مەتەن دەبىيەم لە يادى بوونەدەرىيا. ئەم كۆتۈپ زەمىنىيە: باسى پەيامى خواكان دەكات. باسى پەيامى پرگارى و ناوەرۆكى فەلسەفەى ئاكار دەكات. مژدەيەكى ھەم بىرىنە و ھەم نوئى و باسى چاوەمەكانى مەروقى سەرەتاو ھەلگىرى پەيامى خۆر دەكات. كەنىسە و مژگەوت و پەرسىتگاكان و ئاتەشگاكان دەكات بە تۆپىكى ئاگرىن و مەتەن: كە جەوھەرى ھەستى فېمىنىزىمى ئىستاتىكە و لە مەنەو دەكات بە ئىوھ.

لەم كۆتۈپەدا كات وەستاوھ. كات و شوپىن جەوھەرىيان لە ھەستى مەنى بى مەئوادا سېر بووھ. كات و شوپىن سەرى خۇيان ھەلگرتووھ و نازانن پوو لە كوئى بەكەن! باسى سەر لىشىواندەنى خواكان و خۇدى خواوند دەكات. كە لە تاو خۇيىن پىژى و خۇيىنخۇرى مەروقى - زەندەقىان چووھ لە ئاسمانەكاندا و بە دان: نىنۆكى خۇيان دەگەزەن لە ھەشمەت و توورەيى و ترسانيان لە كەردەوھى دىوھەكان! ناوئىرەن دابەزەنەوھ ناومان - تا ئەو كاتەى خۇمان وەك ئەوھى مەروقى پىرۆز كۆش نەكەين. دەترسەن لە ئاتاجى كەردەوھەكانمان.

بۇيە مەن بە نەركم زانى واز لە ھەوھس و خۆزگە و ئومىدەكانى خۇم بەيىنم و دانىشم و باسى جەوھەرى ھەستى بوونەدەرتان بۇ بەم و بە رابەرەكانتان - بە ئافەرەتەكانتان بەفەر موموم: دانىشم، بىر بەكەنەوھ و چاوان بىننە سەر يەك و دەستى پىز بىننە سەر سىنگتان بۇ تابلۇكانى ناو ئەم كۆتۈپ پىرۆزە. چونكە لىرەدا ناواكانى مەن ھەرۇھە خۆزگەى مەن دەكات بە مووقەدەسەت. واتە دەكات بە ھەستى بوونەدەر. بەلى: لەم كۆتۈپەدا ھەرەشە و گلەيى و سكالاكەم دەكات بە رەحمى بوونەدەر. باسى كەرامەتى خەزەرتى نوح دەكەين بە فېلمىكى نوئى - تا جىھان باسى ئەفسانەى نوح بىكەت بۇ وەجەى باھاتووتان. چونكە مەروقى وا خەرىكە بوون و بونىيانى خۇى تەفرو توونا دەكات. بوونەدەر و خاوا خواكان سەرىيان لى تىكچووھ و مەن دەكەن بە دەمراستى خۇيان - تا بە ئايىنەكانتان بەفەر موموم، كە نوح باوگە گەورەى ھەموو پىنەمبەرەكانتانە و لەسەرتانە پىزى لى بىگرن. دەرەختى زەمان لەسەر سەرى رواوھ و ئىوھ نايىيىن. جا تىكايە پەندى لەم كۆتۈپە وەر بىگرن.

چونكە خواوندەنى نوح - ئەو خاوايە نىيە كە ئىوھ تىي گەيشتوون. مەن باسى ئەو خۇم و خواكان و فرىشتەكانى خۇمتان بۇ بەكەم. دەزانم كارىكى باش دەكەم. خواوندەنى مەن لەم كۆتۈپەدا: ھەستى نانۆيە. ئەم كۆتۈپە باس لە ئايىن ناكەت. بەلكو مەروقى فېرى ناسىنى جەوھەرى جوانى دەكات. خەز دەكەم بىرواتان فېر بەم، بىرواھىنان بە رەمەكى جوانى. جا فەرموون، بزانن ھەستى ھونەر چى دەلئەت. دەزانم لە ئەنجامدا ھاورام دەبىت و نان دەنى بەوھدا كە ژيان و جىھان - بە خەندەكانمان پرگارى دەبىت. گەر بمانەوئەت دەتوانىن سەرى بەر زمان بەكەين بە رەحمى بوونەدەرىيا و فېرى بەزەيى و لوتف و جوانى بىن لە خواوندە و خواوندەكان و لە فرىشتەكانەوھ. چونكە ئەوان لە ئىمەن. دەزانم لىشم دەبوورن گەر بەشانازىيەوھ پىتانى بلېم: خواوندە و خواكان و فرىشتەكانى مەن زووربەيان مېيەن. مەن پىم وايە كە مەروقى كارىكى چاك دەكات گەر خاوەنى خاوايەك بىت. چونكە بوونى خواوندە چاترە لە نەبوونى - لە جەوھەرى كەسىتېماندا. سەر بەست

ووتەپەك دەربارەي ئاۋەرۈك

من به زمانی پەتى وپەسەنى دايك دەنووسم و دەدویم. كۆمەلىك باسى سەير بۇ مىللەتكەم دەگىرپەوه. به فەرمودەكانم نیازمه مىللەتكەم فیزی دابو راستی پەرسى بكم. دەمویت بلیم ژیان عەبەس یان بیهوودەبی نییه. ژیان مانایەكى به نرختری هەیه.

لەم كتیبهدا مژدەى هاتنەوهی گیانی حەزرتی نوح بەمیلەتانی جیهان پادەگەیهنم. چونكە میژو و پروناوەكانی دووپات دەبنەوه.

لەم كتیبهدا ئەوی باوەربار زیندانه لە بەستەلەكەكانی قوتیدا.. هەژدەسالە: زیندانه لە ناو زیندانێكى لە شەخەتە دروست بوو. باو باران، خاك وئاگر یاوەر و هاو دەمی هەمیشەیی ئەون. ئەویش لە بیئولاتیدا، به بی ئالا، به بی ئەوین دەژی.. تا ئەو كاتەى كات پادەوهستیت؛ و تیايدا ئەو ئازاد دەبیت. من ئەركی بوون بە ئەو دەكیشم لەم كتیبهدا؛ كە هاوړیکانم پینان شەرمە بیخویننەوه. و تێم ناگەن. بەلام ئەم كتیبه باس لەوه دەكات؛ كە پۆژیک لە رۆژان (لە داها تووبا) لە بیستوو یەكەمی ئەو رۆژنا شەپۆلەكان توورە دەبن، بە شەق بەر دەبنە ویزەى زیندانه شەخەتەیهكان.. حەزرتی نوح لە زیندان رزگار دەكەن.

بەلام ئەو چیتەر لە مرۆفێكى ئاسایی ناچیت. بەلكو بووه به بوونەوهړیکى تاییهت ودرەختی زەمان لە سەر سەرى پرواوه.. بالای هیندەى بالای بوونەوهەر بەرزە: لق و پۆپی چر تەنراوه به گەلای گیانی پیرۆز.. هەزاران هەزار لای گەلای شینووی گرتوووه. گەلای لاشینووی سپی.. گەلای لاشینووی گیانی حەزرتی مەسیح و ماریاكانی جیهانه كە لە مۆزەخانەكانی جیهان قووتار دەبن.. گیانی مندالانى ئەنفال وناكازاکی و لەپرسا مردووەكانی ئەفریقا و هۆلۆ كۆستن.

دیت، چونكە لەناوماندا، دیت سەرى لەئاسمانەو پییهكانی لە زەمین.. كە دەروات باو هەواو ئاگرو بۆركان. شەپۆلەكان هەلدەستنه سەر پێ بۆ ریزلینان لەو.. خاك گۆی بۆ رادیریت؛ گشتیان وەك پالەوانی گیانی، پاریزگاری لەو دەكەن. ئەو پەيامی ئاگرینی = ئارارات- ی پییه. ئەو منیكى ئازادم! من ئەوێكى پەتیم لە داھینان و یەكبوونی گیاندا.

ئەو دیت، بەناوتاندا تیدەپەیت، كە دەروات، جی پیكانی سەوز دەبیت، چونكە پەرە لە چیرۆكى مەزن، لە داستانى نەبەرد، پەرە لە باسى گەشتەكانی بە ناو هەسارەكاندا. چونكە ئەو هەژدە سالی زیندان بوونی بە گیان ناسییووه بردۆتە سەر.. ئیستا ئەو لەناو وشەكانی ئەم كتیبه زەمینیه پیرۆزەدا دەژی.. بیئولات و بیئالو بیكەس و بیناوه لەناوتاندا.. ئازادەو دەگەریت. من ئەوم.. ئەویش منە. جا ئەمە راستییەكى گومان لێكراویش بیت، ئەو هتا لەبەر دەستتدا.. بیانخوینەرەوه؛ چونكە باسى كەرامەتى باوكی پیغەمبەرەكان دەكات.

من كیم؟.. بابایەكم هونەرمەندو عاشق. دەگەریم بەدواى عیشقا.. من نمایندەى باوەرى ئەوم.. من لەقلەقێكى پیرۆزم، جالجالۆكەى سپی پیرۆز، و پیرشالیارو خودی حەزرتی نوحم.. ئەم كتیبه هاو ناویته بوونی زاتە لە تەوهرێكى هەمیشەییدا. چونكە ژیان هەمیشە دووپات دەبیتەوه. مرۆفی پیرۆز نامریت تا كۆی پەيامەكانی خۆی نەگەیهنیت.

لەم کتیبەدا؛ بە پەندەکانم باسی ژيانی گیانی ئەوی کوردتان بۆ دەکەم.. بە مەروئەتی و بە دێوکانی ناتۆ دەلێم؛ ناوەشین، شەرم بکەن، کاتی ئەوە هاتوو بەسەر خۆتاندا بچنەو. چونکە وا تۆفانێکی تر بە رێوێه. ئەمجارەیان دەریازبوونتان ئاسان نییە.

چونکە من زمانی باوکی پیرۆزتانم و لەناوتاندا هەست بە شەرمەزاری دەکەم. داوی حەقی میللەتی کورد لە جیهان دەکەم. ئەم کتیبە پڕە لە برینی بەسوویی فاتیماو دۆغاو لەیلاو ئاشتی و هەوار.. پڕە لەگیانی حەزەرتی ماریاکان و مەسیحەکان و خواکان.. فریشتەکان تەنها لەسەر شانی ئێو نیین، بەلکو فریشتەکان لەسەر لێوی شازادە و لاتی بەفریش لەدایک دەبن. ووتەکانی ئەم کتیبەش فریشتەکانی من کە بە زمانی میروولەکان دەبوین.. چونکە ووتەکانی من لە بزە سەر لێوی مەروئەتی رەسەن لەدایک دەبن، ووتەکانی من وەک فریشتەکان جوانن. منیش پەنابەریکم و هەست بە نازادای ناکەم لە بەهەشتی ئاوارەیییدا. من لە ولاتی بەفر دەژیم.. میللەتەکی وەک زوقم سارین.. لە ولاتی بەفر کە من تیایدا، لەخۆرا مەحکوم کرام بە زیندان.. زیندانی بەهەلەدا چوون؛ زیندانی کینەو پرق لیبوونەو لە میللەتی کورد.. چونکە من پەنام بەرە بەر ئەوان، لەناو ئەواندا بەدوای عیشق و نازادیدا گەرام.. دەرنگانی زانیم کە مەروئەتی لە زیندانا عیشقی چنگ ناکەویت، ئەگەر لەدەستی نەبات. هەر وەها نازادای لە عیشق مەزنتەرە. چونکە ئەوان نازادییان شیواندوو.

من مەروئەتی دەوێرم بێم: من خواو خواکانم نەدیو. بەلام لە خەونەکانمدا؛ خواوەندی خۆم و گشت فریشتەکان دەناسم. کە ناوی زووربەشیان نازانم.

جا گویم بۆ رابێرن تا باسی گەردوونی جوانیتان بۆ بکەم. تا باسی حەزەرتی نوح و ئەفسانەکانی خۆمتان بۆ بکەم، کە لە پاش هەژدە ساڵ بینکاری و تەنهایی و ترس فێری بووم. چونکە من هەرگیز پشتم لە زانستی جوانی نەکردوو.. جوانی گۆشکەری باوەری حەقە. چونکە نوای ئەو هەموو سالانەی ژیان لە زیندانی بەستەلەدا، من نووچاری نابەش بوون بووم. بووم بەئێوە. هەلبەتە لە خەونەکانمدا. لەو کاتەو من لە خەونەکانمدا بەدوای لەشی دووگەرتی خۆمدا دەگەڕێم. بووم بە مەروئەتی کە خەونەکان لە ژیان جوانتر دەژێم. چونکە هەست بە بوونی مەروئەتی خۆم ناکەم لە زیندانی گومان و ترس و بەهەلەناچوونی دێوکانی جیهانی یەکەم و دووهمدا.

بۆیە ئەم کتیبە راستییەکی تاییبەتە بەمن. جا من بیناو یان ناوبار، هەر بوونەوهریک بێم، لاریم لەو نەییە کە رەسەنایەتی خۆم زۆر چاک دەناسم، دەزانم کە خەونەکانم پڕن لە ژیان، کاتی کە ژیان لە میللەتی نوح دەگرت بە زەهری مار. بۆیە چاک بزانه. کە منی پەنابەر، چوار پالەوانی مەزەم تیا دا دەژێ، حەزەرتی نوح، پیرشالیار، جالجالوکی مەزن، حاجی لەقلەقی پیرۆز. لەوینا کە بوونم دووگەرت دەبیت، ژیان لەخەونەکانمدا ئاراستەییەکی تر لەخۆ دەگرت. چونکە بەرەوامی ئامانجی ژیانە و کۆل نەدان مەروئەتی دەگەییەت بە ناھێنانێکی مەزن.

ئەم کتیبە پیشکەشە بە میرۆو گۆران ی کورم، بە جیهان، بە میللەتی رەسەن و پیرۆز، کە لانکی زووربەیی پێغەمبەرەکانە. چیا ی جوویش (ئاراراتی پیرۆز) پەرستگاو مەککەیی رۆژەلات و رۆژئاوا یە. ئەم کتیبە باسی کاتیک دەکات کە کات تیایدا وەستاو. بەلام لە چرکە یەکاندا دنیا بە رێو دەچیت.. کەس هەست بەو ناکات کە هەندیک جار چرکە یەک دەنگیک دروست دەکات.. مندا لیک دەهێنیتە بوونەو.. بوونەوهریک دروست دەبیت.. مەروئەتی دیت، پەيامی خواکانی پێنە.. لێرەدا کات وەستاو، کات مە، چونکە هەر باوەرێکی نوێ کە دیت، تیایدا کات دەووستیت. منیش لە رابردو و ناھاتویدا، لە خەونەکان و لە راستیدا چەقیوم و دەربەستی کات نیم.

من لهم كتيبهـا زورويهى زورى پالوانهكان و خواوهندهكانم.. ئەم كتيبه گيانى منه بۆ ئيوهى مرؤف..
پيشكەشه به گيانى نايك.. بەتايهتيش پيشكەشه بهوانهى كه خۆشم دەوين. پيشكەشه به شازادهى ولاتى
به فر و پيشكەشه به ميللهتى نوح= كوردهكان.

حەزم نەكرد وەك رۆمان ناو نووسى بكەم، چونكە شينوازيكى تايهتە له ئەدەب. بۆيه دەتوانم ناوى لىبنيم
كتيبي پيامى خواكان. جا پروانن چۆن مرؤفئىكتان نيشان دەدم.. خەلكيينه، پروانن، چاوى هەستهكانتان
هەلگۆفن.. چونكە هاتنى نوح داستانى نازادى تيايه.. باسى گەرانهوهى نوح دەكات بۆ لووتكهى جوود..
به رگى بهرى سپى سيبه، مئرولهچن.. لەسەر سەرى درەختى زەمان كه له تەنافهكانى جالجالۆكه يان له
ئيسك و ترووسكى ئەنفال دروستكراوه؛ رۆشنه و دەرەوشيتهوه.. دەرپوات: به دەم ريگهوه داستانى
فريشتهكان بۆ مندا لان دەگيرپيتهوه... باسى ئەفسانهى گەرانهوهكانى بۆ مندا لانى جيهان دەكات. بىر له
داهيانى كەشتيهك دەكاتەوه سپى سپى. لەشى كووتراوه به سيمای هەموو فريشتهكان و بتهكانى
ناسمان.. ئەو مرؤفقيهتى لەسەر لەش و دللى خۆى كوتاهه. جا ريگهى لى مەگرن: با به ناوتاندا بيت و
بچيت و بتوانيت به فرمويت بۆتان. چونكە ئاخوتنهكانى ئەو فەرموده و مووفهركى خواكانه. ئەو له زۆر
زياترى ديوه له سالانى زيندانيدا له وولاتى كرپوهو به فر. ئەگەر چاوت پيى كهوت، به هەلهـا نهچيت..
چونكە ئەوه خۆيهتى ديتەوه، هاتۆتهوه.. گۆپالئىكى پييه : كه به دەستى ميللهتى بارزان دروستكراوه، له
ئيسكى شههيدان و ئەنفال و كيمياكراوان و بۆردوومان كراوو خانووبهسەردا پروخواوهكانى ميللهتى
زاگرۆس و خوى نوح دروستكراوه. ديت .. هاتوو، له ناوماندايه.. جا دەر بهستى كات و شوين مهين لهم
كتيبهـا.. به لام سوود له سامانى فەرمودهكان وەربگرن. چونكە ئەو شايانى ئەوهيه كه ولاتىكى نازادى
هەييت. دەنا ئەو دەفرمويت: نارارات دەييت به پايتهختى مەملەكەتى يەكگرتوى كورد.

تاپئوى داپەش پووئى خوو

لهو ته هی هم وده ژیم، بیکهس و بیولات و بیئالا و ونم. دهگه پیم بهدوای ئه و جوانیانه دا که
نیوهکان ناگیریان کردوه، نیوی کورد و عه رب، توورک، روس، فارس، ئینگلیز، نیوی
بیگانه به میلهتی نوح.

من پهناهندهم و له ههندهران دهژیم. ژیانیکی کوله مه رگی. بیتام، بن مانا. چونکه مافهکانی
ههستکردن به بوونم ناگیر کراوه و تهنها لهخهونهکانمدا تامی ژیان دهکهم. کاتیک که بیدار
دهبمهوه، دنهوه مهوه. چونکه خهونهکانم کردوه به نیشتمانی دوایین. گهرچی لهولاتی بهفر دهژیم،
بهلام خهون، ولاتی راسته قینهی ئه م سالانهی دوا ییمه.
شویک له شهوان، لهخهوما؛ کات وهستا. زرمه یهک له بوونم ههستا، رچه نییم و ههله داوان ههستامه
سه رپن! سه ریم کرد نیوهی لهشم نهماوه! بی نییم نابش بووم. بووم به دوو که رتهوه. خهونم ده بیینی!
خهونم به خومهوه ده بیینی! نیوهی لهشم له دهرهوهی ماله کهمدا، له قهیرسانیکدا و نیوهکهی تری لهشم له ناو
ماله کهمدا؛ واته له ناو ژووره کهمدا مابوووه! هه ر به شیک له لهشم، لهخهونه کهمدا به دوا ی نیوهکهی تریا
دهگه را! سه ریم لئ شتوا بوو! بیدار نه ده بوومهوه. ماندوو نه ده بووم له گه ران به دوا ی نیوهکهی تری لهشی
خومدا! ده زمانه که ئه وه تهنها خهونه و راستی نی یه! کهچی بیداریش نه ده بوومهوه! ئه وهی لهخهونه کهمدا
سه رنجی راده کیشام ئه وه بوو که هیزکی یان بوویهکی گیانی نادیار له نیوان ههردوو به شه کهی له شمد
وهک ههستیکی نازاد دهگه را! ههستم ده کرد ئه بوونه گیانییه نادیاره زور له پارچهکانی لهشی مادیم
کارامه ترو نازاندرو زاناره. بویه چهقم بهسته سه ر ئه وه هیزه نادیاره. ده شیت بتوانم به یاریدهی هه ر
یاخوود ههستی هه وتم بتوانم پورتر تیکیتان بخره بهر چاو. هه ر لهو کاته نا له شکرکی میرو له سپیهکان
هاتن و تیم ووروکان.. ئهوان باوه ریان بهمن بوو له خهونه کهمدا. ئهوان شهروال و چوغه و سه لته و
درهختی زه مانیان له سه ر سه ری من ده چنی.

بهلام له بهر ئه وهی بیدار نابمهوه، چاتر وایه باسی ناستانی خوم و خهونهکانم تا بۆ بکه م. بۆ ئه وهی
سه رت نه شه شینم، باسهکانم بۆ کردون به تابلو، تابلوی ئه و خهونانهی که لهو شه وهدا ده می نیین. ئه و
شه وه سامناکه. که تاریک و پروونی رۆژی بیستوو یه که می سالیک یان مانگیک بوو! چونکه ههستم ده کرد
نه ورۆزه. چونکه من زور ناگاداری کات ورۆژ و سالهکان نیم! ئهوان وهک ریبواری نه ناس به لای مندا
دین و دهرۆن، به یانی باش و رۆژباشم لئ دهکن؛ یان نایکن، چونکه من بابایهکی ویلگهردو هه لاتوم له
دیارو هه واری خوم، په نابهریکم پشتم کردۆته گه ل وهوز.. مرۆفیکی وهک من تهنها ده توانیت
له ههندهراندنا به تهنگ ئه وه وه بیت تا له ههستکردن به کهمیدا نه تویته وه وون نه بیت! چونکه ههستکردن
به کهمی پایتهختی مهمله که تی مرۆفی په نابهره.. مرۆف که رهگوریشهی هه لکه نرا روانه وهی تاراده یهکی
زور ناماقولیه، بهلام مه حالیش نییه! بویه مردن زور چاتره له وهی مرۆف پشت بکاته ژینگه و دیاری
دایک.. من ئه م باوه ریم کاتی پینگه یی که هه زاران هه زار میل دوور بووم له نیشتمانی خوم.. ههروهها
سالانیکی زورم له ده ستدا بوو.

ئیهستا لهو درهخته مه تینه دهچم که دارستانی به جیهیشتوو و خوازیاره له زه ریا نا رهگی خوی برۆینیته وه!
رهگهکانی خوی به ره و هه ناوی زه ریا ده بات و په ل ده کوتیت به دوا ی بنکنا.. به دوا ی خاکی گیاندا، تا
ریشهکانی نابکووتیته وه.

بینه وهی بزانه که زه ریا پیوستی به درهخت نییه، که زه ریا ئامان و متمانه ی نییه.. که زه ریا له قوول
قوولتره! که زه ریا هه لگری لهشی سه روو شته. بویه ههستکردن به کهمی که زه ل و ماندوو دهستم دهگریت و

ئەو چاۋ ساغمە بۆھەر جىڭگەيەك بېچم. بەلام ئەۋەش دەزانم كە زەريا تواناي نقووم كىردى يەك پوۋشى نىيە، كەچى دەتوانىت ھەمووجىھان تىك بىدات!

ۋانەزانى من لەخۆمدا ھەست بەكەمى دەكەم. نا! من لە تىڭگەيشتى بىئاۋەپى دەرووبەردا ھەست بەكەمى دەكەم! من لەتاتەشۇرىك دەچم كەھزار گويچكەي براۋوسەرى براۋى لەسەرە ھەزاران خەندەي تۇراۋى لەسەر پاكشاۋە، ھەزاران ئافرەت ۋە مندالى بىتوانى لەسەرشۇراۋە! من مرقۇئىك جىھانم لى بار كراۋە، سىروشت داۋاي گەياندنى پەيامەكانى ئەوانم لىدەكات، منىش ھەست بەكەمى دەكەم. ۋا دەزانم كە ناتوانم! بۆيە من بە خەنجەرى دەبانى ۋوشە، بە تەماشاي تىژى ۋەك خەنجەر ۋوشەكانم دەگرەمە دەبەنگەكان! ئەۋدەبانگانەي كە گوۋمانىيان لەسپەرى خۇيان ھەيە. كە خۋاكانىيان لە شەھۋەت ۋە پەرۋ ۋە پاتال دروست دەكەن.. كە كەرامەتى خۇيان ھەرزان دەفرۇشن.. كە فېتنە لەناۋ مرقۇفەكاندا دەچىنن ۋە ناپەلن دوو مىللەت تەنەنت دوومرۇف بىنە ھاۋرپىيە كەتتى! منىك، كە ھېچ باۋەرپىك بەشەر نىيە ۋە خۇم لە شەرپىكى نەۋىستدا دەبىنمەۋە!

لەبەر ئەۋھۆ تايەتايەنە ھەزم لە دەستۋەردانى زۆربا بەت نىيە.. كاتىكىش سىروشت ۋە خۋوھەلۋىستى گەلانى بىكەم بىنى، ھىندەي لى بە ناخى ەردا پۋدەچووم ۋە ھەستكرن بەكەمى نامۆبى سەرباركرىم، چۈنكە لەراستىدا زوربەي ھەرزۆرى خەلكى: ھەستكرن بەكەمىيان كىردوۋە بەكەلتور!

مرۇفائەتى لەھەستكرن بەكەمىدا دەلەۋەرن، ۋرگيان لەتېرىدا دەپرېت ۋە تىرىش نابن! جۇرىك نەۋىستى دەپەرست كە مرۇقى پاك ھەرگىز ھەست بە ناسۋدەيى ناكات لەناۋياندا! دەست بۇ كەرامەتى خۋاي ھەموو كەسىك دەبەن، مندا لەكان فېرى پەرسىنى ۋە دەۋالەۋ شەكرۇكە دەكەن.. پىز لەناۋياندا كالتى بىدەكرىت. لەناۋياندا كورد كۆتەنى دارىكەم لەدەستە سەرتاپا گواۋى!

سالانىكى زۇر خۇم سەرگەرمى ئەدەبىياتو فەلسەفەۋ دەروونزى كىرد تا سەرۋىتەك بە ھەستى خۇ بەكەمزانىم بىدەم.. عوزر لەقەباحەت خراپتر، ھەستىارىم كەشەي كىرد، ۋەكچۇن مرقۇئىكى زۇرخۇر قەبارەي زل ۋەزەبەلەك دەبىت بە زۇرخۇرى، منىش بە زۇرفىرېۋون ۋە زىاتر فېرېۋون، ھەستكرن بە كەمىم فۋوى تىۋو ۋە! تا ۋاملنەت كە ئىستا لەۋرگەيەكدا دەژىم تاك ۋەتەنھا.. لەۋانەيە باۋەرپەكەيت كە دورگەكەش ناۋى دورگەي (ھەستكرن بەكەمى) يە! لەۋىدا نابەش بووم بۇ ھەزاران بەش. بەشېكەم لەۋلاتى خۇمە، بەشېكەم لەھەندەران، بەشېكەم لەزەۋبىيەۋ بەشەكەي ترم لەناسمان! ياخۋا خەلكىنە دوژمنىشتان نەبىت بەپەندى ھەندەران.. ھەندەران مرقۇف ۋە ۋون دەكات.. ەزىتى دەدات.. لەت لەتى دەكات، فېرى نەۋبۋونى ۋەلات ۋە دەستدانى چاۋگەكانى مندالى خۇي دەكات. يان دەيكات بە پەيامبەرپىكى ۋون! ھەندەران دەكات بەھاۋرپى سەك ۋە پىشېلە ۋە بالندەۋ گول، دەكات بەدراۋسىيى دىۋە زۇر خۇرەكان، ئەۋ دىۋانەي نازانن چى بخۇن، ھىندە پىس خۇرن گۆشتى خاۋدەخۇن، دلى بالندەكان بەزىندۋوبى رىشەكەش دەكەن.. خۇن دەخۇنەۋە.. كەلەكانىيان رىژو مەرى نەفەسىيان سەگە مالىيەكانىيان دەتوقىنىت. بەقاقاي بىشەرم ۋە دىۋان، فرىشكى فرىشتەكان دەخەن.

سالانىكە دىمۇ دەچم، تاكو تەنھا، ئەگەرچى لەقوتى يەكەمى ژياندا خاۋەن مال ۋە مندا! بەلام لەقوتى پەنابەرى لە ۋەھەندەراندا خۇم بەخاۋەنى ھېچ نازانم.

شى زۇرسەير دەبىنم لەھەندەران.. مرقۇف دەبىنم بوۋە بە دىۋ، بە سەگ.. دىۋ دەبىنم سەرى سەگى ھەيە، دىۋدەبىنم سەرى گورگ ۋە بەراز ۋە پىشېلە ھەيە! سەگ ۋە بەراز دەبىنم لە دىۋپەرسەكانى ۋەلاتى خۇم جۋانتر دەخۇن ۋە جۋانتر دەۋىن! دىۋپەرسە دەبىنم سەرى بەراز ۋە كلكى بەرازى پىۋەيە! چۈنكە

مرۆف کەم بۆتەوێ لەجیھاندا.. مشک دەبیینم ناوهری فیلە! پشیلەو سەگ و مشک و گورگ هاوڕین، کەچی دوو مرۆقی هاوڕی نایبینم!
لە دوورگەکانی دەورووبەرما جارناچارمرۆفی دێوپەرست، یاخود دێو دەبینم کە رینگەیان لێ ون دەبیت و دەکەوێ ئەم دوورگەییە منەو.. بەستەزمانانە هیچ نایبین، چونکە ئەوان خۆیان لێ بۆتە خواوەند.. گرگنوو بۆگەن و فشەل بە لووتبەرزى دینو دەڕۆن.. خێسە لە دارووبەرد دەکەن، وای نیشان دەدەن کە گوايا رینگەیان هەلە نەکردووە.. وادەزانن خوادیتوێهەکان بەهەلەنا ناچن! بۆیە بە بایبوونیکى نادانیا لەمن دەپرسن: دەلیتی رینگەت لێ ون بوو؟

منیش پێیان دەلێم، من لە وونبوندا دەتوانم بتانخەمە سەر رینگە.. چونکە من دلی رینگاکانم دیوێ. من گویم لەدلی هەموورینگاکان گرتووێ. من گیانی رینگانم دیوێ.
لەرستندا نیشانەى باش بۆ ناسینەوێ دێوی نەزان و خۆبەکەمزان ئەوێهە کە قینیان لە وەلامى نە- ە.. حەز دەکەن هەرچیەکیان ووت، تۆ بلێیت بەلێ، لەو بارەدا هەرچیەکیشیان پێلێت، هەر دەلێن بەلێ!
چونکە دەترسن لەقەبارەیان کەم بکاتەوێ ئەگەر بلێن: نە. بەلام من حەزناکەم دێوێهەکان تووێهە بکەم، چونکە من دەست نابەم بۆکەرەمەتێ کەس. گەرچی وەک بیستووێم دەلێن دێوێهەکان کەرەمەتیان نییە!
بەلام من وادەزانم کە جیوچانەو وەریش کەرەمەتێ خۆیان هەیه، عیززەتێ نەفسیان هەیه.. بەلام من لەبەر مەیلی پەزەماندیتێ خود بە مرۆف زانیم بەشى خۆیان ریزیان لێدەگرم، چونکە مرۆفایەتێ ژێردەستەى دێوێهەکان، بەلێ دێوێهەکان!

بەلام ئەگەر بێت و دێوێک یاخود خێوێک یان دێوێهە رستیک بیهوێت بە نزیکبوونەوێ لێم، بیسەم بکات، تووێهەبەم، دەیترسینم، پێی دەلێم کش. یاخود فستەقووی بەسەرنا دەخوینم.
چیبیت لەتۆ نەپتێ، ئەشکەنەجەى هەستکردن بەکەمى تادەهات زیاتر زیاتر قەبارەى جیھان و ولات و شارو مال و ژوورەکەمى تەسک دەکەردووە، بەجۆرێکی ئەوتۆ نەمەدەزانی چۆن لەوژوورە تەسکەنا جینگەم دەبیتەوێ؟! نەمەدەزانی چیبیکەم! چونکە ژوورەکەم جیھان و ولات و مالو ژینگەى من بوو.. قەبارەم لەپیش چاوی خۆمدا بچوک دەبووێهە. تا واملێهات خواوەند بەزەمى پیامداهاتەوێ.
ئەو شەوێ کە زەمە لە بوونم هەستا! لەخوما بووم بەدوو کەرتەوێ. لایەکم پەرییە ناو قەبرسانەکەوێ، لاکەى تریشم لەقەپۆزى ژوورە تاریکەکەمدا: تاریکی خۆش خۆش دەجیووم. لەوقەبرسانەدا خواوەند فرسەتێ لێهینام.

نیووم لەتاریکیدا بوو، نیوێهەى تری لەشم لەرووناکیدا! وەکو هەموو شەوورۆژەکانى تر لەبازنەیهکی تەنگا سوورم دەخوارد، بازنەیهکی هێمایى یاخود خەيالى شیوێ! سەیرى هەمووئەوشتانەم دەکرد کە هەمیشە دێبووم.. سەیرم لێدەهات کە دەمیینى شتەکان وەکو خۆیانن! خۆم بەهەرشتیک یان بە هەرکەسێک هەلسەنگاند، باوهرم نەدەهات، چونکە دێوێهەکان دەیانویست دەست بۆ سروشتەم بەرن! وایان دەزانی بەدابەشبوویى دووچارى زیلەت بووم! چونکە لە خەونەکەمدا دەرو دراوسێکانم لێبوو بە دێو! هەموو دەورووبەرم سەيرو شیواو دەبینی! منداڵم دەبینی لە میزەلان دەچوو! زۆر سووک بە هەوانا هەلەدەچوو: لەپەر دەتەقی! کە دەتەقییەوێ، دەبوو بە هەزاران پارچەوێ! دەبوو بە هەزار منداڵ، منداڵەکان دەهاتن بۆ لام! سەیرى منیان دەکرد: سەرسوورماو تەماشای پەیکەرى لەتبووی لەشى منیان دەکرد! توومەس مرۆفی لەت بوویان لە خەونیشدا نەبینیو! هاوڕیکانیشم هەمان شیوێ! ئەوانیش لە خەونمدا دەبوون بە کەر، بە مانگا، بە بەراز، بە حوشتەر! سەرمان لە یەکتەرى دەسوورما! ئەوان بەمن پێدەکەن: دەیانووت: هەتیوو تۆ

تېكچويت و نابەش بوويت. خۆت نابىنىت؟ دەيانوويست فيرم بكن ھەلېكەم و بە نابەشبوويى بژىم. دەيانگووت: تازە بىنار نابىيتەوھ.

ئەوان راستيان دەكرد. منىش لە خەونەكەمدا ئىخەي ئومىدم گرتىوو و بەرم نەدەنا! بەو نىوھ لەشەوھ شەكەت نەدەبووم. ھەستەم دەكرد لەبازنەيەكى نووپاتدا خوول دەخۆم بەدەورى خۆمدا. ناچاربووم لەھەمان بازنەنا بە دواى نىوھكەى ترى لەشى خۆمدا بگەپىم. تاھەست بە دۆزىنەوھى شارېگە بگەم. لەوئىدبوو بۇ ھەتاھەتايە ھەستەكردن بەكەمىم لەبارچوو. يان لەباربرا. ئەگەرچى من ئافرەت نىم. بەلام لەوساتەنا كە ھەستەكردن بەكەمىم خۆنى بەرېوو، لەبارم چوو، ھەستەكرد دەيان سالە، بگرە لەوھتەى ھەم دووگيانو سك پىرو سەر پىرو نل پىرو لەش پىرووم بە ھەستى كەمى. خۆم بەجۆرىكى تر بىنى. بىنىم ئاسمان بوو بەووكەرتەوھ، زەمىن گرتىمى وئاسمان قووتى نام! بەپەلە پىروسكى گيانى خۆم دەرباز كىرد. دەنا خەرىك بوو ئاسمان ھەرسەم بىكات. لەھەمان كاتدا لەئاسمانى بەرىنەوھ شتىك بەرېووھوھو دواى بە تەوقى سەرمداو خىپكىرم!

كاتىك كەبىنارېووھەوھ، چىم بىنى؟ خواى گەورە ئەوھ چىبە؟ لەوانەيە ھەركىزىباوھرەنەكەى. بەلام ئەوھى من نىم كەس نەبىنىت! ئەوھى راستى بىت ھىلكەيەك بوو كەناى بەسەرمداو خىپكىرم. لەناوھىلكەكەنا، سى دانە مەخلووقى عەنتىكەو جوانم بىنى: (يەكەمىان جالجالۆكەيەكى سىپى. دووم حاجى لەقلەقتىك. سىتەمىان: بەلى سىتەم، مەرقىكى پىر و جوان، پىرە مەرقىكى پىرۆز بوو! مەرقىكى سەرتاپاسىپى، پىش سىپى تەبەرى پىپى! فائۇسىكى رۆشنى لەدەست بوو! دووچاوى كەشى مندالانە! قامەتى ورىبەو ھەرىندەى مندالىكى تازەپىگرتووبوو! دەمناسى. چونكە بەمنالى دىبووم! ئەو پىر شالىار=خەرى زىندە بوو!

دووجار خۆم لەھۆشخۆبىرد، بەلام ئەو بىنارى كرىمەوھ. دەترسام، بەرگەى ئەو راستىيەم نەدەگرت. بەلام ئەو لەكەين و بەنى ھەستەنەستەم تىدەكەى، زۆرچاك دەيناسىم! دەتوانم بلىم لە مندالىمەوھ دەيناسىم. سىتەم لەھەردوگىان سەير تر بوو لە رەفتاروو سەكەنات و خەركەتيا! سۆزى ھەبوو بۇ منى لەت بوو. ئەوكاتە رۆژ خەرىك بووھەلدەھات. يەكەم شەو بوو لەژيانمدا لەو قەبرسانەنا ھەست بە بوونى رۆژ بگەم، ھەندىك جار وھەا رېدەكەوئىت كە مەرقىكى بەبى ئەوھى بەخۆى بزانتىت، سالانىكى دىژل لەتارىكىدا دەژى! يان ژيان لە نووستندا بەسەر دەبات. چونكە ھەندىكجار تارىكى لەيادى دەچىت ئەو بەجىبەئىت. جارى واھەيە تارىكى دەست بەسەر مەرقىدا دەگرتىت. نەك ھەرلە خەونەكاندا: بەلكوو لە راستەقىينەشدا، ھەن تارىكى دەستيان بەسەرىنا دەگرتىت! ھەن خاوەنى چاون، كەچى نابىنىن! ئەو پىرە كە ئاشنايەكى بىزىنى خەونەكانم بوو: ترسەكانى رەواندەمەوھ. بەلام جالجالۆكەو لەقلەقم پىشتەر نەبىنىوو! پىرەئىمنى پەرواند بەزەرپراتى بوونمدا. دلم پىرېوو لە ئومىد. گيانم سەرشارلەجوانى، بىرەكانم پىرېون لەزكىرى حەق. ھەستەم بەكەرامەتى بوون و بوونەوھەر دەكردەھەستەم دەكرد لەوھ بەدواوھ دەتوانم لەخۆم بىروانم. بىر لە راستى بگەمەوھ. گوئى بۇخۆم رادىرم. چونكە خۆنەويست من بوومە قوتابىي ئەو كەرامەتە. كە ئەو جارە بۇ دووھمجارو دواھەمىن جارلە ژيانمدا، توانىم ئەو بەچاوانى راستى بىنىم. بىنارى كرىمەوھ، سىجارلەسەرىك، خۆى نىشاندام و بەتولەپىگەيەكى زۆر جواندا بەرەو پىرېكى تەمىن رۆشىت. رۆشىت و سەرتاپاى بوونى منى ھەلگىنرايەوھ. لەو سالەوھ، لەورۆژوھ، خوازىارى ئەوھم تەنھا يەكجارى نى بەبىنارى پىرۆزى شاد بىمەوھ. ئاخۆ ئەورۆژمەكەى بىت؟

بەلام لەوکاتەوه، سەری پەيوەندی گيانمان گەرمەو بەتەنگ ھەستوونەستی یەکتەرییەوه بێن، چونکە ئەولە
 خەوا؛ بێتە دیدەنیم، ھاورێیەکی گیانیمەو لەمێژە دەیناسم.. ئەو منی نوچاری گێروکاز کردووه، زۆرم
 لێدەکات باسی بکەم! باسی ھەببەتی بونوو کەرەمەت و کردووەکانی!
 باسی گەشتەکانی.. باسی رزگار بوونم؛ لە نابەش بوونم بە دوو کەرتەوه! چونکە ئەو دەر بەستی بوونی
 گیانیی منە. ئەو گیانەیی کە نەبێنراو لە نێوان لەشی دوولەتدا ئازادانە دەژی و خوشم نابینم. چونکە
 گیان ھەستیکی پەتییە. چونکە کاتیک کە مرۆف دەستبەسەر دەژی، گیانێ ئازاد دەبیت.. ھەستیکی
 ھەمیشەیی بژووو ناشایەنی کەرت بوون و نابەش بوون لە ئازادییەکی مۆتەلقدا دەژی. ئەو من لە
 مەملەکەتی ھەستکردن بەکەمیدا دەبینیت! باسی سەپرو سەپرتەرم بۆ دەرگێرێتەوه کە پێویست دەکات تۆش
 بیزانیت. بۆیە دەبیت ببووویت لەوێ کەمن ھەندیک جار باسی خۆمی چیرۆکخۆن دەکەم لەوالاتی
 ھەستکردن بەکەمیدا! چونکە چیرۆکەکانی من وەھان، ھەمووشتەکان لەپەيوەندییەکی دانەپراوان، دەزانم
 تۆ ھەست بەکەمی ناکەیت، بەلام دلنیام لەوێ کە لەژێر ئاوا چیرۆکی وەھات نەبێستوو. چونکە بەیاریدەیی
 ئەو نابەشبوونی ئەندامی و ئەو پێکھاتە ھەستی یەوه، توانیم دەسەلاتی گیانیم پتەو رابگریم، توانیم
 جەوھەری خۆم لە راستییەکی بێرین و ناھاتووشدا ببینم، توانیم ببینم، توانیم سنووری راستییەکان کە
 ژەنگیان گرتوو تێکشکێنم و دەست بەرم بۆ ریشی زەمەن لە ھەمیشەیییدا. چونکە لەویدا شتەکان
 دەر بەستی کات نین. ئەو پیرە پیرۆزە باسی ئێوھشی بۆم کردووه.. بەتەموو گەراوو زەلکاو
 خەونەکاندا گەراوومی، بەشبابالی فەنتازی بەھەموو ئاسمانەکانی ناو دەروندا فراندوومی؛ وەک بالەندە،
 وەک لەقلەقی پیرۆز و ھەشپۆش. بۆیە دەوێرم بلێم کە من لە گەشتی فریندا بە ھەمیشەیییدا؛ یەک بەیەکی
 پتەغەمبەرەکانم دیوه و نایینەکانیانم خۆیندۆتەوه.. ئەوان لەدەرونی منداڵەکانماندا نووستون.. خواوھند
 لە نیگای ئەواندا دەبینم. لەکاتی ماندووبوونو ھەراسانیدا من تەنھا پەناگەم تەماشای نیگای ئەوانە.. چونکە
 خواوھند ھەرچەندە گەورەو بەشکو بێت.. لە تەماشای منداڵا جیگەیی دەبیتەوه. بۆیە من مرۆفیکم
 نوێژەکانم رێژخایەنن. نوێژەکانی من تەماشان، تەماشای ساویلکەیی منداڵ، ھەستی منداڵ، ئاسوودەیی
 منداڵ، دلنیایی منداڵ، خوشەویستی و لێبوورنی منداڵ. چونکە منداڵ خواوھنی جوړیکە لە لێبوورن کە
 خواکان لێوھە فێر دەبن.
 پیر لەخەوندا ھەولێ دەنا فێری بێدار بوونەوھم بکات، چونکە من گەرچی نابەش بوویوم بۆ دوو بەش،
 کۆسپەکانم لە نابەشبوون گەورەتر بوون، چونکە دەمویست یەک بگرمەوه، یان بێدار ببمەوه. بۆیە
 ھەرچی بەک دەلێم، مشتیکن لە ئەژماردی خەونەکانم، نەک تەنھا خەونەکانی خۆم، بەلکوو خەونەکانی پیر
 شالیاریش، خەونەکانی منداڵەکانم، دراوسێکانم، ھاوسەر و ھاوڕێکانم. تەنانەت من لە خەوندا فێری ببینی
 خەونەکانی گولەکان و پەلەوھەران و مێش و مەگەزیش بووم. من خەونەکانی خواکانیشم ببینیوه. چونکە
 خواکان و بتەکانیش خەون دەبینن. وەک من و تۆی بەرێژ. جا باوەر نەکەیی کە من بێدارم، ئەگەریش
 لەدەم دەرچوو، مانای وایە چیرۆکخۆنێکی بێ ئەزموونم. چونکە ئەم کتیبە خەونامەکانی منە، لەو کاتەدا
 کەکات وەستا، کە من لەخەوندا بووم بە دوو کەرتەوه.
 لێرەوه رۆدەچمە دەقی چیرۆکە کەمەوه.. چونکە من نیازمەندم چیرۆکیکی تاییەتیتان بۆ بگێرەوه،
 چیرۆکیک کە لەمنداڵانی ھەستیارییدا ھەررۆژەو جوړیک خۆی دەپتسیت. چیرۆکی ناستانەکانی
 ناوارەیی.

پستىنىك ئەگرىيىت و دەرى نەپرېم، نوچارى پەشىمانى دەبم و ھاۋرپىيەكى بېرىنەش لەدەست دەدم.
 ھاۋرپىيەك كە نمونەى دەگمەنە.. مرؤف تەنھا لەو دۇخەنا ماناكانى ژيانى لەلا پوچەل دەبىتەۋە كە
 ھاۋرپىيەكى گىيانى لەدەست دەدات. بىرت نەچىت باسى ئەوكاتە دەكەم كە ھىلكەكە ناي بەسەردا.. ھەلبەتە
 لە خەوندا! بۇيە بەپىئوستى دەزانم ناگانارىيىت لەۋەى كە ئەم داستانە چىرۇكە يا رۇمانە، ياخود ئەم
 كىتپە مولكى من نىيە.. بەلكو ھى كابرەيەكى بىناونىشانى پىرە كە سالانىكى بىرژە خۇى لەھەست
 ونەستم ھەلدەقورتىنى و بە نرېژايى وپانتايى خەونەكامدا بىتو دەچىت و تكام لىدەكات باسى بەكم.
 واتە ھەمان ھاۋرپى گىيانىم.. من بابايەكى چلو چوار سالم.. تەندروستىم ھىندە لەبار نىيە بۇ بىر كىرەنەۋەو
 خۇھەلقورتانن لە شەرپو خىر.. بەلام لەپىناۋى ئەو پىرەدا لە پەيامەكانى خۇم بووردووم.. ھىوانارم
 بزانىت كە من تەنھا مرؤفنىكم كامرانىم لەسەرنىنۇكى پەنجەى مندالىك جىگەى دەبىتەۋە.. زۇرزان نىم،
 بەلام ھەستىكى سەير شك دەبەم كاتىك كە شتىكى جوان بەرچاوم دەكەۋىت.. كاتىك كە جوانىيەك
 دەبىنم، واھەست دەكەم ھەرچى جوانى جىھان ھەيە ھى منە. كاتىك كە نومرؤف لە نۇخى راموسانوو
 دلدارىدا پىكەۋە دەبىنم، ھەست دەكەم لەبەر خاترى من پىكەۋەن.. ھەست دەكەم لىم بەجوانى دەسوۋىتت..
 بەرېژايى تەمەنم نارەزوۋىيەكى سەير ھاۋزىنە، كاتى كە سەيرى مرؤف دەكەم سەرمەدەسوۋىتت..
 ۋەھاسەرم دەسوۋىتت كە بەزەيىم بەخۇمدانىتەۋە.. نازانم بۇ؟ دەشىت لەبەر ئەۋە بىت كە ژيانى ئاۋارەى
 بابەشى كرېووم؛ يان لەبەر ئەۋە بىت كە لە جىھانى خەونەكاندا دەژىم وراستىيەكان ناچىژم! بەلام لىتى
 ئاشارمەۋە؛ كە ژيان زۇر دلگىرو جوان وخۇشە؛ گەرچى من تامىم نەكرىۋە. لەبەر ئەۋەى دىۋپەرستەكان
 ھەرگىز مۇلەتبان نەۋاوم مرؤفنىكى ۋەكوخۇم بەكم بە ھاۋرپى! ھەرگىز خۇم تەندروست نەبىنۋە، بەلام
 لەخۇم تەندروستىش نانسام! چونكە من لەپشۋىيەكى كورتدام، لەھەژىبەكان ھەلاتووم، دەمەۋى چىرۇكى
 تابلۇكانى ژيان بۇ دىۋەكان بگىرمەۋە، دەمەۋىت دلېك بۇدېۋەكان دروست بەكم تا دىۋپەرست
 ومندا لان ھەستى پىنكەن. چونكە دەزانم ژيان بۇھىچ مەخلۇقىك ناچىتەسەر بەبىدل.

دل بەھەشتى كىرەۋەكانمانە. پىم ناخۇشە ھەندىك ساردوسى دىۋدەچن دلېان نىيە! روپۇشى بەرازيان
 كرېۋتە سەرو كلكى بەراز ئاسايان رادەۋەشىنن وسەگپەرستىش دەكەن. دىۋ پەرستى دەكەن! دىۋەكان
 خوايان نىيە، رابەرى ئەۋان ئەھرىمەنى شەرپ و بەس.
 كەچى كاتىك خۇم بەراۋرد دەكەم بەدەۋرۋەبەر، ھەست بە جىاۋازىيەكى زۇر دەكەم.. جىاۋازىيەكى ئەۋتو كە
 نقورچ لەھەستبارىم دەگرىت.. لەگەل ئەۋەشدا كە دلنىام ھەزارەھى ۋەكومن ھەن.. كەچى ھىشتا كەسم
 نەبىنۋە لە من تىنگات.. يان لە بىدەگى باۋەرەۋە ۋەك من تەماشبا بكاو بىنىتت و ھەست بكات!
 بۇيە چاۋەرۋانىم سىستە لە حالىبونت.. جا ئەگەر دەتەۋىت لەمن حالى بىت، خواۋەندو ئەھرىمەن و
 پەگەزپەرستىو خود پەرستىو گەل پەرستى و ئايىن پەرستى بخەرە لاۋە.. ئەگەرنا ھەرگىز لەمن حالى
 نابىت! دەبىت نەبىت بە تورك كاتىك كەمن دەخوئىنەۋە! نەبىت بەعارب، بەعەجەم، بە ئەۋرۋىپو
 ئەفرىقىو ئەمەرىكى. دەبىت مرؤفنىكى رەسەن يان دىۋىكى بىدل بىت. جا دىۋ تىناكات بەھەرچال.. دىۋ
 لىنگەۋقوچ لەشتەكان تىدەكات.. دىۋ لە بابەتىك تىناكات گەر بە سوۋدى خۇى نەبىت.. دىۋ لە جوانى
 تىناكات، جا كاتىك دىۋىك شتىكى جوان دەكات.. بە نرېۋى دەپرازىنەۋە.. دىۋ، تا شتىكى جوان
 دەكات، سەد شتى خراپە سەربار دەكات.

مېرولەكان لە خەونەكانى مندا ھاوبەشن، ئەوان لە كەسنەزانەو ھاټوون، ھاټوون تا ھاوبەشى تابلۇكان بن، ئەوان كۆتايى بە رېيسانى واتاكانى من دەهينن. بۆيە مېرولەكان لای من پيرۆزن، چونكە سپيين، لەدەرروونى پيرەو ھەلداو ھەلگەل مندا دەژين لە خەونەكانمدا. ئەوان ياو ھاوبەرى منن. مېرولەكان فەرموويان: ئيمەين نەينىيەكان لە گەردوون نا درك دەكەين. نېھنى بوون لە ئيمەنا پەنھانە گەر دەبينت. خېر جوانە، رەوشت بەرزى حورمەتى بوونە. بەزەبى نيوەى پاداشتى ژيانى دواينى مرۆفە.. مرۆف بوونەو ھەريكى پيرۆزە. بۆيە تابلۇكانى ئەم كتيبە ھيمان. ئيمە چيرۆكەكانى پير و ھا دەھۆننەو ھ.

تابلۆى درەختى زەمان

غەبىناسەكان، ۋاھىبەكان، يېغەمبەرەكان، كۆي ئەوانەي سەرقالى ئايىنىن (تىۋلۇژەكان)؛ ئاگانارى نەئىبىيەكى گەلى پەنھان. نەئىبىيەكى مەزن، كە بەررىژايى مېژو ئايىنزاكانى رۇژھەلاتوو رۇژئاوايان عەواللى گەرانوو پىشكىن كىرۋوھ. نەئىبىيەكى مەزن، بەللى درەختى زەمان. بەللى درەختى زەمان!

نەئىبىيەكى ئەوتۇ كەنەك تەنھا نەئىنگران، بەلكو ھەزاران ھەزار رۇشنىروساھىرو بىوو خواۋەندىناس ۋەنەرمەندانىشى ناچارى خوردىۋونەۋو گەرانى بېشىۋوكرىۋوھ. منىش يەكىنكەم لەۋانە، بەلام كەمىك جىاۋاز، چۈنكە من شىتىك دەريارەي ئەو درەختە دەزانم كە ئەۋان بە دوايدا ويلىن. چۈنكە ئەو پىرە ژىرە كارى پارز بىت زور نەئىبىيە خۇي لەلام كىرکاندوۋو (ھەلبەتە لە خەۋنەكانمدا)!

ئەۋان دەزانم كە لەمسەزمىنەدا درەختىكى گەلىك مەزن و پىرۇز بوۋنى ھەيە. درەختىكى مەزن كە لق و پۇپى لەكاكىشاندا دەشنىتەۋو رەگىشى لەسەر زمىنە. ئەۋان بەگىشتى بەدواي ئەو درەختە پىرۇزەدا دەگەرىن!

لەسەر ئەۋە بە جۆرەھا بىرووراۋوچوۋنى تايىتەۋو جىھان دەپىشكىن. چۈنكە زانستە ئايىنەكان دەفەرموۋن؛ گۋايە لە جىگەيەكدا لەمسەزمىنە، درەختى ناۋبراۋ پايدارەۋ نەئىبىيەكانى كۆي مەرۇقايەتتى تىادا ھەشارە. ئەۋدرەختە ناۋرى درەختى زەمانە! بەخەملاندنى ئايىنزاكان، قەشەۋ ۋاھىب و دىۋو پەرسەتەكان؛ ۋاي دەخەملەين كە گۋايە ئەۋدرەختە ۋەك تەلىسم لەلل ۋەدروون و بىرى مەرۇقىكدا پەنھانە! ۋەك دەلەين مېژوى ھىندەي مېژوۋى مەرۇف دىرىنە ۋەسەرھەلدانى دەگەرىتەۋو بۇ سەرھەلدانى يەكەمىن مەرۇف، ۋاتە ھەزرىتى ئادەم كە باۋكى ھەموۋمانە بە ۋاتاي ئايىنەكان! ئەم درەختە لەسەرەتاي ژىانەۋو رەگى ناكوتاوۋە ۋژىانى ۋەكو مەرۇف پايدارە ۋەدەژى! نەئىبىيەكانى ژىانى مەرۇقايەتتى تىادا پەنھانە. ۋەچە بە ۋەچەش ۋەكومرۇف لەژىاندا دەگەرىت و بوۋنى ھەمىشە پايدارە. ۋەك فەرموۋم: ۋەكو مەرۇف.

ئەۋدرەختە كەس نازاننىت چىيەۋ چۈنە! بەلام بەپىي زانستى من. درەختىكى گىيانى خۋاي تىايە، ۋاتە گىيانى ۋوۋەك وگىاندارو جانەۋەرو مەرۇف. گىيانى ژىانى غەيب. لەۋدرەختەدا گىيانەكان نازان. دىن ۋەدەچن، دەژىن. ھەموۋشتىك دەبىستىن. ھەموۋشتىك دەبىنن و نەئىبىيەكانى زانستى ژىانى تىادا پەنھانە. درەختىكى بىژوۋە، ۋەك دەلەين، ژىان لەۋيدا تۇمارە. چاۋگى بەھرىە. گىيانى ھونەرە. كە ھىشتا دىۋوپەرسەتەكان بۇي دەگەرىن. نازانم كە دىۋو تواناي بىننى گىيانى پىرۇزى نىيە. جىگەي ناخە كە ھەن لەناۋماندا بوۋن بە دىۋو، ھەن ھىشتا مەرۇفن، كەسانىكىش ھەن كە دىۋو دەپەرستىن. لە باسى درەختى زەماندا، باسى پىرشالىيارو مەرۇقىكى بىۋولات ۋەحاجى لەقلەق ۋەجالجالۋكەتان بۇدەكەم! كەگىشتىان لەمەرۇقىكان، مەرۇقىكى بىناۋ بىۋولات بىئاللا. كە لە قوتبى سەرۋا زىندانە. ئەۋ مەرۇقىكى مەزنە. درەختىكى مەزنە، سەرى لەناسمان و پىي لە زمىنە.

ۋەك دەلەين ئەۋدرەختە بەۋىستى خواۋەند ئاھورامازناي يەكتاۋ ھەمىشەيى رسكاۋە. ئاھورامازنا لەشۋەي جالجالۋكەيەكى مەزندا رەگۋورپىشەي درەختى زەمانى لەسەر سەرى مەرۇقىك چىۋە. چىننىكى ئەۋتۇ كارامە كە ھىچ زاناۋ بلىمەتىك نەتواننىت پەي بە ھۆكارى رىستنى بەرىت. ئاھورامازنا نەتواننىت بىتت بە پىر شالىيار، بە لەقلەق، بە جالجالۋكەي مەزن وسپى. درەختى زەمان پىكھاتىكى سىحرىنى ھەيە. بۇيە تىۋلۇژەكان بەدوايدا ويلىن.

بەلاتەوہ سەیر نەبیت کە من ئەوم دیوہ، کەم دەیناسم ونانو پیاویشم لەگەڵدا خواربووہ. چونکە پیرشالیار تێی گەیاندم، فیزی کردم کە من دەتوانم ھەموو شتەکان ببینم، چونکە من مرقۆئیکی لەرادەبەدەر مەتیینم؛ چونکە بەرگەئێ زانی نوورەولاتی و بیکەسی و تەنھایی و بەرگەئێ شەری دێوہکانم گرتووہ. بۆیە دەوترم بڵێم: من درەختی زەمانم دیوہ، دەیناسم، دەیبینم. من باسی ئەوتان بۆ دەکەم. ئەو کە وەک من خاوەنی جالجالۆکەیکە مەزنی تیشکیینە، کە خاوەنی لەقلەقێکی پیرۆزی رەشپۆشە! لەمن دەچیت؟! لەمن دەچیت؟! بەلێ بەلام من نابەش بووم بۆ سێ بەش، ئەو خۆی لەخۆیدا سیانە!

ئەو جالجالۆکە مەزنی پیرۆزە بوونەوہری بەجۆریکی تاییەت رستووہکەرەگوریشەئێ بوونوژیانی لەدەر وون وھزری مرقۆئیکی خۆبێناچنیوہ! مرقۆئیکی تاییەت و سەیر کە لێرەدا من نیازمەندم سەربووردی ژبانی ئەوتان بە تیرۆتەسەلی بۆ بگێرمەوہ! بەلام بەرلەوہی بێمە سەرباسی ئەومرقۆئە، بەپێویستی دەزانم باسی درەختی زەمانتان بۆبگێرمەوہ. چونکە وەک من بزانی درەختی زەمان لەوہا نواتەنافی چنراوہ! درەختی زەمان لەسەرسەری ئەورواوہ! تەنھا ئەوھەلگەری تەنافە نادیارە نەستووہرەکانی جالجالۆکەئێ مەزنی (واتە کردگاری ھەمیشە پیرۆزو ناھینەری خێر)

ھیوادارم بەھەلەدا نەچیت، چونکە جالجالۆکەئێ سپیی پیرۆز بوونەوہری لەسەرتەپلی سەری ئەو، واتە وەجەئێ حەزرتی ئادەم و نوح راگرتووہ! بۆیە پێویستە بزانیەت کە بوونەوہر بەیاریدەئێ جالجالۆکە لەسەرسەری مرقۆئیکی خێرمەند چنراوہ. ئەو لێپرسراوی ئەم بوونەئێ و ئاھورامازنا بۆمەبەستی خۆی ئەوکەرەئێ بۆ ئەو بەرەو دیوہ! چونکە ئاھورامازنا نانی بە مرقۆئە ناوہ. بزگاری و نیرقانگە گەشتنە بە کەرەمەئێ ھەستکردن بە بوونەوہر (ئاھورامازنا = جالجالۆکەئێ سپیی پیرۆز).

وہک فەرھوموم درەختی زەمان درەختیکی ھاکەزایی نییە. بەلکو درەختیکە مەزنی، ھیندەئێ مرقۆئیکی خوویدبین مەزنی و خاوەن رووبەر و بالایە! جامن نازانم بەپێوہری جەنابتان مرقۆئ چەندە بەرفراوان و بەرینە! بەلام درەختی ناوبراو شارەگی لەسەرزەمینەو لوقوپی لەکاکیشتاندا دەشینتەوہ. رەنگی سپییە سپی ھەر وەکو رەنگی گیان! ھەر وەکو روناکی، وەکو روناکی گیانی ئاھورامازنا پیرۆز. بێگومان جوانە وەک کەرەمەت، وەکو نازی منداڵ و فریشتە، جوانە ھیندەئێ جوانی ھەمووئاسمان و نەستیرەکان. ھیندەئێ تیشکی روناکی. بەلام جوانیو شکۆی تەلیسمایییەوگەلێک لە مرقۆئ نایبینن! چونکە گەلی مرقۆئایەتیش بەرەو دێوہرەستی پەلەیانەو نوای جەجالی ھەوہس و خوودپەرستی و ماددە پەرستی کەوتوون و ھەوہس ھاندەری ژبانیانە.

ھەر بۆیەشە من ئەرکی گێرانەوہی ئەم چیرۆکانەم گرتە ئەستۆ، دەبیت بزانیەت کە چەندان سالە ئەو پیرە خولیا ئەوہیەتی ئەم چیرۆکەتان بۆ برێسم. لەراستیدا تا ئەم نوایانەش باوہرم نەدەکرد کە منی دوولەت بتوانم خۆم لەقەرەئێ رستنیکی ھیندەئێ سەیر بەدەم. تا باسی درەختیکی گیاندارو دووپی بکەم. چونکە من لەخەوندا دەژیم، من پەنابەریکی بی مال و حالم.

درەختیکی بژوو کۆچەر. درەختیکی چنراو بەرێسی جالجالۆکەئێ مەزنی. بەویستی خواوہند ئاھورامازنا. درەختیکی نادیار. چونکە راستی لێرەدایە کە درەختی زەمان نادیارە. خۆئەگەر دیار بوایە ئەو ھیچ پێویستی بەباسکردن و گێرانەوہ نەدەکرد. ھەر وەھا لەمێژیش بوو لەبەنەوہ ھەلکەندرا بوو. ئاسەواریشی نەدەما.

دەبیت ئەوہیش بزانی کە درەختی زەمان دەبێنریت، کەسانیکە کەم، پێغەمبەرەکان، ئەولیاو راھیبانی پەیرەوخواز؛ ھەر وەھا منداڵانی ساوا و بێزمان. گیانداران و پەلەوہر دەتوانن شادبن بە بینینی درەختی زەمان. ئەگەر درەختی زەمان نەبووایە، ھیچ یەکیک لە پێغەمبەرەکان پەیام و سرۆشیان پێنەدەگەیی.

پەرسىتىن. بىگومان مۇرقى جوانىشيان تىيادايە و شازادەى ئەو ولاتە خەرىكى فېركردنى دىوپەرستەكانە و فېريان دەكات كە باوهر بە بوونى فرىشتهكان بكن.

نەرىتى ئەو مىللەتە بەفرىنە وەھايە كە كەس ئەوى دى نابىنىت، كەس لەوى دى ناپرسىت! تاكو تەنھا مەرۇف وەك دىويلىكەى نەخۇش و زەلىل ولە زوقم دروستكراو، تەمبەلو بىكار دەرژىن و كارىان تەنھا گومان كىرنە لە دەوروبەر، لەخود، لە خواوهند، لەمرن. مىللەتئىكن جوانى نابىنىن. تەنھا بە نوای نرئويىيەكانى يەكترىدا دەگەرپن.

لەو ولاتەدا زىندانە كە خواوهندى خۇيان ھەيەو خەلكەكەى نابىنىن. خواوهندىش بە لەعنەتى كر دوون. چونكە جارىكيان ئاسمان شەبەقىكى تىكەوت، درزى برد و بە ھەلە خواوهند كەوتە خواوھو لە بورگەى ئۆسگۇرىدا، لەوى سالانىكى زۇرنازارى چەشت. سالانىكى زۇر ھاوارونالەى بوو لەتاو ئىشورئانى بەربوونەوى. مالىكتە نەك ھىچكەس ئەويان نەيىنى، بەلكو ھەر گویشيان لەنالەو فىغانى ئەوخواوھندە مەزنى نەبوو، تا بوو بەھەلم و توانىي بەئاسماندا ھەلگەرپتەو، ئەوھش چەند سالىكى خاياند. بۇيە ئاسمان گە شىنە، گە سوور، گە تەمىن، گە پرتەقالى، گە گەر مە وگە سارد، تارىك، ياخود رۇش. چونكە خواوھند كاتىكى زۇرى بەسەر برد تا مەرۇفەكان ئەزمون بكات. چونكە خواوھند دەيزانى كە مەرۇفەكان بەدەستى دىو داكىركراون و سروشتيان بابى بووھو نابىنىن.

جا خواى ئەو گەلە بەفرىنە واى بەبىرىدا ھات ئەگەر مەرۇفەكان زاتى ئەو نەيىن، چى پىويست دەكات رزگاربان بكات؟

لە ئەنجامدا خواوھند برىارىدا، وەرزەكانىان پر بكات لە بەفرى سارد، دەروونىان پر بكات لەسەھۇل. برىارىدا كە چاتروايە ئەوگەلە لە يەكترى نابرىت، بە جۇرىك كە كەس ئازارو دەردى ئەوى دى ھەست پىنەكات، لەوھىش زياتر فەرزىكر كە دەبىت ھەر كەسەو لە مالى خۇيدا بىتتە نۆكەرى سەگىك، پشیلەيەك، يان بەرازىك، ياخود سەگىك بپەرسىتت! ھەر وھەا نەتوانن جوانى راستەوخو بىنىن. خواوھند ئەوانى وھەا سزا نا كە لەيەكترى بترسن، دەروونى پر كىرن لەئىو، دىوى چەندىن سەر! برىارىدا: ئەوى نارەزايىش نىشانىدات، بە ترسنۆك ونەخۇش سەربىكرىت، تەنھاي بەشى بىت، شىتى مىوانى بىت. برىارى نا ئەوان زۇرخۇرو تەمبەل و رۇژن واز لىنھىنىت تا سەردەمىك. تا بترسن، لەخۇيان ولەبىگانەش. بۇيە نەخۇشى ترسى دووچارى ئەو گەلە كرد. ترس لەھەر شتىك، بە تايبەتى لە بىگانە! خواوھندى ئەوگەلە ناوى (ئۇدىن) بوو. برىارىدا ژيانىيان پر بكات لە بووختان و نژىتى و تەمبەلى و زۇرخۇرى، ھەيانىت و ژەمەخۇراك لەگەل دىوھكاندا بخۇن. برىارىدا، ئەوان گلەي نەكەن لەبەشى دىو، دەنا ژيانىيان پر دەكات لەشەر!

بۇيە پالەوانى بىناو لەوى دەژى، كەوتە بەر ھەلمەتى دىوھ بىدل و ساردەكان! لەراستىدا لەو ولاتەدا دووچارى ئەو چارەنووسە بوو، چونكە بەر لەوھ ئەو دەبىنرا وھەر كەسىك دەيتوانى ئەو بىنىت. تەنھا درەختى زەمان ناديارو تەلىسم بوو لە بوونى ئەوئا. بەلام لەوكاتەوھى چارەنوس ئەوى تورپايە ئەو ولاتەو، دووچارى دەردى نابىنى ھات. چونكە گلەى بەفرىن بىگانە نابىن. ئەو نابىن. بىگانە لای ئەوان بوويەكى تەلىسموى و غەبىبىيە! جندۇكە يا خىويكى شەرخوازە. خۇنەگەرىت و بىگانە فرىشتەش بىت ئەو عوزرى لەقەباحەتى بەتر، سەھىندەتر دووچارى خۇترساندن دەبن تا وا لەو فرىشتە ناماوە دەكەن خۇى بىللەزەتو دىوون نا لەبار بىنىت. بۇيە رىئى تىدەچىت لەم ژىنگە تەنگەبەرى ژياندا مۇويەك ھەبىت نەبىنراو، بىناو بىولات، بىھاوېر، بى ئايىن. كە من بە نوح ناوى دەخەلمىنم.

گەرچى ئۇ ھەزرەتتىكى پىررۇزەو درەختى زەمانى لەسەر سەرە.. بەلام بىناو بى ئالو بىكەسە. چۈنكى بىستى خاك شىك نابات تا بىكات بە نىشتىمانى خۇى. وەك من. بەلى وەك من. لەوانىە بىرسىت بۇچى چوۋە ئۇ ۋلاتە؟

لەبەر ئەۋەى مانىوۋ بولەشەرى لەمىژىنە لەگەل ھەژدىھاكاندا، ئەۋ ھەژدىھايانەى كە ۋلاتى ئەۋيان ناگىر كرىبوو.. شەرخوازەنە دايان بەسەر ۋلاتەكەيداۋ ناگىريانكرد، ئەۋىش مرۇقىكە تەنھا ەۋدالى ھارمۇنىيەو سەرى پەيوەندى لەگەل شەردا نىيە.. بگرە ھىچ باۋەرى بەشەر نىيە، لەھەر مەملەكەتىك شەرنازل بىت وىۋەكان زۇربىن، ئەۋ بەجى دەھىلت.. پاشان لەخەۋىندا بىستىۋى كە يەكىك لەخۋاكان لەئاستىكى نزمەۋە بەر لەچەند سەدەيك كەۋتۋوۋە دورگەى ئۇسگۇردەۋە، لای ۋابوۋ دەتۋانىت نزاكانى، غەمەكانى، گلەيەكانى لەۋىۋە ھەۋالەى ئاسمانەكان بكات. ۋاى زانى دەتۋانىت خۋاۋەندى دىۋەكان فىرى زانستى ئەۋ بىنىن بكات!

دۋاى ئەۋەى كە گەيشتە ئەۋ ۋلاتە بەفرىنە، راستەۋخۇۋ بەبى لىپرسىنەۋە راپنچيانكرد بۇ ھەمان نورگەى ئۇسگۇرد.. ھەرلەۋىش بوۋەناسىۋاى خۋاۋەندى دىرىنى گەلى بەفر.. ئەۋ جوانناس و ھەقناس و پىناس بوۋ كاتىك گەيشتە ۋلاتى بەفر.. بەر لەۋەى دەمبكاتەۋەۋە باسى خۇى و ناسنامەۋە زمان و رەسەنايەتى و ئايىن و پىشەى خۇى بكات.. كرتيان و لە قەلەى گومان و بەفرىندا چاۋو دەست و پىتان توند بەست، پىتان ۋوت: تۇ بۇت نىيە ھىچ بە ئىمە بلىت، ئىمە رابردۋى تۇ دەزانىن.. بۇت نىيە ھىچ فىرى ئىمە بگەيت، چۈنكى تۇ لەئىمە نىيت.. بۇت نىيە ھىچ لە ئىمەۋە فىرىت، چۈنكى بىۋلات مافى فىربوۋنى نىيە، بۇت نىيە بلىت: ئە.. چۈنكى مرۇف ملكەچى بەلى يە ۋلئىرە دىۋى (بەلى) فەرمانبەرە. راستەۋخۇش دۋاى ئەم ۋانە گرنگە كلاسىكىيە ئەۋيان كرى بە پاسەۋان.. پاسەۋانى خۋوبى خۇى.. چۋار دىۋارى بەرزى بەفرىن و لووسيان لەدەۋرى ھەلچنى.. پاشان بەۋيان ۋوت: لئردا ئازابىت.. بژى، بژى، بڭو، بڭو، بەلام دەست بۇ ئەۋ دىۋارە لووس و ئەستورانە نەبەت.. ھەۋلى ھەلاتن نەدەيت، چۈنكى بۇ ھەرىكەتەيك بچىت لەم چۋاردىۋارە ئەستورە بەفرىنە بەۋلاۋە مالىكى دىكەت نىيەۋ نايىت.. مالى مرۇقى راکردو لە عىلوھۆزى خۇى؛ چاتر نىيە لەمەى تۇ دەستت كەۋتۋوۋە. چۈنكى ئىمە باۋەرمان بە مرۇقى ھەلاتوۋ لە چارەنۋوسى خۇى نىيە، چۈنكى ئىمە باۋەرمان بە بىگانە نىيە و دىۋارى گومانى لە دەۋر ھەلدەچىن.

گۋىرانئىرە مرۇف، باباسى ئەم پالەۋانە مەزەنە بىناۋەت بۇ بگەم.. چۈنكى پالەۋانى بىناۋ، پەنابەرە لە ۋلاتى بەفرىن.. ھەژدە سالى رەبەقە لەناۋ شورايەكى بەفرىندا ھەلدەلەزىت و ۋەكو دەروىش زكر دەكات.. ھەۋلى دەرباز بوۋن دەدات.

بەلام كەس نايىستى، كەس نايىنىت، كەس. جارناجار لەسىلەى رەحمەۋە، بە بەزىيەكى كەمتر لەۋەى كە دەرىت بە قالۇنچەيەك، دىكتورىكى ۋرۋوكاس، لال ۋكەر نىت و نەبزى دەگرىت.. ھەرچارەۋ نىشانەيەكى نەخۇشى سەرى پىدەلئىن.. پالەۋانى بىناۋ لەم سالانەى دۋاىدا دۋوچارى كرفتىكى تايىت بوۋ.. كرفتىكى سەير كە نەك دىكتورى ۋوسو ئەلمان و ھۇلاندى ئەمريكاۋ خۋوبى ۋلاتى بەفر.. بەلكو دىكتورەكانى مەلەكوتىش نازانن بىناۋ دۋوچارى چى دەردىك ھاتوۋوۋە.. دەردىكى كارىگەرۋ بى شفا كە دەرمانى نىيە.. ئەۋ قەلەندەرە ھەش بەسەرە بىۋلاتە توۋشى نەخۇشى خۋود بىنى بوۋ.. توۋشى خۋوبىنى خەۋن بىنى! لەخەۋنەكانى خۇيدا دەژى. جگە لە خەۋن ژيانىكى تىرى نىيە! بۇيە دەشىت من ئەۋ بىم. دەشىت نەۋىرم بلىم من ئەۋم! بەلام خۇت دەتۋانىت سەرپىشك بىت. چۈنكى من لە ژيانى ھەندەرماندا مافى مرۇقىم

ليزهوت كراوه! كەس باوەر بە ھوھ ناكات كە من مرۆڤيكي ھونەرمەندو نووسەر و شاعير و جوانناسم.
تەنانەت ھاوسەرھەكەشم.

بەلێ، ئەنجام تووشی نەخۆشیی (خود بینی) بووم یان بوو. خۆی چینی وەكو من و تو نابینیت..
بەلكو خۆی وەك مرۆڤيكي نادیار دەبینیت كە دەرختیك لەسەر سەری ڕاوە. دەرختی زەمان.. وەك
دەلیت جالجالۆكەيەكي مەزن بوونەو دەری لەسەر سەری ئەو چنیوه.. خواوەند ئاھورامازنا ھەببەتی ئەوی
لەسەردەمی ئادەمەوھ پاراستووھ.. ئەو پاسەوانی خێرەو تا ئەو لە ژياندا بیت خێر پایەدارە و جوانی ئابرو
مەندەو حەق دەژی.. لای وایە پیریکی زانا ھاو دەم و ھاو پیریەتی.. ئەو دەفەرمویت، گوايە
جالجالۆكەيەكي سپی مەزن و پیرۆز، لەگەڵ حاجیلەقلەقیکی ڕەشپۆش لەویدا دەژین. ئەو پیرە زانایە
ناوی – پیر شالیارە كە دەشتی خواوەند بیت، یاخود پێغەمبەر ئیلیاس، یاخود خەری زیندەو خۆمان!
یاخود رام، ناوال، یان یەھوفا، یان ساحیر، یان ئۆدین، یان ئولورون، یان بەھائوللا، یا مەھدی و
حەزرتی مەسیح، ھتد.. بۆیە من توانیم ئەو ببینم، چونكە منیش دووچاری ھەمان نەخۆشیی خووبینی
ھاتووم، منیش بیولات و بئ ئالو بیکەسم. ھەروەھا پەنابەرم لە ولاتی بەفر. منیش پیر شالیار دەناسم،
لەقلەق و جالجالۆكەي پیرۆز دەناسم. چونكە ئەمان لە شەویكدا كاتیك نیوھ بوونم لەدەرەوھ بوو،
لەناسمانەوھ بەر بوونەوھ.. لە ناو ھێلكەيەكدا بوون، ھێلكەيەك كە وەك فەرمووم: نای بە سەرمانا.
ئیستا تا ڕادەيەكي كەم ئاشنا بوویت بە پالەوانی بیئاو = (حەزرتی نوح).. بەلام ھیشتا زۆرمان ماوھ
تەواو بیناسین چونكە ڕابردووی مرۆڤ سەنگی مەھەكە بۆ دیاریكردنی ناھاتوو.. چونكە ھەر مرۆڤيك
خاوەنی ڕابردوویەكە كە بوونی بەژياندا نەدەكویت. من وەك پەنابەر بەھەری ناولینانم نەبوو، تائەو
كاتەي خۆی ھەمن ناساند! ئاگانار بە كە ناستانی بەسەرھاتەكانی ئەم كۆتیبە لەچاوتر و كاندنیك، دوان
سیاندا چنراوھ.

ئەوھي راستی بیت من ناتوانم: یان ناویرم خۆمتان بەمزوانە پیناسینم، چونكە ھەل و مەرج لەبارینیە بۆ
خۆناساندن.. بەلام لاریم لەوھ نییەكە بویرم بلیم: بەراستی پیاو ئەلفوویی خووناسین لەوانی ترەوھ فیتر
دەبیت.. بۆیە بویرانە دەلیم تا ئەوكاتەي ناستانەكانی ئەم پالەوانە بیئاوم نەناسی، تائەوكاتەي پیر
نەیکرم بەقوتایی خۆی! ئینجا ئەو، خۆشم نەدەناسی! ھەر بۆیەشە حەزەم کرد گوی لە نەستی ئەو پیرە
بگرم، كە لەخەونەكاندا رینوومايیم دەكات.. بە جۆریکی ئەوتۆ كە ئەمسالانەي دوواییم ھەر خەریکی
نووستنم، وام لێھاتووھ دەتوانم بەپێوھ، بەرپوھ، بەدەم نانخوارین و ھاژۆشتنەوھ خەون ببینم!
تا بتوانم پیر لەخۆم رازی بگەم و داستانی ئەوتان بۆ بەھۆنمەوھ، چونكە من لە راستیدا كاریکی زۆر مەزن
و گرنگم لەدەستداوھ.. چونكە كاری من ئەوھ بوو كە نھینیەكانی ئەم پالەوانە نەركینم و بوونی نەكەم بە
كەرستەو بنیشتەخۆشەي سەرزاری خەلكی و خۆینەر.

وەك ڕامگەیاندا بیئاو دووچاری نەخۆشییەكي تاییەت بوو كە من ناوم لێنا : خود بینی. خود بینی
بۆخیکە، یاخود ئاستیکە لە زانستی خامۆش، زانستی دەروون، كەمرۆڤ بەدەگمەن دووچاری دەبیت..
نەخۆشییەكي پیرۆزەو لەھەمان كاتدا دەگمەنە و زۆرجار دووچاری ناھینەرەن دەبیت. ھەندیک لە
دەروونناسەكان بە شینتی لای و پارانوئید ناوی دەبن.. بەلام من خود بینی لەھەر جۆرە
نەخۆشییەكي باو جیا دەكەمەوھ.. چونكە پیموایە ئەگەر بیئو مرۆڤ لەژياندا بەرگەي بیولاتی،
بیکەسیتی، بیناسنامەيی بگریت، ھەروەھا بەرگەي شەرو ڕاوان و ھەرەشەو بیكاری و سەرزەنش و
نشووستی بگریت، عەشق بوونی نانەكرمینیت و لەھەمان كاتدا بیرەكانی بژیوو لەبارو جوان بن: ئەوا
كەس، ھیچكەس بۆی نییە بە نەخۆش و دەروون شیواو ڕەچاوی بكات. گەر وایە، بادەروون ناسەكان

بابەتتىكى ۋەھا گرنگ لەفەنتازىيە خۇيان بىخولقۇننن.. خۇ ئەۋان لەبەر خاتىرى نازناۋىك سەردەكەن بە
 كۆشى ھەزاران ئەھرىمەن وىيودا.. سەمان بابەتى نەخۇش دەجۈن تەنھا لەپىناۋى ئەۋدا بېسىرتىن..
 ھەزاران كىتئىبى بىناۋەرۈك ۋەھلۈسەداريان ھىناۋەتە بازارەۋە.. لە پاي جىدا ؟ خۇشيان نازانن..
 بۇيە بەپىئويىستى دەزانم كەدەربارەى كەسىكى خۇودىيىن بدوئىم، تا خوئىنەرلە تىگەشىشتن مايە پوۋچ
 نەبىت.چونكە بەھۇيەۋە دەتوانىن لەپالەۋانى بىناۋو تەندروستىي دەروونىي تىگەھىن.
 ۋەك لەسەرەتادا ئاماژەم كىرد خۇود بىنى پىرۇسەى كاملۇبونى خۇودىكى تايىتە لەنىو مرۇقەكاندا، خۇود
 دەگاتە ئاستىكى ئەۋتۇ لە خۇودناسى، كەتواناى ھەرسكرىنى ژيان تىايدا دەگاتە ئەۋپەرى.. خۇود ئازارو
 ترسەكانى لغاۋ دەكات و بوون لە قاللىكى تايىتە دەبىئىت. خۇود لەۋ پلەيەدا راۋكەرى مەرگەۋ لەگەل
 مەرگى خۇيدا جۈوت دەبىت، لغاۋى ترسەكانى خۇى دەكرىت وىژيان دەچىتە نەبەرد، مەرگى خۇى دەكات
 بەزەۋىداۋ بەسەرىدا زال دەبىت، بە ھەق دەكات. بەۋەش زانستىكى كپ لە دەروونىدا كۆش دەبىت.
 بەۋەش كەرامەتتىك بۇخۇى تەيار دەكات، كەرامەتتىك كە ئازانى بەۋ دەبەخشىت، ترسى دەشكىت، لغاۋى
 مەرگ دەكرىت وىكۆيى بوۋىت راپىچى دەكات.. فىرى ناسىنى غەيب دەبىت.. بۇيە ژيان بۇ ئەۋ
 زىادەيەكە وىوۋىكى ئەۋتۇى نىيە.. لەبەر ئەۋە خۇودىيىن تۈننامەندە بە بەھرىيەكى مەزن.. ئەۋىش
 بەھرىيە تىگەشىشتە لە بەھرىيە كىان و ژيان، بۇيە ئەۋ ژيان بەسوۋى باۋەرۈكەرامەتى خۇى بەكار
 دەبات.. ئامانجەكانى كۆش دەبن و كامەرانىيەكى تايىتە زامن دەكات.. ئاۋىتەي ھەستەكانى بوون دەبىت
 وئاشناى رەگەزە بالاكان دەبىت.. خۇودىيىن تۈننامەندىي دەگاتە ئەۋناستەي كە لەش وگىانى ووشەكان
 دەبىت.. ئەمەش كارىكى ئاسان نىيە بۇمرۇف.. چونكە خۇود پىئويىستى بە ۋوزەيەكى بەكجار زۇر
 دەبىت بۇبەرپۇبەردىنى كات.. چونكە كات لەۋقۇناغەدا دەچىتەۋە يەك و لەبىرۇكەى ناۋىراۋا و
 خۇودپىئويىستى بە خۇ ئامادە كىرنە بۇ جى بەجىكرىنى ئەركى وىستراۋ.
 ھەرۋەھا خۇى لىپرسراۋ دەبىئىت بەرامبەر بەبوون، چونكە ئەۋ ھىئندە بەناگايە لەژيان كە دەزانىت
 ژيان ئامانجە، ئامانجى يەكبوون وئاۋىتەبوون بە كىانى بوونەۋەر.. بوونەۋەرىك كەخاۋەنى پەيامە.
 مرۇف پىئويىستە لە دەسلاتى بوون تىگات تا بتوانىت بىزى و بەرگەى داخۋازىيەكانى ژيان بگرىت..
 چونكە ژيان بى ماناۋ بى لەزەتە ئەگەر مرۇف تىي نەكات.. مرۇف كەخۇودىيىن نەبوو وىپوۋەرست
 بوو.. ئەۋكاتە زۇر بەناسانى دەبىت بەكۆيلە.. كۆيلەى بىۋى شەرو شەھۋەتوۋ ھەزەكان، شەرى
 ئەھرىمەنەكان، كۆيلەى بىۋى نەخۇشى و نەزانىو ھەربابەتتىكى نژ بە وىستى مرۇف.. چونكە وىستى
 خۇودىيىن مەتىن و پۇلايىنە و مرۇف بەھۇيەۋە لەخۇبوورودوۋە.. بەلام ئەم قۇناغە زۇرىدەدەگەن مرۇف
 لەمژىنەدا پىي دەكات.. چونكە تەمەن كورته و زۇرچار رىك دەكەۋىت كەخۇود لەنىۋەى رىگەدا بەمەرگى
 نەۋىستراۋ و ناچاۋەرۋان دەكات.. يان دەكەۋىتە نىۋ يارىي شەھۋە مەيلى لاگىركارى و خۇپەرستى و
 ھاۋپەيمانى ئەھرىمەن.. چونكە كاتى، تەنھا كاتىك مرۇف دەكات بەۋناستەي كەرامەت كە مەرگى خۇى
 لغاۋ دەكات ۋە كىشمەكىش لەگەل مەرگدا براۋە لەنەبەرد دەگەرپتەۋە و پىشت دەكاتە خۇودپەرستى.
 ئەم پىناسە لاي سامۇرايە پالەۋانەكان مەفھومە. لەگەرەنەۋەشىدا خۇود خۇودىيىنە بەپىگانى وىژبان و
 لىدا دەگەرپتەۋە.. لەگەرەنەۋەيدا لە نەبەرد، مرۇقىكى تايىتە لەۋ بەدى دىت، پالەۋان رەفتار، ۋەك
 مرۇقىكى بالا، ھەستىار، ژىر، كامەران، خۇناژىن، پىرۇز، ئازا، غەبىناس، مرۇقىك كە بەبى يارىدە كىانى
 بوون دەبىئىت ۋەبىزى ژيان دەكرىت.. بەكاكىشاندا ھەلدەزنىت و ئەستىزەكان دەكاتە ژىنگەۋمال، بۇ
 ئەۋگىانانەى كە لەنەبەردا رىزگارى كىرۋون.. بۇئەۋ مەخلۇقاتانەى كە ھەستىان پىندەكات.. بۇگىانى ئەۋ

ووشانەى كە لەزار دینەدەر! چونكە لای خووبییین ووشەكان گیانن، خاوەنى لاشەن، ئەو بیچمى ووشەكان دەبیینت. گیان نازانتر دەبیینت، گیانى خۆى و گیانە نادیارەكان.

خووبییین كەسێكە بەیاریدەى چوارچەكى گیانیی مەزن و مەتین لەگەڵ دێوەكانى شەردا دەچیتە نەبەرد، نەبەردى ویزدانى و بیچەك. ئەوانیش بریتین لە: ھەوا، ئاو، ناگر، خاك. بەیاریدەى ئەم عیملاقە مەزنانە سنوورەكانى ناتوانایی دەبەزینیت و دەگاتە لووتكەى خوود بینى.

جینگەى داخە كە زوربەى زۆرى مرۆف ژيانییان تەنھا لەترسدا دەژینن. ترس لەمردن. ھەربۆیەشە لەژیانا كتوومت لە مردوویەك دەچن، چونكە لغاویان لەدەستى مەرگانیە! یان لەدەستى ھەوس و مەیلە ساتیەكانیاندايە.

مەركێك كە لەدیویكى تۆقینەر دەچیت وەك لە فریشتەىەكى رزگارگەر. چونكە مەرگ پەيامى نەجاتى پێدە بۆ مرۆف. كەچى ئەوپەيامى ترس و نەخۆشى وزیلەتى پێدە بۆ دێوەكان. بۆیە دێوەكان لە مەرگ دەترسن، چونكە مەرگ مەحكومیان دەكات بە دووپات بوونەووە لە كفرو شەروبوختان و برۆكانى خۆیاندا، و ئەوێ لەژیاندا كرىوویانە بەسەریان دێتەو. دڵنیا بە دێو ھەمشە لەشەرى كرىووەكانى خۆیدا دووپات دەبییتەو.

كانتێك كە پالەوانى ئەم چیرۆكەم لە خەوندا بینى؛ كە ھەژدە سال لە نەبەردا بوو نژی دێو بەنەستەكان. كە ئەویان كۆت كرىبوو لە چوار دیواری بەفرین و ئەستوردا! سامگرتى، نەخۆش كەوتەم، ترسام. چونكە تیگەیشتم كە مرۆف بوونەوهرىكى لەرادەبەدەر سامناكە. بۆیە كە چاوم بەوكەوت، راستەوخۆ كەوتەم دۆخىكى زۆر تايبەتییەو، دۆخىكى وەھاكە ناچارى كرىم ژيانم لە سەربووردى ئەودا تەبىكەم. ھەر وەھا باسى مەتینیى ئەوتان بۆيكەم. یان بىم بەو بۆتان! دەزانن بۆ؟ چونكە ئەو پەيامى نازانى و عیشق و ھونەرى پێدە. چونكە ئەو گەنجینەى ھەر بیریكى جوانە لە كۆى ئایینەكان. چونكە ئەو ئایینیكى نوێى جیھانییە.

چونكە ئەومرۆفە لەناو ئەو چواردیوارە بەفرینەدا توانای ھەبوو سەفەر بكات، بفریت، ژيان لغا و بكات، پێنگات، پێكەنیت، كاریكات، باسى نازانى بكات.

لەناو ئەو دیوارە بەفرینەدا ھەمیشە بەھاریكى بۆخۆى دروستكردبوو، دەیتوانى ببینیت. بوبوو بەبوو كەرتەو. نیوھى لەشەختەبەندى زیندانىكى ساردداو نیوھەكى تری لە قەبرسانىكدا كەوتبوو. كەچى دەیتوانى ببینیت، دەیتوانى لەجوانى بدویت.

سەرھەرای ئەمانەیش شوینەوارىكى ئەوتۆ لەمندا بخاتەووە كە ھەتاھەتايە لەبیری نەكەم. لەوانەى بەھەلەدا نەچم نەگەر بلیتم ئەو ھەمان پیرە كە دیتە خەونم! یاخوود پیرىكم بۆدەنیریت وەك یاوەر و مامۆستا! چونكە ئەو توانای جینگۆركى ھەيە لەدۆخىكەووە بۆ دۆخىكى دیکە. دەتوانیت ببیت بە ھەر بوویەك، بچیت بۆ ھەر جینگەو شوینىك! بژی و بمریت! وەك من كە لەتاو نەبوونى ولات، نەبوونى ئالو ئایین، دووچارى ناھینان بووم. لە مەملەكەتى خۆزگەدا دەژیم. لەخەونەكاندا دەبم بە ھەزاران خۆزگەو دەسلەت، دەبم بە خیرىكى موتلەق و ژيان دەبەخشم بە گیان. بە گیانى میللەتێكى بیناو. بى ئالو، بىولەت، مردوو زیندو دەكەمەووە و نازانى دەكەم بە مژدە و دەیدەم بە گەلى بیناوم!

ھیوادارم خاوەن ورەبیت، چونكە ھیشتا لە ناساندنى تەواوى پالەوانى بیناو نەبوومەتەووە. دەشیت مەرجىكى گرنگ بىت كە بزانیىت بیناو كویندەرییە و بەرلەھاتنى بۆ ولاتى بەفر، بەر لەدیلبوونى بیتاوانى ئەسلفەسلى چیبوو؟ بىگومان ئەو باسەتان لە تابلوكانى تردا پێدەگات. لە تابلوى غەیب دا!

مېرولەكان ھاتن فەرموويان: ھەموو ھەست و نەستىك لە غەيب نا دەژى = ناديار لە ھەمىشەيىدا ناديار و
وون نىيە. ئىمە سىنەرى غەيبىن. فەرموويان: غەيب راستەقىنەيەكە كە مرۆف تواناي بينىنى سستە، غەيب
زانستىكە ھەندىك لە مرۆف فىرى زانستى خامۇش دەكات. چونكە مرۆف مەحكومە بە فىر بوون لە
سنوورى زانستى بە سنووردا.
ئىمە فىر بووين كە ئەو مرۆفە نەبينىن يان ھەستىنەكەين كە لە پشت سەرمانەوہ وەستاوہ. غەيب دۇخىكە
لەو زانستە يەقىنەي كە دەيزانىين و باوہرمان پىي نىيە؛ وەك خۇزگەكانمان! وەك خەونەكانمان؛ وەك
بىرەكان و ھەستەكانمان.
مېرولەكان فەرموويان: ئاسمانەكان گەنجىنەي كردهوہكانتانە. تكا كرىن لە مرۆف ناواكارىي خواكانە.
خواكان تكا لە مرۆف دەكەن بووہستن. تا ھەست بە بووبى دووناليزمى دەسەلاتى بوونەوہر بكن.
چونكە ئەگەر خواوہندىك ھەبى ژيان و جوانى و عىشق و ھەمىشەيى زامن بكات... ئەوا خواوہندىكى
ترىش ھەيە كە مەرگ و نەخۇشى و سزا و ترس دووچارى گيانلەبەران دەكات. چاك بزائن، كە
خواوہندى ئىمە سزا نانا و دۇزەخى بۇ كردهوہكانمان نانەگىرساندووہ، چونكە مرۆف جوانترىن
بوونەوہر و دەسەلاتى خواوہندە.

تالپۇرى شەپپ

ناوبراوى بىنولات، خەزرىتى نوح، كورپى كەس نىيە! چۈنكى بەمنىلى كاتىك كەتمەنى چەند سەعاتىك دەپت. واتە راستەوخۇ پاش لەدايكبوون، فرىدەدرىتە سەر لوتكەى شاخى ئەارات. جا چۇن و لە كوئى لە دايك بوو؛ ئەمەيان لە خەونەكانتدا لە فرىشتەكانى سەر شانى خۇتان بېرسن.

وھكخۇى بۇمى باس كر دووھ پېرەمىردىكى سەقەت و پەككەوتە ئەوى نۇزىوھتەوھو كر دوپەتى بەكورى خۇى، سەربورى ئەوبەسەرھاتەيش وھابوو كە لەرۇژىكى مانگى نەورۇزدا، ئەوكاتەى رۇژىمى قاسم، لەشەستەكاندا مىراتى تەفروتوناكرىن و كوشتن و برىنيان لە ئىنگىلزمەكانەوھ بۇ بەجىدەمىنىت، ەەر بە گورگخۇرەكان شالوى ئاسمانىو زەمىنى دەكەنە سەر زۇر لەناوچە ئازادكاروھكانى كورستان..

لە نەبەردىكنا مام خدر كە كەلە پىشمەرگەيكى پارتى دىموكرات دەپت، لەو نەبەردەنا پارچە تۇپىك دەپىككەت و لە چىاي كىوهرەش بەردەمىتەوھ.. لەكاتى بەرپونەوھىدا ھەست دەكات لەباوھشى كەسىكناپە، كەسىك ئەوى گرتبووھ و نەپەشتىبوو ھەلاھەلا بىت.. پىشمەرگەكانى ھاورپى ئەو رۇوناوھىان بەچاوى خۇيان دىبوو، تاسالانىكى رىژ باسى نەمرى مام خدر لەسەرزارى گشت كوردىك بوو..

بىنيويان مام خدر وھكو بالندە لەسەر تاوژىك لەنگەرى گرتبوو، ھەرلەو دۇلە قولەشەوھ بەوزامەوھ كەقاچىكى پەرىبوو بە كىوهرەشداھەلگەرابوو، ئاسەوارى خۇينو جىدەستى مام خدر ھىشتا بەقەپالەكانەوھ ماوھوھەمو سالىك گەشتىارو سەيرانكەران دەچن بۇ بىنين و يادكرنەوھى.

لەوكەوتتە خواروھىەنا مام خدر خەوىكى دىبوو..سى فرىشتەى بالئارى بىنيبوو، كە رۇگارىان كر دووھ بەويان فەرمووبوو كە رۇژى مرنى نەھاتوھ وتالى تەمەنى نەپساوھ .. دەرھەق ئەو چاكەپەش كە بەرامبەرى كرابوو، فرىشتەكان بەويان فەرمووبوو: "پىويستە رۇژى بىستويەكەمى مانگى نەورۇز بچىت بۇ سەرلوتكەى ئەارات، چۈنكى دلت لەوئىندەرى دەدۇزىتەوھ.. لەيات بىت كەتۇدلت لەسەر لوتكەى ئەارات دەدۇزىيەوھ".

لەوسالەنا مام خدر بىستويەكجار ھەمان خەون بەدووپاتى دەپىنتەوھ..لەو ماوھىەنا بەكولە مەرگى دەژى و ژيانى پىشمەرگاپەتەش واز لىدەھىنت. چۈنكى دوچارى لاوازى دەپت بەھوى لەدەستدانى پىيەوھ، ھەرۇھە زامى دىرىنەوھ.. بۇيە لەكۇتايىدا مل دەنات و نواى نەجامدانى خەونەكەى دەكەوئت.

كاتىك كە دەگاتە سەرلوتكەى ئەارات دووچارى زەبرىكى وىژاننى گەرە دەپت، چۈنكى لەبرى دلى خۇى مندالىكى ھەتوو بىنازو بىساحىب دەپىنت كە چارەنوس توورپى ناوھتەسەر ئەو لوتكە بەرزە.

مام خدر كە خۇيشى بىكەس و بىنەواو بىناوان گەرە بوو؛ دووچارى زەبرىكى بەژان دەپت بە بىنىنى ئەو مندالە بىنەواپە.. نازانىت چىيكات، تەنھا ھىندەى بۇدەكرىت ئەومندالە بىنەواو فرىدراوھ ھەلگىرەتەوھو بىكات بەكورى خۇى.. بەلام تاكو مردىش كەس نەيدەزانى كە مام خدر لال نىيەو قسە زانە، ھەرۇھە مندالىشى نىيە!

مام خدرخۇى بەمنىلى كاتىك كە پىرۇكە دەپت.. كەنايەنەكەى دەمرىت! ئەوكاتەى كە ژنومىردىكى نەزۇك ئەو دەكەن بەكورى خۇيان.. دەيخەنە حوجرە بۇفېرېبوونى پەرۇدەى ئىسلامى.. بەلام مەلاى فېرەكە كە مرۇفئىكى بەرپەوشت دەپت ھەلدەكوتىتە سەر نابرووى خدر بوونى زامداردەكات، باوهرى بۇ ھەتاھەتايە بەمرۇف و ئايىن و خواوھند كەچ دەپت.. بۇيە تامردىش نە لەگەل كەسىكنا دوا، نە

نویژوئیتااعتیشی بۇ هیچ خویەك کرد.. بگره باوهری تهنها وتهنها به نازادی ههبوو، بۆیهش بیووه پیتشمەرگه چونکه نازادی بۇ ئەو تهنها شەرەف بوو.

مام خدر له تەمەنی پیتنج سالییهوه لهگەل هیچ مرۆفئیکدا نهوایوو.. کاتیک که ئەو منداڵه قەلەندەرە دەدۆزیتەوه، تەمەنی لهپەنجاسالان تیپهاریبوو.. لهسالهکانی دوایی تەمەنییدا بوو و چاوهکانیشی کزبووون، بۆمۆچەیش ناچاری کردبوو کهرووله سوالکردن بکات تا قووتی ژیان بۇ ئەو منداڵه نابین بکات، کهتهنھا ئەو دەییینی!

به‌لج، تهنها مام خدر ئەو زاتە دەییینی، چونکه له‌پاستیهکی تربا ئەو منداڵه تەلیسم بوو، گیان بوو. به‌لام مام خدر دەیتوانی بیینت! خەلکی شاریش مان خدریان وهک شیت دەییینی. چونکه دەیانزانی مام خدر سەرگەرمی به‌خۆکەرنی منداڵیکی نادیاره. کەس منداڵی له‌تەک ئەوئا نه‌دەییینی. به‌لام ئەو په‌روه‌دهی ئەو منداڵی کردبوو به‌تەریقەت، به‌خوو، رۆژەکانی تەمەنی باقیی تەواو له‌خزمەتی ئەو منداڵه‌ها به‌بی زمانی برده سەر.

ئەوکاتەنی ئەوی دۆزییهوه له‌سەرلوتکه‌ی ئەرارات، بریاریدا تا له‌ژیاندا بییت نه‌هێنێت ئەو منداڵه زه‌بری پیتنگت و برسیی بییت.

به‌جووره مام خدر نازی ئەو منداڵه گیانه‌ی کیشاو گه‌وره‌ی کرد. سال له‌دوای سال. تا چه‌ند رۆژیک به‌ر له‌مرینی کهوتبووه ناخوتن له‌گەل پالەوانی بیئاویداو به‌وی فه‌رمووبوو: کورپی خۆم تۆ له‌پاستیدا کورپی من نییت!

پۆیسته ئەم راستیه‌ی بزانیته که من که‌سیکی بیکه‌س بوموو تۆم دۆزیوه‌ته‌وه.. سۆراغی باوانتم هه‌رگیز نه‌کرد، چونکه ئەگه‌ر ئەوانم دۆزیایه‌وه به‌دهستی خۆم ده‌مخنکاندن، چونکه تۆیان بیکه‌س تورا‌باوو گورگ بتخوات.. برۆ کورم ژیانیکی پرکه‌رامه‌ت بۇ خۆت مه‌یسه‌ریکه.

تۆ کورپی ئەراراتی مه‌زنیته.. نارارات باوانی تۆیه! خوا شاهیده‌ی رۆت له‌گەل ناکه‌م، تۆم له‌نارارات دۆزییه‌وه، بیکه‌س بیئاو، بیئاوینشان! فریشته‌کان باوانی تۆن، برۆ باسی چاکه‌و نازاره‌کانی میله‌تی نوح بۇ مرۆفایرتی بکه. برۆ ژیان بیینه و فیتره. تۆ له‌شەر نییت و شەر کاری به‌تۆوه نیه.

تۆ کورپی نارارتی مه‌زنیته، فریشته‌کان تۆ ده‌ناسن، بۆیه‌هه‌رکاتیک ویستت له‌وئ من ده‌یینت.. له‌یات بیته نازیزم که له‌و جیگه‌یه‌ها چه‌زره‌تی نوح که‌شتیه‌که‌ی له‌نگه‌ری گرت. له‌ویدا دیارییه‌کی گرانبه‌هام بۆ نا‌ناویت.. گه‌ر گۆی له‌ئاوازی دلت بگریت، ئەو‌دیارییه‌ی پیرۆزه ده‌دۆزیته‌وه‌و ژیانته پر ده‌ییت له‌کامه‌رانی.. برۆ کورپی من ناویک بۆخۆت په‌یدا بکه.. برۆ لێره مه‌ینه چونکه ئەه‌رمه‌ن نیازیتی شه‌رپیکی قرکه‌ر دژی نه‌وه‌ی گۆنۆ، نه‌وه‌ی کورده زاگرۆسییه‌کان به‌رپایبکات.. نه‌که‌ی کورم هاوبه‌شی ئەو جه‌نگه‌ییت.. چونکه سروشتی تۆ دژی خوین‌پشتن و جه‌نگه‌.. تۆ مرۆفئیکی تایه‌تیت، ده‌ییت برۆیت باسی که‌ساسی میله‌تی نوح بۆ جیهان بکه‌یت. ده‌ییت مرۆفایه‌تی له‌قورگی شه‌ر ده‌ره‌ینیت.. ده‌ییت بویر بیته.

ده‌ییت به‌بی چه‌ک به‌ره‌نگاری هه‌ژدیهاکان و دیوه‌کان بیته‌وه. لێره به‌دواوه تۆ بیولوت و بیکه‌س و بیترمان و بیئاویت، به‌م خه‌واسانه تۆ مرۆفئیکی جیهانیته و بۆ جیهانیته. چونکه فریشته‌کان هاتوونه‌ته‌وه خه‌ونم و ده‌لین: زاگرۆس و ئەرارات گۆشکه‌ری نه‌وه‌ی چه‌زره‌تی نوح - ن. هه‌روه‌ها من هه‌میشه له‌ دلی خۆمدا، له‌ په‌یامی فریشته‌کاندا، له‌خه‌ونه‌کانمدا وه‌ک چه‌زره‌تی نوح تۆم بینیوه!.. له‌دله‌وه به‌ ناوی ئەو بانگم کردوویت. ئەمه وه‌سیه‌تی مام خدری هه‌تیو بوو بۆ بیئاو بیولوت، به‌رله‌گیاندانی.. بۆیه بابای جیئاس (نوح) که له‌وسه‌رده‌مدا تەمەنی ده‌کاته‌هه‌ده‌سالی و خۆی له‌ بیکه‌سییه‌کی جه‌رگه‌را ده‌یینتەوه، له‌له‌شئیکی نادیارو دیار: تهنها له‌هه‌ستیاریی مام خدرنا ده‌رده‌په‌رپیت. چونکه ئەو له‌هه‌ناسه‌ی خدر له‌دایک ده‌ییت.

دەبىت بە گيان (چونكى وەك فەرموم ئەو لە ھەست و نەستى تەنھا مام خدرنا بوونى ھەبوو).. چونكى گيانى كەس نامریت. گيان نازادەو نامریت.

بۇ يەكەم جار لەراستىي خۆى دەبویت. وەك گيانى خدر لەشتوھى پەلكە زىرپنەدا دەردەكەویت.. بەمام خدر دەفەرموویت: {بنوو مرفۇى پىرۆز.. چاوەكانت لىك بىن كورى خۆم.. لەراستىدا من باوكى تۆم.. من داىكى تۆم، ھەمان كە خۆت دەزانى من مندالى تۆم! من تەلىسىمى گيانىكى نادىارم بابە.. زمانى خۆش خدرى زىندە، چونكى زانیت كە من نوحم : كە من باوكى تۆم!}

مام خدر لەخەندەيەكى سەرسوورماوئا، وەك ئەوھى دووناو دوون بىت! يان وەك ئەوھى بۇ جارنىكى تر لەدايك بىتەوھ، چاوى چووه خەو سەرى ناىوھو لەشى خۆى جىھىشت و پەيكەرىكى گيانى لەویدا تەنھاو بىكەس روو لە ناسمانەكان گوئى لە ئەوازىش باى رۆژھەلات دەگرت.

مام خدر وەك مندالىك ، لەو پەرى كامەرانىدا سروسىتى بەجىھىشت. ھەرلەوسالەشدا، واتە سالى ھەزارو نۆسەو حەفتاوتۆ، رۆژىمى بەعس دەسەلات بە كودەتا، جەلاد (سەدام حوسەين) دەھىننە سەر تەخت و كوردستان دەكەنە جەھەنەمى شەرو ھەتك كرىنى مىللەتى كورد.

ئەو؛ واتە پالەوانى بىناو = نوح، لەشارىك لەشارەكانى كوردستانى خواروئا، وەك تەلىسم، وەك گيان دەژياو كەس ئەوئى نەدەبىنى جگە لەمام خدر.. ئەوسالەى كە مام خدر كۆچى لوابى كرى ئەو لەخەيالى مام خدرەو دەرپەرى . بووبە دوا ھەناسەى ئەو.. تەمەنى ھىندەى ئەوتەمەنە بوو كەمام خدر لەيادى خۆيدا خەملاندبووى.

لەوكتەوھى كە كوردستان بەجىدەھىلت.. كۆچەرئاسا دەژى، لەزۆرولاتى رۆژھەلاتا ژياوھو برسیتىو بىكەسىو ساردىوگەرمىي چەشتووھ.. چەند سالىك لە ولاتى ھىندستان وپاكستان و ئەفغان ژيان دەباتە سەر.. سى سالىش لەولاتى ئىران بوو.. ئەوكتەى گيانى نازانى ئەو لەولاتى ئىران گىرسايەوھ، دوچارى گرتىنەربوون ھات، دوچارى عەشق بوو! عىشقى ناز، عىشقى جوانى و ژيان و كەمال..

گيانى ئەو توایەوھ.. لەتەماشاكانىدا لە سەرى بوون كەيشت، بەكۆچەو كۆلانەكانى تاران و شىرازدا وىلگەرد دەگەرا، ھەرشۆخەو بەجۆرىك گيانى ئەويان گرتىنەردە! ھەش بەسەرو قەلەندەر لەسىحرى تەماشاش چاوى شۆخە ئىرانىيەكاندا وون دەبوو.. سەرى دەسوورما لەكەمالى جەمال لە ھەلپەى جوانى، لەھەبىھەتى عىشوووناز، لەتەماشاش سەما، لەسەماى گيان، گيانى جوانى، گيانى پرلەبەھرى يەزانى! سەرى دەسوورما لە سىحرو دەسەلاتى عىشق.

رۆژبەرۆژ تادەھات زياتر زياتر لەعەشقا ھەلدەپروا، نابەش دەبوو، ولاتەكانى گيانى ئەو بست بەبستى ناگىردەكراو ھەستە جىھانىيەكانى بەتالان دەبرا! لەوسالانەدا گرى عەشق ئەويان بەرەو جىھانى وینەكيشان راپىچ كرىو بەرئىزابى سالانى جەنگى ئىوان عىراق وئىران ئەو سەركەرمى وینەكيشان بوو. لەھەواى نازاددا وینەى چاوى شۆخە نازبارە ئىرانىيەكانى دەكيشا، وینەى سىحرو مەكرى تەماشايان، وینەى خەيالەكانىيان.. ووتە شىرىنەكانىيان. دەرئەنجام گيانى بووھ قەقەسىكى ئاگرىن و لە مالى يەككە لەو جوانانەدا ھۆگرى جوانىك بوو!

پەيوەندىيەكى گيانى خولقاند، دللى چووبە نازدارىكى پەيكەرتاشى ئىرانىدا.. بووبە ھاررپى خەونەكانى فروغى فروغزادەو پەروين و صادق ھىدايەت و سۆھرابى سپوھرى.. شەوانە خۆى لەكەمىنى عەشقى ئەو شۆخە پەيكەرتاشەنا مت دەكرد، گوئى لەسروودەكانى زەردەشت و بەھائوللا و حافىزو سەعدى و خەيام دەگرت. ئەوئىش باسى داستانەكانى رۆستەم و زۆرابى بۆ دەكرد!

لهگهل ئهويه پیکه تاشه ئیرانییه داهاورازو هاوژین دهییت. ناچار دهییت پی به جهرگی خویدا بنیت و بان به عهشقیدا بنیت. کاتیک گیانیک بیهویت له سروشتدا دوویات بیتهوه. نان به عهشقدا دهییت. لهگهل نان نان به وشهی عهشقدا گیانی دهییت. بوونی به راستی دهییت. چۆنی بویت وها خۆی دهییت.

بۆئهو مه بهسته که لهخهونی ئافرهته کهدا خۆی بهو ناساندبوو. بهوی فرموو: دمهویت له یه کیک له پیکه رهکانتا له پیکه ری ناود-نا بژیمهوه! ئافرهته که له پیکه رهکانیدا دهیوانی بوونی نایاری ئهو بهرجهسته بکات. بۆیه وهک بیجمالیونی پیکه رتاشی ئهفسانه دیرینهکان چاوهروانی بهرجهسته بوونی شیوهی ئهو بوو بهرجهسته بییت. تا شهویک له شهوان ئافرهته ئیرانییه که دواي تهواوکردنی نویرهکانی بهزۆر زمانی جیاواز.. پیکه بۆ گیانی پالئهوانی نادیار تهیار دهکات! ئهویش گیانی دهچیت به بهری پیکه ردا. بهلام سروشتی بوون وههایه که عهشق نازاده. دمتوانیت زۆرییت. دمتوانیت زیندوبیتهوه. دمتوانیت بچیت به بهری ههموو شتیکی! عهشق توانایه سنوورهکانی خهیاڵیش دهبریت! عهشق تهنها بهیهک شت نامۆیه. ئهویش مه رگه. چونکه نه عهشق. نه عاشق نامرن. بهلام پیوسته بزانیته که یه کیک دهمریت. یه کیک دی دهییت.. بهلام عاشق بوونادوون دهییت یان له نازایییدا ئاویته دهییت!

ئافرهته ئیرانییه که چونکه پیشتر به نهخوشییه کی کوشنده و موزمین نوچاربوو. راسته وخۆ که گیانی دهردهچیت. گیانی خۆی به پیکه ری بیناو دهبهخشیت. ئاویتهی گیانی ئهو دهییت! لهویه پالئهوانی بیناو (نوح) دهیته له شیکی نیرینهو گیانیکی مینه! ئیتر له قالبی لهشدا به راستی دهییریت وژیانی وهک ژیاانی مرؤف دست پیدهکات! بهسه رها تکی سهیره! بهلام ئهو تهنها له بیناوی ئهو عهشقیدا ئهوژینه مادیهی پهسه نکرده.. هیچ مرؤفیک ئهم نهیینه مه زنه ی ژیاانی ئهو نازانیت.. ئهو نوچاری زیندان و برسیتی و نه بوونی زۆر هات.. ئه نجام هزی کرد به رۆژها لاتو رۆژئاوا که رۆک بیته. تا جوانی له هونهرو له مرؤفدا هه رس بکات. هه ر بهو مه بهسته ییش روی کرده ولاتانی رۆژئاوا. چونکه باوه ری وابووکه دمتوانیت به یاریده ی هونه ر په یامی میله ته ی نوح به گهلانی رۆژئاوا بگه یه نیت.. که هه ژدیهاکانی شه ر هه لمه تیان بردوه سه ریان. چونکه ئهو دل و گیانی نوحه.. گیانی هه زه رته ی نوح بووکه ده شیت له نه رارات به جیمابیت! کن ده زانیت چاوه گیانیک له کوپوه سه ره هله دات وچۆن به دیدیت؟ من ده زانم گیان له چی هه ستیک دروست دهییت. گیان هه ناسه ی خوایه.. ده لیم: گیان هه ناسه ی خوایه. بۆیه گیان نه مه ره که سیش نازانیت بۆ! له وانیه بپرسن چۆن مرؤف به بیناوی شیاوی ناسینه. یاخود بۆچی پالئهوانه کهم به ناوی خانمکی ئیرانییه وه ناوانیم؟ له وه لامدا ده لیم چونکه من مرؤفی خوودیین جیهانی ده بینم. هه روه ها ناتوانم ناو له مرؤفیک بنیم که ته مه نی له چل سال زیاتره (من به نوح) ناوی ده به م.. بهلام نازانم ئهو ناوی چیه! بۆ رۆشن کردنه وه ی زیاتر دمتوانم بلیم که ئهو هینشتا روه پروو له گهل مندا نه دواوه. به لکو من ته نها به یاریده ی تیلپاتیو خه ونه کانمه وه توانیومه په یوه ندی له گهلدا بکه م وئاگاداری سه رگوزه شته کانی ژیاانی بم! ده شیت ناو لیتان هاسانترین کاربیت. بهلام من هه ر ناویکی لینیتم ده شیت له ویزدانی ئه ودا ناشایانی ره زامه ندی بیته.. هه روه ها هینده گرنگ نییه بۆمن ناو له مرؤفیک بنیم که خۆی به بیولاتو ئالو نایین ده زانیت! چونکه مرؤف بهو ره گه زه بوونیانه وه بوونی ده سه پینیت. بهلام گیانی مرؤف نه ک نیو. له مانه ییش زیاتر ئهو هه میشه له گه رانی به رده واما دیه و گه رۆکه.. ولات به ولات ده گه ریت و هه ر جگه یه کی مه به ست بیت به بن پاسپورت و یاریده ده چیت.. پاشان ئهو مرؤفیکی ساده وها که زایی نییه. وهک فرمووم

ئەو مەرۋىتىكىگە كە شاپەرگى درەختى زەمان لەسەرسەرى چىنراۋە، ھەرۋەھا پىرشالىيارو جالجالۆكەى سىيى پىرۋزو حاجى لەقلەقىكى رەشپۇش لەناوكرۆكى درەختى زەماندا دەژىن و تەلىسمامى و زىندون. ئەو لەگەشتەكانىدا لەگەل ئەواندا ھاوگونجاۋوھاۋرپىيە. ئەو سروسىتى لەۋلاتى بەفردا گۆرا. چونكى تۈننى لە قابى دەستكرەكەى ۋەدەرىكەۋىت، نازاد بىت! نازاد لەگىانى يەكبوندا.

ۋەكو فەرموم كارى جالجالۆكەى پىرۋز چىنى تەۋنى بونەۋەرە، بەتەنافەكانى بوونەۋەرىكى تەلىسمامى لەسەرسەرى پالەۋانى بىناۋ دەچىت، ھەلبەتە لە تابلۇكانى ناھاتودا رۆلى ئەو باشتى رۋون دەيىتەۋە. كارى لەقلەقى رەشپۇش ھىنانى گىانى خىرمەندانە بۇ درەختى زەمان وسپاردىنى گىانى خىرمەندانى جىھانە بە جالجالۆكەى پىرۋز. تا بەتالەكانى قومات و قوزاخەيان بكات و ۋەكو گەلا بەۋدەختەنا ئاۋىزانىيان بكات. لەۋانەيە ئىستا بزانت كە پالەۋانى بىناۋ درەختى زەمانە! چونكى ئەۋگىيانە پارىزراۋ دەمىنەۋە، لەپىناۋى دوۋنادون بوونى گىانەكاندا، چونكى ھەر بوۋىيەكى خىرمەند لەم ژيانەدا پىۋىستى بە بە ئەزموۋكرىنى سوۋرى ژيانەكانە بۇ گەيشتن بەكەمال، بۇگەيشتن بەخود بىنى، بۇگەيشتن بەھەمىشەيى. بۇ يەكبون بە ژيان و گىان.

مرۋف تەنھا لەۋپاتى سوۋرەكانى ژيانىدا ھەست بە ناسوۋدەيى گىانى دەكات. كاتىك كە لەقورگى دىۋەكان شەپرى ئەۋان دەربازى دەيىت. كە گەشتەگىيانىيەكانى تەۋەرە گىانىيەكانى بالندە، ئاژەل، پوۋەك دەپرىت. و لەئازادىدا لەنگەردەگرىت، تەنھا لەۋ كاتەدا لە بەھرەكانى ژيان بەئاگايە، تەنھا لەۋىدا خاۋەن گىانە، گىانىكى مەتىن ونازاد، گىانى رابەرىك كە بى يارىدە تۆۋەكانى ژيان دەپروىنىت و ناچۇرى لى ناۋەشىتەۋە.

پىرشالىيار سەربەخۇۋ نازادە لەدەروۋن و بىرى(نوح) = پالەۋانى بىناۋا. لەۋنا دەژى وگۇش دەيىت، دەۋىت و سەرگەرمى مەبەستە تايەتتەيەكانى خۇيەتى. چونكى پىرشالىيار سوۋرە دۇخى ھەموو ژيانەكانى بىنىۋە. كاتىك مەن باسى مەرۋىتىك بۇدەكەم كە لەناۋ چوارىۋارى بەفرىندا بىلەۋ بىنەرىيە لە ژيان ۋەك ھەرمەرۋىكى سادە. دىۋەكان لەشى ئەۋيان داگىر وزىندان كىرۋە. بەلام لەئازادى ئەۋنا ژيان لە رۋىيەكى تايەتدا بەرپۋە دەچىت. مەرۋف تەنھا بە گەيشتن بە نازادى بەتۈنەيە. نازاد كەسىكە كە ملەكەچى بابى دىۋەكان نىيە. دىۋەكان لەھىچ سەردەمىكدا ناتوانن ۋەيانتۈنەيۋە لغاۋى نازادى بگەن. نازادى بەھرەيەكە ھىشتا دىۋو مەرۋفى دىۋپەرست سوۋدىان لى نەبىنىۋە. نازادى گىانى وزەيەكى بى پايانە، ھەربوۋىيەك تۈننى نازادى خۇى زامەن بكات، بۇھەمىشە ناسوۋدەيى ۋەبەردەۋامى ھەست پى دەكات. بۇيە ئەۋ لەبەھرەي نازادىدا رەھايە و باكى نىيە چى سنورىكى بۇ ديارىكراۋە. ئەۋ لەچاۋتروكانىكدا دەتۈننىت سەرتاپاى گەردوۋن بگەرىت، چونكى گىانى ئەۋ زىندوۋ و نازادە.

ھەرۋەھا رۋاۋى كەلىك سەيرلەژيانى ئەۋنا رۋودەدات. مەن سەردەمىكە چىرۆكى ژيانى ئەۋ دەيىستم ھىشتا جالى نەبووم لەۋەى نايپا پالەۋانى بىناۋ نىرە ياخود مى؟ مەرۋفە؟ پەيكەرە؟ ياخود فرىشتە يان پەرى؟ ھەندىك لە مەرۋف بوونەۋەرىكى سامناكن. بەلام جىگەى داخە كە گومان و نەخۇشى و ترس قەبارەى مەرۋفىان ناكرماندوۋە. مەرۋف نازانىت كە بوونى ھەرھەموو مەرۋفايەتى پىكەۋە چى كەرامەت و بەھرەيەك بە بوون دەبەخشىت! جىگەى داخە كە مەرۋف خۇى نايىنىت، پىنداۋىستىيە سەرىپىيەكان مەرۋفىان لغاۋ كىرۋەۋو چاۋگەكانى باۋەرىان كۆپر بوۋەتەۋە. بەجۆرىكى ئەۋتو لۇچارى شەرى خۇخۇرى بوون. ئەھرىمەنى شەرى تۈننى مەرۋفى سىر كىرۋەۋە. مەرۋفەكان نىۋپەرست و مەردىيەكى بژىون. ژيان بەزەيى بەۋاندا دىتەۋە. ژيان گىانىكى مەنىيە ۋەك دايك وايە بۇ مەرۋف، بەلام دىۋەكان شەرى تۈۋش

دەكەن، شەپكەنىش لە بەگژبا چوونى يەكتريدا بوونىيان زۆردەبىت، تەنانەت رۆژىك دىت تيايدا شەپكەن يەكترى دادەپاچن.. چونكە شەپ شەپە و خىرى تيادا نىيە.
كاتىك كات دەوەستىت.. مېرولەكان بە خامۆشى دىن.. كەس نەينى هاتنىيان نادركىنىت.. بە خامۆشى دىن و باسى زانستى خامۆش دەكەن. لەمالى نەبووى مندا دىن و نوژ لە دەورى من دەكەن.. بە خامۆشى تەماشای نىگای شەكەتم دەكەن. دەفەرموون: باكان گيانى مرۆفەكان دەبەن بە ميوانىي
خۆشەويستەكانىيان.. لە وشەكانى تۇبا كۆرالى فەرموودەى ئاميين دەبىستىن. ئەى نازانن كە مېرولەش دەبىستىت، دەبویت.. دەخوات و دەشنویت؟! تۆ لە ئىمەى، ئىمەش زانستى خويىنى فېرە تۆ دەكەين.

تاپتۇي پېرشاليار

لەبەر ئەۋەدى پالەۋانى بېناۋ خاۋەنى سى بوۋنەۋەرى گيانىيە، كە يەكەمىيان جالجالۆكەي سېپى =
ئاھورامازداي يەكتا ومەزن بو، نوومىيان حەزرىتى پېرشاليار، بىگومان سىيەم بوون وكرامەتى
مەزنتىن بوۋنەۋەرى ناسمانەكان، گەردوونەكان، واتە كرامەتى حاجىلەقلەقى ھەمىشەيى وپېرۇزو
رەشپۇشە. (پېرشاليار بە خدرى زىندەش بخەملىنە كە مام خدرىش دەشېت ئەۋ بېت!)
پېرشاليار ھەلبۇزاردەي مەن، نەمتوانى نان بەبوونىدا نەنېم. دەبېت بەناگا بېن لە تەلىسىمى بوونى. بۇيە
بەمەرجى دەزانم باسى ئەۋتان بۇبەكم. لەبەشەكانى ناھاتودا چاكتەر رۇلى ئەۋتان بۇ بوون دەبېتەۋە كە
پېرشاليار ھەمان تەلىسىم و كرامەتە كە خۇي بەمنىش ناساندوۋە. كەراپەرى منى چىرۇك خوانىشە.
چونكە ئەۋ رابەرى بېنەۋايان و پەنادەرى بېۋولاتان وىي كەسانە.
پېرشاليار گيانىكى بىخەش و ھەمىشەيى ونەمرە، پارىزەرى پەيامى خىرە، بەجۆرەھا تەرز باسى بوونى
ئەۋو رۇلى ئەۋ لە كىتېبى پېرۇزو قورئان-ئا كراۋە. ئەۋ دەتوانىت بېت بە من، بە تۇ، بە نوح، بە ھەر
كەسېك. ۋەكەلېن ئەۋ شەرابى ھىومى نۇشېۋەۋ بۇ ھەمىشە بەنەمرى دەژى و نامرېت، لەناۋ
مرۇقاھەتېدا لەگەرانىكى بېۋچاندايەۋ دەربەستى يارىدەي بېنەۋايان ۋەھزارانە. ھەلبەتە لە ئىنجىل با بە
نېردراۋى خۇداۋەند ناسراۋە. لە قورئانى پېرۇزىشدا بە نېردراۋى خۇداۋەندو ئامۇزگارېكەرى حەزرىتى
موسا ناۋى ھاتوۋەۋ بەناگا بوۋە لە خىرو شەر! لە ئىنجىلدا ناۋى ئىلىاس- ۵ ، خاۋەنى چوارچەرخەيەكى
لەتىشك دروستكراۋە، دوۋ ئەسپى ئاگرېن مەشخەلى گالىسكەكەي داژوون، كە ئەۋانىش ھەمان شېۋە لە
تىشكى ئاگرېن خۇلقاۋن.
پېرشاليار بە بەخشنەيى وكارى جوان، پەيامى جوان، بېرى جوان بەناۋبانگە. خاۋەن بەزەيەيەكى
لەرادەبەدەرە، تواناۋەيىز دەنات بەۋمرۇقانەي كەلەژياندا باۋەرېكى يەقىنىيان بەخىرمەندىي خۇيان
ھەيە. ھەندىكجار رېدەكەۋىت ئەۋ تەنھا بە وىستى خۇي فرىاد رەسى كەسانىك بېت كەشايانى مانەۋەن.
بەلام بەخشنەيى ئەۋ ۋەك بەخشنەيى ئېمەنىيە. سۆزى مرۇف بۇمرۇف ناكاملە، بۇيە ھەندىكجار
كەسانىك كەخاۋەنى سۆزىكى مەتىن بۇ خىزان وختىشى خۇيان، كەچى بى سۆزو درىندەۋ خۇين خۇرى
ھەندىكى ترن. سۆزەكان ئاست ۋەرتەبەي جىاۋازيان ھەيە. سۆزى خۇبا جىاۋازە لە سۆزى نايك،
سۆزى فرىشتە جوناھ لەسۆزى سۆزانى، سۆزى پېغەمبەر جىاۋازە لە سۆزى ھونەرمەندان. جۋانتىن
سۆزى مرۇف بۇ مرۇف، ئەۋسۆزەيە كەدەرىت بېچاۋەرۋانىكرىنى پاداشت، بى ئەۋەي بكرېت بەمال
بەسەر ۋەرگەرەۋە. لەبەر ئەم ھۇ جىاۋازانە، دەشېت پېرشاليار لەۋكاتەنا كەھەزاران زىندەبەچال دەرېت،
ئەۋ بەتەنگ چۆلەكەيەكەۋە بېت ونەيەلېت لەكولانەكەيەۋە باز بىداۋ گيان بەت. چونكە كرامەتى بوۋەكان
يەكسانن. لەناۋقەدى تەنافە ئەستورەكەي سەرسەرى ئەۋدا، پېرشاليار ترپەي دلى دەبېستىرېت. پېرشاليار
بېۋلاتو بېمالمە، بوونىكە بەچاۋى ھەست دىكى پىدەكرېت. ئەگەر لەبەندەكانى قورئانى پېرۇزو ئىنجىلى
پېرۇزا بەۋايدا بگەبېت، بىگومان باۋەرېكى زىاتر دەربارەي پەيدا دەكەيت. لەۋ كىتېبانەنا باس
ۋەسرگوزشەيان دەخوئىنېتەۋە، تىدەگەيت كە پېرشاليار پىاۋى خىروخۋايە. لەسنورى فەنتازىاي مندا، ئەۋ

پيرە پيرۆزە غەربانچى نىھو قامچىشى لەدەست نىيە. چونكە ئەسپەكانى ئازاد كرىدوۋە؛ چونكە ئازادى پەوشى ئەم سەردەمەيە، ئازادىيى گيانلەبەر و پەلەۋەر و مرۆف.

ئەو ۋەكو من وتۆ بىر ناكاتەۋەو ناژى، ئەو لەھەستى ئەۋلياكان و لەگيانى پاكى يىغەمبەران ولە گرۈگالى منال و لە نىگاي مېھرباندا دەژى، ئەمچىگاۋ گيانانە ۋلات و مەنۋاي ئەۋن. ئەو ھەموو چاخەكانى دىۋە. تواناي زۆر بوۋن ۋابەشبوۋنى ھەيە. ناسنامەي ھىچ ۋلاتىكىش ھەلناگرىت!

بۆيە تكام وايە، ھەستونەستى خۆت پىرېكەيت لە تۆۋەكانى بەھرى خىز، بەچاۋانى قوچاۋەۋە بە كىلگەكانى فەنتازىيە مندا بىكەۋىتە كىرەي بىماندوبوۋن، گاسنى خىز لەدەروۋنى خۆتدا توند كىر بىكەيت ۋبەدەستى مندا لائەت تۆۋ بوۋەشىنىت بەچاۋادەۋرى خۆتدا، تۆۋى خىزۋجانى ۋراستى بىچىنىت، چاندنىكى ۋەھا كەدەستوبىر بەرى بىداۋ لەبەرى بىخۆيت. ئەگەرىش نەتتوانى، بەتولەپىگەي ۋشەكانى مندا چاۋەكانت ناگىرسىنە، بەشىتۋانى پىتەكانم دەتگەيەنم بە نىزگەۋ مەزارى پىر. پىرشالىار كوردىنەيە، غارەب نىيە، ئەۋرۋىپو ئەمىرىكىو ئۆستىرالى نىيە. ۋەك ھونەرمەندىكى رەسەن، خاۋەنى ئاللا ۋلات نىيە.. موسولمانو كافرىش نىيە، نەيەھودىيە نە بوۋايى.. ئەو ۋەك گەردى نوۋرى ئاھورامازدا لەھەمىشەيىدا پايەدارە (پەيكەرىكى گيانىيە ۋ لە باكاندا دەژى!)، لەۋىدا تىرپەي دلى سرۆش دەتات بەداهىتەران. پىرشالىار ھەستى خىزە، گيانى خىزە، جوانى خىزە، لەناۋكى ئاركىتايىپەكانى مرۆفدا زەرپراتى بوۋنى پەي پىدەبىرىت. بەشىكى پتەۋە لەسەلىقەي ۋىژدان ۋپارىزەرى گيانى ھارمۆنى ۋھاۋسەنگى ۋ ھاۋگۈنجاندىن. بوۋنى ئەو لەسوۋرى ژيانى مرۆفدا گەۋرەۋىچۈۋك دەيىتەۋە، لەگەل ئاتاجى كرىدەۋەكانى مرۆفقايتىدا بوۋنى ئەۋەلدەكشىت، دادەكشىت.. كاتىك كەمرۆفقايتى لەشەرىدا تايىنەقاقاي غەرق دەيىت، موعىزەكانى ئەو لەدەروۋنى مرۆفقايتىدا چىرۋەكەن، ۋەكو گۈل نەشونما دەكەن، دەبنە خونچەي گيان، دەبنە ئاۋاز، سەماۋ سالماۋ گۇرانى ۋ ھۆرە، دەبنە بەندوبالۆرە، دەبنە ھىۋاۋ ژيان ۋ ئومىد پەخش دەكەن. پىرشالىار لەدەروۋنى بالندەكاندا، لە شىردەرو خىشۆك ۋ جانەۋەرانىشدا بژىۋە. تەنانەت لەزەرپراتى ئاۋوھەۋاۋ خاك ۋ ناگرىا زىاترو پوۋنتر بوۋنى ھەست پىدەكرىت. تواناي زۆر بوۋن ۋ ئابەشبوۋنى ھەيە. بەباۋەرۋ ئەزمۋونى گيانى من، ھەرىنچ سەنسال جارىك، لە سوۋرىكى تايىت ۋھەستىارى ھەسارەكاندا، لەتەۋژم ۋ تەكانىكى خۇرا؛ بە ۋىستى بوۋنەۋەر. لە ھەلگەپانەۋەيەكى خىزراي دەروۋنى كۆمەلگەكاندا؛ ئەو سەرھەلدەتەۋە، ۋەكوۋ خونچە لەدەروۋنەكاندا سەردەردەھىنىت، دەروۋىتەۋە، ۋ گۆش دەيىت، بەر دەگرىت. ئاسايى ۋ ئاناسايى بىرپۆزە گيانىيەكانى، پەيامە پىرۆزەكانى لە بىرى مرۆفى رەسەن ۋ گيانلەبەرى تايىتە پەخش دەكات، چراكانى لەدەروۋنى ھونەرمەنداندا ھەلدەكات. ئومىدىكى نوي دەبەخشىت بە ژيان.

ئەۋرەبەرى گيانى يارىدەدانە، ھەندىك لەمرۆف لەكاتى تەنگانەدا، لەكاتى سەرەمەرگ ۋ سەرلېشىشۋاندا زۆر بەزەقى دەتوانن ھەست بەبوۋنى بىكەن ۋ لەدەروۋنىياندا لەمىسى بىكەن.

زاگرۋسىيەكان پىرشالىار ۋەكو پىرىكى ئازاد دەناسن، شاخنىشەكان چاكتەر لەئى نشىن ۋ شارنشىن پەي بەگيانى خۇيان ۋ گيانى كەسانى تر دەبەن. چونكە بەرزى ۋلوۋتەكە ئاستىك لەدەروۋن پاكترپادەگرىت، ئەۋمرۆفانەي لەبىرى خۇياندا لەسەر ترۋپكى بىرو دەروۋنى خۇيان رادەۋەستىن ۋ بىرەكانىيان دەخەنەگەر. گيانىيان پاكترە، پاكتر.

مرۆفى پاكنامىن ۋ ھارمۆنى ۋ دەروۋن زىندوۋن. زاگرۋسىيەكان باۋەرپان وايە كەپىرشالىار ھەمىشە لەناۋياندايە، لەگەلىاندا دەژى ۋلوۋتە ۋ رادەي بەزەيى ۋ ھەستىيان بەسەردەكاتەۋە. ئەۋان لەۋباۋەرپەدان

كەپىرشالىيار دەتوانىت بەھەرئۆخىك خۇي بگۇرپىت، بىتو ناواي يارىدە، ناواي ميواندارىت و جىگە، ناواي نان وئاويان لى بكات!

بۇيە زاگرۇسىيەكان زۇر ميواندۇست و نامۇ دۇستن، چونكە وادەزانن ميوان بەلاي كەمەوہ خۇشەويستى ئاھورامازدايە، خۇشتىن خۇراک و پۇشتەترىن جىگە دەدن بە ميوانەكانىيان، تەنھا لەكاتى خەوش و كارى نا ئاسايىدا ئەوان دلىان لەميوان دەشكىت، چونكە تىدەگەن كە پىر نەبوو ھات بەميوانىيان.. ياخود ميوانەكەيان نيازە پاكرژەكانى پىرى لەدلىا نەبوو، پىر ناناسىت.

زاگرۇسىيەكان دەلئىن دەستى پىرشالىيار(خدرى زىندە) نەرم و بى ئىسكە، بۇيە ئەگەر دەستى ميوان توند بگوشىت، دلىا دەبىت لەوہى كە كەسى ھاتوو پىرشالىيارە ياخود نە! دەلئىن نىشانەى ترى ناسىنەوہى ئەو رۇخسارىكى نورانى و پرويقارە، رۇوانكى لەرۇخسارى دەبارىت. نىشانەى سىنەمى ئەوہى كەدەتوانىت كتووپر لەھەرچىگەيەكدا دەرىكەوئىت. دەشيت لەخەوندا، لەشيوہى سىنەردا، لەشيوہى ئازەلدا، يان لە شيوہى بالندەو مندال ونافرەت و پىرنا دەرىكەوئىت. كاتىكىش كە دەرىكەوئىت ھەموو شىتەك دەوہستىت! من زۇردلىنام لەوہى كەكەسانىك ھەن وەكومن دلىيان لەبوونى رابەرىكى گىيانى لەدروونىاندا.

پىرشالىيار بەبەخشندەيى بىرى جوان، كىرارى جوان، وتارى جوان، نەپنى خۇي ھەمىشەيى پايار كىرەوہ.. زەردەشتى يىغەمبەرىش بەو زانستە پەي بردوہ كە سىگۇشەي باوہر مرۇف دەكەيەنىت بە كەمال و ھەمىشەيى!

چونكە لەوسىگۇشەيەدا زاگرۇسىيەكان باوہريان بە نۇزىنەوہى كەمالە. لەو سىگۇشەيەدا ھەمووشىتەك جوان و پىرشكۇو ھەمىشە بژيوہ. لەبىروباوہرى مندا، پىرشالىيار، وەكوو پىشتەر پەنجەم بۇراكىشا، لەناو قەبى درەختىكى رەگ ئەستورنا لەسەرسەرى پالەوانى بىئولات و بىكەس دەژى. مالى ئەو لە مەنزىلگەي خىرخوازاندایە، لەوئا من ھەست بەبوونى دەكەم وگوئىم لەترەيى لىدانى دلىتى، گوئىم لەنەوای ئاشىيە، گوئىم لەمشەي ساوايەتى، بچكۇلانەو جوان، ھەررەكوو ئەو مندالەي لەھەندەراندا لەخەيالى خۇمدا گۇشى دەكەم، ھەستى بىدەكەم، بۇنى پىئوہدەكەم، دەبىنم، دەيناسم، ئەگەرچى نەشەتە خەونم، ھەستى پى دەكەم، لەخۇم چاكتر دەيناسم. من لە ئاوارەبىيا زۇرشتى نۇئى و جوان فىرەبووم، چونكە ئەو مامۇستامە.. جارىكىان كەھاتە خەوم، پىنى فەرمووم: مرۇف ياخود مندال بەر لەرساندن ودروستبوونى، لە دەروون و بىرنا، پاشان لە خەيالدا ئىنجا لە لەشدا شكلى و شيوہ وەردەگرىت لە باواندا. پاشان يارىدە دەرىت تا بىتە ژيانەوہ، ئىنجا دەرسكىت ولەنايك دەبىت. دلىابە بەر لەھەر شىتەك وىستى خووہى مرۇف خۇي شكلى و شيوہ ئاكار بۇ كۇرپەكەي بىارى دەكات. چونكە ھونەرى مرۇف تايبەتە لە ناھىناندا. بۇيە مرۇف دەبىت زۇر جوان رەقتار بكات، بىر بكاتەوہ، كاتىك كە ژن دەھىننىت، كە شووبەكات.. كاتىك كە دووگىان دەبىت! تەنھا بەو جۇرە دەتوانىت مندالىكى تەواو بخولقنىت.

پىرشالىيار وەكو مرۇفىكى لەتىشك خولقاو لەناو كرۇكى درەختىكى مەتىندا لەسەرسەرى پالەوانى بىناو دەبىنم. ئەو لە زۇر بوون ناوہستىت، چونكە پىرشالىيار ھەمىشە خۇي دەرىسىت. ئەو لە دەروون و بىرى خىرمەنداندا ھەمىشە زىندوہ.

لق وپۇپى درەختى زەمان لەسەرسەرى ئەو مرۇفە بىناوہ، زەرپاتى بوونى ئەوتەون دەكەن، جالجالۇكەي مەزن، دەزوولەي تەنافەكانى لەزكرى ناوى ئەو دەرىسىت. گىيانى ئەو پەند نادەنىت، ئاواز دەژەنىت، سەما دەكات و بەگەردووندا دەگەرپىت. لەوئا پىرشالىيار ھىوادەچنىت، سەمفۇنىايەكى نوئى بۇ نازاى - نۇتە رىژ دەكات. لەسەرى ئەوئا پىر تازە چاوانى دەپشكوئىت، ئىستا نا تاوئىكى دى لەنايك دەبىت، بەر دەگرىت، لق و چل وپۇپى بەكاكىشاندا ھەلدەزنىت، چرۇ دەكات.

چەند پەسەنە مرۆف !! كاتىك كە لەخەنەكاندا گوئى لەداستانى ئەودەگرم، باوەرەم بەمرۆف مەتینتر دەیت، باوەرەم بەخێر لەناخەو دەچەقیت، ناچەقانىك كە هیچ هیزىكى ئەتۆم نایەقینت، نایزۆینت. من لەم ئاوارەبەمدا تەنھا بەوخەوانەو ماوم، تەنھا بەوھىوايانەو دەژىم كە لە خەنەكاندا دەیانىم. دەبىن مرۆف سىحرىكى جوانە، دەبىن ژيان ئاوازىكى بىيايانە، ھەست دەكەم زىندووم دەژىم و ھىشتا ماوم، ھەست دەكەم بۆنى بەختەوھەرى دەكەم و لەعشقا دەجرىوینم و بالە فرى دەكەم.

خۆم بىنار دەبىنم، لەدەروونى خۆمدا و سەبرى تۆ دەكەم، سەبرى ئىوھ.. ھەمووشتىك پرىك وپاست و جوان دەبىنم.. لە خەوندا خۆم دەبىنم پىدەكەنم، بزەدەكەم، دەست بەسەرى ژياندا دەھىنم.. بىرى ولاتىك دەكەم كە نىمە، بىرى ھاورىيەك دەكەم كە نىمە، بىرى ژيانىك دەكەم كە لەراستىدا نەمىنەوھ.. بىرى ئىوھ دەكەم، بىرى دايك و باوك و وەتەن.. بىرى خواوھند دەكەم، چونكە ئەوئىش بى ولات و بى ئالو و بى نىشتىمانە. جا بزەنە من باسى چىتان بۆ دەكەم!

كاتىك كە تەلىسىمى ئەو مرۆفە بىئولاتە لەخەوندا دەبىنم، لەخۆشىدا بال دەگرم، دەفرم، ھەمووپەلەكانى زانست دەبرم، دەكەمە مەملەكەتى وەجد، لەوى سەرخەويك دەشكىنم.. بەدوايدا بەرمال رادەخەم، روو دەكەم ھەندەران، روو دەكەم نزرگەى ناھىتان، روو دەكەم كەرامەتى خۆم.. لەگەل پەپولەكانى ھاورىيە سەردەمى مندا لىمدا، لەخەوندا دوو ركاعەت نوێژ دەكەم.. زكر بۆ جوانى دەكەم. شىعر بۆ حق دەھۆنەوھ.. سەبرى پەرچەمى ئالو وىستم دەكەم، بۆنى شەكانەوھى ئالو دروستبووم دەكەم لەبغورد، كە بۆنى ئازانانە دەكەرىت بەگەردوونى فەنتازىمدا.

دەست دەنەيمە دەستى دۇعا (دۇعا كىژۆلەى كورسى نەمر كە گىانى بەخشى بەبەردەكان، ئەوبەردانەى كەبىوھەكان ئەويان پى بەردە باران كرد) دەيگرە نامىزو بالەكانى خۆمى بەبىارى پىدەبەخشم.. دەبىمە دوورگەكانى خۆم و سرۆش ئى نىشان دەدم.. گوئى لەنزای دەروونى دەگرم.. لى دەپرسم چى مەملەكەتىكى خەنەكانمەت لەلا جوانە تىايدا سازادەى پەرىيەكان بە، منىش لە نەشئەى عەشقى تەماشاتدا وچان دەگرم، گوئى لەنزای ھەست دەگرم. لە خەنەكانى ھەندەراندا من دەتوانم ھەموو شتىك بىنم. وەك فەرمووم، پىرشالىار لەو مرۆفەدا بال دەكات، ئەوئىش دىتە خەونم.. چونكە پىويستە بزەن كە مرۆفكىكى وەك من پەنابەر ھىشتا مافى ژيانى كارى پەواى پىنەراوھ، بۆيە كارى نووستنم كرىوھ بە پىشە. چونكە بەبۆنەيەوھ حورمەتى بوونى خۆم دەپارىزم، بەوھۆيەوھ دەتوانم بەلای كەمەوھ، لەكەرامەتى مرۆفكىكى بىناو و بىنالاو بىئولات بلوئىم.. تا مرۆفایەتى فىركەم: نەكەن دەست بۆ ئابرووى ولاتانى تر بەرن. نەكەن خاكى مىللەتىكى تر وىران بكەن. نەكەن دەست بۆ كەرامەتى كەلتورى ولاتىكى دىكە بەرن. چونكە ژيان توورە دەبىت. چونكە گىانى ئەو فرىشتانەى كە پاسەوانى ئەو جىيەن، سكاللا دەنیزن بۆ خواكان و خواوھندا!

من لە خەوما قوتابىي دوو رابەرى گىانىي مەزەم.. پەيامى ئەوان رادەنووسم. حەقى ئەوان تۆمار دەكەم، بوونى ئەوان زامەن دەكەم. دەنا من باوەرپىكى ئەوتۆ لە ھەندەران فىر نەبووم.. چونكە مامۇستاكانى ھەندەران كە منىيان دەمبەست و چاوبەست و كۆت كرد، پىيان ووتم: لەم ولاتەدا بۆت نىيە يەكەم شەو لەگەل ھىچ ئافرەتىكنا جووت بىت.. دەبىت پەردەش بەكار بەرىت. تەنھا ھىندەيان وتو پۆششتن.. تەنھا ھىندەيان فىركردم. بەدوايدا كىشيان كرىمە نەبەردەوھ لەگەل دىوھەكانى سىستەمدا..

بەلام كە ئاشنابووم بەو مرۆفە بىناوھ، بەم پىرە ژىرە، ئەو بوونەوھەرى لەسەرەوھ لەمندا چىنەوھ.. ئەو خۆى كرىمە مامۇستاو ھاورپىم، چونكە زانىي كە من بەرەچەلەك لە وەچەى گۆلۆ و نوح-م.. زانىي كە

گۆڭۈڭ لەمندا نووستووہ.. ئەو پەنجیگی زۆری نا تا گۆڭۈڭ بیدار بکاتەوہ لە گیانی مندا و باسی کەمائی وەجەم بۆ بکات.

کاتیک کەمن لە دوورگەمی ھەستکردن بەکەمیدا زیندانی کرام.. دووچاری ترس و ھەراسانی ھاتم، چونکە کەوتمە ناو دلی میلیتیک بەفرینەوہ، ئەیانھێشت پشوویدەم، ئەیانھێشت بەویستی خۆم لەخۆم بوویم. خەلکەکە گشتیان دێویان دەپەرست.. سەگ ویشیلەو بەرازیان دەپەرست. دێوھکان دووسەر سی سەر تا شەشسەر و ھەشت سەر دێویان ھەبوو! من بەدزیژیی سالیھکان دەستبەستە بووم، ھەلبەتە چەند جاریکیش گیانی خۆم دەرباز کرد.. بەلام زوو توانییان بمرگنەوہو دەست بەستم بکەنەوہ. بۆیە ئیستا لە مەملەکەتی بێناوایان دانیشتوویم؛ لای پیرشالیارو حاجیلەقلەقی رەشپۆش و جالجالۆکەیی پیرۆز، لە خەوندا گوئی دەگرم.. گوئی لەھەموو تەرتیلەو دۆغایەک، گوئی لەزانستی خامۆش و بەھریان دەگرم.. دەبینم و لە خود بینمدا تۆش دەبینم.. ھەموو شتەکان دەبینم، نەک تەنھا شتەکان، بەلکو گیانی شتەکان دەبینم. چونکە ئەوان مامۆستای فێرکردنی خود بینین.. من فێربوویم خۆم، ئەوی بێناوای بێولت، پیرشالیاری مەزن، ھەر و ھا حاجیلەقلەقی پیرۆز جالجالۆکەیی پیرۆزیش بینی، و بناسم.

ئیستا دەزانم بیری جەمەو ھاتویتە سەر داوی یەکەمی رێسانی رۆمانەکەم.. دەزانم چاک تێدەگەیت کە من باسی پالەوانیک دەکەم کە ولات و ئالو ناوی نییە.. بەلام لە تەوقی سەری ئەوئا درەختیک تەلیسمای رەواو، ئەو درەختە بەکەکیشاندا بالادەکات، جالجالۆکەیی سپی بوونەوەر لەسەر سەری ئەو تەون دەکات.. بەلندە لەقلەقی رەشپۆش گیانی برسییەکانی جیھان، گیانی مەسیحە لەخاج تراوھکان، گیانی دۆغا بەرباران کراوھکان، گیانی مندا لانی بەھەووس لەباربراو دەرگۆزیتەوہو دەپہینیت بۆ درەختی زەمان. جالجالۆکەیی پیرۆز قوزاخیان دەکات، وەکو دۆغا، وەکو گەلا بەدرەختی زەماندا ئاویزانیان دەکات. دەزانم تێم دەگەیت.. دەزانم دەزانیت کە من پەنابەرێکم و لە دورگەیی خۆمدا لەخەوما ناستانی بەسەرھاتی مرۆفئیک بێناوتان بۆ باس دەکەم، کە ھەژدە سالی رەبەقە لە ولاتی کرێویدا، لەناو چواردیواربا خەو بەژیانەوہ دەبینیت. ھەست دەکەم من ئەوم (بەلام لە خەونەکانمدا!.. گەرچی بە بێداریش ھەمان ھەست میوانی گیانیمە!)

زیندانە و لە خەونەکانی ھەندەراندا دێوھکان چاودیری دەکەن، جاسووسی بەسەرھوہ دەکەن، بوختانی بۆ دەکەن، دەیانەوێت بیکەن بە خۆراکی بەرازە دێو سیفەتەکان، بوختانی بۆ ھەلدەبەستن، تێزابی سێجری دەکەن بە ھەلمی ھەناسەیدا.. لەویدیو دەرگا ئاسنینهکانەوہ.

باسی راستییەکتان بۆ دەکەم کە بەلای کەمەوہ من باوەرم پییەتی، من لەخەوندا راستی جوانتر دەبینم. ھەر بۆیەشە باسی ئەم مرۆفەتان بۆ دەکەم، چونکە ئاساییە مرۆف بویریت خەونەکانی بۆ مرۆفئیک بگێریتەوہ! ئەگەر من ھاوڕێیەکی گیانی یاخود مەشوقەییەکم ھەبا، دلنیا بە سەری تۆم نەدەیشاند بەم باسانە، بەلکو باسی سینەماو گەشت و گەران و ھەووس سەرپیییم بۆدەکردیت. یاخود حیکایەتی میش! ئیستا تۆ لە قوتبی مندا، تۆ لە رەحم و بەزەبی مندا، لەخۆتدا لەمندا، تۆش لەدورگەیی مندا لەنگەرت گرتووہ، وەکو زەرپنە قوتەییەکی ساوای بێپەرۆبال، جووگەت دیت، چاوەروانیت لوقمەیی وشەییەک بکەوێتە دەمتەوہ.

دەزانم لەم ساتەوہ فێری کەرامەتی من دەبیت، فێری حورمەتی من دەبیت، فێری گریانیکێ خۆش دەبیت.. دەگرییت بۆ ھەستی تەنھاییم، بۆ بێکەسیم؛ بۆ بێھاوریییم، چونکە من بیری ژیان دەکەم، لەم دورگە تاریکەدا.. کە تیایدا رۆژمانی گرتووہ، کە وەرزەکانی بەھارو ھاوین تیایدا واقیان و پەماوہ.

من بىر لەتۆ دەكەمە، بىر لەھاورى و ھاوگيان و ھاوخەم دەكەمە. بىر لەوانە دەكەمە، بىر لەھاورى ناگرى ھەناسەى ھەژدىھايەكى پىنج سەرنە ھىشتا ورەى ژيانىيان تىايە. بىر لە ژيانىك دەكەمە، نەمدۇراندو، نەشم برىوتە. بەلام دلنىام كە فرىشىكى كەوتووى مرۇقايەتى دەگرەمە، دلنىاتر دەدویم و دەنوم، چونكە دەزانم تۆ دەتوانىت بىيت بەھاورىبى گىيانىم، بەمەرەجەى بىوپەرست نەبىت. دەتوانىت سەرتم بۇ بەقنىت و پىكىك بۇ مرۇقى بىناو ھەلبرىت و لەبرى من بىنىت بەسەرته. دەزانم لىرە بەدو، خۇتو ھەست و نەستەكانت دەكەيت بەھاورىبىەكى نەم، لەگەل مندا سرووى نازادى دەخوئىت، لەگەل مندا گوى لەناو، ھەست دەگرىت، ھەستى پەتى، ھەستى ھاودەردى، چونكە لەوكاتە كەمىلى كاترۇمىر دەوستى و پشويەك دەداو بەدو، چركەيك دەكات، لەوكاتە تەسكەدا كە برژانگى چاوى من و تۆ دەتروكىت. پىرشالىار لەناو بنكى دەرختى زەماندا، لەناو سەرى بىولتەدا. لەخەوى مندا لەايك دەبىت. دەژىتە. دىتە و سەر دەردىت. لەو ميانەدا، لەو چركە ساتەى نىوان تەكانى مىلى سەعاتىكدا ھەموو بوونەورىك، ھەموو گىاندارو رۆھكو مرۇف و ئەستىرەو بوو، مەت دەبىت، لەو مەتوونەدا بەھرە لەايك دەبىت، دۇعا چاوى لەيەك دەنەت، دىت بۇ لای من، بە بەلەكانى حاجى لەقلەقنىكى رەشپۇش. منىش بەخىزەتتى لىدەكەم، برىنەكانى تىماردەكەم، لەخەوما دەيكەم بە شاكىچى مەملەكەتى عەشق، ئەم رۇمانەى پىشكەش دەكەم.

دەزانم من لەخەونما لە مىللى چركەيدا كە ھەموو گەربوون و ھەسارەو ژيانەكان مەن. من بىدارم، چىرۇكى پالەوانەكەمتان بۇ باس دەكەم. فىرتان دەكەم گویم لىگرىن، لەگەلدا و لە گەل مندا ھەناسە بەن. چونكە دەزانم ھەندىك لەئۆھ دەزانم كە مرۇقى نوئى زادەى ھەست و نەست و باورەى ئەوانى ترە، گىان و بىرى مرۇقەكانى ترە، مرۇقى نوئى گىيانى نابەشە و خۇى لەوانى ترە دەبىنەتە. مرۇقى نوئى لىرەو ئەشنادەبىت بە خاوەندىكى نوئى، بەباورەىكى نوئى جىھانىنى.

لەم كاتەدا ژيان مەت دەبىت، پىرشالىار چاوى دەپشكوئىت، لەناو دەرختى زەماندا. كات پىنج و بىستويەك چركەى بەيانىيە لە سەرەتاو كۆتايى ئەم كىتەدا، رۇژى بىستويەكەمى نەورۇزى سالىكە لەرابرەدو، بىروربا، ياخوود لەناھاتوويەكى نىكەدا. كەمن بە پەيام لە خەونا پىم دەكات. لەو باورەدا كە سال ديار نىيە، بەلام رۇژ و مانگ و سات دەلەن: بىستويەكەمى نەورۇزە. سروەى بەيانى ھەمان رۇژە. بەلندەو گىانداران دەزىن و لە ھىلكەش ھەلدىن. لەخەونەكانى مندا پىرشالىارىش چاوى دەپشكوئىت، لەسەرى بىولتەدا.

حاجىلەقلەق بە تەقەتەق گىيانى دۇعا دەسپىزىت بە جالجالۆكەى مەزن، تا جوانجوان قوماتى بكات، تاوھكو تۆويكى ناياب و تايەت، وھكو دلنىكى لەگىان نروستبوو لە مروارىبەكى گىيانى بە دەرختى زەماندا ئاويژانى بكات.

من بووم بە دووكرتەو. گىيانم وھك ھەستىكى زىندو؛ شىرەزىيەو ھەول دەنات پەيكەرى لەت بووم بەيەك بەگەينەتەو. من ھەموو ئەو ئەندامانە لەخەونا دەبىنم كە تا ئىستا ناوم برىون. من ئەوانم و ئەوان من!

من ھىشتا لەخەو ھەلنەستاوم! گەرچى نوستووم، بەلام گىيانى پەنابەرىم بىدارە، سالانىكە ھەر بەبىندارىش دەنوم، خەو دەبىنم، لىرە بەدو، كات دەوستىت، لای من، لای تۆش، لای ھەرگىاندارىك. لەوستانى كاتنا ئەم بەسەرھاتانە لەايك دەبن. بۇيە نامەوئىت پابەندى كات بىت، چونكە كات دەوستىت، ھەمووشتىك دەوستىت ئەوكاتەى ئەفسانەكان لەايك دەبن.

بۇيە تىكات لىن دىكەم بەدوۋاي كات و شوپىندا وىل نەبىت، چۈنكى ئەم ئاستانە رومانە زادى راپوستانى
مرۆف و شۇنە.. دىتوانم بلېم ھەموو تابلۇكان لەو كات وەستانەنا لەنايك دەبن.

ئەم رۇمانە لە ۋەستانى يەك چركەي بوونە وەرنا لەنايك دەبىت.. دلنبا بە خوينەرى بەرپىز كۆي
بەسەرھاتەكانى ئەم رۇمانە زادى چركەيك راپوستانە. ئەم رۇمانە ھەرچەند زۆر كات بەرپىت، لەچوار
چركە تىناپەرپىت لە خەونى مرۆفنىكى ۋەك مندا. بۇيە كات ھىچ رۇلنىك نايىنىت، چۈنكى كات ۋەستاۋە
دەۋەستىت.

مىرولەكان فەرموويان: ئامىن.. خەيال بەرفراوانترىن زانستە. يەككىك لە مىرولەكان تەنھاۋ شەكەت لە
گۆشەيەكى مائەكەمدا بە دەۋرى خۇيدا دەسوۋرا.. چووم بە لايەۋە و سلاوم لىي كىرد، پاشان چەمامەۋەو
دەستم گرت بەسنگەۋە بۇ بەرپىزى. مىرولەكە ۋەستا.. سەپرىكى بە پەلەي كىردم، پاشان خەندەيەكى
ناسكى نىشان دام! خەندەيەكى زۆر جوان، ھەستەم بە خۇشايىيەكى گيانى زۆر كىرد. چۈنكى ھەستەم بە
ھاۋدەمى ۋاۋرپىيەتى كىرد. مىرولەكە فەرموۋى: نامناسىتەۋە؟ ئەۋە چىتە ھاۋرپى، بۇ ھىندە ماندىۋىت!
چىيە؟ چۆن نامناسىتەۋە؟ من ھاۋرپى دۇعا-م!

مىنىش پروۋى خۇم كىردە قىيلەي خۇر.. ۋەكوو زەردەشت نوپىزم دانا.. بە دەم چىۋە نوپىزم چىاند بە
كۆي شەمالدا.. دۇعام بىنى لە بەھەشتىكى سەپرا! بىنىم فرىشتەكان نوپىزى بۇ دىكەن، خۋاكان داۋاي
لىۋورنى لىن دىكەن. خۋاۋەندى مەزنىش دىگرى و برىنەكانى تىمار دىكات.

مىرولەيەكى ژىر فەرموۋى: مەبەستت چىيە لە زاراۋەي خۋاكان؟ فەرموۋم: خۋاكان جگەرگۆشەكان و
ۋوردىلەكانمانن. ئىۋەن.. خۋاكان بىچكۆلە و جوان و بىخەۋشن. ئەۋان ئەۋانەن كە كاتىك لە نايك دەبن
دەمرن! يان توۋشى نەخۇشى دەبن! يان دىكوژرىن و لەناۋ دەبرىن بە دەستى دىۋەكانى شەر! چۈنكى
مرۇقى بى گوناح نامرپىت. ئەۋان رۇشنايى گيانى خۇدى خۋاۋەندىن. ئەۋان زامانراستى ئەم كىتپەن كە
تىشك دەخەنە سەر راستىيەكان. چۈنكى نەمرى بەشىكە لە ھەمىشەيى!

خۋاكان پۇرتىرتى نەخشىنى ئەۋ تابلۇيانەن كە مووسا بە پەيام ھىناي بۇ مىللەتە گومراكەي. : دلنبا بە
لەتەك ھەر راستىيەكانا خۋاۋەندىك دەژى و پارپىزەرى ھەمان راستىيە تا ھەتا ھەتايە. ھەن لە ناۋماندا
تەنھا خۋاۋەند دەپەرستىن، ھەن خۋاكان دەپەرستىن. من ھەموو جۇرە خۋاۋەندىكى خىرخوام خۇش
دەۋىت، بەلام نايانپەرستىم. چۈنكى خۋاۋەندى مەزىن مرۆف و بوونەۋەرى بۇ نازالى داھىناۋە نەك بۇ
پەرستارى و كۆيلەي و ترس. مىرولەكان فەرموويان : ئامىين

تاپتوی خاوهڼ

دهیټ بزانتیت که خواوهڼد(ناهورامازدا) له مشه‌ی منډالاندا: تنها له‌واندا زیندووه.. خواوهڼد له‌ویدا خوی له‌مشه‌کانیاندا خپ کړبووه. به‌لام‌ئو مولکی که‌س نییه‌و پیوستیشی به‌رحم و به‌خشنده‌یی په‌رستاریی مروّف نییه. خواوهڼد خاوهڼ نالو ولات و زمان نییه. خواوهڼد نه‌شه‌پخوازه. نه‌شه‌پداهینه‌ر.. ئه‌وه‌رگیزباوه‌ری به‌و شه‌ره نییه که‌مروّف کړبویه‌تی به‌ئیرس. و ترسی له‌و کړبووه به‌که‌لتوری ژیان و شه‌یتانیان کړبووه به‌دستکړو فریشته‌ی شه‌ری خوا. خوا له‌شه‌ر نییه. ئهم زانسته‌ش نه‌دیرینه نه‌نوی.

خواوهڼد کوچ‌ه‌ریکی گه‌رؤکه. بیناسنامه. بینولات، بینالو بیکه‌س به‌گه‌ردیونه‌کاندا ده‌گه‌ریت، ده‌فریت.. به‌توژمیکی خیرتر له‌خیال باله‌کانی لیکده‌او له‌توژمی لیکدانی شابه‌ال‌کانیدا ډر به‌تاریکی د‌دات.. به‌ناو گه‌رووی دیوه‌کاندا به‌رق ناسا بال لیکده‌دات، باله‌کانی نوریکی سپیبه، حوت سه‌د جار پوشتت‌ره له‌و نورو‌هی که‌ مروّف توانای ډرکاندنې ه‌ه‌یه. ئهمه ه‌ه‌ستی نه‌سته‌کانی منه‌ له‌خونه‌کانمدا!

له‌گه‌روتوژمی ئه‌وباللیکدانه‌دا، ه‌همیشه بوونه‌وه‌رهمکان خویان ده‌رپس.. به‌لام‌ که‌ی؟ ئه‌وکاته‌ی که‌ ئه‌هریمه‌ن خوی له‌وه‌گه‌ردیوتوزانه ه‌لده‌قورتینت.. چونکه ه‌رکاتیک دست بو‌گه‌ردیوتوزی خوا‌بریت.. شه‌رپک ده‌زیت.. شه‌رپک که‌ خواوهڼد پی‌ نازانتیت، پیوستی پی‌ نییه! منه‌تی پی‌ نییه! چونکه ئه‌هریمه‌نی شه‌ر واده‌زانتیت که‌ ده‌توانیت دست بو‌سروشتی خوا به‌ریت! من وای بو‌ ده‌چم که‌ ئه‌هریمه‌ن ده‌یو‌یت په‌ی به‌ نه‌پنیه‌کانی کړگار به‌ریت. ئیمه‌ی مروّف که‌ فیرین ه‌ه‌ست بکه‌ین و باوه‌ر به‌ ده‌سه‌لاتی خواوهڼدیک بکه‌ین: چاتره باوه‌ریش به‌وه بکه‌ین که‌ ئه‌هریمه‌نیش هیژیکی تره و ده‌سه‌لاتیکی ډزه به‌ ده‌سه‌لاتی خواوهڼد.

بو‌یه دیوه‌کانی شه‌ر ده‌یانه‌ویت دست بو‌ که‌رامه‌تی خوا به‌رن، ناگیری بکه‌ن، بو‌یه مروّفیک دیت، تا دیوه‌کان ه‌لبسه‌نگینت، تا هیواپه‌ک له‌ ده‌روونی تاریکی دیوه‌کاندا بابگیرسینت، تا دلک له‌واندا بروینت، چرایه‌ک ه‌ل بکات

خواوهڼد خوی به‌ پیروژنازانتیت، و به‌ پیوبانگ و یستی ئیمه‌ی مروّف ره‌فتار ناکات. چونکه ئه‌و له‌ ئیمه نییه و به‌لام‌ له‌ ده‌روونی ه‌ندیک له‌ ئیمه و له‌ گیانی ه‌ندیک له‌ منډاله‌کانماندا زه‌رپراتی په‌خسه. خواوهڼد خوی به‌گه‌وره‌و لووت به‌رزن‌اگریت، چونکه له‌سروش و شیوه‌ی ئیمه‌ بینه‌ریبه، گه‌رچی له‌نیوماندا ه‌ن که‌ له‌ که‌مالی ئه‌و به‌هره وه‌رده‌گرن.. جامروّی دیو په‌رست یاخود دیو ه‌ه‌رچی‌ه‌ک ده‌باره‌ی ئه‌وبلیت، زیاروی د‌مکات.. چونکه تائیتسا که‌س لای خواوهڼده‌وه نه‌هاتوته‌وه تا خوی له‌ باسی ئه‌وه‌ل بقورتینت! هیچ پیغه‌مبه‌ریکیش نه‌یویزاهه، یان نه‌یتوانیوه راسته‌وخو باسی بینینی که‌رامه‌تی خواوهڼد بکات. پیغه‌مبه‌ری ئیسلام ده‌فرمویت: به‌ چاوی ه‌ه‌ست ئه‌وم دیوه! درووی لیتیت. بوون و نه‌بوونی ئه‌و هیچ له‌ بوونیه‌ی مروّفایه‌تی و دیوایه‌تی ناگوریت.. به‌لام‌ من بو‌یرم، ده‌ویزم پیتان بلیم که‌ خواوهڼد له‌ مالی مندا، له‌گیانی مندا، له‌ده‌رونی مندا، له‌ژیانی مندا زور گچکوکه‌ خوی له‌مشه‌ی منډاله‌که‌مدا په‌نهان ناوه. چونکه من خواوهڼدی خوم ه‌یه.

منیش په‌نابه‌ریکم په‌نام بریوته به‌ر گه‌ردیونی مشه‌ی منډال.. چونکه مشه‌ی منډال گه‌ردیونیکه به‌ ه‌ه‌زاران خواوهڼد دروستی ده‌کن له‌به‌رده‌وامیدا، گه‌ردیونی خنده‌ی منډال.. ئینجا بوونه‌وه‌رهمکان. خواوهڼد لای

من نوریکه نافانی، له تاو شهری ئه هریمه نه کانی دهر وونی مرؤفایه تی، په نای هینا و ته بهر مندال هکانمان.. جا ئه گهر گویم بؤر ایتریت، باسی ئه وت به هیمنی بؤده کم.. چونکه من له هر نیوانه کاتییه کنا ههست به بوونی ده کم و گوئی له ترپه ی دلی ده گرم. ئه و پیویستی به کورنووش و پارانه وه و لانه وهی من وتو نییه.. پیویستی به ترسی مرؤف نییه، به لکو خواوند زور له مرؤفی دوو و له نیوپه رست دهرستیت.. چونکه مرؤف سومعه ی بوون و مانای خوی به ره و کهنه لانی ونکردن ده بات. مرؤف دیو دپه رستیت، له خوی نیوه کانی شهر دهرستیت. ده شیت من هه له بم، به لام له هه له کانی خوم دهبورم، چونکه تاوان به رامهر به مرؤف ناکه م. چونکه لای من مرؤف بیهری نییه له سروشتی خوا، خواوند له قوورئانی پیروژبا دهرمویت: ئیمه مرؤفمان له جوانترین وینه خولقاند، پاشا ن ره وانه ی نزمترین نزمیمان کرد. له فهرهنگی مندا مرؤف له خواوند که مترنییه، مرؤف جوانه، هه ره کو مندا.. ئاله من نیوانه ساتییه نا گویم لیته خواوند له گهر دونا شاباله کانی له یه کده بات و چه پله بؤ هه ستیاری من لیده بات.. پیت خۆشیت یا.. من ههست به بوئیک ده کم که به دهر له من بوونی مه حاله.. من دلنیام له وهی که خواوند وه کو منداله کان شاگه شکه به به وهی که من زلیل و رسوا وخو به که مزان له هه بیه تی خوم ناروانم.. خواوند باوه ریکی یه قینی به من هه یه.. ئه گهر وا نه بویه، ئهرکی دروستبونی منی به خوی ره وانه بیینی. ئه گهر من خواوند بومایه هه رگیز نه وئه رکه م نه ده گرت به، تا بیر له دروستکردنی مرؤفی دیوپه رست بکه مه وه.. چونکه مرؤف زور سپله و ناشکوره، هه رچی تاوانه کانی خویه تی خستویه ته ئه ستوی خواوند. وانه زانین خواوند مرؤفه! نمونه یه کی خۆشت له و باره یه وه بؤ ده گترمه وه: جاریکیان له ته ک خه لک و خوادا له مزگه وتی شاریکی ئه م دونیا یه دا، دوا ترمیک که وتین.. ملی ریگه مان گرت به به ره و قه برسان بؤ ناشتنی ترمی بابایه کی مردوو.. کاتیک خه لکیکی زور که زور به یان نیوپه رست بوون! به دل و به گیان مردوو که یان له قه برنا.. سه ره هاته سه رمأموستا مه لا تا ته لقین دابات.. ماموستا گرگنکی زرت و وریا بوو.. که فله ی خوی هه لکردو به بیسمیلاو فاتیحا وه لوات ده ستیکرد به دانانی که شی ناشتن و شکرشکاندن، به م جوره که وته دانانی په ند: " گویت لیته ئه ی کۆچکردوی ناسراو به فلانی کوری فیسار؟ ئیستا کاتی هه شرونه شه ره، دوو فریشته له ناسمانه وه به ره ولای توی مردووی زیندووی ناوگور به ریوه ن، دین و پرسپارت لی ده که ن تۆکیت و کوری کیت؟ چیتکردوه و باوه رت به چی بووه؟ بیئاوه ریت یان باوه رنار؟ خیرو چاکه ت کردوه یا ئاشوب گیر بوویت له ژیاندا؟ مه ترسه وه لامیان بده ره وه، ئه وان فریشته ی خیر و شه ری تون.. پییان بلئی که من فلان که سم، له سه ر نایینی ئیسلام په ی ره ویم کردوه و فه رزه کانی موسولمانیم په ی ره وکردوه. له پیشدا زیندووت ده که نه وه، پاشان ده ترمیننه وه، و پاشان جاریکی تر زیندووت ده که نه وه.. ئه گهر له پیاوچاکان بیت فریشته ی چاکه دلنه واییت ده که ن و قه برت بؤده که نه چراخان تا رۆژی به ری.. گهر کافریش بیت وهی له حالت، کرم ومارو جانه وهر هه لاهه لات ده که ن."

من زور به وردی گویم بؤ ماموستا شل کردبوو، دهرزه نیک کیلی تۆپه ل کراوی له ده ست بوو، به دم ته لقینه وه، به چیچکانه وه، نااگایانه رایده وه شاندن و دهنگیکی ناشازی بلاو ده کردوه.. له هه مان کاتدا سهیری رهنگ زهرد بوون و چه په ساوی ئاماده بووانم ده کرد.. هه ری که یان به جۆریک ترس و په شیمانی ناگیری کردبوون.. گشتیان پیکه وه مه لای لیده رچیت - زور به زهقی فریشته کانیان ده بیینی! کوت و ته کانی ماموستایان به چاوی ویزبان تا راده ی بینین بیینی.. ههستی هاوههستی و هاوده رییان زور به هیزبوو!

يەككە لەئامادەبووان كە پير بوو وسەرى لەپال قەبرەكەدا دەلەرزى. وا رۆچووبوو مەوعىزەى مامۇستاوه، كە ترس ھەراسانى كرىبوو. لە ناكاو ھاوارى لئىھەرز بوووهوو كرى بەباوكە رۆ. بەدەم وپئەى ترسەوه ھاوارى لئەستا: " ھەى باوكەرۆ چىم بەخۆم كرى! خواگيان دەستم نامىنى فرىشتە گيانەكانت، من كرىم و تۆ نەيكەى؛ منم كۆيلەى رورپەشى دنياو قىامەت. خواى گەورە بيكە بە خاترى فرىشتەكان و ئەسحابە و پياوچاكان، و لە گوناھەكانم خۆش بە. من رورپەشى بەر دەرگای قىامەتم، ئەى خوا گيان".

ھەشەسەردەيكيشا بەسەرى خۆيدا، شىن و شەپۆرى ھەندىكى دەخستە پىكەنين و واقى ھەندىكىشى دەورماندا! كابرأى پيرە گريانى بۆ ژير نەدەبوووه، تووشى ھەلمەتى گريان بوو! مامۇستا لەدلەوه پىكەنينى بەو شانۆبىيە قەشمەريازارە دەھات. ئەگەرچى سامىشى لئ نىشتبوو. چونكە ترسى كابرأى پير كاريكى ئەوتۆى لە خەلكى كرى كە مامۇستا ھەست بەگوناح بكات.

من كابرأى پيرم دەناسى، ھەمان رۆژ نوأى سەر قەبران بە فزولئىكى ژيرەوه كەوتەمە تكاو رچا لەومامە پيرە تا ھۆكارى ئەو شالوى گريانە بەكولەيم پىن بليت. ئەو لەوھەلامدا ووتى: "مامۇستايان چى بيت لەتو نەئنى بەقوربانى ئەودەمروتىيەت بم، ئەوھى من بىم و چەشتم ياخوا بەسەر كافریش نەيت! بە ھەرتك چاوانى خۆم قىامەتم لەگۆرپى بىنى. پەككوو! پىر بوو لەئەھرىمەن، عەشاماتيان لەگۆر دەردەئناو لەزوخوايان ھەلدەكشاو شىشى داغانىيان لەقونى دەبرين و لەدەميانەوه دەرياندىناو لە جەھەنەميان داويشتەوه. پەككوو! مەغازەللا لەوقىامەتەى من بەچاوانى خۆم دىتم! كورە دەمپرووت شەرم لەخوا بكە ھەى مەكتەبلى".

من لەئاسۆبەكى بەدەر لەھزرو ھەستيارى خەلكى لە گۆشەنىگايەكى تايبەتەوه راستىيەكى ترم دەبىنى. دەمىنى جەندرمەى ترس و دىوى شەر ھەلمەت دەكەنە سەر ئامادە بووان و لە قەبارەو بوونيان نادەكرۆژن. باوھريان داگىردەكەن و سەريان لئدەشتوئىن.

ترس كە گەورەترين نوژمنى مرۆفە، دىوو خىوى زەبەلاح دروست دەكات! ئەو رۆژە ترس قەبرسانەكەى تاريك كرىبوو، كەس لەيادى نەبوو كە سەر لە بەيانىيەو رۆژىكى فېنك و خۆرەتاوى بەھارە! مامۇستا گورزى دىوى دەوھشان و خىوى تۆقاندنى ھاندەدا! خۆئەگەر بيت و باسى ئەو بەكم كە مامۇستا چۆن لەخواوند دەدا ئەو ھەموتان بەكافرو زەندەقەم دەزانن، چونكە مامۇستا وا دەدا كە دەتگوت سەدوبەك وئەھى لەگەل خويى خوادا گرتووه! واتدەزانى ھەرھەوت تەبەقەى ئاسمانەكان بەفرىشتەى جەلاد قەرەبالغ بووه؛ و خواو فرىشتەكانت لئدەبوو بە سەنام و قوات خاصە! دەتگوت باسى جەندرمەكانى بەعس دەكات لەشارەكانى كوردوستاندا، كاتىك دەكەوتنە وئەزى كوردو ھەرپەشەيان تاو دەدا! دەتگوت وانەزانىت ئاسمانەكان ھەيوولەعس و جەلاد ئاوان. فرىشتەكانىش جەلادى خوان.

لەبەر ئەو گۆيم بۆ رابەرە، من مەلا نىم، بەلام باجاريك رىگە بەخۆم بەدەم و سەرى پەيوەندىيەكى بچكۆلە لەگەل فرىشتەكان و خواكاندا بىستەم، چونكە من گۆيم لئىە لە دەرەوى بوونەوھردا كۆرالىكى مەزن پىرە گەرووى گەردون دووياتانە تەرتىلەى – ئامىن – دەخوئىن. من مرۆفئىكى زىرەك نىم و ئەو پانااشتە بەخۆم نادەم، ئەوھى من دەيزانم لە ھەناسەيەكنا جىگەى دەبىتەوه. وەك مرۆفئىكى پەنابەر بەئاگام لەوھى كەھەمرۆفئىكى پەيامئىكى بۆزيان پئىە، پئويستە ملكەچ بيت بۆ ئەو پەيامەو راستگۆيانە دەربىرپىت. لئروھە من پەيامەكانى خۆم، بەويستى ئەو پيرە رادەگەيەنم كە ھاوپرئى خەونەكانمە و لەمئژە دەيناسم. پئويست ناكات كەس خۆى لئم بكات بە شەيتان و ملقرتم بكات. تا ئىستا كەس نەبىستووھ يا نەبىبىيوھ خوا لەسەر تاوانىك كەسىكى سەربىبىت، يا داخىكرىبىت. كەچى دىوپەرستەكان ئەوكارە دەكەن. بۆيە

من نامه‌ی نان به‌ودنا بنیم که خواوهند ديو و شهري دروست کردوه. نه‌گه‌ریش کردییتی نه‌وا دستیکی چه‌پهل بؤ مرامیکی تاییهت سروشی مروقی ناوه‌ژوو کردوته‌وه. زور به‌راستیمه نه‌گر من خواوهند بوومايه دیوپه‌رسته‌کانم هیئنده سه‌قهت و دروزن و دیو ره‌فتارو گیل و تفره‌خور دروست نه‌دکرد. من نازام، له‌خوبوردوشم، ده‌زانم نه‌م ژینه چه‌په‌له‌ی تاکونیتستا چنگم که‌وتوه شایه‌نی نه‌ودنییه بیکه‌مه پخوری قنواي مه‌لاو نیمام و قه‌شهی نه‌خوش. چونکه من ده‌زانم نایینه‌کان له‌دستی نه‌ودیه چه‌په‌لانه‌دا نه‌خوشن و بگره گیانیان هاتوته سهر کونه لووتیان. به‌لکو شه‌ری دیوه‌کان هه‌موو باوه‌رکه‌انی نه‌خوش خستوه. نه‌خوشیکی نه‌وتو. نه‌وه‌ی قوله پیی تینا، گه‌نده‌ل بوون و داوین پیسیی دوچار ده‌ییت.

په‌غهمبه‌رمان هرگیز بؤ نه‌و نامانجه په‌امیان بؤ مروقیه‌تی نه‌هیناوه. جا خواوهند خوی سه‌ریشکه، خوی ده‌توانیته نه‌و بریاره بدات که ژماره و قه‌باری چه‌نده. چونکه نه‌و ده‌توانیته زور بیته؛ هه‌بیته، ده‌شوانیته نه‌بیته! خوی ده‌زانیت. ده‌شوانیته خوی نیشانی هه‌نیک له‌ نیه‌ی مروف و منال بدات، چونکه زهرپاتی نه‌و به‌ر هه‌ر مه‌خلوقیکی پاک و پیروز ده‌که‌ویته. جا کاتی نه‌وه هاتوه که هه‌ر کس له‌ جینگه‌ی خویه‌وه خویه‌یک بؤ خوی دابه‌نیته. چونکه بوونی خواوهند چاتره له‌ نه‌بوونی له‌ باوه‌ری نیه‌دا. مه‌رح نیه‌ خواوهندی گشتمان هه‌مان شیوه گه‌وره تو‌له‌سین و جه‌ه‌نه‌م داهین بیته! من ناچم به‌ گز خواکانی که‌سدا و لیووردوشم ده‌ره‌ق که‌سیک - که به‌ه‌له له‌ خواوهندی من ده‌روانیته. چونکه من له‌ پیناوی خوانا سهری که‌س نابرم و که‌س هه‌تک ناکه‌م و مالی که‌سیش تالان ناکه‌م. جا بزانی من باس له‌ چی ده‌که‌م! انفال!

میرووله‌یک هاته خه‌نم. بینیم. بیستم چیرۆکی دروست بوونی بوونه‌وه‌ر بؤ میرووله وریله‌کان ده‌گه‌رته‌وه. فرموی: کاتیک که‌ ناهورامازنا بوونه‌وه‌ری دروست کرد، کالای به‌ر ده‌ستی تنها خیرو شه‌ر بوو- بویه نه‌یزانی چی له‌و دوو ره‌گه‌زه بکات، چونکه نژ بوون به‌یه‌کتری! بویه خواوهند شه‌رو خیری پیکه‌وه خسته ناو ده‌ستاری زه‌من و نه‌وانی پیکه‌وه هاری و تیکه‌لی کردن. بویه له‌وکاته‌وه شه‌روخیر تیکه‌ل به‌یه‌کتری بووه و ناهورامازناش سهری لی تیکچوه! بویه له‌م نواییه‌دا، عیشق بیزار بوو له‌ کرده‌وی ناهورامازنا. چونکه عیشق ره‌نجیکی زوری به‌کار برده‌بو بؤ داهینانی خوودی ناهورامازنا. بویه زمه له‌ ده‌روونی بوونه‌وه‌ر هه‌ستا و عیشق له‌ ناهورامازنا هاته دم و نیخه‌ی خوی له‌ ناخندا تا به‌ری پیی داری. پاشان به‌ ناهورامازنا‌ی فرموی: من تیناگه‌م، نازانم تو خه‌ریکی چییته! تو له‌وه‌ته‌ی هه‌یت خه‌ریکی تیکه‌ل کردنی خیرو شه‌ریت و به‌وه‌ش خوت و بوونه‌وه‌ر له‌ناو ده‌بیته، چونکه خیرو شه‌ر دوو توخمن که‌ تیکه‌ل به‌یه‌کتری نابن. ناتاجیشیان زور بوونی ته‌وژمی نیگه‌تیفه. وا بزانی تو کاریکی باش ناکه‌یت!

ناهورامازنا فرموی: جا چی بکه‌ین؟! آیا ریگه چاره‌یه‌یک شک ده‌بیته؟ عیشق فرموی به‌لی. له‌مه‌ودوا ریگه بده تا من ده‌ستاری ژیان بگنیم.

نیتر زه‌من وه‌ستا و عیشق شه‌رو خیری له‌یه‌کتری جیاکرده‌وه و سپارینی به‌ چاره‌نوس و خواوهندی خویان. بویه لیزه به‌نواوه کورپه‌کانم، ده‌ستاری بوونه‌وه‌ر به‌ ده‌ستی عیشق ده‌گه‌ری. چونکه ناهورامازنا وازی له‌ داهینان هیناوه. چونکه شه‌رو خیر پیکه‌وه هه‌لناکه‌ن. چونکه عیشق بوونه‌وه‌ر و خواو خواکانی داهیناوه. عیشق جال‌الوکه‌یه‌که ته‌ونی بوونه‌وه‌ر ده‌کات. به‌ خیریکی په‌تی نیازمهنده ده‌ست بؤ کاری ناهورامازنا بیات.

تاپتۇى دۇقا

كوكو ئوختېيەك لەسەرچلىكى بەرزى درەختى سەر سەرم - لە بەرەبەياندا خویندى، حەوت جارفەرمووى: ژيان راوہستە، ژيان گوى لەدەنگم بگرە. فەرمووى: بەيانىيە، جەژنە. جەژنى ئازادى، جەژنى نەورۇز، بېستويەكەمى مانگى نەورۇزە. دەنگى كوكو بەياندەرى يەكەم ھەوالى بەيانى بوو. زاگرۇسىيەكان بېناربوون، جەژنەپېرۇزەيان لەيەكتى دەكرد، دەستى باوانيان ماچ دەكرد، سوپاسى ئاقتىستاو ئاھورامانزاي يەكتايان دەكرد.. سەروەى بەيان بوو لە ناھاتوونا ياخود ئىستا لە رابردوونا، تيشكى خۇر وەكو فرىشتەيەكى خۆشەويستى قۇزەردى پرتەقالى وپەمەيى، دەستى تيشكى نەرمى بەرپوخسارى نوستوو و بېناربا دەھىنا ، سەماى بەلندەكان دەكرد، سەروشتى بەشەمالىكى كزو خۇش دەلاواند.. سەروشت مەست بوو بە بۇنى نېزگۇ رېحانە و پېرۇزە.. بالندەكان لەنەشئەى نازى كېژۇلەى تازە لە خۆھەستاو، ئاوازىكى سەيريان دەخویند، دلى مەم و زېن-يان لەگەردووندا پېر دەكرد لە ئاواز. من بەھوای لەشى دووكتەبووندا دەگەرام! من دابەش بوووم، نيوەم لە ناو زېندانىكى تارىكانو نيوەكەى ترى لەشم لەقەبەرسانىكدا كەوتبوو.

مىنگەل گشتيان بېرى جېژوانى شوان و شاشۇخى دىكانىيان دەكرد.. گۇدۇ لە زاگرۇس وئەرارات وبراؤوست، وەك سى پىتى ھەمىشە پېرۇز: گ و د.. لەسەر سى لووتكە، گيانى خۇى وەك ھەور دەبەخشىيەو دەيدا بە فرىشتەكانى شەمال. زەردەشتى پېرۇز لە تيشكى خۇرنا دەستى نابووە ژىر چەنەى، سەيرى ناخى ئاسمانى دەكرد.

لەگەل كات و شویندا لەگفتوگويەكى دەروونى و قولدا بوو. بەواندا سلأوى بۆنەمرى دەنارد، گلگامش و ئىنكىدوى تەماشادەكرد، دەستەكانى بۆ بەرز دەكردنەو و سلأوى ئاراستە دەكردن. زەرمەيەك لە كەس نەزانەو ھەلدەستىت، دلى زەمىن رادەچلەكىت، كات دەوہستىت، گيانى دۇعا(ئافرەتتىكى لاوى كوربە كە بە بەرد بارانكردن شەھىد دەكرىت) وەكو مروارىيەكى قورسى لە گيان دروست بوو، بە درەختى زەماندا ھەلدەواسرىت : يان قومات دەكرىت.

كات دەوہستىت..زاگرۇس دادەگىرسىت.. بەلأى سەير سەر دەرىنىت، مندا لەكان بەتوورپەى لەبايك دەبن، دايكان قرچە لەدليان ھەلدەستىت.. بالندەكان بەئاسمانەو ووشك ھەلدن.. لەخویندن وقاژەيان دەكەون. گيانى ئەسپە ياخىيەكانى ھەموو جىھان رادەپەرن.. مرۇقەكانى ھەمووجىھان لەجىگەى خۇيان رەق دەبن.. دەبن بەمۇميايەكى گيانى و وەك مۇمى دانەگىرسا و دەچەقن. ھەوا مت دەبىت.. سەرمە گەرمای دەبىت.. گوى زەوى و ئاسمانەكان دەوہستن.. كات سەرى لىدەشتووت. مندا ئاواناى بېستى باوانى نايىت و باوان لە زارۇكى خۇيان دەترسن و نەخۇشى دەدەن بە يەكتى لە برى پاداشت و ديارى. وەكو فەرمووم كات دەوہستىت، ھەورە بروسكەيەك بەر لە گرمەو زەرمەيدا كات رادەگىرت.

بابزانين بۇچى؟ دەبىت بۇچى كات راوہستىت و پشوو بدات؟ بۇچى ژيان لە رۇژھەلات، لەرۇژياوا لە مت بووندا لەنگەر بگرىت؟ بەلام ئايا كەى؟ كەس نازانىت! بەلام لەوكاتەدا كە زەرمە لەبوونى من ھەستا. لەوساتەدا كە تيايدا ھەزاران دۇعا ھەتك دەكرىن.. سەردەپەردىن.. نەھرىمەنەكان سەردەدەھىنن.. ديوەكانى تورك و فارس و عارى عەرەب و خىوہكانى تورك - سەرلە ئازادىي زاگرۇس دەشتوونن.. دلى خواكان دەرەنجىنن.. عەشقى دۇعا دەرخىنن.. ديوو خىوہكانى كورد دەتوقىنن.. توى زەقنەبووت..

منیش دەلیم: ئەمە منم.. حورمەتی پەلکەزێرینە و باوکی تۆفان.. ئەز نابەزم.. ئەز عیشقی دۆعام. دەتوانم دەستبەنیمە بینی کات.. دەتوانم کات را بوووستینم.

برۆ کەشیش، کش.. دەتوانم گلگامش و ئانکیدۆ پیکەو بەزینم.. دەتوانم لەبری یەک خوا ھەزارخوا لەگەڵ خۆمدا بینم.. دەتوانم چرا لەلای ئیو و خێوی عارەب و تورکا ھەلکەم.. دەتوانم، بەرلەوہی پێچی جامانەکەم قەدکەم.. ھەموو دیوہکانتان بەم بە عەردا.. من لە نەژادی نوح-م، من ئاریم.. بەلام باوہرەم بە ئاھورامازدا ھەبە.. باوہرەم بەشەرنییە، کش.

کەژیان دەوہستێ.. یاخود کەژیان وەستا.. منیش وەکو ھەرشتیک دەوہستم.. بەلام لە بینین نا.. من لەبینیندا دەوہستم.. تۆ، ئەو، ئەوان ھەموو گیاندارەکان دەوہستن، مت دەبن.

مرۆف ھیشتا پەبی بە راوہستانی کات نەبرووہ.. ھیشتا بە بیردۆزی ماددە ناتوانن قەبارەو کشانێ گیان بینن.. چونکە گیان دەسلاتی ئاھورامازداہە.. گیان پەلی لەدەستی منداہە.. من گیانی خۆم لە وشەکانما شاربۆتوہ.. لەبری یەک تاکەخوا ملیۆنەھا خوام ھەبە.. ھیندەئێ ژمارەبی بەشەر و بەرہوارو ئەستێرەکان، خواکان زۆرن.. یەک بە یەکیان دەناسم.. گشتیان لەناخی مندا گرمۆلە دەبن.. دەبن بە پیت.. بە بیر بە ھەست.. بە نەست.. خواکان نە نێرن نە مینین.. خواکانی من جوانن، وردیلە و وردن، کارمەندن، ووزەن، ھارمۆنین.. سیمیترین، گیۆمیترین، ئابستراکتن.. دەسلاتن.. دەسلاتی دواي ھەمووھیزەکانە.

دەشت کات ھەر وەکو ئیمەبی مرۆف پێویستی بەوہستان و پشوبان بیت، ئەگەر کات بوونی ھەبیت؛ بێگومان ھەلوئیت و پێداویستیشی دەبیت، مت دەبیت، دەرواو بیت، بێگومان دەشتوانیت را بووستیت! پشوو یەک بەدات و ژەمیک خوارینی بەتام بخوات! جا ئیمە نازانین خوراکی کات چییە! یان چی ھەلدەلووشیت! بیر لە برسی بوونی کات بکەرەوہ!

کاتیک باکان را دەوہستن، کاتیک ئەستێرەو ئاسمانەکان و ھەسارەکان لە زکر ماندوو دەبن، دەوہستن. کاتیک کەھەموو فریشتەکانی ئاسمانەکان مت دەبن و لەبەردەم گیانی دۆعاما بەغەمیکێ قوولەوہ دەستیان بە سنگیانەوہ دەگرن. کاتیک کە من لە ناھینان دەوہستم.. کاتیش وەکو من دەوہستیت، پشویەک بەدات.

کاتیک کەکات دەوہستیت، زرمەبەیک دیت، گرمەبەیک، چەخماخەبەیک.. لەوکاتەدا ئەک ھەرم، بەلکو ژیان بەگشتی دەوہستیت. لیم مەپرسن چۆن، یاخود بۆ! لەخۆتان پیرسن، ئیوہ کەخۆتان بەدەمراستی من دەزانن، بپرسن، شەرم نییە نەزانن، بپرسن، ئەگەر لە خواکانی خۆتان دەترسن.

پەنا بۆ خواکەتان بەرن، بەشکو ئەویش بۆ تەنھا جارێک لووتف بەفرموویت و راوہستیت، گویتان لێبگریت.. کاتیک مرۆف توانیی خواوہند ناھینیت و کۆی نەھامەتی و حەق و ناھەقەکانی بەئەستۆی ئەویدا ھەلواسیت و بەویستی خۆی کردارو پەفتار بۆ خواوہند ناھینیت، بێگومان کاتیش وەکو بوویەکی ژێردەستەبی خواوہند دەتوانیت بە ئەمری خوا بوونی ھەبیت. دەتوانیت کەبی بییەویت بروات، کەیش بییەویت راوہستیت.

ئەو زرمەبە، زرمەو گرمەبی ناروخانی ئەو دیوارە ئەستورە بەستەلەکینەبە کە نارما، کە بئاللا تیتیدا دیل بوو.. دیوارە شەختەبیەکانی ولاتی بەفر.. چونکە کاتیک کە دۆعا پالەوانی بیناوی بیئولاتی دی، فرمیسکینکی بەکول لەچاوی دەرپەری، ساربوگەرم بەر یەککەوتن، دیوارە بەستەلەکینەکان نارمان.. پالەوانی بیناوی نازاد بوو، بەستەلەک رووخا، بیئولات نازاد بوو.. من بووم بەوو کەرتەوہ.

تابلۇكى ئاتىگان

مىرولەكان گىشتيان ھاتن.. ھەۋالىكى بە جەرگيان بۇ ھىنام. فەرموويان. كات ۋەستاۋە.. مۇزەخانەكانى جىھان خالى دەبىت لە تابلۇكانى مەسىح ۋە ماريكان. ئەۋان گىشتيان لە شىۋەي پەيكەر ۋە خاج ۋە ۋىنەدا لە قالى پەيكەرەكان ۋە چىۋەي تابلۇكانيان دىنە دەر.. گىشتيان دىن ۋاۋاي پەنابەرى دەكەن لە تۋى بى ۋلات ۋە بىئالا.

مىرولەكان فەرموويان ئەمجارەيان خۆت تەفرە مەدە. برۇ.. برۇ بەرەۋ نىشتىمانى زاگرۇس. بەرەۋ كەعبەي رۇژاۋا.. دەر بەستى سارى ۋە گەرمى نەيەت.. برۇ لەۋى گيانى ئارات بانكت دەكات.. حەزرتى نوح. ۋىرشاليار چاۋەرۋانیت دەكەن. ھەستە. مىرولەكان فەرموويان.. برۇ.

كە كات ۋەستا.. كە زرمە لە دلم ھەستا.. كە زرمەي ئەۋ دەنگەم بىست. خەۋنەكانم تىكەل بوون. راستى ۋ خيال يەكان گرت. بەچاۋى خۇم. خۇم بىنى تەماشادەكەم.. بىنىم. شتەكان دەگۇران! تەنەت منىش دەگۇرام. ۋەك چىرۇكخۋان دەگۇرام. دەبووم بەھەزاران تەماشاش. يەكك لەۋابەتە پر لە ژانەي كە بىنىم. قاتىكانى تارىك بوو. - پاپا بەنىدىكت-م لە قاتىكان-نا بىنى. لەسەر عەرشىكى رەنگىن. لەناۋ كەژاۋەيەكى ھەۋاسراۋ بە بنمىچى ژوررى نھۇمى سىنەمدا لەسەر پشت راکشابوو.

بىنىم. تۋانىم بچمە ناۋ گيانىيەۋە. تۋانىم بچمە ناۋ خەۋەكانىيەۋە.. ئەۋ لەخەيدا لەتارىكىدا مت بوو. خەۋى بە ھىچەۋە دەبىنى.. چونكە لەخەيدا ھەموو شتىك تارىك بوو!

پاپا ۋايدەزانى خواۋەند لەترسى ئەۋ دەسلەلاتى ئەۋ خۇي لە تۋونىلىكى رەشدا حەشار داۋە.. ۋاى دەزانى ئەك خواۋەندى مەزن. بەلكو خۋوبى حەزرتى مەسىح. ۋ خۋوبى خواكانىش خەۋن بەۋەۋە دەبىن.. ۋايدەزانى مەسىح خوايەۋ ھىشتا كۆتەۋ نەزىفى نەگىرساۋەتەۋ!

شانازى بە گۇپالەكەيەۋە = (جىزلەكەيەۋە) دەكرد. كە لەشىۋەي پەيكەرىكى مەسىح بەخاجەۋە لەژىر دەستيا دىل بوو. چونكە لە خەۋىشدا نەيدەتۋانى بەي گۇپال بىزۋىت. برۋات. راکشابوو ۋ تەمەل ۋ سست ۋ بىخەم سەيرى سادىزمى ھونەرى چاخەكانى پىشۋوى دەكرد. بەدەم بابى بونىكى عابسەۋە سەيرى تابلۋيەكى دەكرد كە مندالىكى ئەفرىقىي برسى تيايدا غەمگىن راکشابوو. خانمىكى ناۋەرۇك بۇش ھەردوو قاقى لەسەرسكى ناناۋو. لەۋلاشەۋە راست ۋ چەپ. دوو كۆيلەي بچكۆلانەي ترلە دۇخى باۋەشىن كرىندا دە بىنران. كۆيلەيەكى ترىش بە دەفرىكى پرلە ميوەۋە . ۋەكۋو بت راۋەستاۋو. سەيرى دەرۋەي تابلۇكەي دەكرد.

بىنىم پاپا بەنىدىكت راکشابوو لە غرورى خۇيدا دەترسا.. دوكەلىكى رەشى قەترانى ۋ بۇگەن. كەھالۋى بۇگەنى بۇنى رۇۋ شەرى خاج پەرۋستان ۋ بۇنى كەروى بوغزى موسولمانى لىئەلدەستا. بە نھۇمى سىنەمى قاتىكاندا بلاۋ دەبوۋەۋە..

دوکه لېکى پيس و بۇگەن، تاريک و قەترانى رەنگ، ناو قاتىکانى دەتەنى وتاريک ترى دەکرد.. دوکه لېکە تادەھات زياتر شگلى پيرەژىنكى نيزەموکو بوختانکەرى ليدروست دەبوو.. لە سورر خوارىنى لەلوزۇنىدا تەژمى دەناو لوولى دەخوارد.. روخسارى زۆرسەيرم دەدى، دوکه لېکە دەبوو بە قەلەرەشکەى ديو ئاسا و بان تيز، سەگ و پشيلە و بەرازى پەروبالدار، ماري بالدار، گورگى سىسەرو بالدارو تاريک دەدى. ھەر ھەموويان پىکەو شالايان بۇ قاتىکان دەبرد، ھەلمەتيان بۇ پاپا بەئىدىکت دەبرد.. بۇکارىنال و دەست و پئوھندەکانى پاپ!

دوکه لې قەترانىيەکە نابەشەدەبوو، قەلەرەشکەى زۆر نزيو و داندارم دەدى، نانيشيان رەش بوو. قەبارەيان ھىندەى ديوک دەبوو. کە دەيانقىزانى دلى قەوزەگرتويان دەردەکەوت. لەقىزەى سامناکيان پاپا بىناربوو ھە! ترسا، ويستى دەستبەريت چلچراکەى ناوکەژاوەى خەوى پىنکات.. بەلام تاريکى دەستى گرت، بەرچاويشى گرتبوو پيشتر، ناوژورەکە لەژوورى جەھەننەم دەچوو. ترس شالايى بۆدەروونى ھينا، بەلام ھەک چۆن مۆتەکە خۆى بەسەر زۆر خۇرنا دەدات.. ناوھە پاپا تەکانى بۇ نەدەرا، لەترسا دەيوست خۆى بىنار بکاتەو، نەيدەزانى بىنارە ياخود نوستوو!

لە دلى تاريکى خۇيدا دلنەوايى خۆى دەکرد، بەخۆى دەگوت: "کارەبا براو، قاتىکان کارەباى لىبراو".. بۇ جىزەلەکەى دەگەرا، نەيدەزانى کەزەمەکە ھەستا، حەزەرتى مەسيح، حەزەرتى ئەو لەجىزەلەکە دەرباز بوو! بوو بەپەيکەريکى گياندار و بژيو، خۆى دەرباز کردو قاتىکانى بەجىھىشت! نازاد بوو لەگەل پالەوانى جىناسما! چونکە لەوکاتەبا بوو کە من نابەش بووم، کە حەزەرتى نوح لە زىندان دەريەرى، کە لاڤاو شالايى برە سەر زىندانەکانى بەستەلەک. حەزەرتى مەسيح-م بينى بە پىچەوانەى ئاراستەى زمين سەردەکەوت بەرەو قوتب! پاپاش ناگای لەو نەبوو، چونکە جىزەلەکەى دەستى و نکرديوو، بۆيە لەترسا خۆى پيس کردبوو، رىابوو. دلى خۆى دەنايەو، لەدلى خۇيدا دەيگوت پاپا گوو ناکات بەخۇيا..

بەلام وانەبوو، ھەلبەتە لەوکاتەنا نويزىک دەشيت بىتە ھاناي مرؤف، نويزىک دەتوانيت مرؤف لەترس رزگار بکات.. بەلام پاپا باوهرى بە نويز نيبە، چونکە دەبينت ھەموو دنيا نويز بۇ ئەو دەمکات! لە ئەنجامدا توانى راسئىتەو، توانى نانيشيت، بەلام ترس لەشى ئەوى ھەکو شەقشەقە دەلەراندەو.. ترس قەبارەى ئەويان ھىندەى ھەلوکىک بچوک کربوو ھە.

لەتاريکىدا پەلى دەکوتا، بەدواى سەرو لەشو دەستوپى خۇيدا دەگەرا.. قىزو قاژى قەلەرەشکە ھاريان دەکرد، گوئ و سەرى ئەويان دەپشاندا، لە حەشمەتا دەبۆراند، دووبارەخۆى پيس دەکردەو، دەرشايەو. دەيوست ھەرچۆنىک بىت، رزگارى بىت، ھەستىت! ئەوھى پاپا نەيدەدى، بەرگى سىپى بەرى خۆى بوو. چونکە مرؤف کە نارست بوو لە بەکار برىنى دەسەلاتيدا خۆى نابىنيت لە ناھەمواريا و زۆر زووش دوچارى تاريکى دەبىت.

ھەشەسەرپاپا دووچارى ھەلمەتى قەلەرەشکەکان بوو، قەلەرەشکەکان کە بەباى بالەکانيان پەردەيان لەسەر پاپا لادەا، پەردەکان لادەچوون، ھەلدەچوون، پاپايان بەدەنووکيان ھەلگرت، ھەليانگرت و برديان، بۆدور!

قەلەرەشکەکان وسەگ و بەرازو برىندەکانى تريس و ايان کرد.. بەدەنووک راھيبەکان و دەستوو پئوھندە نوستوو ھەکانيان دەفراند، دەنگوت پالەوانى ساموراين لە نەبەردا، بەدەنووکيان نيشانەيان لە دەستوپئوھندەکانى کۆشک دەگرتەو، شالايان بۇ دەبردن، ھەليان دەگرتن. دوور دوور دەيانبرن. بەرەو

زېلدانى شار، بهرەو زېلدانى نۆزەخ دەفېرىن و فرېيان دەدان.. من ئەوکارەم پېنناخۆش بوو، بەلام چونكە خەون بوو، دەمدى.

دەمبىنى قاتىكان تالان دەكرىت بەدەستى دوكل.. دەمبىنى ھەرچى لە قاتىكان دەژيا، دەبران بهرەو زېلدانەكانى شار، نەك بە تەنھا پاپا و كاردينالو قەشەو راھىبەكان، بەلكو ئەنسارەكانىشىيانم دەدى لەناوكەنيسەى ھەموو شارەكانى گىتيدا دوكل شالاوليان بۆدەبات لەشيوەى پەلەوەر و گورگ و مرؤقى چەندسەريا.. دەيان پفاندن بۆ دەرەوئى شار بۆ ئاگرانى زېلخانەكان، لەوئى توورپانەدان. دەمبىنى لەناوقاتىكانەو، پەيكەرى مەسىحەكان، ھەيكەلى مەسىحەكان و ماريكان، بگرە رەنگى تابلۇ بەدەست دروستكراوەكانى حەزەرەتى مەسىح و ماريای پيرؤز، ئازاد دەبن، بېنە دەر، بەترسەو ھۆيان لەخاجەكان ئازاد دەكرىو، بە كوچەو كۆلانى شارەكانى جىھاندا بەلواى حەشارگەدا دەگەران! رايان دەكرى دەھاتن بەرەولايى من لەھەندەران! منىش وەك باوك، وەك نايك باوہشم پربەئاسمان كرىبوو، ئەوانم بانگەواز دەكرى، بانگم دەناو دەمفەرموو: ئىترە ناىيارترين حەشارگەيە.. دەررونى من لەھەندەران فېرى پاراستنى پەنابەران بوو.. ھاوارم دەكرى: وەرەلایى من. چونكە من گىيانى خۆم ئازاد دەبىنى.

ئەوان ھەلەداوان و ترساو دەھاتن، منىش سەرئاپاي گىانم خوينى لىدەتكا، سەرئاپاي بوونم زاماردەبوو، كاتىك ئەو ھەموو پەيكەرو رەنگ و وینەكانى مەسىح و ماريكانم دەگرەتە خۆ.. فرمىسكەكانمان لەگەل يەك تىكەلەو دەبوون.

ئەوئى بىنىم، كەم نەبوو، بەس نەبوو، بىنىم لە دەروازەى قاتىكانەو، لەدەرەوئى ھەموو كەنيسەكانى جىھانەو، مەسىحى لەنار دروستكراو، لە بۆرەك نرەستكراو، مەسىحى لە بەردو ئاسن و قورقوشم دروستكراو.. مەسىحى تەپوتوزاوى و ترساو، نەك دەيان ماريای پيرؤز، بەلكو ھەزاران ھەزار حەزەرەتى ماريام دەدى بە ھەزاران رەنگ، ھەزاران تەرز ھانادىن بۆلایى من لە ھەندەران.. منى بىئولات و ھەلاتو لەديارى خۆم. لىم زۆرتەنگ بوو بە بىنىنى ئەوان، ئەكەر چى ئەوان پزگار دەبوون، بەلام من دەمزانى دەترسن لە شەرى دىو پەرستەكان، پەلەيان بوو بە من بگەن، ئەگەرچى پزگاريان بوو، بەلام ھىشتا چاوەروان بوون تا من پزگاريان بگەم: تا من پەنايان بەم.

منىش وەك پير شاليار نابەش دەبووم.. پەيكەر و لەشى مەسىح و ماريكانى ھەموو گىتيم لە كۆت و مىخ و فەلاقە و بەند پزگار دەكرى خويى مەسىح لەخاجەكان دەكرەو.

لەو كات وەستانەدا، گىانلەبەرانى زەمىن، خويى زەمىن، ئاسمانەكان و ئەستىزەكان، ھەسارەكان وەستابوون، بەلام تەنھا من وشياربووم لەخەونمدا. خەونەكانم زۆردەبوون، بىنىم دەتەقى، بەگىيانى مەسىح و ماريكان پرىدەبووم لەكەرامەتى بەرەى بىنىن.

مزگەوتەكان، مەرقەدەكان، كۆشك و كەنيسە و تەلارە ئايىنەكانى پۆژھەلات و پۆژئاواو ھەموو جىھان بەگشتى سامناكتەر چاويان دەترساندم. دەمبىنى مورشىدو مەلاو ئىمام مورىد و راھىب و ئايەتولەكان، بەمردو زىندو ھەموو، لەناوكلپەى گرېكى زۇريا بەرەو تاريكى راپىچ دەكران، فەقىرم دەدى، بت پەرست و سەربارى و لاتانم دەدى لە كلپەى گرېدا ھەلەدەقراچان، زىندو دەبوونەو، دەسوتانەو، دەتوانەو دەبوون بەقەتران، بەخۆلەمىش و باو بۆران دەيانبرىن، بەقىنەو دەياندان بەزەمىندا ھەلاھەلايان دەكرىن.. زرىكەو نالەى ئەوان ماريكانى دەررونى منيان دەترساند.

هه‌رشێخ و مه‌لاو مێزه‌ر له سه‌رو جبه‌ پۆش و ده‌رویش و موریدو مونیک - له‌په‌رستگاو مزگه‌وت و که‌نیه‌سو ئاته‌شگه‌کاندا به‌هم ده‌عبای خێوناساوه‌ ده‌فرێتران و تورپه‌دران، ده‌سووتینران، زیندوو ده‌بوونه‌وه‌، پاشان ده‌سووتان و ده‌مردنه‌وه‌، پاشان بۆ دوور، زینده‌مردوو ژۆر دوور ده‌یانبردن! منیش ده‌ترسام تامی‌سکم ده‌گرت، بێدار ده‌بوومه‌وه‌، له‌شه‌که‌تیدا ده‌بوورامه‌وه‌، بێدار ده‌بوومه‌وه‌، له‌ماندوویدا ده‌که‌وتم، و ده‌نووستمه‌وه‌.. په‌رکه‌م ده‌یگرتم، ده‌بوورامه‌وه‌.. هه‌ندیک له‌ خێوو بێوه‌ جاسوسه‌کانی ده‌روسیتم وایان ده‌زانی تیکچووم.

هێنده‌ ماندوو بووم، هه‌میشه‌ نووستوو دیار بووم، که‌چی چاک ده‌یانزانی که‌ من به‌نووستویی بێدارتر دیار بووم وه‌ک به‌ بێداری!

کات وه‌ستا بوو، کات وه‌ستاوه‌، منیش خه‌وی سه‌یرو سه‌مه‌ره‌ ده‌بینم، له‌خه‌وما ده‌مدی، به‌گه‌ومه‌وه‌، به‌دنیاییه‌وه‌، شه‌قام و کۆلانه‌کان و که‌لاوه‌کان و کارخانه‌کانی جیهانم پاک ده‌کرده‌وه‌، له‌خه‌وما له‌به‌رخۆمه‌وه‌ ده‌مگوت : نه‌با شه‌ر یا نه‌هه‌ریمه‌ن زه‌فه‌ر به‌مه‌سیح و ماریاکانی شه‌شارگه‌م به‌رن. دووچاری نه‌خۆشیی وه‌سواس بوو بووم، هه‌رخه‌ریکی پاککردنه‌وه‌ی شه‌قام و شۆسته و خانه‌قاو شه‌اره‌کانی جیهان بووم.. ده‌مویست نه‌هێلم مرۆف به‌دوای چێ پێی خێناییدا په‌ی به‌ شه‌شارگه‌ی ماریا پیرۆزه‌کان و مه‌سیح-ه‌کان به‌رن.. خه‌وت جۆرنایم له‌ده‌ستوو، شوینه‌واری خۆینی زامه‌کانی مه‌سیح پێ ده‌شۆرین! له‌گۆشه‌یه‌کی دیکه‌ی خه‌ونه‌کانما ده‌مدی، ئافه‌رتانی هه‌موو جیهان به‌رووتی په‌یدای بفروریان له‌ده‌ست بوو، دووکه‌لی سپیی په‌یدایه‌گه‌کانی ده‌ستیان، به‌بۆنیان ئاسمانیان پرده‌کرد، گۆرائیان بۆ ئازادی ده‌چڕی.. فریشته‌م ده‌ی له‌گه‌ل مندا لانی جیهاندا به‌کۆرائیکی مه‌زن سالمايان ده‌خویند. بالنده‌کانم ده‌ی سل ناکه‌نه‌وه‌، ناترسن هاوڕێ و هاویده‌ی مرۆف.. نه‌مه‌دزانی بلم به‌چی خۆش بکه‌م؟ نه‌مه‌دزانی چیکه‌م؟ نه‌مه‌دزانی سه‌یری چی بکه‌م؟

کات وه‌ستا بوو، کات سه‌یری منی ده‌کرد، منیش واقم و پمابوو، به‌حه‌سه‌رته‌وه‌ ته‌ماشام ده‌کرد.. له‌ چرکه‌کانی یه‌که‌می رۆژی بیستویه‌کی نه‌روژی سالتیکدا.. له‌راڤه‌رووی ناها توو!

من نه‌بێدار ده‌بمه‌وه‌، نه‌ ده‌نوومه‌وه‌! هه‌رخه‌ریکی ته‌ماشای په‌یکه‌ری وردو نرشتی ماریای پیرۆزو مه‌سیح بووم، به‌زه‌ییم به‌وملیۆنه‌ها په‌یکه‌رو بۆیه‌و به‌ردوو نارو ئاسنانه‌ها ده‌هاته‌وه‌ که‌ مه‌سیح و ماریاکانیان لێدروست کرابوو! به‌زه‌ییم به‌هه‌مووشتیکیکنا ده‌هاته‌وه‌.. ده‌مویست هه‌ستم نه‌مه‌دتوانی، ده‌مویست هه‌لێم نه‌مه‌دتوانی، ده‌مویست بێدار بیه‌وه‌، تاخۆم بشارمه‌وه‌!

کات وه‌ستاوه‌.. کات متبووه‌ و ته‌ماشام ده‌کات، ده‌لێی هه‌رگیز منی نه‌بینیوه‌. کات به‌جۆریک ته‌ماشام ده‌کات، که‌من له‌راستیدا له‌هه‌نده‌ران ته‌ماشای ده‌رودراسی و رینوارانی بێده‌که‌م. کاتی به‌دوای جووتی خۆمدا ده‌گه‌ڕێم.. کاتیک ده‌مه‌وێت له‌راستیدا له‌هه‌نده‌ران به‌دوای هاوشینوه‌ی گیان وله‌شی خۆمدا بگه‌ڕێم.. ته‌ماشاده‌که‌م، ده‌روونه‌کان ده‌پشکنم، کاتیک به‌دوای هاوپیرو هاوه‌ست و هاوسۆزا ده‌گه‌ڕێم. چونکه‌ خۆم بۆ کۆ نه‌ده‌کرایه‌وه‌: ده‌مزانی که‌ مرۆف به‌ته‌نها ناتوانیت پارچه‌کانی خۆی پیکه‌وه‌ بنیت! کات کت و مت وه‌ک من ته‌ماشاده‌کات، من ته‌ماشای کاتی وه‌ستا، کات ته‌ماشای منی وه‌ستا وایان نووستوو ده‌کات! زه‌ق زه‌ق، سه‌یرم ده‌کات.. له‌هه‌مان کاتدا له‌ من نا مه‌سیحه‌کان بێدارن، زاگرۆسیه‌کان بێدارن، ژیان بێداره‌و من هه‌ست به‌ هه‌مووشتیکیک ده‌که‌م. هه‌ست ده‌که‌م گیانم پر ده‌بیت له‌ مرۆفی پیرۆز. پیرشالیار ده‌بینم، له‌ناو قه‌دی دره‌ختی زه‌ماندا، له‌سه‌رسه‌ری پالنه‌وانی بیولات و بێناو له‌گه‌ل جالجالۆکه‌ی ته‌ون که‌رو له‌قه‌له‌قنکی ره‌ش پۆشدا ئازادانه‌ ده‌فرن له‌ده‌روونی بیولاتدا.. ئه‌ویش ده‌رواوی بێیه‌کی له‌زه‌مینوه‌ پیکه‌ی تری له‌ناسمان.. به‌ره‌و نزرگه‌ی یه‌که‌م، به‌ره‌و چیاوی جود(ئه‌رارات) ده‌چوو..

تەنھا ئەوان لەمندا دەژین، دەپۆن.. بۆ نزرگەى پێفەمبەر نوح.. لەبیرت بێت کات دەتوانیت بەویستی
خۆى بۆهستیت. کات سەرى لیدەشینویت.. کات خاوە دەبیتەوه.. میژوو دوویات دەبیتەوه.. تۆش دەشیت لە
جیگەى خۇندا بووہستیت، چونکە لەکاتی خویندەنەوهى ئەم کتیبەدا کات دەوہستیت. بیریک، کەسیک،
پەيامبەریک، منداڵیک، بالندەیک دیتە ژیانەوه.
مێرولەکان فەرموویان: کات مولکی کەس نییە. کات ئازادە، کەى بییەویت دەوہستیت.

تاپتۇى مىرولەگان

لەبەرئەۋەى كات ۋەستائە، بەفرسەتى دەزانم بە شىنەئى باسى يەكەيەكەى پانۇراماى خەۋنەكانم بەگەم، بەلام بەلئىن نادەم ھەموو خەۋەكانتان بۇيگىرمەۋە، چۈنكە فرىا ناكەۋم، ئەگەر بىتت و كاتىش لەپر ئاسابى بوۋەۋە، مەنىش بىنار دەبمەۋە، ئەۋكاتە دەبىتت بەگىرمەۋە ناۋ ئەمرى واقع ولەھەندەران، ۋەكو خورى ھەمىشەم بەدۋاى كاربا بەگىرم و ەۋبالى كاربۇزىنەۋە بەم . چۈنكە ھەژدە سالە لەم دورگە چەپەرەى كۇتايى ژياندا؛ لەم ۋلاتە بىن رەحمەدا، لە دورگەى ھەستكرىن بەكەمى، بەدۋاى كارىكى شاپىستەدا دەگەرپىم.. جا با پىتان بلىم لە خەۋنى سالانە و پۇژانەدا؛ لە ۋەستانى كاتدا چىم دى!

ئەزانى چىم بىنىي؟ ئەۋم بىنى لەخۇمدا، لەخۇمدا قوتىم بىنى، قوتى كەرەمەت و پلەى كەرەمەت، كەرەمەتى پىرو بىئولات ۋ حاجىلەقلەق ۋ جالجالۇكەى پىرۇز.. ھەرۋەھا خەزەرتى نوح.. سنورەكانى زانستىم بىنى، خۇم بىنى بىنارم لەكەرەمەتى خۇمدا تەماشائى ھىلكەيەك دەكەم كە بەربوۋەۋە لەئاسمانەۋەۋە داى بەسەرى مندا!

نەمدەتۋانى بىزۋىم، چۈنكە بوۋبوۋم بەۋوۋكەرتەۋە : نەمدەتۋانى لەخەۋەھەستىم، بدۋىم، بلىم.. چۈنكە لە يەكبوۋندا لەگەل ۋەستانى كاتدا لەسوۋرى بەسەرەتەكانى پىشو دلئىا بوۋم. گىيانى ئازانم لەدەرۋەى دەسلەتى خۇمدا دەبىنى نابەش دەبوۋ، دەبوۋ بە ھەر گىياتىك؛ دەبوۋم بە مىرولەگان و فرىشتە سىبىيەگان. مىرولەگان - ئەۋان پەيامەنەرى بوۋنەۋەرن، ئەۋان گەردەكانى پىر لە مندا دەھىتن و دەبەن.. ئەۋان پەيامى ناھىتان ۋاتە سرۇشى منن يان ۋوشەۋ گىانە پاكەكانى ئەم كىتەن!

تېگەپىشتم كە نوحى بىئولات ئازادە لە خەۋن و لەراستىدا لەپىش چاۋانى مندا دەرۋات. ھەستىم دەكرى من ئەۋم، ئەۋىش منىكى ترە .. دەمىنى دەرۋات؛ پىنەكى لەزەمىنەۋ پىنەكى تىرى لە ئاسمانە.. كاكىشان بەنۋورى كەرەمەتى رۇشەنە.. ھەرۋەگان سەمايان لەدەۋرى ئەۋ و بالندەۋ فرىشتەكان دەكرى. ھەستىم دەكرى، تەنھا بەھەستىكى پەتى ھەستىم دەكرى كەبىئولات بە پىرشىكى رۇشنى من رۇشنى دەكاتەۋە، بە بەھرى سرۇشى رستەكانى ئەم رۇمانە نەستەقە لەدەرۋونمدا دەرپىستىت، تەۋنىان دەكات، ۋتەكان پىردەكات لەدۇعا، رستەكان پىردەكات لە بەھرە، من دەگەيەنەت بەۋ خوربىنىيەى كە خۇى تىايدا دەژىا.

بىنىم دۇعاى پىرۇز لەسەر شانى حاجىلەقلەق لەئاسمايىكى سىپى سىپىدا بەھەردوۋدەست ئۇركستەرى كۇرالى زارى مندالانى دەگىرا.. سەبىرى سەرزەمىنى دەكرى، سەبىرى ئافرەتانى ھەموۋجىھانى دەكرى.. دۇعاى بۇمن دەكرى كە نەرم تا چىرۇكى مرۇقى بىئاللاۋ بىئولات تۇمار دەكەم. لەگۇشەيەكى ترەۋە بىنىم دەرختى زەمان رەنگى پرتەقالى لەخۇى دەگرىت، پىرشالىار لەناۋنەۋمى يەكەمى قەدى دەرختەكەدا، لەگەل جالجالۇكەى پىرۇزو حاجىلەقلەقا دەدوا.. لەپەردەيەكى ھەۋايدا پىنكەۋە دوۋپاتى بەسەرەھانى قاتىكان و پاۋاۋ ناخون ۋ مورىدو مونك و موقتەدا و قەشەكانىان دەدى.. جىھانىان بەپچوۋكى دەدى. ئەۋان بەچاۋى خۇيان كۇچ ۋرەۋى ماريكان و مەسىحەكانىان دەدى، دەيان بىنى چۇن لەدوۋارى گالەرى ۋكەنىسەۋ مۇزەخانەكان خۇيان دەرپاز دەكەن و ھانا بۇ ژىرخانى باۋەرپ دەبەن. پەيكەرى لە بەرد دروستكراۋ لەخۇشت ۋبۇرەك لەئاسن و مس ۋئالتوۋن، لەشۋوشە ۋ قور.. پەيكەرى ئىقۇنى، سورىيالى، تەجرىدى، تەعبىرى سىمبلىكى، تەنانەت پەيكەرى كۇلاج شىۋە لە قاقەزو رەنگى ئاۋىى دروستكراۋم دەبىنى، كە پەيتا پەيتا ھانىيان دەھىتايە بەرمەن.

ھەرەكان ناپۇشراپوون بە پەنگى زەردو پەمەيى و سەوزى كآل. پير بە زمانىكى تايەت و ئاشنا بە نەستەكانى من دەدوا، لە بىنينا دەمبىست، بە جالجالۆكەو لەقلەقى دەفەرموو: { ئىمە ميوانىكى گيانى و غەيبىين، وەكو مرؤف لەژياندا ميوانىن. تەنھا مرؤفى خودبىين بەبىنينا ئىمە شادە. گەلىك لەمرؤف بىبەرىن لەبىنينا، كۆيلەي يەكتىرىن، نوژمنى يەكتىرىن، ئەوان لەئىمە، ئىمە لەوان نىين. ئىمە لەسروشتى گول دەچين، زۆركەس لەژياندا لەشكۆي گول بىئاگايە.

ئەوھى تواناي بىنينا ئىمەي ھەيتت، لەقوتبا خودبىينەو بۆگەيشتن بە زانستى ئىمە لە دەرگاگان نادات. وەك چۆن مرؤف بۆچونە ژوورەوھى ناو مالى خۆي كلىلى پىتە ولە دەرگا نادات، ھەن لەنىوان مرؤفەكاندا پاكژن لە باوھەردا، و لەئىمەوھە نزيكن. باوھەركانيان كلىلى ناوھتە دەستيان، خۆيان نازان لەباوھەركانى خۆياندا چى ھەلدەبژىرن.

مرؤفە لەخۆبوردوھەكان باوھەرى ئىمەن، ھەست و نەستى ئىمەن. ئەوانەي لەخۆيان بوردوون دەمانبىين، دەيانبىين. جىگەي داخە كۆگەلىك لەمرؤف نابەشبوون بە ھەزار پارچەوھە، ھەرپارچەيەكى باوھەريان بەدەستى يەككى تەرەو بەد بەكار دەبەيت. لەش و بىروھەست و نەستيان كۆيلەي مادو مەيلى لاوھەكيبە، باوھەريان بە پەكانى گيان نىە. باوھەريان بەئىمە نىبە. لەناوياندا گيانيان كۆچەرە، گيانيان بەجىيان ھىشتوون، نەخۆشى و مەردن و لەناوچوون زۆر دەكەن، سروشت و ھەرز دەكەن. ئەوان لە دەسلەتى خۆر و سروشت و باكان بىئاگان و ھىچ فەزى نەبوون!

بىين- نازىزەكان، رابەرى شەر لە سەر زەوى دوچارى لەشكرى گيانى سروشت بوو، بىروان چۆن زەھىزەكان بەلادا دىن، دەسوتىن، لەبىئاوھەردا و دەفەوتىن، بىروان ئەوانەي لە ئىمەن چۆن لەناو جەرگەي سروشتدا كارمەندىن، كار دەكەن ماندوونابىن، تىدەكۆشن. وەكو ئىوھە، وەك ئەو گولەي رې بە دىوار دەناو لەشوين مەبەستى خۆيدا سەرى خۆي بۆكەرامەتى ژيان دەردەھىتت. ھەر بوونەوھەرىكى پاكژ لەژياندا دەتوانت بەقوتبى كەرامەتى خۆي بگات، بەومەرجەي لەخىردا ماندوو نەيتت، دانەتەپىتت. بىروان چۆن دەسلەتدارەكان لە بەد كاري دەسلەتاياندا نغۆببوون و دەبن، لىبوورن نافرمان، گەلىك لەئىبوپەرست ھەن بۆتەنھا جارىكيش لەژياندا ناتوانن خۆيان بىين، ناتوانن لەخۆيان بىوون. لىبوورنى ئىمە سووى ئەوان ناخاتە گەر.

چونكە ئەوان كۆيلەي زولم و رىق و بەد كارىن، لەبەكارىدا خۆيان دەبىين. ئىمە لەدەروونى ژياندا زىندوون، دەرگاگانى بىينن والاىە بۇ مرؤفى خاوەن بىدە، خودبىين لەدەرگەمان نادات، بەلكو بى يارىدە لەناوماندا بۆھمىشە ميوانىكى زىندووھە. جا با مردووش بىت! ئەو زىندوتەرە لە ھەستى چىمەدا. مەملەكەتى ئىمە لە مانا بروست بووھە، لەووشە بروست بووھە، لەژمارە، لەپىت، لە گىؤمىترا، لەسىمىترى و لەھارمۇنى، لە نۆتە و دەنگ، لەھەست و نەست، لەلوتفى بىينن. لە ھەستى جوانى.. ئىمە راستىيەكى ترين.

پىرشالىارم بىنى باسى كەرامەتى بوونى دەكرد بۇ جالجالۆكەو لەقلەق. دەمبىست دەيفەرموو: (ھىچ ھىزىك گوناھىك پاكژ ناكاتەوھە. بەلكو خۆر و باكان و زەمىن پارىزەرى كردوھەكانى مرؤفن.. ئەوھى لەژياندا لەكردەوھەكانى خۆي نەبورىت، خۆي خۆش ناوېت. ئەوھى كە خۆي خۆش ناوېت، شەرىدەخوات، قوتى دەدات.. كەسانىك ھەن ئاشتى لەسەر بناغەي پەنجى ئەوانى تر زامەن دەكەن، بۆخۆشئودىي خۆيان ژيان بەد بەكار دەبەن. خۆپەرستىيان كردوھە بە مافىكى رەوا و زانستى ھەق!

ئەوان، ئەوانەيش كە لەوانەوه سەرھەلەدەن، دەبن بەكۆيلەي شەر، لە پيئاي ناشتيدا شەر زۆر دەكەن.. چونكە بيئانگان نازانن كە لەدروونی شەر ناشتى بوونی نيبە. مرۆف بەشەر، ژيان لەخۆيان پيس دەكەن، سروشت توورە دەكەن؛ بالئەدەكان وەرزوو نەخۆش دەكەن.)

ووشەكان بۆشاييان دەبرى، بەمن دەگەيشتن، دەميينى ووشەكانى پيرشاليار دەبن بەگيان، بەمنال، و دەفەرن. دەميينى ووشەكان قەبارەو شكليان ھەيە، باليان ھەيە، دەست و دەم وچاويان ھەيە، و نازانن. ووشەكان دەبوون بە حاجيلەقلەق، دەفەرن بە تەوژمى بەرق، گيانى مندالانيان رزگار دەکرد، گيانى مرۆفى نەمريان بۆ درەختى زەمان دەبرد.. جالجالۆكەي مەزەن دەدى نابەش دەبوو، دەبووبەھەزاران ھەزار جالجالۆكە و درەختى زەمانيان لەسەرسەرى ييولەت دەچنى، ھيلانەي ئاوريشمين وىل شيوەيان تەون دەکرد، ئارامگاي گيانيان بۆ گيانەكان ئامادە دەکرد.. بۆگيانى مەسيحەكان، پەيكەرەكان و بۆگيانى ھەزەرتى ماريانگان. بۆ ئەفەل، بۆ زيوە، بۆ شەھيدانى ھەلەبجە جيگەيان خۆش دەکرد.

چونكە كەكات وەستا، سەرزەمىن شيوا، كەپاپا بۆدۆزەخى خەونەكانى راپنچ كرا، كە ئاخون و نيمام و مونك و موريدو كاهين و پراھيبەكان بە دەستى سروشت، بەويستى سروشت ھەشرو نەشر کران، شەر نابەزى، شەر توورە بوو، ژيان رەنجا، ژيان ريز بوو لەنەرئيتى نەويستى خووى باوى سەردەمى زيلەت و نەخۆشى و دەردى شەر.

چونكە ئاھورامازنا كەژينى بەخشى بە مرۆف، باوەرى پيدان، متمانەي پيئان كرد، كتيبەكانى نازل كرد، ئايينەكانى بەدەستى پيغەمبەران سپارد، ژيانى كرده ميمليكەرى مرۆف. گيانى ووشەكانى نيشان نان. كەچى مرۆف بە شەر ناشنا بوو، ھۆگرى شەربوون، فيربوون بەبى شەر ھەلەكەن، بەبى شەر ئۆقرە نەگرن. بۆيە خواوەند دلې رەنجاو و پشتي تىكردووين! بۆيە خواوەندى شەر و خواى ديوەكانيش تەنھا شەر نازل دەكەن.. بۆيە لەوكاتەو زەمىن بى خواوەند بەدەستى ديوەكانى قوتايى نەھريمەن بەرپۆھ دەچيت.. لەوكاتەو زەمىن خويى لىدەتكت.. چونكە خواوەند لەو جيگەيەنا بوونی نىيە كە خوين بە ناھق نەپژيەت، كە شەر سەرھەلەدەت. چونكە خواوەند ئەگەر تاك بيت يان جووت، زۆر بيت يان كەم؛ شەرى ناويت. شونگەي شەريش بەجئەھلئيت. چونكە شەر تەوھرى خۆى و خواوەندى خۆى ھەيە!

چونكە لە دەستورى ئايينى مندا؛ ديوەكان خواى خۆيان ھەيە و فرىشتەي شەر و پەيغامبەرى خۆيان ھەيە. خواكانى ئەوان قينيان لە خواكانى نيمەيە! خواكانى نيمەش ھيندە بوورن، ھيندە بەخشندە بوون كە ئەنجام زەمىنيان بۆ ئەوان چۆلكرد!

بۆيە كەكات وەستا، زەمە لەدلى ژين ھەستا.. گەرچى شەر بيداربوو بەرلەو، زەمىن دلې دادەخوريا، دەترسا لەوھى زلھيزەكان سروشت زياتر توورە بكەن. مرۆف بەدبو پەستى ژيانيان پيس كەردبوو، بايى بوون لەسروشتي خۆيان، ئەوان؛ ئەوانەي دەستيان برد بۆ كەرامەتى ئايينەكان.. پيغەمبەرەكانيان پسوا كرد و سووتاند، ئەوانيان شيت كرد.. گالتيان بە پيغەمبەرەكان دەکرد.. وەكو ئەمڕۆ.. باوەريان بە حورمەت و كەرامەتى خواو خواكان و پيغەمبەران نەبوو، شاربەدەريان كەرن، شيتيان كەرن. مرۆف سپلە بوو نژى كەرامەتى ئەفسانە، ئەفسانەي خوا.. باوەريان نەدەكرد كە خواوەندى يەكتا ئاھورامازنا، نافەرموويت: (ئيمە پۆژومانگ وزەوى و ناوھەواو شەوورۆژمان بە شەش پۆژ ڤۆر ڤوستكرد، نە دەفەرموويت: ووتمان. ببە.. وە راستەوخۆ بوو= كەن، فيكون.

دەشيت خواوەند بوونەوھرى لەشەش پيت ڤوستكربيت! كى راستەقىنە دەناسيت!؟
خوا دەتوانيت ھيندەي ژمارەي زيخ وچەو ئەستىرەكان زۆر بيت (ئەگەر ھەيتت!). خوا دەتوانيت بوونی ھەيتت، ھەمان شيوہ دەتوانيت بوونی نەيتت! خۆى دەزانيت و سەتوانيت. وەك ئەو كاتانەي كە

تاییدا شهر بهریا دهیبت! ههمووتان ئهوه دهزانن که خوا لهویدا بوونی نییه که شهریک، بوختانیک، تاوانیک بهریا دهیبت! دهننا خواوهند پر بهزهیی ترین بهزهیه. کهکات وهستا، لهبورگهی ههستکرین به کهمیدا، لهگهورهیی خۆم دهروانی، ههستم بهحورمهتی خۆم دهکرد، ههمووشتیکم لهجهوههریا دهیینی.. شتی سهیر سهیرم دهی، بینیم مندا لیک لهدهستی شهر هه لیدیت، هیندهی ههزهرتی ماریا جوان بوو.. خۆیکرد بهگهردوونی مندا، ناوای یاریدهی له من کرد، دهرساو، قهبارهی مندالیی وون کردبوو، لهتاوا، لهترسانا، خۆی کردبوو به کۆترو تیژ باله فرهی بوو بۆ گهیشتن به گهردوونی من، مالی من.. منیش تهماشای حورمهتی خۆم دهکرد.. باوهشم بۆکردهوه.. باوهشی باوک. به نهکی مندا لهکهه فهرموو: "ئهم مندا له مالی مندا نازاده.. تووشی شهری مهکه... ریگهه بده فیتری بکهه، بهرلهوهی کهمیک سوۆزی باوکانهی پی بدهم".

لهوانهیه سهیریهی بهلاتهوه، که بابهتهکانم قورسن، وانیهه؟ ئهگه مرؤف بیهویت لهمن تیگات، پیویسته گویم لینیگریت.. یاخوود گوئی لهخۆی بگریت. چونکه ووشهکانی من وورن، بچوکن، وهکوو قالیی چنراون، زۆرپرن.. پرن لهپیزی فریشته، لهنازی خوودی ووشهکان، لههستی حورمهت. **ئهگهر تنها به نیاز پاکی نوای مانای ووشهکان بکهویت، زۆر فیر دهیبت. چونکه ئهم کتینه له خانوویهک دهچیت؛ ئهوهی تهماشای دهکات، دهرگاوه پهنجهرهو زمینهو بالهخانهی پینهکانم ههست پینهکاوه هیانینیت. جا مارج نییه تهماشاکه، لههونهری بیناکاری بزانیته. تنها تهماشا بهسه بۆ بینینی نهۆمهکانی بینایهک. جا لیرهنا کهرامهتی مرؤف جینگهی باسه. چونکه بهم کتینه فیتری خوودناسی دهیبت.**

رستهکانم پرن لهشادوومانی، شادیی بینین، شادیی بیستن، شادیی باوه، له وتهو فهرموودهکانی مندا دهیبت راوهستیت، دهیبت وهکو پاسهوانیکی گومرگ ههست و نهستی خۆت پیشکنیت، تا بهههلهنا نهچیت، پاشان دهیبت ریزله خۆت بگریت، دوویات بهههلهنا نهچیت.. ئهوسا سهرنج له پهرووبالی بالندهی ووشهکانم دهیبت، ئینجا دهست بۆ گیانی ووشهکانم بهرهو ههلیان سهنگینه، بیانکیشه، تا بزانیته چهند قورسن لهجوانییاندا!

که ووشهکان و فهرموودهکانی منتان کیشانهو پیوانه کرد.. دهییبن ئیستاتیکیا ناھینانم بهشبابالی خواکان دهفرن، حهقن، راستن، جوانن.. لیم مهترسن، چونکه من لهخۆم ناترسم. لهتو ولهخواوهندی مهزنیشت ناترسم، خواوهند مرؤفی ترسووی خۆش ناویت، دهیووغزینیته! له ووشهکانی مندا دهتوانیت پورتیریتی خواکان به جوانی بیینیت. جا خواوهندی تو ههر رهنگ و قهبارهیهک و شکلیکی ههیبت؛ من ریزی لیدهینم. بۆ لئیا بوونیش نان بهوهنا دهینم که خواوهندی تو گهورهتره له هی من.. خواوهندی من هینده بچوکه، نهک هیچ کهس، بهلکو خۆشم ناییینم!

من لهدۆزهی گومانهکانتان ناترسم. چونکه من مرؤفم وخواوهند نییم.. من ههستی جوانیم لهلی مندا لهکانمدا رواندوه. ئهو مندالانهی هانایان بۆمن هیناوه ههگیز نووچاری شهر نایه، چونکه من پریم له خیر. ئهههش مانای ئهوه نییه که من به شهر دهویرم، چونکه دهشیت قهپالی شهر منیش بگهزیت! **کس نازانیت کهی شهر هار و هارتر دهیبت! شهر به مرؤف دهویریت! بهلام به باوهرو گیان و بیر و عیشقی مرؤفی خووبین ناویریت!**

من خاوهنی ولات نیم.. راسته، بهلام خاوهنی وته و فهرموودم.. من سهرمایه داری وتهم.. وتهکانم لهدهم دهرنایهین بۆباسی ههله، چونکه پهيامی جوانی بیخهوشه. من له پیناوی جوانیدا دهویم، بۆ مرؤفی پیروژ، بۆ مرؤفی جوان دهویم.

من لهه ندران له دلی دیاو ده ژیم : که چی دتوانم له حورمته جوانی بدویم. به له تبوی له تنگه به ریگدا نایش تووم، هاوین و به هار لیم توراون، رۆژ زیزه له کرده و هتان، سه رماه، و به زهیم به ژیاندا بیتوه.. ماندووم سه رم به سه ر په یکه ری ماریاکان و مه سیحه کانه وه لار کر دوته وه، قورئان و ئینجیل و ته ورات و بوو دیزم له بهر چا و بایه و هیچیان من هان نادن بۆ شه ر.. باسی راوه ستانی نه ور ژده ش ناکه ن، که کات وه ستا یان ده وه ستیت! که سروشت زیز بووه ده بیت، که و هرزه کان تاقه تیان چووه ده چیت.. کاتیک میرو له کان له برسامرین.. کاتیک که بالنده کان ریگه یان کر دووه ده که ن و نه خوش که و توون و ده که ون! کاتیک ده یان وه سان وه زارانیان له خۆرا به تاوانی نه نفلونزای بالنده ده سوو تینرین، یان غرقی ناخوری و هه لوئستی هه له ی مرۆف بوون و ده بن! کاتیک که سه گه کانتان شه رمتان لی ناکه ن و له بهر ده متاندا گوو ده که ن، و پیشیله کانتان هه مان شت ده که ن.. نه وان تان کر دووه به نوکه ری خۆتان و خۆشتان کر دووه به نوکه ری نه وان! جا ئیوه به و کاره ناشیاوانه ته نها نه خوشی سه رباری خۆتان و وه چه کانی ناها تووتان ده که ن.

نازانم بۆ به زهیی و خوشه ویستی خۆتان به د به کار ده بن!
کاتیک که دایک ساوای خۆی زینده به چالکر دو نه گریا.. کاتیک که شه و له رۆژ تووره ده بیت، و دایک مندالی خۆی ته نها به جنده هیلت و دوا ی که یف و خوشی خۆی ده که ویت! کاتیک که قه له ره شه که کان یه که دگر ن، شاهنگی شه و ناشتی پیکه وه ده گپرن.. کاتیک که سروشت تووره ده بیت.. بترسن.. چاوتان بکه نه وه، هه ستن. گوئی له ووشانه بگر ن که گیانیان هه یه. ده شیت هه یچ سوو دیکه نه بیت.. به لام گیانتان پاریزرا و ده بیت له هه ستی خواکان و نه ستی پیغه مبه ران و ویستی فریشته کانتاندا! چونکه نه وان ئیوه ده ناسن و ده تانیبن. وا مه زانن که ئیوه پیکه وه یه که خوا وه نبتان هه یه! نا، وا نییه.. من ده زانم که هه ر مرۆقه و خوا وه ندیکی تاک و ته نها ی سه ر به خووی خۆی هه یه و ده که ن هه ن له نا وماندا خواکانیان هه مرهنگ و هاوه ست و هاوگیان بن! جا نه مه راستیه که زۆر له میله تان چا و پویشی لنده که ن.

ئه وکاته ی که کات وه ستا، نه هریمه ن تازه لیوی خۆی ده لیتسایه وه، مندالیکی خۆی نابوه ژیر که له ی و ده یجوو، بیژه مانه و ساردو رقهه ستور سه یری ده کردم، وایده زانی لیی ده ترسم.. به نه هریمه نم فه رموو: "من ده توانم، هه زاران هه زار مه سیح له خۆمدا زیندوو بکه مه وه، ماریاکان له گه ری هه وانا ماچ بکه م.. ده توانم نازاره کانی گه ر دوون هه لیگرم.. ده توانم به قه له ره شه که کان بلیم ووس بن.. ووس. چونکه سه رده می شه ر به سه ر ده چیت و ته مه نی شه ر هینده بریژه که که نه فت و پیرو شه که ت بووه."
که وامفه رموو، نه هریمه ن کشایه دواوه، و لیم ترسا، زۆر ترسا.. چونکه زانیی که من پشتم کر دوته شه ر، بگره باوه ریشم پی نییه. چونکه له شه ربا جوانی بوونی نییه. منیش نا هینه ری جوانییم، بگره جوانی به یی من ناژی، ده مریت.

که کات وه ستا، کاتی که جانه وهره تاریکه که قاتیکانی ته نی.. بینیم له نه فغانستان په یکه ری بوو با بوو به خۆل، له نه وروپا، وینه ی پیغه مبه ره کانیان جاریکتر کیشایه وه و سوکایه تیان به وانکرد.. سروشت له مندا تووره بوو. گویم له ناله و نه عره ته ی خوا و پیغه مبه ره کان بوو.. ده یانفه رموو: "شه رم بکه ن.. واز له شه رینن.. فه رموویان ته بیا ته ب!"

زرمه له دلی ژیان هه ستا.. که کات وه ستا له خه ونمدا به پیوه راوه ستا بووم.. سه یری بالای ناسمانم ده کرد.. بهر له وه ی باوه ش بۆ ماریاکان و مه سیحه کان بکه مه وه.. نه فریقا و نه نفال و کازاناک و هه له بجه م له سه سه رم وه کو بوو خچه یه کی مه زن بارکر دیوو.. له گه ل نه وه شدا توانیم نه وه هه موو په یکه رانه ی مه سیح، نه وه هه موو په یکه رو وینه فرمیسک و خه نده کزه لانه بار بکه م.. توانیم شه و تا به یانی چاره روانی خۆر بکه م. توانیم

بەدراوسىيىكەنم بلىم: شەرم بەن. ھاورپىكەننى خۆم بىنى لەھەندەران پەرسىتگاكانيان پروخابو: دەمى خواكانيان خوار بوو! دەمدى ئىل دەروون و باوەرى يەكتىريان دەندى! دەمدى جەلوى خۇيان بۇ دىوھەكان شىل دەكەن و بە درۆوھ گالئەيان بە جوانى دەكرد و چىرتيان بۇ موقەددەساتى يەكتىرى لىدەنا و خۇيان دەكرد بە دەمراستى لە خۇيان چاكتەر و ژىر تر! چىرووك لە نەوى نوح دەدان، سەريان بۇ دىوھەكان دەلەقان و شوپ دەكرد. پىشتيان دەكردە رەسەنايەتتى خۇيان.

ھەر لەوكتەنا كە پەيكەرى بوو بەخۆل، تەپوتۆزى ئەوم كۆكردەو، دامەدەست پەيكەرتاشىنى كورد، پىنم فەرموو: تىكايە كەر دەتوانىت، پەيكەرەكەى بووام بۇ دروست بەرەو، چونكە سىروشت تووپە دەبىت، خۇرومانگ و زەمىن تووپە دەبن. بگرە زەرياكەن پەركەم دەيانگىت. چونكە بوو قوتايى نوح بوو. نوح ئەوى فىزە نىرقاناناسى "نەجات" كرد، بەلام ئەو واى زانى تەنھا مەرگ مرقۇف دەگەيەنەت بە نىرقانانە و لە ژياندا مرقۇف ناگات بە مەھال. بەلام خەزەرتى نوح بەوى فەرموو: نىرقانانە پەيەكە تەنھايى و نابران و مەرگ نايىيكتىت. نىرقانانە كەمالى ھەستى جوانىيە لە يەكبوونى باوەرى مەتىنى گەلەكۆ! جا ئەم بابەتە كۆنە كاوپىژ بەنەوھە تا تىي بەن. چونكە ئىوھە نازانن ماناى چىيە!

ئەو مەسىحە ماندوھە لە ئالتوون دروستكراوھى لەجىزلى پاپا رىزگارى بوو، لەگىشت مەسىحەكانى تر ماندو ترو بىزارتربوو. كە ھات بۇ لام، فەرموو: "مژدەو سلاو لەكىانى نوح. باوكى باپىرانمان." بەر لەوھى بەو بفرەمووم سلاو لە گيان و ھەست و بىرى ھەمىشە پىرۆز.

من نەمەنىشت زىاتر بدوئىت، چونكە بۇنى دەستى پاپاي لىدەھات. پىنم فەرموو بىرۆ بەسى ئا و خۆت بشۆ، دەم و دانىشت بشۆ. ئىجا من دەتوانم گوئىت لىبگرم. دەشىت گوئىشت لىنەگرم، چونكە ئافەرەتەكانتەن خۇيان دەفرۆشن، پىاوھەكانتەن باوەرى خۇيان، شەرەفى خۇيان دەفرۆشن. مرقۇفەكان پىرەن لە جانەوھرى درۆ: نەوى تۆ شەرىكى سارد ناگىرى كىرەون. باوەريان بەشەرى زىاترە وەك لە خىر. ئەوان شەيتانەكانى ھەرب و تووروك و فارس دەكەن بەگژ مىللەتى نوح-ئا. ئەوان وا دەزانن كە بە ھىز و توندوتىزى، نازانى بۇ جىھان مەيسەر دەكەن! كەچى ھەموومان دەزانن كە ئەوان شەر زۆر دەكەن و شەرۆ خىريان تىكەل بە يەكتىرى كىرەوھە! جا ئەمجارەيان خۇيان بەر لە نوژمنەكانيان لەناو دەبن.

پىنم فەرموو: من گوئى لە ھەشقى ئەتەكراو ناگرم. چونكە بەر لەھاتنى تۆ، دۇعا ھات... ھەزاران زامى پىوھبوو. بەوھەموو زامانەوھە، بەوھەموو بەردانەوھە كە تىيانگرتبوو، خەندەى بۇ من دەكرد، ناواى ماچى لىم دەكرد. فەرموو: "بۇ واماتى ئىل و گىيانم، چىتە بەقوربان؟ دەيفەرموو پەنام بەدە با لەسەر بائت راکشىم. باكەمىك گىيانت بشىلم."

دۇعا دەربەستى ماندوويى خۆى نەبوو. دەيگوت: "ئەگەر لىرەش ھەقى مانەوھەم نەدن، جىت ناهىلم، تا گىيانى ھەزەرتى مەسىح لەدەرونتا ماچ نەكەم، ناكەم بە خۆزگەى ژيانىكى تر."

پىنم فەرموو: دۇعا ھىچ ھىزىك ناتوانى تۆ لەدىلى مندا دەركات، چونكە تۆ ئەو دەرمانە گىيانە بەنرخەيت كە لىكتۆرەكان بۇى دەكەرىن. تۆ بزەيت، شىفاى، خەندەيت. من بزەكانى تۆ وەكو دەرمان بە خۇرايى دەدەم بە ھەزەرتى ماریاكان. بەمنداھەكان، بە مەسىحەكان. تەنھا خەندەى سەر لىوى تۆ زامى تىغى بىرىنى سەر لەشى مەسىحەكان چاك دەكاتەوھە. چونكە لەو كاتەوھە خەندەى مەسىح و ماریايى پىرۆز لەئىو بىران، شەيتانەكان زىاتر زان، و زۆرتەر بوون.

كەكات وەستا يەكىك لەوشتە سەيرانەى بىنىم، مىرولەيەكى بالدارى رەش رەنگ و گوشتخۆرىبوو. قەبارەى زۆرگەورەبوو. نوای پەيكەرى ھەزەرتى ماریاگەوتبوو دەيوست بىخوات. منىش بەمىرولەكەم فەرموو:

ئەوقەلەرەشكانە ھەلاھەلات دەكەن، نەكەي توخنى ماريای پيرۆز بکەويت. نەكەيت، چونكە شەر دەرھەق بەخۆي نووچاری ھاری بووہ!
میرولە گۆشخۆرەكە=كانیبالەكە ووتی: لە ئەفریقاوہ ھاتووم، برسیمە، لەوئ میرولەكان لەبرسا شارەكانیان لەناو ئیسك و تروسكى مندا لاندنا برووست دەكەن.. خۆینی وشكەوہ بوو و ئارھق و خۆینی لەش لەبری ئاو دھنۆش، ئیسكى مرۆفی لەبرسا مردوو دھۆن.

میرولەكە ووتی: "لەھەلمەتی لەشكری میرولە سېپھەكان بترسن.. چونكە ئەوان پەيامی كۆتايیتان بۆ دھینن.. ئەوان كە ھاتن، نیشانەي يەكەمی پۆژی بەرین و ئیتر جانەوہرە نالیارەكان دەكەونە كەولی بەخوہ بئوہكانتاتن.. ئەمە پەيامی خوای شەرہ یان خیر پئویستە بیزانن، بەلایەك رووہكاتە زمین و روپكرنۆتە زمین، كەگویت لئوو قەلەپشكەكان كۆكین یاخوود وەكو كەر زەرین.. پئویستە لەبری ئابین نان بکەن بەھمی ئەفریقاوہ، برسی پئویستی بەنانە نەك بەخووەند ویاوہر.. پئویستە قەرزەكانتاتن بدەنەوہ، پئویستە خۆتان راست بکەنەوہ، بەسەرخۆتاننا بچنەوہ. بیرو باوہر ئابینتاتن مەفرۆش بەجھان.. چونكە كرم و مېش و مەگەزیش باوہری خۆیان ھەيە! كەرامەتی خۆیان ھەيە.. بئكەرامەت میللەتیکە، ئابینتیکە، كەسكە كە كەلتووورو سامان و ولاتی كەلنك ناگیر دەكات. جا چیتان لە سامانی ئەفریقا لزیوہ، بئگەپننەوہ. چونكە ئەفریقا بە دەستی ئئوہ تالانكراوہ!

دردنەو ئەھرىمەن پەرست و دئوہەكان ئەوانەن كە ھەمیشە چاویان لەسامان و پرنجی گەلانی ترە! كە لە پیناوی خۆیاننا ناگیر دەكەن، دەزن، كۆیلە بازار دانەھینن، مرۆف سووك و ھەرزان دەكەن، وەك تەماحەكانی خۆیان. ئەوانەن كە بەتەرمی وشك ھەلھاتوی برسېھەكانی جیھان پئدەكەن، پئكەكانیان لەیەك دەدن و یاسی بەھەشتی نزاو بۆ نرەكان دەكەن".
كە كات دەوہست، كە كات وەستا من لەدورگەكەي خۆمنا تەماشام دەكرد.. كۆمەلنك دئوو درنجی دەرورائوسی تەماشای سەرنجەكانی منیان دەكرد.. ھېچیان نەدەبینی.. وئەیان نەگرتم، بۆنیان پئوہ دەكردم، گومانیان بەرپادەكرد، وایان نیشان دەنام گوايە من تئكچووم.. دەیانویست دل و دەرروم بلزن. دەیانویست خەندەكانم سەربېرن. بە دئو پەرست و سەگپەرستەكانم فەرموو: ئئوہ ناتوان، گیانی جوانی لەمن بلزن.

سەگ پەرستئك بۆراندی و نەراندی: "دەمت ناخە".
یەكئك لەماریاكان كە پەيكەری مەسیحئكى لەباوہشدا بوو، سەیرئكى ئاسمانی كرد.. دلؤئئك فرمئسك لە چاوانی دەرپەری.. فرمئسكەكە مەسیحئكى وەك مرواری بچكۆلەي لئ بروست بوو.. مەسیحە بچكۆلەكە بە سەگپەرستی فەرموو: (من نەمووت ریز لە دراوسئكەت بگرە ؟ كاتئك كە ئەو ریزی ئەوہت لئ دەنئت كە تۆ سەگكەت لەو مېھرەبانتر تەماشا دەكەيت! لە كاتئكنا كە دەزانئت مرۆف مېھرەبانترئین گيانارە!)
میرولەكان ریز لە حورمەتی كاردەگرن. كاری خۆیان خۆش دەوئت، ئەوان مرۆفیان فئركرد كاریكات، ئەوان مامۆستای یەكەمی مرۆفن. كاتئك كەمیرولەكان وەستان.. بئنیان حەزرەتئكى ماریا تەرمی مەسیحئك رادەكئشئت لە دلی تاريكیدا.. بەتاقی تەنھا بەناو دئوہ نوستووہكاندا كە ئەویان گۆت كروبو، كەنەزئفی بەربووبوو، تەرمی مەسیحئكى بەخاجەوہ كروای رادەكئشا.. میرولەكان ووتیان: نەگەر فەرمائشت بفرموت، بئگومان ئئمە دەتوانئن لاشەي حەزرەتی مەسیح بشارئنەوہ ولەچاوی بەدكارو نەياران و نئبئكەين.

ماریای پيرۆزلە وەلامدافەرمووی: ئەي ئەو ھەموو دئوانە چئلئدەكەن كە خۆیان لەناو مندا لاندانی مندا زۆر دەكەن؟ میرولەكان ووتیان: ئئمە دەتوانئن خۆینی ئەوان بئزئن، تالەناھاتووبا ئەگەرھاتوو مرۆفە دئو

پەرست و سەگپەرستەکان زیاتر پیتان لیداگرت.. ھەموویان پیکەوہ بۆین! ھەزرەتی ماریا فەرمووی:
بەرلەوہی من و عیسا بشارنەوہ، لەخویناوی ئەو بۆنەوہ، تا بەتورپەیی نووچاری تۆلە نەبن، تا نووچاری
ھەلمەتی بقی نەبن، تابایی نەبن. چونکە بقی کۆتایی بە ژیان دەھیتت. مرۆفی رەنەستور دێوکی زبیر و
بێھەستە.

مێروولە سپیھەکان فەرموویان: ووتەکانت پیرۆزن، بەلام ئیمە دەتوانین لە ووشەکاندا قەبارە خۆمان
بچوک رابگرین، تابوتانین لە ناھاتوونا نەمرودەکان لەناوبەرین.. ئیمە لە دزیویی ولەپندەیی نا
بوورین.. ئیمە گەورەترین دوزمنی دێوی بێنەزەیین. ئیمە دەتوانین ھەرەس بە ھەر ھێزیک بھینین.
ئیمە بەکار زەمینمان چنی، ئیمەبووین لەئاسمانەکانەوہ ھاتین تۆوہکانی ژیانمان پرواند.. گیانەکانمان
دوو بارە پرواندەوہ! نوای ھەر لەناوچوونیک ژیانمان گەراندەوہ ناو ژیان!
چونکە نھینیی ھەرمەزنی ژیان لەکارنا پەنھانە. کار مرۆف و ژیان و بوون و بوونەوہری ناھیتاوە. ژیان
کۆتایی دیت کەچی کارتۆتایی نایەت: کار ماندووناییت، کار ھەربەردەوام دەمیتت، کات دەوہستت بەلام
کار ناوہستت، کار تەواو ناییت.

ھەزرەتی ماریا فەرمووی: ئەی باشە ئیوہ ماندونابن؟ مێرولەییکی سپی فەرمووی: کاری راست، کاری
مەبەستدار، کاری پیرۆزو پتویست، کاری شیاو بوونەوہر مەتین دەکات. ئەومرۆفھی لەکاری لەخواری
خۆی ماندووبەیت، گیانی پیسە، ئەوہی کاری بەزۆری بەسەرابسەپیت، مرۆفئیکی پیرۆزە گەر کۆلنەبات،
ئەوہی کوشتن دەکات بەکار، نەھریمەنەو کۆیلە دێوہکان!

ئەوہی کاری نابەجی دەکات.. سەرزەشتیک سەرباری ژیان دەکات.. ئەوانەیی کەلەکارنا مرۆف
ماندووبەکن لایان نییە، نەگەر دلێشیان ھەیتت، دلایان پرە لەگور.. ئەوان سیمای ژیان ماندووبەکن،
ژیان دەبن بەرەو سستی، بەرەو ناروخان، بەرەو وەستان. مرۆف بەوہی کەئیمە دەیزانین دەتوانیت
ھەمووناسمانەکان ھەلبگریت، مرۆف دەتوانیت ژیان بنیتە سەرشان و بەگەردوندا بەبیتال بفریت.. چونکە
کار مرۆفی فێرکرد بەتوانا بیت.

مێرولەکان ھەزرەتی ماریا مەسیحیان ھەلگرت.. فەرموویان: یەک لەئیمەو دوولەوان، بەویستی شای
مێرولەکان بمانبەن بۆشاریک لەئاسمان.. زوو، زوو، ئیستا، ئیستا.. کەوایان فەرموو دیار نەمان.
ژمارەییەکی لەوان بەجیمان. ھەزیان نەکرد من تەنھا بم.. بە دیارمەوہ ھەلتوتابوون. ھەولیان دەنا یاوہرو
یاریدە بن، تا بەھۆیانەوہ بتوانم لەشی نووکەرت بووم بگەینەمەوہ بەیەک.
مێرولەییکی سپی فەرمووی: ژمارەکان، ووتەکان، خواکان، فریشتەکان، بتەکان گشتیان مینین، گشتیان
لە ئیمەوہ فێر دەبن. فێری جوانی، راستی، ناد پەرورەری. فێری ئازادی دەبن..

مێرولەییکی رەشپۆش فەرمووی: مرۆف لە سەردەمیکدا دەژی کە تیایدا پەرستاری لە سەگ و دێوو درۆ
دەکن.. لە سەردەمیککی وەھا: زانست مان لە مێشکی مرۆف دەگریت: ئەوسا ھیچ شتیککی نوێ فێر نابن
مرۆفەکان: بەلکو فێر دەبن سووکایەتی بە زمان و کەلتور و ئایینی یەکتەری بکەن. فێر دەبن دلای یەکتەری
بەرەنجین.. باوہر بە ھیچ نەکن.. فێر دەبن ببن بە کۆیلەیی داواکارییە بچکۆلەکان.. تا ئەو کاتە
نەخۆشییەکان دین و ناگیریان دەکن. ئەوسا مرۆفی بەکار لەناویاندا قە دەبن. دادەرزین: دەمرن..
چونکە زانستەکان مان لە مێشکی مرۆفایەتی دەگرن.. گەر زانست بەو کارە ھەستت: ژینگەکان پیس
دەبن. خەندەیی سەر لێوہکان دەمرن: ناخر زەمان نیت: بەجۆریک کە تیایدا مرۆف لە کردەوہکانی خۆی
نابووریت. مرۆفایەتی کەم دەکات، زوربەیان بە دێوی دەمرن.

پۆژىك دىت تىايدا مرۇفەكان گومانەكانىان تلۇق دىكات لە ناخى دراوسىيەتى و ھاودىنگى و ھاوسۆزى..
خەلكى بە ھەلە يەكترى تاوانبارو گومرا دىكەن. بە ويستى خۇيان گوناھ دىكەن.. بە ھەلەش خۇيان سزا
دەدەن! مېرولەكان فەرموويان: ئىستا وھا دىكەن. بەوھش دىوھكان زۆر دىكەن.

تالپۇرى پىيىن

كەكات وەستا، تۈنۈم بىننېم بىخەمە گەر، تۈنۈم بەلەتۈۋى دەست بىننېمە ژۇربالى مىنالېكى تۈۋرە.. بىيەم بۇگەرپان، لەرېگەدا نايك و باۋكى خۇي نىشان بىدەم. فېرى تەماشى بىكەم. پاش گەرپان، مىنالەكە سى وىنەي پىشكەش كىرەم، يەكىك لەۋىنەكان تابلۇيەكى پۇرتىتى خۇمى نىشان نام. وىنەي دىرەختىكى سىيى لەسەر سەرم كىشاپوۋ. بەزىمانى دۇعا پىيىم فەرموۋ ئامۇژگارىي باۋانت بىكە.. پىيان بلى كە بەتەنھا جىت نەھىلن.. نەھىلن نەھرىمەن لەدەرۈۋىنتا گەرپانائىت. چۈنكە مىنال كاتىك تەنھا دىكرىت: كە تەنھا بەجىدەھىلرېت: شەيتانەكان دىچنە وىزەي: دىچنە خەۋنى و ناگىرى دىكەن. شەيتانەكان بەگىانى ساۋاي مىنالەكان دەۋىرن. تەنھايان مەكەن.. بە تەنھا كىرن و بە لە ژۈرپەستان سزايان مەدەن.

لەدۈرگەي ھەستىكرىن بەكەمىدا ئافرىتېكى ۋەرزى كۈردىم دى كۆمەلېك خىۋ دەۋرىان دابوۋ، چاۋەكانى پىر بوۋن لە دىۋى رىق. دىۋەكانم دەيىنى لەناۋ گىننەيدا سەرى خواۋەندى بىرراۋى ئەۋىان لەدەست بوۋ!

خۇيى رېۋاۋى خۋاكەي ئەۋىان دىلئىسايەۋەۋە گالئەيان بەۋ دىكرىد، دەيانوئىست بەدەستى خۇي پەت بۇ مىل خۇي ھەل بىخات.. دەيانوئىست بەزەبىرى خۇد كۆزى دەۋۋىنى پىس بىكەن.. دەيانوئىست مىنالەكانى بىزىن.. مىنالەكانى بىخۇن. مىنىش نەمكىرە نامەرى بەپىرشالىارم ناساند.. پۇژى لۋاى ھات ولەمنى پىرسى: پىرشالىار خىرى زىندەي خۇمان نىيە؟ ووتىم : با.

بىننېم برا براى خۇي سەردەبىرېت لەرق و گومانى ھەندەراند.. خۇم بىنى لەژىررەحمەتى چەقۇي براكەمدا، لەژىر دەستى زىرى براىچىكۆلەكەمدا ھانام بۇ خەلك وخوا دەبىرد.. سەرى براۋم نىشانى مىللەتى دۈرگەي ھەستىكرىن بەكەمى دەبا.. دەمگوت سەرىكەن چۇن ژيان بەرلەۋەي بىزىت، سەربىررا! ھەموو شۋىك لەخەما براكەم دەھات سەرى دەبىرېم! تەنھا جارىك بەزەبى بە پاكژىما نەدەھاتەۋە!

ھەموۋوشەۋىك دەھات.. شاھەتمانى دەھىناۋ سەرمى بە گۈيزانىكى كۈل دەبىرې! لەخەشمەتا گۈيزانەكەم لەدەستى دەسەند، جوانجۈان تىژم دىكرەدەۋە دەمدايەۋە دەستى، دەمگوت سەرى من وقوربانى تۇ..

جارىكى تىرىش سەرم بىرە! بەلام بەۋكارە ناھاتۋى خۇت دەپرنجىنېت، چۈنكە تاۋان دوۋپات دەبىتەۋە. ئەۋەي سەرى كەسىك بىرېت، سەرى دەبىرېتەۋە. ژيان لە ھەمىشەيىدا ۋەك ئەۋ فلىمە ۋەھايە كە دىكرىت ھەمىشە دوۋپات لىبىرېتەۋە. جا كىرەدەۋەكان، ۋوشەكان، بىرەكان ھەمىشەيى دەژىين. بىرى جۈان، كىراراۋ ۋوتارى جۈان كەرامەتى خۇد لەھەمىشەيىدا پاكژ رادەگىرېت. بىننېم پەيكەرىكى لەقور دىرۈستىكراۋو بچوك، خۋاروخىچ، بەسەرشانما ھەلگەراۋو دەۋىست سەرم بىرېت.. مىنىش بىنباكانە باسى جۈجەلەيەكەم بۇي دىكرىد، بەرېزەۋە پىم دىگوت: ھىچ ھىزىك لەم گەردۈنەدا ناتۋانئىت تەماشايەك سەربىرېت.. ئەۋكەسەي سەرى كەسىكى بىرى، بەرلەۋە خۇي سەربىرى.. ووتى: ئەي بۇچى خەزەتى ئىبراھىم وىستى سەرى ئىسحاقى كۈرى بىرېت؟ ووتىم: جىاۋازىيەكى زۇر ھەيە لە نىۋان ۋوشەي ووىستى و ۋوشەي سەرى بىرى-با!

ۋوتىم، چۈنكە بىباۋەر بوۋ، گومانى لەباۋەرى خۇي دىكرىد، بۇيە ئىسحاق بەۋى فەرموۋ: بابە، چەقۇكەي دەستت فرىدە، من باۋەرى تۇم، بىيىنە من زمانى تۇم.. بابە من دەتۈنم بەرائىكت پىشكەش بىكەم.. دەتۈنم خۇرىت نىشان بىدەم، فېرت دەكەم خۇت سەرنەبىرى.

که چه زره تی یئبراهیم فریشته کانی ئیسحاقی بینی فەرمووی: کورپی خۆم، من تاماوم ملکه چی تۆم، پنیویست ناکات بمبوریت، بەلام ئەگەر لەخۆم بووردم، ئەوا کەزیندوو بومەو. دەبم بەکۆرت، تۆش دەبیت بەباوکم.

باسی جووژەلەکم تەواونەکرد، ئەو جووژەلەیهی منداڵیک گرتی و بردی بۆ نەبەرد لەگەڵ کەلەشێرێکا. کەلەشێرەکه چاوی جووژەلەکهی هەلکۆلی! کاتی جووژەلەئی تیکشکاو، ترساو لەنەبەرد گەراپەوه، لەترسا خۆی لەژێر سنگی خاوەنەکهیدا هەشاردا! دەترسا، نانی بۆ نە دەخورا. تا شەویکیان لەژێرسنگی خاوەنەکهیدا مرار بوووه! خاوەنەکهی زۆرزۆر نیکەران بوو، گەرچی خاوەن جووژەلەکه منداڵ بوو، بریاریدا کە گەرەبوو، بەپێی توانا جار ناچار مۆمیک بۆ گیانی جووژەلەکهی داگیرسینیت، چیرۆکی جووژەلە بۆ منداڵەکانی باسکات.

کاتی کە خاوەنی جووژەلەکه وەفاتی کرد... جووژەلەکه لە نایک بوووه! بەلام گیانی خاوەنەکهی لەوای دەستی بەژیان کردەوه.

بینیم بیدار بوووه... کەکات وەستا، وەکو فەرمووم زۆر شتم بینی، باوەرناکەم بتوانم فریای گێرانەوهکان بکەوم. دەشزانم کەتۆ باوەر بە هێزی بینین ناکەیت، بەلام من ناچار نیم واز لە بەندی ووشەکانم بەینم و ئەلێم. چونکە فرسەتێکی تری ئەوتۆم چنگ ناکەویت. چونکە کات ئەگەر لەسوورخوارن بکەویت، دەشیت بەلایبکەویت، دەشیت کات بمیریت!

جۆره نیویکی مۆرین هەن باوەر بەهیچ ناکەن، گالته بەشیت وە منداڵ و نافرەت دەکەن... گومان لەبێگەردیی منداڵ دەکەن. منداڵ دووچارێ ترس دەکەن، باوک و نایکی داگیردەکەن، بینازی دەکەن، فێری سروشتی شەری دەکەن.

من بەویدوانە دەلێم: وامەکەن، تیناگەن، چونکە وادەزانن دەتوانن بەشەر ژبانی خۆیان خۆش بکەن... وادەزانن خواوەند لێیان دەترسیت. من بۆئەوان نادویم... ئەوان بەرگەیی بینین ناگرن... لە زانستی خامۆش هیچ نازانن و تەقەیی سەریان نیت.

هێندەیی دێویک دەخۆن و کەچی هێشتا برسین! پالەوانیکی دێوم بینی بە توانزە دێو نیان دەتوانی لەجینگەیی خۆی بەرزێ بکەنەوه، کەچی لەبەرسا خەریکبوو دەمرد! پالەوانیکی ترم بینی لەمن دەپاراپەوه لوقمەیهک نان و رۆنی بەرازیکەم بەدەمیەوه... بەرازاکان توورەن، لەناخا کەسەر دەبەردەری، دەبن بە نەخۆشی، دێوهکان زلتەدەکەن، برسی تریان دەکەن، تەمبەلتر.

بینیم سروشتی مرۆف و دێوهکان، وەک بەرازەکان تیکەل بەیهکتتری بوون، ژن و پیاو تیکەلی دێویبوون، دێوهکان لەخۆیان بایی بوون، زەهراو دەرخوازی گۆل دەدەن... ترسنۆکن سەل لەجوانی دەکەنەوه... تەمبەل و سست... وانە فێری ئەهریمەن دەکەن، خۆیان دەپەرستن، کەخۆیان جوان دەکەن، لەخۆیان دەترسن، لەتاواسەگ دەپەرستن، پشیلە، جرج، دێو دەپەرستن، خۆیان دەکوژن، لچ و لێوی خۆیان دەبەرن. ئەمانە باشەکانیان!

خراپەکانیان بەناوی خێرەوه پەيامەکانی ئەهریمەن بۆ دەکەنەوه... تەقەمەنی و چەکی ئەتۆم دروست دەکەن و دەیدفروشن بە گەلانی جیهانی دووم و یەکەم و سفەرم... ئەوجا گەریان پێدەکەن، بەناوی ناشتی خوازەوه چەکه فرۆشراوەکان بە شەر ناوا دەکەنەوه! بۆئەوهی دەست بەسەر هەموو جیهاندا بگرن! ئەم دێوانە زۆرن، زۆر لەکەرەمەتی مرۆف دەترسن... لەووتەیی هەن، هەر خەریکی زۆرکردنی چەکی شەرن، هەمیشە لەشەرنا دەژین، بازاری یاریی منداڵانیا پر کردووه لە دێوو درنجی ئاسن و مقەباو تەختەو پلاستیک و پەرۆ! شەر لەدەروونی منداڵەکانماندا دەروینن... وازیان لێناهیئن... خەلکینە، مرۆفە

بەرزەكان، ديوەكان دەيانەويت بەشەر كەرامەتى خيەر بگۆرن. تيناگەن نازانن كە پيوستە لەسەريان خويان بگۆرن بەخيەر. هەلبەتە ئەم كارەشيان كەردوو. بەلام ناشييانە. چونكە ئەوان لە سوودي خيەر چيژ نابين. نازانن كە خيەر سروشتى نەگۆرە. خيەر هەرگيز نووچ بۆشەر ناناات. خيەر سروشتى خواكانى جوانييه. ديوەكان: واز لەشەر بينن، مەترسن، واز لەترسەكانتان بەينن. وەرئەو بەاوشى پيغەمبەرى مەزنتانەو. لەخۆتان ببورن، كەمىك بەزەييتان بەخۆتاندا بيتەو. كەمىك پشو بەدن بە ويژانانتان. كەر ويژانانتان نيه، هەول بەدن هەستى پيئەكەن، هەن لەناوماندا دەتوانن چنگيئەك ويژبانى جوانيتان بەش بەدن. شەرم مەكەن ناواى جوانى لە بينگانە بكەن.

ديوەكان: ئەگەر سروشتى خۆتان نەگۆرن، من دەتوانم بە ئاشكرا چاوتان بترسينم وييتان بليئم كە دەردە شەر بە ريگەويه. لەگەل هاتنى مرؤفى بيولالتا دەردەشەر بلاو دەبيتەو. چونكە كاتيئەك كە خيوى شەر بۆ يەكەم جار مرؤفى بيناوو بينالا دەبيتەك! دەحەپەسيت. خوى گرمۆلە دەكات، بچووك دەبيتەو. هەلدەپرويت، وەك ميزەلانيك يان هس دەبيتەو، يان دەتەقنت.

چونكە هيچ شەريك ناتوانيت لەبەر دەمى مرؤفى بيولالتا پايدار خوى رابگريئ. چونكە ديوەكان، نايلون، پلاستيكن، تەختەو ئاسن ومقەبان. كە مرؤفى بيولالت بيت، كويان دەكاتەو دەرمانتيكى گيانى مەزنى لى دروست دەكات. جەهەنەمىك يان ئاگرانيك دادەگيرسيت. بۆ ئەوانەى كە دەيانەويت سزاي خويان بەدن. چونكە خواكانى يوئان، نايك و باوكى بەشيئەك لەئاسياو ئەورووپان، لە گەردووندا، لەهەميشەييدا زىندون، لە دەروونى خوياندا جەهەنەميان هەيوهەبوو. كاتيئەك كە سزاي خويان دەدن و دەدا، دەچوون و دەچن بۆ تارتارؤس. ئەوان بەچاكي دەزانن ئەو جەهەنەمە لەسەر زەوى دروست بكەن، تا ئەو مرؤفە شەرخوازانە كاتيئەك دانيان نا بە تاوانەكانى خوياندا، بە پيئە خويان بچنە ناوى. بىرتان نەچيئ، ئەوهمى منال هەتك دەكات، دەكوژيئ، دەبيت بە ويستى خوى بچيئ بۆ جەهەنەم. ئەوهمى سيچار هەمان هەلمەتى بيئوو سزادەر دەكاتە سەر يەكيئەك لەخوى لاوازتر، دەبيت دان بەتاوانى سزاي خويان بىئ، وەك سوكرات يان كاسەى زەهر هەللوشت، يان دۆزەخ يكات بە مالى خوى. ئەوهمى دۆزەخ هەلبىريئ دەكات بە پاكر بوونەو لەسزاكانى خوى خوش دەبيت. گەر زەهر بخواتەو ئەوا ماناى واىە سەر بە جەهەنەمى خويەتى.

ئەمە ناب وحوكميئى پيرؤزە لەنيوان مرؤفەكاندا.

بىرتان نەچيئ، ئوئىنى خواوهندى گەلى بەستەلەك، لە سرؤشدا مرؤفى بيولالت، حەزرتى نوح دەفەرموون: **(تۆفانيك بيت، زۆرتان لەناو دەبات، گەر كەلتورريك بۆ جيهان نەنەخشيئن، كەلتورريك لە جوانى ويژبان.)**

ديوەكان: من دەتوانم فيئى لەخوبوردنتان بكەم، مرؤف نيه هەلە نەكات، چما ديؤ! بەلام من تۆوەكانى پيرفيئەك بوونم بيئە. پيئان دەليئم وەرن، تەماشاكەن، ئيوە گوناح دەكەن، ئيوە گولەكان توورە دەكەن. پيم پيئەكەن، دەليئن: بەهيئز نووچ ناناات! پيرشاليارم بينى لەقامەتى مندايدا دەستى بەسەرى گولەكاندا دەهيناو گوئى لەچيرۆكەكانى مەسيحەكان دەگرت، يەكيئەك لەمەسيحەكان كە لەتەنەكە دروستكرايوو، ژەنگ تيبابوو وەكو بالندەى شەوشيت دەخويئد، دەيگوت ديوەكان كاتيئەك كەمنيان دروستكرد لەتەنەكە، گالتهيان بەحورمەتى بوون دەكرد. درؤيان دەكرد، دليان پربوو لەژەنگ. بەمەست بوون.

يەككە لەمەسحەكان فەرمووی، ئەو دێو بە یوژدانانە گالتهیان بەغەیب دەکرد، دەیانووت: كواخوا لە كوێیە، بۆنایەت دەربازت بكات! ئەیان دەزانی كەخوا ھەرگیز ئاورلە شەپنا تەو، بەشەر وەلامی شەپنا تەو. پێم فەرموون، خواوند دەبێت، دەبێت، نامریت. ئەوان پێدەكەنین، گالتهیان بە گومانی خۆیان دەکرد. مەسح فەرمووی: لەوكاتەدا كەبەنووكی ڕم پەراسویان دەڕیم، ئەھرىمەنەكان لەترسا بچووك دەبوونەو. كەچی دەیانویست دڵۆپك خۆینی من بەرن تا سیل و شێرپەنجەكانیان پێ شفا بکەن. بەدایكیمان دەگوت خواوندەمان كۆشت. كۆتییان لەدەنگی ماریای ماگدەلینانە بوو، لەدەستی راستەووە وەستابوو گویی لەئاوازی كۆتريك دەگرت، كۆترەكە بەئاوازەو بەوی دەفەرموو: مەترسە، ترس دووچاری نەخۆشیت دەكات، تەماشاكە، چونكە مەسح لەتەماشاكانتا دەرویت، سەوز دەبیت. كاتێك ماریا چاویكردەو، بێنی حەزرتی مەسح لای دەستی راستیەووە راوہستاو، بێنی كات راوہستاو. بە چپە بەماریای فەرموو: من لەتۆنا وون دەبم، لەتۆنا دەتویمەو، بمبە بۆ ھەندەران لەوی ژيانكی ترم پێرەوا ببینە. كە وەھای فەرموو، كات وەستا، شوینەواری مەسح وەك تۆپكی پیرۆزی بەپیت لە گیانی ئەویدا متوربە بوو.

گومان لە ووتەكانم مەكەن، ئەگەر باوەرپناكەن و تەكانم بێرن بۆ ئەنفال، چونكە لەوی دەنگەكان نامرن، دەتوانن گەواھی راستیی خۆیان بن، من نيم، ئێوھ بێئاوھرن. من دەبێم كە ئێوھ نابینن، من دەتوانم بەتاریكایەكانی ھەموو بیریكدا بڕۆم و بەئێ چاوی رووناك ببینم، دەتوانم تەماشای دلی باران بكەم، پیتان دەلیم تەماشاكەن گیانیان ھەبە، باوەریان ھەبە، دەبێن ھەناسەدەن. تەماشاكەن نە مرن. لە دوویات بوونەوھە ووشەكان مەترسن، چونكە ووشەكانم دلیان بەكردەوھەكانی مرۆف دەسوتی.

كچێك بێنی لەكەناریكی باوەرمانا وەستابوو سەیری دەكردم، باوەری بەخۆی نەماوو، دلی رەنجابوو، وەكوگولی ژاكو تەماشای خۆی دەكرد، دەترسا لەوھە نەخۆشی داگیری بكات. فەرمووم، ئەگەر دەنگە كەنمێك بەدی بە مێرولەكان، ئەگەر گۆرانییان بۆلێت، دەردەكانت دەپەرن، شیفات دەكەن، چونكە ئەوان بوونەوھەر بەرپوھە دەبن. پێكەنی و سەریكی بانا ووتی: تۆشیتیت؟ مێرولەكان نافامن. فەرمووم، با.. ئەوان دەتوانن كۆتایی بە بون ببینن. بەلندەھەك قیژاندی، بەتووڕەبەھە ووتی: قسە بۆ دێو پەرس مەكە، چونكە سەك پەرس و دێو پەرس بێئاوھرن. بەلندەھە نەورەسم ووت: بۆچی ھەمیشە دەقیژنیت؟ ووتی سروشت پيس بوو، سروشت لەمن توورەترە. مرۆف ھێشتا قیزی ریزلەخۆگرتن نەبوو، ئاسمانەكان بەگیانی پەلەوھەر سووتاوەكان پيس بوون! ووتی: قەومی بەلندەكان بێنە خۆیندەوھیان لەبیرچۆتەو.

مرۆفەكان نازانن كەخۆیندنی ئیمە باوەری مرۆف تەندرووست رادەگرت. مرۆفەكان بەگومانەوھە گۆن لەیەكتری دەگرن، بەلام لەئیمەوھە قێرنا بن بە بئ بەرژەوھەندی یەكتری بلاوینن. بەلندەكە ووتی: تەنھا چاوو تواناكانی من نییە خوارن وژمە خۆراك لەئووربەھە بێنم، نا وانیبە، بەلكو خوارن بانگم دەكات. خوارن دەتوانیت بانگم بكات، فەرمووم لێكەت. چونكە رسی من خاوەنی گیانە. چونكە ھەر گەردیكی بوونەوھەر خاوەن گیانە. بەریش گیانی ھەبە، گیانی نەرم و تیزە بەرد.

لەوكاتەدا كەشەقام و شۆستەكانی جیھانم پاك دەكردەو، لەوكاتەدا كەفەرمیسكەكانی ماریاكان و خۆینی مەسحەكان تیکەل بەیەك دەبوون. گویم لێوو فریشتەكان لەژێر خاكدا، لەگۆرستانەكانی جیھاندا لەگەل

لاشه بېگانه كاندا دەنوان، بەمردووه كانيان دەفەرموو: ئەگەر ئېمە بېگانه ناولەشتانەوه، دەتوانن زیندوو بېنەوه. ئەمجارەيان لەخوین و فرمیسکی ماریاکان نەوهیەکی ژیرتر بەدی دەهینن، کاتی که مرۆفمان قەرکرد!

مردووهكان ووتیان، ئیوه پیشتر ئەوتان کرد، ئیوه له پیتە كاندا لەشی خوتان دۆراندوو، ئیمە یش ژیانمان دیوه. کاتیک که باران نایکرد، نوای وەستانی کات، که توفان هات، فرمیسک و خوینی ئەوان بەرلئومان دەکویت، زیندو دەبینهوه، دەبینهوه بەوهی که کرمان! کهکات وەستا هەمووگیانە نادیارەکان سەریان لێشتوا بوو، یادیان دەهاتەوه که بەرله میژویهکی زوو، خۆر- دیوئەهریمەنیکى لغاو له ئاسنی نارده سەر مرۆفە مەزنەکان.. تالافونەهات، ئەومانو نەبوو له قاتوقرکردنی بوون، سەری مندالی دەخوارد، پیرەکانی دەنالاند لەگورزی ناگرینهوه.. نارستان و گیان و لەشی سروشتی دەسووتاند.

بینین بەهریه که زۆرجار لەغەبیشنا بژێوه! بوونەوه نادیارەکان، هەندیک له مرۆفی ئەولیا لەبەرەدی بینین بەئاکان.. ئەگەر بینین لەناوچیت، کات دەوستیت، کهکات وەستا، دیوپەرستەکان ترسنۆک و سست دەبن، واز له کارەکانی رۆژانەیان دەهینن، راستگۆکان لەرۆژنەکان، رۆژنەکان لەراستگۆکان دەترسن، چونکه پەيوەندییەکان مان دەگرن.. مندالەکان زووگەرە دەبن، نایکان کۆریهەکانی خۆیان بەجێ دەهێلن.. هەندیک جار لەبەر خوشیی خۆیان خەفەیان دەکن! مندالەکان توورە دەبن، هەندیک لەوان خۆیان دەکوژن.

کهکات وەستا ئەوروداوانە سەریبێی بوون و دەبن، لەزۆرشوین گێرە شیوینی روو دەدا! لەنیوان مرۆفەکاندا ئەوهی راستییژ بوایه سەردەبرا، دەکوژرا، زمانیان دەبرین.. دیوکان لەژێرەرزا فیزی خوارینی گیانی خوشک و براکانی خۆیان بوون، بەرله وهی هەلمەت بەرنه سەرکه رامەتی راستگۆ. لەمرۆفی راستگۆ مەپرسن بۆ؟ گوئی لێگرن، چونکه ئەو جەوهەر و کردارو فرمان لەنادیارنا دەبینت.. ئەوله سروشتی خۆی ناترسیت. خودیبین هەست بەبوون دەکات، ژیان پاراوه دەبینت، ئەگەر مەرگ بیت بەمیوانی، خزمەتی دەکات.

بالندەکان، گولەکان، خشۆک و بوونەوه نادیارەکان ریزله حورمەتی تەماشاکانی دەگرن، چونکه ئەو دەبینت. سروشتی ئەوهههیه که بەتەماشای دەویت، ژیان له تەماشایا دەبینت. خودیبین که سیکه که دەکات به شیفای، به گیانیکى نازاد. مرۆف که توانای بینینی مەزن دەیت، دەشیت وەک من و توو بیر نەکاتەوه! نا؛ دەشیت لای توو رەفتارەکانی حەماقەت ئاسا دەریکەویت.. دەشیت که سیتی مرۆف لای دیو پێچەوانە دەریکەویت.. چونکه خودد بین جیهانی دەیت! دۆخیکى وەها دەست بەسەر رەفتارەکانیدا دەگریت وەک ئەوهی مەرنی بەزەویدا نابیت!

مرۆفی خودیبین جیهان وەک که لایهکی خری بچکۆلهی رەنگین دەبینت که مندالیک هەلماتی نی پێدەکات! ئەم ئەستیرەیه وەک ئۆرگانیکى بچووک لەلەشی خۆی دەبینت.. هەست به هەموو مرۆفایهتی دەکات.. که بیر له جیهان دەکاتەوه؛ هەست دەکات هەموو گیانی دیشیت! که شادوومان دەیت، وادەزانیت هەموو جیهان شادوومانە.. که توورەش دەیت وادەزانیت دلی جیهان دەشکیت. جاریکیان مرۆفی بیولاتیان له زیندان دەرھینا.. چونکه دیوکان بیستان که بیولات ناتوانیت کار بکات! بریان بەزۆر کردیان به شوانی بەراز.. نەک هەر هیندە بەلکو گووی بەرازەکانیان بهو دەشت! سەرۆکی کریکارەکان، گشت کریکارەکانی کردبوو به بەراز نژی ئەو.. به هاوکاره بەراز سیفەتەکانی دەگووت: بچن توورەى بکەن.. ئەوانیش وایان دەکرد.

ئەنجام جارىك، دوان ، پاش چەندىن جار لىيورىن: ئەو لە بەرازەكان توورە بوو. توورەيى ئەو دلى سەزۇكى بەرازەكانى شكاند. بۇيە ناردى بەدواي بيولالتاوا بەنيازي نامۇژگارى كردن كەوتە حەپپىن. وەرى و ووتى: "تۆ بۆت نىيە توورە بيت، ئەگەر ناچار بوويت تەنھا لە كەسئىك توورە بىبە كە توورەت دەكات."

ئەويش لەولامدا فەرمووى: من سروشتم زۆر هئىمنە. بەلام گەر من توورەبىم. ماناى وايە ھەموو جىھان توورە دەبىت. ووتى: يەنى چى (بەپىكەنىنى گالتەو) خۆ تۆ جىھان نىيەت؟ فەرمووى: بەلى، راستت ووت، من ھەموو جىھانم، بگرە جىھان گشتى لەچاويكمدا جىگەي دەبىتەو! ووتى: يەنى چى؟

فەرمووى: ھەموو جىھان پىكەو ەك لەش ويەك گيان و يەك ژيانن. بۇيە ئەگەر برىنىك لەشى من بگرىت، دلنىام لەوہى ھەموو مرؤفئىك دەشيت ھەمان برىنى لىيەت. دەشيت ترؤيەك چارەنوسى ھەر ھەموومان بگرىتەو. ئاسايىيە ئەگەر جۆرج بۇش بەناوى مەسىحەو جىھان ناگىر بكات وبازارى شەرخۆشتر بكات. برؤكانى ، شەپەكانى ھەموو مرؤفايەتى دەگرىتەو. خۆ ئىوہ كوئىر نىين! ئەي ناينىن جۆرج بۇش بۇ ھەر جىگەيەك دەچىت، شەپئىك ئىخەي ئەو وولاتە دەگرىت؟ ئەي ناينىن، شەپ بەرگى خىرى لەبەر كرىوہ؟

دئوہكە بە رەزامەندى پىكەنى، پاشان ووتى: بەلام بۆت نىيە توورە بىيەت! بيولالت فەرمووى: ئەوہى ناچارم بكات توورەبىم. سروشتى ناشرىنە، من لەزئوى توورە دەبىم. چونكە كاردانەوہم بۇ جوانى تەنھا خەندەيە. ووتى دەشيت خۆت بەخواوہند بزانىت؟ لەولامدا فەرمووى: نەخىر، چونكە بە نەركترىن كار لەژياندا بوونى خوودە بە مرؤف. مرؤف زاتىكە نەك خوا، بەلكو خواكان دروست دەكات! خوا شتئىكى بەدەر ونازادە لەمن. بوون و نەبوونى ئەو لە كەرامەتى من كەم و زۆر ناكات. من كارم بەوہوہ نىيە، نامەويت بىم بەو.

مىرولەكان ھاتن

ھاتن پىيان فەرمووم: ھەرگىز مەبە بە ھاوسەرى كەسئىك كە دەيەويت ھەمىشە توورەت بكات. ئىوى شەپ لەوتىا دەژى كە ئافرەتئىك پىاويك بى مەبەست توورە دەكات. بە پىچەوانەشەوہ. توورە بوون لە گفتوگۇيا تا سى جار پەسەند بگە. دەنا نوور بگەوہرەوہ. ھەل بەدە لە شەرى توورەكەر خۆت پىاريزە. ئەگەر لەگەل ئافرەتئىكنا جوت بوويت؛ بەچاوى ھاوسەرو ھاوگيان مامەلەو تەماشاي بگە. نەكەي لەدواي جوويوون پشت بگەيتە ئافرەت، بەوہ، خۆشەويستى ئىوانتتان برزى تىدەكەويت، دەشيت خۆشەويستى برىندار بىيەت، يان بشكىت. ئەگەر ھات ولەدواي جوت بوون نووچارى ھارى وپەرىشانى نەروونى وىق وتوورەيى ھاتىيەت: نوور كەوہرەوہ، لەو پىاوہ يان لەو ئافرەتە. ماناى وايە گيانى يەكئىكتان پىرە لە ئىو. ھەمان شئوہ، كاتىك مامەلە لەگەل كەسئىكنا نووچارى پەستى و توورەيىت دەكات؛ واز لەو مامەلەيە بپىنە. چونكە شەيتانەكان ناتوانن ناوبژى كەرى خىرەكان بن.

تاپلوی جوانی

جوانی پاداشتی کرده‌ه‌ک‌انی باوانتانه. نژیویش ههمان شیوه. جوانی و جوانناسی به‌هرمه‌ندترین زانسته که مرؤف به‌رهو که‌مال دهبات.

بمبورن یادم نه‌بوو باسی نه‌وتان بؤ بکه‌م له‌ناوسه‌ری درمختی زهماندا چی جوانییه‌کی شکومه‌ند و بالا ده‌ژی. نازانم باسی سیحری چی جوانییه‌کتان بؤ بکه‌م. چونکه نه‌وهی راستی بیت له‌ژی‌ر درمختی زهماندا کانیه‌ک هه‌یه. به‌کانی درمختی زهمان ناسراوه. پیر ناوی ژیانی له‌و سرچاوه‌یه نؤشیوه. چونکه جاریک له‌جاره‌کان. پیرشالیار خه‌ریک بوو بمریت له‌ته‌نهاییدا. خه‌ریک بوو بخنکیت له‌تینویتییدا! بؤیه کانیه‌ک له‌بنی نه‌و درمخته‌با هه‌لقولا. نه‌ویش دمی نا به‌خوره‌ی ناوی کانیه‌که‌وه. تیرتیر ناوی نؤشی. هینده‌ی نؤشی تا سروشتی گؤراو بوو به‌ناو! چونکه نه‌یتوانی کانیه‌که به‌چی به‌یلت. چونکه له‌زه‌رپاتی مرواریی تنؤکی ناوه‌که‌با بینیی فریشته‌کانی ناواناوی کانیه‌که چاوی لیدانه‌گرن. نازی به‌سه‌رنا ده‌کن. به‌تیه‌لی چاویان به‌پیریان ده‌گووت: دده‌ی. وهره تیکه‌لمان به. وهره خؤنمان بؤ پروت بکه‌روهه ده‌ستی له‌خؤت بده. وهره با نیمه‌یش پشتت بشوین!

پیر شهرمن بوو. به‌لام نه‌یتوانی ده‌ست بنیت به‌رووی نازو شهرمی نه‌وانه‌وه. توانیی زؤر له‌خؤی بکات. خؤی بؤ نه‌وان پروت بکاته‌وه. نه‌وانیش به‌حورمه‌تیکی زؤروه‌ه هاتن. بوون به‌تیشک. که‌وتنه ناوبازی له‌گه‌ل پیردا! که‌وتنه یاری. له‌و یارییه‌دا بووکه پیر گرؤی ژیانی هه‌میشه‌یی بوو. چونکه نه‌وان به‌ده‌ستی خؤیان ناوی خؤیان کرد به‌ده‌می پیره‌وه. نه‌ویان برد بؤ شوینگه‌ی پیرؤز. هه‌ریه‌کیک له‌وان جوره که‌رامه‌تیکیان نیشانی پیر نا. هه‌ریه‌که‌یان گه‌ردونی خؤیان به‌جوانترین شیوه نیشانی نه‌و نا. بؤیه له‌و کاته‌وه پیر له‌ناوماندا نازادو سه‌رفراز ده‌ژی. چاوی لیمانه‌و پره له‌په‌یامی جوانی. جاچؤن بتوانم داستانه‌کانی جوانیی نه‌وتان لی‌ره‌دا بؤ باس بکه‌م. گه‌ر وه‌ها بکه‌م. نه‌وا ده‌بیت گه‌ردونیک ووشه بکه‌م به‌سه‌ره قه‌له‌می نه‌م باسانه‌م. بؤیه نیاز مه‌ندم نه‌و باسه‌تان له‌کتیبیکی تاییه‌تا بؤ باس بکه‌م. به‌لام لی‌ره‌دا حه‌ز ده‌که‌م ته‌نها باسی یه‌کی له‌داستانه‌کانی پیرتان بؤ بکه‌م له‌باخچه‌کانی به‌هه‌شت. چونکه باخچه‌کان له‌به‌هه‌شتا زؤرن. هه‌ر مرؤفیک به‌هه‌شتیکی سه‌مه‌ره‌ی هه‌یه. به‌هه‌شتیکی پر له‌خؤزگی جوانی. به‌هه‌شته‌کان بی‌شوومار زؤرن. چونکه به‌هه‌شت له‌خؤزگی‌کانی مرؤف: له‌ت‌ماشای جوان: له‌کراری جوان و ووتاری جوان درووست ده‌بن. نه‌وه‌ی رسته‌یه‌کی جوانی له‌دم دهره‌ات: به‌هه‌شتیکی خولقاند. وه‌ک چؤن تڑوی پیارو مننال له‌منال‌اندانا درووست ده‌کات: ناوه‌ها کرده‌ه‌کانمان، ووتاره‌کانمان: به‌هه‌شته‌کان ده‌چنن.

جاریکیان پیر شالیار له‌به‌هه‌شتی یه‌کیک له‌جوانه‌کاندا. سه‌رگه‌رمی گه‌ران بوو. به‌ناو سروشتی نه‌رم ورؤشنی نه‌ونا بؤنی گولای نیرگری ده‌کرد. له‌بیریدا ده‌گه‌را بؤ پیرؤزترین جینگه. چاوی ده‌گه‌را و ت‌ماشای نه‌و هه‌موو ناسکه کینوینه‌ی ده‌کرد که له‌گه‌ل کؤتره‌کاندا ده‌فرین. ناسمان وزه‌مین له‌ناو

ههورهكاندا تېكهال بوون.. چونكه بههشت ئاسمانى نيه! له بههشتا ئاسمان، زهوى بوونيان نيه. ماددهكانى بههشت، به چاوى هستى نيمه نابيين. چونكه بههشتهكان هستن. پير كومهلك توى مهسيحايى پيوو! هستى كرد بلوچيكي پهشتماله سيبهكهيدا. چنگيك توى سيبى دل شيوهى ووردى، ورك زهنيانتهى لهگيرفانى دهرهينا.. به هيمنيهوه دله ورييلهكانى وهشاند بهسه ههورهكاندا كه زمينهى بههشت بوون.. دلهكان دهروان، راستهوخو بهريان دهگرت.. دهبورن بهفريشتهى ورك شهونم..

لهوكاتهدا خوروى حزرهتى جوانى لهواوه هستى خسته سه پشتمى پيرو فهرمووى: بهخير ببيت بهريز بو بههشتى من؟

پير هيجى نهوت.. چونكه تماشاكاني سهرخوش بوون بهتماشاي جوانى! گولهكان، واته نهو فريشتهانتهى كه بهرى تورهكان بوون، ناوى خويان نابوو شهوبو، شهونم، شهمس.. لهوهلامدا فهرموويان: سووپاس شا زن، نهى حزرهتى جوانى.

جوانى دووبالى جوانى پشميني پتوه بوو.. چاوهكانى دهتگوت چاوى خواوهندى تيشكه! ليوهكانى له نوقول دهچوون.. بالاي هيندهى بالاي پيرشاليار بوو.. پرچى ناويزههيو بوو! لههر تماشايهكدارهنگى پرچ ولهش وجوانى دهگورپا بو جوانتر وجوانترين وشكوى جوانى.. بهنهرمى هستى هينا به گشت گيانى پيردا.. ههموگيانى نهوى شيلا.. پاشان پير هستى نايه ژير چهنهى جوانى و بهنهرمى تماشاكاني نهوى خويندهوه.. بينى تماشاكاني جوانى شهرميان لى دهتكيت.. نارقهى خوشايان دهردها نهو نازكه ناوهى كه لهشى نافرهت دهرى دهات.. لهشى نافرهت.. نهو نافرهتانهى لهخوشيدا رهامهندن..

چونكه نهگر نافرهت نهو نارقهيه، نهو ناوه نازكه دهرنهات.. هم خوى وهم بهرامبهركهه پيس دهكات!.. كاتيك ناو دهرداني شهرمى نافرهتهكهه بينى.. پير تيگههه كه جوانى پره له خوشي وشيله وشهرمى رهامهندى!.. سى ناوى دهردابوو.. جوانى سى جار خوشايى پيگههيوو..

بويه پيرشاليار ناوچهوانى نهوى لهپيشدا ماچ كرد.. بهر لهماچ كردن.. خالكي سيبى ناديارى لهنيوان هوردو نهبروى جوانيدا به پنجهى شاههتمان نهخشاند.. نينجا چاوى، ليوى، گوناي، لاملى شانى.. دست وپنجهكانى جوانى بهدم شيلانهوه بون دهكرد، ماچ دهكرد.. بهههناسهه گهرم وخوش بهلهش.. لهشى جوانى دهشيلا.. تائهوكاتهه جوانى چاوهكانى چوهه خوه بهدم خوشيهوه.. گولهكان لهگهل شهمالدا ياريان دهكرد.. گولهكانيش شهرميان دهكرد.. تماشايان نهدهكرد.. چونكه هيشتا خونچه بوون.. هيشتا چاويان نهپشكوتوو بوو!

پير لهويدا لهگهل حزرهتى جوانيدا خوى ليكهوت.. لهخهونيدا جوانى دهرد بو مهلهكهتى نوح.. نهوى ناوهت كرد بو تماشاي گوى مهكى نارارات.

كه جوانى ناراراتى بينى فهرمووى: وهى گيان! ناي كه سهرسورمينه جوانى نهو ترؤپيكانه! ناي له دهستكردى مرؤف وخوا! پاشان جوانى لهسهر گابهرديك نانيشت.. سهيرى كهرامهتى پيرى دهكرد.. بينى نهو لهسهرى مرؤفكي مهنندا له ناسونا ورك پهيكهريكي مهننى بوودا لهدوخى نويزكردندا نانيشتوه!

بينى مرؤفك لهناسونا دهروات.. در بهتاريكى دهات.. بينى ناسمان نابشه دببیت.. مرؤفى بيولات، بينالا بهرهو نارارات دهچيت.. كات وهستا.. كاتيش لهبهرخاترى تماشاكردنى جوانى راوهستا!

جوانی مرۆفئیکی مەزنی بینی.. بینی سەری لەئاسمانەو پێی لەسەر زەوییه.. بینی دەروا و شوێن پێکانی سەوز دەبن.. دەروا زۆر بە هێمنی.. بەجۆریک کە میژوولەکان نەشێلێت.. زەریا و کڵبەیی بۆرکانەکان لەگەڵیدا بەسەماوە دەرویشتن.

دەروا، نیت! زەریاگان دەستیان بۆ ئەو گرتوو بە سنگیانەوه! گێژە لۆوکەکان تاریکی قاو دەدن.. حەزەرتی ئاگر بەکڵبەیی نالەهێ دەکرد. بینی گەلاکانی درەختی زەمان لەشیوەی مەل و بالەندە و گیانداراندا لەدەوری دەفرن.. بینی بوونەوەر دەبیت بەگەردانەیک لەتەماشـا.. ولەگەردنی جوانی دەئالاً.. تەماشاکانی بیئولات دەبوون بەگەردانەیی مرواری ولە گەردنی جوانیی دەکرد.. گەلاکان دەبوون بە گوارە.. گیانلەبەران دەبوون بە بازنگ بە سەرپۆشی ناسک، پەری بالەندەکان دەبوون مەمکدانی ئەوو جی شەرمی جوانیان نادەپۆشی.

با بەم بۆنەیهوه شتیکی جوانتان لەبارەیی جوانیی مرۆفەوه بۆ باس بکەم.. گەرچی ئەو مرۆفەیی پۆتان باس دەکەم نافەرەتەو ئێو کەمێک دەستی بۆ سروشتی بردوو.. بەلام لای من شتیکی تاییهتی هەیه کە هێشتا وونی نەکردوو!

چیبت لەتۆ نەینێ ئەو ئافرەتیکە هێندەیی جیهان مەزنە! دەلیی دەیان شازادەیان هیناوهو لەگشتیان ئەویان لێدا هیناوه! هێندە جوانە نەبیتەوه: ئەفرۆدیتی خۆی جوانی غیرەیی لێدەکات! لەو کاتەوهی هاتۆتە باخچەیی ساوایان و بووه بە یاریدەدەری مندا لان! باخچەکە خۆش دەچیت بەرپۆوه.. چونکە ئەو خەندەکانی هەموو فریشتەکانی جوانیی لەسەر لێوه! کە خەندەیک نیشان دەتات، گوێم لە زرنگانەوهی دلی خواکان دەبیت.. هەست دەکەم نیکاکانی لە گەردوونی رۆبیس-ی هونەرمەندا بە ووردی وینە دەکیشریت! من هێندەیی دلپاکیی مندا لێکەم خۆشم دەوێت.. کە دەبینم هەموو گیانم هەناسەبرکێی پێدەکەوێت.. هەست دەکەم خەندەکانی دەتوانن بێن بەنایک بە خۆشەویست.. ئەو هێندە جوانە لەخەندەکانیدا.. هەرچەند دەبینم: وینەکانی رۆبیس-م بێر دەکەوێتەوه.

رۆژیکیان مندا لێکەم گلهیی لەو کرد.. مندا لێکەم وتی: پەلی تووند گرتووم، توورە بووه لێم. منیش بەلامهوه سەیر بوو! کەمێک گلهیییم بە مامۆستایەکیا حەوالەیی ئەو کرد.. بۆ رۆژی دوایی بینیم، هیچ سەیری منی نەدەکرد.. هیچ.. بگره روخساریم ئەدی. هەستم بەزویری کرد. هەستم کرد نایکم دلی دیشیت! هەستم کرد سروشت لێم رەنجاوه.. خۆم بۆ نەگیرا، بۆیه بۆ شەوهکەیی چوومه خەوی.. بینیم لە فەنتازیا ی گەردوونی مندا نووستوووه.. پەنجە گەورەیی ناو تە ژیر لێوو بە دەم مەشی مندا لێنەوه پەنجە گەورەیی جار جار دەمژی.. چوومه لایهوه.. زۆر بیچپه.. دەم نا بە ژوور سەریهوه.. بۆنی پرچی مەست و خوماریم کرد.. خەریک بوو پاکشیم لەپالیا چونکە خومار بووم.. بەلام توانیم خۆم رابگریم.. بۆیه بە چپه بە ژوور سەریا چیانم.. فەرمووم: خەندەکانت باخچەیی ساوایانی لە دەستی دێوهکان پرگار کرد.. تکایه زویر مەبە، بەلام خەندەکانت نیشان بەدە. چونکە خەندەکانی تۆ رۆشناایی دەدەن بە باخچەکە. بەر لەوهی بگەرێمەوه.. لەرزیکیی رۆوناکەوه چاوم بە گۆی مەمکی چەپی کەوت.. تەزویەک بە گیانما چەخماخەیی کرد. هەستم بە موچرکەیک کرد.. هەستم کرد تاوانە ئەگەر هەست بە بوونم نەکات.. ئەگەر نەمگرت، ناویتی شتیکی خۆشم نەکات!

مرۆف بۆی هەیه خەونی جوان ببینیت. بیگومان هەموومان خەون دەبینن و فریشتەکان لێرسارون دەرەق بەوهی چی دەبینن.. چونکە ئەوان دەر بەستی بینینەکانی مرۆف دین. فریشتەکان بێ کار نیین: ئەوان بەشەو کار دەکەن: کە ئێمە دەنوین، ئەوان دین. کاری شیش و خوری دەکەن.. فریشتەکان خەونەکانمان دەچن، کە کاری جوان دەکەین، ئەوان خەونی جوان و هەستی جوان دەچن: یان تەونی

دەكەن. ھەمان شىۋە كاتىك كە رۆيەك دەكەين، يان ناچۆرىيەك دەكەين، ئەوانىش شتىكى ناچۆرمان لەكرەدوھەكانمان بۇدەچنن. ھەيانە ھەمىشە كار دەكەن. فرىشتەكانى من ماندوون لەكار كرىن؛ چونكە من شەو رۆژم لى تىك چوو، ئەوانىش ھەمىشە دەربەستى خەوتنى منن، ھەمىشە خەونى جوان بۇ من دەچنن. ھەندىك لەخەونەكان تايەتن.. تەنھا خەزرتى يوسف دەيبىنت.. ھەندىك مروفىش ھەن دەتوانن لەخەونەكاناندا ھەم خەزرتى يوسف وھەم خەونەكانىشى بىينن.. بۇيە منىش شەويكىان لەخەوندا خۆم بىنى بوووم بە خەزرتى يوسف، يان كت و مت لەو دەچووم.

لاو بووم، لەزىندانىكى تارىكدا لەبرى ئەو خەونم دەيبىنى.. لەخەوندا ھىندە نەبوو لە بنى بىرەكە دەرباز كرابووم. كەچى بەندكرابووم.. ژوروى زىندانەكەش لەو ژورانە دەچوو كە لەژيانى راستىدا بىنيبووم! نانىشتبووم.. لەئۆخى نانىشتندا نوستبووم.. خەونم بە جوانىيەو دەيبىنى.. لەخەوندا ھەر پىنج گەردونەكانى جوانى خۇيان دابوو لەيەك ولەشىۋەى نافرەتلىك دەمىينن.. نازانم چۆن پىناسەى جوانىيان بكەم! نازانم لەكوئو بەسەر جوانىدا ھەلبەدەم! جوانىيەكى ئەوتۇ كە بەر لەلەش گيانى دەسمىم.. زۆر سەير بوو لەلام.. ھات بۇلام ولەتەكدا نانىشت، لەژوروىكى روت تر لەخۆم!

بەبى پرس روت و قوتى كرمەو.. گشت گيانى شىلام.. بە ھەموو تەرزىك خەندەى فرىشتەكانى نىشان نام.. ھەستم دەكر كۆى غەمەكانم دەردەوئەو.. ھەستم دەكر ھىشتا لەباوھشى زەمىندام. بەدەم خەوۋە پاكشام.. ئەوئىش زياتر لىم نىك بووۋە.. فەرمووى بۆچى لەگەل زولەخانا جوت ئەبوويت؟ ئەو زۆر ھەستى برىندارە بەھەلوئىستى بەرپىزان! فەرمووم: چونكە گيانى ئەو نەبوست، دەتسا، ھەستى بە دلنابى نەدەكر، چونكە كۆمەلىك دىو چاودىرييان دەكر. بەلام من ھەردەم لەخەوما لەباوھشى ئەودا ئەو لەباوھشى مندا بوو. فەرمووى كەواتە من خوونى ئەوم!

لەتاو بەھىزىيى پاكەى بىدار بووۋە، لەخۆشىدا ھەستەكر نازەرووم دەبزوئەت، ھەستەكر مەيلم لەجوت بوونە.. بەلام بىنم لەخەوندا نىم و لەدورگەى ھەستەكرن بەكەمىم. دوولەت خەو بە جوت بوونەوھى لەشى خۆمەو دەيبىن!

زۆرى نەبرد تەق تەق لەدەرگا درا، نيوھى شەو بوو.. كاتىك دەركاگەم كرمەو، بىنم خەزرتى جوانىيە لەو پەرى كەمالى جوانىيدا لەبەر دەرگا وەستاو، شەمال يارىي بە پىرچى پەخشانى دەكر.. سەرىپوشىكى ئاورىشىمى رەنگ ئاويزەى لە دەورى ئەو دەھىناو دەبرد.. كاتىك ئەواو وورد بووۋە، بىنم شەونى وورد لەدەورى ئەو لەھەلمدا لەئاو تۆپى وردىلەى ئاويزەيىدا سەما دەكەن. لەئاو گەردە شەونمەكاندا وردە فرىشتەم دەيبىنى بە ھىواشى سەما دەكەن..

پىي فەرمووم وەرە.. منىش چووم، ھەلىگىرم، نەمزانى چۆن! بىرمى بۆ نوور، بەرەو ئاسمان ھەلى بىرم.. گەردونەكانى خۆى نىشاندام. پاشان بىنم نوستووم! لەئۆخىكى دىكەى خەونەكەمدا بىنم لەتەك ئەودا پاكشابووم، نوستبووم.. سەرى نابوۋە سەر سىگم.. دەستم بەپىرچى خاويدا دەھىنا.. پىرچى لەپىش چاواندا زەرد دەبوو، پاشان سىي، سوور، پرتەقالى، شىن و سەوز دەبوو، لەشى ھەمان شىۋە رەنگىن بوو.. كە تەماشام دەكر شەرم لەكەرامەتى رەنگەكان دەكر.. ھەستم ختووكەى دەھات، بەلام زياتر بۇم نەبوو شتىكى تر بكەم، چونكە ئەو سكى پىر بوو. چونكە لەخەويكى تردا ھەمان خەزرت و شازادەى جوانى لەگەل پىرنا لەدەروونى مندا جوت بوو بوو.

باشتىكى خۆشت دەربارەى جوانىيى ھاوچەرخ بۇ بگىرمەو.. دەشت كەمىك بەژان بىت، بالام وەك سەمفونى من جار ناچار بە تەمasha بۇ كچىكى جوانى لىدەدەمەو. شەويك لەشەوان پاسەوانى زىندان كە

دەلە ئېۋىكى ئېر بوو.. بىئولاتى بىرە دەرى، بەغەمزەي نازو مەكرى خۇي ئۇوى تەفرە ناو، بىرى بۇ مەيخانەيەك. لەوى خوارنەئوى گىيانىيان بەو نا، جامىك دوان سىيان.. لەگەر مەي تەماشاشا ۋەستىكرن بەيىنىنا، بىنىي حەزرىتى ماریا! يان خوۋىي حەزرىتى جوانى لەگۆشەيەكى مەيخانەكەدا سىست و ترساۋو پەشىنو مەحزرون نانىشتوو!

بىنىي ئافرىتەك نانىشتوو پىرچى تا بلىي خاۋو سىي سىي! روومەت ئال، ناسك خوین شىرىن. بىئولاتى خستە يادى جوانىيەۋە! كەچى بەو ھەموو جوانىيەۋە، دانىشتوو بەگوومانەۋە ھەستى بەھىچ نەدەكردا.. بەلایەۋە سەير نەبوو كە بىئولات دەتوانىت بىزە بكاو بخەندىت! باۋەرى نەدەكردا! دانىشتوو بەدىار پىكىكەۋە.. مانى لەخۇي گىرتوو، ۋەلامى پىرسىارە جوانەكانى تەماشاكانى ئۇوى نەدەلایەۋە..

بىئولاتىش چوۋە لایەۋە بە چىپە فەرموۋى: كاتىك كە خەندەكانى سەر لىۋت دەتۋىرن.. خەندەيەك لەدروۋنى تەماشاشا كىرنا دەمىرىت. كاتىك كە ئافرىت ناشىرىن خەندە نىشان دەبات، رۆژى بەرىت..

لەرۆژى بەرىنا مرۆفەكان گومرا تەماشاشا كەرامەتى يەكترى ئەكەن.. پەيوەندىيەكانىيان گومرايى ناگىريان دەكات. ناگر تىنۋى دەبىت، بەستەلەكەكان تەرىق دەبنەۋە ۋەلشەرمان دەتۋىنەۋە! كاتىك كە جوانى دەرىنجىت.. ژيان دەتۋىرىت. بەر لەۋى دەست بىكات بە چىنىي پەيامى تر، بىئولات بىنىي ئافرىتەك گوىي نىيە! بۇيە دوو گوىي بەخشى بەو. پاشان بىنىي نانىنت! بىنىي چاۋە كوۋژەكەيەكانىشى كوپىرن! كوپىرە ۋانانىنت بەو دوو چاۋە گەشە پىرۆزەيىيەۋە! بەزەيى بەۋدا ھاتەۋە.. بۇيە دووچاۋى تايىتەيى كوۋژەكەيى بە پەلە پروسكى لەمشتى با دەرىناۋ بەخشىي بەو!

بەۋى فەرموۋ دەمىنىت؟ فەرموۋى بەلى.. بەلام دلىكىشم دەۋىت! تەنانەت ھەست ۋەبىرىشم دەۋىت. بىئولات ئەۋانەشى بەو بەخشى.. پاشان ئافرىتەكە كەۋتە زەمان، ۋوتى: گەر ئەۋ ھەموو تۋانايە شك دەبەت بۇچى دەست و پى بەستەيت؟ بۇ خۇت ئازاد ناكەيت؟

بىئولات فەرموۋى: من ئازام! من گىيانىكى ترم.. تەنھا ئەۋە نىم كە تۋ دەمىنىت، من زۆرم، بەلام مرۆفەيەتى گىشتىيان لىلن و دەستۋىي بەندن.. من ھەموو مرۆفەيەتىم! دەمەۋىت مرۆفەكان خۇيان فىر بن كە مرۆف ناگىر نەكەن! بىنىي ئافرىتەكە ھىشتا دەترسىت، ھىشتا گومان لە بىئولات دەكات.. بىئولات فەرموۋى: ترس مەردن نادەھىنىت، مەترسە گىيانى من، من نىياز پاكىم.

بەلام بىسوود بوو، گەرچى گوىي وچاۋو دل ۋدەرونىشى بەو نا، بەلام ئەۋ گومانەكانى خۇي ھەر پاراستىبوو، ئەۋ تەنھا گومانىكى پەتى بوو لە مەيخانەكەدا! گومانىش دەيتىرساند، بۇيە بىئولات نەيتۋانى زىاتىر يارىدەيى بەت!

ئەۋ شەۋە كە گەرايەۋە ناۋ زىندانى بىۋەكان.. ئافرىتەكە بوو بوو بە خالىكى كوتراۋ لەسەر گىيان ۋەلشى بىئولات و كوۋتراۋو! لەۋ سالەۋە ئەۋ ئافرىتە لە دەروۋنىدا پەند نادەبات، فىر دەكات، ۋانەي جوانى بەگويدا دەخوئىنىت! بەلام ئافرىتەكە تىناگات، فىر نانىت، دەترسىت! نازانىت كە گوومان گىيانى مرۆف دەكوژىت.. ھەستى سىر دەكات.. باۋەرى بۇگەن و گىيانى داخان دەكات. ئەۋ ئافرىتە لەۋ شەۋەۋە لەگىيانى ئەۋدا ۋەك پەپولەيەكى سىي لەدەۋرى نوۋرى گىيانى بالە فرە دەكات.. بىئولاتىش بىسوود، بىھۇ خۇشى دەۋىت. چۈنكە بىئولات جوان پەرسە و جوانىي مرۆقى لەلا پىرۆزە.. دەزانىت ئەگەر مرۆف لەجوانىيەكانى خۇي تىبگات، ئەۋا دەتوانىت بىنىت، بىسىتت. يان ئاسان فىرى زانستى خامۇش بىتت. بەلام بىئولات، بەل رەنجاۋى جوانەكانى مەملەكەتى ھەستىكرن بەكەمىي خۇش دەۋىت.. چۈنكە ئەۋان دەترسن، بە گومان!

بىۋىلات، بىناۋ زۆر دەرىجىدە كاتتىك لەناۋ مەۋقەكاندا دەبىنىت ھەزرەتى جوانى سەرى دىشىت،
نەخۇشە، بىزارە، دەترسىت، مان دەگرىت، خۇى دەكوژىت. شىت دەبىت، خۇى دەرمان خۇارد دەكات،
برىسى دەبىت، خۇى دەفرۇشىت، برۇ دەكات! خەتەنە دەكرىت! سەر دەبىررىت! ھەتك دەكرىت! بەرد
باران دەكرىت! چۇن نەترسىت؟ چۇن جوانى بوپرىت بەدم كەسىنكەۋە پىنەكەنىت؟ چۇن؟
كاتتىك كە مەۋقى بىۋىلات و بىئالا بىر لە خۇشەۋىستى تىكەل بوون دەكاتەۋە، سروشى دەكوژىت،
لەناۋ كەشتىيە خەيالىيەكەى خۇيدا ژوورىكى مەزنى دروست كر دوۋە.. لە نھۇمى ھەوتەمدا، ژوورى
نوستى ھەيە، بەلكو لەھەر نھۇمىكى كەشتىيە خەيالىيەكەيدا ژوورى نوستى ھەيە.. بەلام ژوورى تايىتەيى
خۇى لە نھۇمى ھەوتەمە، لەوى كەژاۋەيەكى سىپى تىايە.. روۋبەرى فراۋانە، دۇشەكىكى خپى لەپەر
دروستكراۋ، دۇشەكەكە بە قوماشى ئاورىشم بارتەقا مەتر بلىند؛ گوومەزى بۇ دۇشەكەكە دروست كر دوۋە..
ناۋەۋەى دۇشەكەكە رۇشنە ۋەك رەنگى پەرى بالندەى سىپى، ھەموو شتەكان سىپىن.. لەۋيدا ئەۋ شاجوان
ۋشازادەكان دەبىنىت.. تەماشايان دەكات، لەگەلىان دەۋىت، باسى كەرامەتى لىۋورىن و خۇشەۋىستى و
تىكەل بوون و ئاشتى و جوانى بۇ ئافرەتانى دلىشكاۋ دەكات. لەۋيدا پىر شىفاى گىانيان دەكات،
بەھناسەكانى ئەۋان دەشىلىت.. دەست بەگىانياندا دەھىنىت.

كە لەگىانى ئازادى خۇمدا لەگەل پىرو ھەزرەتى نوح و جالجالۋكەى خەيالچن ۋەقلەقى پىرۇزنا يەك
دەگرىم، لەچنگى ژوورەكەم، لەۋلاتى بەستەلەك دەردەپەرم.. بەبالى لەقلەق دەفرىم، بە خەيالى نوح دەبىنم، بە
خەتى گىانى، خەتى ناۋشۋەۋەى ۋەك تەنافى جالجالۋكە دەنووسم، دەبىنم، فىر دەبىم، دەمرىم، پاشان
زىندوۋ دەبمەۋە، پاشان دەمرەۋەۋە ئىنجا جارىكى تر زىندوۋ دەبمەۋە!
لەھەموو قۇناغەكانى ژياندا، ھەمان تاس و ھەمان ھەمام! ھەمان داستان دەرىسەمەۋە! چاۋدىرى پىيامى
جوانىم، چاۋدىرى ئەۋەم كەس توخنى ھەزرەتى جوانى نەكەۋىت! مەۋقەكان، ئەى خەلگىنە، ئەى دىۋو
دىۋەپەرستەكان، من بە ھاۋارى گىانم ھاۋارتان لىدەكەم، تكتان لىدەكەم بەر لەھەرەشە، لىتان دەپارىمەۋە
نەك فرماندەرىتان بىكەم، پىتان دەلىم: نەخەلەتابن دەست بۇ كەرامەتى جوانى بەرن! نەكەن ھا! دوايى من
لىتان خۇش نابىم.

لەۋەتەى ھەم بەدىار جوانىيەۋە وانەى تەماشا دەخوئىنم، بەھرە لەجوانىيەۋە ۋەردەگرىم، مۇسىقا لەگەردوۋى
جوانىدا دەبىستىم.. دەزانم جوانى چى كەرامەتلىكە لە ژياندا گەر مەۋقە بىتوانىت ھەستى پىيكات.
لەگىانى ئازادى خۇمدا شەۋان بەزىيەۋە فرسەت دەھىنم و، دەفرىم! دەبىم بەخۇا، بەخۇاكان، دەبىم بە
پىغەمبەرەكان، دەبىم بەفرىشتەۋە ئەسحابە، دەبىم بە گىانىكى پاك.. نادەنىشم سەپرى پەيكەرى جوانى
دەكەم.. دەبىنم لەئاسماندا سەرى رىزى برىۋە! دەبىنم خۇين لەچاۋو گۇى مەمكىيەۋە چكە دەكات..
دەبىنم تكا لەمنىكى بچكۆلەۋ پەرىستارى خۇى دەكات! پىم دەفەرموۋىت: كورم شتىك بۇ جوانى بىكە.
پامەۋەستە بەدىارمەۋە، بەشتىك فرمىسكەكانم بسپە!

مىنىش بەچاۋى پر لە فرمىسك و بە قورگى پرەۋە دەلىم: ناااااا.. نادادادادۇۋۇۋۇ.. ناااااا ھاااااا
نااااا رىدىئ دى رى ئى...

كاتتىك جوانى گوى لەم ئاۋازەم دەگرىت.. خۇشى بەگىانى دەكات، سەيرىم دەكات، ۋەك كورپى بچكۆلەى
خۇى، دەست بەسەردا دەھىنىت.. مىنىش لەۋەتەى ھەم سويم بۆتەۋە بۇ باۋەشى ئەۋ.. لەۋەتەى ھەم ۋەك
ھەتىۋىكى باۋك ودايىكى خۇ ئەبىدە باۋەشىك، نوو دەۋ ھەزار باۋەشم بۇ جوانى كر دۇتەۋە.. زۇر ھەز
دەكەم بمكاتە باۋەشى.. تەنھا لەۋخى بوون بە ھەزرەتى نوح نا جوانى بەبالەكانى بە غەببا دەمگەرىنىت.
جوانىيەكانم نىشان دەكات! دەترسىم، لەرز دەمگرىت، گەرمۇلە دەبىم.

دەست بەسەر و بەچاوانمەو دەگرم، دەست بەگۆیمەو دەگرم، دەمی خۆم دەگرم! نازانم چی بگەم! دەبینم فریشتەکانی سەر زەوی و دەورووبەرم پڕن لە دەرد و نەخۆشی و تلیاک و ئەلکھول و برۆ و بوختان... دەبینم برزو شەبەق دەکەنە پەیکەری نایکی پیرۆزی خۆیان! بەچی؟ بە توورە بوون و قەرشکە، بەشاتە شات، بە برۆ و خۆفرۆشی. دەیانینم بەشەقامە تاریکەکاندا دەپۆن! من نایین! خۆیان دەبینن! تەنھا خۆیان و سەگەکانیان! دوچاری ترس و وێنە دەبم کە بێنە خەونم، یان بێن بەمیوانیم یان بزەمی قیزاویم نیشان دەدەن!

دەیانینم کەرامەتی خۆیان نایین... قیز لەخۆیان دەکەنەو... ھەر یەکەیان سەدان چیرۆکی سۆزانیی لەبەرە. بەرگری لەسۆزانیی ناکەن! پیاووەکانیشیان بەر لەمیژو بە وەشانەندی تەوریک رەختیکیان دووگەرت دەکرد! تەمبەلەکانیان دەچوون بۆ راوی ورچە سپی یەکانی تەوەر! وەک ئیستا نەبوون. کاتیەک لە قالبی پەنابەریدا لە دوورگەمی ھەستکردن بەکەمی بەلای جوانەکاندا گوزەر دەکەم، ھەموو زەرپراتەکانی گیانم وەک شەقشەقەمی دەستی ساوا دەکەوێتە لەرژە، ھەرسێک گەردەگەمی زەرپراتی گیانم بەر یەکتەری دەکەون لەشەرما... ناچارانە بەشەرەمەو تەماشای دەکەم، ھەست بە شەرەمەزاری دەکەم... دەترسم لەوان، زۆر دەترسم لەوھی خەندەییەکی ناشرینم تییگرن! چونکە جوانەکانی دوورگەمی ھەستکردن بەکەمی فیز کراون ریز لە بیگانە و نەناس نەگرن، پووچۆشی دیویان کردۆتە سەر، خۆیان وەک دیوی زبیر نیشانی پەنابەر، نیشانی بیولات دەدەن. مەسیح لەنیگا و خەندەکان و کردووەکانیاندا مردووە! زیان زەھراوی بوو! ئەوان خۆیان وەک دیوو بەراز نیشان دەدەن بۆ بیگانە و بیولات و پەنابەر... عەینەکیکێی رەش دەکەنە چاویان و دەچنە میوانی پەنابەر، بە ھونەری سەرزەنش دەدوین، بە ھونەری قیز تەماشای دەکەن، بە ھونەری تیرۆر و لێرسینەو و خۆبەزگرتن دەدوین... دەبن بەکێچ و دەچنە کەولی مرۆفەو، تەنانتە منداڵەکانیان دەکەن بە جاسوس بەسەر منداڵەکانیانەو... منداڵی پەنابەر دەدەن، ناگیریان دەکەن، فیزی برۆ و خۆفرۆشی و بیئاوھەرییان دەکەن.

خیزان ھەلەوھەشین... کچەکانیان دەکەن بە قاحبەمی سەر جادەکان، موسولمانەکان شیت دەکەن، گالته بە کەلتورەکان دەکەن، گالته بە پیغەمبەرەکان و ئەسحابە دەکەن، بە کەرامەتی خوا پێدەکەن... برۆ بووختان دەکەن بە زانست، بە شانازییەو بەسەری دەکەن، دەوێرن و بیگانە بە ئێدە ناوونوس دەکەن، بیگانە بە بیگەلتوور تەماشای دەکەن!

جوانەکانی ئەم ولاتە لە دیویکی زبیری بیھەستی جوان دەچن! نازانم جوانیان لە کۆتایە! دوور کوژن، ھێندە جوانن تا ئەو کاتە نادوین! بەلام، ھەر کە کەوتنە ناخاوتن، مرۆف دوچاری قیز لیبوونەو دەکەن، لە خوودو لەوانیش.

جوانەکانی دوورگەمی ھەستکردن بەکەمی، جوانیان لەبار دەچیت کاتیەک کە بیگانە یەک دەبینن. مافە ناپەواکان دەکەن بە کەلتور و بەوی دەفرۆشن... خۆشیان چیت لە بەرپەفتارییان دەبینن. چونکە بچ ھەستن، خۆپەرستن، برۆزن، کردووەکانیان لەگۆوی سەگەکانیان پیستەرە. لەکاتی پیوستن دەتوانن ببن بە ھەر شتیکی جوان! دیوھەکان کەرامەتیان مۆلەق کردوون... مرۆفەکان لەناویاندا دەچەوسینەو، خووبکوژی دەکەن، لەخەستەخانەکاندا کاریان تیا دەکەن! زۆر بە نەرمی چەقۆ دەخەن سەر ملی بیگانە و وردە وردە بەشینەیی سەریان دەپڕن، کوت کوتیان دەکەن.

کاتیەک کە نامۆژگاریی بیولات دەکەن، باوک و کور و گیانی پیرۆز لەو ناخاوتن دەکەن، کچ و بایک و نایکی پیرۆز پڕ دەکەن لە ھەستی ئیفلیج بوون."

با بەم بۇنەيەوہ باسى كەرامەتتەكتان بۇ بىكەم، كە جارېك لەجارەكان لە شىپەرگاتار(شەقامىكە لە پايتەختى ولاتى بەفر) تووشى بووم، يان لووتەم بوو بە لووتىەوہ: شەويك لەشەوان بەو شەقامەنا دەرويشتم، پياسەم دەكرد، بىنيم خويكى ئىرانى رەگەزى چاۋ ئەبلەق و ترساۋ، بەترسيدا لە كورد دەچوۋ! بە زمانىكى بە ھەرووكمان بىگانە ھاتە دەم.. ھاتە بەر دەمم و بە قىزەيكي ناشىرىنەوہ، بەخىسەى قاجبە، بە زمانى ئىنگلىزى ووتى: ھەلاۋ؟ ئار يوو لۆنلى؟ ديو يوو لايك سىكس وويز مى؟
منيش ووتەم: ھاي ھەلاۋ! نايام سۆرى.. ئاي دۆنت ۋەنت سىكس، ئەند نايام لۆنلى. ووتى: واي؟ ووتەم:
ئاي دۆنت ناۋ!

پاشان برەوم بەرۆيشتن نا. ئەويش ووتى: كەم باك، ھەلاۋ، ھەلاۋ مازەر فەكە: كەم باك، ئەند فەك مى باك، ئاي ناۋ يو لايك ماى باك.

من بچووك دەبوومەوہ، تەرىق دەبوومەوہ لەھەشمەتا! راستى دەكرد قاجبەكە، دەنا من ئىشم چى بوو بەو نيوەشەوہ لەو شەقامەنا بگەرېم! كە تەنھا بۇنى قاجبەكانى ھەموو جىھانى لىدنىت؟ بەلام راستتر لە ويستى شەھوت، كەرامەتتەك لەگەل مندا دەكەۋىتە نايەلۆگ لەبارو دۇخى وەھانا.. ھەست بە شەرم دەكەم، لەراستىدا خۆم لەو بەكەمتر يان زياتر تەماشانا ناكەم، چونكە بەدەستى خۆم نىيە، لەھەر تەماشايەكنا كە تەماشاي نافرەتى پىدەكەم، خەز دەكەم رېزى خەزەتتەكى ماريا لە كەرامەتى بگرم.
بۇيە لەبارو دۇخى وەھانا، تەرىق دەبەمەوہ، دەپەشۆكىم، قاچ تىكەلويپكەل دەيىت، سورسوور ھەلدەگەرېم، ھەست دەكەم پەيكەريكى خەزەرتى مارياي پىرۆز لەناخما ھەلدەپرويت، ھەست دەكەم بەر لەخۆم، كەرامەتى بەرامبەرەكەم دەشكىت. ناخۆش ترين ساتەكانى ژيانم ئەو ساتانەن كە بەلاى قاجبەكەنا گوزەر دەكەم، بەتايەتى پياۋى قاجبە، وا نەزانن لەناۋ پياۋەكاندا قاجبە بوونى نىيە، بەلكو ئەوان يەكجار زۆرن.. ئەو پياۋانەى كە مندا لەكانيان بروس دەكەن و دەيانكەن بە خۆراكى جەنگ، ئەوانەى كەسەرى مرۆف دەبەن، رەگەزپەرست و ناگىرکەرن ۋەھەلدەكوتنە سەر كەرامەتى نافرەت ومندا، گشتيان قاجبەن.. جوانى ئەوان ناگرىتە خۆى، جوانى ئەوانى خۆش ناويت، جوانى لەواندا كەر ماشىنت، بە مردوويى وبە نەخۆشى و دەرەتان وشىرپەنجەوہ دەزى.. جوانى كەرامەتى بەوان نەبەخشىوہ.
مىرولەكان ووتيان ئامىن.. مىرولەيەكى شەل كە پىيەكى لەدەست نابوو، لەروو لاواز ھاتە بەر دەمم و فەرمووي: ئەرى جەناب من جوانم؟

منيش بە گولم فەرموو: ئەى تۆ دەلئيت چى خانم؟ گول فەرمووي: جوانى لە كرنارى جوان و لە ووتارى جوان و لە بىرى جواندايە. جوانى پەرسنگاي خوا و خواكانە. چونكە ئەوانىش جوان پەرستن. گەرچى خواكانىش خويان جوانن.. كەچى زۆر ھۆگرى جوانيين.. توومەس خواكان بەبەن ھەستى جوانى ناژين.

مىرولەكان فەرموويان: خواكان زانستى خاموش فيرى مرۆفى پىرۆز دەكەن.. گەر خواكان پشت بكەنە مرۆف، ئىمە دىين دەيىن بە ناوبوژى كەر.. رېگە نادەين مرۆف خۆى وەك سۆزانى ھەرزان بفرۆشنت. تا دللى خواكان نەرەنجىت. خواكان كەردەوى نىزويان خۆش ناويت، ھەستيان دەشكىت كاتىك نافرەتتەك خۆى دەفرۆشنت.

تاپتۇرى سۇز ئالپىھگان

مرۇف كاتىك دەمرىت كە رېزلىننى بۇخۇى سست دەبىت، كە خەونەكانى خۇى خۇش نەوئىت وھەستى دەشكىت، لای ئەوانىترىش رسوا دەبىت، چونكە كەرامەتى دەشكىت، رېزى لەبار دەچىت. ناچۇرتىن كەردەوى مرۇف لەمىژوى ژيانىدا نەوھىە كەمرۇف بەدكارانە بوون و باوھرى خۇى بەكاربەرىت. بە جۇرىك كە مرۇف رووى نەپەت لە ئاويئەدا تەماشاشى خۇى بكات، كوئىر نەبىت، بەلام تەوانى خود بىنىشى نەبىت.. دلنىياتان دەكەم، كە ھىچ مرۇفىكى تەندروست ناتوانىت بەبى كەرامەت و باوھرى بژى. مرۇفى بى كەرامەت زۇر كەمترە لە دىوو شەپتان.

كەكات وھستا، كەمرۇفە نوستووھكانى سەرزەمىن نەيانتوانى بىداربىنەوھ، كاتىك كە بىدارەكان لەھەركەلنىكى سەرزەمىندا مت بووون، رەق لەجىگەى خۇيان وشك و بىجولە بوون. مرۇفى بىولت نازادبوو، دىوارە بەستەلەكەكان رووخان، پىرشالىار چاوى پشكوت، گولەكان زكرى حەقيان بۇكەرامەتى ئەوكرد، گىانى پىرشالىرم بىنى، لەشى خۇى دەبەخشىبەوھ، پارچە پارچە زەرپاتى گىانى خۇى دەكرد بە ووشە، گىانى خۇى دەكرد بە شەكرۇكەى خەندە، و بەناو رەگەكانى رەختى زەماندا دەگەرپا، دەيدان بەمارياكان، بە مەسىحە ترساوھكان.. لەناوئىلى مرۇفى بىولتەدا، واتە لە دەروونى خەونەكانى مندا؛ پىر خەرىكى بەخشىنەوھى زەرپاتى گىانى خۇى بوو.. ئەوئىش لەكەرامەتى خۇيدا بەناوگەردووندا دەفرى، جووتىك بالى سىچرىنى ھەبوو، لە بالەكانى سىمرخ و قەقەس و دولدول مەزنتىر بوو، رووناكتر بوو. دەفرى دەربەستى وھستانى كات نەبوو.. ئەو لەكات ياخى بوو وھك ئەسبى سەركىش لەخاوون.. وھكو ئەسبى رووناكى و سبى؛ گەشتى بۇ ھەسارەكان دەكرد، پشتى كرىدبوو شەر، دەفرى بەناو خەلوھتى بوونا.. سەبرى روخسارى خاكانى دەكرد كە زوئىر لە ئاسمانەكاندا.. كە مۇسقىايەك دەژەن، چوزە لە دل ھەلدەستىن، ئەسپەكان لە سىنەى مندا دەنگى لىككانى چوارنالەى غارىان دەبىسترا. رادەچەنەن و حىلە و پرمەيان دەھات.. بەدەشت و شاخ و ئاسماندا ھەلدەبەزىن، ئاگر لە پاشويان ھەلدەستا لەغاراندا. بىياك بوو لەكات، لەوئا ژيان گورىگرتبوو.. ژيان لەبەرخاترى ئەو لەكات پاراپەوھ تا بووھستىت، چونكە ژيان عەشقى حورمەت و رېزى پالەوانى جىناسم بوو، نازاد بوو لەباوھشى بانا، ھەم دەفرى و ھەم دەرپۇى! كەشتىكەى نوح -ى پىئوو، پىبوو لە گىانى مندانى برسبو، كوژراوو ئافرەتى ھەتك كراو، گىانى ئەسبى لەشەرپا گلاو. كەشتىبەكى لەبغورد دروست بوو لەشەپۇلى باكاندا.. ملئونەھا ملئون گەلاى دلشئوھى تىادا دەشناپەوھ!

ژيان حەزى لەتەماشاشى ھەبىبەتى بىولت بوو، بۇيە كات وھستا، ژيان تەماشادەكات، تەماشاشى شكوى كەرامەتى بىولت و بى نالادا.. تافىرى تەماشاشى بىت.. ژيان وىستى فرىابكەوئىت شىفایەك بۇ نەخۇشىبەكانى سەرزەمىن بدوزىتەوھ! چونكە ژيان تەرزىك لەمرۇفى دەبىنى لە لەقەھومى كوللە دەچوون! ھەرخەرىكى خوارىن و ورگ زلكرىن بوون.. ژيان لەبوون بەنىوىى مرۇف فرىشكى كەوتبوو! ترسابوو. چونكە ژيان كەرامەتى خۇى وون كرىدوھ، دەبووىست بەتەماشاشى بىولت فىزىت، بژى. پىرشالىارلەوئا نابەش دەبوو بەژياندا، دەبووبەھەزاران بەشەوھ، بەشەقام و بازارو گەرەكەكانى ژياندا دەگەرپان، وھك ئەو مام نوورىبەى كە دەمناسى، كە شەكرۇكەو گولە بەرپۇژەى دەفروشت بە مندانان، لە ھەمان كاتدا دەگەرپا بە نووى دەستە خوشكنا كە كچى خۇى بوون، كە دىوھكان فراندبوويان، يان دىار نەمابوون!

كهرامهتي خۇي بگريٽ! تەماشاي خۇي دەكرد.. ھەستى بەژيان دەكرد.. ھەستى بە ئوميد كردد.. كەميك
پامو پاشان خۇي ياد ھاتەوھ..

بينى پەنابەريك لەدەرگاي ھەمامەكەي نا.. ستلئيك سابووناو و، چەند لڤكەيەكي لەدەست بوو.. بەرپزەوھ
فەرمووي: ئەي مارياي بەرپز پيگەم بەدە تا خويناوو فرميسكى مارياي پيرۆزو خوينا مەسيحەكان پاك
بكەمەوھ.. چونكە نيوھ شەھوھتيازەكان وابەرەو ئيرە دین.. بەدوای ماريكان ومەسيحەكاندا دەگەرین..
زوبە پيگەم بەدە تا ئيرەپاك بکەمەوھ.

ماریاي پيرۆز فەرمووي: دەبى بەجىم نەھيلىت، دەبى پيگەي دەربازم نیشان بەدیت. پەنابەرەكە
لەخۇشيدا بوو بە پارچەيەك رووناكى.. بوو بە تولەپريەكي رۆشن.. ماريا لەويوھ بيناگاو دلنيا
بەريكەوت.. رۇيشت بەبى ناوئيشان و مەبەست.. چونكە بينى، تولەريگا روناكەكە دل لەكەنارەكانيدا
روارە.. بينى، ھەزاران دل، ھەزاران تەرزە گول لەملاولاي تولەپريگەي رووناكى ئەونا بژيو رواون..
تەماشادەكەن دەژين.. ماريا يادى ھاتەوھ كە لەباخچەي بازارى لەش فرۇشيدا زۆر زەمەت بوو گول
برووت، چونكە گولەكان كىچ تى دەدان.. گەلاكانيان دەخوران، بۇنيان دەمرد. گولئيك بەماریاي فەرموو:
بەيانيت باش شاژنى پرناز. ماريا تا دەروى زياتر دلنيا دەبوو.. زياتر دل خۇشتر دەبوو.. زياتر نامانى
كۆش دەبوو. چونكە بەرپزئاي تولە پيگەكە نا.. تا كەيشتە دووركەي ھەق، گولەكان سەمايان بۇ دەكرد،
ئاوازيان بۆدەژنى.. بەئاواز زەرپراتى جوانيان بە گەردنى بەرزى ماريادا دەپازاندەوھ. ماريا گەي بە
پريك، لەوبەرى پردەكەوھ مروفيكى بيولاتى بينى.. بينى ىرەختىكى مەزنى لەسەرسەرە، دەروات،
پيدەي لەزەويەوھ پيگەي تری لەئاسمان.. يەكەمجارى بوو بەچاوى پيرپز بروانیت، ھەستى كردد بۇنى
بغورد دیت.. بۇنى ئالاي ناگيرساووشەكاوھى سەرسەرى پالەوانى بيولات.. بەرەو ئەوي دلنيا ھەنگاوى
نا.. بەرلەوھى لەپردەكە پيرپزئەوھ، ھەستى كردد پاكژبۆتەوھ.. ھەستى كردد كهرامەتى بردۆتەوھ..
دلنياھەنگاوى دەنا بەرەو نزرگەي پيرو گەردوونى بيولات، بينالا.. ھەستى دەكرد خواوھند تەماشاي
دەكات، ھەستى دەكرد لەنوورى خوادا دەبينت..

بەختيارى قوتى مەراتيبى بينىنە.. ئەوھى بتوانيت ببينت.. بەختيارە بەوھەناسانەي بەويژدانى
لەخۇپازيەوھ دەيدات. بەختيارى بریتی نىيە لەزەجردانى كيان ولەش.. بوونا ناليت حورمەتى لەشى خۇت
مەگرە! ئەي سۆزانی، لەشت قەفەزى كردهوھكانتە.. پيوسته بزانيت كەلەش دەبى لەگەندەلبوون
پياريزريت. لەش دەيتت گەورەترين ريزى لئىگيريت.. چونكە ئەنجام خاك دەيخوات، ناگر دەيخوات،
ئاودەيخوات، ئەگەر زەرپراتى بوونى لەش پيس بوون، ئاووئاگرو خاك فيرى پيسخۆرى دەين.. نەخۇش
دەكەون و نەخۇشىي نوي بەدى دەھيتن و دەيبەخشن بەژيان! كەنەفت دەبن پيردەبن، وەرزدەبن، بەرەكان
بیتام و بیلەزەت دەبن، ميوەكان، ماسيەكان، گولەكان زەھراوى دەبن.
گولەكان وتیان: ئامين.

ماریا بیرهكانى خۇي لەدەفتەرى خەيالیدا تۆماردەكرد، بەدەم پيگەوھ، دلنەوايى زامن دەكرد. دەروى بەرەو
پيگەي مروفي بيولات، دەبويست بەو بگات.. بەدەم پيگەوھ خەويكى بينى، بينى مندالئىكى بووھ،
كۆرپەيەك لەباوھشيايەتى جوان ومندال: تەماشاي حەزرت و كهرامەتى نايكى دەكات.. گوي لە
ئامۆژگاريەكانى نايكى دەكرت. نايكى بە لايلايە دەيخويند بەسەريدا: بنوو كۆرپەم بنوو چاوت لئك
ئى.. خەو بەر گيانت كەويت تا بەيانی بەديدارت شاد دەبەوھ.. دەستپيرم بەگيانى خۇم، كورم، كچم..
بەگيان چاوديرت دەكەم.. باسى فریشتەكانى جوانيت بۇ دەكەم، باسى فریشتەكان.
خەوى بە داھاتووه دەبينى.. خەوينكى خۇش، جوان ھەروھكوو مندال.

مئرولهكان شپرزە بوون. كۆمەلئىكان تەرمى چەند مئرولهيهكى سووريان ھەلگرتبوو. دەھاتن بۆ لامان.. كە پرسيمان، فەرموويان: ئەم شەھيدانە بوون بە ژيەر پيى نايكيانەو! ئافرەتەكان سەيرى بەر پيى خويان ناكەن، كە دەرپۇن بە رینگەدا كەس نابينن.. لە شى مئرولهكان تىك دەشكىنن. يەكئىك لەوان فەرمووى: ئەوھى لەشى مئرولهيهك بە ئەنقەست دەشئىلت، خوا دەيگريت. ئەو ئافرەتەى نەتوانئىت باوهرپيىكى پتەو لە كۆمەلگەدا بروئىنت.. دەبئت ببئت بە قووتاييى مئرولهكان. ئەو كەسەى لەشى ئافرەت دەكريت، ديويكى بي ھەست و دەروون پيسە، كەسئىكە كە ھىشتا ھەستى بە رپزلينانى خوى و نايك و خوشكى خوى نەكرووھ.

تاپتۇي ئاگاڭدارى!

بەيتويىستى دەزانم كەمىك ناتېرم لەچوونە ناوۋەھى داستان وتابلۇكان. تاناگاڭدارت بىكەمەۋە لەۋەى كە من بابايەكى پەنابەرم، مەرۇقم. پىكھاتى كەسپتىى من برىتتپە لە: چىرۇكنووس، رۇشنىبر، جوانناس وھونەرمەندىكى شىۋەكار. من پىكھاتى خۇم لەدەرەۋەى لەشدا لەجىھانى تەجرىدا ۋەك سىڭگوشەيە كى سىلايەكسان وپىرۇز دەبىنم، يان خۇم ۋەھا دەخەملېنم. دەبىنم سروسىتى رسكاندەم برىتتپە لە سىڭگوشەيەكى سىلا يەكسان كەماناى: عىشق ۋازادى وجوانى-دەدات. ئەۋەى منى نەبىنىۋە نە ناسىۋە، بىگومانم لەم چىرۇكانەدا دەمىننېت و دەمناسىت.

بۇيەتكام وايە بەدەر لەو سى گۇشەيەتە ماشا نەكرىم، چونكە ھەمەيى كەرامەتى من لەۋىدا سىلايە، ھە رلايەك لەلاكانىشى ناوۋەرۇكى تىران تىايەكە پىۋىست ناكات ناماژەيان پى بەم. كاتىك كە دەلېم بووم بەدوۋكەرتەۋە، ماناى وايە دابەش دەبم، تواناى دابەش بوونم ھەيە بەسەر ژيانى گىيانى خۇمدا. ھەلبەتە خەۋنەكانم قسنى ژيانى منن. من لە ھەندەران مەملەكەتتىكى پىرۇزم بۇ خۇم لە خەۋنەكانم دروست كىرۋە: دەشېت ناۋى مەملەكەتى يەكگرتوۋى كورد. بىت! چونكە من ۋەك شىۋەكار، ۋەك مەرۇف دىلم لەبەھەلەدا چوونى دىۋەكانى مەملەكەتى بەفر. چونكە من لەناۋ دىۋى بوختان ودرۇۋ رەگەزىپرستى وكىنەدۇزىدا دەژىم. ھەست دەكەم ھاوسۇزۇ ھاۋباۋەرۋ ھاۋ بىرى ھىچ گەلېك نىم، چونكە گەلى من ھىشتا دىل و ئاۋارە و بىناۋ و بىناۋايە. من گەل و ھۇزى خۇم، لە خەۋنەكانمدا چىم بویت دايدەھىم. دلنباشم كە داھاتوۋ ئەركى ھىنانەدىي خەۋنەكانى من لە ئەستۇ دەگرېت! دلنباشم لەۋەى كە خۇزگەى مەرۇف ھەمىشەيە و تا نەيەتە دى، لە بەردەوامىدا دەژى.

ۋابزانم ھەركەسىك بۇى ھەيەكەرامەتى خۇى بناسىت. لەخۇناسىدا من بەپەلى يەكەم دەرچووم، ئەم تابلۇيانەش گەۋاھىنامەى دەرچونمەدەخەمە بەرچاۋى بەرپىرتان.

من خۇم بەمەرۇف دەزانم، نەك خواۋەند. ھىچ خواۋەندىك يان بىتىكم نەدىۋە ناناىم كەشايەنى ئە ۋەبىت خۇمى پى ھەلسەنگىنم. چونكە لەمىانەى باۋەرۋ ئىستاتىكىمدا مەرۇف و بوون بەمەرۇف، بە مەزنىترىن وناياىترىن باۋەرۋدەزانم، ئەمە باۋەرۋ گومان لىنەكراۋى منە. نەكەن بەھەلەدا بچن! نەكەن بەھەلە تىمبەربن و توانچ ۋرەخەنى ناچۇرم تى بگرن و واى نىشان بەدن كەكافرم يا موشرىكم يا بىباۋەر، يان خوا نەخۋاستەخۇم بەخواۋەند دەزانم!

نا، من ھىندە بىمىشك نىم! من كارم بەخواۋ خواكانى ئىۋەۋەنىيە، خواى خۇتان بۇ خۇتان، خواۋە ندى خۇم ھەيەمنىش. من مەرۇقىكى سىڭگوشەم. واتەسى قوتىم ھەيە.

لەۋەتەى فامم كىرۋتەۋە ھەمىشە خۇم بىنىۋە، ھەرگىز قەبارەى خۇم لەژۋورەكەم گەرەتر نەبىنىۋە. ھەندىك جار پىراۋپر ھىندەى ژۋورەكەم گەرە ياخۇد بچووك بووم!

به لآم لهو تهی بووم به په نابهر، ههست ده کم ژووره کم تادی زیاتر و زیاتر وینهی قهبر، تهسک وته نک ده بیته وهو دیته وهیهک، ده مگوشیت، ده مفلیقینیته وه.. به راددهیهکی نه وتو که هه ندیکجار ههست ده کم م ئیستا نا تاویکی تر وهک ته به تۆر دهرده په یم.

ههست ده کم له ژووره کمدا جینگم ناییته وه، نهک له بهر گه وره بوونم، یان له بهر بچو کبوونه وم! به لکوله بهر نه وهی ژووره کان سروشتیان جیاوازه، وهکو نه ژوورانه نین که هه زره تی نوح له که شتییه که یدا دروستی کردبوون! به لکو ژووری له مقه باو ته خته دروستبوون وده چنه وهیهک، تهسک ده بنه وه، زۆر که سیش به زۆر خویانی تیده پهستن، که سانیک که جینگه یان ناییته وه، به زۆر خویانی تیده پهستن.. یۆیه ژووره کم له هه نده ران تا دیت تهسکترو تهسکتر ده بیته وه!

هه ندیکجار هه سته کم ژووره کم تیکچووه، چونکه دهمجویت، دهمجویت، نه قووتم ده دات، نه تفم ده کاته وه! بۆیه به دوا ی ریکه چاره یه کدا ده گه یم تا دهر باز بم یان دهر په رم ونه جاتم بیت. چونکه ته نهایی و نامویی و دوه وولاتی نه زیتیم ده دات، هینده ته نهایی دست دریزیم له سه ر ده کات؛ له تاواندا په نام بردوته بهر جیهانی خه ونه کان. چونکه نازادییه کی نه به دیم له ویدا چنگ خستوه. له ویدا ده بم به هه ر بوونه وه ریک جگه له خوا. هه رچه نده ده ویرم بلیم: من له خه ونه کانمدا هه م خوا و هه م خواکان ده بینم، بت و فریشته کانیش ده ناسم.

شه ویک له شه وان خۆم بۆنه گیرا، له قه پۆزی تاریکی ژووری زیندانه کم هه لاتم .. پرومکرده دارستانی ئۆسگۆرد و قه برستانیکی دیره ک، له ویدا که خواکانی گه لی به سته له ک ده ژیان و نیژرابوون. هه ستم کرد گیانم نازاده. زۆرم پیخۆش بوو، توانیم نه و شه وه له قه برسانه کدا بنووم. هه ستم ده کرد له ت بووم و به دوه وکهرتی ده ژیم. که چی زۆری نه برد هه موو مردوه وکان هاتن ووتیان: ئیره جینگه ی تۆنییه! خو نه مردویت! بتیکی به ردینی مه زن په پ راوه سته به رامبه رم، فه رمووی: من ئۆدینی خواوه ندی مه مله که تی به سته له کم.. نایه لم زیندوو لیره دا بژی، ئیره نارامگا وگۆرستانی مردوه کانه! تا نه مریت ناتوانیت لیره دا راکشیت. چونکه سرپی مهرگ لیره دا په نهان دراوه. هه سته نه نووی ها.. ده نا ده ست لیده وه شینم!

نه و شه وه دوو چاری نا ئومیدی بووم، گه رچی به خه یال ده متوانی به یم و بچم بۆولاتانی تر تا داوا ی هه قی په نابهری بکه م! خۆم ته فره داو هه ر به خه یال نه و شه وه زۆرمه مله که ت گه رام وداوا ی مافی په نابهر یم کرد، به داخه وه چوومه هه ر ولاتیک شاربه دهریان کردم.. دیویان کرد به گژمدا!

نه و شه وه له بیکه سی و ته نهایی وترس و سه رمادا هه ستم ته زی، بیرم ته زی، خه ریکبوو په ق ده بوومه وه . ناچار گه رچی باوه ریشم به خودکوژی نه بوو، بریاریکی نه حمه قانم دا. بریارم دا په تیک هه لبخه م و خۆم بخنکینم! نا له ویدا کاره ساتیکی نا ناسایی پویدا، زۆر نا ناسایی، وهک نه وهی په نجه م کرد بیت جه چالی چاوی هه موو نایینه کاندا.. وهک نه وهی خودی خوا م تووره کرد بیت، یاخوانه خواسته کفرم کرد بیت! زرمه یه ک هه سته، زرمه یه ک دلئ له جی خستم، رایچه ناندم، زرمه یه کی نه وتو

كەنەك تەنھا ناخى ھەژاندىم، بەلكو سەرى دەھشەتى سوورپاندىم، كەرەمەتمى راپەراند، بىدارىكرىمەوھ.
ئىتر لەوكاتەوھ ژيان وھستاوھ لە ھزرى مندا.
لەویدا بووكات وھستا، لەویدا بوو ھەمووشتىك وھستا. بۆيە من باس لە وھستانى كات دەكەم لە
تابلۇكانىدا. لەو شەوھدا بوو بەكەرەمەتى پىر شالىار ناشنا بووم، تىگەيىم كە لەمندايىمەوھ ئەودەيە
وېت دل و دەروونى رىگاكانم نىشان بەدات، بەلام من گويم لەو نەدەگرت وھەر خەرەكى خۆم دەرتساو
گلەيىم لەم ژوورو لەو ژووردەكرد!

دوای ئەوھى ئەم رۆمانە لە بىرمدا نەخشى بەست؛ كەگەرەمەوھ ناوقەپۇزى ژوورەكەم، پىرىك ھاتەخە
وم، پىرى فەرمووم بویربە! چونكە مرؤف مافى ژيانى ھەيە. گەرچى من بەژيان دەویرم، بەلام ئەو شەوھ
ئەو راستىكرد. من بى وورەبووم و كەمتوانا! چونكە من وھا خۆم دەناسم كە مرؤفكىم دەتوانم لەدە
روونى دىوى تارىكىدا مۆمىك دابگىرسىنم.

ھەر وھا دلنبا بووم لەوھى كەدەتوانم بەرگا تارىكەكانى دىوھەكاندا بىترس برۆم. چونكە دل و دە
روون و بىرم رۆشنە. دەزانم من لەمندايىمەوھ دل و دەروونى رىگاكان دەيىنم.

من مرؤفكىم شانازى بەكردەوھەكانى خۆمەوھەكەم و دىوى خۆشم دەيىنم. چونكە دووپى نىيە بىخە
وش بىت. دەتوانم بلىم خەوشەكانم بەپەنجەي دەستىك دەژمىردىن، چونكە ھەمىشە لەژياندا كارم لە
خۆمداكردووه، ھەولمداوھ جوانىيەكان بەزەرەيىن تەماشابكەم. من خاوەن ژن و مالىشم، دوو كورى
خۆشروو بەرپۆم ھەيە. دەزانم من جوانىيەكانم وەكو كۆرپەي ساوا و تازەلەدايكبوو خۆش دەوېت.
جوانىيەكە ھەر رولاتىك ولاي ھەر كەسىك دىيىت، بەبى يەك و دوو لىكردن خۆشم وىستون، بەغلىم بە
جوانىيە كەس نەبردووه. ھەولمداوھەك ئەو جوان بىم، چونكە جوانىيەكە لەخۆمدا بەر لە ھى ئە
وانىتر بىنيوھ. جوانىيە كەردەوھەكانى خۆشم بەسەر كەسا گریمان نەكردووه. بۆيە دەتوانم بلىم: ئەگەر
بەھەموو كەرەمەتى خۆمەوھە پەنجەبو دىويىيەكانى خۆم درىژبەكەم، دەتوانم بلىم لەژياندا چەند پاكەتە
جگەرەيەكە ماشىوھتەوھ، سەدان قەلەم و كىتەبىم دىيوھ، دەستىكردووه بەگىرفانى دووكەسا بەمندالى نە
ك بەگەرەيى. ھەر وھا دەتوانم بلىم لەبارودۇخى مەجبورىشدا درۆى سىپىم كەردووه. بۆيە تاوانەكانم
لەھى مندايىك زىاتر نىن. و ابزانم وەك خوينەر رىگەم دەدەيت شانازى بەكردەوھەكانى خۆمەوھەكەم!
بۆيە رىگە بەخۆم نادەم خۆم لەرپۆھى خاكان پۆلكەم. تەنەت رىگەيش بەخۆم يان بەخوينەر نادەم
وەك پىغەمبەرىش تەماشابكرىم، ئەگەر بەپەيامبەرم سەردەكەيت، ماناى گەرەيى نىيە، چونكە
لەفەرەنگى مندا ھەموو مرؤف و بالندە و گياندارىك پەيامى خۆيان ھەيە بۆژيان، بۆيان ھەيە بۆژيان
و ئازاد بن، ھەمووشيان پەيام ھىنەرن و پەيامبەرن.

ھەر مرؤفكىكى خاوەن باوهر، لای من پەيامبەرى باوهر و ئاكار و خۆزگەكان و خەونەكانى خۆيەتى.

منیش ھەمان شیوہ، چونکە منیش وەک ھەر گیانلە بەرێک خاوەن کەرەمەت و خاوەن پەيامی خۆم. . . ھیچ گیاندارێک ناتوانێت ئەم ژینە بەجێ بەیلتێت تا پەيامەکانی نەگە یەنیت. . . بۆیە گیاندار ناکۆتایی دەژی تائە و کاتە ی پەيامەکە ی بە راستگویی و بیخەوش دەگە یەنیت.

من بابایەکم خاوەن کەرەمەت، لەکەرەمەتی خۆمەو، کەرەمەتی سەگ و پشیلە و گیانلە بەرەن دەبینم وریزیان لیدەگرم.

ھەمیشە مرۆقیی خۆم خستۆتە بەر ئاویئەو تەماشای خۆم کردووە. زۆر لە میژە دەزانم کە خواوەند ھە یە، بۆیە ھەرگیز نەمتوانیوە بەبێ خواوەند بژیم.

بەلام ھەمیشەش بەزەبیم بەتەنھایی و تاکیتی خواوەنددا ھاتۆتەو، لیتانی ناشارمەو، من لەژیاندا ھیندە تەنھاییم چەشتوو و کە دوو چاری نەخۆشییەکی ئەوتۆ بووم، کەحەزناکەم تەنانت ووشەکانیش تە نھابن، حەزناکەم فریشتە و گیاندار و تەنانت بیگیانیش تەنھا بیت. . . ئەگەر تەنھایی ببیت بەمرۆقیک، بەدووری ناگرم ھەلاھەلای بکەم و سروشتی بە یەکجارەکی لەناوبەرم.

کەواتە چاک بزانی کە من نیم خواوەندم تاک و تەنھا کردووە و ناروومەتە سەرەوہی ئاسمانی حەوتە مین، نا من نیم، ببورن. بەپێچەوانەو، من ھەمیشەخۆزگەم خواستوو تا خواوەند زۆر بیت، بابەش بیت، خوامال و مندال و ھاوسەر و نەوہی ھەبیت، ھاوڕێی ھەبیت، نەک دوژمن. . . مندالی ھەبیت، جوانی زۆر بکات، نەک دانیشیت لەبیزاری و حەشمەت و رقا ئەھریمەن دروست بکات. . . ناخ لە سروشتی ئە و ناوہشیئەوہ دزیوی دروستکردن.

ئەگەر کۆی ئایینەکان تا دەگات ھیندۆسەکان وای بۆدەچن، چاک بزانی کە فریان بەھەبوونی خواوە ندەوہ نییە. . . بەلام با لاریمان لەوہ نەبێ کە گلان مافی رەوایان ھەبیت تا باسی شەری ئەھریمەن و بت و خواکانیان بکەن!

من بەش بەخۆم حەزناکەم خواوەند تاک و تەنھا بیت، وایبەدەکەمەوہ وەک مرۆف. . . حەزەدەکەم خواوەند ببیت بەدوو بەس، زۆر بیت، لەبری باران بیارین، تا بمانینن، تا بیانینین، تابتوانین پیکە وە سنوریک بۆ شەری بیمانای نیوان ئایینەکان دانین.

تاریگە چارە یەک بۆ زۆر بوونی دیوہکان، تیرۆریستەکان دانین. . . تاگومانەکانمان برەویتەوہ. چونکە ھەموو دەزانین کە گۆی زەمین داگیرکراو، کە دیو ژیان وزەمینی داگیرکردووە، کە شەر زەمین دەبات بەرپۆہ.

دەزانم زگاری کە ریش کەسیکە بویر بیت، بتوانیت راستگۆ بیت. بتوانیت رۆبکاتە خواوەندی خۆی و مامالە ی لەگەلدا بکات، بیبیت، ھەستی پینکات، لەمسی بکات، بچیت بەمیوانی، داوہتی بکات، لەگە لیدا بژی وەک ھاوڕیو ھاوگیان.

بەم ووشە نەرمانە داوای لیبورن دەکەم، من نیازم نییە دەست بۆ باوہر و پەرستاریی میلەتان بەرم. وەک فەرمووم ئایین و خواوەندی خۆتان بۆخۆتان، من ئایینی خۆم ھە یە. . . قورئانیش پشتم دەگریت، چونکە وادە لیت. من بەتاقەخوا یەک سەبووریم نایەت. . . چونکە دیوہکان ھیندە زۆر بوون مرۆف

دوچارى ترسان و دووډلى دهبيت له ژياندا، بويه دوزانم كافرانه نادويم گهر زوربوونى خواكان بريسم. چونكه من خواوهندم خوښ دهويت، وهك نهو دولمه مندهى كه پاره كانى خوښ دهويت و زوريان دهكات.. منيش خواكان كو دهكه موه له دهورى خوښ، زورو زورتريان دهكهم.. تا له شه پرى ديوه كان و به لايان رزگارم بكات. من باوه پرم به خواكان و بته كانى هه موو ئايينه كان هه يه. بهو مهرجهى شه پرائى نه بن، بهو مهرجهى جهه ننه م دروست نه كهن، بهو مهرجهى تيكدهرو ويرانه كهرى ژيان نه بن.

چونكه لاي من خواوهند بنيا تنه ره نهك روخينه ر. چونكه ته نهايي، وهناق و ترس و گومان و نه خوښى و مهرگم بير دهخاته وه.. نامه و يت ته نها له خواوهند پروانم، چونكه دوزانم ته نهايي دلى خواش دهره نجينيت. چونكه كاتيك كه ته نهايي ديتته كايه وه؛ بوون و ژيان و كامه رانى و تنانته غمه كانى خواش ژهنگاوى و رزيوو بچ وه نهوز دهكهن.

بويه بريارمدا خواوهندى خوښ، ناهورامازدا زوربكه م.. بيشومار زور، هيندهى گهر دهكان، هيندهى ژماره كان، هيندهى ئه ستيره كان، هيندهى وشه كان، چه زده كه م توش له هه موو وشه يه كى نه م په رتووكه دا خوايه كى تازه له دايكبووى كورپه له و بيخه وش بينيت. خواوهندى كى سپى كه له حاجيله قلهق دهچيت؛ يان له مندالتيكى ساوا كه پيوستى به ريزو خوښه ويستى به. چه ند خوښه مروڤ له پر خواوهندى ك بدوژيته وه؟ شتيكى خوښه، وانبييه؟ ده شيت خواوهند لاي من جالالوكه كى پيروز بيت و بوونه وهريش له سه ر ته ناهه كانى نهو ريسراو و تهون كرابن! نايان ده توانى به چاوى هه ست نه م تابلو يه بينيت؟

جاريكيان به مندالى به يانبييه ك زوو؛ له ريگه مدا بۇ نانى به يانى كرپن به رى كه وتم. جوكه يه ك له سه ر ريگا كه بوو، پردىكى بچكولانه ي يه كمه تر به رينيش بۇ نهو جوكه يه دروست كرابوو. پرياسكه يه كم بينى له ژير پرده كه دا، له قومات دهچوو! به فزوولتى مندالانم خوښ بۇ نه گيرا، چه زمكرد پرياسكه كه بكه موه. كاتيك كه خامه قومات كراوه كه م راکيشا، پاش كرده وهى دوو سى پيچ؛ زريكه له ناخم هه ستا! بينيم مندالتيكى مردووى لچ و گوئ براو، چاو دهره نراو كه نه مده زانى له چى دهچوو، لهو خامه قومات كراوه دا بوو و فرى درابوو! له رز گرتى، ترسام، بچووك بوومه وه. كاتيك كه خواوهندم ودها بينى. ترسام، گريام، رشامه وه. هه له داوان گه رامه وه.. له ريگه مدا كه موچر كه به گيانمدا دههات، هه ستم دهكرد كه خواوهند لهو منداله دا زيندوو بوو! كاتيك خوشكه گه وره كه م برد بۇ نيشاندانى تهرمه كه، تا شايه تيم بۇ بدات، نهو له وئ نه مابوو! پاش تيرامان و بير كرده وهى زور له وونبوونى نهو منداله، شه ويكيان به خوښم ووت: كى ده ليت نهو منداله خواوهند نه بوو! يان خواوهند نهوى برديته وه بۇ خوښى! بويه مهرجه مروڤ بتوانيت خواوهندى كى هه بيت. يان هه ست به بوونى بكات له جينگه يه كدا. چونكه هه ن له ناوماندا دلى خواوهند دهره نجين.. هه ن لچ و ليوى خواكانى په رستگاي ناو ماله كانى خوښان دهرن.

بەجۆرە تەوانىم دان بەكەرامەتى خۇمدا بىنىم، چۈنكىە من خاۋاكانى خۇم خۇش دەۋىت، خوالەدە رۈۋىنى مندا دابەش دەبىت، ھەزەكەم زۆرىت نەك كەم. چۈنكىە بەراستىمە خاۋا گىيانە و خۇشم دە ۋىت. من لەۋەجەى ھەزەرتى نوح-م، دەتوانم بەئاسانى پىتان بلىم كەمن لەھەموسور دەمىكدا ژياوم، ئەۋەى كە دەربارەى سوۋرى ژيانەكانى خۇم دەيزانم، ئەمەيەكەمن ھەموسور دەكانى ژيانى مرۇف وگياندارو رۈۋەكەم دىۋە (واتە ژيانى دوۋادوۋىۋون).. لەھەموسور دەكانى ژياندا خاۋەنى كەرامە ت بووم. ھەمان باۋەرپىشم ھەبوۋە.. ھەمىشەيش لەپىناۋى ئەۋەدا دوۋىات دەبەۋە تا ئەۋ پەيامانانەى ھەلمگرتوون، بىيانگەيەنم.. كە بە ئەمانەتەيان دەزانم، تا ئازاد بىم، سەرفرازىم.

ئەۋەش بزىان كەھىچ گىيانە بەرىك نامرەت، تا پەيامى خۇى نەگەيەنەت. دلنىاش بن ئەۋەى لەژياندا نە كاتە پلەى كەرامەتناسى و خاۋدناسى، ئەم ژيانەبەجى ناهىلەت.. ئەۋەى تاۋانىك بكات، تاۋانىك زۆردەكات، بۆسزايەك دەگەرپىتەۋەو بىگومان سزاي خۇى بەچاۋانى خۇى دەبىنەت. من ھىچ خاۋە ندىك ناناسم تۈۋانى ھەبىت لەزەبرو ھەتكرىن و كوشتن وسەربرىن ولچ ولىۋ برىن وداگىركرىن خۇش بىت. ھىچ ھىزىك ناتۋانىت گوناھەكانى خۇى بخاتە ئەستۋى خاۋەندى خۇى.. ھەرىۋەشە دىۋەكان زۆردەبن، زەمىن خۇىنى لىدەتكىت، چۈنكىە تاۋان تاۋان دەخاتەۋە، بەچكەى دەبىت، گەرا دادە نىت. چۈنكىە تاۋانكارى نە لەسروشتى خاۋەند دەۋەشپتەۋە، نە لەسروشتى مرۇف. بۆيە دەزانم دلنىيات لەۋەى كەجۋانىش جۋانى دەخاتەۋە.. من بەتۈولەپى خاۋاكانى خۇمدا رۇشناى دەبەخشمە ناۋ دل و دەروونت، بەتۈولە رىگاكانى خۇمدا بەرەو گەردۈۋى خۇم بەرەت دەخەم، بەئومىدى ئەۋەى كە ئاشنا بىت بەخاۋەندى من.. ياخاۋەندى خۇت. دەزانم، دەتوانم بە بىگومان، بەبى چراۋ مەشخەل رىگەكانت نىشانبەدم.

بۆيە تىكاي بچكۆلەم ئەۋەيە كە لەدۋاى خۇىندەۋەى تابلۇكاندا بوۋەستىت، پەلە نەكەيت، چۈنكىە كات دەۋەستىت، بىرىك لەدايك دەبىت.. چۈنكىە رۇژىك دىت كەناچار دەبىت بوۋەستىت، ھەروەكو كات، چۈنكىە تۈ لە كات زىاترنىت! لەشۋىن زىاتر نىت.. چۈنكىە رۇژىك دىت شتەكان دەۋەستن، كات دە ۋەستىت، بىرىك لەدايك دەبىت، گىانىك دەمرەت، گىانىك بەدۋايدا دەزىت.

بىگومانم دەزانىت كەسروشت خاۋەن كەرامەتىكى گەلىك سامناكە، بۆيە بەلاى مەۋە چاتر و جۋانتر بوو گەر مرۇف بىتۋانىيە لەبرى خاۋەند، خۇرپەرست، شاگر پەرست، ناۋپەرست، خاك پەرست بۋايە، چۈنكىە مەحالە مرۇف بىتۋانىت بەبى ئەۋچاۋگە مادىۋ مانەۋىيانە برەو بەژيان وژىرى بدات، چۈنكىە ئىمە گىانى خۇمان لەۋاندا شاردۆتەۋە.. بەلكوۋ گىانمان لاي ئەۋانە. بەباۋەرى من شتىكى جۋانە مرۇف خاۋپەرست بىت، نەك سەگ پەرست ودىۋ پەرست! بۆيەمن لارىم لەخاۋپەرستى نىيە. بەلام بەبۇچۈۋى من خاۋەند پىۋىستى بەپەرستارى و قوربانى و شەرۋ داگىركرىنەكانى ئىمە نىيە، خاۋ ئەگەر بىۋەت لەچاۋنوقانىكدا فوۋدەكات بەھەموو بوۋنەۋەرەكاندا و دەيانكات بە رىسىكى تر لە تەنافەكانى خۇى! بەلام خاۋەند كارى نابهجى ناكات!

ھەن و زۆرن كە لەپىناۋى خاۋا ئابروى ژيان و مرۇفايەتەيان برىۋە!

نازان، نافامن چیده کهن. خوائهوان نانا سیت و کاری بهوان و کردهوهکانیان نییه. چونکه خواکانی
ئهوان ئههریمهزن و له تهوه ریکی تری دوور له پروناکی دهژین و ئهوان چراکانی دهروونیان رۆشن
نییه! ئاخر چی خویهک ئهوهه مووسه ربیرین و تهعداو غهدهر قیوول دهکات؟ مرۆقتان وها بچکوله
کردوتهوه، کهله پیناوی خوادا پری دهکهن لهباروت و بهناسماندا دهیته قیننهوه. دایکه داماوهکانیان
نازان لهسه چي ئهستیرهیهک بۆ پارچه و سهرو دهست و پینی مندا لهکانیان بگهژین! هونهرمهندان
نازان چون وینهی کهسیک بکیشن! چونکه سیمای مرۆف بووه به تهپوتۆز. به ههزار پارچهوه.
کاتی ئهوههاتوو بهسه کردهوهکانستانا بچنهوه. چونکه گیانی هه موومان یهک چاوی هیه، بگره
کوی مرۆقاییهتی پیکهوه بریتین لهیهک گیان و لهشی تاییهت، ئه نیشتا ئین ده لیت تا ئه دوو گیان و له شه
یهتری نهگرن به هارمونی، ناتوانین دلیا دهست بۆ سروشتی نانۆکان بهرین! چونکه نانۆ دهتوانیت
دروستمان بکات، دهتوانیت لهناومان بهریت. بۆیه مرۆف زۆر نامۆیه به سروشتی خوی. هیشتا
دووپارچه دهژین، هیشتا بچکوله و کهم و داگیرکراوین. هیشتا نازایهتی لای مرۆف له و دایه که که
رامهتی یهکتی بکشین، و کهلتووری دهنده بکهن به یاسا و ماف و دابی ژیان! کهمالی یهکتی
داگیربکهن، دزی بکهن، سه ربیرن، درۆبکهن!

لهبیرت نهچیت، من بابایهکم دواي کهرامهتی خۆم کهوتووم، دواي کلای بابر دووی خۆم کهوتووم. له
رێگاکانی خۆمدا شارهزاو رێگا ناسم. بهورپگیانهدا دهروم که دلیان هیهو رۆشن. دلیاترم لهگهڵ
ههلهینانی ههرهنگاویکمدا، ههنگاوی عیشق و نازادی و جوانی ههلههینم.
هاورپیکانم نامناسنهوه، دهوور بهرو خۆشه و یستهکانم گومان لهفهرمودهکانم دهکهن. بهلام من دلیایان
دهکم کهمن مرۆقیکم زۆر ریز لهکهرامهتی خۆم دهگرم. جیهانین و داپهروهرو خودناسم. ژیانم
هیندهی منداڵ خۆش دهویت، هیندهی ئافرهت جوانه لهلام. هیندهی ژیری پهستی، ژیان پهستم.
ژیان خۆشه، من ههیشه بهدوایدا دهگهژیم. ئهگهر هه مووژیانم لای داگیر بکریت، ناتوانن زه پر بهیهک
له ئومیدم داگیر بکهن.

چونکه هه موومان دهزانین که هیشتا کهسانیک هه ن لهژیاندا بهبێ چهک، بهبێ تیل، بهبێ شه ر گوزه
ران دهکهن.

زۆر گیاندار هه ن لهسروشتدا گوشتخۆرن و دهندهش نین، هه ن گوشت ناخۆن کهچی دهندهشن. له
مرۆف دهندهترهیه گهر نازانی ئهویش درۆکانیتی. درۆکان دیوهکانیتی! چونکه دیو لهبه د ر هفتار
یی مرۆف بهدی دیت، دوايي ئه مهت جوانتر بۆ شیده کهمهوه. ئهوسا باوهر دههینیت کهچۆن دیوهکان
دروست دهبن و زۆر دهبن و ژیان پردهکهن له نهنگی و خهوش و تاریکی.

من دهزانم وشهکانم خاوهن کهرامهتن، بهههستی نهژاد پهستی و کینه دۆزی و رق و تۆلهوه تهماشای
ووتهکانی من مهکهن. چونکه کهرامهتی مرۆف بهرز دهنرخینیت له جیهاندا، چونکه ئه م کتیبه که
رامهتی منه. چونکه رق و کینه و درۆ خود پهستی، رهگهزه پهستی مرۆف ناشیرین و زبر دهکات،
مرۆف نهخۆش دهخات، مرۆف نهخۆشانه دهمریت. دهشیت ههستی رق و تۆله له توپی ههندی

پشته دا ههست پيكرت، ئهوه نيشانهى نا تهنروستىي ههست و بىرى منه گهر ئهوه ههسته لاي خوڤنهر بهدى بيت. چونكه مرؤف ههله دهكات. بهلام من له خوڤم دهبوورم.

ئهگهر مرؤف لهژياندا نهتوانيت مؤمىك بؤكهرامهتى خوڤى داگيرسىنيت، بهلاى كهمهوه پئويسته نازادى بهخوڤى نهات فوو به مؤمى كهسيكى تردا بكات، چونكه مرؤف پرشنگى روناكىي خوايه.

مرؤف خاوهنى گهردون وبوونهوهركانه، خواوهند خوڤهرست نيهوه گهردوننهكان بؤ تهنايى خوڤى دروست ناكات.. ههرگيانله بهريك خاوهن گهردونىكى نازادى خوڤيهتى، تهنا بهسهردانى گهردوننه كانى يهكترى دهتوانين بگهين به كهمال. بؤيهتكات لئدهكهه كاتيك بهتووله ريگاي وشهكانمدا دهكه ويته رى، هول بده كه كاتيك دهگهيهته گهردونى من هاوړى و بهئمهك بيت.. بههالهئا مهچؤ، چونكه من ههله چنى ناكهم، من بهريگاكاني خوڤمدا دهپؤم، پهيداغى من بغهرده، كهس ناتوانيت بيسوتينيت، پهيامى من نازادىبه كهس ناتوانيت داگيرى بكات، ولاتى من چهند تابلؤيهكى جوان و وشه و چهند رهنكيكى رؤشنن و من پادشاي خهونهكانى خوڤم.

باوهرى من جوانه، كهس ناتوانيت بهد سووى لئيبينيت.. مهملهكهتى من برىتيه لهو بستهخاكهى تيايدا ههناسه ددهم. دهشيت لهلاپهريهكى ئهم كتيبهدا خواوهند ههبيت، كهچى لهلاپهريهكى تردا بوونى نهبيت، يان وون بيت! بهلام گهران بهدواى خوادا كارىكى خوڤشه! كهر نيههگهر خوا لهجىگهيه كدا ههبي و لهجىگهيهكى تردا نهبيت. چونكه گهر خواوهند لهههموو جىگهيهكدا ههباويه، ژيان زؤر دئنيا بهريوه دهچوو، مرؤفئيش دئنياتر.. بهلام من بهبي عيشق و نازادى و جوانى ههرگيز ههناسهه بؤنادريت، تا ئهوكاتهى بتوانم ههناسه بدهم، دئنيام لهوهى كهعيشق و نازادى و جوانىم پايهداره.. كؤل نادهم، ههولدهم بهخندهكانم روخسارى ژيان جوان و جوانتر ويته بكىشم، چونكه من هونهرمه نديشم، هول ددهم بتوانم تارادهدى بالاچوون مرؤف بم.. چونكه مرؤف كهرامهتيكى كهليك پيرؤزى ههيه.

ميرولهكان فهرموويان: نافهريين. عيشق گيانى بوونه، و ئهوه بوونهوهر بهريوهدهبات. كردهوهكان مرؤف، خواكان، فريشتهكان، گيان و لهش دروست دهكهن. كردهوهكانمان دهبن بهبت لهبوونهوه ردا. خواكان تهماشامان دهكهن.. نهزيتى خواكانتان مهدهن. چونكه ئهوان لهتاو بهدىي ووتوه كردهارمان دهمرن.. سست دهبن، نهخوش دهكهن. وا مهزانهخواكان تهنا مهزنن، نا.. راسته مهزنن، بهلام ئهوانيش دئيان دهشكيت، ئهوانيش ههستيان بريندار دهبيت.. دهشيت لهداخى كردهوهكانمان بمرن! كئى دهزانيت؟

تاپتۇرى زۇرپوون

لەقوتى پەنا بەرىمدا من خاوەنى مندا ئىكەم، خاوەنى مندا ئىكەم، مندا ئىكەم! بەر لە باوک بەر لە باوک مەنالى لەبار دەچىت! يەكە لە مندا لە كانم خستتە باخچى مندا لان. ئەوى تریان دەچىت بۇ پۆلى چوار.. مندا لە كانم ھىندە جوانن، جىگەى ھەموو شانازىيە كيان بۇ گرتوومە تەوہ. بە ساواى ئەوانم دەخستە سەر دەستىم.. بە ناو كووچەو بازارەكانى شارى ھەستىرەن بە كەمىندا دەگەرەم.. رووى مندا لە كەم دەكرە تەماشى خەلكى.. بە تەماشى پر لە شانازى تەماشى مرؤفە دلرەقەكان و ديوەكان دەدان لە ولاتى بەفر.. نىشانى مرؤفى لە بەفر بروست بووم دەدان.. بە سەرنج پىم دەگووتن: ئەم جوانىيە دەيسەمىنىت كە من جوانى ناھىنەرم. كە من پەيامى جوانىم ھەرس كر دووہ. بگرە ژيانم داوہ بە كەرامەتى ئەوان. ئەوان پەيامبەرى منن و پەيامبەرى پەيام و باوہرى خۇيانن!

ئەوان ماىەى شانازىيە منن.. ھىوانارىشە منىش ماىەى شانازىيە ئەوان بىم.. مرؤف كاتىك كە مندا لى خۇى دەبىت.. كاتىك يەكەم پارچە لە گيان و لەشى دەبىتەوہ.. ھەز دەكات تا ماوہ ملكەچى پەروەردى ئەوان بىت.. بە ھەر زمانىكى ئاشنا بەوان، باوان دەبىت كوشيان بگەن، فىريان بگەن.. فىرى پىزگرتن لە خواكانى ئەوانى تر. لە بتەكان، لە فرىشتەكان. دەبىت ئەومان لە بىر نەچىت، كە مندا لىش باوانىان فىردەكەن.. بگرە ئەوان كە بىنە ژيانەوہ بە ئەركترىن بەرنامەى فىر بوون لەكەل خۇيان دەھىنن و دلنىا بە لەوہى، ئەوہى ئەوان فىرە ئىمەى دەكەن - زۆر زياترە لەوہى كە ئىمە فىرە ئەوانى دەكەين!

شەوئىكەن چىرۆكى شانازىيەكانى خۇم بۇ باس دەكرەن.. چىرۆكەكە بوو بە داستان، بە رۇمان.. ھەردووكيان سەپريان لە موغىزەى فەرموودەكانم دەھات.. كر بووبوون، لە ناو دەروونى ووشەكانمدا ھەلپەى گرتتى مانايان دەدا... لە ووشەكاندا وون دەبوون.

خۇيان لە دەروونى مندا دەدى.. وانەىكى تايبەت لە فە لسەفەى جوانى فىر بوون. فىر بوون كە ئەوان ھەمىشە بەرپىزو خۇشەوئىستى ئىمەن.. ئىمە خىزانىكى جوانىين.

بەلام ژيان لەناو دىو پەرسەكاندا سەختە.. چونكە ناىەلن مرؤف ھەناسە بەدات.. ناىەلن مرؤف پشوو بەدات.. ھىندە سەرگەرمى ماشىنەوہى باوہرو بىرمانن. وا دەزانن بەو كارەيان سوود بەخۇيان دەگەيەنن. مرؤفەكان سىر بوون لە سەرمانا.. ساغەكانىيان لە نەخۇشەكانىان تەمەلترن.. ھەزىان لە نژايەتى كرىنى بىگانەيە.. رقىيان لە بىگانەيە.. ناىەلن بىگانە ھەست بە ئارامى بگات لەناوئىاندا. زىندانى ترسناك لە گوومان لە دەورى بىگانە ھەلدەبەستىن. مرؤف ناچار دەكەن بە زۆر خۇى بەكەم بزانىت. ناچارى دەكەن لە مندا لەكانى خۇى بترسىت! بۇيە من ناچار بووم لە زانستى خامۇشدا بگەم بە بوونىكى تر.. لە غەيبەوہ دەنگىك بانگى كرىم : نوح.. كورم.. خۇت بەكەم مەزانە كورم.. تۆ لە نەوہى گۆد و زاگرۇسىت.. تۆ يەكەم مرؤفى ، كە لەكەشتىيەكەى نوح نابەزىيت.. پىاوانىكى ئەوتۆ لە دەورت نەبوون.. بەلكو تۆ باوكى چەند كەسىك بوويت. تۆ لە ئارارات لەبايك بوويت. ھەست بە كەمى مەكە كورم. تۆ باوكى ھەموو ئايىنەكان و پىنغەمبەرەكانىت.

ئەو شەوہ نىوہم لە زورەكەمدا دەگريا.. نىوہەكى ترم بەدەم گفەى باوہ شەكەت بوو.. مانگ پىر بوو.. پەشەبا گيانىمى پادەوہشاندا.. دەبىرم بە ئاسماندا و دەيلووراندا بەسەرمانا.. دەينەپاند.. پاشان بە زمانىكى ھىمن پىي ووتىم: تۆ دەتوانى لەم زىندانە وەدەر كەويت.. باكان لىم توورە بوون.

ئەو دەنگەم لە ئاسمانى ناخدا پىگەيى.. چونكە گيان ئاسمانى خۇي ھەيە.. ئاسمانى گيان قوولتەرە لەو ئاسمانەي نىوھەكان باسى دەكەن، يان لەو ئاسمانەي كە مرؤفەكانى دەورووبەرم دەبيينن. ئاسمانى سەر سەرمان ھەوت چيبنە.. بەلام ئاسمانى گيان چواردە چين و پلە قوولە.. ھەلبەتە لە نوای ھەوت تەبەقەي ئاسمان.

دەنگىك بوو زۆر سەير بە گويم، راجەنيم و مووچرەكەم پيدا ھات.. قەبارەم چووھوھ يەك و مووھەكانى لەشم گشتيان رەپ راوھستان.. كەوتە نەشنەي عيشقەوھ.. پاش ئەوھي كە خۆم بىنى.. پاش ئەوھي كە ھىلكەكە ناى بەسەرما.. ھەستم كرد دەبم بە درەختىكى پيرۆز.. دەبم بە نوح.. بە خووبى خۆم.. بە تۆ.. بەوو بەوان.. دەبووم بە ئيوھ.. زۆرو نابەش و بەش بەش دەبووم.. ھەر زەرپراتىكى بوونم بايەك بە فوويەك دەيقەپاند ليم.. بەسەر جيھاندا دەيانگەراندم..

لە گەرانەوھدا مەرگم نى. مەرگى چى! ھىندەي جانەوھرىكى مەزنى گەردوونى تارىكى مەزن وسامناك بوو.. ھەلمەتى بۇ ھىتام.. منيش رۇستەم ئاسا لى ھاتمە دەست.. مشتەكۆلەيەكم لە لاقەبرغەي سەرھواند.. مەرگم خپ كرد و نام بە زوھييدا.. پاشان بە چلئىكى سەرم.. بە يەكئىك لەتەنافەكانم دەست و پيتم بەست.. پاشان لغاوم كرد.. ئىنجا فەرمووم: من بە مەرگى خۆم دەويترم.. من لە مەرگ و لە ترس ناترسم. كەوام فەرموو.. مەرگ قەبارەي بچووك بووھوھ.. ناواي لىبوورنى لىكرىم. بۇيە منيش نازادم كرد. ھەلبەتە دەمتوانى ھەك مەيموون بە كۆلانەكانى شاربا بىگيترم و نيشانى خەلكى بەدم كە من لە مەرگ ناترسم.. بەكام پىويستەم بە متمانە و باوھرى ئەوان نەبوو. ھەرھەا لە باوھرى مندا ھىچ بوويەك شايەنى سووكايەتى پىكرىن و سەرزەنشت نىيە.. بۇيە تەنيا تەنيا پىشت بەكمە مەرگ. ئىتر لەو كاتەوھ، مەرگ بە جوانترين شيوھ خۆيم نيشان دەدات و ھەز دەكات بىمبات بۇ گەردوونى نەپنىيەكان! مەرگ جارئىكان فەرمووي: من عيشقى گيانى بژئوھەكانم. من رابەرو پەيامبەر و لىپرسراوى ژيانم. من لەگەل ژياندا و لەناو ژياندا ھەم.

لەوينا بوو رۇشناييم بىنى.. گەيشتم بە نەجات.. بە گشت لە يەكدا.. يەك لە كۆدا.. گەيشتمە ناوھەمىن پلەي سۆفيگەرى.. ھەستم كرد لە گەردوونى سۆفيگەرى دەرپەريم و گەيشتم بە پلە و دەروازەي كەمال.. ھەستم كرد سۆفى نايىت بىت بە ساقەي خواوھند.. ھەرھەا خواوھنديش يەك نىيە.. راستە يەك خواوھند ھەيە، بەلام ئەو ھىندە زۆرە نەپتەوھ.. چونكە ئەو نابەش دەبىت.. بەلام ئەوانە خواوھند نىين كە ئەھرىمەنەكانيان دروست كرئوھ. نا ئيوھ گشتتان سەھوون، ھەلەن.. چونكە شەر گەردوونى خۇي و دەسلەتەي خۇي و خواوھندى خۇيان ھەيە.. بە ھىچ جۆرئىك خۇاي شەر.. لەخۇاي خىر ناچىت. من لە گەردوونى خىرنا بىنيم خواكان ھىچيان دەربەستى شەر نايەن.. ھىچيان گەواھىي ئەوھ نادەن شتىكى خراپ بكن. چونكە بەرەست و پەردەي ئەستور بوونى ھەيە لە ئىوان خىرو شەردا، لە ئىون ساردو گەرما، لە ئىوان جوانى و دزئويىدا.

ئىتر چى بىت لە تۆ نەپنى گەيشتم بەترۆپىك (قووتب) ترۆپىكەكانى خۆم. چونكە كات وەستا.. چونكە زرمە لە ژيانم ھەستا.. ھەستم بە كەرامەتى خۆم كرد.. نوح بە قووتابى وەرگىرا لەسەر لەوحى بىرم.. گەرچى لە جەوھەردا ئەو باپىرە گەورەمە. بەلام كە دەوا خۇي بەمن دەخەملاند.. چونكە من ناھورامازنا دەناسم.. پىرو جالجالۆكەي سىبى پىرۆز و لەقلەقئىكى مەزنىم تيا بوو. ھەزم دەكرد ھەميشە وەك پىشتر وايم.. خووبى خۆم بم.

ئەو دەنگە دەنگىك بوو، لەباس نايەت.. دەنگىك بوو باسى سامى بوونەوھر و پەيامى خواكانىيان دەكرد.. دەنگىك نا دوو نا.. چەندىن دەنگ.. ئاسمانيان پەر دەكرد لە پەيام.. منيش وەك مندا لەكانم

تەماشام دەکرد.. بىرەكان دەبوون بە تەناف.. تەنافەكان ووشەى زۆر جوان و پىرۇزىيان نىشام دەنام..
پىتەكان.. ووشەكان قولايىيان ھەبوو.. گىيانىيان ھەبوو.. ژمارەكان دەنوان! زۆر سەير ژيانم بە خىيالنا
دەھات.. تەونى پىتەكانم دەبىيىنى.. ووشەكان ھىندەى پەيامەكان جوان بوون.. كە دوو ووشە يەكتىرييان
رادەمووسى.. گىيانم ختووكەى دەھات.. خۇشايى بە تەماشامدا دەچۆرى.. چونكە ھەستم كرد دەبم بە
نمايندەى جوانى.. دەتوانم بووېرم بلېم: من پىغەمبەرى جوانىم.. چونكە پەيامى جوانم پىنە.
حەزرتى نوح فەرمووى : منىش.

پىرشالىيارو لەقلەق و ھەمان شىوھ جالجالۆكەى پىرۇزىش فەرموويان : ئىمەش ھەمان باوھېرى تۆو
وھەمان پەيامى تۆمان پىنە. مژدە بىت مژدە.

سروھى بەيان بوو لىل و رۆشن.. بالندەكان جووكەيان دەھات.. پەلە ھەورە رەشەكان دەھاتن.. قەلە
رەشەكان دەبانقىزاندا.. ھەستم بە توورە بوونى شەپ دەکرد.. ھەستم دەکرد گويم لە نرکە و زرىكەو
ورپىنەى ئىمامەكان و قەشەكان و دەست و پىوھندەكانىانە.. ھەستم دەکرد شەپ نەزىفى بەر بووھ.. دەبىت
بچمە ھانايان! ھەستم دەکرد شەپ كاتىك كۆتابى بىت كە مرؤف شونىنەوارى لە گىيانى خۇيدا نەھىلېت.
لە ھەمان كاتدا كە خۆم دەدى.. حەزرتى نوح لەزىندان دەرپەرى.. ئاسمان شەقى برد.. زىندانەكانى
بەستەلەك ووردوو خاش بوون بە ھەلمەتى شەپۇل.. شەپۇلەكان ھەستانە سەر پى.. بەردىك لە ئاسمانەوھ
كەوتە خواری.. بىنىنم بەر بلاو دەبوو.. تىشكى ئاھورامازنام بىنى لە شىوھى گاه جالجالۆكەبا، گاه
لەقلەق.. گاه گشتىيانم پىكەوھ دەدى لە خۇمدا.. ھەستم كرد لە زانستى خامۇش نا لەنگەرم گرتووه.. ھەستم
دەکرد زەمەن خاوە دەبىتەوھ.. چرکە دەبىت بە سەعات.. سەعات دەبىت بە مانگ، مانگەكان دەبن بەسال..
ھەستم كرد كات رادەوستىت.. بە پىچەوانەى رادەوستانى زانستەوھ.. ھەستم كرد كات دەوستىت. لە
بىردا دەشېت شىاوى وەستانى كات بکەين. تا دەستى بەسەرى ژياندا بەئىنىن.

بەيانىيەكى سەير.. بەھرەيەكى پىرۇز.. خەويكى بىشومار ئەفسوناوى.. ھەستىكى جوان ئەو بەيانىيەى
ناگىر كردم. كات بىست و يەك دەقەى بەيانىيە بىست و يەكەمى مانگى نەورۇز بوو.. تەنھا ترۇپكى
ئارارات رۆشن بوو. گۆدۆى خواوھندى زاگرووس باوھشى بۇ خۆر راگرتبوو ھەلېت. زەردەشتىيەكان روو
لەخۆر سووپاسى خواوھنديان دەکرد.

مىرولەكان بە ئاوازىكى كۆرالى پىرۇز سالمايان خويىند: ئامىين.. ئامىين.. ئامىين. نازدارىكى دەنگ
ناسكى نىيان لەناوياندا بە دەنگى سارا برايتمان خويىندى، فەرمووى: چوانى تى سۇلا.. لامۇ تا تى پا
سا.. ھاھا.. تى ما پا نا را. وانا، ناوا.. ھا ھا ھا ..

تابلۆى بېسىكۆب سېاستىيان

بېسىكۆب سېاستىيان زۆر شادومان بوو بە بېستنى چىرۆكەكە.. چۈنكە مېرولەكان گىشان مېوانى ئەويش بوون.. بېسىكۆب سېاستىيان قەشەيەكى پىرۆزە.. لە خىزانىكى مۇسىقا ژەنە.. نايكى ناوى فرىدا بوو.. كچى خوتيارىكى ئۆكۆردىيۆن ژەن.. ھەستى پر بوو لە ئاوازي فۆلكلور.. جوتيارەكانى دوورگەي ئۆسگۆرد دەلېن: كاتىك كە فرىدا بېسىكۆب سېاستىيان-ى زاند.. مۇسىقاي دەژەن بۇ فرىشتەكانى. دەلېن نايكى سېاستىيان ھاوپى فرىشتەكان بوو.. فرىشتەكان زەوييان بۇ ئەو دەكىللا.. بۇيە سېاستىيان كە ئىستى تەمەنى ھەفتا سالە.. كارى قەشەيە لە كەنيسەي دەولەتتى ولاتى بەفرىدا. كە كات وەستا.. كە ھەزرتى نوح ئازاد بوو.. ئەو سەرگەرمى ژەننى مۇسىقا بوو بۇ گىانى مەسىح و ھەزرتى ماريكانى ناو كەنيسەي دەولەتتى.. مۇسىقايەكى دەژەن. نەبىتەوہ.. مېرولە سېبىەكان=گىانى مندالانى جىهان گىشتيان سالماي ئامىينىيان دەخوئىند. بەديار ئاوازي بېسىكۆب سېاستىيان-ەوہ.

يەكەم كەنيسە بوو لە جىھاندا ھىشتا بە ئايىنەوہ سەرگەرم بوو.. سېاستىيان ھەموو وانەكانى گىانى لە مەنەو فېر دەبوو.. مەسىح و ماريكان لە تابلۆكان و پەيكەرەكان ھاتبوونە دەرى.. تەماشاي سېاستىيانىيان دەكرد. كاتىك كە لە مۇسىقا بووہوہ، ھەموو پىغەمبەرەكان لەوى بوون.. ھەزرتى ماريوا مەسىحى پىرۆز نان و شەراييان نابەش دەكرد، بېست ويەكەمى نەورۆز بوو. كات پىنج و بېست و يەك دەقەي بەرى بەيان. كاتىك ئەوان ھاتنە زمان.. پىكەوہ بە كۆرال پرويان كرده بېسىكۆب.. كە لە بەرگىكى ئالتوونى بەرراق و سىگۆشە لە دۇخى نوئىژا لەسەر ئەژنۇ نانشتىبوو.

ماريكان فەرموويان: بەرپىز بېسىكۆب، بە شانازىيەوہ گۆئ لەوانەكانى نوح بگرن. چۈنكە ئەو باوكى گەورەتانە. ئەو باپىرەي باپىرەكانتەنە. مەسىحەكان فەرموويان: ناگە پىمەوہ ناوتان.. چۈنكە من پىشم مەتتىنە و نىرراو و خەلىفە و مورىد و فەقىرم ھەيە لەناوتاندا. من بەرەو ھەمىشەيى دەپۆم. بېسىكۆب لە نوئىژەكانىدا بىنى: مەسىح بە كاكىشاندا سەر دەكەوئت.. بەرگى سېبى بەرى شەلالى خوينە.. خوين لە زامەكانى دەتكىت.. پىغەمبەرى ئىسلام = مەمەد درووى خواي لى بىت. بە دوايدا دەپۆي و تك ك خوينى مەسىح بەرگى سېبى بەرى ئەويش شەلالى خوين دەكات.. پىغەمبەرى نووہم تكا لە پىغەمبەرى يەكەم دەكات=ھەزرتى مەسىح.. دەپفەرموو: مەسىحى مەزن، بىرام وەرەوہ.. ئەم شەپمان لە ئەستۆ بگەرەوہ.. مرؤفايەتى وا خەرىكە نادەتەپىت.. شەر زۆر بووہ.. گەرامەتى ئەوہكانتان بىرىندار دەپىت. بگەرپەرەو ناويان.. ئاخىر من دەترسم.. دەترسم گەر بگەرپىمەوہ پىرم بگەن لە بارووت و بمتەقىننەوہ.. دەترسم سەرم بېرن ئەمجارە.. چۈنكە ئەوان بى باوہرن. بگەرپەرەو ناويان.

مەسىح فەرمووي: بوونەوہر وەلامت دەلاتەوہ، نوح لەناوياندا وا ئازاد دەپىت.. باسى پەيامى گەشتەكانى تەنھايى خۆي پىيە.. ھەزارويەكشەوہى خۆي بۇ باس نەكروون ئەو. گۆئ لەو بگرن. دىمەنكى سەيرى دەي پىرۆز سېاستىيان لە دۇخى نوئىژا! ئەوانى شەلال بىنى لە خويندا! مېرولە سېبى بەلدارەكان فەرموويان: بەرپىز سېاستىيانى پىرۆز ھەستە.. ئىمە ھاتووين گىانى بەرپىز بگىشىن.. دەمانەوئت لە ىرەختى زاماندا بىننيزىين. توومەس سېاستىيانى پىرۆز لە دۇخى نوئىژا گىانى

دەرچوو بوو.

مېرولەكان گىشتيان ھەستانە سەر پىچ.. قەبارەيان مەزن بوو ھىندەي بەژنى مرؤفنىكى كەلەگەتى كورد.

گیانی بیسکۆبیان خسته سەر دار مهیتیکی پیروژ له تەناف و تیشکی جالجالۆکه. پیکهوه به کۆرال
 فەرموویان: یەک له ئیمهوه دوو لهوان.. به ویستی پادشای گیانداران.. به ناوی گیانی پیروژو کورو
 باوک.. به ناوی دایک، بمانهین بۆ گۆرستانی گیان.. به ناوی هه‌موو خواکان.. دستوبرد، به ناوی داوود،
 سولهیمان، مووسا بمانهین بۆ درهختی زه‌مان بۆ لای پیر شالیار.
 وایان فەرموو.. هه‌موو داواکانیانیان له که‌متر له تروکانی چاو هاته دی.. گه‌یشتنه نزرگه‌ی نوح= درهختی
 زه‌مان= من= که‌شتیی نوح. له‌بەر دره‌گای نزرگه‌که‌ی مندا چاوه‌پوان بوون.. من هه‌میشه دره‌گام
 کراوه‌یه.. بۆ مرۆفیک که بتوانیت بیت بۆ لام.. به‌لام نه‌وان سی جار له دره‌گیان دا.
 من خه‌ریکی تۆماری چیرۆکی نه‌و بووم.. دواسته‌کانی ژیا‌نی بیسکۆبم بۆ می‌روله‌کانی هاو‌پیم
 ده‌گێرا‌یه‌وه.. دره‌گاکه‌م لێیان کرد‌وه.. فەرمووم: سلۆتان لێنیت، فەرموون.
 می‌روله‌کان سه‌ری پێزیان نایه سەر سنگیان. بیسکۆب به نه‌وای که‌مانچه‌که‌ی ده‌ستی له‌سه‌ر نه‌ژنو
 نانیشتبوو، که‌مانچه‌ی ناخواری ده‌ژن..
 پیم فەرموون: لێره‌وه ئاوازه‌کان یه‌ک ده‌گرن.. لێره به‌دواوه مرۆف ئاشنای ئاوازی که‌لتوره‌کانی تر
 ده‌بیت.. هارمۆنی مرۆف ده‌گه‌یه‌نیت به باوه‌ریکی مه‌تین و پیروژ.
 مرۆف فیری سەر دانه‌واندن ده‌بیت بۆ مۆسیقا.. چونکه خواکانی مۆسیقا ده‌توانن ژیا‌ن ده‌رباز بکه‌ن.
 ده‌توانن خنده زامداره قلیشاوه‌کان تیمار بکه‌ن.. ده‌توانن نازادی بدن به جیهان.. ده‌بیت شه‌ر
 ڤا‌بگرن.. چونکه شه‌پۆله‌کان توورهن.. باکان په‌نجه‌ی هه‌په‌شه‌یان ڤاده‌وشینن.. سروشت لێمان توورپه‌یه.
 پیروژ سباستیان زۆر خۆشحال بوو به بیستنی ئاوازه‌کانی من. نان وگویز و هه‌نگوین وچای گه‌رم
 خسته سەر میز بۆی.. به‌شی می‌روله‌کانیشم به جیا کرده ناو ده‌فریکی دلشێوه‌ی کووژه‌که شیوه له تە‌نافی
 پیروژ. ده‌فه‌که‌م پیر کرد له شه‌کراوی هه‌نگوین وگولۆ. له بنی درهختی زه‌ماندا نانیشتین.. هه‌لبه‌ته
 له‌ژێر که‌په‌رێکدا.. من هه‌ستم به تهنه‌پایی ده‌کرد.. نیوه‌ی له‌شم له‌ناو ژوو‌ریکدا ده‌قلیقایه‌وه.. نیوه‌که‌ی ترم،
 واته گیانم، له دره‌وه‌دا ڤوه‌وه ئاسمان چاوی ده‌گێرا به ئاسمانه‌کاندا. که‌چی خه‌وم به‌وانیشه‌وه ده‌دی!
 پیروژ سباستیان به‌دم خوارینی هه‌نگوین وچاوه له‌بیرکردنه‌وه‌دا بوو. نه‌و کامه‌ران دیار بوو: پینه‌چوو
 ڤه‌زانه‌ند له‌گه‌ل که‌رامه‌تی خۆیدا ژیا‌یت.. له دوا‌ییدا گیانی له گیاندا ئاو‌یزان بوو به درهختی زه‌ماندا..
 بوو به گه‌لایه‌ک له گه‌لاکان.. جالجالۆکه‌ی پیروژ به تە‌نافی کووژه‌که‌ی قووماتی کرد.. له شیوه‌ی
 دلێکی پیروژه‌یی له بن درهختی زه‌ماندا داینا.
 می‌روله‌یه‌ک له می‌روله‌کان، که ره‌نگی که‌مێک کووژه‌که‌ی رۆشن بوو.. گه‌لاکه‌ی نایه سەر شان. به قه‌دی
 درهختی زه‌ماندا به‌رهو ده‌ماره‌کانی سه‌رم هه‌لگه‌را.. می‌روله‌که تهرمی گیانی سباستیانی به‌رهو چه‌قی ته‌پلی
 سه‌رم ده‌برد.. به‌رێگه‌یه‌کی خاوینی تیشکنا به‌رێکه‌وت، به‌رهو مه‌نزلکه‌ی بی‌ئالۆو بی‌ئولات.. بۆنی بغورد
 چاوساغ و پێنیشاندهری بوون، نه‌ویان به‌رێگه‌کانی که‌رامه‌تا به‌رێخست، به‌رهو پرده‌که‌ی نه‌به‌ره‌وه..
 به‌توله‌رێگه‌که‌دا هه‌نگاوی هه‌له‌پنا.. بی‌ئاو‌رپانه‌وه رێگه‌کانی ده‌بری، به‌پاکژی، چونکه به‌دم باسکرینی
 چیرۆکی رامه‌وه، خۆی ده‌دی، رێگا‌کانی ده‌دی! کاتیک به‌چاوی خۆی نه‌و دیمه‌نانه‌ی ده‌دی.. ده‌بیینی
 ده‌روونی مرۆف زۆر قووله.. که گه‌یی به زانستی خامۆش.. له‌وبه‌ری پرده‌که‌وه، پال‌هوانی نازادی بی‌نی
 هه‌زاران مه‌ل له‌ده‌وری سه‌ری سه‌ماده‌که‌ن.
 می‌روله‌کان ده‌یانینی، می‌روله‌یه‌کی پیر ڤووی کرده من و فەرمووی: پیروژترین نایین نایینی مۆسیقایه..
 به‌لام نه‌که‌ن له مۆسیقای ناچۆر جیژ وهر‌بگرن.. خۆتان له مۆسیقای نه‌خۆش بی‌اریزن. چونکه مۆسیقا
 ده‌توانیت گیان پیس بکات، هه‌مان ده‌توانیت چاره‌ی هه‌ر نه‌خۆشیه‌کی ده‌روونیش بکات. به‌هه‌شت له ئاواز

دروست دهبيت له هميشهبيدا، لهويډا خواكان تاك بن يان كۆ، له ئاواز دهچن - يان خودى ئاوازن.
فهرمووم: ئاميين.

تاپیری تیب

کهکات وهستا.. له خهوما من کتیبیکم لهدهست بوو وینهی کاهینیکی بوبایی تیب م تماشادهکرد. پابهریکی ههزهمکار. که لهتهمهنی پیرییدا دوانزهسالان دهردهکوت، تماشام دهکرد. کت ومت له دهلايلاما دهچوو.. وهکو مندال بهشهرمهوه دهستی نوژیی لهسه نهژنو نابوو. چوامشقی دانیشتیوو. من تماشاکانم دهبوون بهروبوادی راستهقینه، گهرچی کاهینهکه لهسه لاپهردی کتیبهکه بوو، کهچی تماشاکانم نهویان زیندوو نیشان دها لهخهیلما! توانام ههبوو بیبزیتم و بیبزیتم.. چاوهپوان بووم تا له نوژهکانی بووهوه. پاشان سهری ههلبی و بهشهرمی پهستارانه سلای لئ کریم، ئینجا لهبهرم ههستا.. لهسه لاپهردی کتیبهکه وهدر کهوت، دهفریک ئاوی پاک وگولیکی گهشاوهی جوانی لهبهپرینما دانا، منیش دهستم هینا بهسهریدا، بهپهنجهی ئیشارهت توولهپیی رۆشنی حهقم نیشان دا.. نهوم فیتری بینین کرد، بهوم فهرموو: تو پاسهوانی مندالیی خوتیت، له قوتبی داهیتاندا ههول مهده گهورهیت، باش بوو له خهونی نوژهکانتداهاتی بۆ دورگهی ههستکردن بهکهمی، دهزانم که هاتی لهچاوی مرۆقهکاندا بهدای نیکاکانی مندا دهگهرایت، نهتیبینی.. نهواعاقیبهت لهخهونهکانی مندا ههم من و ههم خوت دهیبینی لهم پهرتووکهنا!

فهرموم کورم، برۆ، ههچیهکه دهپهستی نازادیت، چونکه دهزانم تو ریزلهخوا دهگرتیت. دهلهیلما هیچی نهگوت، وهکو تازه لهدایکبوو، وهکو کورپه ئامادهبوو بهتانهفکانی حهقدا ههلهگهريت، لهخوی رادهیبینی به قوتب بگات.

بهدهم یاریکردنهوه، بهرهوه ئهوپر دهرویشیت که له تماشاکانی بینینی رۆشنایی مندا دهیدیت.. چونکه لهویوه نازادیی بینی، مرۆقی بیناوه بینالای بینی، بینیی دیوارهکانی بهستهلهک وردوخاش دهبن، مرۆقی بیناوه بینالا دهر بازدهبوو.. دهیبینی لهمندا مرۆقی بیولات و بینالا نازادهو دهروات! بینینی زور دهبوو، چونکه وانهکانی یهکهمی نوژتکردن فیتر دهبوو، فیتر دهبوو تهنها نوژهکانی نهکات، له دهورو بهر دانهپریت، سزای گیان ولهشی خوی نهات.

کهنهوهی بینی دهلهیلما، بونی بغوردی کرد، بهرهوه دهختی زهمان رۆیشیت، تاگهیشته سهه نورپانی بیولات. پیتم فهرموو: نهگهه بیسکۆب سباستیانت بینی بۆی بجهمیرهوه چونکه نهوه لهگیانی مندا نازاده.. چونکه نهوه نازاری ههزاران کۆیلهی پییه! نهگهه بوودات لهگهروندا تهنها بینی، سلای منی پییگهیهنهو پیی بلئ: تهنهایی گیان به نیرقانا ناگهیهنیت، چونکه کارما چر بوونهوهی نهستی کۆیه له زاتیکی ئاویته ویهکگرتوو له دوو کارمای هارمۆنی. له کارمای نیرینهو مینینه. له قوولبوونهوهی ههست ونهستی دوومرۆقی راستگۆنا.

نهوه لهوهلامدا بهزمانیکی حالی ومفهوم به تیگهیشتنی مهسیح فهرموی: من داوای شيلهو شیری گیان دهکم، داوای نهوهدهکم مندالهکانی ناو دهروونم برسی نهبن، چونکه برسیتی و برسی بوون بهرنامهکانی گهشهکردن دوا دهخن.

فهرموی: بوودا بهههموو قوتبهکاندا سههکهوت، بهبرسیتی گهیشته بهردهمی قوتبی داهیتان، لهویدا قارچکیکی زههرین بهوی ووت: دهتوانی بمخوتیت؟ بوودا فهرموی: بهلئ، خواری. کاتیک حهزرتی بوودا

ئەو يېكرد، ھەستىكرد كە برسېتى، كە برسېيويون شىلەي گيان ولەش و بىر دەخوات، بوونا لەدھىناندا ئاواتى لەل گرت، لەگەردوون ناوايگرد كە برسېتى دەست لەسروشى مرؤف ھەلبگريت. دەلەلاما چوارمشقى سەرى ريزى دانەواند و زمين نيوچەوانى ئەوى ماچ كرد، لەچاوتروكانىكدا خويكرد بەناوېرەختى زەماندا.

بەر لەوھى كەكات بەتەواوى برەوېتەوھ.. بەر لەوھى نەعرەتەي گەردوون راچەنيت. ئەو گەيشتە دورگەي بوونا، كەميوانى بيئولات و بيئالاً بوو. بيئى بوونا برسېتى وەكو درەختى زەققوم لەدەست بوو، بەرى درەختى زەققوم، كە لەقورئاندا ناوبراوه. لەدەستى بووندا بوو، ھەزاران سالە لە قوتبى داهىناندا لەدۇخى يوگانا چاوى ناوھتە سەر يەك و، لەدۇخى نويزئا مت ويچولە، ھەروەكوو يەكئىك لەپەيگەرەكانى خۇي دانىشتبوو دانىشتووھ.

درەختەكەم لەناو دەستى دەرھينا، زۆرى پيخۇش بوو، چونكە برسېتى ئازارى بوونەوھرى دەنا! برسېتى ھەسارەكانى ھار كەردبوو، تيشكى خۇرى زبر كەردبوو، برسېتى بەتەما بوو شالو بەرئىتە سەر ھەسارەكان وھەموويان بكات بە پاروو، چونكە رۆژو ئەستېرەو ھەسارەكانىش برسېيان دەيت، ئەوانىش وەك بوونا وان، ئەگەر برسېتى ناچارىان بكات، ھەر شتىك دەخون كەشايانى ئازارنانى لەش وگيان بيت. بەدەم تەماشاي كتيبەكەوھ.. واتە بەديار تەماشاي راھىبە تىبتيبەكەوھ.. خەوم دەيىنى.. بە دانىشتانەوھ نوستبووم.. لە چاوتروكانىكدا ھەزاران خەوم دەيىنى.. يەكئىك لەو خەونانە ليرەدا باس دەكەم.. لەسەر زەوى.. كاتىك كە كات وەستا:

لە كەلەبەرىكى تەسكى شارىكدا، لەمەيدانى كرىكارەكانى شارىكى ئەم سەرزەمىنەدا بابايەكى پىرى كەنەفت و نەخۇشم بيئى لەسەر نووچەرخەي ھەمالىيەك، لەسووچى مەيدانىكى قەرەبالغا راكشابوو، غەمى دەخوارد.. چونكە كورە گورەكەي بە شەق لە مال وەدەرى نابوو، پىي گوتيوو: نايەتەوھ بەم مالە تا ژەمە خۇراكان بۇ پەيدا نەكەيت. ئەو چونكە ھەمال بوو، موچەي كارى ھەمان رۆژ، قووتى ژيانى رۆژانە بوو، ئەگەر ئەمرو شتىكى دەست نەكەوتايە خۇي وپنچ مندا ل وپيرەژنەكەي نان نەبوو بيخون! سەرەراي دەستكورتى و پىرى، نەخۇشيش بوو، چونكە كورەكەي ھىندە بەئى بەزەيى لەباوكى خۇي نابوو! باوك دەستو قاچىكى لەجىچوبوو.. لەسەر عارەبانەكەي راكشابوو، دەگرياو غەمى بۇ كەرامەتى بريندار بووى خۇي دەخوارد.. فرميسك لەچاوانى ھىشك نەدەبووھ، سىيەم رۆژ بوو، برسېتى برسكى لەبەر برىبوو، بەلام نرەنگانئى دواي شەوى دووھم، دواي چۆلبوونەوھى بازار، ھەمالەكە ھىشتا فرميسكەكانى خۇي دەكرد بەدەمى خۆيەوھ، ئەو بەيانىيە بيستويەكەمى نەورۆز بوو، تاك وتەنھا لەسەر عارەبانەكەي راكشابوو.. ھىشتا كەس نەھاتبوو بۇ مەيدانى كار! كەس نەچوبووھ سەركار.. باباي پىرە كە ناوى كاك سالج بوو، لەبرساندا؛ يان لە غەما گيانى دەرچوو، بەلام ھەستى بەبرسىتى سكى خۇي نەكرد، چونكە تىر بوو بە خوارنەوھى فرميسك، تەنھا پىرى لاي منداكەكانى بوو! لەو بەيانىيەدا بەر لەوھى گيانى پاكى بە فرىشتەكانى مەرگ بسىپرئيت، پرووى كەردە عەرشى ئاسمان و فەرمووى: من شكور نيم بەبەشت ئەي يەزنانى مەزن، ئاخىر منداكەكانم لەپاي چيدا برسېيان بيت؟ ئەوان گوناھيان دەيت چى بيت؟ كاتىك كە گيانى پىرۆزى سپارد بە فرىشتەكان، فرىشتەكان دەستووبرد نابەزىن و ئەويان بەرز كەردوھ، تاگەياندىانە بەردەم- ئاناھينا= (فرىشتەي پيشوازيكەر لە گيانى مرؤفى رەسەن لەعەرشى ئاھورامازدا)،

ئاسمان باوھشى بۇ گيانى مەزنى ئەو كەردوھ، ئەويان ھەلگرت بەچوار دەستان، برىيان بۇ بارەگاي ئاسمانى يەكەم، لەو بەرزايىيەوھ تەماشاي تەرم و لاشەي خۇي دەكرد لەسەر زمين! تەماشاي كەردوھەكانى

خۆى دەکرد! بىننى نانېشتوانى شارېك گول بارانى پېرىك دەكەن كەلەسەر عارەبانەيەكى حەمالى
 پاكشاوۋە بە خەندەيەكى مېھرىبانانە لەشئوۋەى خاجنا بەچاۋى كراۋەۋە تەماشائى ناسمان دەكاۋ لەھەمان
 كاتنا مردوۋە، بىننى لەشى سېى سېى بوو، چوار دەۋرى گولباران بوو، بىننى نانېشتوانى شار گشتيان
 دواى عارەبانەيەك كەوتتوون، بەدەم گولباران كەندەۋە، تەرمەكەى ئەويان بەرەۋ لاي خىزانەكەى دەبردەۋە،
 كەلەكەلاۋەيەكنا توور درابوون، چونكە كرېى چەند مانگىك قەرزار بوون.. شار خرۇشا ئەۋ بەيانىيە،
 توورپىي گەل گەيشتە بەر دەمى دىۋەكەنى بەرئوۋەبەرى شار، ھەموو پىكەۋە ھاۋارىيان دەكرند: بروخى
 برسېتى، كوا حەقى پېرى؟ كوا مافى مرؤف؟ كوامافى پشتگىرىكرند لە مرؤف؟
 بەلام لەتەۋەرىكى ترنا شەۋان، بەيانىيان نيوەرۋان، كاك سالح دەچوۋە خەۋنى ھاۋسەرۋ مندا لەكان،
 لەخەۋياندا دەبوو بەنان، بە شەرىت، بەمىۋە بۇيان، لەبەھەشتى ئاناھىناۋە ھەرچى خۇراكى گيانى ھەبوو
 دەپھىناۋ دەكرند بەدەمى ھاۋسەرۋ مندا لەكانىيەۋە.. لەتەۋەرى راستەقىنەيشدا پىئاۋماقوۋلىكى شار ئەركى
 تەغزىي برد بەرئوۋە، شار پارەيەكى بېشۋومار زۇريان بۇ خىزانەكەى كۆكردەۋە، ئەۋان تامردن جارىكى
 تر برسېيان نەبوۋەۋە، بەلام كوپرە گەۋرەكەى كە گەۋرەتر بوو، لەغەمى ھەست كرىن بەگوناح - شىت بوو،
 چونكە ئەۋ پەيكەرەى پەيكەر تاشىك بۇ كاك سالح-ى دروست كرىبوو لە ھەمان گۆشەى نىۋ مەيدانى
 كاردا، ھەموو شەۋىك دەچوۋە خەۋنى كووپرە گەۋرەكەى كاك سالح ۋەۋى دەفەرموو: كوپم ئيان زۇر
 دژوارو درندەيە، من لىت دەبوورم، بەقوربان نازار سەربارى خۆت مەكە، ھەستكرن بەگوناح دابت نادات،
 لەبرى ئەۋە يارىدەى كەسانىك بدە كە ۋەك من پەككەۋتەۋ ناتوانان.. يان لەخۆت ۋ گوناھەكانت خۇش
 بىە.

مىرۋەلەيەك فەرموۋى: باۋك لە غەيبىشدا بىت، دەتوانىت مانايەكى پېرۋزى ھەبىت. ئەۋەى لە پېرۋزى
 خۋاكان كەم دەكاتەۋە، لە سروشتى مرؤف تىپەپىۋەۋ بوۋە بە بىۋ. دىۋىش بوۋنەۋەرىكى نەخۇشە، نە
 دەتوانىت بىت بە دايك، نە دەتوانىت بىت بە باۋك. ئەۋەى رېزى باۋانى خۆى پشتگوى دەخات، ناھەقى
 دەرھەق چارەنۋوسى خۆى دەكات.

مىرۋەلەيەكى سېى فەرموۋى: كاهىنى تىب ھىشتا وانەكانى زانستى خامۇش فىر نەبوۋە.. فەرموۋم:
 دەتەۋىت چىي فىر بكەيت. زانست لە گەشەيدا ۋەستاۋە. فەرموۋى: باسى بە قوۋتابى بوۋنى بوۋنا لاي
 حەزەرتى نوح.. چونكە ناۋبراۋ نازانىت كە بوۋناى بەرېز بە ھەلە چەند بەندىكى راماياناي ۋەرگىرا بۇ
 سانسكرىت.. چونكە بوۋنا قوۋتابىي نوح بوو. نوح نىرقاناي بەخشى بە بىرى بوۋنا. فەرموۋم: دەزانم
 مىرۋەلى ۋوشيار.. دەزانم. بەلام مەرج نىيە مرؤف ھەموو راستىيەكان بزانىت. چونكە زۇر راستى ھەن..
 ناشايانى ۋەرگرتن.. چونكە ئەۋان ھەست بە كەمى دەكەن.

تاپتۇي دراوسى

كاتىك كەكات ۋەستا، كەزىمە لەدەرۋونى زەمىن ھەستا، نىۋە ئەندام لەناۋ دارستانىكدا راكشابووم، خەوما.. من نابەش دەبووم، ھەستم دەكرد گىيانى ھەلم ھەلگىرتووم و منى ناۋەتەسەر بالى نەرمى فرىن، ۋەك چۈن نايك كۆرپەي خۆي ئاستەم ھەلدەگرىت، ناۋەھا شەۋنم زەرپراتى بىننى تەماشاكانى ھەلگىرتوو. لەكۆترىكى سىپى دەچووم، لە پەۋولەي تازە پىشكوتوو دەچووم، سەپرى پەروبالى كۆترەكانى خۇم دەكرد، كە لەئاسمانى ولاتى نەبوومدا سوورپان دەخوارد.

دەقتەرەكەم لەسەرمىزەكە بەجىھىشتىبوو، چونكە كات ۋەستابوو، من نەمدەتوانى ھەستم تا بىنووسم، ۋەكو فەرمووم دەمتوانى تەنھا بىنم، من تەنھا باسى بىننىكەن دەكەم، باسى چىرۆكى خۇم ناكەم، لەوكاتەنا كەكات ۋەستا.. ئاسمان ھەروەكوو دوودەستى بەيەكدانوساۋا لەيەكترى جىابوۋە، ئاسمان بوو بەدوۋ كەرتەۋە، منداللىكى ھەرمى شىۋەي تىشك كۆزەكەيىم بىنى، لە ئاسمانى پەنجەرەكەي دەروەي مالاكەمەۋە لەشىۋەي تىشكدا بىن يارىدە ئاۋدوبوو، ھىندەي ھەرمىيەك دەبوو، بچكۆلانە!

ھات، ۋەك تىشك.. سلۋى لە چەپكە كۆلەكانم كىروو لەسەرمىزەكەم دانىشت و دەستى كرد بەتۆمارى چىرۆك، نووسى: بەر لەۋەي كات بوۋەستىت، سىن نىردراومان نارە لاتان تالەۋاۋى مەملەكەتى دەروونى تۆ بئۆش.. دراوسىكانت فىرەكە رىز لەخۇيان بگرن.. پىان بلنى: سەگ پەرسى چاكە ياخود ھاورىيەتى؟ پىشە پەرسى جوانە يا ھونەر، گول جوانە ياخود گومان ۋرۇق؟

پىيان بلنى كەس گوناھەكانتان پاكژ ناكاتەۋە، ئەۋەي دراوسىنى خۆي بەھەلە نا دەبات، ئەۋەي ناتوانىت متمانەي بەدراوسىنى خۆي بىت، تەنھا خۆي دەتوانىت لە گوناھەكانى خۆي خۇش بىت.. چونكە دراوسى نايىت لە پىشتە مى بوختان بەدەم دراوسىۋە بكات، نايىت بەبى پرس دەست بۇ ھەلوئىستىان بەرىت، نايىت جوانى لەنىۋان دراوسىكاندا پاسەۋانى سەگ و كورگ و پىشەلو دىۋ پاسى بكن. دەبىت دراوسىكان شەرم لە حورمەتى باۋك بكن.

كە ۋاى نووسى مندالەكە، زىاتر دلنيا بووم لەۋەي مندالەكە تىشكى گىيانى ئەۋ مندالەيە كە بەر لەكات ۋەستان ھات بەمىۋانىم.. منداللىك كە دەلە دىۋىك باۋكى ھەللوشىۋو، دەبىست ئەۋمندالەيش بەرەۋتارىكى راپىچىت. كەمندالەكەھات بۇلام.. گىيانى باۋكى لە مشتىابوو، بە پەلەپروسكى ناى بەمن، ۋوتى: ئەمەگىيانى باۋكە، دەتوانى بىدەيت بە لەقلەق تا بىيات بۇ دىرختى زەمان؟ ۋوتم: بەلى. ۋوتى لەپاداشتى ئەۋمدا بەھەرىكەت فىر دەكەم. مىۋانىت دەكەم.

گوناح بوو مندالەكە نايكى پاسەۋانى بۇ راكرىبوو، مندالەكەي خۆي لەلاى دىۋىك جىھىشتىبوو. بەلام زور لە من دەترسا ئەۋ دىۋە، بەھەرزمانىك بۇى دەۋام باۋەرى نەدەكرد، وايدەزانى من ناتوانم لە بەھەلەناچوونى بىۋورم. وايدەزانى من كىلم و نازانم كە ئەۋ دىۋەپەرستە!

ئەۋ دەزانىت كەمن لە ھەندەران لە لىۋوردنى خۋانا ۋانە لەمندالەكانى بەھەشتەۋە فىردەبم.. دەزانىت كە من ھەست بە بىۋولاتى دەكەم، خزمەتى دەكەم، نان دەكەم بە دەمىۋە، كەچى ئەۋ دەترسىت، باۋەرناكات، نازانىت كەمن لىۋوردنم ھىندەي ئاسمان بەرىنە!

كە دىتە بەردەم دەستى دەگرىت بەسنگىۋە، دۇعا تەنھا بۇ خۋايەك دەكات كە لەمىژە بەكاكىشاندا ھەلدەگرىت، دۇعا بۇ مەسىچىك دەكات، سوپاسى مەسىچىك دەكات كە ناۋىرئىت تەماشى بكات. كە خۆي بەر لە مىژو، ھاۋكار بوو بۇ لەخاجدانى! چونكە خەزىرى مەسىح ھىشتا خۋىن لە جى كەلبەي قەپى دىۋ

لەبەرىنەکانی دەهات. پێم فەرموو: تەنھا خۆیەکی بەس نی یە تامرۆف ھەست بەماناکان بکات. خۆاوەندەکان زۆردەبن لە مندا و وەکو گۆل دەپۆین، وەکو رەنگەکان زۆرن، وەک منداڵ جوانن، لێپووردون.

فەرمووم: گۆلەکان ریز لەخوایان دەگرن، خوایان ھێندەمی گۆلەکان زۆرن. فەرمووم:خوایان مەملەکەتی من جوانی دەپەرستن، کەرەمەت گۆش دەکەن، ریز لەراوسینیەتی دەگرن. فەرمووم نەرختەکان بۆیە چل وپۆپیان بەرەو ھەوا دەشینیەتەو تا باوەش بە خوایاندا بکەن، ئەگەر بیت و ناخۆشەختانە لە ئاسمانەو یەکیکیان بەر بیتەو! یەوێکە زانی منداڵەکە لای منە وھاتوو بەمیوانی من، ھەلەداوان ھات تا منداڵەکە پاپیچیت..کاتیکی منداڵەکەم بەدنیایبەو سپاردەو بە دێو، کات لەکات ترازابوو، چونکە منداڵەکە بۆنی بغوردی مەملەکەتی مرۆقی بیولۆت و بینالای کربوو. تازە ھیچ دێویک نەیدەتوانی جورئەت بکات تەنانەت بە شوختیک کەرەمەتی زامدار بکات. کەس نەیدەتوانی لەوئ بەدواوە، بۆنی پێو بکات.. چونکە بۆن، وەکو پاسەوانیکی گیانی مەزن، منداڵەکە چاویتری دەکرد. کەکات وەستا دراوسێکانم باسی قازەمی قەلەرەشکەکانیان دەکرد، گورگ و سەگ و پشیلەو بەرازیان دەپەرست، بە کەلبە تیزەکانیان رۆژی شەش ژەم دەیانخوارو ھیتشتا برسی بوون، پێم ووتن: ئایا دەزانن ئەو خۆراک میوویەکی کە لە رۆژیکدا تەنھا لەئەوروپادا توور دەدریت یەکاویەکی بەشی ھەموو ئەفریقا دەکات؟

پێم فەرموون: ئەومرۆقی بەشی کەسیکی دیکە بخوات، وەک ئەو وایە قەپال لەدەست و پێی خۆی بگریت! تیز ناییت، بەلکو بەو چاوجنۆک و برسیتەر دەبیت. نەخۆشی دەکات بەکۆستی گیانی خۆی. ئەو می زیادخۆری دەکات، بەشیتیک غەر لەخۆی دەکات. وەک ئەو وایە گاز لە ئەندامیکی لەشی خۆی بگریت. وەک ئەو وایە خۆی زەھراوی بکات.. یا خۆاوەند لەخۆیدا توورە بکات! لە شاشەمی تەلەفیزیۆنەکاندا، بابایەکم نیشان دان برسی بوو، ھێندەمی دە دێو گەرەبوو، لەبرسا خەریکبوو دەمرد، ئەکەرچی خوارنی ھەمووگیتی لەبەرەمدابوو، توانای خوارنی نەبوو! ورگی ھێندەمی ورگی فیلیکی بە چوارە ئاوس زل بوو!

دراوسێکان و پاسەوانەکانی زیندانی بەستەلەک ھەموویان گێژن، منداڵەکان فێر دەکەن خۆیان خۆش نەوێت، فێری کاری نزیویان دەکەن.. ھەمیشە روخساریان دپ و پەست و بیزارومانوو، روخساریکی ترساو، رووپۆشی بەرازو پشیلەوسەگ و دێوو خێو لەسەردەکەن و منداڵەکانی شاری ھەستکردن بەکەمی تاوانباردەکەن.

تەنھاییان کربوو بە ھاوڕێی گیانی، ترسیان کربوو بە ژیان.. منداڵەکانیان فێریان دەکەن بترسن لەدەباو مەکری شەریان، منداڵ تاوانباردەکەن، نایەلن منداڵ بەویستی خۆی بدوێ و وسلۆ بکاو یاری بکاو بنوێت! نایەلن منداڵ لەگەل خوایاندا ھاوڕێ بن و لەگەل لەنایکبووندا لە نازو خۆشەویستی نایاندەبێن. فێری تەنھاییان دەکەن، فێری ترسیان دەکەن، فێری بووختان و درۆ، منداڵەکان لەدورگە وشاری ھەستکردن بەکەمیدا جاسووسی و بوختان و درۆدەکەن. باوان لەمنداڵەکانی خۆیان دەترسن. قوتابخانەکان وانەمی گیانی یاریدەدان وریزو خۆشەویستی لەبەرنامەیاندا نییە. تەنانەت خوایانیش مەجبوو دەکەن درۆلەگەل منداڵانی خۆیان بکەن. بۆیە قەلەرەشکەکان شادن وئاھەنگی زالبوونی دێوو جەجال دەگێرن.

ئەوكاتانەي كەكات سروسىتى بوو، بە دراوسىكانم دەگوت، ھەموجارىك كەدەتانبىنم، لىيورنم وەكو مندالىك لەباوشە، لىيورنم وەكوساوا لەگەلتاندا دەبوت، لەگەل ھەمووتەماشايەكدا لىتان دەبورم، تەنھا لەويدا لىتان نابورم كەدەست بۆسروسىتى مندالان دەبن، كەدەست بۆ يىرى مندال دەبن، كە مندالەكانتان تەنھا بەجىدەھىلن، كە ناچارىان دەكەن لەجوانى بترسن، لەخواوند بترسن، كە كورنوش بۆ لە خۇيان بچوكتەر بەرن، ئەي نازانن كە خوودى خواوند خۇي لەمندال بچوكترو ناسكترو شەرمترو كەم فامترە؟

چۆن زات دەكەن كە مندال بگەن بەئوژمن وچاسوس بەسەرباوانەو، ئىئوھ نافامن كە مندال بە چەپۆكى داك خانەكانى بىرولەشى ورياو چاپووك دەبنەو، نازانن كە مندال گەر باوانى لەدەست چوو، خواكان زىزو ژيان سارو خۇشيبەكانى دەمرن؟ نازانن چۆن لەناوگىژاوى ونبووندا بەبى بال بفرن، مندالەكانتان بەتەنھا جىمەھىلن، چونكە بەوھ خواكان لەواندا تاكو تەنھا دەبن، ئىئوھ تاكو ئىستا تەنھا خوايەك دەناسن، نافامن كە خواكان زۆرن؟

دراوسىكانم نازانن لىيورن چىبە، نازانن باوھرو پەرستن چىبە، كە لەباسى بەرازوسەگ و پشیلە تىپەرىن، ھەمووشىك تىكەل دەكەن، خۇشيان نازانن باسى چى دەكەن! پىئان دەلئىم: زانستىك كە ئىئوھ مامۇستاي نىن، مامۇستاي پەسەنى خۇي بۆ بەپىنن.

پىئان دەلئىم: بۆچى ئەھرىمەن دەنئىرن تا نىزى لەفرىشتە بكات؟ بۆسوود لەچاوكى زانستەكە نايىنن؟ لەبورگەي ھەستكرن بەكەمىدا دراوسىكانم تازە بەتازە دەيانەوئىت زانستى ھەستكرن بەكەمى فىرە من بگەن! منىش ھەرسەر دلەقنىم و دەلئىم بىيورن وانىبە، من فىرى نابى خۇ بە كەمزانى نابم، بۆبە نامەوئىت ھىچتان لئوھ فىرەم، زۆر بەراستىمە من پئوئىستەم بەوفىر بوونە نىبە كە لەشان و شەوكەتم كەم دەكاتەوھ! ولاتىك كەوابزانئىت مرؤقى سەررەش نەزانە، من باوھرم بە ئاكارو فەلسەفەيان نىبە، بئوھكانى ولاتى بەفر مرؤقى رەشپىست بە نەزان وبرىسى دەزانن، مرؤقى سەر رەش بە ئوژمن سەير دەكەن، گوايا نازىبەت دوا نابى فەلسەفەي سەردەمە، دراوسىكانم نازانن بۆ مندال پىئىكەنن! بۆنى جەھەنەم و قەبرو بۆنى ماسىي بۆگەن و بۆنى خەونى دىوو نەخۇشيان لىدئىت، بەزۆر دەيانەوئىت، خوا لەناسمان ناگرن و لىي پىرسنەوھ، دەيانەوئىت خوا بىبەستەوھ و كۆت بگەنە دەست وپىي، سوارىين، ھەتكى بگەن! دراوسىي مەملەكەتى ھەستكرن بەكەمى دەتوانن بە چاويلكەيەكى رەشەوھ بچن بەمىوانى يەكتر، بىئەوھى ھەست بەگىانى يەكترى بگەن، يەكترى دەترسىنن، شكات لەيەكترى دەكەن، لەباتى ئەوھى باسى ژيان و خۇشى و ھونەرو سەماو جوانى وباسى خواكان بگەن، نادەنىش بەسەگ و بەرازو پشیلە دەلئىن كۆرپەم، كەچى شەرم ناكەن ناوئىرن تەماشاي مندالىك بگەن، تاوھكو خواكان وەكو ئەوان بىينن.

مندالەكانىان دەدەنە دەست ناشى و بەدەرزى و دەرمان حۆليان دەكەن، تاوانباريان دەكەن بەوھى كە بزىوانە گىانى ماددەو خواكان و يارىبەكانىان دەبىينن، مندالەكانى ولاتى ھەستكرن بەكەمى دەتوانن بەسەرشان وبالى درەختى زەماندا ھەلگەرىن و دەتوانن غەيب بىينن، پئوئىستيان بەھاودەمى وھاوھەستى و ھاودەرىبە؛ نەك دەرمانى وركەر، نەك لىپرسىنەوھى ئوژمانەو رىگە ونگەر.

بەدراوسىكانم دەلئىم چۆن دەتوانن باسى خوا بۆمن بگەن، كاتىك گومان لە كەرامەتى مندال دەكەن؟ ئەوان مندالىي خۇيان لەبىركردوھ، نادەنىش و بەھەلە لەبرى مندالىي خۇيان باسى مندالىي ئەوانى ترەدەكەن، ھىشتا فىرەبوون كە سروسىتەكان لەيەك ناچن، وەكاتىك كەدەست بۆ سروسىتى مندال دەبن، بئوھكان توورە دەبن.

توورە دەبن زۆر بەساردی، جۆرە توورە بونیکى تال و بوغزای و سامناک توورە دەبن، خۇیان پردەکن لەزەر، خۇیان ناشیرین دەکن، قیزلە جوانی دەکنەو، بە قیزووە گەردەکانی جوانی لەخۇیان دەتەکنین. دروستیەکم هەبوو مامۆستای لیخۆشبوون بوو، کەچی خۆی ئەلفویبی لیخۆشبوونی نەدەزانی، پریوولە کینەوتۆلە. منالەکانمی دەبوغزاند، منالی نەدەواند، دەمی دەخستە ناودەمی سەگەکەیهو، هەناوی سەگەکەشی دەتوقاند، ئافەرەتە دیویەرسەکان لەباخجەى مندا لان نەیاندههتشت مندا لەکان فیزی تەماشاکردن بن، بەتەماشای دیو سەیری مندا لەکانیان دەکرد.

شەویکیان لەخەوما بەر لەوێ کات بوو ستنیت، لە خەوندا بوووم بە حەزەرتی مەسیح، کەسم نەبوو، هەر دوانزە دروستیکانی ژیانی راستیم، کەلەبورگەى هەست کردن بەکەمیدا؛ کە لەگەڵمدا وەکوو هاسۆ دەژیان، داوەتی دواھەمین نانخوارن بوون، وەکوو حەزەرتی مەسیح دلم بەنەزانیمان دەسووتا، لەنیویاندا لەھەموویان نازیزتر ماریای ماگدالینابوو، تەلەفۆنیکی مۆبایلی لەدەست بوو، یەکە یەکەى وتەکانمی تەجیل دەکرد و زوزوو راپۆرتی دەنارد بۆ نیوھەکان، زوزوو دەھات بەکامیترایەک بەبێ ئەوێ پرسخواری لەمن بکات وینەى دەگرتم! منیش بەخووی راستی و ھەمیشەبیم دابی سەرمیزم بەرێو دەبرد، لەسەر میز نانیشتبووم و گشت ئەوان میوانی من بوون، میزەکە لەخەوندا بەسەرچەفتکی رەش رازاوە بوو، لەبەر دەمی ھەریەکە لە دروستیکاندا چەپکی گولی رەنگین لەگۆزەیهکدا دانرابوو، لەگەڵ دەفریکی پرتەقالی خالی!

حەوت لەوان ئافەرەت و پینج لەوان پیاو بوون، بەمنەوێ ژمارەیان سیانزەو بیمن دوانزەبوون.. دوانزە کەس، نا دوانزە دیو، چونکە گشتیان بەرووکەش شوینەواری مرۆفیان تیاا مابوو! ئەوان دیویان دەپەرست، بەتەمەنترییان خێو بوو! لەنیویاندا لەھەموویان بەتەمەنتر خێویکی کەتەى بەدگومان بوو، کە لەگشتیان بیئاوەرتر بوو! خەلکی دورگەکە بە قەمبور بانگیان دەکرد، چونکە ئەو کەرامەتی خۆی نەدەى! گشتیان چاوەروانی نابەزینی خوارینى ئاسمانی بوون، برسییان بوو، چاویان تەنھا میزەکە و دەفرەکەى بەردەمیان دەى! کەسیان منیان نەدەى.. بەویستی خۇیان منیان دەى.. پاسەوانم بوون لە زیندانەکانی بەستەلەکاندا.. گوناح بوون نەیان دەزانی کە ئەوان کەسانیکن ھەرگیز لە بیینی من دلنیا نابن، بەلام من بەپێی توانا بەزەیی و بەخشندەبیم نیشان نابوون، خوارینى ئاسمانیشم دەرخوارد نابوون، گویم لەغەمەکانیشیان دەگرت، ئەوان تەنھا غەمیان لەبوون بەدیو دەرخوارد، کەچی زیاتر سوور دەبوون لەوێ دیوھەکان بپەرستن، چونکە ترس پەرست و درۆ پەرست بوون. نازانم بۆ میلەتیکن نەخۆشییەکانی خۇیان، درۆکانی خۇیان دەپەرستن! تیناگەم یۆ؟

من تەماشام نەدەکردن، چونکە دواھەمین نان خوارین بوو! دەستم کرد بەسینەى خۇمدا، دلێ خۇم دەرھیناو خۇیناوی دلم گۆشییە ناو پینکیکی سحرییەو کە لەئاسمانەو بەبەزى! دەفریکی تەنافیین و کۆژەکەى.. گشتیان ئەوھیان بەچاوانی خۇیان بینی! بەلام بەبیئاوەرێ، بەمتی و نابیین خۇیان نیشان دەا! کاتیک کە دوا دلۆپی خۇینی دلێ خۇم گۆشییە ناو پینکەو، ئەوێ لەدلێ مایەو پارچە گۆشتیکی سپی بوو.. وەک پارچە نانیکى رەق بەدەستەو دیار بوو! قەموور بەتەماشای بوغزەو، بە قیزووە سەیری دەکردم و نازەزایی نیشانی دروستیکانم دەا، ئەوان دوانزە کەس بوون بەمنەوێ سیانزە. کە ھەم لەخەو ھەم لەراستیدا دروستیم بوون، دەمناسین، حەوتیان ئافەرەت پینجیان پیاو بوون. شەشەم من بووم! لەخەوئەکەمدا من ھەم ئافەرەت بووم ھەم پیاو بووم! بۆیە دەتوانم بلیم پینکەو ھەشتمان ئافەرەت و حەوتمان پیاو بووین!

که نانه کهم بهش کرد بهسریاندا، قه موور بهرله له تکرندی نانه کهمی دستم به مووره بوغز هیماي
 به تاما ده بووان نابوو که چیبیدی نانی دهستی من نه خۆن.
 من لوقمه ی خۆم خسته سه زاور قومیک شه رابی خوینی دلّم به داویدا نۆشی وینک و نانه کهم نا
 به دانیشتووی دهستی چه پیم، نان وینکه شه رابه که وه کوخوی پاش سورخواردن گه رایه وه ژیر دستم،
 کهسیان نمه کی دوایین نانی لهش و خوینی گهشی دلی منیان نه کرد! من هیشتا تهماشای هیچیانم
 نه کردبوو! پاشان سه رم هه لبری و پروم کرده ئاسمان، فه رموم: سوپاس بۆ ته نهاییم، بهرله میژوو یه کی
 دیرین، ته نها دیویک دوژمنم بوو، کهچی لهم چاخه نوینیه دا هه موو دیوپه رسته کان دوژمنیم ده کهن! من له
 ئیوه نیم، من به جیتان ده هیلم، جاهه رچییه کتان له دهست دیت، ته خسیری مه کهن.
 خاوه ن دیوه کان بۆراندی و ووتی: پیویسته له سه رت وهک ئیمه بیت، فه رمایشتی خۆزگه و نیازه کانمان
 بیت، ئیمه ریگه به کهس نادهین، خۆی له ئیمه به پیروژتر سه یر بکات! چۆن تۆبتوانیت خواردن
 ده رخواردی ئیمه بدهیت، تۆکنیت؟ تۆ له ئیمه که متریت!
 له وه لامدا فه رموم: کاتیک که من داوه تی ئیوه م کردبوو، ئیوه نیازی داوه تی منتان نه بوو.. من هه رگیز
 له ئیوه نیم، چونکه ئیوه که رامه تی خۆتان نانرخینن، ئیوه بایین و ته نها خۆتان ده بینن.. ئیوه ده بیت
 فیزی دابی سه رمیزبن، ده بیت فیزبن که دوژمن له سه ر خاوه ن له که لتان دانانیشیت! داوه تتان ناکات، هه مان
 لیتان ناترسیت، به لام من له گه ل ئیوه دام هیشتا، چونکه من ریزله که رامه تی دیویش ده گرم، به لام من ریز
 له کینه و بوغزو گومان و دوو لیتان ناگرم. من نازانم بۆچی ئیوه ها توونه ته سه ر میزی من و دژایه تیم
 ده کهن! من تا له سه ر ئه م میزه بیه که لتان، خۆم و ئیوه ش به میوان ده زانم. به لام ده بوو نه چن به میوانی
 که سیک که ناتانه ویت.

که وه هام فه رموو تیم به ریوون، له هه موویان نازیزتر له گشتیان به نکارتر شالاوی بۆ ده هینام، پارچه
 پارچه یان کردم، بینیم گیانم له ده ره وه ی له شما تهماشای کینه دۆزی شیتانه ی ئه وانی ده کرد، بینیم
 پارچه کانی له شی منیان ده رخواردی سه که کان و پشیله کانیان ده دا! نه وانیش مانیان له خواردن
 ده گرت! که رامه تیان هه لویستی ئه وانی په سه ند نه ده کرد. قه له ره شکه کان قاغه قاغیان بوو.. ده یانقیژاند:
 شه رم له که رامه تی نوح بکه ن.
 کاتیک ئه و خه ونه م بینی زۆر به زه بیم به دیوپه رسته کاندا ها ته وه، هه ستمکرد گه ر ژیان وه ها بروات، به م
 زواوه مرؤف به یه کجاره کی که رامه تی له ده ست ده دات.
 به دراوسیکانم ده فه رموم: وه رنه مالم، فه رموون، من له مالی خۆمدا به دلپاکی و به بی خه وشی ده ژیم،
 به خیره اتنتان ده کهم، نه وه ی دلی پاکه ها ورئ و کهس و گیانی منه.. نه وه ی دلی پیسه با نه زیتی خۆی
 نه دات، چونکه پیسی له مالی مندا بوونی نییه. من هه میشه ده رگام له سه ر پشته بۆ مرؤفی راستکۆ!
 راستکۆ خۆشه ویستی خواجه. له و کاته وه ی له بیرم دیت، به بی هۆ له ژیانمدا دلی که سم نه یه شان دووه.. به لام
 ده توانم بلیم نقرچم له گووپ و گووچکه ولاپانی دیوه کان کرتوو.. نه وانم بوغزان دووه.. لیخۆشبوونیشم
 هه میشه له جیگه ی خۆیدا بووه.. لیوووردم هینده ی گه ردونیک مه زنه.
 من بابایه کی لیوووردم.. به تابه تی له گه ل دراوسیندا. هه رگیز هه زم نه کردوو هه یچ گیان له به ریک لیم زوویر
 بیت، یان خاوه نه خواسته لیم بتوریت.. به لام زۆر کهس ناچار یان کردوم لیتان بتوریم. له گه ل دراوسیندا
 زۆر زیاتر دلّم ده رنجیت گه ر یه کینکیان لیم زیز بیت، چونکه دراوسی ئه جری گرانه.. پیاو ده بیت دلی
 دراوسی راگریت.. هاوړییان بیت.. تیکه لیان بیت، خۆشه ویست و هاوگیانیان بیت. جوان نییه دراوسی

دلایان له یه کتری برهنجیت. ناییت به عز بکن و پرو له یه کتری وهرگیرن. ناییت رقه به رایه تیی یه کتری بکن. ناییت بته کانی یه کتری بزن و بیانشکینن. ناییت یه کتری تاوانبار بکن به بوختانی ناچور. دروسی دهبیت ریز بخاته ناو هر مامه له یه که وه. خوشه ویستی بکات به نامانج. نرخی دروسیته تی بخه نه بهر په رستاری، چونکه نه گهر ریزو خوشه ویستی له نیو مال و دروسیته نه ما، په رستاری مانای چی؟ که په رستاریش مانای نه ما، خواش ون دهبیت، یان نه و یان تو خوت پشت دکه یته جوانیه کان و په رستگان. چونکه خواکان بهری خوشه ویستین. خوشه ویستی، خواکان له دهر وونماندا زیندوو راده گریت. چونکه خواو خواکان زاده ی خوشه ویستی و ریزن.

نیستا ناشکرا بوو بوتان؟ تیده گیت که خواکان له چی به هر یه کی گیانی دروست بوون؟.. تیده گیت که من یه که م که سم دتوانم به ناشکرا پیتان بلیم زاده گای خوا دکه ویته کوپوه؟ یان من خواوند هکان و شوینگه یانم بوزیوه ته وه؟ چونکه خواکان خه لکی مهمله که تی خوشه ویستین، له خوشه ویستی زاون وله ویش دهژین، ماون و به رده و امیش باوهر یان به خوشه ویستی به. خوشه ویستی دکن، له گه ل هر شتیکندا گیانیان بخاته گهر به سوودی خیزمندی. خوشه ویستیش گه ر دوونیکه له خه نده کانمان دروست دهن. **فیر بن..**
خه نده کانمان پاکژ نیشانی دروسیگانمان بدن. چونکه خه نده کانمان زاده گای خواکانن.. نه وان له خه نده کانمان دهژین و له ویشنا دهژین!

به لای خواکان له گه ل دروسیگانماندا دهژین له گه ر دوونی خه نده، چونکه سروشتی دروسیته تی وه کو په یوه ندی خوشه ویستی وایه له نیوان خواکاندا.. چونکه سروشتی دروسی وه کو سروشتی خوایه. بویه من زور دلم دهبه شیت گهر دروسیته کم دلی لیم برهنجیت. ماوه یه که له موه بهر نافرته تکی سیجر بازی مه کربازو جوان وناسکی دروسیتم، هر له خویوه دلی خوی له من رهنجانن.. له سره نه وه ی تکام لینکرد دلی پاکژ بکاته وه له ترس و خه وش و گومان. نه و بهر په رچی ناموه، نوژمنانه دژم وه لای نایه وه! گه رچی من هه لاش نه بووم، سی جار ناوای لیبور دنم له و کرد. به لام نه و بوغزی کرد، کینه کانی بهر یا کرد.. رقی نیشانی من نا.. هیچ شوینه واری لیبور دنم له ونا به دی نه کرد! سینجار ناوای لیبور دنم له و کرد، پاشان داوهمیم کرد، که چی نه و هیتشتا نه یوانی بیوریت. تووړه بوو لیم لیبور دنی مرد!

به لامه وه سه بر بوو، چونکه نه و سه گ په رست بوو، دپو په رست بوو، جوانی هه ستیاری منی نه دهبینی.. بوم دهر که وت که هوت ساله به و بوغزه وه سه بری من ده کات، من هینده لیبور دوو بووم، توانیم هوت ساله هموو پوژتیک له و بیورم، چونکه من زور زوو دهمزانی که لیبور دنی زور بچوک و ته سکه.. نه وه دواهمین ویه که م کینشه ی نیوانمان بوو.. نه و جاره که نه یوانی لیم بیوریت. به لامه وه سه بر بوو که ریزی هوت سال دروسیته تی خسته لاهو و بریاری نا توران بکات به مبه به ست.. من زور جوانییم دهره ق به و کربوو، گولم بؤ ده کری، به جوانییدا هه لم دنا، بونم پیوه ده کرد، ده چووم به میوانی، له ناههنگی له نایکبووندا دیاریم پیشکده شی ده کرد، هر چی به که به من کراییت، بؤ نه و دروسیکانی تریشم ده کرد.. که چی نه و هیچی بؤ من نه کرد.. سه ره رای نه مه ی که من له سر گشت نه وانه وه، ریزیکی تاییه تم له و ده گرت، ریزی نافرته تیک.

ته نانه ت که سه گیشی کری و بریاری نا له گه ل سه گدا بژی، پیر و زبایی نه وه شم لیکرد.. بووم به هاوړی سه گه که شی.. که چی نه و نیشانم ددات که ناتوانیت لیم بیوریت، دهره ق هه لیه کی نه کراو.. دهره ق ته نها حاله تی تووړه بوونیک. لیم خوش نه بوو له وای سینجار ناوای لیبور دن کردنیش.

ئىۋارەيەكياڭ ويستم پىياسەيەك بەتەنھا بىكەم، چووم بۇ دارستانەكەي ئىۋىرەۋەي زىندانەكەم.. لەنيۋەي رىڭنا بەرىكەۋت ھەمان ئافرىقى ئاۋسىم بىنى بەرەۋ رووم دەھات.. خۇي وسەگەكەي.. سەگە زۇر زانە بىچكۈلەكەي. لەتۈولە رىي دارستانەكەنا بەرەۋ رووم دەھات. ھەردووكياڭ بەرەۋ لاي من دەھاتن.. ھەلبەتتە سەگەكە لەمن زویر نەبوو، ئەو ھىشتا ھاۋرېم بوو.. بۇيە بەر لەۋەي بەلای يەكتىرىدا راست وچەپ تىيەپىن.. سەگەكەي بەر لەمن سلاۋى كرېو ھاتە لام و بۇنى پىۋە كرېم.

مىنىش بۇي چوومە سجوود.. بەفرسەتم زانى چەند تەعلېقىكى گلەيى خۇمانە بەدەم يارى كرېن لەگەل سەگەكە بىگرمە ئەو، بەجۇرىك كە ئەو گويى لى بىت.. بۇيە بەزمانىكى فسى مندالانە بەسەگەكەم ووت: ھاي ھاۋرې؟ ئەۋچى دەكەيت؟ ھاتوويت بۇ گەرپان؟ نا؟ باسە باسە گياڭ! دەزانم.. دەزانم گولەگياڭ تۇ سەگىكى خانو مانىت ومن ت خۇس دەۋىت! دەزانم تۇ لەكەس زىز ناىت، لەكەسىش توورەناىت، نەرەۋەلا دەزانم! كەچى تۇيان لەخۇيان خۇستەر دەۋىت! نا، دەزانم ئەۋان تەنھا خۇيان خۇس ناۋىت! ئەۋەي كەخۇي خۇس ناۋىت، لەكەس نابوورىت!

بەسەگەكەم ووت: ئەۋەي لىۋورنى نەيىت، نىۋە ومرۇف نىيە.. چونكە مرۇف لىۋورنى زىندەۋەرە.. ئەگەر لىۋورنى نەباۋىە، زىندەۋەرەكان قىر دەبوون، چونكە مرۇف مەزنى لە لىۋورنىدا، لىۋورنى سروسىتى مرۇقى مەزنى.

ئەو پەتكى مى سەگەكەي رادەكىشا، مىنىش بۇ سەگەكە دەۋام.. ووتم: با خانەكەت گويى لىيىت، لىنەبورنى نەخۇشېيەكە مرۇف قەلەۋ دەكات.. مرۇف پىر دەكات.. مرۇف دەكوژىت. لىنەبورنى نەخۇشېيەكى موزمىنە.. ناخۇش بەناو گياڭدا بلاۋ دەيىتەۋە، لەئەنجامدا مرۇف گۆت دەيىت، دەشېت دوۋچارى شەلەل يان ئىسكەگىرى بىت، چونكە خانەكانى لەشى لە ويستە گياڭىيەكان نابوورنى، چونكە ھەست و بىر فېرى لە يەكتىرى بورنى نەبوون.

لىنەبورنى لە لەشەۋە دەكات بە بىرو بە گياڭ.. سروسىتى مرۇف تىك دەۋا ھارى دەكات. بىتوھەي دەكات، ئاشىرىنى دەكات، زوۋ پىرى دەكات. با خاۋەنەكەت گويى لىيىت، چونكە ئەو ھىشتا وانەكانى مى نەخۇيىندوۋە.. ئەو لەزانستى لىۋورنى مندا نەھاتتە سەر رى، ئەو ھىچ دەربارەي من نازانىت.. مرۇقىك كە لىۋورنى نەبوو، ھىچ نازانىت.

ووتم: بەخاۋەنەكەت بلى، دەيىت سىچار داۋاي لىۋورنىم لى بىك، يان حەقى خۇيم لىيىتەۋە، پاش ئەۋەي كە لىم دەبوورنىت، دەتوانىت ھەمان شتم بەرامبەر بىكەتەۋە. ووتم: بەي باي! رۇيىشتن، ئەۋجا مىنىش رۇيىشتم..

كە ئەۋان رۇيىشتن شەمال قولى كرىدە قۇلم، بە چپە بەشەمالم فەرموۋ: دەتوانىت گەر ئەرك نەيىت بىچىت بە دراوسىكەم بلىت كە : لىۋورنى سۆزى خاۋىە.. لىۋورنى نىشانەي ژيانەۋەي خۇشەۋىستىيە.

شەمال دەمى پان كرىدەۋە و ۋەك كىژۆلەيەكى ھەرزەكارى زۇرزان فەرموۋى: ۋەلا من شتى وا نالىم لەرووم نايە! ئەي خۆت بۇچى ناچىت پىي بلىت؟

مىنىش فەرموۋم: من سەبىچارم پى گوتتوۋە، بەلام ئەو باۋەر بەمن ناكات، ھەروھە ئەو كویرەۋ نامىنىت كەرە نامىسىنىت. شەمال فەرموۋى: بەراستە؟ ئەي ئەۋە نىيە دەروات و دەيىنىت ۋەشېسىنىت؟

شەمال ۋروو كىژ بوو، بۇنى دوۋكەلى جگەرەي شارىكى لىدەھات، چلكنىش بوو خوا پىم نەكرىت. كىژ گىژ پىشتى كرىدە من ويەكتىرىمان جىھىشت.. بەتارىكى گەرەمەۋە بۇ مال، دلم خۇش نەبوو بە بىنىنى دراوسىنىكى لىنەبردوۋ. دراوسىنى دوورگەي ھەستكرىن بەكەمى. ئىۋارەيەكياڭ حەزرەتى نوح.. واتە مرۇقى بىۋالات و بىنالو و بىناۋ، يان خوۋى مى پەناۋەر.. زۇر بىتاقەت بووم، بىرى ھاۋدەم ھاۋسەرۋ

دوستیکم دکرده. ههستم بهتهنهاییهکی کوشنده دکرده، حهزم دکرده هاوپرئیهک، هاوسهریکم ههیت لهگه لیدا بدویم، کهسیک گویم بۆ شل بکات.. حهزم دکرده هاوسهرهکه م قینی لیم نه بیت کاتیک که باسی کهرامهتی خومی بۆ دهکهم! ههستم به بیزاری دکرده.. پاییز بوو، به دیویکی چلکن ویوگنم فرموو: دهتوانیت ریکم بهدیت کهمیک لهناو سروشتی پاییزهنا بگه ریم؟ زۆر تامه زرۆی گه رانم بهناو سروشتنا له پاییزنا! دیوهکه بیشرمانه بۆراندی: جا بۆ کوئی دهجیت بهم ئیواره تاریکه، بارانیش دهباریت. له وهلامدا فرمووم: من پیوستم به بینینی گه لاکان و درهختیکه، پیوستم به ههناسهیهکی پاکه له وهرزی پاییزنا، چونکه من لههروونی ئیوهنا سهرامه.

ووتی: فرموو برۆ، بهلام زوو بگه ریرهوه.

ئیوارهیهکی تاریک بوو، لهبیرم بیت.. ناسمان شهزهار وتاریک بوو.. ئیوارهیهکی وهرزی پاییزه باران بوو.. به مشه ههناسه تووندهکانم خۆم بهرهو ناو دارستانهکه کیشکرد.. رۆییم ههتا گهیشتم به حهزرتی درهختی بیی. سلۆم له درهختی بیی کرد. ئهویش چند گه لایهکی لهلهشی نهرمی، لهشی نهرمی شتوهی پهری لهقلهق ههلوهرانده بهریم! فرمووی: تنهنا گه لاک شک دههه حهزرتی نوح، درهختی زهمان، نهگه کاغزی سیگارتن پینه چند گه لایهک بهارهویبکه به جگه ره و بیکیشه، با گلهی وغهمهکانم بینه دهرووتنهوه و غمهکانم کهمیک له تنهایی دربازت بکات.

له دلهوه سووپاسیم کرد و گه لاکانم ماچ کرد، و پاشان ووردم کردن و وهک جگه ره پیچامنهوه.. ئینجا باوهشم کرد به ناوقه دی درهختی نازدارنا.. تیر ئهوم هه لگوشی، بۆنم پیوهکرد، گویم له سکالاکانی دهگرت، کومه لیک نهفسانهی گهشتیارهکان و کومه لیک ناستانی پیوارهکانی بۆ گه رانهوه.. درهختهکه زۆر جوان و نازارو خۆش پروو بوو، ههستم دکرده خۆشی دهویم و شهرم لیدهکات.

چند فرموودهیهکی به تهوسهوه تیگرتم، بهلام بوارم نه بوو، کاتم نه بوو زیاتر بمینمهوه.. ناوکی

درهختهکه ماچ کرد و گه رانهوه زیندانه سامناکه ساردهکه!

له بهر دهراگی زیندان، پاسهوانی گومرگ لهگه ل کومه لیک نزو چهتهی دیوشکلدا چاوه ریم بوون، قینیکی ساری خستبووه سه ر دهمووچاوی.. هاته سه ر ریکم و نهیهشت بچمه ژوردهوه. بۆراندی بهسه رما: له کوئی بوویت بهم سه رمایه؟

فرمووم: له پیاسهیهک، بۆ مژینی کهمیک ههوا ی نازاد.

به دهچاو تهماشای دکریم.. وای دهزانی من لئی دترسم.. وای زانی دهتوانیت حوکم بهسه رنا فهرز بکات.. بهر له وهی مۆره بکات، خندهیهکم نیشان دا.. بهوم فرموو: ئافره تیکی زۆر جوانم بینی له ناو دارستانهکه نا باسی کهرامهتی تۆی بۆ دکریم.. دهیگوت گوايه تۆ زۆر گومراو بینکهرامهت و دیو په رست و خووود په رستی!

به مۆره نیشاندهوه ووتی: ناوی چی بوو؟ فرمووم: شاژنی درهختی بیی.. پر مهیهکی کردوو، به بایی بوون وگومانهوه سه ریکی کریم.. ووتی جگه ره دهکیشیت؟

فرمووم نهخیر.. خانم بیی چند گه لایهکی به دیاری پیدام و جگه رهیهکم لهگه ل غمهکانیدا کیشا.

به سه رسوورمانهوه بهر پیوه بهری گومرگ ووتی: شتیکی سهیره.. کهی لای دکتوره کهت بوویت؟ فرمووم: دکتوره کهم هیشتا فیری ناسینی کهرامهتی خۆی نه بووه.. چۆن دهتوانیت یاریدهی کهرامهتی من بدات..

ئیه نهخۆشن، پرن لهگومان، جوانی نابین، کوپرن.

به یانی پۆژی نوایی تهقریری لیدام.. له راپۆرته کهیدا نووسیوی: لهگه ل درهختدا قسه دهکات!

دېويك هات پرسىي: وايه دەلّين دەتوانيت له گەل درمخته كاندا بدوييت؟ فەرمووم: من كەرامەتم هەيه..
ئەگەر لەكەرامەتى من تىناگەيت، هەلەيت.. ئەگەر لەكەلتوورى گيانىي من تىناگەيت، نەخۆشيت، ئەگەر لەمن
دەترسيت واتە دوژمنىكى لەناوبەرى پيرۆزىيەكانى خۆتيت. لەخۆت بيووره خانم، كاكە، كاك ديو.
مىروولەيهەك هاتە زمان.. بە ئاوازي بولبولىك خويندى: ئەوەي گومان لە جوانى دەكات.. گوناح بەرامبەر بە
خۆى دەكات.. جوانى هەستىكە مرؤف هەميشە لاو گۆش دەكات. ئەوەي بزائيت جوان بژى، ئەمەنى
بارتەقا دەكات.

مىروولەيهەكى تر فەرمووى: درمخته كان وينەي رىيوارەكان لەسەر گەلاكان و لە ناو تەنى خۆياندا نەخش
دەكەن.. ئەوانيش مرؤفيان خۆش دەويت و لە ديوەكان دەترسن. چونكە دەزانن كە ديو تەر دەرەشينييت!

تاپكۆي لىكەن

تەق، تەق.. دەنگى نېيىنى گەردوونى لەقلەقە.. تەقەي بالى حەقە.. لەدەرەوھى زانستى زماندا.. پىتەكانى تەق.. سىپرەگن.. سىگيانن.. ئەم پىتەنە حەق : داد ياسا ناھىنەرن مافەكان دەناسن.. لە بوونەپەردا ئازادو ئاسووبە دەفەرن، كۆچ دەكەن، پەيامى بالئەدەكان، باكان، گيانە بەناھەق كوژراوھەكان دەگەينەن بە گەردوونى مندا.

ئەو پىتەنە دەنگيان ھەيە: باكانىش دەناسن.. دەزانن باكان نېيىيەكى گەلىك مەزنىان پىيە، با سروشتى گەلىك رەقە، باكان ئەگەر يەك بگرن : يان مان لە سروشتى خۇيان بگرن ، ئەوا كۆي گيانەبەران و ھەموو بالئەدەكان دەمرن، باكان دەتوانن مرؤفەكان و سەرۋەت و سامانىان تەفروتونا بەكەن، چونكە لە توخىمى جىنۇكەن، دەتوانن زەمىن و مانگ و خۇرو ھەسارەكان ھەلۋوشن، دەتوانن لە ھەناسەيەكنا پەنابەرنە بەتارىكى. كاتىك كەكەت ۋەستا لەقلەق لە دەرەختى زەماندا خەونى بە ھاتنەوھى پىرشالىارەوھ دەدى.. لەخەويدا سەرى بەسەر قورئان و ئىنجىل و تەوراتا نانەواندوبوو.. ۋەك بوونا چۆن بەندەكانى ھەموو ئايىنەكانى لەخەويدا دەدى.. لەخەونىدا ۋەك سەماكەرىكى فلامىنكۆي ئىسپانى چەقەنەي بەدەنووك دەتەقاند.. لەزكرى سەمادا سەرى دۇعاي دەسورماند.. دەيوست دۇعا لەتورپەي خۇش يىت! دەيوست دۇعا لەدەرۋونى مندا پشوو بەت و بنوئىت. لەقلەق لەخەويدا دەترسا رادەچەنى، دەگرىا.. ئافەرەتە سەماكەرەكەي دەينى.. ئافەرەتە ئاگرىنە چاۋمەستەكە.. ھەردوودەستى لەخەوانا واز بوو.. ۋەكو سەرى دوولەقلەق تەقەتەقىان بوو.. دەفەرى لەخەوانا دەستى، لەشى، ۋەكو دوو حاجىلەقلەق تىكەلو پىكەل دەكرد.. ختوكەي تەماشاكەنى خواۋەندى ئاگرىان دەدا.. يەكەم جار بوولەقلەق خەو بە سەماي فلامىنكۆۋە بىينى وراچەنىت. كە لەقلەق لەخەويا دەترسا.. دۇعا ھەلدەستا.. ۋەكو ئەو ئافەرەتەي رۇنى رشتە بەرپىئى مەسىح.. بەھەمان رۇنى نىركز، يەكە يەكەي شاپەرۋوبالى لەقلەق و پشت و پىيى جوان دەشلىت.. دەست دەھىنىت بەسەرداۋا پىيى دەلىت.. لەچى دەترسىت گيانەكەم؟

لەقلەق فەرموۋى: لەپىس بوونى كەرامەتى خەلكى دەترسم.. دەترسم ژيان راۋەستىت.. بمرىت. دۇعا فەرموۋى: كات ۋەستاۋە : ژيان ۋەستاۋە.. من لەۋەستانى كاتا بالەكانى تۆ دەشلىم! بۇ نازانى كە ژيان كەرامەتى خۇي ھەيە؟ ژيان دەتوانىت پىچەۋانەيش بىيىتەۋە.. دەشلىت حەزرتى نوح دووبارە بگەرپىتەۋە، نەك نۆسەدوۋ پەنجا، بەلكوھەزارسالى ترىش بدوئىت.. ھەندىك لە بىناۋەران نايىستن.. تەنانەت ئەگەر لافاۋىش ھەستى نايىينن.

ئەي نايىنى چۆن حەزرتى ئىبراھىم دەسوتىنن؟ ئەو بەر لە مېژوو بەخەلكىي فەرموۋ: بت مەپەرستن! حەزرتى لوط كەبراى ئىبراھىم بوو فەرموۋى: كارى ناشىرىن و نىربازى و سوحاق مەكەن. ئەي نايىنى لەناۋىلى مرؤقى ئاۋارەدا ژنەكەي لوط بىرى كىچ ۋەكەم باۋەرە؟ ئەي نازانىت بىناۋەر عەزابى بەسەرا دەرژىت؟ لەقلەق فەرموۋى: مرؤف سەرى لىشىۋاۋە، دەترسم تەۋنەكانى جالجالۇكە بىسىن، دەترسم ئاسمانەكان بەتەپىن، دەترسم دلى پىفەمبەرەكان بشكىن، تەۋنەكانى جالجالۇكە تىك بئالين.. چونكە مرؤف سروشتى خۇي وون كىردوۋە، مرؤف دەر بەستى ئاھورامازناي يەكتا نىيە.. مرؤف بەرگەي زۇربوونى خواناگرن.

دۇعا فەرموۋى: كاتىك كەكەت رادەۋەستىت.. خواۋەند لە تەنھايى مان دەگرىت، پرۆژەي زۇربوون دادەنىت.. نادەبەزىتە ناۋ ناۋەرۇكى ژيانەۋە ۋەبەحورمەتى خۇي مرؤفەكان پىرەكات لەنوۋرى خۇي، خۇي

له ئېمەدا زۆر دەكات. تەنھايى سىروشتى خىواي بىزار كىردووه. تەنھايى پەرۋابالەكانى تۆي لەقلەقى پەش ھەلگەراندووه. گەردو تۆزى خىوا بىتو زۆردەيىت. غەم مەخۇ لەقلەق نوورى خىوا لەسرۆشى پىرشالىيارنا بەرتۆش دەكەويت.

كات بۇيە دەوەستىت. تاھەمووبووهكان پراوەستن ويىرلە كەرامەتى خىواكان بىكەنەوہ. تاخاكان زىندو بىكەنەوہ. خىواكانى خىر. چونكە مرۆف پىگەي بەخۇي نا دلى خواوہند برەنجىنىت بەشەرى ئەھرىمەنەكان، بىوہكان. مرۆف پىگەيان بە ئەھرىمەنەكان نا زۆربىن، كەچى خىوايان تەنھا لەبىر كرد. خىوايان نابراند. رەنجاند. خىوايان تۇقاند. خىوايان كرد بەبوونەوہرىكى وەك خىوايان. بىئەوہى بزانن كەخىوا خاوەنى ھەمووسروشتىكى نامادىيە. ماددى يەكەمى خولقى ئەو ويست ونازادى وئاكارە. عەشق مەنوايتى. ھەمىشەي پىشەو خۇشەويستى مالىتى. زۆربوون دواھەمىن برىارىتى. مرۆفەكان نازانن تا خوازۆرتىر بىت. ئەھرىمەنەكان كەمتروكەمتر، بچوك وىچوكتىر دەبنەوہ. شەرى ئەھرىمەنەكان. خاودەبنەوہ. بىوہكان دەتوینەوہ. وون دەبن.

لەقلەق فەرمووى: لەوہ دەچىت تۆش ھىشتا نەتزانىيىت كەمن بەشېك لەكەرامەتى خواوہندىم نابەزىوم؟! من سنوورى يەكەمى قوتىم.

مىرولەكان فەرموويان: جالجالۆكەي پىرۆز ھەموو شتىك دەزانىت. چونكە ئىمەو ئىوہ و گشت بووہكان، لە تەنافەكانى جالجالۆكەي مەزندا ئاويزانىن. ئەو ھەم چىوونى، ھەم گۆشمان دەكات. ئەو لە چىن وەرپز و ماندوو نابىت. ئەو بوونەوہرەكان دەچىت. ئاسمانەكان، ئەستىرەكان، ھەسارەكان، تەننەت كۆي بوونەوہرەكان چىيىن و تەونى جالجالۆكەن.

مىرولەيەكى ھونەرمەند كەمىك توورە دەنگى ھەلبىرى. فەرمووى نوح لە ولاتىكدا بىلە كە خەلگەكەي رىز لە پىرو پەككەوتە ناگرن. پىرەكان ناچن بە ميوانىي باخچەي مندالان. باخچەكان تا ئىستا نەيانكردووه بە خو، مندالەكان بە چەپكە گولەوہ بەرن بە ميوانىي پىرەكان. پىرەكان تەنھان، وەرزن. ماندوون. لە زەبرى يادەكانياندا دەترسن. تەنبايى نازاريان دەنات.

جوانتر وايە مرۆف فىرى رىزگرتن بىكەن لە باوو باپىران. چونكە ئەوان كە گەورە بوون. بى ميوان و ھاوہم و ھاوخەم نابن. ئاكار: تەنھا ئاكار ئاسمانەكانى راگرتووه. ئەگەر رىزو خۇشەويستى بمرىت و سۆزەكانى مرۆف ناتەيىت: ئاسمانەكان دەروخىن.

تاپتۇى جالجالۇگە

جالجالۇگە سىپى پىرۇز، كاتىك كە گوپى لە ھەست ونەستى ھاورپىكانى بوو، فەرمووى: ئەگەرچى بوونەورلەتەنافەكانى من چىراوھ: دۇنيا بن كە دلى ھەزاران خوا پاسمان دەكات. دۇنيابن، ئەوھى دەست بەرئىت بۇ تەونى من. مۇميا دەبىت = ووشك دەبىت. خوادەيگىرىت. لەقلەق ناپيارىزىت. دلىك زىنگايەوھ. دلى بەردىك لەوبەردانەى دۇعا لەگەل خۇيدا برىوونى بۇ درەختى زەمان، بەردەكە فەرمووى: مرؤف ھىشتا لە كەرامەتى من تىنەگەيشتووھ. مرؤف لاوازە، ئەى ھاورپى رەشپۇشم لەقلەقى ماندوو، مرؤف ناتوانىت ئاسمانەكان داكىرىكات. چونكە تەونە ناديارەكانى جالجالۇگە پىرۇزنايىن. مرؤفەكان نازانن كە خۇرەكانىش ئۇرگانىكى گىيانىن وەك جالجالۇگە و ئەوانىش بە تەووزمىان ژيان و ئەستىرەكان دەچنن و ياساكان بەرپۇوھ دەبن.

جالجالۇگە پىرۇز لەگەردوونى ئىمەدا، لەخوندا بە من دەفەرمووت: من بەتەونەكانم دلى خواوھندە ناديارەكان دەچنم، من خەونەكانى خواوھندەكان وبتەكان دەبىنم و دەچنم، خواوھند لەناو مالى خۇيدا كەناھىنانە. چوارپەلە، چوارگۇشەيە، چواربالى داھىنان ئەو بەگەردوونەكاندا دەسورىنن، يان چاتروايە بلىم ئەو بەچوار سىروشتى داھىنان لەنەزەلدا بەتىشك مەراتىبەكانى قوتب دادەھىتت، يەكەم مەراتىبى قوتب قوتبى با-يە، دووھم ئاگر، سىنەم تۇز، چوارەم شە. قوتبەكانى گازەكان. ئەوانەى بەننن بە تەنافەكانى جالجالۇگەوھ. كەمىان بە زانستى ئىمە ناسىتراون. بەلام ئەم چوار رەگەزە، سەرچاوەى سىروشتى گىيانى و دەسەلاتى منن. لەم رەگەزانەش زىاتر دەسەلاتى تەونى تىشك بوونەورەكان تەون دەكات، بوونەوھرى چوار لا، سىلا، بازەنە، خرؤك. ھتدا!

من لەرستن وتەونى بوونەوھر ماندوونابم. من بوونەوھر دەچنم. خواوھند ھەر ناوئىكى دەخەنە پال بوونى لە بوونى من و لەقلەق دەچىت. خواوھند لەقلەقىكە دەفرىت. جالجالۇگەيەكە تەون دەچىت. مرؤف لەقوتبى چوارەمە، كەچى لە مەراتىبى دووھمدا سىروشتى خۇى شىواندووھ. لەم قوتبانەدا پلەكانى زانست وەكو رەنگەكانى پەلكەزىرپىنە بەدى دىن. زانستەكانى مرؤف گشتىان لەقوتبى ئاگرەوھ سەردەدەھىنن. بەلام مرؤف ناتوانىت لەگەل ئەوچوار مەراتىبانەدا ھاوسوزو تەبا بىت، ناتوانىت لەتەكىاندا ھەست بەتەوژمى بوونىان بكات، مرؤف ناتوانىت لە گىيانى ئەواندا داھىنەر بىت، چونكە لەگەل مەرگى خۇيدا نەھىنىيەكان بە ئاوو خاك وھەواو ئاگر دەسپىرىت.

بەلام كاتىك كە كات دەوھستىت، كاتىك كە مرؤف بىتەرس دەبوت، كاتىك كەمندا لەكان لەھەمووچىگەيەكدا بەبىتەرس پەرورەدە دەبن، كاتىك كە دايك و باوك خەمى ھەلپەى نان پەيداكرىدىيان نابىت، كاتىك كە مرؤف بەكەرامەتى خۇى كارى خۇى بەرپۇوھ دەبات، كاتىك كە ھەر كەسەو كارى خۇى وەكو خواوھند بەرپۇوھ دەبات، مرؤف چاوەكانى زانستىان دەكرىتەوھ، كەلئەكانى لەشىان كەپرن لەچالى تارىك، رووناك

دەبىتتە. مەرۇفنىڭ دەبىت، لىبوروڭن لەگەل خۇيدا دەھىننىت، چۈنكى لەخۇي خۇش بوۋە، لەسزادانى خۇي دەستى ھەلگرتوۋە، چۈنكى سزادان مەرۇف پايدىبار ناكات، مەرۇف فىر ناكات.

مەرۇفنىڭ دەبىت دلى لەتېشك دروست دەبىت، درەختىكى مەزن لەسەرسەرى دەرويت، لەحورمەتى ووشەكان دەبىت، كاتىك كەكات دەۋەستىت ئەۋدېت، رەنگى لەباخچە دەچىت، دەبىت كت ومت لەبەھەشتىكى ناگىركراۋ دەچىت. بەدەم دۆست و دوژمنەۋە پىدەكەننىت، دەبىت ۋەك مىۋان، سەردەكات بەمالى ھەموو تەماشاكاندا، تەماشاكانتان دەۋىننىت. كە دەروات جىڭگە پىكانى سەۋز دەبىت. لە شوين پىندا ھەزاران گول سەردەرىننىت، بە ملىۋنەھا مەل لەسەرسەرى سەما دەكەن، بەپەروازيان تېشىكى خۇرى ئەۋ باۋەشىن دەكەن، مۇسقىايەك لەگەل ھاتىندا دەبىستىت، خۇش بەگوى.

كەبىت كىتە پىرۇزەكان لەناۋسەرىدا سىروۋى سالما دەخۇين، رىز لەحورمەتى ئەۋ دەگرن، چۈنكى ئەۋ شفاۋ تەندروستى بۇ ئايىنەكان دەبىت. چۈنكى لەۋا دىندە ئەگەر ھەبىت، دان ۋەكەلەكانىان لە لۇكە دروست بوۋە دەبىت، كە ئەۋدېت، دەفەرموئىت: تاگىاننىك نەمرىت، گىاننىكى تر نازىت، گىان دلى خواۋەند ئاھورامازدايە، مەن دلى ئەۋم. گىانى ئەۋم، دەبىت. دلى دەبەخشىت بە ووشەكان، ژيان دەدات بە دلى زىرووشكاۋەكان، دەروات بەخەلكى دەفەرموئىت: دەبم بە خاك بۇتان، دەبم بەنېشىتمان بۇتان. دەبم بە باۋك ودايك، بەئابروتان. دەبم بەئاھىننەكان.

كەباس لەئاھىننەكان دەكات، فرىشتەكان مەست دەبن لە بىننن وپىستىن و چەشتىنى ۋوتەكانى، دەبىت بە ووشەكان دەبىت، بىن بەگۇرانى، بىن بە دەنگ بە رەنگ، ئەۋانىش دەبن، شتەكان فىر دەبن، بەرۋو نارو ئاسن و بالندەۋ جانەۋەران زمانىان لى دەرويت! مەرۇفەكان فىر دەبن رىز لەخۇيان بگرن، فىر دەبن ۋاز لەگوناھەكانى خۇيان بەننن ولىبورو لەخۇيان بىروان. ۋاز لە پشپىلە پەرسىتى ۋەسەگ پەرسىتى ۋەرازپەرسىتى ۋەھل پەرسىتى و خۇپەرسىتى ۋەگەل پەرسىتى ۋەخاۋپەرسىتى دەھىنن. فىر دەبن بەچاۋەكانى ئەۋ ژيان بىننن، ئەۋ كاتە گىانەكان لەگەل گىانى خواكاندا يەك دەگرن. چۈنكى ئەۋ كە دەبىت: چاۋى ھىرۇشىماي پىنە، ئەۋ گىانى ئاسيا ۋەفرىقا. گىانى ئايكى سىروشتى پىنە، ئايكە لەكۆرپە ئابراۋەكان لەۋا دەژىن، گىانى مندالانى سەربىراۋى سەردەمى قوستەنتىن-سى پىنە، گىانى تازە لە بوخچە دەرهىنراۋى ھەلەبجە ۋەئەفالى ۋىزىۋە پىنە، گىانى گلگامش و ئانكىدۇ، ئەۋان لەۋا سەد سەدەيە دەژىن.

كەكات دەۋەستىت ئەۋدېت، دەلېن گوايە مەھدى-يە ۋەۋىش نىە، مەسىحە ۋەۋىش نىيە، بوۋدايە ۋەۋىش نىيە، ئاھورامازدايە ۋەۋىش نىيە. بەلكو ئەۋ ۋىژدانى بوۋنەۋەرەۋ كەبىت گىانى خۇي دەخاتە بەر دەستى حورمەتى ژيان، بەجىھاندا دەگەپىت، بەخەلكى دەبىت: مەن مولىكى ئىۋە نىم، ۋازلە پەرسىتىن بەننن.

پىۋىستە لەسەرتان فىرى رىز لەخۇگرتن بن: فىرى نەترسان و بەرگرى كىرن لەمافى ژيان ۋازادى و عىشق. چۈنكى لەۋاندا ھەموو شىفايەك دەبىت، ھەموو دەرمانىك بوۋنى ھەيە بۇ جىنگازى نەخۇشى شىرپەنجەۋ دەمارو دلى، مەرۇف خۇي دەتوانىت چارەسەرى نەخۇشىيەكانى خۇي بىكات، بەۋمەرەجى ئەۋبويىتە كۆيلەي نەخۇشىيەكان. جىڭگەي ناخە كە مەرۇف نەخۇشى و مەردن و ترس و شەپرى شەپتان دەپەرسىتت!

خەزەرتانى بەرپىز، شىفا گولئىكە لە دەرووندا دەرويت، لە دەروونى خۇتا. بەگومان ۋەتەماشاي حسد ۋىرق سەبرى دەۋرۋەر مەكەن، نوپۇز بەھەرزمانىك بىكەن، باۋەرپە ھەموو ئايىنەكان بىكەن، لەھەموۋيان زىاتر باۋەر بەجوانناسى دەروونى پاكى خۇت بىكە، ئەۋسا دەبىنىت ھىۋاي شىفاكان ۋەك مىۋانى گىانى دىن بەمىۋانىت، ھەستىيان رادەگرن، گوى لە ۋەسۋاس ۋەترپەي دلى گومانەكانتان دەگرن، ئەگەر باۋەرپەكەن كە لەھەرشىتىك زىاتر باۋەر بەجۋانى دەكەن: ئەۋا جۋانى مژدەي شىفاتان پىدەدات، ئەگەرىش نا پىۋىستەكار

لەخۆتاندا بگەن. فێری وانەکانی یەكەمی جوان ناسی بن. لەویدا حەقناس وراستگۆ بن. گۆی لەئاوازی
مرۆڤێکی راستگۆ بگرن. بگەڕین بەدوای راستگۆیی خۆتاندا. چونکە دەشت ئیوێ نەخۆشی دەستی
راستگۆیی یا ئرۆزنی بن. دەشت ئرۆزانتان لە خەستەخانەکاندا، لەدایە هاورێکانتاندا. یا لەچاوی
منداڵەکانتاندا لێ کەوتیشت. ئرۆ ئاجۆرتترین نەخۆشییە کە تووشی تەنھا مرۆڤ دەبێت. دەشت تۆ دڵت
لێ وون بوویشت. دەشت کەرامەتت لەدروڤانتا باوەری کەنەفت کردیشت: دەشت گیانی مردوت لای من
بێت!

دەشت مرۆڤ لەپاستیدا نەخۆش نەبێت!.. هەندیک هەن وەسواسن. لەبری ئەوەی بەدوای خۆیاندا
بگەڕین دەچن بەدوای نەخۆشیدا دەگەڕین. خۆیان لەغەم هەلەدەکێشن. شەپە خواوەندو هاورێ و بە خەلکی
دەفرۆشن. گۆشتی گورگ دەخۆن! باوەریان بەکەس نییە. لەیادیان نییە کە هەمووی ئێمە بەرەکان هاتن و
ووتیان: ئرۆ مەکن. پێسخۆری مەکن. چونکە پێسخۆری جەوهەری جوانی دەشیوێت. گەندەخۆری
مرۆڤ هاردەکات. مرۆڤ سست و تەمبەل و وور و پەتەستور دەکات. مرۆڤێک پەیدا دەبێت تەماشاکان
لەگەڵ خۆیدا دەهێنێت.

ئەو لە قووتی داھێناندا تەمەنی داھێنان دەبێت. لەگەڵ زییۆس و سارتۆن و ئەپۆلۆدا ئاوا، چۆن و
ئەفرۆدیت و دیانا و دافنی دیو، ئەو لەگەڵ تیڤۆن و ئوقیانوس و پیرۆمیسۆس دا هاورییە. تەکیەیک لەو
ھەبە کە پەرە لەگیانی ئاگر. پەرە لە پەيامی تیشک.
ھەرقل پاسەوانی دەکات. دیت سەیری نەخۆشەکانتان دەکات. فیرتان دەکات چۆن شیفاکانتان بۆزەنەو.
باسی داھێنانتان بۆ دەکات.

مێرولەکان فەرموویان: تەماشاکە ئەو حەزەرەتی نوح. دەبینی چی روو دەنات؟! فەرمووم چی؟ فەرموویان:
پروانە کۆمەڵێک لە مێرولەکان تەرمی جالجالۆکە یەکیان پێت و دەیبەن بەرەو شارێ مێرولەکان. ئەوان
جالجالۆکە ناپەرستن. بەلکو دەبخۆن.

مێرولەیکە زمان فسی زۆرزان ھاتە دەم. بەدەم دەمە لاسلکێو ووتی: ئینجا چییە.. با ئەوان ئازاد بن لە
باوەری خۆیاندا. با خواوەند ناپەرستن. خواکان خۆیان یەکتەری ناپەرستن. بتەکانیش خواکان
ناپەرستن! ئەو خۆ کەر نیین. نازان! ھەن بە ھەوای خوا دەژین. ھەن خواکانی خۆیان دەخۆن. ھەن
خواکان نابینن. ھەن خواکان دەکەن بە شەریکی شەرو تۆلەو بوختان. گوناهن خواکان!

تاپتۇرى داھىيان

كەكات دەۋەستىت مەرۋىكىك دىت مۇمىك بۇخاكان دادەگىرسىننىت. مۇمىكىش بۇ حەزرىتى مەسىح ومارىاي ھەمىشە پىرۋز و جوان، مۇمىكىش بۇ بتەكان. وەكو جالجالۇكە چاپووكە لە رستنى جوانىدا، بەداھىيان دەلىت ئافەرىدەى جوان. بەكتىبە ئاينىيەكان دەلىت گىانى ئاكار. داھىيان كۆمەلىك مەراتىبى قوتىن، مەرۋف بەزۇر قوتىبى داھىياندا دەروات، داھىيان ھەن ئەزانانەن، چونكە كرچن، بۇنى ئەزانىيان لىدىت، بۇنى پارە و ھەۋەس و خرۇشى كاتى و تەماح. چونكە دەستكردى مەرۋقى ھەلپەرىست و خۇپەرىست. بەلام داھىيان تەۋەرىكە لە بۇشايدا لە دەنگا ھەن و ئازان و دەژىن. ئىمە ئاياننىين. ئىمە تا رادەيەكى زۇر كويزىن. چونكە ئاگانارى پەيامى رەنگ و دەنگ و گىان نىين لە بۇشايدا. داھىيانى دووم بۇنى مندالى لىدىت، بۇنى مندال: بىخەوش و سادەو رەوانە لە نىشانان و دەربىرىنى پەيامەكانىدا. ررۇ ناكات و دەربىرى ئەو ھەستانەن كە ھەم بىارو ھەم نايارىن ھەم نەستى و ھەم ھەستىن. ھەن بە خۇيان دەلېن ھونەرمەند: چونكە تواناى بە مندال بوون و دەربىرىنى مندالانەيان ھەيە. تەرزى سىئىمى داھىيان بۇنى ژيانى لىدىت، راستىيەكان دەبىننىت، وەكو گوزەركارىك لە دىزىويەكان توورە دەبىت. شتەكان وەك رەش و سىپى يان جوان و دىزىو يان خىرو شەر نىشان دەتات. ئەم جۆرە لە داھىيان داھىيان نىيە، بەلكو پەرچانەۋە و ھاوگونجاننى زاتە لەگەل ژيان و كۆمەلگەبا. لە قۇناغى چوارەمدا داھىيان دەزىت، مەرۋف تىايدا دەبىت بە من وتو، زۇر دەبىت. ھەمەرەنگ كارى ھونەرى دادەھىننىت و سەرى بىنەر و بىستەر دەسورمىننىت و زۇرچار كەم كەس تىي دەگەن. لە قۇناغى پىنچەمدا داھىيان بە بىنن ئاشنا دەبىت، مەرۋقى داھىتەر ناۋىتەى گىانى داھىيان دەبىت، داھىتەر و داھىتەر نوورەگەزى ئىرو مېن، بەيەكتىرى دەگەن، لە يەكتىك لە شەقامەكانى قوتبا بەرەيەكتىرى دەگەن، تەماشاي يەكتىرى دەگەن، لەمسى يەكتىرى دەگەن، سلاۋ لەيەكتىرى دەگەن، پىنكەۋە بەدۋاى جەۋھەرى يەكتىرىدا دەگەن، كە يەكتىرى وون دەگەن، جارىكى تر دەگەن، تەماشاشا وونبوۋەكانى يەكتىرى ھەلدەگرنەۋە، يەكتىرى دەنۇزەۋە، ئەوان جالجالۇكە دەناسن و لاسايى تەۋەنەكانى ئەو دەكەنەۋە. داھىيان پەرە لە ۋەجد، لە سرود، لە بەھرە، داھىيان پەرە لەبۇنى بغوردو مندال. كاتىك دىت، بەخۇرايى خۇى نىشانى گىتى دەتات، مەرۋقەكانى دەرووبەر خۇشنوود دەكات، روخسارىان پەر دەكات لەگولئى ژيان، بزەى ونبوۋى مەرۋقەكان، بزەى تۇقۇۋى لاوان، ئافەرەتان دەلاۋىننىتەۋە، دەستى خەندە تۇراۋەكان دەگرىت دەبىت بەگۇچان، دەچەمىتەۋە تا پىرەندالەكان دلىنا رىيەكان. داھىيان ھەرگىز بەسوۋى تىركىرنى لەش بەدى نايەت، چونكە قوتى گىانە. داھىيان كە دىت، نوورى لەدوورەۋە پرتەو دەكات، ئاسۇى دەروونەكان رۇشن دەكاتەۋە، مژدە بۇ داھىنەروىبىنەرە بىستەرە نووسەرە بىرەۋەر دەھىننىت. جالجالۇكەى پىرۋز فەرموۋى: داھىيان لەگىانى بوون دەدوۋىت. ئەگەر داھىيان بانگى نەكرى، نەچىت. چونكە زەبىرت پىدەكات. ئەگەر داھىيان ھات بۇلات، ھەلەشە بەرەو روۋى مەچۇ! ھەلەشە بەكارى مەبە! ئەگەر تابلۇيەك، ئاۋازىك، شىعەرىك نوسراۋىك ياخود ھاۋكىشە و بىرۋىزىك بانگت نەكەن، لەگەل ھەست و نەستىدا ھارمۇنى نەبوون، نەچىت دەستىيان بۇبەرىت، نەكەيت گوىى لىنگرىت، نەكەى تەماشاي بگەيت! داھىيان لەگەل سروسىتى گىاندا: ئازادانە تەبا دەبىت.

مېرولەكان فەرموويان: جەوھەرى ناھىنان برىتتېيە لە لەمىسى سىماي جوانى.. جوانى ئەگەرھىزى دەسلەت و ماف و ئازادىيە لە دەست بىت، دەتوانىت بە بوونەوەر بلىت: نەپىنىيەكانتەم پى بلى. ئەوسا عىشق دىتە زمان و دەفەرموويت: ئازادى لە عىشق پايدارترە.. جوانى دەست بەسەر ژياندا دەگرىت. كاتىك ئازادى دىت، كاتىك باوهرى مرؤف لە يەكبوونى عىشق و ئازادىدا ناويتە دەيت.

بە مېرولەكانم فەرموو: ئەي حەزەرتى گيانە پىرؤزەكانى دەروونى گيانم.. ئىوھن تەنافە ژىدارەكانى ناو گيانم.. من دەنگى مېزوم.. ھاتوم رازى ئىوھ بە مرؤفايەتى بسپىزم، فىريان بكەم كە ژمارەى خواكان ھىندەى ژمارەى مېرولەكان.

مېرولەكان گشتيان فەرموويان: ئىمە زۆر لە مېژە سەرمان لە كەرامەتى مرؤف دەسورمىت.. بە كۆرال خويندىان ھۆرەكان.. بە زمانى ھىندىيە پىست سوورەكان و سامىيەكان و بووشمان و زاگرؤسىيەكان خويندىان.. فەرمودەى شىعر :

كەمال كەھەست مەئويەتى.. جوانى ھەستەكانى خواكان لە بوونەوەرنا..
ئازادى پەيامى عىشق و خوايە: لە بوونەوەرنا سوور دەخوات. عىشق كىژوو مەستە..
بوونەوەرەكان دەرويشى ئەون.. ئازادىش گيانى مرؤفە جوانەكانن.. نەرم و نىيان،
لە بوونەوەرنا خول دەخۆن.. سەما دەكەن دەفرن لە بەھەشتەكانى خۇياندا.
گوئى لە ئاوازي ئاميين دەگرن، گشتيان.. دواي پەيامى ئازادىيە بوونەوەر كەوتون.
لەمن دەچن.. منىش ئىوھم.. گەر لىتان جيا بىمەوہ دەمرم.
گەر بە عىشقم نەگەم.. بوونەوەرەكان تەي دەكەم. دلنىام كە بەئازادى دەگەم.
دەژىم.. بۇ گەشتى خەيال و تەماشاو كار..
كار بۇ ئازادى دەكەم، و جىهان پى دەكەم لە خەندەى پىرؤز.
ھەمىشەيى گەر بىشوبەينم بە مرؤف، لە كچىك دەچىت سەماكەر..
لە ئەننا لىزا دەچىت.. دەيىنم سى سى لەسەر مېزى ئاسمانەكان.. ئەستىرەكان لە پرچى دەدات. پؤژ
وہك پرچى.. گەردوونەكان لە لەشى دەچن!
سەما دەكات. سەر بادەدات.. لەبەر دەم ماريكان و مەسىحەكانى دەروونما..
پرچى خول پىدەدات.. حالى وەك حالى دەرويشەكان دەكات..
تەماشام دەكات.. تەماشاي دەكەم. لە ئاميينا زكر و سەماو حال دەكات.
سامەكان.. ھىندىيەكان، زاگرؤسىيەكان ھۆيكەو ھۆرەو دەھۆل كووتانىانە و
بۇ ئازادىيە خواكان دەلاوئىنەوہو دەژەن.

تاپتۇي خۇشەويستى

سالانىك بەر لەكات وەستان من ژيانم لە راماندا وەستا؛ چونكە ھەندىك جار ژيان لاي ھەندىك مرؤف دەوہستىت. كار ناكات، نابزويت؛ چونكە ژيان ماندوو دەبيت (ھەندىك جار ژيان وەك بوونەوہويكى نازانو تايەت ھەست پى دەكەم. ھەست دەكەم ژيان لەدەرەوہى ھەستىارىي ئىمەنا بوويەكى زىندوو بە دەسلاتە. ھەرەھا ژيانى مرؤفئىك لە ژيانى كەسىكى تر ناچىت. كاتىك كەژيان راوہستا، من لەھەندەران دەژيام، لە پۇژەكانى يەكەمى ژيانى رەبەنىما بىرى نازايم دەكرد؛ كاتىك كە خىزان و مندالم نەبوو. خەونى مىللەتېكم دەبينى. لەخەونمدا ھەمىشە نازاكەرو رزگاركەرى مىللەتى نوح بووم. شەوانە لە دەروونى ھەندەراندا گويم لەبالندەيەكى شەوشىت دەگرت ؛ دەيخويند، باسى سروشتى خۇرى بۇدەكرىم، باسى عەشقىكى دۇراو. شەويكىيان بالندەكەم بانك كرد، ئەويش ھات و ھەلفرپيە سەر پەنجەي شاہتەمانم، پىيم فەرموو: عىشق نالۇپىت. ھەرگىيانلەبەرىك توانيى يەك جار چاوى بە كەمالى عىشق بگەويت، نامرىت. چونكە لەمسى عىشق، گيان زىندوو پاينار رادەگرىت.

بالندەكە زۇر خۇش بەگويم دەيخويند، تەنھا ھاوہلى تەنيايىم بوو لەبوورگەي ھەستكرىن بەكەمىدا، تكاي ليكرىم تا دەربارەي عىشق بۇي بدويم.

منيش بە چپە باسى داستانى خەج وسيامەندم بۇكرد، باسى لەيلاو مەجنوون، پىم ووت عەرەب عىشق شىت دەكەن، وەكو مەجنوونى لىندەكەن، بەسەحراكاندا ويلى دەكەن، بەلام نارىيەكان لەناوى دەبن، تەنەت نايەلن لە دواي ژيانيش دووانەي عاشق بە يەكترى بگەن. وەك داستانى مەم و زىن باس لەخۇشەويستى نارىيى دەكەن. ھىندۇسەكان بەھەموو تەقەلايەك ھەولى جووت بوون ويەكبوونى دووانەي عاشق دەدن، ئەگەرپىتو لە فلېمىكدا دووعاشق بەيەك نەگەن، ھىندۇسەكان دەيكەن بەھۆسەو ھەرا، واى بەچاك دەزانن ئەودووہ بمرن، تا لە ناھاتووويەكى گيانيدا بەيەكترى بگەن.

سروشتى عەشق زۇرسەيرە! كىشەي مرؤف لە عىشقا بۇ يەكبوونى دوو گيان؛ تا رادەيەكى زۇر لەلاي كۆي مىللەتان مەحالە. منيش لە زەبرى نىوان يەكگرتنى دووگيان تىنەگەبىشتووم! مرؤف سنوورى بۇ زۇر كرىدەوہ ھەلوئىستى جوان ناواوہ! مرؤف تا رادەيەكى زۇر لە ژيانى نازەل و كەلتوورى نازەلنا دەژين! بالندەكە فەرمووي، توخوا كەمىكى تر باسى عىشقم بۇبەكە. منيش باسى داستانى- توور و لىنا-م بۇيكرد، فەرمووم:

ھەبوو نەبوو.. لەسەرزەمىنى ئۇسكۆرد-نا ئافرەتتىك ھەبوو، ناوى لىنا بوو. لىنا كارى گەپان بوو بەدواي كەرامەتى خۇيدا، دەگەر!؛ چاوە كووزەكەيىەكانى بە كىلگەكانى ژياندا دەگىرا، بەدواي عىشقى خۇيدا دەگەر! بۇ توور(پالەوانىكى ئەفسانەيىە وەك كاوہلە داستانى مىللەتى نەرويجىيا).. توور- ئەوكاتە لەغەيبا، ھەرەھا لەيادى لىنا-نا دەژيا.

بۇيە چارەنوس بەيانىيەكىيان لە پرشنگى رۇژنا چووہ خەونى لىنا، بە-لىنا-ى فەرموو: برۇ بەدواي عىشقى خۇندا بگەرئ!

لىنا رۇيشت، سواری گەمىيەكى چارۇكەدار بوو، لەگەل ئومىدەكانى خۇيدا دواي چارەنوسى خۇي كەوت. لەرئىگەنا، چەتەكانى دەريا زەفەريان بەو برد، ئەويان دەستگىركردو و پرچ كىشيان كرده كەشتىيەكەي خۇيانەوہ، لىنايان بەكۆلەكەيەكەوہ بەستەوہ، نازاريان نا، ھەتكىيان كرد، لىنايان نا.

لینا ھەستی بریندار بوو! بۆیە بریاری دا تا لەژياندا ماوھ لەگەڵ کەسدا نەبویت. چەتەکانی دەریا، پاش ئەوھى بەھەرچى توانییان بەویانکرد، کەرامەتى ئەویان بریندار کرد، گىانی ئەویان پڕکرد لەزەھر. پاشان وەك لاشەيەكى مردو شۆھ ئەویان تووربايە ناو دەروونی دەریاوە! تا ماسیەکان ئەو بخۆن! بەلام شەپۆلەکان ئەویان ھەلگرت، ئەوناگای لەخۆی نەمابوو، بیهۆش بوو بوو! شەپۆلەکان ئەویان گەياندە دورگەى توور.

لینا ڕەنگ و بۆى شەپۆلى گرتبوو. چونکە شەپۆلەکان لە ڕيگەدا بۆ کەنار: ھەستیان بە ھاو دەرى و ھاوسۆزى کرد دەرھەق لینا. بۆیە کە گەيشتنە کەنار: لینایان سپارد بەو، چونکە دەیانزانى کە کەنار چاودیرى لینا لە ئەستۆ دەگریت.

لەدورگەيەكى بەریندا، لەکەنار دەریا، لەشى ئەویان سپارد بە کەناروتیشكى خۆر. خۆر ناگای لەبەسەرھاتەکانى لینا بوو. باى باکور چیرۆكى بەسەرھاتى لینای بۆ خۆر گێرا بوو، چونکە کاتیک ئەو بەسەرھاتە بەسەر لینا راویدا، خۆر گێرابوو، مانگ بەرى خۆرى گرتبوو ناواى لە خۆردەکرد پشتى گەرم بکاتەو!

کاتیک کە خۆر لینای بینى لە کەنار دەریا خوین لەزامەکانى دەتکیت، زۆر بەنەرمى دەستى ھینا بە روخسارى لینادا، بەوھەى لینا گۆرۆتاوى ھاتەوھە بەر، خۆى پروت و قووت کردەو، بەناوى دەریاچەى ئۆسگۆرد خۆى شۆرد. پاکژ پاکژ بوو، چونکە ھەوتجار خۆى شۆرد. نەیدەزانى سروشتى گۆراوھ بۆ شەپۆل!

ئەو بەیانىیە لینا شەکل و شۆھى گۆرابوو، گۆرانىكى ناشایانى باوهر، چونکە دوو شابالى تیشكىنى لى ڕوا بوو، بەلام خۆى نەیدەبینى! چونکە ھەستى بریندار بوو! کاتیک مرۆف ھەستەکانى ھەتک دەگریت، باوهر لەوئا مۆلەق دەبیت، خۆشى بە ھەستىارى ناگات! چونکە بەزیندوویى دەمریت! ھەن لەناوماندا بەمردوویى وەك زیندو دەژین. چونکە کەرامەتیاں برینداربوو، مرۆفیش تەنھا بە پایەدارى کەرامەتەوھە خۆشبین ژيان بەسەر دەبات، دەنا مردو ئاسا دەژى.

رېكەوت کەمىک یارىی لەگەڵ ھەستەکانى تور- (کە خواوھندى شەرو دەسەلاتە لە ئەفسانەى نەروىجیدا) دا کردبوو! بۆیە تور لەغەیبەوھە ھاتبوو بۆ ناوچەى ئۆسگۆرد بۆ دورگەى تور، بۆراوھەماسى، لەناوگەمىيەكى چارۆکەباردا دانیشتبوو چاوەروانى ماسیەكى دەکرد بىت بە قولاپەکەيەوھە، ئەنجام ماسیەكى گرت. ماسیەکە فەرمووى: بەرمبەد، نەینىيەکت پینەلیم.

تور کە بابى بوولە سروشتى خۆیدا، چونکە خۆى بە خواوھند و خواوھند دەسەلات دەزانى لە غەيبا: بەپێکەننەوھە فەرمووى: من لەھەموو نەینىيەکان تیندگەم. ماسیەکە فەرمووى: باشە، گەر وەھایە عیشق چىيە؟ توور دەستى نایە ژىر چەنەى، بەجەوھەرى خۆیدا کەوتە گەران بەدواى وەلامدا، بەلام تاقە وو شەيەک چىيە بەبیریدا نەھات، چونکە ئەو لەمىژ بوولەدورگەى تەنھاییدا دەژیا، ھیندەتەنھا ژیا بوو ھىچى لەبیرنەما بوو، خۆیەستى بە وەسف و پیاواھەلەدان بەر چاوى ئەویان تارىک کردبوو! چونکە خوودپەرست جوانىيەکانى دەورووبەرى خۆى نایینت.

کاتیک کە تیا ما، کە نەیتوانى وەلامى ماسیەکە بەداتەوھە، فەرمووى: ئەگەر نەینىيەکەم پینەلێى دەتخۆم. ماسیەکە ووتى: ئەگەر دەتوانى بمخۆ، بەلام لەداھاتوونا پەشیمان دەبیتەوھە. توور فەرمووى: ناچار تەرم بەرت بەدم.

ماسىيەكەي بەردا. ماسىيەكە بە توورى فەرموو: بىينە، والەبەردەمتدا مرۇقىكى بالدار ھەناسەدەدات! مرۇقىك بالەكانى لە شەپۇل دەچىت. بچۇ بەلايەو، ئەو مرۇقە كەدەتوانىت غەيب وراستى پىكەو گرى بدات. كەماسىيەكە تەواو بوو، سوپاسى توورى كرد، ووتى دەچم نوپۇزەكانم دەكەم. كاتىك توور كەمىك پامايانى ھاتەو كە چاوانى دەبىنىت، وەك ئەو ھى يەكەمجارى بىت جوانى بىبىنىت! ژيانى لە نوورىكى رۇشتىرا بىنى؟ لىناى بىنى، بىنى مرۇقىكى بال تىشكىن لە تىشكى رووناكى شەپۇل كە لە رەنگەكانى ئاوپۇزە دەچوو؛ لە ژىر پەردەى خۇرنا راکشاو! لەشى ھىندەى كەفى شەپۇلەكان نەرمە.. بەلكوو بووكىكى ئەفسانەى پرچ سىپى بىنى. پرچى لەناو شەپۇلەكاندا لەگەل كەناردا يارىى دەكرد. توور بىنى كە لىنا لە شەپۇل دەچىت.. دوو شابالى فرىشتەى ھەي! دووبال لە شەپۇل! بىنى شەپۇلەكان سەماى بۇ دەكەن.. لىناى بىنى راکشا بوو.. لە شىو ھى ئەو جوانەا كە من ھىشتا لە راستىدا وىنەيم نەكىشاو! بىنى لىنا ئاسمانى ناو بەخۇيدا، نوستوو، شەپۇلىش يارى بەپرچى دەكات، بىنى جوانى تىك تەك لەشى دەپروىت؛ بىنى رەنگەكانى ئاوپۇزە لە برىسكانەو ھى لەشى پەيكەرى سەير سەير لە ھەوانا نىشانى ئەو دەدەن! خەندەكانى تور بزوان، بەبزواندى خەندەكان توور يادى ھاتەو كە لەسروشتى ئافرەتدا حورمەتى ژيان ھەي، سىحرىكى ئەزەلى بوونى ھەي كە ھەستەكان گۇش دەكەن؛ كە بىر پر دەكەن لە ئارامى. تىگەي كە بەختىارى لە تەماشاكردنى ئافرەت دەزىت! تىگەيشت كە نەپىنەكانى بەختىارى تەنھاو تەنھا لاي ئافرەتە.

پاما، بەدىار لىناو، ھەوت شەوو ھەوت رۇژ نانىشت تەماشاي كرد، تەماشاي سىحرى جوانى، تەماشاي ژيان، چونكە لىنا زۇرماندوو بوو، لەخەونەكانىا رۇچوبوو نوستوو، خەوى بە توورەو دەبىنى.. توور كە لەژيانىدا ھەرگىز نەنووستوو، لەتەماشانا مەست بوو، دەبوىست سرى چاوكردنەو لىنا بىبىنىت، چاوپروان بوو تاوھكو ئەو لەخەو ھەستىت. تەماشاكانى كرديوو بە خۇراك لەھەر تەماشايەكدا ژەمەخۇراكىك دەروونى لىناى تىر دەكرد. توور باوھرى نەدەكرد ئەو مرۇق بىت كە بە دووبالەو ھەي لىنا پالگەوتوو، باوھرى نەدەكرد چونكە لەغەبىشدا مرۇقى بالدارى نەدىوو. نەدىوو مرۇق يان ئافرەت بالى شىو تىشكى ھەبىت، تىشكى وەك پەردى تەنك لە كەفى شەپۇل؛ نەبىستوو كە مرۇق ھەي دەتوانىت بىت بە شەپۇل، يان شەپۇلەكان مرۇق بن! سەرى دەسوورما لە عىشقدا! كاتىك لىنا چاوى كردهو، توورى بىنى وەكو بىتىكى سەير، وەكو پەيكەرىكى بوو چارمىشى لەدۇخى نوپۇزا تەماشاي ئەو دەكات! سەرى سوورما، زۇرسەرى سوورما، بىنى مرۇقىك نانىشتوو بەر دەمىدا لە تەماشاكانىدا مەستە.

بزەيەك لەسەر لىوتى ھەستەكانى لىنا ساپىژ دەكات. لىنا خۇى پىنەگىرا، خۇى دەخشان بەسەر زەويدا، ھىشتا گوروتاوى بەبەردا نەھاتىوو، ھىشتا لەش و دەروونى دىشا.. بەلام ھەستى دەكرد، ئەگەر بتوانىت لەمسى توور بىكات، دەتوانىت شىفا زامن بىكات.

بۇيە خۇى بەرەولاي توور كىش كرد، بەدەستى راستى دەستى بۇ نووكى پى توور برد.. كەمە كەمە دەستى بۇ دەستى ئەوبرد! توور مت بوو، گىژبوو، لىنا دەستى بۇھەمووگىانى ئەو برد، باوھرى نەدەكرد پەيكەرىك ھەبىت لەژياندا ھىندە ئاشنا بەدروونى!

ھەستەكانى خۇى بە تەماشاكردن تىماركرد، زۇربە نەرمى خۇى خزانە باوھشى توور-ھەو. توور بىدار بووھەو. كاتىك كە توور بىدار بووھەو، لىنا ھەستىكرد بە كەرامەتى ژيان دەت بە پەكەرەكە، ھەستىكرد ژيانى بەخشىو بەپەيكەرىك، چونكە توور مت بوو لە بىنىندا؛ وەك ئەو ھى ووشك بووبىت؛ يان پەيكەر بىت! وون بووبوولە سىحرى تەماشاي جوانىدا!

لينا كاتېك كه ههستيگړد دهستيگړي مېهره بان به سر پشتم وسينه وپرچ ومهك وسكيدا دهگريت. وهك نه وهى بگريت به نوای خویدا. وهك نه وهى له شى مندايېك بگريت. وهك نه وهى بيه ويت گيانى خوى برونيت. بريارى دا بۇ هه ميشه له گهل توردا بۇى. بۇ هه ميشه له عيشقى نه ونا دلسوزيت. به لام هيشتا بريارى نه وهى نه دابوو بدويت. نه واندنى وهكو ميخ به دهر وونى خویدا ناكوتابوو. سروشتى مرؤف وهه ايه. كاتېك كه زورى لينده گريت كاتېك كه كه رامه تى ناگير ده گريت. كاتېك كه نابرووى ده بريت. شتيك وون دهكات.

به هره يه كى لينده كه ويت. يا خود يه كيك له ويسته كانى داده خريت! شتيك له دهر وونيدا مات ده يتت. ههستيگ مان له خود ده گريت. يان مان له بېروله ش ده گريت. به كورتى ههستى خود ده مريت. تور كه يندار بووه ويستى باوه بركات. نه گه رچى باوه رى به پيامى ماسيه كه ش بوو: به لام باوه ريشى مؤلهق بوو له به رامه نه وراستيه نا. ده ويست بزانيت نه و فريشته چاوكوژه كه يه له كوئوه هاتوه. نه سلو فسلو چيه و كنيه؟ ده ويست بزانيت له چى ناسمانيكه وه دابه زيوه! ويستى بزانيت پيرى چى ناسمانيكه! كه كه و ته گفتر له گهل لينا نا. لينا بى وه لام بوو. واديار بوو له راستيدا زمانى. نووتقى له ده ستدايت! چونكه زورخوشحالانه ويستى وه لام بداته وه. ويستى وه لامى تور بداته وه. چونكه نازار هكانى ساپژ بوو بوون له باوه شى توردا. به لام كاتېك كه نه يتوانى نووتقى بخاته گه ر. تور ههستى كرد كه به هه له نا نه چو بوو. تيگه يى نه وه مرؤف نيه و پيريه. پيريه. چونكه دووبالى رووناكى هه يه له شه پؤل. دهسته كانى ليناى ماچكرد. سوو جده شى بوى برد. به ناسته م نه وى هه لگرت. نه وى له ناوگه ميه كه مى خویدا. له باوه شى خویدا پاراست. نياز هكانى له بل گرت. كه شتيه كه ريگاكاني غيب شاره زابوو. به ناوته ما له ورگه ي نوسگورد نوور نوور له چاو وون بوو. تاگه يشته وه ده رگه ي تور = تم ناوا.

تور كه سى نه بوو. تاكو تنه ده ژيا. مالىكى له خه ونه كانى خوى دروستكردبوو. له ومانه نا كومه ليك دلى سيبى رواندبوو. له ديزه مانه وه. تنه ها ورپى گوله كان بوو. نه وزمانى غه يى ده زانى. ده زانى وگوله كان به ويان فهرموو كه لينا له شى گوله كانه. كامه زانى ژيانى تور و ليناى پيكه وه به ستوه. نوای چنه ساليك تور و لينا له غه يه وه گه رانه وه. چونه وه بۇ سهر داني يه كه مين جيژوان. كه هه مان نورگه ي نوسگورد بوو و له وى كورپيكيان بوو. ناويان لينا - ساوا.

كاتېك ساوا له نايك بوو. زور جوان بوو. له پيكه رى ناود ده چوو. به لام بيخه وش نه بوو. نه ومانه دلى نه بوو! زور سهره. مرؤف نيه له م گويه دا بتوانيت به بن دل هه ل بكات وبۇى. كه چى نه ومانه ده يتوانى. نازانم چۆن. به لام مندا له به هه ر خه وشيكه وه نه گه ر ويستى ژيان بيه ويت. ده ژى. به تايه تى له ژيانى غه ييدا! بويه ساوا وهكو موعيزه يه كه ده ژيا!

تور و لينا زور دلسوزانه ساوايان گوش ده كرد. زور يان خوشده ويست. لينا ده زانى كه دلى ساوا له ناوگه شتيه كه مى چته كانى ده ريانا به جيماوه! تور به وهى نه ده زانى. چونكه نه گه ر بيزانيايه: نه وا توله ي ليناى لينده كرينه وه. دلى ساوايشى لينده ستاندينه وه. ساله كان تپه رين. مانگ و رؤژو سه عاته كان تپه رين. زور به ختير ده ژيان تور و ليناو ساوا. به لام خوشى بؤكس نيه تاسه ر.

شەویك لەشەوان مانگ گىرا، دىۋەكان بىداربونەوہ لەسەر زەمىن، تور لە نەينىيە زەمىنيەكان بەئاگا نەبوو، نەيدەزانی كە دىۋەكان توانای بىينى غەيبىيان ھەيە، نەيدەزانی كە دىۋەكان كاتىك دەبن بەيەك، ھەر دە دىۋە بەچاۋىك دەبينن. . لينا سەرگەرمى نواندى ساوا بوو، توور لەدارستانەكەى ئەو بەرەوہى دورگەى ئۆسگۇردا بەتەنھا دانىشتبوو چاۋەرۋانى شىتىك بوو، چونكە رۆژىك بەر لەوہ خەۋىكى دىبوو، لەخەويا دەنگىك لەغەيبەوہ بەوى راگەياندىبوو: كە مانگ گىرا بچۆ بۆ ناو دارستانى ئۆسگۇرد، لەوى بروسكەيەك دەيدات لەدلى زەمىن، لەویدا قارچكىك دەرويت، لەگەل خۆتدا بىيە، بىدە بە ساوا، دلى ساوا بە خواردى ئەو قارچكە گۆش دەيت، ساوا بەوہ ئاسايى دەيت، دلى لى دەرويت و سروشتى زىندوتى دەيت. چونكە ساوا زۆر بىئەست و سارد و تورەو بىژيان بوو، لينا لەگەل ساوا نا چاۋى چوۋە خەو، توور چاۋەرۋانى بروسكە بوو بىدات لەزەوى!

لەپر خۆيىك لەدەروونى دارستانەكەوہ لى پەيدا دەيت، خۆيىكى تارىك كە لەھەمان كاتدا دەچىتە خەونى لىناش، بەلام لينا لەبەر ئەوہى دلى نەدەھات سۆما تەنھا بەجىبەيلىت، لەبەرئەوہى خەزى نەكرد سۆما بىداربىتەوہ لەتارىكى مانگ گىراندا دووچارى ترس بيت، چارەنووسى توورى بىنى لەدارستانەكەنا، بىينى توور لەتارىكىدا گورز دەوشىنتىت، خىۋەكە تورە تر ھارتىر دەكات، سروشتى خۆيش وەھايە تازياتر تورەبيت، زياتر قەبارەى زلتىر دەيت، بگرە زۆرىش دەيت، دەيت بەدو بەسى، بە ھەرچەندىك بىەويت، بۆيە كاتىك مانگ دەگىرىت، سامىيەكان تەپل دەكوتن، زاگرۇسىيەكانىش تەنەكە دەكوتن، چونكە زرمەو دەنگ دووژە دىون مرۆف دەيتكە بەسوودى خۆى بەكارىان دەبات.

بەلام توور ئەو نەينىيەى باۋەرئەدەكرد، بگرە باۋەرىشى پىنەبوو! ئەو شەوہ بەر لە مانگ بەر بوون، توور بووہ خۇراكى خىۋەكان، خىۋەكان توورىان ھەلاھەلا كەرد و خواردىان!

دىۋەكان تورك و عارەب بوون، يەك بەوى ترىانى دەگوت: عافىت ئۆلسەن . كە لينا ئەو خەونەى بىنى، زياتر ساواى نووساند بەخۆيەوہ، كە رۆژ بۆوہ، كەمانگ بەرى خۆرى بەردا، لينا ساواى لەگەل خۆيدابرد تا چەپكىك گۆل لەسەر مەزارى تور دابىنت. . ھەرۋەھا بۆ دوايىن جار مائىناۋايى لە دورگەى ئۆسگۇرد بكات.

ئەو رۆژەى بە تەواۋى لەدارستانەكەنا بەسەربرد، قارچكەكەيشى دۆزىيەوہ دەرخواردى ساواى نا، ساوا دل لەسپنەيدا پرواۋ پىروو لە ژيان، پىروو لە گيان.

كەگەرئەوہ ناومال، ساوا بەنايىكى فەرموو: من بىرى باوكم دەكەم، بمبە بۆلاى باوكم! پىدەچوو دل لە ناو سنگىدا رۋابىت! پىدەچوو خەونەكەى توور راست بيت.

بۆيە رۆژى دوايى كاتىك كە لينا ساواى گرتە باۋەش، بۆيەكەمىن جار ھەستىكرد كە بالەپۇشنەكانى كار دەكەن، چونكە بەرلەوہ باۋەرى نەدەكرد بتوانىت بفرىت! چونكە نەيدەزانی كە خاۋەنى دوو بالە! بۆيە تور زۆر ھەولى لەگەلدا بوو تا باۋەر بكات: تا بالەكانى بەكار بەرىت، بەلام لينا نەيتوانىبوو.

ئەورۆژە كەتوانى بالەكانى بەكار بەرىت، بەلايەوہ سەيرنەبوو، چونكە دىۋەكان نەكشاپونەوہ، چونكە نە سامىيەكان، نە زاگرۇسىيەكان، نە ھىندىيە سورپىستەكان تەپل و تەنەكەو نمبكيان لە يادنەما بوو، تا بە زرمە و لىنان خىۋەكان دووربەخەنەوہ، خىۋەكان ترسيان بلاو دەكردەوہ، مرۆفیان دەخوارد، سەريان دەبرى خۆينىان دەخواردەوہ، خۆينى مندا، ئافرەت، و لاوان.

لينا نەگەرچى نەيدەتوانى نىشتىمانى باۋانى جىبەيلىت، ناچار بوو لە پىتاۋى مانەوہو سەرفرازى ساۋانا بالەكانى بخاتەگەر، چونكە سەرزەمىن پىس و بۆگەن بوو بە كەردەوہى نزيوى خىۋەكان، كات لەسەر زەوى وەستا بوو!

ژینگه پهنگی بزړکابوو، خور له بورگه ی ئوسگورد هه لڼه دهات، لایه کی زمین ناهاوسه ننگ بوو، زمین له وده بابو داته پیت! ناچارانه ساوای له بهر وکی خوی له باوهش گرت و دای له شهقه ی بال و فری.. فری تا له چاری ختوه کمان وون بوون.

کاتیک به سر هه وره کاندنا سرکه وت، له سر په له هه وره یکه وه به واق وړماوی، به سر سورمانیکی زور سهره وه، بینیی درهختیکی مه زن بهر ولای ئه وان هه نگو دهنیت ویت، درهختیک که پینده چوو پیشتر له خه وندا درکی به بوونی کر بیت، بینیی درهخته که له سره سری مرؤفیکی مه زن راگیراوه و لوق وپوپی به کاکیشاندا دهنیتتوه، پیته کی له ناسمانه و پیته کی له زمین، له چواردهوری ئه و درهخته ملیونه ها بالدهی گیانیی بال لیکه دهن، ملیونه ها دللی رنگا وره نگی بینیی، دللی سپی، که سک و سؤر، دللی په مهبی پرته قالی شین، وکوژه کی، دلی گه وره وگچکه، دللی مرؤف، ناژهل، دللی بهر دودار، نهرمو رهق! دللی خاکی، ناوی و ناگری و هه وایی. هه ندیک جار دؤخی دهرکه وتنی مرؤفی بیولاتی و هک که شتیبه کی مه زن ده بینیی! له ناو هه موو دلله کاندنا ساوادللی تور-ی باوکی بینیی، له باوهشی لینا دهریه ریو به بچ یاریده بهر وه درهخته که له کامه رانیبه کی بیسنوردا فری.. لینا له خوشیدا دهستی گرتیوو به ده میبه وه، هه نسکه کانی تیکه ل به فرمیسه کانی ده بوون، زمانی پڑا، له خوشیدا هاواری ده کرد: ساوا ئه وه تووره بانگمان ده کات. بهر جوړه لینا ساوا که یشتنه درهختی زه مان وئاوینته ی گیانیی تور بوون، په کم مرؤف بوون توانییان به بچ ریگه نیشان دهر، به بچ ئه وهی به توله ریگه ی رؤشنا پیدا له پرده که بهر نه وه، درهختی زه مان بینیی! په کم وچه ی مرؤفیش بوون که توانییان به بیبال و به بال بفرن، بهر وه هیواکانیان. چونکه نهرم که سیکه که له ژیاندا هه ست به عیشق بکات. ئه و که سه ی دهستی بهر دهستی خوشه ویستیک که وتی: یان و هک هاوری و هاوسؤر دهستی که سیکه گرتییت، له ژیانی ناها ترونا و هک هاوسه رو هاوگیان و هاوری به په کتری ده گنه وه.

بالنده ی شوه شیت ووتی: له م چیرؤکه دا درهختی زه مان ده بینیم، ولاتیک ده بینم پی دلین قوتبی گیان، عیشقی ژیان. زانستیک فیتر دهم، زانستی خاموش.

دوو میروله ی بچکوله و وردیلانه له ولای میروله کانی تره وه خویان له په کتری هه لده سوو.. پییان خوش بوو له شیان په کتری گهرم بکاته وه.. هه ستیان پر بوو له خوشه ویستی.. نایکی په کیک له وان فهرمووی: ناییت له و تمه نه نا خوشه ویستی بکن. باوکی میروله که بولاندی و فهرمووی: چون دلته هیئای نافرته، چون توانیت بییت به موو له نیوان دوو په یامی جواندا؟ ئه وان سره گرمی خوشه ویستین. چونکه ئه وهی له و تمه نه نا خوشه ویستی هه ست پی نه کات، هه رگیز هه ستی پی ناکات. واز له و وردیلانه بیته.. با هاوری و هاوگیان و هاو بیر بن.

که کات و هستا: من له بهر به یانی بیست و په که می سالیکندا بووم! ده توانم بلیم له ئیسراو میعراجی خؤمدا بووم. کاتیک که میروله کان هاتن و تیم ورووکان.. من هه ستم به ته نه ییه کی کوشنده ده کرد.. له ولاتی بهر به بیگانه ته ماشا ده کرام. بیگانه یان به نه خوش و درنده و ناشارستانی ته ماشا ده کرد. که س گرنگی به منی ناموو ماندوو نه دها، که س ریزی لینه ده گرتیم؛ کاتیکیش رووم ده کرده هه نافرته تیکی جوان؛ بزیه کی زویر و قیزه نهری و هک تیری ژهرین تینده گرتیم.. میروله کان دلنه واییان ده کردیم.. میروله سیپیه کان ده هاتن بؤ لام له خه ونا.. منیش شه کراوو ئاردم بؤ ناده نان و میوانداریتیم ده کردیم. ئه گهر ئه وان نه بوونایه، ته نه یی و بچ هاو ده می شیتی ده کردیم. چونکه بیوه کانی ولاتی بهر زانان له تیکدانی مرؤفی بیگانه!

مېرولەيەكى زانا لە باسى خۆشەويستىدا؛ كە چىرۆكەكى منى لەبەر بوو؛ ئەو چىرۆكەكى بۇ بالىدە شەو شىتەم گىراپەوه!

فەرمووى ھەز دەكەم منىش چىرۆكەكى خۆت بۇ باس بىكەم. فەرمووم؛ گويم لىتە بەرېز مېرولە گيان.. چونكە قوتايى زانست؛ بۇ كەمترىن زانست دەچەمىتەوه. من بەھرە لە مېرووش وەردەگرم. مېرولەكە رەش بوو؛ بەلام لەبەر خاترى من؛ يان دەشىت لەبەر ئەوئەى نيازى خويندەوئەى ھەبوو؛ لە چاوترووكانىكا رەنگى گۆرا بە سپى و ئاويژەيى.. سلأوى لە ھەزەرەتى نوح كەرد.. پاشان فەرمووى؛ لە ژيانى پىشووئەى؛ من مەرفى بووم.. لە نوورگەى ئۆسگۆرد دەژيام؛ كارىكى خۆشم دەكرد، پزىشك بووم؛ ئىوارەيەكيان لە دارستانەكەى ئۆسگۆردا پياسەم دەكرد.. لە برى نوئىژ؛ پياسەو تەماشام دەكرد.. تەماشاي ھەورەكان و باكاز و شەمال.. تەماشاي بالىدەكان و درەختەكانم دەكرد.. گويم لە غەمەكانى خواكان دەگرت.. دەروونى جوانەكانى ئۆسگۆردم دەلاواندەوه.. كەچى تەنھا بووم.

ئەو ئىوارەيە؛ لەناو چەقى دارستانەكەدا لەبرى نوئىژ، پياسەم دەكرد.. لە پىر چاوم بەرپىيە سەر ديمەنىكى سەير.. بىنىم فرىدا.. ي خواوئەندى نايك، خواوئەندى شەپ مەشقى تەور وەشاندى دەكرد.. بە تەورەكانى كەوتبوو و ئىزى دارستان، بالىدەكان دەيانقىزاندى.. من ھىندە سەرم لە نىشانە پىكان و زېردەستى ئەو سوومابوو؛ ئەمدەزانى چى دەكەم و لەكوويام؛ بۆيە لە ناكاو، تەورىك سىنگى شەقى كەردم و خرم لەسەر دلم چەقى. كە لەشم بە زەبرى تەورەكە نەيتوانى وەك قەدى درەختە مەزەكان دوولا لەت بىتت؛ زانىم و تىگەيشتم كە فرىدا مەبەستى ئەبوو.. يان منى نە بىيىنەوه. كە خوينى دلم فىچقەى گەيشتە سەر سىنگى رووتى؛ چاوبەندى لايرد.. توومەس بە چاوبى بەستراوئەوه مەشقى دەكرد؛ كە يەكتىمان بىنى؛ نووچارى دەردىكى سەير بووين؛ ھەردووكمان لەخۆوئە لەيەكتى بوورىن. ھەردووكمان ھەستمان بە خۆشەويستى دەكرد. فېرېووين كە خۆشەويستى و لىئوورن لە دەروونماندا گۆشكەين. توومەس لىئوورن، تەنھا لىئوورن شفاى شەقبوونى سىنگى من بوو.. من لوئىدا لە زانستى لىئوورن تىگەيشتم.

چونكە مەرفى دەبىت لەو كەسە بىورىت كە بىمەبەست دەبىتە ھۆى زەبر گەياندىن بەو؛ پاشان فرىدا بەپەلە ھات بە لامەوه.. تەورەكەى لەسەر دلم دەركىشا.. خوين ھىندەى تر دەلاندى.. كانىيەك لەوئىدا ھەلتوقى.. چونكە خوينى من سپى بوو.. يان بىزەنگ و ئاويژەيى بوو.. پاشان بە لىوئە لەرزۆكى فەرمووى؛ چۆنە نازارت پى ناگات؟ فەرمووم؛ سروشتى من وەھايە، لەو كاتەدا كە ھەرمەس دەھىنم؛ لەبەر چاوبى خۆشەويستەكانم مەتىن دەردەكەوم.. لە پىش چاوبى نوژمنا مەتىن تر. تۆش ھەم ئۆست و ھەم نوژمى.. بەلام لىئوورن گيان تىمار دەكات. منىش گيانپەرورەرم. لەبەر دەمى عىشق و وەفاو خۆشەويستىدا، مردن زەفەرم پى نابات، نازارەكانىش خۆشن.

فەرمووم؛ نازارى كەسىك كە مەبەستى نازارىن نىيە، ژانى كەمە. من ژانى تەورى تۆ ھەست پى دەكەم، بەلام نازارى كەمە. نازارىكى خۆش، چونكە من بەو نازارە پاداشتى جوانى دەدەمەوه. بىبوورە كە من ناگانار ئەبووم، چونكە دەزانم ئىشى من لە دەروونى تۆدا زياترە. فرىدا بەوئە كەوتە گريان، پرمەى لى ھەستا. دەمى نايە ناو دەم و برىيەكانمى سارىژ كەرد.. دەمى لە دەم جيا نەكردەوه، چونكە ئاويئەى يەكتىرى بووين.

بە خۆشىەوه، ئەو ئىوارەيە گەرامەوه بۇ مال.. لە رىگەدا بە خوينى سپى گەشم؛ تولى رىگايەكم بۇ ئەوانەى لوئى خۆم نەخشە كىشا.. وەك ئەوئەى فەردە گەچ رۆ بىكرىت؛ ھەنگاومەكانم سپى دەبوون. لە رىگەمدا بەر لەوئەى سنوورى دارستانەكە بەجى بەئىلم؛ خواوئەندى راو؛ ديانا لى نازدارو پى عىشوم بىنى، مانگى كرىبوو بە گوارە، و بە تەوقەى پىرچى پەخشانى لە ھەوادا.. دەست و پىئوئەندو سەگەكانى

پاوی له گه ل خویدا پښو: تیرو کهوانی پراویشی له دهست بوو. بینیم مهمکی خری وهک ههناری پر به چن: دله ریه وه به دم رږیینه وه. ترسام له وهی نهکا نهویش تیر بارانم بکات! به لام نهو ووریا بوو. که بینیم شله ژا. ترسا. هله ناوان تفاقى راوی ناوا هات به لامه وه: به سه گه کانی فرموو راکشین. به که نیزه کاکانی فرموو: یاریده بدن تا پراکشیت: تا پشوویهک بدات. نهوانیش وهایان کرد. منیان له سر له شی گهرمی سه گه کان پالخت. پاشان خواوهندی راو به دهستی خوئی کهوته تیمارکردنی شه به قی سر دللم. دللمی هینایه وه بار. نهوهی به چاوتروکانیک کرد. به خندهیهکی شیرین. نهو حه زرده پیروزه منی پزیشکی به خندهیهک له مردن درباز کرد. پاشان به هیواشی لئی پرسیم: کی وای لیکرییت؟ ووتم: فریدای خواوهندی دایک.

له دللی خویدا بریاری نا گلهیی له فریدا بکات. بویه من فرمووم: ناخر نهو مه بهستی نه بوو. نهو مه شقی دکرد. منیش له حه شمه تی سه رسوورمانم له جوانیی نهو: سه رم لیشیوا! نه زمانی به کویدا ری دهکم! بویه نهو بهر له نیوه عیشقی خوئی پیم ناو ناوای لیبور دنیسی نه کرد.

کاتیک میروله که نهو چیرۆکهی بو گپرامه وه: بینیم میروله کان گشتیان وه ستاون و گویمان گرتوه. هه موویان پیکه وه کهوته چه پله کووتان. منیش هه مان شیوه. فرمووم: چیرۆکیکی جوانه. میروله که به شانازییه کی مه زنه وه فرمووی: سووپاس.

میروله کان پیکه وه فرموویان: لیبور دن درهختیکی مه زنه: له مه له که تی خوشه ویستیدا درپویت. هه موو که سیک ناتوانیت لیبور دنی هیندهی ناسمانه کان به رین بیت. یان لیبور دنی هیندهی درهختی ژیان مه زن بیت. لیبورو هه م خوئی هه م خواوهندی خوئی دناسیت.

تاپتۇرى عىشىق

جارىكياڭ بەر لەۋەستانى كات. زۇر ماندوو بووم؛ حەزم دەكرد بنووم. چونكە من كەم دەنووم. چونكە ئەو مۇرقەي تەنھا بەجى بمىنىت ھەمىشە نادلىيا دەبىت. دەتوانم بلېم ئەگەر زوربەي كاتەكانىشى بە نووستنەۋە بەسەر بەرەيت؛ بىندارە لە نووستندا! ھەرۋەھا مۇرقى ۋەھا تەنھا بە خەو دەتوانىت چىژ لە خۇشىي راستىيە پۇژەكىيەكان بىنىت! بۇيەلە خەونا يان بە زىندەخەو پۇيشتم، چووم بۇ سەيرى گولزار. ئىۋارەيەكى فىنك بۇنخۇش، لە گەشتا بووم! چونكە گەشتەكانى من ۋەك گەشتى خەلكى ناسايى نىين! من لەخەۋىشدا كاتىك دەچمەمىۋانىي سىروشت وگولزار رىژىكى زۇر لەكەرامەتى خاك دەگرم، بە بىزەۋە پى بەخاكدا نانم، پۇز بەسەر زەۋىدا لىنادەم.. حەز دەكەم ۋا پىي خۇم دابنىم كەزەمىن ھە ست بەرپىز بىكات. يان بەلای كەمەۋە، مىرۋەلەيەك نازارى پى نەگات.

ئەو ئىۋارەيە زو خۇر ئاۋابوو و پووناكى پىشتى تىكرىم.. لەو كاتەدا لەزىندەخەو راچەنىم! سەيرم لىھات، كەبىندار بوومەۋە لەناو ژوررى زىندانەكەمدا نەمابووم.. توومەس بەدەم خەۋە ۋە پۇيشتبووم! توومەس لە خەونمدا ئازاد بووم! بۇيە كە چاوم كىردەۋە بىنىم لەھەمان جىگە دام كە لە زىندەخەۋەنەكەمدا لىي بووم، ۋاتە لەناو چىمەن وگولزاردا، كاتىش ھەمان كات بوو، ۋاتە ئىۋارە بوو.. بەلام ھەستىم جوبا بوو، حەزم لە پىياسە نەبوو، چونكە لەزەۋى وچىمەن و سىروشت زوۋىر بووم.. ماۋەيەك بوو خووم گرتىوو بەژۋورەكەمەۋە كە ناوم لىنابوو زىندان.. بۇيە كە خۇر بەرەۋ ئاۋابوو دەچوو، بەدىار زەۋىيەكى تازە كىلراۋەۋە لەبن درەختىكدا دانىشتىم.. بە گلەيى نىيازەكانم كرتە دل ۋەگەل گول ۋ خۇل ۋخاكدا دەدووام.. لەو ناۋەدا ئافرەتىكم بىنى لەگەل سەگەكەيدا پىياسەي دەكرد. كاتىك منى بىنى ترسا! پىدەچوو نە زانىت چى بىكات! دەيوست نىشانم بدات كەسەگەكەي بەھىزەۋ دەتوانىت پەلامارم بدات. ھىچ ئاگادارى گىانى من نەبوو؛ چونكە من لەۋىدا بىۋەي دانىشتىبووم نوپۇژم دەكرد بۇ خاك ۋ گول ۋگىاۋ سىروشت. ئەۋىش تا زىاتر بەرەۋ لای من دەھات زىاترخۇي لەمن دەپاراست! زىاتر بىرى منى لە نوپۇژەكانم دەپساند، چونكە گىانى ئەو پاكژ نەبوو. كاتىك تەۋاۋ نىزىك بوۋەۋە، كەمىك ھىمن بوۋەۋە. چونكە ناسىمىيەۋە، منىش ئەوم ناسىيەۋە. چونكە خواۋەندى عىشق بوو! پاش ئەۋەي سلاۋى لىم كىرد؛ من ھىچم بۇ لەزار نەھاتەدەر! لەحەشمەتا خەپە سابووم! چونكە باۋەرم نەدەكرد خواۋەندى عىشق ھىندە بەد گومان بىت بەرامبەر بە كە سىكى ۋەك من. ئەمدەزانى چى بلېم، چونكە فىر نىم لەبەر دەمى عەرشى عەشقا ناشىرىن بدوۋم!

يا خوانەخۋاستەھەلەيەك بىكەم! بىنىم، عىشق خەندەيەكى زەھراۋىي تىگرتىم.. خەندەكەي بوو بەگورگ.. منىش بچووك بوومەۋە، بووم بە خەندەيەك، فەرمووم: من پەيامى گولم پىيە، ھەست بەسۇزى شەمال دەكەم، لەخەندەي عىشقى سەردەم تى تاگەم! نازانم بۇچى ئافرەتانى ئەم سەردەمە خەندەكانىان بۇنى ژەنگى لى دىت! نازانم بۇ خەندەكانىان دۇراندوۋە!؟

عیشق فەرمووی چونکە ژیان زیرە. چونکە ژیان ماناكانی لە دەست داو: تۆ ناتوانی
رژگاری بکەیت. فەرمووم: من بە خەندەیک جیهان رژگار دەکەم. ژیانیش دەبەخشم بە
دەروون.

عیشق ژیانى نیشان دام. بىنیم ژیان بوو بە هەزاران کەرتەو. کەرتىكى ماددى سڤ
كەرى بە دەرزى لەخۆى دەداو گالتهى بە چاره نووسى خۆى دەکرد. كەرتىكى تری لە
خەستەخانە كەوتبوو پەركەمى دەگرت. كەرتىكى تری لەشى بى ئەواو بى سۆز- بوبوو بە
سۆزانی، كەرتىكى تری مندالی خوارو خىچ و ئىفلىج و شىت و سەقەتى لى دەبوو. هەر
كەرتەو بە جۆرىك شیواوو زەلیل بوو، بە جۆرىك كە برىندار دەبووم بە تەماشای! كەژیانم
بىنى، هیندەى تر حەپەسام!

نازانم چۆن باسى بىننى ئەو ساتەت بۆ بکەم كەژیانم تیا دی؟!
خەلكینه، خوینەرى نازیز، وانەزانن كەمن باسى وریئەكانى عیشق و خواوەندو وریئەى بت
و فریشتەكانت بۆ دەكەم. نا، من لەم فەرموودانەمدا پەيامى عیشقم پێئە. بۆتان نىئە وەك
بابایەكى شەهو پەرسەت لەعیشقى من بروانن، نەخیز كەس بۆى نىئە عیشق بەویستی ماددى
ولەشى هەلبەسەنگینیت. چونكە عاشق كەسێكە دەتوانیت بەبالەكانى ئاھوارمازدا بفریت.
عاشق دەتوانیت لەگەڵ هەموو فریشتەكاندا بدوویت، بنووت، یاری بكات. دەتوانیت گەشت
بەھەموو گەردوونەكاندا بكات. عاشق كەسێكە دەبىنیت، هەست دەكات. داھینەر و بەھیزو مە
تىنە.

عیشق مەملەكەتى بوونە: لەھەستکردن بەجوانیدا. جوانى بوونەوەرەكان. جوانى
فریشتەو خواكان! وانەزانن كە خواكان گشتیان نۆر بوون، یان تەنھان! عیشق
بوونەوهرى دروست كەردووو لەمێژە بەرپۆھشى دەبات!
وانەزانى لەمەودوا بتوانیت من فیر بکەیت كەخواوەند تاكوو تەنھایە! نا.. لەگەڵ ریزمدا بۆ
ئىسلام. خواكان لەگەردوونى عیشقى مندا زۆر بەیان مینینەن و ئافرەتى فریشتە شیوەن.
ھىچیان ھىچبىیان لەسەر نەكردوو! من ھەموویانم دیو. بتەكانیش بەشیوھى بتى دایك،
بتى حەزرتى حەوا، ماریا، فینۆس، بتى چۆنۆ، دافنى، ديانا، لەئاسمانى دەروونى مندا،
نازادانە لەگەشتدان. دەگەرین و من فیر دەكەن.

دەزانیت فیری چیم دەكەن؟ فیری ئەوھى كەنەھێلم لەمەودوا چىتر ھەست بەتەنھا بوونى
خواكان بکەم. دەبیت بچم بىم بەپاسەوانى فریشتەكان. ئەو فریشتانەى كەماندوون،
ھیندە منىیان لەسەر بالى خۆیان گەراندوو بە گەردوونى جوانیدا! وانەزانیت من
جوانىم نەدیو، یان لەزەتم لەجوانى نەبردوو!
لەگەردوونى جوانیدا: فریشتەكان ھەموو خۆزگەكانم دەخەنەبەر دەم. ئەوان لەخواكان
جوانتر بەبەر دەمدا دەرۆن، دەفرن. پەرسەتارى دەكەن. پەرسەتارى گەورەبى و مەزنى
مروؤف. فریشتەكانیش حەزو خۆشەویستى و ھەست و عیشقیان ھەيە. بالدارو بى
بالیشیان ھەيە. فریشتەكان سۆزى دایك و عیشقى مۆسیقان، لەگەردوونەكانى مندا دین
و دەچن، شەووڕۆژ لەپاسى مندان.

چونکه دهرانن كۆمه لئيك جه ندرمه ي پيس؛ به ناوي ئيسلامه وه، بوونه ته كيچ و چوونه ته ناو كه ولي مرؤفه كان، ده يانه ويته بهرق و كينه و ترس مرؤفايه تي چاو ترس بگهن. ده يانه ويته باوه ري خوا بشيويين، چونكه خوا شه ري ناويته، خوا وه ند زور له شه ر دهرستت. به لام باش گويم ليبنگرن؛ نه گهر شه ري هه موو. تاريكي و نه هريمه نه كان يهك بگرن، ناتوانن ته نها بتيكي خوا وه ندي جواني له گهر دووني مندا تي كيشكينن.. نه خوازه لا بتوانن ده ست بؤ خوا وه ندي دايك به رن و سه ري بپرن!

من پرم له توورپه يي فريشته كان.. هاتووم چهنجه ده كم به چالي چاوي تاريكي نه هريمه نه كاندا و ده مووي ده روازيه كي روشن، كوونيكي رووناك له چاوياندا هه ليكولم تا روشنايي بيبنن.. من دوور من نيم و دوستم، هاتووم كۆمه لئيك چاوو ده ست ولچوليوي براو و سه ري قرتاوي مه سيح و ماريكا كم پييه.. ده موويته به نامانه ت بيانگه رينمه وه ناو ره چه له ك و مه مله كه تي هه زه رتي نوح.. بيانگه رينمه وه ناو ژيان. كه چي ژيان هينده ماندووه نه بيتته وه! نازانم چي بكه م!

ده موويته پيتان بلئم نه م هه موو په يكه ر و بت و خوايانه گشتيان په نايان هيناوه ته به ر من.. گشتيان تكاتان ليده كه ن شتنيك بؤ خوا وه ندي جواني و خوا وه ندي دايك بگهن.. چونكه نه وان له ناسمانه كاندا بيخه وو و هه رزو ترساوو توورپه ن.. چاوهر پواني بيدار بوونه وي نه وي هه زه رتي نوح ده كه ن.. چونكه نه وانيش سه ريان لي شيو اووه.

جا بؤيه تكاتان ليده كه م له فه رمووده كانني نه م كتئبه تيگه ن.. چونكه لي ره دا خوا كان هه ست به پشوو ده كه ن.. خوا كانني گهر دووني نه م كتئبه پرن له نازادبي نه وين؛ پرن له ژيان.. له تي كه ل بووني خوا كان، بته كان، هاو پري و هاوس و مرؤفه كان پرن له بانگي يه كگرتن. نه وان په نايان هيناوه ته به ر من، چونكه شه يتانه كان، ديوه كان رووي زه مينيان تاريك كر دووه، ديو كه ليك له ئيوه ي دا كير كر دووه. ديوه كان خه نده ي ژيانيان شيو اندووه! ژيان گياني ئالووه بووه. ژيان خه نده كانني وونكر دووه.

مرؤفي ره سه ن كه نه م كتئبه ده خو ئينته وه، پئويسته به خوي بليت: به لي نووسه ر راست ده كات، من له عيشق تي ده كه م.. من ده توانم سنوور بؤ ديوه كانني جيهان دا بنيم. من ئيامم، قه شه م بيسكو ب و راهيب و بووداو په يام به ري جواني و هونه رم. من خه نده كانني ژيانم. هه ست و سوزي دؤعاو ژيان و فاتيمه و له يلاو هتسم..

(به لام له وانه نيم كه باش باس نه كراون لي ره دا!) من فه يله سو فئكي گهر دووني هونه رم.. هاتووم باسي داستانه كانني هه زه رتي نوح-تان بؤ ده كه م. من بابايه كي ماندوو شه كه ته م پيرم له په يامي جواني.. من خاوه ني گهر دووني عيشقم.. ده توانم به عيشق جيهان رزگار بكه م.. هاتووم هه مووتان بخه مه گريان، فيرتان بكه م ريز له گريان و پي كه نينه كاننتان بگرن.. ده بيت وينه ي خه نده ي عيشق له سه ر ديوا ري ماله كاننتان هه لواسن.. ده بيت فير بن جه زاي تاوا نه كاننتان بده نه وه. كاتي نه وه هاتوو ه كات را بگري ن، تا شتيك فير بين.. تا تيگه ن كه ژيان و هها ناچي ته سه ر. ده بيت له خوتان خوش ين!

نه م كتئبه مولكي جيهان هه به سوودي شه ر ناويته.. چونكه من ناو بوو ژي كه ري خوا وه ندو نه هريمه نم.. خوا وه ند ده فه رموويته: من نه هريمه نم دروست نه كر دووه.. له ناويشي نا به م، به لكوو ته نها مرؤف خوي ده توانيت سنوور بؤ هه موو هيزي ك دا بنيت، مرؤف ده توانيت

خوارەند بېنیت. مۆڤ تەنھا بە بالی عیشق دەتوانیت بەهەموو گەردوونەکاندا بفریت..
عیشق کەرەمتی مۆڤقايەتیبە بە ملیۆنەها بال دەفریت.. کئ دەتوانیت بېگریت یان سەری
بیریت؟ کئ دەتوانیت؟ من تەحەددای هەموو جیهان دەکەم، بائین، گەر دەتوانن عیشقی من
لەناو بەرن.. من پەيامی حەزرتی نوح-م.

هەموو ئایینەکان باوەریان بەبوونی من هەیه. من لەسەری حەزرتی نوحەو بەبانگ دەدەم؛
دەفرەمووم: جیهان بەلینووردن وهاوکاری و خۆشەویستی رزگاری دەبیت. بە دلنیایی
ئافرەتان، بە نیشاناندانی خەندەکانی ئەوان.

خۆشەویستی تۆویکی خێرە من دەچینم، خەندە ئافرەتی پیرۆز پەيامە و لەشیوەی دلنی
سپیدا، لەشیوەی گەلانا لەشیوەی تەماشای جوانەکان دروستیان دەکەم.. دەیان نیرم بۆ
جیهان، دەیان بەخشمەو.. من هاتووم لەخۆشەویستیدا بتویمەو: ژیان بلاوینمەو: هاتووم
مۆڤقايەتی پر بکەم لە هەستی هونەر و جوانی. لەووشەکانم کەشتییەک، نیشتیمانیک، بۆ
بئولات دروست دەکەم، کەشتییەکە ی حەزرتی نوح.

لەو خەیلانەدا بووم.. زرم کات وەستا.. شتیک بەخەیاڵدا هات.. ژیان لەبەرچاوم ئەما!
خوارەندی عیشق بەتەنھا بەجی هیشتم. شتیک هات..

مێرولەیهکی سپیی جوانی بالدار هات.. هات لەسەر پەنجەیی شایەتەمانم نیشتهو، سلاویکی
لیکرم و فەرمووی: بگەرێرەو بە بۆ نیشتیمانی نوح. میلەتی نوح چاوەریت دەکات. برۆ
بە مامۆستا لەگوندیکدا حیکایەتی مامۆستا مێش بۆ مندالان باس بکە. باسی ئەفسانە
کانی مندالیی حەزرتی نوح، سلاوی خۆی لیبیت. هەستە کوپم.. برۆ، وانه نەستەقەکانت،
پەيامی خاوەکان بکە بە پەخشانی کوردی و بیکە بە وانه بۆ مندالانی هەموو جیهان.

منیش نووستم. لەجینگەیی خۆمدا راکشام. چونکە حەزرتی مێرولە دوعای بەسەردا خویندم..
لەخەوندا دوو فریشتە هاتن، هەردووکیان سپی. دوو شابالی مەتینیان لەسەر شانم
رواند.. فەرموویان: بفرە بەناوی حەزرتی نوح. منیش فریم. فریم.. فریم.. تاگەییەسەر
کانییەک لەکانییە سازکارەکانی کوردستان، لەوئ لەنگەرم گرت و بەماندوویی لەئافرەتیکی
جوانم پریسی بۆ جامیک ئاو. ئافرەتەکە یەکاویەک لەدوعا دەچوو.. لەپێشدا تەماشایەکی
تیگرت: بەو شۆینەواری شەکەتی لەگیاندا ریشەکیش کرد.. پاشان لەبری جامی ئاو،
جامیک دۆی پئ دام.. فەرمووی: فەرموو برام.

ئەم بەسەر هاتەوای ناییت. چونکە مێرولە کەبێداری کردمەو.. بۆیە لەهاهاتوودا باسی وانه
کانی مێرولەتان بۆ دەکەم. چونکە من لەجیهانی خەیاڵدا مامۆستای مندالانم. ئەفسانەیی
مێرولەکان بە خەیاڵ بۆ مندالان باس دەکەم.

تابلوی چووتیون

ئەزانم باوهر بەراوەستاندنی کات ناکەیت، ئەزانم! بەلام دڵنیام ئەگەر بیتو سەیری میلی کاتژمێر بکەیت، دەبینیت لەنیوان چرکەکاندا میلی خوولەکژمێر رادەوێت، لەویدا کات دەوێت، لەوچاوترووکاندا گیانیک دەمریت گیانیکیش دەزیت.. کەکات وەستا، من لەدووڕگەهی هەستکردن بەکەمیدا هەستم بەتەنهایی دەکرد، بەزەبیم بەخۆمدا دەهاتەو.. گویم لیبوونافرهتییکی جواکیلهی شەرم، کە لەمێژبوو لەتاو گەران بەدوای خەندەکانی خۆیدا ماندوو بوو، لەبەردەم پەنجەرەهی مالهکەمدا رادەوێت، هەلدەلەرزێ و سەرماي بوولەگەل بـیویکنا لەتاریکییدا دەبوا! نازانم چی رویدەدا.. زۆری نەبرد تەق تەق لەشووشەیی پەنجەرەکەیی نام. من سەرگەرمی هۆنینهووی هۆنراوێکەیی بووم بۆگەردنی ئەو، سەیری تابلویەکی خۆم دەکرد کە بەرلەسالانیک لەوێ وپیش بۆ دراوستیەکم دروست کردبوو، تابلۆکەم ناوی هەستکردن بە نییانی بوو.

کاتیک کەسەرم هەلبێری، ئەوم بینی هەلدەلەرزیت، سەرمايەتی. ووتی: دەتوانیت کەمێک گەرم بکەیتەو؟ بەتەنیا لەمالهوه سەرمايە، دەترسم، بـیوێکان بانگم دەکەن.

وتم ئەی نایینی من لێرەدا پاسەوانی جوانیی تووم؟ فەرمووی دەتوانم ئەمشەو لەپال تۆنا بنوم؟ دەتوانم بێمە ژورئ؟ فەرمووم مائی خۆتە، کیزۆلەیهکی وەک تۆ جوان چرایەکە مال و دەروون پووناک دەکاتەو. هاتە ژورئ، ژورورەکم ناگیرسا بەنووری خەندەیی.. میلی کاتژمێرەکە وەستا.. ئەویش لەگەل مندا، من لەگەل ئەویدا پیکەو سەیری تابلۆکەمان کرد، فەرمووی: ئەو تابلۆیە زۆر جوانە کەیی دروست کردوو؟

فەرمووم ئەو تابلۆی هەستکردن بەنییانییە.. لەوکاتەدا کە جارێکی تر میلی کاتژمێرەکە رادەوێت، تووکی دەستم بەر تووکی نەرم و زەردی مەچەکی کەوت، بە پیکەوت ختووکە بەر گیانی کەوت.. مووی مەچەکی هەردوێکمان، خۆشایان پینگەیشت، دەستمان داوای دەستی یەکتیری کرد، لیومان بەلئوی یەکتیریا نووسا، دلمان پیکەو ترپەیی دەهات، هەستمان تیکەل بەهەستی یەکتیری بوو، من لەویدا دەفیرم و ئەویش لە مندا دەنیشتەو، لەناو دەمیدا ناوی ژیان، شیلەیی گیانم مژی، ئەویش دەپارایەو، دەیکووت: نا، توخوا مەمک بۆمژە، دەست بۆ هەموو گیانم بەرە، تیکەلم بە، خۆشم کە، لامل و پرومەتم بۆن بکە، دەستت بخەرە ناو دەستم، بمرگێر بە گەردوونی خۆتدا، وەرە ناو گیانمەو، من گیانم بۆتۆ دادەگیرسینم، وانەبیت گەرمایی بەخۆم ناگات، تیکەلم بە ساتی چونکە کات دەوێت و هەمیشە لەم خۆشایەیدا ناووشیلەیی گیانم دەتکن، بمرژەنە وەک کەمانچە، فوویکە بە کێلگەیی لەشما، تیکەلم بە توخوا، ناخ خوای گەرە، وای.. ئووف..

دەستمان تەواو لەدەستی یەکتیریابوو، دەمان لەناو دەمی یەکترو گیانمان لە ناسماندا بالەفیرئ بوو! خەو یاخوود راستی!.. نوو پەپوولەیی گەرەو پرتەقالی هاتن بەفەرەیی بالەکانیان، لەمسی لەشی هەردوێکمان نییان دەکرد، ئیمەیی لەوولەمن دروست دەکرد، لەیەکتیریا زۆر دەبووین، لەناو دەروونی یەکتیریا

دابهش دېبووین. یه کتریمان وهکوماچ دههاته بهرچاو. جوان زورجوان ژيانمان دهیینی ناز دهکات. چاوهکانی ههآلمیان دهکرد. لیوی دهلهزی. گیتدېبوو سهروومل و بال و لهشی بۆ رانهدهگیرا. دتوایهوه لهخوشیدا. ئاو لهدهمی دهزا. سهرگۆی مهکی دهزمانیکی شیرشیوهی ناسک وشیرینی لیدهتکا. شیراویکی روون ورۆشن وهک تهنافیکی ههآلم. که تامی گیانی دهنا. بۆنی بغوردی لیدههات. کهسهیری چاوانیم کرد. بینیم خواوهند لهویدا. لهناوگلینهی تاریکی چاوی کووژهکهییدا تهماشامان دهکات. بهدهم خویندنی وانهی نیوان یهکگرتنی دووگیانهوه. خواوهند دهگهشایهوه. زۆردهبوو. به نهرمی تهماشاکانی پری دهکرین لهسرود. له بهخت. لهکامهرانی. پیکهوه پردهبووین. لهیهکتری. کهچاوانی دهنایه سهریهک. که ئاو به لیویدا دهچۆرا. میلی کاتژمیرهکه نهدهبزا. کات دهوهستا و سهیری ئیمهی دهکرد. لهوون بووندا کات دیار نهدهما! له دیارنهمانی ئیمهنا کات دهوهستا. خویشایی نیوانمان دهزا. سهروویکی خوش خورهو دلۆپی ئاو : مؤسیقیهکی گیانی بوو لهههستماندا تکهی دهکرد. خورهی دههات. لهویدا که دووگیان راستگوییانه یهکتری دهگرن. یهکتری پردهکهنهوه. یهکتری دهلاوینن و یهکتری دهراژینهوه. گیانیان دهگهشیتهوه.

گیان سهروویکی لی دهزیت. خواوهندیک پیرۆزو رووسی دهیت. شهرمیک ئاور له تهماشا دههاتهوه..
گیان ئارهق دهکاتهوه. گۆی مهکی ئافرهت شیلهیهکی گیانی دهردنا که مرۆقی پی پیرۆز دهیت.
کهشیفای گیانه. تهنه ئهونافرهتانه ئهو شیله گیانییه دهردمن. که خهنهکانیان وون ناکن له
جووتبووندا وخویشایی بهدهروونیان دهکات.. موچرکه بهگیانیاندا بیئت ودهبات. ههستهکانیان
ختوکه دهات.

مهرج نییه جووتبوونیش رووبدات. چونکه من باسی خۆزگیهک دهکهم. خۆزگیهکی وون بوو له ولاتی ههستکردن بهکهمیدا. کهتیایدا خۆزگه بهرله لهدایک بوون. سهقهت دهکریت. بهر لهزایینی لهبار دهبریت. تیادهچیت. چونکه گیانی دوو مرۆف بهیهک ناگات. چونکه جووت بوون بووه به شهرمیک. به لالان لهتهوهری هارمۆنی نیوان دووگیان. چونکه مرۆفهکان جهسهری یهکتریان لهدهست ناوه. چونکه ژیان تهنه کراوه. چونکه عیشق پهتکی سهگیکی لهدهستهو له پیاو تۆقیوه! چونکه پیاو رقهکانی ئهستورر بووه. رۆژانه من ههزار خهندهم دهکوژیت لهم غهریبایهتییهنا. لهم نامۆیهنا. پۆژی سهنان خهندهم سهردهبریت! لهدوورگی ههستکردن بهکهمیدا. دواي ئهوهوهمووسالانهی تیایدا خهندهکانیان بهتالان بردم پیم دهلین: برۆرهوه بۆ ولاتی خۆت. چی دهکهیت لیره؟ تو له ئیمه نییت!

منیش بهخهندهیهکی لهرزۆکهوه دهلیم: ئاخو ئیوه ئاراراتتان کردووه بهمالی دیوهکانی توورک. زاگرۆستان پرکردووه له دیوی قهپ ناسنین. میلهتی نوحتان بی دهستووپی کردووه.. ئیوه دهیان وهسان وهزاران قوونبهلهی مین وچهکی لیرهو کیمیایی ونهوهویتان فرۆشتووه بهشهرق. من چی نییه پیی تیایا نابنیم له زاگرۆسدا! چونکه ئیوه پرتان کردووه لهمیین!

شهری ئیوه براوته کوردوستان. ئیوهی پاشهل پیس. بهعس پهست بوون. ههموو چهکینکتان پنییا تا میلهتی خۆتانی پی لهناو بهرن. کهچی شهرمیش ناکن. لهخاکی باوکتان دهرم دهکن؟

به مرۆفه تاک وتهراکانی دوورگی ههستکردن بهکهمی دهلیم: من هاتووم یادتان بهینمهوه ئیوه کین؟ کوپ وکچی کین؟ لهکوئوه هاتوون!

من دهتوانم پیتان بلیم من ههست و نهستی ئیوه. من مرۆفینکم پهیداغی بغوردم ههآکردهوه. به پلهکانی بینیندا ههآگهراوم. من قوتبهکانم دیوه. ئیوه لهقوتبی مندا تیکهلی گوشت وخوینمن. ئیوه نهوهی من.

منیش لەنوح-م. گەلی ئیوھ زۆر لەمیژ نییە پاوانران لەترسی تەتەر و خێوی عەرەب و تورک، چونکە ئەوان داگیرکەر بوون.

ئەوان مرۆفیان دەخوارد، بۆیە بەشیک لەئیوھ دوور دوور ھەلاتن، ھونەری کەشتی دروستکردنتان لە نوح-ھوھ بۆ ماووەو، کەشتیی چارۆکە دارتان دروست کردو گەرانەو بەستەلەکەکان؛ تا ئیوھکان دەستیان پێتان نەگات، چونکە مەوتینی دەستیگردنمان بەفر بوو، ئیتر وەھا ھاتین ئۆدینمان کرد بەخوا، توورو فریدا ھاتنە ھانامان، فێریان کردین لەباوھشی ئەواندا چاوەروانی ھانتی مرۆفی بیولات بین تا فێری ژیان بین! کەچی دەتانبینم ئیوھ کوێرن، بوون بەدیو، چونکە جوانییەکان نابینن. ئەوھى جوانیش نەبینت، ئیوھ. دیو کەسێکە کە شەر لەژیاندا زۆر دەکات، درۆ دەکات، ترس بەریا دەکات.

ئەوھ منم ئیوھ چاوەرێی دەکەن.. شەرم بکەن مرۆف نابیت بیئت بەدیو بژی خواوھنى خۆی! ئیوھ لەمن، نەک من لەئیوھ، چونکە من ئۆدینی خواوھندی ئیوھم دیوھ.. من بە زمانی ئەو لەگەلتان دەدویم.. من ھاتووم فێری خۆشەویستیتان بکەم، ھاتووم مژدەى خەندەم پێیە، من ھەموو خەندەکانم بە سەرئیوھنا بەخشییو، کەچی ئیوھ بریندارم دەکەن! توورەم دەکەن.. مۆرەم لێدەکەن! من لێتان زیزم!

من مامۆستاکانی بوودیزم لەغەیبیا دەناسم.. من ئەوان فێری وانەى گیانی و ئاکاپونکتووری ھەست دەکەم، من بەتەمام راھیب و بیسکۆبەکانتان فێر بکەم چۆن چارەى سەرەتان و دەردە چاوەروان کراوھکان بکەن.. من مامۆستام لە گیان ناسیدا.. ھونەر و ئەدەبی من پرن لە وانەى پەتی، پێویستە فێرتان بکەم.

من مژدەى جوانییم پێیە، مژدەکانم لەو منداڵانە دەچن کە تەماشام دەکەن، زۆر بەرز تەماشام دەکەن و خەندەکانم فێر دەبن و خەندەم پێدەبخشن، من گیانی خەندەکانم پێیە و بەگۆرانییەو سەمایان لەگەڵ دەکەم، من رەنگەکانی حەزرتی جوانییم پێیە، ئەگەر توورەم بکەن.. تابلۆکانتان نیشان نادەم! پێتان دەلێم من ھاتووم فێری فەلسەفەى گیانی و پراکتیزەى ئەوتان بکەم. دەمەوێت فێرتان بکەم ھەرگیز بەھەلە لاقەى ئافرەت نەکەن.. ئەو کارە بە داخواری ھەردوولا ئەنجام بدەن.. ھەستی یەکتەری مەپەنجین، یەکتەری پەشیمان مەکەنەو.. چونکە پەشیمانی کۆرپەى سەقەت بەدی لێنیت لە پەیوھندی گیانی بردا! نەکەن، بەدرۆ تەماشای یەکتەری مەکەن.. ئەمە ئامۆژگارییەکی مەزنە و تێی بگەن. لە جووت بووندا پشت لەیەکتەری مەکەن.

مێرولەیکە گێژ ھات، فەرمووی دراوسێکەتان زەھری رشتووہ بۆمان، سەدان مێرولەى لەناو برد. مێرولەیکە پیر فەرمووی: بەو کارەى پاداشتیکی نۆراند.. ئەوھى ژیانیک لەناو دەبات.. ژیانیک لەدەست دەدات.. ئەوھى کەسێک بکوژیت لەخۆرا، وەک ئەوھ وایە خواوھندی لەناو بریبت.

مێرولەکان فەرموویان: مەترسە حەزرتی نوح.. چی لە دلتدایە بیدرکینە.. ئیمە دەبین بە لەشکرێکی ساموویایی مەزن و پاسەوانییت دەکەین. ئیمە باسی عیشقیکی نوێ بۆ ئەوھى نوێ دەکەین. ئیمە بەکاری جوان، کردەوھى جوان، ووتاری جوان - مرۆف دەکەین بە نمایندەى فریشتەکان.

تاپتۇرى ئەھۋال

جاريكيان ميروولەيك لە بياپانەوہ.. نازانم چۆن! خۇي گەياننە نيو ژوورى زىندانەكەم و بالئىكىشى لەو سەفەرەدا لە دەست نابوو. بە دەورى خۇينا سوورپى دەخواربو ھاناي ھىتابووہ بەر من. ھەوالئىكى سامناكى پى بوو. فەرمووى لە ئەنفال كراوہ كوربەكانەوہ سلأو. دواھەمىن ھەوال كە لە بياپانەكانى خواروئا روو دەنات ئەمەيە كە ئافرەتتەك بۇ سىئەمجار تەعداي لىدەكرىت و گىرفانىيان تالان كرېوہ. چونكە ئەو تەنھا ناواي لە ديويك كرېبوو تا مۆزىك بەدات بە منداڵەكەي - تا منداڵەكەي لە زەجرى برسيتيدا ھىندە نەكرۆزىتەوہ.. چونكە نايك بەرگەي ئەو ژانە ناكرىت.

كەچى نيوەكان گەرچى پىنج ھەزار دىنارىيان لەو سەندىوو. مۆزەكەيان نەدەنا بە منداڵەكەي!! ناواي ئەوہى كە خۇيان تىزكرەد، پەحمى ئەويان پەر كەرد لە توپكە مۆز و تا گىيانى دەرچوو. يارىي تۆپىنيان بە مندالى ئافرەتتەكى تر دەكرەد/ كە بە زەبرى پۇستال لە سكى ئەدا دەرئان بەراندىبوو و لەباريان برىبوو!! جا خوارەندى ئەمانە و خواوہندى خۆت وەكرو يەك تەماشاش دەكەيت!؟

ئىتر كوربىنە چۆن چاوەرپوانى لە گەلى عەرەب دەكەن تا ماف و نازاندى و پىزتان نىشان بەدەن! بە راستى كورد و عەرەب برا نىن.. ئەوہى باوہرى وايە؛ ماناي وايە غەبەر لە خواو لە خۇي و لە نازاندى و لە مرؤفائەتتەش دەكات. ميروولەكان بە بىستنى ئەو ھەوالە گريان.

ميروولەيك فەرمووى: مەگەر سىياسەتەمارەكانى كورد ئەم راستىيە نازانن!؟

ميروولە رەشە بالبايرەكە راستەوخۇ ناواي گىرپانەوہى ئەو پووناوہ جەرگەرپە - گىيانى سپارد بەمن. منىش وەك يەكەمىن ميروولەي رەش ئەوم بەخشى بە جالجالۆكەي پىرۆز تا بە دەزوولەكانى قوماتى بكات و بە دەرختى زەماندا وەك بلىكى رۆشن ھەلىواسىت! تا جىھان بزائىت كە دەرختى زەمان جىگەي ميروولە رەشەكانىشى تيا دەمىتەوہ.

كاتىك كەكات دەوہستىت ، سروشتى ئايىنەكان دەگۆرپىن. درۆكان گەرە دەبن؛ دزىوى خۇي گريمان دەكات بەسەر رابەرەكاندا. مرؤف تووشى پەشىمانى دەبىت دەرھەق چەپەلىي خۇي ، مرؤفەكان دەبن بە ديو: ديوى دزىوو ھەر كەس لەوى تر دەترسىت. ئىمامىك دەيەوئەت لەجەھەننەمى سەرزەھوييەوہ سەردەربەھىتتە و بلىت: شەرماندووہ لەدەستى بەشەر، شەر ھىلاكە لە تەماشاش بەشەر. مرؤف پىس بووہ. بەر لەوہى ئىمامى بەستەزەمان شتىك بلىت ، دەيگرن وزمانى دەبىن، سەرى دەبىن، تەرمەكەي بەشەقامەكاندا رادەكىشن. شىتەكانى شارىش چەپەساو سەيرى ئەو دىمەنە دىرىنە دەكەن. سەيرى كەلتوورى نيوەكان. ھەمووتان پىكەوہ لەتەماشاش شەرى خۇتاند؛ لە ترساندا شان، لەيەكترى دەترسن. لەخۇشەويستى دەترسن ، لە نازى ئافرەت و لەپرسىياري منداڵەكانتەن دەترسن. ئىوہ لە جوانى دەترسن.. چونكە ترس نىويكى مەزەنە وئىوہى ناگىر كرېووہ. مرؤفى ترسنۆك مەروويەكى زىنلووہ. كە كات وەستا بىرەكەرەوہ.. ئەوہى لەپىناوى خوادا دەكوژىت، سەردەبىت، تالانى دەكات، دووژمنى خوايە. ديويكى زبەرە.

خواوہند پىويستى بە شەر نىيە، ئىوہن ئەھرىمەن پەرسى دەكەن وىزى و كوشتاروخوئىن خۇرىتان كرېووہ بە خواو دەبىپەرسىتن. ئەمەش بىئەمەكەيە دەرھەق راستى و جوانى و شكۆ.

چاتروابوو بتهكان بپهستن، چونكه بتهكانتان مت و بيدهنگن كهس نهيتوانيوه بليت: بتهكان بوختانكهرو دروزن بوون! بتهكان زور له مرؤف راستگوتر بوون.. نهوان ناواي سهري كهستان ليتناهن. بهشي كهس ناخون، من له خواي ئيوه چاكثر له خير تيدهگهه. خير جيگهي شهري تيا نابيتهوه. من له جهل و شهري ئيوه دترسم، چونكه ئيوه نابروي خوا ونازاي و باوه پتان ههتك كرئوه، ئايينهكانتان پيسكرئوهه.

ئيوه مندا لهكانتان پردهكهن له بارووت، پريان دهكهن له شهرو زه پراتي بوونيان دهتهقينهوه، دلي داكيان له بيخهوه دردههينن.. حاشا له شهروخيرتان دهكهن، بهلهعنهت بن نهي نهوانهي له پيناوي خوادا چهكتان هه لگرت.

پنويسته به سهرخوتاندا بچنهوه، خواوهند ههزار مهلائيكهتي بو ئيوه نه نارئوهه، نهگه نهوکارهي له دهست بهاتايه دوپاتي دهكردهوه، دهينارد لهشكريكي ديكه، دلي هه مووتاني دردههيناو پاك پاك دهيشورئيهوه، ههروهكو دلي پيغه مبهري ئيسلام، چونكه نهوهي دلي به دهستي مهلائيكهتهكان شور درا، خهوشهكاني پاكرئوبهوه، بهلام ئيوه نهي درنده خوئين خوړهكان هاتن نابرووي خواتان برد، تاكوتهنها بهجيتان هيشت، كرتان به بهخشهرو هاندري شه پهكانتان.

سروشتي خواتان شيواندو نهوتان كرد به ناهينهري شهرو نههريمهن، نهه شيتتبه ههتاكي دهبه نهسهه، گوئ بگرن نهي موسولمانان.. خواوهند تاكو تهنها نييه.. خواوهند تهوژميكي سپيي بال بروسكه ئاسايه، بوونهوه دهبريت، دهفريت له شهري ئيوه دووره پريزهو كاري به ئيوهوه نييه، خواوهند هيچ باوهري به ئيوه نييه، تهنا نهت شهريش له ئيوه دترسيهت.

ئيوه در بجا بووتان نييه، نهوهي ماليكي تالان كرد مالي كوري كورهكي به تالان دهبريت، نهوهي سهريكي بري، خوئي سهري، نهوهي خواي خوئي نه ناسي نههريمه نهكاني پهست، واز له سرووشي خوايهينن، واز له پهستن بهينن، نهوهي دهيكهن گشتي نههريمه نهكان وديوه بيتارهكاني دروووتان رازي دهكات.

من له هيچ خواوهنديك قبول ناكهه رازي بيت بهوهي زمان ودهست وسهري مرؤف له پيناوي نهو دابيرم، نهگه دهتانهويت سهرنج له خواكاني من بدن - فهرموون. من ههزاران ههزار خوا دهينم له بهر دهما ونايشيان پهستم. خواوهند هيچ پنويستي بهمن نييه، خواوهند جهلادو پياوكوژو بز نييه، خواوهندي من منهتي نههريمهن نازانيت، بگه هههميشه پشتي كرئوته شه.

وهرن مينش سهريبرن، من له سرووشي خومدا نازام نانشتووم سهيري نهو هه موو پيغه مبهرا نه دهكهه كه شيت كران، دربه دركران، رسواكران، سهيري بتهكان دهكهه، بتهكاني سهردهمي جاهيليتان، بانگيان دهكهه دين بولام، دهلين: چه ند ميله تيكي برسي هه چاويان له مال و ساماني يهكتر يه له پيناوي نانيكدا سهه سهه دربرن، نهگهه رؤژيک واز له تووره يي و شه بهينن، دهمرن.

نهوان نه له ئايين تيدهگهن، نه له خواوهند تيدهگهن، نهوان دوزمني خواو دؤستي دييري شهرو نههريمهن ودي و تهعداو هه ره شهن.

ديوهكاني شهري دلي نهوانيان كرئوهه به مه نزل. لات وهوبهل وايان ووت، وتيان نه بوجهل له قوتبي مه راتيبي خيردا زانا بوو. وا مه زانن هه رچي موسولمان نه بوو، مه رگي حه لاله، ئيوه هيشتا فيري خوا په رستي نه بوون، هيشتا فيري ناسيني كه رامه تي خوتان نه بوون.

ئافرىت سەر دەپىن، ھەتكى دەكەن، بەكەم سەپىيان دەكەن، مىندالەكانتاتان فېرى شەر دەكەن. ئەبوو جەھل لەقوتىكىنا فرمووى: لەراستىدا من ژىرتىن كەرامەتى قورەيش بووم، بەلام لەبەر ئەوھى لەوان ئەبووم بە پەچەلەك، نەيانەپشت ئايىنەكەم بەناوى خۇمەو بەلاو بىكەمەوھ.

بىريان پىيان كىر لەشەر، خواوھندىيان تەنھا كىر، شىرەكانىيان ھەلگىرت ووتىيان: ئىمە ھەموو جىھان سەر دەپىن. وای فرموو ئەبوو جەھل. فرمووى: ھەن تۆلەيان كىرەو بە كەلتور، شەرپىيان كىرەو بەخو، ئەھرىمەنىيان كىرەو بەخو... لىخۇشبوون لە مەزەبىياندا نىيە.. ھەموو خراپەيەك بۇخۇيان بە پەوا دەزانن، تا بەھانە بەپىنەوھ بۇ كىنەى تۆلەكانىيان، نەك بۇ لىخۇشبوون!

كانىك بەتەكان لەتاو شەرپى ئەھرىمەنەكان دىنە زمان، دىنە ھانای ھەق، بىتىك لەبتەكان ناوى خۇى پى نەگوتم، دەترسا لەوھى سەرى بىپىن، بەمنى گووت: ئەگەر راستى بلىتت سەرت دەپىن بەردەبارانت دەكەن، دىمەنىكى ناھاتووى خۇمى نىشان نام!

خۇم بىنى لەبازارىكىنا مرۇقەكان بۇنى نارەقى دىويان لىدەھات، بەرد بارانىيان دەكرىم، تىفان دەكرە كەرامەتم، خۇىنى لى و جەرگ وسەر و چاوم دەپزا، ئەوھى دەيوست بە رەھمىتت دەرھەقم - لەگشيان زىاترتورپە بوو لىم، كفىرى دەكرىم، جىئوى دەنا: پەجمى دەكرىم.

بىنىم تاشە بەرىكى لەدەست بوو دەيوست سەرم بىلقىنئەتەوھ، دەيوست دەوروبەرى پى بترسىنئەت، بىنىم ئەھرىمەن گالتەى بەمن و بەوانىش دەھات! بەلام من دەرىبەست نەدەھاتم دەموست لەبرى شاھىتمان لەبىرم نەچىت بزە لەسەرلىوم وون نەبىتچونكە من لەبۇخى رەجم كىرنا دەمتوانى ھەست بە نازادىي خۇم بىكەم، دلىنابووم لەوھى بەخەندەيەك دەتوانم ژيانىك دەربازىكەم. **بروانە بەلگەى وتەكانم، ئەھرىمەن لەشەرى نىوان مرۇقەكان ھەلىت، بەوان دەلىت من لەخوای خۇم دەترسم. انقال نايەتى 47-183**

شەوىكىان لە قالبى پەناەرىمدا بووم بە خودى پىرشالىار، لەخەوندا لە خامىكى سىپدا پىچرا بوومەوھ، لەسەر عەرشىك لە پايتەختىكى مەزنى ئەم جىھانەنا دانىشتبووم! نەمدەزانى لەكوىم! بەلام دەمزانى بۇچى لەوئىم، چونكە بووبووم بە سەرۆكى وەزىرانى و لاتە يەكگرتووھكان، لەسەر عەرشىكى سىپى لەبەرگى سىپدا دانىشتبووم، سەرى شاھىيەكى ھەواىم دەكرىم، شاھىيەك كە خۇم دەروستم دەكرىم لە سەر سىنەى شەمال! جگەرەيەكى سىپم لەدەست بوو، بۇنى گولى وشكى سىپى لى دەھات، بۇنى پىرچى فرىشتەكانى لى دەھات، ئەو فرىشتانەى لە دەستى چەپ وراستم دانىشتبوون وقلووتىيان بۇ لىدەنام! دلىم نەدەھات دايىگىرسىنم..

لەجىھانى خۇمدا مت بووم.. سەرى ئاوارە بوونى مىللەتى نوح-م دەكرىم، دەمىنى چۇن گورگەكانى بەعس وتورك قىيان دەكەن، دەمىنى لەھەر كەلىنئىكى كورد ناوانا قات وقرى كورد كوژى بوو! دىمەنەكان ترسىنەر بوون، مرۇقم دەدى بە گولەى تۇپ نوكەرت دەبىت وپارچەيەكى لەشى بەدوای پارچەكەى تىرىنا دەگەر!

لەگۇشەيەكى ترەوھ پووخانى پۇئىمى بەعسم دەلى! دەمىنى پىرەژنىك لاشەى نووگورگى تۇپووى بەعس بەكۇلانەكاننا كىش دەكات و بەدەم گىرانەوھ دەلىت: شەرت بىت لەخوئى ئەم ئىرندانە بخۇمەوھ، ئەمانە لەوھەى ھەن گۇشت و مىشكى مىندالى كورد دەخۇن، ئەم زوحاكانە واز لەرۇلەكانمان ناھىن.

دەمىنى لە نارفور، لەسۇماليا، لە گانا، گامبىا مرۇف بەرسىتى سست و بىژيان ھەناسە دەنات! دەمىنى جىھان سەرى لىشيوابوو، ژيان سەرى لىتىك چووبوو! ھەموو شىتىكم دەمىنى، تەنانەت مرۇقە ماندووھكانى ناو كانە خەلووزەكانى ژىرەمىنم دەدى چۇن دەكەوھە ژىر داتەپىنى كانەكانەوھ!

مرۆڤى پىرۆزىم دەيىنى خۇي مەزات دەكات لەسەر شەقامەكانى دەولەتانى جىھانى يەكەم. ھەزاران منداڭ لەچركەيەكنا خۇيان دەكوشت لە جىھانى تەكنۆلۇژىيائى بايىو پىشكەوتوودا! لەلايەك برسيتى و قىران. لەلايەك بىزارى ونەخۇشىي دەروونى مرۆڤايەتتى ھەراسان دەكردا!

بە ھەزاران چاۋ، بەچاۋى پىغەمبەرەكان گىشتيان، سەيىرى جىھانم دەكرد لە شاشەي سەرى خۇمدا! كونج و كەلەبەرى جىھانم دەيىنى، بەتەماشايەك دەمتوانى ھەموو شتىك سەيربەكەم.. دەمتوانى بچمە ناو شارە مېرولەكانەۋە.. مېرولە مرۆڤ خۇرەكان.. كاتىك كە چومە لايان ووتيان: **ئىمە ھىندە تەرمى ئەنفالمان خوارد، فېرى مرۆڤ خۇرى بووين، لەناو دەروونى لىمى زەردەۋە سەر نەر دەھىتتىن.. شاللاۋ بۇ گەلانى بېسەت دەبەين.. دەيانخۇين، ناگىريان دەكەين.. چونكە ئەوان مىللەتى نوح قى دەكەن، ئەوان پىسى لە جىھاندا زۇر دەكەن..** مەن ھىچم نەگەوت، ھىندە نەبىت لە دلى خۇمدا نووسىم: راستەقىنە راستگۇترىن پەيامى بوونەۋەرە. لەخۇبوورن دەرمانىكى گىيانى پىرۆزە.

پاشان دەگەرەمەۋە نۇخى خۇم، دەبووم بە سەرۇك.. قاچم دەنايە سەر قاچ وبە پۇزەۋە سەرم بۇ پىزلىنان لەخورد دەلەقاند، بۇنىك دەكرد بە گولەكانمەۋە، گولە سىي يەكانى كۇشكى خۇم! سەيرىكى فرىشتەكانم دەكرىو، لەگەلىاندا كەمىك سەمام دەكردكەمىك گوىم لە نالەي ئەنفال و سەمقۇنياي بەر لەگىاندانى ئەوان دەكرت.. پاشان كەمىك دەگرىام.. ئىنجا ھەلدەستام و بەدەم پىاسەۋە بە فرىشتەكانم دەگوت بنووسن: ئەي مرۆڤايەتى، بەسە ھىندە خۇتان ئەزىت مەدەن، واز لە بەكارىيەكانتان بەتتىن، ھەول بەدەن لەخۇتان خۇش بن، سنوور بۇ كىرەۋەكانتان نابىتىن. فېرىن كەمىك پىز لەژيان بگرن.

لەخەونمدا بە پەنجەي ئىشارەت لەسەر شاشەي خەيالىم ، سنوورم بۇ دىۋەكانى بىيان دادەنا! بازارپەكانم سنووردار دەكرد لەگەلىاندا.. پىم دەگوتن، برۇن ناىيىنى خۇتان بۇ خۇتان، بەسەر خۇتاندا بچنەۋە! واز لەنەۋەي نوح بىتىن.

مەن لەخەونمدا دەتوانم بىم بە شت، ھەر شتىك دىل و دەروون و بىرو ھەست بىەۋىت. مېرولەكان فەرموويان: خۇزگەمان بە مرۆڤ.. خۇزگە ئىمەش دەبووين بە مرۆڤ. فەرمووم: خۇزگە ھەستىكى خۇشە.. چونكە مەنىش خۇزگە بە بوون بە ئىۋە دەخوارم.. مېرولە سىي يەكان فەرموويان: جىگەي داخە لەناو ئىمەشدا بەكارى باۋە. فەرمووم: نەخىر. چونكە ئىۋە ناگانارن لە خىر.. ئىۋە ھىشتا ھەلمەتتان نەبرىۋتە سەر كەس.. ئىۋە پەيام و ھەرەشەكانى سروشتتان پىئە.

پىكەۋە فەرموويان: ئىمەئ مېرولەي سىي - باۋەرى ماريكان و ناىكان و مندالانى جىھانين.

تاپتۇرى ماريگان

كەكەت ۋەستا، كەزىمە لە دەروونى ژيان ھەستا، كە ئافرىتەنى جىھان پىكەۋە بەرپوت ۋەقوتى رۇئەسەرشەقامەكانى شارو داۋاي مافى پۇئانى خۇينى كۆرپەۋ مېردەكانيان كىرد بەتكا. كە لافاۋى خۇين بەرپا بوو. ژيان سەرى لى تىك دەچىت.

من روودەكەمە ھەزەرتى ماريگانى دەروونم، دەياندوئىنم، بەزىمانى پىرىك، باوكىك، مەسىچىك پرويان تىدەكەم ۋەگۇييان لىدەگرم. كاتىك كەكەت ۋەستا كاتىك كە ھەموو مەسىچەكان ۋەمارياكان ھانايان ھىناپە بەر من، كاتىك كە پەيكەرەكان ھەلاتن ۋەمۇزەخانەۋ كەنيسەۋ بازارەكانيان جىھىشت، من لەخەۋىكى ناخۇشدا ماندوئىوم، دەترسام بىندارىبمەۋە، دەترسام بچمەدەرەۋە!

ئەگەرچى ھەموو پەيكەرەكان لە مندا ئاسوۋدە دەژيان، من دەترسام، لەخەۋىكىدا ھەزەرتى ماريان فەرموۋى: دەرگاۋ پەنجەرەكانى مالەكانتەن بەكەنەۋە.. بچن بۇزىارەتى يەكتىرى.. يەكتىرىتەن خۇش بوئىت، گۇئ لە يەكتىرى بگرن، لە يەكتىرى مەترسن، ئەۋەى باۋەرپى بەجوانى ۋ پىرۇزى ۋكەرامەتى من ھەپە با خواكانى دەروونى خۇى زىندووبكاتەۋە.

دەرگاى بەزەپى ۋخۇشەۋىستى لە ناماۋىك، لە بىئولاتىك بكاتەۋە. مەترسە كورم، ھەست بەكەمى مەكە، برۇ بۇلاى دراوسىكانت، باسى ھەزەرتى جوانىيان بۇبەك، باسى خىرو شەرى خۇتەن بۇبەك، باسى فرمىسكەكانى من، باسى چارەنوۋسى منيان بۇبەك كە لەدۋاي لەخاجدانى مەسىچى كورم چىيان بەسەرھىنام، دەرگاكانى ۋوشە بخەرە سەرىشت. تەق تەق لەدەرگاى خواكانى سەرزەۋى بدە، بىتەرس باسى منيان بۇ بىكە.

كە ۋەھاي فەرموۋ ھەزەرتى ماريان، بىننم تىنۇك تىنۇك ئاۋ لە دلى بەردەكان دەتكا، ئاسمان تارىك دەبۋولەترسا، خۋاي باۋەرپارەكان خۇى دەشاردەۋە لە ترسا! لە ترسى يەكەم پۇزى قىامەت، كاتىك كە مەسىچ لەخاج لرا، خواكان دلىان رەنجا، سىروشتيان پىشت تىكردو بە ئاسماندا لوورشە لوورش بەدۋاي خۇين وزامى مەسىچنا بەتۋولە پىكەپەكى خۇيناۋىنا بەدۋاي ئەۋنا دەفرىن.

هزرهتی ماریا فەرمووی: خواکان زۆربوون، کاتیک مەسیحیان بینی لەخاج درا، زەمینیان جێهێشت، نێتر زەمین بۆ دێوێکان بەجێما، دێوێکان مەرۆفایەتییان ناکیر کرد. خواکان بارەگا و پەرستگاگانیان چۆلکرد، نێتر نەیانینی جەلادەکان چۆن دێوێکانی خۆیان تێبەردام!

ئەو نیواریە کە مەسیح ھەلئاسرا، رۆژی پووناک شەو بوو، دێوێرستەکان ھەلمەتییان ھینایە سەرم، دێوێکان تەماشایان دەکرد، بە قامچی لێیان جەگانی بەرمیان دراند، بە کەلبە خەنجەرئاساگانی شەویلیگان، لەشیان گەزیم بەزەرھاروی لیکیان، توشی شیتیی ھارییان کردم، پیسیانکردم، ئەتکیان کردم، پەرچمیان بە قینەو ھەلدەکێشا! نانیان لە دەم دەردەھێنام، پسوایان دەکردم، منیش وەکوو دوعا دەپارام، کەچی خواکان ئاگاداری من نەبوون، منیان لە قیامەتی جەھەننەم بەجێهێشت. ماریای ماگدالینا لەگەڵ مندا بوو، چارەنووسی ئەو لەھیی من چاتر نەبوو!

هزرهتی ماریا فەرمووی:

ھەستکردن بەکەمی نەخۆشی نییە کۆرەم، ھەستە بچۆرە میوانیی ئافرەتیکێ تەنھاو ترساو، بچۆ ئاو بەکە بەدەمی ئەوماریایانەو کە نوقمی زەھری حەشیش و توتن و تلیاکن، باسی جەھەننەمی بەجێماویان بۆیکە، بەزمانی شیرینی خۆت، پێان بلی ھەزرەتی ماریام دیو ھەگۆشکی مەلیکی ولاتی نەرویج نا بەگومانەو بەدوای فریشتە وون بووێکاندا دەگەریت! دلنایان بەکە کە نەوہی من ھێشتا لەناو جەھەننەمی دێوێکاندا لەدایک دەبیت و لەناو ناچیت.

بڕوانە چۆن شازادەیی ولاتی بەفر خۆی نایینت، کەچی بەدوای فریشتە وونبووێکاندا دەگەریت! بەدوای پارچەکانی دل و بیروھەستی خۆیدا دەگەریت. بە مەرۆفی نەرویجی بلی، فریشتەکان تەنھا لەئاسمان نیین! بەلکولەسەر زەویشن، فریشتەکان مندا لەکانتانن، تکایە زەجریان مەدەن، تەنھایان مەکەن، برسپیان مەکەن، تەعدایان لێمەکەن، ئەئ نازانن ئەوہی لەجەھەننەمدا توانیی خەندە لەسەر لێوی بیت، نامریت؟! چونکە خەندە ئومیدی خوایە، خەندە مەملەکەتی خوایە، جوانیش خەلکی ھەمان مەملەکەتە.

منیش بە خەیاڵ دەفەرم، دەگەمە لای شاکی ولاتی نەرویژ و بەو دەلیم: تۆ خۆت بیچۆتەو، بەناخەو، تۆخۆت فریشتەیکە ساوایت، بەدوای چیدا لە ئاسماندا دەگەریت؟

ئەوہی تۆ نایینت، خۆشی نایینت کچم! سەیری حورمەتی جوانی، سەیری تەماشاکانی نایکت بەکە، سەیری خەندەکانی باوکت بەکە، ئەوان زۆر زەجریان دیو، ئەوان فریشتەکانی خۆیان دیوہولای ھێچکەس باسیان نەکردووە.

هزرهتی ماریا له دروونی مندا بۆ شازادەیی ولاتی نەرویژ دەدوا، چونکە شازادە لە راستیدا کۆرسی دانابوو، لە تەماشای ئەسپدا بەدوای فریشتە وونەکاندا دەگەر! ئەیدەزانی کە خۆدی خۆی پرە لە ھەستی ماریای پیرۆز.

هزرهتی ماریا فەرمووی: ئەگەر بەدوای فریشتەنا گەرپایت، بە تەنھا ئەو کارە بەکە، کۆرس نامەن، دەستی بیناوەرێن مەبەرە، پارە لەوانە وەرگیرە کەدین و تەماشای ھەیبەتی من دەکەن لە تۆدا، بیینە بەچی چاوانیک سەیرت دەکەن، ئەوانەمی کە دین و نایانینی و دەتبینن، کۆرۆکچی من لەجەھەننەمدا، کۆرپەکانی ماریای ماگدالینا و خۆدی من راستە کە ھەندیک لەوان کە و کوپرولالەن، بەلام پیاوخران نیین.. چونکە کاتیک ژیان وەستا، کە نیشانەکانی یەکەمی جەھەننەم سەری ھەلدا، کە مەسیح لەخاج درا، منیان بردە سەر قەبری مەسیح، لەوئ ھەیبەت و حورمەتی منیان ھەتک کرد! لە بری گەراندنەوہی لاشەکەمی.. لاشەمی مەسیحیان لەبەرچاومدا ھەلاھەلا کرد، خواریان، قاقا دلێ خوایان دەتوقاند، پێدەکەنین و گوشت و خۆین و چاوو دەستی مەسیحیان نادەکرماند، دەیانگوت: ئەمەگۆشتی مەرکەمی خوایە!

من تەماشاکانم تارىك بوون، پۇشنايى چاوم كوژايەو، توشى پەركەمى توورپەيى بووم، بووم بە مرۇقىكى توورە لەخوكان، زمانم شكا، سۇمايى چاوانم نارژا بىيستم زپا و تۇرا، زۇرى نەبرد ھەر لەويدا كۆمەلىك گورگ و جرج و پشيلەو سەگ و بەراز و ديو لەمن زان، چونكە من سكم پىرپوو لە ديو رېكەنى ئەوان! واتە ديوەكان.

فەرمووى: كورم ئىستا دەزانىت كە ديو چىيە! ديو رېزى بۇ كەرامەتى خواو ئافرەت نىيە. نازانىت كە خوكانىش كرىدى ھەست و سۆزىن و ئەوان زۇر بن يان كەم، تاك بن يان كۆ، لە بىرى مېيىنە دروست دەبن. خواوند و خوكان تەنھا ھەستى پەتى و جوانن. فەرمووى:

ئەو رۆژە ئۇرشەلىم پىر بوو لە وچەي ئەھرىمەن. ئەم وەچانەي ئەمرۆي لىكەوتنەو، وەچەي سروشت ديو ئاسا، بەراز ئاسا، سەگ پەرسىت و پشيلە پەرسىت و گورگ سىفەت و بەرازخوو.

ھەزەتى ماریا لە دەروونى مندا دەگريا، دەگوت: مەترسە ھەستە، بچۆرەو ناويان، پىيان بلىن، ئەوئە فرىشتەو خوكان لەلى خۇيدا زۇرنەكات وەك گوولى باخچە، لەمن نىيە، لەمن بىيەرييە، بلىن روگ لەگەل خۇتان مەكەن، ھەولیدەن لەگەل دراوسىكانتەن راستگۆين، نازارى دراوسى مەدەن. بلىن : مرؤف ھىندە پىررۇزە كە بەخەندەكانى سەرلىوى دەتوانىت خويەك لەدەروونىدا راگريت. خويەك نىشانى بەرامبەرەكەى بدات.

بلىن وازلە پەرسىتى سەگ و پشيلە و جرج و گورگ و بەراز بىنن، فېرىن كە بەلاي يەكتىرىدا دەروون سەرنج لەھورمەت و كەرامەت و جوانى يەكتىرى بدەن، خۇتان غەرىب تەماشامەكەن، خۇتان وەك خوا تەنھا مەكەن، چونكە زۇرپوون سروشتى خويە. جوانى باوهرى خويە، مۇسىقا گيانى خويە، دەنگ سامى خويە، رېزلەدەنگ بگرن، دەنگ پەرسىتى لەبرى خوكان، چونكە دەنگەكان بەم زووانە دەتەقن، ورگيان دەپرىت و دەزىن، ووشەكانى ئامىن دىن بە زمانى نۇعا تەرتىلەو سالماي ئامىن دەخوئىن بەسەرئابرووى لەدەستچووى زەمىندا!

مرؤقىك دىت لەھەناسەكانى من دەچىت، دىت دەفەرموويت:

من ھەموو قوتبەكانى جوانىم ديوە. باوهرى پىيەكەن، لەوھزىاتر زویری مەكەن، مرؤقىكە بىئاللاو بىناوو و لات، دلى ھەزاران مەسىح و ماریاي پىيە، دلى ئاسياو ئەفرىقا و ئەوروپاي پىيە، درەختىكى مەزىن وەكو تاج، وەكو درەختى زەمان لەسەرسەرى دەرويت، مندا لەكانتەن دەبىيىت، بچن بۇلاي، لە دەركاكانى دەروونى بدەن، ئەوئە ھەمىشە ميوان نۇستانە دەركاتەن لىدەكەتەو، بەلكوو دەركاكانى ھەمىشە وازن، دەتوانى گوى لە ھەستى خەونەكانتەن بگريت، لە ھەزەرتى يوسفى كورى خۇي پىرسىت بۇ ماناي خەونەكانتەن.

ئەو دىت ھەموو ئايىنەكان دەبەخشىتەو، ھەموو ئايىنەكان دەكات بە خوشك و برا، بەھاوهرى وھاوسى وھاوهرىان. فېرتان دەكات بەرلە پەرسىتارى خۇتان بناسن، بەرلەوئەي سوجدە بۇھەرەكەسىك بەرن، لەباوهرى خۇتان دلىيابن، پىتان دەلىت جوانترىن پەرسىتارى ئەوئە مرؤف خەندەكانى خۇي پەرسىت. مرؤقىك دىت كات بوى رادەوھستىت، ژيان حورمەتى دەگريت، ھەموو نازارەكانى مېژووى تىايە، بۇتان دەگرى و بەدەمتانەو دەخەندىت، دەلىت ئايىنەكان پىس مەكەن، باوهرەكان مەكەن بەدوژمنى يەكتىر، بەلكو تىكەلىيان بگەن، چونكە نېئىنى قورئان لە ئايىنەكانى تردا پەنھانە.

نېئىنى ئىنجىل و تەورات لە بوودىزما لە زەردەشتىزما، لە كۇنئۇشيزما، يان لە ھىومانىزما پەنھانە. ئايىنەكان گشتيان وەچەي يەك باوهرن، پىغەمبەرەكان بران، باوهرىيان يەكە، خواوند بە ھەزەمانىك ناو بەرن باوكى پىررۇزى ھەموومانە، لە پىناوى خوانا كەس سەرمەبىرن. خوا كرىدەوئە ئەھرىمەنى لا

ناپەسەندە و خاۋەند دوچارى ترس مەكەن! خاۋەند ناسكتەرە لە مشەي منداڵ، جوانترە لەھەستى خەۋنەكان، تاوانبارى مەكەن، چونكە ئەو ناھيتەرى كرىدەۋەكانى ئىۋە نىيە. نىت وپىتان دەلىت من حەزم لەژيانە، سەرم مەبرن.

مرۆڤىك نىت حەزناكات بىپەرستىن، چونكە ئەو لە متبۈونى خاۋاكان توورەيە، ئەو مژدەي لىبۈوردنى پىيە، چونكە مرۆڤايەتى نازانن كە ژيانىان لەۋزەخدا دەژىنن! ئەو پىتان دەفەرموۋىت: لەۋكاتەۋەي كە مەسىح لەخاچ درا، كە ئابروۋى ھەربوومارىاكان برا! خاۋاكان سەرزەمىنيان بەلەعەت كرىد، زەمىنيان بۆ دەسلەتتى نىۋەكان بەجىھىشت.. ئەوان دۆزەخيان بۆ مرۆڤ جىھىشت!

مرۆڤىك نىت تەرمى گىانى ھەموو چەوساۋەكانى جىھانى پىيە.. ئەو ھەزاران ھەزار دلى شكاۋو لىچ ولىۋى براۋو، پەيكەرى شكاۋو ئىكۈنى رزىۋى تىايە، پىرە لەكەنيسەو پەرىستگاۋ مژگەت و بتى روۋخاۋ، لەمالى خۇيدا كە نادەنىشەت لەگەل شەمال ويا و توفان ۋەھور و گول و خاك وئاگرىا دەۋىت، دەست بۇگىانى ووشەكان دەبات، بەدىار جوۋكەي مەلئەكەۋە سەرى دەسوۋرپىت، خەو بە بچوكتىن وگەرەترىنەۋە دەبىنىت، خۇي، تۆ من ئىۋە، ئىمە، ۋەك ھەموۋىشەك دەبىنىت. مرۆڤىك نىت پىرە لەلل، پىرە لەگىان، پىرە لەخەندەي خاۋاكان.

بەحەزەتتى ماريام فەرموۋ: بدوۋ بۆم، سىروۋدەكانت خۇش، گىانم ئاۋ دەدەن. فەرموۋى: ھاتووم بە فرمىسكەكانم بتشۆم، ھاتووم بە فرمىسكەكانت بىمشۆي.

مندالانە خۇم بۆ پروت و قووت كرىدەۋە... حەوت جار بە سەرمدا گرىا، حەوت جار پاكى كرىدەۋەحەوت جار منداڵ بوومەۋەو پاشان گەرەبوومەۋە.. بەلام من ناۋاي لىبۈوردنم لەۋكرىد، فەرمووم من، فرمىسكەكانم گىشتى بەخىشەۋەتەۋە بەمنداۋانى ئەنفال، بە منداۋانى لە بىرسامردوۋى ئەفرىقىا و بە بۇمباباراكرائوانى ھىرۇشىماۋ ناكازاكى ودىراسىن وىھوۋىيە بەگازخىكتىنراۋەكان.

من نامىنى ھەزاران ئافرەتى ھەتكىراوم بە فرمىسكەكانم شۆرىۋە، بىمبۈرە ماريام پىرۆز، خۇ تۆھىندە بىنگەرى لاي من بۇنى بەھەشت وسوات لىدىت، بۇنى بفرودو رىحانەت لىدىت، بۇنى دايك، بۇنى ئافرەت، بۇنى ژيان و ژورەكەمت لىدىت.

كە وام فەرموۋ، حەزەتتى ماريام خۇي بۆ من پروت و قووت كرىدەۋە، ھەموو جىچىرئوۋك و گازوۋ كەلەكانى سەر لەشى زامارى نىشاندام، ھىشتا خوينىان لىدەتكا، فەرموۋى: مەسىح ھەرگىز ناگەرئىتەۋە، ئەگەر تۆ بىرىنەكانم بەھەناسەكانت تىمار نەكەي، ئەگەر تۆ دەست بەگىانمدا نەھىنى، ئەگەر تۆ دەروونم نەشلىت. من فەرمووم بەۋپەرى شانازى و خۇشەيەۋە.

لەناۋ باچچەيەكى دەستى چەپى دەرەۋەي مالاكەمدا لەدورگەي ھەستىكرىن بەكەمى، لەدورگەي ئۆسگۇرد بەگولەكانى دەروونم فەرموۋ: ئايا دەتوانن جوانترىن فەرشى گول بۇخەزەتتى ماريام برازىننەۋە؟ گىشتىان بەدەم گۇرانييەۋە فەرموۋيان بەلى. گولەكان دىكەكانىان جىھىشت، چۈنە ژىر دىخىكى سىۋەسوۋرەۋە، لەسەر چىمەن جوانترىن كەژاۋەيان بۆ چىنىم، پەرىپەر خۇيان لە قنچك و لاسك وگەلا

جىاكرەۋە.. فەرشىكى بۇندارى نەرم وناسكىان چنى. منىش بەرىزەۋە فەرمووم لە ھەيىبەتتى جەمالى حەزەتتى مارياكرىد.. نەۋىش لە شەرمىكى شىرىننا ھەموو خەندە تۇراۋەكانى دىورگەي ئۆسگۇردى لەمندا راست كرىدەۋە، ھەموۋنەۋە بزائەي ژياندەۋە كەمن سالانىك بوو خەرىك بووم كۆم دەكرىدەۋە. كەپال كەوت، تىگەيىم.. فىر بووم.. تىربووم لە ھەست و سۆزو جەمال و كەمالى عىشق - ھەستىمكرىد پىرم دەكات لە پەيامى جوانى و عىشق - فەرموۋى: عىشق و جوانى ئاخىرىن مەرتەبەي زانستە.. عىشق

جوانییه و جوانیش عیشقه.. هیچ زانستیک هیندهی جوانی مرؤف ناگهینیت به کهمال. چونکه کهمال
هستی عشق و جوانییه.

حزرتی ماریا فہرمووی: ژیان تہنہا عشق و جوانیہ کورم؛ دہتویت لہوہ زیاتر چی فیریت؟
منیش خؤم بؤ رانہگیرا، نامہ پرہمی گریان! بہدم نہو ہستانہوہ! بہ نیار نہو فہرموودو ناوازو
دہنگوہ: خوہر خوہر بارانی ویژنان بہسہر سہرتاپای بوونمنا ناندہچؤراو گیانم خاو دہمووہوہ و ہستم بہ
سرؤش دہکرد و وام دہزانی کہ گیای ہیؤم ی بؤ ہیناوم. ہستم دہکرد جوانترین ناوازی گہریون
دہیستم و بہسہر خؤمنا دہچمہوہو کہمووکورپیہکانم چاک دہکم.. لہ ہمان کاتنا تہماشای پیکہریکی
سپی سپی لہ تیشک دہکم و بہ ناگام لہوہی کہ لہبہرہم حزرتی ماریانا نوچ ناندہم و بہو دہفہرمووم:
تہنہا عیشقی تؤ بہرہیہ! دہگریام و بہزہیم بہ رہمی جوانیہا دہاتہوہ.. بہزہیم بہ نافرہتیکنا
دہاتہوہ کہ پیشتر دہبووم.. بہلام نیک بہو ہموو زام و نازارو ژانہوہ!.. چونکہ نہو بہوہموو زاموہ،
جوانیہک لہقامتی دہتکا، شکزیہک لہحورمہتی دہتکا، توانایہکی خارق تہوؤمی گیانی منیان دہبری بہو
بینیہ! من فیر بووم و بریارم نا نیر چیتیر باوہر بہ شہر و بہ دیو نیکم و بہ پیمای تیشکی گیانی
نہو فہرموودہکانیان بنووسمہوہ. جا با کس باوہر نیکات. بہلام فہرموودہکانی نئم کتینہ زانستی
دہروونی حزرتی جوانیہ و ماریای پیروژ لہ دہروونی مندا وینہیان دہکن و لہ ناگری عیشقی
ہلہدہکیشن. نیر من لہ چی بترسم! نازانم!

تہماشاکانی دہبوون بہگیان لہ دہروونی مندا، مندا لہ بیناوک و بیندیک و بچ کہسہکانی دہروونم خؤیان
ہلہدا و بزہکانی حزرتی ئەویان دہگرتہوہ، لہ پیشدا بہ ہناسہکانم ہموو برینہکانیم پینہکرد، پاشان
لہ نارہقی لہشی رؤنی نیرگزم بؤن دہکرد ناستہم ناستہم دہستم دہینتا بہسہر برین وزامہکانیہا، دہستم
دہینتا بہ پرچیدا، بہگیانیدا، کہدہستم بہرگیانی دہکوت، ہستی دہبزوا، ناوازیک بہرگویم دہکوت..
نہشنایہوہ، دہیژہند، سالما، تہماشای حورمہتی خؤم دہکرد لہ بریسکھی چاوہ شینہکانیہا، دہمدی، توانای
بینیم ہبوو، ہمووشتہکانم دہدی سہمایان دہکرد.

خؤم دہبینی دہبووم بہو بہ تؤ، بہ نئمہ بہوان، خؤم دہبینی زؤرچوک لہچاوانی ئەوہا دہفہر،
وہکوبالندہی کہناری، وہک بالندہی قہقہس، وہک بالندہیکی ئەفسونای و چوارسہر بہ چوار ناوازی
گیانی دہمخویند، قورٹان و بینجیل وتہورات و بودیزم دہخویند نایینہکانم دہخویند، دہمگوت: مژدہیت
حزرتی ماریام بینی بؤم دہخہندیت، بؤم دہگری، بؤم دہویت. دہمخویند: ماریاکان .. حورمہتی
مہسیح.. تہلیسمی جوانی.. بزہی ژیان.. من گیانم دہگہشیتہوہ بہ تہماشاتان.. من بہ تہماشای نئوہ دلہ
شکاوہکان پیکہوہ دہنیمہوہ.. بہ تہماشای جوانیتان گیان بہ ژیان دہدہمہوہ.. بہ ووشہکانتان ہموو
نہخؤشہکان چاک دہینہوہ.

میرولہکان دہگریان.. و بہدم ہنسکی گریانیکی پر لہ نووزہی سہگ و سؤزی نایک و جووکھی
پاساریہکان و حیلہی نەسپ و دہنگی فریشتہکانی نئو گہریونی خہونہکانم.. سؤزیکی سہیرم لہ
گریانی میرولہکاندا ہست پیدہکرد.. ہستم دہکرد بوونہوہر و نامانجہکان و پہیامہکانی جوانی لہ
ہنسک و فرمیسکہکانی ئەواندا فیر دہبووم.. نانیشتبووم.. نیوہی لہشم لہ دہرہوہی مالہکامنا و
نیوہکھی تری لہشم لہناو مالیکی تاریکنا لہ زیندانہکانی نؤسگؤرد.. تاک و تہنہا نانیشتووم و سہرم لہ
ژیان و مرؤف و قہشہکان و نیمام و موقتہکان سوورماوہ و تینان ناگہم! نازانم ئەوان شہر لہسہر چی
دہکن؟ نازانم چؤن و بہ چی زمانیک لہ مرؤقایہتیی بگہینم و پہیامہکانی حزرتی ماریا و مہسیح و
پیئہمبہری نیسلام و تکای بوویا و قہناعتی کؤنقوشیؤس و باوہری زہردہشت فیرہ وان بکہم! ہستم بہ

تەنھايى دەكرد و بىرى قەلەم و فلچە و رەنگەكان و بىرى كچى كوردو ھىند و روس و ئەوروپى و نەروىچى و بىرى بىننى جىھانم دەكرد. لە خەوما ھەموو ساتى، ھەموو شەويك، خەونم بەوانەوھ دەدى و لە خەوما دەھاتن.. وەك لەشكرىكى سىبى سىبى لە مېروولەي تىشك دەچوون.. دەھاتنە ناو جەوھەرى خەونەكانمەوھ و وەك لەشكرىكى مەتىن و پۇلای سىبىپۇش لەبەردەمى زامەكاي ووشەكانمدا دەچوونە سەر چۆك و بە ئاوازىكى سىحرىن دەخوینن : ئامىن، سالما، ئىقا، ماریا، جاندارك، شىقا، قىدا و سىرووى فرىدا و زىن و لەيل و ئاستانى ھەزرەتى نوح.

لە خۆشیدا منىش ھەر لە خەونەكانمدا: دەرختىكى مەزن لەسەر سەرم دەروا! كە خەودى ھەزرەتى عىرفان و ئىلياس و بوودا و مەسىح و مەھەدى مەزن و زەردەشتى جوانناس لەسەر سەرم دەیانرپواندو دەیاننەخشاند! ھەستم دەكرد ئەستىزەكانى ئاسمان بە دەستى ئەوان دەكرىن بە گەردانە و لە ھەستى مندا دەيكەنە گەردىنى ماریاكان و دۇعاكان و ئەو ئافرەتانەي كە من خۆشم دەوین.

زۆر سەیر خەوى خۆشم بە لە لەشكرى مېروولەكانەوھ دەدى! بىننىم دەتەقى و لە تاوا دەھاتمەوھ ھۇش و بە دەرو دراوسى دىوپیەستەكانم دەفەرموو: لىم خۆش بن.. من گوناحىكم نىبە كە ھونەرەندم و مافى ئەوھشم ھەيە بۆ ھونەر بژىم! چونكە بىرى وینەكرىنى ھەزرەتى ماریا دەكەم. بىرى ویناندىنى مېروولەكان و فرىشتەو گىانى ساواكان دەكەم.

ئەوانىش بە ئاوازىكى دەبەنگى ئىوسىفەت، ھاوارىان دەكرد و دەیان نەپاند بەسەرما: بپۆ دەرهوھ، ئەي بىئالا ئەي بى و لات.. لىرە جىگەي تۆ ناىتەوھ و دەنا سزات دەمىن و دەىت گوى بەرازەكانمان بشۆیت! منىش لە بىداریدا.. ئەو كارەم دەكرد.. تا رىگە نەدەم ئەوان زەفەر بە منداڵەكانم بەرن و ژيانمان لى تىكبدەن لەم زىندانەدا! چونكە ھەزرەتى ساراي ھاوسەرم رازى نىبە بەوھى لەم زىندانە دەرباز بىن! چونكە ئىمە ئازادىي ئەوھمان پىدراوھ لەم و لاتە دەرچىن و پۇژى سەنجارىش بىرمان دەھىنەوھ كە ئىمە نامۆين بە كەلتورى ئەوان. دەشنىت سەیر بىت بەلاتانەوھ! دەشنىت باوھەر نەكەن كە ژيان لەناو دىوھكاندا مرؤف دەكات بە پاسەوانى بەراز و دىویش دەكات بە چاودىرى بەھەشت!

ئاپئۆرى شىكلە رەنگ، ئاۋەرپۆك=چەوھەرە

بەناوى ھەزرەتى گىانى رەنگەكانەوھ، دەمەوئىت پىتانى رابگەيەنم كەھىندەي تۆنى رەنگەكان فرىشتە لە ئاسمانەكاندا ھەن.. فرىشتەكان زادەي تۆنى رەنگەكانن.. رەنگەكانىش سەر بەخۆيان، خەودى يان نەمىندەي شىكلەكانن.. واتە ھەرچى رەنگ و تۆنى ھەبىت، جەوھەر=شىكلىشى دەبىت.

رهنگه کانی که وان قبیله گای حه زره تی نوح بوو. ئه و خواوهندی خۆی وه ها دهیی نی!.. و دهیزانی که رهنگه کانی که مان تهوژمی گیانی حه زره تی عیشق و جوانییه. شکل له بیردا. جهوه ریکی تیشکناسای ههیه و شکله کان به رهگهز دهگه ری نه وه ناو چاوی خۆیان و له رهنگه کاندئا ئاویته دهن. شکله کان سه ره به جهوه رن! بۆیه کاتییک که مرؤف دهرمیت: تیشکی گیان له لهشی دهرده په ریته. ئیتر لهش ساردو خاو و سست ده بیته. مرؤفی پاک و جوانیه رست و خاوه ن باوه ر. وهک تیشکیکی پیروژ و پروناک پروده کاته به ههشت و هه می شه یی خۆی زامن دهکات له جهوه ری فهنتازی وجیهانی نۆته و موسیقادا. پایه نار دهژی و ده بیته به و مرؤقه ی، به و بالنده یه ی - به و مه خلوقه ی که ده یه ویت و به نیاز له گیاندا ده یژینیت! مرؤفی پاک و بیگونا ح هه رگیز نامریت. جا ئه وان ه ی وا نۆکه ری شه رن - ده بیته چاک گو یی خۆیان هه لخن - هه می شه یی و به هه شتی کردار مالی ئه وان نییه. چونکه به هه شت مرؤف له کرده یی باش بۆ خۆی دروستی دهکات. بۆیه هه ن له ناوماندا: باش ده لێن و دهکن و دهخۆن و باش بیر دهکنه وه. له وانیه باوه ر نه کهیت. بۆیه به زمانی ئاینشتاین پیتان ده لیم: هه موو رهنگه کان خاوه نی گیان و شکل و جه وه رن. ئه وان سیانه ن. ئه و سیانه یه خاوه نی جه وه ریکی په تین. ده توان بینن هه ست بکن بدوین. ئه وان سیانه ی له شیکی یان گیانیکی سه ورن. واته رهنگیان سه ورن! ده توان مژده به مرؤقایه تی بدن. ئه و مژدانه ی په یامی یه کبوون و خۆشه و یستی تیایه. رهنگیکه ده توانیت ده ست به یینیت به که رامه تی مرؤقایه تیدا. پیتان بلیت: به سه. واز له شه ر به یین. به سه پیا و بن. چونکه حه زره تی رهنگی سه وری دره ختی زه مان تکاتان لیده کات بره وان. بیینن. گه ر بتوانن ته ماشای جه وه رتان بکن. ده توان جان وه رهکانی ده روونتان بیینن. بزائن که مرؤف ده بیته واز له شه ر به یینیت و له پیناوی خوا نا ته حه دای میله تان نه کات.

ئاینشتاین ده لیت: ئیوه به ره له میژوو خواکانتان به زانده ئه ی گه لی نوح. به لئ ئیوه به ره له میژوو خواکانتان به زانده. سووتاند. ناگیرتان کرن. شه ر له پیناوی چیدا دهکن؟ موسولمان شه ری ناویت. وازیان لئ به یین با له دوورگه کانی خۆیاندا خه ریکی حوشترو که ره م و ئایینی خۆیان بن. وازیان لئ به یین. فیریان مهکن. به ره زه وه نیی بازرگانیان له گه لئا ته رک بکن. چونکه ده وله ته موسولمانه کان گشتیان هاوکاری یه کن بۆ له ناو بردی نه وه ی نوح. نه وه ی زاگرۆس. نه وه ی ئاری و هیندی و ئه فریقی و بگره چینیش! ئه وان له میژه ده یانه ویت هه موو جیهان بگرن. ده بیته سنووریان بۆ نابینن نه یه لێن فی ر بن باوه رو ئاین و که لتوو رمان بگوین. نه کن باوه ر بکن. ها! ئه نیشتان لیت ده پرسیت: تۆ کئیته تا بتوانیت ته حه دای رهنگ و جه وه ره که رامه تی رهنگی خواکانتان بکه یته. کهس بۆی نییه به نه وه ی نوح بلیت خوا ته نه یه! خوا ته نه ا نییه. خواکان هه ن. به ته کان هه ن. فریشته کان هه ن. ئاهورامازداشمان هه یه. ئه وان پیتان ده لێن زییوس له سه ری سارتۆن-ی باوکی ده ره په ری. زییوس باوکی خۆی کوشت. به لام باوکی سارتۆن جالجالۆکه یه. جالجالۆکه یه گیانی بوونه وه ره. بۆیه ده بیته وریان. واز له ته حه دبا به یین. چونکه ئاینشتاین ده لیت: سنووریک بۆ ده سه لاتی خۆتان و سنووریک بۆ موسولمانه کان دیاری بکن. با بگره ی نه وه دوورگه کانی خۆیان. واز له ئاموژگاری کردنی یه کتری به یین. گه لانی موسولمان له میژه خواکانی ئیمه یان ناگیر کردوه! ئارارات په ره له سه ری بره راوی لاوانی نوح. که به شمشیری ئیسلام سه ر بره راون. ئه وان هینده زۆرن که له ئه ژمارد نایه ن: هه مووشیان کورن. چونکه له شکری موسولمانه کان که چه کانیان بۆ خۆیان ده برده. ده یانکرین به نایکی ئیو. هه موو شه ویک

له سەر لووتکهی ئارارات بانگیك دەبریت. نزایهك، به تۆنی دوعاكان میلودیهك دهخوینن بۆ گیانی لاوان. ئاوازیک که سۆزی شمشال دهخویشینیت.

ئاوازیک بۆ دوعاكان دهخوینن له ئارارات. لاوانی نهوهی سهبرپراوی نوح که که گیانی ئاراراتن.. دهییت ئارارات بکریت به کهشتیهک.. کهشتیهکی مهزن.. چونکه به لایهکی تر به رینگهویه.. کهشتیهک دروست بکن مهتین، مهپرسن بۆ؟ چونکه نهست بۆ کهرامهتی خۆتان دهبن.. کهشتیهک دروست بکن له سەر لووتکهکانی ئارارات.. ئەو کهشتیه بکن به پهستگای خواکان.. که مرۆفی رهسن دهییت بچیت لهوئ نوژبکات، لهوئ وانکهانی مهسیح و بوودا و کۆنفۆشیۆس و دیونیسسیۆس بخوینیت.. بنووسیت، وینه بکات، تهماشای بکات.. دهییت خهستاخانهیهک بیت تیایدا تیماری گیانی نهوهی نوح بکن.. که ناویان کورده باوانی یهکهمی زاگروسن. و ئارارات کهعبهی خۆرناوایه.

دهییت پیروزمهکانتان نایشن بهرژهوهندی مادی و بازرگانی و بهرژهوهندی تایهت بخهنه لاه.. لهناو کهشتیهکی نوحدا کهسانیک دهییت بژین که له شهر بینهرین و پاکژن.. ئەوان نمایندهی خواکان وگهکن.. دهییت ئەو کهشتیهیان بۆ دروست بکریت.. چونکه ئەوان ئیوهن، لهئیوهن، ئیوهش لهوان. کهلانی سکانهیانی و ئهرووی به رهچهلک نارین.. دهتوانن به هاریکاری ئەو کهشتیه بۆ خواکانی سەر زهوی دروست بکن. چونکه حازرهتی نوح لهئیت: دهییت کهشتیهک بگهڕیتهوه.. بههاریکاری ههموتان.

دهییت کهس پارهی تیا خهرج نهکات، کهس خۆی تیاا ئەزیت نهات.. چونکه دهییت به دل و بهگیان دروستی بکن.. دهییت کهچ شۆخ و نازبارهکانتان بهگهشت به کچینی بچن بۆ مهزاری ئارارات، بۆ تهماشای گیانی ئەو لاوانهی که بوون بهگیا.. گیای ترشۆک.. دهییت ئەو گیایه نهرم نهرم لهدهمیاندان بژن، چونکه تاکه پاشماوهی گیانی لاوهکانی ئاراراته که به دهستی جهندهمی ئیسلامی و مهغۆل و تهتاری عوسمانلی و سهفهوی سەر برهراون.. دهییت مندا لهکانتان بهرن لهوئ له پزیشکی گیانیدا به دهستی رابهزانی مهسیح و بوودا چاره بکرین. چونکه مهسیح و بوودا ناتوانن بگهڕینهوه سەر نیشتیمان و خاکی که ئیوی عههب و تورورک و فارس ناگیران کردووه.

لهو کهشتیهنا یهکهم فهلسهفهی زانستی نوح تۆمار دهکریت و به جیهاندا پهخش دهییت. پنیوسته ئەو کهشتیه دروست بکن تا مهسیح و بوودا شوین پیمان بیهتهوه لهسەر ئارارات، تا بین و فیرمان بکن.. مندا لهکانتان چاک بکن.. با ئەو مندا لانهی که نووچاری گرتی شیرپههجن بیری لهوئ چاره بکرین، چاره تهنها نهرمی نییه.. چونکه مرۆفی توش بوو به ههر گرتیک خۆی دهتوانیت خۆی تیمار بکات.. بهلئ مرۆفی سهقهت و شکسته ناتوانیت خۆی بهرپوه بهریت. دنا مندا لهکانتان دهییت وانهی گیانی فیر بن له کهشتیهکهی نوح دا تا له ژیا نهکانی داهاتویاندا واز لهو دیوانه بینن که له دهروونیاندا رواوه! ئەوسا دهبین به مرۆف.. لهنایک دهینهوه.. پاک و بنگهرد، وهک فریشته له پیتشدا.. وهک گیان.. وهک شکل و رهنگ و جهوههر، وهک پهیامی هونهرو جوانی به ئاسمانهکاندا خول دهخوین.. گهشت بهسەر ههسارهکانی تۆنی رهنگهکانی ترنا دهکهین، ئینجا دهینهوه بهوهی دهمانهویت.. دهبین به باوکمان، به نایکمان، به خۆشهویستهکانمان.. ههرچییهکت بوویت دهییت، دهییت! مرۆف له رهچهلکهکدا نهرمه.. مرۆف ههرگیز نهرمدووه.. ههرگیزیش نامریت.

بهلام دهییت لهمهویدا سنوور نابنریت بۆ ئەوانهی که نهوهکانی نوح سەر دهبرن یان دهیانتهقینهوه. بیرتان نهچیت.. دهییت کهشتیهک به ههرهوهز دروست بکن.. بهدیاری پشکهشی ئاراراتی بکن.. تا نوح له بهکاریهکانتان خۆش بیت.. نهکن سزای کهسانیک بدن که دلسۆزی گیانی هونهرن. نهکن

تاپتۇرى مەسىھگان

كەكات دەستا، كاتىك كەمن ھەموو شەقامەكانى جىھانم پاك كىردەوھ.. كاتىك كە ئارەقەى ترس بە پشت و دەست و ناوچەوانمدا دەتكا.. كاتىك فرىاكەوتم گىيانى ھەزىرەتى ماریا بىشئلم، گوى بۇ كۆرالى نامىن و سالما رابگرم.. ھەيىھەتتىكى رۇشن ھات ھەروھكو تىشك.. كەچاوانم توانای بىننىيان نەبوو.. بە نوورى رەھمەتى دەروونى پىرکرد لەتیشكى سىي.. لەو كاتەبا من سەرگەرمى شكاندىنى خاچەكان بووم؛ ھىشتا ھەزاران مەسىحى پەنابردو بەخاچەوھ مابوون لە ھەشارگەى مندا.. من بى پشوو دواى پاككردنەوھى شۆستەو جادە و كۆلانەكانى جىھان، لە فرمىسك و خوئىنى ئەوان.. نەدەپەرژام، ماندووبووم ھىندە مېخى دەست و پىي مەسىھگان ھەلكىشتم، ھىندە فرمىسكى ماریاكان بسىرم.. دەروونم پىر بووبوو لە گوريس و قەيدو تەختە و ناسن و گەچ.. مەسىھگانى گشت جىھان لە مندا رىزگار دەبوون.

برىنىچ دەكران.. لىناو تورو بىسكۆب سباستيان، ماریاى ماگدەلىنا مونكى تىبت.. گشتيان سەرگەرمى تىمارى زامەكانى ھەزىرەتى مەسىح بوون.

ھات بۇلام، تەنھا لە پەرشبوونى پرووناكىينا دەدوا.. لەتەك خۇيدا پەلى منداكىكى لەدەست بوو.. لەومندالە دەچووكە لە باوھشى يەككىك لە پەيكەرەكانى ھەزىرەتى ماریاكانا بوو.. منداكەى نايە باوھشى من..

فەرمووى: ئەم منداكە فرىشكى كەوتووھ.. زىندەقى چووه، نانوىت، ناخوات، گەورە نايىت، مان دەگرىت، تورو دەبىت، بەگژخواكانىدا دەچىت.

فەرمووى: بىكە بەمندالى خۆت.. تا ئەبىت بەشەش سال دەبىت گوى لەئاوازی ترپەى دلّت بگرىت.. دەبىت دايەنىشى ھەبىت.. مندالى بى نايك و باوك سىروشتى نارپىك گوش دەبىت!

فەرمووى: منداكەكانتان بەدىار دىوھو بەجى مەھىلن، بەتەنھا مەياننۆينن، چونكە بەزەبىيان كۆلەوار دەبىت.. فىرى رقى ئەستوورى و بىرپىزى و نەفرەت دەبن.. ترسنۆك دەبن.

مندالەكانتان لە دايكىيان دوور مەخەنەوھ.. چونكە لەواندا ھەمىشە شىفایەك ئومىدىك، پەيامىك پەنەانە بۇ باوانى ماندوو ناتوانا.

لە دايكى مندال بىوورن، ناچارى كارى بەزۆرى مەكەن! رىگەكانى دلنبايى بۇ دايك و كۆرپە و باوك خۆش بگەن.. لە باوانىيان خۆش مەبن كە لەبەر ھەوھسى خۇيان پىدەنىن بەجەرگى مندالەكانىيانا.. چونكە مندال خۆشەوىستترىن ھاودەمى باوانە.

فەرمووى: گىيانى مندال گەورەنابىت بە نابرانى لە باوان.. ھىندەى مندالەكانت لە تۆوھ فىردەبن، ھەول پدە لەوانەوھ فىربىت، چونكە ئەوان خىووىو و دىرپندەو دەعباو جنۆكەكان دەبىنن، ئەھرىمەنەكان دىنە خەويان دەيانەوئىت باوهر و شەرم و حورمەتبان لى بستىنن. مندالەكانتان مەكەن بە ھاودەم و ھاوړى سەگەكان و پشیلەكان، چونكە ئەوان خاواو خاواكان نابىنن، ناناسن.

بەزۆر خۇراكيان مەدەنى.. لەبرى خۇراک يارييان لە گەلدا بکەن، ماچيان بکەن، لىيان پىرسنەو، چەپلە بۆکر دەوى باشيان لىدەن.. بۆتەمبى کردن نقرچ لە گوئ، زەبرى ژير پى پىويستە ئەگەر زمان نەيتوانى حالىيان بکات.. ئەگەر دووياتکر دىنەو ياريدەى فېرېوونيان نەدات.

خواکان لەدەروونى مندا لەکاندا پەنھان، بياندوين، باوهرى خۆشەويستى وليبورن لەوانەو فېرېن. سزانابىت بگاتە رادەى زىندانکرىن لەناومال وژوردا.. ئاخىر ئەوان يىگوونان.. بە تەنھا لە ژوريان مەنن لەهەستکردن بە گوناحدا.. ئەوان دەبىت دلنيا بزائن کە ئەوان بەرەمکەت و وزەى ژيانى باوان. فەرمووى: تا ئەو رادەى مانوو دەين، لە مندا لەو فېر بن. ئەو مىللەتە گوناحە کە ناوپریت لە مندا لەو فېر بىت. چونکە مىللەتى وەھا لە ناو دەچىت.

فەرمووى: بە باوانى مندا لان بلى: ئىو نۆمىدو ژيان و بىروگيانى مندا بن. بە کامەرانى ئىو ژيان چرۆدەکات.

ئەم مندا لە نايک و باوکی لەدەستداو.. ئىوھکان سەريان برېون.. بە ناوى ئايىنەو، بە ناوى خواو منال بىئاوان دەکەن، دلى پىغەمبەرەکان دەرەنجىن.

حەزرتى مەسىح فەرمووى: لەنايىنى مندا لەکەتەو فېر، ئايىنى خۆتى بەسەردافەرز مەکە، رىگەى بدە گوش بىت، قام بکات، فېر بىت، بە نيازى خۆى ئايىن بۆخۆى ديارى بکات.. چونکە ئايىنەکان زمانى مندا لان و باوهرى نايکانى مېهرەبان.. پىغەمبەرەکان گشتيان بە زمانى نايکان، بەهەست و سۆزى نايکان زمانى حەقيان پژاوه.. هېچيان مەرۇقيان بۆشەپ هان نەداو. بەلکو بىوى شەپ ئەوانى زەجر ناو. مندا لەکوئى لە نايک بوو، ولات وکەلتورو مىللەتى ئەو لەوئو چرۆ دەکات.

من شەرمەزار بووم، فەرمووم، ئاخىر بەندە لە وولاتى هەستکردن بەکەمىدا لەبىکارى دەنايىت.. بەزەى و پرەمى مەرۇفەکان لىرە تەزىو، ناتوانم مندا لەکان گوش بکەم.

فەرمووى: مندا لى رىسقى خۆى لەگەل خۆيدا دەهينىت بۆت.. ئەو دەستى مندا لى بگرىت.. دەستەکانى سەوز دەبن، دەستەکانى بەرەگر.

فەرمووم ئەى بۆچى رۆژانە هەزاران مندا لە ئەفريقا لە برسا دەمرن؟ فەرمووى: چونکە دىو نەکان بەشەخۇراکى ئەوان دەمرن، دەبىن بۆ مندا لەکانى خۇيان، وادەزانن کارىکى باش دەکەن، کەچى دەبىن، زەهرخوارديان دەکەن، نەخۇشيان سەرباردەکەن، تەمبەلىيان لى باردەکەن، ترسيان پردەکەن لە نەخۇشى، ورگيان زل دەکەن، زەپرأتى بوونيان لەپەل و پۆ دەخەن.. سروشتيان دەشتوينن، بايى و بى ناوهرۆک و بىرژىيان دەکەن، تەنھاو ترسوو بى بەزەيان دەکەن. فېرى نوژنابەتتيان دەکەن لەگەل دەروونى خۇياندا.. جا مەپرسن بۆچى لاوان خۇيان دەکووزن. **هيندى مندا لە ئەفريقا لە برسا دەمرىت - دوو**

هيندىش لە جىهانى يەکەمدا لەبار دەبرىت و توور دەمرىت.

ئەو دەبى بەشى ئەوى ترىخوات، وەکو ئەو وایە.. پارچە لە لەشى خۆى بېرىو خۆى بخوات. **ءامى ن..** کە فەرمووم: ئامىن.. مندا لەکە هاتە باوهم.. سىگۆشەيەكى لەتەختە دروستکراوى نايە دەستم.. هەرمىکم لەسىگۆشەکەبا بىنى، تيايدا سىمىترى، گىۆمىترىم بىنى، دەيانگوت: هەمووشتەکان لىرەو نادرىژرىن.. ياساکانى ژيانم لە سىگۆشەکەبا بىنى. بىنىم بە دەستووخەتى ئافرەتتىكى زورجوان لە چىو دەپمەکە نووسرايوو: ئامىن.. پاشان نووسرايوو: ئامىن.. لای سىئەمو چوارەم و بنى هەرم، نۆلایەكى بازە هەرم هەمان فەرموودەى ئامىن-ى لەسەر دەردەوشايەو.

بەزەيىم بە ماندوو بوونى خۇمدا دەھاتەۋە.. چۈنكى مەن زۆر ماندوو بووم. دىل ۋ سەرو گيانم دېشا..
 چۈنكى نىۋەي لەشم لە زىندانى ئۇسگۇردىنا دىل بوو لە ژىر چىنگى سىستەما.. لە ژىر چىنگى ناد نا
 زىندان بووم.. شەۋو رۇژم تىكەل بەيەك كرىبوو تا باسى داستانى نوح فرىا بگەوم.. لاىەكم دىل ۋ
 لاكەي ترم نازاىبىيەكى وون.. چۈنكى باكان گيانى ميان دەقەپاند بۇ دورو.. دارستانەكانى
 گەروونەكانىيان نىشان دەدام.. فرىشتەكانى ناو ژىنگەي باكان ھەر يەكەيان بە جۇرىك نىكاو تەماشاو
 خەندەيان نىشان دەدام.. نەمدەزانى لە خۇشىدا چى بگەم.. كەچى مەن بىرى خوشك ۋ براو دايك ۋ
 دراوسى ۋ ھاۋرېم دەكرىد.. بىرى ھاۋگيان ۋ ھاۋسەروو خۇشەۋىستىكم دەكرىد. زۆر تەنھا بووم. كاتىش
 ۋەستابوو.. بە دەم پشوو نانى دەم باۋە.. گيانم پەخش دەبوو.. دەبووم بە ھەزاران پارچە گيانەۋە..
 تەماشائى كەرامەتى ژيانم دەكرىد.. بە زەيىم بەۋ مندالە بىكۆلەيشدا دەھاتەۋە كە مەسىح پىي بەخشىم..
 چۈنكى مندالەكە ياساكانى دادپەرۋەرىي لە شىۋەي ھەرمىكدا بە ديارى نا بە مەن.. مەنىش ھەم مندالەكەۋ
 ھەم ھەرمەكەۋ ھەم مەسىح ۋ ماريكان ۋ ھەم ھەموو جىھانم لە كۆل بوو.
 نەمدەزانى بە چى زمانىك بدويم! فرىا نەدەكەۋتم. چۈنكى مەن بە ھەزار چاۋ.. بە چاۋى فرىشتەكان
 ياساكانى سەر ھەرم دەخوئىندەۋە.. دەمزانى نامىين سەرچاۋەي بوونە.. نامىين دەنگىكە لە بوونەۋەردا
 بەر بىستگەي ھەر كەسنىك بگەۋىت.. دەتوانىت چىي بوۋىت فىرى بكات. چۈنكى نامىين قوتابخانەي
 زانستى خامۇشە. نامىين زانستىكە نوح دەيزانى.. دەتوانىت فىرى نەۋەكانتى بگەيت؟
 فەرمووم: بەلى.. مەن نامىينم ھەرس كرىۋە.. زۆر لەمىژە مەن بە گفتارو پەيامى نامىين فىر دەبم.
 ۋىستە مندالەكە بەرموۋ بەرەۋ مالى خۇم بگەرمەۋە، ئەگەرچى ھەستەم دەكرىد لەمالى خۇمدا، بەلام
 دەمويست دلئىيىي بۇ ھەموو پەيكەرەكان زامەن بگەم، دەمويست ئەۋان: ماريكان، مەسىحەكان، پشوو بەدەن
 لە ھەشارگەي مندا! خۇم بەخاۋەن مال نەدەزانى. چۈنكى زىندان مالى مەن بوو!
 مەن ۋامزانى مەسىحى پىرۇز نىت باسى نازارەكانى خۇيم بۇ دەكات، ۋامزانى ھاتوۋە ناگانارم دەكات
 لەۋەي كەمەن ھەستەم پى نەكرىۋە.. بەلام ئەۋ مندالنىكى پىيوو، مندالنى خۇي بوو، بۇمەن دەگەشايەۋە،
 دەۋا.. ۋەكو موعجىزە دەۋا.
 كاتىك ھەنگاۋەكانم ھەلپىنا برۇم! مندالەكە كە مەسىحىكى ساۋابوو. لەباۋەشما راپىسكاندم، تورە بوۋلىم،
 فەرموۋى: بۇكۆيم دەبەيت بابە؟
 فەرمووم بۇدورگەكەي خۇم، بۇدورگەي ھەستىكرىن بەكەمى.. بۇ دلى ژيان، بۇ لاي مندالەكانى نورگەي
 ئۇسگۇرد. گرىا ۋفەرموۋى مەن نايمە. فەرمووم: ئاخىر دەبەيت دايەنىكت بۇپەيدا بگەم. ئاخىر لەۋى مەن
 بەۋاى عىشقا دەگەرېم.. دلم لەۋى لەدەستى دىۋەكاندا دىلە.
 فەرموۋى، نا بابە، نا مەمبە، مەن لەۋىدەۋانە دەترسم، لىرە بە، مەرۇ، بامەن لەھەشارگەي تۇدا لەبرى شىر،
 فرمىسكى تكاۋى دايكم لە تىۋكى بارانەكاندا بنۇشم.. چاترە لەشىرى دىۋەكان.. لەدورگەي ئۇسگۇرد
 دىۋەكان مەن شىر.. ئەۋان دلى مندالەكانىيان راناگرىن، باۋانىيان پردەكەن لەپق! لىرە بە مەرۇ.. عەشقى
 تۇ لەھەشارگەكانى تۇدایە بابە.. ۋاز لەگەرەن بىنە، ئاخىر لەۋ دورگانە عىشقا سەردەبەرن، سەرى مرۇف
 دەبەرن، دايكان مندالەكانى خۇيان دەخنىكىن، دەيانكۆژن، سەريان دەبەرن.. باۋانىيان رسۋادەكەن، شىتايان
 دەكەن.. مندالەكانى دەرەۋەي ھەشارگەي تۇ دەترسن.
 مۇنىك لەدەرونتا داگىرسىنە.. گوى لەدلى زەمىن بگرە.. لەگەل مەن بە، مەمبە بۇ سەيرى دىۋەكان! فەرمووم
 مەترسە كورم، دەزانم چىيان بەسەرھىناي!
 فەرمووم: دەزانم، بەلام مەن ھىشتا لەناۋاياندا ماوم، ھىشتا دەستيان بۇكەرامەتم نەبرىۋە.. گەرچى

بەزەمىيان سەربىرۇم، دەستى دىلمىيان بىرپوھ، عىشقىمىيان نىزىوھ، بەلام ھىشتا ئومىتىم لەبار نەچوۋە.. ھەستى جوانىم ھىشتا ھەرزەكارولاولوھ.. ھىشتا گورم تىانا ماوھ.. لەمەر قەبو كەنىسە چۆلەكاندا.. لە ئاتەشگاۋ پەرسىتخانەكاندا كۆمەلىك ئافرەت ھەن پاكىن، بۇنى بغوردىيان لىدەت.. بۇنى ئايكى پىرۇزىيان لىدەت.. پىشتىيان كرىۋتە بىۋەكانى سەرزەۋى و روخسارى ماریاۋ تۆى مندال دەپەرستىن.. خۇيان پاكۇ رادەگرن، خەو بەفرىشتەكانەۋە دەبىنن.. لە خەۋنەكانىياندا بەسۋارى ترىشقەيەكى تىشك شىۋە بىن، لەسروھى بەياندا گىيانىان ھەلدەگرن.. دەيانبەن بۇ مەملەكەتى پىرۇز، لەۋى، گىانەكانىيان بە ئەسپايى دەربىنن.. ماچىيان دەكەن، فوۋى لىدەكەن، پاكۇزىيان دەكەنەۋە.. دەيانشىنلن.. دەست بە جەۋھەرى گىيانىيانا دىنن، خۇشايى بەگىيانىان دەدەن، پاشان گىيانىان دەگىر نەۋە ناۋلەشىيان.. راھىبەكان لەناۋدلى كەنىسەكاندا تەنھان.. ھەست بەتەنھايى دەكەن، دەزانم بىرى من دەكەن.. دەزانم دەتوانم لەۋى نايەنىكت بۇپەيدابكەم. من لەۋى بەدۋاى عەشقا وىلم.. كەچى بەزنجىرى قىز لىم دەدەن.. بەگازى بىزەكانىيان زەراۋدەكەن بەكىلگەكانى جوانىمدا.. بە شەرى ترسىان راھىبەكانى ناۋكەنىسەكانم دەتوقىنن.. بە بوختانەكانىيان بەردەنە پەيكەرى مەسىحەكان ومارىياكانى ناۋ حەشارگەم گىشتىان تىكەشكىنن.. دەبى بىرۇم كورم، من عاشقم، لەناۋياندا دەتوانم نايەنىكت بۇپەيدابكەم، چونكە تۇ چى تىر بە نۇشىنى فرمىسكى ماریاكان تىرنايت!

چونكە دۇعا بە منى فەرموو: لە بەھەشتا ئافرەتى پىرۇز ناگرى. كەس ناترسىت، مرۇف لە عىشقا نازادە.

فەرموۋى: فەرموۋدەت راستە، تا ماریاي پىرۇزبىگرى، جىھان لەگەلىدا دەگرى. تا تۇ گویت لەخوپرى فرمىسكەكانى ئەۋ بىت.. عىشقت لەناۋ مرۇفەكاندا مان دەگرىت.. روخسارت دەشىۋىت، ماندوو دەبىت.. دەكەۋىت. ئەگەر بىكەۋىت دلى من دەشكىت. فەرموۋم : نايەلم كورم. فەرموۋم: فەرموۋدەكانت راستن.. بەلام تا ئەۋكەتەى بىزەكانى تۆم لەسەرلىۋ بىت، كەس ناتوانىت زەفەر بەعىشقى من بەرىت، كەس ناتوانىت، نرۇلەگەل ھەستما بىكات.. كەس ناتوانىت زەرپرىك لەكەرامەتى جوانىم ناگىربىكات.. لەۋى لەناۋ بىۋەكاندا دەرۇم، سىنگم دەردەپەرىنم.. سەرنجەكانم بەناۋكىلگە بۇگەنەكانىيانا دەپروىنم.. دەستى مندالەكانىيان دەگرم، فىزىيان دەكەم بەدەم بىسى نەدوین.. كىژۇلەكانىيان دەدوینم، باسى حورمەتى جوانىي خۇيانىيان بۇدەكەم، فىزىيان دەكەم بەدروۋە بۇكەس خەندە نەپروىنن، بوختان بەدەمى كەسەۋە نەكەن، ھاورىكانىيان تەنھاۋگۆشەگىر بەجى نەھىلن! دەرۇم لەھەستىكەن بەتەنھايىمدا دەگەرىم سەيرى شىكۆى نەۋەى نۆى دەكەم، لەناۋياندا ھەيە مان لەبىۋەكان دەگرن، ھەن لە ناۋياندا دەۋىرن بلىن: نىمە باۋەرمان بە ئىۋە نىبە. لەناۋياندا راھىبى چاۋشىن و فرىشتەى غەمگىن ومارىاي مندال ماۋن.. ھەندىكىان ھىشتا چاۋو زمان وگوئىيان نەكراۋتەۋە، ھەندىك لەۋان ھىشتا لەترسا بەلالى، بەكوپرى، بەكەرى، بە لەباربراۋى، بە ھەتك كراۋى، بە تۇقاۋى لەنايك دەبن.

دەمەۋى بىيانىنم و بىمىنن.. چونكە حورمەتى بىنن : شىقاي باۋەرى ھەندىك لەۋان دەكات، گول بۇ مالى ھەندىك لە بىناۋەران دەبات.. لەگەل ھەندىك لەۋاندا دەدوۋىت.. باسى سىگۆشەۋ ھەرم و سىمىترىيان بۇدەكات. ھەموۋ ماریاكان و مەسىحەكان و ئەنقال لەگەلىياندا بە كۇرال دەيانفەرموو: دەرۇم.. دەبىنم، تەماشادەكەم.. باۋەر مەتىنە بەژىيان، بەبىۋەكان دەلىم، دەتوانم كارىكەم، دەتوانم ژىيان لەخۇم بارىكەم، دەتوانم بوۋنەۋەر لەسەرسەرم ھەلگرم و خەندەكانىشم بەش بىكەم.

که وایان فەرموو!.. بێنیم بەچاوی ھەست، پێغەمبەری مەزن چەپلەمی بۆ حورمەتی خوا دەتەقاند،
 فریشتەکانی ئومیدی من و مەسیحی مندالی بەناسماندا ھەلدەفراند.
 مەسیح و ماریا تیکشکاوەکان فەرموویان: دێوەکان لە خەندەکان دەترسن.. بە خەندەکانتان ھەلمەتیان
 بۆبەرن.. بە خەندە ناگیریان بکەن.
 مێرۆلەکان فەرموویان: پیرۆزترین تۆلە لێووردنە.. خەندەکان دەتوانن دووژمنەکان کەم بکەنەوھ.. شەپ
 زۆر لە ناشتی دەترسیت. راستە دەلێن کات وەستاوھ؟ راستە تۆ دەویریت بلیت: من نوح-م؟ نایا
 بەرێژتان ئەوێت؟ فەرمووم: من ھیندەئێو زۆرم لە زانستی خامۆشدا.. ھیندەئێو وورد بین
 وکارمەندو ژیر چنم. مێرۆلەیکە پیر سەری لەقاند.. بە دەم تەماشای سەرسوورمانەوھ فەرمووی: ئافەری
 نامیین.. راستی دەشیت جەرگبێت.. بەلام مەرۆف دەبیت وانە لە کردەوھکانی خۆیوھە فیر بیت.

تاپتۆی دێپەرستەگان

کەکات وەستا.. زەنگی کەنێسەکانیش وەستان.. لەوکاتەدا عاشقێک مالی مەعشوقەکەمی خۆی بەجێدەھێشت
 لەسەر ئەوھە مەعشوقەکەمی بوختانی بە دەمی منەوھ دەکرد.. لەوکاتەدا کەمن لەخەوئا پاپا بەنێدیکت-م
 دەبی لە ژێردەنۆکی زبری قەلەرەشکە دێوھ دوکەل ئاساکاندا.. کاتیک کە تەماشای حورمەتی دەلایلام-م
 دەکرد، کاتیک کە گویم لە ماریای سۆزانی دەگرت، کاتیک کە بیسکۆب سباستیانم بەرێ دەخست، کاتیک
 کە ھەموو شەقامەکانم لەفرمیسک و خوینی رژاو پاک کردەوھ.. کاتیک کە حەزەرەتی مێرۆلەکان ھاتن
 بۆلام، کاتیک کە پرتەوی نووری پیرشالیار بە دەروون وبل و نیگای راھیبەکان و مندالان و کیزۆلەو
 لاوانی شاردا پەخش دەبوون.. کاتیک برەختی زەمان بەنووری ژیانەوھە پیرشالیار روخساری
 دادەگیرسا.. کاتیک کە چرکەمی میلی کاتژمێر وەستا.. کاتیک کە پەیکەری مەسیحی مندال لە باوھشما
 ئۆقرەئێ گرت، کاتیک کە پێغەمبەری مەزنی ئیسلام بەچەپلەکانی فریشتەکانی ناشتی راپەراند..
 دێوھکانی ترساند. کاتیک کەمن بووم بە دوو کەرتەوھ.
 دێوھکان نەراندیان.. دێوھکان رایانگەیاندا کە دەبیت زەھیزە تۆقینەرەکان کۆببنەوھ، دەبیت بەزووترین
 کات کۆبوونەوھە دێوھ ھەشت سەرەکان (8) بگیریت، دەبیت کۆبوونەوھە ناچاوەروان کراوی
 کارەسات بگیریت!

بووقيان لينا.. بانگيان به همووجيهاندا هندا.. كۆبونهوه زۆريه دستوبردى، لهسرخوانى پاراوه
نايشتن، دست و پهنجهى نهفرىقايان دكرؤشت.. تيزابى ناسيايان دنؤشت.. جوانى نهوروپايان
كردبوو به موزه ويهرام و بؤن. پيىست و پهرى ئازهل و بالندهكانيان لهبهرنا بوو.
جلى پيىستى گياندارانى جيهانيان لهبهرنابوو.. پهروبالى بالندهكانى جيهانيان كردبوو به كلوو مليىچ
، بؤيه لهقلهق كردبوو بهتهقهتهق، دهرسا، رهش ههلهگهرايوو، بؤيه جالجالؤكهى پيروژ تهونى حهقى
دهچنى.

كه زل هيزهكان كۆبونهوه؛ له هموويان بايى ترو نهخؤش تر چوووه بهردهمى مينبهرو به گومان و بوغزو
تهوسهوه، بهخندهيهكى پر له گالتهكرين بهخؤوه، به ترس و دوولديهوه بؤراندى: مرؤقى بيؤلات،
بيئالا، بيتاو لهيواره سههؤلييهكان دهرپهريوه.. بووه به نوو كهرتهوه. دهليىن هيزيىكى مهتين له
كهرتبوونى ئهونا بهدى هاتووه. دهليىن ئهوى يهكى گرتووه لهگهل دسهلاتى غهيب و سروشت و بالندهكان.
بؤمان ناگيريتتهوه.. دهليىن درهختى زهمان دهركهوتووه، پيرشاليار لهبؤنى بغوردو له تؤمارى دهنگيدا بلاو
دهيىتهوه.. پهناى مهسيحه لهخاج دراوهكان دهنات ومارياكان دشاريتتهوه.. لهگهل گيانى سروشت
وگياندارو بالندهو ميشدا ددويىت، دهليىت خواكان زؤرن.
دهيهويىت دل ودهرونمان پريكات لهخواوهندو له پيغهمبهرهكان، دهيهويىت به خنده لهگهلماندا بيته
نهبرد.. ئيمه لهو چهكهمان نانههيتاوه هيشتا، ئيمه له چهكى تهماشاو بينين و بزوه خنده هيچ شك
نايهين!

چيىكهين؟ ئيمه بهخنده ناويرين. ئيمه بههرهى خندهمان وون كردووه! پيىكهنينمان دؤراندووه له شهپه
مهنه جيهانويهكانى يهكهم و دووهما! چؤن بتوانين خندهكان بنهبريىكهين؟ چؤن؟ بهچى چهكيىك
بهرهنگاريى بوونهويريىكى وهها بكهين؟

ديوى دووهم ههستا، بؤگهنى هالوى دهم و بؤنى ناوگهلى ديوه تهمبهلهكانى ليندههات، ئهويش بهددم
نهخؤشيه ناديارهكانى خؤيهوه بؤراندى ووتى: كار له كار ترازاووه.. هيىچ چارهيهكى ئهوتؤمان بهدستهوه
نهماوه.

دهليىن چى كورينه بين به وان؟ باوهرپه ئايينى ئهوان بكهين، بين بهوان ياخود نا؟ چونكه باشتيرين
چهكى ديؤ ئهويه كه خؤى وهك نووژمنهكهى ليىكات. تاوهكو لهناوياندا به درؤو بووختان باوهريان
كلؤرو كهچ بكهين!

ديوهكان گشتيان راوهستان، گشتيان مت بوون، گشتيان لايان وابوو دهتوانن بهوه زهفر به كات بهرن،
بههؤيهوه جاريىكى تر ديوارى بهفرين لهدهورى بيؤلات وبيتاو ههلبهستن! يان وايان به بيرنا هات كه
دهتوانن دست بهسهر حورمهتيا بگرن.

ديوهكان بريارياندا، ئهوبانگ بكهنه سهر ميىزى گفتووگوؤ.. هموو ههرهشهكانيش لهدهورى مهلاس بدن.
وايان برياردا ديوهكان بهفيل دست بهسهر خندهنا بگرن! چونكه بيؤلات وبيتالا چهكى خندهى
بيىوو!

لهگهل وهستانى كاتدا، دستوبرد كه زمين گرمه ليههستا، كه ئهوههمووشتانه روويدا.. خندهيهك له
گهردوونهوه زرمهى كرد! زرمهى دهنكى وشهى ئاميين.. بهو دهنكه كات وهستا.. كؤشكهكان لهرينهوه،
ديوهكان قهبارميان بچوك بووهوه!

پالهوانى بيتاو بهخؤى وخندهكانيهوه داوهت كرا بؤ مهجيسى پيره ديوهكان. كاتيىك كهخنده گهيشته
بارهگاي ئهوان خؤيىكرد به كؤشكى جيىكۆبونهوهى ديوهكاندا، زريكه بهربووه كؤشكى زلهيزهكان،

ترسان.. چونکه نه يانديبوو خهنده هينده هيمن، هينده زوو، هينده نازايتت بتوانيتت وا بهزويوي لهبردهمياندا ههلتوقيتت! ترسان چونکه دهيازاني نهو لهت بووه و ناتوانيتت بيزويتت! بيبيان گياني مرؤفئكي سهر هاتووو بؤ بارهگايان! گياني خهندهيهك هاتووو و بهرامبهريان راوهستاوه! باوهريان نهدهكرد خهنده هينده شارهزاييتت.. باوهريان نهدهكرد خهنده بتوانيتت بهتاقى تهنا خؤى بيتت! بهلام نهو، نهوهى كرد، بهرهوكؤشك و تهلارى ديوهكان چوو، بهتاقى تهنا، دلنياو سنگ دهريهريوو هيمن.. لهسهره خؤو پرلهريز.. كه چووو بهر مينبهري ئاخاوتن، فهرمووي: سلوو لهييهوهكان.. ئهئى ديوه نازاو چاونهترسهكان، پئويست ناكات ئهركى پهيان بهستن له نهستؤ بگرن.. پئويست ناكات باوهري خؤتان بگؤرن، پئويست ناكات بترسن.. چونكه من لهدهسهلاتى ئيوه ناترسم.. ئيوه ناتوانن بهباوهريك كه نيئانه باوهريينن.. من ريگهتان ليئاگرم نهگهرييتت وريز لهديويى خؤتان بگرن.. بهلام دهبيتت فيربن.. من باوهري ئيؤوم ناويتت، من نامهويتت هيچم فير بگرن، من نامهويتت گويتان لي بگرم، چونكه ئيوه لهسروشتي من بيبهرين.

ئيوه بهرلهوهى خؤتان پاكؤ بكه نهوه، بهرلهوهى پاسهوانهكانى شهلهدهورى خؤتاندا قورستر پرچهك بگرن، بهر لهوهى خؤتان تهفرهبدن، پيتان دهليئم: ئاييني خؤتان بؤ خؤتان.. قهرزكانتان بدهنهوه.. ولاته ناكيركراوهكان چؤلكن، دزي مهكهن، برومهكهن، بوختان مهكهن.. نايك وباوكى خؤتان نازارمهدهن. خوايهك بؤخؤتان بپهريستن.. مهرج نيبه گوئى لهمن بگرن.. چونكه من ليتان تيگهيشتووم، دهزانم لهناوم دهبن.. دهزانم پيم دهويرن!

بهلام دلنيابن مهملهكهتى منتان بؤداگيرناكريتت.. منتان بهديلى بؤناگيرييتت.. سروشتى من ناگؤرييتت. دلنيابن ژيان بهبج خهنده مردنيكى ناخؤشه. مهملهكهتى خهنده زؤر بهرينه، زؤر قولله، خهنده سهراچاوهى بوونه، گياني بوونه، خواوهند لهويى دهئى.. بهبج خهندهكان ژيان تالووو زههراويكى ناخؤشه. پيتان دهليئم دهست بؤكهرامهتى پيغهمبهركان مهبن سوكايهتى به پيغهمبهري ئيسلام مهكهن.. دلئى بووداكان پر مهكهن لهبارووت، كهنيسهو مزگهوتهكان مهروخيتن.. ئاگر لهجهرگى مهسيحهكان ومارياكانى دهروونى من بهرمهدهن. خواوهنده وربيلهكانم مهتؤقيتن.

من لهومرؤفانه نيم ئيوه بتوانن ديلى ماددهو ههوهسم بگرن.. من موعجيب نيم بهكهرامهتى ديويى مادهه پهرست، ههلهپهريست، خودپهريست وراسيست. من رؤلهئى باوهريكى نويم.. من بابايهكم فهلسهفهكانى شهرم بؤ ههرس ناكريتت.. لهدهروونى ههژديهكاندا بهنده تهنا لهئيستاتيكانا ژياوم، چونكه ميژوى ئيستاتيكانا دان به كهرامهتى مندا دهنيئتت.. ژيان دهزانيتت كهمن لهتهپلى سهرى سوكراتا وهلامى ههموو پرسيارهكان بووم.. بيز زهمانيك له پهريستگاكانى ناتهن-نا دههاتم و دهچووم وهك گيانيكى پاك وبههرهيهكى پيرؤز ژيانم فيرى جوانناسى دهكرد!

من ههرگيز باوهريم به ليكچونى شهروخير نيبه، باوهريم به ههژديهاو ديوى نيبه.. من گوچكهئى كردهوهكانى خؤم لهدهسته، دهزانم چى دهليئم.. من ههزناكهه خواوهند يهكتاييتت، راسته دهشيتت مهرجيش بيتت يهكتاييتت، بهلام بمبورن، من لهويهكتا خيرهه كههيچ بهريهستيكي شهريرنايينم.. خواوهندى خؤم زؤر وزؤرتردهيينم.

مرؤف نيبه خواوهندى نهبيتت.. من ريز لهئايينهكان دهگرم.. دهزانم گشتيان پيرؤزن.. بهلام خواوهندى يهكتايى من دهفرمويتت: ههمووئايينهكان دهستكاري كراون.. ههمووشتان دهزانن، بهلام كهس ناويريتت باسى بكات.. من نهگهرياسيشى نهكهمهوه، نهوامهحكوم دهيم بهژيانينكى تر لهناوتاندا، ههر دهبيتت بژيمهوهو پيتان بليمهوه كهخواوهند له مندا تا بليئى زؤره.. خواوهندى من ترسناك نيبه، جهههنهئى

لەمندا دروست نەکردوو، بەلکو ئەو ملیاردها دلی رەنگاوپرەنگە، لەهەست و بیریما لەزەرپراتی خودی خوادروست بووم ولەگیانمدا خاواکان تەشەنە دەکن.. بلاو دەبنەو، وەک جوانی، وەک نەمنی باران، وەک ئیپاتی، وەک شکۆ، وەک هەستی بوونەوهر.

بۆیە من لەئیستاتیکای ئیوێ نادویم.. چونکە خواوەندی من ئیو نییە، ئیویش دروست ناکات. بەلکو بەچیە، بەئەدب رۆژانە کار لە خۆیدا دەکات، تەپۆتۆزی ئیوو ئیوپیەست لەخۆی دەتەکنینت. ئەوێ ئیو بە چاوی زانست دەبینن و ناوتان لێناوێ ووزو بارگەیی رەش!.. من کەرامەتی خۆم خاوینتەر راکرتوو. من هەمووتەمەنم لەدلی پیرنا دیو.. من لەسەر بالی لەقلەق فریوم!

من پیرشالیارم دیو.. ئەو لەمندا ئیمەوێ فیزی کردووم ئاسمانەکان ببینم، جەوهری جوانی لەکەمالمدا ببینم، تا بیسەلمینم کە لە بالۆرەمی مندا جوانی نیسبە نییە، بەلکو مۆتلەقە.. چونکە جوانی هیچ چەکیکی پی نییە، جوانی لای من بریتییه: لەو باوەرەمی کە شوینەواری رقی و ناخۆری و درۆ لەخۆی دوور دەخاتەو.. چونکە مرۆف کاتیک جوانە کە درۆ نەکات. جوانی بە جوان تەماشای بکات.. راستگۆ لە تەماشاکانی بدویت. لە بینینی تەماشاکان، تەماشای گەردوونی جوانی.. تەماشای خود.

ئەو فیزی کردووم تەماشاکان لەدەغیلەمی پیرنا کۆبکەمەو، خەرجیان نەکەم، چونکە سەرمایه‌کانی من هەستی پەتی و بیری پەتی و گیانی پەتییه. من سەرمایه‌نارترین سەرمایه‌ناری مەملەکەتی جوانییم. لای من ئەم ژیانە راستییه گەورەتر نییە لەسوورپی گەورەبوونی کریمیک! نازانم بۆ خۆتان پیوێ سەرگەرم کردووه؟ بۆئەزیتی یەکتەری دەدەن لەخۆرای؟ ژیان لای کریمیک خاویخلیچک دەروات، کریمیکیش دەزانیت کە ژیان لای مرۆف زۆر سست دەروات.. چونکە کریمیک لەژێرخاکدا گیانی دیو پەرسەکانە، لەواتاریکستانەوێ نەشوونوما دەکن تا بە بەهەشت بگەن، بەرووناکی، بگەن بەسەر زەوی! بەچاوی خۆتان دەبینن ئیوێ ئیوپیەست، کریمیک چی بەسەردیت لەسەر زەوی؟

هەندیکیان نازان، هەندیکیان دەخۆرین، چۆلەکەو قەل دەیانخوات، هەندیکیان ژەهراوی دەکرین ژەهراوی کیمیاییان بەسەردا دەکریت.. هەندیکیان دەبن بەژیریئو، بەژیر تایی سەیارەو، یان مندا لان دەیانکەن بەسەری قولایەوێ دەیانکەن بەخۆراکی قرژانەکان! ئەوێ نمونەیهکە لە ژیانێ ژێرخانی ئیوێکان!

تینفکر من باسی کریم بۆئیوێ دەکەم، بەلام دلنیام لەوێ کە لەبیری خۆتاندا وادەزانن باسی مرۆقتان بۆدەکەم! بەلی ژیان ژیانە بۆ هەر مەخلوقاتیک، کریم تەمەنی ئیمە خاوتر لەتەمەنی خۆی دەبینیت، کتومت کەرامەتی کریم پینچوانەمی کەرامەتی مرۆفە.

بۆیە من تۆزیک پەلەم، چونکە پیراناکەم هەموو وانەکانی پیرتان پیرابگەیهنم.. چونکە دەزانم مان دەگرم لەگەرانهوێ بۆژیان.. من دەمەوێت ژیان بەجیئەئیم بۆ بیرە جوانەکان، بۆئەوانەمی هیشتا نەبوون بەئیو، قینیان لەئیوپیەستە، مرۆفن.

من لەهەمیشەیییدا، نازاییهکی ئەوتۆم هەیه دەتوانم هەمووگەردوونەکان بگەریم، وەک مرۆفی ئیوپیەست لەمالەو، یاخود لەخەستەخانەکاندا زەلیل نیم، لەهەمیشەیییدا نازانم، دەگەریم، تەماشاکانم تیایدا هەمووخۆزگەکانم دیننە دی.

من هەست بە ئاسوودەیی ناکەم لەناوتاندا.. بەداخەو، لەناوتاندا ماندووبووم هیندە خەندەم بۆراندا، هیندە خەندەم بەبا نا، لەدەست چوو!

هاتووم لەناوتاندا باسی جەوهری جوانی دەکەم، باسی کەرامەتی خواو ناییهەکان و مرۆف دەکەم.. کەچی ئیوێ گاز لە خەندەکانم دەگرن.. بیگوومانم: دەزانم ئیوێ دەتوانن سەد سالی تریش دیلم بکەن. دەتوانن سەرقرتم بکەن. بەلام خەندەکانی من رقاوی نابن. نابن بە خەندەمی زبری وەک ئیو.

دېوپه رسته كان، هره يه كه يان كۆلېك تفاقى شېرى له خۆى به ستبوو به رامېر به من (خنده) كه وتنه نه به رېوو
فېشهك نان به بېرو ههستى خنده كانمه وه. منيش به ماندووبى دهگه رام خندهى كوژراو، خندهى شكواو،
خندهى بريندار، خندهى ترساووخندهى رقاوييانم راست دهكرده وه، چاك دهكرده وه. به دم
نیشانانى خنده وه دهغه رموو: ئيوهن نازانن چى دهكهن، من دهزانم په يامى من لای ئيوه بيمانا، به لام
من هه مووژژېك نووپاتى دهكه مه وه كه په يامى من گوره تر نيه له خنده يهك، په يامى من گوره تر نيه
له خنده يهك.

من ده ليم خنده يهك ژيانىكى تايه تى هه يه له هه ميشه ييدا. خنده كان هه ميشه يين.. تنها نه ومرو فانه
له هه ميشه ييدا جيگه يان ده يته وه كه خنده كانىيان به راستى نيشاندا وه.. من خندهى راستگوم ديوه، من
دهزانم نه وهى خۆى به مرو ف بزانيته ده يته هه رگيز توخنى خندهى به رو نه كه ويته.. چونكه كاتېك
مرو ف به هه له خنى، ديويكى شهر يا سه رته تان يان سيل و مهراق له خويدا بروست دهكات.. ده توانم
بلييم زه هراويك دره دنا كه گيان بريندار دهكات.. كه مرو ف گيانى بريندار بوو.. تووشى پيس
بوونى گيانى ده يته! نه و گيانه بيكه لك ده يته، وهره دهكات، تاريك ده يته، بويه ديويك له دروندا
گوش ده يته.

من نازانم به چى زمانىك بدويم تامه فهوم بيت به لاتانه وه؟ من دژى ئايينه كان، به كانتان، خواه ندو
خواكان نادويم، نه خير.. به هه له نا مه چن، من له هونه رى نه وان ده ديوم..
به لام خواه ند له مندا جوانه، خواه ند له مندا ليك ده چيته كه له گه روونى به هره وه ديت بلام و په يامى
بينين و ته ماشا بو من ده يته.. چونكه من له راستيدا په نابه رم.. له ژيانى په نابه ريده دوچارى ديوه كان
بووم؛ كه مندا ليان پښ له بار برووم، من له هه نده ران سى مندا لم پښ له بار براوه!
نه وان له گه روونى جوانيدا پاريزاون.. نه وان به هره بو من ده يته.. يادم دېننه وه و ده لېن: له بار برينى
مندا ل، شوينه وارى زور قوول به جيده هيلته له مرو فدا. ديو ههستى پيناكات.
من نه هاتووم بوشه ر، دهزانم له ناو دروونى هه ژديه كان هه له اتووم بو ناو ده مى ديوه كان.. هيشتا چهكى
دژايه تيم له خوم نه به ستووه.. هيشتا وهك ئيوه فيرى خندهى رهنجاوو شكاوو پيس وسه قهت نه بووم.
من وهك هه نديك له ئيوه نيم.. چونكه خواه ندنى من شه رو نه هريمه نى بروست نه كرديووه. جهه ننه مى
بو هيچ نه ريتيكي من دانه خستوه!

من و خواى من بيته ريين له شه رى ئيوه. ئيوه ديوپه رستن ومنيش جوانى په رست، ئيوه قوتابى
نه هريمه نن، منيش قوتابى پيرشاليار. ده شيت له بيري ئيوه دا دوراندن هه يته، به لام لاي من كه رامه ت
وكرده وهى مرو ف هه رگيزاو هه رگيز نادوريت، مرو ف مه خلقي كه خۆى ده چيته، خۆى زور دهكات، من
دهزانم سه رچاوه ي يه كه مى داهينان له كوئوه سه رچاوه ده گريت.
نه زيمت مه دن، دلې په رستگاك انم زوير مه كهن.. من تنها چه زه كه م بلييم: خواكان له درونمدا پرووشه
دهكهن، زور به جوانى؛ به ووردى وهك په پوه له و دل و گيان هه ل ده وهرين له ته ماشاى سارو پر كينه ي
ئيوه دا!

ئيوه ناتوانن وهك من نه وهه موو خنده انه له خوتان بار بكن و كاربان تيانا بكن وهك من.. من له مه وديا
خندهى تيكشكاوم ليتان ناويت، من خندهى كوژراوو سه ربراوو سووتاوو لچ براوم ناويت، من نه وژيانه م
ناويت كه نيو فه رزى كرديووه به سه رژياندا.. من پاش نه وهى له ته پوتوزى خنده وه ته ماشاى پرله كينه تان
ته واو پاكژ ده بمه وه، ده گه ريمه وه لاي نه و سى مندا له م كه له گه رو نى سرؤشدا چاوه ريمن. دژايه تى
كه رامه تى مرو ف مه كهن، پيتان دهغه رموو و امه كهن.

گەر وەھابكەن، منیش بەخەندەكانم بپارەدەم، ھەموولە لەجى چووھەكان راست بكەمەو، ھەموو دلەكانى دەروم بچىنمەو، ھەموو خاجەكان يەك كۆشكى مەزن بۇ مرۆفەكانى دەروونى خەزرەتى ئىلياس دروست بكەم.

دېوھەكان ووتيان: بىرىكى لىدەكەينەو! دېوھەكان مت بوون، بىدەنگ بوون، لەلى خۇياندا پىلاندىيان دادەنا، واين دەزانى دەتوانن خەندە بگرن.. نەيانزانى مليۆنەھا خەندە لەدروھى كۆشكا راوھەستاو! ويستيان ھەلمەت بەرن!

زۆرى نەبرد ھەلمەتياں برد، خەندەيان گرتم، لچيان برى، پىيان ووت برۆ نەفام جارىكى تر نەكەى بىنئە ئىرە... خەندە بە تىك شكاوى وەدەرکەوت، بەلام كاتىك خەندەكان ئوئيان بىنى.. ئوئيان گرتە باوھش، ئوئيان لاواندەو، ئوئيان چاكردەو.. بەلام دلپان لەدېوھەكان رەنجا، بپارىيان نا دوورەپەريز بن. ھەوليش بەدەن شوئەوارى بىزارى لەدل بەربكەن.

چونكە كەكات دەوھەستىت، دېوھەكان دووچارى نەخۆشىيى خود لەناوبرىن دەبن، دووچارى نەنجامى كرىوھەكانى خۇيان دەبن، لەشەپىكى زۆر سىجر ئاميزو چاوھروان نەكراوئا، ھەلدەوھرن، دەمرن، لەناوئەچن.. نامىنن، چونكە نەخۆشى و بەلاو شەپ دووچارى ھارى دەبن.

مىرولەكان فەرموويان: ئوھى باوھرى بە ئامىينە.. دەبىت لە زانستى خامۆش شتىك بزانتىت.. خواوھندىكى ھەبىت.. نوئىز بۇ مۇسقىفا بكات.. سەر بۇ جوانى دابنەوئىنئىت. رۆژى بەرى نزيكە و مرۆف تەنھا بە خەندەكانى دەتوانىت ژيانىكى پر كەرامەت زامن بكات. چونكە بەلايەك بىت، دېوھەكان شىت دەكات، بپارىيان دەخوات، مېشكىيان پر دەكات لە كرمى كىنەو رقى. پاشان توفانىك بىت، بەوھ سروشەت لە بەكارىي ئەوان رزگارى دەبىت. كامەران كەسىكە بتوانىت بە خەندەكانەوھە بژى. نەھىلىت خەندەكانى ناگىر بكرىت.

ئاپئۇرى چائەوھەران

گەرد و نوورى پىرشالىيار بلاو دەبۆوھ كەكات وھستا.. كە دېوھەكان بۇراندىيان.. جانەوھەركانى ژىرزمىن ماوھىەك بوو توانايان لەپىرشالىيار وەردەگرت، بوئىر بووون! لەژىر زمىن، لەسەر زەوئىيەوھ.. بەدەم ئاوو بەدەم باوھ دەھاتن.. دەھاتن وقەبارەيان لە گەردوتۆزەوھ گەورە دەبوو.. ھەبىتياں ترسناك دەبوو.. شكلىيان تۆقئەنەر بالايان بەرز، دەنگيان گرپوو.. دېوھەكان ووتيان: ئوھ چى بەلايەكە روومان تىدەكات؟ ئاى! خۇ لەشكرى جانەوھەران پەينا بوون! لەكوئوھ ھاتوون؟

جانەوھەركان بە يەككەنگ فەرموويان: ئىمە لەدەنگى دېو، لە بۇنى دېو، لەرەفتارى دېو، لەسروشى دېو پەستىن.. ئىمە لە دوورپووى و لە نرۆو لەساختەچىتى پەستىن.. ئىوھن سروشىتان بۇگەن وپىس كرىوھ، ئىوھن ماسىيەكان زەھرچىژ لەكەن، ئىوھن دللى زمىن بەخوئىپەى بۆمب وئەتۆم لەتۆقئىنن.. ئىوھن فىتنە لەنىوان ئابىنەكاندا لروست لەكەن. ئىوھ فىتنەيەكى نەويستىن و دەروونەكانى مرۆف پر لەكەن لە

زوخاوی شەپ. ئیوھن شەپ زۆر ئەمەن. نازانن چى ئەمەن. بەناوی خواوھەزاران فیتنە دەنئەوھو بازارمەکان پى ئەمەن لە ترس و نەخۆشى و ھارى.

ئىوھ بانئەمەکان بەکۆمەل ھەم مەرۆقەکان دەنئە مەنچەنىقى ئۆزەخوھ، دەریاکان پىس و توورە ئەمەن! ھاتووین خۆمان نیشان دەمەین. ھاتووین دەلئین ژیری ئىوھ ناگاتە بچوکی ئىمە! ئىمەین لەشکری نەبىزاو؛ ئىمەین خواپەرستە ناچارمەکان؛ ئىمەین دەتوانىن سزا بەمەین و نەمروودمەکان زەلیل بەمەین. ئىمە دەتوانىن ناگىرتان بەمەین، لەناوتان بەرین، بتانخۆین، ھەلاھەلاتان بەمەین. ھاتووین پىتان دەلئین، پارەستەن، چونکە ھەمووشتیک پارەستاوھ. تەننەت زانستەکانىش پارەستاوین. گشتیان لەترسى ئىمە پارەستاوین، چونکە ئىمە زانستىكى تازەمەین. ئىمە جەوھەرى تەکنۆلۆژىيائى نانۆ-ین. ئىمە نانووین، ناخۆین، ناىبىنرەين ناژىين ھەم چۆن دەژىين ھەم ناوتانداين، بەلام بىرىكى پەتەين، گىانئىكى نازانين، دەتوانين زۆرىين. دەتوانين ناگىرتان بەمەین و دەروستتان بەمەین دووچىي، چوارچىي، دەپى، ھەزارچىي. ئىمە دەتوانين بلئىن: بىھ و ئەبىن. ئىمە ھەم چۆن دەروستکەربووین، ناوھاش روخىنەرىين. بترسن لىمان. بەسە ھىندە دووروو دەروژن مەين. ریز لە مەرۆقاىەتى بگرن، رىگە بەدن عەلى (ئامازە بۆ ئەو منداڵە عەرەبەى لە بەغدا بە بۆمباران چوارپەلى پەرى) دەستوقاچى نەبۆرئىنى بە بۆمباى ئىوھ، تاوھکو پىوئىستى بەيارىدەتان نەبىت! چونکە زانستى ئىوھ ناتوانىت دەست و قاچى پەرىو لە مەرۆف پىوئىتەوھ. ئىوھ نان بە ناتواناىى خۆتاندا نانين. ئىمەش ھاتووین فىرتان بەمەین تا ریز لە لاوازیى خۆتان بگرن. تا ھەستکرن بەکەمى دووچارى ھارىتان ئەکات.

ئىوھ دەکوژن و بۆمردووش ناگرين! ئىوھن سەرى مەرۆقەکان بە برین دەمەن. ئىوھن ژيان وجىھان پىس ئەمەن. ئىوھن منداڵ لەناىک و باوک ئەمەن. ئىوھن چەکی قورس بەجىھاندا دەبەخشەوھ. ئىوھن مەرۆقاىەتى ھەتک ئەمەن. ھاتووین پىتان دەلئین پارەستەن، ریزلەخۆتان بگرن. راستگۆ، راست بىژ، راست پەو و بىرپەرۆھەرن بن. دەنا ئىمە جانەوھەمەکان ھەم خەندەى پىرشالىار لىخۆشبوو نىين. ئىمە بەزەبىمان نىيە. ئىمە تەنھا ھەستى ناگرى گىانين. ھاتووین دەلئین ئىمە ھەستى بوونين. دەتوانين زۆر ھەستيار بىن، دەتوانين دەروونى پارزوتان، گومانى نەخۆشىيەکانتان ھەست پىيکەين. دەتوانين لەوھەسواس و شىتى و دەمارگىرى دەربازتان بەمەین. دەتوانين بەزەبىتان بۆ داوا بەمەین. دەتوانين زياتر لەوھى دەيزانن، بزائين! ئىمە دواھەمەین زانستى زانانين.

توورەمان مەمەن، بىزارمان مەمەن، پىسمان مەمەن. ھەولئىش نەدەن بەد بەکارمان بەرن. خواکان زەھرپاتى بوون، کەرەمەتى بوون، گىان و بىرى بوون. ئىمە تابلۆيەکیين. تابلۆي کەرەمەتى خۆمان. ئىمە نەخشى دووپاتى زەخرەفەکانى چارەنووسين. دەتوانين ناکوئىي زۆر بىن.

مىرولەکان گشتیان بەترسەوھ سەريان بۆ لەخۆيان بچووکتەر دەلەقاند. گشتیان فەرموويان: جانەوھەران دەتوانن بىن بە سامانىكى لە نەوت و تەلاو گەوھەرو رۆن و شەکر گرانتر. جانەوھەران دەتوانن مەرۆف پەزىل و سەفیل بەمەن. گەر توورە بن ئەوان دەتوانن ژيان و مەرۆف پىکەوھە دووچارى ناتەپىين بەمەن. جانەوھەمەکان خەزەرەتى نوح دەناسن، ئەوان سەروشتى ژيان چاتر لەزاناکان دەناسن. بۆيە زانستەکان بەوان ناویرن.

تاپكۆي راولهستان

ها گەيشتتە كۆي؟ لەگەل تۆمە جەنابى خوينەر! ئىستا دەشت كەمىك تىگەيشتتە كە كات دەشتتە بووشتتە. كات دەتوانتتە بشزىت. بفرىت. ھەروەكو كاتەكانى من لە ژيانى پەنابەرى و ئاوارەيى. من ھەژدەسالى تەمەنم بە يىكارىيەو بەسەرىد. بۆيە لاي من: وەك ئەو وايە كات وەستايىت! بۆ نا؟ ھەژدە نائە سالى رەبەق من بۆماریاو مەسىحەكان گريام، دەستم دەھىنا بەسەرى پەيكەرى شكاوو ترساوو ھانا بردوو بۆكە لاوھى من. ھەژدەسالى بۆوھكان خەندەى نەخۆش و زەليل وسەقەت دەگرەنە من. ھىشتا بەپىئوم ولە نەبەردىكى ھەم بى مانا و ھەم پىرۇزنا سەرى خۆم كزکردوو. ھەژدەسالى تاوانبار كراوم بەوھى كە بە مرۆفەكانى ئەم بەستەلەكە بىگانەم و بەچاوى كەم تەماشنا دەكرىم و لە زىندانى بەھەلەنا چوونى بۆوھكان دىل و دەست بەستەو چاو بەستم. ھەژدەسالى لەگەل لىئووردنى خۆمدا بەرەو شەكەتى دەچم، ھىندە بووراوم، لىئووردنم بووچارى ھەستكرىن بەكەمىم دەكات. چونكە بۆوھكان لە ماناى لىئووردن

تینگانگن. ئەوان وادەزەن لىيۈۈرىن سىرۋىتى شىتە. ئەوان ناچارم دەكەن كارىك بىكەم كە كارى خۇم نىيە و پىگىرى لە ناھىئەنى ھونەرى دەكەن و نايەن پىيامى جوانى بە نەۋەى نويى بگىيەنم.

ھەژدەسالە من بەدىئادا گەرام، لەگەل ھەزاران دىۋو دىۋوپەرستا باسى جوانىم كىرۋو، ئەلبوۋمە جوانەكانى جوانىم نىشان داۋن، ھەموۋئەلبوۋمەكانى خەندەكانى خۇم نىشان داۋن، كەس تەماشايى ناكات، ھىندە ترسنۇك و بىكەرەمەتن، لەدىۋەكانى خۇيان دەترسن، نەك مەۋقەكان كە كەمن، بەلكو دىۋوپەرستەكان ھەر يەكەيان دىۋىكى ناسىرنىنى بۇخۇى داتاشىۋە.

ھەرىكەيان دىۋىكى مەقبابى، تەنەكەبى، ئاسنىن، بەردىن وزبرو بىنەستى بۇخۇى داتاشىۋە دەپپەرستىت، تاسەگ وپشيلە ۋەستايىت حورمەت لەكەرەمەتى خۇيان ناگرن، بىرناكەنەۋە، ھەردەخۇن و تىرىش نابن، ھەر دەخۇنن و فىر نابن، ھىندە بەتەنگ خۇيانەۋەن ھەمىشە نەخۇش ھەمىشە برسىيانە.. بەزەبىيان بەخۇياندا نايەتەۋە، قىنپان لەكەسىكە دىۋوپەرست نەبىت، نايانەۋىت ئەۋەى ۋەك ئەۋان نەبىت!

ھەژدەسالە من خەپەك دەپتسىم بەدەرۋىراۋسى دەلىم، بەپىۋ دەلىم بە مەۋق دەلىم : من باۋەرەم بەشەر نىيە، ئەۋانىش دىن بەگومانەۋە، بەترسەۋە تىلپەكەم دەدەنە دەست و دەلىن: دەى ئەگەر پىاۋى بىۋەشىنە! ئىمە باۋەرەم بەتۇ نىيە. ئىمە لە تۇ زانائىن : دەزانىن تۇ تەنھا شەرت لىدەۋەشىتەۋە.. دەى تىلپەك بەكار بەرە. ھەژدەسالە دەلىم من مەۋق ۋەكەس باۋەرەپناكات!

خۇيان كىل دەكەن و دەلىن: كورد چىيە؟ تۇ كىيىت؟ نارت چىيە؟ كوردىستان لە توركىايە؟ لە ئىرانە؟ يا لەعىراق و سورىاۋ روسىا؟ دەلىن خۇ كورد عارەبە؛ چونكە بوۋن بە موسولمان! دەلىن تۇ عەرەبىت!؟ بە خەندەكەبى بايى و دىۋو پىر لەھەستىكىن بەكەمى سەيرم دەكەن و خۇيان نوۋرە پەرىز نەگرن، ۋاى نىشان دەدەن دەترسن! ۋاى نىشان دەدەن من دىۋەكانىيان دەنزم!

ۋادەزەن من ھىندە نەزانم ھاتووم لەناۋياندا فىرىم! ۋادەزەن من ئەگەر ۋلاتم نەبوۋ، بىكەرەمەتم! راست دەكەن، بەلام دىۋىش دەكەن، ترسنۇك ناۋپىر لەسەر پاسپۇرتەكەم ناۋى ۋولتەكەم بنوۋسن.. دەزانن كە من زىندانم! لەزىندانى نەھىلىكىرنى ئەۋاندا دىلم، چونكە نايانەۋىت بىريان بەنمەۋە كە من باۋەرەگەۋرەى ئارىيم. كە ئەۋان پىشت و رەچەلەكىان دەگەرپتەۋە سەر زاگروۋس. نايانەۋىت يادىان بىتەۋە كە خۇيان دۇراۋو راکردوۋ بوۋن، چونكە بەر لە مېژوۋ ئەۋان زاگروۋسىان بۇ دىۋە لم شىۋەكان بەجەپىشت، بۇ دىۋەكانى بىبابانە زەردەكان. رايان كىرۋو پەنايان برە بەر ئەۋروپا، بەر بەستەلەكەكان. چونكە گەلانى ئەۋروپا خۇيان زاگروۋسىين بە رەچەلەك. كەچى ئىستا كوردكوۋى و عارەب پەرستى و تەتەر پەرستى دەكەن.

تەنھا بۇ فرۇشتىنى كالاكانىيان. چونكە ھەمىشە برسى و نەخۇش و ترسوۋ دوۋىلن. چونكە باۋەرەپان بە خۋاكان و بە فرىشتەكان نەماۋە. نازانن ئەۋ مەۋقەنەى كە پەنابەرى ناۋا دەكەن باۋك و ناكى مەسىحەكان و مارياكان! نازانن كە پەناھەندەكان پارچەكەپسەنى ئابىنە بىرىنەكانن.

ھاورىكانم كە نىمن، پىم دەلىن: نەرى كاكە تۇ كەرى كەپى كاسى؟ بۇ شىتەك نەخۇند؛ شەھامەبەكت چىك نەخست؟ رەفىقى تۇ دىۋىنى ھاتۇتە خارىچ ۋا نكتۇراى تەۋاۋكرد لە ھونەرىا!

ئەۋان نازانن كە دىۋوپەرستەكانى دىۋىكى ھەستىكىن بەكەمى بەھزارچاۋ مېلمىم دەكەن، بەغىلىم بىدەبەن كە بىكارم.. بەسەقەت ۋەنەنم نەزانن.. كەس نازاننىت كە من ھەژدە سالە شەرلەگەل ژيانداكەم و ھىشتا كەس ۋەك ھونەرمەند لاي لەمن نەكردۇتەۋە - تەنھا لەبەر ئەۋەى كوردم! .. ھەۋل دەدەم نەكەوم بەلانا.. خۇنەگەر بىت و پەنابەرىك لەم دىۋرگەيەنا بەۋىت و شوۋىنكى بشكىت، كەس لاي لىناكاتەۋە.. خەلكى ۋازيان لەيەكتىرى ھىتاۋە، ھەموۋ سەگ و پشيلەۋ بەرازو جىرچ و سىمۇرەۋ سەگسار دەپەرستىن، بەسەر

گيانداراندا دهنه پرين، كوله واريان دهكهن، تنه ايان دهكهن، ديانخه سين، چاوانيان دهنه هين، هه تكيان دهكهن. ديانه ويت خويان وانيشان بدمن كه خامن دهسلات ومنال نوست و هاورين!
دهيانه ويت خويان له يه كتری وون بکهن. ديانه ويت سهگ و پشيله بکهن به مرؤف! هه ژدانه ساله هه ول دهنم دانه روخيم!

منيش له وه لاميكی كزدا به هاوريكانم ده ليم: چي له هونه ر بکهم.. من له روخساري نه وروپا دهنه رسم! له خنده كانيان دهنه رسم.. رؤژ تا وه كو نيواره خواخوامه مرؤفيك نه بينم تا به درؤوه تيم نه روانيت.. خواخوامه كه سينك بينم دووروو درؤزن نه بيت.. سويم بؤوه هينده گه رام تا دايه نيك بؤ مه سينكي ساواي توقيو له نيوان مرؤفدا بدؤزمه وه! شه كه تم هينا، كه س نايييم! پيدا ناييت، هه ر كه ده بينم له ده ستم دهنه ده چيت.. چونكه نوو روو درؤزن زؤر بوون له ناوياندا..
له م ناواريه ينا رؤژي دهيان هاورين به خيال ده چنم وكه وه دهنه ده كوم ليم دهنه رين.. دهنه قينرين! نه وه ي تاكو تهره بينييتم ليره وله وي و تواني تا قه بره يه كي راستم تيبگرينت.. هينشتا له ناخما زين سووه و ريزي لينده گيرينت..

به هاورين گومراكانم ده ليم: خوزگه بمتوانيا فيريم.. به لام تازه سوويكي نه وتوم نه ماوه.. تازه من ته غزيه يه كي سه رينيم بؤ خوم، بؤ دؤعا ناووه.. تازه من دل له دهنه رو به ر شكا و لينه ورو دهنه ووشكي كرد.. رؤژ هه تا نيواره خواخوامه هه تا ويك هه ليكات و كه ميك خوم بخمه به رخؤر.. تازه سه روست ره نجا.. كات راوه ستا.. له لاي من كات راوه ستاوه.. ناووه وا راوه ستاوه، وه رزه كان راوه ستاون.. تنه نا مرؤفه كان نه بيت.. تنه نا ديوه كان نه بيت.. كات سه روه ي به يانويه، نازانم چهنده شه ميه يه، به لام بيستويه كمي مانگي نازاره.. تنه نا يهك خوزگه له دلدا ماوه، نه ويش نه وه يه خوزگه هه موو مرؤفه كان

ده وه ستان.. گهرچي كات وه ستاوه.. واته هه موو شتيك وه ستاوه.. هه ست به بزوتني هه نيك دهكهن، هه ست دهكهن زاگرؤسيه كان شاهنگي نه ورؤز ساز دهكهن، كات بووه ستني يان نا.. نه وان جيژني خويان هه ر دهكهن.. نه ملاو لاي يه كتری ماچ دهكهن.. نه گهرچي نه وان سه ر له نايين وباوه ريان شيناوه.. به دزيه يه وه خؤشه ويستي دهكهن، به ناشكراش به ردياران دهكهن، لچوليوي مرؤف دهنه رن.. بتي عاره ب دهنه رستن، به لام به شتيك له گوناه دهكهن.. هينشتا نه وان له ديوه كان چاترن.. ديوه كان ناو بووه ستيت نه وان دهنه روين.. واده زانن نه وان ژيان دروست دهكهن.. نه وان دهنه وانن تنه نا گيزه شيويني بکهن.. درؤمن بؤخويان زؤر بکهن! كه كات وه ستا.. كات ده وه ستيت.. زه مين سه ري لينده شيويت.. رؤژ ته مه ل ده بيت: پاشان تووره! ژيان را ده مينيت، په نجه تووته ي ده خاته ژيرلوي ناسكي، به دانه مرواريه كانني نينوكي خوي ده قرتينيت.. نه ويش به خوي نازانيت، ده وه ستيت!

كه ژيان وه ستا، توش راوه سته.. كه ميك به سه ر خؤتا بچوره وه، من به پانتايي و دريژايي خؤما چوموه ته وه.. توش هيچ نادؤرينيت نه گهرينت و كه ميك كات را بگريت.. هه ول بده يت سه ريك له خوي خؤت بده يت، لني بيرسيه كه بؤچي خواوه ندي به ريز تاكو ته نهايه؟ نايه هه ست به ته نهايه دهكات؟ نايه پيويستي به هاو ده مي و هاوه هستي و هاو باوه ره يان نا؟ خواوه ند ده شيت هه ست به بيژاري بكات! بؤ نا؟ گهر خواوه ند وه ها بيت كه مه لكان باسي دهكهن! نه وا له تاو ته نهايه شه روو شه يتاني نا هينا. راسته: نه مه راسته. من له و باوه ره دام كه ته نهايه سه روشتي خوي گوري. كه ته نهايه خوي ناچار كرد نان به كه رامه تي شه ردا بنيت. كه شه يتان به هه له دروست بكات: چونكه ته نهايه بوونه وهره و كرديگار به ره و

ھەلەي مەزن دەبات. چونكە تەنھايى نەخۇشئىيەكە ھەر كەسئىك بىسىمىت، پىسى دەكات، بىر كەچ و ناچۆرى دەكات. جا مەپرسە: من فېر مەكە كە خواۋەند تەنھايەو تەنھاش بوۋنەوەر بەرئىوہ دەبات. من ئەو خواۋەندەم ناۋىت؛ ناپەرسىم؛ چونكە ھەر بوۋنەوەرئىكى تەنھا شايانى گوومان لىكرىنە. خۋاى خۆت بۆ خۆت. من خواۋەند بەھۋى خواكانەوہ دەپەرسىم. بگرە ھىچ پئوىسىتم بە پەرسىتى ئەو نىيە. بەلام ئەگەر بىت و خوا بەتەنھا بىت بۆ لام؛ لى دەپرسىم: ئايا باوہرەت بە من ھەيە؟ گەر باوہرى مەتئىن بوو؛ ئەوا چەپلەيەكى گەورەى بۆ لىدەدەم.

من نازانم كى ئەوى بوۋچارى ئەو تەنھايە كرە؟ ئەى خواۋەند بۆنايەت كەمىك سەيرى كرەوہى مرؤف بكات لە نرىكەوہ، كەمىك شانازىتان پئوہ بكات، ياخوبكەمىك گلەبىتان لىيكات؟ كى دەلىت خۋاپئى خۇشنايىت كە تۇبىرىكى لىكەيتەوہ؟ دەشئىت گەر بۆتەنھا جارئىكىش بىت، نابەزىت، بىت بە ميوانىت، دەشئىت خواۋەند مېرەبان بىت!

دەشئىت چەپكىك گولئىش لەگەل خۇيدا بەئىت! دەشئىت ھىچ پئوىسىت نەكات تۆلەوبترسى و ئەو لەتۆ بترسىت، دەشئىت پىتان بلىت، حاشا لە ديارتان، بياوى چاك بن نوئز بۆمن مەكەن! دەشئىت خوا لەكرەوہكانتان خۇش بىت! دەشئىت پىتان بلىت من عاشقىكى گەرؤكم. وەكو بالندەى بەرق وركى ئاسمانەكان دەپرم، تىز دەفېم تارىكايى دەپرم تا لەشەپرى نىوى تارىكى دەربازىم! دەفېم بەملىۋنەھا بالى بەرق ئاسا.. گەردوونەكان دەپرم تالەتارىكى دەربازىم. من لەقلەق و جالجالؤكەو مەلم.. من ھەرچۆنت بووئىت وھا دەردەكەوم.

دەشئىت خواۋەند ھەزكات پشۋىكە بىت! دەشئىت سەرىك لە زەمىنىش بىت، بەندەيەكى موسولمانى

خۇى زيارەت بكات! دەشئىت ھەزەكات تەنھا بىت!

مىرولەكان فەرموويان: خواكانى ئىمە ھىچيان تەنھا نىين.. ئىمە پىكەوہ بوونمان كرەوہ بە خوا بۆ خۇمان. پىكەوہ بوون دەپەرسىتىن. بوون - ىش سروسىت و خۆرو ئاسمان و گەردوونەكانە.. ئامىين. مەرحىش نىيە پەرسىتارى رزگاركرەرى ژيان بىت، نا. بەلكوو خۇشەوىسىتى و كرەوہى جوان دللى خۋاكان گۆش دەكەن. خۋاكان تاك بن يان كۆ، ئازان، ئەوان رىگە لە بوونى ئىمە ناگرن، و لە زۆربوونمان ناترسن.

تابلۆى ھىكايەتى مېشى

وھكچۇن جالجالۆكەي پىرۆز ووشەكان دەچنىت، لەقلەق خەون بەپاكژبوونەوھو دەبىنىت، وھك چۇن گەرنى زەرپراتى پىرشالىيار نابەش دەبىت، ئاۋەھا ووشەكانى من دەپسرىن. دووپات دەبنەوھ، دووپات بوونەوھ سىروشتى جوانى وخواوھندو خىرە.. لەقورئاندا 145 جار مردن 145 جار ژيان دووپات دەبىتەوھ، ئەمەيش ماناى وايە كەمرۆف نەك تەنھا لەدايك دەبىت، پاشان دەمرىت، پاشان چارىكى دى دەبىتەوھ، ئە، ھەمووتان بەھەلەدا چوون ماناى وايە مرۆف 145 جار دەژى و 145 جار ىش دەمرىت. بگرە مرۆقى خىرمەد نامرىت تا پەيامىكى پىرۆز نەگەيەنىت. چونكە مرۆف لەدايك دەبىت بۇ گەيشتن بە كەمالى خىر، نەك بۇ زۇركردنى شەر. بەلام ئىوھكانى شەر كە ناگىريان دەكەن، ناچارى مەرگيان دەكەن؛ پاشان بەترساوى، بە توورەيى؛ بە سەقەتى؛ بە پەزىلى؛ بە كوئىرى و كەرى و كەم وكوورپىيەوھ دىنەوھ ناو ژيان. پاشان دەمرن. پاشان دەگەپىنەوھ.

جارى واش ھەيە مرۆف لە كاژىرىكنا ھىندەي ھەمان ژمارە دەمرىت! كاتىك كە بەبى تاوان سزا دەرىت، كاتىك كە چوارىيەلى دەبەستىرىت و بەچەقۇى دەستى ئەھرىمەنەكانى شەر سەر دەبىرىت، كاتىك كە ئافرەت يان منئال ھەتك دەكرىت، لەوكاتەنا مرۆف بەبى ئەوھى بزائىت، سەدجار دەمرىت. مردن لەوئا بوپى ژيان دەداتەوھ، مردن بەسەر ژيان و بوون و كەرامەتيدا زال دەبىت. كەچى ھەمان لە قوورئانى پىرۆزدا 88 جار مەلائىكەت، بەلام 145 جار ئەھرىمەنەكان دووپات باس كراون يان ناوبراون لە قورئاندا.. بىروانە ئەھرىمەنىش 145 جار ناوبراوه!

خۆت تېگە من ھېچ نالېم. شتېكى جوانە كە خۆشەويستى 83 جار، ھەرۈكە فەرمايشت كىرىن . لىئوورن دوھىندى سزانان دووپات بۆتەۋە، كەچى ھىشتا موسولمانان دەست و سەرۈ زمانى خەلك دەپىر. بەزى 57 جار ، لىخۆشون 114 جار. ئەم شتانه جوانن، بۆيە نوپات دەبنەۋە.. بۆيە ووشەكانى منىش بىنەرى نىن لەنووپات بوونەۋە.

كەچى لە ئەنقالدا دەلېت ئەۋەى ھەلىكووتايە سەرتان، ھەلىكووتەۋە سەريان، ھەمان شېۋە رەقتارىان بەرامبەر بىكەن كە رەقتارىان بەرامبەرتان كىرد! (ئەى كوا لىخۆشبووتان؟) مەبەستم ئەۋەيە كەمن لەنووپاتا نىازى زىادەپۇيىم نىيە، بەلكو نىازى دەربرىنم ھەيە ھىۋاى تىگەيشتن مەتلەبە. شتېك ھەيە زۇرجار سەرنجى من رادەگرىت و ھەمان بالۇرم بۆلېدەتات و ھەمان وانەم فېر دەكاتەۋە.. با منىش لەرووى رېزەۋە چىرۇكى ئەۋدووپاتبوونەۋەتەن بۇ بگىرەمەۋە. بەر لەۋەى كات بوۋەستىت بە چەندپۇژىك.. بە خوى ھەمىشەبى ھات، لەبەردەمى مندا بەدوۋالى زەخرەفە چن، زەخرەفەيەك كە رۇبىس ورامبراندت، ئەيانتوانىۋە بىيىن.. نوۋالى تەنك و ناسك، كەدوانى تىرىش لەژىرىدا حەشاربوون.

بە بالەفرى ھات لەۋەمەۋە نىشتەۋە.. بەشەش پىو چواربالى تەنك و ناسك لەشىكى قورسى ھەلگرتبوو.. لەپىش چاۋى مندا خۆى پاك پاك كىردەۋە، پاشان بەبى وورته نوپۇزى نابەست.. لەدىلى خۇيدا دەيگوت: زىزى، زىزى، زىزى. چەوت جار چەوت ركاعەتى كىرد، پاشان بەچاۋى رېزو شوكرانە سەيرى منى دەكىرد.. چاۋەرى بوو كەمىك بە بالامدا ھەلگەپىت، بىتە سەر نىنۇكم.. وامزانى دەيەۋىت لە قىبلە بگەپىت، بەلام كە ئەۋ كەرامەتى ھۇشيار بوو، بە نىازو بە گىزەگىز بەمنى فەرموو: ھەموو چىگەيەك قىبلەگايە، قىبلە ھەرناستىكە نىاز رووى تىيكات.. كەھەلفرى سەيرىكى چاۋەكانىم كىرد.. لەزەخرەفەى چاۋانىدا تىگەيشتم كە ھەموۋىشتىك بەراستى چىراۋە. بىنىم ئەۋ مەزن و مەتىن و بەدەسلات و پىرۇز سەيرىم دەكات. كاتىك كە دەستىكىد بەگەپان بەدۋاى خۇراكدا، ھاتە سەر نىنۇكم. ناۋاى لىئوورنى لىكىرم.. چۈنكە زانى كە من نەك پىسايى لەسەر نىنۇكم نىيە.. بەلكو ھىچى پىس لەمالەكەشمدا نىيە. سەيرىكى كىرد، تىگەيشت كە خۆى دەتوانىت سەرىشك بىت و خۇراك بۇ خۆى بخوات، ئازانانە بەناۋمالەكەنا كەمىك فەرەگىزەى كىرد.. منىش سوپاسى ھاتنە مىۋاندارىتىم كىرد.. كەمىك شەكرى ورد و ئاردم بۇ نانا.

ئەمەباسى فرىشتەۋە مەلانىكەت نىيە، بەلكو باسى ئەۋ مىش-ھەيە كە بىت بەمىۋانىم لەخەون وپاستىدا، دوۋىاتى دەكاتەۋە لىم، يادىم دەھىننەۋە كە باسى حورمەتى بىكەم.. چۈنكە ئەۋلاى واپە كە مىشش سىروشتى خۋاى تىايە، كە جانەۋەران خۋاناسن، كەسروشتى ئەۋ بىنەرى نىيە لە بوون. جارىكىان ھەمان مىش پىي فەرموم: سىكەكان لەباۋەرى پامايانادا دەلېن: راما لەشكرى مەيموونى ھەبوو، كەچى ھەزارو حەوتسەسسال بىگەرە زىاتر نوۋاى ئەۋە ناروین ھات و ووتى: مرۇف لە ئەسلا مەيمونە! سەيرى ئەم لرۇيەكەن!

لەقورئاندا چەندجارىك دوۋىات بۆتەۋە كە ھەندىك لەمرۇف لەبەر بىناكارى بوون بە بەراز و مەيموون! كەچى كەس نان بەۋەدا نانىت! كەس بەرازىك لەخۇيدا نابىنىت! دەشىت ئەگەر مرۇفنىك بوپىت بلىت: من بەرازم. بەزۇر بىيەن بۇ شىتخانە! من رۇزى سەدان بەراز دەبىنم.. بەرلەتاۋىك لەم دوايىەدا – مارلېن- بەدەستى بەراز فرىندرا وكوژراۋ شارىرايەۋە! دۇعا بە دەستى مەيموونەكان رەجم كىرد.. سەرى سەدان بە دەستى دىۋەكان بىردا! ئەى ئەۋانە بەراز و مەيموون و دىۋ نىين! خۇناشىت چەۋاشەم بەكەيت و بلىت: نا تۇ ھەلەيت، ئەۋانە مرۇف! حاشا! من مرۇف ۋەھا نانا: من لەۋان نىيم. حاشا.

به‌دخوه من وهما مرؤف نابینم! من مرؤف به هه‌لگری په‌یام ده‌زانم. مرؤف لای من پاک و راست و جوانه.. من هه‌میشه شام به بینینی مرؤف. به بینینی جوان. به بییری جوان. به‌کرداری جوان. به وتاری جوان.

له‌به‌ر ئه‌وه ئه‌گه‌ر به‌میشیک بلیم چه‌زهرتی میش، عوزرم موباحه، چونکه تاكو ئیستا نه‌مدیوه میشیک سه‌ری مرؤفیک بیریته، یا خوانه‌خواسته به مرؤفیک بلیت چاوت کلی پیوه‌یه. هه‌موو‌جاریک که‌دیت، ده‌فه‌رمویت: بیرت نه‌چیت، به‌مرؤف بلی له‌خوی بایی نه‌بیت! من دلنایم له‌وهی که پرشنگی پیرشالیار ئه‌ویشی سمیوه.

له‌به‌ر ئه‌وه له‌دوو‌پاتی بابه‌ته‌کانم بیورن.. چونکه خوودی رستنی ته‌نافی جالجالۆکه دوو‌پاتی گریه‌که! من بۆیه جالجالۆکه به‌نمونه ده‌هینمه‌وه، چونکه ده‌زانم پیغه‌مبه‌ری ئیسلام که قانونا به‌دهستی دیوه‌کان، که دیوه رفته‌ستوو‌ره‌کان شوین پییان هه‌لگرت تا له‌سه‌ری بدن، جالجالۆکه یاریده‌ی ناو رزگاری کرد، بۆیه تابلوی په‌یامه‌کانی جالجالۆکه‌پیش دابه‌زی و منیش دوو‌پات باسه‌که‌ی ده‌رپسمه‌وه، ده‌زانم هه‌زار ناروین و مارکس گالته‌یان به‌بیرم دیت. به‌لام له‌فه‌ره‌نگی مندا خواوه‌ند جالجالۆکه‌یه.. له‌قله‌ئیکی بیروژه، یان بالنده‌یه‌که له‌تیشک ده‌چیت. ده‌شیت لای من خواوه‌ند میش و مه‌گه‌ز بیت! چه‌زهرتی میش ده‌فه‌رمویت: سلاو له‌گه‌لی عاره‌ب و ئیسلام، چه‌زهرتی جالجالۆکه‌ی مه‌زن ده‌فه‌رمویت، تکایه تو‌زیک به‌سه‌ر شه‌رپا بچنه‌وه، تابزانن بۆچی له‌قورن‌اندا شه‌یاتین له‌مه‌لانیکه‌ته‌کان زۆرتن؟ هه‌روه‌ها ریز له‌خواو خواکان بگرن و واز له‌هه‌تککرن و سه‌ر‌بیرن و هه‌ره‌شه به‌ینن. خواوه‌ندیش ته‌نها عاره‌ب نی‌یه، ده‌شیت توورک و ئینگلیزو عه‌جه‌م و فه‌ره‌نساییش بیت! خو ئیوه ده‌زانن که خواوه‌ند بچ زمان نی‌یه! ووشه‌کان، رسته‌کان، رۆژو شه‌وه‌کان، مرؤف و گیاندارو و پوه‌که‌کان، خواکان، پیغه‌مبه‌ره‌کان، سه‌عات و چرکه‌و خوله‌ک و کات، گشتیان دوو‌پاتیکی ریسراوو چنراون.. پاره‌ستانی کاتیش دوو‌پاته. پرشنگی په‌یامه‌کانی جالجالۆکه‌پیش. هه‌روه‌کو شه‌پی ئیوه دوو‌پاتن.

میروله‌کان فه‌رموویان: ئه‌گه‌ر جالجالۆکه‌ی پیروژ بیه‌ویت، ده‌توانیت ژیان و زهمین و هه‌ساره‌کان قوومات بکات.. به‌که‌فه‌لکه‌وو‌نیک ده‌توانیت مرؤفایه‌تی سه‌ر بکات. خوا چۆنی بوویت وه‌ها ده‌کات. که‌چی مرؤفه‌کان کاتیک که‌ نوێژ بۆ خواوه‌ند ده‌که‌ن، ناوه‌تی خواوه‌ند ناکه‌ن، فه‌رمووی میوانداریتی لئ ناکه‌ن، خواش چاوه‌رپیه که‌سیک فه‌رموویه‌کی لئ بکات. که‌س ناوه‌تیکی ناکات، چونکه خواوه‌ند ده‌توانیت خوی نیشانی هه‌ر گیانله‌به‌ریک بدات. خواوه‌ند ده‌توانیت ببیت به‌وورترین و گه‌وره‌ترین بوونه‌وه‌ر. جا بزانه بۆچی له‌قورن‌اندا هه‌ندیک له‌سووره‌ته‌کان به‌ناوی گیانله‌به‌رانه‌وه هاتوون. تا فیر بن.

میرووله‌یه‌کی سپی فه‌رمووی: قوربان میوانت هات!

من له‌و کاته‌ها که‌ نیوه‌ی له‌شم له‌ژوو‌ره‌وه بوو.. ده‌رگای ماله‌که‌م خستبووه سه‌ر پشت و سه‌رگه‌رمی نوێژ بووم له‌گه‌ل په‌یامی عیشقدا.. که‌ لام کرده‌وه - بینیم بای شه‌مال و مه‌ک کوره‌ بچکۆله‌که‌م خوی وه‌ژوو‌ر ناو و ده‌رگاکه‌شی له‌سه‌ر خوی ناخسته‌وه. فه‌رمووی سلاو! فه‌رمووم سلاو له‌گیانی پاکت. فه‌رمووی: ئه‌وه خه‌ریکی چیه‌ت؟ فه‌رمووم: گوئی له‌هه‌ستی گه‌ردوون ده‌گرم و بیه‌ر له‌هونه‌ر و جوانی و عیشق ده‌که‌مه‌وه. بای شه‌مالپیش گوئی خوی هه‌لخست و پاشان بوو به‌هه‌ناسه و به‌ناخدا رۆچوووه ناو گیانمه‌وه.. ئیتر زۆر له‌سینه‌مدا مایه‌وه.. که‌ هه‌ناسه‌ی دوو‌م دا‌یه‌وه.. ئه‌ویش به‌سه‌رخۆشی و مه‌ستی هاته‌ ده‌ری و فه‌رمووی: ئای له‌و زانسته‌ی تو پی مه‌ستی! خو جوانی سه‌رتاپای بوونی داگیرکردووی! ئه‌م هه‌موو جوانییانه‌ چیه‌ن و له‌گه‌ردوونی تو ناواز ده‌ژهنن و سه‌ما ده‌که‌ن و ده‌خوینن فه‌رمووده‌ی ئامیه‌ن!

تاپتۇى داۋەرو دادگا

كەكات وەستا، زەنگى كەنيسەكان وەستان، بانگەكان نەيىستان، نوپژەكان نەكران، ھەموو مرۇفەكان مۇميا بوون وراۋەستان، زەرپراتى پيرشاليار بلاۋدەبۇۋە، ژىنگەى من لەھەندەران تەسكتر دەبوۋەوہ.. لەناۋەۋەى خۇمدا مەيلى بچوك بوونەۋەم دەكرد، دەمويست گۇن لەناۋەرى سەگ و پشيلەو بەراز نەگرم، چونكە ئەوانم دەبىنى بە سروشتى ديو نادپەرۋەرى دەكەن ..چوكە ديوەكانى دەوروبەرم نەياندەزانى چۇن ناۋەرى بكەن، لۇمەى سەگەكانى يەكتريان دەكرد، لۇمەى پشيلەكانى يەكتريان دەكرد، لۇمەى خۇيان دەكرد، لۇمەى منيان دەكرد، ئەومرۇفانەى وا لە ولاتى ھەستكرىن بەكەمى دەژين، پيس بوون بە لۇمەو قسەوباسى خەلكى، ھەمووكەسنىك بەتاوانبارو تاوانبار بەبىگوناخ دەزانمەرۇف ناچار دەكەن، زۇرى ليدەكەن تا بەد رەۋشت بىت، تەنھا لەپىناۋى ئەۋەدا تا سزاي بەن، ديوەكان مرۇف ناچار دەكەن پىز لە كەسىتى خۇيان نەگرن.. مرۇف ناچار دەكەن تاوانبار بىت، چونكە ديوەكان بەبى سزادان ھەلئناكەن.. لە

دوورگه کانی ولاتی ههستکردن بهکه میدا دیوهکان خوشحال دهبن بهوهی که مرؤف ملکهچی تاوان بیت!
نهک ملکهچی نادوو دادگا و یاسا..

دهچن مالی بیگوناحهکان دهنزن. پاشان مرؤف ناچاردهکهن بؤئهوهی بدزیت. بؤئهوهی رسوابیت. ئینجا
نایدنن. ئینجا لهوبهشهی که لهخوودی نهویان نزیوه. شتیکی دهننن. بهلام پاش نهوهی داوایکرد!
مرؤف وا سوک و رسوادهکهن بکهوئته سهراجدهکان وله بهرؤکی بنوسیت: من برسیمه..

وانابیت. نابیت مرؤف ناچاربکریت.. مرؤف دهیتت نادپهروهرو داوهربیت.. داوهر دهیتت ویزدانی گهل
بیت.. دهیتت ملکهچی نادپهروهری بیت.

نادپهروهری نابیت به ترس و چاوشکاندن و ههپشه فهرز بکریت بهسه مرؤفدا! چونکه سروشتی
مرؤف وایه گهر بیت و زؤری لئیکریت.. نهوا زوربهی بهرنامهکانی هارمونی و هاوسهنگی گیانیی له
دهست دهلات و بیر تهمل و سست دهکات.

دهبینم داوهر و پاریزهرو رامیاری و تهناوت نکتورو سایکۆلۆج و قهشوو نیمام و مامۆستاکان قهوهن له
درو و گوناح و بیئاوهپیدا و نایه لن مرؤف خاوهنی ههلوئیسیت و بریاری خۆی بیت.. مرؤف ناچار
دهکهن تا راندھی قیزلهخووبوونهوه - قیز له خۆی بکاتهوهو همیشه هاوهم و هاوریی سهک و پشيله و
بهراز بیت.

نایا نهزانن من پۆزی چهند چهزهرتی ماریا و لهیلا ئیفا و پهری و ئیلین و فریداو نهنا - تنها و ترساو
دهبینم؟! نایا دهزانن من چهند ههست به گوناح دهکهم کاتیک که مرؤفئیکی بریندار یان برسی یاخوود
بی ولات و بیتالا دهبینم؟! نایا دهزانن که من زۆر کهلین و کونجی دهروون دهناسم و له تاریکیدا چاوم
دهبینت؟! نایا سهیر نییه بهلاتانهوه که له ناکاو مرؤفئیک دهیتت به پارچهیهک پق و وهک بارووت به
ناسماندا دهتهقیتهو و جهرگ و نلی دهپژیت بهسه روخساری دایک و باوکانی ترناو ژیان تووشی ورک
و پق و ترس دهیتت؟! نایا نهم جهههنههه من باسی دهکهم له بههشتیشدا بهردهوام بوونی دهیتت؟! نایا
وا دهزانن له بههشتا دهتوانن بهو حالهوه ههست به بوونی خوا بکهن و بوژن نهویش پر بکهن له
بارووت و به ناسماندا بیتهقیتهوه؟! نایا له بههشتیشدا جهههنههه هیه و مرؤف له نیوی تنهایی و شهرو
تۆقان دهترسیت؟! نا. من باوهر ناکهم. بهلام سوورم لهوهی که نهوانهی نهو کارانه دهکهن. همیشه له
دۆزهخی خۆیاندا نوویات دهبنهوه و جگه له شهه هیچی تر ناکهن. من دهزانم - که بههشت له ههست و
بیرو کرداری باش و جوان و پیروز تروست دهیتت و بههشت قوتبی کرامات و زادهگای کردهوهکانی
مرؤفه.

من دهزانم که ناد و راستی و جوانی و عیشق قوتینکه، گۆیهکه - گهریونیکه مرؤف به ویست و باوهر و
کردار تروستی دهکات. چونکه مرؤف نهفسانهیهکی مهزنه. جا بترسن لهوهی درؤ لهگهل خۆیدا دهکات.
بترسن لهو کاتهی تیابدا نازاری کهسیتک دهنن و گیانیک لهناو دهبن بیگوناح! چونکه نهگهر خووبی
خواوهند کوپیش بیت.. نهو کردهوانه دهبینرین و وهک فهرمووم: کردهوهکانمان همیشه زیندوو..
ووتهکانمان همیشه زیندوو دهیتنهوه له ناسمانهکاندا.. جا خۆشی لهو کهسهی که مۆسیقا ژهن و
هونهرمهند و تهردهست و بیرهوهرو جوان ناس و ناهینهره.. چونکه نهوان دهتوانن بههشتهکانی خۆیان
پر بکهن له ههستی کهمال و جوانی و کاریکی وا بکهن که نافرته تنهاکانی نهم سهرزهمینه شهرم نهکهن..
بهلکوو رابن و لهگهل ناواز و سۆزی زهره و کهمان و پیانو و دهف و شمشال و نای و دهفا زکر بؤ
جوانی بکهن.. بیر له هاوههستی و هاوسۆزی و هاوگیانی بکهنهوه و پشوو بدن به دهروون و دل و بیر.

چونکہ هستکرڻ به جوانی له سه مانا دهرمهکوهیت.. چونکه سه ما و هستیاری و بیر پاکي - دهررون و گیان پاکژ رادهگریټ. خواکانیش نهگه هه بن یان نه بن.. بهوکاره خویشیان پڼ دهکات.. فریشتهکانیش هه مان شت.. بت و مرؤفیش هه مان شتوه. خواکان دادو یاساو په یام و ناوهرن.

چونکه ناپهروهیری سروشتی خواکانه، خواکان ته نها به ناپهروهیری زورده بن.. چونکه که داد نارپکی تیکهوت، دیوهکان زور ده بن. داد له بینگه و بیروزی مندا له نافرته تیک دهچیت، دووبالی هه یه،

تاوترازووی له دست نییه، نهخیر، دلنیک له دستی راست و توپنیک له دستی چه پیه وه هه لدهگریټ.. به لام توپهکی له پشت خویه وه له دست گرتوه. به دووبالی ناگرینه وه له سر په له هوریک راوه ستاوه، سهیری مرؤف دهکات، سهیری مندا له کان دهکات، سهیری دادگان دهکات، چاوهکانی نه نافرته تیشکی خورن،

بالهکانی زهراتی پیرشالیاریان له میژه بهرکه وتوه. لهو توپهنا شتینکی تری شارنوتوه، دلی مرؤفه بیولته که. دل و بیرو هه ستهکان و مافهکان و یاساکانی نهوی شارنوتوه. واته حه زه تری نوح؛ باوکه

گه وهی پیغه مبههکان. چونکه دلی نهو دلی ویزدان و به زهیی و سوزه، دلی مرؤفیکي ره سهنه که بوونه وهر له سر سهیری به ندهو دهچنریت. دلی نهو له موم و گیانی نالتون نروستکراوه، ناشکیت، نابریت، نادریت، له ناوانچیت. دلی نهو هیندهی لیووردنی مه زنه. دادهکان دهینیت. زورجوان له سر نهو په له هوره لانیشتوه. سارا برایتان - ناوازی سالمای بؤده خوینیت.. نهویش له قوتبی خویدا رادهوستیت، له توپهکی دهستی نهو ودهر دهکوهیت.. وهکوات رادهوستیت و بیریک دهکاته وه، سهیریکی ناکار دهکات که په رنگ له رووخساری په پیوه و له ناو دادگاندا سه رشیت دیتو دهچیت!

روودهکاته په یکهری ناپهروهیری و دهلیت: نهه کی وای له ناکار کردوه؟ کی دلی توی به شاندهوه؟ بؤچی نهو ته رازووه و ابه خواری هه لگرتوه؟ په یکهری داد دیته زمان، به لام نازانیت چیی وهلامی بیولات بداتهوه! ناپهروهیر سه راده نهوینیت و دهلیت: ناکار لیره له ناو مرؤفهکاندا جیگه نایته وه.. ناکار نروژنه، ناهاوسهنگه، نیمه باوهرمان پڼی نییه. نیمه ناتوانین په یهرووی له ناکار بکهین!

نهویش دهلیت: نهی بؤچی ناوای داد له من دهکن؟ نهی بؤچی منتان کردوه به ناوهرو راپرسیم دهکن؟ سهیریکی داد دهکاو دهلیت: نهو ته رازووه چییه به دهستهوه؟ ناینی کچی عهیه.. نهوه له توناوه شیتوه..

دهبیت دلت نیشانی داد بهدیت، داد ناکیشریت، نافرؤشریت، وهردهگریټ، ده به خشریت.. دهریت، دهسینریت. داد سروشتی خواکانه! نه بیت مرؤف فیری بیت. جیگه ناخه که مرؤف هیشتا مافهکانی

بهه به کارده بریت. منیش له بؤخی په نابه ریمدا. داد له بؤخه نا جوان نابینم، به لکو په یکهریک دهبینم له ولاتی هه ستهکرڻ به که میدا له دیو دهچیت، نهک له نافرته، له دیویکی گیل ونه زان دهچیت.. هه رچند به

داد دهگم لیره لهوئی یان له خه ونا پیی دهلیت: کچم نهه یاسا خواری خوینچانه چین تو بؤمنیان باس دهکیت.. نهه وهها ناییت. که چی به رقه وه وهکو پیشیله یهکی سپله چرنووی دهردهینیت و دهلیت: میاوا!

هه! من دهلیت داد ناییت له گه ل زمانی سهگ و پیشیلهکان تیکه ل بیت، داد ناوهریت، نامیاوینیت، به رازناسا نالهوه ریت! چیته کچم تیک چویت؟ بؤیه راسته که دهلیت، مرؤف ناییت له گه ل سهگ و پیشیله وه به رازنا

بژی له ژیر تاقیکنا، چونکه هه ناسه ی نارهمه ندی نهوان، پیستان دهکن، نیوه دهکن به خوئیان، به لام نیوه به هه له نا ده بن، هارتان دهکن، نه زانتان دهکن، برسیتان دهکن، پیشتن پیتان و تراوه.

نهو سهگه ی قه دهر بؤت نه نیریت هینی تو نییه، پیشیله ناکرپریت، نافرؤشریت! ده بیت مرؤف نهو حورمه ته فیربیت که واز له سهگ و پیشیلهکان، جرج وگورگ وچه قه ل وریوی ورندهو گیا خورهکان بهینن، بهویستی

خوئیان بین بولاتان. دهنا پیستان دهکن، دهتانکن به سهگنکی تووره، دهتانکن به پیشیله یهکی سپله، کهس

نايەت بەميوانيتان.. ئەويش كەبەيت، بارگەي باش لەخۆي بارناكات. كاتيك بىرلەدادپەرورەرى دەكەمەو، جىهانم بچكۆلە دەبىتەو، دەبم بەومافەي كە نەراو بە مرؤف.

داد بەمن دەلەيت : تۆ نازانیت! نەزانى خۆيم بەسەردا فەرز دەكات، داد نازانیت، ووتەكانى، بەندەكانى نادپەرورەرى بە ليكى سەگ وپشیلەو بەراز نووسيوه! داد نازانیت كەسروشتى مرؤف نامۇيە بە گيانەوهرانى تر، چونكە مرؤف مافى ھەيە، بىرىكى تاييەتى ھەيە، مەبەستم نىيە بلىم كە گيانەبەرانى تر كەرامەتيان نىيە، نا! چونكە لە داي مندا بوونەكان، پووهك و ئاژەل و گيانەبەران گشتيان كەرامەتى خۇيان ھەيە.. گشتيان ھىندەي ھەزرىتى مېش كەرامەتى خۇيان ھەيە.

بەلام مرؤف داھىنەرە، مرؤف دەبىت حوكم بەسەرگيانداراندا نەكات، سروشتيان نەگۆرپت.. بەلكو رىگەيان بەدن ھاوبەشى كەرامەتيان بن، بەويستى خۇيان پەيوەندىتان پئو بەكن. جليان لەبەر مەكەن، ديواريان لەدور ھەلمەچنن، لەقەفەزيان مەكەن.. ئەوھى نەھات بۆلات لەتۆ نىيە، ھى تۆ نىيە، بۆت نىيە ناگىرى بەكەيت. لەدای مندا ياساكان تەونن، بىرەكان چرن، مرؤفەكان نازانن، گياندارەكان نازانن، رووھەكان نازانن، ئاوو ئاگر، باو باران نازانن. داد تىناكات.. نازانیت كە نادپەرورەرى نايەت تەرازوى لەدەست بىت! بەلام من كارم بەوئادەو نىيە، داد پەرور بەجۆرئىكى دىكە دەبىنم، لەمرؤفى بىلۆلات و بىئالانا جوانترە وشەنگۆلتر دەبىنم.

وھكو لەسەرەتانا فەرمووم، من خۆم لەقەرەي چىرۆكىكى سەير داو، ئاخىر خەلكينە من چىيەكەم؟ نازانم چىيەكەم، من ناتوانم بىر بار بەسەر سەگ و پشیلەو بەرازنا بەدم.. كارى من رىسانى بوونەو نىيە، من بابايەكەم بۆ ھونەر دەژىم، لەو برزەو دەتوانم شەبەق بەخەمە سەررىگەي خۆم، دەتوانم سروشتى خۇمتان بەديارى پىشكەش بەكەم، ھەز دەكەم تابلوكانم لە مۇزەخانەي خۇمدا نىشان بەدم، گويتان لىنگرم، خۇشم بوين، من دەتوانم دەست بۆ دل و چاوو لەش وھەستى ياساكان بەرم.

دەتوانم قۆل بەكەمە قۆلى ياسا و بەكۆلانەكانى ژياندا بگەرپم، بەدویم، وینەكان بكتشم، سەيرى ئەوجوانىيانە بەكەم كە بىريان دەكەم.

لە وولاتى ھەستكرىن بەكەمىدا كات وەستاو، كات زوو زوو دەگىرپت، وھكو مانگ وپۆژ، وھكو مرؤفى بىتوان. كە كاتەكان دەوەستن، گيانەكان خۇيان دەچنن، لەگەل بروست بوونى ھەرلەشكنا گيانىك دەزىت، دەپرويت، گولپك دەرويت، سىوئك بەردەبىتەو، سەگىك دەوەرپت، قەلەرەشكەيەك قازەيەك دەكات، شتىك دەشكىت، شتىك بروست دەبىت.

بۆ نموونە ئەم رۆمانە سەردەدەھىنپت.. غەيب دەبپت، مرؤفك بىت، بوونەوەر لەسەرەرى خۆي ھەلدەگرپت. پەيكەرى داتان نىشان دەتات، شىتى مەكەن، چونكە ئەو ھەزاران مەسىح و ماریاي لەخۇيدا پەنا داو، ئەو زەمانىكە سەرگەرمى لەخاج كرىنەو نو نازانكرىنى مەسىحە ودى ماریاكان دەتاتەو، لەگەل پەلەوەر و گياندارانى جىهاندا دەبویت، بانگى داد دەكات، بانگى ياساكان دەكات، بانگى خواكان دەكات، چونكە تا ئىستا كەس ئەيتوانيوه لە دلەو بانگى خواكان بكات، يا بانگى خۆي تاكو تەنھا بكات. دىت لەزمانى بالندەكان دەزانپت، دەتوانپت وھكو ئەوان بفرپت، بەبى ئەوھى لەجىگەي خۆي بىزویت، دەتوانپت بەزمانى جالجالۆكە دەبویت، تەون بكات، بەبى ماندوبوون كار بكات.

دەتوانپت مرؤف بىت، دەست بەسەرى سەگ و پشیلەكاندا بەنپت، دەتوانپت دەروونەكانيان بەتەكپنپت، گەردو تۆزى لىنىشتوو رامالپت. مرؤفك بىت، لەقەق دەبىنپت، جالجالۆكە دەبىنپت، سەگ و گورگ وپشیلەو بەرازەكان، دىوو فرىشتەكان دەبىنپت و دەتانبىنپت، بەلام ئپوھ نايىنن، خواوھند لەقورئاندا

دەفەرموئەت، كەسانىك ھەن، پەردە بەسەر چاۋو بىرو گوئياندا دراۋە، ناينىن، نايبىستن، باۋەرناكەن. ئەگەر سەفەرى ئاسمانىشىيان بۇ بىرازىنىتەۋە، ناۋاى كەمترىن و بىمانا ترين دەكەن. رېز لەسروشتى بوون ناگرن، سروشت تېك دەدەن، وادەزانن باشەدەكەن، كەچى نازانن چى دەكەن. لەبرى ئەۋەى نژى شەربوۋەستىن، شەركەن زۆردەكەن، لەبرى ئەۋەى خۋاكەن زۆربەكەن، خاۋەند تاكوتهنھا دەكەن، توورى دەدەنە ئاسمان و شەر لەسروشتىدا دەروئىن، وادەزانن خاۋەند ناھىنەرى شەرە! نازانن كە خوا نە شەر لروست دەكات نە ئەھرىمەن، خوا، خۋاكەن، گشتىيان لە سروشتى شەر بەدوورن، ئەۋان لەشەرى مرؤف دەترسن!

بۆيە خۋاكەن نانابەزن. بۆيە ناينىن، ناينىستىن.. پاشان خىزى ئەۋان لەخىزى ئىمەى مرؤف ناچىت! كى دەلئەت خوا بە بىنىنى تەقاندەنەۋەى مندالئەك دووچارى پەركەم نايتت وەرشى ناكەۋىتە لەرزىن؟! كى دەلئەت خوا مرؤفى بۇ ناھەقىكىرن بەدى ھىئا؟ نادگا دەبىت بىخەوش بىت، ناۋەر دەبىت مرؤف بىت، تاۋانبار دەبىت بوئرانە لەخۇى بدوئەت، چونكە ناد راستپەرۋەرەۋ نايتت دىۋ پەرۋەر بىت.

دەبىت ئاشووبگىر و فەرمانبەرى ئاشووب، واتە تاۋانبار ۋەكو يەك جەزا، سزا بىرىن.. تاۋانبار ئەگەر لىخۇشبوون ۋەرگرىت، بىتاۋانە لەتاۋان، گەرەترىن سزا، سزاي مرؤفە كە خۇى پى سزابىت، بۆيە دەبىت لەتاۋانبار بىرسن نان بەسزاي خۇيدا دەنئەت يان نا؟ لەو سزايەش بەھىزتر ئەۋەى كە مرؤف لەتاۋانەكانىدا مەحكوم بەكەت بەئىان. يان فېر بىكرىت خۇى سزاي خۇى بدات، چونكە سزادەر سزا دەرىتەۋە. جا بە ناگا بىن كاتىك سزاي ئەۋانى تر دەدەن. لە پىناۋى ھەستىكرىن بە ئاكاۋر باۋەرى پىرۋز و جۋانىيدا سزاي مندالەكەت بەد، تا فېر دەبىت. چونكە مندالئە بى پەۋشت دووچارى سزاي گەرەى دەروونى و ئاكارى و لەشى گىانى دەبىت. ئەۋەى نامەردانە ھەلدەكوئىتە سەر ئافرەت و مندال، لىخۇشبوونى بەدەست دايكە! بۇ كەسىك كە ھەلدەكوئىتە سەر مندال لىخۇشبوون نىيە: گەر دىۋو يا دىۋوپەرست تاۋانىيان بەرامبەرگىر، دەبىت كەلە كەسىك ھەستىن بەسزائانى تاۋانبار. جا گەر تاۋانبار مېشىكى ساغ بوو: نەكەن لىي خۇش بىن. چونكە لىخۇش بوونى تاۋانى ۋەھا دەروون گەندەل دەكات. تاۋانبار ئەۋەى مندال ھەتك دەكات، دەكوئىت، دەبىت بىكرىت بەخۇراكى بەراز.. بەبى چەندوچوون.. كەس ناتاۋانئەت بەۋە ناۋەرى لەخۇى بىكات ئەگەر مېشىكى زىندوۋىت، بلىت: من بۆيە تەعدا دەكەم، چونكە تەعدام لىكراۋە! ئەمە ۋوتەى دىۋو دىۋوپەرستانە: يان ۋوتەى مندالئەكى تەمەن دە سال تا چۋارە سال.. ۋوتەى دەبەنگ ۋنەزان ۋىئەھەستە، ۋوتەى دىۋوپەرستە نەك مرؤف.. چونكە زانا كەسىكە خاۋەن لىۋوورن، خاۋەن كەرامەتە و ئەزىتى كەرامەتى كەس نادات. تاۋانبار سىنجا دەبىت نان بەتاۋانەكانىدا بىتت.

ئەۋئافرتەى وازلە مندالئە خۇى دەھىتت، لەپىناۋى خۇشى خۇيدا، شايانى خۇشويستىن نىن، خۇشتان ئەۋىن. ئەگەر دايك دەروون تەندروست ۋەدەرمانخۇرو گەندەلكار نەبىت، دەست لەمندالئە خۇى ھەلئانگرىت، ھەمان شىۋە باۋك.. ئەۋەى مندالئە خۇى بەجىدەھىلئەت.. يا تاۋانى گەرەى بەرامبەر دەكرىت، يان ھۇكارى دەروونى ھەيە، يان دەبىت ۋەك دايك سزا بىرىت. مندال لە دايك نوور مەخەنەۋە.. جا سەرپەرشتىي دايك و مندال لە نرىكى يەكترەۋە بەكەن..

ئەۋەى بەبى ھۇ مەىلى پەنجاندنت دەكات: تاراۋەى نوورە پەرىزى خۇتى لىبىارىزە. ئەۋەى بەبى ھۇ نوورە دەبىت: نەخۇشە و دەروونى بە دىۋو دايكرىكراۋە. ئافرەتى تەندروست واز لە مندالەكانى خۇى ناھىتت. باۋك ھەمان شىۋە.. جا ئەگەر باۋك لە پىناۋى تالان كرىن و جىھاددا لە خىزان دووركەۋتەۋە:

ئەوھى لە دېۋەكانە و سرووشتى ناپاكە. بگرە خوۋدى ئەھرىمەنە ئەوھى سەرى ئەوانى تر دەپرېت تا قوۋتى مندالەكانى نابيين بكات. چونكە مرۇقى مەزن كامەرانى خوۋدى خۇى و ئەوانى ترېش لەسەر ئېشى ئەوانى تر بنیات نانېت. كامەرانى مرۇف لەسەر رەزامەندىتى و باوهرى ئەوانى تر پايەدارە. ئەگەر لەكەسىك خۇش بویت سىجار لىخۇشبوون دەربەرە تا حەقى خۇت لەكەسىكى تر نەكەيتەوھ. چونكە لىئوردن سى پىتى ھەيە، كەتەنيا يەكجار لىئوردىت، دوولئوردن بەدوۋىي دەروات. ئەوھى كەسىك لەبەر بەرژەوھندى خۇى دەكوژىت، چاۋەرۋانى ئەوھىبكات گەر دەربازىش بىت، دەكوژىتەوھ؛ يان مندالەكانى دووچارى ھەمان دەرد دەكات.. ئەوھى تاوانكار، تەعداكەر بەسەر مندالەوھ دەگرېت، ئازادە ناوھرو دادو ياسا بىت. ناوھر كەسىكە لە باوهرپىكى خىزمەندانەى پتەوى بە دابى مىللەت و ياسا ھەيە.

ئەوھى لەنادگانا درۆدەكات، بچوك ياخود گەورە دەبى سزا بدرىت.. ئەگەر مرۇف لەبرسا ژمە خۇراكى دزى تاوانبار نىيە. چونكە مرۇقى برسى ھۇشى ھاوسەنگ نىيە.. بەلام پېشەى نرې دزىو نووويستە، مرۇف دەبىت سنوورى بۇبابىرېت؛ چونكە مالى كەس مالى تۇنىيە.. ھەرگىز لە ناوھرىدا دووچارى ترسان مەبە، سوود لەوېژدانى مرۇف بىيە نەك دىو. بەرژەوھندى ناد دەبىت لەپىناۋى نادپەرورەيدابىت. بەرگرى لەتاوانبار مەكەن، گەرتاۋانى دووپات بوو. ئەگەر نادى بەخۇيدا نا مرۇفەو دىونىيە. چونكە مرۇف بوونەوھرىكە ھەلە دەكات، بەلام تاوان ناكات. من رۆژانە لەنتوان مرۇفەكاندا، لەناو دىوۋىدپوئەستەكاندا سەگ وگورگ وپشیلەو جرج وئەھرىمەن و فرىشتەو خواكان دەبىنم، بەھەشت وئۇزەخ دەبىنم.. چەند شاپىستەو جوانە ئەگەر مرۇف بتوانىت ئەو ھەمووگيان و دەسلەتاتانە بە سوئەندىتى خىر بەكار بەرىت.. وھتېنگات كە قىلەى بوونەوھر و ژيان مەرگە مەرگ. مرۇفېك بىت، كارتەكانى خۇى لەدەستە.. كارتەكانى خۇى ستۆك كر دووھەزەنېت لەنتوان مەرگ و ژياندا سنوور و ناد و ماف و ياسا و سزا ھەيە.. ئەولەدەستى خۇيدا كارتەكانى ژيان دەناسىت، پىتان دەلېت فېرى حورمەتى ژيان بن، فېرى رېزگرتن لەيگانە، بەتايىھەتى ئەوانەى لەخۇتانن، بەلام نەكەن دەست بۆكەرامەتى كەس بەرن! نەكەن فېر بن پىغەمبەرەكان وەكوسەگ بىنن! چونكە ئەوھ تاۋانى دەستدرېژى كرىنە سەر كەرامەتى پىرۇزىيە.. كەى فېر دەبن دەبەنگەكان كە سەگپەرستى موحاز نىيە؟

دەشېت ئەوھونەرمەندەى كە پىغەمبەر وەكوو سەگ دەبىنېت، خۇى باوكى سەگ بىت! راستە ئەو ھونەرمەندە دەشېت باوكى خۇى نەبىنېت، بەلكو لەبرى باوك ھەرگوپى لەوھرىنى سەگ بووېت! سەگكەى نايكى! دەشېت ئەو ھونەرسزە وافر كرابىت كە كورپى سەگەو سەگ باوكىتى!

توخوا موسولمانان مەيكورژن، بابژى تا فېر بىت تىنگات كە ئەو كورپى سەگ نىيە لەراستىدا، دەبىت نايكى عوزورخوایى بۇ كورپەكەى بەرىت، بەلكو كورپەكەى وازلەسەگ پەرسى بەنېت، تا سەرى مرۇف وەك سەرى سەگ تەماشانەكات! ئەمە كەى مۇدارنىزمە ئىۋە پىادەى دەكەن؟ مندالەكانتان لەناو خىسەى دەعبەى شەردا فېرى ترس دەكەن، مندالەكانتان لەجوانى دەترسىنن، فېرىيان دەكەن بەوىستى خۇيان يارى نەكەن، فېرى خوۋى دزىۋىيان دەكەن، فېرى نرې وماشىنەوھو درۆ، فېرى ناگىركرىنى يەكترىيان دەكەن! شەرم ناكەن، نازانن گەر مرۇف جوانىيەكانى ناگىركرا، ئەوا مەملەكەتى دەروونى ژەنگ ھەلدېنېت، دەرژىت، نازانن كە مندالەكانتان پىئوىستىيان بەوانەى خۇداناسى نىيە، پىئوىستىيان بە تەماشای منە، كەچى

ئىۋە خىۋيان نىشان دەدەن، دەچن فىريان دەكەن لەدەرەۋەى خۇياندا بۇ خىۋ بگەرپىن! نازانن كە ئىۋە لەۋەتەى ھەن چەند نەخۇشى و دەرد و تاۋان و گوناحتان لە دەروونى ناسكى مرۇقا چاندوۋە!
ياسا دەبىت لە باخچەى مندا لانداندا بروت، دەبىت نايك مافى ئەۋەى ھەبىت كە مندالى خۇى بژىنىت لەھەر كۈنچىكى ئەم سەر زەمىنەدا!

دەبىت نايك بەتەنگ مندالى خۇيەۋە بىت، ھەست بە ئاسايشى گىانى بكات. دەبىت نايك رۇق نەكات. چونكە بوختان ودرۇ مرۇق دەكات بەدىۋىكى ۋەرز لەخۇى.. مرۇق ناشىرىن دەكات. شەۋىك لەشەۋان مندا لىك ھاتە خەۋنم، نا بىمبورن من چومە خەۋنى مندا لىك.. بىنىم سەرى بەسەر تەپلەكىكى جگەرەى پر لە قنچكە جگەرەدا شۇر كرىبوۋەۋە! مندا لى بو، ھى ئەۋە نەبوو گومانى جگەرە كىشانى لىكەم.. بەلام بەلامەۋە سەير بوو كە بىنىم زۇر چىژ لە بۇنى تەپلەكى جگەرەكە دەبىنىت! كاتىك سلاۋم لەۋكر، لە ھۆكارى بۇنكرىنى تەپلەكەكەم پرسى.

فەرەۋى: بۇيە بۇنى ئەم تەپلەكە دەكەم، چونكە بۇنى باۋكى لىدىت! ئىستا كە باۋكم كۆچى دوايى كرىۋەۋە دىۋەكان ئەۋيان خۋارد! باۋكم جگەرە كىش بو، لە غەمخۇرىدا رۇژانە جگەرەى زۇرى دەكىشا! باۋكم ژيانى بەدەستى دىۋەكان داگىر كرا.. ناچارانە تا ئەۋ كاتەى لەژياندا بو، ھەمىشە تورپە بو، ھاۋارى دەكرد بەسەرماندا، بلى بەژيان خۇش نەبوو! ئىستا من لە لىۋورنى ئەۋدا نانىشتووم و بىرى باۋكم دەكەم. ھەندىك مندا لى ھەن بىيەرى دەكرىن لە باۋانىان! دەكرىن، دەفرۇشرىن! دىۋەكان مندالى خەلكى دەھىنن دەيانكەن بەمندالى خۇيان! ئەمانە تا رادەى بىن ئەدەبى سزا بۇ خۇيان سەربار دەكەن. كاتىك بىدار بوۋمەۋە لە دەقتەرى يادا شتەكاندا نووسىم: ئەۋەى مندا لى لەباۋان دەكات! ھەزار ھەژدىيا لەژيانى ناھاتوۋىدا بە نوۋرمنى خۇى دەكات.

ئەۋەى مندالى ھەتىۋە لە ۋلاتى باۋانى خۇى دەكات، تاۋانىكى گەرە دەرهەق بە گەربون دەكات. ئەۋەى سزا لەژياندا سەربارى خۇى دەكات كەسىكە كە مندا لى لەباۋانى خۇى دەكاۋ بەسوۋى خۇى گۇشى دەكات. كەسىك كە ھەتىۋە دەكرىت و بەخىۋى دەكات، دەبىت سۇزى باۋكانەى ھىندەى باۋانى راستەقىنەى مندا لى زۇر بىت.. مندا لى بىن باۋك و نايك لەدىارو نىشتىمان و گىانى مىللەت مەكەن، بەۋە سزى مندا لى دەدەن. ھەمان شىۋە سزى سروشت.. چونكە سروشت بىرى ۋەچەكانى خۇى دەكات. چونكە مندا لى ھەر ۋەكۋو گەرە شايانى ئەۋەىە لە نىشتىمانى خۇيدا بىن ترس و بىفەم گەرە بىت.

من سروشتى نىۋو مرۇقى و دىۋىۋەرىست دەناسم.. لەتاۋياندا كارتى مرۇقم بۇخۇم ھەلداۋەتەۋە.. بەۋكار تە دەۋىم و دەگەرېم و گەشت دەكەم بە بوۋنەۋەر و گەردوندا.. باسى بوۋنەۋەرتان بۇ دەكەم بە ھزرى ھەزرى نوح.. باسى جوانى و ھونەرى نوح تان بۇ دەكەم.. باسى گەرۇكتان بۇ دەكەم..

مىرۋەكان فەرەۋىيان: تا ئەۋ كاتەى ھەموو جىھان رىزگارى نەبىت، مرۇقاىەتى نازاد نايىت. مرۇقاىەتتىش بە ھەر زامانىك لە عىشق بىۋىن: جەۋەرى عىشق ناپىكن و لەۋ زانستەدا نامۇن!
مىرۋەكان فەرەۋىيان: تا ئەۋ كاتەى ھەموو جىھان رىزگارى نەبىت، مرۇقاىەتى نازاد نايىت.. مرۇق ھەست بە جىھانى بوون ناكات.

تاپلۇرى گەرۆك

گەرۆك كەسكە عاشق بەتە ماشا.. دەگەرپىت وەك گەرپانى ھەسارەكان بەدەورى خۇردا! وەك گەشتى ھەسارەكان بەگەردووندا دەگەرپىن.. گشتيان لەناسمانى بەرىنى ئاھورپامازانا نازان و دەگەرپىن.. وەك من وتۇ گەرۆك ھەسارەكان، لەش و گيان و چاوو ھەستيان ھەيە.. بەپىزەوہ بەگەردووندا دەفرن، ھەندىكيان ھىواش ھەندىكيان تووندو تىژن! ھەسارەكانىش: خۇرو مانگەكانىش گشتيان گەرۆك.

بەلام كەسيان ھەلمەت نابەنە سەر ئەوى تريان! ئەگەریش بەرکەوتن وليخشان وزەبر پوویدا! ئەوا پەيامىكى نارازى ھەيە و دەبىت چارەى بۇ بدۇزىتەوہ.. چونكە گەرۆك ھەلمەت ناباتە سەر ھىچ كيانلەبەرىك.. گەرۆك ئەگەر ھەسارەبىت.. يان مرؤف وەكوو يەكن.

لەگەردەكانى ھەوادا ھەزاران مليون كاھىنى بووبايى دانىشتوون و كارتەكان ستۆك دەكەن.. نەخشەى كارتەكان لەدەستى ئەواندا تىكچووہ.. دەشيت نەزانن يان نەتوانن چىبىدى كارتەكانى مرؤف ستۆك بىكەن.. بۇيە دەشيت كەتنىك بىكەن!

دەبىت بزەنن كەكردەوہكانى مرؤف و دىوہكان سەر لە بتەكان، لەخواكان تىك دەدەن.. بتەكان، پراھىيە كيانىيەكان، يان ئىمام و مەلا راستپەرورەكان دووچارى ھەلە دەكەن.. ھەلەى گەرورە گەرورە.. دەشيت نەيەلن چىبىدى گەرۆكەكان بگەرپىن! دەشيت گەرۆكەكان بترسن بگەرپىن.. گەر ژيان وەھاي لىئەسەر بىت، كەس نازانىت چى بكات وئىخەى كى بگريت.. بەلام ئەمىرۇ ھەندىك دىوى سىپى ھەن خىرمەنن.. ناويان دىوہكانى خىرە.. ھىشتا كەس ناوى ئەوانى نەبىستووہ.. بەلام پەيدا دەبن.. دىوہكانى خىر سنور بۇ شەرى عەرەب و تورك و شەرى قىبوون و بىرسىتى دادەنن.. ھەر بەگفتوگۇ ناوبوژى ژيان دەكەن.. سنور بۇ نازادىيەكان دادەنن، نايەلن سروشتى ژيان ھىندەى دى خوينى لىبروات.

ئەو دىوہ سىپىانە گەرۆك.. ئەوانەن كە لەگەرپان ماندوو نابن.. رۇژىك بىت كۇ دەبنەوہ، يەك دەگرن.. باسى گەشتى ئاسمانەكان، ھەسارەكان دەگىرپنەوہ بۇ يەكتىرى.. باسى بىننى كيانى ھەسارەكان و گەردوونەكان.. باسى گەشتەكانى خۇيان دەگىرپنەوہ لەسەر زەوى.. تامرۇقەكان ئەوانەى كەماون فىر بىن. فىرى بەسەرداچوونەوہى ژيان، ھاوپىيەتى گەلان، خۇشەويستى سەررىگاكان.. ماچە نەپىيەكان.. چونكە دىوہ سىپىە خىرمەندەكان پىرن لەئەفسانەى دارستان و خۇشەويستى و عشقى بابردوو بۇ ھەمىشەيى.. گەرۆك كەسكە كە دلى رىگاكان دەبىنن.. ناترسىت چونكە گەرکوپرىش بىت، فرىشتەكان دەستيان دەگرن، كۆتروبالندەكان ئەفسانەكانىان بۇ باس دەكەن..

گەرۆك كەسكە نەمر.. ھاتوتەوہ تەنھا تەماشاي ژيان دەكات.. گەرچى گەردوونى خۇى ھەيە، بەلام بىرى گەردوونى مرؤف دەكات.. دىتەوہ نازادانە گەشتەكانى دەكات.. باسى جوانى دەكات.. بەزمانەكان سلاو دەكات.. بۇنى نارو بەرد و گيانى وولاتان وگەلان دەكات.. گەرۆكەكان جۇرە مرؤفىكن لەناوماندا

بېنېشېمان.. بۆيان ھەيە تراوسى بن.. بۆيان ھەيە پەيامى ئاشتى وگيانى وئازادى بەمرؤفائەتى بگەيەنن.. چونكە ھەسارەكانىش گەرۆكن.. ئەوانىش لەپىناوى مانايەكنا دگەرپىن تا ژيان بەياسا بەرپوھ بچىت.. تاترس دەست نەگرىت بەسەر جىھاندا.. تا جوانى پاينار بىت..
ئايىنىشتاين دەلىت: ھەموو گەردەكانى بوونەوەر ھاوپەيوەستى يەكن.. ترس وھەرەشە و شەر ئەو گەردانە دەترسنىت.. كەردەوكانى مرؤف دەتوانىت دەست بۆ سروشتى ژيان و بوون بەرپىت.. بەلام دەبىت زۆر ئاگادار بىت.. چونكە دەشىت سوورپى ژيان بەكەردەوكانتان تىك بچىت! ئاگاداربن، دەشىت بە ترؤ و بوختان كارتەكانى بوونەوەر تىك بچىت.. دەشىت مرؤفائەتى دووچارى نەخۇشپەكى تازەى ھەلپروان بىت.. ئەو نەخۇشپەكى كە تەنھا بەخىزمەندى دەتوانن چارەى بگەن.. شىفاكەى لای مەن.. منى پەنابەر.. گەرۆك.

گەرۆك لەگەراندە فېردەبىت.. فېرى بېنىنى خواكان و ماناكان، فېرى تەماشای جوانى، فېرى سوودەكانى ژيان.. گەرۆكەكان مەترسنىن.. ئەوان بىن كارتەكانى خىروشەر ستوك دەكەن.. دگەرپىن وەك ھەواكان، باكەن، وەك ئەستېرە وگەردوونەكان.. دىن لەناوماندا باسى گەشتەكانى خۆيان دەكەن.. تا پىكەوھە فېر بىن وانە لەكەرامەتى بوونەوەر وەربگرىن.

گەرۆك مرؤفائەت وپژدانى ژيانى ديوە، كەرامەتى گەلانى ديوە دەزانىت دەست بەسومەى گەلانەوھە بگرىت، كەسكە دەتوانىت لەچاونووقانىكنا بفرپىت.. ھەموو گەردوونى خۆى بگەرپىت.. كاتىكەش كەبىتە بەر دەمى تۆ.. گەردوونى تۆش وەك ھى خۆى دەبىنىت.

سەرى رىزىت بۆ نادەنەوېنىت، بىت دەلىت ئەم كاتەت باش؟ ئەگەر لەگەلېشتا نەدوا مانای واىە لە دوودلىت پەنجاوە، بەشەرمەوھە بەلاتنا بىوھى تىدەپەرپىت.. سەگى بېنىت يان نا.. دەتوانىت بە رىگانى حەقدا بىروا.. برەو بە گەشتى خۆى بدات..

جارىك لەجارەكان گەشتىارىك بەدوای تاوانبارىكنا دگەرپا كە براى ئەوى كوشتبوو.. لەرېگەيدا پاش سالانىكى زۆر، لەبىاباندا وون دەبىت.. دووچەتە گەشتىارەكە لەدوورەوھە بۆن دەكەن.. دەچن سۇراغى دەكەن وھەلى دەگرەوھە لەمەرن پزگارى دەكەن..

ئانىكى خۇشى دەرخوارد دەمەن.. خوارىنى گۇشتى كۆتر! لەكاتى نان خوارىنا چەتەى يەكەم بە نزی دووھە دەلىت: لەبىرتە ھاوړى بەر لەبىر زەمانىك كە پىاويكمان پروتكرەوھە كوشتمان، پىاوەكە چىى ووت؟ نزی دووھە ووتى: بەلى!

گەرۆكى ميوان فزوولى نىشان نا، ووتى: پىاوەكە چىى ووت؟ چەتەى يەكەم ناىە قاقاى پىكەنەن، دووھە بەدوایدا.. بەدەم قەپ كرىن بە پانى كۆترە برژاوەكەوھە چەتەى يەكەم ووتى: چى بىت لەتۆ نھىنى، بەر لەچەند سالىك پىاويكمان پروتكرەوھە پاشان كوشتمان.. كەچى ئەو ووتى مەمكووژن چونكە ئەو كۆترە شاىتە دەتانىنىت.. ئەوكۆترە باستان دەكات.

كابراى برا كوژراو ووتى ئى! ووتيان چەند پۆزىكەش پاش ئەوھى كە كوشتمان پىكەنەنمان بە قسەكانى دەھات! ھاھاھا.. پىدەكەنەن.

گەرۆك فەرمووى پاستىكرد براكەم! ووتيان بۆچى ئەو براى تۆ بوو؟ ووتى بەلى ئەو براى من بوو كە ئىوھە كوشتتان.. ئەم بالندەپەش ھەمان گەواھى ئەوھە كە دەبخۆن! مەگەر پاستى نەكرد براكەم؟ كەسانىك ھەن ھەم بىتاوان وھەم شاھىد دەخۆن.. كەچى سېرى كەردەوكانىيان پەنھان نالرىت.. ئەوھى وادەزانىت كەردەوكان دەمەن، بابزانن كە ھىچ ياساىەك ناتوانىت كەردەوھەك لەناو بەرپىت.. يان

لهگوناهیک خوش بیت. مردن شتیك نییه بوونی هه بیت، ئه وهی كه سیک بكوژیته دهكوژیته وه.. ئه وهی
سه ر ده بریت سه ری ده بریته وه.. ئه مه په ندیکه تیایه فیر بن واز له سته م بهینن.
میروله كان فهرموویان: له بهر ئه وهی ئامانجی بوونه وه ر ژیا نه.. ژیا ن هه رگیز نامریت.. بویه کرده وه كان
هه میشه یین.. کرده وه كانمان خواکان، بته كان، نه هریمه ن و بیوه كان دروست ده کن. کرده وه - به هشت
و جهه ننه می هه ر گیانداریکه كه بیر بکاته وه.

تاپئۆی مردن

ئه وهی جاریک که رامه تی مردنی بینی سه دجار ژیا .. مردن مژده ی ژیا نی پییه، گلگامش ئه م نهینیییه به من
سپاردووه، منیش به تۆی ده سپیترم، ده توانم بلیم، مردن ژیا نیکی چر تره و هیچ شتیك له نه مان نایه ت،
به تاییه تی گیان.

جاریکیان مه رگ هات به میوانیم. دهسته و نه ژنۆ چه مایه وه و ته ماشایه کی روخساری شه کت و ترساوی
کردم و فهرمووی: ها کورم! ئه وه چی ده که ی له م که لاهیه نا وا شه کت و زۆرلیکرا و برسی و لاوازی؟!
چییه بۆ ده ترستی؟ من وه لام نه نایه وه.. به لکوو چاوم برییه ناو چاوییه وه و فهرمووم: وا نه زانی که من
له تۆ ده ترسم. مه رگ فهرمووی: ده زانم کورم. ده زانم تۆ ته نها له به لاو شه ری بیوه کان ده ترسیت. ده زانم
تۆ له گه ل شه ری بیوه کان هه لئا که یه ت و له مه رگیش نا ترسیت. به لام گلگامش - به پیچه وانیه تۆ وه بوو..
ئه و له بیوه کان نه ده ترسا و ته نها له من (مه رگ) ده ترسا. ئه و زۆر سه یر بیوه کانی را و ده کرد و به ره و

سەراب و بىبابان قاۋى دەنان.. گلگامش ئەفسانە نەبوو.. بەلكوو راستىيەك بوو.. راستىيەكە كە ھىشتا دەزى.. چونكە كاتىك كە من خۆم نىشانى ئەو نا.. ئەو شمشىرو جە و تىرو كەوان و ئەسپ و ئالتوون و مالى نا بە من بە بىارى.. فەرەموى : گەرەم پىگەم بەدە تا لەگەل جوانىدا كەمىك بژىم. چونكە من بىرى كەمال و پايەنارى ئەكەم. بۇيە منىش ئەوم گەياند بە ھەمىشەيى و پىگاكانى كەمال بە پۇشنى نىشانى ئەو نا.

مردن بەزىان دەۋىرئىت.. مردن لەراۋەستانىشدا دەبزوئىت.. مردن مەرتەبەيەكە مرؤف خۆنەۋىست پىتى دەكات.. ھەموشتىك دەمرىت، پاشان زىندو دەبىتەۋە، پاشان دەزىتەۋە، پاشان ھەمىشە زىندو.. ۋەكچون لەناو مرؤفەكاندا زىندوۋى مردو ھەيە، لەنىو مردوۋەكانىشدا مردوۋى زىندو ھەيە.. مەراتىب و قوتب ھەيە.. زۇربوون وژىانەۋە ھەيە. ۋا ئەزانن كە مردن يەك سەرۋ دووچاۋو دەم و لووتى ھەيە! نا مردن لە ئىمە ناچىت و ئىسك و تروسكى ئەندامى مرؤف و گيانلەبەران - نىشانەي مردن و سىمىلى مردن نىن. چونكە مردن بە مليونەھا تەرز خۆى نىشانى گيانلەبەر دەنات و لە ھەموو جىگە و شوئىنكىدا ھىندەي بستىك يان ھەناسەيەك لىمانەۋە دوورە! ۋا ئەزانى ئەو لىمان خافلە! ئەي نايىن ھەندىكجار كە ئەو سەرى لى تىكەچىت.. يارى لەگەل مندالىنكا دەكات.. يان رايىدەچلەكىنئىت!.. بۇيە ھەندىك مندال كت و لە پىر و بى ھۆ دەمرن! دەزانن بۇ؟ نەخىر!

بەلام با من ئەم ۋەلامەتان بەدەمەۋە. چونكە مەرگ عىشقى ژيانە و مرؤفى لە ھەر گياندارىكى تر زىاتر خۆش دەۋىت.. ھەلبەتە مندالى زىاتر لە گەرە خۆش دەۋىت.. مردن لە مرؤفىكى زۇر برسى و تىنوۋ دەچىت - كاتىك كە دەردەكەۋىت.. ئەو مرؤفى بە چەندەھا تەرز خۆش دەۋى و بە چەندەھا تەرزىش قىنى لە ئىۋو دىۋوپەرستە.

ئەي نايىن كە گيانداران مندالە نەخۆشەكانى خۇيان دەبەخشن بە مەرگ! چونكە ئەوان لە ئىمە چاتر مەرگ دەناسن و دەزانن كە مەرگ دەتوانىت پىزگار كەر و يارىدە دەر و نەجاتدەرىت. ئەۋەى پشلىەيەك يان بالندەيەك يان گياندارىكى بەخىو كرىبىت، ئەو راستىيە دەزانىت كە بەچكەي لاواز بىارى مەرگە و دايك پشت دەكاتە سۆزى خۆى و بەچكە دەبەخشىت بە مەرگ و نەجات. چونكە ئەو دەزانىت كە كۆرپە بەشىكە لە دايك و دايك دەتوانىت ھەمان كۆرپە بىزىنئەۋە.

مردن لەدەنگەكاندا دەزىن، دەنگەكان لەكالاىەكى نەمرن، نامرن.. دەنگەكان خەزىنەي گيانى ئىمەن. دەنگەكان پىت و ۋوشەكان نمايندەي گيانى ئىمەن ۋەھمىشە زىندوون. ۋوشەكانتان بە نەخۆشى ۋەدردو ژان ۋىووختان بەكار مەبەن.. پىز لە ۋوشەكان بگرن، چونكە گيانتان لەۋىدا زۇر دەبىت، ژان دەبىرئىت، پىس دەبىت.. ياخود بە پىچەۋانەۋە جوان دەبىت، زۇردەبىت ۋەكو گول، ۋەكو جوانى.. چونكە كىرەدەكانتان لە ۋوشەكانتان دەچىت.

كاتىك كە مەرگى خۇتان بىت بە ميوانى ۋەمتاندىۋىت، لى مەترسن.. مرؤف نايىت لەمەرگى خۆى بترسىت چونكە ئەۋكەبىت پىيامى جوانى پىنە، مژدەي نەمرنىشى پىنە، دەزانىت كە ھىچ ۋوشەيەكى جوان نامرىت! ھەموومانان نەمرن.. عەشق و جوانى، ۋوشەكان ۋژمارەكان، ھەستەكان بىرەكان گشتيان نەمرن. كەۋاتە ھەم بىر و ھەم ھەست و ھەم ۋىنە و ھەم ياسا و ژمارە و ناد و عىشق و زۇر رەگەزى بە چاۋك گيانەكى (سوپىكت) - نامرن. چونكە مەرگ بە ھىچ چاۋكىكى گيانى ناۋىرئىت. بەلام مردن بارگەيەكە دەتوانىت گيان ھەلبىگرىت بىيات بۇ دوورگەكانى راستى، ئەو دوورگەكانى كە گيان لە نىازەكانىدا دەيانخولقئىت، ئەۋجىھانەي كە خود لەخەۋا دەيژىنئىت. مردن زۇرەستىار لەگەل سروسشتا

دەژى، زۆر وريا مېملى مەرۆف دەكات، زۆر شارەزايانە لەماوەى بستیك نوورپىيەو لەگەلماندا ھەناسە دەدات، دەخوات، دەنووت، دەژى!

مردن لەھەموو كەلەبەرىكدا، لەھەموو ھەناسەيەكدا دەژى، مەرۆف لەژياندا بەبى ئەوھى بزائیت، تەنھا بۆمەرگى خۆى دەژى.. چونكە مەرگ رینگەى ژيانى بە مەرۆف ناو، مەرگ ئەوى ھىناوھە تا لە مەرئەبەكانى ماددەدا مەرۆف، ئاژەل فېرى راوكرن بكات.. راوى بېنين.. مەرۆف كە دەكاتە قوتى بېنين، كاتىك كە ناشانى مەرگى خۆى دەبیت. مەرگ زۆرلە نزيكەوھە گيانلەبەران دەبېنیت.. چونكە مەرگ خۆى بېنەرۆ بېستەرۆ بېرەوھەرە.. مەرگ خۆى ژيانىكى ترە، مردن لەو وشانەدا دەژى كە مەرۆف لە خۆرا لە دەستيان دەدات، لەونيازانەدا دەژى كە مەرۆف سەرکووتيان دەكات.. مردن لەوھەلوئىستانەدا دەژى كە مەرۆف دەنووتىنیت.

مردن تەنھا چالېكى تاريك وگيانلەبەرىكى درندە نېيە، بەلكو مردن روخسارى ھەمە جۆرۆ ھەمە پەنگى ھەيە، مردن ئازابىيەكە دەژى و بارىكى گرانى پېنە! كەژيان دەوھستىت ئەو دېت، ئەو زۆردەبېنیت.. مەرۆفەكان بېرى دەكەن.. سەرۆشتەكان بانگى دەكەن، ئاوو ھەوا، ئاگرو خاك تكاى لېدەكەن تا بېت ورا بەرپيان بكات.. ئەوئىش دېت، سەرەدەدەبېنیت، زۆردەبېنیت. كە مەرگ دېت، كات دەوھستىت.. كەس نابېنیت، بەلام ئەو ھەموو رەفتارەكانمان دەبېنیت.. ئەو بە جۆرەھا تەرز دېت، مەرگ لەھەمووشتىك دەچیت، لەفريشتەو لەئەھرىمەن، لەمنال و پەپولەو لە ئافرەت و پېپاوە لەھەرشتىك دەچیت، مەرۆف لەرەفتارەكانى خۆى، سەرۆشت لەرەفتارەكانى خۆى، ئاوو ئاگر لەرەفتارەكانى خۆيان، مەرگى خۆيان دروست دەكەن.. ئەگەرچى مەرگى خۆيان بۇناكېرېت، كەچى ھەميشە مەرگى خۆيان زامن دەكەن.. ئەوھى زياتر لە مردن دەترسىت، لزيوتر مەرگى خۆى دەچنیت.. بەلى، مەرۆف بەرەفتارەكانى مەرگى خۆى دەچنیت، مەرگى سوور، سېي، رەش، پرتەقالى، شين، مەرگەكان زۆرن، مەرگەكان لەژمارە نايەن ھەم لە جوانى و ھەم لە دزيويدا، ئەوان ھىندەى رەنگەكان زۆرن، بۆيە ئىمەش بە جۆرەھا شىوھ دەمرين.

ئەگەر مردن وھەابوايە كە مەرۆف پەى پى دەبات، دەبوو بە مەرۆف، بەلام مردن نابېت بە مەرۆف، نابېت بەژيان، نابېت بە لەش.. نزرگەى مەرگ گيانە گيان، مەرگى مەرۆف دەتوانىت لە مەرۆف بچیت، ھەمان مەرگى گياندارانىش لە گياندار دەچیت.. كە چى ھەندىك جار مەرگەكان جىگۆركى دەكەن، مەرگەكان تىكەل دەبن.. بۆيە ھەندىك دەبن بە خۆرەى گياندار! ھەندىك لە ئىمەى مەرۆف گورگ دەخوات . كاتىك كە كات رادەوھستىت.. كە ھەمووشتىك رادەوھستىت.. مردن دېت، بەجۆرىك دېت بەچاوى خۆتان دەبېنين.. دەبېستن.. ھەستى پىدەكەن.. چونكە ئەگەر مردن بېوئىت خۆى بكات بە بەشەر.. لەچاوتروكانىكدا ئەو كارە دەكات.. دېت كتومت وەك خۆت.. ئەگەر لەژياندا فريشتە بېت، بۆت دەبېت بە فريشتە، ئەگەر لەژياندا بەرازىبېت، بۆت دەبېت بەبەراز.. ئەگەر دېو بېت، خۆى دەكات بەدېو.. ھەمان شىوھ ئەگەر درۆزن بېت، مەرگ درۆت لەگەل دەكات.. دېت ونابتات، مەرگت كەدېت درۆت لەگەلدا دەكات، رۆژى سەبجار دېت بە مېوانىت و گيانت ناكىشېت: توورپەو ترسوۆ شىتت دەكات.. ئەگەر ژىر بېت، دەندوئىنیت، بەقسەت دەكات.. بە ئارەزووى بېرمەند دەكات.. ئازادانە مەرگ لەگەل ئەونا رەفتار دەكات.. كەدېت خۆى نېشانى دېوھەكان بەت.. سنگى خۆى نادەردېت.. ھەزاران سەرۆ ورك و لچ و لىوئى براوو خەندەى تىكشكاو نېشانى دېوھەكان دەدات.

دەلەت.. نا دەبۆرئىت بەسەر دىۋەكاندا دەلەت: ئىۋە بەزەيىتان بەم ھەموو گوناھانە نا يەتەۋە ئاۋاتان لىكرن؟ مردن دىۋەكان دەتۆقئىت كاتىك بەرۋكى خۇي ئاۋامان دادەرىت.. دىت دەلەت فەرموو، ئەمە ھەيەتى خۇتە، لىي بترسە.

دىۋ دەتۆپىت.. پاشان مەرگ ھىندە بىرەحمە زىندوتان دەكاتەۋە، جارىكى تر كىرەۋەكانى خۇتان نىشان دەلاتەۋە.. ئىنجا بۇ جەھەننەمى خۇت دەتگىرئىتەۋە.. دەتبا بەرەۋ باشووروباكوورى كىرەۋەكانى خۇت، بەرەۋ قوتى خۇت.. لەكرەۋەكانى خۇتتا دووپات دەبىتەۋە.. ئەگەر نانكى كەسىكت شكاندىت، نانت بەدەستى ئەۋ دەشكىتەۋە.. ئەگەر دەرزىيەكت نىيىت، لىت دەدزىتەۋە.. ئەگەر تىكت لەكەسىكت كىرىت، تىكت لىدەكرىتەۋە. مەرگ كە دىت، پاداشت وسزاي پىيە.

كەمردى راستوخۇ لەناو خۇتتا جەشرونەشر دەكرىت.. مردن بەھەشت ۋەجەھنەمى تۆى تىايە.. بۇيە راستە جەھننەم رەفتارەكانى خۇتانا.. ئەگەر خاۋەنى خاۋەك بىت، خاۋەكت ھەيە، ئەگەر خاۋەنى ھەزار خاۋەندىت.. ھەزار خۇدات ھەيە!

پىۋىست ناكات بترسىت، چۈنكە تۆ لەمەرگا دەژىت.. تۆ لە ترسا دەژىت.. بۇيە ئەگەر لە برى سەگ و پىشلىۋە بەراز خاۋاكان يان دلى خاۋاكان رابگرىت چاترەۋ لە چاكە كارانىت.

لەۋكاتەنا كە لەقلەقى پىرۆز كىرى بەتەقەتەق.. پرشنگى پىرشالىيار دەستى نورانىي دەھىنا بەسەريا.. بال ۋپەرى تىكناۋو بەرگى بەرى، ياخود پەرى بەرى پەش پەش ھەلگەراۋى لەقلەق؛ غەرقى رەحمەتى ئوور دەبوو، پاكز دەبوۋەۋە لەپاكزى خۇيدا.. سىي سىي دەبوۋەۋە لەپەنگەكانى ئاۋىزەدا.. ئارام دەبوۋەۋە.. سەيرى ئەۋ ھەموو ماريۋا مەسىحانەى دەكرد لەسەرزەۋى، لەئاسمان.. سەيرى شكۆى ترەختى زەمان و پىرشالىيارو جالجالۋكەۋ مرۆقى بىۋلات و بىئالاي دەكرد.. سەيرى مرۆقاىتەتى دەكرد..

شاگەشكە دەبوو كاتىك لە پاكز بوۋنەۋەدا خۇي دەدى.. خۇي لە ئاۋىنەى چاۋانى پىردا دەدى.. پىرشالىيار چاۋەكانى دەپشكوت.. كات دەۋەستا، كات ۋەستا، كاتىك لەقلەق كىرى بەتەقەتەق. لەقلەق ئوۋبارە ژيانى خۇي دەدىت، پاكز دەبوۋەۋە، چۈنكە زۆرلەخۇ بوردوۋ بوو. لەخۇبوردوۋش بوۋنەۋەرىكى نەمەرە.. نامرىت، بەلكو ھەرزۇردەبىت.. چۈنكە لەخۇبوردوۋ ھەزاران خاۋەند لەخۇيدا دەروىنئىت.. بوۋنى خۇي ھەمىشەيى دەكات.. چۈنكە ئەۋەى كەرامەتى خاۋەندىكى ھەبىت.. نامرىت.. كەمردن دىت، گىانى كىرەۋەكانى مرۆف دەرىت.. كىرەۋەكانى مرۆف دەزىنەۋە. لەقلەقەكان زۆردەن.. مرۆف كەدەمىت خەۋنەكان و كىرەۋەۋە روتەكانى بەمىرات لەگەلخۇيدا دەبات..

ئەگەر ئەۋ سى رەگەزە ۋونىش بكات، مردن لەگەل ئەۋنا دەبىيات! مردن دۇستە نەك نوژمن، ھەندىك جار ناچاۋەپروانكراۋ كەسانىك دەبات، كە ھەرگىز چاۋەپروانى مردن نەبوۋن!

مردن لەپەر مندالى سەرىتەشكە، ياخود زانا، يان نەزان دەقۆزىتەۋەۋ بۇ گەردوۋنى خۇي راپىچيان دەكات، يان بە ميوانى دەبىيات! يان ناگىريان دەكات، چۈنكە مەرگ ھەموو بۇيۋىكى خۇش دەۋىت، مەرگ لە ئەزلەلا لە ۋىستى سىروشتدا دەژى!

درو گەردوۋنى مردنى چنى، درۇ ژيانى نا بەمەرگ، بەر لەۋەى درۇ لەايك بىت، مەرگ بوۋنى نەبوۋ! گەردوۋنى نەبوۋ، نە دەژيا. ئەگەر ھەز دەكەيت پۇرتىتى مردن بىنىت، دەتوانم بلئم: مردن لەمن ۋەتو دەچىت، لە ئىۋە دەچىت، دەتوانىت بىت بەھەرگىانلەبەرۇ زىندەۋەرىك، مردن لاسايى كەرەۋەيەكى سەيرە، لە ھەر جىگەيەك بەبىرتا نا يەت ھەيەۋ دەژى و خۇي دەرىسىت.

تەنھا دەستی بە ھەمیشەیی ناگات، تەنھا لەویدا ناژی.. لەویدا دەسلاتی لەدەست دەبات. ئەگەر مردن لاسایی بوونەوەرەکانی نەکرابایەتەو، دەیتوانی بە چاوتروکاندنیک ژیان قووت بدات.. ئەی نازانی ھەندیک جار بۆچی مرۆفی ساغ وتەندروست دەمریت؟

چونکە مەرگ، خۆدی مەرگی دیتە سەر ڕی، یان مەرگ بەری دەکەوێت یان دەستی بۆ دەبات، چونکە مەرگ پڕە لەژیان.. دەمی، سکی، دەروونی مەرگ پڕە لە ژیان، لەگیانی گیانلەبەرەن و جانەوهران.

ھەندیک جار مەرگ دەبینم خامۆش لەسەر جینگە پراکشاور، بەدەم مۆسیقایەکی خروۆشی نامیینەو ھەژماری گیانەکان دەژمیریت.. نانەیان دەکات، پاکو پیسی گیانەکان لە فلتەر دەبات.. مەرگ گیانە = پۆخە شەریەکان توپ دەباتەو سەر ژیان.. پێیان دەلێت: ئێو ھەبەرین لە سوۆزی خواکان.. ناتانگەینەم بە ھەمیشەیی.. پاشان کاتیک کە گیانە سپیە بێگەرەکان دەبینیت، دەیاننیریت بۆ ھەمیشەیی. نازانی گەر ھەویشیان بۆ ھەمان ژیان راپرسی لێ دەکات.

مەرگ زۆر ھارە، گەر ئەوکارانە نەکات، ژیان کۆلەوار دەکات، بەچاوتروکانیک ھەموومان قووت دەبات. مەرگ ھاوڕیمە دەیناسم.. مەرگ لەمێژە دیتە سەر ریم و ئێخەم دەگریت! ئاخرین ژیان کە مەرگ تیاا بینی، ھاە ناو سکی دایکەو! ویستی بمخوات.. بۆیە ناچار ھەردوو گوێچکەیم توند گرت.. مەرگ کیری خوارد بەدەستەو، چونکە من لەسکی دایکەمدا خواوەندی دایک وەک دێوێکی سپیی پیرۆز، یان وەک دایکە جالجالۆکەیی گیانی، لەسکی دایکەمدا پاسەوانم بوو.. فیزی راوو شکاری دەکریم بە شیوازی ھیندیە سوورپنستەکان. کاتیک کە ھەردوو گوێچکەیی مەرگ چنگ خست.. وەک ھەلۆیەکی تیشک شیوہ چنگ و چرنووکم لە گیانی مەرگ گرت و ناوسکیم ھەلدری! بینیم ھەرچی ھەبەو نییە لە ژیاندا قووتی نابوو.. بەلێ لە وورگی مەرگا بێشوومار ژیان و تالووی جەھەننەم دی.. تیگەیشتم کە مەرگ جوانیی بۆ ھەرس ناكریت و بەرپێیان دەخات بەرەو نەجات یان ھەمیشەیی.. بەلام گەدە ھەرسکەرێکی سەیر بوو بۆ جوین و پشانندەو و تووڕدانەو ھەیی گیانی دێوھەکان بۆ ناو لەشی دێوھەکان!! جا وانەیک لەم فەرموودەییەو

فیر بن.

جالجالۆکەیی پیرۆز لە سکی دایکەمدا فیزی دەکریم لە مردن نەترسم. بەر لەو ھەیی لەدایک بێم، مەرگ نابوو بەزەویدا من.. من مەرگ لەخۆم باشتر دەناسم، ئەوم لقاو کردو، ھەندیک جار وەک ئەسپ سواری دەبم، بەسەر ولاتاندا دەفرم، وەک سواریکی سپی لەسەر ئەسپێکی رەش تاریکی دەبم.. ناچۆری کردوھەکانی شەری ئێوان دێوو دێو پەرستەکان دەبینم. من مەرگ دیو، دەیناسم.. لێنا ترسم.

مێرولەکان فەرموویان: مەرگ لە ھەمیشەیی ناژی.. مەر تەبەیک لە زانستی خامۆش مرۆف دەگەینیت بە نە مری.. مەرگ تاوھکوو دەروازەیی ھەمیشەیی و گەیین بە رێسی جالجالۆکەیی مەزن توانای رۆچوون و نزیکبوونەو ھەبە.. بەلام ناتوانیت بگات بە ھەمیشەیی: چونکە مەرگ لەویدا ناژی و توانای مانەو ھەبە نییە.. چونکە لە ھەمیشەیییدا مەرگ ناژی و بوونی نییە. چونکە لەوئ تەنھا ژیان ھەبە.. گیان ھەبە و لەش لە ماددە نییە.

مێرولەکان فەرموویان: مەرگ ھەرگیز پەشیمان نییە لە ھەلۆیستی.. گەرچی ھەلەیی زۆر گەرەش دەکات.. مەرگ گیانلەبەرێکی بایی و سرک و بەغیل و رەزێل و برسپیە.. لەتاو ورگی خۆی ناگای لە خواو لە فریشتەکان و لە خواکان نییە! ئەو جگە لە خۆی ھیچی تر نابینئ و نابیستئ و نانا سیت. شتی وا دەکات کە پیاو لە ناخا کەلەیی دەبیت و شیت دەبیت. چونکە ھەندیک جار مەرگ کە شیت و بەخوو دەبئ و فئی لیدیت، دەچیت دەست لە کەسێک دەوھشینت.. مندالێکی لێ ناگیر دەکات و دزی دەکا و خەلکی ھاندەبات بۆ سەربەرین و لەناوبردن. میشکی مرۆف پیس دەکاو ناچار یان دەکات بین بە قووتایی لە

خویان نه زانتر و گیلتر! دهن به مهرگیکی پتی و قوربانی پیشکەشی مهرگ دهکن و له مهرگی خویاندا دهژین و دوویات دهنهوه و هیچ ناکایان له مەحمووی بیژه‌واش نییه! موشیل نه‌فلهق و تهره‌ماش و علوچپهرسته‌کان به گوونی! شتی وا دهکات که پیاو ته‌نھا سه‌عدی کورپی وه‌ققاصی بیر ده‌کویته‌وه و له ته‌ماشای‌ه‌لی کیمیایی شدا پیاو پیی شهرمه که نه‌ویش به دوو پیی ده‌روات! توومه‌س پیاو کاتیکی زوری ده‌ویت تا تیبکات که: به‌لی مهرگ هه‌ندی‌کجار ده‌ست له مرؤف ده‌وشینیت و دهیکات به دیو نه‌گهر له‌ناوی نه‌بات!

میروله‌یه‌کی سه‌رخۆش به زمانیکی لار و خاو فەرمووی: مهرگ تۆبیه‌ش ناکات. نه‌گهر نه‌ک زهرپره هه‌ستی هه‌بوایه نه‌و کاره‌ی ده‌کرد. نه‌وسا به‌لای که‌مه‌وه مرؤف ده‌یتوانی نازاد بی‌ت و نه‌مریت!

تاپلۆی تۆپه

مرؤف بۆی نییه برای مرؤفی خۆی بکوژیت.. خوامرؤفی بۆ نوژمنایه‌تی دروست نه‌کردوه.. له‌قورئاندا خواوه‌ند پیتان نالیت بکوژن.. نه‌وه نه‌هریمه‌نه پیتان ده‌لیت، دیوه پیتان ده‌لیت بکوژن.. خواوه‌ند پیوستی به قوربانی و جه‌ج وزه‌کاتی ئیوه نییه. خواوه‌ند ده‌لیت: نه‌گهر یه‌کیک له‌موشریکان هانای بۆهینایت، په‌نای بده، زه‌جری مه‌که. ئایه‌تی 4-5 سوورته‌ی التوبه.

تۆببەي چى دەكەيت؟ خواوهند فەرشى كاشان بۇ جەنابت داناخات ولەبەهەشت پېشوازىتان لىناكات.. خورماي بەهەشتى نىيە و باغەوانى كەس نىيە، ئەوباخەوان وشوان وگايەلى نىيە. خواوهند فريشتهخانەي نىيە. كارگەي فريشته درووست كرنىشى نانهناوہ وەك من بزائم. واش نەزانی كە هیتلەر و ستالین و ھۆلاكو و جەنگیزخان و سەددام و موگابا دروستكراو و ناھینراوى خواوهندن! نا.. ئایینەكان بە ھەلەيدا برودون. خوا كاری نابهجی ناكات. تا كۆنە نەبىنى بەفرى تى ناكات. خواوهند ھىندە شەرخواز نىيە تا ھىندە سەرقالى شەر و خوین رېژى بیت. چاك بزانه كە خواوهند لەو جىگەيە نىيە كە خوینی تیا دەرژیت. خواوهند ھەقى شەراسەت و ھەماقەتى گيانلەبەران نىيە. خوا سەرگەرمى جوانى و عیشق و ھونەرە. خوا ھەست و سۆز و بیرو پەيامە. ئامیین.

خواوهند گيانكى پەتییە.. نازاییەكى پەتییە، عەشقیكى پەتییە.. جەھەننەمى بۆكەستان تاو نەداوہ.. خۆتان بەكردەوكانتان بەهەشت و جەھەننەمى خۆتان دیارى دەكەن.. خۆتان دەگەن بەقوتبى رەفتارەكانتان بەرلەوہى بەبوگەن.

ئەگەر دەتەوئیت تۆببە بگەيت.. برۆ دەست بەینە بەسەرى پشیلەيەكدا.. بەسەرى مرۆفئىكى بىكەسا.. برۆ خىرىك بگە، خەندەيەك نیشان بەد.. چەك نابنى ئەگەر پیاوئیت!

برۆ ئاوى گولەكان بەد.. نان بەد بەبالندەكان، بىبە بە فریادرسى كەسكى.. بىبە بە خۆشەويستی كەسكى.. سەگىكى برسى تیر بگە. لەپیناوى ھىچ باوەرپىكدا سزای گياندارو مرۆف مەدە (جگە لە تاوانكرن بەرامبەر ئافرەت و منداڵ پیاو مەكوژن. باوەرەكان ھەن و نازادترن لەئیمە.

بەخەندەيەك جیھان رزگارى دەبیت، بە خەندەيەك خوايەك لەئاسماندا لەدايك دەبیت. خواشەرى تۆي ناوئیت. لاى خواكەس كافر نىيە.. خواھەقى خۆي ھەيە، تۆببەي تۆي ناوئیت.. جوانى و بەھرەو كەمالى تۆيدەوئیت. خوا لەكردەوہو خەندەكانى ئیمەوہ دروست دەبیت. نايا دەزانی كە گيانى كەلەكۆي ئیمە

دەتوانئیت ھەر بوونەوهرىك ناھینئیت؟

ئەزانی كاتىك كە خواوهند ئادەمى دروست كرد چىي كرد؟! پەشیمان بووہوہ.. ئادەمى نيوہ ناچل و خاوو خلیچك لە قوور دروست كرد.. بەر لە تەواو بون، پەشیمان بووہوہ!.. چونكە بینى ئادەم ھەر شل و پلەو ناتوانئیت ھەستئیت، ناتوانئیت پى بگريئ و لەسەر پىي خۆي رابووہستئیت! چونكە نەيدەتوانى خۆي لەو شەرە دەرياز بكات كە ئەھرىمەن لە خاكدا ناشتبووئى! بۆيە خواوهند ھات شتىكى تری كرد بە ئەلتەراتیف! ئەزانی چىيكرد؟ نەخیر! دەبا من پىتانی بلىم چىي كرد:

خواوهند ئادەمى بەجئ ھىشت.. ئادەم كەوتە غەلبە غەلب و نالە، چونكە تەنانت دەنگىشى ناگوشكراو بوو.. خوا بەزەيى بە لالانەوہى ئادەمدا ھاتەوہ.. بۆيە لە پر لە دوورەوہ، ئاورىكى لە ئادەم نايەوہ.. ئەو چاوتروكانە، ئەو ئاوربانەوہيە .. ئەو تەماشايە وەك فرمىسكى تىكەل لە فرمىسكى پیاووئافرەت - لە چاوى دەرپەرى، بووہ ھۆي پەيدا بوون و دروستبوون و درپەرىن و زاياندنى نايە ھەوا.. ئەو وەك تىشك! بەلكو وەك لۆپىك لە گيانى خوا خۆي؛ پەرىيە ناو لەشى ئادەمەوہ.

ئەوجا ئادەم بوو بە مرۆفئىكى تەواو، توانى بروات، بلىئ، كار بكات، دروست بكات.. ئادەم توانى دەست بۆ كارەكانى خوا بەرىت. چونكە يەكەمىن خەو كە بىنى.. ئەوہ بوو ئافرەتتىكى دروست كرد كە ئیمە ناومان لىناوہ نايە ھەوا يان ئىفا يان ئامین و سەلما!! چونكە كاتىك كە خوا ئاورى لە ئادەم نايەوہ، پرشنگى نىگاو گيانى خۆي گرتە ئادەم، چونكە بەزەيى گيانى خوايە. بەزەيى پرە لە خۆشەويستی و ریز. بۆيە راستە دەلین: بەزەيى سروشتى ھەوايە.. بەزەيى لە پیاوئا مانای بەرز پارتنى ریزی ئافرەتە.

بۆيە من رېگە نادەم و ابزانیت دایکە حەوا لە ئادەم بوو. ئە و نایە. حەوا تەواوکەری ئادەمە. گیانی
 خوا بەزەیی خاوەندە. گیانە. بەر لەو - ئەو بوونی هەبوو! وەک فەرمووم : وەک تیشک و جەوهر.
 خاوەند شەر نازانیت، و من باوەر ناکەم شیرو تیر لەکەسمان هەلسۆیت! شەر لەدەسەلاتی ئەودا نییە!
 ھەموو قوتیبک تەوهری خۆی ھەبە. راست و چەپی خۆی ھەبە. خراپەکانیش بەھیچ جۆریک بەرەو تەوهری
 جوانی خۆیان ئاراستە ناکەن. جوانی قوتبی خۆی ھەبەو نزیویش ھەمان.
 خاوەند کاری بە ئەھریمەنەو نییە. شەیتان کاری خۆی ھەبەو پەرورەمی خۆی دەکات. ئەگەر باوەرپ
 بەخاوەند مەتینە پیاو، بەلسۆزی کردەوھکانی خۆت بە، کارت بەشەرەو نەبیت. خاوەند ئەگەر یەک
 بیت یان دوو، ھەقی بەسەر شەر ئەھریمەنەو نییە! جا ئەھریمەن خۆی خاویەکی ترەو باوەرپی وایە کە
 خوا ئەوی نروست نەکردووە. بەلکۆو لە ئەزەلەو بوونی ھەر ھەبوو و ھەر دەشیت! کەواتە دەشیت
 باوەر بکەیت کە خاویەکی تاریک و شەریش بوونی ھەبە و کاری بە خێرەو نییە!!
 ھەن لەژاندا نیو نروست دەکەن، دێو بەرستەن، ھەن خاوەندەکانیان گۆش دەکەن، جوانیان دەکەن،
 رەنگیان دەکەن، بفروری بۆ پێدەکەن، ھەن خاوەندیکیان ھەبە، ھەن دوو، ھەن سێ خاوەندیان ھەبە،
 کاری بەتۆرەنییە گەر کەسێک بیت و بلیت: من رۆژی ھەزارخاوەند دەوینم، دەبینم، نروست دەکەم.
 یادت بیت ھەن لەناوماندا ناھینەرن، لەبری نیوی ئاسنین ویلاستیکى و تەختەو گەچ و پەرۆو پاتال،
 خاوەند لەگیانی خۆیان نروست دەکەن، دەچن، دەپرسن، دەزینن.
 من پیرۆزترین خاوەند لەتەماشای منداڵەکاندا دەبینم. لەرەزامەندی ئەوانی تر، لەخەندەکانی مرۆڤا
 خاوەند جوان و رەنگین و بژو دەبینم. لەھەرجیگە یەکدا خەندەبەک پروا، لەویدا خاوەندیک لەدایک
 دەبیت و دەزیت. بەپێچەوانەیشەو، مۆرەبەک ئەھریمەنیک خۆلۆ دەکات.
 تۆبە بکەن، چیسى خواکانتان تاک و تەنھا مەکەن. ھەول بەدەن خواکان زۆر بکەن. نەک تەنھایان
 بکەن. چونکە تەنھایی گیان نادەزیت.
 ئەوانەى دەیانەویت تۆبە بکەن. دەبیت منداڵیان نەبیت. دەبیت سزای خۆیان بەو بەدەن کە منداڵیان
 نەبیت. ئەوێ کەسێک بەخۆرایی دەکوژیت دەبیت پاداشتی سزای ئەو بیت زاو و زى نەکات، دەست
 بەسەر بیت. ھەموو کاریکی پێسپێردراویش بەرپۆ بەریت.
 ئەوێ لە پیناوی خوا نا دەکوژیت و سەر دەبریت، جیای بکەنەو. بیگەریننەو ناو مزگەوت و باوەرپی
 خۆیەو گەر موسولمانە، چونکە موسولمان سەری کەس نابریت، کەس ھەتک ناکات، ئەوێ بەناوی
 ئایینەو دەکوژیت، ھیچ دەبارەى وانەکانی خاوەند نایەت، نەزانە، کویرە، کەرە، پيسە و ماکی مرۆڤی
 تیا نا نییە. بیکەن بەشوانی بەراز و چاوبیری زبڵخانەکان گەر لەناوینکی ترە. بیگەریننەو بۆ ئەو
 شوینەى لێوێ ھاتوو تا لەتەنھاییا دەتۆپیت. بەزەبیتان بەبیاوکوژنا نەبەتەو.
 پەشیمان بوونەو لەناوین : تۆبە و گوناح نییە. باوەرپی مرۆڤ ھەمیشە ھاوسەنگ نییە لە باوەرپا! ھەموو
 کەسێک بەھەلەبا دەچیت.
 خوا پێوستی بە باوەرپی من و تۆ نییە. مرۆڤ زۆری پێدەچیت تا بتوانیت بە دیداری خاوەند شاد
 بیت. شادی مرۆڤ لەویدا بە بەسەرفرازی بژی و کەرامەتیک بۆخۆی چنگ بخت، کەسانیکى وەک
 خۆی خۆشیان بوو و باوەریان پێی بیت. خاوەند باوەرپی بەو کەسەبە کە دلێ خەلکی لەخۆرا
 نایەشینیت، ئەو کەسێک بەدۆستی خۆی دەزانیت کە ریز لەکەرامەتی خۆی بگریت. دواى پەيامی
 ھەوسى ئەھریمەن نەکەویت. چونکە رێگەى خاوەند وون دەکات، ئەوێ بەگەرەوونی تاریکییدا کەوتە
 رێ. رۆشنایی نابینیت.

مېرولەيەك فەرمووى: خواۋەند كە مرۇقى بىنى شەپ دادەھىنىت، تۆبەي كىرد. بىپارى نا ھەرگىز جارىكى تر مرۇقىكى تر درووست نەكات.. بەلام جار ناجار دەبىت بە جالجالۇكەو نامۇژگاريمان دەكات. مېرولەيەكى سووعبەتچى فەرمووى: جارىكىان خواۋەند چوو بۇ جەھەننەم تا لە بەكاران خۇش بىت. كاتىك كە گەشىتە ئەوى بە دەنگى بەرز پىسارى لە گشت تاوانباران و دېندەو دېوھكان كىر: كى لەناوتاندا ھەست بە پەشىمانى دەكات؟ كى گوناحى كىرەو؟ كى نى و درۆ و تاوانى كىرەو؟ كەس دەستى ھەلئەبىرى، كەسىان خۇيان بە تاوانبار نەزانى. خوا نەيزانى چۆن لىخۇش بوون نىشانى ئەوان بەت. بۇيە دەست لە گونان دىرئتر نۇزەخى جى ھىشت، بە دەم رىگەي گەرانەو ھەبەر خۇيەو ھەرمووى: خوا لەگوناحەكانى دىو خۇش ناىت. چونكە دېوھكان فام ناكەن كاتىك كە تاوان دەكەن. ھەن لەبايك دەپن تا لە نۇزەخى كىرەوھكانى خۇياندا بژىن. ھەز لە جوانى ناكەن، ھەز لە چاكە ناكەن، ھەست بە رەوشت بەزى و پەيامى خواكان ناكەن. ھەن نازانن بۇ چاكە ناكەن! ھەن لە نىوان مرۇقەكاندا دەستكردو زادەي دېوھكانن: مرۇق نىين، جا با شىوھيان لە فرىشتەش جوانتر بىت! ھەن دەستكردى خواۋەند نىين.. چونكە خواۋەند جوانە و داھىنەرى مرۇقى مەزن و جوانە و جوان دادەھىنىت . جا نىزىوئىش داھىنانى شەيتان و ئەھرىمەن و دىون. بۇيە گشت دوو بىتەك لەناوماندا مرۇق نىيە، بە داخەو. چونكە تۆبەكار نىيە.

تاپتۇى دووپاىوئەو

ئەو كاتتا ئەي كە نوورۇ خا دەپروپت، لەوكاتەدا مرؤفئىكى رەسەن لەكونجى خۇي سەردەر دەھىتت و تەماشاي بەرەكەنى خۇي دەكات. مرؤف دەھىت لەگەل بەرەكەتى نوردا وەك رۇژى رۈوناك پاك بىت لە خۇيدا. چى بەجوان دەزانىت بىكات، بەومەرچەي دلى مرؤفەكانى دەوروبەرى رازى بكات. مرؤف نايىت دەمى وەك دەمى نىو پىس بىت، لەش و دەروونى پىس بىت، نايىت بوختانكەرو نووروبىت. دەھىت سروشتى نىيان بىت لەگەل دەوروبەردا.

لەويدا كە مرؤفئىكى پاكى وەك خۇت دلنەوايى دەكەيت. نوورلەكەرامەتت دەبارىت. دەھىت كەس رىگە بەخۇي نەنات دارو قامچى لەكەسىكى تر ھەلبىگرىت.

دەھىت مرؤف لەخۇي خۇش بىت. تائەوكاتەي مرؤف لەكارەكانى خۇيدا دەروونى خۇي پاكزىبارىت. كەس بۇي نىيە لىبىرسىتەوہ. كەس بۇي نىيە ئەو پىتر ئەزىت بەت. كاتىك كە نووگيان پىكەوہ ھەست بەنامان دەكەن، ھەول بە لەيەكيان نىك بەرەوہ. ھەول بە لىيان تىگە. ئەگەر تەوانىت يارىدەيان بەدە. سەرزەنشتيان مەكە. سوکايەتى بە مرؤف و گياندارمەكە.

زەرپراتى ئەم ھەستانەم گشتى ھەست پىدەكرد كاتىك كەژيان وەستا. كاتىك كەپرشنگى نوورى پىرشالىار رپى بەتارىكايى نا.

تەنھا خۇدى ئەو بەئاگا بوو لەگەشتەكان، دەيزانى كە چاولىك دەھىت، چەند گيان بەسەردەكاتەوہ. لەشەقامى چى ولاتىكدا گەرۇكە و دلى كى رۇشن دەكاتەوہ!

كات وەستا بوو، سروھى بەيانى بىستويەكەمى ئەورۇز بوو. پىرشالىار لەناو بنكى درەختى زەماندا نابەش دەبوو بەسەر بووندا. دووپات دەبووہ. دووپات بوونەوہى پىر لەجەوہەرى شتەكاندا لەگيانى گولەكاندا، لەقاقاي مندا لەكاندا، لەھەستى ھونەرمەنداندا، لەبىرى زاناياندا دووپاتانە نابەش دەبوو.

دووپات بوونەوہ شتىكى روون و ئاشكراو رەوايە : گەر بە نىيازى گەرانى ئاشى خىر بىت. وەكو دووپاتبوونەوہى ووشەكان، ياخود دووپات بوونەوہى سوورەت وئايەتەكان. دەتوانم بلىم قورئان و ئىنجىل و تەورات، كۇنفۇشىوس و بوپىزم، بەھايىزم گشتيان دووپاتن.

چونكە دووپاتبوونەوہ سووربوونى وىستىك گرىمان دەكات. چونكە دووپاتبوونەوہ نەينى گەردونەكانە. سروشتى خاواكانە. ھەسارەكان، خۇرەكان، ئاسمانەكان گشتيان دووپاتن. دووبارەبوونەوہ سروشتى بوونە، تەنانەت خاوەند دووپاتە. ئاسمانەكان، ئەستىرەكان، مرؤفەكان، گيانلەبەرەكان، ووشەكان، گەردەكان گشتيان دووپاتن. من و تۇيش لە ھەمان دەستارپا خول دەخۇين. جا ئەگەر دەتەوئت نەبىت بە پەنى عەيب و عارو نەخۇشى و سزا. كەمىك باش و كەمىك جوان و كەمى زانايانە بىر بەرەوہ. چونكە زانا كەسىكە كە كارى باش دەكا و باش بىر دەكاتەوہ.

شەورۇژ، ساردوگەرم، پىكەنن و گريان، گشتيان خاوەنى ھەمان نەينى دووپاتن. تەنھا بەدووپاتبوونەوہ سروشتى بوونەوہرەكان بەكەمال دەكات. لەش جگە لەدووپاتى خانەكان شتىكى دى نىيە. خانەكان، گەردىلەكان، گيانەكان دووپاتن. بۇيە پىرشالىار و ژيانەوہى ئەو لەدەمختى زەماندا شتىكى نوئ نىيە. ئەو لەمن ولەتۇشدا دووپاتە. خاوەند لەزەرپراتى ئەو دا دووپاتە. وانەزانى كە مرؤف خاوەنى تەنھا يەك گيانە! نا، بەھەلەدا چوئت وزانايانىش ھەلەن، ھەن تازە لەايك دەبن وەك پىغەمبەران كەخاوەن سروشتىكى گيانى سى قوتبن. ھەن دەيان و سەدان گيانيان تىايە، چونكە زۇر لەژياندا دووپات بوونەتەوہ. مرؤف و گياندارو نەبات پرن لەگيان.

دەتوانم بلىم ھەر زەرپرەيەك لەبوون خاوەن گيانىكى تايەتە وئازادانە پەيرەو لەبەرنامەكانى ژيان دەكات. بۇيە كەسانىك ھەن زەرپراتى خاوەند لەھەر بوويەكدا دەبىنن. بەلام پىرشالىار گەواھى ئەو ووشەيە

نیه.. ئەو خواوەندو زەرپراتی خێر لە دەروونی شەردا نابینیت.. ئەگەر وا بیت، ئەواشەر ئەویش ناگیر دەکات!

شەرنیازیتی دەسلات و توانای خۆی لەخێرەکاندا زۆربکات.. دەبەیت خواکان داگیر بکات! شەرلەسروشتی خۆی تیناگات، نازانیت کە لەوویاتبوونەوهیدا وەرزی وپەستی، نەزانی ونەخۆشی تەعدا وکوشتار، مەرگیکی ناخۆش بۆخۆی سەربار دەکات.

شەر دەسلاتی خۆی لەبری خواکان لە مرۆفەکاندا دووپاتدەکاتەوه. شتەکان، ماناکان، هەستەکان، بێرەکان کال وکرچ و نژیوو ناجۆردەکات. دەمووچاوی مرۆف ناشیرین دەکات، نایەلیت دوومرۆف لەیهکتەری تێگەن. نایەلیت راستییەک سەرھەلبات.

کەچی خێر لەوویاتبوونەوهیدا جیاوازه.. هەمووشتیک شاداب و بژیوو جوان دەکات، هارمۆنی دەبات بە دەروونەکان، توانایان زۆردەکات.

شەرسروشتەکان نەخۆش دەخات، پیریان دەکات، لەژیاندا دوچارى گرفتیان دەکات. بەلام خێر لەجوانیدا دەگەشتەوه، هەمیشەیی زامن دەکات، لێهەوایی دەبەخشیت بە سرووشتی بوون وگیانداران. بۆیە ئاھوارمازدا نان بەسروشتی شەردا ناییت.. ئاوپلەشەرناداتەوه، بەلکو پشیتی کردۆتە ئەو.

کاتیەک کەشەرلەقینی خۆیدا زەلیل دەبیت، تاریک دەبیت.. درەختەکان دادەتەپن.. شاخەکان دووکەرت دەبن، هەلدەوهرن، ئاگروئاسن تف دەکەنەوه.. خێرمەندان سەریان بەسەر خۆیاندا شۆردەبیتەوهو بیزاروتەنھا دەبن.. کاتیەک کە زەمین توورە دەبیت، باوباران رادەبەرن، باران وبەفر فێری زیارۆیی دەبن.. کاتیەک کە هەوا برینی قول لەسەرلەشی هەلدەتوقیت.. کاتیەک کەشتییەکان لەناسماندا وون دەبن.. دایک دەست دەنیتە بینی کۆریە و بەزەییەکانی خۆی دەکوژیت.. کاتیەک باوک بەرامبەر بەکۆریەیی خۆی دووچارى ترس دەبیت.. ناتوانیت نایک بەپاکی بۆمنداڵەکانی پەیداکات.. کاتیەک کەشەپۆلەکان هەلدەستەنە سەری.. کەزستان لەگەڵ ھاویندا جوت دەبیت.. بەستەلەکەکان نەرم دەبن، ژبان لەدەرووندا دەتۆریت، بالندەکان سەریان لێدەشیوێت. گەرماکان سەرمایان دەبیت. مرۆف چێژی لەدەست دەبات، برسییەکان تیر نابن.

کاتیەک کەدەنگی مەزن لەنادیارەوه زرمەوگرەمی دەگەینیت بە ئاسمان، درۆکان ماندوو دەبن لە خاوەنەکانی خۆیان، بازارەکان دەوستان، درۆزەکان بەدوای بوختانەکاندا دەگەپن، ئەھریمەنەکان زۆر دەبن.

لەوکاتەدا کەزەریاکان فینیان لێدیت، خۆر وورک لە ئەستێرەکان دەگریت.. برسیی دەبیت، مانگ حیجاب دەکاتە سەری ولەرووی نایەت رۆشن دەربکەوێت.. کەشتییەوانەکان بەپیتووە خەویان لێدەکەوێت. فرۆکەکان لەخۆوه هەلدەپرووین.

قەشەکان فێری دزی ودرۆو تەعدا دەبن.. دکتۆرەکان شیت دەبن.. بالندەکان وون دەبن، هێلکەکانیان پیس دەبیت ولانەکانیان بەجیدەھێلن. یان تووشی نەرمی جیاوازو دەرد دەبن، لەخۆیانەوه دەمرن. لەگەرمانا سەرمایان دەبیت!

لەوکاتەدا کە کوشتن ووزی وتالان کرین وسەربیرین و دەستوزمانبیرین دەبیت بە کاروکەلتووورو رق دەست بەسەرژیاندا دەگریت، رۆژئاوا تۆوی شەر لەرۆژھەلات دەچینیت.. لەوکاتەداکە کینە نۆزی و رەگەزپەرستی وھەلپەرستی وخودپەرستی چوارپەلی ئەستوور دەبیت.. مرۆفەکان جوانییان لەباردەچیت.. شەر لەھەموو جێگەیکدا سەردەردەھێنیت.. لەوکاتەدا کە باکان ناریک دەلوورین، نەرختەکان لەبنی زەویەوه

دەردەكېشن! لەوكاتەدا كە كارەساتى چاوەروان نەكراو ھەلمەت دىنئە سەر سەروشت و باڵندەو
پروەكەكان.. پىرشالىار بىت.. مرۆڤى بىئولات= نوح- نازاد دەبىت، ئەوان ناترسن، يەكەدەگرن،
زۆردەين.

لەوكاتەدا كات دەوەستىت.. پىرشالىار نوورى ھەيبەتى وەكو باڵندەى سيمرغ دەفريت.. تيشكى
دەپروينت.. ھەستى خىرمەندان وەكو مۆم نادەگىرسىنئىت. گريانىك لە چاوى مرۆڤە جوانەكاندا وەك
رەنگەكانى ئاويژە دەردەكەويت.

ئەوكاتە شەر فرىشكى دەكەويت، شەر نەخۆش دەكەويت، بوچارى شەپكى دىندەتر دەبىت.. مرۆڤەكان
ھەرزانترو بىنەھاترخويان دەفروشن. منداڵەكان تووشى رىق دەبن بەرامبەر بە باوانيان. منداڵەكان بى
سەرەت و زۆرخۆرو ھار دەبن، خويان خويان لەناو دەبن، نەخۆشيبەكان دەپەرسن. تاشەپى خويان
بەروكۆتابى بەرن. حەق دەكەويتە دەروونى فیتنەو، ئىمام و قەشەكان يانەتوللاو بىسكۆپەكان فىرى
تەماشاكردنى ئەھرىمەن دەبن، ئەوان دەپەرسن.

نېرومى دەبن بەدوژمنى يەكتر.. مرۆڤەكان كوێردەبن. شەر زۆردەبىت، شەر شىت دەبىت، شەر خويى
بەردەبىت.. ھىلاك دەبىت، بەرلەوى بووەستىت.. دەمرىت!

ئەوكاتە خىرە ماندووەكان، خىرە خوينەربووەكان، خىرمەندەلشكاوھەكان، خىرە وردىلەكان دەچنە
منداڵدانى سەروشتەو.. دەبن بەدۆست و ھاوئىر گيانداران و پرووھە و باڵندەكان، ژيان لەھەندىك دەرووندا
چرۆدەكەتەو.. وەرزى يەكەمى ژيان دەست پىدەكەتەو.

چونكە پىرشالىار لەغەيبدا كارەكانى خوى ئەنجام دەكات.. ژيانى گيانى دەپارىزىت و گۆشى دەكات، ژيان
دەبىت پايەدار بىت، ژيان دەبىت ئەمرىت.. چونكە پىرشالىار ژيانى خۆش دەويت، لەپىناوى عەشقى
ژياندا نەمەرەو عەشقى ئەمرىت.

شەر دەمرىت، چونكە شەر دوژمنى ژيانە، دوژمنى خىرە، شەر ناتوانىت پەى بە نەپتەيبەكانى ژيان بەرىت.
غەيب و گيانى خواكان نامۆن بەسەروشتى شەرەكان، شەر ھەرگىز پەى بە زانستى گيانى نابات، چونكە
ئەدوژمنى گيان و ژيانە. چونكە لە ماناى جوانى تىناكات!

لەوسەروەى بەيانەدا پىرشالىار چاوەكانى نابووە سەرىك، گوڤى لەمۆسقىايەك دەگرت، كەگولەكان
دەيانزەنى، شەمال سەرىپەرشىتى دەكرد.. گيانى ئەو ئاويتە بوو بەگيانى بەردو داروگە لاوگولەكان، گيانى
ئەواويتەبوو لەگەل باو باران و خاكدا، لەوسەروەى بەيانەدا ئاويژە رەنگەكانى ئەوودرەختى زەمان و
مرۆڤى بىئالاتيان پر دەكرد لەنوور، لەنوورى خوا، لە نوورى خواكان.. لەدلى خويىدا بەدوپاتى
تەسبىحاتى دەكرد، خواوئەندەكانى دەبژارد، دۇعای دەكرد خواكان زۆربىن.

لەدلى خويىدا بەدۇعای دەفەرموو: ئەگەر خواكان زۆربىن، ئەگەر لەبرى يەك دەيان خوا لەھەر دەروونىكدا
پرويت.. كەس لە ئايندەدا تۆبەباران ناكات كچم.

ھىشتا كات وەستابوو، ھىشتا مىلى سەعات لەوھەداوو بترازىت! ھىشتا سەروەى بەيان بوو، كات

بىستويەكەمى مانگى نازار بوو. جوانى بىچوولەكانى ھەلدەھىتا لەبىرى پىرو بىئولاتا.

لەقلەق مەت و بىدەنگ بوو، لای دەستى راستى پىرشالىار ھەلنەشتبوو.. ماريكان لەتيمار كردنى خويىن
چۆركىنى زام و برىنەكانى دەست و پىن و پشت و سكى مەسحەكان - رانەدەوستان، ماندوئەدەبوون
لەفرمىسك رشتن.. فرمىسكەكان تەنھا مەرھەمى زامەكان بوون.

ئەدەبىيەتتە كارىكى ناخۇشيان كىرەتتە سەر لەقەق، چۈنكى ئەو خۇي لەسەر بالەكانى خۇي مەسىھەكانى دەربازدەكرد بۇ گەردوونى گيان.. ئەگەرچى نۇرى پىرشالىار پەيتاپەيتا ئەويان سىپى سىپى دەكردهو.. بەلام ئەو لەگەل تىمارى ھەر گيانىكنا رەش دادەگىرسايەو.. چۈنكى وىژدانى لەقەق زامار بوو، وىژدانى لىيورنى برىنداربوو بوو. لەقەق گيانى ناھورامازدايە. ھەستى خوايە!

لەگەل ماريكاندا، رايىعەلعدويە و ژان دارك لەوي بوون.. حەللاج لەوي بوو، ئەبوھەيپانى تەھىيدى لەوي بوو.. سىدھارتا و ھىرمان ھىسسە لەوي بوون.. راھىبى تىبت و لىناو تور وساوا، بىسكۆب سباسىتان و تۆمى ئەكويىنى و دۇعا كشتيان لەوي بوون. لەناو قەدى درەختى زەماندا.. لەناو سەرى مرؤقىكى ئازادا، مرؤقىكى بىئولتدا.. گشتيان بىماندوبوون سەرگەرمى تىماركرىنى زامەكانى حەزەرتى مەسىح بوون (لە مندا). درەختى زەمان سوورھەلگەرابوو لەخوئىندا، خوئىن بەرەو رەگەكانى ژىرەو دەچوو.. پىرھىشتا لەتەسىحات تەواو نەبوو بوو. ئەو ھىشتا گوئى لەئاوازى دەنگ ووتەكانى حەزەرتى مەسىح بوو. لەدەرەوى درەختى زەماندا پاپا بەنىدىكت و موقتەنا سەر لەبەرگى رەش و سىپىدا وەكو بەرازو پشلىقە بارەيان بچوك بوو بوو، چوارپەل راوہستابوون.. بەزەويدا نوسابوون.. زەمىن ئىخەي ئەوانى بەرنەدا، نەپەشتىبوو قەلەشكەكان ئەوان بۇ زىلدىنى ناگردانەكان توور بەدن. ھىنابوونى بۆتەماشاشى كىرەو مەكانىيان، موقتەنا دەبوو سەيرى گيانى ئەو ھەموو سەر بەرەراو زەمان بەرەراو دەست وپى قرتاوانە بكات.. پاپا دەبوو سەيرى زامەكانى مېژو بكات، تاتىنگات بۆچى خىر لەزەمىندا ئاواي بەسەر دىت؟ ئەوان ترس بەرچاوى گرتبوون، ترس قەبارەي ئەوانى بچوك كىرەبوو.. سەرمايان بوو، دەلەزىن، برىسيان بوو، پىبوون لە شىتى.

جالجالۆكەي مەزەن قەبارەي خۇي ھىندەي قەبارەي لەقەق بچوك كىرەبوو.. نوانزە چاوى ھەبوو جالجالۆكەي پىرۇز.. چاوى سىانزەھەي لەدەست بوو، خەرىكى چىنى بوو! لەژوورسەرى پىرشالىار خۇي سەرگەرمى چىنى كىرەبوو.. كات وەستابوو.. ئەو لەمىتووندا بوونەوهرى دەچنى.. ئەو رەزەمانەنو بىرەوهرى مانو نەبوو.. ئەگەر ئەو ماندوئىت، تەونى بوونەوهر تىككەچىت، بوونەوهرەكان دادەپوخىن بەسەريەكنا.

ئەو گيانى مليۇنەھا كۆرپەو ئافرەت و مندال و پىرو لاوانى جىھانى قومات كىرەبوو.. وەكو گەلا بەدرەختى زەماندا ئاويزانى كىرەبوون، جوان زۆرجوان ئەوانى ھەلگرتبوو. دەبرىسكانەو، لەشپوھى دىئا لەكاكىشاندا دەشنانەو، لەگەل پىرنا بەدەم ئەواي شەمالەو زىكرىان دەكرد.. زىكرى خواكان، گيانى خواكان.

جالجالۆكەي پىرۇز لەو ساتەبا كە كات وەستا دلى ھەزاران مندالى برسى و كۆژراوولەباربراوى پىنگەشىت.. لەقەق ئەوكارەي دەكرد، چۈنكى ئەو پاكۆيزەرى گيانە پىرۇزەكانى سەزەمىن بوو، لەقەق كارى دەكرد و مرؤقى خىرمەندى لە مەرگ وەردەگرت و دەيرىن بەرەو بەھەشتەكانى خۇيان، كارى ھىنانى مندالانى گىتى بوو بۇ درەختى زەمان. ھەلبەتە لە سوورپى گەرانەوھىدا!

ھىچ يەككىك بىكار نەبوو.. تەنھا من لەدورگەي ھەستكرىن بەكەمىدا لەبىكارىدا سەرگەرمى بىنىن و تەماشاشا بووم.. بووبووم بە نوو كەرتەوھ؛ شەوورۇژ بىندار بووم، چاوەروانى ھاتنى درەختى زەمان بووم، چۈنكى پىرشالىار ھاتبووھ خەونم، باسى دووقاش بوونى ئاسمانى بۆكرىبووم.. بۆيە من ھەمىشە بىندار بووم و شەونخونىم دەكرد.. نەدەنوستم، ھەندىك لە دراوسىكانم گومانىيان لىدەكرىم.. وايان دەزانى دەتوانن فىرى پەرسىنى سەگ و پشلىقە بەرازم بەكەن.

به لآم من بآم له مشتملا بوو. هر چاوه پڠ بووم، چونكه باوه پڠم به كرامه تي خؤم بوو. دهمزاني پيرشاليار راست دهفرمويتم. دهمزاني ناسمان نووكه رت دهيتت.. دهمزاني پڠژنيك ديت خؤيني حهزرتي مهسيح وفرميئسكي چاوه مكاني ماريكان دهباريت! چونكه له خهوما درمختي زهمان له سر سه رم دهروا!
من له تهنه بايه كي بيكه سييدا مت بووم، له بئاري ونوستندا نويزم بؤ خواوهنده ساواكان دهكرد. بؤ مندا له له بار براوهكان، بؤ سه ره قرتاوهكان، بؤ زمانه بربراوهكان. بؤ ئافرده ته به رباران كراوهكان، سووتاوهكان. بؤم له شه پ زووير بوو. بؤم هه زاردرزي تيكه وتبوو.. به پيوه هه نديجار خهوم لئده كهوت، جاري واهه بوو به ههفته رادهكشام وخهوم لئنه دهكهوت.

به دم بيستني ئاوازه وه، پيرشاليار خهوني دهيني. له خهونيدا له سه ريشتي ئه سيئيكي ئاگرين دهفري به بوونه وه را.. بالنده قه قه نسي بيني.. تيژ له ته كيذا باله كاني ليكه دنا.. دهفري له هه ميشه بيذا!
به گه رديونا دهگه را.. به ناو گه رديوني پئغه مبه راندا بانگي دهنا.. بانگي پئغه مبه راني دهكرد، بانگي گياني بوونه وه، ئاهورامازدا.. بانگي حهزرتي ئادم وخوا، بانگي مه لانيكه ته كان، فريشته كان، بانگي ئيريس و نوح، هود وعاد، صالح و ثمود، بانگي ئيبراهيم ولوط.. بانگي ئيسحاق و ئيسماعيل.. ياقوب ويوسف، شوعيب وموسا، بانگي هارون وسولهيمان و يه هودا.. بانگي نانيال و ناود وئهيوب، يونس وزه كه رباو يه حيا.. بانگي حهزرتي مهسيح، بانگي حهزرتي پئغه مبه ري ئيسلام محمه د.. له خهونيدا دهگه را به گه رديونا..

خواهه ند له گه رديونا له هه موو شتيك زياتر دوويات دهيتته وه، چونكه زؤر بووني خوا هه نديك له ئيمه ي پاراستوه، ئه گه ر خواكان كه م بينه وه.. ژيان وهه اي لئديت كه دهيينن. شه ر داگيري دهكات. چونكه له قامووسي ئيوه نا خوا تاكو تهنه او داهينه ري شه رو ئه هريمه نه. به هه له نا چوون، چونكه خواكان له مندا زؤر دهبن، دهروين، زؤر دهبن.. هينده زؤرن نهيتته وه! زؤر زؤرن.
ميروله كان فهرموويان: هينده ئه ژماردي ئيمه ژماره ي خواكان زؤرن.. كي ده لئت ئيمه خواكان نيين؟! فهرمووم: بابي بوون كرده وه يه كي ناشازه.. بابي بوون سروسشي خواكان نيش بن باورپان پئ ناكم.. فهرموويان: ئه وه ي به ناگا بيت له خواوه ند.. به شيكه لهو.. گه ر نه توانيت بيت بهو. چاتره كه سيك بيت به خوا له بري ئه وه ي بيت به به راز. فهرمووم ئاميين، راست دهفهرموون ئيوه.
ميروله يه كي بيره وه ر كه هيشتا هيچي نه گووتبوو، فهرمووي: كاتيكي خواكان ته ماشاي به دكاريي كرده وه كاني مرؤف دهكهن، بچووك دهينه وه: ده ترسن، هه ست به كه مي دهكهن! هه نديك له وان له ناخانا ده پووكتينه وه، ديار نامينن. چونكه خواكان به درؤكاني ئيمه په ست دهبن، تووره دهبن و شه ري ئيمه ئازاريان ده دات. بؤيه خواكان له هه موو جيگه يه ك نيين. هه نديك جيگه هه ن بچ به رين له بوون و هه ست و كرامه تي خواكان.. چونكه ئه وان تهنه به زه يي نيين. ئه وان له قاحبه خانه كان نيين! ئه وان ميواني جه لادهمكان نيين. ئه وان له به ره كاني شه رپا بوونيان نيه. چونكه كاريان به به دكاريي ره وشتي ئيمه وه ني. به كورتي ئه وان پؤستال ناكه نه پئي ئيمه و پئي خؤيان!
ميروله يه كي شيت فهرمووي: خوا پؤستال له پئ ناكات.. زؤر به فهرمووده كانم پئكه ني!

تابلوی خمر پین

ئەم تابلۆیە ناواخنی چیرۆکەکەم دەکەم، تاوەکو بیرتان بخەمەوه، کەمن پیرشالیارو درەختی زەمان و ، پالەوانی بیناوو بیولاتم.. من هەمان شیوه کۆچەریکم، بیولات، بینالا دەرۆم، لەخەیاڵی خۆمدا لەسەر شایالی قەقنەس نانیشتووم.. خەو بە بینینی روخساری ئافرەتیکەوه دەبینم.. ئافرەتیک کە هێشتا نەمدیوه! بەدوای ئافرەتیکدا دەگەرێم بۆ هەبیت.. گیان ولەشی هەبیت، هەستەکانی مروغانە بیت! لەسەر عەرز پەیدانابیت.. بۆیە لەخەونمدا نابەش بووم، لەدابەشبووندا دەفرم، لە گەردووندا بەدوایدا دەگەرێم.. خۆشم بە حەزرەتی نوح دەزانم.. بەلام نەکەن بەهەلەنا بچن و وا بزانی کە من قەبارە بەخۆم دەدەم. نا، بەهەلەنا نەچن؛ چونکە من شانازی بەوهوه ناکەم بیمە نمایندە ی باوەرو ئایینی ئەوی بەریز. چونکە ئەو لەراستەقیینەبا خاوەن هەمان تواناو سەلیقە ی من نییه. یان بە پێچەوانەوه؛ دەشیت من هیندە ی ئەو نەزانم. چونکە من دیلیکی بچ وولات وئالام. بەلام دنیاشم لەوهی کە کەرامەتم لە کەرامەتی هیچ دوو پێشک کەمتر نییه. ئالای من پەیداغینکی سپییه لە بغورد ئروستکراوه... ناوی هیچ میللەتیک و خواوندیک ویوئیکی لەسەر نەنوو سراوه.. بەلام کە بغورد لەههوانا دەشنیتەوه.. هەستیک وەک سروود بە بیرەکانم دەلێت.

دەلەيت: تا بۇنى بىغوررد بېرىكات : تا ئەوئ وولات و سنوورى خۆمە، تائەوشوئىنەئى بۇنى بىغورردم دەروا... مەملەكەتى عشقى منەو نازادانە پايادا ھاتوچۆدەكەم.. پىئاسنامەم پىئىبە.. من گىانم نازادەو دەگەرېت.. كون بەكونى ئەورويا گەرام كەس نامىبىت.. كەس نامناسىت.. ئەو كەرۇكوئىرانەش كە دەمىبىن، بەگومانەو، بەخەندەيەكى ئەزانانەو، بەتەوسىكى بەغىلبىبەو بەخۇيان دەلئىن: سەبىرى ئەو شىتەكەن چۇن بەناسماندا دەفرىت! سەبىركەن چەند چاپووك دەفرىت.. ھاتووە لەناو دلى دىوہكاندا بۇ عشق دەگەرېت.. چۇن دەبىت!؟ چۇن دەشىت مرؤفئىك ھەبىت بتوانىت عاشق بىت؟ چۇن؟ منبىش دەلئىم با، دەشىت! چونكە پىئەمبەرەكان ھاتوونەتە خەونم، ئەوان پىئان فەرمووم: كۆل نەدەئى، چونكە بە ھىواكانت دەگەيت. ئەئى نايىنى گولەكان لە ژىر بەستەلەكندا نوو وەرز بەرگەئى سەرما دەگرن و لە بەھارو ھاوينا سەردەردەھىننەو و گەش گەش بۇنى خۇيان بە ژيان دەبەخشن!؟

من حەزرتى مەسىح لەخەونا بىئىو. ئەوئىش دەفەرمووت: عشق لە دلى دىوئىش نا ھەبە. منبىش بە دلىبىبەو دەلئىم: عشق لەھەر ناسمانىك بىت نابدەگرم.. كورم، كاكى خويئەر سەرتان لى تىك نەچىت، من ھىچ نىم، من پەنابەرېك تەنھا ھاتووم بەئوئى گىان و ھەست و بىرى خۇمدا ھاتووم، بەئوئى ماریانا دەگەرېت.. پىئان دەلئىم كوا؟ كوانى عشق؟ وانەزانن كەمن شانازى بە بوون بەم پالەوانانەو دەكەم، نا، من تەنھا و تەنھا شانازى بە گەرانمەو دەكەم بە ئوئى عشقا، چونكە لەم چوار دىوارە بەستەلەكىنەئى ئاوارەبىندا، لەناو زىندانى تارىكى دىوہكاندا، تەنھا عشق برەو بە بوون دەت. تەنھا ھەستى ئەو گەرم دەكاتەو. دەشىت عشق و لات و ئالو نىشتىمان و مالى من بىت!؟ تۆ بلىئى عشق بتوانىت و لاتىك بۇ خەونەكانم بروست بكات!؟ تۆ بلىئى من لە ژياندا ھەست بە جووتىوونى عشق و نازانى بكەم!؟

راستە من و لات و ئالام و ھىچم نىبە! بەلام من ھەم وەكو مرؤف مافى خۆم ھەبە بدوئىم، بلىئىم، بىبىن.. بىبىتم! من بۇم ھەبە لەدلى دىوئىشنا بەئوئى عشقا بگەرېت.

كىن ئەوگەلخۇيانەئى باوەر ناكەن؟ باوەرناكەن كە لەدلى دىوئا عشق ناژى، بەلكو دەخوئىت! كىن دەيانەوئىت دلم بەگومان پىسكەن؟ دەيانەوئىت شەرۇخىر تىكەلاو بەكەن؟

كىن ئەوانەئى دوژمنایەتى لەئىوان گەلندا خۆش دەكەن؟ من گەر نەشتوانم بىم بە نوح، دەتوانم باوهرى بكەم.. ھاتووم باوهرى بكەم.. ھاتووم بلىئىم: عشق لەكوئى بىت، من لەوئىم! من عشقم و لەدەروونى دىوہكاندا دەژىم! ناچارم باوەر بە فەرموودەكانى حەزرتى مەسىح بكەم.. نايىن؟ من نمونەبەكەنى دەگەنى ئەو عشقەم كە لەدەروونى دىوہ بى ھەست و بى دلەكاندا بەئوئى عشقا دەگەرېت.

ھاتووم دەلئىم: ئىوہ ھىندە ژىرنىن بتوانن عشقى من كۆلەوار بەكەن. ئىوہ ناتوانن بە ھەموو دىوہكانى دنيا خەندەبەكەنى من ناگىر بەكەن. ئەمە نمونەبەكەنى بۇ بوونى عشق لە دەرروونى دىوئا. جا بىبوورن گەر لە ھەندىك چىكەنا توورە يان بىتەست لە دىوہكان دەوئىم.. چونكە ئەوان باوەر بە جوانى و عىش و نازانى ناكەن! دەيانەوئىت لە گىللى بىدن و وا دەزانن گەر و ھەبا بەكەن: ناشيان باشتەر دەگەرېت! من لەدەرروونى ئەواندا دەژىم. بۇبە بە دىوہكان دەلئىم: ئىوہ ناتوانن بۇنى بىغورردم ناگىر بەكەن. من لە مەملەكەتى خۇمدا نازايم. من ھونەرەندىك پەيامى ھونەرېك بىئە، نەك پەيامى خواكان.. پەيامى مرؤفئىك بىئە نەك فرىشتە.. پەيامى زەمىنم پىئە نەك ناسمان.. پەيامى مرؤف نەك دىو.. ھاتووم دەلئىم ھونەرى من فىرى سەگ و پىشەلە پەرسى و بەرازىپەرسى نابىت.. فىرى بوون بە ئىوہ نايىت، چونكە ئىوہ خۇتان لە من، ئەوانەئى لەناوتاندا بەپاكى ماون، وچەئى منن، كورۇ كچ و خۆشەوئىستى منن. ئەوانەئى كە ھىشتا مرؤفن : ھىشتا لە دەرروونى مندان و منبىش لەواندا دەژىم.

وازيين با بۆخۆم عەرشى دىۋەكان بىرېنم ويگەرېم بەدۋاي عەشقى خۇمداو ويىل بىم.. خۆھەستىياريى من ئەزىتى كەس نادا، بەلكو دەگەرېم تا خەندەكان بىينم.. تا گوئى لەترپەي دلى خەندەكان بگرم.. تابزانم ئەم خەندەيە راستە يا درؤ؟ ئايا ئەمە خەندەي ئافرەتە ياخود ھى سەگ، ھى پشيلە، يان ھىينى بەراز؟ ئەگەر خەندەي كەسيك راستگو بىت.. جوان خەندە دەكات.. درؤزن نزيو خەندە دەكات.. گوئى ناسك خەندە دەكات.. مرؤفى ئەحمەق بايى ئاسا.. ھونەرەند بەدل وبەگيان.. مرؤفى پىرؤز واتە ئافرەت پىويستە لەسەرى بزانت كەمن خەندەي بەدرؤ پەسەند ناكەم، خەندەي پىر لەرق ھەرس ناكەم.. من بوغزى درؤكانتان دەلاوينم، پىيان دەلئيم زەحمەت نەبى كەمىك جوان بىينكەنن كاتىك كە كۆچەرېك دەبىين. كە منتان بىينى ئەي مرؤفەكانى وولاتى بەفر يادتان بىتەوہ.. كە سامىيەكان ئاوازي دلى منتان بؤ دەژەنن كاتىك كە دەف دەكوتن يان ھۆيكە دەكەن.. چونكە ئەوان ھۆيكە (ھۆرە) بؤ ھاتنى نوح دەكەن.. لەوان پىرسن، ئەگەر زانىيان بوونەوەر خاۋەنى جالجالۇكەيەكى سىبىيە، ماناي وايە من دەناسن.. ماناي وايە بە ھەمان دەفى من و رېتم و تونى نوح دەفەكانيان لىدەدەن و ھۆرە دەكەن.

كى دەلئيت ئەو كۆچەرە من نىم، كى دەلئيت من باوك وبراو خزم وكەست نىم؟ كەمىك جوان خەندە بكە. چونكە خەندەكان شىفای گىيانىي ھەزرىتى ماريكان و مەسىحەكانى تىايە. كەمىك لە پىرؤزىي ئەوان شەرم بكەن.. خواتان بىت.. ئاخىر ئەو ھەموو قىزە چىيە بەشەرمەكانتانا دادەبارى؟

كەمىك رېز لە بىگانە بگرە.. ئاخىر بىگانە ھەست و سۆزو بىرو خۇزگەو پەيامى خۆي پىيە.. نەك ھەر من، بەلكو ھەرىگانەيەك، ھەرمەرؤفئىك ھەر تەماشايەك پەيامى خۆي پىيە.. پەيامەكانى منىش لەسەر خەندەكانم.. لەسەر خەندەكانى ئىۋە فرىشتەكانى من لەبايك دەبن. ئەو كاتەي خەندەكان لەسەر لىۋى من دەمرن، منىش بوونم وون دەبىت.

پىويستە پەيامەكان بەيەكترى بگەن.. پەيامى ئىمە بؤ ئىۋە.. پەيامى ئىۋە بؤ ئىمە.. مرؤف گشتيان پەيامبەرن.. گشتيان نووپەياميان پىيە، خىرو شەرى.. شەروخىر.. خىشپى! جا واز لە يەككىيان بېتن!

شەروخىرتان تىكەلى يەككردوۋە، وانابىت.. شەرنابىت تىكەل بەخىر بگىرت.. ھەزرىتى مەسىح دەلئيت: بەخەندەكانت درؤمەكانت بلاوينە.. بەخەندەي راستگو، بەخەندەي فرىشتە، بەخەندەي خوا.

ئەو نەيفەرموۋە بە خەندەي قاجبەو بۇگەن: بە زەھراۋى وچەكى كىمىيى مىللەتان قىر بكەن.. نەيفەرموۋە بە درؤ خەندە نىشان بەدەن.. نەخىر چونكە خەندەي بەدرؤ، خەندەي دەبەنگ نەخۇشتان دەخات.. ترس لەبىگانە زەھرىكە لەسەر لمۇزى بەراز بەوجۇرە بەدەم بىگانەوہ خەندەمەكەن.

من ھاتووم دلنىاتان بكەم كەئىۋە ناتوانن ھىچ فىرى من بكەن. ئىۋە ئەگەر راست دەكەن خۇتان فىرىكەن جوان بؤ بىگانە بخەندەن، تايىگانە بتوانىت تەنھا نەبىت، غەمەخوات. ئەگەر دەتوانن بچن بۇنى بكەن، لەمىسى بكەن تا بزائن بۇنى كىي لىدئيت؟ بۇنى باكور ياخود باشور؟ بۇنى رۇژھەلات ياخود پۇژئاۋا؟ يا ئەفرىقا وئەمەرىكا وئەوستراىيا! يان بۇنى روسى لىدئيت؟ ئەرمەن يان ئاسورور!

دلنىا بن من بۇنى مرؤفم لىدئيت.. بۇنى پەنابەرىكى كۆچەر.. كەخەون بە بستىك خاكەوہ دەبىينىت.. لەدلى سەگ و گورك وپشيلەو بەرازدا، لەدلى دىۋدا بؤ خەندەيەكى راستگويايە دەگەرېت، چونكە تىايە شىفایەك، دەرمانىك ھەيە.. مرؤف فىرى رېزگرتن لەخود دەكات.

دلى بىگانە بە پرسىارى نامەفھوم مەشكىنن.. بەكەم سەيرى بەرائەت و شەرم و جورمەتبان مەكەن.. گوئى لەشەرمى بگرن.. تەماشاي بكەن، بىدوئىن، مىواندارى بكەن، سەماي لەگەل بكەن.. بىن بە ھاۋرې و ھاۋزىن وھاۋدەم بۇي.

ئەگەرنا ئەو دىلى دەگىرىت.. تەنھا دەبىت.. دىلى لىتان دەشكىت.. چونكە ئەو دىلى زۆرگەورەيە، ئەو دىلى بوونەورە پىنيە : دىلى كوپى مرۇف.. ھەزاران دىلى مەسىح ۋەھزاران دىلى شكاوى ماريكان و ھەزاران ھەزار خاج وتەختەو بەردوگل و گەچ وىتى تىايە.. ھاتوو بەميوانىتان، دەشيت پىتان بلىت. ياخود لىتان پىرسىت: نەرى خەلكىنە تولەرى عەشق دەكەويتە كوئوھ؟

من دەمەويت ئەم ھەموو پەيكەرو مرۇف ومەسىحانە بەو رىگەيەنا بەرىخەم بەرەو بەھەشت.. لەكوئىيە تولەرى بەھەشت يان شارىگەي بەھەشت؟ ئىوھش تەنھا مۇرەم لىدەكەن!

دەشيت ئەو خۇي بەمرۇقىكى نوئى بزائىت! دەشيت بىنگانە دىلى بەوھخۇش بىت سەيرتان بكات.. دەشى باورە پىتان بىت، بوئرىت شتىك بلىت.. چونكە ئەو لەپاستىدا دەزانىت.. ھىندەي سوكراتىك دەزانىت.. يازھەر خۇرى بگەن تابمىرىت، ياخود رىگەي بەدەن بدوئىت.. كە نووا بۇتان : پى مەلئىن چى درۆيە چى راستە.. چونكە ئەو درۆزن نىيە، بەلام ئەگەر ۋەلام حورمەتى تىادا نەبوو، ئەو گوناحى نىيە. ۋەلامتان ناداتەو، ياخود كە فەرموى نازانم، يانى بەسەرخۇتا بچۆرەو.. چونكە ۋەلام لەدى خۇتدايە. ئەگەر گومراي گومرايە، ئەگەر دىلىاي دىلىايە.

بەلام ئەگەر بىت ۋەھەلەيە نەبەن، تولەرى بەھەشتى نىشان بەدەن، دەشيت بتوانىت ھەست بكات كەكارىكى باشى كرەو، دەشيت ئىوھ نەزانن، بەلام ئەو چاك دەزانىت كە بەھەشتى ئەم ژيانە دەكەويتە ناوجەگەي باورەي مرۇف بە مرۇف، دەكەويتە ناو جەرگەي باورەي دىوھكەنەو بە مرۇف. چونكە دىوھكەن باورەيان مۇلەقە: زوو باورەي خۇيان دەكۆرن، لە قورئانىشدا باسپان ھاتوو، دەشيت بىنگانە بىوئىت پشويەك بەت، چونكە واخەرىكە كوئىر دەبىت لە بىخەويدا! ھەناسەي توند دەبىت، ماندوو دەبىت.. والەناوتاندا تەنھا دەمىرىت!

بەھەلە تى مەگەن ئەو زۆر بىگەسە.. ئەو زۆر تامەزۆرى بىنىنى ئەو روخسارانەي ھەيە كە نىيانن، كە جوانن، كە بزىوو شەرمەن وپىزانن.. ئەو زۆر زۆر جوانناسە، بەلى، ئەو خواوھندى جوانى دەناسىت، خواوھندى عەشق.. خواوھندى مېھر، عەشتار، سىتا، شىفا، فىنۇس دەناسىت، سەبجار لەخەوئا لەگەل ھەرقل بوو بەھاورى و ھىشتا زۆرانبازيان نەگرتوو، پاما دەناسى و ھىشتا باسى خۇي نەكرىوو، دەيان جار كۆشكەكانى راجا و مېھراجا و راماي دىوھ لە ھەمىشەيىدا.. چونكە ئەو فرىدا وئىقا و شىفا و بىن وىان-ى دىوھ.. دىوورنچى دىوھ، پىويست ناكات بىترسىنن، چونكە ئەولەوئىو ناترسىت. رىگەكان خۇشبەكەن تا لە ناوتاندا پشويەك بەت، چونكە ھەركەسەو لەژياندا پەيامىكى پىنيە، باورەيكى پىنيە، حورمەتى بگرە. لىتان تىك نەچىت، من باسى پەنابەرىك دەكەم، نەك پالەوانى چىرۇكەكەم، چونكە منى چىرۇكخوان تەنھا پەنابەرم! ھانام بردۇتە بەر خواكان و فرىشتەكان و پىغەمبەرەكان و لە خەوما ئەوان دەنىنم! من نمايندەي باورەوو ووتەكانى ئەم پەراوھم. بەلكو من قوتابىيەكى گوئىگرى منداكەنم، ئەوان دىنە خەونم، تكام لىدەكەن تا من ئەم حىكايەتى مىشەتان بۇ باس بگەم.

من بە پەنابەرى لەدايك بووم.. ئەوھى پەنام نەھىننە بەر باورەي پى ناكەم ھەرگىز، بۇيە پالەوانەكانى ئەم كىتپە دانسقىەش گشتيان لەمندا پەنابەرن! بەلى ئەوان بەر لەگەيشتن بەسنورى گەردوونى من ناواي ھەقى پەنابەرىيان لە بالندەي شەوشىتى من كرد، كە پاسەوانى سنورى گەردوونى ئىستاتىكايە! لەوئىدا نوح لەخۇم چاتر دەناسم.. پىغەمبەرەكانىش دەناسم. زوررەيانم بەخەو دىوھ، لەگەل زوررەياندا ژياوم لە گەردوونى خەوئا.

مىرولەكان فەرموويان: ناخۇش ترين نەخۇشى مرۇقى پۇژئاوا ئەمەيە نازانن جوان بۇ بىنگانە پى بگەن.. نىزىو ترين رەفتارى پۇژ ھەلاتىش خۇ بەزگرتن و مۇرەو خۇ فش كرەنەويە.

مېرولەكانىش ھەست بە كەمى نەكەن : و ھەستىان برىندار دەبىت بە تەماشای لە شەختە دروست بوو و
قېزەھەر!
مېرولەبەك فەرمووی: خۆزگە خەندەكان شىفايان دەبوو.. بەراستى خەندەكانى مرۆفە ئەرۆپى پېرن لە
پۆزى ناشرىن و بايى بوون و پقەستورى.

تاپتۇرى پېشمەرەگان

پېشمەرەگان پەيامى جوانىيان پېيە، نايەن خەنجەرەكانتەن لەكىلان ھەلكيشن، نايەن بوختانتان
فېرېكەن.. راپېچى مەيدانتان ناكەن، فېرى خودپەرستى وپەرگەزپەرستى وچىاوازىي نەتەوايەتتەن ناكەن.
ئەوھى چەك دەداتە دەستان پېشمەرەكانتەن نىن، بەلكو دېوھەكانى شەرن كەوادەزانن شەپوخيەر
دەتوانن پىكەوھە ھەلبەكەن.
وا نىيە ، خېر جىگەى شەرى تىانابىتەوھ.. خېر تا بەرفراوانتر بىت، جىگەى تەسكتر دەبىتەوھ بۆشەپ..
چونكە سروشتى خېر لەگەل شەرىبا نا تەبايە وناگونجىت.. ھىچ پىشمەرەك نالەيت بكوژە، بدزە،
دروپكە، فېتتەبازبە.. ھىچيان چەكىان لەدەست نەبووھە كە ھاتوون، چەكى ئەوان گۇچانكە، بغوردىكە،
گولنكە بىدرك، ياخود دووپاتى پەيامىكە..
كاتىك كە دىن.. بەھەلە رەفتارىيان لەگەلدا مەكەن.. توورەبىتەن بھەنەلاوھ وگوئ بگرن، بزەن دەتوانن
فېرېن.. بزەن دەتوانن نازارىيان نەدەن! كاتىك كە ئەوان ھاتن تۆ لەكوئ بوويت؟ لە كوئ پىر يان منداڵ
ياخود قوتابى گوئگر بوويت!
چونكە شەكان گشتى دووپاتن.. تۆ لەوكاتەدا كە دەبىستى، كە دەبىنەت، كە دەلەيت، تەنھا دووپات
دەبىتەوھ.. ئىتر بۆچى تىناگەيت.. تۆ دووبارە دەتوانىت لە سەرچاوەى رۆوبارىك بھۆيتەوھ.

تۆ دوتوانیت ھەست بەحورمەتی پۈزۈ خۆت بکەیت. دوتوانیت بەلای کەمەوہ پۈزۈ لەخۆت بگرت و شیتانہ پەفتار نەکەیت، چونکە بۆت نییە لەپیناوی هیچ مافیکدا ھەلبکوتیتە سەر خاک و ولات و مالی کەسینکی ترو بە فیشک ورگ و جەرگ ھەلبیریت!

بۆت نییە چەک بۆت کەسینک ھەلبگرت کە چەکی لەشان نییە، کە باوەرپینکی بچوکی پینە و دەییەویت نازاد بۆت لە سنووری خۆیدا. چونکە مافی رەوا بۆ ھەرکەسینکە بیەویت بۆت. ئەگەر نەتوانی دەرگای مالاکەتی بۆ بخیتە سەر پشت، مەچۆرە ناوماالەکە و ھەلمەکووتەرە سەر ئابروو کەرامەتی. لەخۆتەوہ تەقە لە مرۆف مەکە.

ئایا دەزانیت کە شەرھکان لەسنوورپینکی تردا لە ھەمیشەیدا نووبارە دەبنەوہ؟ ئایا دەزانیت نووپاتی شەر ژەنگ لەمرووندا تروست دەکات وگیانی مرۆف کەر دەکات؟

ئایا دەزانیت ئەوہی بکوژیت دەکوژیتەوہ؟ شەر ناشتی لەناو دەبات؟ ئایا دەزانیت کە شەر گەر لەمرووندا نادەنیت؟ کەم ناکات بەلکو زۆردەنیت؟

بەلای دەزانیت، بەلام لەھەمان کاتیشدا بۆت پەیامە رەسەنەکانی خۆت دەوہستیت وچەک بۆ بۆوہکان ھەلبگرت! بە ھەرزان خۆت دەفرۆشیت، وەک سەگ پەلاماری کەلتووری ترو خاکی بیگانە بەخۆت دەدەیت. چی مانایەک بەخۆت دەدەیت؟

لەناو جەرگەیی خەونەکاندا پیرشالیار گەلیک خەونی بیینی.. لەیەکیک لە خەونەکانیدا لەناو نەبەریکیک رۆوہپرووی سەربازە ھۆلەندییەکان دەرپۆی لەنەبەردا، لە بۆسنیا.. سەربازەکان لەترسا نەیان دەبیینی کە پیاویکی پین سپی، سپی پۆش، دەستی وەک خاچ کردۆتەوہو بەرەو رۆوی ئەوان نیت، بزەییەکی زامداریش لەسەر لێویتی، نیت و دەییەویت تەسلیم بیت، بەلام سەربازەکان، بەلکو سەربازەکانی تریش لەترسا ھەمووشتەکانیان تاریک دەی!

ئەگەرچی رۆشنایی ئەویشیان دەبیینی، بەلام رق ئەستور بوون، داخ لەل بوون، جینیویان دەناو وەکو دێو رامبۆ دەیانبۆراند: (مانەر فەکە) وتەقیان لێیدەکرد.. سنگ و سەروسکیان دادەییژا! ئەویش دەچوو بەرەورویان، دەییوست خەندیان نیشان بەت.. دەییوست بزەیان بۆیکات.. یان باوہشیان پینا بکات.. چونکە پیر سەری لێشیاو بوو لە ترسی شەر! باوہشی بۆ سەربازەکانی شەر دەکردەوہ لەترسا! لە خەشمەتی کینەو رقی خامۆشیاندا!

بەلام کەتەماشای خۆی کرد جەلەکانی بەری سپی نییەو خەلتانی خۆینە! فەرمووی: بمبورن، وامزانی بەرگی بەرم سپی بوو بەر لەوہی تەسلیم بم.

سەربازەکان چەکەکانی خۆیان فریاد ھەلھاتن.. چونکە لە کەرامەتی پیرترسان، گەرچی ھیچیشی لەدەست نەبوو. بەرگی بەریشی سپی بوو. نەمرد! چونکە ئەو مرۆفینکی نەمرە وەک فەرمووم.

لە تەوہریکی تردا پیرشالیار لەتەک برینداریکی ئەمەریکییەوہ لە خەستەخانەیکدا دانیشبوو.. لەتەک سەربازیکی ئەمریکایی، کە لەشەرنا شینت بوو بوو، ئەو چیرۆکەیی بۆ پیرشالیار دەگێرایەوہ.. ئەویش بەزەیی بەودا دەھاتەوہ.. سەربازەکەش رۆخساری ئەوی یاد دەھاتەوہ و پەرکەم دەگرت، ھاواری دەکرد وەرن ئەمەتا ھەمان پیر لەتەکمایە، باوەرم پینکەن نەمکوشتووہ، ئەمەتا!

بەلام بۆوہکان کارەبایان دەنا لەسەری، رایاندەتەکاند، پیرشالیاریش بەغەمگینی ئەوہی بەجێدەھشت ، بەئویدی بیینی!

لېرەدا پەندىك وەرېگرە، چەك بۆكەسانىك ھەلمەگرە كەدەيانەوېت فېرى رقت بېكەن، تەنھا دژى ئەوانە
پاوەستە كەينە سەرسامان و خاكت، كەين و بەزمانى خۆت ناپوین.. چۆن بەرگرى لەهەق دەكەیت؟ تۆ كە
بەزمانى مېللەتېك نەبویت، ناتوانیت ھەلمەتى بکەیتە سەر.. سەرباز ھېندە خاوەن شەرەفە لەسنورى
ولآتى نايكى خۆیدا شەھید بېت.. ئەگەر سویندت خوارد بەشېرى نايكت كە بەسۆزى گەل بۆ ھەموان
بۆراستی بۆ مرۆفایەتى دەكۆشیت، چەكەكەت نابى وېرۆ.

تا دوانزە جار تا دوانزەجار بە نوژمنەكەت بلّ: بادۆست بېن.. با ھاوړى بېین.. ئەگەر نەيكرد، مەبە
ھاوړى، بەلكو یاریدەى بدە پەناى ږاكرېوانیان بدە ئەگەر ھاڼ ناواى یاریدەیان لیتانكرد.. ئەگەر
پەنابەرەكان ووتیان دلّی ولاتەكەم رەقە، ئەگەر وتیان ئازادى نییە، بچن نازادیان فېرېكەن، ئەگەر
ناچارتان نەكەن، چەك نەبەن، ئەگەر چەكتان برد.. منداڵ و پېرو ئافرەتیان مەكوژن، بېوەكانیان
دەستبەست بکەن، بیانخەنە قوتابېخانەو فېرى نازادیان بکەن.. چونكە دېویش دەتوانیت فېر بېت.
**دلّیان بېچ پېغەمبەرىك نالیت شەر پەوايە، لېرە بەنواوە گشتمان دەتوانین بېین بە پەيامبەرى نازانى
وجوانى و باوەر.. ھېچ يەكى لە پېغەمبەران نەیانفەرمووە بكوژن، بەتالان بەرن، دەستكەوتى چەنگ
حەلالە، دەستكەوتى جەنگ مالى تۆ نییە، نزییەكى حەلالى نرە دېوېرەستەكانە!**

ئەو تەحرېف و تەوزیفى ئەھرىمەنە لەھەركتېنېكى ئاسمانیدا نوسراوہ لرۆى ئەھرىمەنەكانە، لرۆى
دېوەكانى شەرپن، خوا خوین رېژ نییەو لەپېناویدا سەر مەبەرن، خواكافر نییە ولەسەركفر زمانى خەلك
مەبەرن، چونكە زمانتان بە بېرین دەچیتەوہ.. ئەوہى زمانى يەكېك بېرېت وەك ئەوہ وایە زمانى خۆى
بېرېت، یان خواوەندى لە ناخى خۆیدا زمانېر كرىت.

ئەوہى كەسېك دەكوژیت وەكو ئەوہ وایە ھەمووكەسېك بكوژیت.. لەگشت بەنترىیەك بەنتر ئەوہیە
مرۆف لەپېناوى خواى خۆیدا بكوژیت، خواوەند حەزى لەخوینى كەس نییە، ئەو ناخواو ناشخواتەوہ.
بەلكو دەبېنیت، دەبېستیت، دەھەستیت، تېندەفكریت.. دەروا، بېت.

خواوەند دەتوانیت كەم بېت، زۆر بېت، تەنھا بېت.. بېت و نەبېت، ئىئوہەقى خواتان چىیە گەر باوەرەتان
نییە، بۆ بچ ئابرووى دەكەن؟ بۆچى خوا تەنھا دەكەن و شەرپى فېر دەكەن؟

دژى خوا شەرپەكەن چونكە خواوەند لەھەموو شەرپىك بېنەرىیە، خواوەند تەنھا خۆشەوېستىیە، گەر
مرۆف ھەست بەخۆشەوېستى بكات، چەك ھەلناكریت، خواكان و پېغەمبەرەكانى ناو دەروونى
مرۆفەكان ناكوژن، چونكە لەئىنوماندا ھەن گىانى خواكان بەخىو دەكەن، پەيامى راستىن ھەن لە وەچەى
پېغەمبەران.. ھەمووتان ئەم راستىیە دەزانن.

جا لەپېناوى خواا بژین چاترە لەوہى بكوژن و دەستى خۆتان بەخوینى نەناس سوورېكەن، خوا لەواندا
خۆى دەرېستیت، مرۆفى خاوەن كەرامەت چەك ھەلناكریت.. گەر ئەوہش بكات.. لەپېناوى خواا نايكات،
چونكە خواوەند لەھەموو شەرپەكان بېنەرىیە، **مرۆف نىشتىمانى نییە.. بەلام لەمسەرزەمىنە، مرۆف**
لەكوئ لەنايك بوو، ئەوئ نىشتىمانى ئەوہ، كەس بۆى نییە بەناوى خواوہ نىشتىمانىك ناگير بكات..
چونكە خواوەند نىشتىمانى نییە.. خواوەند باوەرە، كەس نازانیت مرۆف و باوەر و خوا نىشتىمانىیان
كوئىیە! بەلام دلّیان.. دلّیانان دەكەم، كە ئەوان نىشتىمانىیان لە باوەرې مندا لەسەر خەندەكانى
مرۆفن.. ئەوان لە باوەرې يەكترىیدا دەژىین، بتەكان و خواكان، فرىشتەو پېغەمبەرەكان يەكترى
ناكوژن.

پېغەمبەرەكان تەنھا پەيامى باوەر و ئاكارىان پېئە، كەسىان بەننازى ناگيركردن ولەناوېردنى مېللەتان
نەھاتون، كەچى ئىئوہ ھىشتا فېر نەبوون وەك ئەوان بىن! عىساتان لە بېر نایەت، فېرەونتان لەبېر نیت!

پېغەمبەرەكان زۆرن، ئىمە گشتيان نانسىن. ئور نىبە گشت مرؤقاتەتى پىكەو پىغەمبەر نەبن ! ئەگەر مرؤقايەتى پىكەو باوهر بە يەك پەيام و يەك پىغەمبەر بەيئىن كارىكى چاك دەكەن. دەتوانن باوهر بە پەيامەكانى حەزرتى نوح بەيئىن، چونكە ئەو وەچەى دووهمى ئادەم و حەوايە. پىغەمبەرەكان جوانن. چونكە لە مرؤف دەچن. دەتوانن ناوى ھەموو پىغەمبەرەكان بخەنە ناو ھەگبەيەكەو لە ھەر ولاتىك قورئەى بۆ بىكەن و يەكەم پىغەمبەر بکەنەو بە رابەرى خۆتان گەر باوهرتان بە ديموكراسىيەت و ھەلبۇزاردن ھەيە.

مىرولەكان فەرموويان: ھەموو ئايىنەكان باسى لافاوى نوح-يان كرىووە.. ھەموو پىشتەر باوهرپان بە حەزرتى نوح ھەبوو.

پىغەمبەرەكان نمونەى رەسەنى مرؤقن: ئەوان لە پىناوى راستىدا ھىندەى موسا پىناگرى دەكەن.. بۆيە پىويستە لەسەرمان ئەوان بکەين بە نمونەو خۆمان بە پلە و تواناى ئەوان ھەلسەنگىنن.. نەك لە رامبو و نارنۆلدو شەرخوازەكانەو وائەى تۆلەو رىق و شەر فىر بىن!

ئابۇرى ماسىگر

كەكات وەستا، كەكات مانى لەگەرانى خۆيگرت، لەوساتەدا لەگۆشەيەكى ئەم جىھانە تەسكەدا ئۆلە نورمان لەسەر خوان نانىشتىوو، وەك ماسىگرىك بە ورگىكى شۆرو جوتىك سەمىلى فەشەو، باسى چىرۆكى ئەو ماسىيە زىرپىنەى بۆ ھاوړىكانى خۆى دەكرد كە خواردبوويان!

دەيگوت: ماسىيە زىرپىنەكان لەراستىدا لە دە تا پەنجا سانتىم زياتر گەورە نابن. بەتايەتى ماسىيە زىرپىنى ئەكواريۆم كە بۆ جوانىين، تەنھا دە تا دوانزە سانتىم گەورە دەبن. بەلام ئايا دەزانن من چۆن توانىم ئەم ماسىيە زىرپىنەيە وەك خۆم قەلەوو زل بکەم؟ ميوانەكانى سەرسفرە بە سەرسوڤمانەو ووتيان: چۆن؟

ووتى: بىنگومان بەزۆر خۆرى!

نانىشتوان ووتيان: باشە وەك ئىمە بزانىن، ماسىيە ئەكواريۆمى جوانى بەزۆرخۆرى دەمرىت!

ووتى: راست دەكەن، بەلام ماسىيەكەى من - منى زۆرخۆشەدەويست، ئەگەر بەتايەو رۆژىك منى نەبىتبايە، برسىي دەبوو، بىرى دەكردم لەترسا دەيخوارد و تىر نە دەبوو، چونكە ماسىيەكە تەنھا بوو! نابرابوو لە ماسىيەكانى تر!

تەنھايى برسيتى نووچارى گيانداران دەكات، بىنھەستيان دەكات، قەبارەى خۆيان وون دەكەن. بۆيە ماسىيەكەم لەترسا برسىي دەبوو، چونكە ماسىيە زۆر لە تەنھايى دەترسىت، زۆر لەو دەترسا من تەنھا

بەجىنى بەيلىم و بىخۇراكى بىكەم.. بۆيە لەترسا ھەرچىيەكم پىدەدا دەيخوارد، منىش خۆم نىشان نەدەدا،
 گلۇپەكانىشم نا نەدەگىرساند تا ھەست بىكات من لەمال نىم.. بۆيە لەترسا ھەمووشىتىكى دەخوارد!
 بەكىك لەمىوانەكان ووتى: كەواتە تۆ ماسىيەكەت بىئەش كرىدووە لە خۆشەويستى، بۆيە وا ورك زل بوو..
 ھەروەھا تۆ بەگۆشتى لەشى ھاورپىكەت خزمەتى وركى ئىمەت كرد.. وانايىت!
 ماسىگرە سىمىلفىشە ورك زلەكە قاقا پىكەنى.. ووتى ئاوا دەبىت ھونەرى ماسى بەخىتو كردن.
 كاتىك كەمىوانەكان رۆيشتن، ماسىگرەكە تەمبەلانە خەوى لىكەوت، فرىاي دەم ودان شۆرىنىش نەكەوت..
 بۆنى دوكلەلى ماسى لىدەھات.. لەخەونىدا بوو بو بە ماسى.
 لەناو ئەكواريومىندا دىل و بىرسى و ترساو بوو، بە خۆى دەگوت چىيەكم چى بخۆم؟ ناخۇ كەسىك منى
 لەبىرە؟ تۆ بلىنى لەبرسا نەمرم؟ لەپر شتىك بەرسەرى دەكەوت، ئەكەرچى خوارىن بوو، بە پەلە بەشى دە
 ژەمى دەخوارد، چونكە خاوەنەكەى خۆى نەدەبىنى، نەيدەزانى لەچى تارىكايىيەكدا سزاي چى تاوانىك
 دەدرىت! كەسى نەدەدى و كەس لەوئى نەبوو، چونكە ناومال چۆل و بىزرووناكى بوو.. ماسىگرەكە دەترسا لە
 ديار نەمانى باوكى، بە شىوھى ماسىيە زىرپىنەكە دەيخوارد و دەيخوارد، تىر نەدەبوو، تا فىراندى بەخۆيدا.
 كاتىك بىدار بوو ھە ماسىگرەكە، بىشەرمانە ھەستا، كەمىك بەخۆى پىكەنى وبە ژنەكەى ووت: ئاى خۆ
 ئەو ھە گوم كرىدووە بەخۆمدا!
 ژنەكەيشى بەتەسەوھە پىي گوت: مرۆف نايىت لەخۆشەويستەكانى دابرىت، ئەگەر داشېرا، نايىت
 گۆشتى گيانلەبەرىكى ترساو بخوات، ئەگەر مرۆف ناچار بوو گياندارىك بخوات، ئەوگياندارە بەو
 ھەلەلە كە سىچار بىتە خەونى و سىچار تكات لىدەكات لەگۆشتى بخۆيت.. ئەوسا گوناكەيت بەخۆتدا.
 پىرشالىار ئەم چىرۇكەى لە دەفتەرى چىرۇكخاونددا دەخۆيندەو، كاتىك كە دەچووھە خەونى و فىرى بىنىنى
 دەكرد، فىرى نووسىنەوھى چىرۇكى بەسەرھاتەكانى كات وەستان.
 مېرولەكان فەرموويان: قەلەو بوون نەخۆشىيەكە كە ھەستكرىن بەتەنيايى ورك ولەشى مرۆف قەلەو
 دەكات.. مرۆف ئەگەر نەترسىت، زۆر ناخوات.. مرۆف لە ھەر شتىكدا زىادە پۆيى بىكات، لە وەزنى زىاد
 دەكات.. دەشىت بە پىچەوانەشەوھە بىت دووچارى بىسىتتى خۇراكى بكاو لە برساندا بمرىت!

تاپلۇي خواگان

لەخوامە ترسنگەر باوەرتان بەخواگان ھەيە مەیانپەرستىن. تەنھايان مەكەن ئەگەر زۆر ئەگەر تاكن.. جنيو بەخواگان تان مەدەن.. بوختانيان بەدەمەو مەكەن. خواي خۇتان بەسەر خواي كەسيكى تر دا فەرز مەكەن. چونكە خواوەند خۇي بەسەر ھيچ ميللەتيكنا فەرز ئەكردووه. ھەن مانگا دەپەرستىن ھەن بت پەرستىن. سووكايەتى بە پەرستىنى ئەوانى تر مەكەن. جا من فير مەكە بۇچى رەخنە لە سەگپەرستى دەگرم! دەزانن بۇ؟ نەختر. بەلام لاي من سەگ ئازايبىكەنى خۇي لەدەست دەنات كاتيك كە تەوقى ئيوھى دەكرىتە گەرن. گەر ھەز دەكەن سەگ رابگرن.. ھەول بەن ئەو سەگانە رابگرن كە لىتان دوور ناكەونەوھ و لە باخچەي مالاكانتانا دەژين و كولانەي خۇيان ھەيە. ئەوھش بزەنن ئەوانەي وا لەگەل سەگنا دەژين و نان و ئاو دەخۇن و لەگەلدا دەنوون - نەخۇش بە نەخۇشيبەكى موزمين. چونكە مرؤف و سەگ لە دوو توخم و رەگەزى جياوازن.

ئەگەر ميللەتان خواناس بوونايە.. پئويستمان بە كەنيسەو مزگەوت و پەرستگاگان نەدەبوو! من دەزانم ئيوھ جۆرە خوايەك دەپەرستىن كە خۇتان دروستتان كرددووه.. خواگانى ئيوھ بتن. جا ئەگەر مووسولمانن يان مەسيحى يان بوونايى.

بەلام خواگانى خۇتان بۇ خۇتان، من وەك بت پەرست رىزتان لى دەگرم. ئەگەر نازانن وا من پىتانی دەفەر مووم كە پىفەمبەرەكان ھىندى ئەژمارى گەلان و زۆرو زياترن.. باوھ بە پيامەكانى ئەوان بكن. كاتيك ئەوان مەكەن بە دەمراستى خۇتان و پرس بە خواگان تان مەكەن. چونكە خواگان لەگەل ميللەتيكنا ھەلناكەن كە باس لە شەپ و باس لە ناگيركرىن و خوینپرشتن مەكەن! ئەمە راستىيەكە ئيوھ تىنناگەن. لەپىناوى خواانا خوین مەريژن.

جاريكيان كە نازاد كرام و ویرام سەفەرىك بۇ كوردوستان بگەم.. لەسەفەرىكنا بۇ رۆژھەلات؛ بووم بە ھارپى چەند مەرىك، مەرىكم كرى بۇقوربانى جەژنى قووربان، بۇ ھەزەرتى ئىبراھىم تا خوا لە ھەماقەتى خۇش بىت.. مەرىكە فەرمووى: ئيوھ ناھەقى مەكەن نژى خوا.. خواوەند قوربانى ئيوھى ناويت، منى خستۆتە بەرەستتان تا وانەيك فيربن. ئيوھ ھىشتا تىنناگەن كە سەربىن مەزنترىن تاوانە بەرامبەر بە

گوئی لەمن بگرن. من ئەو خواوەندە نانا سم کە ئێوە باسی دەکەن، بەلام من دەزانم کە ئێوەی مرۆف باوەرتان بە بت و بەزۆری خواوەندیش هەیە. لەوکاتەوی سەرتان لە دەریا دەرهێناوه. لەوکاتەوی وازتان لەگەشتەکانی ئاسمانەکان هێناوه، هەر خەریکی پەرستنی بتەکان، خواکان بوون. زۆربەیی پیغەمبەرەکانتان بت پەرست بوون، هیچ کۆمیدیا بەک هێندە کۆمیدیا پەرستاریی حەزەرەتی ئیبراھیم خۆش نییە. کۆمیدیا بەرانی بەدوای دۆزینەوی خوادا!

ئەو لەگەڵ بەردو بارو خۆرو مانگ و ئەستێرەکاندا دەدواو دەیویست هەمووشتیک بکات بەخوا! چونکە وازی لەپەرستنی بتەکان هێنابوو!

بتەکان وازیان لەگومانەکانی ئەو هێنابوو. بتەکان زویر بووون لەو! لە راستیدا ئەو بتە کە حەزەرەتی ئیبراھیم بەدەستی خۆی شکاندی. خۆی بتەکان و خێوی هەموو بتەکانی تریبوو! کاتیک بەدەستی ئیبراھیم شکا، دەنگیک لەگەرۆوی بتەکەو بیسترا. بەئیبراھیمی فەرموو: من نەبووم بەلکو تۆ بوویت منت شکاند. برۆ لەپاداشتی ئەوەدا خۆیەکی تر بۆخۆت بدۆزەرەوه، تاجیگەیی منت بۆ پر بکاتەوه. حەزەرەتی ئیبراھیم ترسا، هەستی کرد تاک و تەنھاو پروت و قووتە، هەستیکرد زەمین دەبگرت و ئاسمان قووتی دەبات. لە هەموو شتیک دەترسا. بەتایبەتی لەئاسمان! چونکە دەنگی خێوی بتەکان گالته نەبوو! دەنگی پر بوو لەبەزەیی. ناچار وای لێتای پەنای برده بەر ئاسمان و گیانەکان. پەنای برده بەر فریشتەکان، بەر هێزە نادیارەکان. پەنای برده بەر ئاھورامازنا لە هەمیشەیییدا..

بەلام هەمیشە هەستی بە تاوان و گوناح دەکرد دەرھەق خێوی بتەکان، دەرھەق شکاندنی ئەو چونکە لەدواییدا هەر هەمان خێو بوو کە ئیبراھیمی لە سووتان پاراست، کاتیک کە بیو پەرستەکان ئەویان خستە ناو ناگرەوه، تا ئەتۆلەئێ خواکەیاندا بیسوتینن! بە شکاوی ئەوی پاراست لەناوگرێ ناگری قورەندا. بەلام حەزەرەتی ئیبراھیم خۆی بەر لەدێوپەرستەکان سەری سوورما لەوەی کە نەسووتا! هێچی لێنەھات.. چونکە بەبت، بەسەرۆری بتەکان، بەبتە شکاوەکە چوار دەوری گیرابوو لەناوگرناو ئەوی دەپاراست.. چونکە بتەکان دەیانزانی کە ئیبراھیم لەسەر حەقە. بەلام تاوانباریشە بەوەی هەلێکو تایە سەر پەرستگاگان! نەئینییەک هەیە کە کەس نایزانی، ئەویش نەئینیی نوێژەکانی حەزەرەتی ئیبراھیم ە. ئەو کە پرووی دەکردە ئاسمان و لەسەر ئەژنۆ سەری دادەنەواند بەسەر سنگی خۆیدا، دەیفەرموو: خۆی گەرە کریگاری مەزن. بۆچی تەنھایت؟ چۆن دەبێ کەرەمەتی بەرێزتان تەنھا بیت!.. من ناتوانم تەنھاو تەنھا باوەر بە یەکتاییت بکەم. چونکە من بەرێزتان لە هەموو چاوترۆکانیکنا دەبینم لە هەر شتیکدا! من تەنھا تۆ دەژمێرم و تەواو ناییت. چۆن باوەر بکەم تەنھایت؟!.. من لە هەر شتیکنا بتیکی گیانی تۆ دەبینم! بێمبورو لە راستگویی خۆی مەزن. من نازانم تۆ بۆ تەنھایت!؟

ئەم نمونەییەتان بۆیە یاد دەهینمەوه، چونکە نیازمەندم بلیتم: مرۆف لەسەرەتای دروستبوونیەوه، بت پەرست بوو. بت بەشتیکی مەزن بوو لە ژیا نییدا. تەنھات لە جیناتەکانی لەشیا ناییت شوینەواری بت نەبیت. بتەکان خواوەند بوون رۆژیک لەرۆژان!

خواوەندەکانیش وەهان. ئەوانیش وەک ئیمەو ئێوە زۆردەبن، دەلەوهرن و گیای گیانی دەخۆن! خواوەندی مەرۆ بزن و گورگ و سەگیش هەیە. بەرازەکانیش خویان هەیە! چونکە ئەوانیش کەرەمەتیان هەیە..

هەر گیانداریک خواوەنی خوایەکی تاییەت بەخۆیەتی، بەتایبەتی مرۆف، هەریەکەیان خوایەکی هەیە کە بەهێچ جۆریک لەخواوەندی ئەوی تر ناچیت. ئەگەر کۆی مرۆفایەتی خواوەنی یەکخواوەند بوونایە، ئەوا هەموو وەکوو مەرەکان لەیەک دەچوون (گەرچی ئەوانیش جیاوازان لە روانگەیی شوانەکاندا و لەیەکتەری

ناچن!.. دەگمەن شازتان تيانا دروست دەبوو! ئەوكاتە مرۆڧايەتى يەك دل و يەك بىرو يەك گيانان دەبوو. يەك جيهان، يەك زمان، يەك مەبەستيان دەبوو.. ھەر وەكوو مەرەكان دەبوون.. سنووريشتان پيويست نەدەبوو!

بۆيە من دەزانم كە ھەر يەكە لە مرۆڧ خواوەندىكى خۆى ھەيە.. ئەگەر ھەموومان پىنكەو بەبى جياوازی خواھنى يەك خواوەند بووينا، ئىستا ئاژەل تر دەبووین لەوھى نرندەترین ئاژەل بىن! بەلام خواكەى من ھىچ سروشتىكى لەخواكانى ئىوھى مرۆڧ ناچىت.. خواوەندى من بتە ولە مەريش دەچىت! بتىكى تايبەت كە لە مرۆڧ دەچىت. پاك و بىگەرد.

بۆيە من بەكافرتان نازانم ئەگەر بىت وبتىش پپەرستن.. بەلام دەبىت فىر بن، كە زۆربوونى خواكانىش ماڧى رەواى خووبى خوايە.. خواوەند دەتوانىت لە كەڧلەكوونىكنا ھىندەى ژمارەى لەكان، زىخەكان زۆر بىت.. دەتوانىت ھەمان شىوھ كە ھەيە نەشپىت.. دەتوانىت نەبىت، ھەبىت.

من ھەست بەبوونى خواوەندىك دەكەم كە كووت و مت لە لەڧلەق، زياتر لە جالجالۆكەيەك دەچىت ھونرمەند.. كە دەتوانىت نەخشى ھەموو بوونەوەر كارامانە بچنىت. كاتىك بىر لە خواوەند دەكەمەوھ؛ دەبىنم، ھەست دەكەم جالجالۆكەيەك بوونەوەر بە تىشك دەچنىت، ھەمان كات حاجى لەڧلەڧىك دەبىنم لە تىشكىكى مەزندا تەوژم دەات و بوونەوەرەكان تەى دەكات! بۆ؟ نازانم! بەلام زانستى خامۆش ھىندەى بە زانستى من بەخشىوھ؛ نالىم من دەزانم، بەلام ھىندە دەزانم كە مرۆڧىك ھەستم مەتىن و پاك و پىخەوشە.

لە راستىدا بەويستى ووزەى تىشكى جالجالۆكە گەربوونەكان دەچنرىن و تەون دەكرىن.. ئەو بە تەنھا خەرىكى چىنى يان تەونى بوونەوەرە.. ئەو لەسەر بالى لەڧلەڧىك دەڧرىت! بە تەنەڧىك بوونەوەر دەچنىت، تەنەڧىكى پىرڧىكت.. كەھىچ ھىزىك، ھىچ بايەك ناتوانىت ھەلىوھەشنىت.

چونكە لە دەرووندا ئەوكارە دەكات.. دىت لەسەر بالەكانى لەڧلەڧىك.. دەگەرىت.. بوونەوەر بە تەولەڧىگەيەكى رۆشندا لەتەنەڧەكانى دروست بووھو دەبىت. ھەموو شتەكانىش پىنكەوھ تەواوكرەرو داوو دەزورون!

رۆژىك دىت مرۆڧىك دىت كە سىتەرەكەى لەسىتەرى جالجالۆكەى سىپى و لەڧلەقى سىپى دەچىت.. درەختىك لەسەر سەرى ئەو مرۆڧە رەسەنەدا تەون دەبىت.. پەيامەكان دەبن بەگەلاى دلداروو رۆشن.. گەلاكان وەك ئومىد بە درەختى زەمانەوھ شەيان دىت.. ئەو ھاتووه، چونكە دىت... مرۆڧىك دىت بەرلەپەيامى خواكان مرۆڧايەتى بە ئومىدىكى پىرۆز سەير دەكات.. بەجىھاندا پەخش دەبىت.. باوهرى بەكەمالى ھونەرو جوانى دەبىت.. لىووورن و بەخشندەى دەكات بە ئالا.. بەر لەخواكان مرۆڧ دەناسىت، دەزانىت كە بەر لەھەزاران ھەزار سال مرۆڧ بەتەكانى دەپەرست، سروشت وئاوو ئاگرو باكان وئەستىرەو مانگ وروژى دەپەرست.. تا ئىستا خوايەك دانەبەزىوھ بلىت: ئەرى مرۆڧ ئىوھ چى دەپەرستن و خەرىكى چىن؟ چونكە خواكان پىويستيان بەپەرستن وپەرستارى ئىوھ نىيە. خواكان لە ئىمە نىن.. بەلكو دروستكراوى خەيالەكانى ئىمەن. مرۆڧ ھەرگىز بەبى خواوەند نەژياوھ.. بەبى ئەويش مەحالە بژى. بۆيە دلنىام لەوھى كەنان بە ووتەكانمدا دەنىت.. دەزانىت كە كوڧر نىيە خواكان زۆربىن، يەك بن يان دوو!

چونكە زۆر بوونى ئەوان زۆر بوونى خۆشەويستىيە.. زۆر بوونى خواكان زۆربوونى ھەستى جوانىيە، زۆربوونى عىشقە. من دەزانم ئەگەر خواكان بتوانن بىن بە گۆرانى، بە سەماو ئاوازی گيانى و بە مۇسقىا.. ئەوسا پەرستارىان زۆرتەر دەبىت. جا ئەگەر بىت و كەمانچە ژەنىك كەمانچەكەى خۆى

نەپەرسىتىت! ئەوا خواۋەندى خاۋاكانىش بە ژەننىنى ئەو پەست و بىزارو ماندوو و ۋەپز دەبن بەو
مۇسقىقايە دەبىيىستىن! چۈنكى ئەوان لە مۇسقىقا دروست دەبن. ۋەك چۈن لە خەندەكان و لە ھەستەكان و
لە بىر دروست دەبن.

من زۇر ھەز دەكەم خاۋاكان زۇر بن.. بانگيان بىكەم بۇ لاي خۇم وداۋەتيان بىكەم بۇسەر زەوى..
ھەزدەكەم نابەزن ولەگەلما بژين.. سەپريان بىكەم ولتپانەۋە فېرېم.. لىمەۋە فېرى خۇشەۋىستى بن!
ھەزدەكەم خاۋەندەكان بويزن سەپرى مەزنى وشكۆى ئىمە بىكەن، تىكەلمان بن.. چۈنكى دەشيت شىتىكى
تر لەيەكتىرى فېر بىن.

من خواۋەند ئاھورامازدا-م خۇش دەۋىت و ناشىناسم. چۈنكى گيانى مىللىم فېرى كىرەوم رەسەنايەتى
خۇم خۇش بوۋىت. چۈنكى نوح فېرى كىرەوم كە رېز لە ئايىنى باۋو باپىرانم بىگرم. ھەرۋەھا رېز لە
بت و لەخۋاى ئەۋانى تىرىش بىگرم.

دەزانم ئەۋىش منى خۇش دەۋىت.. چۈنكى ئەو گومانى لەمن نىبە، پىكەۋە يەك باۋەرمان ھەيە.. ئەۋەى
بىتت بەخواۋەند بۇ خۇى، لەخۇى تىناكات! باۋەر ھىنان بە خواۋەند باۋەر ھىنانە بەۋى تر و بەۋانى تر.

ئەۋەى لەخۇى تىناكات كافرە، نەزانە، بىئاگايە لەژيان! ھەن لەناۋماندا برسپىيانە لەگەرپان بەدۋاى خاۋا!
لەھەر كە لەبەرىكى بووندا بەدۋاى رۋوخسارى خاۋا دەگەرپىن، ھەست بە زوۋىرى وئازار دەكەن كاتىك
خاۋاكەيان لەگەلپان نادۋىت! ھەن زۇر تامەزۋى بىننىنى خۋا دەكەن.

مرۇفېك بىت پىتان دەفەرەۋىت: كاتىك كە بىرى خاۋادەكەن، خۇتان پاك بشۇن.. بىرەكانتەن لەگەرەۋو
تۇزى پق و كىنە و خۋودپەرسىتى وگەل پەرسىتى پاك بىكەنەۋە.. لە ئاۋىنەيەكنا تەماشاي خۇتان بىكەن.. تا
دەمەۋە بىان نانېشەۋ سەپرى كەرەمەتى خۇت بىكە.. بىان تەماشاي ھاۋسەرەكەت.. بىان مندا لەكەت.. ئەۋسا
دەبىننىت چۈن كەرەمەتى مەزنى خۋا دىت بە مىۋانىت.. دىتە خزمەتت.. مشتىك بەھەرەى بىننىن دەكاتە
كۇشت، لەگەلتا دەۋىت، پاپرسىت دەكات، تەماشات دەكات.

خاۋەندى منى خۇش دەۋىت، پەشىمان نىبە لە كىرەۋەكانم. ئەۋ دەمىننىت، نىش ھەمان ئەۋ
دەبىنم.. دىت پىتان دەلەت، ئەۋەى بىۋىت دەتۋانىت خاۋەند لەخۇيدا بىننىت، بەلام دەبىت مرۇفېك
بىت لەخۇ برەۋو و رەسەن و جوانناس بىت.

چۈنكى گەشىتن بە قوتبى جوانى مرۇف دەگەيەننىت بە ھەستى بوونەۋەر، بە كەمالى خىر.. بە پەرىنەۋە
لە جەھەننەمى ئەۋانى تر. چۈنكى مرۇف زۇرى دەۋىت تا لە پەرسىتارى خاۋاكانى ئەۋانى تر نەجاتى
بىت. تا بە خاۋەندى خۇى دەكات. تا فېر دەبىت.. تا دەبىننىت.

مىرۋولەيەكى پىرو پىش سىپى، بەر لە گىاندان، بەر لەۋەى بىرەت، فەرمۋى: باۋەر نەك خاۋا خاۋاكان،
بەلكو بوونەۋەرىشى تەۋن كىرەۋە. تەنھا مرۇف و جالجالۋكەى ووزەى تىشك لىپرسراون بەرامبەر بە
بەردەۋامى بوونەۋەر. بوونەۋەرەكان ئاتاجى كارى جوانى و داھىنان.

مىرۋولەيەكى تر كە لە نويزەكانى بوۋەۋە فەرمۋى: مرۇف ھىشتا فېرى پەرسىتىش نەبوۋە.. دەچن لە
جەژنى قورباندا بەرخ يان مەر سەر دەپرن يان مانگا و جوانە گا! كەچى لە قورئاندا دەلج گەر ئەۋەشتان
كرد بەرانىك واتە - كەبش - يك بىكەن بە قوربانى گوناحەكانى ئىبراھىم و فەرزىش نەكراۋە لەسەرتان.
جا كاتىك كە توۋشى سزاي سىروشت دەبن.. ھەست مەكەن كە گوناحن و گوناحتان نەكردوۋە!؟

تاپتۇرى چىنگە

جاريكيان چووم بەميوانى مالى مرؤفنىكى نەخۇش.. كەچەندان جار تكاي ليكرىبووم بچم بەميوانى،
ھەمووجاريك دەيگوت: ئەگەر تۆ بىتت بەميوانىم، من دەردەكانم دەپەين، من لەنەخۇشيبەكانم رزگارم
دەبىت. منىش زۆر مەبەستم بوو دلى ئەورابگرم، چونكە ئەو خواناس وبل گەرە بوو.. كە چوومە
ميوانداريتى، زۆرى ليكرىم كە شەو لەلاى بىنمەو، چونكە شوينى ترم نەبوو، من وھامكرد بەويستى ئەو
شەو مامەو..

شەوئ بۇ نووستن لەژورىكى تەنھادا بەجىي ھىشتم.. كاتىك كەسەرم نايە سەرسەرىن بۇ ئەوھى
بنووم. لەتاريكىي ژورەكەدا بەشەق تىم بەربوون!
لەژورىكى چۇلدا كۆمەلىك جندۇكەى قەلەموون شىوھى بىپەرو بالم بينى زۇرناشيريىن بوون.. زۇرتىسناك
بوون، ھىشتا چاوم ليك نەئابوو، ھاتن كەوتنە ويزەم، ووتيان: تۆبوت نىبە ئەو مندالە چاك بكەيتەو،

چونکه ئو له وهچهي مرؤف نيبه، ئو مولكي ئيمهيهو بهري ئيمهيه لاناوتاندا. تهنه ئيمه دهتوانين بيبهينهوه، ئيمه نهخوشمان خستوهه تا بؤ جيهاني خؤمانى بهرينهوه.
من بهوانم ووت: من ريگهتان نادهم، چونكه ئو هاناي هيناوته بهر من، ئهگه لهئيوه بيت، پهنا دههئيتته بهر ئيوه!

ووتيان دهست بؤكارى ئيمه مهبه، توناتوانيت رزگارى بگهيت! من يهكئيكيانم گرتيوو، دوانى تر لهوان برينام بؤ ژوررهكهى تر كه تيايدا ههمان رؤژ (لهراستيبدا) پيشوازم ليكرابوو، كه نام تيايدا خواردبوو.. كهپشوم تيايدا نابوو!
له گؤشهيهكى ئو مالدا، لهويدا كه لهراستيدا تهلهفيزؤنيك ههبوو، ههرهميكيان نيشان نام: كه به نوورى پرتهقالى ناوى خواى نهوانى لهسهر بوو.. پينان ووتم ئوه تابووتى ئوه، ئوه مهملهكهتى ئوه، ئولهئيوه نيبه، ئو مرؤف نيبه، بؤيه نهخؤشه، چونكه دهبيت بگهريتهوه بؤ دؤخى راستهقينه ورسهنى خؤى.

ئوان سيان بوون ژمارهيان، يهكيان له چنگى من دهرياز نهدهبوو.. من له جنؤكهيهكيانم پرسى: ئايا ههيه لهنيومرؤفهكاندا له قهوميئىكى نا مرؤف بيت؟ فرموويان بهلى.. هه و نموونهيان زؤرن.. لاناوتاندا هه نائين، كهدين دهرمن، هه ن دين وديهانهويت لاناومرؤفدا بژين، دژى سروشتى خؤيان دهجنگن، نهخؤش دهكهون، هار دهب، دهرمن، هه يانه خؤيان دهكوژن، چونكه بهرگهى به مرؤف بوون ناگرن.. تياياندا هه ن زؤر لهمرؤف دهرسن.. سل لهخؤيان دهكهنهوه، ئهوانه كهترسنؤكن، له مهترتهبهى مرؤف نين.. چونكه مرؤف كه لهخؤى نهترسا لههيج هيژيك ناترسيت.

زؤرى تريان فيركرم بهر لهوهى باوهر بهوان بهينم.. من هيشتا نهنووستبووم، كه چاوم دهنوقاند رايان دهتهكاندم، بهرشهقيان دهنام، نه ياندههيشت بنوم.. لهشم گهرم دادهات.. ههستم مولهق دهبوو.. ويستم ههستم!.. ههستم وچراكهم پيكره، پاشان ئهويهكهيان كه ملي لهدهستى من بووههيشتا بهرم نهابوو! برهم بؤ ههمان ژورر كه ميوانداريتم ليكرا لهههمان مالدا! تا نيشانى خاوهن مالهكهى بدهم و بهو رابگهيهنم كه مندالهكهى مولكى جيهانيكى ترهه ئهههش نموونهى ئههه هؤزهى جندؤكهيه! بهلام كه وهژورر كهووتم: سهيرمكرد هيجيهكيك لهخاوهن مال زيندوو نوستوو نيين، بهلكو نه ساحتب مال و نه ژن و مندا! كهسيان لهمال نيين!

جنؤكهكه ملي خؤى لهچنگم دهر بازكردو قيژاندى بهسهرمنا و ووتى: لههه جينگهيهكدا ترس ههبوو ژيان نيبه.. كواخواوهن مال، كوا ئهوانهى كه ئهمرؤكه ميوانيان بوويت؟ كوان ئهوانهى جينگهيان بؤراخستيت و شهوشاديان ليتكرد؟ تونازانى كه كهسانيك هه ن كه له ترسا دهنون، مالهكانى خؤيان بهجندههئيلن.. لهغهيبا دهنون.. متمانهيان بهمرؤف نيبه.. كوان؟ بانكيان بكه، بزانيان كئى راستى بيژه!
من لهو ژورره چؤلهبا هاوارم لهخاوهن مال كرد، چهند جاريك هاوارم كرد، بهلام كهس وهلامى نهامهوه.. جگه لهمن كهسيكى تر لهمالهكهنا نهبوو، ئههه منداله نهبيت كهگوايا هى ئهوان بوو، لاناوياندا نازانو بيترس بوو! چونكه ئههه يهكئيك بوو له سيان.. ئههه منداله ههمان جنؤكه بوو كه ملي لهدهستى من بوو.

دهقيژاندى: بهرم بده.

منيش مليم بهرداو لهچاو وون بوون.. به ترسهوه چاوهروانى ههلهاتنى رؤژم كرد. نهمتوانى بنوم ئههه شهوه.. هيندهى ئههه زيندهخهوه كورت بوو.. شهه دهيان هيندهه ريزؤ بوو!

کاتیک که بیانی داهات، که رۆژ هه‌لهات، من هیشتا بیدار بووم، چاوه‌ری بووم خیزانه که بینه‌وه که من میوانیان بووم.. زۆری نه‌برد گشتیان له‌شوینه نادیاره‌کانی خۆیان هه‌ستان! سه‌یریان ده‌کریم، سه‌یریان لیده‌هات که هیشتا ساغم وشیت نه‌بووم.. خاوه‌ن مأل به‌مه‌کرکه‌وه، وه‌ک نه‌وه‌ی هه‌مان خه‌ونی دییت، فه‌رمووی: ها چیت نی نه‌مشه‌وه؟ هینشتیان بنوویت؟ و وتم نه‌ء.

ووتی هه‌رچییه‌کت بینی راسته.. نه‌وه‌ش که بیستت هه‌ر راسته.. من تینگه‌یشتم که کاتیک مرۆف ناچار ده‌کریت له‌ناومالی خۆیدا بترسیت.. ده‌توانیت نابه‌ش بیت، ده‌توانیت له‌غهبیا جینگه‌یه‌کی دلناتری هه‌بیت، بژی ونازاد بیت.. ده‌شیت خۆیشی نه‌زانیت، به‌لام دلنایان، مرۆف ده‌توانیت له‌مۆخی ترسانا غه‌یب بیت.. غه‌یبش ده‌توانیت هاوبه‌ش وهاوژین وهاوگیانی مرۆف بیت.

چاک بزانه که له‌نیوماندا هه‌ن مولکی ئیمه‌ نین، مندالی ئیمه‌ نین، به‌لکو مولکی مه‌له‌که‌تیک ترو هه‌ساره‌یه‌کی ترو گه‌ردونیک ترو، ریزیان بگرن.. لیبان مه‌ترسن.
من مانگیک له‌وما‌له‌ا مامه‌وه.. دره‌نگ تینگه‌یشتم که هه‌ندیک مرۆف هه‌ن زورخۆیان ده‌چه‌وسینه‌وه تا بتوانن له‌ناوچین، بمرن، رزگاریان بیت، بگه‌رینه‌وه گه‌ردوونی خۆیان.
منداله‌که ده‌یتوانی هه‌رشتیک بکات، به‌لام ویستی چاکبوونه‌وه له‌وا نه‌بوو، چونکه نه‌وه له‌من ساغتربوو له‌دۆخه مرۆقییه‌که‌یدا!

نه‌وه شتیکی ترم بۆ روون بووه‌وه.. تینگه‌یشتم که مرۆف دوو ژیان له‌م سه‌رزهمینه‌ا ده‌ژی له‌یه‌ک کاتدا، ژیانیک بیار، ژیانیک نایار.. نه‌مه‌ راستیه‌که کهس نه‌یزانیوه، پیتان ده‌لیم تا فیر بن.
میروله‌کان گشتیان فه‌رموویان: نامیین.. هه‌ن له‌ناوماندا بالدار و بی بال.. هه‌ن له‌غهبیا ده‌ژین، هه‌ن جنۆکه‌ن له‌ناوماندا.. هه‌ن پیرۆزو په‌یامبه‌رو مرۆفی ره‌سه‌ن.. هه‌ن زۆر له‌که‌سان به‌نیوی له‌نایک ده‌بن و ده‌مرن و زۆر ده‌بن.

تاپکۆری زیندانی

له‌یه‌کنیک له‌شاره‌کانی ئهم سه‌رزهمینه‌ا، له‌وکاته‌ا که کات وه‌ستا، من کات و ژیان و شوینم وه‌کو کاتژمێریکی بچکۆله‌ له‌ده‌ستا بوو.. کات وه‌ستابوو، شته‌کان به‌بی ناخوازیی من یان به‌ناخوازیی پیر زۆر سه‌یر له‌پیش چاومدا ده‌بینران، خه‌ونه‌کان زینده‌ خه‌بوون! راستیه‌که‌کان ته‌نها خه‌ویکی سه‌رپینی بوون! دیمه‌نه‌کان تیکه‌ل به‌یه‌کتی ده‌بوون.

له‌ناو شاریکدا یه‌کی له‌دیمه‌نه سه‌یره‌کان که بینیم.. ژوری زیندانییک بوو!
ناو قاوشی زیندانه‌که ده‌نگی ده‌نایه‌وه.. به‌نه‌ره‌ی دیویکی لاو، هاواری ده‌کرد به‌سه‌ر زیندانییداو ده‌گوت ده‌مت ناخه!

زیندانییه‌کی به‌ته‌مه‌ن بیست سالان و به‌ شیوه‌ پیر.. پیر وه‌کو خودی پیرشالیار.. نه‌ نیر دیاربوو، نه‌ می! سه‌ری خۆی گیرکردبوو له‌ شیشی ده‌رگای زیندانه‌که وده‌یقیژاند.. له‌هه‌مان کاتدا ده‌ینه‌راند: مۆرفین!
به‌هه‌ر دوو ده‌نگی نیرومی ده‌یقیژاندو ده‌ینه‌راند! نه‌مه‌زانی نیره یاخود می؟؟ به‌قیژه‌یه‌ا ده‌نگی له‌ ده‌نگی چه‌زده‌تی ماریا ده‌چوو، ده‌یقیژاند: نه‌ی هاوار ناد.. بده‌نه‌وه.. ناخرواخه‌ریکه شیت ده‌بم!.. به‌لام له‌بری مه‌سیح، له‌بری هاواربۆکوره‌که‌ی، هاواری ده‌کرد بۆ مۆرفین.. بۆ هیرۆیین.

دەنگەكە بەگویم نامۇنەبوو! چۈنكى مەن دەنگى قىزەكەنى ھەزرەتى ماریا دەناسمەۋە، دەبىستەۋە، دەقىزىنمەۋە.. بەلام بۇ مەسىھ ئەك بۇ ھىرۇيىن!

دەنگە زىرە نىزىنەكەشم چاك دەناسىيەۋە، دەنگى نەپەى ھەزرەتى مەسىھ بوو! بووبوو بە ھۆگرى دەرمانى گىژكەر - بەكار بەر(ناركۇمان)!

بوو بوو بەعەبەسىكى زفت.. بووبوو بەدىكىش وبەدخۆر! نايك و باوكى خۇى نەدەناسى.. لەزىنداندا ھاۋارى دەكرد: فرىام بەكون پۆلىس.. واسویم بۆۋە.. فرىام كەون واشىت دەبم!

بەلام لەگەل ئەۋەشدا كە ھاۋارى ھەزرەتى مەسىھ بوو، مەناسىيەۋە! بەلام مەسىھ وا نانسام.. مەسىھك نانسام پىپارتەۋە! كى دەلىت مەسىھ لەخواۋ لەمرۆف پاراۋتەۋە! كى چىكەرېك دەلىت مەسىھ پاراۋتەۋە ياخود گووتىتتى ناخ؟؟

مەن دەزانم مەسىھ لاواز نەبوو.. بەھىزىبوو لەبەر دەم باوكىا، لەبەردەم ھەزرەتى باوكىا.. زەق زەق سەيرى ھەردوچاۋى ناھورامازناى دەكرد. و چاۋى بوونەۋەرىشى يەكتا دەبىنى. ھاۋارى دەكرد لەخوا بەھىز تر.. بە ناھورامازناى دەفەرموو، بەباوكى دەفەرموو: **عیشق نازارى كەس نانا.. بابە تو ناتوانىت خىرووشەپ لەبەكترى جىابكەتەۋە.. مەن دەتوانم، مەن بەزەيم بەتۇبا ئىتەۋە.. مەن بلم بەتۇ دەسووتىت! عیشق بەھەلۋاسىن لەناۋناىرېت! ناخر رەۋانىيە مرۆف نازار بەرېت!**

مەن ھەزرەتى خۋاى نىۋ مرۆف وادەناسم، نمونەى مرۆفى رەسەن وادەبىت.. چۈنكى ئەۋ تەخەدداى خۋاى كرەد.. فەرموى: **مەن شەپ لەخىر جىابكەمەۋە.. مەن شەپوخىر لەبەك جىابكەمەۋە بابە.. ئەگەر شەپچاۋى چەپى بوون وژيان بىت، ئەۋمان بەعەشق رۆشنى ئەكەمەۋە.. مەن تارىكى دەكوژىنمەۋە.. ئەۋسا ھەردوچاۋت دەبىنىت.. چاۋەجۋانەكانت نوورىان تىدەپرېت.. جۋانتر دەتوانى بىنىت! باوكى پىرۆز.. لەشى مەن با قوربانى بىت بۇ ھەلەكانى تو! تۆى بەرېزا! واى دەفەرموو مەسىھ كاتىك مېخىان بە دەست و پىتىنا نامكوتا!**

ناركۇمان نەبوو، بەلكوۋ نمونەيەكى نەمرو نازا بوو.. وىستى كرەگار فىرىكات كە شەپوخىر ناشىت پىكەۋە ھەلبەكەن، فەرموى: **مەن جىايان ئەكەمەۋە.. مەن خۆم ئەكەم بە قوربانى، با تارىكى لەشم بخوات.. بەۋە مەن لەھەناۋىدا كىانى نازانى ھەلمەكىشم و بەبەرى خۇمىدا ئەكەم. چۈنكى ئەھرىمەنى تارىكى نازادىي ھەلۋوشىۋە.**

كەچى ئىستا لەم زىندانەنا گویم لەنەپەى نەخۇشانەى دوۋەزەتە لە لەشىكى تىكشكاۋى ناركۇمانى پىردا، كەتەمەنى ھەر لەبىست و شتىك دەچىت! نە نىرەۋ نەم! نەباوكى خۇى دەناسىت نەبايكى! دىۋەكان ھەقى لەبايكبوونىان نا.. كەچى ھەقىان نەبا بەبايكى تا نايەنى بىت.. لەبايكىان نى.. ئەگەرچى دىۋەكان ژىر بوون و دەيانزانى كە مندالى تووش بوو بە دەرمانى گىژكەر - لەژنى دەرمانخۆر دروست دەبىت، بۇلەبايكى خۇى ئەكەن؟ ئەگەر راست ئەكەن كەمىك خزمەتى بەكەن! بىن بە ھاۋرې وھاۋخەمى.. بەبايك و بەباوك.

زىندانىيەكە دەبىنى، پىرشالىار خۇى دەبىنى لەچاۋى زىندانىيەكەنا كە ۋەك دىۋ ھاۋارى دەكرد: مۇرفىن.. كۇكانىن! لەۋ ساتەنا كە كات ۋەستا.. كە زىندانىيەك پىرەزىندان نەپاندى . راۋەستا.. لەۋمىانە كاتىيەنا كە چركە دەۋەستىت و دەترازىت، لە جىگەى خۇيدا قر بوو.. چۈنكى رۇخسارى ھەبىتەتى خۇى دىت.. ناركۇمانەكە دەموچاۋى خۇى دىت.. بىنى پىاۋىكى پىرى مەزنى پىش سىپى لەناۋ زرىكەكانىدا راۋەستاۋە تەماشاي دەكات!

بۇ دەگەرپىن.. دەيزانى كەس ئەونايىنىت.. بۇيە بەختيار بووبەوھى لە سەردەمى مندالىي خۇيدا بۇيى، لەسەردەمى لاويدا بۇيى.. پىنويستى بە دەرمانىش ئەما، ھاواريش ناكات، بۇيە پۇلىسەكان ئەويان ئەدەدى.. چونكە پۇلىسەكان ئوتوماتىكى قورمىش كرابوون ئەويان وەكو ھاوار دەبىنى وىديوو، بۇيە كاتىك كە ئەو ھاوارى ئەدەرد: كەس ئەوى ئەدەدى!

گەنجە پىرەكە لە زانستى خامۇشدا ئۇقرەى گرت .. تىگەيشت كەكەرامەتى مرۇف ئازادە لەھەر جىنگەيەكدا.. ئازادە بەومەرجهى نەبىتە مايەى سەرزەنشت بۇخۇيى. بۇ ھاورپىكانى، بۇگەلەكەى، بۇ باوهرى. تىگەيشت كە زانست ھەمىشە ئامادەيە بە شتىك خزمەتى مرۇف بكات.

مرۇف ناتوانىت خۇيى بىيىنىت.. ئەگەرىيت و مرۇف كامەرانى بەدەستبخت، پىتان دەلېم لوتكەى كامەرانى لەويدايە مرۇف خۇدى خۇيى بىيىنىت، خۇدى خۇيى بدوئىنىت، بناسىت.. خۇيى لغاوكات، نەيەلېت ژيان خواروخچ بەكارى بەرىت.. نەيەلېت بىيت بەدېو بەسەرخەلكا بنەرىنىت. خواوهند وون بكات!

چونكە ژيان زۇر بىسەفەتە بەرامبەر بە مرۇف.. ژيان قىنى لەمرۇف، نوژمىتى.. ناخ ژيان!
كەكات وەستا، قىژەو زرىكەيەك لەيەككە لەزىندانەكان ھەستا.. پىرشالىار خۇيى نىشانى زىندانىيەك دا.. زىندانىيەك كەلە ناخى خۇيدا پىرى دى.. خۇيى بىنى، گەيشت بەكامەرانى! بە ھەست كرىن بە زانستى خامۇش.

ھەندىك مرۇف بەكامەرانى دەمرن.. چونكە مەلائىكەتتىكى مەزنى بەھەبەتتى وەك خۇيى دېت دەستى دەگرىت و بەگەردووندا دەيگىرىت.. فىزى دەكات چۇن خەو بەگەردوونەكانى ترەو بىيىنىت. كامەران كەسىكە كەدەمرىت، دەبىت لەدواھەمىن چركەدا فرسەت بات بەخۇيى وىتوانىت خۇيى بىيىنىت.. چونكە خود بىنى ھەناوى كامەرانىيە.

جىنگەى ناخە كەم ھەن لەناوماندا بتوانن سەبرى خۇيان بەكن.. بتوانن خۇيان بىيىن.. ئەوان خۇيان كرىو بە ساوايەك لە زىندانى دىو، يا ژياندا! وادەزانن نرۇكرىن، خۇگىل كرىن بووختان كرىن، نىزى كرىن و كوشتن و سەربىن پىاوەتتە، وادەزانن بوون بەبەراز پىاوەتتە! ترسنوك و دەبەنگ و ملھوپن، ناتوانن تەماشاي خۇيان بەكن، ناتوانن خۇيان بىيىن.. وادەزانن بەشەر خىر لەناو دەبەن، بەخىر شەر زۇردەكەن.. نازانن چىدەكەن، ھەرچىيەك دەكەن لەخۇيان رازى نىين و ھەست بەعارى ھەستكرىن بەكەمى دەكەن.

ھەن نايەلن تەنەت بىگانەكانىش لەولاتى ھەستكرىن بەكەمىدا خۇيان بىيىن. بەلام ئىستا بۇتان دەركەوت كەكامەرانى چىيەو لەكوئىايە؟ ھا ؟ دەزانىت چەند كۇنە؟

سوكرات زانستى خوونناسى لەخەودا فىز بوو بەمندالى، بەلام كە گەورە بوو نەيزانى چۇن لەدەستى ناوہ.. بۇيە زۇر بەدواى زانستى خامۇشدا گەرا.. كە نايكى بەجىدەھىشت، لەخەويدا سوكرات بەدايكى دەگووت: خۇت بناسە! كەگەورە بوو، تەجاوزى مندالىي خۇيى نەكرد، لەسەر مەعبەدەكانى ئاتەن نوسىيەو، چونكە پىتەكانى (خۇت بناسە) خورابوون بەديوارى پەرسنگاي ئاتەن- ە وە.. چونكە پىتەكان لە گەچ ھەلگەنرابوون، ھەلۇەرىبوون! جالجالۇكەيەك بەسوكراتى فەرموو: زەحمەت نەبى بەرپىز سوكرات، ئەوپىتانەى سەو دىواری پەرسنگاكەن تۇخ بەرەو، تاخەلكى بتوانن بىخوئىننەو. سوكرات بەدەستى خۇيى شووشەچنى كرىن.

لەبىرمچو پىتان بلېم رېك لەسەردىواری پىشتەوھى ژورى زىندانەكەدا، زىندانىيەكە نوسىبووى: زانست مرۇف لە نەخۇشى و پىرى و مەرىنىش رېگار دەكات.

مېرولەيەك فەرموۋى: پېۋىستە فېرېن لەھەر شارېكى ئەم سەرزەمىنەدا منداۋىك ھەتتكرا يان لەباۋانى داگىركرا وخەلكەكەي ھىچيان نەوت، ھىچيان نەكرد بۇخورمەتى باۋان، ئەوشارە نغروۋ بىت بە خەلكەكەيەۋە.

پىرشالىار بىرى دەكرەۋە، نازانم چىتان بۇباس بىكەم، نازانم چۈن چىرۇكى تواناى پىرو نابەشبوونىتان بۇباس بىكەم! چونكە پىشتەر فەرمووم كە كات دەۋەستىت، لەنىۋان مىللى چركەدا زۇرشت پروودەت لەجىھاندا، لەگياندا.. كاتىك بتوانىن باسى كەرامەتى نابەشبوونى پىرىكەين! ۋەك چۈن زۇرئاسان تۇۋىك دەپروىنرەت، ھەمان شىۋەش ئاسان گولنىك دەروىت.. مرۇقىك دەزىت، مرۇقىك لەدايك دەبىت، مرۇقىك دەمرىت.. مرۇقىك خۇى دەبىنەت، مرۇقىك خۇى دەكوژىت، خۇى دەشوات؛ پاكژ دەبىتەۋە. مېرولەكان فەرموۋىان : ئەۋ مرۇقىكى لەزانستى خامۇش بە ئاگا بىت، نامرىت.. چونكە مردن بەر لە ژيان لغاۋ دەكات.

تاپتۇرى پاگژ پوۋئەۋە

زەرپراتى پىرشانگى پىرشالىار لەرەختى زەماندا زۇردەبوو، لەسەر سەرى مرۇقىكى بىنالاۋ بىۋولاتدا نابەش دەبوو.. مەپرسەچۇن؟ چونكە پىازوتوئىكل لەناۋەرۇك وناوك وچاۋگەۋە سەرھەلدەت، ئەبى سۋوئى دەبوونى چىبىت؟ بەلام لەجەۋەردا ھەموۋبوۋەكان لەچاۋگدا لەپىناۋى كەرامەتى خۇياندا لروست دەبن بۇ سوئىكى مەزن.

ئاھورامازدا كە بوۋنەۋەر تەى دەكات، تەنھا لې بە تارىكى دەت.. لەپاشكۇى ئەۋدا گەردوۋنەكان، ھەسارەكان نوپات دەكاتەۋە وژيانەكان دەچىت.. ھەلبەتە بەۋىستى جالجالكەكى مەزن وسىپى وپىرۇز.. لەسەرسەرى ھەر بژىو وزىندۋىەكدا تەنافىتى نادىار ھەيە ۋبەۋىەۋە زىندەۋەران دەگەن بە چاۋگى رپىسراۋى خۇيان.. لەۋىدا كەكات دەۋەستىت، نوورى وىستىك، حەزىك، خۇزگەيەك دەپرسىرەت.. دەروىت، گىانىك دەزىت، گىانىك دەمرىت.

كەس ناتوانىت خەندەيەك بكوژىت، ئەگەرچى دەتوانن سەرى بىرن، دەمى بىرن، بەلام گىانى خەندە نامرىت. ئەم وتانەش كۇنن، ھەموۋ منداۋانى شەرق دەيزانن.. لە قورئانىشدا ھاتوۋە دەلىت: گۇشتى بەراز مەخۇن. منىش دەلىم رېگەبدەن با بەرازەكان لە زىندانىكى ھەلەزۇنىدا تايبەت بن بەخواردىنى لى و سەروپىيى دىۋەكان، ئەۋ دىۋانەى منداۋ دەزن، منداۋ ھەتك دەكەن، تەعدا لەخورمەتى ئافرەت دەكەن.. چونكە ئافرەت لەسروشتى تىشك وگەرمى وتىنە، بەزمانى ئارى يانى ئاورەت، يانى ئاگر، بەلكو ئاوو ئاگر.. ئەۋان ژيانىان ھىئا، ئەۋان بوون ژيانىان پەنگاند، نەخشاند.. چۈن دەتوانن دەست بۇ خورمەتى بەرن؟ ۋاز بىنن با دىۋەكان بىنە خۇرەى بەرازەكان.. چونكە زانستىك لەمەنا ھەيە، فېردەبن بەرازى دىۋوخۇر چىي لىدەت؟ پەندى ۋەرگرن بىنن چۈن بەرازەكان لەبرسا، لەئەنجامدا يەكتىرى دەخۇن، ئەۋسا بۇتان پروون وناشكرا دەبىت.. كە مرۇقى ۋەچەى پەسەن سەردەرىننىت.. مرۇقىك كەدەتوانى بە شتەكان بلى بىە. ۋە دەبىت!

مرۆفئىك لەبايك دەبىت نە لەبەراز، نە لەسەگ، نە لەپىشە نە لەگورگ دەچىت. مرۆفئىك يان وەچەيەك لەبايك دەبىت. بۇنى حەزرەتى ماريكاكان و مەسىحەكانىيان لىدىت. بۇنى منداڵ، بىفورد، ناشتى.. بەمەللەكانتەن بلىن: گەرچى نازان، بەلام ئەگەر تەوانىتان گۆشتى بەراز مەخۆن.

چونكە بەراز رۆژئىك لەرۆژان نووپەل بوون وەك ئىمە، ئەوكاتەى كە خواكان لەسەر زەوى دەژيان مرۆفئىكەيان بىنى تەدا لەبايكى خۆى دەكات، يەكئىكى تریان بىنى سواری منداڵى خۆى بوو. خوشك وبرا شەهوەتەيان تىكەل بوو. خواكان توورە بوون بەوانىيان فرەموو: بىن بە بەراز. كە وایان فرەموو دەستبەجى گشتیان بوون بەبەراز. بۆیە بەراز سواری نايكى خۆى دەبىت، سواری منداڵى خۆى، سواری نىرىش دەبىت. مینەكانىشيان هېچ نالین.

دەبوايە ئەوانەى كە ناتوانن ریزلە لەشى خۆيان بگرن، ئەوانەى كە خۆيان بەپارەو بەبى پارەش مەزات دەكەن! ئەوانەى نازارى كەرامەتى خۆيان دەدەن، بىن بە بەخۆكەرى بەراز! ئەوەك خاوەنى منداڵ و خیزان و فرمان. چونكە ئەوان منداڵەكانىيان وەك خۆيان دەوین. هەمان شىو: ئەوەى نژى مىللەتى خۆى چەك هەلەگىرتى و جاشایەتى دەكات؛ خووبى بەرازە گەر نازانیت؛ چونكە مەشق لەسەر بوون بە بەراز دەكات بۇ ژيانى نایندى.

ئەگەر منداڵەكە وەك ئەوانىش ئەبىت. لەوان باشتر ناییت. بەلام دەششیت منداڵى مەزن و رەسەن لەدەستى ئەوانەدا پەروەردە بىت كە نژى ھەراج كردنى كەرامەتى خۆى بىت! دەشیت ئالتون لەناو قورابوا ھەبىت. جا تىنگەن!

ھۆمۆكان = نىرەبازەكان دەبىت سنور بۆدەسەلاتى خۆيان دابنن. پىويست ناكات منداڵىك كەھى خۆى نىيە بەخۆبەكەن. ھەمان بۇنافرەتانیش چونكە ئەوان واخولقاون كەكار لەسروشتى خۆياندا بگەن. ئەوان بۇ پەروەردە درووست نەبوون. جا لەسەرى مەرۆن؛ چونكە ئەوان تايبەتن لە نەرىت و خووو كەردەویاندا. بەبى ئەوەى ھەلبكۆتمە سەر كەرامەتى ئەوان؛ ئەوان پىويستە بۇ نازابى خۆيان بژین و گۆشكەرى منداڵى كەس نەبن. چونكە ئەوانە مرۆفئىكە كە ھەست بەیەكسانى و جىاوازی لەشى خۆيان دەكەن و لە خولقى خۆيان كەمتر دەزانن و نازانن كە لای من شایانى ریزن نەك پەروەردەو و كارى بەزەبى. ئەوان دەبىت لە خۆيان رازى بن. دەبىت دەست نەبەن بۇ كارىك كە لىيان ناومشیتەو.

باشتر پەنجە بۇ سىقاتى مرۆف بریژ بگەن. ئەوانەى كە دوورەگەزن، بەھەلە لەبايك نەبوون، بەلكو كەسىتییان تىكەلە بە مرۆفى رەسەن. نىرەمووك كەسانىك بەناخووە لەسروشتى خۆيان ناگەن. ئەوان دەبوايە سروشتیان پر بە پىستى مرۆف بوايە. ئەگەر لەبوون بەمرۆفییان رازى نىین، با بزەنن كە ئەوان ناوئەتى دوو رەگەزن، شەرم نىيە وابن. بەلام نرەنگانە لە خۆيان تىدەگەن.

رۆیەك دىوێك دروست دەكات، و تەيەكى جوان فریشتەيەك نادەھىنت. تەماشایەك دەتوانیت لەھەمیشەيیدا نازادانە بگەریت، فیربیت، فیربكات. خەونىك دەتوانیت بىتبات بۆلای خواوەندى خۆت، ئەوت بەپىنى سروشتى خۆى، سروشتى خۆت نیشان بدات. كەردەوھكانت نازانن لەگەر بوندا ئەوان خۆيان دەچن، كەردەوھكانت بوونىكى ترن، نامرن، بۆگەن ناكەن، دەژین. ئەگەر دىوێت بەكەردەوھكانت دىوھكان؛ بتە دىو ئاساكان زۆر دەكەیت، ئەگەر فریشتەيت، بەكەردەوھكانت فریشتەكان و بتى جوان جوان و نەخشین زۆردەكەيت. مەترسە لەوھى كە ھەيت.

چونكە ترس دەتكات بەبوونەوھرىكى نامۆ ترساو لەخۆت. ترس دەتكات بەوھى كە لى دەترسیت. ئەگەر لەدوو بترسیت، دەبىت بەدو، ئەگەر لەخوا بترسیت دەبىت بەخواوەند. بەلام زۆر چاك بزەنە كە خواوەندى شەرىش ھەن؛ زۆرن! چاتر وایە چاوەنەترس بىت، چونكە مرۆفى ترساو كەسىتییى مۆلەقى ھەيە

و بېراره‌كانى بوولې بۇ ټو ټروست ده‌كن. ترس بوټتان ناگير ده‌كات، به‌هرمه‌ندترين سه‌روهت له‌ژياندا، به‌نرخترين سه‌رمایه له‌ژياندا بوون به‌مرؤفه. مرؤفېكى خودبين ونه‌ترس، چونكه كاتېك مرؤف توانې ته‌وه‌ره‌كان وقووتبه‌كانى ترس بېرېت. مەزنترين كامه‌رانى ده‌ستده‌كه‌ويت، نازايبى ده‌ستده‌كه‌ويت. ناله‌ويدا، ته‌نها له‌ويدا مرؤف به‌قووتبى خؤى ده‌كات. كه‌مرؤف توانى به‌بى خه‌وش ته‌ماشاي جه‌وه‌رى خؤى بكات. كه‌مرؤف توانى ته‌ماشاي قولايى وبه‌رىنى وبه‌رزايى خؤى بكات. ترسه‌كانى ده‌شكېت. به‌ژيان ده‌ويړېت. بوونى نازاد ده‌بيت. چونكه ته‌نافه‌كانى سه‌رسه‌رى خؤى ده‌بينېت، چراكانى مه‌رگى خؤى ده‌بينېت، تېده‌كات كه‌مه‌رگ هاورېيه‌كه‌ئه‌وبه‌بات بۇ هه‌ميشه‌يى، له‌وى خزمه‌تى كه‌رامه‌تى ټو ده‌كات. چونكه مرؤفې نه‌ترس نماينده‌ى خواكانه، نه‌وانېش نه‌مرن. نه‌مريش بۇ ټو مافه‌ ماف.

كاتېك كه‌ پرشنگى زه‌رپراتى نورى پېرشاليار ده‌روونه‌كانى ټم سه‌رزهمينه‌ى رۇشن ده‌كرده‌وه، له‌خه‌ونيدا له‌نيازيدا، ده‌روونه راوه‌ستاوه‌كان خؤشايان پېده‌گه‌يى له‌سه‌ر زه‌وى. نه‌گه‌رچى هه‌موو مرؤفه‌كان وه‌ستاوون، مت بوون وه‌ك كات. پرشنگى ټو چرؤى ده‌كرده‌روونى متيان دا. گه‌واهى وته‌كانم خردى ټون. ته‌نها ټو خؤى ده‌زانېت به‌گه‌رېوونى كېدا ده‌گه‌رېت! پير خؤى ده‌يزانى كه‌ چاوانى ليكده‌نېت، چه‌ند هه‌زارگيان ميواندارى ده‌كات. له‌شه‌قامى چى ولايتكنا ته‌ماشاي جوانى ده‌كات! له‌ده‌رگاي چى مالېك ده‌دات! سه‌يرى مه‌رگ وشفا ونه‌خؤشيبه‌كانى كې ده‌كات؟

پېرشاليار پرشنگى له‌ كه‌نيسه‌يه‌كنا بوو، چاودېرى قه‌شه‌يه‌كى نېرياز=هومؤفيل-ى ده‌كرده. كه‌ قه‌شه‌كه‌ چوارسال بوو مالېكى په‌تابه‌رى كه‌نيسه‌ى دالده نابوو! بېشك خېزانه‌كه‌ موسولمان بوون و هانايان برېبووه ټو ټو تا په‌نايان برېت. به‌لام قه‌شه‌كه‌ ته‌ماحى كرېبووه مندا له‌كه‌ى نواسكى نايكه‌كه‌. كاتېك مندا له‌كه‌ ته‌مهنى بووبه چوارسالان، هېشتا ده‌روه‌ى نه‌ديبوو، هېشتا روبرو كه‌نارو گيانله‌به‌رى نه‌ديبوو، هېشتا له‌ده‌ستى ټوى كه‌نيسه‌وه ده‌ولت ده‌رباز نه‌بوو! مندا له‌كه‌ شېت بووبو له‌كه‌نيسه‌كه‌دا. نايكى بووبو به‌ شه‌هريار، حيكايه‌تى ميشى بۇ قه‌شه‌ى به‌راز ده‌كرده! له‌وكاته‌دا كه‌ پېرشاليار له‌خه‌ونيدا ده‌گه‌را، كات وه‌ستا، خؤى نيشانى قه‌شه‌كه‌دا! قه‌شه‌ى خاوه‌ن دلې خوا! له‌ترسا! له‌شه‌رما ناچار بووبه‌تېك بوخؤى هه‌لبخات. چونكه له‌وكاته‌دا كه‌كات وه‌ستا ټو فرسه‌تى هېناو خه‌ريك بوو به‌ نيازبوگه‌نى ده‌ست دريژى له‌مندا له‌كه‌ بكات! پير به‌وى فه‌رموو: ټوه‌چى ده‌كيت به‌راز له‌م كه‌نيسه‌يه‌دا؟ هه‌ى بې كه‌رامه‌ت! ناخر به‌و كاره‌ت بوونه‌وه‌ر سزا ده‌ده‌ى!

قه‌شه‌كه‌ له‌ په‌شيمانيدا. پاش ټوه‌ى گيانى سپارده. پاكژ بووه‌وه له‌به‌رده‌مى پيردا و ټوه‌يش ده‌ستى به‌سه‌ريدا هېنا! پاشان سزاي ټوى به‌وه‌ دا كه‌ بېته‌وه‌ ناو ژيان! په‌رستارېى هه‌ميشه مرؤف پاكژ راناگرېت. كېن ټوه‌انه‌ى مندا له‌كانتاتان هان ده‌مدن به‌سه‌ر ميينا رابگه‌ن، خؤيان بته‌قېتنه‌وه. كې بوون ټوه‌انه‌ى مه‌سيحيان هه‌لواسى! ناييا گيلن يان نه‌زان، ياخود عه‌بديكى ووروو كاس!

كه‌سانېك هه‌ن پيسن، به‌رگى جوان له‌به‌ر ده‌كن، واخويان نيشان ده‌ده‌ن كه‌ بېخه‌وش وپاكژ وراستى په‌روه‌رن. به‌لام ټوه‌ان ديلى هه‌وه‌سى نه‌خؤشانه‌وه نه‌خؤشى ده‌رديكى بېده‌رمانن. ټوه‌ان نه‌زانن. نازانن كه‌كرده‌وه‌كان نامرن. نازانن كه‌ له‌و دزيوييه‌دا شه‌رمه پاكژ بېنه‌وه، مه‌رجه بين به‌شوانى به‌راز. له‌زيندانى به‌رازه‌كاندا.

كاتىك كە قەشەكە لەخەو ھەستا، كات راوھستا.. راچەنى ترسا، لەزگرتى.. سەرماي بوو، بچوك دەبووھو.. دەنووشتا يەو ھەردەمى منداڵە شىتەكەدا بىندار بوو!
توومەس نەنوسىبوو! كاتىك كەھەيەتى پىرى لەشۆھى مەسح-دا بىنى.. لەترسا دەگريا، لەترسا دەترسا!
ناچارلە ھەشەمەتا دەستى بەسەرى منداڵەكەدا دەھىناو خۆى پى پاك دەكردەوھ.. پاشان بەرھو ژورھەكەى
خۆى چوو.. بەدەم رىگەو ھەستى كرد راستە كەھەن لەنىو مرۆفەكاندا بەرازن و كەس ناياننىنت!
بۆيە پەتتىكى ھەلخست.. بەرلەوھى مى خۆى پىنو ھاويزان بكات، تەلەفۆنىكى كرد بۆ پۇلپس.. ووتى: من
ئەو خىزانە دەسپىترم بە ئىوھ، تەكايە حورمەتيا بگرن، قاويان مەدەن، مەيان رەنجىتن.
كاتىك كە قەشەكە خۆى ئازاكرد، خۆى بىنى، ھەزەرتى خۆى، نورى خۆى.. بەخۆى فەرموو.. مرۆفى
پاكر خۆى لەدەست نادات.. مردن مرۆف ئازاد ناكات، بەلكو مردن لەكردەوھەكانتا دووپات دەكاتەوھ..
خۆت نىشان نادات ئەگەر پاكر نەبىتەوھ.
ھەندىك لەنىوماندا ھەن كە پاكرىيان پىس بووھ. پىويستە كە مردن برونە ناو گيانى سكرىكى ترەوھ
تادووپات بىنەوھ، تالەژيانىكى ترەا فىرى كەرامەت بىن.. چونكە مرۆفى بىكەرامەت ھەر زىندەبىتەوھ،
ھەر دەنالى و لەوھى دەيكات پەشىمان دەبىتەوھ.. تۆش تا قووتبەكانى كەرامەت فىرنەبىت لەژياندا، بە
نەمرى ناگەيت، پاكر نەبىتەوھ.

مىرولەكان فەرموويان: پاكرى يەكەم قووتى بوون بە مرۆفە.. مرۆفى پاكر لە جەوھەرىدا پىرۆزە، چونكە
نەمىندەى پەيامى جوانى و گيانى خوايە. پاكرى سروشتى خوايە. پاكرى باوهرى خواو فرىشتەكان و
بەتەكانە.
مىرولەيەكى بچكۆلەى نىرموووك - بە دەمەلاسكرىوھ فەرمووى: مرۆف نەمىندەى خواكانە! شىتىكى جوانە!

تابلوی من

لهوانهیه وهکوخوینەر بۆت هه‌بیت بزانیته که من چیم لیدیت کاتیک پیر له‌گیانی مندا ده‌پرویت؟ لهوانهیه
حه‌زبکه‌یت بزانیته من چۆن مرۆفیکم؟ لهوانهیه فزوولت ریگه‌ت بدات له‌منی چیرۆکخوان بپرسیت: تۆ
کیت؟ چیت؟ واهاتووی شت ده‌لئیت؟ که‌میک ده‌بارهی خۆت بدوی!
منیش بریارم نا بدویم، بلیم و بفرمووم، که من زۆرله‌میتره‌ پیرشالیار ده‌ناسم. بیستویه‌کسال له‌مه‌وپیش..
من له‌نارارات، به‌سه‌ر شکۆی ناراراتدا سه‌رده‌که‌وتم، له‌ وولات وهۆزم تووربه‌ بووم! بیزار بووم له‌ گزی
ودزی وکرده‌وه‌کانی کوردو به‌عس عاره‌ب و تورک و فارس و میراتی به‌جینماوی ئینگلیز له‌ رۆژه‌ه‌لات.. بۆیه
هه‌له‌اتم.. رامکرد.. له‌دیاری دایک ته‌ره‌بووم!

پۆیشتم! کاتیک گه‌یشتمه‌ سه‌رترویکی نارارات.. زۆر هه‌ستم به‌ته‌نهایی و بیکه‌سی و بیکه‌رامه‌تی و بی
وولاتی ده‌کرد! که‌س نه‌بوو په‌نای بۆبه‌رم! له‌ تاواندا بانگی خوام کرد! زۆرم بانگ کرد، به‌لام به‌ریزی
نه‌هات، و ناشنه‌به‌زی و ماواکه‌می نه‌بیست! دانه‌به‌زی، نه‌یویرا له‌تاو شه‌ری تورک و عاره‌ب پینیتته
سه‌رلوتکه‌ی نارارات! کوردوستان خوینی له‌به‌ر ده‌رۆی، خاک خوینی پژابوو! جینگه‌یه‌ک نه‌ما‌بوو
له‌کوردوستاندا خوا پیتی له‌سه‌ر نابنیت! بۆیه دانه‌به‌زی! نه‌هات به‌ ده‌نگه‌وه!

ئه‌و شه‌وه‌ خواوه‌ند هاته‌ خه‌وم! له‌خه‌وما گویم له‌سامی ده‌نگی بوو، زه‌مین له‌ترسی ده‌نگی هه‌لده‌له‌ریزی و
بوومه‌ له‌رزه‌ی بوو.. با - سه‌رمای بوو! سه‌رما که‌رمای بوو! خه‌ونه‌کان راستی و راستیه‌کان خه‌ون بوون؛
فه‌رمووی: ته‌نها تۆ ده‌توانی شه‌روختری نابینه‌کان له‌ یه‌کتري جیا بکه‌یته‌ره!

فه‌رمووی تۆ حه‌قیت، راستیت، باوه‌رت جوانه، هونه‌رمه‌ندیت! تۆ به‌هره‌کانی عیشقیته.. نه‌ترسیت.
کاتیک بیدار بوومه‌وه‌ نه‌مه‌زانی چیکه‌م.. چه‌ندسالێکی برد تا بیدار بیمه‌وه، هه‌ستم به‌ بچوکی خۆم
ده‌کرد.. هه‌ستم ده‌کرد که‌رامه‌تی خوا به‌ده‌نگ یان به‌په‌نگ به‌ر هه‌ر مه‌خلوقیک بکه‌ویت، نازاد ده‌بیت!
به‌لام کاتیک ته‌ماشام کرد! بینیم رۆژه‌ه‌لات به‌ نووکه‌لێکی پیسی چلکن و بۆگه‌ن تاریک ده‌بیت! سه‌رم
لێشینوا.. نه‌مزانی چیکه‌م؟

ولایتکه مم بینی پرہ لہجہ ندرمہی ئہ ہریمہن! پرہ لہ رق وکینہی دیوہکانی رۆژھہ لات و رۆژناوا! پرن لہ
درؤی خئیوہکان! بینیم جیہان پر بووہ لہچہکی دیوہکان، چہکی کۆکووژ، چہکی کیمیایی و شتی تر!
بینیم میلہتی زاگرؤس تاییہ قاقای لہ بوغز درؤوکیہنا غرق بووہ.. بینیم جوانی حہای دہجیت.. خوا
لئی دہشکیت.. مرؤف ہیواکانی دہمریت!

بینیم شہری ہہژدیہا سئ سہرہکان بہردو نار، تہرو وشک دہسوتینن! بینیم درؤ جینگہی باوہرکہ رامہت
دہگریتہوہ! نہمدہزانی چیبکہم! خؤم لہ تابلؤیہکنا دہبینی کہ وک ہش بہسہریک لہ قہپی داپچراوی
دیوکیہوہ ہہلدیم بہرہو قہپی دیوکی تر! سہرم لئ دہشئوا نہمدہزانی چی بکہم؟
لہناو ورگی تاریکی سئ ہہژدیہانا، کہ دووہژدیہای تر ہانیان ئہان! لہسہر لوتکہی نارارات خہونم بہ
نازانی و عیشقہوہ دہدی، کؤمہ لیک ہاوپیم لہتہکنا بوو، بہ ہاوری پناہرہکانم دہگوت: ئہگہر مردم
توخوا ئالیرہنا بمنیزن.

ئہو شہوہ لہ نارارات نووستم.. ئہو شہوہ خہونم بہپیرہوہ بینی بؤ چہندہمین جار! کاتیک بینار بوومہوہ
تہنہا تہپلی سہری خؤم رۆشن بینی، بہکہم چہپک تیشک لہگہرووی ہہوریکی تاریکہوہ لری بہتاریکی
دابوو منی بہربارانی پئ گہرم دہکرہوہ.. کاتیک لہسہر لوتکہی نارارات پلکہ زئیرینہی سروہی
ئہو بیانیہیم بینی لہسہر سہرم نیشئوتہوہ، بروام کرد کہ رۆژیک دیت بہکہشتیبہکہی نوح دہگہریمہوہ
سہر ہمان لوتکہ.. بہلام کاتیک دیمہوہ کہ دیوہکانی ترس، کہ دیوہ چاوسورہکان، کہ جرجہکان،
گورگ و بہرازہکان زیندان بن.. بتؤپن یاخود وونبن!

ئہوکاتہ لاو بووم.. دہمویست بگہریم بہہونہر بدویم، دلنیا خوشہویستی بکہم، بہدوای عیشقنا بگہریم..
ویستم نہہیلک بہس و فارس و تورک بمخوات.. ویستم خؤم دہربازبکہم، بگہم بہخؤرناوا.. ئہوکارہم
کرد.. سہرم ہہلگرت و گہیشتمہ وولاتی فارس و توورک و ئہفغان و پاکستان.

وہکوو ہہرلاویک ہہلہی بچوکی خؤم ہہبوو، لہرینگا پارہکانیہان نریم، رپوتیان کریمہوہ.. منیش دہبوو
بدزم بؤئہوہی قہلہم وقاقہزو جگہرم ہہبی، نہوارم ہہبیت گوئی لہنہغہمی دہنگی میللہتان و ہناسہی غمی
جیہان بگرم! دہبوو دہفتہرم ہہبیت تا روخساری ئیمامہ دیوناساکان وینہبکیشتم، تانیسانی ئہوکہسانہی
بدم کہ دہیانویست زیندانم بکہن. چونکہ بہ وینہی ئیمامہکان دیوہکانی فارسم دہترساند.

بہلئ، وینہی ئیمام و موقتہنای دیوہکانم لہلاپرہی یہکہمی وینہکاندا نانابوو، ہہرچی ہہلیدہنایہوہ،
دہتوقی، فریای بینینی وینہکانی دی نہدہکوت.. چونکہ وینہکانی دی باسی تۆقان و فیغانی میللہتہکہمی
دہکرد.

ہانام بردہ بہر ولاتان.. ئاخیری بہسواری گامیشینکی سپیی بالدار لہ دورگہی ہہستکردن بہکہمی ناوای
حہقی پناہریم کرد! دیوہکان گرتمیان.. سئ ہیلکہیان لہ سہرما دہرہینا، ئیستا بہدیار ئہو ہیلکہانہوہ،
شہونخونی دہکہم، چاودیرم، باوک و نایکم بؤیان.. کہچی دیوہکان واز لہنہزیہتدانم ناہینن.. لیرہش
دیو ہہیہ.. وامہزانی دیوہکان تہنہا لہجہہننہم ولہ رۆژھہ لات ہہن، نا بیورن، من زؤر دہرنگ
تیگہیشتم کہ دیوہکانی رۆژھہ لات بہدہستی خئیوہکانی رۆژناوا دروستکراون! نہمزان لہ رۆژناوا
کارخانہی دیو دروستکردن زؤر کؤنہ!

بہدوخوہ دیوہکان لہلئی مہسیحہکان و ماریاکانی رۆژناوا زؤرن. لہم نواییہا ہہست دہکہم دیوہکان لیم
دہترسن.. چونکہ دہزانی من ہہرگیز لہدیو نہترساوم. من تہنہا لہدروونی پیس ولہگومانی نہخؤش ولہ
شہری جاہیل دہترسم! بہلام بہسہر ئہو خووہشدا زالم.

ترس لهه ندهران بيزاری كړووم، چونكه ديوه كانی ئيره به چه قويه كی كولی نهرم سهری مرؤفایه تی دهرن.. ئیستا لهه ندهران گیان ددهم ونامرم! ديوه كان زور بچ هست و ساربن، هینده نه خوشن له بابیوونی خویندا، توانای بینینی جوانیه كانی رؤژه لاتیان نه ماوه، رؤژه لاتیان پر كړووه له شه ر وجهل ورق.. مرؤفیان كړووه به دوزمنی راسته قینهی ژیان. واده زانن به شه پری نیوان میله تان نازای بؤ میله تی خویمان زانم دهكهن! نازانن هؤ شوخته ی كه له سهر له شی رؤژه لات دروستی دهكهن، ژیانی خوینی پچ له ناو دهبه ن. رؤژانه زوخواوی هه موو جیهان دهكهن به قورگمداو ههر رؤژه و به چه كینك له خیرخوازیم دهریت! نازانم بؤ هؤ میله تانه هینده له خیرخوازی دهرسن؟

نازانم بؤ مرؤف بیگانه بیت له سهر هه وی جیهان به نیشتمانی خوی بزانت! وولاتان گشتیان حیجابیان كړووته سهر هاوولایه كانیان و ته نانه ت حیجابیان كړووته چاوبیشیان! ناویرم بیان بلیم: من خواوند دهناسم! به لام من نایینه كانتان ناپه رستم! من په رستاریم له هونه رو جوانیدا گوش كړووه.. من گیانی جوانییم دیوه وبه شكوی جوانیدا گه شتم كړووه! من پیرشالیاریش دهناسم. له مندالیه وه دهناسم.. یه كه م جار هؤم له شیوه ی هه ستیره یه كی رؤشندا بیینی..

به كورتی من زورله میژه حزه رتی پیر دهناسم، هؤم به خه دیوه.. زورجار هاتوه به میوانیم.. من هینستا نه چووم به میوانی هؤ.. چونكه هؤ له مهله كه تی خه ونه كانی مندا مه نزلی هه یه.. هؤ له گه رپوونی مندا دهژی، به لام من خدی هونیم، به هله دا نه چن ها!

من قوتابی هؤم.. گوینگری هؤم.. من چیرؤكه خوازراوه كانی هوتان بؤباس دهكهم.. چونكه من ته نها كوچه ریکم نوای كلای بابر دوو كه وتووم به نوای كلایا راناکهم، نا، به لكو به نوای عیشقا هاتووم، دمه ویت له ورگی ديوه كاننا دهریبه نیم.. چنكه خواوند هؤ شه وه پنی فرمووم: **عیشق ژیر دهستی ديوه كانه! كهس ناتوانیت باسی عیشق بكات!**

كه چی من دمه ویت له سهر زمینی هوروپا بیدوزمه وه.. چونكه من عشق به یوندا دهناسمه وه، به رهنگینا به ته لیسمی جوانییدا.. دهنانم من عشق ددوزمه وه.

من دلی ریگلكانم دیوه.. ههستی سه رماكانم دیوه.. كه لبه ی ديوه كانم دیوه.. من ته نانه ت خواوندیشم ته نها و ته نها به خه ون دیوه.. من له خه ودا خوم دیوه.. بووم به دوان، به سیان.. بووم به خور، به مانگ، به هه ستیره ی داود، به فینوس.. به زینوس. دهنانم من له گه روی هه ژدیه اوه بازم داووته ناوگه روی ديوه كان، باكم نییه، چونكه وه كو هه مرؤفیک، منیش په یامیکم پینه.

من له دلی سروشتا زیندووم وهیشتا هیچ كه سیک نهیتوانیوه خه نده كانم له ناو به ریت.. كهس نهیتوانیوه سه رمیپریت. گهر توانیشتان ریغی مهكهن.

من بابایه كی گیل نیم.. من قوتابی پیریکی په تیم.. دهننا منیش وهك ههر مرؤفیک کی تر پریم له هه ستركن به كه موو كوری.. هه له ش دهكهم، ررؤش دهكهم.. نه گه رچی هوانه سروشتی من نیین. پیاو له م سه رده مه دا به بی هه ستركن به كه می دهریت!

یان شیت ورسوا ده بیت، له پر دهگیریت وله شیتخانه دهریت نه گهر مرؤف هینده له خوی دلنیا بیت و په زامه ند له بوویری خوی بدویت!

له وهش دژوارتر هه وه یه نه گهر مرؤف درؤزن نه بیت، كهس ریژی ناگریت، كهس خوشی ناویت، بگره له ویوه به چاوی كه م تماشا دهكریت! جا نه گهر مرؤف هه ست به كه می نه كا! به زور فیزی دهكهن، ديوه كان زانان دهنانم چؤن سوپرمانیش ناچار دهكهن له فریندا هه ست به كه می خوی بكات!

ههست کردن بهکمی ژمه خوراکیکه له وولاتانی پیشکوتوو لهشیری دایکهوه به منداڵ دهریت! چونکه مرؤف ههموو شتیکی فیر دهریت، بوی نییه شتیک بلیت که هی خوی بیت، مرؤف ههیشه نمایندهی راکان ویاوهری ئەوانی تره.. که ههموومان دهزانین بهلام کهس راستیهکان نارکینیت! بۆ نموونه کهس ناویریت بلیت: دهشیت مرؤف خوابیت! گهرچی سهان خواشیان ههیه له میتولوزیاکانی یونانی بیریندا!

کاتیک پهنا دهبمه بهر قیلهی ئافرتهی پاکژ.. دهم بهتاقه خهندهیهک.. پردهبمهوه لهخۆشهویستی، کهچی دیویک دیت لهولاهه باسی خواو، دیویکی تر لهملاهه باسی نهزانی و درؤو تهعام بۆدهکن.. وادهزانی خهتای منه دیوهکان ژیان بهریاد دهکن!

من بابایهکم لهسروشتی خۆما کردهوهکانی خۆم دهبینم، ههست دهکم زور زحمهته مرؤف بتوانیت لهرؤژیکدا لهزام ونیشی کردهوهکانی دیوهکان دهریاز بیت.. بهتایهتی که ئافرته دهبینم خۆیم لیدهکات به دیوی سهگ وپشيله و بهراز شیوه! مان دهگرم.. خۆم دهشارمهوه، دهرسم.. دؤعا بانگ دهکم لینهپارمهوه تا دؤعا بهکم بۆبکات، تاپیس نهبم.

من تهنها پهنا بهریکم لهژوریکدا دهژیم، دهلیی لهفانووسیکی سیحریدا دهژیم.. تابتت قهبارهم بچوک و بچوکر دهیتتهوه.. دهرسم له پرديار نهمنم وژورهکه ههلملووشیت! ژورهکه دهمجویت، تغم ناکاتهوه! بووم به دوو بهشهوه! نیوم لهدهروهیهو نیوم له ژورهوه! گیانیشم له غهیا خهریکی تهماشا کردنی پهیکههکانی غهیه. سهیری پۆرتی بتهکان و فریشته بالشکاوهکان دهکم. بهلام که کهرامهتی پیردهبینم یام دیتتهوه، که دهفه رمویت: راست برؤ، راست بخؤ، راست بیریکههوه، راست بکه و بلن.. بهوشیوهیه ژیانته دهبووژیتتهوه، بهلای کهمهوه ژورهکهت بهزهیی پیتادا دیتتهوه و قوتت نادا!

من سهرسام نابم بهوهی کهدهیلیم، کهدهیکم، کهدهیخۆم.. بهلام سهرسام دهم کاتیک که فریشتهیهک دهبینم وورک دهریت.. تووره دهیت.. نایهویت فیریت، نایهویت خۆشهویستی مرؤف بیت.. شوو دهکات بهسهگ.. سهگ وگورگ و پشيله و بهراز دهپرستیت.. بیزاردهم کهدهبینم مهملهکهتیک رۆژ ههتا ئیواره دهوهرن.. سهگهکان تیایدا شهرم دهکن، دنووژینن، بهنووزهنووژ بهخاوهنهکانیان دهلین: تکایه کهمیک هیواش بووهرن، چونکه دلای فریشتهکانی دهروونمان رادهچهنیت!

من لهم ههژدهسالهی ژیانی ههندهرانما ههگیز بهچهپهی سهگ را نهپهپیوم لهخو، بهلکو لهوهپینی خاوهنهکانیان بیداربوومهتهوه و راجه نیوم.. لیره سهگ لهمرؤف هیمنتره.. بهکجار سهگیک شیت بوو، مندالیکي بهقهپال خوارد، وابزانم دوانزهسهگیان کوشته له تولهیدا! کهچی رۆژ نییه منداڵ نهکوژریت، نه میبست کهسینک دهنگی ههلبیریت بلیت: دهبی تاوانبار خوی سزای خوی ببات، دهن دهریت به خوراکي بهراز.

من که پیردهبینم، پینیده لیم کهی نهجاتم دهیت؟ کهی پنجهی عشق لهس دهکهمهوه؟ کهی رزگارم دهیت؟ باوهرم بهفیربوون نهماوه، وشهکانم قورسن، ئاوسن، مرؤقهکان تیی ناگهن! بهههه زمانیک دهویم، وادهزانی ورینه دهکم. تکا لهپیردهکهم بهشکوو بچیتته خویان تا نامۆژگاریان بکات.. تانهوان فیربکات نهک من.. بهلکو ئەوان ههلهن.. زمانی من پهتیو رهوايه، زمانی ویرنان وادو ئاکاره.. زمانی ئایینهکانه.. نازی فریشتهکانه، شهرمی خواکانه.

زمانی من نوری لئ دهپژیت، بۆنی بغوردی لئ دیت.. زمانی من زمانی ساوايهکه لهبار دهریت.

بەپير دەلېم برۆ بەوان بلن: من هېچ لەئيوە فېرنەبووم.. حاشا لەفېربونيش دەكەم.. من نامەوېت ديو فېرم بكات.. ديوەكانيش فېرناكەم گەر ئەيانەوېت.. من دەمەوې وئەهې فرېشتەكان وخواكان ومارياكان و مەسېحەكانى دەروونم بگېشم.. من دەمەوې سەرخەوېك لە عېشقا بشكېنم.. تەماشايەكى عەشەقەكان بگەم، هەليان بسەنگېنم، تابزانم تەندروستىي خەندەى عەشقى كئ دانەپزاوہ بە هەلمەتى شېرپەنجەو دەرد؟ كاتېك كەكات دەوەستېت.. منيش دەوەستم، كەمېك بېرلەكەرامەتى خۆم دەكەمەوہ.. تەپ وتۆزى ئەوورۆژە، ئەوكاتە، ئەو چركەيە لەعەشقى خۆم پاكژ دەكەمەوہ. تەماشاشا سزەكانى ديوپەرستەكان لەخۆم دەتەكېنم! لە خەونەكانمدا بە پېردەلېم: من زياترم نېيە بېلېم! ئەگەر جارېكى تر كات بووەستېت، بەپېرشاليار دەلېم: بېرت نەچېت.. ئەگەر لەناو دەروونى ديوەكاندا مرەم ياخود كوژرام، تكام وايە بگەن بە هەزاران لەتەوہ، هېنەمى ووشەكانى ناوقورئان، بەومەرجى ووشەكانى شەپوئەهرېمەن ووجەهەنەم و سزاو تۆبىە و جېهانو كفووتۆلەى تېادەربھېنن.. يان نابەشم بگەن وەك ژمارەى پېهەكانى ناوكتېبى پېرۆز، ناو رامايانا، ناو هەموو ناييەكان.. بەلام بېرتان نەچېت.. شەپبۆزى بگەن، واتە لەبېژنگى وېژدانى بەن!

شەپەكان لەناو ناييەكاندا لابەن.. زمانى ناييەكان پاك بشۆنەوہ و سەبجار تەعقىمى بگەن.. من بگەن بە پارچەى بچوك بەچوكەوہ، بمدەن بەمندا لانی جېهان، بمدەن بەراھىيەكان.. بلېن پېيان ئەوہ گوشت و خوئى ئەو خەندانەن كە لەناو تاندا تەنھا مرد! چونكە دەزانم من دەبېت بېنرېم. لەمس بگريم. بېستريم! چونكە من كلاوہ بابرووہەكانى مرۆفایەتېم گرتۆتەوہ.

ئەو شەوہ كە لەنارارات نوستم هەلەبووم بەھاوړېكەتم ووت: ئەگەر مرەم، لېرا بمنيژن. دەباوایە بگوتبا ئەگەر كوژرام لېرەدا لە بېستويەكەمى مانگى نازاردا تەرمەكەم لەسەر ئەم لووتكەيە دانېن.. چونكە نېشم پېيەتى، تەرمى خۆمە، كەس بۇى نېيە بەكارى بەرېت.

ئەو شەوہ كە پېرشاليار هات و تكاى لەمن كرد لە خەونمدا تا چېرۆكەكانى بۆ جېهان بگريەوہ.. من دلنيا نەبووم لەوہى كە دەوېرم خۆم لەقەرەى ئەم راستىيانە بەدم.. ھەر چىيەك دەكەم ناتوانم خۆم لەم راستىيانە كئىل بگەم.. خۆم كەردەكەم، هەلەدەكەم، برۆدەكەم كەچى سووېى نېيە، كەنېمەوہ ناو ژوورەكەم، دەچمەوہ ناو قاوگەكەى خۆم.. خۆم بسمېل دەكەم و ئەگەر بتوانم بنووم، دەنووم.. كەچى فلق مام پېرشاليار بېتەخەونم. بە وورېك وئېلحاحىكى مندا لانه دەفەر مووېت: ھاكورم چېت كرد؟ ئەگەرېش نا رۆژتاكو ئىوارە نادەنېشم لەناو ديوەكانى ئراوسېمدا، سەبرى ناسمان دەكەم، سەبرى ناسۆ.. منيش ھەروەكو ھەنېك لەخەلكى باوهرخۆشم، چاوهروانى ھاتنى پالەوانىك دەكەم.. پالەوانىكى بېتاو، خۆم گېلەكەم واى نېشان دەدم نەمدىوہو نايناسم!

ديوەكانيش مەكرم بەسەرنا دەكەن، بەھەلمدا دەبەن، دەرمەكەن لەسەر خوان ولەولاتی خوئيان.. دەرم دېنن لەدلى خوئيان. خەرىكم تووشى يەئس دەبم.. من بەو ديووانە ئاشنا نابم كە دلېان نېيە!

من تەنھا تابلۆيەكەم لەسەر شاپەرى لەقلەقى پېرۆز نووسراوم.. بەلام چاوى ديوەكان تېشك ناخوئېتەوہ! تابلۆكانى ووشەكانى من نايېنن. من پەنابەرىكم بەوای عەشقى خۆمدا وئلم. لەكروكى ماناكان لەنايك بووم، ھەرچىيەك دەلېم ووتارى وانەكانى ئاكارە بەرزەكانە.. ھەناسەى خواكانە.. چونكە خواوہندەكان، فرېشتەكان ھاوړېى گيانى مرۆفن.. چونكە خېرمەندىي ئېمە بوونى ئەوان پايەدار دەكات.. سرۆشى ئەوان گۆش دەكات.. ھەستى جوانى لەژياندا زامن دەكات.. ئەگەر مرۆف باوهرى خوئى وەكو كۆرپەيەكى نازدار بەخېو نەكات! بەچى دەتوانېت خزمەتى خوئى بكات؟ جوړېك لەمرۆف ھەن لەتاو ھەست نەكربن بەمانا دەكەوہ و يەزەى خوئيان.. دەروونى خوئيان دەكەزن، خوئيان زامدار دەكەن. خوئى لەخوئيان دېنن!

كەسانىك ھەن لەنىئوماندان گىيانى پەتەن، دىن و دەچن! ئىمە نازانين ئەوانە كىن، بۆيە دەبىت
لەھەردوورگەيەكنا مرؤف فيرى ريزلئان لەينگانە بىت. دەبىت فيرى بينين بىت. لەقەبارەو پانتايى
حورمەتى نەناسەكان بىروانىت. چونكە روانين وتەماشان گىيانى خۇشەويستى مرؤف وەكو گول ئا
دەدات.

من ھىچ شتىك ھىندەي تەماشان پىرپىز خۇم لەلا پىرؤز ناكات. من دەتوانم زەخىرەي گىيانى دەيان
سال خىر لەتەماشان رەزامەندى مندائىكنا بخەم.
من خىرم ھىندەي مندال خۇش دەويت، ھەزناكەم كەس خىر زویرىكات يان بىترسىنىت! من تابلۇيەكەم
لەتابلۇكان، پەيامىكەم پىيە مندالانەو جوان. ھەزەكەم فيرى تەماشان بن. تەماشان مندالانە. چونكە
خاوەند لای من گچكۆكەو نەشمىلانەو جوانە وەك مندال! نەرمونول و ناسك و بىخەوش لەگەردوونى مندا
چاوى ناوئە سەريەك، مشەي دىت و نووستووه، پەنجەگەرەي لەدەمناووه پەنجەي خۇي دەمژىت. بىرى
نايىك دەكات ئەويش. منىش لەخۆزگەمدا دەبم بەنايىك و باوكىكى پىرؤز بۇ خاوى پىرؤز. نازى
پىدەدەم بەپىي توانا خزمەتى دەكەم، تاگەرە بىت، تا لەسەريىي خۇي دەوہستىت! من خاكانى خۇم
خۇش دەويت. خۆزگە تۆش دەتوانى خاوەندت وەكو من خۇش بوويت!

من جياوانىيەكى ئەوتۆم نىيە لەگەل تۇا، بەلام بەش بەخۇم دەتوانم بلنم من رەنگى پىتەكان، گىيانى
پىتەكان دەبينم. ھەر وەھا خوا و خاكان ناپەرستم بەلكو گوش و پەرەردەيان دەكەم. فيريان دەكەم؛
ھاوہم و ھاوخەمىانم؛ چونكە ئىوہ تەنھايان دەكەن. منىش دووژمنى تەنھايى و تاك كرىنى ھەر بوويەكەم.
رپگە نادەم تەنھايى بەشى خاوەند بىت.

من زور ھەزم لەفتر بوونە، فير بوونى تەماشان. تەماشان جوانى، چى جوانىيەك؟ ئەوجوانىيەكى كە مرؤف
بەخۇي دەناسىنىت، فيرى دەكات خۇي بىينىت.

من بابايەكى جوان ناسم، لەوئەي ھەم و ھەست بەخۇم دەكەم سەرم لەجوانى دەسوورمىت، سەرم لەتەماشان
دەسوورمىت. كاتىك سەر دەكەم بەگەردوونى ھەر ئافرەتىكى جواندا، سەرم لەكەرەمەتى دروست بوون
دەسوورمىت! بەخۇم دەلنم: تۇ بلنئى خاكانىش عاشقى جوانى ئەوان نەبن؟ دەبىت بۇچى خاوەند
مرؤفى ھىندە جوان دروست كرىنىت؟

كاتىك لە بىخەوشىي مندائىك دەروانم خودى خاكانم لىدەبىت بە ساويلكەي بىخەوش. تىدەگەم كە شەر
ھەرگىز ناتوانىت سروشتى خىر بگورنيت. چونكە خىر لە مندال دەچىت، مندالىش لە خودى خاوەند.
ناچار دەچم بەگژى مەرگا. كاتىك لەخەونەكانمدا سەردانى مندالانى توش بوو بە شىرپەنجە دەكەم
لەخەستەخانەكانى جىھاندا، لەمەرگ توورە دەبم، بە مردن دەلنم: كى توى دروست كرد؟ بەنەخۇشى دەلنم
كى توى زان؟ ئەوانىش دەلن: ترس و درؤ، شەر و بووختان ھۆكارى مردن و گرقتەكانى مرؤف. ئەوان
خۇيان مەرگيان ناھىتاو خولقاندا!

مەرگ فەرموى: ئەگەر مرؤف جوان بلنئى، جوانكار بىت، جوان بىرېكاتەوہ. گرەو لە مردن دەباتەوہ،
نەمرى زامن دەكات، دەكات بە پلەكانى خاكان.

مرؤفەكان زور سەيرن! وادەزان تەنھا پىغەمبەرەكان خاوەنى كەرەمەت و پەيامن! بەلام من لەوئەي
بووم بە پەنابەر، تىگەيشتووم كە ھەر مرؤفنىك لە پىناوى ھىنانى پەيامىكنا لەنايىك دەبىت. ھەر مرؤفنىكى
خىرمەندىش پەيامبەرىكە بۇ خۇي.

ئەو منداڵى لەبار دەبریت، ئەوەش كە دووچارى دەردى كوشنده دەیت، ئەوەش كە خۆى دەكوژیت، ئەوانەى پى دەبن لەنەخۆشى و دەرد.. قورئان دەلیت سزایەكن باوانیان پى سزا دەبریت.. بەلام من دەلیم نا، وانیه.. ئەوان پەيامىكى تریان پیه!

ئەوان ویستی گەرانەویان هەیه هەرچى زووتر بۆ گەردوونىكى چاتر! ئەوانە پەشیمان لە هاتنیان بۆ ناو لەشكرگای ديوهكان، بۆ جەهە نەمىك كەژيان تاوى ناو بەویان. یاخوود خواو خواكان بیریان دەكەن! ئیمە نازانیان خواوند چۆن بیری دەكاتەوه. بەلام ئەوه خواوند نییه كە سزای منداڵ بە نەخۆشى و مەرگ دەدات.. نا، بەلكو نەخۆشى پەيامىكى ترو رزگار كەریكى تره. بەلام مەرگ شیتە .. هەندىكجار دەست لە كسانىك دەهوشیتیت كە شایەنى ئەوه نین! هەندىكجار مەرگ بە هەله دەست لە مرۆف دەهوشیتیت!

هەن لەناوماندا بەر لە لەناىك بوون، جنۆكەكان ناگیریان دەكەن.. یان ئەوان دەست درێژى دەكەنە سەر ناىكى مرۆف. بۆیه لە نیوماندا تووخى فرە پەگەز هەن.

هەر وهە لەناىكبون پشەى مرۆف و هەسارەكان وتەنات پشەى گەردوونەكانیشە! هەسارە هەیه كە لەناىك دەیت دەمریت.. بەلام مردنى ئاویتە بوونە لە قالیكى تریا! هەندىك هەسارەش هەن لەبار دەچن! ئیوه نازانن كە من پەنابەریكى بیولاتم، لەوتەى هەم پەنا دەبەم بەر جوانى، لەجوانیدا بەدواى خەندە لىكچووەكانى خۆمدا دەگەریم.. دەهەویت لەم ژيانەدا خەندەیهك ببینمەوه كە كوت و مت لەخەندەكانى خۆم دەچیت.

فیر بووم هەمیشە پەنابەر بم.. كە پەنا دەبەم بەر خاك، خاك پیم دەلیت: لەهەر سەرزەمینىكى ئەم گۆیەدا بژیت، مالى خۆتە، میوانى منیت.. كە پەنا دەبەم بەر جوانى، دەلیت: تەماشام بكە! خۆیم بۆ پروت دەكاتەوه، لەبەر دەمما سەمادەكات، سەیرم دەكات، بەزەبى پامدا دیتەوه. كە پەناش دەبەم بەر ژيان، بەرەو پروم نیت، بەرۆوه پیم دەلیت: ئەیهەرۆ خۆ هیشتا ماویت؟ چۆنە نەمردوویت؟ دەفەر موو كەمىك لەمندا بەهۆرەوه وسەر خەویك بشكینه! كە مرۆفنىكیش یان دیویك لیم دەپرسیت: ئەرى كاكە تو خەلكى كویت؟ لە بزیهكى برینداردا بە دوو لى دەفەر مووم: كوردوستان! زۆر شەرمەزار دەبم كاتىك كە پرسىارى دووهم لى دەكریت. كام كوردوستان؟ ئیتر كاتىك كە وهلام دەدەمەوه پى دەبم لە شەرمەزارى..

چونكە بەس و نەتاتوورك و شا و موكتەناو كەمالیست و بەعسى فاشیستم بیری دەكەویتەوه! سەعدى كورپى وهققاص دەبینم شمشیر دەنیتە سەر گەردنم و دەنەپنیت: دەبیت بە نیسلام یان سەرت بیری؟

منیش بەو دەفەر مووم: من پەيامەكانى ناھورامازا و زەدەشتم. یەكەم جارت نییه سەرم بیری. من لیت ناترسم. ئیتر بەزەبیم پى دەبیت لە ناسۆرو واز لەو ناخاوتەش دەهینم لەگەل بەرامبەر مەمدا و جگەرەیهك بە با دەلمم لە جياتى!

كاتىك هیچ دەست نەكەویت پەناى بۆ بەرم.. دەچم بەمیوانى ئەو ھاوپیانەى كە زۆر حەز دەكەن پەخنە لەجوانیم بگرن.. دەچم بەمیوانیان، لەبرى ئەوهى پەخنە لە باوهریان بگرم.. تەماشایان دەكەم.. لیبان دەبوورم.. نووبارە، سێبارە، دەیان وسەدان جار لیبوورن دەكەم بەتەماشایا ولەوان دەبوورم. هیندە لەوان دەبوورم تا ماندوو دەبم.

هەندىك جار مرۆفنىكى بیولات، بیئالا بیئاو دەبینم. لەگەردوونى ھونەردا، واتە بەغەبیا دیت و دەچیت.. كاتىك كە نیت، لەزیندانى گومانەكانتانا زنجیر بەند لەدەست و پى كراوه، چاوبەستان كر دووه و مەحكومتان كر دووه بە گومانەكانتان.. دەتانهویت ئەویش وەك خۆتان سست و لاوازو تەمبەل

فەرموۋى ئەم سىجىرى بىيىنە لە ووشەكان جوانتر نىين؟ فەرموۋم ئەوانىش كەرامەتى خۇيان ھەيە.. بەلام ھىشتا ھىچت بۇ باس ئەكرىووم. فەرموۋى: ئەۋەى لەۋايىدا بىيىت، ئەفسانەى دروست بوۋنى گىيانى من بوو لەۋكاتەدا كە لەتەنافەكانى جالجالۆكەى پىرۆز جيا بوۋىنەۋە.. ئەۋكاتە ھەردوكان لەناو تەنافى جالجالۆكەدا لە گەردووندا دەگەراين.. كاتىك كەسەرمان لەتەون دەرھىتا توانيمان بە ووشە زەرياو وىشكانى و دارستانەكان دروست بگەين، توانيمان ژيان بىخىشىن بە بەستەلەك.. بەستەلەك كەرامەتى ئىتمەيە.

فەرموۋم ئۇدىن، لەپاداشتى ئەم ووتانەدا منىش ئاۋازى ئۇدىن دا دەنىم... ئاۋازى ئۇدىن. من بابايەكم گوى لەسروشت دەگرم، بەزمانى ئۇدىن دەۋىم لە ھەيئەتى پەنابەرىمدا.

ھەژدەسالە زىندانم و ئىۋەكان خىسەم لى دەكەن، بەتەمان بىم بەوان! منىش بابايەكى ھونەرمدەنو ساكارم.. خۇم بە خەلكى ئەم سەر زەۋىيە دەزانم.. پەيامى ئىستاتىكام بىيە.. من قوۋتايى خورەى ئاۋو، دەنگى گفەى باو.. شەپۇل و ئاگروو ئاۋم.

من ھاوربى كۆترە سىبىيەكان و پەۋولە سىبىيەكان و ھەنگ و مېرولە سىبىيەكانم. من دەنگى نەبىستراۋى فەرموۋدى نامىين - م.. من بابايەكى ژيان بىنم.. دەزانم زانستى سەردەم تى ناگەم، بەلام باۋەر بە زانستى مۇلەق ناگەم.

من پەنابەرىكى بى ۋولات و بى ئالو بى كەسم.. لە خەۋنەكانم جيا نەبەۋە.. دەترسم باسى زانستى خامۇشتان بۇ بگەم. بەلام ئىستا لە خەلۋەتتىكى كوشندەدا.. بە ۋاى پارچەكانى خۇمدا وىلم.. سەيرى ھەر جوانىك دەكەم سەگم نىشان دەدا.. سەگ دەپەرسىتت.. لە تاو سەگ پەرسىتى كەس ئاگاي لە كەس نىيە! منىش ماندوو شەكەت چاۋى كزم دەگرم نىكاكان.. سەيرى قولايى جوانىيەكان دەكەم.. تىناگەم بۇچى ئەۋ ھەموو مرقۇقەنە تەنھان! تى ناگەم بۇچى خۇيان دەكوژن! بۇ كەس كەسى خۇش ناۋىت! من لىتان تى ناگەم.. چاتر ۋايە گوى لە تىكاكانم بگرن.

من نمايندەى مېرولەكان و خۋاكان و گىانەكانى مەملەكەتى جوانىيىم.. بە كەشتىيەكەى نوح بەناو گەردووندا دەگەرىم.. تەماشاي جوان و جوانى دەكەم.. جوانىيەكانتان دەبىنم.. كەم ھەن لەناۋاتاندا جوانى پارىزراۋ بىت، يان ئەدزرايىت لى! ھەن دەگمەنن لە ناۋاتاندا.. لە توخمىكى پىرۆز دەچن.. بەلام لە يادىان چوۋەتەۋە كە پىرۆزن.

ھىندە جوانن نەبىتەۋە.. لە خوۋىى حەزەرتى ماريكان دەچن.. دىن و دەچن، لە چوار دەورم بالە فرى دەكەن.. تىكايە فىرى سەگ پەرسىتى مەبن.. خۇ منىش سەگم خۇش دەۋىت.

مېرولەكان بە دەنگىكى گرى كۆرال خويندىان.. ئاۋازى ئۇدىن و نامىين.. نامىين و ئۇدىين. مېرولەيەكى زۇر بچووك ھاتە خەۋم، بە چپە پىي فەرموۋم: لەمەۋوا باسى ھەست كرىن بە كەمى بۇ من مەكە.. ھەست بە كەمى كرىن مەرتەبەيەكە مرقۇف لە ۋاى تەمەنىك يان ۋازى لىندەھىنىت يان نووچارى دەبىت.

مېرولەيەكى تر فەرموۋى: مرقۇف كۆمەلىك قۇناغ دەبىت، لەژياندا دەبىت بە ھەر شتىك.. نا جۆرتىن بوون و گۇران ئەۋەيە كە مرقۇف بىت بە ئىو. جا ھەستكرىن بە كەمى ناجۆرتىر نىيە لە بوون بە دىۋ! چونكە زوربەى دىۋەكان بى ھەستن: توورە نابن، مان ناگرن، غەم ناخۇن: كەچى غەم دايان دەرزىنىت.

تاپتۇرى دىيى

لېتتان تىككەنچىت خەلكىنە من چىرۆك خوانم. من لەپەرستگای تۇدا دانىشتووم. بەھەلە لىم تىمەگە!
بەھەلە فېرمەبە، كەمن دەلىم مەرۇف، باسى فەزىلەت وچاكەى مەرۇف دەكەين! چونكە مەرۇفى رەسەن نايىت
بە دىئو. كاتىك كە دەلىم دىئو مەبەستم لە دىئو، مەبەستم لە ھەموومرۇفنىك نىيە: مەبەست لەوانەن كە لەم
ژيانەدا و لە ژيانى بەرىدا تەنھا شەپو بەلكارى كردهويانە. چونكە دىئوھەكان زۆر بوون لەناوماندا. من
ناتوانم مندالىكى بى گەرىو مەرۇفنىكى شەرخواز وەك و يەك پىناسە بەكم. چونكە ئامانجى مەرۇف
بەرەوان نىيە بە شەپو خراپەو وىرانكارى. ئەوانە دىئون كە ئەو كارە دەكەن.
مەبەستم لە دىئوپەرستىش نىيە. چونكە دىئو پەرستەكان مەرۇفە نادلىنباكان و ترستوكەكانن. ئەوانەن كە لە
پىناوى مانەوھى خۇياندا دەبن بە كۆيلەى دىئوھەكان: جا تىاندا ھەن دەزانن چى دەكەن: زوربەيان نازانن
چى دەكەن، چونكە بى مىشك و تەفرەخۇرن. بەلام دىئوھەكان بە دە سەر يەك چاويان ھەيە، ئەوان كۆيىرن
وجوانى نايىنن. بەلام بەو تاكە چاوە كە ھىندەى باوھىنىك گەورەيە، كۆى دىئوپىھەكان دەيىنن، تەنھا
دىئوپى نەك جوانى! سروسىتياپ پەرەنەخۇشى وەرد، بەغىلن، رىق ئەستوررو تۆلە خوازن.
بەتەماشاكانيان دەررونى خەلكى پىس دەكەن، نەخۇشى ئاشناى دەررون دەكەن. خوا لاماندا لەبەلاو
بوغزى ئەوان!

چونكە دىئوھەكان مەخلوقاتىكەن لەناو مەرۇفدا دەژىن. بچوكن، گەورەشن. بەلام خۇيان گەورە تر
دەيىنن. دىئوھەكان ناشىرىن وروورەشن. چونكە نزن، مالى ھەژاران دەزن. ئەوان دلىان نىيە بۇيە دل
دەزن. دەسووتىنن و قات وقر دەكەن وەك پاگاشۇرا لە وولاتى پرواندا. وەك سەددام و جاشەكانى
بەس و فارس و توورك كە سەرى مندالى كورد و مەسىحى و ئەرمەن و ئاشوورى دەبىرن. ئايا ئەمانە
دىئو نىيىن كە بە ناھەق كۆ كۆزى دەكەن؟
زۆرخۇرن، لەترسا دلەكان دەخۇن، زۆردەخۇن. دەيانەويىت ھەموو دنيا بخۇن، تابژىن ونەمر بن.
لەمەرگ زۆر دەترسن! دىئوھەكان نەرىتياپ نىيە، دەچن نەرىت بە مىللەتى لە غەيرى خۇيان دەفرۇشن!
ئابرويان نىيەو ئابروى خەلك دەزن. كەلتورىيان نىيە و كەلتورى مىللەتان دەزن! دەچن وەكوبەراز
سواری دايكى خۇيان دەبن. بىشەرەف و بىنناموسن. ولاتان ناگىر دەكەن، خۇيان بە رابەر دەزانن!
ئەوان لەپىناوى ئامانج و بەرژەوھندىي خۇياندا سەرى ھەزاران مندا ل دەبىرن. رازى نابن بە ھىچ: خۇ
ئەگەر بىت و چاوى خۇتياپ پى بەدەيت: داواى سەرو دەم و چوارپەلت لى دەكەن: دۇستن كاتىك كە نيازى
خراپە لە دل دەگرن. ئەوان خوا دىرووستى نەكرىون: ھەن لە نىوان مەرۇفەكاندا دەستكرى خاوەند نىن:
بەلكو نمونەيەكى راستى شەيتانن و ئەو ئەوانى بۇ لەناوبرىنى جوانى ناھىناوھ: تا دژايەتى خاوەندى
پى بكات. بۇيە دەلىم خاكان زۆرن: چونكە خاوەند بە تەنھا بەو ھەموو شەپانە ناوپىرىت كە شەيتانەكان
بەپراى دەكەن. ئەوان لەسەر نەوت و تووتن و شەكرو رۇن و ئاوشەپ دەكەن. گەر ھىچيان دەست
نەكەويت، دەچن بە گزى خۇياندا: چونكە شەپ سروسىتياپە.
وادەزانن وولات بەرىئوھ دەبن، وادەزانن لەسپاسەت تىدەگەن. كەچى بۇنى زەھرى مار لە قەپۇزىان دىت.
لەترساندا رىن، چونكە زۆرن، بە تايەفە پىكەوھ دەژىن، بەنھىنى سواری يەكترى دەبن. خەلك وخوا
دەكوژن، مندالى سەر بىشكە سەردەبىرن، ئافرەت ئەتك دەكەن، تاوانەكانيان بەسەرىكەترىدا دەھىنن.

بیتاوان دموکوزن، سزای ددهن.. چاوی دهر پینن.. ئەتکیان دکهکن. زمان و دەست و سه‌ری خه‌لک به ناری خواوه ده‌پن.. شهرم ناکهکن.. چونکه قینیان له ئابروومهندی و جوانی پیروزییه.

ئهو دیوانه چونکه زۆرن.. بوینن. ئەگه‌رنا برۆ یه‌کیکیان ته‌نها بکه، بیخه‌وینه (ئه‌گه‌ر خه‌وی لیکه‌وت)، ئینجا له‌خه‌و هه‌ل‌سیسته! بزانه چهند ترسنۆک و بچکۆله‌و که‌ره.. ده‌بینیت له‌ترسا راده‌چهنی و که‌ره‌کی به‌ده‌وری خۆیدا هه‌ل‌ده‌تیزینیت، شه‌ق ده‌هاوینت، ده‌می پیسه، هه‌رچه‌ند ده‌وه‌ریت، گیانئیکی شه‌ر ده‌زیت.. به‌لێ، که ده‌وه‌ریت گیانه‌کانی شه‌ر ده‌زینیت.. ئیستا بزانه من باسی چی مه‌خلوقیک ده‌که‌م!

دیوه‌کان، که ده‌م به‌جینۆ ده‌که‌نه‌وه و تووره‌ ده‌بن، ئیو ده‌ر ده‌په‌رینن.. شه‌ق له‌قنی خۆیان هه‌ل‌ده‌دن که ده‌رۆن.. نه‌خۆشی له‌پاشه‌لیان ده‌وه‌ریت.. نه‌خۆشییه‌کانی هه‌موو به‌شهریه‌ت له‌وانه‌وه له‌دایک ده‌ییت! بزانه چی ده‌فه‌رمووم.. ته‌نانه‌ت ئه‌وان بوون که مردنیان هه‌تایه‌ سه‌رزه‌وی.. چونکه مردن بوونی نه‌بوو.. سه‌رده‌مانی هه‌بوو، که ژیان وه‌ستا بووتیایدا.. مرۆقه‌کان نه‌مربوون.. که گیانه‌کانی شه‌ر له‌سه‌رده‌می ئاده‌ما دابه‌زین و له‌دایک بوون.. ئەم دیوانه‌ی ئه‌مرۆ هه‌شتا له‌دایک نه‌بوو بوون! چونکه له‌دلی شه‌رپا دیوه‌کان له‌ناو مرۆفدا ده‌ژیان.. که بوونه‌ته سه‌به‌بکاري مردن و نه‌خۆشی و پیری!

بووبا تا نه‌مرد تینه‌گه‌یی.. بووبا به‌ بیناوه‌ری مرد.. به‌لکو من ده‌زانم ئه‌و خۆی کوشه‌ت تاباوه‌ر بکات.. به‌وه‌ی که خواشه‌ر دروست ناکات.. بووبا چونکه گومرا بوو، نه‌ی ده‌زانی که هه‌زی بوونه‌وه‌ر له‌میشکی مرۆفدايه.. میشکی مرۆف له‌گیانیدا، گیانی مرۆف له‌ده‌نگدا، گیانی ده‌نگیش هه‌ستیکي په‌تییه، ده‌نگه شه‌ر هه‌ینه‌ره‌کان شه‌ر و نه‌خۆشی و مردن و پیری دووچارای بوون ده‌که‌کن. به‌لام ده‌نگه پیروزه‌کان ئامیین ده‌چنن. ئایا ده‌زانیت که ژیان له‌و ساته‌دا به‌رینی په‌یدا ده‌کات که گیان پشوو ده‌دات؟ که گیان ته‌وه‌ری له‌ش ده‌بریت و ده‌ربازی ده‌ییت؟ ئایا ده‌زانیت که گه‌وره‌ترین سه‌رمایه‌ی مرۆف مه‌رگه، مه‌رگ؟ چونکه ته‌نها ئه‌و ریگه‌کانی هه‌میشه‌یی ده‌ناسیت و چراکاتی نه‌جات له‌ ده‌ستی ئه‌وانه‌یه. به‌لام وانه‌زانی مه‌رگ ریگه ده‌دات به‌ دیو تا زه‌فه‌ر به‌ ژیانی هه‌میشه‌یی به‌ریت! نا؛ به‌لکو مه‌رگ زۆر ووریا به‌ له‌ دووپاتکردنه‌وه‌ی ئه‌و دیوانه له‌ ژیاندا تا به‌ کرده‌وه‌کانی خۆیان جه‌زایان بداته‌وه. چونکه کرده‌وه‌کانی ئیو هه‌میشه بوونی ئه‌وان زمان ده‌که‌کن؛ ئه‌وان ده‌بن به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن. ئیستا بزانه بۆچی هه‌موو ئایینه‌کان ده‌لێن **مرۆمه‌که‌ن**، دزی مه‌که‌ن، شه‌ر مه‌که‌ن.. تووره مه‌بن به‌خۆپایی و له‌ خۆپایی!

چونکه ده‌زانن که مرۆف زۆر ئازایه، زۆر پیروزه، مه‌زنه.. ئەگه‌ر بیته‌ و شه‌ر نه‌بیته.. مرۆف به‌نه‌مری ده‌کات. دیوه‌کان به‌درۆکانیان، به‌ره‌فتاری شه‌ریان، به‌ سه‌روشتی دزیویان نایه‌لن مرۆف پینگات.. ئهو دیوانه سیاسین.. سیاسه‌تمه‌دارانی جیهان، هه‌موو جیهان.. ئه‌وان به‌هه‌له‌ له‌دایک نابن چونکه ئه‌وانه هه‌موو چرکه‌یه‌ک ده‌مرن وزیندوو ده‌بنه‌وه.. نه‌وسیا سییانه له‌ژیاندا مردن و ده‌رد و نه‌خۆشی بلاو ده‌که‌نه‌وه، بۆیه زۆر ده‌بن، زۆرن.. چونکه ده‌یانه‌ویت مرۆفایه‌تی قه‌یه‌تی قه‌یه‌تی تافه‌ریای گه‌یشتن به‌نه‌جات و ئازایی نه‌که‌ون. چونکه دیوه‌کان ده‌زانن ئەگه‌ر ریگه به‌وه‌ بدن، ئه‌وامرۆف ئازاد ده‌ییت، ئه‌وسا ئه‌وانیش ده‌مرن!

چونکه دیو بوونه‌وه‌ریگه له ئازایی ده‌ترسیت.

ده‌زانن ئازایی مه‌رگی ئه‌وان زمان ده‌کات بۆیه ئه‌و دیوانه نامرن، چونکه به‌ تاکه درۆیه‌ک به‌ تیه‌ه‌ژانیدنیکی دیویکی وەک خۆی لێ ده‌زیت! ئیستا منی چیرۆکخووان وه‌لامی پرسیاره‌کانی زاناکانی سه‌رده‌م و وه‌لامی پرسیاره‌کانی بووبا و زه‌رده‌شت ده‌ده‌مه‌وه، ده‌لێم دیو، به‌درۆکانی، به‌تووریه‌ی، به‌جینۆ شه‌ر و مردن و نه‌خۆشی و پیری دروسته‌ده‌کات، له‌مرۆفدا دروستی ده‌کات. نازانم چهند باوه‌رته‌ پیم هه‌یه؟

ھېچ خاۋەندىك دىۋى دروست نەكرىدۇ، چاك بزانن، مرۇف خۇى خۇدى خۇى دروست كرىدۇ، دەپت بېتت بە خىرىكى مۇتلەق.. بىنگومانم لەھى كە مرۇف خۇى خۇى دروست كرىدۇ. دىۋەكان لەدسەلاتى مرۇف بەئاگان، دەزانن كە مرۇف سەردەمانىك لەمەۋىتت خاۋاكانيان ناھىئا! بەلام لەبىريان براۋەتەۋە.. مرۇف لەگەۋرىمى دەسەلاتى كەم كراۋەتەۋە! تەنانت مرۇف بالەكانىشى لى سەندراۋەتەۋە. بۇيە ھەن لەناۋماندا بوون بە دىۋ.. ھەندىك لە مرۇفەكان لە بىر زەماندا بوون بە دىۋ، بە بەراز، بە مەيموون.

بەناخەۋە مرۇف بوو كە بە كرىدەۋەكانى شەيتان و دىۋى دروستكرىد لەراستىدا، خاۋاكان نەبوون! ھەموونايىن و باۋەرەكان دەپتت كرىنوش بۇنەم راستىيە بەرن، كە خاۋاكان جگە لە جوانى و باۋەر و نازانى ھېچى تر نىن.

بەكەم جار كە مرۇف فىرى ررۇ بوو، لە درۇكان شەرى دروست كرىد، شەرمىن ونەخۇشى وپىرى.. بىرتان نەچىت، خاۋەند نە دىۋو نە ئەھرىمەنى دروست كرىدۇ. بەلام مرۇف، مرۇفى رەسەن دەستكرى خاۋان. ئەمەتان لە بىر نەچىت!

مرۇف، ئەم گۇيە، ئەم زىانە، ئەم زەۋىيەى دروستكرىدۇ.. مەبەست لەروستبوونىشى شاينى باسە، چونكە مرۇف ئەم ھەمووتوانايە بەكار دەبات لەپىناۋى ئەۋەنا بەنازادى بگات، بەخاۋاكات، بۇيە زەۋىي دروستكرىد، بەناخەۋە مرۇف دوايى تەقەلاكانى دۇراند.. دىۋى دەسەلاتى سىياسىي ناھىئا.. وايزانى بەۋە دەكات بەخاۋا بت و خاۋاكانىش دەۋزىتەۋە! مرۇف بە ناھىئانى ررۇ، پىشەى خاۋاكانى لە دەروونى خۇيدا ھەلكىشا. بۇيە مرۇف ھەندىكيان كە بوون بە دىۋ.. بەدرۇكانىان خاۋاكانى ناۋ دەروونى خۇيان قاۋ ناۋ دۇراندىان.. توۋرەبوون .. دەميان پىس بوو، فىرى رشتتى خۇين بوون ! سىياسىيەكان، واتە دىۋەكان، ھىشتا لە زۇرۋوونان.. دەبينن چى بە جىھان دەكەن؟ ئىتر باسى خاۋى چى بۇمن دەكەن؟ ئەى دىۋەكان!

ئىۋە ھىشتا كەرامەتى خۇتان نەبىنۋە، چۇن دەتوانن باسى گەپشتن بەخاۋاكەن؟ ئىۋە ھىشتا بەناشكرا بە بەرچاۋى ھەمووجىھانەۋە ررۇدەكەن و مرۇفى دەبەنگىش چەپلەتان بۇلئىدەن؟! ئىتر باسى چىتان بۇبگەم؟ نازانم، ھەرچىيەك دەبينم ررۇ دەكات، بەررۇ دەخوات، بەررۇ كار دەكات، بەررۇ دەۋىت.. بەررۇ وپنە دەكىشيت دەنووسىت، ئابروۋى ووشەى راستگۇدەبات.. ھەرچىيەك دەبينم پىرە لەررۇ، منىشتان پىر كرىدۇۋە لە ترس، لەتاۋا خۇم دەشارمەۋە لەمرۇفى بىۋ پەرىست.. مرۇفەكان تۋاناي بىننى يەكتىريان نەماۋە.. چونكە دەسەلاتى دىۋەكان لە نىكاكانى يەكتىرىدا دەبينن. مرۇفى رەسەن كەسپكە كە دەتوانىت دىۋەكان بىننىت. مندا ئەۋ كارەى چاتر لەدەست دىت: چونكە چاكتىر دەبىننىت.

بەترسەۋە سەيرى ئافرەت و جوانى دەكەم لە ھەستكرىن بەكەمىياندا! دەيانەۋىت من فىرى ررۇبەكەن! ھىندە ئەحمەقن نازانن من جەھەننەم ناگىرساندۇۋە بۇ باسى ناچۇر، بۇ تەماشاي بەراز، بۇ رقى ئەھرىمەن.. من ھەرقىاي ئەۋەدەكەۋم تەپوتۇزى رەكانتان لەخۇم بئەكىنم! وا دەزانن من پىتان ناۋىرېم؟ راستە بۇئەۋە دەستم بەردەستتان نەكەۋىت، لىتان ناكەۋم، ھەۋل دەدەم دوۋرە پەرىز بىم.. بەلام بە رەفتارو بەتەماشا فىرتان دەكەم.

دىۋەكانى دەۋرۋەرم ترسنۇك و بايى ۋەھلپەرىست و خۇپەرىست و ئەھرىمەن.. دەپت ناۋەرى بكرىن! نايىت تازەبەتازە پەرداخى شەرابى ھىتلەر مەزات بگەن، بەملىۋىنك بىفرۇشن.. ئەى ناۋەشىن گەلى رۇژئاۋا ئىۋە لە دىۋەھىتلەر - ھىچ فىرنەبوون. دىۋەكان بەبى شەرى ھەلناكەن! وا دەزانن بەۋە مرۇف سەردەخەن گەر مىللەتان و باۋەر و ئايىنى گەلانى رۇژھەلات لە ناۋبەرن، پاش ئەۋەى كە نىزيان كرىد، كە

درۆیان کرد به کەلتووری پوڤه‌ه‌لات، که خویڤن پزانندیان کرد به‌خوو، که شه‌ریان خولقاند، که مه‌سیحیان کرده خوراکی بیوه‌کان! هه‌ندیک له مرۆف سروشتی خویان وون کردوو له‌رۆو شه‌رو تووریه‌یی و ته‌عادا. بوون به دیوی گیل و نه‌زان. هونه‌رمه‌نده‌کانتان کارگه‌ی چه‌کی بق و کینه‌و نوژمنایه‌تی خرۆشانن!

ئاخر چۆن ده‌بیت به‌ناوی ئازایی راده‌ربینه‌وه پیغه‌مبه‌ریک سووک بکریت؟ چۆن ده‌بیت مرۆف ریگه به‌خۆی بدات پیغه‌مبه‌ریک بزۆو نیشان بدات؟ یان له‌ناو په‌رستگاو که‌نیسه‌دا زینا بکات؟ یان به‌ناوی ئایینه‌وه سه‌ربیریت ومالی لێقه‌وماوان داگیر بکات؟

من سه‌رمکرد به‌پوڤه‌نامه‌کانی زووریه‌ی دورگه‌کاندا، هیجیان نووسراویکیان بۆ بلاو نه‌کریمه‌وه، چونکه ریگیان نه‌ام له‌جوانی بدویم. گه‌لی ولاتی هه‌ستکردن به‌که‌می باسی زه‌بر پیکه‌وتنی کەلتووورو سه‌نمه‌ی کەلتووورو جیاوازی کەلتووورم بۆ ده‌کن. واده‌زانن کەلتووور ده‌ست و قاچی هه‌یه! له‌وته‌ی له‌ پوڤه‌ه‌لات ده‌ژیم له‌بوغزی کەلتوووریان تیناگه‌م! شانازی به‌ بازراگانی کۆیله‌وه ده‌کن، شانازی به‌ هیتله‌رو نه‌هریمه‌ن و به‌رازو فیتنه‌وه ده‌کن. ئافره‌ت ده‌کن به‌قاجبه‌یه‌کی نه‌خۆش، ده‌یکه‌ن به‌چه‌کێکی کوشنده‌ و به‌جیهاندا بلاوی ده‌که‌نه‌وه. مرۆف ده‌کن به‌ دیویکی ترسنۆک، شیر به‌مناله‌کانیان ناده‌ن. هه‌رچی خواپینی ناخۆش بیت ده‌یکه‌ن. منداڵ له‌نایک ده‌کن، منداڵ ده‌کن به‌ دوژمنی باوان، سوومه‌ی باوک ده‌شێوین. شه‌رم له‌ هیچ ناکه‌ن. به‌ هه‌زار ده‌ست چه‌ک دروست ده‌کن و ده‌یفروشن، که‌چی له‌ولاشه‌وه خویان له‌قوربانیه‌کانی جه‌نگه‌کان ده‌کن به‌ نایک و باوک و دیوی به‌زه‌یی و چه‌قه‌ره‌ست! هه‌له‌ده‌کوته‌ سه‌ر که‌رامه‌تی منداڵه‌کانی خویان. سواری به‌راز ده‌بن. جیهان توور ده‌کن، واده‌زانن به‌ ئاگرو باو ده‌ریاو سروشت ده‌وێرن!

واده‌زانن ده‌توانن نه‌فریقاو پوڤه‌ه‌لات بکه‌ن به‌ مریدوخانه. واده‌زانن ئازادی بریتیه‌ له‌وه‌ی مرۆف بیته به‌ قاجبه‌یه‌کی بیئا بروو بیکه‌رامه‌ت، به‌کالای هه‌رزانی ده‌ستی هه‌رکه‌سیک. بۆیه‌ من هیچ له‌وانه‌وه‌ فێر نه‌بووم. شانازی به‌کەلتوووری مل هورو داگیرکەرو په‌گه‌ز په‌رسته‌وه ناکه‌م. کەلتوووری وه‌حشییه‌ت و سادیزم خۆش ناوێت!

کەلتووور که‌ نه‌خۆش که‌وت. پیرده‌بیت، ده‌مریت، باوه‌ری به‌ر له‌مردن له‌ناو ده‌چیت. کەلتووور ناییت و هه‌ا بیت. گوی تیبیت نه‌وه‌کەلتوووری که‌من فێرده‌کات قیز له‌ جوانیه‌کانیان بکه‌مه‌وه. که ئافره‌ت ده‌کات به‌ قاجبه‌یه‌کی ناوگه‌ل بۆگه‌نی نه‌خۆشی سه‌ر شه‌قامه‌کان! نامه‌وێت نه‌وه‌ کەلتوووری تیایدا پیغه‌مبه‌ره‌کان به‌خا‌جا هه‌له‌ده‌واسیت، ماریاکان سووک ده‌کات! منداڵ له‌باوان ده‌کات و مرۆف ده‌کات به‌سه‌گی هارو سه‌گ په‌رست. نامه‌وێت نه‌وه‌ کەلتوووری که‌ منداڵ ناچار ده‌کات له‌ باوانی خۆی بیته‌ ده‌م و به‌وان بلێت: ده‌مت داخه‌ گوویسه‌گ! نامه‌وێت هیچی ترتان لێوه‌ فێر بم، کاتیک که‌ کەلتوووری منتان قه‌ده‌غه‌ کردوو له‌ خۆتان.

من هونه‌رمه‌ندیکم شانازی به‌ په‌یامی خه‌ونه‌کانمه‌وه ده‌که‌م. واده‌زانن ناتوانم فێرتان بکه‌م. نه‌وه‌کەلتوووری نه‌توانیت هیچ فێری من بکات. فێری ده‌که‌م گه‌ر ناوای بکات. هاتوووم به‌ دیوه‌کانتان ده‌لێم: ئێوه‌ نه‌خۆشن! ئێوه‌ نه‌زمه‌ی ئاکارو نه‌زمه‌ی کەلتووورو نه‌زمه‌ی باوه‌رتان هه‌یه. ئێوه‌ بوون به‌دیو، دیوه‌کانتان سروشتی ژیان ده‌شێوینیت، به‌سته‌له‌که‌کان ده‌روخینیت، کرده‌وه‌کانتان گه‌نده‌لن. ئێوه‌ مایه‌ی شانازی من نیین. چونکه ژیان تووریه‌یه‌ لێتان.

زل ھېزە ھەشت سەرەكان لە پېناوئى كالآكانياندا مرۇقايەتى وەكو مېش قېدەكەن. لە پېناوئى بازارەكانياندا بەھەزار زمان بوختان دەكەن. ھىندە نەخۇش نازانن چى دەكەن. بەھەزار دەست دەروخىنن و بەدەستىك بىياتدەنن!

مېرولەكان فەرموويان: دىوھكان لە زۇربووندا لەناو دەچن. شەرەكان دەچنەوہ يەك، بە يارىدە دانى يەكتىرى يەكتىرى قې دەكەن. دىوھكان ناتوانن سووبمەندانە ژيان بەكار بەرن. باكان، شەپۆلەكان، ئاگرەكان، زەمىن توورەن لە دىوھكان. چونكە ھەندىك لە شەيتانەكان - دىو لە شىوہى مرۇقنا زۇر دەكەن لە ناوماندا. مرۇق تىكەلاو بوو! كاتىك دىت كە مرۇقەكان گشتيان دووچارى تەنھايى دەبن: دەترسن و لەسىنەرى خۇيان ھەللىن: لەپر نەخۇش دەكەن: لە پر دەمرن. ئەوجا تۇفانىك دىت، تۇفانىك كە كەس چاوەروانى ناكات! كاتىك دىت كە زلھىزەكان مافەكانى زاگرۇس پىشپىل دەكەن و مرۇقەكان دەكەن بە ژىر ناوہوہ بۇ بەرژەوہندى خۇيان. كاتىك كە مرۇق لەسەر قومىك ناو شەر دەكات. تۇفان توورە دەبىت. ئەوسا بە شەق بەر دەبىتە وىزەى بەستەلەكەكان. ئەوسا مرۇقىكى بى ناو وى و لات و ئالا دەر دەپەرىت. كەس باوہر بە ووتەكان و فەرموودەكانى ناكات. ئەو دەلىت: من بەزەبىم بە جىھاندا نايەتەوہ. چونكە نۇعاتان بەرباران كرد، چونكە مرۇقەكانى زاگرۇس لە پېناوئى پاراستنى كەلتوورى نوح نا گر لەخۇيان بەر دەبن. چونكە ئافرەتانى كورد خۇيان دەكەن بە مەشخەل بۇ يادى نەورۇز، بۇ سەرفرازى نوح و ئىبراھىم و زەردەشت.

ئاپتۇرى ئەسكەندەر

بىئولات و بىئالا مرۇقىكى زۇر سەيرە! ھەموو بوورجەكان لەسەرى ئەوفا دەبىنرەت. كاتىك كە كات دەوہستىت، لەسەرى ئەوفا ھەموو شتىك دەبىنرەت. بىننم ئەسكەندەرى مەزن لەشىوہى بوورجى دوانەنا

هه‌میشه‌یی. گیانه فیداکاره‌کان: ئەوانە‌ی وە‌ک دۆ‌عا، وە‌ک مە‌زلووم بو‌خان (زیندانییە‌کی کورد که له‌تاو ئە‌شکە‌نجە‌ی دێ‌وه‌کانی توورک، له‌ زیندانا، له‌ رۆ‌ژی نە‌ورۆ‌زا گ‌ر له‌ خۆ‌ی بە‌ر دە‌بات، تا که‌رامە‌تی با‌وه‌پیی نیشیمانیی خۆ‌ی بکات بە‌ گە‌نجینه‌ی با‌وه‌ر بۆ نە‌وه‌کانی دا‌هاتووی کورد، وە‌ک ئاشتی سە‌روەر (کچە‌ کوردی‌کی پیرۆ‌زه که له‌ پینا‌وی با‌وه‌ری نیشیمانییدا به‌ دە‌ستی نامۆ‌زای خۆ‌ی به‌ حە‌فتاو دوو گووله‌ دە‌کوژێ‌ت) وە‌ک زە‌کییە‌ ئە‌لخان (کچە‌ کوردی‌کی پیرۆ‌زی می‌للە‌ت پە‌روەرە که له‌ دیاربه‌کر به‌ گ‌ر له‌خۆ‌به‌ردان مافی ئاهه‌نگی نە‌ورۆ‌ز زامن دە‌کات و دێ‌وه‌کانی توورک فێ‌ر دە‌کات که ناتوانن پ‌یگ‌ری له‌ هە‌ستی وولات پە‌روە‌ری بگ‌رن) و هە‌زاران م‌رۆ‌فی ئە‌نفال ک‌راو، هە‌زاران گیانی به‌ ناهە‌ق سە‌ر‌ق‌رت‌ک‌راو دە‌بن به‌ دوو‌کە‌ل، ئاسمانە‌کان پ‌ر دە‌کە‌ن له‌ دادی تۆ‌له‌، ئە‌وانە‌ خوا‌کانی حە‌ز‌رە‌تی نوحن. نوح گیانی م‌رۆ‌فی خۆ‌به‌خت‌ک‌ەر دە‌پە‌رس‌تێ‌ت. چونکه م‌رۆ‌ف پ‌یرۆ‌ز‌ترین گە‌نجی بوونه‌و‌ەرە. تا ئە‌و کاتە‌ی م‌رۆ‌ف‌یک به‌ ناهە‌قی مافی ژ‌یانی لێ‌ زه‌ووت دە‌ک‌رێ‌ت، شوینە‌واری دێ‌و له‌نا‌واماندا هەر دە‌م‌پ‌ێ‌ت. ترس نایه‌لێ‌ت به‌ کە‌مال بگ‌ین. م‌ی‌روله‌یه‌کی تر فە‌رمو‌وی: حە‌ز‌رە‌تی نوح تۆ‌له‌سین ن‌ی‌ه. یه‌کی‌کی تر فە‌رمو‌وی: **بوونه‌و‌ەر و س‌روشت س‌ی گە‌نج یان س‌ی جە‌وه‌ر له‌ س‌روشتی م‌رۆ‌ف هه‌میشه‌ دە‌پارێ‌زێ‌ت: ک‌رد‌وه‌کانی، خه‌ونه‌کانی، گیانی. به‌م س‌ی جە‌وه‌ره کاره‌ساته‌کان تۆ‌له‌و پاداشته‌کانی م‌رۆ‌ف دووپات ده‌کە‌نه‌وه. ئە‌وه‌ی گیانی‌کی ب‌ج تاوانی کوشت، وە‌ک ئە‌وه وایه‌ خوا‌ه‌ندی خۆ‌ی بکوژێ‌ت. م‌ی‌روله‌کان ی‌نکه‌وه فە‌رمو‌ویان: ئامین.**

ئاپۆ‌ی م‌رۆ‌ف

م‌رۆ‌ف بوونه‌و‌ه‌ری‌کی زۆ‌ر مە‌زنە‌.. خوا‌کان زۆ‌ر ئومێ‌دی‌ان به‌توانای م‌رۆ‌ف هه‌یه، خوا‌کان شوکرانه‌بی‌ژی م‌رۆ‌ف ده‌کە‌ن، چونکه بوونیان به‌ب‌ج م‌رۆ‌ف ناشی‌ت و مه‌حاله‌.. زۆ‌ر سه‌ریان له‌م‌رۆ‌ف ده‌سورم‌یت! چونکه کاتی‌ک که م‌رۆ‌ف خۆ‌ی ده‌بی‌نێ‌ت، بوونه‌و‌ه‌ر له‌فه‌نتازیدا بچووک ده‌رده‌که‌وێ‌ت.. خوا‌کان وه‌کوو مه‌دالیا، بته‌کان وە‌ک وردە‌واله‌، فریشته‌کان وە‌ک ساوا له‌گه‌ردوونه‌کانی ئە‌و‌دا ده‌گه‌رێ‌ن.. تاماشا‌کانی م‌رۆ‌ف زۆ‌ر به‌ قوولی ده‌توانن نا‌وجە‌رگه‌ی بوونه‌و‌ه‌ره‌کان بی‌نن.. م‌رۆ‌ف بی‌شوما‌ر مە‌زنە‌. چونکه خوا‌کان ده‌زانن که م‌رۆ‌ف ئە‌وانی‌یان خولقاندووه‌! **جا ئە‌گه‌ر خوا‌ه‌نیش م‌رۆ‌فی ب‌روست ک‌رد‌بێ‌ت؛ هه‌له‌ی نه‌ک‌رد‌بووه‌.. چونکه خوا‌ه‌ند با‌وه‌ری به‌ م‌رۆ‌فه و ک‌رد‌گاری خۆ‌ی خۆ‌ش ده‌وێ‌ت.**

مرۆف بەرلەوی گۆی زەمین دروست بکات ھەبوو سینگۆشەیی بوو. لاکانی یەکسان بوون. سینگۆشەییەکی
 سیلا یەکسان بوو! لاکان بریتی بوون لە گیانی مندال و باوک و گیانی پیرۆز.
 تەنھا سێ ھیل بوو مرۆف کاتێک لە ھەمیشەییەو ھات و لە ئاسمانەکاندا ئازاد دەگەرا... کە ناوەرۆکی
 مانای سینگۆشەکی بریتی بوو: ئاکاری جوان، کرداری جوان، ووتاری جوان، دەتانگەینیت بە
 ئاھوارامازدا، بە خواو بە خواکان، بە بتهکان! ئەوسا یادتان دیتەو ھە کامەرانی بریتییە لە مرۆف،
 مرۆف پیرۆزە، جوانە، ھەمیشەییە، یانی مرۆف سینگیانە نەک یەکگیان، چونکە مرۆف سنجار
 دەژیتەو، سنجاریش دەمریتەو، سێ چاریش ھەلدەستیتەو. سنجاریش دەخوات! سەدوچلوپینج جار
 دەژی و دەمریتەو لەھەر ژیانیکدا! مرۆف سینگیانە، گیانی نایک مندال باوک، ئەوانیش ھەریەکیان
 بەشەخۆیان سیانن، مندال باوک کورپی پیرۆز. یاخود نایک دایگەرە دایکی پیرۆز.
 چونکە نایک پەلی یەکەمی ھەیە لەپیرۆزیدا، نایک گیانی پیرۆزی دەریەرانن، دروستکردو زانن! نایکی
 خوبناس مرۆفیکێ پیرۆزە.. ئەو باوک و گیانی پیرۆزی زانن. نێرو مێ دووتەو ھەرن، نازادی بەدەست
 ناخن، فێری ناین گەر بەیەک نەگەن، گەر دوژمنی بەکتری بەکن، گەر درۆلەگەل یەک بەکن، بەکەمال
 ناگەن. چونکە ئەوان یەک بوون، لەبوونەو ھەریەک یەک بوون بەر لەو ھەی خواو ھەندی یەکتا ترک بەکن. بۆیە
 خواکانیان دروست کرد، پاش ئەو ھەی لە خواو ھەندی یەکتا جیا بوونەو ھە لە پەھمی بوونەو ھەری.
 بەلام مانای ئەو نەگەینیت کە مرۆف ھەلەناکات، بەلکو زۆر لەسەر ھەلەکانی ناروات!
 دێر زەمانیک، ئەو کاتە ھەی کە بوونەو ھە بۆ یەکەم جار راو ھەستا.. شتەکان لەیەکتری دابەران.. گیانەکان
 پشوویان نا.. ئەو کاتە مرۆف گیان بوو، گیانی پەتی.. مرۆف بەسینگۆشەیی، بازەیی، ھەرەمی و
 شیوھی ھیۆلابی بوو، لەھەوا ئازاد بوو. مرۆف توانای گۆرانی گیانی خۆی ھەبوو بەرەنگ، بەشکل و
 ناوەرۆک. دەیتوانی لە ھەر جێگەیکدا بوونی ھەبیت! دەیتوانی نەبیت!
 چونکە سروشتی بوخاری دەبوو لە دابەران و سوورپی گەشتەکانییان بە ناو بوونەو ھەری ئازاد بوو.
 بەگەرەوونی خۆیدا دەھاتوو دەچوو. شتی دەخولقاند، ئەستیرەو ئاسمان و مانگەکان، خۆرەکانی دروست
 دەکرد بەر لەزەریاکان.. بەتوانابوو، بەھەر شتیکی دەگوت ببە، ئینجا دەبوو.. چونکە گیانی بوونەو ھەری
 تیا بوو. چونکە خۆی لەیاد ما بوو ھیشتا.
 مرۆف داھینەر بوو.. ھەموو ھەسارەکان و خۆرەکانی بە داھینان دادەھینا.. بۆ ئەو ھەی سەرنجی
 خواو ھەند راکیشیت.. مرۆف دوانە بوو لە گیاندا.. نێرەمووک بوو بەرەگەز.. بەلام ھەر چییەکی دەکرد،
 نەیدەتوانی نابیریت لە خۆشەو ھەستی و عیشقی خواو ھەندی یەکتا. ھەمیشە زۆر پەرۆشی ئەو بوو خواو ھەند
 دا بەزیت تا شانازی بە داھینانەکانییەو بکات! داھینانەکانی بالابوون لە باو ھەریا.
 خواو ھەند لە خۆشی دەسەلاتی مرۆف، لە شانازی کردەو ھەمکانی ئەوان، زۆر دەبوو، دا بەش دەبوو..
 خواو ھەند بوو بە دوو، بە سێ، بە چوار بە ھەزار، بە ناکو تایی زۆر و زۆرتەر.. تا ئەو کاتە ھەی کە بیر باو ھەری
 ناکات!
 کاتێک مرۆف بۆنی بھویدی خواکانی کرد، ھەستی کرد کە خواکان زۆر دەبن.. لەخۆشیدا و ھەک
 ھونەرەمەند کەوتە داھینان.. خۆی گۆری بە شلە، بە ناو، پاشان یادی ھاتەو ھە خۆی پەق بکات.. شاخەکان
 و دارستان و دەشتەکان دروست بکات. کەو ھەای کرد مرۆف.. نانیش، وایزانی ئەو ھەرۆژ دەبیریت کە
 بەرێکەوت خوایەک بەرەوزەوی بیت و بیدوینیت، تەماشای دەسەلاتی بکات! مرۆف ھێندە دانیشتا تا
 لەکارکەوت! چونکە ھیشتا فێری ناخوتن نە بوو.. تا داواکارییەکانی یان دەنگی و ھەک داوانامە بنیریت
 بۆ ئاسمانەکان.. تا خواکان نامەو دەنگی بیستن. بۆیە.. مرۆف و ھەری دەردە لە چاوەروانییدا بەھەرەکانی

خۆی لە دەستدا، فێری زمان و ئاخاوتن و درۆکردن بوو. هەستەکان و بێرەکانی خۆی لە دەستدا، ئەوتۆیە ناگرینی ناومیشکی کە هەسارەییەکی تیشکینی جالجالۆکەیی بوو، سپی سپی.. وورده وورده کوژایەوه.. توانای نەما بە شتەکان بلیت بیه و بین! وای لێتات بووبە کۆیلە شتەکانی خۆی.. خۆی تەواو لە دەست دا! ئەوەشی لەیاد نەما کە خووبی خۆی بە شیکە لەگیانی پەتیی خۆی گەورە.

مرۆف پیریو لەچاوەروانی داو خۆیەکی شوانە بەزی تەماشای حورمەتی تەو زەل و بیوئاسای بکات.. نابرا، لەگیانی هاوکاری، نابرا لەگیانی هاوھەستی و هاوپییری.. فێری بیکاری بوو، چونکە مرۆف لە بیکاریدا زمان و بووختان و درۆ شەریان ناھینا و مرۆف فێری خوارین و ڕشتنی خۆین بوو، دەبین ئیستاش ھەندیک ھەن لە بیکاری و بیزارای و نەخۆشیدا خۆیان یان ئەوانی تر دەرکوژن! مرۆف ئیستاش سەردەبیرت، ئیستاش تەعدا دەکات. ھیشتا زۆری مرۆف بیناگان لەوەی کە سەروشتیان گۆراوە بە بیو! بە نوای شەپا مرۆف لە ترس تێگەیی.. ترس زمانی مرۆفی پێژاند.. مرۆف فێری ئاخاوتن بوو.. باسی کەرەمەتی خۆاکیانی بۆ نەوھەکانی خۆی دەکرد.. بۆیە لەو کاتەوه، مرۆف تا دیت زیاتر لە خۆاکیان دوور دەکووتەوه.. چونکە مرۆف بە نوای شەپا درۆشی ناھینا.. درۆش مەرگی زایاند.. ئیتر مرۆف دەسلاتی خۆی لە دەست دا.. باوەرەکانی دۆراند.. بوو بە مادەییکی نیمچە هاوئیشووی ئیشتا.. بوو بە کۆیلە ناخۆزبەکانی خۆی، پاش ئەوەی لەشی مینینە لە لەشی ئیریینە نابرا.. چونکە دووچاری نابران و دووفاقی بێرەکانیان بوون.. دووچاری نەخۆشی گومان بوون.

ئەم چیرۆکە مرۆف ھیندە کۆن و سەرسۆرینە، کەس باوەر ناکات. چونکە مرۆف سەروشتی راستەقینە خۆی لە یاد نەماوه. مرۆفایەتی نازانن کە گشتیان پیکەو بە گیانن.. نەک گیانی نێرومی و دوولەش، بە لکو گیانیکی یەکگرتوی جیھانی و هاوبەش دەتوانیت مرۆف بەگەنیت بە نازادی! مرۆف بە شەڕناگات بەخۆا. چونکە نازادی پاسەوانی دەرگاکی بەھەشتی خۆاگانە و عیشق دەمانگە یەنیتە ئەوی.

پێویستە تاردەنگتر نەبوو فێرین.. ئەوەی نازاربا و بکوژیت و سەربیرت.. نژی بەرژەو ھەندیی مرۆف، ئەوەی درۆ دەکات دوژمنی مرۆف، ئەوەی شەھان دەنات مرۆفایەتی بەرھوقر بوون دەبات، بێرەییە لەو خۆاھەندە کە مرۆف لەیادیدا نروستی دەکات و بچ و چان کەمالی ئەو تەون دەکات. یەکبگرن ئەو جیھانیان، مرۆفایەتی تەنھا بە یەکگرتنی جیھان بە بی شەڕ دەریازی دەبیت، دەکات بە نازادی. چونکە نازادی نواھەمیین پەیمانی بوونەوەرە.

پێویستە سەروشتی خۆتان بناسنەوه.. بەم حالە ئیستاتانەوه، خۆاکیان ھەزارچاویان لە دەرونی کەسانیکدا ناواوه، ناچاریان مەگەن خۆبکوژن.. خۆبکوژتین.. تەعدایان لێمەگەن، مەیانکوژن. کاتیک کە مرۆف ناگیر دەکرت، بێوھەکان لەژانییدا زۆر دەبیت، کات دەوھەستت، ھەندیک لەمرۆفەکان خۆیان دەرکوژن بەرگە کە لێبەکانی دێوھەکان ناگرن، ھەندیک تیکدەچن، بەلام کەمیک ھەن دووچاری خود بینی دەبن. ھەن لەناوماندا سەروشتی خۆاکیان دەناسن: شیتیان مەگەن، چونکە تیاپاندا یە نەزانن. مرۆف دەشیت لەوقوئاغەدا ھیشتا ھەست بەکەمی بکات!

بەلام ھەستکردن بەکەمی چیبیدی نازاری ناات. چونکە بەرپیکاکانی خۆیدا دەکووتە گەران، بەرھو گەردوونی خۆی دەچیت: کاتیک کە باوەری ئیوہ چنگ ناخات و دەدۆریت، وون دەبیت، لەمەرگا زیندو دەبیتەوه. ئیتر بە نوای خۆیدا ناگەریت! بە لکو لەگەرێن بە نوای جەوھەرنا لەبری شگلییات، لەزەرپراتی بوونی خۆیدا پەخش دەبیت. تێدەگات، خۆیدەناسیت، فام دەکات، دەبیسیت کە ئیسک و تروسکی مرۆف لەرستیدا لە تەنافی جالجالۆکە چنراوه.. سەری دەسوڕیت، نوای تال بەتالی زەرپراتی چینی خۆی

دەكەوئەت. تادەگاتە سەر قوتىبى خۇي، چاوكى خۇي، كەرامەتى خۇي! واتە لووتكەي بىيىن. . . ياخود تەپلى سەرى خۇي! لەويۇە بەناو تونىلىكى ترسانكا بەناوگەردوونى خۇيدا وەك جالجالۇكە بەتەنافى خۇيدا سەردەكەوئەت و دادەبەزىت، لەبابەزىندا دووچارى ھەمووئەو دىوانە دەبىت كە گەردوونى ھەستىيارى ئەويان ناگىر كىردووە، كە لەگەل خۇيدا نرۇي كىردووە، ياخود نوژمىنىكى بۇخۇي چىنوہ. . . كە دادەبەزىت، دەكەوئەتە نەبەردووە و بەسەر مەرگى ھەموو كۆمپلېكسەكانىدا زال دەبىت. بەو رىگايەدا تىدەپەرىت كە ھەموو كىردەوكانى مرۇقايەتى و دىوھەكان دەبىنىت! مەرگ ژيانى نىشان دەبات!

سنورى ئەو توونىلە تەپلى سەرە، لەويۇە جالجالۇكە دادەبەزىتە گەردوونى خۇدەوہ. . . لەويۇە نۇزى خۇي، رېسى خۇي دەبىنىت. . . دەتوانم بلېم خود زەرپراتى ھەلگەوت و كىردەوكانى خۇي دەبىنىت، ئىنجا دەتوانىت بەكائىشاندا ھەلگەرىت و بوونەوەر لەدەرەوہى سەرى خۇيدا بىچنىت.

مرۇف نازانىت ھىشتا كە سەرەتا؛ كاتىك لە بوونەوەر داپرا. . . بەشىك لە سروشتى خواي تيا بوو. . . نازانم بۇ مرۇف ھىندە ئاواتى بابەزىنى خوا بوو تا كىردەوكان و ناھىنانەكانى نان پىادا بىنىت. ئاوا مرۇف لەبوونى خۇي دەروانىت، لەويۇە يەكبوون بەدى بىت كە مرۇف بتوانىت زەرپراتى كىردەوكانى خۇي بىبىنىت. تالەھەستىكرىن بەكەمى دەرباز بىت، بەوشىوہىە مرۇف دەتوانىت لەھەستىكرىن بەكەمى دەرباز بىت، گەرچى ئەوھەستەنەش ھەرگىز ھى ئەو ئەبوون، بەلام گشتىان دەقەبلنىت. ئىنجا دەگات بە نەجات، بە شىفا، بە گىان، بە ژيان، بە ھەمىشەيى، دەبىت بە مرۇف، بەخوابىن، خۇدبىن، تۇيىن، ئەويىن جىھانىن. دەبىت بە بەشىك لە يادى بوونەوەر. . . دەبىت بە گىانى بوونەوەر. ئەمەيە مرۇف. . . ئەو مرۇقەي من باسى دەكەم. . . بۇيە كە دەلېم دىو يان دىو پەرست. . . من باس لە مرۇف ناكەم. . . چونكە مرۇف زۇر پىرۇزە. كەرامەتى زۇر مەزەنە.

بەلام ئەوہى نەكەوئەتە ئەو بۇخۇي كەشفەوہ، شفاي دەست نەكەوئەت، نەگا بە نەجات؛ سەرى لىدەشىوئەت، شىت دەبىت، ھارەبىت، توورە دەبىت، شالاو دەبات، سەگ رادەگرىت، قەپال لەم ولەو دەگرىت، رۇدەكات، دىزى دەكات، ئاشووب دەگرىت، پشىلە دەپەرسىت، بەراز دەگرىت، بازارەكان تالان دەكات، شتەكانى بەھەرزان، بەزۇرگران دەفرۇشىت، قىمەتى ژيان وكالا نازانىت، دلئى دەتۇرىت، بوغز دەكات، رق گوش دەكات، پىس وناشىرىن دەبىت. . . چونكە ھەستىكرىن بەكەمى رىگەي نادات خۇي بىبىنىت!

مرۇف جوانىيەكانى خۇي نايىنىت، ناشىرىن دەبىت، خۇي خۇشناوئەت. كەسى خۇشناوئەت. . . رۇدەكات، دەكوژىت، تەعا دەكات، خۇي دەكات بەدىو يان دىو پەرىست!

بەلام گەر مرۇف مرۇقانە بژى وىگاتە قوتىبى سەر، تەنافەكانى خۇي دەبىنىت كە پىر لەگىان، پىر لەژيان، پىر لەكەرامەتى ئەو ئەوانى تر. . . دووچارى بىيىن دەبىت. . . بىيىنى بوونەوەرەكان، بوونەوەرى خۇشۇك، بالندە، رووہەك، جانەوەرەو، بەتەكان، پىاووژن، خواوخواكان.

ئەوسا لەخۇي ناپرسىت كى ئەم ھەموو بوونەوەرەي دروستىكرووہ؟ چونكە دەبىنىت، بەبى بەلگەو بورھان. دەبىنىت بەبىيىنى شاعىر، چونكە شاعىران چراكانى مەرگى خۇيان دەبىن. . . شاعىر دەتوانىت لە مەرگى خۇيدا بژى، بەلام ناتوانىت ھەموو بوونەوەرەو قوتبەكان بىبىنىت. . . بۇيە كەم شاعىر ھەن بتوان بىيىن، يان گىانى ووشەكان بىيىن، شاعىرى خۇدپەرىست مەرگى رووداوەكان، ژانى رووداوەكان، نازارى رووداوەكان دەبىنىت، نەك گىانىان!

كەچى ھەندىك لەشاعىران دەتوان بچنە ناودلى زەرياوہ، دەتوان لەناودەروونى دىوئا مۇم ناگىرسىن، مەشخەل لەدەست بگىر. . . پۇرتىرىتى ووشەكان بىيىن.

ئەگەر بېت وشاعىر قەبارەى ووشەكان وەك قەبارەى راستىى خۇى بىينىت، فېردەبىت، فېرى بىينىن.
مرۇف تەنھا بە بىينىن دەگات بەخو. بە نەجات. وەھا دەگاتە سەر سەرەداوى تەنافى جالجالۆكە..
ئەوسا دەبىينىت. جالجالۆكە بەك لەسەرىا كت وەم لەمۇخى دەچىت. بە تەزووى تىشك، بەرق ئاسا خوود
دەچىت. حاجىلەقلەفېكىش دەبىينىت دەفېرىت، پەيام دەبات و پەيام دەبىينىت بۇ لەشى خود، لەشى چنراو.
ھەمان حاجىلەقلەق ھەوالەكانى دەرەوەش بىينىت.. خود دەبىينىت.

من كە خوبىينانە خۇم بىينى، سەيرم كرد لەناوخۇمنا ھەمووگىنتى دەبىينم.. وەك ئەوھى ھەرچىبەك كە
دەبىينى لەسەر لەشم، لەسەرگىانم وەكو نەخش دەكوترىت، دەسمرىت، يان لەسەر بىروگىانم چاپ دەبىت.
بۆيە ھەندىك لەبىو پەرسەكان خۇيان دەكووتن، نازانن كە لە بارىكى ترپا درۆكانيان، كەردەمەكانيان،
تەماشاكانيان لەسەرگىانيان نەخش دەبىت و وەك = نەخش = کوتان = تاتو = لەسەر گىانيان دەكوترىن!
مرۇف ھەرگىز لە ئەنجامى كەردەمەكانى خۇى دەربازى ناپىت . ھەن دىن و ناچار دەكەن سزايان بەدەيت؛
جاتو گوناھىكت نىبە كاتىك كە سزاي كەسىك دەدەيت كە سزاي دەوېت! ھەن ھەز لە سزايانى خۇيان
دەكەن. چونكە سزاي مەسىحيان داوھ يان سزاي خۇيان ناوھ. ھەن بە دەرزى لەشى خۇيان نەخش دەكەن.
نازاري خۇيان دەدەن تا بەوھ شتىك نىشان بەدن. ھەن سزاي خۇيان دەدەن تا لاي ئەوانى تر
خۇشەويست و پەسەند بن.

ھەست دەكەم بىينىن سووى ھەيە، چونكە مرۇف دەتوانىت نازانانە برپوانىت. مرۇف دەتوانىت، جوان،
جوانتر، جوانترىن مەراتىب وقوتبەكانى جوانى بىينىت. شەووړوژ، نېرومى، ساردوگەرم شەپوختىر
بىينىت. مرۇفى خوبىين بىينى گۇش دەبىت، لەكۆرپەوھ، بۇ پىرى، بىينىن وەك ئەوپالەوانە دەست
پىدەكات كەسەرەتا چەندكىلۇيەك، پاشان چەند سەندكىلۇيەك ھەلدەگرىت. ئەوسا مرۇف نان بەبوونى
خۇيدا دەنېت، لەھەستكرىن بەكەمى نەجاتى دەبىت، نەجاتىش گەيشتنە بە نازالى، نازىش بەختىارى زامن
دەكات. ئىتر ژيان نازارى نادات. چونكە مرۇف دەتوانىت بە مەرگى خۇى پىيكەنىت و لە عىشق و
نازادىدا خاوەن برپارو ھەلوئىست بىت!

مرۇف دەتوانىت بەئاسانى نەجاتى بىت تاوھكو ھەست بە كامەرانى بكات. چونكە ئەگەر ھەستكرىن
بەكەمى مرۇف لاي خۇى گلبناتەوھ، ئەوامرۇف لەكەلك دەكەوېت، گووى تىندەبىت، بۇگەن دەكات، دەبىت
بەبىو، درۆدەكات، سەردەبىت، ناتوانا و گىژو تەمبەل دەبىت، شەردەكات، شەردەفروشىت، خۇى
دەفروشىت، خۇى دەكوژىت، رق لەخۇى ھەلدەگرىت، چونكە نەجاتيان ناپىت.

بىينىن لەتەنافەكانى جالجالۆكە چنراوھ..
ئىسك و تروسكى مرۇف لەتەنافى جالجالۆكە چنراوھ.. باوھرىكە، ئەمەراستە.. خودبىين كەسىكە
ئەوباوھرى ھەيە و تىندەكات.

لەقلەقىش لەجىھانى ئەونا گىيانى خووبە ونەستەكانى خواوھندە.. ھەوالەپنەر، ھەوالەبەرە! تىنگە.
لەناوگىلنەھى چاوبا پىرىك لەنايك دەبىت، زانايەك، مامۇستايەك، تاجىرۇكى تەوئوون وىروسىبوونى
جالجالۆكە تىنگەيەنېت. تاباسى تەونى بتەكان وخواكان وگەردوونەكانت بۇبكات.. ئەوپىرە گەر
بەھەلە تىنگەيت دەروات، گەرلېئىترسىت نايەت، گەر گومانى لىنگەيت فېرناپىت، ناپىينىت.. ئەوانەش كە پىر
ناپىينىن يا دىوپەرستىن، يا دىون.

شاعىرو مىنال نابن بەدىو سالانىكى زۇر! ئەمانە پەيامى پىرن، لەباوھرى مىندا گۇش دەبن، كاتىك كە
دەبىين مرۇفنىك دىت، مەزن، ھىندەى تەماشا بر بكات مەزەنە، ھىندەى گەردوونەكان قولە.. ئەو دىت

سەرى لە ئاسمانەو پېي لەسەر زەوى.. دەروا، كەس نايىبىت، بەلام ئەو خۆى دەبىنەت! ئەو ھاتووه، ئەو دىت، بەسەكانى مرۇقاىەتى پر دەكات لەھەستى جوانى و كەمالى بالابى..
 مېرولەكان فەرموويان: مرۇف كاتىك دەكات بە گىانى بوونەوهر كە بتوانىت كۆى خواكان يىكەوہ
 ببىنەت. بە ناوهرۆكى بوونى خۇيدا گەشت بكات و بەسەر كەمالدا زال بىت و لە خۆى پارى بىت..
 مرۇف پىرۆزترىن بەشە لە بوونەوهر.. ئەو نەبىت خواكانىش بوونىيان نادەرمىت. جا خواكان يەك
 بن يان نوو يان دە بۆ ئەو ھەمان يەكن. چونكە زۆربوون لە يەكبووندا بەى بىت.
 مېرولەيەكى نەزۆك فەرمووى: نازادى جىهان/ مرۇف دەگەيەنەت بە كەمال. نازادى و عىشق و جوانى
 بەھرەكانى مرۇقى خىرمەندو خواناسن : بە ھۆى پەرودەدى ئەم ھەست و بىرانەوہ مرۇف دەتوانىت
 خواوہند و فرىشتەكانى خۆى ببىنەت : جا كەم تا زۆر.

تاپتۇرى مەملەكەتى خەندەگان

وامەزانن من لەبوورگەيەكى تايەتدا دەژىم و وورپنە لەگەل عىشق و جوانى و نازادىدا دەكەم! بوورگەيەك
 كە خاك و ناووهوواو خەلكى لىتەت، نا، بەھەلەدا نەچن.. راستە من واباس لەژيانى پەنابەرىي خۆم دەكەم.
 بەلام لەبەر ئەوہى مەملەكەتى راستەقىنەى من مرۇفە. تەماشاشاكانىيان ولاتى منن، بزەكانىيان ،
 ھەستەكانىيان مەملەكەتى منن! بەكورتى ھەست دەكەم من كەرامەتى ئەوانم. نازانم بۆ؟ لەخۆم ناپرسم بۆ؟
 دەزانن بۆ؟ نەخىر. دەبا پىتتان بلنم بۆ!
 چونكە مرۇف ئەفسانەيەكى سەيرە لە كەشكۆل و زانست و بىدەگای مندا.. لەوانىش سەير تر و
 ئەفسانەيى تر گىاندار و بژىوو رووہك و جانەوہرانە بە گشتى. لە من رىزىيان لىدەگرم و شكۆى
 بوونەوهر ستايش دەكەم. وا ئەزانن ھا، كە من باس لە زانستى عەيب دەكەم! نا.. چونكە ھىشتا من لە
 ناوتاندا ھەست بە كەمالى جوانىتان ناكەم. بە ناخەوہ. ھىشتا من خاوەنى ولات و نالا و بستىك خاك
 نىم! نىتر نازانم چى مافىنك ھەيە لەناوتاندا لەسەر زەوى! بەلام لىرە بە دواوہ.. ئەوہى چاوى بەم
 تابلۆيانەى من دەكەوئەت.. باوهرىكى يەقىن بە جوانى و عىشق و نازادى دەھىنەت و لە دەروونى خۇيدا
 مۆنىك بۆ خواوہندى خۆى و بۆ بتى خۆى و دەشىت مۆمىكىش بۆ ھەستەكان و خۆزگەكانى من
 نابگىرسىنەت.. چونكە من مژدەى ھاتنەوہ و ژيانەوہى ھەزرتى نوح - م پىنە و لەم پىت و پستانەدا
 ھەستى پىن دەكەن.

چونکه گشتمان مرؤفین، هه‌لبه‌ته له ناو چنگی ديوه‌کاندا. بۆيه ولاتی من لهم نواییه‌دا ژورره‌که‌مه، ژورویکی تنگ، تاریک و سارد له دروونی دیوه‌کاندا. چونکه من جینگه‌م نابیته‌وه. من خۆم وینه‌کیشم و دتوانم خه‌نده‌ی پیرۆز، تهماشای پیرۆز، بوونی پیرۆز بخولقینم. به‌لام کاتیک مرؤفه‌کانی مه‌له‌که‌تی به‌فر نایه‌ن له‌گه‌لیاندا بگونجیم، نایه‌ن تهماشا بکه‌م، بزه‌کانیان ده‌شارنه‌وه، به‌خسه‌وه تهماشای بیگانه‌ ده‌که‌ن. جیاوازی له‌ نیوان مرؤفی ره‌ش و سپی و قاوه‌یی و بۆرو، جیاوازی له‌ نیوان پرچی زه‌رو ره‌ش و سپیدا ناده‌نین و بیگانه‌ بی نرخ هه‌لده‌سه‌نگینن! هه‌ست به‌ که‌میی نه‌وان ده‌که‌م.

هه‌ست ده‌که‌م گوونان، چونکه نه‌و ديو په‌رستانه هیشتا فیژی خیری تهماشا کربن نه‌بوون. هیشتا فیژی ریزگرتن له‌ بیگانه نه‌بوون، هیشتا نازانن که جوانی ده‌بیت بکریت به‌ نویژ. که خواوه‌ند گیانی له‌ مۆسیقا ده‌چیت، له‌ شی خواوه‌نده‌کان سه‌مان.. بوونه‌وه‌ر له‌ بیته‌کانی نامیین چنراون.. که مه‌له‌که‌تی جوانپه‌رست ده‌که‌وێته گه‌ردوونی خه‌نده‌وه.

بۆیه لای من، مرؤفه‌کان گشتیان پیکه‌وه له‌ دوورگه‌یه‌که ده‌چن گروپیک مرؤفی تیا بیت (جیهان خۆی دوورگه‌یه‌که)، له‌ناویدا من هه‌ست به‌ که‌می ده‌که‌م.

چونکه نه‌وان ديو په‌رستن، مرؤف له‌ناویاندا که‌مه.. سه‌گ په‌رستن، وه‌فایان بۆ یه‌کتی که‌مه، دپن گه‌رچی ترسنۆک دیارن، له‌پر شالۆ ده‌به‌ن، له‌پر که‌تن ده‌که‌ن.. له‌پر خۆیان ده‌کوژن، له‌پر تیکده‌چن، زوو نه‌خۆش ده‌که‌ون، دروونیان پره‌ له‌ دیوی مقه‌باو ته‌خته وئاسن و په‌رۆ پاتال.. تا بلیی ماده په‌رستن.. هه‌ر له‌مندا لیه‌وه فیژی په‌رستنی دیوی بچکله‌وه نه‌زۆک و بیگیانان ده‌که‌ن.. نه‌و خه‌لکانه‌ی من له‌ناویاندا ده‌ژیم، له‌هه‌ر ولاتیک گشتیان له‌یه‌کتی ده‌چن!

زۆر سه‌یرن، له‌مرؤف ناچن! له‌پیناوی به‌رژه‌وه‌ندیی خۆیاندا هه‌زاران گوناح ده‌که‌ن، هه‌زاران ته‌ن چه‌ک ده‌که‌ن به‌ بیاری و به‌ خۆپایی به‌وانی ده‌دن تا یه‌کتی قه‌ر بکه‌ن! خۆیان به‌ هه‌زاران ده‌فرۆشن.. نازانن چی ده‌که‌ن، فیژ کراون هیچ نه‌بن! به‌لکو ته‌نها فیژیوون که به‌ریوه‌به‌ری فه‌رمانی نه‌وانی تر بن! ده‌نا سزایان ده‌دریت، به‌سزای مادی و مووچه‌یی، یان به‌ تیرۆری دروونی! خوانه‌کات دیوه‌کان رق له‌که‌سیک هه‌لگرن، خوانه‌کات! چونکه سزای دروونییان زۆر سه‌خت تره‌ له‌سزای مووچه‌یی وه‌شی! کاتیک که‌سه‌ر ده‌که‌نه سه‌ر که‌سیک، وه‌ک کێچ ده‌که‌ونه که‌ولی.. هه‌ر هه‌موویان پیی ده‌وه‌رن! دۆسته‌کانیان دۆژمنتیرینی نه‌وی تریانه!

که‌س گۆی له‌ بیتاوان ناگریت، که‌س به‌ ده‌میه‌وه پیناکه‌نیت، وه‌ل ده‌کریت، به‌جۆریک سزای وه‌لکردن ده‌دریت، نه‌گه‌ر بیت و مرؤف ناقل نه‌بیت، داهه‌ته‌پیت! یان خۆی ده‌کوژیت! یان گیان داخان کراو درباز ده‌بیت.. ئیتر ده‌بیت به‌ کۆیله‌ی ترسه‌کان، گومانه‌کان، ده‌بن به‌ وپینه‌کانی ته‌نهایی و مه‌یلی توله‌ سه‌ندنه‌وه. دیوه‌کان زۆر له‌مرؤف ده‌که‌ن تاوان و که‌تن بکه‌ن.. مرؤف ناچاری خراپه‌ ده‌که‌ن، فیژی گزی ویزی و درۆو خۆفرۆشییان ده‌که‌ن، تا دان بنین به‌تاوانیکنا که‌ پینان کراوه! که‌ به‌زۆر فیژکراون! له‌ دوورگه‌ی هه‌ستکردن به‌که‌می، مرؤف تیایدا ناگیر کراوه! دیله‌ وه‌مجیوورکراوه، نازادی هینده‌ ته‌نگ و سنووردارکراوه که‌ باوه‌ر تیایدا جینگه‌ی نابیته‌وه.

مرؤف ده‌بینم! له‌ناو ولاته‌کاندا مرؤف تاک و ته‌را ده‌بینم! به‌لام چی بیت له‌تۆ نه‌ینی، من به‌ بچووی مرؤفه‌کان ده‌بینم! له‌یاری پلاستیکی پۆکیمۆن = poke mon ده‌چن.. که‌ ته‌نها له‌سه‌ر شاشه‌ی ته‌له‌فیزۆنه‌که‌ جوان و به‌هیزو به‌توانان. مرؤفه‌کان خۆیان ده‌کوژن به‌ دیو! بازاره‌ نوێخوازه‌کان باسی نه‌فسانه‌یه‌که‌ ده‌که‌ن که‌ مرؤف ده‌کات به‌کۆیله‌ی ماده. کاهیینه‌ دیرین په‌رسته‌کانی یابان و بووباییه‌کان،

وادهزانن كه هه موو زه پراتيكي شه و خيژ نوانهن ولازم و مه لزوومي يه كن! به لام وانبييه. چونكه له خيژنا شه پووني نبييه. له خيژنا عيشق رابه ره و ناهيتان ناوهره.

به لام شه به قاي خوي له خيژنا ته خمين كر دووه.. ده بيت شه واز له سروشتي خوي به بيت.. چونكه مرؤفنيك بيت باسي دانگاوه ده سله لاتي خيژو پايه ي مه له كه تي خيژتان بو دهكات، شه به زماني عيشق رابه گريته، بهو ده لايته به سه ر خوتا بچوره وه. ده شيت خيژ كو مه ليك ته وه ري تری هه بيت، مه رج ني به مرؤف له پيتاوي بنياتناني خيژنا په نا به ريته بهر شه پ.

له دوورگه ي هه ستركن به كه مي مرؤف ده بينم وهك ميرو له وه دنكه برنج! بگره بچوكتريش، دين وه چن، ده لي شاره ميرو له، بهر يه كتری ناكه ون، جار جار له سه ر ريگاوه له ناو قه ره بالغي ريگاكاندا سه ر ده بين به سه ري يه كه وه، پاشان يه كتری به جته ده يئن.

له نيوان مرؤفه كاندا ده بينم هه نديكيان زور له خويان ده كه ن تا واز له كه رامه تي خويان به يئن.. فيتنه ده كه ن، درؤ ده كه ن، نزي ده كه ن، سه ر ده بېن، زمان وه ستي بيتاوان ده بېن، تا نيوه كان له خويان پارزي بكه ن! فيزي هونه ري ته ماشاكردي به درؤ ده بن. زهق زهق ده پروانه ناو چاوي يه كتری و باسي درؤكانيان ده كه ن. وادهزانن گره و برنه وه له درؤ كه رامه تي سياته نده ناني هاوچه ركه. منيش لييان توو په ده بم، چونكه ناچارم ده كه ن هه ست به كه مييان بكه م. من لييان ده ترسم. له ترسي نه بيني ئه وان خوم خزانده ته ناو زووره كه مه وه.. زووره كه م قه باره ي هينده ي خوم ده بيت، بگره زووره كه م وهك جلي ته سك كر ده ته بهر و پيامدا نووساوه!

من و زووره كه م له يه كتری بيژارين، ده لي هاوسه ريكي تازه يه كگرتوو وله يه كتر زيژين! چونكه من ژاني بوغزي ته ماشاكانی ئه وانی ترم له زووره كه مدا بو جينا بيته وه.. هينده نيگي مه فلوج و سه قه ت نيته ناو زووره كه مه وه، دوو چاري په ستي ده بم كاتيک بير له خنده ي ريواران و مرؤفه كانی دوورگه ي هه ستركن به كه مي ده كه مه وه! به زه ييم به خوما نيته وه، بچوك و بچوكتر ده بمه وه، كاتيک ناتوانم سه ر بو ته ماشاكان به قينم.

ده بم به ساوا، به مندال، به كچ و به كو پ بويان، ده بم به هاو پي و هاو گيان، به دياري به ماچ به يار يده به ميوان! ده مه ويت بيم به ياوه ريكي نزيك لييان.. ده بم به خنده و ته ماشا وليخوشبون بويان.. ده بم به تابلو و به ووشه بويان.

كه چي ده بينم به هه ستيكي ساردوو سه قه ته وه، به گومان يكي نه خوشانه وه، به درؤوه باوه ر نيشان ده دن.. وادهزانن ده توانن ناچارم بكه ن تا ته فره بخوم! وادهزانن ده توانن من فيزي درؤ بكه ن.

بويه ده ورو به ريک كه من تيايدا ده ژيم، ناوي ده نيتم: دوورگه ي هه ست كرين به كه مي. جا له هه ر ولا تيک ژيا بم ويژيم، كو مه ليك مه خلوقاتي سه ير ويو غزاوو سه رنج سه قه ت وشيواو ده بينم، ده يان بينم ده ست بو كه رامه تي ژيان ده بن، ئا فره ت سووك ده كه ن، مندال هه ت ك ده كه ن، سه ر زه نشتي خه لكي ده كه ن. جا با جيهان بزانيته، كه من بابايه كي له خو دلنيام، ده توانم بلیم: ئيه! ئه ي مرؤفه نيوپه رسته كان، ئيه هيجي واتان نيشاني من نه داوه شاياني فير بوون بيت.. باوه ر ناكه م بهو حاله وه شتيكي ئه وتو فيزي من بكه ن! چونكه من نامه ويت ليتانه وه فير بم. به لكو به ئه ركي سه ر شانمي ده زانم شتيكتان پي ليتم.. **چونكه من هاتووم تا بلیم، نهك فير بم، چونكه من خوم، فيرگه م.. چاره سازي نه خوشيه ده رو نييه كان تانم. ده توانم بلیم، نهگه مرؤف بتوانيته له گه ل خويدا راستگو بيت، ده توانيته كه رامه تي من بسينيته.**

من ده تان بينم له ژياندا به نوای ده ست و سه رو پي و هه ناوي خوتاندا ده كه پين! ده تان بينم وون و به نوای خوتاندا ده كه پين، ده تان بينم پارچه پارچه ده بن، به چه واا ده ته قنه وه!

دەبىنم بەدوای منداڵى خۇتاندا دەگەپن. ھەست دەكەم گەر وھا بن بەرەو نەمان دەچن! من ھاتووم ناگارىتان بکەمەو، کاتى ناگانار بوونەو، ھە، من ھاتووم تا بە جىھانى پىشکەوتووى يەكەم و بووم بلیم: ھاوھست. ئىوھ گالته بە چارەنووسى ژيان و مرۆفایەتى ئەمکن. ئىوھن کلکى ماری شەن. ئىوھن کە دەبىت واز لەشەر بەپىن، واز لەزۆرکرنى شەرھەکان بەپىن، واز لە زۆر بەرھەم ھىنانى چەک و تەقەمەنى بەپىن.. واز لەپۆزلىتان و ھەرەشەو ھەلکوتانە سەر کەلتوورى ئەوانى تر بەپىن، ئىوھن دەبىت لەپىشدا خۇتان چاک بکەن، ئەوسا تەکا لە مەللەتانی تر بکەن وەك ئىوھ نەبن. ئەک داگیريان بکەن! من ویزدانىكى نویم، ھاتووم بە ئىوھ ھەشت سەرھەکان و بە ناتو و بە ئىوھەکانى دەولەتى ئۆپىک بلیم: سروشت ایتان توورە، سەرۆت و سامانەکانتان لە ژىر چنگى توفان و رقى ناگرو وىستى باکان و ھەستى خواکاندا. ئەوھى خوايەك بۆ خۆى بنیات نەنیت، ھەست بە کەرەمەتى بوون ناکات. جا چۆن کەسێک بتوانیت کەرەمەتى ئەوانى تر ھەست پىشکات؟

مرۆفەکان دەبىنم دەتەقەو، ھار دەبن، شىت دەبن، خۇيان دەکوژن، لەتیرىا برسین و لەبرساندا دەمرن! دەگەپن بۆ لى و گيان و ھەست و سۆزى خۇيان.. دەبىنم ھەر پارچەيەكى لەشيان لەتابوتىکدا، يەو، نايک شىوھن بۆ تەرمى نەناس دەکات! مرۆفەکان ترساو و ھەرزو پەست و نەخۆش ديارن، باوھريان بە ھىچ نىيە! نازانن چى دەکەن! نازانن پىشکەن! فرىشتەکان فرىشکيان کەوتووه تووشى پەركەم دەبن لە ئاسمانەکاندا، ھىندە دەست و قاچ و چاوو پارچە پارچە بوونى لەشى مندالان و نايکان دەبىن! خواکان زىندەقيان چووھە لە کردەوھەکانتان، چونکە رۆژى دەيان و سەدان مرۆف ھەپروون ھەپروون دەبىت، پرىشكى خۆين بەر ئەستىرەکان دەکەن. بئەکان شەق دەبەن لە دەرەوھى بوونەوھە! لە دەرەوھى بوونەوھەدا بئەکان ھەپروون بە ھەپروون دەبن، لە ناخى بىننى کردەوھەکانى ئىوھ ئىو پەرسەکان. بۆيە من سنوورە بەستەلەکىنەکانى مەملەكەتى ھەست کەرن بەکەمى دەشکىنم، توورە دەبم، دەلیم، دەویم، دەفەرەووم بۆ کەسانىک کە دەتوانن لەقولایى دلەوھ ریز لەژيان بگرن.

بۆ کەسانىک کە باوھريان بە ئايىنى نوح و ئىبراھىم و سولەيمان ھەيە، بۆ ئەوانەى باوھريان بە کەرەمەتى حەزەرتى موسا و عىسا و ماریا ھەيە.. بۆ ئەوامەى کە ریز لە زىوس و چۆنۆ دەگرن، ئەفرۆدیت و ئەپۆلۆيان خۆش دەویت، بۆ ئەوانە دەخوینم کە بە ھەستى بىجەملىون تەماشە دەکەن، وەك تىرىزىاس تەخمىن کەرو غەيب ناسن، وەك خواکانى یۆنان جوانن. ھەستکردن بەکەمى و لاتىکە ساردوسر، مەللەتەکەى ھىشتا فىرى ریزگرتن لە کەلتوورى بىگانە نەبوون.. مەللەتیکى بابى و نەخۆش و ماددە پەرس و گومران.. وادەزانن خواکان دەبىت نابەزن و پەرسارى لەگومانى ئەوان بکەن. ئەو و لاتە دەکەویتە نىوان تەماشاکانى مرۆفەکانەوھ. ئەو مرۆفانەى ھەستيان سەرەو سەل لەجوانى دەکەنەوھ.

مىرۆلەکان فەرموويان: ئەى حەزەرتى جوانى، جوانى ھەست بە کەمى ناکات.. چونکە زانستى خامۆش شىفای ھەموو نازارەکان دەکات. مرۆفى پەسەن لە تۇنا بەرھەم و نرخ و سەرمايەو سامانىكى پىن پايانە.. بەکەم سەيرى بوون و کەرەمەتى خۆت نەکەيت.. چونکە تۆ کەرەمەتى ئەوانى تريت.. تۆ مەزنىترين سەرمايەدارى ھەستىت، تۆ گيان و خووبى حەزەرتى نوح - عىت. ئەى نابىنىت کە گولەباخ سەدان گولى لى دەربىت، درەختەکان سەدانجار بەر دەدەن؟ تۆش پىرپىت لە گيانى مرۆفە پىرۆزەکان، تۆ گەنجىنەى پىغەمبەرەکان و باوکە گەرەو باپىرەگەرەى گىشتيانىت. تۆ مرۆفنىكى پەتىت. بوون بە مرۆف پىرۆزترين پەيامى سروشت و بوونەوھەرە. پەيامبەرەکان گىشتيان مرۆف بوون. ئەوانەى نوێژ بۆ گولەکان ئەمکن؛ ویزدانى خان. ئەوھى گول بەخىو دەکات جوان ناسە. ھەست بە بوونى کەرەمەتى خواکان دەکات.

فەرمووم: پېغەمبەرەكان بە ياريدەى ويستى مەتەن و باوەرى ئەوانى تر توانييان بگەن بە نوا پلەى باوەر.
فەرمويان: كاتىك كە ژان دەستى گرت بەسەر ژياندا و برسيتى و قات وقرى هات؛ كە شەر زال بوو
بەسەرماندا، تەنھا مرؤفئىك يان دەنگىك بەسە بۆ وەلام دانەوہى ديۆهكان، چونكە لە رۆژگار يىكى وەھادا
مرؤف بيئرخ دەبيت.. بەلام تەنھا مرؤف نرخ و باوەر و ھەلوئىستە. نان بە خۆتا بنى، چونكە نوح لە تۆبا
دەژىتەوہو باوەرى بە مەتەنى تۆيە.. ئەگەر خۆت بە مرؤف دەزانی يان وا دەزانی كەرامەتتكت ھەيە.

تاپتۇرى خەويپك

وەك لەسەرەتانا فرمووم، كەكات وستا من لەخەوما ھەلدەستام، نەمردبووم، كەچى لە نيوہ چركەيەكنا
دەيانجار دەمرىم و زىندوو دەبوومەوہ، دەنووستم و دەنووستمەوہ، ھەلدەستامەوہ، دەنووستمەوہ.. خەونم
دەبينى ونەمدەتوانى بيان نووسمەوہ.. ئەگەرچى دەفتەرى ياداشتەكانم لەتەكمەوہ يوو، نەمدەتوانى ھەستم
تۆماریان بكەم! ھەستەكانم دەتەقيينەوہ، وەك ئەو مندا لەى كە پركراوہ لە بارووت و بە دەستى ديۆ
دەتەقیتەوہو دەبيت بە مليۆنەھا پارچەوہ.

نيوہى لەشم لە ژوو رەكەمدا بوو وەك فەرمووم، نيوہكەى ترى لەشم لە دەرەوہ بوو.. بە دەم باوہ پەخش
دەبووم.. وەك پير شاليار زۆر دەبووم و نابەش دەبووم بەسەر مالاكان و خەلكەكان و جىھاندا.
چونكە كات وەستابوو.

ھەستم دەكرد دەبيت تەنھا بينىم و بەس، نەنووسم.. بەلام يەكى لەو خەونانەم لەبىردىت كەلەوكاتەدا بينىم
بەر لەچا و ھەلپەننى پيرشاليار.. لەخەونەكەمدا بينىم ديۆهكان ھاتنە ناوكولانەكەمەوہ.. من بالندە نەبووم،
بەلام ھەستى بالندەم ھەبوو لەخەوہكەمدا نەمدەتوانى بفرم! ھەستم دەكرد بالەكانم بەسترا بوون،
ديۆهكان ناوچنيان كرىبووم.. چونكە دەمزانی ديۆهكان تواناى بەھەلەا چونيان بەھىزە، بەرگريم
لەخۆم بۆ نەدەكرا.

دەست و دەمووچاويان بەستم.. لەدورگەى ھەستكرىن بەكەميدا بريدانم بۆ كۆتايى جىھان.. لەوى لەگەلمدا
بەزمانى ھەرەشە گوورەشە ووتيان: ئيمە دەتوانين بتكوژين، سەرت بېرىن، بتكەين بەخۆراكى نەھەنگ و
ماسىيەكان.. دەتوانين چيمان بویت بەسەرتى بەنين، بلن تۆ چيت لەئيمە دەويت؟ تۆناتوانيت ژيانى ئيمە
بگۆريت، تۆناتوانيت ديۆهكان بترسىنيت.

من وەلام نەبوو، بێدەنگم کردبوو بەویقاری عەشق، بێدەنگم کردبوو بەولات، بەچەک.. من هیچ نەوت.. زۆر تکایان لێکردم، زۆریان لێکردم شتێک بڵێم.

فەرمووم: من بەدەمی بەستراوو، بە دەستی بەستراوو، بەدیلی نادویم، من لەترسا نادویم، ئەگەر بێت و بترسم.. ئەوا عەشقم دەتۆریت. چونکە من بەبەن ھەستکردن بە عیشق توانای ناخاوتنم دەمریت. دەستووێرد دەست و چاوو دەمیان پەھا کردم.. سەیرم کرد بۆ ئەو لێدەرۆیت! بێ ئەوەی ئەوان بزانن، یان ببینن، من بەلەکانی خۆم دەبینی.

لەوشوینەدا کە بەردام، بەرزایی بوو لەکۆتایی جیھان. لەبەرزاییەکەو ھەلفریم.. نام لەشەقەیی بۆ، لەچاوانی ئەوان وون بووم.. بەرز فریم بەرەو بەرزەخ.. بەرەو قوڵایی ئاسمانەکان.. پاشان بەخێرایێکی مەتین بەرەو خوار تیژ فریم.. تاخۆم نابەسینەیی زەریانا.. شلپ! دلم بەر لە لەشم نای بە پوختساری زەریانا!

زەریا ھەستایە سەرپێ، راپەنی.. نەعرەتەیی لێھەستا، کسپە لە دلی ھەستا! شەپۆلەکان پەڕکەمیان گرت.. ھەلچوون بەحەوانا.. توورەبوون لە خوا، فەرموویان: ئاخیری ئەویشتان بە کوشت دا؟

زەریا فیتی لێھات، ھەستایەسەر پێ.. لەھەبەتیی پیریکی زۆر مەزنا خولی دەخوارد، گێژی دەخوارد.. ھەمووشتەکانی راپێچ دەکرد لەتووڕەبیدا! دەرۆی دەرۆی لەکەنارەکان دوور دەکەوتەو.. دەرۆی بەدەمگریانەو بەرەو لای مەرۆفی بێولات و بێئالا دەچوو.. دەگریا، وەک بۆرەیی شەپۆلەکان.. گاہ گریانیک دەگریا وەک ساوای تازە لەنایک بوو.. دەیفەرموو: گەرەم بێولات بێئالا رینگەم بدە لەتەکتا بێم.. نەکا تۆش لەناوبەرن دێوھەکان.. بەلام مەرۆفی بێئالا، بێولات دەرۆی!

بەدەم شەنبایەکی ھێمنەو ھیانی ھەمووگیاندارەکان دەیانخویند: نامین.. بەلام مەرۆفی بێولات فەرمووی : کپ بەرەو، توورەبەیی و شیتی تۆلەو رۆق لەمناجیکەیان ناییتەو.. ھاوہلم بە ئەگەر ھێمن و بێوہی و دلنەرمی.. چونکە من ئالای شەرم ھەلنەکردبوو.. من بفرۆم ھەلنەکردبوو، من لەعەشق و نازایی دەبویم. من گەردوونیک لێبوورنم ھەلگرتوو!

کاتییک کە بێدار بوومەو، خۆم نابەش دەبینی! لەچەند قوتبێکدا خۆم دەبینی! حاجیلەقلەقێکم بینی سپی سپی.. لەئاسمانا بەدەنووی لەپریاسکەیکەکی نابووم.. وەک ئەوەی لەقلیمیکە کارتۆنی مندا لانا تازە لەنایک بویتیم، دەبیرم.. دەفراندەم بەئاسمانا، بۆلووتکەیی ئارات.. بۆناوسەری حەزرتی نوح.. دەیکەراندەم بەگەردوونی خۆیدا.. بە تەقە تەق، وەک مندا لیکە ئەفریقی - چۆن یاری بەبوو چیلکەدارەکات، ئاوەھا تەقە تەقی بوو بەدەنووی.. تەقەیی دەنووی لەقلەق یاسی سروشتی راوی بۆدەکردم.. دەیفەرموو: ئەمە یاسایەکە ھەمیشەییە.. ئەو نیچیرەیی کەخۆی دەخاتە بەر پەحمەتی کەرامەتی من، مالی منە، ھینی منە، بەلام مەرۆف نیچیری کەس نییە، بەلکوو سەرورەیی گیاندارانە، ھەستی ئاسمانەکان و بیری خواکانە.

بەلام زۆرجاریش ھەییە کە من لە نیچیرەکەم دەبوورم.. ناخۆم، نایترسینم.. چونکە دلنەرم و میھرەبانم. نیچیری دلنەرمیش خۆراکی ھەموو ژەمیک نییە.. ئەی نەتیبینی کەسانیک ھاتن و خزانە ناگرەووە ئەشسوتان؟ نیچیری دلنەرم ناییت نازار بیدریت، ناییت بخوریت.. وەک ئەومرۆفە وایە، کە لەناو دلی دێوھکاندا دیت و دەجیت، کەسپیش ناتوانیت بیخوات، بیگەزیت و قووتی بدات!

ئالەم ووشانە دەرس وەرگیرن. ئەوانە دەبیت لەپایەیان بزانریت.. بەرەحمەوہ ریزیان لێگیریت. دەیفەرموو: نیچیری زانا، نانا بلیمەت، منداڵ خێرخوا ناییت نازار بیدریت. مەرۆفی ھونەرەمەند ناییت پسوا بکریت. مەرۆف دەبیت فێر بێت، فێری نازار نەدانی کەرامەتی ئەوانی تر. بەشەقەیی بەلەکانی باوھشینی دەکردم..

له زخرفه سپی یه کاندایا که نوورچن بوون.. وینهو نه خشی سهیرم دهی.. بینیم گیانی هه موو میرو له کان
چپه چپ دهکن.. دهمینی درمخته کان رووباره کان که نار هکان، بهرد و باره کان په رستاریان دهکرد!
پیکه وه دهوان.. خو شه ویستیان دهکرد، یاریان دهکرد، ناههنگیان دهگپرا.. باکان زیارتهی لووتکه کان بیان
دهکرد. دهمینی سروشته زیندوو وه کان له سهپر په رهکانی بالی له قلهق وه کوونه خشی گیانی و ژیاندار
دهژین! وه کوونه خش و زخرفه هی نوور دیار بوون. مرؤفه کانم دهینی دین و به نازانی پیکه وه دهوین..
ناینشتاین و پیغه مبهبر محمد-م بینی.. باسی سیدهارتا وغاندییان دهکرد.. باسی ئورونمیلاو شیقاو
هشتاریان دهکرد.. باسی قیدا و ئوگؤن-یان دهکرد(خواوهندی هونه ره له داستانهکانی یوروبا-ی
ئه فریقیدا).. باسی ئوله میتر(خواوهندیکه)یان دهکرد.

دهمینی بوونه وه ره کان سهمایان دهکرد.. وه کو بولوله کان شه یادی خویندنی وشه ی خوا بوون. گویم لیبوو
کاتیک که له قلهق له تهقه تهق دهکوت، گیانه کان پیکه وه گؤران بیان دهگوت، دهیان خویند، نامین، نامین.. به
ئیقاعی ترپه ی دلی له قلهق..

چیمینی له سهپر باله رؤشنهکانی له قلهق! که جالجالوکه ی پیروژ به ته و نهکانی چنیوونی و به تاییه تی
به یاری نابووی به له قلهق! کاتیک له قلهق من له سهپر پشت: گه شته ئه ستیزهکانی قرژان، له حه زره تی قرژان-
یکم پرسى: بؤچی بهر ژرتان ههشت پیتان هه یه وه که چی خوار پریگه دهکن؟ گهر چی خؤم وه لامه کهم ده زانی!
قرژان فهرمووی: له شتیک مه پرسه که خؤت دهیزانیت! به لام نه کوو خوینه نه زانیت، بؤیه پیت ده لیم له بهر
ئه وه ی من عاشقم!

چونکه من عه شقی زه ریا و دهریا و رووبارو چه م. عه شقی له نجه ی خوره ی ئاوم، عاشقی که نارو شه پؤلم، من
له دهر و نیاندا نازانم.. بؤیه من و قرژانگه کان سروشتمان وهک ئیوه یه که.. به لام من خوارو چیخ نارؤم..
چونکه که نیمه که نار، گپژم! به دم سهمای شه پؤله وه دهرؤم، چونکه ئه و پیم ده لیت له ئا و برؤ دهری
تاکه میک بیرى شه پؤل و دهریا بکهیت!

منیش مه ستانه به دم پؤوه به ره له هاتنه دهر وه، بیرى شه پؤل و دهریا ده که م. به له نجه ی ئا و دهرؤم.. توش
واده زانیت خوار دهرؤم! که نیمه وه که نار، زؤر نابات سه برم مانم لینه گرتیت.. ده گهر پیمه وه لای شه پؤله کان..
له ویدا هه ست به ئامان ده که م.

به حه زره تی قرژانم فهرموو: چی دهریا ره ی زه ریاکان ده زانیت؟

فهرمووی: زه ریاکان تووره وه هیمنن.. به هیز و تیک شکینه رن، ده توانن گه رمن ههروه کو ناگر، رهق بن وهک
دلی ئوژمن نه رم بن ههروه کو نازی مندا!

به لام نه گه ر بیتوو تووره بن، زه ریاکان ده توانن چی سامان ومالی مرؤفایه تی هه یه له گیتیدا به
که قله کوونیک هه لوشن! ده توانن زؤر ناسان سه ره له مرؤفایه تی تیک بدن، چی فیر بوون له بیریان بهریته وه!
چونکه زه ریا چه کیکه که س، هیچ که س ناتوانی به هه له به کاری بهریت. به لام خوانه کات زه ریا تووره بیت.
خوانه کات هه ستیته سه رپن! ئه و کاته ده توانیت به ته نها شه قیتک مرؤفایه تی له خؤیدا لوول بکا و به ناخینا
بهریت. ده توانیت هه موومان له چاوتروکانیکدا رامالیت. که چی هه موو زه ریاکان ناتوانن پووشکه یه ک

نووقم بکن. جا نازانم چی په ندیک له م یاسا پیروژه تی دهکن؟

که چی ماسی وحووت و گیانه وه رانی ئاوی لئی ناترسن، ناپیه رستن.. نه ههنگه کان سه ره له شکرى زه ریان..
ئه و گیانه وه رانه ده خؤن که ده یانه ویت زه فهر به تاریکی بهرن!

فهرمووم: تاریکی چییه قرژانی پیروژ؟

فەرمووی: وا ئەویشت بێردەهینمەوه، چونکە یەكجار یادەیتاوه مەرجه بۆ مرۆف، هەن دووجار، سیجار، چوارجار شتیان بێردەچیتەوه! دەزانم تۆ هیچت لە بێرناچیتەوه.
تاریکی دلی زەریایە.. لەناودلی تاریکی زەریادا نەیتییەك هەیه، پەيامێك هەیه پیندەلین ناشتی.. ناشتی گیانی پەسنەنی خوی مرۆفە. چونکە ناشتی مرۆفایەتی هۆگری خۆشەویستی دەکات: بەوش دلنیایی، بەوش: مرۆف گەشتن بە مهحال زامن دەکات. گیانی ناشتی لەویدایە.. ئەگەر مرۆف بتوانیت حووتەکان پازی بکات، دەتوانیت لەگەرویی حوتدا، وەکو حەزەرتی نەننۆن واتە یونس ناشتی ببینیت، بناسیت، میوانداری بکات. کاتیک کەحەزەرتی یونس ئەوهی کرد، ناشتی بەوی فەرموو: هیشتا زوو، من گیانی خۆم دووجار ناوۆرینم.. تانەوکاتە مرۆفایەتی نەگەن بە بینینی کەرامەتی خۆیان لەناشتی ناگەن. من خۆم بەدەستەوه نادەم. تانەوکاتە شەرەبیت، مرۆف توانای دەست خستنی منی ناییت. من دەروونی خۆم بەمرۆفایەتی نادەم.

لەتاریکیشدا لەدروونی تاریکیدا ناشتی وئومیدو هیوا هەیه. تاریکی تەوهری هەیه: تاریکیەکان هەمه چەشنن. لە تاریکیدا ژیان هەیه، بەهرههەیه، کامەرانی هەیه، بەردوامی هەیه، عەشق هەیه ئازای هەیه و گیانی مرۆف لەویدایە.. عەشق وئازادیش ئەبەدیین.. نەمرن. چونکە نەیتییەکانی خواوهندو بوونەوهەرەکانیان تیاا پەنانه. مرۆف بە یەكبوونی گیانی و باوهری ئیوان نوو رەگەز دەکات بەوی. جا زانا کەسێکە لەناوتاندا بتوانیت دلی نافرمتیکی ژیر هۆگری خوی بکات.

گویم لەبانگ بوو، قرژانەکه فەرمووی: شەپۆل بانگ دەکات. بمبوره دەبیت برۆم! کە ئەوڕۆیشت: شەپۆل فەرمووی: منیش دەتوانم شتیکت فێربکەم. فەرمووم ئادەی حەزەرت. فەرمووی: دلی زەریا هیمنا، ژیره، نەرمە، بە کردەوهکانی بەشەر تاریک بووه.. پرە لەئیوی تاریک.. بەمرۆف بلێ ریزلەزەریاکان بگرن.. باهههویان پرنەبن لەتاریکی. فەرمووم: ئەمچیرۆکەم بیستوه، لەقورنانا نوویاتە.

شەپۆل فەرمووی دەزانم، بەلام تۆ خۆت دەزانیت کە هەمووشتەکان نوویاین.. مرۆف ئەگەرچی فێربوو وایزانیت کە دووجار لەئای دەریایەك ناخوڕیتەوه، دەبیت بزانیت کە مرۆف دەتوانیت سەدجار لەئای دەریایەك بخواتەوه.

لەسەربالەکانی لەقلەق خەونم دەبینی ویندار دەبوومەوه، پاشان دەچوومەوه سەربالەکانی لەقلەق. کەدەگەرەمەوه قوتبی خۆم، دەبوم بەباوکی خۆم، بەنایکی خۆم دەبوومەوه بەمرۆف.. بەیەکیک لەمندا لەکانم دەوت: دلی زەریا زۆر توورەیه!.. کورەکەم لەخۆشیی ئەوههوالە نامەفەهۆمه، هەلەدزنا بەیالامداو دەیگوت: هەیه لەوه! خۆ باوکم شیت بووه؟!

هەوالی شەپۆل دەگەیاندا، هەوالی قرژان وشەپۆل.. باسی حەزەرتی یونس. ماریا و مەسیح و زەردەشت. دەمتوانی ببینم، بیستم، دەمتوانی بيم بەماسی، بەئاو، بە دەریاو شەپۆل. لە خەوندا دەبوم بەهەموو شتیك. ئەرزو ئاسمان و باکان و هەورەکان تیکەل بەیەکتەری دەبوون.. هەورەکان وەك شۆخە کچیکی بسکۆلنەرم خۆیان بە رووت و قووتی نیشان دەدام و تکیان لیدەکردم تا وینەیان بکیشم.. کەچی دێوهکان گسک و خاکەناز و پەرۆ و پاتالیان دەدام دەست وکەسیک فلچەیهکی بە بیاری بۆ نەهینام! دەگەرەم: سلۆم لە میرولهو میثەکان دەکرد، گولەکانم بۆن دەکرد.. باسی لیبورنم دەکرد دەستم بەسەر کەرامەتی حەزەرتی سەگ و پشیلەدا دەهینا. ئەوان چرنووک و قەپالیان لینه دەگرتم! گولەکان هەرگیز نەینیی پشکووتنی خۆیان لای من نەدرکاند.. هەرچەند تکاو رچای زۆرم لێیان کرد، بەلام ئەوان فەرموویان: ئیمە ناھیلین کەس راستەوخۆ پشکووتنی ئیمە ببینیت.

بەلام بەرازەكان ميان نە دەوێست. ميان نە دەدواند. چونكە خاوەن بەرازەكان خۆیان بۆبوون بە بەراز. گالتەیان پێدەكرم، دەیانگوت: تۆ ناتوانیت چەقی بوونەوهر بیت یان واناری بكەیت كە مانایەكی زۆر تۆنیت. منیش بەدیوێكم وت: با، دەتوانم. من خۆدی چەقی بوونەوهرم، چونكە من كەرامەتی مرۆفم تۆنیت، چونكە دیو كەرامەتی سستە، دیو رۆدەكات، دیو رقی ھەیه، پاشەلی پیسە بووغزی ھەیه و تۆلە پەرستە. دلنیا بە من تۆ نیت. من كەرامەتی میلەتێكی چەوساوھم كە جیھان نكوولیی لی دەكات. من وەلام دەرھەوی گیلانی لەبار براوانی جیھانم. من خەونی برسێیەكانی ئەفریقام. من ئەو پەيامانە دەگەییەنم كە پێغەمبەرەكان پەر دەكات لە ئومید.

دراوسێكانم قاوم دەن. وەكوسەگ پێم دەوهرن، گالتەم پێدەكەن، دەلێن: پەرۆرە دەرھە، ئێرە ولاتی تۆ نییە، ئێرە ھی تۆ نییە، تۆ ناتوانیت ئێمە بگۆریت. پەرۆرە چەق بە ئەی بیئالا ئەی بیئولات، تۆ ھێشتا وولاتێك تۆ نییە تیایدا بەھوێتەو. پەرۆرە وون بە لەبەرچاومان.

منیش بەزمانی مرۆف، بەزمانی شیت و مندال - بەخاوەن سەگ و بەراز و پشیلەكانم دەگوت: دیو بەوھنا دەناسرێتەو كەسروشتی بائی و خۆپەرست و كینە دۆز و دۆز و بوختان كەرە. ئەرۆز ناتوانیت تەماشای بكات، ناتوانیت ببینیت.

كە دەبووم بە مرۆف، لەخەونما بە دراوسێكانم دەگوت: رێزلە كەرامەتی بێگانە بگرن. زەمی مەكەن، لێی مەترسن، ئازاری مەدەن دەری مەكەن. ئەگەر ناتوانن بێن بە ھاوڕێی، مەبێن بە دۆزمنی. كەچی دەیانقیژاند بەسەرما و دەیانگوت: پەرۆرە دەری لەم ولاتە. ئێرە جینگە تۆ نییە.

منیش لە دورگە ھەستەكرن بەكەمی دەمگوت: بەلام من لە ژیان و بوون دا ھەم، زۆرم، دەتوانم لەنگەر بگرم، دەتوانم مت بېم، دەتوانم بېم بە ھاوڕێی حەزەرەتی میرولەكان، گول و گیلان. من ھاوڕێی گیلانی بالندە و مرقی رەسەنم، من ھاوڕێی نارستان و زەمین و زەریاكانم. دەتوانم تادەمرم بژیم، بە پیوھە رابووھەستم، بە پیوھە بمرم لە پیتاوی سەلمانندی چەقی قورسای ژیان و بوون - لەخۆمدا و بۆخۆم باوھەبم، نەك بۆ ئێوھ.

چونكە سروشتی من بەھێزترە لە توانای ئێوھ. ئێوھ بەخەندەكانی من ناوێرن. ئەگەرچی دەشیینم بە چەق كۆلەكانتان، خەندەكانم سەر دەبەرن. بەلام من بەخەیاڵمانا نایە. چونكە سەر بەست یانی من، واتە ناوی چیرۆكخان. خاوەنی ئەم كتیبە.

ناوی من یانی مرۆفێكی نازاد. كەس بۆی نییە تۆخنی بكەوێت. چونكە من مرۆفێكی لەرادەبەدەر لێوڕووم، كە ھێشتا رۆحانییەكانتان تێی نەگەشتوون. ھێشتا ئێوھ فێری لێوڕن و خۆشویستن و ھاوڕێیەتی نەبوون. ئێوھ ھێشتا كچ و كالن، بۆنی شیرێ گوانی ئەھریمەن لە دەمتان دیت. ئێوھ زووربەتان دیون! ئەتانەوێت نانیشن عەزێت بەنە بەر خۆتان ولەمن تێنگەن؟

ئێوھكێن مرۆفە دۆراوھەكان كە وادەزانن دەتوانن تەحەدای من بكەن؟ خۆتان ماندوو مەكەن، من لەمێزە مردووم. من رۆژی سەبجار دەمرم وزیندویش دەبەمەوھ. خەمی ئێوھ: شەری ئێوھ مرۆف دەكات بەدیو بەخێو. بەلام من سروشتی خۆم ھەر پاراستووھ. لەناو لەشی قەبەوگەندەخۆری نەخۆشەكانتاندا بەبۆی دلێكاندەگەریم ھەستی ھەبێ و ھەستەز نەبیت. باوھەخۆم ناكەم كە دیو دلی نییە! بەخۆم دەلیم:

بگەرێ، خێراكە چاوبگێرە بەلكوو دلێك، ھەستێك رەحمێك لەناو دیوھەكاندا دەستبەكەوێت! نازانم چۆن پەیدا دەبیت؟ مرۆفەكان ھەستی تێگەشتنیان سربووھ! گێژ بووھ تەماشایان. باوھەناكەن منی نالی، منی مەحوی و گۆران و حاجی قادری كۆبیو شێخ رەزا. دەتوانم بەزمانی حالی پیتان بفرموم كە

رەسەنایەتی گەلانی ئەوروپا و مەككەئەوان زاگرۆسی پیرۆزە. ئارارات گەواھی سەر بەرزیی

باپيرانتانه. جا ئىۋە شىكۈزى خۇتان ھەتەك كىرۋە، چۈنكى مىللەتى نوح زىكەمى دىت لە چىكاندا و ھەزاران ھەزار سەرى بىرۋى ئەرمانى و ئاشۋورى و كورد بە دەستى ئىۋەكانى عەرەب و تۈرك بىرۋان، ھەزاران ھەزار مىنالى ناۋ بىشكە سوۋىتىنراون، سەنان ھەزار دايك و باۋك زۆرلىكراۋ ناۋارە و زىندە بەچال دەكرىن ھىشتا.

من زۆرچاك لەدىۋە بچكۆلەكان و گەۋرەكان تىدەگەم.. بەلام ھەستى تىگەشىتنى ئىۋە بۆزبان زراۋە، بىرۋە، ھىچى بەبەرەۋە نەماۋە! باۋەرناكەن من لەبرى ئايىن: باۋەرەم بەراستىيەكانى ئايىنەكانە ولەبرى خۋايەك باۋەرەم بەھەزاران خۋايە.

بەلام باۋەرەم بە دىۋىيە.. ئەۋدىۋانەى مىنالىكان فىرى بوختان و جاسوسى و نرى و دىۋ دەكەن. ئەۋدىۋانەى باسەم كىر لەتابلۋى دىۋا. نازان من دەستم ھىناۋە بەسەرى ئايىشتاين-نا.. بەمۆدىل بۆم دانىشتۋە، تەكى لىدەكرىم كەھىچ نەكرىنم ۋەك چىرۋىكنوس و نەپىيەكان پەنھان بىدەم.. من موسا و ئىبراھىم ۋە ھەموۋىيەغەمبەرانم بەخەۋدىۋە. من دلى ھەزار مەسىح و ماریاۋ گىانى مىلۋنەھا شەھىم پىنەۋ كەس ۋەلامى خەندەكانم ناۋاتەۋە! كەس من ئايىنەت لەم چەپەرەچەپەلەنا، لەدورگەى ھەستىكرىن بەكەمىدا! تىلایەكىان ناۋەتە دەستم دەلەين: فەرموۋ ئەگەر دەتوانى شەرىمان لەگەل بەكە. مىنىش دەلەيم: دىۋەكان، من بۆشەپ نەھاتووم.. من بۇ خىر نەھاتووم.. من بوۋىكى نازانم و لە سەرى نازادىيەۋە دەرىپەرىوم.. من ۋەك قارچك ۋەھام، لەھەرشوۋىيەك بەمۆيت، دەرىۋىم ۋەبەم. ئىۋە ئەگەر رۆژى ھەزارجارىش من سەرىپىن.. نايەلم نەخۇشىيەكانتان كارم تىكەت، نايەلم ژەنگى كىرەۋەكانى ئىۋە ھەستى بۆلايىنم ژەنگىن بەكات.. نايەلم شوختىك بەكۆيتە ھەستىكەم. ۋامەزانن من لىتان دەترىم.. چۈنكى من لەدىۋە لەدايك نەبووم.. من ترسنىك نىم، من لەسەرى جوانىۋە دەرىپەرىوم.. من پىرەم لەناد ۋەكەسانى. ئىۋە ناتوانن كەلتوورى ھەستىكرىن بەكەمى بەسەر مىنا فەرزىكەن. من ھەست بەكەمى ئىۋە دەكەم: ئەۋەش ھەستەم بىرىندار دەكات. ئىۋە ھىشتا لەسەرى ھىلەكانى من تىنەگەشىتوون. ئىۋەكىلن، كۆپىن، ئايىن. لەبىرتان نىيە لەتابلۋى دىۋا فەرمووم: دىۋەكان چاۋيان نىيە. دلەيان نىيە، ئايىن، ھەست ناكەن. ئىتر چۆن دەتوانن ھەستىكرىن بەكەمى فىرە من بەكەن.. من لە ناھىنانا دەرىم، كارم پىتان كەمە.

من كورى بەھەرەكانى خۆم.. من ھونەرىكى تايەتم.. قوتابخانەيەك دەبىت ھەموۋ ھونەرمەندەكانتان بىمىنن ۋەتەۋە فىرىن.. من مايكل ۋە ئاڧىنىشى نىم.. من مەرۋف ۋە كۆنەۋان ئايىنم.. من مەرۋف دەبىنم دەتەقىتەۋە، سەرى دەكەۋىتە لىمەۋە، چاۋى دەكەۋىتە سەر ئەستىرە ۋ، چاۋارەلى دەكەۋىتە سەرمانگ ۋەھەستى ھەلدەپروۋىت لە تىشكا، نازانم چۆن پۇرتىتتىكى دروست بەكەم، كەۋىنەى مەرۋفى ئەمىرۋ دەكىشم، لاپەرەكان ھەرچەند گەرەبەن، بچوكن.. لەدەفتەرەكانى مىنا نازارەكانىان جىگەى ئايىتەۋە، بەلام ھىۋاكانىيان، خۇزگەكانىيان، بەھەرەكانىيان، خەندەكانىيان لەمىندا دەرىۋىتەۋە. بۆيە من ھەم خەزەرتى نوح-م، ھەم ھونەرمەندم، ھەم پىرو جالجالۋكەۋ خەۋنەكانى لەقلەق. ھەم نوسەرم ھەم مامۇستام.

بەھەرەكانم جوان ۋە پىزۋ خۇش. ۋوتەكانم بەرەقىش خۇش ئەگەر راستپەرۋەر بەھەلەنا نەچىت. دەلەيم: من مايكلنەنجلۋ نىم.. بەلام رۆژنىيە پەيكەرى ۋە دىۋاخاشبۋى بىزەخۋندەۋ تەماشى مەسىح ۋە ماریاكان چاك نەكەمەۋە.. بەھەرچىگەيەكدا دەرىۋم مەرۋف خەندەى لىدەكەۋىت، پىكەنىنى لەباردەچىت.. بىزەكانى سەفەت دەبن ھەلدەۋەرىن.. چۈنكى بىزەكان لەخشت ۋە بارو ئاسن ۋە تەختەۋ بۇرەك دروستكراون.. تائىستا ھونەرمەندىكەم نىيىۋە ۋە ئاڧىتى خەزەرتى مەسىح بە خەندەۋە دروست بەكات! ئەۋ كاتانەى

ههست به ئازادی دهکەم و بۆ ماوهیهک پیاسه به شهقامهکانی نوورگهکهبا دهکەم: دهبینم مهسیحه بچکۆلهکان و ماریا ووردیلهکان پرن له ترس و ههراس. دهیانبینم دهست و پینان ناکووتراوه به خاجی رق و کینه و ترس و قیزکردنهوه. دهیانبینم پرن له گوومانی نهخۆشانه.

نهدیهوه ماریا دلشکاو نهبیئت! نایبینم بهخهیاڵ نادهنیشم ماریاکان دهوینم، نا گوئیان لینهگرم..

ههستیان دهلاوینم.. دهست بهروومهت وپرچ و سهریاندا دههینم. وینهی خهندهیان نیشان ددهم. باسی هونهری چی بۆم دهکەن؟ باسی کهلتووری جیاوازو زهختی کهلتوورو، نهخۆشیی کهلتوورم بۆ دهکەن..

وادهزانن کهلتووری ییو - دهبیئت بهرستریت.

دهتوانم هاواربکەم.. ئەگەر ئەزێتم بدن، چونکه منیش گوشت و خوینم. دهتوانم لهللی ههردیویکا باسی ئازایم بکەم، دهتوانم لای زهريا لومهتان بکەم، لای ناگر گلهیبتان لی بکەم، لای خواکان رهنجم بهبا بدهم. دهتوانم بگویمهوه بۆ ناودلی خۆر ئەگەر زۆر ئەزێتم بدن.

من مرۆفکی بهتوانام گیانی ژیانم هه لگرتوووه.. نازانم ئیوه باسی چی دهکەن؟! من پهناي ههزارههه ههزار منداڵ و پهيامبهرو بت وخواو ماریاکانم ناوه.. حیهان لهمندا پهنا بهره، من په نام نهبردۆته بهر ئیوه تاباسی ییو بۆم بکەن. بهراستی ئیوه بینگانه.. نازانن کهگیان ولاتی نییه، به لکوگهردوونی ههیهو ئازاده!!

گیان لهل ودهروونی هاوڕێهتیدا دهژی، گیان بریتیه لهههست، ههستکردن بهیهکتری، گیان ههموو پیغه بهرمان دهناسیت. گوئی لهگشتیان گرتوووه.. گیان کهخهون دهبینیت، خهوبه پوخساری خواوه دهبینیت.. گیان دهتوانیت ببینیت. گیان سروشت وناگرو باوباران دهناسیت. لهگهلیاندا دهوینت. ئیوه ناتوانن گیانهکانی دهروونی من ناگیر بکەن. بهلام پهيامی گیان پیتان دهلیت: له ژیرکه لهی دیوبهرازهکان وهرنه دهی.. وولات ئەو بسته خاکهیه که مرۆفی لهسهری رادههستیت، پیرۆزترین ئەرکی مرۆفایهتی ئەوهیه که خهندهکانی ئەوانی تر نه رهنجینیت. لهههرجیگهیهکدا مرۆف بیهوینت بژی ئەوئ وولاتی ئەوه، دهبیئت رێگهی ژیان بدیت.. چونکه نیشتمان ئەوبسته زهوییهیه که مرۆف بهشهو لهسهری رادهکشیت، ئەگەر ئازاد نهبیئت، ئەوا ییولاته، ییئالایه! ترسنۆک نووژمنی خودو نووژمنی خواو مرۆفایهتییه.

نیشتمانی راستی مرۆفی پهسەن کاره.. کارکردن مرۆفی پیرۆزو پهسەن کرد. کاتیک که گلهی لهکارهکەن، ههک نهوهوايه ییولات بن. مرۆف تهنها بهکار خۆی دروستکرد، ژیان دروستکرد، خیزانی دروستکرد، خواکانی دروستکرد.. نایین ودهولت و یاسای دروستکرد. ئەگەر خواوهند یهک بیئت، ئەوا ئەو جگه له کاریکی ناکاری مهزن و سهروسروشتی ههچی تر نییه. ئەو کاتهی که مرۆف خۆی پێسا، واته بهتهواویی خۆی دروستکرد: تهنها له بهر نهوهی ئاهوارامانزای یهکتاو مهزن و خواي ههموو خواکان و مرۆفەکان بیئت، نابهزیت و تهماشای ئەنجامی کارهکهی بکات.

وههه دهی سنوورمهکان تیکشکینن. چونکه خواکان دهلین: ئیمه سنورمان بۆ پیس بوون و بهدیوبوون وشهپیش داناوه.. ئیمه تهنها ئازادییهکمان ناوه بهمرۆف که ناتوانیت بهکاری بهیئت. چونکه سنوورلهگهردوونی گیانی خیرمه نانداندا بوونی نییهو ههیشه دهکشیت.. بهلام لهنیوان شهروخیرنا سنوور ههیه، لهنیوان مرۆف و دیوهکاندا سنوور ههیه، لهنیوان خیزاندا سنوور ههیه، لهنیوان هاوڕیدا.. لهنیوان ناسمانهکاندا!

لهیادت بیئت تهنها لهگیانی پهتی و بیگهردا سنوورنییه. که پیکهاتیکه له جوانی عیشتی ئەبهدی. لههونهری گیان بینیدا سنوورنییه.

جاریکیان بیتیڭ فەرمووی: من ھەموو گەرووونەکانی گیان گەرام، بەلام ئالایەکم نەدی. ئەمە مانای ئەو نادات کەژیان لەویدا نییە کەتۆ نایینیت! چونکە زۆرھەن چاویان ھەیە کویرن!

بەرۆلەکویرەکان پیرسن تاباسی تاریکیان بۆبەن، جاتیدەگەن کەکویرەکان لەشی ووشەکان دەبینن. ژیان لەبۆشاییدا ھەیە.. مەراتیبی ژیان ھەیە، ژیان ناگرین، ھەلمین، ھەوایی، تۆزای، ژیان نەرم وەرەق، ژیان تەسک، ژیان ئەلەکترونی وکارەبایی ووزەیی و چەر ھەتادوایی.. چونکە خودی ژیان لەکرەدووەکان دروست بوون، لەکارلیکی کردووەکان. ژیان کۆمەلێک ھەلوێستە.. جا دەتوانم بلێم ھەلوێستەکان جیاوازن.. بەلام ھەلوێستەکان دەبیت سنوور ناس بن. ژیانەکان زۆرن، گەروونەکان ھەمان شێوە.. دیوانتوانیت گەروونەکان ببینیت. ناتوانیت ناگیران بکات. مرۆف ھیشتا فێری خود بینی نەبوو! مرۆف ھیشتا ناگیر دەکات، دەدزیت، دەکوژیت. شەرپەکن.. بوون بەدیو.

دیوھەکانی دراوسیم لەولاتی ھەستکردن بەکەمی ئازاریان دەدام.. ناچاریان دەکردم بگەریم ھەوێ ھەوێ ناوژوورە تەسکەکم، گوێ لە پەندو نامۆژگاریی ھاوسەرەکم بگرم، کەتووشی نەخۆشیی مانگرتن بوو، مانگرتن لەمن، لەسروشتی ھەلەمی من. پیم دەلێت: دیوھەکان راست دەکن، ئێرە وولاتی تۆنییە! پیم دەلێت: کەرە خەتای تۆیە، تۆناتوانی باسی ئازادی بۆدیوھەکان بکەیت. دیو حەزی لەبەدخۆری ھەوێسبازی وورکردنی دەماغیتی.

منیش بەخەندەییکی شیفای بەخشەو بەھاوسەرەکم دەلێم: ئەی ئافرەت، پێزلە کەرەمەتی خۆت بگرە. من بۆجوانی دەژیم، بۆ ھونەر، بۆناساندنی کەرەمەتی پەنگەکان.

ئەویش پێدەکەنیت بە ووشە ساواکانم و دەلێت: ھونەر دەبیت نیشان بەدیت. تۆ ھەمیشە چاوەروانی کەسانیک بێن و یاریدەت بەدەن و دانت پیا بێن! منیش دەلێم راستە، بەلام لەئەوروپا بێرێزی نەرق بەھونەر گیشتوتە ئاستیکە ماوھیک لەھەوێش دانانزەمەکان لەناو دەستەکاننا بەگوو وینەیان دەکیشا، ھونەرماند ھێندە برسی و پسابووکوی دەنا بە سەلیقە مرۆف. لەبری ھەستیاری و نییانی، ھونەرماندانی ئەمڕۆ خۆیان زاماردەکن، ئەمی خۆیان نە دوورن، پێز لەلەش و بیروکیانی خۆیان ناگرن. دەچن بەتالییان، لەبری پەیکەری بوونا پێفەمبەری ئیسلام پێدەکن لە بارووت، ژیان پێدەکن لەکینە.

ھونەری ناایبەکان نەخۆشییەکی شیتیی کۆمەلایەتیە نژی شەرۆگەندەلبوونی مرۆف. ھونەری من باسی شەرۆ زبیری مرۆف ناکات، ھونەری من لەمۆزخانەیی گیانی خۆمدا نیشان دەدیت. من لەمۆزخانەیی کەشتیی نوح نا وینەکانم نیشا دەدم. بەلێ، بە خێزانەکم دەلێم: چاوەروانی نەوێ تا لە ئیسک و تروسکی ئەنفال نارەستییکی ئەفسانەیییم بۆ دروست بکەن. بەلێ.. چاوەرێم ھەموو رابەر و سیاسەتمەنارانی جیھان نان بە باوەرمانا بێن و بەرگێکی مەتین و چلک ھەلنەگر و تاییەت و نایابم بۆ دروست بکەن و بە بیاری بە منی بیەخشن.. چاوەرێم فریشتەکانی سەرزەوی بێن بۆ لام و بفەرموون: فەرمو حەزرتی نوح.. ئەمە کالا و سەلتە و جە و نارەستی تۆیە.. بۆ کوێ دلت ناوای دەکا بێر.. ئیمە بەرگریت لێدەکەین و نایەلین ھەست بە تەنھایی بکەیت. ئیمە باوەرمان بە تۆ ھەیە و چەند فلچەپەیکیشم بە بیاری پێ دەبەخشن کە بۆنی بفروریان لێ دیت.

ئەوسا منیش دەست دەدمە نار دەست و بەرگی سحرین دەکەم بەرم و دەکومە رێ.. نیتەر جیھان رزگاری دەبیت بەو خەندەیی کە من لە رینگاگانا لیم دەکویت یان بە بیاری بە کۆچەر و بە ریبوارەکانی دەدم.

ھونەرى مەن لەۋىدا شاياىنى نىشاندا نە كەتپايد گولەكان، دلەكان، تەماشاشاۋ بىننەكان، خەۋنەكان، ژيانەكان، مىندالەكان، ماريكان ومەسىح-ەكان نازان. (ئىستا كەمىك دەربارەى مەن دەزانىت كە مەنى چىرۆكخوان لە قوتبى راستەقىنەدا ھونەرمەند وچىرۆكخوانم لەۋلاتى ھەستىكىن بەكەمىدا . ھەرۋەھا خاۋەن ھاۋسەرۋ بوومىندالم . چەند مىندالىكىشىم بوون بەقوربانىي دىۋەكان..)

مەن ھەر خەرىكى خەۋىننم، خەۋ بەژيانەۋە دەبىنم . مەن ھونەرمەندىكىم ھونەرى خۆم نافرۇشم، نىشانى دىۋى نادەم . تائەۋكاتەى گىيانى ۋوشەكانم نىشان نەدەم، پىم نەنگىيە ھونەرمەكەم نىشان بەدەم . مەن بەپىۋىستى دەزانم باسى ھونەريان بۇيكەم؛ تا فەلسەفەۋ فەيلەسوۋفە سەقەتەكان راست بەكەمۋە . مەن دەمەۋىت بە ھونەر بلىم؛ نادابى ھونەر نىيە، عەبەس كەلتور نىيە، سادىزم ئەدەب نىيە، دلەم مېتالىكا مۇسقىا نىيە، بەلكو نەپەۋوشەرى دىۋە، لايەن ئەگەر حەز لەتەندروستىتان دەكەن . ئەفلاتون نەيگوتوۋە: بەشكۆترىن مۇسقىا دىسپىلنە، بەلكو دلەت مۇسقىاى سەربازو داكىركەر مۇسقىاى دىسپىلنە .

ھىچ شىتەك سەرچاۋەى نىيە ۋناگەرپتەۋە بۇ ئايدىيال نمونە، بەلكو سىروشتەكان ئايدىيال نمونەى خۇيانن، ھىچ سىروشتەك لەناۋناچىت، ۋوشەكان، رەفتارەكان، جوانىيەكان نەمرن . تۇ ھەرگىز ناتوانىت كىردەۋەيەكى بەد چىگرى كىردەۋەيەكى جوان بەكەيت . كىردەۋەكان بەتەكان بروست دەكەن . كىردەۋەكانتەن مىراتى ژيانى ناھاتوۋتەنە . مەن دەربارەى مۇسقىا دلەم؛ نايابترىن مۇسقىا ئەۋەيە كە دەروون دەبزوئىت بەرەۋ خۇشى، تەقەى دارو، چەپلەۋ ھۇرەۋ تەپل ۋرېتىمى دىسكۆ . گىان بزوئىن . پەيام بەخشن . مۇسقىا شىفا دەنات بەگەردو زەرپراتى گىان . ھەستى جوانى بەخانەكانى لەشدا دىنو دەبات . تەماشاشاۋ دەبزوئىت، تەماشاشاۋ گەران بەدۋاى جوانىدا، بەدۋاى شكۇندا، بەدۋاى گىاندا . ئاينىشتاين دلەت: ھارمۇنى سىروشتى بوۋنە . تەنھا بەيارىدەى ھەستىكىن بە ھارمۇنى مرۇف دەتوانىت بىننىت . ھاۋكارى ۋخۇشەۋىستى ھاۋبەندى لەنىۋان گەرىلەۋ ئەتۆم ۋ ھىليۇم ۋكاربۇن ۋ ھايدروچىن ناھەيە . كەچى مرۇف لەۋانەۋە فىرنانىت . مرۇف نازانىت كە ئورانىوم ھىليۇم ھەست ۋ گىاننان ھەيە، دلىان ھەيە ۋدەبزوئىن ۋ ھەست بە نازانى دەكەن، دەژىن .

ئەنىشتاين دلەت: تەنھا بەھەستىكىن بەھارمۇنى دەتوانىت سىروشتى گەردەكان بدوئىت، بگورپت . دەتوانىت بە بەپەرسىتى گىان، بەجۋانى ۋ ھونەر دلى خاۋەند بەخەيتەۋە جى خۇى . چۈنكە خاۋ خاۋكان دلىان رەنجاۋە لە مرۇف ۋ شەرى ئەۋان . ئەنىشتان نەيفەرمۋە : بىن بەدىۋ . بەھاۋسەرەكەم دلەم: مەن نەھاتووم تا بەشەر بىم ۋتىكىشىم لەناۋدىۋەكاندا! تىلاۋ چەقۇۋ تەقافى جەنگىشىم پى نىيە، بەلام كەلتورى دىۋ لەبرى قۇچە، تىلام دەناتە دەست ۋ دلەت: ۋەرە نەبەرد . لە كەلتورى ۋولاتى ھەستىكىن بەكەمىدا مرۇف مافى ئەۋەى نىيە بىتت بەھونەرمەندا! بۇيە ھونەرمەكەم نىشان نادەم تا فىريان بەكەم راست بروانن ۋ فىرى تەماشاشاۋكان بىن . نايەلم كەس قەسەى گواۋى بەتابلۇكانمدا دەربىرپت . مەن تابلۇكانم نافرۇشم، مرۇف گىان ۋلەشى خۇى نايىت بفرۇشىت . قاجبەش حەز لەخود فرۇشى ناكات . ھونەرى مەن مولكى ھاۋرپ ۋ نۇستە، مولكى ئەۋ شۋىنەيە كە سەرچاۋەى دەربىرپن لەۋىيە .

ھونەر مولكى مرۇقى خاۋەن سەلىقەۋبىرەۋەرە، دىت تەماشاشاۋ دەكات، بۇماۋەيەك دەيىتە لاي خۇى، قەرزى دەكات، تاتىدەكات، پاشان دەيگىرپتەۋە بۇ ئەۋ شۋىنەى لىۋەى ۋەرىگرتوۋە، ۋەكونامانەت دەيگىرپتەۋە . خۇشى نىخ بۇ ماۋەى قەرزكىنى تابلۇكە نادەنىت، چۈنكە تابلۇ مولكى خود ۋ گىاننى

ھونەر مەنەندە. بەلام مۇسقىا دەكرىت بفرۇشرىت، چونكە ئاسان كۆپى دەكرىت، ئەوكارە لەگەل تابلۇشدا دەكرىت. بەلام مۇسقىا نايىت خرۇشى ھەوھسى ناجۇر بەرپا بكات. نايىت رىق بكات بە پەيام، نايىت مرۇف ھانبات تا خوین لەشى خۇى و لەوانى تر بەئىت. چونكە زانستەكان لە خوینى مرۇف نەخشاون.

كە لەھونەر دەلویم یۆ ھاوسەرەكەم، پىم پىدەكەئىت! دەلیم: ھونەر نايىت رقى مرۇف بەرپا بكات، ئەھرىمەنەكان بەئىت ولەئىوھكاندا بىلیان بكات، بەلكو بە پىچەوانەو، ھونەر دەبى رەنگ و پروى مرۇف جوان بكات. ھەستىكى پىنبات كەشایانى فیربوون وچىژ لئوھرگرتن بیت، چىژى گىانى، دەروونى، ھەستى، بىرى. ھونەر پىوئىستە لە كەمالى عىشق و ئازادى بدوئىت. ئەدەب نايىت باسى كەندەلىی دىوھكان وبەدخۇرى و بەكارىیان بكات، ئەسبب دەبىت گىانى ووشەكان بىبىت، یاخود بەكارىیان نەبات. ئەدەب نايىت سەرزەنشتى ئایین و باوهرىكات، بەلكو بەپىنوهرى جوانى دەبى تەماشای باوهرىكان بكات. نايىت لەپىناوى باوهرى خۇتا ھەلبكوتىتە سەرباوهرى من، جانەگەر كەسىك باوهرى بە بت بوو یاخود بە مشك یا بە مېش، حورمەت لەباوهرى بگرە و كەرامەتى برىندارمەكە.

چونكە بەرپىزگرتن لە كردهوھەلوئىستى راستى ئەوانى تر، ھونەر بەھرمەندت دەكات. سەرمایەى ھەستت گۇش دەكات، بىر بەھىزو بژىو دەكات.

خىزانەكەم بەگالتەجارىیەوھ سەرىك دەكات، بەگومانىكى كەمىك بۆیەكراو بەباوهر، بەھەلە ووتەكانم وەرەگرىت، بەگۇشەنىگا سەرىم دەكاو نادلىا دەلئىت: دەزانم باسى چىم بۆدەكەیت، بەلام ئىمە برسیمانە، ئەمرۆ چىمان بۆ دروست دەكەیت؟

ئەمە لەلایەك و لەلایەكى ترەوھ، لەولاتى ھەستكرن بەكەمىدا دراوسىى ھەزرىتى ماریبايەكەم كە باوهرى بە ئایین وخوا وخواكان نىیە، بەلكو تەنھا باوهرى بەوسەگەيە كەناوى ناوھ كورم! ھەرچەند من دەبىنئىت دلى پردەبىت لەرق، چونكە وادەزانئىت ئەوھى بۆى بھەندىت لوژمنەو شتىك لەو دەفرىنئىت! بەگۇشەنىگا تەماشام دەكات كە بە رىكەوت دەمىنئىت، پىم دەلئىت: دەزانم لەھونەردا مرۇف بەدواى عەشقا دەگەرئىت. بەلام من تۆم خۇش ناوئىت. مئىش پىدەلیم : بەرپىز ماریا خان، تۇئازابىت، بەلام لەھونەردا خۇشویستىن بىسنوورە. ھونەر بەگىان تەماشام دەكات، دەچىتە ناوهرۆكى دىوھوھ و تەماشای جەوھەر دەكات، دەتوانئىت خۇى تەفرەببات بەوھى كە لەناو دلى دىوئا ژيان ھەيە: خۇزگەو ھىواو ئومىد ھەيە. بۆیە بەھەلەنا مەچۆ گەر ھونەر مەندىكى وەك من بە گىانى ھونەر تەماشام بكات، بتدوئىت، چونكە ھونەر مەند یاخود مرۇفى رەسەن دەتوانئىت تۆو سەگ و بەرازو دىوئىش بدوئىت وپىز لەكەرامەتتان بگرئىت. ھونەر مەند یاخود مرۇفى رەسەن دەست بۆ كەرامەتى ھىچ بوونەوهرىك نابات.

ئەو دىت وبەمن دەلئىت: بىدوئىنە، باسى عەشقم بۆكە، چونكە من عەشقم لەدەست داوھ. بەودەلیم: عەشق نادۇرئىت. تۆسەرى بالای حورمەتى خۇتت ئەكرىوھ. تۆ دىوئىك بۇخۇت داتاشىوھ. تۆلە يادت چوھ كە تۆ خوئى عەشقىت، ئىتر بەدواى عەشقى چىدا دەگەرئىت؟ ئەى نازانىت كە عەشق داگىر ناكرىت، ناكرىت، نافرۇشرىت؟ عەشق لەمس دەكرىت لەمسى گىان. بۆنى دەكرىت، تەماشای دەكرىت و دەبىنئىت. داگىر ناكرىت، چونكە عەشق مولك نىیە، كالا نىیە، خۇراك نىیە. بەلكو خۇراكىكى گىانىیە، مولكىكى گىانى و مەملەكەتىكى بى شوومار بەرىنە لە جوانى.

عشق ھەستىكە گىان گۇش دەكات: بۆیە ئەو خۇراكى گىانە. دەبىت تەنھا ھەستى پىنكرىت. لەوئىدا عەشق ئازاد و مەنگ وشەنگۆلە كە مرۇف رىز لەخۇى دەگرئىت. كەجوان تەماشای دەكرىت، كە گوئى لىدەگىرىت.

بەوم فەرموو: تۆ عەشقى من زویر ناکەیت. ناتوانیت، نەك سەگ، بەلكوئەگەر دىيوش بیت و دىيوش
بەپرستیت، ناتوانى خەندەكانى من قەبکەیت. ناتوانیت تەماشایەكى من بەزیت و لە ناویبەریت... چونکە
دەزانم وەجەى كەیت!

تۆیادت نایە چىيان بەسەر نایکە گەورەى ناپیرەتدا هینا لەگرى سەرەرپووتە لەدەرەوهى ئورشلەيم...
دەزانم چى دىيوك ژەهراوى تفى؛ بەرلەشەوهوى روخسارى تۆيان تەنى! بەداخووە دراوسیکەم تۆ
ناتوانى سوود لەجیهانى گيانى من ببینیت.

من ئاوا دەژیم لەقوتى هەستكرن بەكەمیدا، من لەبرى ئەوانى تر كەخۆيان نانسەوه، هەست بەكەمى
دەكەم. چونکە لەوى هەمووكارىك شیاوه. مرۆفەكان لە كەمالى دىيوكاندا دەژین. مرۆفەكان پىيان خۆشە
خۆمەتچى دىيوكان بن. زۆربەيان دىيوپەرستن. شالابۆيەكترى دەبن، تەرمى مرۆفەكان لەسەرزهوى
دەشارنەوه، وادەزانن دەتوانن رووبەروى خوا ببەوه.

من پەنابەرىكم هونەرمەند، پيشەم هەستكرن بەكەمى نىيە، بەلام كورد دەلێت: پياو كەچوو و لاتى كویران
دەبیت دەست بەچاوى خۆیەوه بەگريت. من دەتوانم هەردووكارەكە بكەم، هەم چاوساغى، هەم
كویرى! چونکە حەزناكەم دىيوكان توورە بكەم، چون ئەگەر ئەوان توورە بن، شەرىك دەزیت، شەرىك
زۆردەبیت.

لەپرتاو مەسحىكى خويىن بەربوو دیت. بەو هەموو زامانەوه، وەك مندالێكى پرووت و قووت لەبەر دەمدا
هەلەلەرزیت. دەترسیت. باسى ناخوون و تالەبان و برسیتی هیندو فیلپینم بۆ دەكات. باسى
نازارەكانى ئەفریقا! مەسح بێت و دەفەرەمۆیت: ئیستا من پىتان دەفەرەمۆم، ئەو جینگەیهى من بۆى دەچم
تۆ ناتوانى ببیت لەگەلما، پەيامىكى نوێتان پىندەلیم: یەكتىرتان خۆش بویت. هەمان شێوه كەمن ئىيۆم
خۆشویستوو، ئىيۆمەش یەكتىرتان خۆشبویت، ئەگەر دەربارەى یەكتىرتان خۆشویستیان هەبوو، گشتتان
تێدەگەن كە لەشاگرانى منن.

من تادیت جینگەم تەنگتر دەبیت لەو دورگەیهدا، بۆهەر دورگەیهكى تریش هەلەلەتیم، هەمان شێوه، ژيان
لەناویاندا مەحاله. لەوى زەمین گرتوومى و ناسمان قووتى داوم.

من لەدییو خواوەندى شەرەكان تیناگەم! بەلام بۆيان نىيە، رێگەیان نادەم لە مژدەى بىنن بىنەش بن...
چونکە من بەشى ئەوانەى لێدەدەم كە دەتوانن بمىنن، بەبى دىيوى ترس و گومان. من هاتووم بىم بە
مامۆستای دىيوه ساواكان، ئەوانەى شوینەوارى مرۆفیان تیا دا ماوه.

ئەوان فەرزە لەسەريان دەنووكیان بكەنەوه بۆ رەحمەتى لوقمەى فێربوون. دەبیت بچمە ناو دەروونى
تارىكانەوه. تاكەمى رۆشن ببەوه. تاتووى ناشتى بپوینم. باسى ئەو مرۆفەیان بۆبەكەم كە دەروونى
رۆشناى بىنى. دەمەوى فێربن، لەلى تارىكىدا لەیادیان نەچیت بئىيۆمەند ئەبن. چونکە ئومید لەهەر
جینگەیهكدا بوونى زۆرە.

كاتى مرۆف هەست بەكەمىهەكانى ئەوانى تر دەكات و دەیهووت نەجاتى بێت. دەشیت شیت بێت، خۆى
بكوژیت، دلێ بوووستیت، بەریت. یان دەشیت وەك من خەو بەروخسارى خواكانەوه ببینیت، چونکە
مرۆف هیندە ناچارى تەنهایى دەكریت، ناچار دەبیت، خوا زەرپى ملیون جار بكات. ناچار دەبیت خۆى
لێبیت بەخوایهكى تاكو تەنها وچى عەیب و عارى مرۆفایەتى هەیه بىخاتە ئەستوى وردى خۆى.

پياو خۆى نامىتیت. بەلام بوون بەخوا سوودى نىيە، چونکە خۆى دىيوكان نەهریمەن
ناهیئەرومەكربازو درۆزنە، شەرپوخێرى تێكەل كەردووه، سەرى لێشیاووه و نازانى چى بكات! خوا بە دەست
مرۆفەوه سەرى لێتێكچوو، نازانى بۆچى وچۆن ئەویان دروستكردووه، چۆن زەفریان بە هەبوونى

خوابرد؟ خوارەند لەو ئاسمانە بەرینەما تیا ماوه، نازانیت بۆ مرۆڤ خوا بروسەت دەکات و دەیکات بەیتو؟ تەنھا و گۆشەگیری دەکەن، جەھەننەم دەکەن بە موولکی ئەو لەسەر خوارەند تاپۆی دەکەن! خوا نازانیت بۆچی مرۆڤەکان بەیکاری دەکەن، خوا بەیکارییەکانی نائەهیناوه. ئەو لە بەدی تیناگات. باوەربەیکەن خەلکینە من بەزەبیم بە هەستکردن بەکەمیی خواشدا نیتەوه. بۆیە کەلەگەل خۆمدا دادەنیشم و حیکایەتی مێش بۆ خۆم دەکەم، بەدەم بێرکردنەوهی پارانورمالەوه، ئامۆژگاری خوادەکەم! یاریی لەگەڵدا دەکەم، ختوکی دەدەم، تەماشای دەکەم، بۆنی دەکەم، دلێ دەدەمەوه. دەلێم بەشکم خوا بەزەبیمەکی بە کوربا بێتەوه و بچیتە خەونی مرۆڤ و گەلی زاگرۆس و تکیان لێ بکات تا هاوڕا بن!

چونکە دەزانم دێوهکان زۆر لەمێژە خویان و ونکردووه، خویان لەبیرچۆتەوه، تاکو تەنھا ئەویان لەو ئاسمانە بەرینەما بەستۆتەوه. وا دەزانن خوا تەنھایە و ئەو لەتەنھاییدا سابتە!

بیاو دبین دەبیت لەنیو دێوهکاندا، ناچار دەبیت بییت بەخوای خۆی، بەر لەوانی تر بەسەر خۆیدا بچیتەوه، ئامۆژگاریی خۆبیکات، گۆی لەترپەیی دلێ خۆی بگریت.

مرۆڤ هەست بەکەمی بکات چاترە لەوهی هەستی پێنەکات.. چونکە هەست نەکردن مانای بوونە بە دێو.. جاکە مرۆڤ نەخۆش بکەوێت، چاترە بییت بە خوا لەوهی بییت بە دێوو شەرو ئەهریمەن. بۆیەم زیندەخەو دەبینم، دلنیاشم کە تیکنەچووم، چونکە من چیرۆکتان بۆ دەنووسم.. بۆیە دەوێرم باسی هەست و نەستی خۆمتان بۆ بکەم.. لیتانی ناشارمەوه پێفەمبەرەکان، ئایینە پیرۆزەکان، بت و پەپولەو بالندەکان لەدەوری من سەما دەکەن، خۆشایی بەهەستیان دەگات، نان بە ووشەکانمدا دەنێن و دەلێن: **قوربان خۆشمەزەیه.**

لەدەروونی مندا دەریاکان مەنگن هێشتا، شەپۆلەکان پێم دەلێن: هەمووی پەیمانەکان دووپاتن. بالندەکان دەلێن: ئێمە لەدێوهکان توورەین.. ئەگەر واپروات حیقنە بارانیمان دەکەین. دێوهکان لە قیژەو جووکی ئێمە تیناگەن. دێوهکان وادەزانن ئێمە زکماکانە دەقیژین! بەلام ئێمە پەیمای پەلەوهر دەگەیهین. لە دێو توورەین، دەمانەوێت بلێن: ریز لەژیان ولە یەکتەری بگرن، یەکتەری مەکوژن، درۆمەکەن... سروشت بە کردووەکانتان پیس بووه، پیستری مەکەن.

وہا دەژی پەنابەر.. لەقوتبی خۆیدا دادەنیشیت.. سەیری ژیان دەکات، دلێ بەژیان خۆشە، دلێ بەلاوان و مندالان خۆشە، دلێ بەخواو بەفریشتەکان دەسووتیت، **بیری گیانی راستەقینەیی خۆی دەکات، بیری**

بستی خاک و زەرپەیکە نازانی.

دیت و دەچیت بەناو دێوهکاندا، هەرچی بەک دەلێت نامەفەوومەو پێی دەلێن ئەمە کۆنە. من لەدێوهکان ناترسم، بەلکو فێربووم ریز لەبوون بگرم، دەمەوئ فێریان بەکەم کەم بۆم ھەیه باسی کەرامەتی خۆم بکەم.. چونکە من بابایەکم کۆچەر و پەنابەر.. بەدوای عەشقی لێکەوتوی خۆمدا دەگەرێم.. بەھونەر لەجوانی دەدویم، بەجوانی لەژیان دەدویم، گۆرانی ناشتی بۆژیان دەلێم، بەتەماشای ژیان و خۆزگە دەروینم.. لەگەل گۆلەکاندا هاوڕێم.. ئاسمان باوەشی بۆم کردۆتەوه، سروشت گۆیم لێدەگریت، بالندەکان میوانی من کاتی بەژوور سەر مەوه دەفرن.. هەورەکانیش مامۆستای هەمیشەبیم. منیش بێباکانە دەژیم، بێتەرس بەنیو دەروونی تاریکی دێوهکاندا دلنیا ھەنگاو دەنیم.. ھەزاران ھەزار پەیکەری ماریاکان و مەسیحەکانم پەنا داوه.. دەروم و لەم دێوو لەو دێو دەپرسم: ئەرێ زەحمەت نەبێ تۆلەرپی یان شارپگی ھەمیشەبی لەکوینی تا ئەم پەیکەرانی بەنامانەت بخەمە سەر ئی؟

بەزەبی پیامدا دەھاتەوه لەقلەق، من لەسەر بالەکانی ئەو خەوم بەمرۆڤەوه دەدی، خەوم بە میلیت و ولات و ئالو خواوہ دەدی!

گویم له وړینه کانی منډالې باوکم بوو. له همیشه ییدا باوک و باپیرانم ددی ترسابوون، ماندوو بوون، له دستې به لاکانی شه. گویم له وړینه کانی میژووی مروقیه تی دبووو. چونکه له سره بالی له قله ق من هموو شتی کم ددی. دهنووستمه وه، هه لده ستامه وه. نه ویش به چاوی باوک، نایک، به چاوی خوشک و براوکس، سهیری ده کرم. جارناچار ته قه ته قی به دهنووی دته قاند بوم. گورانې بوم دهگوت، دهخویند: حاجی له قله ق مارهات... ماری زهنگولدارهات..

نایکم به فیغان هات.. باوکم به گوچان هات.. کاکم به هاوارهات.. خوشکم به گریان هات. میروله کان گورانې حاجی له قله قیان له گهل مندا دهخویند.. پاشان میروله یه کی سهوز هات، له میرووله کانی هاوړیم نه دهچوو، فهرمووی: ناسمانه کانی ش روویاری بالنده کاند.. **مرؤف له بنچینه نا نیشتیمانان** ناسمانه نک زهمین.. چونکه زهمین نیوی زیاتر له سره دهژی وک مرؤف. زهریاکانی ش چاوی **یه کمی ژبانی گیانییه**. مرؤف و بژیوه کان گشتیان وچه ی دهریاو زهریاو روویارو توفان و هلم و تنوکن. ههواکانیش مه خلوقاتی سهیر سهیر به دی دینن. ناسمانه کایش پرن له گیانی تاریک و رووناک. نایا سهیر نی به لاتنه وه که مرؤف به نوو و نازل به چوار دهروات؟ نایا سهیر نی به لاتانه وه که ژبان وکو من و تو گیان ددات، که دوعا دهژی و که ناشتی گیانی بو گهر دونه کان کوچ دهکات؟ نایا سهیر نی به لاتانه وه که هه ن گیانی خوین بوهونه بهخت دهکن، بهر له ولات؟

میروله یه کی تر فهرمووی: ههستکرن به تنه یی مرؤف ناچار دهکات بیر له تنه یی خواوه ندیش بکاته وه. پاشان مرؤف پرژه ی دهر باز کندی خواوه ندی به بیرا دیت. نه وه ی گیانیک له تنه یی دهر باز دهکات وک نه وه وایه خواوه ند له تنه یی دهر باز بکات. مرؤفی پژار که هه لگری مافه کانی خواوه نده. جا مرؤف کاتیک میروله یه کی یان فیلیک یان ژبانیک دهر باز دهکات. کرده وه یه کی پیروز سهرباری ژبانی خوی دهکات. مرؤف تنه نا خوی دتوانیت پاناشتی چاکه کانی خوی بیت.

تاپلوی لوقمان

کهکات وهستا، کهزرمه له دلی ژبان ههستا.. حهزره تی لوقمان خهریکی رهنګ کندی پوخساری خوی بوو، گشت گیانی خوی به بویه رهش بویه دهکرد.. چونکه له هه ندران دهژبا. حهزره تی لوقمان له هه ندران نه نفال کراوه بو دورگه ی تنه یی.. مه حکومه به تنه یی، به ترس، به بیکه سی. له نهومی یه کیک له

زیندانه‌کانی وولاتی دیوه بیه‌سته‌کان به‌ته‌نھا ده‌ژی، بیست و سئو ساله دیوه‌کان گرتوویانه، له‌سه‌ر
ئه‌وه‌ی کاتیک که گه‌یشته دوورگه‌ی دیوه‌کان فرمووی: من حه‌زرتی لوقمان!
له‌میزوووه، ئه‌و گیراوه، له‌زیندانی دیوه‌کاندا به‌وه‌تاوانبارکراوه که گویا درۆده‌کات ئه‌و یه‌هووبایه نه‌ک
لوقمانی هه‌کیم!

به‌ده‌م بۆیه کردنی له‌شی خۆیه‌وه‌له‌ژوووریکێ تاریکی بۆیه‌کراوا به‌هه‌مان رهنگی ره‌ش، ده‌یویست خۆی
له‌چاوی دیوه‌کان وون بکات.. پیرشالیار له‌ده‌رگای نا: ته‌ق ته‌ق ته‌ق.. به‌ده‌نووی له‌قه‌لق له‌ده‌رگای مالی
زیندان شینوه‌ی حه‌زرتی لوقمانی نا.

حه‌زرتی لوقمان ده‌رگا ده‌خاته سه‌ر پشت.. ده‌لیت: ئه‌وه‌تۆی؟ فرموون وهرنه ژوووره‌وه. به‌په‌له لوقمان
ئاسا به‌له‌شی رووت و قووتوو بیه‌رگه‌وه چایه‌ک دروست ده‌کاو دوو پرته‌قال ده‌خاته سه‌ر میزیک، که
به‌سه‌رچه‌فیکێ ره‌ش دایۆشراوه، دوو پرته‌قال و چه‌قۆیه‌ک ده‌خاته به‌ر ده‌می پیرشالیارو ده‌لیت: فرموو
حه‌زرتی پیرۆز، تاچاکه پنده‌گات پرته‌قالیک بخۆن.. یا خوا به‌خیر بێن!

پیرشالیار بۆیه‌که‌مجار له‌گه‌رانه‌وه‌یدا، به‌رله‌وه‌ی گووله‌کان ماچ بکات، سنجار حه‌زرتی لوقمان ماچ
ده‌کات.. پاشان ده‌فرمویت: من له‌ژێر عه‌رزا بۆت ده‌گه‌رێم، تۆله‌سه‌ر عه‌رزێ! ئه‌وچاویکه تاریکه چیه‌
له‌چاوت کردوه؟ ئاده‌ی لایه‌ه؟ تۆ چۆن زاتی ئه‌وه‌ده‌که‌یت خۆت بۆدیوه‌کان بگۆریت؟ تۆ یه‌هوودا نییت!!
حه‌زرتی لوقمان فرمووی: من ده‌مه‌وێت له‌م زیندانه‌دا، له‌ده‌روونی دیوه‌کاندا بیسه‌لمێنم که خیر ده‌ژی،
که خیر زیندوووه.. ده‌بم به‌هه‌رشتیک دلێان بیه‌وێت.. چونکه من ده‌زانم دیو ده‌توانیت فیزی
خۆشه‌ویستی بێت! ده‌مه‌وێت دیوه‌کان فیزی په‌رستن بکهم.. باسی بوودا وکونفۆشیوس ومایا و بته‌کانی
ستونه‌نج=Stonehange یان بۆده‌که‌م، باسی فریشته‌و مه‌لائیکه‌ت.

ده‌زانم دیوه‌کان ده‌توانن فیزی گوێگرتن بن! ده‌زانم من دل‌م نا به‌دیویکی ئه‌مریکی، ئه‌ودلی نه‌بوو بیدا،
چونکه ئه‌ودلی له‌شه‌هومت دروست بووبوو! بۆیه ناچار دل‌می نزی، بردی هه‌لیگوشی.. له‌ته‌ته‌ی کرد، جنیی،
که‌چی هه‌یجی هه‌له‌نه‌کراند؟ تاوا‌ی لێهات بوو به‌په‌نا به‌ر.. په‌نا‌ی بریبوو به‌ر که‌رامه‌تی وشه‌کان، ده‌یویست
به‌دو‌عا درۆکانی، به‌ جادوو‌ه‌کانی دل‌ی من به‌یئینه‌وه جیی خۆی.. نه‌یده‌توانی، به‌لام هه‌شتا باوه‌رم هه‌یه که
دیو ده‌توانیت فیزییت.

حه‌زرتی لوقمان فرمووی: له‌ده‌روونی خیردا ئه‌گه‌ر دیوه‌ه‌بیت، ده‌بیت فیزییت.. فیزی به‌جیهانی بوون..
فیزی یه‌کگرتنی میله‌تانی جیهان، چونکه من ده‌رمانی ئه‌ومه‌یلانه‌م لایه، ناومه به‌و دیوه‌ی که دل‌ی نزی،
ئه‌وه‌ده‌زانیت که من حه‌زرتی لوقمانم وشفا له‌ده‌ست وه‌چاوو هه‌ستی مندایه و که‌س ناتوانیت بیدزیت.
من نه‌ک یه‌هووداش، به‌لکو ئه‌گه‌ر به‌مه‌سیحیش تاوانباربکریتم، ده‌زانم که وه‌ها نی‌یه‌و ته‌نه‌ ناوم لوقمانه.
من خۆشه‌ویستی و خیر ده‌به‌خشمه‌وه، ئه‌ی پیری مه‌زن، وامه‌زانه من خۆم له‌بیرچۆته‌وه.. من هاو‌پیکانم
له‌بیره، ناوی گشتیانم له‌یاده هه‌شتا! وامه‌زانه ئه‌م زیندانه زۆرتاریک و سامناکه، نا.. نا! زیندانی

**دیوه‌کانی به‌سته‌له‌ک زۆر له‌زیندانه‌کانی دیوی کورد چاتره.. ناخر مرۆف ته‌نه‌ له‌وینا شکست
ده‌هینیت که هاو‌زمانی خۆی جه‌لده‌ی لیبدا، به‌هه‌له تاوانباروزیندانی بکهن، به‌زمانی باپیری خۆی
جوینی پێ بدن. مرۆف به‌توانایه ده‌توانیت له‌گه‌ل دیوه‌کاندا بژی، هه‌لبکات.**

دیوه‌کان ده‌بیت فیزی، ده‌بیت فیزی من نازاد کردن بن، ده‌بیت فیزی.

له‌ده‌روه‌ی په‌نجه‌ره تاریکه‌که‌ی سه‌ر بالکونی حه‌زرتی لوقمان-ه‌وه، له‌وه‌ره‌وه، له‌نه‌هۆمی به‌رامبه‌ر
به‌ماله‌که‌ی، دیویکی سێ چاوه‌ سه‌رنجی ده‌دا، ده‌یویست بزانیته ئه‌و رۆشناویه چیه‌ له‌مالی حه‌زرتی
لوقمان نا ده‌دره‌وشینه‌وه‌و ئه‌زیتی چاوی ئه‌و ده‌بات، که نایه‌لیت بیه‌یئیت تارا‌پۆرت بۆ دیوه‌کانی

بەپۆلەبەرى بىئىرىت! بىۋەكە پىرشالىيارى نەدەدەيت، لەبەرخۇيەۋە دەپيۇلاندا: ئەۋگويىسەگە چىيە؟ ئەۋ
ئەھرىمەنە لەگەل كى بەچپە دەپويىت؟ دەپىت باسى چىپكات ئەۋ دىن سزە؟
پىر بە ھەزرىتى لوقمانى فەرموو: بىرۇ خۇت بشۇ، پاشان بىرۇ دەرى، پاشان بدوى. ھەول بەدە بتوانىت
بەھونەر لەبرى دىۋو وئىنەى فرىشتەيان بۇ بكىشىت، چونكە بە ھونەر مرۇف دەتوانىت تەماشاكانى دىۋو
راگرىت وكار لەگومرايىندا بكات.. ئەۋسا تىدەگەن كە تۇ لوقمانىت، ئەۋسا بىۋەكان لەپاستى دەگەن،
ئەۋسا دەتوانىت فىريان بىكەيت.

پىرشالىيار فەرموى، كەچويىتە دەرى، بەدوای ئەۋتولەپىگەيەنا بىرۇ كەل لەناويدا نورو دەپەخشىنىت.. بىرۇ
وئاۋر نەدەيتەۋە! تادەگەيتە سەر پىرىكى رۇش وچراخان، ئەۋسا دەگەيتە ناۋ كەشتىيەك، لەۋكەشتىيەنا
بىبە ھەۋرپى ھەموگىيانلەبەران.. ئەۋان دەتەن بەرەۋ سەرى ھەزرىتى نوح.. ئەگەر نەچويىت بەدناۋر
دەپىت، دەپسەلمىنىت كە ھەزرىتى لوقمان نىيت!
بىرۇ ئەۋە مرۇقىكى بىنالاىە بىناۋە بىۋولاتە.. دەگەرىتەۋە لەئەنقال.. بۇئەرارات.. چونكە تۇفان ھەلساۋە،
تۇفان توۋرە ۋەسەر بىيە، ھەۋا لەنىۋان دانەى دىۋەكاندا نامىنىت! ئاۋىكى بەخوۋر لەئاسمانەۋە پىژنە
دەكات! تۇفانىك دىت! دىزىۋى لادەبات وراى دەمالىت.. رۇژىك دىت تۇفانىك دىت، ھەموو دىۋو
دىۋەپەرسەكان پادەمالىت!

چونكە ئاسمان دەكەۋىتە پىرەى گىران! ئەۋسا ئەۋەى نەشخىكىت! تۋانای ھەناسە دانىشى نامىنىت..
ئەۋسا تۇفان بىتان دەلىت: باۋەر دەكەن كە ھەۋاۋ باكان دلى نەرمى مرۇف وخواكان؟ ھەستى
ئاھورامازدان؟! باكان نەرمەن، ھەستى زەرىكانن. تۇفان لەمرۇقايەتى توۋرەيە.. شىفا نادى بىۋەكان
نانات.. بىرۇ بەلكو شىفات يارىدەى نەۋەى نوپى ھەزرىتى نوح بەدات.
ھەزرىتى لوقمانىش لەژورپىكى تارىكا دانىشتوۋە، گشت گىانى خۇى شارىدەتەۋە! لە دەروۋنى دىۋىكى
نەخۇش وزىلەل وپىئەستىنا، بە تارىكى دانىشتوۋەۋە بە چپە ئامۇزگارىى مندالەكانى دەكات كە نىيەتى!
پىنان دەفەرموۋىت: كچەكانم، كوپەكانم زۇر مرۇف ھەن لەناوماندا بە مردوۋى دەژىن! نازان ژيان
چىيە! چونكە ھەست و سۇزىان مردوۋە! تۇپىۋە، نارماۋە! بۇيە دەپىن ھەندىك ھەن سىر، نەبزوۋن،
گىان ۋەھەست ۋەزىيان لىيان دەتۇرىت.. كە گىان ۋەھەست ۋەزىش تۇرا! تەنھا لاشەيەكى زىدەمردوۋ!
نېمچەمردوۋى لىدەمىنىتەۋە! دىت و دەچىت، ياخود ئەۋەش لەدەست دەنات وئىفلىح دەپىت، يان توۋشى
شەلەل دەپىت! ھەن توۋشى شەلەلى گشتى نەبوۋن، دەتوانن بىرۇن، بكوژن، سەربىر، ناگىرىكەن! كارى
بىيەست و بىگىان و بىيەزى دەكەن! دىۋون بەلام گىان وسۇزو دىل وپىريان نىيە! واتە بىگىانن.. نەكەن
ۋەك ئەۋانە بن ھا!

فەرموى: مرۇقە مردوۋەكان زۇرن لەناوماندا، ئەگەر سەنان سالىش لەخۇشىدا بژىن! واى پەچاۋ دەكەن
ھىشتا نەژىاون، چونكە تىر نابن لە ھىچ.. واز ناھىنن لەشەر.. دەپىت سنورىيان بۇ نابىنن.. دەپىت
نەكەين ۋەك ئەۋان بىرەين! چونكە ئەۋان ناژىن.. بەلام ئىمە ژيانمان بۇ خۇمان ھەلبۇزاردوۋە.. باۋكە
گەۋرەتان ھەزرىتى نوح ژيانى بە ئىمە پەۋا بىنىۋە.. دەتوانىن بژىن.

خراپە مەكەن، نرۇ مەكەن، نرى نەكەن گەر ناچار نەبوۋن، نەكوژن، سەرنەبىر، دەست مەبىر.. بەلام ھىندە
بەھىز بن كە دوژمن لىتان بترسىت.. نەترسن ھا! چونكە ترس مردنتان پىدەناسىنىت.. نەترسن لەكەس
چونكە مردن لىتان دەترسىت.. بەلام لە نرۇ بترسن لە بوختان بترسن.

مندالەكانم، نەكەن بىئەست سەيرى مندالەكانتەن بەكەن و تەنھا بەجىيان بھىلن! نەكەن ھا! مندالەكانتەن
تەنھا نەكەن. ئازارى گىانىيان مەدەن، سزاي توۋندىيان مەدەن بەر لە ھەۋت سالى.. دواى سىچار كرىنى

ھەمان ھەلە مندالەكانتان سزا بدن. گەر سزا سوودی نەبوو. چارەیان بکەن بە یاریدەیی ھاوکاریی لەخۆت زانتر. نەكەن گالته بە منداڵ بکەن! نەكەن ھا فیزی پەرستنی شت و مەك و پەرۆو پاتالی زۆریان مەكەن. نەھیلن لەگەل باوانیان درۆ بکەن. دەزانن کەئى مرۆف دەمریت؟ لەوکاتەدا کە منداڵی خۆی بەجیدەھیلنیت.. لەوکاتەدا کە منداڵی خۆی دەخکینیت.. لەو کاتەدا مرۆف دەمریت کە نەتوانیت بەزەیی بەخۆیدا بیتەوہ.. لەوکاتەدا مرۆف دەمریت کە ھەستی دەشکیت، کە ھەستی دەمریت.. بۆیە ھەندیک ھەن لەگەل ھەست مردنیاندا توشی شەلەل دەبن.. شەلەلش نەخۆشیی مردنی ھەستە لە لەشدا. کە مرۆف بێھەست بوو دەمریت. وەك چۆن مەشلوول دەتوانیت بژی.. بەلام مەلول بە سڤیوی دەژی.. نەكەن ھا منداڵەكانم دەست بۆ کەرەمەتی منداڵ و لەخۆتان لاوازتر بەرن. واتە بە ھەوہس ھەلمەکوئتە سەر ناموسی خەلک.. چونکە دەبن بە دیو. دیویش سنووری بۆ دادەنریت.. چونکە دیو بینامووس و بێشەرەف و ھەتکەر و داگیرکەرە.

سەردەمیک دیت ناوی ولاتەکان دەگۆریت.. ناوەکان دەبن بە ولاتی درۆ.. ولاتی شەر.. ولاتی بوختان.. ولاتی مرۆف، خۆر.. ولاتی ھونەر، ولاتی مۇسقا، جوانی، عیشق.. ھتد..

پۆزیک دیت زەمین لەھەموو نەخۆشییەك دەربازی دەبیت. بەر لەوہ ئاسمان توورە دەبیت، زەریاکان باوہش بۆ فرمیسکی بەخوری خاوەکان دەکەنەوہ، بارانەکان ئابرووی پیسی زەمین و مرۆفی دیوپەرست دەشونەوہ، زەمین رزگاری دەبیت، دیوکان نامین و ئاو دەیانبات.. زیان شاد دەبیت بەو کۆمەلە کەسەئى دەبن بە پیامبەری. مرۆف رزگاری دەبیت، لەچی؟ لە کیشەئى بیمانای نیوان خێرو شەر. شەر دەزیت. دەرویت، زۆر دەبیت.

مێرولەیک لە مالى حەزەرتى لوقمان لە پیر شالیار بەجی دەمینیت.. مێرولەیکى سپى.. وەك پۆشنایى بە مالە تاریکە بى منداڵ و ھاوسەر و ھاوریكەئى ئەوئا دەگەریت.. حەزەرتى لوقمانیش بە قەلەم دواى ھیلە پۆشنەکانى مێرولەئى پیرۆز دەکەوئیت.. ھەموو ھیلەکانى مێرووکە وینە دەکیشیت. پاشان جوان جوان خۆی دەشۆریت.. دەچیت بۆ بازار.. تا خۆی نیشانى دیوکان بەدات.. ئەو دیوانەئى کە شیتیان کرد! مێرولەیکە ئیشتا لای منە.. دەفەرموئیت: ئەئى حەزەرتى نوح-ئى بەرپۆز، لە قوتبى یەكەمدا تۆ پەنا بەریكى لە ئیو بازاریکنا دانیشتووئیت.. تابلوی حەزەرتى نوح دەکیشیت، لە ژیریدا دەنووسیت: پۆرتىتى خۆم. لە تابلۆکەتدا وینەئى مرۆفیکى سپى سپیت کیشاوہ.. پالیتیکى لە دەستە و لۆچیکى کراسە ئاوامانەکەئى بەرى.. کە فلچەئى پى پاک دەکاتەوہ، پەنگیینە بە رەنگە کانى کەمان.. تابلۆیکە زۆر جوان.. بۆچی دروستى ناکەیت بۆمان؟

فەرمووم: ئەئى مێرولەئى پۆشن: من تابلۆکە لە وشەکانى بەرپۆزتاندا دەبینم. مێرولەیکە فەرمووی: ھونەر بەر لەھەست کردن لە بۆشاییدا ھەيە. ھونەرمەند تەنیا راوى دیمەنەکان دەکات. لە ناھیتاندا راوو شکار قوتى یەكەمى بەرھەم و ناھیتانى ھونەرىن. پەگەزە سروشتییەکان ھونەرمەندیكى مەزنن. ھەورەکانیش دەژین و ئەوانیش ھەمیشە دووپاتن.

تاپتۇرى ئىيۈە

ئىيۈە ئەوانەن كە خەرىكەن دەبن بەيئوپەرست.. ئىيۈە لەناوتاندا ھەزاران مرۇف خۇى دەكوژىت.. دىۈەكانتان بەرناۋەتە وىزەى خۇتان و ساواكانتان. دىۈەكان لە دەروونتاندا دەردەپەرن. ئىيۈەكىن؟ دىۈپەرستەكان گوئىگرن ئەگەر گوئتان لىيە، راۋەستن.. كۇمەلىك راستى ھەيە دەبىت بىزانن. ئىيۈە بەكردەۋەكانتان ناتوانن دەست بۇ سروشتى بوون بەرن، بوون لىتان توورەو وەپزە، بەر لەئىستا پەيامتان پىنگەبىۈە، پىتان راگەيەندراۋە، كەمرۇف لەمەيموون نىيە، بەلكو مەيمون دەستكرىى سروشتە. مرۇف بە ھونەرى خۇى دەتوانىت ھەمان شىۈە سروشتى خۇى بۇلۇقىنىت.. ھەموو بوۈيەك خواۋەندى خۇى ھەيە. ھەموو بوۈنەۋەرىك؛ گەر ترس بىركىنىت، ھەستى بوۈنى خواۋەند لەۋدا سەرھەلدەدات. ئىيۈە ناتوانن مرۇفەكان قىرەكەن، ناتوانن باۋەرى خواكانتان سەربىرن، بەسە فىر بن، شەرم بكن لەكردەۋەكانتان. دەزانن مرۇفەكان كىن؟ ھەن زادەى مرۇفن و ھەن لەناوماندا زادەى خواۋەندن. مرۇفەكان ئەوانەن كەبەزەرىايان فەرموو: (ببە.. زەرىاش بوو).. مرۇف خۇى خۇى دروستكرىۈۈە، مرۇف كۇمەلىك مەخلوقاتى گياندارن، گيانىان پىرە لەخواۋخاكان.. لەئەزەلدا لەناۋ تارىكايى زەرىاي تىكەل بە ھەۋا دەزىان! ئەوسا تەنھا ھەست بوون؛ تەنھا دىۈپىك رەنگى وەنەۋشەيى نەرم بوون. لەناۋ

قۆزاخى جالجالۆكەنا دەژيان. تەنھا ھەستيان ھەبوو، ھەستكرن بە ناھيتان و ھىچى تر. بۆيە ھەستى بە بوونى خواكان دەكرد. چونكە ئەوھى ھەستى ھەييت، تواناي خوولقاندنى دەييت. ھەست سىحرىكى ناھيتەرە. مرؤف بەر لە دروستبوونى زەرياكان ھەبوون. شتەكان كوتلەيەك و بارگەيەكى تىكەليان ھەبوو لە ھەميشەبييدا! زەرياكان بەر لە مليۇنەھا ساڵ وا نەبوون! بەلكوو گەرم و ناغان و تاريك و پروناك بوون. مرؤف توانيى لەويىدا لە قۆزاخە دەريەپريت. لە ئاسمانەكاندا ئازاد بيت. تا ئەو كاتەى زەرياو زەمىن و ئاسمانەكانى لەيەك جيا كردهوہ بە ياريدەى خواكان. جا كاتىك كە مرؤف لە قۆزاخە ي جالجالۆكەى پيرۆز و دەدر كەوت. مەخلوقىكى كووژەكەيى شىوھى وەك تەناف شل و پل خوولقا. تواناي نەبوو ھەستتە سەر پى. زۆر لاواز بوو ئەو مرؤفەى ئيمە ناومان ليناوہ ئادەم. ئەوھى من باسى دەكەم لە ناھيتاندا!

كە خواوہند لە خەويكدا مرؤفى بينى. ھەست و گيانى ناھيتانى بزوا. بيدارىبووہوہ و ئەوھى بينى ھەوليدا نەنجامى بەدات لە خۆل يان لە قوور! سەيرى ليھات، ھەستى كرد كاريكى نارەواى كردوہوہ. بۆيە ويستى بوونەوہر بەجى بەئيلىت. ئادەم بە غەلبە غەلب بە خواوہندى فەرموو: بە تەنھا جىم مەھيلە. ئاخىر تۆ شتىكت پى نەناوم؛ من پىويستم بە ھەستى عەشقە. خواوہند بەزەيى بە ئادەمدا ھاتەوہ. تىگەيشت كە ئادەم ناتوانيت بە تەنھا بژى.

ئاورپىكى لە ئادەم داھەوہ. بە تەماشاشا ھەزرەتى ناھەواى گرتە ئەو. ئەويش ھەستايە سەر پى. بوو بە دوو. بە چوار. بە ھەشت. بە دە، بە بيست گيان و لەش. ئادەم تواناي زۆر بوونى دەست كەوت. چونكە شاگەشكە بوو بەوھى كە خوا لەو رازيىيە.

لەوانەيە نەتوانم باش وينەى ئادەمتان بۆ پىناس بكەم، بەلام ئادەم و ھەوا دەييت پىكەوہ باس بكرىن، چونكە تەواو كەرى يەكتريين. چونكە ئەوان ھەبوون بەر لە بوون! جا ھەز ناكەم تەواوى مەبەستم ئاشكرا بيت!

وہا دروست بوون ئەوان، بەر لەوھى خواوہند سروشتەكان بەجى بەئيلىت ... چونكە گيانى خۆى بەخشى بە ئادەم. بەلام بىرت نەچييت، خواوہند گيانى زۆرە. چونكە ئەو ھەميشە زۆر دەييت.

پاش دەيان پشت. پاش ئەوھى كە مرؤف ژيانى دەست پىكرد. مرؤف بەر لەوھى ئاسمانەكان بەجى بەئيلىت؛ بەر لەوھى سروشت بكاتە ژينگەى خۆى، فيرى بە ماددە بوون بوو؛ بگرە ھۆگرى ماددەكان بوو، چونكە نۆخى گيانى بەرەو گۆران دەچوو. چونكە سەرەتا مرؤف تەنھا گيانىكى تيشك شىوھى وەك قۆزاخى جالجالۆكە بوو! كاتىك كە ژيانى دەست پىكرد و شتەكانى ئاخنيە ناو سكى خۆيەوہ؛ كاتىك ھەستى بە برسيتى كرد، فير بوو، فيرى چيژ وەرگرتن لە سروشتى ماددە. پاشان فيرى درۆ كردن بوون. ئەو كاتە وەك ماسى لە بنى دەرياو زەريادا دەژيان. مەملەكەتيان ھەبوو، زانستەكانى ئىستاو زياتريشيان دەزاني! بەلام درۆكانيان دووگەلىكى تاريكى لەدەر ھەلچين.

بەلى خەلكيە. درۆكان بوون بەديو، زۆر بوون. دەست و پىو سەريان لىروا! دىو درۆ بوو. لە درۆكانى مرؤف دروست بوون. ھەن لە ئەفسانەكاندا بە ەمالقە ناويان دەبن. بەر لە ھەرشتىك، دىوھەكان بالەكانيان لە مرؤفەكان سەندەوہ! چونكە ئادەم و ئىقا باليشيان ھەبوو.

لەو كاتەوھى ئادەم و ھەوا فيرى درۆبوون لە سروشتى ھاوكيش لەگەل ماددەدا. گارگەيەكى نىگەتيفى لە گاز دروست بوو قىنىكى ناخۆشى لە دەروونى ئەواندا چنى و فير بوون ھونەرى خۆ لەناوبرىن. يان دژايەتى كرنى خود! چونكە مرؤف وەك دەيىن كە توانايەكى خارقى ھەيە بۆ خود لەناوبرىن و ئىستاوى پىوہ بيت ھەر يەكىك لە ئيمە بە جۆرىك سزاي خۆى دەناو بە جۆرىك تۆلە لە خۆى دەكاتەوہ

و ژيانمان ناھموار نھيٽ! وا نھزانن پيشوھچونمان بھرو کھمالمان نھبات: نھگھر بيٽ و ھھستي

ھارموني و ھاوسھنگي بھڙيٽين! نھم زانستھ نيوھ تازه نھيستن!

مرؤفھکان دووچاري سھرسوورمان بوون، چونکھ شتيکيان لھدھست نا! تيگھيشتن کھ دھسلاتيھان بھسھر
ررؤکاني خوياندا نھيھ، ررؤکانيان گھورھ دھبوون.. تاواي لئھات مرؤفيھان ناچارکرد زھرياکان بھجنيھيٽن
ويٽنھ سھر وشکايي.. نيوھکانيش نوايان کھوتن.. پھرھوازيھان کردن، سنووريھان لھنيواندا بانان،
تالانيھان فيٽکردن، زمانياھان گورين و فيٽري خؤفروشيھان کردن، نيوھکان مرؤفھکانياھان کؤنٽرؤلکرد،
ساماني مرؤفھکانياھان نزي. وھک چؤن ئيستا نھيٽين و ناشيٽين کھ نيوئيکي ھھشت سھر کھوتوتھ
ويٽيھي مرؤفھ نيوپھرستھکان، مھگھر نھوان ھھليٽاردھي نيمھ نين؟!

نھيانھويٽ ھھمووٽيان پريکھن لھنيو، نھيانھويٽ سروسھتي مرؤفي رھسھن قريکھن، نھيانھويٽ ناشتي
ونازاي وھيووا نامانچ سھريپن.. نھيانھويٽ بھرلھخويھان جواني نھيٽن! چونکھ نيوھکان باوھريان بھ
نايٽيھکان نھيھ. باوھريان بھوھ نھيھ کھ خيٽر ناھيٽيھي بوون و خواوھند و ناھيٽيھي راستھقينيھش عيشق و
نازانيھيھ. بؤيھ نھيٽ باوھر بھوھ بکھيت کھ من نھيٽم کھ ھھر يھکيٽ لھ نيمھ بھ جؤريٽ لھ جؤرھکان
سھرگھرمي نٽايھتيھي و ھھستي خؤ روخانن لھ ھھمووماندا ھھيھ! جا نھگھر بھ جگھرکيٽشان و بھنھھستي
ناوي بھرين يان بھ بھسخؤري و نرؤ و پيسخؤري - جياوازيھيکي نھوتؤي نھيھ لھگھل نھوھدا کھ کارخانھي
چھکيش لھ لايھي ترھوھ زؤرتھر نھکھين! چونکھ نھترسين و ترس رابھرمانھ.

مرؤف مھ خلوقتيکي گھليک مھزن بووبھرلھ ئيستا! نھيتواني ھاورپي بيٽ لھگھل ناييارو گياندا، نھيتواني
بھنھمري خوا بليٽ بھي، بھھھر شتيکي دھفھرمو بھي، دھبوو! نھيتواني تھيروتوورو گيانلھبھر دروست
بکات.. بھلام لھسھر کردھوھي بھني ورؤوبوختان نيوھکاني خولقاند، کھرھنگائي تيگھي تاريکي
ناکيريھان نھکات.. بھلام نھشيٽ مرؤف يادي مايٽ کھ تواناکاني لھ بني زھرياکاندا، کھنازادي لھنکي
زھريادا لئھجئماوھ.. نھيٽ سروسھتي نيوھکان بگؤريٽ تا بتوانيت بگريٽھوھ ناو تاريکايي زھرياو
کياني توانامھندي خؤي نازادبکات، خؤي نھجات بھات.

ھھريؤيھشھ ھونھري ناھيٽان بھھرھي دروستکرين لھ مرؤفدا ماوھ ھيٽشا! بؤيھ ھھنديک لھمرؤف
نھتوانن ويٽنھ بکيٽن، مۇسيقا لئيدھن، شيعر نانين، سھما بکھن وگؤراني بليٽن.. چونکھ بھوھ نھتوانن
سروسھتي نيوھکان بگؤرن، نھتوانن بھ ھونھر قھبارھي نيوھکان چچوکتھر بکھنھوھ، تا نھوکاتھي نيوھکان
وون نھبن، نھگريٽھوھ ناو نھھريمھنھکاني خويھان وسھرزھمين بھجئدھيٽن.. نھوسا مرؤفھکان لھدايک
نھبن، مرؤفي ساغ، ناتوورھ، مرؤفي بويز، ھونھرمھند ناھيٽنھر، بليمھت.

بھر لھ ميٽوو مرؤف گھليک مھزن بوو.. مرؤف بھرلھوھي زماني پيٽيٽ نھيتواني بھتھماشانا نارستان
دروست بکات، لھقور بالندھو بت وخواکان دروست بکات.. چونکھ ھھستيکرد لھيھکھم ووشھدا کھلھزاري
پروا خواوھند پھرھ لھسھر بووني لاجوو، بيٽيرا ودرکھوت، کھشف بوو! ئينجا مرؤف فيٽر بوو.
جيگھي ناخھ کھمرؤفي نھمري کھمتر باوھريان بھھونھري خويھان ھھيھو نازانن ويٽنھ بکيٽن.. چونکھ
مرؤف پريدھکريٽ لھبارووت و بھناسماندا نھتھقئيزيٽھوھ، مرؤف سھر دھبريٽ، ھھلاھھلا دھکريٽ، مندا
لھباواني خويھان نھکرين، نھنزيھن ھھتکدھکرين، نزي و نرؤ بھناشکرا بووھ بھسروسھتي مرؤف، کھس
نازاد نھيھ لھمالي خويدا ھھرکولانھ و بھجؤرھ لھشکريکي نيو جاسووسي نھکريٽ، ھھر ولاتھو بھجؤريٽ
برسي نھکريٽ، شيٽ نھکريٽ، ناگير نھکريٽ.. ھھمرؤفھو واز لھ خؤشھويستي خؤي نھيٽن..
مندا لھکان فيٽري بق و شھرو تھعداو جئيو نھکرين، لھقوتانخانھ فيٽري جاسووسي و نرؤو شھر دھبن.

لەپشوویدا سەیری سیحری شەڕو بوختانی دێوەکان دەکەن، لەخەویاندا خۆیان ودایک وداوک ومامۇستایان لێدەبیت بەدیو، دەترسن، لاواز دەبن، نەخۆش دەکەون خۆیان دەکوژن، مان دەگرن. مرۆڤەکان نازانن هیشتا ترۆکانیان بەرەو کوێیان دەبات! ئێوە لەدلی دێوەکاندا خەریکی خود تەفرەدانن، دەترسن، بچوک دەبنەو، ئێوە ژەرەر دەکەن بەگولەکانەووەو پێشکەشی یەکتەری دەکەن. ئێوە لەبری نازادی، خۆتان فێری دێویەستی دەکەن. نزی وگومان لەیەکتەری دەکەن، منداڵەکانتان تەنھاو ترسنۆک وبیەری دەکەن لەنازورپێزو حورمەتی باوانیان. ئێوە بەکردهوهکانتان بالای دێوەکان گەورە دەکەن، نەخۆشیەکان زۆردەکەن، شیفاکان وەرزدەکەن. مرۆڤەکان نابەش دەکەن بەسەر زیندان وزینان پێشکەشی یەکتەری دەکەن، ئەتۆم دەفرۆشن بەنەزان وخۆتانی پێ لەناو دەبن، ئێوە نازانن چی دەکەن! کاتیک مرۆڤ لەدلی دێویدا، لەدلی شەڕا گەورە بیت لەبری خێر شەڕدەکات، لەبری جوانی شەڕدەکات، گالته بەنایینەکان دەکات، بتهکان دەتەقینیتەو، خواو خواکان سەرزەنش دەکەن. فێرنا بن که له دەرروونی شەڕا دێوی نۆرانن زال وبراو، مەرگ لە جەهەننەمی شەڕا زۆرتان دەکات. چونکه ئێوە نازانن که شەڕویدرۆ زادهی کردەوی دڕۆو رەفتاری دڕۆ و وتاری دڕۆیه. ئێوە دڕۆزن، راستنەکان، ئێوە خۆتان داووتە دەست دێوەکان وکۆیلە بازارەکانیان، ئەوبازارەکان بەگشتیان یەک زەرپە گیانی تیا چنگ ناکەوێت، تیا دا کالاکان بیبەری لەرێزو حورمەت وخۆشەویستی، چونکه بەپارەیی دزراوی لاتانی دی بازارەکان خولقینراون.

بازارەکان گیانیان نییە.. بەلکو چەکیان لەکۆلەو ماندوون، لە پڕ بەلانا بێن و دەروخین، لەپڕ نووچاری هەلمەتی توورەیی زەریا دەبن، چونکه مولکی خۆتان نییە، نزیوتانە لە ناسیا لە ئەفریقا، لەلاتانی سیتیەم. بۆیە سروشت لە گەشی ساختەیی جیهانی یەکم توورەیه. سروشت دەسلالتارەکان لەناو دەبات، بە نەخۆشی، بە هەراسانی، بە هەلمەتی باو بۆران و تۆفان، جا بەچاری خۆتان دەبینن که زلهزەکان نادمەپن. جا ئەوان رۆو لە هەر کوێ بکن، پیسی دەکەن. چونکه ئەوان نزن، دڕۆزن، هەلپەرسن و دل پڕ لە کرمی شەڕن. چونکه هەمووتان دەزانن که ترسنۆک هەمیشە خۆی دەپارێزێت! ئێوە دێون یاخود مرۆڤ؟ ئەهریمەنی شەڕن یاخود دێوپەرست؟ کین ئێوە دەتانهوێت مرۆڤایەتی بکن بە دۆژمن، دەتانهوێت گەلان ژێردەستەتان بیت؟ بەسە وازبەینن ئەی دێومەکان. نارم مەکن پشتتان تێکەم، چونکه تۆفان توورە دەبیت.

ئەی ئەوانەیی کەخۆتان بەمرۆڤ دەزانن، گویم لێگرن، من پەيامی بت و هونەر و خواوەند و مەلایکەتەکانم پێیە.. چەکەکانتان فریبەن، بین بەباخەوانی ناشتی.. گول بچین لەبری فیشەک تەقاندن بۆ سەرسینەو دلی یەکتەر، چەکەکانتان بۆ هیچ مەبەستی مەگرە دەست.. پیاو چاترە بکوژیت لەوێ بکوژیت. لەبری چەک شمشال وبلویر هەلبگرن، فلچەو رەنگ بەکار بەرن.. ووشەکان بلیونن، جوان بەکاریان بەرن. لەبری زۆرخۆری نانیک لەگەل دراوسێکانتان بەش بکن.. لەبری دڕۆ، لەبری باسی سەگ و دیووو پشیلەو بەراز بچۆ بەمیوانی کەسێک کە سەگان گازە، کە تەنهایی ناچاری کردووە لەگەل بەرازدا بژی! دامەنیشە مەبە بەکۆیلە غەمەکانت، برۆدەرئ ببینە، تاچاوانت بڕ دەکات تەماشای بکە، بەدوای جوانیدا بگەڕی، بەدوای کەمالدا بگەڕی.. چونکه پەيام دەریپەرپووە.

مرۆڤیک دیت، مرۆڤیکی نازاد دیت، ئاسمانەکان دەوستن، کەئەو دیت کات دەوستیت، مرۆڤیک دیت مەزن، مرۆڤیکی بێنالاو بێنولات، مرۆڤیکی بینا.. دیت، کەدیت ئاسمان نووکەرت دەبیت، شەڕوخیر نابەش دەکات، دێومەکان زیندان دەکات.. دیت و دەروات.. لەوبا دەرختیک، پیریک، جالجالۆکەیهک، حاجیلەقەتیک دەژی. لەوبا یەک کەشتیی گیانی مەزن لە بغورد دروست کراوە وئالاکانی بغوردهو

دەشتىنە، كەشتىيەكە لەناو بادا ئاستەم ئاستەم دەھاژووت. سەرى لەزەمىنەو پىلى لەئاسمان، ئەو خۆى لە كەشتىيەكە دەچىت. بىرۆ، تەماشاي بگە ئەگەر بىننيت!

بىرۆ تادەگەيت بەو، ئەوسا دەتوانىت بەخۆرايى سوارىيت، دەتوانىت سوارى كەشتىيى نوح بىت. چونكە زەريا بەباكانى فەرمووه: من لافاۋو تىفۇن رادەپەرىنم نىژى دىۋەكان! باكان وتتايان فرستى بەد بەدىۋەكان! ئاگر دەفەرمووت: توورە مەبن.

مرۆف دەبىت پاكژ بىتەو. تابتوانىت بگەرىتەو دەخى بوونەو بە مرۆفى خاۋەن گيان. وامەزانن بەرەپىش چوون بەوھىە كە ناتان هىناو. چونكە بەرلەئىستا دەسلەتى مرۆف زۆرزياترو پىشكەوتوتوبو. نەك ئەم كالايانەى ئەمىرۆ كەدەستاۋدەست دەكەن، بەرلەئىستا، لەدەزەماندا مرۆف بە ووشە دروستى دەكرىن، كە دەىگوت كۆمپوتەر، تىايدا تەماشاي جىھانى دەكرىد، خاۋەن ھەست وخواۋەن كەرامەتى خۆى بوو. مرۆف سەدان ھەزار سال بەر لە مېژوو، لە تۆپىكى تىشكىين دەچوو لە بنى زەرياكندا، دەيتوانى بىننيت. دەيتوانى سەرو ژىر، پىش و پاش، جەوھەر و سەرچاۋە، بوون و نەبوون بىركىننيت. مېرولەكان فەرموويان:

رۆژىك بىت كەشەرەكان كۆتايان بىت. قەدەبن لەپاش ئەوھى كە زۆر دەبن. تىايدا ووشەكان دەزىن، ووشەكان مەخلوقىك لەخۆيان دروست دەكەن زۆر مەزن، وەك مرۆفى بىۋولات و بىئاللا و بىناو. رىز لە ووشەكان بگرن، بەھەلە بەكارىان مەبن. كاتىك بەچاۋى خۆت توانىت بىننيت كە ووشەكان دەزىن، ئەوسا دەتوانىت بە ووشە بلىت: بىە. ئىنجا دەبىت. ئومىدو ئازادىي تۆ لىرەدايە، رادەستە، فىرەبە. كات وەستاۋە، ھەمان شىۋەكات دەتوانىت بوووستىت. مرۆفۇك دىت. نەزان بيارە، لەنەزانىدا ھەموو شتىك دەزانىت. نەزانى سروسىتى مندالىيەتى. ئەو بە نەزانى لە زانستى خامۇش دەبووت. ئەو زانستى كە تۆ نايزانىت. چونكە زانستى گيان ھىشتا بە مرۆف نەگەبىشتوو. گيان سەرچاۋەو جەوھەر و ناوەرۆكە. گيان لە ووشەكانى ئامىن، لە دەنگى ئامىن دروست دەبىت، يان دروست بوو. لە ناوەرۆكى گياندا ھەموو جەوھەرىك بوونى ھەيە. تەنەت نىۋەكانىش. چونكە گيان زۆر بەرفراوانە. جا وا مەزانە كە مرۆف ھەن بى جەوھەر. نا! بەلام مرۆف كەسىكە كە گيانى نىۋەكان لە جەوھەرى دەروندا سى دەكات. كە ئەوان ناخاتە كار و كارى ئەوان چالاك ناكات. مرۆف پىرە لە پەرسىگا و خواۋەندو بت و فرىشتەكانىش.

ئايلىرى پەناپەر

چەند مانگىك بەرلەوھى كات بوووستىت من لەدۆخى سايكۆلۇژنا كارم بىننى ئەو نەخۇشانە بوو كە دىكتۇرەكان نەپاندەزانى گرفتايان چىيە. لەسەر خواستى نەخۇشىك چووم بەمىوانى ھاۋرىكەم كەنەخۇش كەوتبوو، تووشى خواپەرسىتى بوو، بوو بەكۆيلەى گومانەكانى خۆى، چونكە باۋەرى بەخۆى نەبوو، سست وتەمبەل و بىكار شەقى لەچوادەورى خۆى ھەلدا، جىئوى دەدا بە خاۋاكان، بەدىۋەكان.

شىت بوو، چونكە بە نىۋىكى جاسوسى ووتبوو: من خوام بىو. ووتبوى من دەتوانم مىللەتەكەم بەبى تەقەو كوشتار ئازاد بگەم. ھىندە دووپات باسى باۋەرى خۆى بۇ نىۋەكانى ترىش كرېبوو.

دېوپه رسته كان لېي گومرېابون.. دهيانگوت ئه وهى خوا ببينيت هينده زهليل ناييت، به لاي كه موه ده توانيت كاريك بكات! چونكه كار سروشتى خوايه. خواوند كارمندو ناهينه ره.

راستيان دكرد ديوپه رستان، چونكه باومريك له لئاندا مابوو، دهيانزاني كه تنها مرؤفى كارمند ده توانيت خوا ببينيت! چونكه سروشتى مرؤفى رهسەن كارخوازه وله كاريشدا ماندووناييت.

عاقبهت له شيتخانه دست و پيى دهبه ستنه وه ودرمانى بيھوشكەريان پيندهناو ايندهنا! كاتيک كه چومه ديدنى، پيتم ووت: **مرؤف بوى هيه خو به نازاييه وه ببينيت، خو به خواوه ببينيت، به لام نه وهى بتوانيت نهو بينينه زمان بكات شيت ناييت..** دهى جوان بدويت، نارام بيت.. **كارمندو گوپرايه لى خوى بيت،** چونكه تووره بوون ديوه كان رادپه پيئيت، دهيانترسيئيت.. ناچاربان دهكات له برى خيز و به زمي شپرو بوختانت دووچار بكن، دهوانن دم به ست بكن، بتكوژن سهجاريترشيتت بكن.

من نه گرچى خواو خواكانم نه ديوو، به لام دهمزاني درؤزن ناتوانيت بنوسيت، بدويت، تماشاباكو ببينيت، دهمزاني نه وهى پرشنگى كه رامه تى خواى بهر كه ویت، پيرؤز دهبيت، نازاد دهبيت، به نيوناليت خوام بينوه، به لكو به هاررئ و نازيزى خوى دهليت، به مرؤفك دهليت كه خواناس بيت.. چونكه هن له نيو مرؤفك اندا كه له وهچى ئادم ونوح و ئيراهيم وزه رده شتن!

هن له ناوماندا ماون، شهن كويزن سهقه تن نه خوژن، بهرى زهجرى حه زه تى ماريكانن، كه دواى له خاج داني مه سيح شالويان كرايه سهر. گرچى به سهقه تى و كه پرو لال له دايك دهن يا خود زكمانن، به لام دهوانن، دهزانن كه ديوه كان سروشتى كى راست نازينن.. به لام نه وان بينه رى نين له زه رراتى كيانى ماريكان.

نهو دؤخه ئه نوم تيا بينى سروشتى بوو، چونكه هاوريكه م په نابه ر بوو، په نابه ريش مرؤفك كه به خووخه يال له جال جالوكه دهچيت، هميشه سهرگه رمى چينى ته ونى ولات ونيشتمان وشاروگه ركه، هميشه بيرى هاوړئ و كهس و كارو خوشك وبراكانى دهكات، هميشه په نا ده باته بهر غيب تا ياريدى بدن، ولات له دستى هه ژديه او ديوه كان رزگار بكات!

من زور لهو باشت نه بووم، به لام نه بوو بووم به كويله تاريكى وزيلله وړق. من ناتوانم بيم به كويله نازارو نه خوژى و درد. شه رم نه ده فرؤشت به ديوپه رسته كان. دنا من زياتر هه لپه ي نازاييم دنا و تاهه زروى بينى خوا بووم. چونكه منيش په نابه ر بووم، هه مووشه ويك له خه وما دهچوم بو.

ناسمانه كان، دهگه رام به دواى كه رامه تى خواوا، دهمويست بيگرم و لئيبيرسمه وه بو وادهكات؟ بوچى شه ر دروست دهكات؟ گرچى دلنپاش بووم له وهى كه خواوند شه ر دروست ناكات. نه گه ريش خواوند تاك بيت يان كو، له وه لامدا هه مان وه لامم ده باته وه: من ناهينه رى شه ر نيم و خيزيكي په تيم.

به لام كاتيک دهمبينى خواى عاره ب به عه ره بى و خواى يه هود به عيرانيو، خواى هيند به هينديو، خواى چين به چينى ده ويئت، كه و تهمه گومان وشكه وه له خوا؛ خواوند منم له لا نابه ش ده بوو! ليم ده بوو به بت، به شه يتان به مرؤف، به دوان به سيان.. چونكه هه ر ميله ته وه به جوړيک له خواى خوى ده ويئت و به جوړيک خواو خواكانى خويان خوژ ده ويئت. منيش گله ييم نيه لئيان.. گرچى باوه رم نه دكرد خوا نه وه هه مو زمانه بزائيت، بويه هه ستم دكرد كه خواو خواكانيش وه كو ديوه كان ره گه ز په رستيان نيشان ده دام!

هه ستم كرد مرؤفى ديو په رست: كاتيک كه خواى ديوه كان ده بينيت، له يه كه م بينندا، ناييت ته فره بخوات وه له بخره له تيت، دنا شه رى ديو دستى به سه ردا ده گريت! به لكو ده بيت بچته نه به رد، به رهنكارى نهو ديوه بينه وه كه خوى ليكردوه به خواوند، نه مه شتيكه پيغه مبه ره كان نوچارى بوون و به رهنكارى

بوونەتەوہو چووونەتە نەبەرد و بۆوہکانیان بەزەمیندا ناوہ . ئینجا توانیویانە ھەست بە کەرەمەتی
خوابکەن. لەویوہ فێر دەبن تەون لە ووشەکان بچن. فێری ھەستکردن بە جوانی دەبن. فێری بیینی
کەرەمەتی خۆیان. لەویدا فێر دەبن خۆیان وەکو مرۆف بیین نەک وەک یەزبان؛ یان بەراز . چونکە
زوربەیی ھەرەزۆرمان بە دێو پەرستی، بوونی مرۆفیمان لەدەست ناوہ . گیانی مرۆفایەتیمان تیا
رەنجاو و زەلیل و سەقەتە، ئابرووی ھەست و کردەوہکان و بیەرەکانمان براوہ. نازانین چیدەکەین وکی
دەپەرستین و بۆ دەپەرستین؟

نازانین بۆ ھیندەترسنۆک و گومراو دول و نەخۆشین. ئاخر نازانین کە خوا پەرستاری گومراو نەخۆش
و کینەدۆز بوختانکەری ناویت؟ خوا بەغیلی بە مرۆفی خۆناس دەبات. خوا سەری لەمرۆف و جوانیی
ئەو دەسورمیت. خوالەبەرخاتری مرۆف تاریکی دەبیرت و بوونەوہرەکان نادەھینت؟
ئەو خواپەیی یا ئەوخاویانە کە مرۆفیان خۆش دەوێت. پێویستیان بەویہ مرۆف نە خواپەرستی
نەئێو. بەلکو بێ کردەوہکانی خۆی بژێوبکات و شانازی بەخۆیەوہ بکات. یەزبان دەفەرموویت:
کردەوہکان دەبن بە بت. بتەکان کردەوہکانی مرۆف. لەئاسمانەکاندا دین و دەچن! خواوہند بتەکانی
خۆش دەوێت. تەو بتانەیی کە لە منداڵ و ئافرەت دەچن لە جوانییدا!

ئەوکاتەیی چومە زیارەتی ئەو پەنا بەرە شیتە. بۆ شەوہکەیی خەوم لێنەکەوت. ئەگەرچی لەخەوندا ھەموو
شەویک دەگەرەمەوہ ناو باوہشی ولات و دایک. دێو و خێو و جەندرمەکانی بەعس دەیانگرتم. دەیانکوشتم.
داغیان دەکردم. شورایان لەدەورم ھەلەدەچنی. لەشیمان بەگۆیزان قاش دەکرد و خۆیان دەکرد ناو
برینەکانم! دەیانبرژاندم و بە سووتای دەیانخوارم! خۆشم لە خەوما تەماشای ئێسک و ترووسک و
خۆینی ھەلقراوی خۆم دەکرد! شەوی دەیان جار رادەچەنیم. چونکە ھەر کە خەوم لێدەکەوت دەھاتن
دەیانگرتم و سەریان دەبریم. زمانیان دەبریم. دەیانسووتانم بەزیندوویی و دەیانخوارم و بەچاوانی خۆشم
زەق زەق تەماشام دەکرد. لەترساندا چەندان سال نەنووستم! فێری نووستنی بیداری بووم! فێر بووم
پاسەوان نابینم بۆ خۆم و چاودێری خۆم بکەم.

تاتوانیم خەونیک بیینم. لەخەوندا بێ بەبەلەندەییکی تیزفەر! پاشان توانیم خەون بە گیانی ئازادییەوہ
بیینم. ئیتر فێر بووم ھەموو شەویک لەخەوما بەبێ ترس دەگەرەمەوہ. لەسەر لووتکەیی بلندی ئارارات
دەنیشتمەوہ. وەک بوونەوہریکی بالدار. وەک پەيامی ئازادی رادەوہستام. بانگم دەدا و دەمخویند:
ئەیی میللەتی ناگیرکراو. لەباوہشی دایکانی خۆتان رامەکەن. چونکە ئێوہن دلای ولات. ئەوہی ناوای
ئازادی بۆ میللەتی خۆی دەکات. با پشت بکاتە شەر و بەیچەک بیت بەرەو کەشتییەکەیی نوح-ی
باپیرەگەوہرە. بیت بانگی ئازادی بلت. بەجیھان بلت. ئیمە ئازادیمان دەوێت. لەبری نەوت. ئازادی نەک
نان!

ئەیی نەتەوہ یەگرتووەکان: ئێوہ گۆشت و خۆینی میللەتی زاگرووس دەزن و لەبری سەرفرازی و ئازادی.
خوارنمان پێ دەدن! وا دەزانن ئیمەیش وەکوو دێوہکان برسین؟! ئیمە برسیی ئازادین. چونکە
سروش ھیندەیی بە ژینگەمان ناوہ کە برسێ نەبیین. چونکە ئەو مرۆفەیی کە لە ژياندا ئازاد نییە و
دەخوات. با بزانت کە نەخۆشی و دەرد لە ژياندا زیاتر دەکات.

ئەوہی دەپەرست سەرووی ئازادی فێر بیت. بابیت بۆسەر لووتکەیی نوح ھاواربکات: بمریت شەر بژی
ناشتی. تانەوکاتەیی ھەموو جیھان بەچاوی خۆیان بیینن چۆن دێوہکان لە ھەلمەتیاندا تەلاشی دەبن. چۆن

تېدەگەن كە بىۋەكەن بە ئازادىي گەلان ناۋىرن. بە ئاۋازو سەماو شايى و ھەلپەركى ناۋىرن. جا بۇ وا ناكەن؟

لەخوما دەبووم بە مىللەتېك، كتوومت لە خۆم دەچووم، مرۆفېك، مرۆفېكى سەير، كە چلوپېنچ ملېون سەرۋەست و دەنگ وچاۋو دەم ھەبوو. ھاوارم دەكرد دەمەنەراندا: ئېمە ئازادىمان دەۋىت، ئەى جىھان، ئەى بىۋە ھەشت سەرھەكان، ئەى بىۋەپەرستانى تورك و عارب و فارس و ئىنگلىز، ئەى بىۋە ھەشت سەرھەكان، ئەى ناتۆى تەماحكارو پاشەل پېس، ئېمە شەرى ئىۋەمان ناۋىت. ئېمە ئاشتىمان دەۋىت بۇ مىللەتى ئىبراھىم و حەزرىتى نوح.

وام لېھات زۆرتەر دەبووم، دەمىنى ھەموو جىھان بەرەۋلاى من بېن لەخوما، لەخۇشىنا بە دەم خەۋەرە ھەلدەستام، لەخۇشىنا دەنووستەمەۋە، لەخۇشىنا ھەلدەستامەۋە. لەخۇشىنا توشى نەخۇشىنى زۆرخەۋى بووم. حەزم دەكرد بىم بە كۆمەلېك خەۋنى رەنگاۋ رەنگى ئازادى. بىم بە رەنگەكان، بە تەماشەكان، بە رىزگارەرى جىھان.. لەخوما دەبووم بە سپارتاكۆس، بە گۆبۇ، بە سۆپەرمان، بە سپادەرمان، بە ھەرقل، بە خۇا بە پېغەمبەرەكان.. دەبووم بە مرۆفېكى مەزن سەرم دەيا لەئاسمان!

دەرۋېشىتم، لەگەل سەروشت و باكان و زەرياۋ ئاگرنا دەۋام.. ناوام لەگىانى بالندەۋ ئاژەل و مندا ل وئافرەت دەكرد يارىدەم بەن، تا جىھان بەبى چەك ئازاد بەكم.. دەبووم بە مرۆفېكى رەسەن ھەموو جىھانم دەكردە باۋەشم، دەبووم بە خۇا بەكى مېرەبان.. دەگەر پام مېرەبانىم دەبەخۇشىيەۋە! تەنەتە تارىكىم كرىبوو بە ئارامگا بۇ ئاشتى.

دەبووم بە گىانېكى پەتى لەسەر گۆى مەمكى يان لووتكەى ئاراراتوۋە ۋەك پەپوۋلە زۆر دەبووم، بەسەر جىھاندا بە دەم باۋە پەخش دەبووم! دەبووم بە سەروود بە دەم باۋە لەگەل نەغمەى ستارو فلوتدا ئاۋازى پەنابەرىم دەخوئىند: ئەى گىانە زىندوۋەكان، ئەى جىھان، ھەست بە خاۋەن و لاۋتى و ئازادى نەكەيت.. چۈنكە بىۋولائېك بەبەر چاۋتا تېدەپەرېت! نەكەى پۇزى دەسەلات و بايى بوونى بەسەردا لېدەيت! ھا نەكەيت! دەنا ژيان دلى لېتان دەرەنجېت. ئاسمان دەتۆرېت، خواكان دلىان دەشكېت!

چۈنكە تائەۋكاتەى مرۆفېك لەجىھاندا بىمال و بېتەناۋ دەرەدەرېت، مرۆف ژېر دەستەيەۋ زىندانەۋ بىكەرەمەتە.. گەر ھەول بۇ ئازادىي جىھانى نەبات.

چەند خۇشە مرۆف لەۋرېنەى ئازادىكرنى جىھاندا شېت بېت! وون بېت لەھەستى ئازادىي جىھاندا!
يان بېت بەخۇا بەكى شېت و بەزمانى خاۋەند لەئازادى بېت. چۈنكە ھېچ گىانەبەرېك لەجىھاندا ھېندەى نەۋ مرۆفە ناچەۋسېتەۋە كە بىۋولائەۋ ئازادىي نېيە، يان لەۋلاۋتى خۇيدا دەترسەن و بىرېسېتەى و كەس پەناى نانات.

مېرۋەكان فەرموۋيان: بژى ئازادى، بژى مرۆفې رەسەن.. بژى نەۋەى نوح.. بژى خۇشەۋىستى. مېرۋەلەيەك فەرموۋى: تا ئەۋ كاتەى مىللەتېك لە جىھاندا ژېر دەستە بېت، مرۆفایەتى كۆيلەن. مرۆف نېين. جا مرۆفېك دېت دەتوانېت ناۋاى ھېز لە مېش و جانەۋەرە ناديارەكان بكات، دەتوانېت ئەۋانتان لى ھان بەت. ئەۋسا دەرېاز بووتان نايېت، چۈنكە نەخۇشىيەكان زۆر دەبن، غەمەكانتان بۇ بار ئاكرېت، سامانتان بە ھەراج دەچېت، خۇشېتان بەر لە خۇتان دەمرېت، گىانتان پېر دەبېت لە ىرم و لە كرم، بەرازېش گۇشتان ناخوات. جا بىۋەكان دەبېت فېرى پەرستەن بن: دەبېت فېرى پەرستەنى كەرەمەتى بچوكرېن گىانەبەر بن. دەنا ژيان پېر بوۋە لە توۋرەيى و حەزى تۆلە.

منیش شیتانه به میرولهکانم دہفہرموو: تا ئہ کاتہی ھہموو جیہان بہیہک دہنگ ئاوازی ئازادی نہچرن:
مرؤقایہتی ناگہن بہ کمال.. چونکہ ئامانجی بوونہوہر عیشق و ئازاییہ.

تاپلوی چؤلہگہ

جاریکیان بہرلہدیہ زہمانیک مرؤفیک ھہبوو سپی سپی بوو. رؤژیک لہرؤژان ئہومرؤفہ سپییہ لہکەنار
دہریا پاکشابوو، خوی نابووہ بہر خؤرو تہماشای ئہو پلہ ھہورہ سپییانہی دہرکرد کہ وھکو کؤتر
ئاسمانیان تہی دہکرد بہدہم باوہ. سہیری ئاسمانی شین وتیشکی خؤری دہکرد. بہدہم تہماشاوہ گوئی
لہخورہی شہپؤلہ کان دہگرت.. بیہری دہکردوہ..
چؤلہکەیک چوو بہمیوانیی، لہسہرتاشہ بہردہکانی پشتہوہی ئہوہلنیشت وکردی بہجوکەجووک، چہند
جاریک مرؤفہ سپییہکەہی نابری لہبیرہکانی، چونکہ ئہو لہخہیالی خؤیدا بہچیلکەیکہ وینہیہکی لہسہر
لہہ روزہردہکان دہکیشا لہوکاتہنا کەتہماشای حہوای دہکرد.
چؤلہکەکہ جاریک نا دوو، سن ناچار مرؤفہ سپییہکەہی بانگ کرد، بہجیکہ جیک رایگہیاندا: لہگہل تۆمہ
مرؤف،گویم لینگرہ، جیک جیک جووک.
مرؤفہ سپییہکە یەکەم جاری نہبوو کہ گوئی لہمیوانیکی ھیندہ بچووک بگریت، بہلام وہلامی چؤلہکەکہی
نہدایہوہ، چونکہ زؤر سہرگہرمی بینینی پؤرتیٹی ھہورہکان بوو، ئہو خووہ لہمندالییہوہ فیروبوو،
ھہرچہند باکان ھہورہکانییان رادہگوینا ئہو پالدہکەوت بؤ تہمasha کردنی سروشتی ھہورہکان، لہخہیالی

خۇيدا بەيىتى تۈنەنە ۋەنەنە ھەورەكانى دەنەخشاندا. ئەو نويىزى ئەو بوو! نوح ۋەھا نويىزى دەكرى. بۇيە دەربەستى جۈكەكانى ئەو چۆلەكەيە ئەدەھات.

بەلام لەبەر ئەوئەى مرۇقئىكى ھەستىيار بوو، جۈكەكانىش دەبوون بە ھەست، تۆنى نەغمەى چۆلەكەكە لەخەيالى ئەوئا دەبوون بە بيرو ھەست. پاشان تىگەيى كە چۆلەكەكە زۆر دووپات دەخوئىئىت وئىلحاح دەكات كەئەوگويى لىنگرئىت.

بۇيە ئەوئىش لايەكى لەوكرەدەو بەغمەزەى چاۋ نىشانى نا كەناگادارە، ئەو نازادە لەوئەى كە چىيى نىازە بىلئىت، تىگەياندا كەتئىدەگات، دەبىستىت، دەبىئىت.

بەلام چۆلەكەكە خۇي سەرگەرم كرىد. زانىي كە مرۇقى سىپى مەيلى زىاتر بۇ شتىكى تر نىشان دەدات. زانىي كە ئەو سەرگەرمى ميوانىكى ترە وگويى لەوكرتوۋە، بۇيە لەولاۋە ھەلئىشت لەچاۋەرۋانئىدا، تائەوكتەى بوارى بۇدەرەخسىت.

راست بوو، مرۇقە سىپىيەكە گويى لەچىرۇكى فرىشتەيەك دەگرت. فرىشتەكە بەگۇرانى - بەدەم ناۋازى شەى باۋە چىرۇكىكى سەيرى بۇ مرۇقى سىپى دەھۇنىيەۋە لەوگەرمەسىرە خۇشە خۇرەھتاۋەدا، دەيفەرمو: من وامزانى فرىشتەكان تەنھا لەئاسمان ھەن! نەمدەزانى لەئاسمانى دەروئىدا چەندەھزاران ھەلدەفرىن. تاجارىك بولولئىك ھات ووتى: تەماشاكە بەرەنگى تىشك، بىروانە تادەبىت بەتىشك. ئەوسا فرىشتەكان دەبىئىت.

مىنىش چاۋانم لىك نا. رۇ چوومە قولايى تىشكەۋە، لەدەروونى خۇمدا فرىشتەيەكم نى پەرۋبالى ھەبوو ۋەك كەنارى. دەخوئىد ۋەخوئىندى بىرمى بۇ دىدەنى مرۇقئىك، مرۇقئىكى نى، لەكەنار دەريا نانىشتىبوو! مرۇقئىك كە پىرۋولەرۇشنايى سىپى سىپى. مرۇقەكە ئافرەت بوو، پىشتى لەمن بوو. كاتىك بەلاى ئافرەتەكەنا تىپەرىم، نازانم بۇتەماشاي پوخسارىم نەكرىد. زۆرى نەبرد فرسەخئىك ئوروكەۋتوبوۋمەۋە لەو ئافرەتەى كە پوخسارىم نەبىت. بەلام شتىكى زۆر سەير. رۇشنايى ئافرەتەكە ۋەك موكتائىس مىنىيان بەرەۋ دواۋە كىش دەكرەۋە، تازىاتر ئور دەكەۋتەۋە، زىاتر پەشىمان دەبوۋمەۋە، مەيلى گەرەنەۋم زىاتر زۆر دەبوو. ئافرەتەكە بەۋىستەكانى گورىسىكى لە تەنافە نادىارەكانى من بەستىبوو، مىنى كىش دەكرەۋە بۇ دواۋە! ناچار گەرەمەۋە، تابتوانم تەماشاي جوانى ئەۋبەكم، تايىنم. كاتىك كە بەرەر ھەمان جىگەگەرەمەۋە كە ئافرەتەكەى لىبوو، كەئەۋم لەپىشتەۋە دىبوو لەسەر سەۋزەگىا نانىشتىبوو، لەتەك نرەختىكى سىۋە سوورەۋە، لەسەر چوار لايەكى دروستكراۋ لە مەرەمەر! ئافرەتەكە دىار نەمايوو، بەلام لەجىگەى خۇيدا رۇشنايەكى زۆر جوانى خۇي بەجىھىشتىبوو! رۇشنايەكەى ئەو لەژىردارسىۋەكە نا رۇشنى بوو. دەبرىسكايەۋە.

مىنىش لەۋىدا مامەۋە، راۋەستام نەمتوانى برۇم. شەۋناھات، رۇژ ھەلھات، ھەفتە چوو، مانگ ھات، پايىز ھات، زىستان ھات، من لەۋىدا بەبىار ئەو تىشكەۋە چاۋەرۋانى گەرەنەۋەى ئافرەتەكە بووم، چۈنكە دۇنيا بووم لەۋەى كە ئەو گىيانى خۇي لەژىر درەختەكەنا جىھىشتىۋە.

زىستان زۆر سارد بوو لەۋ ولاتەداۋ تەمەنى ھاۋىنىش كورت بوو، ئەوسالەش بەفرىكى زۆربارى. بەفر مىنىيان نابۇشى، تا رەق ھەلھاتم، تا بەستىمى! ۋەك پەيكەرىكى بەفرىن. كات تىپەرى، زىستان چوو ۋ بەھار گەيى، مرۇقەكان بەرەۋكەنارەكان گەرەنەۋە، سەپرىانكرى لەژىر دارسىۋەكەنا پەيكەرىكى بەفرىن دەتۋىتەۋە. پەيكەرىكى زۆر سىپى زۆر جوان. لەناۋشارنا باسى پەيكەر بلاۋ بوۋەۋە. ۋوتىيان پەيكەرىكى زۆر بەنرخ لەژىر دارسىۋەكەنا لەكەنار دەريا دانراۋە وناۋى ھىچ كەسىكى لى نەنووسراۋە!

مرۆڤقەكان، خەلكى شار گشتيان چوون بۆ تەماشاي پەيكەرى منى سىپى بېناو! كەكەم دەتوامەو ە بۆ خۆر... ھەرچى سەيرى ئەوپەيكەرى دەكرىم، خۆشەويستى دەبزوت، بەلام ئەياندەزانی كى دروستى كرىوم! بۆيە بانگەوازىرا، راگەنرا كە خاوەن پەيكەر دەبىت ناوى خۆى لەسەر تۆماركات.

خەلكى بىنيان پەيكەرەكەم سىجرى تىايە، پاش ئەوھى كە بەفرى زستان بەتەواوى تىايەو، بىنيان، پەيكەرىك سەوز وەكو نەرمەگىاي بەھار سەوز دەبىت، لەپايىزنا پەيكەرەكەم زەرد و پرتەقالى و سور ھەلدەگەرىت، بىنيان ھەر وەرزەو بەجۆرىك تريفەم بىت!

كاتىك كە وەرزەكان تىنەرىن، مرۆڤقەكان بىنيان، پەيكەرەكەم بوو بە پەيكەرىك لە تىشك، لە پۇشنايى، ھەر لەوشىئەيەنا كە رامابوو، وەكو تىشك شەوقى پەخشان بوو لە قالبى مرۆڤىكدا كە تەماشاي شتىك دەكات، تەماشاي تىشك.

مرۆڤقەكانى ئەوشارە، منىيان زۆر خۆش دەويست، بۆيە شەويك لەشەوان، ھەمان ئافرەت كە وەختى خۆى منى كىش كرىدەو بۆتەماشاي، بەلام ئەوئى جىھىشت، چوولەتەك پەيكەرەكەمدا دانىشت تا پوخسارى نىشان بەت. لەژىر پىندا نووسىي : مرۆڤىكى سىپى.

بەلام بەر لەو ، خەلكى شار زۆر لەقەبىيان بۆ ناتاشىيووم، وەك: پەيكەرى جوانى، پەيكەرى نازادى، پەيكەرى وەرزەكان، پەيكەرى سىئو پەرىست، پۇشنايى، پەيكەرى كىان ھتد...

فرىشتەكە ئەو گۆرانىيە چىرۆكەى بۆ مرۆڤى سىپى دەگىزايەو، پاشان بەرلەوھى بەرەبەرزايى ھەلبىرپىت فەرمووى: ئەوھە من بووم وام بەسەرھات.

مرۆڤقە سىپىيەكە ھەستىكرىد بالندەكە باسى خويى ئەوى دەكرىد، چۆلەكەكەش ھەر جوكەى دەھات، تامرۆڤقە سىپىيەكەى ناچاركرىد ھەستىت بلىت: كىش، من نامەوئىت گوى لەھەمووباسىك بگرم. چۆلەكەكە تورە دەبوو و زياتر دەيجوكاند: دەگوت: ئەو پەيكەرە من بووم.

كەكات وەستا چۆلەكەكان مت بوون، ئەوانىش وەستان، ئەوان درۆزن بوون، نرۆكان لەجىھاندا ھىندەى ئەوان زۆربوون.. پىرشالىار لە ھەوانا بەچۆلەكەكانى دەفەرموو: دىوھكان ھىندەى ژمارەى ئىئوھن.

خۇزىا ئەوانىش دەبوون بەئىئوھ، وەك ئىئوھ بچكۆلە دەبوونەوھ.

مئرولەكان فەرموويان: چۆلەكەكان مئرولە بالدارەكان دەخۆن.. وەك چۆن قەلە رەشكە داندارەكان ئىمام ومامۆستاو فەقىرو راھىب و پاپا و كاردىنالەكانىيان دەبرد بۆ جەھەننەمى سزا.

مئرولەيەكى تر كە زانا بوو فەرمووى: ھاوبىرىي گەلى و ھەستى ھونەرو جوانى - گەر جىھانى بكرىت.. مرۆڤايەتى نازارەكانىيان دەپەرىت و توانامەند دەبن/ ئەوسا بە جىھانى دەبن.

تاپتۇرى شەتەج

ئافرىقىدىكى نىيان، جوان - زۇرچوان لەبەردەمى ھەزرەتى پىرشالىياردا لە ژىر درەختىكى ئەم سەر زەمىنەدا لە شىۋەي كەنارىيەكى سىپى پەرىدا، جووگەي دەھات.. باسى كىرەنەۋەي پەردەي كىچىنىي بۇ پىردەكرد، باسى ترسەكانى، باسى ئەۋ دىۋانەي كە بەمنىئالى دەھاتنەسەرى وخرۇشى خۇيان بەۋ دادەمركاندەۋە! دەيگوت: من كىچىنىم لىندىزاۋە، بەمنىئالى لىمىراۋە، بۇيە ناتوانم لەگەل كەسدا بنووم، دەترسم لەمسەم بەركەۋىت، دەترسم لەشى دىۋ بەرلەشم بىكەۋىت، دەگىريا بىكۆلە دەبوۋەۋە، دەچوۋەۋە ناۋ باۋەشى رەھمەتى باۋكى پىرۇز، ئەۋىش كىشەي لەگىيانى شەپ دەكرد.. دەستى باۋكانەي دەھىنا بەسەرىداۋ دىنەۋايى بەۋ دەدا، ئەۋىش ئارەقەي دەردەدا، ئاۋ بەچاۋانيدا دەچۇرا.. ئاۋى مەيلەكانى دىلۇپەيان دەكرد لەبەردەم زاتى پىردا.. ھەستى بەپىشۋو دەكرد ئافرىتە بەستراۋەكە.. ھەزى دەكرد لەتەك پىردا بىنۋىت، چاۋەكانى نايە سەر يەك.. پىر بەۋى فەرموو تۇي فرىشتە.

بەلى، پىرشالىيار دەلىت: فرىشتەكان لەنىۋ دىۋەكان ودىۋپەرىستاندا دەبەستىن.. چۈنكە داگىر دەكرىن، بەد بەكار دەبرىن، بەرازانە رەفتارىيان لەگەل دەكرىت. بۇيە مەيلەكانىيان دەبەستىت.. خۇزگەكانىيان سىر دەبىت، ھەستىيان دەشكىت، كەساس دەبن لە غەم و بىر كىردن و خۇزگەدا، ئاۋى ھەزىيان ناچكىت، ھەرچى دەكۆش زات ناكەن بىچنە باخەلى خۇشەۋستىكەۋە، ناۋىرن خۇشايىيان بىتەۋە، لەنىۋەي ھەستىكردىنا خەيالەكان نووچارى ھىرش دەبن، ناگىردەكرىن تىايدا خۇزگەكان دەكوژرىن، سەردەبىردىن، ئازار دەدرىن، بۇيە كىژۇلەكان ناىت ئازار بىردىن، ناىت داگىر بىكرىن، بكوژرىن سووك بىكرىن. ناىت پاداشتى عىشقىيان بەردەباران كىردن بىت.

پىۋىستە بزىن كە زىز بوۋنى گىيانى ئافرىت، لەۋكاتەدا كەبەزۇر ھەتەك دەكرىت، گىيانى داگىر كەر دەسمىت بەنەخۇشىيەك، نەخۇشىيەك كە دەروۋنى پىر دەكات لەدەرد، كە باۋەرى نەخۇش دەخات، مرۇف دەبىت

بەدېئو، بۆ ھەتا ھەتايە كەرامەتى لە دەست دەبات.. ئافرەت دەبێت لێووردو بیت، دەبێت بەو پستی خۆی
بەپار بەت چینی لەلا جوانە بیکات.. درۆ لەگەڵ ویست ولەش ومەیلەکانی خۆیدا نەكات.. لەپیناوی
ھەو دەسا لەشی خۆی نەبات بەدەندەکان.. ئەگەر ھاتوو داگیر کران، تەنھا بیر لە کەرامەتی مەزن ولەشکۆی
ئافرەت بکەنەو، نەكەن باوەر بکەن كە بێماناوا لاوازو پیسن.. چونکە ئافرەت خاوەنی کەرامەتیکە
گەردوونەکان بەرپۆھ دەبات. ئافرەت بەنیازەکانی ژيانی خولقاند.. ئافرەت پەرسنگای مندال ویاوھ..
دەبێت ئافرەت جوان وئاسوودەو ئازاد بیر بکاتەوھ.. چونکە زیز بوونی ئافرەت بوونەوەر دەرەنجینیت.
ئافرەت مانای خۆشەویستی، پیرۆزی وئازادی یە. ئەو رزگارکەری ئادەم بوو لە دەسلاتی خوادا و ئەو
گیانی لەناو چاوی خوادا ھەبوو. کاتیك كە ئادەم لە ویستی بوونەوەرنا تیکەلێك بوو لە چەند
رەگەزێکی سەیر!

پیرشالیار بەدەستە نەرمەکانی تیشکی دەپرواند بەسەر بالایی بینازی ئەوئافرەتە لاویدا، گیانی ئەوی
دەژەند، جینگەبالی پستی دەخوړاند، دەویست دووبالی سینگۆشەیی لەسەرپشتی ئەو برۆینیئەتەو،
ئەوبالائەنی زۆر لەمیژبوو دێوھەکان لەسەر پستی ھەزرەتی ماریا ھەلیان کەندبوو، چونکە ھەزرەتی ماریا
لەوکاتدا کە ھەزرەتی مەسیح لەخاچ درا، مەسیح بەتەماشاش دووبالی سینگۆشەیی بچوکی بەیادیکی خۆی
بەخشى.. بەداخەو، کاتیك دێوھەکان شالوویان بردەسەر، ئەوھیشتا بەکاری نەبردبوون!
لە تاو ژانی دل و سگ و گیانی، ناگای لە چرۆکردنی بال نەبوو تا بتوانیت بفریت بەرەوئاسمان.. دێوھەکان
گرتیان، ئەوھە توانییان دەرھەق بەوکردیان.. بەگاز، بەقامچی، بەچرنوک وقەپال، بەتف ئەویان پڕکرد
لەزەرھوپاشان سکیان پڕکرد لەدێوو خێو وئەھریمەن.. ئیجا بالەکانی ئەویان قرتاند، ھەلکێشا.

پیر بەدەستی نەرمی بالێکی زۆرسیبی و جوانی لەسەر جینگە بالی ھەلکەنراوی نەخش دەکرد.. بەنوزە
خۆی تکای لەوکیژۆلەییە دەکرد کە گیانی خۆی ئازاد بکات، بەوی دەگوت: سەیرکە، تەماشاکە! وەرە ناو
نووری چاومەو، وەرە ناو ھیلەکانی رۆشناییمەو.. ھەناسەکانت ئازاد بکە.. گریکانت بکەرەو،
خاوبەرەو، ناخ وئۆف بکە، بگری ئەگەر مەیلت لەگریانە، ھاواریکە ئەگەر خۆشاییت پێدەگات، پێیکەنە
ئەگەر ھەزرەدەگیت، بدوی، ھەناسە بدە، بنوو، بێدەنگ بە، یان لەئازادیی خۆتدا لەباوھشی مندا ئازاد بە.
ئازادی ئەوھە مرۆفە بتوانیت فێربیت، ولات ولەش و بیرو سامان وکەرامەتی یەکیکی دی داگیرنەكات.
ئافرەت لەت نەكات، ئەیکوژیت، خەتەنەئە نەكات، جوانییان نانەپۆشیت.

چونکە جوانیی ئافرەت خۆراکی گیانیی خواکانە. مرۆفە کەسێکە لەئێو پیاواندا کە ئافرەتەکە
ناودەرروونی خۆی دەبینیت وھەرگیز ئازاری نادات، فێرە درۆی ناكات، سووکایەتی بەخۆی ناكات. چونکە
جەوھەری پیاوی مەزن پێکھاتیکی پیرۆزی ئافرەتی تیاہ. بە پێچەوانەشەوھ.. ئەگەر گریمانی بکەین!
ئافرەتەکە دەبووبەمۆم، بەشیلە زۆرخۆش دەکرایەو، بەدەم خۆشاییی ھاتنەوھە گیانییەوھە مووچرکە
لەگیانیەوھە دەگەیی بەلەشی، خۆشتر خۆی لەپیر ھەلدەسوو، تازیاتر گەرمی بیتەو، چونکە زۆر لەمیژ بوو
سەرماي بوو، تەنھا بوو، بێمەیل و دلشکاوو زویر بوو.. گێژبوو. شل بۆو، چاوی چووھە خەوو شیرین
شیرین خەوی لێکەوت، پەنجە گەورەئە خۆیشی لەدەمدا بوو.. نەرم نەرم دەیمژی.. پیر سەیری دەکرد،
دەستی بەسەریدا دەھینا، تەماشای کەرامەتی ئەوی دەکرد، پیرھەستی دەکرد فێربوونی زۆردەبیت، ھەستی
دەکرد بەزەیی لێدەباریت.. گۆرانییەک گەردوونی پڕ دەکرد لەدەنگ، لەخەوئندا مرۆفە رەسەنەکان نوێژیان
دەکرد، لەنوێژەکانیاندا دەیانفەرموو: رینگەم بدە تا لەتەکتدا دانیشم. باپەنجەکانمان بەر یەکتەری بکەون..
با گویمان لەترپەیی دلێ یەکتەری بیت.. رینگەم بدە تەماشات بکەم، بتیینم، گویت لێبگرم وگویم لێبگرت..

نوڙڙه ڪانمان ٻو ڀيڪٽري بڪهين، روڊبڪهينه قبيله ڀيڪٽري وڃوڻه ويستي.. تا فير بين ههست بهڪرامه تي ڀيڪٽري بڪهين.

با چيروڪي خوست ٻواس بڪم، جاريڪيان زور ههستم بهته نهاي دهڪرد، دانيشتووم نوڙم ٻو گوليڪي پرته قالي رهنگ ڪال دهڪرد.. گولهه تماشاي دهڪردم، نازي بهسهرما دهڪرد، باسي دروي سپي ٻو دهڪردم، فهرمووي: مرؤفي جوان كه درؤ دهڪات، درؤكهي دهخاته ناو ئينجانه ڀيڪهوه و ووته ڪان دهڪات به گولي پر له ههستيرو دهخاته سهر ميڙي بهرامبه ركهي كه نيازمهنده دروي ٻو بڪات! ئهويش سوو پاسي ئينجانه و گوولهه دهڪات.. بهو دهفهرمويت: دهزانم، بهلام پئويستي بهم ئهركه نه دهڪرد، دهتواني راستگو بيت و بهبي درؤش لهگه لندا بدوييت.. بهلام دهشيت، چونكه ههنديك له مرؤف هه حهز دهڪهن دروي جوان بڪن، دروي سپي، تا بهو ٻونهيهوه ئينجانه يهڪ گول يان چهپيڪي گول به بهرامبه ركهيان بدن، به گولهه ڪهم فهرموو: چيروڪي جوان بوو، سهر يڪي ٻو لهقاندنم و لهسهرما كه ميڪ ٻوني پڙاند بهسهرما.. منيش بهسهرمهوه ٻونم ڪرد، دهستم بهسهريدا هئنا، تماشام ڪرد. ميروله ڪان هيچيان نه فهرموو.. مهست بوون به تماشاي جواني ئهوه ئا فارهه تي لهگه ل پيردا دهواو باسي خوشي ئهوه ڪاهي دهڪرد. ميروله ڪان ليڪيان دهچاند، بهدم تماشاهوه ههستيان دهبزوا.

ٽاپٽوي گريان

نيوپهريست سروسٽي بايي و رهقه، ناگري، پئي شهرمه بگري، كهچي نهنگي نييه بهلايهوه هههميشه پيڪهنيٽ وفرميسكي شادي برٽيت.. بهلام دلنيايه، ئهوهي كه نازانيت بگري، ههركيز فيري پيڪهنيٽ نه بووه هئشنا، نازانيت پيڪهنيٽ. چونكه گريان يهڪه مين دلئوپه ڪاني ئارههه ي گياني ئاهورامازنايه.. چونكه ئهوله فيري هههميشه ييدا كه دهفريٽ وتاريڪي ته ي دهڪات، شيله ي نووري ئارههه دهڪاتوه، گريان ييريٽرين زهرپاتي خواهيه كه مرؤف ٻويمارهه تهوه، پاش ئهوهي كه مرؤف له هيلكه ي جالجالوڪه چنراو به ي هات! چونكه ڪاتيڪ كه ئادم سهر ي له هيلكه جوفا.. خاوو خليچڪ و شل ويل بوو.. هئشنا هاو پهيوهستي ياريدهي خوا بوو.. خواوهند كه ئهوي بيئي، به زه ي پيادا هاتهوه.. تماشايه يڪي تيگرت، ئهوه تماشايه له گريان دهچوو.. تماشاهه ڪياني خوي بوو، ڪياني دايه ههوا.. بهر ڪيان و لهشي ئادم كهوت.. ڪاتيڪ كه ئهوه دروست بوو. (وا بزائم تا ئيره فيري دروست بووني ئادم بوون!)

گريان غمه ڪان راده ماليت، بهر بهسته وريگه لهو چاوگانه دهگريٽ كه گيان پهسهنديان ناکات، كه له گيانا جيگه يان نايتهوه. ٻويه سروسٽي كه ساني گرياو پاڪتره لهسروسٽي نه گرياو.. ناسيريٽرين رهقاري مرؤف ئهوهيه كه به درؤ بگري، گرياني به درؤ ته لهكه يه ي هه لگيراوي مندا لييه، گهرچي ورده سووي ههيه ٻو پر ڪرندوهي مهيله هاڪه زاييه ڪان، بهلام زياني زورتره ڪاتيڪ بهد گريانه ڪان به ڪار دهبن. ئهوه ئا فارهه ته ي به درؤ دهگري، ديوه، ئهگهر پياو به درؤ بگري ماناي وايه زيان ئهوهي به ههله خولقاندوه.

گريانى بەررۇ نەخۇشى سەربارى خاۋەنەكەي دەكات، ئەوانەي درۆلەگەل گيانى خۇيان دەكەن، نەخۇش. بەخۇپايى گيانى خۇيان زوير دەكەن، چونكە گريان شيلەي گيانە، گيانى تيشك. لەلدۆپەكانى گرياندا گيان بوونى ھەيە، بەررۇدەريان مەپەپنە، چونكە گيانى دلۆپە فرميسكەكان ھەلدەوهرن، وون دەبن، سەرگەردان دەبن لە ھەوا، ۋەك ئەو ۋايە مرؤف ميوانىكى نازيزى خۇي لە مالى خۇي دەربكات. بەراستيمە، فرميسكەكان دەست بۇناخى ويژدان دەبن، بەواي راستيدا دەگەرین. ئەو ۋايە بەررۇدەگري دەردىك زامىك سەربارى ژيانى خۇي دەكات، چونكە گيانىك لەشى خۇي بووردمخاتەو، ژيانىك گيانى لەدەست دەكات. چونكە فرميسك شيلەي گيانە، فرميسكەكان دەبن بە ھەلم، بە ھەوا پەخشان دەبن، لە ئاسماندا دەبن بە گيان، دەبن بە بت، دەبن بە ژيان. چونكە نيۋەي ژيانى ئىمە لە نادياردا بەسەر دەبريت. چونكە گيانلەبەر زۆر ژين دەژينىت و بە ئاكا نىيە لە ھەموو ژيانەكان. ژيان ۋەك رەنگەكان زۆرن. لە زەرپراتى ھەوا ئىمە زۆرين، چونكە تيشكى خۇر ھەميشە كۆپيمان دەكات. كۆپيى ووتو كرارو جوولەكان و بىرەكانمان. بۇيە ھەر يەككىك لە ئىمە كۆمەلىك كەس و ھەلوپىست و بت و خاۋەندو ھزرى ھەيە. كەس تەنھا نىيە لە بوونەوهرنا.

لەدورگەكانى ھەستكرن بەكەميدا دەبىنم خەلكى كاتىك دەيانەويت بگرين قەپ لە لەشى دىو دەگرن، خۇيان دەخۇنەو، لىۋى خۇيان دەگەرن، پىيان نەنگى و شەرمە بگرين. ئىۋارەيەكيا بەرلەكات ۋەستان، دانىشتبووم لەتەلەفیزۆنەكەبا تەماشاي دەلدەيوپكى جاسووس ۋەھزەكارم دەگرد. ھاتبوو باسى ئەو بەكات كەچۇن چەند پياۋپكى ھاۋزمانى خۇي لىيان نابوو لەسەر دەمەوهرى وىژايەتېكرىنى كەلتورى خۇي.

دىۋەكەناۋى قابىرە بوو، بە رەگەز سۇمالى بوو، كەچى بە خوۋوكرنار بىنگانە بوو بە خۇي. بەبوغزىكى مانگرتنى دىۋاسا فرميسكى دەقۇستەو ۋە نەيدەھىشت ژانەكانى ھەلوهرين، دەيوپست نەگري، لەبەر ئەو ۋە نەنگى بوولەلاي بگري! ژيانى نوپى سەردەم؛ لەناو دىۋەكاندا فىزى كرېبوو رەقىبىت ھەروەكو لەشى زېرى لىو!

لەئەنجامدا بەسەرخۇيدا زالبوو، چىرۆكەكەي بەدلىشكاۋى گىراپەو ۋە بىنەو ۋەي بگري! ئەو بەلايەو شەرم نەبوۋىژى ئايىنى خۇي، دىۋى كەلتورى خۇي، نەرتى خۇي جاسووسى بكات، بەلام بەلايەو نەنگى بوو فرميسك بېژىت.

موۋچرەكە بەگياندا دەھات، دەترسام، سەرمسوورما لەمەيلى دىۋوپەرست، كاتىك ھەولەدەت بىتت بەدىو. ئەۋلەپىش چاۋمدا بوو بەدىو!

بەراستيمە ئەومرۇقەي كە ويستى ناۋاي لىنكرى بگري ونەگريا، دللى پيسە، لەش وگيانى پيسە، ھەستى پيسە. چونكە ئەو ۋەي نەيتوانى بگري، ناتوانىت پىنكەنىت، ئەو ۋەي نەيتوانى پىنكەنىت تەندروستى نەخۇشە. نەخۇشەيەكى موزمىن.

دلنابە دىو فرميسكى نىيە، چاۋى نىيە بىبىنىت. لەيام نەبوو لەتابلۇي دىونا بلىم: دىۋەكان تارمايەكى وشك وتارىكن، زېرن سروسستن، تەمبەل ودرۇزن وگەندەلن، نەرمى لەلەشياندا نىيە. خودپەرست وئەفرەدەرن، تەنانەت كوپرىشن. ۋەك ئەو ۋەي كەخاۋەنى دووچاۋى روۋنەو ناشىبىنىت. ۋەك ئەو ۋەي خاۋەن سامانىكى زۆرەو بوچارى دەردى برسپوون بوو ۋوشك بۆتەو ۋە خوارىن بەدەميدا ناچىت!

حاجيله قلهق كه پيده كه نيت ، دنووكى ديشيت، نه گهرچى نه وله قوولايى دلوه پيده كه نيت.. كه پيده كه نيت، كومه ليك شيله ي گيانيش له چاوانى دهر دپه پريت.. كومه لي خوشي له پايادا له اياك دهيت، چونكه فرميسكى شادى ده بخشيت به ژيان، پيچه وانه كه شى راسته.

به سووكى و گالته ناميز به خلكى پيمه كه نه، له خوتدا زور بابته هه ن بتوانى پي پييكه نيت.. نه گهر مروفي ره سه نيت، نه وا دهيت له وناسته دا بيت كه ده توانى پييكه نيت، هه مان كه ده توانى بگرييت. چونكه له راستيدا هه يه يه تى خوتت به گريان پييكه ونه ناوه.. نازارت ديوه له پيناوى پييكه وه به ستنى هه ست ويروكرده وه كانى خوتدا. بويه راستگويت له گهل پييكه نين وگريانى خوتدا.. زالبون به سهر خوددا بريتيه له ناماده بوونى زات بو روو به روو بوونه وه له گهل غم وشاديبه كاندا. بو غمه كان چهند فرميسكيك؛ بو خوشيبه كان چهند خنده يه ك دهر بيره، تادروونت ناسوودو ه اوسهنگ بيت. مروف كه به رگريى له اخوازيه گيانيبه كانى خويكرد، ناماده ي تيايه هه ر نزيويه ك بكاو قبوليش بكات كه نزيوى ربه ريتى.. كي ده ليت بوونا ده ليت ته زكييه ي دهر وون به ويه مروف به سهر داواكاريه له شيبه كاندا زال بيت؟ بوونا واناليت، نه وه يش ته حريفه، بوونا داواكاريه له شيبه كان نه ويان راپيچكرد بو هه ميشيى، نه وه به خواربى قارچكيك مرد! واته گوئى له خواستكى بچكولانه ي دهر وونى خوى گرت. نه وا مرد كويله ي

له شى خوى بوو. بگره بوونا به كويله ي مرد. نه گه يشت به نيرفانا! ده يت چى كه رامه تيكى هه بيت كه سيك كه ناتوانيت پييكه نيت، كه ناتوانيت بگرى!

به كه م نافره ت كه له ژياندا خو شمويست له بورگه ي هه ستركن به كه مى، كه سيك بوو ده يتوانى بگرى، كه ده گريا چيروكى ميژووى سه رده مه بيړينه كانى نيشانى من دها، دهمدى هه زاران نافره ت دسووتيت، دهر نه يت، نابروويان دهر يت.. دهمينى پرچ كيشى ده كه ن ديوه كان، تيزاب ده كه ن به خنده كاندا. كه خو شمويست ده يتوانى بگرى، ده يتوانى پييكه نيت.. مينش بريارم دا: تانه و كاته ي راستگويا نه بگرى و پييكه نيت، من به دل وبه گيان خو شم بويت.

به لام كاتيك كه ديوه كان روويان تيكرد، فيرى په رستنى ديوه كان بوو.. پييكه نين وگريانى نه ما، وشكى كرد، نه نجام ته نها دهمينى ديوناساوكالته جارانه قاقا پييكه نى، به من، به خوى، به ژيان، به ونافره تانه ي كه پيشتر له دهر وونيدا ده گريان.

فيژبوو، وهك قابيره قه پال له فرميسكه كانى خوى بگريت، ليوى خوى بگه زيت، به لام فرميسك له چاوى نه يه ت. سه ريم كرد قاقا نامه فهورمه كانى سمارته له له ش وهه ستم دسوون.. قاقا كانى زامه كانى نافره تانيان كيش ده كره گالته بازاره وه.. كه ده گرياش گالته ي به فرميسكه كانى ده هات، وايده زانى نازايه وده توانيت دروله گهل مندابكات.. كه بينيم به دروده گرى وبه دراما پييكه نيت.. نه متوانى له كه ليدا هه لكه م، به رگه ي نه وه م نه ده گرت بييينم قاقا به گيانى خوى پييكه نيت.

ده مينى به دروى قاقا كانى هه زاران زهه رى تالوى ده كرد به قورگى فرميسكه كاندا، هه ستم كرد ناتوانم ژيانم له گهل كه سيكدا به سه ربه رم كه ده يه ويت به ژيان پييكه نيت.. فرميسكه كان له چاويدا بخنكيت. بويه توانيم زور بگريم، تاراده ي وشك بوونه وه ي فرميسكه كان، توانيم ته عزتيه كى چهنده سالان دريژ بگرم بو دوراندى خو سه ويستيم.

نه نجام توانيم به سه ر خو مندا زاليم، له گهل خو مندا له گهل يادگار ه كانى نه وا پييكه نم، بگريم وه كوچاران. هه نديكجار كه لتوورى ديو - مروفه كان نارسه ن ده كه ن، به جزيك نكولى له كه مترين، له جواتر تيرين هه قى خويان ده كه ن..

كۆمەلىك مەل بەئاسمانى نەروندا بەرەو گەرميان كۆچ دەكەن. بە دەم فېرىن و تەيكرىنى ئاسمانەوہ باسى ھەست و بېرى خۇيان بۇيەكتى دەكەن. دەنگى خۇشيان ئاسمانى ئەمساتانەى پېكرىم لە بەھجەت. بە دەم فېرىنەوہ بە قاژە قاژە دانىيان نا بە ھەستيارىمدا. دەشت رۇژىكىش بېت، مەلەكان، قازوقولىنگەكان نەتوانن بەويستى خۇيان قاژەقاژىكەن، وەك چۇن سەگوپشيلەكان لەوہرېن و مياواندن بېزارن. ئەوہى گريان لەبىنى خۇيدا دەخنىكىت، لەگيانيدا منالنىك لەژيان بىنەرى دەكات، ئەوہى بە نازارەكانى ئەوانى تر پىئەكىت، بىئوئىك لەژياندا تۆودەكات، دىئوئىك زۆردەكات. چونكە پىئەكىن و گريان دووچەكى كيانىن، بەھۇيانەوہ خۇشيبەكان غەمەكان دەست لەملان دەژىن. بەگريان گيانى راستىيە نرۇرېدوہەكان بەيەكدا دەلكىنرېتەوہ، بەپىئەكىن گيانە نەخۇشەكان چاك دەبىتەوہ، بەپىئەكىن و بەگريانى نرۇ راستىيەكان برىندار دەبن، شەبەق و نرۇ دەكەوئىتە نىو ھەستەكان، گومانەكان گەورەدەبن، ھەستكرىن بەكەمى دىئوہەكان بىچولەيان دەبىت، زۆردەبن.

گيانى راستىيەكان نەرمەن، بەرگەى قاقاى گالئەجارى و تىزابى فرمىسكى بەنرۇ ناگرن. كاتىك مرۇقى رەسەن بەنرۇدەگرى، پارچەيەك لەتەنافەكانى خۇى سەرقرت دەكات، پارچەيەك لەكەرامەتى خۇى وون دەكات، كيانىك دەپەنجىت، كيانىك دەنورېت، كيانىك دەمرېت. قاقاى بەنرۇش راستەوخۇ گيانى ھەستەكان سەردەبېت. كاتىك كە مرۇف بەنرۇدەگرى و بەنرۇپىئەكەنىت. چەندجوانە مرۇف كە بە پىئەكىن، پىئەكىن دەبەخشىت بەوانى تر، كە بەفرمىسك فرمىسك دەبات بەوانى تر. راستە دەلېن نرۇرن دوژمنى خوايە، لاي من وايە ئەوہى بەنرۇ پىئەكەنىت، بەنرۇش دەگرى، نرۇزە. دوژمن كەسىكە كەدەيەوئىت بە فرمىسك ناگىرت بكات، ئەوہى ناتناسىت و بۇت دەگرى نرۇزمنى گيانىتەو دەبىت لى دەربازىت. مېرولەكان فرمىويان: ئىمە ھەرگىز بە نرۇ نەگرياوويىن. ئەگەر ئىمە بە نرۇ بگريىن، لافاؤ ھەلدەستىت. زەرياكەن توورە دەبن. شەپۇلەكان ھەلدەستە سەر پى. باكان زۇرانباىزى لەگەل شەپۇلەكان دەكەن. كاتىك كە نرۇ ناگىرمان دەكات: سروش وەرې دەبىت، باكان توورە دەبن و سەريان لى تىكەچىت. ھەورەكان ھەمان شىوہ و دەرياكەن پەركەم دەگرن و شىتتانه رادەپەرن، ئەوسا ھەلدەستە سەر پى و تۇفان دىنن و ئەويش بە چەپۇك دەكەوئىتە وىزەى بىگيان و گياندار. لە تۇفان بترسن، بە نرۇ پىئەكەنن: بە نرۇ مەگرىن.

تاپتۇرى دواھەمىن ئاخۇاردىن

كەكەت ۋەستا، يان كاتىك كە كات دەۋەستىت، لەئاسماندا پروداۋىك دووبارە دووپات دەيتتەۋە، من لەخەوما دەيىنىم وپىرىش بەرستەكانى لەخەيالدا دەيچىنت.. من دەمتوانى لەنوستنى بىنداربا پروداۋە دووپاتەكانى ئاسمانەكان بىيىم، چونكە گەردوونى خۇم لەلا بچوك دەبوۋەۋە، ھەستەم دەكرد خۇم لەھەمووشتىكدا دەيىم ۋەھمووشتىك لەخۇمدا ۋالايە. جا با يەكى لەوباسانەتان بۇبەكەم كە بىستەم لەئاسماندا! **ھەزرىتى مەسىھ بىنى بە مورىدەكانى دەفەرموو:** ھەندىك لەئىۋە بەبىۋى لەدايك دەبن، چونكە دىۋەكان نامرن، بەلام ھەن لەناوتاندا دەيانەۋىت فىترى نژايەتى خىۋەكانىان بن، چونكە خىۋ خاۋەن دىۋە، يان سەرۋكى دىۋە! بۇيە ھەن لەناوتاندا نايىنن، ناۋىرن تەماشبا بكن، خۇيان لەدەست دەدەن.

من بەپىي خۇم ھاتووم، كەس بەزۆر منى راپىنج نەكردوۋە، ھەن لەناوتاندا دەيەۋىت درۆم لەگەلدا بكن، نازانن كەكورى مرۇف لەبرۆكانتان بىيەريە وتىناگات! چونكە روخسارى درۆكانتان نژىۋە - من نايىنم! درۆكان گەربالايان ھىندەي ئاسمانەكان بەرزىت، من نايانىنم!
سروشە لەبرۆكانتان بىزارە.. كەسانىك ھەن كەلسەرخوان نادەنىش باسى سەگ وپشيلەۋ بەراز دەكن، باسى ھەۋەس، ۋادەزانن تىر دەبن، ۋادەزانن فىتر دەبن.

بەلام من بۇيە لەگەلتاندا نادەنىش تاپىتان بلىم برۆ كەزۆر دەبىت دەمرىت.. ئابروى درۆزنىش لەناوماندا رەشە.. درۆزن نوژمنى خوايە ۋوچەي نىۋ.. بوون بەنىۋ فىترى زۆرخورى وگەندەل خورى وبوختان وكىنەتان دەكات، فىترى خود پەرسى و بق و تۆلەۋ شەرتان دەكات، درۆكانتان دىۋەكانتان برسى دەكات.. بۇيە ھاتووم لەگەلتاندا نايىشتووم، چونكە ھاتووم بەفەرموووم مرۇقى مەزن درۆناكات.
من دەزانم ئىۋە ۋادەزانن كەئاشتى ۋئاسوۋدەبى من لەدەستى ئىۋەنايە! بەلام زۆرچاك بزانن كەگيانى من بەسوۋى درۆزن ۋھەلپەرسى ۋداگىركەر بەكار نايەت، چونكە ئەۋان نەخۇش دەكەون، پىر دەبن دەمرن، پاشان زىندوۋدەبەۋە ئىنجا دەمرنەۋە، ئىنجا دەبەۋە بەۋەي كە كرديان، ئىنجا دووپات دەبەۋە. لەو مرىن ۋدووپاتەنا ئىۋە ھەرگىز من نايىنن، ئىتر چۆن دەتوانن جارىكى دى لەناوم بەرنەۋە؟ چونكە ئەۋەي پەيامەكانى خۇي گەياند دەكات بەخواۋەندو ھەمىشەيى، دەكات بە قوتبى كەرامەت ۋنەشئەي كامەرانى.

ھەن لەئىيە ناتوانن بىنە جىھانى مەنەھ ونازانن من كىم! بەلام من لەگيانى ھەمووتاندا ھەم وزىندوو دەمىنمەھە. . . لىئىابىن ئەوھى لەخۇى خۇش نەبىت لەم سەرزەمىنەنا ھەرگىزاوھەرگىز بەكامەرانى ناكات. ئىيە نازانن كەمن خووبى ئىيەھ، لەومرۇقانىم كەھەمىشە لەدەر وونما خان بۆ ھاورىكانم رادەخەم، گەر ھىچىش نەبى لەگيانى خۇمىيان بەش دەدەم.

گوپىگرن، كاتىك كە لەووشەكانم تىدەگەن، كاتىك بەدلىئىكى رۇشنەوھ لەسەرمىز پىكەوھ دادەنىش، رۇمەكەن، لەگەل دوژمەكانتان ھاوكارى مەكەن. . . يەكترى مەرەنجىتن، باسى ئەدەبى مىز بىكەن، ھىندەى دەخۇن، ھىندەش بەن بەخاوەن مىز، بەخاوەن مال. . . يان چەند دەخۇن ھىندەش فېرېن. . . كاتىك كە فېرناپن مەخۇن!

كاتىك لەسەرمىز پىكەوھ دادەنىش، بەسەرىكترىدا مەرشىنەوھ، باسى ناباس مەكەن، برىنى كەس مەكولئەنرەوھ. بەلكو باسى رۇژەكانتان، غەمەكانتان، ھاورىكانتان بىكەن، باسى جوانىي كىرەوھكانتان. . . باسى عىشق وىلدارى و جوانى، باسى ھونەر بىكەن، باسى گيانى خۇتان بىكەن. لەكاتى نانخوارىندا رۇ مەكەن.

كاتىك لەسەرمىز پىكەوھ دادەنىش باسى ئىوھكان مەكەن، چونكە زۇرخۇردەبن ماندووبەن، لەشتان زەھر خوار دەكەن.

ئەگەر لەسەر مىز برىارىكت نا، لىي پەشىمان مەبەرەوھ. . . چونكە مرۇف ناپەيمانى لەسەر مىز ناكات. من كاتىك رېك و گولەكان دەبوئىم ئەوان باسى ئىيەھ بۇدەكەن، لەكاتىكا كەمن ھەم ولىرەم، لىرەش نىم. فېرتان دەكەم رىزلە خۇتان بىگرن، كەچى ھەن لەناوماندا بوغزەكەن، خۇفرۇشى دەكەن، بەرگى ئىويان لەبەرەو خۇيان وەك مەرئىشان دەدەن. . . نازانن كەكەس ناتوانىت مرۇفنىك، خوايەك لەناوبەرىت. ھەن لەناوتاندا ھىندە بىناوېن ھاورىي خۇشەوئىستى خۇيان ھەلدەواسن. . . چونكە بەشىئە مرۇف و بەناوېرۇك ئىون. . . من دەيانىنم، دەتتىنم! بەلام رۇژىك ئىت تىيدا فېردەبن كەبوژمى يەكترى نەبن لەسەر مىزى نانخوارىن. . . چونكە ئەوھى لەسەرمىز رۇدەكات خودى خۇى و ئامادەبووان پىس دەكات. ئەمەم بىست وىنى لەئاسماندا وەك دەنگ و ووشە بەگەردووندا دەگەرا.

ھەموو جارېك كە مەسىح لەسەر خان لەگەل يەھوئا دادەنىشت، بەوى دەفەرەموو: ئەوھى ھاورىي وەك تۆى ھەبىت، پىئوستى بە بوژمن نابىت! تىكايە يەھوئاي نازىز كە لەسەر مىز دادەنىشت، ھىندە بخۇ كە تىر بىت، كەمتر بدوئى تا زۇر خۇر نەبىت، چونكە زۇرخۇر بەرازىك لەدەر ووندا پەرورە دەكات، ھەمىشە خود برسى دەكات، چونكە بەرازەكە كاويژ لەسەر گيان وئەدەب وئاكارى كەسەكە دەكات، سروشتى ناشىرىن دەكات!

چونكە بەراز ھەمىشە دەخوات. . . بەراز سەبرى ئاسمانەكان ناكات. . . بەراز تەنھا بەردەمى خۇى دەبىئىت. رۇزن ئىيە نەك مرۇف. . . ئەوھى لەسەرمىز بەرامبەرەكەى توورە دەكات لەئىيە وئەوئىش كەبەتوورپىي نان دەخوات شەرى ئىيەك لەگيانىدا گۆشەدەكات. لەبىرتان بىت كورپى مرۇف، مرۇقى رەسەن بەتوراوى نان ناخوات. يەككە لەناوماندا نانىشتووھو پرە لە بوغز، وادەزانىت دەتوانىت دابى سەرمىز بگورپىت. . . وادەزانىت دەتوانىت بىت بەئىو. با بىت، حەزرتى مەسىح واى فەرەموو لەدووپاتى بىستندا، لەئاسماندا، لەزىندە خەونما!

مىرولەيەك فەرەموو: مرۇقى رۇزن خۇى بچووكتر لە كوورته بنە دەبىئىت، جا ئەگەر ئەو ھەرقلېش بىت لە بىدەگاي خەلكىيدا، لە جەوھەرى خۇيدا لە دەستى ھەست كىرن بەكەمى دەنالىت.

تاپلۇرى ئەھرىمەنەگان

ئەھرىمەنەگان دوويىن! چواريپان تيانا نىيە.. بەلكو چواريپى و بالدار لە ئەھرىمەنەگانى دەروونى
مرؤف دەترسن.. ئەھرىمەنەگان ھەم نىرىنەن ھەم مئىنە! كت و مت لەومرۇقانى دەچن كە بوون بە
دئو.. يان دئو دەپەرستن.. جوانەگانىان نىزىون ، وەك من و تۆ وھەرىكەتكە لە ئىمە! دەست و دەم و
چاوو بالايان ھەيە.. لەمرؤف دەچن، بەلكو خووبى مرؤفە دئو پەرستەگانن..
كە دەدوین قاجبە لەزارىان بەداوەشاوى مرار دەئىتەو، سەگ پىيان ناوەرپىت! زۆر ناشىرىن و زبروو
جامبازو بووختان گىرن.. كەتن بووچارى مرؤف دەكەن، خۇيان دەكەن بە كىچ، بە مەلا، بە ئىمام، بە
قەشە، بە رابەر! خۇيان دەكەن بەھەر شتىك بىانەوئىت!
خۇيان خۇش ناوئىت، بۇيە ھەمىشە لەسەر ئەنجامى كىردەوگانى مرؤف و دەوروپەر پىس خۇرى وگەندە
خۇرى دەكەن، ھەمىشە بە زەمكىرن و بەتەفرەدان وسەرەقوراكىرنى ئەوانى ترەدەئىن. ھەن لەناوماندا
ئەھرىمەنەگانىان بووغزاندوو، يان ترۇيان كىردوون.. ئەوانە كەسانىكەن كە دەشىت من وتۆ بىن، لە
گۆشەيەكى دلئەنگى ژورىكى وەرزا تەنھا دانىشتووین و كىتئىكمان لەدەستەو بەھۆيەو خەو بە
ناھاتووو دەبىنن.. بىر لە روخسارى جوانى دەكەينەو.. خەو بەخواو دەبىنن.. بەلى ئىمەى مرؤفى
ئەھرىمەن لىكەوتوو! خەندەى مندال نوئزەگانمانەو گول و رەنگ و ئاوازو سەما دەپەرستىن. بۆ
مىرولەگان دەچەمئىنەو رىز لە كەرامەتى بچوكترو گەرەتر لەخۇمان دەگرىن.
ئەھرىمەن لەچاوى دىوگاندا دەنوئىت! بە چەنە حانى و بووختان لەناو چالى چاوى دىوى نابىنانا
دانىشتووو نامۇزگارى دىو دەكات! بە دىوو دەلە دىو دەلئىت: گەرەم!
ئىنجا شەتلەگانى رىق و بووختان لەناو چالى چاوى دىوگاندا دەروئىت.. بۇيە دىوگان بەرى تارىكىيان
تيا دەروئىت، شەتلى بوختان و زەمەگان چرؤ دەكەن، دەبن بە تالە مووى برىسكەبار لە تىشكى رەشدا!
تۆنىكى ناشاز لەناو چاوى دىوگاندا بلاو دەئىتەو، بۆنىك تارىكى نادەكىرسىنئىت، شەر زۆر دەكات.. بە
ھۆيەو دىوگان دەتوانن، بە تارىكى بىبنن، بەلى چونكە دىو چاوى نىيە! بەلام ئەگەر بە دە دىو
يەكجار بتوانن لەسالىكنا لەخۇيان خۇش بن، دەتوانن بەيەكچا بىبنن.
بەلام ئەو گەنگ نىيە، چونكە ھەر كە تواناى بىبنىيان چنگ كەوت، راستەوخو كەتنىك دەكەن، يان
كەسىك دەكوژن، يان ھەتك دەكەن! يان پەلامارى ولاتىك دەدەن!
چونكە بووختانى ئەھرىمەنەگان وا لە دىوگان دەكات كارى باشيان لەدەست نەبەت! چونكە بووختان
و درؤ نەك ھەر مرؤف، بەلكو دىوئىش گۆت و پىس ونەخۇش دەخات! ئەھرىمەنەگان زۆر بەژىرى پىلان
بۆ لەناو برىنى دىوگان دادەنن.. ئەھرىمەنەگان خوا نەناسن.. قىنىيان لە خۇيانە، خۇيان بە

جانەورېكى نەخۇش دەزانن! نازانم بۇ؟! مرۇف ھەندىك جار بەزەيى پياياندا دېتەو! بەلى بەزەيى!
بەزەيى ھاتتەو بە ئەھرىمەنەكاندا!

چۇن؟ مرۇف دەست دېتت بەسەرياندا! سلأويان لىدەكات يان بە بۇنەى كارىكەو دەبن بە بەرپوئەبەرى
مرۇفنىك، يان دەشئت مرۇف گىل بىت وبكەوئتە داوى خۇشەويستىيەو ەگەلىياندا!
ئەمە سەرەتاي كۇتايى ھاتنى بوون بە مرۇفە! جا با بۇتانى باس بكم چۇن مرۇف كۇتايى دىت كاتىك
كە دەكەوئتە داوى خۇشەويستىيى ئەھرىمەنەو!

مرۇف دووچارى نەخۇشىي ناخوران دەبىت، ھەموو گىانى دەخورىت، تووشى ئالۇش دەبىت! چونكە
گىانى پىس دەبىت، لەمانەو ھاوژيانى لەگەل ئەھرىمەندا مرۇف گىانى بۇگەن دەكات! دەبىتە ھوى
زەجركرىنى خۇيى لەش، تا دەرچەيك بدۇزىتەو ھوى لىئو دەر باز بكات!
ئەم نەخۇشىيە بەرپوئە! چارەكەى لاي مەنە، بەلى، كاتىك مرۇف دووچارى خۇشەويستى دەبىت لەگەل
ئەھرىمەندا، مرۇف دووچارى قىن لەخۇبوئەو دەبىت، دووچارى ھارى و دەمارگىرى دەبىت، لە پر
شئىك دەكات، يان بەدبەختانە دووچارى خووبكوژى دەبىت، يان بە چەقۇ خۇى دادەرىت! يان كەسىك
زوير دەكات، بەكەسىك دەوەرئت، يان بەسەگەكەى! بەباوكى بە دايكى بە خۇى دەوەرئت.. چونكە مرۇف
ھەست بە شەرم دەكات لە پىدانى بەزەيى بە ئەھرىمەنەكاندا!

چونكە ئەھرىمەنەكان خۇيان بىئەزەيىن، بۇيە كاتىك كە بەر بەزەيى مرۇف دەكەون! ۋەك فەرموم
كەتتىك دەكەن! چونكە نازانن بەزەيى من و تۇ سوومەند بەكار بەرن!
بۇيە بزنان كە مرۇف لەژياندا زۇر جار لەرۇژىكنا دەمرىت، زىندووش دەبىتەو! دەزانم باوەرپ
بەقسەكانمە، مرۇفى رەسەن دەگمەن لە رۇژىكنا نامرىت! مەگەر لەكونجىكى تەنھانا دانىشىت و بە ديار
پىكىكەو، چابەكەو، قاوئەكەو، بە ديار خۇشەويستىكەو دانىشىت و تەماشاي ژيان بكات! دەنا خود
ھەلسوون لە ئەھرىمەن وا لەمرۇف دەكات دەروونى پىس بىت!

بەلام خەلكىنە برۋايكەن، كە بىئولات دىت، كە رەشەباكان بە شەق دەكەونە وئەزەى بەستەلەك، كە
بەستەلەك لەتاو تكانى شەرمى تەك دەتوئتەو! كە شەپۆلەكان توورە دەبن، كە زەريكان ھەلدەستە
سەرپىن! كە بىئولات نازاد دەبىت، لەزىندانى ئەھرىمەنەكان دەردەپەرئت.. خۇر دووچارى برسئتى دەبىت،
ھەسارەكان توور دەكەونەو، بىئوھكان روويان رەش دەبىت! كەس ئەرى ترى خۇش ناوئت! تەنھايى

دەبىت بە نەخۇشىيەكى باو!

لەوئدا بىئولات دىت، بىئاللا دىت، سەرى لەناسمان و پىي لەسەر زەويىيە! كە دەروات جىئىككىنى سەوز
دەبىت.. دىت تەماشاي بوغزى ئەھرىمەنەكان دەكات، بۇيان دەخەندىت، چەپلەيان بۇ لىدەدات و شاباشيان
دەكات.. پەيكەرەكانى بوودايان بە ھىمنى لەدەست دەردەھىنئىت و بەشەرم و پىزى بىئايانەو ئاوينەيەكى
ل شىئو يان گەلا شىئوھيان دەداتە دەست، يان دەيكات بەديرييان! دىت و گوى لەچىرۇكەكانيان
دەگرىت.. نامۇژگار يان دەكات، تەنەت لە دىئوھكانئىش توورە دەبىت.

باسى ئەفسانەكانى حەزەرتى نوحتان بۇ دەكات.. بەسەر ھەناسەكانتانا بە ھىمنى فلوتى دەروونى
نوحتان بۇ دەئەنئىت.. باسى خاوا خاواكانتانا بۇ دەكات.. باسى دىئو سىي يەكانى گەروونى گيان.
بەلام ئەھرىمەنەكان دەكەونە گومان لى!

بۇيە ئەو كە دىت زوو زوو دەچىت بەگژ ئەھرىمەنەكانتانا! نەكەن دەست بۇكەرەمتى بەرن.. ھا نەكەن!
چونكە ئەو پرە لەگىانى زامدارو زۇرلىكراوو سەربراوو سەقەت وئىقلىچ! پرە لە ماريانو مەسىحى رەنجاوو
ترساوو ستەم دىدە!

نەكەن ھا تكتاتان لىدەكەم دلى راگرن، چونكە زۆر چەوساوتەوہ لە زىندانى ديوەكاندا! ئەو مليۆنەھا خەونى ميللەتى نوحى پىيە! يەك كەشتى بۇنى گيانى لاوانى نەوہى نوح-ى پىيە، پرە لە دل ولە گيان، ئەو تاقانە كورې خودى خۆشەويستىيە، عىشق كەرامەتتېتى.. گيانى پىرۆز باوكىتتى.. وازى لىبھىنن ھەست بە پشوو بكات.. چونكە گەر باوہرتان پىيىكات، دەتوانىت خەزنى شاراوہى پر گەوہەرى بنى كەشتىيەكەيتان بە ديارى پىيىكات.. دەتوانىت بتانبات بە ميوانىي گەردوونەكان، دەتوانىت فىرى بىيىنتان بكات.

ئەھرىمەنەكان نازانن چى بكەن! لە تاو ھاتنى ئەو دووچارى ترسان ھاتوون.. دەيانەويت چى لە خۇيان و مرۆقايەتى بكەن؟ ھەرچىيەك بكەن، دەبىت بزانىن كە ئەھرىمەنەكان لەناوماندا زۆرن! ئەوہى جوان تەماشاي خۇى نەكات، ئەوہى لەخۇى نەبووريت، ئەھرىمەنە ئەھرىمەن، چونكە ئەھرىمەن لىبوردىنى دەگمەنە. ئەھرىمەن بە بالە نەبىنراوہكانى مرۆف دەفرىت! چونكە ئەھرىمەن كاتىك كە مرۆقى ناگىر كرد، بالەكانى لىستاندا! مرۆف بۇيە ناتوانىت بفرىت! چونكە نىوى نرۆكانى مرۆفەكان، شەيتانەكانيان خولقاند.

وامەزانە كە ئەھرىمەنەكان كەرامەتيا نىيە! نا، بەلام بەناخوہە كەرامەتى ئەوان لەبەھرى ئەدەب وھونەر بىيەريە. چونكە ئەوان بازاريان تەنھا بە سووى خۇيان دەگەرىت و لە پىناوى بازار و كالاى خۇياندا خۇيان بە ھەرزان دەفرۆشن. چونكە دەچن بۇ قوتابخانە تا وانەى بەزەيى دان فىر بين! لەوئى كۆمەلىك دىوى سەقەت و نەخۇش دەبن بە مامۇستاو سەرپەرستاريان، فىريان دەكەن بىيەست مامەلە بكەن لەگەل مرۆفدا، غەم بۇ نازارەكانى كەس نەخۇن! ئەگەر ھەزار مەسىح بەخاجدا ھەلواسرىت، ئەوان دەربەست نەيەن، بەلكو مىش ميوانيان نەبىت.. چونكە ئەھرىمەنەكان دەلئىن: بەزەيى پىندان مرۆف لاواز دەكات. راست دەكەن، ئەو ئامۇزگارىيانە دەرھەق بە ئەھرىمەنەكان راست و جوانن، بەلام ھەموو قوتابخانەكانى پزىشكى دەرمانى و پزىشكى دەررونى پىويستە بزائن، كە بەزەيى وبەخشنەيى پىندان لە نىو مرۆفەكاندا مرۆف دەگەيەنيت بە نەمرى.. بەزەيىدەر كەسىكە نامرىت، لەھەمىشەيىدا ئازادە.. ئەوانەى كە پشت دەكەن ئەھرىمەن و وانەكانيان، ئەوانەن كە رەسەنن و ئامادەن بە بەزەيى جىھان دەرباز بكەن لە نەخۇشى. بەزەيى سروشتى يەكەمى گيانە. بەزەيى ھاتنەوہ بە نەخۇش و مندال و پىردا ئەركى مرۆقى رەسەن و ھونەرمنەندو ئەدەب دۆستە.

مىرولەكان فرموويان: بەزەيى خواوہند ئادەمى خولقاند.. بە زەيى فرمىسكى خوايە.. لە ئافرەت دەچىت.. لە ناىك.. ئەوہى ھەست وسۆزو بەزەيى ئافرەت ناگىر دەكات شەيتان پەرسەت و دىوہە. ديوەكان كە بەزەيىيان دەخەنە گەر: تاوان دەكەن و سزاكان زۆر دەكەن.

تاپئوی ترس

پرشنگی پیرشالیار دې به تاریکیه کانی د دروونه کانم ددا، نازانم چهند هزار مرؤف وپه له وهر و گیاندار له خهون وله راستیدا په نایان دبرده بهر که رامه تی پیر؟ به لام نه وهی من له جیگه ی خومه وه هستم پیکر دیت، نیوه ناچل تو مارم کردووه. وهک فهرمووم له و سروهی به یانه دا، که خور یه کهم پرشنگی پروا، کات وهستا، مژده ی ژیانه وه وچا وپشکووتنی پیر گه شسته نهستی باوهرم. مرؤفیک نازاد بوو، مرؤفیک که من وتو چا وهر پین سروشتی بناسین.

کهکات وهستا، له جیهاندا له جیگه یه دا که شهو بوو. د دروونه ههستیاره کان، مرؤفه به ناگاکان د دروونیان روژن بوو به نووری پیرشالیار، نه و چراکانی ناده گیرساند، نومیدی دهر رواند.

ته نها خودی نه و به ناگا بوو له گه شته کانی، خوی ته نها خوی دهر زانی که چاوانی لیکدنه نیت چهند گیان به سره دکاته وه! له شه قامی چی ولاتیکدا گه روکه؟ له درگای مالی کینده نات؟ سهیری مهرگ ونه خوشی وشفای کی دکات؟ له سره وتی کینا له نگه ری گرتووه؟ ته ماشای چی مندالیک دکات، تا په یامه کانی جوانتر بکات؟

وهک فهرمووم پیرشالیار توانای دابه شوونی هه بوو، توانای زوریون ته نینه وهی هه بوو به سره جیهاندا، خیری خوی دبه خشیی ه وه، چونکه سروشتی نه و رووناکه، روونکی ته نها نه و دهناسیت، سه رمایه ی نه و گیانه، گیانی رووناک که له پرشنگی ناویزه دا په نگینه.

روونکی له ناوو هه و او ناگروخا کدا وزه و خوراک گیانی سروشته. چونکه نه گه روونکی مان بگریته. هیچ شادی به بقا ناییت، گوله کان دهرن، به دوا یاندا ژیانه کان گشتیان له تاریکیا دپو و کینه وه. وا مه زانن که روونکی بیده سه لاته؛ نه خیر چونکه ژیان به ویستی خور به ریوه ده چیت. ته نها خور که چنراوی ته نانه کانی جالجالوکه ی مه زنه. گشت ژیانه کان له ته نانه دزوله ییبه کانی نه ودا دیلن، نیمه و کوی گیانله به ران گشتمان له ته نانه کانی تیشکی خوردا دیین و ده چین. نیمه ته نها له پیناوی جوان کردنی مهرگی خوماندا ده ژیین. بگره نامانجی گشتی زینده وهران ته نها مهرگو هیچی تر. چونکه ته نها مهرگ به ره و پرگاریمان دهبات. جا پرگاری په یامیکی تره و زانستیکی تره نامانجیکی تره.

له سروهی نه و به یانیه دا، که هیشتا بیستویه که می مانگی نه ورؤز بوو. **له قلهق له که رویشکه خهون چاوی هه لپینا. ته ماشای که رامه تی پیری دهر کرد. باله کانی شوربوو بوونه وه. بییری له پرگار کردنی نه و هه موو مه سیحانه دهر کرده که له ناو د دروونی مندا په نابهرن ومنیش ویلگهر د دهر پریم به ناویزه کاند او له پرگیه ی نه جاتیان دهر پرسم! دمه ویت بیانگه یه نم به مه مله که تی گیان.** له هه مان کاتدا بییری له جیهانی بالنده

دهر کرده وه، پیرشالیار به ته ماشای له قلهق نورله روخساری دهباری. یاد ی هاته وه که له دیرزه ماندا چهند هه رزه کارو به گوپ و تاو بوو! چهند جوان بوو له په روبالی خویدا! یاد ی هاته وه که له قوتییک له قوتبه کانی ژیانه کانی رابردویدا له تاو شه ری مرؤف و خوین ریژیان هیلاننه که ی له بالاترین مناره و بوورجدا ده چنی، به که مین هیلاننه ی خوی یاد هاته وه که له سه ر بورجی بابل بوو بهر له وهی مرؤفه کان ته فروتوونا بین، چونکه نه وان سوکایه تییان به خواکان کرد.

چونکه فیری درؤ بوو بوون له گه ل خواکاندا، نه وسا له قلهق نماینده ی مرؤف بوو، ده تیوانی هه والی کاهین وپادشاکان به ریت بؤ به کان، بؤ خواکان. نه وسا کهس نه یده زانی وهک نیستا که له قلهق گیانی

خواهمنده ! يان به شيكه له ويستی خواوهند. له ودهش زياتر - له قلهق ئاگاناری ههوالی رۆژهه لات و رۆژناوا بوو.

ههروهها رازوو نارازيبه كانی بتهكان وخواكانی به كاهين وپادشاکان دهگهياندا... ئه و رۆژگار هه مرۆف به توانا بوو، گوروتای خۆی وهك ئیستا له دهست نه دابوو، دهیتوانی به تهنها بچیته مهیدانی نه بهرد، دهیتوانی له ژیر ئاوا به دهیان سهعات بمینیتتهوه، دهیتوانی له گهله گیانداراندا پیشبرکی بکات. ههستهكانی مرۆف گشتیان به کار دهبران، مرۆف له سروشت و گیانله بهران به ناگابوو.

به لام کاتیک بایی بوون ودهسهلاتی خۆیان فهرزکرد به سهه یاساکانی ئاسماندا، نه مرود میتشولهیهك شالوی برده سهه تا له ناوی بهریت، ئینجا هه جیح و مه جیح - نابه زین.. تا په رته وازهیان بکات. ئه وان مه خلوقاتی ناگرین، كه دین زۆر بیهره مانه هه له مهت دین، به زهییان به مندال و گیاندارو جه مانا نایه ته وه، ئه وان ئه تۆم ئاسا دینه سهه مرۆفی ديو په رست و نه هه ریمه ن.

کاتیک كه دین، ته رووشك ده سوتین، چونكه هه ن له وان سروشتیان سارده، هینده گه رمن، بوون به پرووشه ی زۆر گه رمی سپی، بهر هه ر شتیك بکه ون ده بخۆن و وه كو تیزاب كونا و ده ری ده كن. چونكه ئه وان ویستیان ده ست به رن بۆكه رامه تی ناگر.. نه یانده زانی گیانی ئه و ناگره ی له ده ستی مرۆفدا به کار ده بریت له ئاسماندا ئازاده، واته گیانی ناگر له سهه زه مین نییه، به لكو له نا و ده روونی خۆر دایه، هه جیح و مه جیح دوو ووردیه به چكۆكه ی ئه هه ریمه ن، دین و ده روونی مرۆفكه كان پر ده كن له كینه و رق! ئه ی نابینن چۆن مرۆفكه كان به زهییان به رامبه ر به خۆیان مروده؟ خۆ هه مووتان به چاوی خۆتان ده بینن كه رابه رو مه لاو ئاخوون و مووقته ناكان چۆن مرۆفكه كانیان پر كرده وه له دهسه لاتی شهه ر و پریان ده كن له بارووت و به ئاسماندا ده یانته قینته وه! ئه ی نازانن كه شهه ر پره له ئه هه ریمه نی رق و كینه و تۆله و سزا؟ ئه ی نازانن هه ن له ناوتاندا كه زۆر سزا ده رن، گه ر نه توانن سزای ئه وان تر بدن: ده چن سزای خۆیان ده بدن، خۆیان ده كن به قووربانی نیوه كان، ده چن خۆیان ده فرۆشن، خۆیان ده ته قینته وه و به ناوی خواوهنده وه ژیان پر ده كن له كینه و نه خۆشی و رق.

له قلهق زۆر دلسۆزی مرۆفه، به لام هه میشه سنووری خۆی له گهله مرۆفدا پاراستوو، هه میشه له وان دووره: به لام په یوه ندیی به وان هوه نه پچراوه.. زوربه ی كات یاوه ری مرۆف بووه كه ویستویانه ئاسمانی یه كه م و دووه م و سینه م ناگیر بکه ن و به هه ره و هه ر بگرن له سروشتی خواكان.. چونكه له نیوان مرۆفكه كاندا هه بووه و هه ن كه ده توانن بالا هه لپچن و سه ربانی ئاسمانه كان بکه ن، له ناویاندا ته نها پینه مه به ری ئیسلام و چه زه رته ی مه سیح توانیویانه بگه نه قوتی چه وته م، چونكه راسته و خۆ دوا ی ئه وقوتیه هه میشه ی دیت، تیایدا شته كان دوویات ده بنه وه. له ویدا جه سه ره كانی باله مه زنه كانی نا هورامازدا له ده نگدا هه مووشتیك خاپوره كات، له وده نگدا زه پراته كانی بوون له گه ر دیله و كائیناتی زۆر ووردیه تر با بژیوو دوویاتن، نازان، دین و ده چن، هه ستیارو هارمۆنی و ژیرن. له كۆتایی گه ر دوونی ئیمه با ده رچه ی گه ر دوونه كانی تر دیت، مرۆف ناتوانیت تاریکی بپریت. چونكه تاریکی سنووریه كه مرۆف پینی ناكات، تینی ناكات. چونكه گیانی تاریکی قووله.

له قلهق بیری سهه ر به یاییدا دیت كاتیک كه مت ده بیته! به لام پیر ده زانیت له قرته قرته دهنگی له قله قدا په یامیكی مه زن په نه انه، دهنگی له قلهق سه ره تا ترین دهنگی ئاسمانی چه وته مه، له وێه ده نگ ده گاته ترۆپکی خرۆشان وشه قه ی لیکبانی باله به رقیبه كانی بوونه و هه ركه ان له یه كبووندا ده بیستریته، كه ته نها گیان به رگه ی ده گریته.

لەقلەق ھەمیشە مشورخۆری مانەوہی مرۆڤایەتی بوو، بەلام زۆرکەم بواریداوہ مرۆڤەکان راستەوخۆ لەپەيوەندیا بن لەگەلیدا.

دەتوانم بڵێم لەقلەق مرۆڤی زۆرلاسامناک و جوانە، ناتوانیت دەستبەرداری مرۆڤایەتی بێت. گەلێک لەمرۆڤەکان پەیمان بەوہ بردووە کە لەقلەق بالەندە ئاسمانی ھەوتەمەو نایمەندە ناھورامازدایەو سڕۆشی ئەو بەلەقلەقا نازل بوو لەسەردەمە دیرینەکاندا. بەلام لەوکاتەوہ کە مرۆڤ بای بووہو پزیزلەکردوہو ئاکارو بەرھەم و بتەکانی خۆی ناگریت، خواکان و بتەکان پشیتیان کردۆتە مرۆڤ، بیرت نەچیت بەر لەمیژوو، نوای نابەزین مرۆڤەکان بەھینزبوون لەخواوہندو بتەکانی خۆیان نەدەترسان، بەلکو ھاوپی و ھاوئەم و ھاوگیانیان بوون. مرۆڤ ھەمیشە پارسى خوايەک یان بیتیکی دەکرد بەر لەوہی بپاریک بەدات، بەرلەوہی ووشەیکە بلیت. ئەوسا خواکان تەنھا نەبوون، بەلکو ھیندە مرۆڤەکان زۆر بوون، ھەر مرۆڤەو خۆی ھەبوو، بتي خۆی ھەبوو یەك ئەوی تری دەپاراست.

لەقلەق بتەکان و خواکانی دەناسی. بۆیە لەقلەق خۆشەویستی مرۆڤەو لە فلیمی کارتۇندا مژدەى منداڵ بوون بە خیزان دەگەییەنیت. لای زاگرۆسییەکان پیرۆزە چونکە ھەزى لەقوتب و بەرزایە، سڕۆش بەخشە و پەيام ھینەرە. لای ھەندیك گەلان لەقلەق بەیەكەم خواوہند دەزانریت، پتی دەلین - بالەندەى بیتو - واتە لەقلەق کە ھەر پینچ سەدسالیک لە ھەییەتیکى یەكگرتوى تاییەتدا سەرھەلەدەت و پەيامەکانی بە مرۆڤایەتی دەگەییەنیت و بستیک مرۆڤایەتی لە بوونەوہر نزیك دەخاتەوہ، چونکە دەلین گوايە ئەو وەك بالەندەى قەقنەس گری لەخۆی بەرناوہ و لەبوونەوہردا خۆلەمیشەكەى نازادە و کە یەكدەگریتەوہ، کات دەوہستیت، مرۆڤیک، بالەندەیک، ئازەلێك، گیانیک سەردەریت، گیانیک بەھرە لەسڕۆشی لەقلەق و دەدگریت. زانستیک لەیادیک دەبیت، بتيك دەرسکیت، کەلتوریک پەيدا دەبیت. مرۆڤیک بیت مەزن. پیرشالیار تەماشای لەقلەقى دەکرد، زۆرلەسۆزانە، دەیزانی بیرلەچی دەکاتەوہ، دەیزانی بۆچی لەقلەق لەنووری ئەوئا سپی سپی ناییتەوہ! بەنەوایەکی شیرین، بەھیمنى گۆرانى لەقلەقى دەستپیکرد: حاجی لەقلەق مار ھات.. ماری زەنگۆلدار ھات.. لایک بە فیغان ھات.. کاکم بەسواری ھات.. خوشکم بەگریان ھات.. باوکم بەگۆچان ھات.

لەگەل بیستنی کۆپلەى یەكەمدا، لەقلەق لەھەستی نازکرین و خود نواندندا لە بزەى ژيانى نویدا چاوی ھەلینا، بالەکانی بەرھوناسمان کردوہ و سەری بەرھو ئاسمان ھەلبرى و بە تەقەتەق سلاوی لەناسمانەکان کرد، ھوت جار سلاوی کردو پاشان سەری پزیزى بۆپیرشالیار دانەواندو بەیانى باشیشى لەوکرد.. لەوسروہى بەیانىیەدا، کەکات وەستا، بۆیەكەم جار لەقلەق لەگەردوونى خۆیەوہ لەپاستییەکی ترادا، لە ناودرەختى زەماندا، لەناوسەرى مرۆڤى بیناویینا لانا ژیايەوہ.. ھەر وەکو ئەوہى تازە چاوی ھەلینا بیت، وەك ئەوہى یەكەم ژيانى بیت، خەندەى یەكەمى نیشانى حورمەتى پیرا. پیرشالیار بەنەرمى وەلامى بەیانى باشى لەقلەقى نایەوہ.. پاشان لەقلەق فەرمووی: بەپزیزتان چۆنتان زانى بەندە خەو بەمارەوہ دەبیت؟

پیرشالیار فەرمووی: لەقلەقى ھاوئەم لەزانینى من مەپرسە.. من نازانم چی نازانم.. بەلام دەزانم ھەر بوونەوہریک کە قالبی وەرگرت و سەرى پەيوەندیی لەگەل لەشدا گریدا، دەترسیت و ترس نوژمايەتى دەکات! ترس سنوورەکانى بپیرکردنەوہ نیارى دەکات. ترس مرۆڤ بچووک دەکاتەوہ. ترس مرۆڤ قووت دەتات، بوونى دەگۆریت، دەسلاتی سنووردار دەکات. ترس یەكەم نوژمنى گەورەى مرۆڤە.. بەلام

لەم سەردەمدا كارى ئىمە پەواندەنەوى ترسە، دەبىت مرۇفەكان لەقۇناغى ترسەو پاكوزىن بەرەو قۇناغى نازاىبى گىيانى وسەرفرازىبى گىيانى.

بۆيە ترس وراوانان، دوژمنايەتى وىژىتى، شەپوومىرەن ژيانى لغاوكردووه، ترس دەستى بەسەر بىروباوهرپا گرتووه، مرۇفایەتى بەدىئوى ترس ناگىركراوه.

تۆيش ھەروھكو ئەوان بىبەرى نىبەت لەترسان، چونكە سروشتى دووپاتت لەسەردەمىكانبايە كە ترس لەگەل گىيانا لەھەرگىيانلەبەرىكنا خۆى دەرىسەت.

ترس دەست بەسەر بووندا دەگرىت، پەردەبەسەر وىستەكاندا دەبات، چراكانى بىر فوو پىيانا دەكات، ترس پابەرى ئەم ژىنەدەكات، ترس ھىندە زۆرىبووه، مرۇفایەتى توانايان لەق بووه، تەنەت دىوو دىووپەرىستان كەيشتوونەتە ئەو قەناعەتەى كەترس وىرۇ يەكيان گرتووهو پىلاننى لەناوېردىنى ژيانىان بەستووه.

بۆيە گومانى تىادا نىبە كەتۆش بترسىت.. كە لەخەونەكانتدا مارو پىوى و چەقەل ھەلمەتت بەرنەسەر، ياخود خۆت ھەلمەت بەرىتە سەر گىياندارانى خۆش ھەرس، وەك مارو بۆق وماسى و مشك!

ترس، تەنھا بىوى ترس گىيانلەبەرانى سەرزەوى بەرپۆه دەبات، ترس بىرەكانى گىيانلەبەران كۆل دەكات، ترس لەھەر چاوتروكانىكنا بەجۆرھا تەرز خۆى نىشانى مرۇفایەتى دەبات.. ترس پابەرو پەيامبەر وپەرىستارىانە.. ترس شەرى بەگىتتيدا بلاوكردۆتەو، ترس زەھرى خۆى دەرخوارى ژيان داو، لەزاونا زەرداوىك دەچنەت كە دەبىتە ھۆكارى دەردانى زەھرىك كە پەنگ دەكۆژىت، كە مرۇف ناچار دەكات كەرامەت خوولقى خۆى بكۆژىت! چونكە بەر لە ئىستا مرۇفەكان رەنگىان جىاواز بوو: بۇ نموونە درۆزن رووى رەش بوو! خىرمەند روو سىپى و جوان بوو. خواپەرىست رەنگى سەوز بوو، شەرخواز سوور بوو، ھتد.

ژيان تىكچوو، مرۇف فىرى رىق وكىنەو خۆپەرىستى وپەگەزىرەستى بووه، مرۇف ئەحمەق بووهو

نازانەت چىدەكات، سەريان لىتتىكچوو، باوهرپان بەجوانى وبە ھارمۆنىي ئىوان ئاسمانەكان وخواكان ئەماوه، مرۇف سروشتى خوايان لەخۆياندا تۆرانندووه، ترساندووه.. تەنەت ترس دەستى بەسەر ھەموو بىرەكانى مرۇفایەتيدا گرتووه. ترس خواكانى لە مرۇف دوور خستۆتەو!

ترسەكان زۆر بوون، بوون بەئىو، بون بەخىو، مرۇف لەناو ھەلمەتى ترسا توانا قەبارەو دەسلەتايان بچوك بوووتەو، ترسەكان زەھر لەگىيانى مرۇفدا بلاو دەكەنەو، لەپايدانى دەباتەو كە مرۇف خۆى دروست كرىووه. كاتىك كە مرۇف دەمرىت، لەمەرگىشدا سزادەرىت، لەمەرگىشدا دووچارى ترس دەبىت. بۆيە تۆش لەبەھرى ژيان بىبەرى نىبەت، تۆش دەترسىت ئەى لەقلەقى سىپى پىرۆز!

لەقلەق فەرمووى: سروشتى خواكان وەھايە، تەنەت خواپەرىستانىش بەھەلەبا دەچن! من وام زانى لە بەھرەكان تىنگەيشتووت!

پىرشالىار فەرمووى: ئەوگۆرانىيەى بۆم ووتى، گۆرانى فۆلكلورى سەرزارى مندا لەكانى زاگرووسە، خەزم كرد بەوگۆرانىيە بىنارت بكەمەو كە لە ژيانى پىشوتدا دەتسىت.. بەو بۆنەيەو گشت شتەكانت دەھىنمەو ياد لەقلەقى نازىز.. زاگرووسىيەكان كەتۆ دەبىن گەرميان وكوستان دەكەيت، مندا لە گۆرانىي لەقلەقت بۇ دەبىژن. ئەوكاتانەى كەتۆ بەبىتس، ھىلانەكانت لەدىلى مندا لان لەمەلى زاگرووسىيەكاندا دروست دەكرد.. ئەوكاتانەى كە تۆ وەكو زاگرووسىيەكان نازاد بووت.. نەدەترسايت، باوهرت مەتىن بوو وەك خەزرتى نوح. تازە لەناو سەرى نوحدا دەردەپەرىت، چونكە كە نوح سەفەرى كرد، جىگەى تۆ نەبوووه لەكەشتىكەبا، خەزرتى نوح تۆى خستەسەرسەرى خۆى، تۆش پەيامى ئاكارى ژيانەوھى ژىنگەت بۆ ئەو باس دەكرد.

دەتفەرموو: ئەي حەزرەتی نوح- ی مەزن، لەم نەوێه چاوەڕوانی چییە؟ حەزرەتی نوح فەرمووی:
چاوەڕوانییم مەزنە. ئەوان دەگەن بە نەینییە مەزنەکانی گەربوون. ئەوان بە خێر شەر لەبن نین. ئەوان
دەگەن بە نەجات و بەسەر ترسەکانیاندا زāl دەبن. من لەواندا هەم، لەبیرتە لەقلە؟
لەقلە فەرمووی: بەئێ پیری بەرێز حەزرەتی نوح!

پیر هیچی نەوت، بەلام وەلامی لەقلەقی پێ سەیرنەبوو. چونکە پیرشالیار لەراستیدا لەهەموو
پێغەمبەرەکان دەچیت، هیندە هەموویان جوانە، ژیرە، خودییە. کەرامەتی خۆی دەبینیت. فەرمووی
لەقلە: گوێ لەوانەکانم بگرە، ووتەکانی من و تەقە هەندووکی تۆ تازە نین. دێوەکان دەست بۆیایی
بوونی خۆیان دەبن، ئەراراتی نوح-یان ناگیر کردوو، گیانەکانی میللەتی زاگرووس پوولەناسمان
هاوردەگەن بۆ پێغەمبەران، بۆ خدیوو خواکان، بۆ ئاھورامازدای یەکتا. ئاھورامازدا! یانی دەسلاتی
یەکمەمی خۆدا. خۆدای زاگرووسیەکان، کە تەنھا خێری لێدەوێشیتەو، کە شەری نەخولقاندوو، کە
نەفرەتی لەشەرکردوو، کە هەرگیز خێری لەگەڵ شەردا لێک نەچواندوو. کەرامەتی ئاھورامازدا شەر
ناناست. چونکە ئەو ئازادیی بۆ زاگرووسیەکان و جیھان خواستوو.

زاگرووسیەکان لە کەشتیی نوح- دا وەک پەنابەر و ئاوارە هاوار دەگەن، دەلێن: ئەي ئاھورامازدا
تەماشامان بکە واشەر ناگیرمان دەکات! ئاھورامازدای لەھەمیشەییەو، لەئەزەلەو دەفەرموویت: ئەگەر
لەفاوێکی تریش هەستیت، ئەگەر زەمین سەراوژێر بیت! ئەگەر مردن بەھەموو جیھاندا بگەرێت، ئەگەر
مرووقەکانی جیھان گشتیان دووچاری ناخوران و فەوتان بین، گەلی زاگرووس هەر دەمێن. من ئێوەم
بۆ ئازادی لەزاگرووس دروستکرد. من بووم تۆکی بەزەیم بەخشی بە ئادەم - ی ئوایین، لەسەر تروپکی
ئازارات. ئازارات پەرستگای یەکمەمی جیھانە: دەبیت شەر لەویدا نەژی. دەبیت جیھان نژی دێوەکانی
تورک و عەرەب و فارس تیکۆشیت تا پرکاری بۆ نەوێ نوح نابین بکەن. چونکە ئەو دێوانە نەوێ
نوح-یان پیس کردوو بە شەر و هەتک کردن و پاونان و ترسان. ئەو دێوانە گەر رێگەیان بیریان
داغان دەگەن.

ئازادی لەدەستی خۆتاندا. من بەشەرناوەم لەگەڵ دێوی شەردا. شەر دەبیت سنووری بۆدابنریت.
دەبیت ئەو دێوانە مییان تاوانبارکردوو خۆیان سزابدەن، چونکە ئەو دێوانەن ژیان نژیو دەگەن،
ئەوان خۆیان هیشتا بتی سەردەمی جاھیلی دەپەرستن، هیشتا دێوی شەر و ئەھریمەنەکان دەپەرستن.
هیشتا رێگە نادەن زەرپریەک بەزەبی لەجیھاندا بژی، وادەزانن دەتوانن بە شمشیرەکانیان ملی هەموو
پێغەمبەرەکان بپرن، هیشتا مەھدی نەھاتوو و چەقوی بۆ تیز دەکەنەو، دەیانەوێت هەرچی هات سەری
بپرن، ئەگەر خواش نابەزیت نامادەن سەری بپرن، چونکە باوەرسزن و لەشەر لەنایک بوون.
دێوەکان، ئەوانە شەریان خستە ناوقورئانەو، ئەوانە سەربڕینیان لەقورئاندا حەلال کرد، شەری
ئەھریمەن بوون، دێوی تووکن و پەش، دێوی ناشیرین و شەھووت پەرستن. کە قینیان لەھەموو شتی
بوو، بەتایبەتی لە ئافرەت. ئافرەت لەتەماشای ئەواندا قوزاخە دەکریت، چونکە دەترسن بەجوانییان
کاریان تیکۆشیت! بۆیە ئەھریمەنەکان توندگیربوون نژی ئافرەت، چونکە جوانی ئافرەت مرووقە لە کەمال
نزیك دەخاتەو. سەردەمانیک لەمەوپیئش سەروزمان و دەستیان دەپین، تەعدایان لێدەکردن و بەچاوی کەم
ونەزان، یان بەئەھریمەن سەیریان دەکردن، بە تیزاب و ناگر دەیانسوئان، ئایینیش پشنگیری
لێدەکردن، بەلکو بەناوی خواوەندەو ئەو کارمیان دەکرد. لە بیرتان نەچیت کە ئەھریمەن دێوەکانی خۆی
خنیووتە دەروونەکان و پستەکانی ئایینەکانیشەو. ئەوان نایەلن مرووقایەتی و جیھان بەبێ شەر ئاسوودە
بژین. ئەھریمەن ئایینیشی ناگیر کردوو.

ئەو مىللەتە دىۋ پەرستانە دەپت سۇنورىيان بۇ دابنرېت، دەپت شۇرايان لەدەور ھەلچن، دەپت دەست بگرن بەدەمەو ھە قۇرۇقەپ بانگەكانيان بەدن.. ئەوان بانگەكانىشىيان پېكرىوۋە لە ھاتو ھاوارو فرمان، مىنال دەتۇقېن، دەزەپېنن وزۇرلەخەلكى دەكەن بەرۇۋە نوپۇز بگەن، بەلەشى پېسەو، بەل ۋە دەستى پېسەو، بەنەخۇشپېسەو نوپۇز بەزۇر بەرۇۋە دەكەن وترسى ئەھرىمەنيان فېر دەكەن. ھەرەشە ۋ تۇلەو رىق رابەريانە، جگە لەشەپ ھېچ سەربارى ژيان ناكەن.

مىللەتان فېرى ترس دەكەن، مۇرۇقەكان بچووك دەكەنەو، مافەكان دەسپنەو، خۇيان فەرز دەكەن، قېز لەخۇيان دەكەنەو.. پۇز لىدەرو بېشەرمەن لەپەلامارنانى ئافرەتدا، تەناتەت پياوېش.. پياوېزى نەرىتى زوربەيانە، ئەووشەپەرستە دىۋانە دەپت سۇنورىيان بۇ دابنرېت.. گەر وانەپت، ئەوان نوح ۋ ئىبراھىم و عيساۋ موسا ۋ داۋد ۋ يوسف ۋ ماريكان سەردەبېرئەو، چونكە ھەزرىتى مەسىح بە فېتى ئەوان لەخاج درا.. جەللادەكان بەكرىگىراۋى بىگانە بوون.. مەن لەوئى بووم، جەللادە بەر بەرەكان قاقاۋ ھەلەلەيان لىدەدا، قاقاۋ نىۋناسا، ھەر ئەوانىش بوون ھەزرىتى ماريان ھەتكرىد، بالەكانىيان رېشەكېش كرىد.. دەنا كە مەسىح چاۋى لىكنا مژدە پىگەبى، مژدە ئازاد بوونى نەوئى نوح. گىانى پىرۇز ئاھورامازدا بە مەسىح فەرموۋ: نەوئى نوح دەتوانت سۇنور لەدەورى دىۋەكان ھەلچىت.

ئەو ھەموۋدەرو نەخۇشپە ئەنەرۇپا، لەجىھاننا لەوانەو لەنايك بوون، لەشەھوئى رقى ئەوانەو، چونكە ئەوان، كە بەقەپال ۋكەلبەكانيان، زەھرى تەيان رژاندا لەشى ھەزرىتى ماريان! كەشەھوئى تىكەلى جەللادەكان بەررەھىمى ھەزرىتى ماريان كەوت، بەرلەھوئى شاربەدەر بكرىت.. بەك ھەقتە سزالرا، بەبىارى پىشكەش كران بەجەللادەكان.. نواى ھەتەمىن رۇژ.. فرىيان نايە دەروئى شار.. شىرپەنجە ۋگەرى، ۋەزى ۋ شىتى، گومان ۋبوختان ۋدرو لە خۇنناۋى ئەوان دەتكا ۋ ژىنگە پېس بوۋەرە بە كرىوئى دىۋەكان بەرھەق ھەردو ھەزرىتى ماريان!

نەخۇشپەكان گەرئەو.. چونكە مەسىح مۇرۇقەكانى لەدەرو رىق ۋ غەم ۋگومان ۋخودپەرستى نەجات دابو، مەسىح بەر لەوئى لە خاج بىرېت مژدە پىدرا كە نەوئى نوح ھەزرىتى نوح بەپاكرى ژيان دەبەنە سەر.

خەلگىنە ئاھورامازدا دەفەرموۋت: كۆمەلىك لەنەوئى نوح لە ئەورۇپاۋ لە ئەمىرىكا پېس بوون، چونكە دوۋچارى مامەلەى كرىن ۋفۇشتن بوون لەگەل دىۋەكانى شەر، بازركانى لەگەل دىۋەكانى ئەوان دەكەن، كاللاكان دەگۇرئەو! بەوجۇرە نەخۇشى ۋ ترس ۋئىرھاب بىنن ۋدەبەن.. دەپت ۋاز لەبەرئەندى بىنن، چونكە نەوئى نوح برسې نىبە، پىۋىستى بەئالتون ۋبە نەوت ۋخورما نىبە. پىۋىستى بە ناھىتانى پىرۇژە ۋپارسى ئەوان نىبە. چونكە ئەوان بىمافى گرىمان دەكەن. ئەوان بەيارىدە دىۋەكانى ئىۋە، مىللەتى نوح لەناو دەبەن. جا بزەن كە بەو كارە كۇتايى بە پىرۇزى خۇتان دەھىنن. چونكە تۇلە لە بۇشايىدا گەرئەترە لەو تۇلەيەى ئىۋە شكى دەبەن. چونكە رۇژىك بىت باكان توورە دەبەن. چونكە گىانى زاگرۇسىيەكان لە بۇشايىدا ھەن ۋ دەژىن ۋ ئازان ۋ زۇر دەبەن.

بازارەكانتان كېش بگەنەو، ئەوئى لەوانەو دەستتان كەوتوۋە پېسە، بىگەرپىننەو، بەبىارى بىنرئەو ۋ بۇ شىخ ۋھەزرت ۋخىۋەكانيان.. سۇنورىيان بۇدابىنن بە رەزامەندى، بەلام چاك بزەن، ئەوان شاخنىش نەبوون، ھەمىشەھوليان داۋە شاخەكانى نەوئى نوح بگرن، بەلام ھېشتا نەوئى نوح مامون ۋ نژيان لەشەپان.. ھىشتا نەيان تۋانىۋە مىللەتى نوح لەناو بەرن، دەپت دىۋەكان لە ناۋچە شاخاۋىيەكان بىنەرى بن، چونكە ئەوان لە ۋەچەى ئەھرىمەنن، بەر بەرن، ئەوان نابىت شاخيان ھەپت.. نەوئى نوح شاخ پەرستىن، ئاۋ پەرستىن، رۇژپەرستىن، ئاگر پەرستىن. ھەندىك لەوان باۋەرى خۇيان گۇرى ۋلەنايىنى

باوانيان نكولاييان كرد، فارسهكان بهو زرنكيه ، كه تنها بيگانه پرستييه.. باوهري حهزرتي نوح- يان ولكرد.. خويان دؤراند! بوون به نوژمني كياني خويان.

ئهمه نوپهيامي ناهورامازنايه، پهيامي ماسيحه، پهيامي حهزرتي ماريكان.. ئهوان دهلتن سنوور بو نيوهكان نانين كهريز له حورمتمتي خواناگرن.. كه قورئانايان تحريف كرد و بهندهكاني زهردهشتيان سووتاند كه له ناهورامازناوه نيزدرايوو، چونكه زهردهشت=ئيراھيم، ئاييني زاگروسييهكاني ئانا، خوري كرد به پرستاري يهكهم نوای گياني ناهورامازنا.. پاشان نيوه تيسكنهكاني بيابانهكان هاتن.

بهشمشيرهكانيان هر وهكو ئيستا كهوتنه سهربرين و تهرنو تونا كردن، داگيركردن، ههتكردن، نزي وتالان كردن بهناوي خواوه، گاتاكاني زهردهشتيان نزي تيكهليان كرد به ئايينيك كه دهيتواني بهسوودي ميلهتيك بگهريت! شهريان هاويشته ناو قورئانهوه! قورئانايان پرکرد لهترس وههپهشه وخويان تاوانبارکرد بهجلالاد، بهدؤزهخ دروستكهر، وئههريمهن دروستكهر!

كهس بهم فهرمووانه نهئيت كوفر، كوفر ئيوهن كه ريگه نادهن مرؤف بهسروشتي خوي ناشنا بيت.. جهل ئيوهن كه مالي ميلهتان دهكن به هلالئ خوتان، كه لهپيناوي خوانا سهري هزاران مندا لدهبرن، كه مندا لهكانتان پر دهكن لهبارووتي كينه و بيگوناحي پچ لهناو دهبن.. ئيوه كينه و رق و جهلاديتان كردوه بهكهلتوور.. ئيسلام ئيوه ناقل ناكات، بهلكو نهكهر هموئاينيهكانيش كرنوشتان بو بهرن، هيشتا واز له پهستي و كينه كوشتارو توله ناهينن. ئيوه عارن لهنيوان مرؤفاهيتيدا.

ئاخر خواوهند كاري بهشهروه نيه.. ناهورامازنا نازاييهكي نهزلهيه.. بهربرهكان شهريان خسته ناوقورئانهوه، ناو ئينجيل و تهوراتهوه.. شههريگيزاو ههريگيزا دهستكردى هيچ خواوهنديك نيه.. خوا بيهرهيه لهشهري ئههريمهن.

جههالت و ديوي شهرن ئهوانهني ههلهكووتنه سهر ميلهتاني ترو ئايين و زمان و كهلتووري خويان بهسهرياندا گريمان دهكن.

ئهي نهوهي نوح وئيراھيم وعيسا رابن، بهو شههريهستانه بلين كش.. ئاماژهيان بدهن بهئاشتي نهك به ههپهشه ملبدن، فيزيان بگهريتهوه ناو بيابانهكان وهورهكاني خويان، با بهزماني خويان، بهباوهري خويان بپهستن وبزين ونازادبن.. خوي خويان بوخويان، خوي ئيمهيش بو خومان، پييان بلين ئاييني خوت بو خوت، ئاييني خوم بو خوم.

حهزرتي ماريافهرموي: (ئهو بيتهرهفه جهلالانه به نهخوشييهكانيان منيان پرکرد.. پاش نهوهي كهوايان لهمن كرد، ههوت جار خومم پاكزكردهوه، ههوت رؤژ خومم سزا دا بهبرسيئي.. لهههوت ئاسمان پارامهوه.. بهلام نيوه زمين داگيركهركان شهريان پاك نايتهوه.. شهري ئهوان دووباره سهري ههلايهوه، نهخوشي گهري وتاعون و شيتي و وري وترس بلاو بووهوه.. سروشتي شهر لهسهر زهوي دوويات بووهوه، چونكه شهر مهئواومالي تري نيه.. گهردووني نيه وهك مرؤف، بويه شهر زور دهبيت.. دهبيت سنوريكي بؤدابنريت.) چونكه خواوهند بيهرهيه له شهري ئيوه.. ئهو لهوي نيه كه ئههريمهن تيايدا زاله و شهر هان دهوات.

لهقلهق تاريك ناهاهت لهغهمي يادهكاني چارهنووسي نهوهي نوح! چونكه ئهوان باوهريان بهيهكتايي خواوهنديكي خيزخواز ههيه، باوهريان بهوه نيه كهئههريمهن وشهر له سروشتي خوان! يهزبان كاري به ئههريمهن نيه.. ئههريمهن سروشتيكي ترهوخيز كاري بهشهروه نيه.

پير فەرمووی: لەقلەق سېپی بەرەوه، وای فەرموو، لەقلەق جارێکی تر سېپی بوووه. ئەو ناماوه لەتاو ژانی
حەزرەتی ماریا و، مەسیحەکان، رەش رەش ناگیرسابوو. لە تاو لەناوچوون و قەبوونی بەلندەکان و گلەیی
ئەوان لەپیس بوونی ژینگە پر لەغەم بوو!

مەترسە لەقلەق، مەترسە. چونکە تۆ لەسەری نوح-نایت. تۆ لەناو درەختی زەماندایت. لەناو سەری
مرۆفی بیناوو بیناڵا و بیولادا جالجالۆکە پیرۆز تەنافت بۆ دەچنیت، لانهت بەتەنافی ئاوریشم بۆ
دروست دەکات. ترس بەرە، ترس بەرە دەبات بەسەر چاوی بیروبیستن و توانادا، دەسەلاتی گیاندارو
مرۆف دەبەخشیت بە دێوهکان. لەقلەق. دەبیت نەوهی نوح فیز بیت نازانی بدات بەجیهان، ژیان نازاد
بکات، نەوهک ناگیری بکات.

داوا لە ئومید دەکەین بەخێر سنوور بۆ دێوهکان دانین. دێوهکان دەبیت لەناو لمی بیابانەکاندا نازادانە
بۆ خۆیان بژین.

واتینەگەن فەرموودەکانم بۆنی شەریان لیدیت، نا، ووتە میزن بۆنی ناشتی قورئان و خیری خۆی لیدیت،
ووتەکانم بۆنی کەرامەتی مرۆفیان لیدیت، بیپیز سەیری دێوهکانیش ناکات، بەلکو فیزیان دەکات
رێزەلە کەرامەتی ژیان بگرن. فیزیان دەکات ژیان بنیات بنین نەوهک بیروخین. ووتەکانم رستە زانی
سەرزاری حەزرەتی ماریا و مەسیحە، پەندەکانی کۆنقوشیۆس و دەلهیلاما و بووان. روخساری ووتەکانم
و هەک روخساری پیغەمبەرائی جوان و ساوان.

ووتەکانم باسی حەق و مافی ئافرەت و منداڵ و برسیهەکانی ئەم جیهانە تیایە. ناشتی بە جیهان
دەبەخشیت. چونکە داوای شەرت لێناکات. بەشەر چارەسەری ژیان ناکات. بەلکو بەخێر، بە سەما، بە
مۆسیقا و گۆرائی و هونەر، بە هیزیک زال، بە ویستی کۆی مرۆفایەتی داوای رزگار بوونی میللەتان و
جیهان دەکات.

لەنیوانی هەر رستەیکاندا نەمامیکی ناشتیم پرواندوو، پرسیم بە پیغەمبەرێک کربوو، و تەکانم دەست

نابەن بۆ شەر و فیتنە. من لەبەهەلەدا چوونتان خۆپارێزی دەکەم. ملیشم لەبەر دەستتاندا.

پاستییەکان لەووتەکاندا رۆشن بە تیشکی ناگر لەسەر لەو حەوچە بەرینەکانی حەزرەتی مووسا نەخشاون.

بەجیهانی بوون بریتییە لە نازایی گەلان، لە نازا کردنی خاوەکان مرۆفەکان، دایکان. بریتییە

لە سنوربانان بۆ سەر برین، زمان برین دەست برین و تەقاندنەوهی زراوی دایکان. دەبیت سنوور لەنیوان

شەر و خێرنا دابنریت. دەبیت واییت. دەبیت سەردەمی ئەنفال بەسەر بچیت، دەبیت شەری ئەنفال

لەقورئاندا لابیریت، چونکە مالی میللەتی دی بە میللەتێکی ییگانە حەرامە. چونکە ئەگەر نوژن لەلای

پاستی سەرواندی، سنجار لای چەپیشتی بۆ رابگرە!

پیویستە لەسەرمان دێوهکان سنووردار بکەین. ئەوان مالی خۆیان هەبیت، تابتوانن بە نازانی بژین، تا

نەتوانن بە جیهاندا بلاو بینەوهو ژیان پر بکەن لە ترس. تا بتوانن لە نایینی خۆیان حالی بین و جیهان بە

هەر شەیان نەتوقین.

دەبیت نەوهی نوح بە یەک زمان بدویت. زمانیک کە کەس ئەوی تری پێ ناترسینیت، کەس ئەوی تر ناگیر

ناکات، کەس برسیی ناییت، رسوا ناییت.

لەقلەق یادی هاتەوه، کاتیک کە ووشەکانی پیرشالیار بەر پەرووبالی دەکەوت، نوور لە کەرامەتی دەباری.

سپی سپی دەبوووه، یادی دەهاتەوه کە لەژیانی گیانیدا، لەژیانی نازانیدا هارمۆنی پایەداروبە دەسەلاتە.

دژایەتی کردن نییە. مرۆف دەتوانیت بە کشەیهک دێویک لەناوبەریت!

پیرشالیار پشوی دنداو بۆنی گولەکانی دکرد. سەیری کەرامەتی ئەسپ وشێرو پلنگ و گیانلەبەرانی دکرد. سەیری تابلۆکانی ناو کەشتییەکی نوحی دکرد لەتەپلی سەری بیولالتا. سەری بۆژیان دهلەقاند.

رۆیکردمەو لەقلەق و فەرمووی: دلنیایی دێوہکانی گومان لەگیان دەرہکات. دلنیا بە لەقلەق، تۆ لە دلنیاکانیت، دووجار گومان لەیەک شت مەکە، تۆ لەژیانی گیانیدا ئازادیت. تۆ شاژنی گەردوونەکانی زیندەوہرانی گشت ناسمانەکانیت، لە تەلیسمی نایاربا، لە ھەمیشەیییدا دەژییت، چونکە کات وەستاوہ، کەکات وەستا ھەمیشەیی سوڕیک دەخوات. شتەکان لە چرکەیکدا لەھەمیشەیییدا دەوستن، لەو وەستانەدا فیژ دەبن، چونکە فیژبوون دەمانگەیتە ھەمیشەیی، نەمرمان دەکات لە ھەمیشەیییدا، مەترسە کچم، مەترسە رۆلەم.

بەزال بوون بەسەر ترسا دەگەیتە قوتبی بینین، دەگەیتە ناو کرۆکی زانستی بەھرەکان، دەگەیت بەکەمالی حەق. لەزمانی ئایینەکان دەگەیت.

لەقلەق فەرمووی: نەگەر تەنھا بەلندە بوومایە، ئەوکارە ئاسانتەر دەبوو، بەلام بەرێز من گیانی ھەلکەرزای بەلندەکان و سەری قرتاوی مەسیحەکان و لەشی پەربیرینی ماریاکان و گیانی گیاندارانم پتییە. گیانی بوونەوہرەکان کۆتراوہ و لەسەر پەروپالەم نەخشاوین. من مرۆڤیکی پەنابەرم لەسەر بەلەکانم برد بۆ گەردوونی خۆم، ئەو توانی نەخشەکانی چیرۆکی گیانەکان لەسەر پەروپالی من ببینیت، توانی لەخوویا من ببینیت، توانی من بە چاوانی خۆی ببینیت کاتیک گەردوونم نیشانی ئەو دندا! بۆیە بەر لەترس دەیت واز لەگومان بەینن، دەیت نەترسین، فەرمایشتی بەرێزتانە.

پیرشالیار فەرمووی: ئەو من بووم لەسەر پشتی بەرێزتان؛ چونکە من لەو مرۆڤەدا دەژیم، تۆ و جالۆکەکی پیرۆزو حەزەرەتی نوح-یش! گشتمان لە نەستی گەلەکۆی ئەویدا دەژیین و بیدارین بۆ چەند چرکەیک. تا پەیام و سروش بەو بگەینین. ئیمە لە راستییەکی خەیاڵیدا دەژیین. ھەین لە ھەمان کاتدا نین!

سروشتی زیندەوہران زۆر لیکچوو یەکسانە، ھەمووگیاندارانی سەرزەمین لەپەرستاریی خۆیاندا خاوەن کارو سەلیقە و ھەلویتست و فرمانی خۆیانن، ھەرگیاندارو بە تەرزیک لە جوانییەکانی خۆی دەدوین، کەرامەتی خۆی نیشان دەت، کەرامەتی خۆی دەپەرستیت.

ھیچ گیانلەبەرێک کەمتر نییە لەگیانلەبەرێکی تر. تەنانت بەرازو سەگ وگورگیش کەرامەتی خۆیان ھەیە. نەمرود مێشولەیک لەناوی برد، مێشکی ھەلکۆلی و شیتی کرد. چونکە کاتیک کە راستییەکان ھەلەستن، مێرولەکان، مێشەکان، جانەوہرەکان یەک دگرن، گەریبانەویت مێشولەکان، بەیەکگرتن دەتوانن مەملەکەتی یەکانەکان بگرن، گەر بمانەویت، تەنھا بەنیاز لەلگرتن پشتی ھەمووشەرەکان و دێوہکان دەدین لە زەوی، بەخۆشیستن و یەکگرتن دەتوانین بگەین بەگەردوونی عیشق و جوانی. دەتوانین لێرەوہ کشە لەترسەکان بکەین، منداڵەکانمان فیژیکەین نەترسین، چاوەنترس بن.

رپاہ لەقلەق، کاتی ترس وگومان نییە، کاتی پیدان وگەیانندی مژدەییە، مژدەکان قومات بکە، بەرەو مالی مرۆڤەکانی بەرە، ھەرماڵەو جۆریک نووری کەرامەتیان بەش بدە. بەدەنووکت بەری گیانی درەختی زەمان، گەلای گیانی پەیمەکانی ماریا و مەسیح ھەلبگرە. بفرە، مال بەمال بفرە، لەبری منداڵ گیانیاں پێ ببەخشە، ترسیان بشکێنە، گیانیاں پربکە لەنووری پرحمەت.

دیاریبەکانت پێشکەش بکە، بە نەوہی نوح، پینان بفرەموو: ئازادی بۆجیھان بەسنوردانانە لەنتوان خێرو شەرپا! جیھان بەخێر رزگاری دەیت نەک بەشەر.

تامرۇقەكان بتوانن له گەشتى گەران بەدواى خۇياندا دوچارى ھەلمەتى دىۋەكان نەين.. تامرۇقەكان يادىان دىتەۋە كە تاچى راددەيەك توانامەندن. تايادىان دىتەۋە چۇن له بوۋنەۋەرى خۇيانەۋە؛ واتە له قۇزاخى جالۇكەۋە؛ واتە له ھەمىشەيىۋە ھاتن وئەم زەۋىيەيان بەبەھەشت بۇ خۇيان ھەلئىژارد. مرۇقەكان، كەبابەزىنە سەرزەۋى، بەھەرچىيەكىان دەۋت بىبە، يەكسەر دەبوو، مرۇقە پىرېبو لەكەرامەتى ئاھورامازدا.

وا نەزانن كە مرۇقە تەنھا جۇرىكە! نا؛ له دىرزەماندا مرۇقە جۇرەكانى زۇر بوو. مرۇقى دووسەر، سى سەر تا ھوتسەر ھەبوو.. ھەن كىردەو ناھىئانى خاۋەند، ھەن زادەى جنۇكە ۋەھن له ئەھرىمەن و ھەن له فرىشتەن لەناۋماندا. ھەم سىروشت دروستى كرېوون! ئەمە زانستىكە ئىۋە تىي نەگەيشتوون ھىشتا!

مرۇقە زۇر ھۆگرى زەريا بوو.. چونكە زەرىكان ژىنگەى يەكەمى ئەۋان بوو. مرۇقە تافىرى رۇر نەبوو، ناھىئەر بوو، دەيتوانى پەلەۋەر جانەۋەر ناژەل دروست بكات، پىئوستى بەخۋانەبوو يارىدەى بدات، بەلكو خاۋەندو خاۋاكان لەۋدا دەژيان، ئەۋان ھىشتا له كەرامەتى يەكترىيىا يەكېوون، بەلام كاتىك مرۇقە فىرى رۇركان بوو، خاۋاكان لەۋان زویر بوون، ئەۋان مال و نزرگەكانىان گواستەۋە.. مرۇقە وردە وردە بىتوانا و بىناۋەر ترسۇبوو، ئىنجا ترس لەنايك بوو؛ چونكە ترس دىۋو خىۋى لى دەكەۋىتەۋە. له ترس و رۇركان مىللەتى دىۋەكان زۇر بوون، مرۇقىان له دەرونى دەريا دەپەراند. ترس و رۇر جۇرە دىۋىكى ناديارو بژىون؛ دەتوانن مرۇقە ھەراسان بكن، دەتوانن شىتى بكن، دەتوانن ناچارى رىق و كىنەۋ تۇلە پەرستى بكن. مرۇقە كە دىۋەكانى دەرونى خۇى پەرست؛ ھەر شىتىكى لىدەۋەشىتەۋە؛ چونكە سىروشتى جوانى و رەسەنايەتى خۇى له بىر دەچىتەۋە.. خاۋەندو پىرۇزىيەكان لەۋدا دەمرن.

ھەستە بدە لەشەقەى بال، بەدەنوكت مژدەكان لەرەختى زەمان گرېكەرەۋە، ووتەكانى سەرلەۋە بەرېدېنەكانى موسا بكة بە دىارى، ئايەتە راستەكانى قورنان، پەندەكانى زەردەشت، عەشقى مەسىح، ۋەجدى سۇفى، ووتەكانى ھەزەرەتى ماریا ۋەكە گەلای گىيانى درەختى زەمان بزار بكة و بىكە بەگۇرانى فىرى مندالانى بكة، بىرۇ مژدە بۇ ژىن بەرە. باسى گەردوونەكانى بالندە، گەردوونەكانى جانەۋەر، گەردوونى ناژەل و نەبات، گەردوونى سىمىترى و پىزىيات، باسى نەمردى دەنگ و رەنگ و جوانى، باسى مەزنىي كەرامەتى گىان بۇ مرۇقەكان بەرە. بە دىۋەكان بلى كىش ئەگەر دەستيان ھىنايە رېگەتان. پىيان بفرەموو: ئازانى له عىشق پىرۇزترە. ئازانى پەيامى بوۋنەۋەرە.

بىرۇ پىيان بفرەموو كە ترس مرۇقى كرېوۋە بە دىۋو پەرست، مرۇقە كەرامەتى خۇى وونكرېوۋە، لەيادىان نەماۋە كە دابەزىن، بە ھەناسەكانىان.. بە ۋوئىستەكانىان له ئاۋ وگل شكلىان دەخولقاند بە ۋوشە گىيانىان دەبا بە دروستكراۋەكان، ۋوشەكان گىانن، گىيانى مرۇقە.. ۋوشەكان، كرېارەكان جوانىيەكان نەمرن، ئامىن. لەقلەق بەدوايدا فرەمووى: ئامىن.

ئەى لەقلەقى ماندوو، لىرە بەدواۋە سەرپىشك بە، بەرېگاكانى كەمالدا بكةۋەرە رى، دەرونى خۇت رۇشكەرەۋەى رېگەتە، نىازەكانت لەل بگرە، لەكەمالى درەختى ژيان نوقلانى مژدە بۇ نەۋەكانى نوح بەرە.. خەم بۇرابدوو مەخۇ، ئەۋەى كەچوو، چوو. لىرە بەدواۋە، گىانەكان سەرنابردىن، گىانەكان ئازاد دەبنەۋە.. زەمىن خۇىنى دەگىرسىتەۋە، زەرىكان توورەپىيان دەنىشىتەۋە، ئاسمانەكان پىر دەبن لەگۇرانى

جوان جوان، لەئاوازی فریشتەکان، دێوێکان بچوک دەبنەو، وون دەبن، لەسنووری خۆیاندا لەگەڵ کەرامەتی خۆیاندا دەژین، تا لەگەڵ کاتدا فێردەبن، فێردەبن واز لە ھەرەشە وشەرپو درۆ بەیتن، نامین. لەقلەق فەرمووی نامین.

لێرە بەداوای زۆردەبین وەکو خواکان، وەکو پەیا مەکان، وەکو فریشتەکان، دەچینە دیدنی گەردوونەکان، ئەستێرەکان، خۆمان بەئاواز و مۆسیقا پێچەک دەکەین گیانی خۆمان بەباوەرمەتین دەکەین، لەھەمیشەییاد سەمادەکەین لەگەڵ تیشکی خۆرەکاندا، لەگەڵ پەپولەوگولەکاندا دەدوین.. دەست دەهێنین بەگیانی ئەستێرەکاندا، دەبین بە پیر، بەفەقیر، بەفریشتە، بەخێری مۆتڵەق، بەکەمالی جوانی، بەکەرامەتی بەھرەکانمان.. گیانمان پێدەکەین لەچەپلەمی شانازی.. کردووەکانی خۆمان وینەدەکەین، شیعەر بۆ نیازەکانمان دەنووسین، گلەییەکانمان دەکەین بە سوپرانۆ وئۆرکستەرۆ ئۆپرا، خۆشنویدمان دەکەین بەسەمای بالیت.

ھەستمان پێدەکەین لەبۆنی شانازی کردووەکانمان، دەروونمان پێدەکەین لەئێبۆردن وبلدانەو ھەوێنی.. فێردەبین بەھارمۆنی وھاوھەستی و ھاوئەزەبەیی ترس بژێین. ئازادی دەکەین بەپەیام، کەمال دەکەین بەئالای، کامەرانی دەکەین بەسەما وئاواز و مۆسیقا. گوێ لە زرنگی شکانی شووشەیی عەشقە سەرپینییەکان دەگرین، ئەگەر ویستمان بگرین، دەگرین، ئەگەر ویستمان پێکەنین، پێدەکەنین. مندالی خۆمان لەیاد ناکەین، مندالی دەکەین بە پەرستگا، مندالیەکانمان دەپەرستین، نوێژ بۆ کردووەکانمان دەکەین. فێر دەبین بەبێ بال بفرین، فێری دووپاتبوونەو ژیان، لەمنداڵانی بووندا دەگەینە نەجات، دەگەینە نەشئە کەمالی جوانی. بە ئازادی دەکەین بەھەمیشەیی. ئەوسا دووپات دەبینەو ھەوێنی و چۆنمان بووێت وھا دەژین، دەتوانین ببین بەسروشی ھونەر، بەبەلندە، بەئافرەت، بەگیاندار، چونکە ئەمانە پیرۆزین.

ئەمڕۆ بیستویەکەمی مانگی نەورۆزە، سروەیی بەیانە ھێشتا کات وەستاو، لەم چرکە ساتەدا سروشت ھزری گیانی دەپرویت، مەرۆئیک ئازاد بوو، ئازاد دەبیت.. لەم سروەیی بەیانەدا خۆرو زەوی وئاسمانەکان تەبان، خۆیان دەلاوینن، گۆرانی گیانی ولایلایە بۆ یەکتەری دەلێن.. ھۆرەکانیان دەبیستم. ئەمڕۆ پەيامی ئاگر لەسەر لووتکەکانی زاگرۆسەو بەلێسە دەکات، ئەو ھەوێنی نوح بێدار دەبیتەو، ئەمڕۆ زاگرۆسییەکان زەردو سوور، سپی و ڕەش، شین و مۆرۆ پرتەقالی دەپۆشن، لەیەکتەری دەبوورن، پیرۆزبایی لەیەکتەری دەکەن، چونکە ئەوان بەر لەئێستا ئەژدەھاکیان لەگۆرنا.. ئێستاش نۆرەیی سنوور نانانە بۆ دێوێکان.

ھەر لەم بەیانییەدا ھەمووگیانە پیرۆزەکان، ھەرگیانەو لە گەردوونی خۆیەو بەرەو زەمین بە تەنافی جالجالۆکەدا نادەبەزن و دین. گیانی فریشتەکان و پێفەمبەرەکان، دین بەرەو درەختی زەمان بۆ تەماشای بەری ژیان.. نادەبەزن، دین ھەموویان، چونکە پۆژی زیندوویوونەو ھەوێنی گیانە، گیانە پارێزراوێکی وەکو گەلای درەختی زەمان.

ئەمڕۆ جەژنی لەبایکبوونی ئەننا ھینایە، فریشتەیی رینیشاندەر، نایک، ھاوسەر و خۆشەویست. ئەمڕۆ ھەرزەتی ئاگر نیشانی دەت چۆن بەنەرمی ئالای پێچێ ئافرەت لەسەر ئەزارات نادەھێنیت. ئاگر ئەمڕۆ فێرمان دەکات کەچۆن لەئەزەلدا ئافرەت خۆی رێکەند! ئەمڕۆ ھەمووگیانەکان دینەو بەمیوانی ئەزارات.. میوانەکانی غەیب لەکاکیشانەو، بەتەنەفەکانی جالجالۆکەدا دینەو خوارەو.. نادەبەزن بۆ سەربان و سەیرکردن، بۆ جەژنە پیرۆزەکردن لەدرەختی زەمان و لەکەرامەتی گیانی ئازادی بیولات.

ئەمىرۇ پۇرۇزى مۇزىمە، پۇرۇز و سال و كات وساتى پشودانى جالجالۆكەيە، چونكە كەھزىرەتى جالجالۆكە
لەكار وەستا و بابەزى بەكاكىشاندا، مۇزە دەمات، مۇزەى نابەزىنى پىغەمبەرەكان.

بۆيە مەرجه بالندەكان، لەقلەقەكان گىيانى مندالان نازاد بەكەيت، پىويستە گىيانەكانى دەرونت رەوانەى لای
مرؤقەكان بەكەيت، كاتى ئەو ھاتوو ھەسەر بەكەيت. لەنوورى خۇتدا بۇ ئەبەدى وەكوچراخان
داكىرسىنىت. لىرە بەواو ھەزىمانى گىيان ناشنا دەبين. ئاوتەھى ھەمىشەى دەبين. (پىرشالىار سەرى نا
بەگوئى لەقلەقەو، نەپنىيەكى بەگوئى ئەو چىرپاند)

لەقلەق سەرى رىزى بۇ پىرشالىار دانەواند.. بەنيازى بال كىرندەو بەلكانى رۈولەئاسمان لەيەكاند..
نورلەرۈخسارى دەبارى، جوانتر، شادتر، لەھەرسووپىكى ژيانى خۇى.. خۇى لەگلىنەى چاوانى پىردا
بەسى كىرد.. گىيانەكان، گىيانى ھەموو پەلەوەرەكان، پەپولەكان، ئەسپ و فېل و پەرەسىلكەو مەخلوقاتەكان
كەوتنە جمە و فرېن كەوتنە بازو غارىبان.. دەفرېن لەناوبازنەيەكى كەلەزۇنېدا.. لەپەيامىكى پىرۇزدا،
دەچوون بەرەو ىرەختى زەمان، بەرەو مەنزلگەى نوح، بەرەو كاكىشان، بەرەو لای منى بى و لات و ئالو
زىندان لە زىندانە شەختەيەكانى بەستەلەكدا. لەو چاوترووكانەدا كە شەپۆلەكان راپەرىن. كە باكەن فېئان
لېھات: كە باران توورە بوو. كاتىك كە ھەورەبرووسكەكان ئاگرىان بەر دەنا لە پرچى شەپۆلەكان.. كاتىك
كە مندال دژى باوانى خۇى مانى دەگرت.. كاتىك كە باوان مندالەكانى خۇيان دەفرۆشت بە بارووت و
بەئاسماندا بە ناوى خواوندەو دەيانتەقاندەو.. كاتىك كە دۇعاكان بەردەباران دەكران. كاتىك كە
راستىيەكان خوارو خىچ بەكار دەبران. كاتىك كە دىوھەكانى ناتو و ھەشت ھىزەكانى جىھان شىرو تىريان
لەيەك دەسوو كەلەپەيان نىشانى يەكترى دەنا. كاتىك كە ئافرەتانى رۇژئاوا بوپوون بە كۆيلەى سەگ و
پشیلەو بەراز. كاتىك كە جوانى شىت دەبوو. كاتىك كە نوح لە زىندانەكانى دىوھەكان دەرباز بوو. كات
سروھى بەيانى بىستو يەكەمى مانگى نەورۇز بوو. كات وەساوھ.

ھەندىك لە بالداران بەرەوئاسمان ھەلدەفرېن، ھەندىكىان بەرەو زەمىن.. لەھەندىك شارەكانى ئەم
جىھانەدا، مندالە نوستووھەكان ئەوخەونانەيان دەدى، ھەندىك لەھونەرەندان، وىنەى فرېنى بالندەكانىيان
دەكىشا، ھەندىك مرؤف وىنەى لەقلەقيان دەگرت و ئەويان دەبينى، ھەندىك شاعىر شىعەريان بۇبالندەكان
دەنووسى، ھەندىك مۇسىقار نۆتەيان دەچنى.. مرؤقە خاوەن كەرامەتەكانىش لەئافرەت و پىاوان دانىشتىبوون
پىريان لەكەرامەتى بالندەكان دەكرەوھ. ھەندىك ئافرەت خۇى وەك لەقلەق تەماشادەكرد، جوان تەماشای
خۇى دەكرد، بىرتان نەچىت، لەقلەق مېنىنەبوو لەنەژادى ئافرەت.

يەكەم لەقلەق كەپىي نايە سەرزەوى ناوى ناشتى سەررەو ھەبوو.. بەنيازى ئاو خواردەوھەو تىنوئىتى شكاندن
لەسەر كانىيەك ھەلنىشت.. بابايەكى پىر لەسەر كانىيەكە سەرگەرمى ئاو نۇشىن بوو. سەرى سوورپەما
لەوھى لەقلەق لەكەرامەتى مرؤف ناترسىت! سەرى لىدەھات لەقلەق بەبىتس لەتەك ئەو دا ئاونۇش دەكات!
لەقلەق بەئاكا بوو لە ھەست و نەستى مامەى پىر، فەرمووى: پىرى بەرېز من كەرامەتى بەرېزتان دەبىنم.
ترس لەپای چى، ئاشتىخواز ناترسىت.

كەبراى پىرەى ناما و زراوى چوو، ترسا ولەھۇشخۇ چوو.. تادرنەكانى ھۇشى نەھاتەو بەبەردا! لەقلەق
فەرمووى: راستى فەرمو پىرشالىار كەترس رابەرى مرؤقى دىوپەرستە. مرؤقى رەسەنىش نەترسەو
ناترسىت.

مىرولەكان فەرموويان: پىرشالىار چىي بە گوچكەى لەقلەقدا چىاند؟
فەرمووم نازانم. فەرموويان: ئىمە دەزانىين.

پاشان فەرموویان: ئیئە لە ترس ناترسیین.. ترس مرۆف بچوک دەکاتەوہ.. بچوکتەر لە مێرولەکان.
پیرشالیار بانگەوازی پیئەمبەرەکانی چپاند بە گوئی لەقلەقی پیرۆزدا تا ئەوان بانگەپشت بکات بۆ
ئەرارات. فەرمووم: ئامیین. فەرموویان ئامیین.

ئایرۆی ئاشتی

کەکات وەستا، کەسەرئەجەکانی پیر بە پڕشنگی پرووناکییان لەقلەقی پیرۆزیان سپی سپی کردەوہ کاتیئک
لەقلەق چاوی پشکوت، بینیی، بیستی وگوئی گرت، کاتیئک گیانی بالندەکان ئازاد دەبوون، زۆردەبوون بۆ
گەیانندی مژدە، وەک فەرمووم بەندە ئەوکاتە هەژدەسال دەبوو پەنابەر بووم، خەونم دەدی، بەتەنھا بووم،
لەناو دەروونی ژووریکی تەسکا وون بووبووم، خەونم بەمندا ئیمەوہ دەدی. ئەوسا و ئیستام تیکەل دەبوون!

دەترسام سەیری خەندەکانی مرۆفی گەژەو خۆپەرست و بیناوەرپەکم. **شەویکیان لەخەونما کۆتریکی**
سوورم بینیی خۆینی لیدەتکا.. بەپرتا و لەنیوہی شەویدا لە پەنجەرەیی ژوورەمەوہ خۆی کرد بە ژووردا،
هاتە سەردەستم، دەیویست لەناو مەشتدا خۆی بشاریتەوہ.. تریەیی دلە چکۆلانەکی لەگەل خیزەیی
هەناسەیدا، تیکەل بە غەمی من دەبوون.. دەیویست لەچا و دیار نەمینیئت! نەیدەزانی بەرەو چی ئاسمانئیک
هەلبفریت، بۆیە دیار بوو، بینەوایانە هانای هینابووە بەر من.

منیش پاش ئەوہی کە دلنیا ییم نایەوہ.. لئیم پرسیی بەرپرتان کین خاتووکۆتر؟
کۆترەکە کە هیشتا ترس بەرپوخسارییەوہ دیار بوو وەهلەلەلەری و خۆینی لیدەتکا، فەرمووی: من گیانی
هەموو ئەو ئافرەتانەم کە لەبابی کەلتووری جاھیلیدا هەتک دەکرین، سەردەبەریین، دەکوژرین و بەرەباران
دەکرین. کەلتووری جاھیلی لەھەر جێگەیک باوہ، ئەو کەلتوورە واز لە شەر و ناگیڕکردنی سامان و مال و
ئافرەتانی جیھان ناھینیئت. بەدەستیان بیئت ئافرەت قڕ دەکن.. چونکە ئەوان بەو کەلتوورە ژیان داغان
دەکن..

فەرمووم مەترسە خاتوون گیان، لەمەودا ئەوان سنووریان بۆ نادەنریت.. کات لەبارە بۆ فیر بوون، دەبیئت
دان بە گوناحەکانیاندا بنین.. دەبیئت کاریکی وا بکن کە وەجەیی ناھاتوویان سزا نەدریت بەتاوانی
باوانیان وەک قورئان دەفەرموویئت.

ئەو خەونەم یاد دەھاتەوہ کاتیئک کە کات وەستا، کاتیئک کە ننوکی خۆین لە سینەیی لەقلەقیئەوہ،
لەئاسمانەوہ بەرپووەوہوکەوتە سەر ناوچەوانم! خەونم دەدی، بیئار دەبوومەوہ، رادەچەنیم، هەلدەستام
دەنووستمەوہ!

کاتیئک کە لەقلەقەکان دایان لەشەقەیی بال، بەرەوکاکیشان، بەرەو درەختی زەمان بەرەولای گەردوونی
پیئەمبەرەکان، بەشیکیان بەرز، بەشیکیان نزم هەلفرین.

منیش لەخەوندا دەفڕیم، نابەش دەبووم بۆ ھەزاران خەون و یادگاری، لەتەماشایەکاندا سەنان خەونم دەدی، دەگەر پامەو ھەوێ ناو جیھانی منداڵیم، یادەکانی منداڵیم دەبوون بە یاری و یادگاری.. بیرم دەکردەو، بیری ھەموو بەسەرھاتەکان، بیری ھەموو شتەکانی منداڵیم دەکرد، لەناو ھەموو بیرەکاندا دەستی ئاشتیم دەگرت، ماچم دەکرد، خۆشم دەویست.

دەگەر پامەو ھەوێ ناو کۆلانەکانی شاری منداڵیم، ئەو شارە ی تیایدا دەرگا و پەنجەرەو درەخت دەست و دەمووچاو و گیانیان ھەبە.. دەگەر پامەو ھەوێ ناو یادگارییەکانی ئاشتیی.

ئاشتی کێژۆلەیکە نەشمیل بوو، ھاوتەمەنی خۆم بوو، زۆرزۆرم خۆش دەویست، کە دەمینی ھەستم بەئاشتی دەکرد، شەر دەووستا لەجیھاندا، جیھان ئەوکاتە بچکوک بوو ھیندەنی من، ھیندەنی ئاشتی..

کە ئاشتی دەھات باوەریم بە شەر نەدەما، کە تەماشای چاوی ئاشتیم دەکرد پری دەکردم لەو ئەماندەوێ تەماشاکانم، زۆرجوان بوو، چاوەکانی گەش و ڕۆشن و سەوز ناگیرسابوون، پرچی لول و زەردو سوور وەک تیشکی بەیان، شەرم و نازی لەھی فریشتەکان دەچوو، ئاشتی مەمیشە جوانپۆش و خاویز و جوان بوو، قەفی پرچی ئەستوورو پتەو بوون وەک رەگەکانی درەختی زەمان.

من بەو منداڵییە خۆشەویستی ئەوم دەپەرست، ئەگەر لەبری ئەوێ ھیندەنی ھەستم بەو دەکرد ھەستم بەخاوەند کردبا.. دەشیا بوو جوت بالی پێ بێخشیمایە وەک پاداشت، بەلام ئاشتی لەوەزیاتری بەمن دەبەخشی، ئەو ئاشتی دەپرواند بەسەر کۆلانەکانماندا، ئەو کۆلانەنی لای من ناوجەرگەیی جیھان بوو، بەلکو ھەموو جیھان بوو.

کە ئاشتیم دەبینی، ھەزاران کۆتری سپیی خۆزگەم دەبینی لەناسماندا ھەلەدەفرن، تیکەل بەیەکتەری دەبن، ئاسمانی من، ئاسمانی ئەویان تەئ دەکرد.

رۆژیکیان ئاشتی بە کوربییەکی تیکەل بەزمانی فەیلی بانگی کردم تا یاری لەگەڵدا بکەم، ئەوان تازە مالیان لەمەنفا گەرابوو ھەوێ.. بانگی کردم، کەچووم فەرمووی: وەرە با یارییەکت فێر بکەم. منیش لەرزۆکی بەشەرمی سوور ھەلکەراوی منداڵانەم دەستی خۆم لایە دەستی، لەپشت خۆیەوێ منی کردە کۆل: ووتی: من تۆ ھەل دەگرم و تائەوسەری کۆلانەکت دەبەم، لەوسەرەوێ تۆ من بەکۆل ھەلبگرەو بمھینەرەو، بەلام ھەز دەکەم ھەردوو کمان پیکەوێ بلێین: ئاشتی، نەگەیشتی.

لەو یارییە خۆشەدا ھەردوو کمان پر بووین لەخۆشەویستی، خواخوای بوو ئاشتی نەگاتە ئەوسەری کۆلانەکە، چونکە ھەز نەدەکرد لەسەر پشتی نابەزم، وام ھەست دەکرد لەسەر پشتی عیشقی خۆم، ھەستم دەکرد ئەگەر بێت و ئاشتی دامگریت لەسەر پشتی، بوونەوێر تیکدەچیت، ھەستم دەکرد کامەرائی لای ئاشتی، ئاشتی منی کردبوو کۆلی خۆی! لەبیرم نیت، ئەگەرچی لەشمان بەیەکانا نوسابوو، من بیری تەماشای چاویم دەکرد بیری بزەو خەندەو ووشەکانی، کە لە کوربییەکی فەیلی دەچوو.

یەکتەریمان بەپشت بە نۆرە ھەل دەگرت، گۆرائی ئاشیمان دەگوت، ئەو دەیگوت ئاشتی، من بەدوایدا دەگوت: نەگەیشتی! ئاشتی.. نەگەیشتی! ھەستم دەکرد ئاشتی بەمن دەگا و بەمن ناکات.. زۆری نەبرد ئاشتی دەنگ و ڕەنگی نەما، مالیان گواستەو، وایزانم بەعس راپیچیکردنەو! بیارنەمان.. بەو منداڵییە من رۆژانە لەھەموو جێگەیکەکاندا بۆی دەگەر پام.

نەزمانی ئاشتی چیی بەسەرھات؟ لەسالەکانی دواییدا، بەھەر زەکاری و بەکۆپینی مالی ئەوانم کردبوو بە پەرستگایەک، ھەرچەند بەبەر دەرگای ئەو مالەنا برۆیشتمایە بەو ھەوێ منداڵیم ئاشتیم یاد دەکردەو، خۆشم دەویست.

پېم نېنگى نېيە بېيىم ئاشتى ناويكە هېشتا دەپپەرستم. هەندېك جار لەخەونما دەچمە ناو كۆشپيەو
دادەنېشم مەمكى دەمژم، سەيرى دەكەم. دەستەكانى ماچ دەكەم. دەست بەروخسارىدا بېيىم. چونكە ئاشتىم
زۆرخۆش دەويست. نازانم ئاشتى چىي بەسەرھات لەكوردوستان؟

لەوسەردەمى مندايىمەو ئاشتى ھەمىشە لەمندا جوان وشەرمەن ونازبارە، دەپپەرستم وخواشم دەويست،
ھەستىكە چەسپاۋونەگۆر، لەگۆرېشدا بېشك سەربەخۆ دەژى، چونكە مەن باوەرەم وايە ئاشتى لەمندا نەمرەو
نامریت. ئاشتى لەگيانما پروا، لەبېرو لەويژدانما ئاويتهيه.. كوكو ئوختيهكانى سەر برەختەكانى
سەردەمى مندايىم، ھەزىن بۇي دەخوين.

پېدەچىت ئەو كۆترە خويىناويە سوورە گيانى ئەو بېت، كەبەدەستى دېوھەكانى بىبايان و وەچەي سەردەمى
جاھىلى سەربەردايتت! دەشتت، چونكە ئەوان مليۇنەھا ئاشتيان سەربېرى، ھەزاران ھەزاريان فرۆشت
وئىزى! ئەوان پاك نابنەوھ لەگوناحى كورد كوژى. ئەو كوردەش كە ئافرەت بەردەباران دەكات دىويكى بى
ھەستى بىبايانە و خويىنى ئەوان لەشى ئەويان پېس كرىوھ.

دوای ئەوھى كەئاشتى ديار نەما، دوای ئەوھى كە مالى ئېمەيش لەوكۆلانەي چوارباخ گۆيزرايەوھ
بۆگەرەككى تى چوارباخ، بووين بەدراوسىي مالىكى مەسىحى.. كچىكيان ھەبوو مالەكە، كچەكە
ھاوتەمەنى مەن بوو، بەلام ئەو كۆترىكى سېيى ھەبوو، ھەمىشە ئەوكۆترەي پېيوو كەدەچوين بەمىوانى،
كەدەھاتن بەمىوانى.

ئەو لەئاشتى نەدەچوو، بەلكو لەفرىشتە دەچوو.. چاوەكانى شىن شىن، كۆلمەكانى خوينين، پرچى
خاۋوزۆرپرو زېرپىن بە تالى سېي، بالاي بارىكەلەو روخسارىكى شەرمەن.. ھەزى دەكرد بېت بەھاۋرپى
مەن.

زورىەي كات ئەوكىژۆلەيە كەدەھات بەمىوانيمان، لەبىرى ئەوھى يارى لەگەل خوشكەكانما بكات، دەھات
كۆترەكەي دەبا بەمەن، ھەزى دەكرد لەگەل مندا يارى بكات، يارىيەكى زۆر بېچەو بېندەنگ، يارىي
تەماشاي كۆترەكەي، كۆترە سېيەكەي، كەلەخۆشپى ھاۋزىيانى لەگەل ئەوئا خۆشپى فرېنى بېرچوبوھوھ!
مەن لەتەماشاي كۆترەكەي ئاشتىم ياد دەھاتەوھ، چونكە دەمزانى كۆترى سېي يانى ماناي ئاشتى! بۇيە
كۆترە خاۋەن كۆترىشم خۆش ويست، فېرېبووم بىتوانم خۆشەويستىم خۆشبويت.
ئەوكىژۆلە مەسىحىيە كەدەھات بۆلام، كۆترەكەي دەنايە ژېر كراسەكەي، لەنيوان ھەردوورانىدا، لەنيوان
ناۋوك و رانىدا كۆترەكە سەرخەوي دەشكاند.. كاتىك كەئەو ھەستى دەكرد كۆترەكە پىويستى
بەپىشوھ.. كۆترەكەي لەباۋەشدا لەژېر كراسەكەيدا دەنواند.

مىنىش فزۋول بووم، زوزوو كراسەكەيم ھەلدەبايەوھ سەيرى كۆترەكەم دەكرد، بېرى كۆترەكەم دەكرد،
دەمىنى كۆترەكە دلىناۋ خەوالو بۆ خۆي كزەل ھەلنىشتوھ، وەك ئەوھى لەخۆشترىن و دلىنايترىن
ھېلانەبا بېت.

دەمىنى ئاشتى لەژېر كراسەكەيدا ئارام ھەلنىشتوھ.. تەماشام دەكرد، تەماشاي ران وسك و ناوك،
تەماشاي پېستى بەمەيى وجوانى، پەرى سېيى كۆتر.. سېي سېي.. ھەمووشتىكم خۆشەويست، ئەوكىژۆلە
مەسىحىيەشم وەكو ئاشتى ھاۋرېم خۆشەويست.

لەخەوما يادەھاتەوھ لەگەل ئاشتىدا يەكترىمان دەكردە قەلاندۆشكان، ئەكترىمان رادەژەند، يەكترىمان
دەلاۋاند. گۆرانى ئاشتىمان دەووت. خۆشى بەرگيانمان دەكەوت. ھەستمان لەيەكترى دەخشان. ھەستمان
بەخۆشەويستى دەكرد.

خەونەكانم زۆردەبوون. ھىندەي ژمارەي ىنشومارى لەقلەقەكان.. بەئاسماندا بەرەوخواربەرەوژوور
ھەلەفەين وپلاودەبوونەو، تەمىكى سىپيان لەوسروەي بەيانەدا لەئاسماندا دەنەخشاندا، تەمىكى
پرلەكۆترى سىپى، پر لەئاشتى، پرلەكىژۆلەي خەندانو جاوكەژەكەيى وكراس سىپى.. من يانگار يىيەكانى
تەمەنى مندا لىم دەبى، دەفريم لەباوەشى ئاشتىدا دەورەم دەكرد بەناو ھەمووئاسمانەكانى جوانىدا
وتەقلەم لىدەدا.. دەگەيشتم بەنەجات، بە لەيلا، بە خەج، بە زىن، بە ژيان.
لەئاسمانى بەرىندا دەگەيشتم بە گەردوونى نەجات، واتە بەنیرقان لەيەكبووندا بەگيانى خۆشەويستى،
بەيولت بەيئالا بەمرۆڤىكى مەزن وئازاد، دەگەيشتم بەنوورى سروەي ئەوبەيانىيە، گەييمە كەرامەتى
شكۆي ئەو مرۆڤە ئازادە .
دەمدى دەروات، پىرشالىارم دەدى نابەش دەبوو، ئاشتىم دەدى، خەزەتى مەسىح دەدى، خەزەتەكانى
ماريام دەدى بە فرمىسكەكانىيان، ئاويژەيەكى زۆر جوانيان دەنەخشاندا، دەمتوانى تاچاو بركات
تەماشاكەم، دەمتوانى بەنووستويى برۆم، خەوبىينم، بدویم، گيانى ووشەكان بىينم. دەمتوانى لەخۆمدا بىم
بەوەي كە دەمەويت.
دەمتوانى لەنووستندا بىدارو لەبىدارىدا بنووم، دەمتوانى بىم بەئىستا بەرپاردو بەداهاتوو،
بەگيانداروپەلەوەر، چونكە دەمتوانى ھەست بەئاشتى بكەم، لەمسى بكەم، بۆنى بكەم، بىينم، چونكە ترس
دەستى لە بەرۆكم بەردەدا.
مىرولەكان پىكەوہ گريان.. پىكەوہ فەرموويان: ئاشتى نايابترىن چىرۆكى تابلۇكانە، ئاشتى ئومىدى
گيانە، ئاشتى پەيامى ژيان و بوونەوەرە، ئاشتى خواكان زۆر دەكات. ئاشتى ئاشنامان دەكات بە وويستى
بوونەوەر.

ئابلۇرى كۆتر

بەمىندالى زۇر ھۇگرى كۆتر بووم، كۆترى سېپى، كۆترى رەشم خۇش دەۋىست، كۆتر ھەستىكى زۇرتايىھەتى
پىدەبەخشىم. چۈنكى بەمىندالىيە تىگەيم كە ھەمووتۇنەكانى رەنگەكانى ئاۋىزەم لەسەر پەروبالى كۆترى
سېپى دەينى! ھەمان ئەورەنگانەشم لەسەر پەروبالى كۆترى رەش دەلى! كەچى كۆترى رەش بىنەرى
نەبوو لەرەنگى سېپى، كەچى كۆترى سېپى بىنەرى بوولەتۇنى رەش.. نەمدەزانى بۇ؟ بەلام ھەستەم دەكرد
دووقوتب بوونى ھەيە، شەر و خىر، رەش وسېپى.
تىگەيشتم لەرەنگەكانى سېپىدا رەنگى رەش نىيە، واتە شەرلەخىزدا بوونى نىيە.. بەلام خىر لەشەرپا ھەيە،
چۈنكى لەسەر بالەكانى كۆترى رەش دەيان رەنگى جوانى كال و مەيلەوسىم دەلى، دەمزانى كەخىر نوچ
بۇشەرپا دانادات ھەرگىز، بەلام شەر دەبىت بگات بەخىر. تىگەيم كەشەر دەتوانىت تەلىسىمى خىرى
بەركەۋىت، بەلام خىر ھەرگىز خۇى لەشەر ھەلناقورتىنىت.
بۇيە ئىستا ھەست دەكەم كە شەرپو خىر دووتەۋەرى جىاوازن، بگرە بووخاۋەندى جىاوازن، ھەرگىز
ھاۋتا نابن. بەلام بەش بەحالى خۇم ناتوانم شەرپو تۆۋەكانى تارىكىبى بە خواۋەندىكى دى لەقەلەم بەدم،
گەرچى تۇنى سېم لەسەر پەروبالى تارىكى دەينى. تارىكى نەخۇشى، مەرگ، پىرى وئازار، درۆبوختانى
تىايە، مرؤف لەگەل ئەوتۇنەنا تاسەر ھەلناكات.
چۈنكى بەپىچەۋانەۋە لەخىزدا، واتە لەرەنگى سېپىدا ھەمىشەيى رووناك وديارە، نەمرى پايدارە، نەخۇشى
ۋپىرى ومەرگ بەدى ناكىت، بەدى نايت لەھەمىشەيىدا، كەمال، جوانى، نازالى ونەمرى پايدارە.. بۇيە
شەرپو خىر ھەرگىز تەۋاۋكەرى يەكتر نابن.. بەلام شەر دەبىت خۇى لەخىر جىابكاتەۋە، دەبى سنور
بۇخۇى دانىت، دەبىت خىر بپەستىت، تا نەمرىت.
لەمىندالىمەۋە ھەست دەكەم، بوونەۋەر دووقوتى ھەيە، يەككە تارىك يەككە رۇشن، كەچى زۇر بەناخەۋە
كەم مرؤف ھەن لەقوتى تارىكىدا بەدۋاى قوتى رۇشنىدا بگەرپن، تىناگەم بۇچى مرؤف بوۋە بەبۇ،
پەستارى لەينوى تارىكى دەكات؟ نەخۇشى ترس، مردن، بىژيانى ۋھەراسانى ھۇگرى خۇى دەكات؟
مىرۋلەيەك فەرموى: مرؤف دەبىت ملکہ چى جوانى و خىرو عىشق و نازالى بىت.. چۈنكى نەمرى لەۋىدا
لەدايك دەبىت كە مرؤف لەشەر دەرباز بىت. مرؤف كاتىكى زۇرى پىۋىستە تا خۇى لەشەر دەرباز بگات.

تاپتۇرى دېيۈە ئاشتى خوازەگان

كوا؟ واكات وەستا، كەچى ھىشتا كۆيلەيى باوہ، ھىشتا ئاشتى ھەتك دەكرىت، ھىشتا نۇعا بەردەباران دەكرىت! ھىشتا تەعدا لەئافرەت و لەمنال دەكرىت.. ھىشتا لەجىھانى يەكەمدا ئافرەت و منال زياتر لەجىھانى دووہم و سىيەم دەكوژرىت! ھىشتا زۆر نەتەوہ ھەن ژىردەستەن، ھىشتا نەوہى نوح قورىانى وگەلى نەفرىقا برسین! چى نەتەوہ يەك يەككىرتووہ؟ نەوہتا ئىوہى زلھیز؛ ملھورانہ نژى گەلى زاگروسى ژىردەستە لە كۆشكى سىيەوہ برپار دەر دەكەن بۆ لەناو بردنى كەلتور و شارستانىەتى نوح-ى باوكتان. دەتانبىنم وەك ئىوى بايى نرۆ دەكەن و سنگ لە جىھان دەر دەپەرىنن. بەلام سوور بزائن و دلنيا بن لەوہى كە كرەوہكانتان بۇنى مەرگى مىللەت و دەسلەلتى خۇتانى لىدیت! ئىوہ وورن، نازانن چى دەكەن، چونكە بەوہى كە خۇتانى پى بنىات دەيتن؛ ھەر بەوہش لەناو دەچن.

من دەيان سال بەرلەوہى بىم بەپەنابەر، لەسەر لووتكە بەرزەكانى ئەرارات، لەناوقورگى سى ھەژدىھانا ھاوارم دەكرد، دەگرىام دەترسام و دەمگوت: يەك جىھان، يەك ئالا، يەك زووبان، يەك ئايىن.. يەك كىانى دەبەخشىت بە جىھان.

دەمگوت: من ئامادەم واز لەمافەكانى خۆم بەينم تا يەكگرتنى جىھانى رووبىات.. دەمگوت: من دەتوانم باوہر بەديويش بىكەم، تافىريان بىكەم كە تەنھا يەكبوون و يەك جىھانى دىوہكان نەجاتدەنات.

دەمگوت و دەگرىام، دەمگوت ھەموومىللەتانى جىھان دەبىت زمان و كەلتور و ئايىن و دەستورى خۆى ھەبىت، بەلام فىرى ھاوگىانى ھاوجىھانى ھاو خويىنى و ھاويىرى بىت. بەلى ئەى دىو، ئەى دىوپەرست؛ مرؤفايەتى دەبىت فىرىت، فىرىن. كە سەردەمى فىرەوئەكان دووپات دەبنەوہ و لەناویش دەچن.

من نازانم ئىوہ چى دەكەن بۆ جىھان؟ بەم ھەموو چەك و دەبابو تەقەمەنىيەوہ؟ ئىوہ خۇتان شەر دروست دەكەن، دەيفرۇشن.. نەوہى شەرتان لەگەل نەكات، سنگى لىدەردەپەرىنن و ھاوارى بەسەردا دەكەن، لىى مۆردەبنەوہ، بەلامارى جوانىيان دەدەن، ناگىريان دەكەن، برسى وئاوارەيان دەكەن!

ئىوہ چوزانن ئاشتى چىيە؟ نازانن نازانى چىيە؟ نازانن ھەستى بەجىھانى بوون چىيە؟ ئىوہ نەگەر رۆژىك بەبى شەربووەستن، بازارەكانتان لەكار دەكەوئىت.. كەرامەتتان دەشكىت.. وادەزانن چەكەكانتان كىانى ھەيو دەرزىت.. بەلام- كۆفى نانان- نازانىت كە چەك نە بۆگەن دەكات، نە دەرزىت. چەك زۆر بەكاردەبن.. بەبى چەك تەنھا رۆژىك نازىن.

مرؤفەكان نا! بەلكو دىوپەرستەكان كە پوخسارى تارىكى -كۆفى نانان- بەمەفلووجى و ورى دەبىنن، كاتىك كە ئو دەبىنن بە خويىن سارى و بىنھەستى باسى پىس بوونى جىھان دەكات، چەپلەى بۆ لىدەدەن، وادەزانن تەنھا ئو دەتوانىت جىھان رزگار بىكات، نازانن كەئو تەنھا خەرىكى جاسووسى و كرىن و دابەشكرىنى جىھانە بەسەرگىرفانى بازارە گەرەكاندا، نازانن كە ئو مافى مرؤف دەفرۇشىت بەھەرزان! ئو رىگرە لە بەيەكبوونى جىھان.

تەنھانە بۆ پركرىنى گىرفانى دىوہكان سوالىش دەكات، ھەمووتان دەبىنن و دەزانن كە چۆن رىكخراوہكانى مافى مرؤف، ھەر ئەوانەى كە چەك و قونبەلە و مین دەفرۇشن بە جىھانى سىيەم و دووہم

وچارەم دېكەونە نیشان دانی مندلان وئافرتانی دەستوویپ پەریو، باخچە ی پر لەمین و مندالی لەتوویپەت بوو! ھەر ئەوان کە بازارەکانیان پرکرد لە چەك، واتە سەگەکانی كۆفی ئانان، دېكەونە پروتكرېنەووی گیرفانی مرؤفەكان.. گوايە جیھانی سێبەم ئەو ھەموو چەكە ی دروستكرېووه!

مرؤفەكانیش ھیندە دەماغ سست و مېشك پەریوتن یاریدەیان پچ دېگەینەن، ئەوانیش چەكی زیاتر و بگرە باوهری نەخۆشانەش دەفرۆشن بەجیھان، دېچن موسولمان دېكەن بە دوژمنی مەسیحیت، دېچن بەناوی مەسیحەو چەك دەدەن بە مېسیونارەكان و فیزی بوختان وتەعدا كوشتنیان دېكەن، فیزیان دېكەن كە لەپیناوی مەسیح دا ھەموو شەریك بکەن!

وادەزانن ئابرووی مەسیح بە ویرانكرېنی جیھان دېكەنەو، وادەزانن ھەرچی باوهری بە عەشقی دېوھكان نەبیت، مافی ژبانی نییە، وادەزانن ئەوان جیھان وژیان وخواكانیان دروست كړېووه! لەكەلتوری دېوھكانیشدا پاش ئەووی بووم بە پەنا بەر؛ بېنیم دېوھە یە معاشەكە ی بەك ملیۆنە لەسەعاتیكداو، فریشتەو مرؤفیش ھەن نان نییە، ئاونییە بیخۆن! ھەن زۆرن كە لەشەقامەكانی جیھانی یەكەمدا كەرامەتی خۆیان دەفرۆشن.

خەلكی لەولاتی ھەستكرېن بەكەمی بەمنیان دېگوت: تۆشیتی! نازانیین تۆ بۆچی دېگرتیت؟ ئە ی نابیینی مرؤف ئازادە؟ ئیمە ئازادی بەجیھاندا بلاو دېكەینەو!

میش دېمگوت: ئیوھ بۆنی شیری تالی دېوھكان لە دەمتان دیت، بېبەست و بې بەزەبی دەتانیینم، ئیوھ شەروخیرتان تیکەل بەیەكتری كړېووه، من خیری ئیوھ نەخۆش دەبینم! من شەر لە خیرەكانتانا بە تۆخی دەبینم؛ من دەروونی پېسی دېو دەبینم.. دېمگوت: گەر ئازادی بە جیھانی بوو، من چی دېكەم لەناوتاندا؟ ئە ی ملیۆنەھا پەنا بەر بۆچی لەدیاری باوانیان ھەلین؟ ئە ی ئەم ھەموو چەكە جیھە، ھی كنیە لەشانی منداڵە برسېبەكانی ئەفریقا؟ كئ بازار ی سەھمەكان بەریوھ دەبات؟ كنیە لەپیناوی نەوتە جیھانی ویران كړېووه؟ بە ویستی زلھیزەكان ھەژدیھای وھا لە شەرقا پەیدا بوو كە خوار دنی گۆشتی منداڵ وئافرتی سووتاوو! ھەژدیھای واتان دروستكرېووه كە دەیەوئ جیھان بتوقنیت، جیھان داپزینیت ئینجا قووتی بدات. ئە ی نابیین چۆن لەشكری نەتەوھ یەكگرتووھكان ھەلپەستانە و بیئابروو خوراكی دزراو دەدەن و نەوت كیش دېكەن لە كانگاكانی كوردستانەوھو رەوانە ی پۆژئاوای دېكەن تا بازارەكانیان بگەرتیت!؟

ئیوھ مافەكانتان لە دەروونی دېوھكاندا ترسنۆك و نەخۆش خستوو! ئیوھ ئایینەكان بەسوودی بازارەكان بەكار دەبەن! ئیوھ نەخۆشییەكی كوشندەن. ئیوھن فرۆكە ی جەنگی دروست دېكەن، ئیوھن چەكی بایلوگی وئەتۆم و كۆی تەقەمەنییەكان دروست دېكەن، ئیوھن ژبان پېس دېكەن! ترسنۆك و لەترسا دەژین، ترس رابەرتانە، پەيامتانە، دەسلاتتانە! بیگوومان بن، ترسەكانتان لەناوتان دەبات.

بەتوورەییوھ دەیانبۆلاند: ئیمە كینین؟ دېمگوت ئیوھ ئەوانەن كەریگە بە كارخانەكانی جەنگ دەدەن كالاكانیان بەھەرزان بفرۆشن، ئیوھ ئەوانەن كە قینتان لەباوهری ئیسلامە، قینتان لە گەلانی وولاتانی سێبەمە. ئیوھ لە دراوسېكانی خۆتان، لە سېبەری خۆتان، لە خوودی خۆتان دەترسن.. ئیوھ ئەوانەن كە بەناوی خیرەوھ شەر بلاو دېكەنەوھ بەجیھاندا ولەشكری ناشتی ئیوھ لەھەرجیگە یەك ھەبیت، شەر زۆردەبیت.. دېو و تیرۆریست و فەساد زۆردەبیت، جوانی دېمەرت، ماكدونالدس دەست بەسەر كەلتوورەكاندا دېگرتیت!

دەيانگوت نا! نا، تۆ بەھەلەنا چویت! دەيانگوت چەكى كىمىيایی بوونی نییە، دەيانگوت ھەژدییەى تورک و عارەب و فارس چىیە؟ كەى ئىنگلیز زىوانگىرکەرە؟ كى دەلئەت ماکیافیلی دىوہ؟ كى دەلئەت دىوہەییە؟ مینش دەمگوت من دەلئەم، من دەزانم، من ھەمووشتیك دەربارەى سروشتی دىوہکان دەزانم، ھەموو شتیك دەربارەى خواکان دەزانم، ھەمووشتیك دەربارەى مرین، حەق و راستپەرورەى دەزانم، دەتوانم سەرئىجى بالئەدەکان بناسمەوہ، دەتوانم ئاژەل و دىوو ئەھرىمەنەکانى ھەرکەسێك لەمامەلەیدا بخوینمەوہ.

بەرازە نووستووہکانى دەرونتان دەبینم برسین و تیریش نابن!

دەتوانم فریشتە زىندانىیەکانى ناو لەشى زبرى دىوہکان بىینم.. دەتوانم بىم بەپەپولەو گول، بىم بەمرۆف، مرۆفێك كەبتوانیت راستگۆیانە لەبەردەمتاندا بگرى، نوچ دابدات، بگرى بۆنازادى.. كەچى ئىوہ مىللەتى نوح فىرى سوال دەكەن، فىرى ھەلاتن لەنىشتیمان، لە راستى، لەجوانى، لەژيان. وا دەزانن جىھان جوان دەكەن؟ وا دەزانن بەجىھانى بوون بە برسىوون و تیرۆرو تەفرەقە دروست دەكەن؟

وا دەزانن دەتوانن ناشتى پایەدار بکەن؟ باوہرناکەم.. ناشتى و ھا پایەدار ناىت، تائەوکاتەى سنوور بۆشەپىيارى نەكریت. دەبیت سنوور بۆشەپ دىارى بکرىت. دەنا جىھان رزگارى ناىت. دەنا خوینى بەرەو ناکىرسیتەوہ و دىو مرۆف و دىو پەرستەکان گشتى بىکەوہ رادەمالئەت. ئىوہ لەبەر ئەوہى سروشتى دىو تەرك ناكەن نازانن چىيەن! ئىوہ نازانن چىيەن؟! وەلامەکان لای من. دەبى دىوہکان سنورىان بۆ نابنریت، دىوہکان دەبى بکشینەوہ، چونکە بەجىھاندا بۆبوونەتەوہ.. دەیانەوئەت ھەرەشە لەبوون بکەن، دەیانەوئەت خۆیان فەرز بکەن، دەیانەوئەت مرۆف نەزان و ترسنۆك بىت.. بۆیە سەرمان لى تىك دەچیت كى دىوہ؟ كى دىو پەرست؟ كى مرۆفە كى فریشتە؟ ھەن دەیانەوئەت بەشمشیر سەرى جوانى بىرن، چونکە ناویرن سەبرى حورمەتى جوانى بکەن، شەرم ناكەن دەچن تىزاب بەسەر خوشك و بایكى خۆیاندا دەكەن.. دەچن لى و لىووسەرو زمانى براى خۆیان دەبن، دەچن شەپ لە ناو قورئاندا دادەنن، كەرامەتى ئایینەکانى تر دەبن.. دەچن شالۆ دەبەن بۆ شەرق و غەرب و چىن ناگىردەكەن، دەیانەوئەت تەنھا بەشەر؛ بەجىھادو بە جەھل مرۆفایەتى چاوترس بکەن، ئەوانیش دىوئىكى ترى لەشكرى نەتەوہ رقتەستووہەکانن، لەشكرى ئىسلامین، وەك لەشكرى نەتەوہ یەكگرتووہەکان! چونکە لەراستیدا ئەوان لەترسى ئەوان بوون بە لەشكر و بەناوى خواوہ كەلتووورى سەدەى تاریكى ئەوروپا رىياز دەكەن!

كەچى كۆفى ئانان دەچیت بەمىوانیان، لەبرى چوكلیت درۆدەدن بەیەكترى، گالتەیان بە مرۆفایەتى دىت، پىدەكەن، درۆدەكەن، نازادى لەگەلان دەسەن، ماف لەگەلان دەستین، نووچارى مەرگىان دەكەن، والەمرۆف دەكەن بەمندانى چەك ھەلبگریت و دوژمنى خۆى بىت، والەمرۆف دەكەن نىشتیمانى خۆى بفرۆشیت، خۆى بفرۆشیت، خۆى بكوژیت.. زاناکانىشتان فىزكردووہ وەك تووتییەكى نەخۆش بىلئەوہ: **ژيان بەبى شەر بەرپۆه ناچیت. شەرسروشتى بوونە، مەرحىشە، دەبیت ھەبیت.**

كى لەئىوہ بىستووئەتى كە لەشكرى نەتەوہ یەكگرتووہەکان چەكى لەولاتىكنا نەھىشتىت؟ كى لەئىوہ ئەومىللەتەى نازاد دىوہ كەلەژىر ئالای نەتەوہ یەكگرتووہەکاندا پارىزراوہ! ئەرى مرۆف ئىوہ دەبەنگن یا دووچارى شەلەلى فكرى بوون؟ چۆن رینگە دەدن لەشكرى نەتەوہیەكى بىكەلتووور دەست بگریت بەسەر كەلتووئىكى خواوہن كەرامەتدا؟ جىھان تووشى دەماغ سەرى بووہ

وېر شۆرکراون، ھەموو جىھان دەبىئىت كە مىللەتى نوح زياترە لەشەست ملىۆن، كەچى ھىشتا لەو پەرى چەوسانەودا دەژىن! ھەموو جىھان دەزانىت كە نەوھى نوح لەژىر دەستى ئىوھەكانى تورك و عارب و فارسى خۆفرۆش و وروس و ئىنگلىزىنا دەچەوسىنەوھو لەناو دەبرىن.

لێرەدا پىتانى دەلىم سروشى خىر پەسەنترو ماقولترو شكۆمەندترە لەشەر، لەخىرنا شەرپوونى نىيە، من سەلماندومە كە ھەمووگەردوونەكانى خىر تەنھا يەك زەرپەر شەرى تيانا نىيە، راستە شەر، مېژوى شەر دىرېنترە لەخىر، بەلام دەبىت شەر نوچ نادات بۆ خىر.. چونكە خىر بەردەوامى ورووناكى و عىشق و جوانى ھەمىشەيى دەكات، بەلام شەر دەيكورژىت!

دەتانهووت سەر لەمن تىكېدەن؟ دەتانهووت من چەپلەتان بۆلېدەم؟ نەخىر من كارى واناكەم، من چەپلە نە بۆديو پەرسەت لىدەدەم.. من بەتەماشاكاني مرؤف سىرتان دەكەم، بەتوورەيى مرؤف تەماشاتان دەكەم، فىرتان دەكەم پاكژ پاكژ بىنەوھ، دەبىت لەديو پەرسەتى دەربازتان بكەم، دەبىت فىرتان بكەم نەبەن بەديو ومامەلە لەگەل دىونا نەكەن، بازارەكانتان لەلى دىوھەكاندا ورووست نەكەن.

بەلكو سنوور بۆ بازارەكان نابىن. دەلىم مەبەن بەديو تا بىسەلمىن كە ئىوھە خان! بىن بەمرؤف تا خواكان رزگاربان بىت.. بىن بەفرىشتە تا مندا لەكان و وەچەي ناھاتوو بەديو لەنايك نەبەن، چونكە ئەگەر ژيان وھا بروت، دىوھەكان بەبى سەر لەنايك دەبن، بەشمشیرەوھ لەنايك دەبن، لچ و لىوى ژيان و دۇعا و ماریا دەبرن.. گەر واپروات مندا لەنايك نابىت بەساعى، بەبىدەست، بەكوئىرى، بەشىتى بەخوارى وەكو دىوو دەعبا لەنايك دەبن، وەكو مەرگ و نەخۆشى!

بوون بەمرؤف زۆرجوانترە لەبوون بەخوا، ئىوھە نازانن خواكان چەند بىرى سەرانى مرؤف دەكەن، چەند مرؤفیان لەلا جوانە، چەند ناھىنەر تەماشای مرؤف دەكەن. خواكان لەپىناوى مرؤفدا زۆرن، خواكان جوانى مرؤف دەپەرسەن، خواكان گەردوونەكانيان تەنھا لەبەر كەمالى فرىشتەكان و مرؤفەكان خولقاند.. ئىوھە لەكەرامەتى مرؤف تىناگەن. بە خىر سنوور بۆ دىوھەكانى شەر ناناين!

ئەنىشتاين دەلىت: ھەموو جەمسەرە نىگەتەقەكان ناتوانن جەمسەرىكى پۆزەتەق بەبى مەبەست لەناو بەرن، بەلام ئەوان دەتوانن. چونكە سروشى بوون پۆزەتەق.

ھەروھە دەلىت: ماددە لەناو ناچىت، بەلام سروشى دەگورژىت.. ماددە گىيانى ھەيە دەتوانىت بە وىست، بە ھارمۆنى خۆى دەگورژىت.. گىيان لەناو ناچىت چونكە سروشى گىيان ئەتۆمە، ووزەيە چاوكى زەرپراتە، لەدەسلەتە ژياندا ئەوان سەرنارى بوونن نەك مرؤف. ئەو زەرپراتانەى ناكرىت سروشىيان بگورژىت، ياخود ھارمۆنىيان بشۆوئىرژىت!

لەرىكەوتا تەنھا گىياندارى وەك مرؤف بژىو دەتوانىت سەجەر بژىتەوھ، ئاوەھەمان پووبار بخواتەوھو ھەمان پەيام دووپات بكاتەوھ. بۆيە رىكەوت لە ھەمىشەيىدا ھەلەى بوونەوھەرە يان دەشىت نامانجى بوونەوھەر بىت. تا ئەوكاتەى پەيامىكى پىرۆز نەكات، مرؤف نامرىت. مرؤفقايتى پىكەوھە گشتيان يەك لەش و گىيان و يەك ژيان.. كاتىك كە كەسىك بەناھەق دەكوژىت، دەرىك، بەلایەك، نەخۆشىيەك لەژياندا سەردەردەھىنئىت. ھەموو ووزەيەكى سوود مەند بە ھارمۆنى كارەكانى مەيسەر دەبىت، كە ھارمۆنى لەنىوان جوانى و ناكار و گفتار و ھەلوئىستىدا تىكچوو، ھەمووشىك تەفروتوونا دەبىت. ئەنىشتاين وايفەر مووھ، ئەگەرىش نەيفەر مووھ، وايفەر مووى.

مرۆف نامریت، ديو دمریت. هیچ شتیك لهه میسهییدا تازه نوئ نییه، خواو خواكان له دهر وونماندا ههن، له دهر وهی بووندا بۆ خوا و هندو خواكان مهگه پین. چونکه دهر وونی پاکی مرۆف هیندی بوونه وهرهكان بهرینه.

مرۆف دهتوانیت خوا ببینیت، نهك دیو.. مهبن بهدیو بۆئوهی بیسهلمینن كه مرۆفن.. نهینشتاین دهلیت: نهگه دهست بۆگیانتان بهرن ماده لهناو دهچیت، چونکه ههلهوه شیت.. بهر لهوهی دهست بۆگیانتان بهرن، ههول بدهن بین به مرۆف!

كاتیک كه یاریده بۆ گهلان و جیهانی ستهم دهئین، لهبری یاریده چهکیان پیمه فرۆشن! واز له چهك فرۆشتن بهین.. چونکه نوح دهزانیت ئیوه بهو چهكانه خۆتان لهناو دهبن.. کاتیک كه خۆتان دهزانن ئهوان نازانن بهکاری بهرن. نامین.

میرولهیهکی ژیر كه میرولهکانی تر ناویان نابوو ناینشتاین فهرمووی: ئیمه میکرو کۆمپونینتین و بههیزتر له توانای خۆمان کار دهکەین و دهتوانین کار بکهینه سهه ماکرو کۆمپونینت!

نازانی بهر پهینه وهی ترس بهدی دیت، ههست کرن به نازادی کاتیک دیت كه مرۆف بیترس بژی.. راو نه نریت زمانی نه بپریت، نه کوریت به ناهق، گیانی پر نه کریت له بارووتی رق. نازایی له لیووورن و خۆشهویستی و باوه رایه به پیرۆزی مرۆف. جا با هه موومان به ناگا بین لهوهی كه هزری گهلهکو.

دهتوانیت چاوگه شاراوهکانی هزر و ههست و نهست بخاته کار و ئه نهرژی مرۆف دهیانجار باتهقا بکات.

تاپتۇرى نەزىر

يەككىك لەۋكۆترە سىبىيانە كەناسمانى تەي دەكرد لەو سروهى بەيانەدا، لەوكات وەستانەدا گيانى حەزرتى نەزىر بوو.

نەزىر ئافرەتتەكە دەمناسى، كە ھەرزەكار بووم، ھاورپى يەككىك لەكۆرەكانى بووم. ئەو خاوەنى ھەشت كۆرپوو، ھەشت كۆرى سەير، يەكەمىيان مەنگۆلى، نووھمىيان تورك وسىنەمىيان عارەب بوو. چوارەمىيان كورد پىنجەم فارس، شەشەم ئەرمەنى حەوتەم قوول وھەشتەم رۇوس بوو. زۆر سەير بوون ئەو برايانە، ھەمووتەمەنىيان لەيەكتىرى دەچوو، وام دەزانى دووچارەن و بەدووسك لەنايكبوون!

من ھاورپى ئەويەكەيان بووم كە لەعارەب دەچوو، زۆر كۆرى چاك بوو، ھەمىشە سەرگەرمى خويندەنەوى شىعر بوو. ئەو كە لەشىعر خويندەنەوى دەبوو، ھەمىشە باسى باوكى بۆدەكرىم. نەيدەزانى باوكى كىتە وشكىلى چۇنە؟ چونكە باوكى خۆى نەبىوو!

بايكى ئەوكورانە ئەرمەنى بوو، ئەويش جگە لەوھەشت مندالە ھىچى تروكەسى ترى نەبوو. من وامدەزانى بىوھژنە، نان پىوھرىيى دەكرد، جلى مالانى دەشت. دوكانىكى لەبەردەرگا بۆكۆرەكانى دانابوو. ھەمووشىتىكىان دەفرۆشت. باجى نەزىر ھەمىشە قەرزاز بوو، دوان لەكۆرەكانى خەرىكى كرىكارى بوون، يەككىكان كە ھاورپى من بوو، لەقوتابخانە خەوى لىدەكەوت، چونكە دواى خويندەن دەچووسەركار. حەزرتى نەزىر چاۋنەترس و كارمەندونازابوو، ھەرگىز پشووئى نەدەدا! ھەمىشە ھەلپەى بوو ئەوھەشت مندالە گەورە بكات. كە لەزىندانەكانى بەعسا جەلالدە بەرھەمەكان لەمردن رىزگاربان دەكرىن، چونكە كۆرپەكانى حەزرتى نەزىر كۆرى ئەو ئافرەتانە بوون كە لەزىندانەكاندا ئەتك دەكران، سكيان پىدەكران و رۆشنىيان بە چاۋانى خۆيان نەدەدى، و كە لە پاش مندال بوون يان لەباربىرەن دەكۆژران، ياخود ھەر بەسكىپر دەسگىر دەكران ولەزىنداندا دەكۆژران، كەمندالەكانىيان لەبار دەچوو، كەمندالەكانىيان دەبوو، گورگەكانى بەعس بەزىندووىيى و بەمردووىيى ئەو مندالەنىيان فرىئ دەدايە زىلدانەكانى دەرەوى شار. لەكاتى نەبوونى و بىكارىدا، حەزرتى نەزىر ئەومندالەنى لەسەر سەرەنۆيلكەكان نۆزىبوو، لەوكاتەدا كە بەدووى خۇراكى فرىندراوو پاشماۋەيى عەلوھكاندا دەگەرا، ئەومندالەنى نۆزىبوو، بۇيە گلىدا بوونەوو كرىبوونى بەكۆرى خۆى!

ئەم نەينىيە تەنھا نەزىر و خواكان دەيانزانى، فرىشتەكانىش باسيان دەكرد! رۆژىكىان حەزرتى نەزىر بىنى تەنھا بوولەمالەۋە، من چووم بەدووى ھاورپىكەمدا، كاتى كەۋەژوور كەۋتم، بىنىم ئەو دەگرى وھەۋلى دەدا ژىر بىتەۋە! خۆى بۆرپانەگىرا، دايە پىمەي گىريان و بەسەرمندا گىريا، بەدەم گىريانەۋە فەرمووى: كورم ئەم مندالە ھىچيان كۆرى من نىن... من ئەرمەنىم، بايك و باوكم تورك كوشتوونى، لەبادىيان گەورەبووم بەعس و تورك ئەويشيان سووتاند و خەلكەكەيان كوشت وراۋان. ئەۋە شەست سالە من ئاۋارەي ئەم مال و ئەومالەم تا بەژياندا رابگەم، تا خەزمەتتىكى ئەم ھەتپوھ بىناوك ودايكەنە بكەم. نازانم چىبىكەم، من ھىشتا كچم، ھىشتا شووم نەكردوۋە، مېردم نىيە، وادەبم بە حەقتاسال! من بەر لەۋەي لەدەستى ھەژىپھا ناگىرگەرەكانى بەعس و تورك و فارس ھەلپىم، بەھەفتەيەك بەر لە دەستپىكرىنى ژيانى ئاۋارەي، حەزرتى نەزىر لەناو سەنتەرى بازارپا بىنى، ئەۋرۆژە فرۆكە جەنگىيەكانى ئىران سلىمانىيان بۆمباران دەكرد نژى بەعس شەپيان دەكرد، كوربان دەكوشت..

ھەزرەتى نەزىرەم بىنى ھاۋارى دەکرد، ھەمووگىيانى خەلتانى خوين بوو، ھەرىوومەمكى پەرىبوو،
 ھەرىوومەمكى بەدەستەۋە بوو، ھاۋارى دەکرد فرىام كەون وانەمرم!
 كاتىك ھەلەداۋان ئەوم ناسىيەۋە، نەمزانى چىيەكەم، فلس لەگىرقانما نەبوو! بەلام بەتكا تەكسىيەكم راگرت،
 پارامەۋە تا فرىامان بکەۋىت.. بەپەلەپروسكى باجى نەزىرمان گەياندە خەستەخانە، ئەۋى پەرىۋولەمىتى بى
 سەروپىتو ھەلەۋەشاۋ! باجى نەزىرمان گەياندە بەردەمى نىكتۆرەكان.. ھەر ئەۋرۆژە كورەكانىم ئاگانار
 كىرەۋە.. پۆژى دۋاى چووم بۆسەرنانى باجى نەزىر بۆ خەستەخانە.
 بىنىم باجى نەزىر خۋاھافىزى لەھەندى ئافرەت دەكات! چوومە خەزەتى، شوۋشەيەك شەرىبەتم پىنبوو، نامە
 دەستى و بە سەرسوۋرمانەۋە ھەۋالىم پىرسى! ھىشتا لەۋخى سەرىتشيواندا پەشۋكاۋ دىار بوو، كەچى
 بەتەما بوو لە نەخۇشخانە دەرىچىت!
 چاۋەشىنەكانى پەرىبوون لەنازار! چىگەي تەماشاكانى من تەسك بوون، سىنگى بەلەفەف بەستىرايوو، بى
 ئەۋەى بلىت ئاخ! بەمنى فەرموو: كارت رازىت كورم، خۋالەگوناهەكانت خۇش بىت، من قەرزارى تۆم، تۆ
 نەبوتايە دەمردم لۋىنى! ئەم ئىۋارەيە ميوانى من بە، چاۋەرىتەم ھا!
 ۋاى فەرموو رۆشىت، دىار بوو پەلەي بوو! بەترسەۋە دۋاى كەۋتم، وتتم: باجى نەزىر بۆكۈى دەچىت،
 تۆبىندارىت؟
 فەرموى ناكورم، باشم، سىنگيان سووتاندم ولەۋدوو مەمكە تورەكەيە نەجاتم بوو.. دەبىت بېرۆم
 مشورىكى كورەكانم بۆم، دەنا لەبرسا دەمرن.
 من موچرەكە بەگىاندا دەھات، نەمدەزنى بلىم چى! پارەي تەكسىشم پىنەبوو، ئەۋ بەپى دەرىۋى منىش
 لەتەماشائى عەبەسدا سەيرم دەکرد تا لەچاۋ وون بوو! رۆشىت، نەكەۋت.
 باجى نەزىر تەلىسم و سىماي كچىنى ھەرىۋە دىار بوو، گەرچى پىر بوو، لەۋدەچوۋ خۇي نەزانىت
 تەمەنى چەندە، چونكە خۋىندەۋارى نەبوو، پىندەچوۋ شەستوشتىك بىت! ئەۋ زۆر بەئەدەب وگۈيگرو لەب
 شىرىن وکارمەند بوو.. منىشى ۋەكو كورەكانى خۇي خۇش دەۋىست، منىش ئەۋم ۋەكونايك خۇش
 دەۋىست.. ھەركاتىك پارەيەكم دەست بکەۋتايە، ياكارىكم بىرنايە، دەچووم لەبەردەرگاي ئەۋان
 يالەۋدەرگاگە نامدەنا، تايەكىك لەمندا لەكان دەياندۆزىيەۋە دەياندا بەبايكيان.
 چونكە ئەۋ يارمەتتى لەكەس ۋەرنەدەگرت، بەلام كارى بۆھەموۋماليك دەکرد، من كەتەماشائى تروسكەي
 چاۋە شىنەكانىم دەکرد، سىلم لەكەرامەتى دەكرەۋە، خۇشم دەۋىست ۋەكو مرؤف، ۋەكونايك، ھەستم
 دەکرد باۋەرى پىرۆز لەچاۋەكانىدا پىرشنگ دەدەن، پىرمەكەن لەحورمەت، لەگىانى ئافرەت.
 ھەزرەتى نەزىر زۆرنازابوو، ھەرگىز گەيى نەدەکرد، نەخۇش نەدەكەۋت، نازاۋ بوۋر بوو، بەرز ھەمىشە
 بەرز دەفرى، دەيكوت ئەم مندلانە دەكەم بەدكتۆرونەندازىار.. تامن لەكوربوستان بووم دوۋان
 لەكورەكانى كورزان، سىيانىشيان بىسەروشىۋىن بوون، ھاۋرىكەم بەرلەمن ھەلھات بۆشاخ، نازانم باجى
 نەزىر خۇي چىي بەسەرھات؟
 بەلام باللىكانى كۆترەكان يادى ئەۋ دەۋرۆزىنن لە ھەست وۋىژدانى مندا، ھەست دەكەم گىانى ئەۋ نازادە
 لەئاسۇدا، لەسروەي ئەۋبەيانىيەدا.. كەكات ۋەستا.
 مېرۋولەيەكى خرىن فەرموى: خاتوو نەزىر بە تىلا شەرى لەگەل ئەھرىمەنەكانى بەعس دەکرد، لە
 ئىنتىفازدا يەكەم ئافرەت بوو كە خۇي گەياندە زىندانى ئەمنە سوورەكە، لەۋى بەۋاى كورەكانىدا
 دەگەپا.. بە تىلا لە ئەمنە چاۋ سوورەكانى دەناۋ دەيكوت: من بىست سالە مندالى فرى لراۋ بە خىو
 دەكەم.. ئەي كافرەكان چۆن لەخۇتان خۇش دەبن، كوان كورەكانم؟

میرو له کانی تر فەرموویان خوا لێی خوۆش بیټ.
میرو له یهکی پیر فەرمووی: کوردو گەلی زاگرووس بەر له میژووی نیرینهوه، پرۆسەیی بەجیهانی بوون پێناز
دەکن. کوردەکان هاوھەست و هاوگیان و هاو بیرو هاوخواینی ھەموو میلەتیکن. بەلام مووخابن دێوھکان
ھاوژینی نافامن: بۆیە کوردو گەلی نوح قووربانینی زۆریان ناوھو تا ئیستاش لەدەستی دێوھکانی تورک
و عەرەب و فارس دەنالینن. چونکە گەلی نوح باوھریان بە ناگیرکردن و ھەلکووتانە سەر کەلتووورو مافی
گەلانی دی نییە. بۆیە زۆر پھوایە جیھان دەنگی نازادی بۆ ئەوان بدات.

تابلۆی شپت

کەکات وەستا، کەپیرشالیار نابەش دەبوو، زەپرانی ئەو لەمیژسال بوو بەرکەرەمەتی من کەوتبوو، بۆیە من
ھەستم بە نازادی دەکرد کەکات وەستا، گەرچی ھەمووشتیک وەستا بوو، من تەنھا لەتەماشانا وەستا بووم،
نەک لەکاتدا، بۆیە لای من کات دەسووڕا، بەلام سال و مانگ و رۆژو سەعاتەکانی من ھیندە نوویات بوون،
ھەستم دەکرد وەستاوم، بەلام وانەبوو، لەبیرمدا من ھەرگیز ناوھستم، دەنا نەمدەتوانی لەدواییدا ئەم
تابلۆیانە بکیشم..

من وهك ئو لهخهياال وفتهتازيما نابەش دەبووم، ههستم دەكرد ويژدان وييرو ئوميدەكانم پەخش دەبن.. دەمتوانى بنووم، ههستم، بړۆموو كون وكهلهبەرى جيهان بينم.. بيم به هر شتيك، بيم به پروهك وتەماشاي ناخى زهوى بكەم، دەمتوانى بينم.. به بينى نوئ و جيهانى، ههزاران ههزار فريشتهمندالى برسى و ترساوو بيئوميدم دەدى.. ههزاران زيندانى بيتاوان، ههزاران لهچ وليوى بړاو سەرى بړاو قريشكەى گيراو ومروڤى بيئوقول و بينال و بيئسەرم دەدى.. نهخوشى سەرسەيرم دەدى، دەچومە خەستەخانەكان، قەبرسانەكان، كەنيسەو مزگوتەكان، رۆدەچومە لال و دەروونى خەلكەوه، هيندە بچوك دەبوومەوه كه لههست و تەماشاياندا جيگەم دەبوومەوه. زۆرم حەز دەكرد جوانيك بميينت، يابزانيت بەدەممەوه پيئەنيئت! حەزم دەكرد ئامۆزگارىي ديوهكان بكەم بەباسى سروشتى مروڤ، سروشتى خۆم.

لەنەخوشخانەهەكى دەروونىي نورگەى ههستكرين بەكەميدا، قريشكەهەك راپيچى كرىم.. لەخو راي پەراندم، نەمتوانى نەيينم وتەماشاي كەرامەتى نەكەم، چونكە خاوەن قريشكەكه منى دەدى بەهەمووگيانى منى دەدى.. ئو نافرەتيك بوو زۆر سەبر! لەتابلۆى زريكەى ئىدوارد مونك=Edward Munch هاتبووە نەر! يان ياخى بووبوو، بۆنى پەنگى رۆنى ليندەهات، كتومت لەهەزەرتى ماريما دەچوو! وپروگيژ بوو! بۆنى جگەرەو ئەلكهولى ليندەهات، پرچى تيكەل وژاكاو، پوومەت رندراو، لەش خويناوى، لەژير قەپال وگازى ديوهكاندا بە بالى هەلكەنراويهوه دانيشنبوو دەنووزايەوه، دەرگياو دەيقريشكاندوو دەيكيشا بەسەرى خۆيدا، لەخۆى دەدا! لەپر گريانى تيكەل بە قاقا دەبوو! هاوارى ليندەكردم ئەم جنۆكەو ديوانەم لى دووربخەرەوه!

من بەر لەوهى خۆم بەتەواوى ئاگانارى ئامادە بوونم بم، ئو بەئاگا بوو لە ئامادە بوونم.. خۆى نووساندبوو بەديوارەكەوه، نيوهى لەشى شارديووهوه، نيوهكەى تريشى تەنها دەم وسەرە دەست و چاوى بەدەرەوه بوو.. بەر لەرەنگى تۆراوى دەنگيم بيست، ههستيم بينى! لەكونى دەرگاي قاوشى خەستەخانەكەوه خۆم كرد بەژووردا، لەترسا منى دەيينى وياوهرپيشى نەدەكرد! چونكە ئو لەجيهانى راستيدا ومن لەجيهانى خەوندا بووم، بينيم كت و مت لەهەزەرتى ماريما دەچوو. دەستيک بەرگى نراوى لەبەردا بوو، پەلەى خويناويى پيوه بوو.. روخسارى گشتى رندرابوو، بەلام جوانييهكى پيرۆزى پيوه ديار بوو..

چاوهكانى پربوون لە ناواى بەزەبى.. لەژورتيكى دەرگا لەسەر ناخراونا لەبەرخۆيهوه دەباو خۆى دەشاردەوه، دەيوست بچيئە ناوديوارەكەوه، ليوهكانى دەلەرزين لەخەم و حەسرەتا، تەماشاكاني دەرگا بەگەربوونى مندا، ههستى دەكرد من دەيينت!
دەيينيم! كەچى لەژير نۆشەك و بەتانی و سەرچەفدا بۆ من دەرگەرا، دەيزانى لەويتم! كەنەيدەتوانى بمرگريت، دەيدايە پرمەى گريان و دەيگوت: من ديويك شيتى كرىم، ههزاران دەورەيان ناوم!
پاشان خاوەدەبووهوه و هەمان ليولەرزۆكى بە چپە باسى بەسەرھاتەكانى خۆى بۆم دەگيرايەوه، دەيگوت خەتاي من نييه، من مندال بووم.. من هيچم نەكردبووه.. من للى خوام نەشكاندوووه.
من لەبەرچاويدا وەستا بووم، دەمويست لەمى بكەم، لەباوەشى بكەم، بەلام نەمدەتوانى چونكە لەشم راستى نەبوو.. چونكە تەنها پرشنگى گيانم لەوى بوو! بەلام كاتيک بينيم هيمن دەبيئەوهو تەماشاكانمان بەرپەكتري دەرگەون، رۆچومە ناو هەست وييرو سۆزى يهوه، چوومە ناو تەماشايەوه.
ئاي لەوجيھانە سامناكەى ئەونافرەتە هەيبوو! لەناوھەست وييرو دەروونيدا دەيان ديوم بيننى سەريان لە سەرى تيمساح وگورگ دەچوو! ديويكى ترم بينى تاريك، شالاي بۆ هەستەكانى منداليى ئەودەبربوو

دەيگەزىن، ملقرتى دەكرىن، سەرى تەيروتوورەكانى سەردەمبى مىندالىي ئەويان دەبرى، داغيان دەكرى دەياتترساند و دەوهرى. دىئويكى ترم بينى قەپالى دەكرى بەگۆشت و خوينى ئەودا!
خۇم بۆ نەگىرا فەرمووم: كىش، خت، خو، ھەلو. بەلامەو سەير بوو، دىئوھەكان ترسان ولەجىنگەي
خۇيان بچووك بوونەو! ھەلپروان ونەمان، ھەستم بە دلاوهرى كرى لەونەبەردەنا. بۆيە كەوتەمە ويزەي
گىشت دىئوھەكان، يەكە يەكە ھەموويانم راونا، ھەموويانم ھەلپرواند بەتەماشاشا بە خت، بە كىش.
وھكچۆن ھەزرەتى ئىبراھىم بەتەكانى ورد دەكرى، منىش ئەوھا دىئوھەكانم وردوخاش دەكرى. بەتايىبەتى
دىئوھەكانى ناودەروون، دەتوانىن ھەپرون بەھەپرونىيان بەكەين. تەوانىم ھىندەي يەك و دوو، يەكەبەيەكى
دىئوھەكانى ناودەروونى ھەلپروىنم. ناماوە ھەر لەمىندالىيەو ھەشەپابوو نژى دىئوھەكان. نەيتوانىبوو
بەتەنھا بەرەنگارى ئەوھەموو دىئوھەكانى بىتتەو، ھىندە نازارى خۇي نابوو، لەنەبەردەنا وای لىھاتىبوو لەخۇي
بووو بە دىئو، چىنووكى لەخۇي دەكرى، قەپالى لەخۇي دەكرى، لەخۇي دەدا، خۇي زاماردەكرى.
ھەندىك جار مرؤف لەپىناوى بىينى تاكە گوگىرو ھاودەمبىكى راستەقىنەنا چەند سالانىك دەكەوئىتە ژىر
ھەلمەتى دىئوھەكانى دەروونى خۇيەو! مرؤف بەتەنھا لاوازە، ھەموو مرؤفىك ناتوانىت بەتەنھا
بەرەنگارى ئەو ھەموو دىئوھەكانى بىتتەو كە ھەلمەتى دەكەنە سەر! ھەندىكجار تەماشاشايەك دەبىتتە فرىاد
رەس.

پاش ئەوھى مەن ئەوكارەم كرى، بىينىم ئافرەتەكە لەدۇخى دانىشتندايە. بەرەبەرە لەدووارەكەش دىتە دەر.
بىينىم مەست بوو، ھەوايەو، خاوبووەو، پاشان رۇخسارى نوورى لىنىشت، رۇخسارى گەشايەو.
بىرىسكەيەك لەچاوانىدا ناگىرسا كەزۇرجوان بوو. گىيانى پىرپوو لەھىمنى ولىنىيائى. لەھەستكرىن
بەجوانى.

ويستە بىمە دەرەو لە دەرونىا نەمىنەو! بەلام ئەو ھەردوودەستى قفلا كرى، زۇرشىرىن لىم پارايەو.
فەرمووى: توخوا، بەتەنھا بەجىم مەھىلە. لىرە بە مەرؤ. لەگەلمابە تا پىشويەك دەدەم. ناگىرسى
لەدەرونىا.

من چونكە ھەستىارم، تەنھا بەھەستىش لەوى بووم، نەتوانى دلى بشكىنم، مرؤفى ھەستىار ناتوانى دلى
كەستىكى تر بشكىننىت. لەدەرونىدا بەرۇشنى مامەو. وەك مۇمىكى ناگىرسا و لەناو قەبرىسانىكنا كز
دەسووتام.

بەرلەوھى رۇبچمە دەروونىەو دلىيا بووم لەوھى كە دەتوانم بىمە دەرەو. بەلام چونكە رۇبداوھەكە لەنىوان
خەون وراوستىدا بوو، سەرم لىتتىك چوبوو، ھەرەھا بەزەبىم بۆئەو گەرەبوو. چونكە كەگويم لەقىرىشكەي
گرىيانى بوو، نەتوانى نەتوئىمەو ھەو دانەگىرسىم بۆي. بۆيە بەزەپراتى بوونىدا بلاو بوومەو، ھەست و
بىروسۆزەكانىم دەبرە پەرسىتگى گىانەو، دەمىردەناو درەختى زەمانەو، لەوئىدا ھەست و بىروسۆزەكانىم
رپوت دەكرەو، بەدەستىكى نەرم و مېھربان، بەئاستەم لەمسى يەكەيەكەي فرىشتە ساواكانىم دەكرى،
دەمشىلان، گەردوتۇزم لەسەركەزەدەكرى، دەستم بەدەلكانىاندا دەھىنا، پەنجەرەو پارەوھەكانى
تەماشاكانىم پاك دەكرەو. قزى بژىم شانە دەكرى، لەخەونەكانىا تابلۇ خوارەلواسراوھەكانم راست
دەكرەو. كەمىك نووست، پىشوى نا. پاشان بىنداربووھە!

پاشان بىينىم لەخەو ھەستا. تەق تەق تەق لەدەرگىا ژوورە لەسەر داخراوھەكەي نا. من لەمىنبەرى پەرسىتگى
دەروونىدا چاوم نابوو سەر يەك، قولل رۇچووبووم لەتەماشادا، لەتەماشاي ئەونا كە زۇر لەھەزرەتى
مارىا دەچوو. بىرم لەجوانى مرؤف دەكرەو، رامابووم لەسەرسوورماندا، تەنھا ھەستم بەدلىيائى دەكرى
لەتەماشاكانىا!

چاودیرە پاسه‌وانه‌کان دەرگایان لەسەرکرده‌وه. شەرم دەستی بەسەر داگرتن. چونکه بینییان ئافره‌تیک کووت و مت لەحەز رەتی ماریا دەچیت، بەزمانیکی رەسەن وشیرین دەوێت، بزەیه‌کی ئەفسووناوی شیرین لەسەر لێویتی، چاوه‌کانی پرن لەنوور. سەریان سوورما گشتیان، دەستیان گرت بەسنگیانەوه، فەرموویان بفرموو خانم، چیت بۆبکەین؟

فەرمووی: دەمەوێت خۆم پاکژ بکەمەوه، بەرگی بەرم بگۆرم. دەتوانم؟ ووتیان: بێگومان خانم. که چووه ژووری خودشۆڕین، که‌جەلە پیسه‌کانی ناکەند، لەشیم بینی هەم لەپێشەوه، هەم لەدواوه. جوان، سپی، پەمەیی پرتەقالی. تووکه نەرمه ووردەکانی نووریان لێ دەباری، لەخوارپشتی، لەسەر مەچەکی پرچی. سنگی، باسکی، بازووی، رانی مەمکی، سکیم بینی دەتگوت کارا قاجیۆ ورامبران‌د و پۆداین بەهاوکاری دروستیان کردووه! هەر پارچەیه‌کی لەشی لەپارچەکانی تری جوانتر بوون، ناسکتر بوون، بەلام بێترین نەبوون. فەرمووی شەرم له تەماشای جوان مەکە.

من که مێک تەریق بوومه‌وه، وامزانی ئەو هەست بەمن ناکات، وام زانی له بێوپەرستەکانه، بەلام ئەویش منی دەدی. فەرمووی: تۆله مندا نازادیت، تەماشاکانت بەرە، بەنازادی بەگەردوونی مندا بپروانه و بفره. کاتیک که خۆی پاکژکرده‌وه، که مێک دەستی هینا به خۆیدا، دەستی دەگێزا بەسنگ ولام و سک و رانی خۆیدا، پاشان دەستی لەسەر ران و سمتی هەلدەخلیسکا. دەستی یاریی دەکرد لەگەڵ دەستی خۆیدا. من له دلۆپێ خۆینی ژیریەنجەیی شایه‌تمانی دەستی راستیدا قەتیسما بووم، گەرم گەرم ناها تبووم، چونکه تەماشای ئۆخژنی یەکه‌می گیانی ئەوم دەکرد. لەخۆشیدا بەدەنگی منک و نووزە و ناه بەچە دەیفەرموو پاکژ دەبمه‌وه. پاکژ دەبمه‌وه، پاکژ دەبمه‌وه.

دوای ئەوهی که تەوا بوو، ئافره‌تیک چاودیر لەدەرگای نا: تەق تەق تەق. فەرمووی: فەرموون.

ئافره‌ته چاودیرە کهش که کووت و مت لەحەز رەتی ماریا دەچوو. سلۆی فەرموو خاویلیه‌کی سپی و دەستیک بەرگی سپی، نا سەرچەفێکی سپیی پنیوو، لەسەر سەبەتەیه‌ک داینان و پشتاو پشیت بەسەری ریزانەواندەنەوه بەرەو دواوه کشایه‌وه. لەناو دەرگا که نا لەسەر ئەژنۆ دانیشیت و سلۆی دووه‌می دایه‌وه. نازانم ناوی چی بوو؟ هیشتا ناوی خۆی نەهینابوو سەرزار، گەرچی ئافره‌ته‌که نەرووچی بوو درەنگ زانیم که ناوی ماریا بوو.

کاتیک خۆی پاکژکرده‌وه، خۆی هیشک کردووه، پرچی شانەکردو سەرچەفەکه‌ی پینچا لەخۆیه‌وه، چووه بەرناوینەکه. لەگەڵینە چاوی خۆیدا بەعەشقیکی پرله‌که‌رامه‌ته‌وه تەماشای ناوچاوانی خۆی دەکرد. شەرمی لەکه‌رامه‌تی خۆی دەکرد، هەستم دەکرد من ئەوم و تەماشای خۆم دەکرد، شەرم دەگرتم، شەرم دەگرت.

مەرۆف کاتیک لێنا دەمیت لەتەندروستی خۆی که شەرم لەخۆی و لەوانی تریش بکات!

ئەو مەرۆقی شەرم ناکات، بێو ناگیری کردووه، بەبێ شەرمی دەژی، نەخۆشەو هەر کارێکی ناچۆریش

دەکات. مەرۆف بەوه له‌گیاندارانی چوارپێ جیا دەبیتەوه که خاوه‌ن شەرمه!

لەو شەرمه ماریا کردەنا. لەو دل و دەروونه شیرینەنا، لەو گیانە پاکه بینازەنا، لەو جوانییه بێخەوشەنا، لەو گیانە پرله‌رامه‌ته‌نا بەبیلی مامه‌وه، بیلێکی نازاد، بۆم هەبوو به گەردوونیا بخولیمه‌وه. ژەمه‌خۆراکم تەماشای بوو، تەماشای جوانی، شکۆ، مەرۆ دادو شەرم و بەزەیی. هەستم دەکرد خۆشی دەویم و خۆشم دەوێت.

کاتیک سەرچەفەکه‌ی لەخۆیه‌وه نالاند، کاتیک منی لەگەڵینە چاوه‌کانیدا بینی.

که‌وه‌دەرکه‌وت لەقاوشی خەسته‌خانه‌که‌نا، چاودیرەکان دەست لەسەر سنگ راوه‌ستا بوون، تەماشای وسلوویان دەکرد. گشتیان لەچاوانی ئەوبا ناوای شفاو بەخشنده‌یی و بەزەییان دەکرد.

ئەويش تەماشاي گشتيانى كرد، گشتيانى بەخەندەكانى شفاكرد.. بەرەدەرەوئەي نەخۆشخانەكە خۆي برد، ويستى بگەرئەتەو لاي كورەكەي، كورئىكى لاووقەلەندەر.. لەبەر دەرگاي خەستەخانەكەنا مەسيحئىكى نارماوى بىنى، راوہستايوو ناواي پارەي ووردەي لەم و لەو دەرگەد.. ئەويش ئەوي وەكو خاجئىكى خوارەوہبوو بابەسەرشانى چەپپيدا.. ئەوي بەبەن نەرك لەسەرشانى خۆي نا.. لەكۆلانەكان لايدا.. رۆيى، رۆيى تاگەيشتە تولەريگەيەك، تولەرييەكى رۆشنى بىنى، رۆيى بەرلەوئەي بگاتە پردەكە بىنىي وامرؤفئىك دەرۋات، مرؤفئىكى مەزن، گىژەلووكەو ناگرو زەريا لەدەورى دەرگەين وسوورپدەخۆن! لەتەكيدا دەرۆن، پرە لەگيانى بالندەو گياندارانى سەرزەوي!

دەرۋاوپرە لەرؤشنايى.. بەسەرسوورمانەو، بەرە پردەكە چوو، بەرەولاي مرؤفئى بيولات و بيئالا چوو.. ھەرۋەكوو دەرۋون پاكژەكان : وەك سۇماو ليينا تولەريگا رۆشەنەكە وپرد و مرؤفئى بيولات و بيئالا بيئيتت. من لەخۇيدا وخۆي لەمناببيئيتت. بۇيە كەوتمە يادى سەردەميكى ترەو! خەونەكانم ياد دەھاتەو.

شەويكيان لەخەوما شتتەكم بىنى بە ناو ئاگرى جەنگ و ئەلغاماي راى دەرگە! نا بيوورن دەرۆي! نازاد بوو نەدەترسا، ھيچى لئ نەدەھات.. بەچاوى خۆم بىنييم بە ميژووي ھەموو شەرپەكاندا گەراو ھەموو جەندرمەكان لوولەي تەنگەكانيان لەسەر پشت وپرووي ئەو نيشانە لىدەكرتەو.. ئەويش دەرۆي!.. باوهرى بەكەرەمتى خۆي بوو.. دەرۆي فيشەك و مووشەك وگولەي تۆپ ئەويان نەدەپيكا!

چونكە نيازى پاك بوو، چونكە بيئەرى بوو لەشەر، چونكە لەشەر نەدەترسا.. دەرۆي بەدواي گيانى خۇيدا دەرگا، بەدواي عيشقى خۇيدا دەرگا.. وون بوو بوو لەگەراند! بىرى لەلاي مەم وزين بوو.. رۆميؤ و ژوليتت—دەخويندەو كە مت دەبوو.. لەگەل نوح نا لەكەشتيەكى پاريزراونا لەناو جەرگەي شەرپا كۆچى دەرگە. نازانم چى؟ كئ ئەوي دەياراست!

ميرولەيەك فەرەمووي: ھەن لە نيوان مرؤفئەكاندا ھەميشە پاريزراون، ھيچ شەرپەك لەناويان نابات. ھەن مرؤفئ.. لەو مرؤفئەكەي كەمن دەيانناسم.. جۆريكن لە مرؤفئى بيروژ.. پەيامەكانى حەزرەتى ماريكان ومەسيحەكان بە راستگويى دەرگەيەن.. لە شەرپو درؤ دەرترسن.. گوناھ ناكەن.. من دەياننييم. ھەنديك راھيبيە ھەن لە كەنيسەكاندا دەلي چراخانى دەرۋونمن.. وەك پەپوولەي ساواا ئين و دەچن.. تەماشام دەكەن، تەماشايان دەكەم.

ئەوان ميرولەكانى ئەم داستانەي منن.. ئەوان باوهرى گيانى منن.. لە كەشتيەكنا پىكەوہ دانيشتويين.. من غەرقى بەرگى سبييم و ئەوانيش سبي پۆش، سبي مەيلەو كووزەكەي، مەيلەو پرتەقالى يان ئاويژەي.. يەكئىكيان شمشالى لەدەستە، ئەوي تريان فلوت.. سينيەم كەمانچەي لەدەستە.. چوارەميان قيسارە ژەن، پىنجەم پيانؤ ژەن.. شەشەم دەف و دەھؤل ژەن..

حەوتەم لەوان نەبوو.. چونكە مرؤفئىكى كەمى ئىوپەرست و لاسار بوو و جار ناچار لاسايى ئىومەكانى دەرگەوہ.. بەلئ خويئەرى بەرپژ.. سەرتان ئەيشتەم حەوتەم ئاقرەتئىكى سەير بوو بە نيگاو تەماشاكاني من.. درؤم نەكرىبئ لە ھەر جىگەيەك ئەوم بيئيتت، وانەيەكى نوئى فيرەبووم لەم زيندانە سارەدا! حەوتەم ئاقرەتئىك بوو نامؤ بە جىھانى ميروولەكان و حەزرەتى ئاقرەتەكانى دەرۋونم.. بە ھەموو موغجيزەكان و دەسلەتەكانى جوانيەوہ، دەبييم لە تەنافئىكى ناسكى زۆر تەنك چنراو لە تەنافى جالجالۆكەي مەزن.. لە تەنافئىكى كووزەكەيينا ھيچ ناميزى پئ نييە! .. توومەس گشت گيانى نامرازن.. تەماشاكاني، خەندەكانى، ووتەكانى، بزوتن و سەماي كرەوہ بە ناميزى خۆي.. ھاتە ناو كەشتيەكەوہ، راھيبيەكان سەريان سوورپما! ميروولەكانم ترسان.. ھەرچى ھەبوو و نەبوو لە گيانەكانى ناو دەرۋونم - گشتيان واقيان وپما و

به کۆرال فەرموویان بەرپۆز، حەزرەتی نوح، بۆت نییە کە سێک بەننییە کەشتییە کەوێت نە ئامێر ژەن نییە،
کە هونەرماند نییە. کە باوەرێ بە فەلسەفەی خامۆش نییە!
بە شەرمەوێ فەرمووم: ناخر ئەمە ئەننا لێزایە.. بە زمانی زەردەشتی یانی: ئەننا هیینا.. ئەمە فریشتەیی
نەجاتە!

پاهییە فریشتە شێوەکانم هەستانە سەر پێ.. پاشان چوونە پکۆوع.
ئەننا لێزا هاتە پێش.. بە تەماشایە کە هەموو پاهییەکانی بەخشی، بە خەندەییە کە هەموو گوناھەکانی
تەمەنی مەرۆقیی پاک کرەمەوێ.. لە هەموو گوناھەکانم خۆش بوو. پاشان بە دەم سەماوێ ناھەنگی
تورپەبوونی بوونەوێ نیشان داین.

بە سەمایەکی سێحری کۆمەڵیک فلاش باکی بوونەوێ نیشان داین. گشتمان غەرقی تەماشای بووین و
زمانمان نوتقی لێپراو هەموو گیانمان پێ بوو لە تەماشای!

مێرولەکان = پاهییەکان فەرموویان: بەرپۆز حەزرەتی نوح تۆ لەو سەمایە تێ دەگەیت؟
منیش نەزمانی چی بۆت وچی وەلامیکیان بدەمەوێ!! لە بەر خۆوێ بە واقووماوی فەرمووم: لە خووبی
ئەنناھینا یان ئەننا لێزا بپرسن. فەرموویان ئێمە تەنھا سەر بە باوەرێ تۆین، ئێمە نمایندەیی باوەرێ
باوکی خۆمانین.

فەرمووم: کچەکانم.. من باوکتانم، گیانی باپیرانتانم.. هاتووم پەیمای نوێم پێت. هاتووم باسی
ئەفسانەکانی تەماشای پێت.. گومان لە فەرموومەکانم مەکن. من پەیمای بەرێ جوانیم.
مێرولەکان فەرموویان: جوانی لە باوەرێ نوح-نا مۆتڵەقە، مۆتڵەق.. هەمیشەیی.. بالاو پیرۆزە لە زانستی
خامۆش نا.

مێرولەییەکی عاشق تاوی نایە هۆرە و ناوازیکی بۆ هات.. بە هەست و سۆزێکی سەیر خویندی:
سەیرکەن وا هات، ئەوێ کە چاوتان دەبینی - بەشێکی کەمە لەوێ کەمن هەستی پێدەکەم..

چونکە هەن لە ناوماندا.. کەس نازانی کێن و چین!
جا گەر باوەریش نەکەین:

ئەوان هەن.. هەن.. هەر دەلێی خووبی فریشتە و پەڕین!

کێ دەزانی ئەوان زانەیی چی دەست و هەست و بیریکن!

کێ دەزانی ئەستێرەیی ئەوێ تر دەکەوێتە کام گەردوونەوێ و

دەشتی هێشتا کەس ناوی بەهەشت و گەردوونی خۆی نەزانیت!

تاپتۇرى مەمۇرىي زېن

چەندىسالىك بەرلەۋەي كات بوۋەستىت، سەردەمانىك بەتەنھا دەزىيام، ھەستىم بەغوربەت دەكرد، بەزەيىم بۇخۇم دەپنجا، لەۋپەرى قەرەبالغىدا، لەناۋھاۋرئ و خزم وكەسى خۇمدا بىگانەيىم ھەست پىندەكرد، تارۋۇتىكىيان بىرپارمدا ۋلاتى ناگىركراوم بەھەزىيا بەجى بەيلىم، چونكە ھەزىياكان تۋانىيان ھەموو جوانىيەكان ناكرۇژن، منىش لە ھونەرۋ جوانىدا تۋابوۋمەۋە، ھەستىم دەكرد مانەۋم لە ناۋ شەرۋ دەلەسەي دىۋەكاندا ژەنگ دەگرىت يان نادەرزىت.. بۇيە بىرپارم نا ىۋاى عەشقى بىنگەرد بگەوم.. پىم چاترىبوو، بېرۇم بەىۋاى كلاۋى بابرىۋونا بگەرىم - ناىكم گۇتەنى! چونكە ۋەك لەسەرەتانا فەرمووم، من زۇرباۋەرم بە وزەي عەشق ھەبوو. ۋامدەزانى دەسلەت ۋگەردون ۋسنورى عەشق ناكۇتايىيە.. ۋام دەزانى عىشق دەتۋانىت مرۇف بگەيەنىت بە مەزنتىرەن پلەۋ پاىيە! پۇيشتم. بىرپارم نا بە عىشق ۋ ھونەرۋ جوانى شەر لەگل جىھان بگەم ۋ نازانى بۇ مىللەتى نوح مەيسەر بگەم. باۋەرۋم ۋابوۋ دەتۋانم. چونكە من خۇم بە جوان ناس ۋ ھونەرەند دەزانى.

من خۇم بە جىھان پەرۋەر دەناسى.. دەمتۋانى پەخنە لە سارتەرۋ كامۇ ۋ نىتسەۋ كارل يۇنگ بگرم.. دەمتۋانى بە ناسماندا ھەلزنىم ۋ باۋەرۋى مووساۋ عىسا لە پىرچى خۇر بېرم ۋ نىشانىيان بەدم كە من جوانى دەخۇلقتىم.

ئەۋانىش ترسابوون، دەيانووت: ئەي لە دىۋەكان ناترسىيت؟

فەرمووم نەخىر.. من باسى جوانى بۇ دىۋەكان ناكەم، چونكە تىي ناگەن. من ھاتووم بۇ ئەۋانە دەۋىم كە نە بوون بە دىۋ.. كە خۇيان بە مرۇف دەزانن. من دەنگى نەۋەي نويم. بۇيە بىرپارم نا پىشت بگەمە شەر بۇ ھەمىشەيى.. بىارى خۇم بە جى ھىشت، ناىك ۋ ۋەتەن.. خوشك ۋبراۋ ھاۋرئ.. خۇشەۋىستى لەدەست دەرچووم بەجى ھىشت، دەرنەنجام كەۋتمە دەروونى جىھانەۋە ۋ بەستەلەك قوتىيام!

بەسەر نارۋبەرۋىپكا پۇيىم، بەسەر شاخ ۋبەرزايى ۋھەرازى ھەلگەرام، ىۋاى دەۋانە سال خولانەۋە لەگەروونى عەشقا كەۋتمە ناۋجەرگەي كەرامەتى عەشقەۋە.. بەۋايدا كەۋتمە ناۋدەروونى يەكىك لەھەزىياكانەۋە.. لە دەروونى ھەزىياكانە بىنىم يەك مەملەكەت دەزى، لەناۋ دەروونى ھەزىياكانە دەمتۋانى بگەرىم، بىنىم، تەماشىا بگەم! لەرادە بەدەر جوانىيىم بىنى، لەدەروونى ھەزىياكانە توشى عەشقى كىژۇلەي ئىزانى ۋتورك ۋعارەب دەبووم. توشى عەشقى پاكستانى ۋ ھىندى دەبووم، توشى نەخۇشىي عەشقى بووم، عەشقى چاۋى شىن ۋ پىرچى زەردوسوۋرو پەنگاۋرەنگ بووم. لەۋلاتى ئىزان ھەرساتەۋ جۇرىك عاشق دەبووم، عەشقم بوۋو بە ھەربا، راستەۋخۇ ھەرجوانىيەكم دەيىنى عەشقى دەبووم، ھەرشىعەرىكم دەخۇيىندەۋە بەرەۋ دەروونى عىشق پاپىچى دەكرىم، ھەر تەماشايەكم دەكرد، عەشقى سىجىرى لىدەكرىم ۋ دەبووم بەۋەي كە دەمدى، دەبووم بەۋەي كە ھەستىم پىندەكرد، دەبووم بەكەمالى حافىزو خەيام ۋسەعدى.

لەنىكاكانى نافەرەتتا دەمدى ژيان سەما دەكات، بەزەرب ۋسەنتوۋر ۋنايەكى گىانخۇرۇشىنەر، بىرىنە نىرىنەكانى سەر ھەست ۋ بىرو دەروونىيان تىمار دەكرد.. تەماشىاكانى نافەرەتى ئىزانى نل ۋدەروونى منيان دەخستە سەر بالى قەقنەس، دەيانگوت راپىپچە ئەمە رەشتىيە لە عىشقا. ۋاى لەجوانى ۋشەرم ۋنازى نافەرەتتى ئىزانى!

که لهگهرووی دپوه توکنهکانی ناخون وئیمام وموقتهداکان دهرپهپریم. هستم کرد دلی عشقم لهگه ل خۆمدا
دزیوه. هستمکرد لهگه ل نهوشنا نیوم لهوی بهجیماوه. چونکه لهوی من بوبووم به تماشنا لهحهسرمتا.
لهنازبا. له کهرامهتی حهزرمهکانی قوتبی جوانیهکاندا وون بوو بوو کۆمهالی هستم. گیرابوون کۆمهالیک
له تماشاکانم!

لهو کاتهوه هستهکانم تماشاکانم له زیندانی کهمالی جوانیی نافرهتانی ئیرانیدا زیندانه.. نهوش مایهی
شانازی و خوشحالیمه.

کاتیک بهوای عشقا گهیمه ناوجهرگهی لاهوور و پاشان مهلهکهتی هیند. تهناهی ههلمهتی کردسهرم.
خزانمیه ناوژووریکي بچکولهوه. ژوریک هیندی خۆم گچکۆکهو گهوره. لهویدا هستمدکرد
ههموورژۆتیک لهعشقیک لهمننا دهرویت. لرمختیک لهمننا بهر دهرگرت. که لا دهرگرت. چرۆمهکات. گهوره
دهیت. عشقم بوو بهباغی سیوهلاسوورهو دلی سیو ناسا یاسیوی دلناسایان دهرگرت.. هستم دهرکرد
چهند سیوهدهرگرت باغی عیشقم. هیندهیشی لی ههلهوههریت..

وام لیهات تماشاکانم دهبوون بهوینه. بهلهش. بهشکل وگیان. دهمتوانی لهگهلیان بدویم. دست بۆ مهک و
کولم وزولفیان بهرم. بیانلوینم. بملوینم..

هستم دهرکرد یانگارهکان لهژوورهکهمننا نازان. دهرژین. دین ودهچن. لهسهردیواری ژوورهکهم ههزاران
ههزار تماشای جوان سهیریان دهرکردم. بهزهییان بهمنی تهناها دههاتهوه. بۆم دهرگیان. نهک هه
ژوورهکهم بهلکو ههمووگیانم پرپوو لهیادی عیشق. لهباوههری جوانی. لهکهرامهتی هست. بریتی بووم
لهتماشای ژوریکي پرله عیشق.

هستم دهرکرد من ژوورهکهمم. ژوورهکهش منم. بۆههرجیگهیهک که دهچووم. ژوورهکهم بیوو. ژوورهکهم
لهخۆم زیاتر خۆش دهویست. دلداریم لهگه لندا دهرکرد.. ههرحیبهکم دهی خۆشم دهویست.
کاتیک که ریشم دهتاشی. یان شوینیکي خۆم دهربری وام هست دهرکرد لهبری پوخساری خۆم شوختیکم
کردۆته دیواریکی ژوورهکهم یان پوخساری جوانیکم برپوه به گوێزان.. که خوین لهپرومهتم دههات.
ههلهناوان پلاستهرم دهنا له جیکونی بزمارو. شوختی دیوارهکان. دهربهستی خۆم نهدههاتم هینده.

رۆژیکیان لهتماشای نهخشی تهرهشوعی سهه دیوارهکهدا. تابلۆیهکی سههیرم بینی. بینیم که زین خهریکی
شۆرکردنهوهی پرچی بوو بۆ کاکه مهه. تارزگاری بکات لهکهندهلان. خوین لهپرومهتی خاتووزین و
لهسهرو پشته کاکه مهه دههات. چونکه بوبووم بهژوورهکهم ژووهکهش بوبوو به من. لهبری رومهتی من.
چاوی من. خوین لهمهه وزینهکانی تماشاکانم دههات. چونکه ههه دلۆپتیکي خوینی لهشم. مهه و زینیکي
تیابوو.

له تابلۆی دیوارهکهنا دهمدی دواي گیرسانهوهی خوینییان دهیانگرتن. بهردبارانیان دهرکردن. رهجمیان
دهرکردن. نهزیتیان دهان!

دهمدی مهلاو موجهوورو دپوهشیتهکانی شار تاشهبهردی پهحمهتیاان دهنا بهسههه عیشقی پژاومدا.
ژوورهکهم میشکی دهپژیت. نوح سههه پان دهبیتهوه.. بوونهوهه خوینی بهردهبوو. لهچاومهوه.
لهمیشکی پژاومهوه. له دهممهوه خویناو دهههلا.. خوین تهنا لهمن نهدههات. بهلکو ژیان نهزیفی بهردهبوو.
عیشق شیت دهبوو. پههکهمی دهرگرت.. سههه نووساوم به زهوییدا خوینی له زهمیین دههینا!

تاروژیک له پوژان مېشېک هات فېرمووی: تو زور ته نهايت، توخاومنی کهرامهتی عشقیت، هاتووم بيم به هاورېت! به پوژتان قبولی دمکیت ببيت به هاورېی من؟ فېرمووم به شانازییهوه.. بووین به هاورېی گیانی.. کهمیک ژيانمان پیکهوه برده سهر.. ئەو باسی چیه چپي نیوان نافرتهکانی بو دکردم لهو گهرهکھی لئی دهژيام.

منیش گویم بو حیکایهتهکانی مېش دهگرت.. ریزیکي زورم له کهرامهتی گرت..
 ناوارهی و بیولاتی مرؤف فیزی زور شتی سهر دکات.. من له گهشتهکاندا تا گهیمه ولاتی بهفر زورم دی، زورم چهشت.. به ماندوویی، بهر لهکوتن گهیمه ولاتی بهفر.. ئەوه بو هژده سال دهچیت، دیوهکان پاشقولم لئ دهگرن.. پالم پیوه دهنین، له ژووړیکي سهریدا زیندانیان کردووم!
 نازام و خوم به زیندان دهزانم.. شهکت و ماندوو.. پهیداغی سپیم هه لکرووه.. بوئی بغووردم بهسهر دیوهکاندا پهخش دهیت.. گومان له باوهرم دهکن، منیش پیتان ده لیم کورم!
 که گهیمه ولاتی بهفر و بووم به زیندانی له بههلهنا چوونی مهملهکتهتی بهفر..
 من ههستم بهرهنجان دکرد.. تنهایی وهکو گوورگ تيم بهربوو بوو قهپالی دکرد به ههموو گیاندا.. وهکو گوورگیکی نهخوشی پروو دیو سفهت نازاری دهام.. نهیدههشتت کهمیک لهگه ل مرؤقهکان نازاد بم.. تا ئیستاش گوورگیکی چلئس و بهخوو بیوژدان.. پاسهوانی دیواره بهفرینهکانی دهوورمه.. چونکه به ناوی بیولاتهوه پیتان ده لیم، من زیندانم له قوتبی شیمالیدا.. له مهملهکتهتی دلله سههولیییهکان. بویه به بانگی هزرهتی نوح بانگتان دهکم بو لای خوم؛ پیتان دهفېرمووم لهسهرتانه دلله روشنهکانی ناو دهروونی هزرهتی نوح ببین.. من په یامی ئەوم پییه بو دیوه دل سپیه هه بیهت سپی یه کانتان.. پیتان ده لیم من ههموو زیندانهکانم شکاندووه.. من له قورگی ههژدیهاکان وله گهرووی ئەو حهژیايه دهپه پروم که دهووری بوونهوهری ناوه.. من پالوانی یهکهمی ناراراتم.. باوکی نهوه کانتانم، باپیره وبابهگه وریانم.

که کات وهستا.. بینیم نافرتهکی نازاری خرپنی جوانی ئەورووی له که نیسه یهکی دهولهتی میسیوناریدا درؤ دکات! بینیم رؤکسانا ده لیت: من کریستوسم (Im Kristus) واته من مه سیحم.
 لئی زوویر بووم، چونکه درؤی دکرد.. منی نه ناسییهوه! نه یزانی کهمن باپیره گه وری ئەوم.. بیژیزی بهرامهرم نیشان نا.. وای نیشان دهام قینی لیمه.
 بویه تنهایی ناچاری دکردم سهر بکهم به دهروونی خومدا و کهمیک بیر له گرفتی بوونهوهرهکان بکه مهوه.. چونکه حهزم له تنهایی نییه درئژ خایه ن.
 تنهایی زیندانیکی شوومه. بویه که هزرهتی مېشه که هات به میوانیم ههستم به هاوهمی دکرد.. ههستم کرد مېشه که هاوهمیکی بچکولهو هاوریمه.. هاتووه به فیزه فیزوو گیزه گیز باسی کهرامهتی خوم بو بکات.. که لئی وورد بوومهوه! بینیم پره له تماشای فینین! پره له نازی شهرمن.. پره له تونهکانی بالی فریشتهکان.. له سهر په نجهی شاهه تمانم هه لئیشت.. ئینجا کهمیک ههنگوینی له سهر په نجهم مژی! پاشان سوو پاسی کرم و دهستنوژی شت و خوی ناماده کردوو پرووی کرده قبیلهی چاوهکانم.. ئینجا فېرمووی:!!!!!! (به ههواي بالهکانی دوا له پیئشدا! ده بیت بوئی وهریگېرم تا تیبگهیت)، فېرمووی: من په یامی بوونهوهرم، من ناهورامازدام!! واته من خوام!
 به حورمهتوه له مېشه کهم پرسى: به پوژتان کین واده توانن به کهرامهتی مرؤف بدوین؟

فەرمووی: مەترسە ئیمە لە دێوەکان نیین، مەلاو مەووری دێو نیین، دێوپەرست نیین. بەلام کەرەمەتی ئیمە ڕینگە نادات کەرەمەتی بەرپزتان تەنھا بێت لەم ژیانەدا. مرۆف پێویستی بەهاوێر و هاوسۆزو هاو دەمە.. تۆپەنابەریکی بێلوات و بیکەسیت، بۆیەهاتووم بێم بە هاو دەردو هاو ڕیت. بەمیشەکەم فەرموو: لێرە بەداوایە تو هاو ڕیتی منیت.

کاتیک کە گەیشتمە ولاتی بەفر لە کەرەمەتی خۆم تێگەیشتیووم.. لە دەستی بێحوورمەتی میلەتەکەم دەمنا لاند.. من سەرگەرمی مەشقی زانستی خۆم بووم.. کەچی کورد لاسایی دەکریمەوه، عەرەب بەزۆر نزیی پێ دەکریم، فارس ھەرەشەیی لێ دەکریم، پاکستانی ئازاریان دەدام.. فریشتەکان لێم زیز بوون.. سەرەرای ئەوانە عیشق و جوانی خەتم و مۆرو کوترا بوون لەسەر ھەست و بیرو خەیاڵم! ژوورەکەم منی لەقالب گرتبوو، لەقالبیکی سینگۆشە دەچوو، کەلەسینگۆشەیی سێلایەکسانی عیشق دەچوو.

عیشق و جوانی ھەمیشەیی. من لەوکاتەوه دۆستی ئەو ھەست و بیرانەم، یەک زەرپەر دەستبەرداری کەمترین ھەست نەبووم.. تالەم دوا دوا ییەنا مێشە پیرۆزەکەیی هاو ڕیتم دوا ییست سال ئاوارەیی ھاتەوه بۆلام، بەلام ھەم بەراستی، ھەم لەخودا ھاتوو فەرمووی: منت لەیاد ماو؟ دەمناسیتەوه؟ بەر لەوہی من ناوی بەرم: ئەو فەرمووی: من خواو ھندم!

کەوا ی فەرموو موچرکە وەک ھەورە تروسکە بە سەر تاپای لەشما چەخماخەیی کرد.. مووھەکانی لەشم گشتیان رەق وەستان!

وەک دلدا ئەو فەرمووی: خواو ھند دەتوانیت وەکم بچکۆلانە بێت، وەک بوونەو ھەریش گەرە بێت، ئەوہی ھەست بەکەرەمەتی مێشیک ناکات ناتوانی نەکەرەمەتی خۆی بێنیت نەکەرەمەتی خوا! خواو ھند دەتوانیت زۆر بێت، کەمبیت، ھەبیت، نەبیت. دەتوانیت بچووکترین و مەزنتر بێت.

فەرمووی: سلوو ئەو حەزەرەتی جوانی..

باوەر پێویستی بە رەزامەندی تێی ئەوانی تر نییە.. چونکە بیرو باوەر و کرارو پەیا مەکان، ھەر وہا خەو نەکان لە بوونەو ھەردا ھەن. مێشەکە زۆری فەرموو.. ناتوانم لێرەدا ئاماژە بە گشت فەرموودەکانی بەدم، ئەوسالانەیی تەنھاییم لەدورگەیی ھەستکردن بەکەمی، دوا ی ئەوہی ھەموو عەشقی کەم بوون بە قوربانیی گالتەو قاقای دێو نەخۆشەکان، دێو ھەستەکان، دێو ھەرگ زە زۆر خۆرەکان.. ھیشتا دەمتوانی لەخەوما خەون بەفریشتەو ھەبیم، توانیم خۆرییەکانی دەریاش بێنیم، توانیم پەنای ھەزاران ھەزار ماریای خەندەتوراو خەندە رەنجاو بەدم، توانیم ھەزاران مەسیح لەدەرونا پەنا بەدم.

توانیم بەگەردوونی عەشقا بالەفەری بەکم و فەری فرین بێم.. توانیم تەماشاکانم ئازاد بکەم، بەگەردوونەکانی عیشق و جوانی بەکەومە بالە فەری. ئەنجام گەرەمەو ھەر ناو دۆخەکەیی جارەنم، کوتومت وەکو خۆم لێھاتەو! چوومەو ناوقالبی ژوورەکەمەو، گەرچی ژوورەکەم لەھەندەران لەخۆم گەرەتر بوو، بەلام ھیندە یالگاریی کۆن و تازەم بەسیما و پوخساری ژوورەکەمدا ھەلواسی بوو ھیندە تەماشای چوار دەوری خۆم کرد تافیری ھۆگری بوومەو، ھۆگری ژوورەکەم! بەلام ئەمجارەیان لەترسا، لەترسی دێو ھەکان، لەترسی دێو پەرستەکان، چونکە ئەوان نەدەزانن عیشق چییە، نەدەزانن خەندە چییە، نەدەزانن تەماشای چییە! ئیستا ژوورەکەم لێم زیز بوو، جینگەیی منی تیانای ناییتەو، ژوورەکەم لێم توورە بوو، دەلیت: لەھەستکردن بەکەمدا مرۆف بۆی نییە پێکەنیت، بۆی نییە عاشق بێت، بۆی نییە بژی!

ژوورەکەم زیندانیکە چۆل و ساردە، ھەریادگارییەک ھەل دەواسم، بۆسەیی سەیردەکەم خەندەکانیان دەبیەستیت..

خەندەكان مۆرەم لىدەكەن، بەگالتە جارىيەو تەماشام دەكەن، قىز لەكەرامەتم دەكەنەو لەناو
دېوپەرستەكاندا، دەيانەوئىت فېرم بىكەن تەماشام نەكەم، فېرم بىكەن عىشقم لە ياد بېچىتەو !
ھەموورپۆژىك دەبىنم خويىن لەتەماشايەكم دىت، شوخت و برىن دەكەوئىتە سەر ھەست وىژدانىكم،
پوخسارە جوانەكان دەشكىن، ھەلدەوەرئىن.. ورنوخاش دەبن، خەندەى خەلكى ئەم ولاتانە ژەنگ
ھەلدەين، دەتوئىنەو ەك بەستەلەكەكان! خەندەكان خوار ولار دىنەو، گىژن، سەرخوشن، خۇپەرستىن.
بۆنى دەرمان و ئەلكھوليان لىدەت!

دەبىنم تەماشاي چاوەكان زەقەدەبەو، نىگاكان مردودەبىنم، پارچە پارچە عىشقم سەرقرت دەكەن
دەمپەنجىن. جوانەكانى دوورگەكانى ولاتى ھەستكرىن بەكەمى نوژمنى بىنگانەن، نوژمنى جوانى
وعىشقن، باوەرپان بەھەست وسۆزنىيە.. لەھەستى خۇيان دەترسن.. جوانىيەكانيان ناسروشتى
وكيانرسىيە، بۆيە تادىت قەبارەى ژوورەكەم تەنگتر دەبىت.. ھەست دەكەم ژوورەكەم دەمخوات،
دەمچەرىئىت، دەمفلىقئىتەو، چونكە خەندە بەرئوكان، بزە ترساوہەكان دەشكىن.. بۆگەن دەكەن، دەمرن،
چونكە خەندەو بزە لە دىوہەكانەو فېر بوون.

منىش پۆژانە سەدان خەندە وتەماشام وبزە لەسەر جادەو كۆلان ولەسەر پوخسارى مندالان و دىوہەرستان
ھەلدەكرمەوہو چاكيان دەكەمەو، تىمارتان دەكەم، وام لىھاتووہ كە خەندە نىشان دەدەم جەرگ وىلم
دەكولئىتەو.

خۇشبەختانە لەوای ئەوھەموو سالانە ژيان بەسەربىرن، تاك وتەنھا تەماشاي ىرەختىك دەكەم لەدرونا
رەگ دادەكوتى، قەدى ئەستور دەبىت، نەش ونوما دەكات، بەردەگرىت، دل دەگرىت، دل گەورە گەورە
بچوك، دل سى سى، زەرد سۆر پەمەيى، شىن سەوزقاوہيى، وەنەووشەيى پرتەقالى.. كەبەرى لىيورن
دەگرىت، كەبەرى خۇشويستىن دەگرىت، كە مەم وزىنى لىدەپوئىت، كەبەرى جوانى دەگرىت، پۆژانە دل
ھەزاران خوا لەسەرما دەپوئىت كەچى تەماشاي دىوہەكانى ئىرە ھەزاران خوا لەدروونما رەجم دەكەن
بەتەماشاكانيان، ھەزاران خوا بەردياران دەكەن بەگومانەكانيان، نازانن من جوانىيەكان لەقوتبا دەبىنم، من
دەتوانم بەدەم خەندەكانى خۆمەوہ بمرم، ھىشتا من خەو بە ژيانەوہ دەبىنم، ھىشتا تەماشام دەكەم، دەبىنم.
ھىشتا كات لەچركەى يەكەم تىنەپەريوہ، كات وەستاوہ، پىرشاليار بەژوور سەرمەوہ وەستاوہ، سەيرى
شكۆى ھەستى جوانى دەكات لە گەردوونى ووشەكانما. سەردەلەقئىت، خەندەكانى بەژوورەكەمدا
ھەلدەواسىت، دەست بەسەرما دەھىتت. سەرگەرمى راستكرىنەوہى خاجىكى پۇلايىنە، كەمن چەند
مانگىكە خەرىكم و بۆم راست ناكريتەو!!

**مىرولەكان فەرمويان باسى مەم وزىنت تەواو نەكرد! فەرمووم: ئەوان دەفەرموون: بوونەوہر پئىدەكە نىت،
گەش بىينە.**

مروئىك دىت زادەى عىشقى ئىمەيە و دەفەرموئىت : نازادى لە عىشق پىرۆزترە. بەلام بە يەكگرتنى عىشق
و نازادى زانست سىحرئامىز گەشە دەكات، ئەوسا مروؤف سەرسوورماوانە تەماشاي كەرامەتى خۇى دەكات
و دەفەرموئىت: ئەھھا! ئەمە منم. من وەھا بووم بەر لە ئىستا نەك مەيمون.

تاپتۇرى گەردون

من ھەرگىز نانوم، كەندىنوم بىندارتىم، زىندىو تىم، بەردىووى دەگەپىم، بەبژىوى دەگەپىم، دەبىنم وتەماشادەكەم، دەبىنم ھەمووشتەكان زىندوتىرن لەوھى كە ھەست و تىركىان پىندەكەين.. راستەكى تر خۇى لەقەھى ھۇش و بىرىم دەبات.. كە دەبم بەگىان، دەيكەم بە تەقەتەق، وەك لەقەھى.. تەق، تەق، تەق، لەدەرگای گەردىونى بووئا-دەدەم. دەرگای گەردىونى ئەو والادەبىت!

بە كەزىكى خۇشپىيەو، بەدەم گۇرانى و سەماو.. بووئا دەرگای گەردىونى خۇى بۇ خىستەم سەرىشت، مەنىش سەرى رېزم نائەواند، فەرمووم: سلاو، نەمەستى، ھای، ھەلاو! زىراقای؟ سالوم؟

بەدەم گۇرانى گوتتەو، گۇرانىيەكى سەردەمى مەنالىى خۇمى بۇ دەوتىم، دەخوئىند: گەردىون من چىكەم؟.. چىم دەسلەتە؟.. رۇخم ئىشكىچى دەورەى بالاتە.. من نوروو تۇش نوور، ھەردووكمان نوورىن.. خوبا دەزانىت بۇيەك مەجبورىن.

كەتەواو بوو، فەرمووم: راستەكەبەت ھەزەرتى بووئا. بەلام من مەجبورى ھىچ نىم، من دەزانم نىوھەكان رىگەنادەن وەك مرۇف بەگەين بە كارما، بىن بە ھەستى بوونەوەر، چونكە نىوھەكان سنوورىان بۇ عەقۇل و بىر ناناو، ھىشتا بەئەسرارى گىان پەى نەبراو. وادەزانم دەتوانن دەست بۇكەرامەتى گىان بەرن. بووئا سەرى بۇدەلەقاندەم، فەرمووى: دەزانم، مرۇف ھىشتا نەگەبىووتەم.. مەنىك كە لەبەردەمى بوونەوەرئا دەپارامەو بۇ تىككىكى زىاتر گىان.. من گىانى نوورم دەنۇشى، كەچى لەوسەردەمەو مرۇف تادىت زىاترو زىاتر بىناوەرتر دەبىت.. وادەزانم چوونەسەرمانگ تەھەدنايە! وادەزانم فرىن ھونەرە! وادەزانم دەتوانن گىان لەھەسارەكانى تر بىنن.. من ھەزاران سال بەر لەمرۇقى ئىستا گەردىونەكانم دەبىنى، ئىستاو رابردوو ناھاتووشم دەبىنى، بەلام ئەوسا من بەپى پەتى، بەنىمچە رووتى بەسەر ھەسارەكان وگەردىونەكاننا دەكەرام، كەچى ئىستا مرۇقى ئەمروۇ بە فرۇكەو سارووخ ئەوكارە دەكەن وھىچىش نائىن! گونان.

فەرمووم دەزانى بۇ؟ فەرمووى نەھى، نەھى.

فەرمووم: چونكە بىناوەررى مرۇف بەرەو قىبوون دەبات، ترس مرۇقاىەتتى ناگىركىو، مرۇف سنوور بۇ دەسلەتتى گىانى نائىنى نائراو.. كارماى مرۇف گۇراو و ماددە كارماى گىانە! زىان توورەيە لەبەكەردارىى نىوھەكان، شەپۇلەكان توورەترن.

بووئا فەرمووى: پىئوىست بوومرۇف زىاتر خەرىكى يۇگاىت، بىوورە من كاتاي يۇگاكانى تۆم فەرز نەكەردىو. فەرمووم بووراوت، لىئورن كارماى يەكەمە.. يەكەمجار لىئورن پىگەينا بوونەوەرەكان نازاد بن، كەچى مرۇف ھىشتا بىلە.

بووئا فەرمووى: بىوورە من باسى شىفاى كەرامەتم نەكرد.

فەرمووم شىفات بىت من باسم كرىو، بەرلەمنىش باسكراو. بەلام مرۇف بەرلەنايك بوون بىكەرامەت دەكرىت، ئىستا ھول دەكرىت بكرىت بەئىو، چونكە نائىنەكانى بەر لە نىو ھەسى شىفا-يان بەھەلەكەردىو! شىفا ھەزار دەستى نەبوو، بەلكو نوودەستى ھەبوو، بەدەستىك تروستى دەكرد، بەدەستەكى تىرى دەپروخاند، دەبوایە زانرابا كە شىفا شىت بوو، شەپ دەستى لىوھشانىبوو، بۇيە نەبەزانى چىكات، چونكە خواوەندى ژىر تىك نائات، كىرەشىئىنىش ناكات..

بۆيە مەرۋەش بەپەشتى ئەو منداڭ بەخىۋەدەكات. ئەگەر مەرۋى خىرخواز ھەزار دەستى ھەيىت، لەگەل ئەمەشنا يەك دەستى شەپى ھەيىت، ھەست بەئاسوودەبى ناكات! چۈنكى كاتىك شەپىك خۇي لەكرەدەۋەكانى خىر ھەلدەقورتىنىت! مەرۋە ناخۇر دەيىت، ۋەك ئەو ماشىنەي لىدىت كە بەبى ۋوزە كار ناكات، جا ھەرچەند گەرە بيت! شەر دەتوانىت سروسىتى خىر نامۇو برىندار بكات. چۈنكى ئەو زۇر بەتەمەنترە لەخىر! خىر ھىندە نىيە لەنايك بوو.. خىر منداڭە ۋ ھىشتا پىرۋكە نەبوو.. چۈنكى دىۋەكان تەعدايان لىكرىۋو، ناگىريان كرىۋو!

من دەمەۋى فىريان بكم، كەلسروسىتى خىرنا لە كارمانا شەپىۋونى نىيە، بەلكوھارمۇنى بارتەقايە. ھەرۋەھا شەپخاۋەند نىيە، بەلكو دىۋە، دىۋىش نايىت بەمەرۋە گەرواز لەشەرەنەھىنىت.

بەبووام فەرموو چىدەكەيت؟ بۇچى ناگەرىنىتەۋە؟ فەرموۋى كەنمەۋە نىۋەم لەگەردونا بەجىدەھىلم، چۈنكى ژيان تىكچوۋە، ئايىنەكان كرىچوكال بوون، مەرۋەقان كرىۋو بەكۆيلە.. ياساكان دەمىان خوار بوو! فەرموم دەبوايە بەرىزتان جەختت لەسەر ئەۋە بكرىايە كە نازادى دواھەمىن پەيامە، فەرموۋى: من لەخەۋدا بە حەزەتى مەسىح فەرموو باسى لىبورىن ۋ نازادى ۋىەكىون بۇمەرۋەقايەتى بكات.. بەعەشق نەك بەشەرچىھان ناگىربكات، خۇشەۋىستى بكن بەخوو. لەبەر ئەۋە من بەدەلايلاماش-م فەرموو، كەفەرامۇشى نەكات، بگەرپت بەجىھانداۋ بلىت تەنبا عەشق مەرۋەقايەتى رىزگار دەكات.

دەيىت يەكتىرتان خۇش بوۋىت. فەرموم چۇن؟ فەرموۋى: بەھاۋگىيانى بەھاۋەستى، بەھاۋخوۋىنى، بەھاۋكارى، بەھاۋجىھانى، بەيەك زوبانى، بە يەكگرتن، بەناشتى.

فەرموم: شاباش = ئافەرىن: بەلام تەنبا نازادى مەرۋە دەگەيەنىت بە نەمرى. ئەم وانەيە فىر بە بوۋداي پىرۋز نوا پلەي ژيانى دۇنيايى گەيشتنە بە نازادى.

پاشان بەوم فەرموو: من دەيىت برۇم! فەرموۋى بۇكۇي؟ فەرموم: تۇ ھىشتا گەردوۋنى منت نەيىنۋە! فەرموۋى: ئەرى، ئەرى، مېرآ سەرگەرمى تەماشاي گەردوۋنى تىرام، خۇزگە من ھەم ھونەرەند دەبووم، ئەۋسا دەمتوانى ھەرگىز لە نىرقانا نەلويم. فەرموم: بەنەننىشەتەرىن ئەركى بوۋنەۋەر گەپاننەۋەي مەرۋەنىكە لە ھەمىشەيىۋە بۇ ژيان!

تۇنازانىت من چەندە لەژيان دەترسام، گەپانەۋەم بۇدواھەمىن جارە، من ئەركەكانى مەرۋەقايەتىم خستە سەرشان، گەپامەۋە ناويان، ھەزار ھەلەيان توش كرىم، كەچى دلسۆزىكم نەدى گويم بۇشل بكات، فىرىت برۋابكات كە بوون بە مەرۋە لەسەر زەۋى كارىكى پىرۋزو جوانە. مېرۋەلەكان فەرموۋيان: بوۋنەۋەر لەمەرۋەدا چنراۋە.. مەرۋە تەنبا بە سەرگەۋتن بەسەر ترسەكاندا دەكات بەھەستى بوۋنەۋەر، دەتوانىت ببىنىت، دەتوانىت بگەرپت بەگەردوۋندا.. مەرۋە خۇي پىرۋزە.

تاپلىرى ئېسىن

ھىشتا مىلى كاتىزىرەكەي ناو سەرى من لەچرکە لاینەدابوو، ھىشتا ھەناسەي يەكەم نەدابوو، پىرشالىار دەھاتە خەونم وزوزوو تابلۆيەكى بىردەخستەمە، پىندەگۆتم ئەمەش بىيىنە، من لەراستىدا فرىاي زۆربەيان نەدەكەوتم، چونكە ھەندىكىشىيان پەيوەندىي نە بەم ناستانە رۆمانەو ھەبوو، نەپەيوەندىي بە مەو، بەلام ئەو زۆرى لىدەكرىم كە ھەرچىيەكم پىنگەي دەرى بىرم، چونكە بابەتەكان نازان، ئەوبابەتەي پەيوەندىي بەناوەرۆكى رۆمانەكەو نىيە، بابەتەي سەربەخۆيەو نازانانە دەكرىت بخوینرىتەو، ياخود نەخوینرىتەو، ئەو دەيگوت: خۆشتر وايە تابلۆكان نازابن وھاوپەيوەندىيان لە پىكەو بووندا ھارمۆنى بن! فەرمووم باشە بۆچى ناتوانم لە بابەتەي خۆي - خۆم بيارىزم و ھىچ باسى خۆم نەكەم؟

فەرمووى: چونكە تۆ زۆر پابەندى ژيانى راستەقىنەيت. تۆ مرۆف بەسەر ھەموو ھىزىكا فەرز دەكەيت. لەو نىوانە كاتىيەدا كەمن مت وەستابووم، بەنوستووويش بىناربووم، بەبىنارىش خەونم دەي، كەسنىك لەپشتەو بەلكەگۆچان تىي دەژەنىم.. بانكى دەكرىم كۆرپ! بەزمانىكى نازمانى دايكم.. من تىدەگەيشتم، بەلام لەبەر ئەوئەي كەسنىكى ئەوتۆم نەدەناسى لەدورگەي ھەستكرىن بەكەمى - تا بتوانىت ھىندە دلىيا لە ناوھختا بىپرس بىتە ناو ژوورەكەمەو، مەيلى گۆيگرتن وئاوربانەو ھەم نەبوو.. ئەويش ماندوو نەدەبوو، ئەنجام ھاتە بەر دەم، ھەر بەلكى گۆچانەكەي چەناگەي بەرەو ناستى بىيىنى خۆي بەرزكردەو.. سەيرم كرد پىرشالىار نىيە، بەلكو خەزرتى ئىيسن - ە!

سەرىكى لەقاندو بەرژەو فەرمووى: بەخىرىيىت قوربان؟ خۆشحالين بەھانتان. تۆ لەناو مرۆفە دلبەفرىنەكان ودىوپەرست ودىو كانى بەستەلەكدا دەژىيىت، بەخىرىيىت بۆلاتى بەفر.. زىندانە سپى يەكان. ئەوزىندانە ساربانەي كە دلىيان نىيە. بەخىر بىت كۆرپ، كەسم، ھاوھەست، ھاوبىر، ھاودەم، بەخىرىيىت بۆ مەملەكەتى ترس لەبىگانە، خۆشھاتىت بۆ ناومىللەتى درۆزنە بچكۆلەكان، مىللەتى ئەومندالانەي كە زەقزەق تەماشاي ناوچاوانى باوان دەكەن وەلەين: گوبخۆ كوويسەگ! ئەومندالانەي كە ناتوانن لە دىوەكان توورەين!

ھانتنم ماىەي شانازىيە، ئىرە ولاتى تەماشاكەن ھەولبەدە بچۆرە قوتانخانەي خەندەو بزەو تەماشاي! كات بەفەرۆمەدە، بروانە.. لىرە فرىداو توور وئۆدىن دىنەلات.. لەبرى من كەپىرم، گىانى مەملەكەتى بەفر دىت بۆلات، كەدىت باسى ئەم مىللەتەت بۆدەكات.. ئۆدىن زۆرتوورپەي لە بىو پەرستە راسىستەكان، ئەگەرھات بىرت نەچىت، كۆمەلىك دلى بەدىارى پىشكەش بكە، تا لە باخچەي ئازەلان ھەلىانواستىت!

ئىم-ئىكى كرىدو بەتەماشاي چوو ھە ناو چالى چاومەو ھە فەرمووى: تۆلە ناو دىو بەچكۆلەكاندا دەژىيىت، دىو بەچكۆلەكان دلى بەفرىن و ھەستى گومان و ترسى نەخۆشەيان ھەيە، وامەزانە دلىيان نىيە، لىت تىك نەچىت، دلىكانىيان زىرن، دەتوانن برىندارت بكەن، توخىيان مەكەو، تاوەك منت بەسەرنەھىن! ئەوان فىرن نەخۆش بن، نەخۆشى و مەرگ و ترس دەپەرستن.

ئەوان خۆيان لە راستىيەكان دەدزەو، پىيان وايە خواوەند لەسەگ وپشیلە دەچىت، يان لەبەراز، ئەوان

نازانن باوهرپهچى بکەن، چونکە خواکانى خۇيان نابىنن. کاتىکىش کەخوایان بىنى لەگەل سەگەکانیان لىكى دەچوینن، بەهەلە دەچن، چونکە ئەوان لەگەل حەپەى سەگ و میاومىاوى پشیلەنا گۆش بوون، باوکی خۇيان نانسەن.. بىئاوهرن، سېلەن، گۆشتى خاو دەخۇن، بەخۇیان دەوهرن.. قەپال لەخۇیان دەگرن.. گەر بتوانن جیهان دەدەنە بەر قەپ!

لێیان زویر مەبە کە وینەى مرۆف و سەگ تىکەل دەکەن.. چونکە گەر لەگەلشيان بدوئیت، لەباتى ئاخاوتن، دەوهرن. سەگ پەرستەکان سېلەن چونکە فیرى پەرستنى فرە خوایى بوون.. فرەخوایى دیوہ دزیوہکان..

باسى دەردەکانیان مەکە، چونکە دیو حەزبان لەپەرخەنى رووبەرپوونییە. ئەوان باوهرپان بەفەلسەفەى بىگانە نییە. ئەوان حەزبان لەگومان و بىئاوهرپییە، درۆکانى خۇیان خۇش دەوئیت، خواکان لەرۆ دروست دەکەن، سەنان درۆى رەنگاوەرەنگیان بىیە. پىرگىنت پالەوانى رەسەنیانە باوهرپان بەفەلسەفەى درۆیە. وادەزانن خواوهند بەدرۆ ژيانى لەسەرئەم گۆیە بنیات ناوہ، وادەزانن خواکان پىئوئیتە لەسەریان کړنوش بۆئەوان بەرن، ئەوان یاساکانى بچوکرەنەوہى مرۆفیان لایە، مرۆف دەکەن بەدیو، باوهرپى پىنکەن، ئەوہى درۆزن و بوختانچى ئەبیت، شىت دەبیت، خۇیدەکوژت، لەناو دەچیت.

یان دەبیت بەدیوئىكى فەرمانبەر و قەپ دەگرت.. جوانى ئەوانى تر دادەپاچیت.. بىشەرمانە پىنادەگرت.. ماف پىشیل دەکات.. شتى لەداروتەختە وئاسن وئالتوون دەپەرستیت.. کۆیلەى مادەىەو خۆى خۆش ناوئیت.. نوژمنى ھەرگەورەى خۇیەتى.. چونکە زۆر لەمرىن دەترسیت.

فەرمووم: گویم لیتە گەر زیارت بىیە.

فەرمووم بەرپز نییسن بەخیرھاتى بۆدورگەى ھەستکرن بەکەمى، بەلام وازانم تۆکەمىک درەنگ ھاتیت، چونکە من زۆر شتم پى و توون، بەلام ئەوان نابىنن، گوچکەیان پرە لەبەرئو بەفر. بت دەپەرستن، بتى مادەى دەستکرد، لەبرى حەزرتى ماریا و مەسىح وینەى سەگ ھەلەدەواسن، کەمىوانیان نیت، بەسەگ پىشوازی لىدەکەن، باسى ھەمووچۆرە سەگىک دەکەن، باسى بەرازخۆرى وگەرانی ولات بەولات دەکەن، دەگەرپىن دەخۇن، برسپیان نییەو تىریش نابن. ئەوہى گۆشتى بەراز نەخوات ناوہتى دەکەن.. ئەگەر کەسێک لەگەل ئەوان ئەوہى کرد، باوهرپى پى دەکەن جا کەسەکە گەر نوژمنشيان بىت - متمانەى پىدەکەن. یان باوهر بە دیوہرستیک دەکەن کە لە خۇیان لاوازتر و نەزانتر بىت!

ئەزانم دیوى بچکۆلەن، بەلام خۇیان زۆرگەرە دەبىنن. ھىندەگەرە گەر مرۆف بەلایاندا بروات وادەزانن ھىچ نابىنن. شانازى بەچەتەو بەلەم و کردارى و محشيانەوہ دەکەن، بەرگرى لەدیوہ گەرەکان دەکەن، وادەزانن مرۆف ئەنجام دەگاتە مەرتەبەى دیو، شەر و خىریش نوودوانەن ولەبەک دایک زاون. بەلام من شتى ترم دیوہ، من لەناو دیوہ بچکۆلەکاندا، لەناومیللەتى تۆدا مرۆقم دیوہ. جوانىم دیوہ، من لەناوایاندا خۆم بەھەمووچۆرىک دیوہ، بەلام تەنھا چاوەرپوانى ئەوہم.. ئەوانەى کەدەتوانن من بىبینن، مەشق لەسەر بىگانە بىبین بکەن، ئەوسا تەونى خۆم دەچنم، ئەوسا بوونەوہر بۆ خۆم دەرىسم. نییسن فەرمووى: من پىرگىنت-م بۆ دروست نەدەبوو، گەر نەمکردایە بەپەیکەرێکى جوان، چونکە ئەوگەرە خۆى نەدەننى چەند جوانە، دەبوئیت بەدرۆ ژيان بنیات بىت، بەلام من ئارەزووہکانم پىنەخشى بەو مەرجەى بەقسەى دایکى بکات. درۆنەکات..

ئەگەر ئەوہى بکردایە نەمدەکرد بەکۆیلەى ماددە. دەمکرد بەمەسىح. بەلام پىرگىنت، ناشى بوو، برسپى بوو، حەزى لەناکىرکارى بوو، چونکە گيانى کۆیلەى ماددەبوو.

ئەگەرنا پېرگىنت دەيتوانى باسى گىيانى دارستان بىكات، باسى ئۆيدىن وفريداو توور. دەيتوانى باسى نەبەردەكەنى بىكات، نەبەردى ئەووشەوانەى كە لەگەل ئىوھەكانى دارستاندا بەشەر دەھات. چونكە ئەو كەگەيە مىسر، قىبتيەكان دەيانزانى كە ئەو دەتوانىت دىوېدات بەزەويدا دەتوانىت جىھان لەدەستى دىپوزگار بىكات، دەيتوانى جىھان دەربازكات لەرؤوزى وچەتەى.

بۆيە مىسرىيە قىبتيەكان باوھريان بەكەرامەتېك ھەبوولەوا كە خووبى ئەو نەيدەبىنى، چونكە گىيانى برسى بوو بۆ مادە. نەيدەزانى كەبەرەو گەردوون دەچىت، ھىچ لەگەل خۇيدانابات. تەنانەت لەشيشى دەكات بەخۇراكى كرم وجانەوەر.

بۆيەم بىئومىد نىم، چونكە لەدورگەى ھەستكرىن بەكەمىدا مرؤف ھىشتا بەشېك لەكەرامەتى مرؤفى بەبەرەو ھاو.

بەپارستىمە ئىيسن، تۆدەتتوانى پىغەمبەرىك لە پېرگىنت دروست بىكەت، نەك تاجىرىك! بەلكو ئەركى سەرشانت بوو شانۇنامەى خواپەكېش بنووسىت. كەچى تۆ ئەوكارەت نەكرد، من ئەوكارەت بۆ دەكەم. ئىيسن فەرمووى: باشەبۇچى واماندووت؟

فەرمووم، دىوھەكان غەزىتم دەدەن، بىستىنيان زىرە، فام ناكەن. كات ھىندەى بەبەرەو نەماو، من فرىاي وئاندىنى زوبرى و توورەى ئۆيدىن وتوور ناكەوم، چونكە فرىداو توورىان كرىووە بەدوژمنى يەكتر. فرىدا خووبى داوھتە سەگبازى، توور پىشتىكرؤتە بوونەوەر. نەوھەكانىان وادەزانن باوك سەگ وپشيلەو

بەرازە. وادەزانن باوك مەرج نىيە بوونى ھەيىت، ئەگەر سەگىك لە مالدأ بىت. وادەزانن جىھان بەرؤ دەروات بەرپوھ! وادەزانن سربوونى ھەست پەيامە، نەوئىران نازايىە، تەسلىمبوون ھونەرە. وا دەزانن مەزنى برىتتيە لەسر بوون وكوژانەوھى ھەستەكان، وادەزانن توورە بوون شىتتيە!

ئىيسن فەرمووى: ئەوان باوھريان بەدپوھ، وادەزانن دەتوانن لەگەل دىووا بژىن.

فەرمووم: منىش ھاتووم پىيان دەلېم: ترس وئەخۇشپىيەكان و مەردن لەدپوھە گەيشتون بەمرؤف، دەنا مرؤف نەمەرە بەسروشنى خۇى. دىپوھەستى نازارىكە مرؤف بچوك دەكاتەوھ.

فەرمووى باسى قىژەى بالندەكان وەرزىى مندالىان بۇيكە چاترە. پىيان بلى جوانى خۇرىكە لەژياندا دادەگىرسىت، بلى: دلى مرؤف، گىيانى مرؤف پرن لە خۇر، وازلەپەرسىتى يەك خۇر بەئىن، باوازەلە پەرسىتى يەك خۇر بەئىن.

ئىيسن-م بىنى بچوك دەبووھو! وردە وردە لەناو كلىتەكەى سەرىدا جىگەى دەبووھو. ئەنجام تەنھا عەينەكېك و كلىتەو رېش و سىمىلم بىنى لەبەردەمما، ھەلمكرتەوھو فوويەكم پىاداكار. رېش و سىمىلى

بابرى، دەمووچاوىم بەبى رېش و سىمىل و تووك بىنى. بەدەم خەندەى رىزەوھ بەوم فەرموو: بە عەينەكى رەشەوھ لەگەل مندا مەدوئ، من ھەزەكەم مرؤف بتوانىت تەماشاي مرؤف بىكات.

ئىيسن، عەينەكەكەى بەدەستىكى سىحرىن لەناو كلىتەكەيەوھ قەد كرىووھەردو چاوھ گەشەكانى

داگىرساندو فەرمووى: ئاخىر ھەزەم نەدەكرد غەمەكانى مىللەتى بەفرت نىشان بەدەم، ئىمە بەغەم ناوئىرىن، لەغەم دەترسىن، بۆيە ئىمە فېرىن سزاي خۇمان بەدەن.

فەرمووم: من دەتوانم غەمەكانتان وەكو چاوى تۇرۇشن بىبىن، من دەتوانم غەمى خواكانىش بلاوئىنم.

دەتوانم دلى غەم بىكەمەوھو گەرد بەگەردىتان نىشان بەدەم، دەتوانم لەرەنگەكانى غەمەكانتان باسى پالەوانە دىرىنەكانتان بۇيكەم.

گويم لىوو، كۆترىكى كوكوئوختى دەيخوئىند، بەژوورسەرمەوھ بەخوئىندن باسى خوشكەكەى خۇى بۆدەكردم، دەيخوئىند: كوكوئوختى، كوكوئوختى!

خەبەرم بۆۋە.. نە ئىيسن دياربوو، نەكوكوئوختى! كەسم نەيىنى، نوستمەۋە! لەيىداريدا نوستمەۋە. زۆرى
نەبرد تەق، تەق، تەق، لەدەرگايان نا.. كەكرمەۋە بىنىم ميوانە، ميوان لەكوردوستانەۋە؟ سەرم سورما!
بىگومان كات ۋەستاۋە ھىشتا.
مىرولەكان فەرمويان: خويئەر دەزانىت كە بە درىژايى ئەفسانەكان كات دەۋەستىت، چونكە تيايدا ئەم
ئەفسانە لەنايك دەبن، مەرۋىنىك دىت.. سەرى لە...

تاپتۇى مېوان

كەدەرگاگەم كىرەۋە، خەپەسام، جووتىك كۆترى نىرومى-م بىنى، نوو كۆترى ھەل كېرزاۋ، سووتاو! لەپىشدا
دلىئا نەبووم كەئەۋان ھەمان كۆترەكانى سەردەمى مندا لىمىن، كە رامدەگرتن و تەرە دەبوون! ئەوكۆترانەى
كەزۆر خەزم بەكرىد ماللىيان بگەم. نان وئاوم بۇ رۆ دەكرىن، نەياندەخوارد ونەياندەخواردەۋە، نەمكىان
نەدەكرىم تا باسى خواۋەند وئازادىيىم بۇنەكرىبان!
چونكە كۆتر گەرنىيازى مالى بوونى نەبىت لەمالىكدا نەكى خاۋەن مال ناكات، بەۋەدازانە كەكۆتر ھىچ
پەيامتىكىان بۇت نىبەۋ بەننىازىش تەرە بن لىت. چونكە كۆتر پەيامى پىنە.
دوايى بەرلەۋەى فەرموويان لىكەم وامزانى كۆترەكەى ئەوكىزۆلە مەسىحىيە كە بەمناللى دراوسىمان بوو!
بەلام بەناخوۋە نەۋىش نەبوو تاشوۋى كرىبىت يان جوتبوۋىت لەگەل كۆترىكى ترا! نەمناسىبەۋە، ھىندە
ترساۋبوون، ھىندەبرىندار ديار بوون!

شەكەت وماندوو، لەئاسمانە نوورەكانى ئەاراتەۋە ھەل فېرېبوون، قاويان نابوون، نەمدەزانى كاميان
نېرەۋكاميان مېتە، ھەردوكيان خوينىيان لى دەتكا، ھەردوكيان دەگرىان زمانىان لىروابوو، لە كۆترەكانى
دلىر بابان! دەچوون! برىندار بوون، ھەرىكەيان دەيان تىر بە لەشپەۋە بوو، نەيان دەزانى چۆن بالندە
بەبى شاپەر، بەبى پەر دەتوانىت بقرىت؟ خەپەساۋ دەم ناچەقاۋ بەدەم ژانەۋە، بەرلەۋەى سلاۋ بگەن،
بەرلەۋەى بېنەژوورەۋە، دەيانگوت: نەتەۋەى خەزرتى نوح دووچارى لەشكرى قىن بوۋە.. مرؤفەكان
لەۋى قىنيان لەخۇيان دەبىتەۋە، مرؤف لەبوونى خۇى پەشىمانە، بىۋەكان بەۋىش فېرېبوون..
مرؤف بوۋە بەدوژمنى خۇى، پارتەكان نەخۇشى بلاۋدەكەنەۋە، جەھل دەچىنن، دىۋىروست دەكەن،
فرىشتە دەخۇن، سەرى مندا لىكەنيان دەبېن، خەيلى خۇيان دەبەن وگەرامەتى خۇيان دەشكىنن،
ئاپروۋى خۇيان بەردياران دەكەن، تىزاب بەخوشك ويايى خۇياندا دەكەن، پەلامارى سومەى خا
دەدەن، گوۋەباۋەرەكاندا دەكەن، مرؤف دەكەن بەقاجبە وشاربەدەرى دەكەن، ژيان ھەتك دەكەن،
واخىرىكە خاكىش پىس دەكەن بەدروۋر غەرو تەعدا.. بىۋەكان سەريان لەقەبرە تارىكەكان دەرىناۋە،
قەپ دەكەن بەسەرى مندا لىدا، ئافرەت دادەكرۆژن، بالندەكان زەھراۋى دەكەن و ئاژەل دۇعايان لى دەكات و
نەخۇشيان بۇ نازل دەكات!

مرؤف لەمافى ژيان دادەمالن.. دىۋى پارتى، يەكپىتى، ئىسلامى، رۋوسى، ئەمەرىكى.. تورك و عارەب و
فارس ھەرىكەيان ھەشت سەرى ھەيە، تىرنابن لەگەندەخۇرى وتەعداكرىن وىزى كرىن لەخۇيان، كەرامەتى
خۇيان داۋەتە دەست بىۋە بېھەستەكان، مرؤف ناچار دەكەن لەدىارى خۇى ھەلىت، پەنا بۇخاۋاكان
بەرىت..

من فەرمووم لىكرىن بىنە ژوورەۋە، ھاتنە ژوورەۋە، ئاوم نانا، نەيانخواردەۋە، گەنم بۇرۇكرىن
نەپانخوارد، جىگەم بۇراخستن نەنوستن! دانەنىشتن.. ناچار كەۋتمە تىمارى برىنەكانيان، ھەموو نازاى
لەشيان كون كون بوو! خۇين ئەۋانى سوور سوور كرىبوو، بەزەبىم بەۋاندا دەھاتەۋە.. بەزەبىم بەخۇمدا
دەھاتەۋە، نەمدەزانى چىبىكەم!
فەرمووم: بەخىز بىن؟ دەزانم نىيازى مانەۋەتان نىبە! چونكە دەللىن ئەگەر كۆتر نانى خاۋەنمال نەخوات،
زۇرنامىنىتەۋە! ھىچيان نەخوارد!

فەرمووم: ھەندەران مالى كەس نىيە، بىگومان ئەۋەى لەرېگەدا بۆئىرە بەسەرتان ھات، بەژانترە لەۋەى لەۋى بەسەرتان ھات.. من ناۋاي گەرانەۋەتان لىناكەم، بەلام دلنىياتان دەكەم ئەۋەى كە نىشتىمانى خۇى دەشتوئىنەت تەمەنى كورته، ئەۋدىۋانەى كە لەنزىگەى ھەزىرەتى نوحدا ناكەسى دەكەن ۋەبەرى رەنجى ژيان دەخۇن، تەنھا بەئىۋەكانى خۇيان، خۇيان دووچارى زىللەت دەكەن. ئەۋان نازانن كەپەيامەكان چىرۋدەكەن، كەژيان رادەۋەستىت، كە كات رادەۋەستىت. ئەۋكاتە ئىۋەكان تەنھا چارەبان لەبەردەمدا بىت ئەۋەى ھەۋلبدەن فېرىن، فېرى سروشتى مرۇقائە، ھەۋلبدەن فېرىن، فېرى مافى راستەقىنە.

ۋوتيان كام ماف؟ فەرمووم: مافى مانەۋەۋتۆلە.. ئەۋەى يەككىك بكوئىت يان بىتتە ھۆكارى مەرگى كەسىكى تر.. چاك بزائىت ژيان بەجىناھىلەت تا ۋەك ئەۋ نەكوژىتەۋە. ئەۋەى زلەيەكى لەكەسىك دا، زلەيەكى لىدەدرىتەۋە. ئەۋەى كەسىكى سەربىرى، سەرى دەبىرلىتەۋە.. بگرە سەربىر خۇۋى قوربانىيە ئەگەر نازانن.. بۆچى بەزەبىتان بەسەربىراۋا بىتەۋە؟

ئەۋدىۋانە بەجگە لەلەشى خۇيان، مندالى خۇيان، ئافرەتى خۇيان كەسىكى تر ناخۇن، ئىۋەكان فېرىن، ئەگەر كەس نەمىنەت، خۇيان دەخۇن! خودخۇن دىۋا!

ۋوتيان خۇراست دەكەيت، يەكىتتى نىشتىمانى لەئەسلأ پارتى دىموكراتى كوردوستان بوون، ھەى لەۋە خۇ حىزبى شىۋەش ھەپارتى بوون ۋەھموۋيان كاژىك بوون! كەچى ھەموۋيان پىكەۋە نژى كاژىك، تەنانەت ئىسلامىيەكانىش كاژىك بوون بەرلەئىستا، بەرلەۋەى بىن بەدىۋ.

فەرمووم: كەۋاتە تىگەشىتن كەشەر شەرزۇردەكات. ئەۋەى خۇىنى كەسىك بىرئىت خۇىنى دەپرئىتەۋە! بۆيە لەئەرارات كورد زورۋەبەى بوۋە بەدىۋى چەلىس ۋ ھار.. بەچكە ئىۋەكانىش ھەركەبان دىت، درۇدەكەن، نىزى دەكەن، حىزى دەكەن، شەرفى خۇيان دەدەن بەئىۋەكان، ژنەكانى خۇيان دەكەن بەبوۋك بۇ ئاھەنگى ئىۋەكان، دىۋەپەرستەكان قوربانى بەھەموۋىشتىك دەدەن تابىن بەدىۋ، نازانن چەند بچوكن لەژىركەلەكانى دىۋا؟

ئەگەر نەكوژىن ۋىپىرىن، بەپىرى، بەزەلىلى، بەتوقاۋى، بەرەزىلى چاۋەپى مەرگ دەكەن ۋخۇيان بەخەيال پلاۋەۋە سەركەرم دەكەن، ۋادەزانن خەۋن بەبوون بەئىۋە دەبىنن.. بەلام گويم بۇشكەن تامن پىتان بلىم، جاشەكان دىۋەپەرست ۋ جاسوۋسەكان، پىاۋى ئىۋەكان خەۋ بە چىيەۋە دەبىنن.

دەبىنن دەبن بەسەركردە، بەدىۋ.. لەخەۋاندا كەدەبن بەسەركردەۋ بەدىۋ، توشى نەخۇشى گومان دەبن.. توۋشى شك دەبن، لەئىۋە بچكۆلە دەستەمۇكانى خۇيان دەترسن، لەژن ۋمندالەكانى خۇيان دەترسن، چونكە ھەست دەكەن ئەۋان تۆلەيەكان لىدەكەنەۋە ۋ دەبانكوژن! بەلى، فرسەتبان لىدەھىنن ۋدەبانكوژن، يادەرمانخوارروزەھر خواربان دەكەن. ۋادەزانن ئىستانا تاۋىكى تر دووچارى ھەلمەت دەبن، دەكوژىن سەربان دەپەرىنن.. لەترسا ئارەق دەكەنەۋە، رادەچەن، ھاۋار دەكەن دەپەرىنن.

بەبوغزىكى ناشىرىنەۋە بىناردەبنەۋە بەگومانەۋە سەبىرى چاۋەۋرى خۇيان دەكەن.. لەژنەكەبان دەپرسن.. سەپردەكەن ژن لەۋى نەماۋە.. لەبرى ژن، دەعبايەكى رورەش نانىشتوۋە، شەھۋەت بەلمۇزىدا دىتە خوارەۋە، پارچەى لاسىكى كىر دەجوئە لەبرى بىنىشت.. دەۋەپىت ۋ دەلىت: پارەت نەخستە دەرىپكەمەۋە، شەرت بى نۇعات لىكەم بىت بەمن!

ئەۋىش بە خەيال دەبىت بەۋ، دىۋەتوانىت بىت بەقاجبەش.. خۇى لىدەبىت بەۋ، پاشان بە شەپازلە دەكەۋىتە ۋىزەى خۇى تا بىنار بىتەۋە.. شەق لە قوۋنى خۇى ھەلدەدات، بەدەم رشانەۋەى جىنۋەۋە بەخەبەر دىتەۋە، سەپر دەكات ھىشتا نەبوۋە بە سەرۇك ۋبەدىۋ، بەخىۋ، نەبوۋە بەقاجبەش! چاۋەكانى حىز دەكاۋ قەپۇزى بادەدات ۋ بە ياساۋلەكەى دەلىت : ھەمە حىز خەۋىكى لەتۋ حىزترم دى.

حەمەحىزى چاوشۇرىش دەلىت: خۇنەيانگايت؟ ئەويش دەلىت، ئىنجا كوا خوا ئەمەندە شەرىف بوايه بەگانى بامايە يا ھىچ نەبوايه خۇى بىگامايە! ھەى حىزى ژن حىز كاندان شەرەفە بۇ ئىو. ئەوھى من ئىم كەس نەبىيىت..

بەرلەوھى خەوھەى تەواو بگىرئىتەوھ.. چاوى خواروختىچ دەبىت، زمانى شل وشۇردەبىتەوھ.. رەنگى گواوى دەگۇرئىت.. تووشى ورنە دەبىت.. چونكە يادى دىتەوھ ئەوھى ئەو ناوى لىنابوو قاجبە زەھر خوارى كرېوون... زەھرى بۇكرېوونە ناوگەلى خۇيەوھ، ناودەمى خۇيەوھ، بەلكو بۇنى زەھرى لەخۇى بابوو. دەرمانى مشك وگولوى تىكەل كرېوو!

تۇپى.. دەستبەجى تۇپى وھەمە لووسى حىزىش ترسا لەبەر خۇيەوھ ووتى: ئەى.. خۇمنىش كچەكەم فتكرد! بۇراندى: كورە خولە تۇش؟ ئەى تۇ سالەگەواد. عەلە، عەبە گووزل ئىوھش لەو پەپىن؟ ھەموو بەكۇر ووتيان: ئەرەوھللا ھەمووكرىمان!

خلە شىتى گۇچ لەدواى ھەموويان بۇراندى: وەلاھى من بەسەرەفى باوكم چوارجار بەمروديووى فتمكرد، ھىپىھىپى، وەھھا! زۇرى بەبرد ھەموويان بەلانا ھاتن، تۇپىن.

بۇيە ئەارات خوئىنى لىدئىت، مەترسن، باشەر زۇرئىت، من زۇر لەوھ دلىنىام كە مرۇقى رەسەن ھەرگىز نامرئىت.. من بەچاوانى خۇم دىومە، لەبىرم ئىت كە مندال بووم لە خەونما بووم بەپىشمەرگە، لەشكرئىكى سىقۇلى تورك وفارس وعارەب ھەلمەتيان كرده سەرمان بۇ ئەارات، وىستيان، دلى نوح ناگىر بكەن.. بىنىم لەوئ لەسىقۇلەوھ تىربارانىان دەكرىم، منىش بەپىئوھ وەستابووم، سنگم نابووھ بەر فىشەك.. ھاوارم دەكرىد من برىندار نايم، من نامرم، من نوحم.. بىنىم ھىچشتىك كارى تىنەدەكرىم! چونكە نووشتەى حەزرتى عىرفانم پى بوو!

كىژلەيەكى ھاوپىشم لەگەلنا بوولەخەومكەنا، ئەو كىژە مەسىحىيەى لەژىركراسەكەينا نانى بەكۇترەكەى دەنا! بىنىم ئەويش خوئىنى لى دەفئىقئىت، بەلام پىدەمكەنى وەدەفەرموو: من ھىچم لىنايەت مەترسە.. منىش دەمفەرموو بىنە خوئىت بەر بووھ!

بەدەم يارىكرىنەوھ خۇيدەنا بەزەويدا و دەيگوت پالکەوھ لەلامەوھ.. منىش لەخەونما پالەدەكەوتم لەلايەوھ، بەچبە دەفەرموو: ئىمە ھىچمان لىنايەت، چونكە دىوى شەر ناتوانئىت مرۇف بكوژئىت، چونكە مرۇف نەمرە.

مرۇف نامرئىت.. چونكە ئەوھى بەبىچ گوناح بكوژئىت.. وەكوئىمە نازارى پىناگات، ناترسئىت، چونكە نازانى بەخۇومان دەكات، چونكە نازانى گىانى مرۇف گۇش دەكات، نايەلئىت ھىچ مرۇقىكى خاوەن كەرەمەت بمرئىت. و لە نل و دەروون و بىرى مرۇقا مرۇقى پاك، ھەمىشە جوان گۇش دەبئىت. بەدەم خەوھوھ، باسى ناستانى شىرىن وفەرھاد مان دەكرىد، باسى مەم وزىن.. ئەستىرەى قىنۇسى نىشان دەدام – دەيگوت بروانە تىشكى ئەو، ئەو تەماشامان دەكات، دەمانپارئىت.. ئەگەر حەزەدەكەيت بانگى دەكەم ئىت بمانبات. منىش دەمفەرموو: دلىنايەت برىندار نەبووئىت؟ بەنازەوھ دەفەرموو، دەست بۇ لەشم بەرە، بزانه تنۇكى خوئىن بەر پەنجەت دەكەوئىت؟

منىش بەشەرەمەوھ دەستم دەگىرا بەگشت گىانىدا.. بەدەستىكى گەرم، بەو دەستانەى كەچەكى پىنەلنەگىرابوو مۇسقا ژەن ئاسا دەگەرەم، دەستم دەبرد بۇسەر مەمكى تابزانم دلى خورپە ناكات! دەستم دەبرد بۇ روومەت ولاملى، پىشتى سكى رانى.. دەستم دەبرد بۇگىانى، خۇشايى پىدەگەى.. بەدەم ختوووكە وموچرەكى خۇشئىيەوھ، دەفەرموو: ختوكەم مەدە. منىش ختوكەم دەدا، دەمفەرموو: لىوھكان لە خەندەى مرۇف دەترسن.

پاشان لەخوما بەر لەوهی بیدار بینەوه.. هەلەدەستاین لەسەرلووتکەى ئارارات رادەوهستاین. پیکهوه
بەبوودەنگ سرودى ناشتیمان دەخویند، دەمانخویند: ئیمەین پەيامی ناشتی.. ئیمە دەیین بەناشتی..
دەیین بەئالای گیان، بەپەیداغی.. دەیین بەپەيامی نیرگزی.. بەدیوهکان دەلێن کش.. ئیمەین ناشتی، بژی
ناشتی، بژی نازادی نەمرهونامریت ناشتی.
بەدەم تەماشای لاشی بیسەرەوه گۆرانیمان بۆ تەرمی خۆمان دەخویند.. لەشی بچ سەرمان.. چونکە
دیوه تورک و عەرب و فارسەکان سەری هەردوکهانیان بریوو، تا ماری ئەژدەهاکی باوانیانى پى تیر
بکەن!

کەبیدار دەبوومەوه پەیمانم بەهاورپیکانم دەدا، دەمگوت، مرۆفی دادپەرەهر نامریت، ناشتی پەرست
نامریت، مرۆفی جوان، بیری جوان، پەيامی جوان نامریت. ئەوهی لە پیناوی نازادى نەتەوهییدا شەهیدە،
پیرۆزە و پەرستگای میللەتە.
کۆترەکان گوێیان شلکرد.. گوێی خۆیان خۆش بۆم شلکرد.. چونکە تیگەیشتن کەمرۆفی راست پەرست
هەست بەنازار ناکات.. مرۆفی نازاد نامریت، چونکە کە گیانیک دەمریت گیانیکى ترلەنایک دەبیت..
فەرمووم: بەچاوی خۆتان دەیین کەئێوه هەست بەهەلپروکانى بالەکانتان ناکەن. هەست بەماندووی
وبریناریتان ناکەن.. ئەو هەموو پێگا نوورانەتان بە برینداری بریوه!
فەرموویان: راست دەفەرموویت.

میوانەکانم بەهواى ئامۆژگارییهکاندا کەوتنە نمەک کردن.. نان وئاوی مالى ئیمەیان نمەک کرد، مالى من
بوو بە هیلانە بۆیان. فەرموویان: ئیمە هاتووین گلەیی ئەرارات بە درەختی زەمان و بەمرۆفی بیئالای
و بیئولات بگەینین، پیکامان وونکردوو!
فەرمووم لەکوئێوه هاتوون؟ فەرموویان: لەناسمانەکانى فینلەندەوه!
فەرمووم: بینیتان لەپیکاکاندا؟ بینیتان پیکاکان دلێان هەبوو؟ فەرموویان بەلى.. لەپیکەنا بەدەم فرینەوه،
هەندیک پیکامان بینى، هەندیک توولەپێی رۆشمان بینى.. توولەپیکان دلێان هەبوو.. دلێ هەمەپەنگمان
بینى.

پرسییم کام دلەیان جوان بوو؟ فەرموویان دلێ شازادەى ولاتی بەفر، دلێ بچکۆلەى مندالانەو دلێ گەرەى
و هەک دلێ مۆزارت وبتھۆفن، گریک، و ئولە بوول و دلێ گۆدۆ.. دلێ دیوهکانیشمان بینى کە زبرو تاریک
و نزیو بوون، بەناخووه دیوهکان بەناو ئەو دلە جوانانەنا زەهریان دەکرد بەپیکاکاندا.. بووکەلى
رەشیان لێهەلەدەستا، پیکاکانمان وون دەکرد.

فەرمووم: مەترسن، دیوهکان دلێان نییه.. ئەم هەموو شەرە لەسەر ناگیرکردنى دلێ پیکاکانە.. لەهوايیدا
بۆتان پوون دەبیتەوه کە پیرشالیارو مرۆفی بیئولات ولەقلەق و جالجالۆکەى پیرۆز لێن و دلێ دەپوینن،
دل دەبەخشنەوه، دین دلێان لێدەباریت، دەلێن درەختیک پەیدا دەبیت، بەرى شیفای دیوهکان دەگریت.
مرۆفیک دیت هەمووگیانى پرە لەدل، بەسەر زەمیندا دەپوات، مرۆفەکانى هەمووجیهان چەکەکانیان
دادەنێن و بەگۆرانى ناشتی، بەچەپلەرێزان، بەخروشى مۇسیقا پيشوازی لەمیوانداریتی دەختی زەمان
ومرۆفی بیئولات دەکەن. ئەویش دەگەریت، دەست بەسەر هەمووکەسینکنا دینیت.. بەدیوهکانیش دەلێت:
لەمەودوا کەس نابیت برسیی بیت، لەمەودوا کەس نابیت بکوژریت، سەرببدریت، هەتک بکرت. دەبیت
مالیکى ییجاویتیچ=لابیرینت لەژیر زهویدا بکەن بەزیندان بۆ بەرازەکان، تا دیوهکان بەپێی خۆیان بچنە
ناوزیندانى لابیرینت-هوه.

پەيامىك دادەبەزىت لەسەر زەويىيەو بەئاسمان دەگات.. ھەمووخواكان دىن بۇتەماشاي درەختى زەمان، ھەموو پەيغامبەرو فرىشتەو بتەكان، ھەمووخاجەكان مەسىحەكان ماریاكان دىن و تەماشاي ھەيىبەتى رۆيىنى ئەو دەكەن، شانازى بەكەرامەتى مرؤفەو دەكەن.. دىت لەناوماندا مرؤفۇك بۇ ھەرچىگەيەك كەدەچىت ھەموو ئافرەتان و مندالان و پياوھ خىرخواكان پىشوازى لىدەكەن، ناترسىت، دەروات، دەگەرەت، كەس ناتوانىت لەم جىھانەدا پەنجەى بۇ بەرەت.

كۆترەكان فەرموويان: چۆن بتوانىن پەيامەكانمان بەوبگەيەنن؟

فەرمووم ئىوھ كە لىرە بەدەردەكەون، بەرپىگاكانى كەمالدا لەشەقەى بال دەدەن، چونكە ئىوھ لە نەوھى نوح-ن، ئىوھ دلى رىگاكانتان دىوھ، ئىوھ دەزانن كەتولەرپىگاكان رۆشنن، ئىوھ ھەم دلى رىگاكان ھەم دلى نەوھى نوتان دىوھ.

مىرولەكان فەرموويان: جەھەننەم گەردوونىكە مرؤف درووستى دەكات، لە واتاكانى، لە كەردەوھەكانى، لە ھەلوئىستەكانى.. كەس ناتوانىت لە جەھەننەم دەرباز بىت، تەنھا كەسىك كە دەتوانىت دەرباز بىت، كەسىكە بتوانىت خۆى بناسىت، لە خۆى خۆش بىت، كاتىك كە دلىنا دەبىت خەتاكانى لە پەنجەى دەستىك تىنپەرەت.. دەگات بە نەجات كاتىك واز لە خەتاكانى دەھىننىت.

تاپتۇرى پەزەپى

كۆترەكان ووتيان ئىمە لىرە دەمىننەوھ، ناگەرپىنەوھ بۇئەرارات، وەك پەنابەرىش ناگەرپىنەوھ بۇ ولاتى فىنلەندە، تادىوھەكان فىردەبن، تادىوھەكان شىت دەبن و دەتۆپن.. وتيان لەكوردوستان كۆمەلىك ئافرەتى پىرۆز، كۆمەلىك مرؤف پەيمانىان ناوھ ھەمووسنورەكان لەدىوبىگرن، ھەرھەمووشيان زەھرخوارد دەكەن و دەھانتۆپىنن. فەرمووم دەزانم.

لەوگفتوگۆيەدابووین تەق تەق تەق، لەدەرگا درا، دەرگاكان لەسەرپىشت بوون.. فەرمووم: فەرموون. فەرمووى دەبىت ئەرك بكىشن دەست بخەنە ژىر بالم، من ناتوانم زىاتر برۆم و وەرۆوربەكەوم. روخسەتم لەكۆترەكان وەرگرت، چووم بەدەم ناخوازى مىوانەوھ، دەنگىم لەلا نامۇ نەبوو، وامزانى دەنگى حەزەرتى ماریايە!

که دواى سى ھنگاو دەستم خستەژىر بالى بىنيم فرىشتەيەكى بچکولانەيە. لەژىرزەمىنى ولاتى ھەستکردن بەکەمىيەو ھاتبوو. روخسارى توڤاو، خەندە لىدزراو، بۆنى توتن وتلياك وحەشيشى لىدەھات. بۆنى ماددەى بىھۆشکەر و حەبى خەوى لىدەھات. بەدەم و پىنەو ھە جارناجار لەژىرکارىگەرى حەبى پىکەنينا و پىنەى دەکرد و قاقاى دەتەقاند.

چاوەروان نەکراو دەترىقايەو ھەو دەگوت بمبوورە پىتان پىدەکەنم، بەلام من ھەردووبالم شکاوھ، دلم، ھەستم، بىرم، گيانم ناگىرکراوھ، من لەقورگى بىوھکاندا تەنھايى دەمکوژىت، گومان نەتکم دەکات، باوھرم بەخۆم نەماوھ، ھاوپىکانم روژن، لەمنداڵ و مېدەدەمىان کرىم، بەناوى مافى ئافرەت و ئازادىيەو تەفرەيان نام و کرىمىان بە بىوئىكى ھارو بىياوھر!

ئەمانە ھىندە بوژمنى بىگانەن خۆشيان نازانن بۆ ھىندە بەتەنگ لەناو بردنى گيانى خىزانىيەو ھەيىن! بەرگەى ووشەيەكى راست ناگرن، دىن ئەزىتم دەدەن، بالەکانم ھەلەدەکىشن، تلباکم بەدىارى بۆدەھىن، ھەژدەسالە زەھرى ھەستکردن بەکەمى دەکەن بەقورگمدا، ناتوانم بفرم، ناتوانم لەسەرپىتى خۆم پراوھستم. منىش فەرمووم: بەرپىزان کىن؟ فەرمووى: سارا.

فەرمووم: باش بوھاتى، من لەناو دەروونى خۆمدا نىيازە تەماشاي فلىمىک بەکەم، حەز دەکەم تۆش بىئەژوورى ولەگەل ميوانەکانم تەماشاي ھەمان فلىم بەکەيت، بەباوھش ھەلمگرت، بەرەم سەر ئەو جىگەيەى کەخۆم حەز دەکەم لەسەرى نانیشم. کاسىتە کۆنەکەم خستە سەر دىقئىدەيەکە و گىشتان مت بووين. تەلەفەيزۆنەکە بەبى پىکلام فلىمى بلابوونەو ھەى گەردەکانى پىرشالىارى نىشاندا لەدەختى زەماندا.. بىنيمان زەرپراتەکان بلابوونەو ھەک بۆنى بفرود، بەورپىگايانەدا دەکوتنە گەشت کە روژن بوون، ئەورپىگايانەى کەلەيان ھەبوو، دلى رەنگىن، دلى بژىو، دلى گورە، دلى جوان جوان و بچکۆلە.

بىنيمان حەزەرتى پىرشالىار لەشەقامى شىپەرگاتاى - نۆسلۆ-نا گەردىكى گەرامەتى ناگىر ساوھو تەماشاي نووئافرەت دەکات.. نووئافرەت، کەيەکەمىان ناوى سارا بوو، نووھىمان ناوى ماریا بوو.. بىورن حەزەرتى ساراو حەزەرتى ماریا.. کەھەردوکیان موعتاد بوون، ھەردوکیان بە وپى بەناو قەرەبالغى مرؤفە خواروخيچەکاندا دەرويشتن، مرؤفەکانى دەورو بەريان روخسارى خۆيان نەدەدى، لەخاج دەچوون، خواربوو بوونەو، دەرشانەو، سەير بوو پياو تەماشاي خاجى پشاوھ بکات، سەيربوو خاجەکان توورەدەبوون جىنويان دەنا.. ھەندىکیان لەشمشیر دەچوون، شمشىرى ژەنگاوى وتەنەکەيى، دەتوت سىلغاندورداى لىروستىکردوون، لەشمشىرى تواوھ يان لەپەرۆ لىروستکراو دەچوون. سەريان پەش بوو! ھەردوونافرەتەکە پەناى يەکیان نابوو، چووبوونە ژىربالى يەکتەر گىژ گىژ، بە ناو ئەو مرؤفە لە خاجدراوانەدا زۆر بەسستى ھەنگاويان دەنا، لەگەل ئەوھشدا کە لەژىرکارىگەرى دەرمانى گىژکەردا بوون، نەخۆش بوون، پىدەچوو تازە لە نەخۆشخانە دەرکراين! چونکە ھەريەکەيان زەرفىكى سەيدەلبيان لەدەست بوو، نيار بوو پىبوو لەدەرمان!

ساراو ماریا دەرويشتن، ھەنگاوەکانيان بۆھەلنەدەھات.. چونکە وپوگىژو نەخۆش بوون.. کەس ئەوانى نەدەيىنى، پىدەچوو بىانەو پىت بەرەومالى يەکىکيان بچن.

زۆرماندووبوون ھەردوکیان، ئەگەر سارا ماریاي بەرەبایە سەرى دەيدا بە پلىکانەيەكى تىژى يەکى کە بارەکانى سەر شەقامەکەدا. يان دەکوتە ژىر تايەى ئوتۆمۆبىلەکانەو! ئەوتۆتۆمبىلانەى کە خەلکى پىداھ يان نەدەدى، کە لەپەر خۆيان دەکرد بەشەقامەکەدا - بۆھەلگرتنى ئافرەتى خۆفرۆشى بولغارى و بۆسنى و رووس و کورنوفارس و عارەب و ئەفرىقى.

ھەرچۆنىڭ دەستىيان لەيەكتىرى بەرىدايە دەكەوتىن ۋەھەردوكيان شتىكىيان لىدەھات، بەلايكەمەۋە
نەياندەتۋانى راست بىنەۋە ۋەھستەنەۋە سەرىپى! زۆركەساس بوون ھەردوكيان، رەنگيان سىپى
ھەلگەرايو، دەتگوت تازە لەقەپۇزى دىۋەكان ۋەدەركەوتون.. مرتەيان لەخۇبىرپويو، چاويان زەمىن
ۋەقەبالغى شىپەرگاتايان نەدەنى.. بووبوون بەنايك ۋابوك ۋوخوشكى يەكتىرى، بووبوون بەنايك ۋ
غەمخۇرى يەكتىرى.. ئەۋەى سەير بوو دايكيان، باوكيان يەكى سەگىكىيان بەقايشەۋە لەدەست بوو ئازادانەۋ
بىتس دەگەپان، كۆرپەكانى خۇيان نەدەبىنى لەۋشەقامەنا چۆن زىلەت داگىرى كرېون!
چونكە سەگەكان بووبوون بەچاۋو دەست ۋسەرو دەمىان.. بەرەۋبارەكان دەچوون تا باسى مافى مرۆف
ۋسەگەكانى دراوسىكان ۋزىبويونى دۆستەكانيان بگەن!

زۆر رەنجاو ھەزەرتى سارا لەدوورەۋە ناكى ھاۋرىيەكى خۇى بىنى دەپارپتەۋە لە بابايەكى سەمىل فاش
ۋنەزان، (كە لە كابرى تابلۇ ماسىگر دەچوو!) گويى لى نەبوو باسى چى دەكەن، بەلام دەيزانى ناكى
ھاۋرىيەكى تەكەكات، پارەى زيادەى دەنا بۆكرىنى دەرمانى بىنھۆشكەر بۇ كىزۆلە تاقانەكەى، كەنازائىت
باوكى سەرى خۇى بۆكويى ھەلگرتوۋە!
زۆرشەكت دەرپۇشتىن ھەردوويان، لەوكاتەنا، لەۋچركە ساتەنا، كەكرىۋەيە لە ۋلاتى نەروپۇر لە بەيانى
نەورۇزنا، لە بىستۋەكەمى مانگدا كات دەۋەستىت، ھەموۋجىھان رەق رادەۋەستىت، شىپەرگاتا مت دەبىت،
چونكە پىرشاليار لەۋيدا نادەگىرسىت، زەمەيك رۋودەدات، پىرشاليار سلاۋ لەگيانى ھەزەرتى ساراۋ
ھەزەرتى ماریا دەكات!

دەفەرموۋت: مژدەم ھىناۋە بۆتان، ئىۋە خاۋەن بەزەبى ترين مرۆفى سەرئەم گۆيەن، ئىۋە پىر لەھەستى
مىھروبەزەبى، ئىۋە مژدەى كامەرانى دەدەن بە جىھان، ئىۋەن دەبىت ئالائى درەختى زەمان بگەن بەل،
بگەن بەگيان، بگەن بەديارى بۇ ئەۋمروۋقانەى كەدەژىن لەۋلاتانى ترى جىھان.
من بەختىارم بە ۋرەبەرزىتان، من شادم بە بىننى بەزەبىتان، بەزەبى ۋدلسۆزى ۋەھا دەبىت، من ھەرگىز
فرىشتەى ۋەك ئىۋە دلسۆزم نەبىنىۋە بەۋھەموو ژانەۋە مرۆفىكى تر پەنا بەت!
لەوكاتەنا ھەزەرتى ماریا ۋەھەزەرتى سارا بىدار دەبنەۋە، تەماشايان دەكرىتەۋە، بزەكانيان دەگەشىتەۋە،
ساراتەماشى ماریا دەكات، ماریا تەماشى سارا! ھەردوكيان بەسەرسوپماۋى تەماشى يەكتىرى دەكەن ۋ
سەيرى بەردەمى خۇيان دەكرى، پىكەۋە دەيانىنى رىگەكان پىر لەفرىشتەى ۋردىلانەۋ جوان جوان،
بىننىان فرىشتەكان لە شازادەى ۋلاتى بەفر دەچوون، جۇرەھا ئامرازى مۇسقىيان لەدەست بوو، فلوت
ۋكومانچەۋ پىانوۋيان بۆلەدەن، بىننىان ھەزاران پەپولە كە لەل دەچوون، دلى رەنگاۋرەنگ ۋچووك،
لەسەر توولە رىگا رۇشنەكان بالەفرەيان بوو، سەلمايان دەگوت، ماریيان دەگوت بەكۆرال! مىزولە
سىپىە رۇشنەكانىش، توولە رىگايەكى رۇشن بوون گشتيان!

بىننىان ھەنگاۋەكانيان سەوز دەبىت! تەماشىكانيان دەزىت، بۆنى بفرىيان لىدەت، بىننىان پىرىك
دەست لەسەرسىنگ، لەسەرئەنۇ چەماۋەتەۋە بۆكەرامەتى ئەۋان ۋفەرموۋيان لىدەكات برۇن بەرەۋ ئەۋ
درەختەى لەۋپەرى شىپەرگاتاۋە دەبىنرا! بىننىان شادومانى بالى لى رۋاندوون، ساراۋەماریا ماریا بەساراي
دەفەرموۋ: دەبىنى بالى لىرۋاۋە؟

كاتىك كەھەردوكيان ھەستىيان بەزۋوتنى بالەكانيان كرى، ھەنگاۋەكانيان راگرت، كاتىك كەدنىيا بوون
لەۋەى كە دەبىن، دەتوانن بفرن، درەختى زەمان دەبىن، بارونۇخ ئاسايى بوۋەۋە، بەرلەۋەى قلىمەكە
تەۋاۋبىت.. ھەردوۋەزەت بەيەكتىرى دەلئىن: بايەكدوۋھاۋرپىش، يەكدوۋمنداۋ لەگەل خۇمان بەرىن.

فليمه كه كورت بوو كه خستمه سهرى.. بينيم كاتيک كه ته واو بوو، فریشته زامداره كه كه هر دو بوالی
تیکنالابوو، قوپچه كانی كراسه سپییه كه ی بهری یه كه یه كه كرده وه.. پاشان دهستی كرد به سنگی خویدا!
زور سهری بوو، بینیم یه كه یه كه فریشته ی بچوك وگوره ی له بهر دو شووشه و بۆر هك دروستكراوی
له ناوسنگی خویوه درده هینا ونیشانی منی دنا! دهیگوت نهمه یان پورم بۆی هینام، نهمه یان دیاری
هاورپییه كه كه به سهره تان مرد، نهمه یان بالیان شكاند، هاورپیکانیشم كۆمه لیک فریشته یان لیدزیوم..

بروانه فریشته كانی ناومن هیچیان پینا كه نن، گشتیان بریندارن؟!
فهرمووم: حزره تی نوان چاوه پروانی پشكوتنی خنده كانی سه لئوی تون، نوان ده زانن كه ژیان له له شی
توڤا نییه، ده زانن كه غمه كانی تو خنده كانی سه لئوی و دروونی تو یان قاو داوه، به لكو دلنایشن كه ئومیدو
ژیان له خنده كاندا یه، گهر تو بتوانی خنده كانت به بابدهیت، بیگومان به فریشته كانت گیان و بالیان چاك
ده بیته وه، گشتیان ئومیدیان گوش ده بیته وه.

فهرمووی ناخر ده ترسم نیهو هكان خنده كانم بكورژن، یان دوو چاری سزام بكهن!
فهرمووم: هه موویدیوه كانی جیهان ناتوانن تاكه خنده یه كه له ناو بهرن. كۆتره كان فهرموویان، ئامین.
پاش چركه ساتیک بیندهنگی، به بیرمدا هات گوومانه كانی لئ دووربخه مه وه، چونكه ههستم كرد كه
فریشته كه دوو چاری در دوو نه خۆشیی گوومان بووه! ههستكرد ته نها به لایرینی گوومان ده توانم فریشته
زویرو زیزه كانی ناشت بكه مه وه! ههستمكرد پیویسته منیش دلی خۆمی له لا بكه مه وه، تادلنیا وسه ریشك
بیته له وهی كه شیفاهویدا دهگاته قوتب كه ههردووسه ر: واته ووته بیژو گوئیگر هاوههست بن، له یه كتری
بگهن، له یه كتری دلنیا بن.

بۆیه حهزم كرد منیش دل و دروونی خۆمی نیشان بدهم.. حهزمكرد راستگویی له گه ل فریشته یه كه
دراوستیدا جوت بیته، چونكه نهو میوانی مالی من بوو.. میوانی مالی من! كه له راستیدا مالم نییه!

مال، مالی میوان خویه تی، چونكه میوان خۆشه ویستی ئاهورا ما زایه! میوان لای من پیرۆزه.. میوان
نازیزه، جوانه، بهر پزه.

له بهر نه وه، منیش قوپچه كانی كراسه كهم زور به هینمی، له سه ره خۆ ترازانده.. بوام ناكه میک ته ماشای
هه بیته و كه راهه تم بكات، تادلنیا بیته له وهی كه نیازم پاكه، چوو مه سه ر قوپچه ی دووم، به چاوی شهرم
وسه ری پزه وه، ته ماشایه كه تری نهوم كرد.. كه ههستم كرد خۆشایی پیده گات، دهستمرد بۆ قوپچه ی
سینیه، نه مجاره یان بینیم دلنیا تر ته ماشام دهكات، تائه گه ر په شیمان ی هه بیته، ده ری بپریت!
سه یرم كرد زور زوری پخۆشه، شیله یه كه شیرینی ته ماشام له ناو گلینه یدا بینمی، وهك زه رنه قووته، گرتم،
ته ماشا كه یم گرت.. جوان ته ماشامكرد.. بینیم زوری پخۆشه، بینیم، ته ماشا كه ی وهك زه رنه قووته ده می
داچرپوهو نه جو كینیت.. ده لئ تینومه، به شم، جیک، ئاو!!

چونكه نه گه ر بهاتایه و له كرده وهی قوپچه ی سینیه ما په شیمان بووا یه، نهوا نه ده چوو مه سه ر كرده وهی
قوپچه ی چواره م! چونكه قوپچه ی سینیه م پیرۆزه لای زاگرۆسییه كان، نه وهی نووچی ره سه ن تا قوپچه ی
سینیه، یان تا پنچی سینیه می پشیتین به نه رم ونیانی رهفتار دهكهن.. بهر له وهی هاوسوزیان بگورنه وه.
بۆیه ئیتر من له خۆشیدا خۆشایی دهگه بی به گیانم، حهزم دهكرد باوه شی پیدابكه موو توند بینوسینم
به خۆمه وه، واخۆش له مسی بكه م تا گیانمان ده خلیسكیتته ناو گیانی یه كترییه وه.. بۆیه له شم خاوبوه وه،
ههستمكرد په نجه كانم ده بن به پر و بال، توانام نه ما ده ست بۆ قوپچه ی چواره م به رم!

تەماشاکەي که هیتتا جووکهي دهات له سەر دەستم ، بەرم دا.. خنە خن بەهەناسەي بووژانەوہي خوین لەدلا! خۆي گەیاندەوہ ناوچاوی ئەو، زەرپنە قوتەکە کپ بووہوہ لە چاوانییدا.. چاوەروان بوو ئەویش تەماشاکەي مەبەینت.. زۆری نەبرد تێگەیی.. کەتێگەیی! کەدنیابوو.. دەستەکانی خۆي هینا، زۆر بە نەرمی دەستی هینا بۆنزیك ناوکم! زۆر بەشێنەیی دەستەکەي تری خستە سەردلم، کەنیشانەي رەزامەندی بوو!

ئینجا دەستەکانمان لەنزیك ناوکەوہ یەکیانگرت.. خوش، بەناستەم دەستمان برد بۆ قوچەي چوارەم! هەستمان کرد گەرمای خۆشایی هەناسەي قوچەي چوارەم دەترانینت! هەستمان کرد خۆشایی گیانی وەک هەناسەي گەرم لەدەررونیوہ دەردیت نەک لەسینەيەوہ! گەرمایی ئوخزن بەخش، گەرماییەک کەپیاو تەنھا لەیەکگرتنی دوولەشی راستگۆنا هەستی پیندەکات، ئەوگەرماییەي کەمرۆڤي رەسەنی لێوہ بەدی دیت، کەوہچەي پیرۆز نادەهینت، گەرمایی هەناسەي دووگیان، دوولەش کە بەیەک دەگن! کەسیکی وەکو ئەنیشتان دەخولقینت! ئەنیشتان خۆي بەتایبەتی ئەو تابلۆیەي نیشانی مە داوہ و دەفەرەمۆیت: مرۆڤ تەنھا بەیەکگرتنی بیری و، بەیەکبوونی گیانی و، بەیەکبوونی هەستی دەتوانیت مە زیندووێکاتەوہ! بەلام مانای وانییە زیندووێکەوہي مە دەتوانریت بەد سوویدی بەرامبەر بکەیت! مە تەنھا کاتێک دیمەوہ کە جیھان یەکی گرتییت، دەنا مە نامبە تەواوێکەرو دواھەمین بەندی زانست! بۆیە هەستم بەوخۆشاییە کرد.. بۆیە بەرلەوہي قوچەي چوارەم بترانیت.. دل و دەروونم گەشاییوہ.. بەتەماشای، چەپکێک گۆلی سپیم پیندەکەش کرد! قوچەي چوارەم تراز! بەلێ بەدەستەکانی خۆي! بەدەستی فریشتە.. چونکە مە شێوہم دەگۆرا بە شێوہي لەقلەقینکی ترا! لەوکاتەنا کەقوچەي چوارەم تراز! مە دووہنووی سپیم لێدەر! دەبووم بە لەقلەقینکی نیرینەو ئەویش دەبوو بە لەقلەقینکی مینینە. دەنووکم بەرەوئاسمان والابوو، لەبری خۆراک تیشکی ئاھورامازنا ھەرۆمی دەرکە ناو دەروونمەوہ.. ھەزاران ماسییەزیرینەي تیشک سکیمان پەرکرد لەخۆراکی گیانی.. گەرمایی تیشک وھەناسەکانی ئەو تیکەل بوون!

بۆیە مە لەو بەپەرۆشتر بووم بۆ ترانندنی قوچەي چوارەم.. ھەمان شێوہ قوچەي پینجەم! باوہرناکەیت چەند خۆش بووسیحری ئەوھەستانە، ئەو ھەناسانە! ئەو دەست و تەماشای گری کردنەوانە! نازانم، باوہرناکەم ھەلوئستی واخۆش دوومرۆڤ بەوجۆرە بەیەک بناسینت.. فریشتەيەک و مرۆڤیک! فریشتەيەک و پەنابەرێک! چونکە کە قوچەي پینجەم تراز! ئیتر شەرم لەنیوان دووگیاندا نامینت! چونکە گیانیان ناوئیتە دەیت.. دەبەن بەشیلە پینکەوہ، گیانیکێ نازاد، پەيامیکێ نازاد دەخولقینت! پەيامیک کە نۆتوقین و توانامەندە، پەيامیک کە شیفای دەت بەخەندەکان، ئەو خەندانەي کە فریشتە ناوایان دەکات بۆسەرلێوی!

خۆش خۆش کراسەکەمی ناکەند.. کەمیک شەرم زیاتریوو.. بەلام وەکفەرەمووم تازەدل و گیانمان تیکەل بوو، بۆیە ھەناسەيەکی قولم ھەلمزی، زۆرقوول سنگم بەھەناسەکانی ئەو پەر کرد.. ھیندە قوول تاسنگم درزی برد! شەقیبرد.. بەلام ھیچشتیک کت و پەر دەر نەپەری! لەسەوہخۆ لەسنگمەوہ.. چەند ووشەيەکی جوان، بەنەرمی.. بەدەم سەمایەکی سلولییەوہ، بەئاوازی فلوتیکێ سیحیرین بەسەرلێوی ھەرزەتی ماریاوە لەسنگمەوہ، وەکو فریشتەيەکی مندالۆکە سەریان دەرھینا، ووشەکان لەمندال دەچوون، ووشەکانی: دل ن ی، ی، ی = دلنیايي!

كاتېك كه وشهكان پاش سهمايهكى خۇش لههواي نازادا گهين بهيكتري و يهكهيهكه
 ومكوتماشاكاني من وفريشتهكه بهيكتري گهيشتن! دلنبايي پۇشنايهكى سهيري نوراني ليدروست
 بوو، فريشته مندالېكي ريش سبي، پيريكي مندالوچكه سبي ريش سبي، كهكومت لهپيرشاليار
 دهچوو! خۇي نيشاني فريشتهكه راوسيمدا!
 منيش خۇشخۇش تماشام دهكرد، بيچريه راوستابووم تماشام دهكرد.. چونكه فريشتهكه گومانهكاني
 دهروينهوهو باوهري به تماشاكاني خۇي دهكرد! باوهري دهينا بهوهي كه دهينيت شاياني گومان نيهو
 راسيهكي بهلگه نهويسته!
 تماشاكاني قهبارهي چاوي نهويان گوره دهكرد، ليوي وهك گولي لاولاو لهسههرا دهپشكوت! زماني
 دهخشانده قهراغ ليوي! ناستم خۇش خۇش ليواني خۇي بهزمان، بهسهري پهنجه تېدهكرد.. من
 لهوزياتر خۇشايي بهر دهروونم دهكوت.. چونكه ههستم كرد دلنبايي لهسنگي منهوه سهرددههينيت
 وهويش دهينيت!
 بويه زورخوشالووم بهوهي كه نهو پيرشالياري ساواي له دهرووني نربرديووي مندا بيني!
 بينيم، پيرشالياري كردهباوهش.. زورهستيار زورجوان، زورپريمير پيرمندالي نايه بهربروك.. ههستي
 بهناواي غهريزي پير كرد، نهوي نايه بهرسينكي خۇي، مهمكي راستي بو دههينا! مهمكي كهشاهووجوان،
 كههيشتا پرشنگي ههناسهي مني لهسهر بوو، سهركوي مهمكي پرتقاليهكي نالرهنگ.. له قوبيهي
 پهستگايهك دهچوو!
 پهستگايهك كه تيشكي ناويژه لهسهري ههلهينيت! پيريش هيشتا چاوي نهپشكوتبوو! مشه مش،
 ماندو، دهني دهگيرا لهبهرسينهئو نوبا خۇشايي ونوخزني نايكانهي بهفريشتهكه دنا، چونكه لهراستيدا
 فريشتهكه هاوسيم نوورخرايووهوه له مندالهكاني خۇي!
 مندالهكاني لاي چاويتر بوون، بييري مندالهكاني دهكرد! بويه بوون بهنايهن بويير خۇشاييهكي گياني،
 شانازيهكي نايكانهو، بهزهيهكي نايكانهي لهسهرنج وخهندهكانيدا نهخشاندا!
 نالهويدا، تنها لهويدا ههستم كرد فريشتهكه شيفا دهكات بهگياني، دلنبايووم تهنروستبي دېتهوه سهربار،
 دهرووني چاك دهبيتهوه، چونكه دلنبايوو لهوهي كه كهرامهتي پيرم نيشان ناوه، كه توانيم دل ودهرووني
 بوبكهمهوه، ريگه مندا مندالي پيربهچاواني خۇي بيينيت! چونكه فريشته دهبيت وها مامهله بكرت..
 دهبيت چارهساز بهدلنبايهوه خۇي نيشاني چارهخوابدات، فريشته ناييت گومراو نادليا بيت.
 زور بهشهرمهوه، پاش نهوهي پيرمندالي تيرشيركرد.. دهستهكاني پيري نهرم نهرم شيدا، دهستي بهسهريدا
 هينا، وهكودايك! چونكه لهراستيدا پير نايكي نيهوه ههتيوه! ههتيويكي بن باوك! يتدايك! چونكه پير
 هيچياني لهياد نهماوه! نازانيت كهي لهنايك بووهو، بولهنايك بووهوكوري كنيه! بويه نامريت
 وهه ميشهيه.. چونكه لهناوماندا بهدواي نايك وباوك وكهرامهتي خويدا دهكريت.. زورگوناهه
 پيرشاليار، كهبيت، وهكومندالېكي وونبوو بهگهردووني مندا دهكريت، ليم دهپارېتهوه، تكام ليدهكات
 بجمهدهري، بگهريم بهناو جوانيدا وتماشابهكم، بگهريم بومرؤفېك تا هوكري بيت وهك نايكېك.. وهك
 نايكېكي نييان وپيرؤز.. بويه منيش ناوارهو سهركهردان كولان بهكولاني زووربهي ولاتان گهرام
 وهيشتاش ههردهكهرېم!
 كهچي نايينم كهسيك بهلايكه مهوه، تماشايهكم تيگرېت، يا خهنديهكم بدات! تا پيرشاليار دلنيا بيت كه
 دهتوانيت نايكي پيرؤز، باوكي پيرؤز لهناومرؤفهكاندا پهيداكات! پيرشاليار بهمن دهفرموويت: باواني

من خەندەن، ئەو ھى بەلدېڭى پاكەو خەندەى نىشانى دا، يان باوكە يان ناىكى منە، يان بەلاى كەمەو ھە
مىرۇڭنىكى خۇشەوئىست ورسەنە!

كەسانىك ھەن لەناوماندا دەژىن، ھەن بەيى ناىك وياوك دېنە بووبەو، ھەك ئادەم وھەوا، ھەن ناىكىان
ھەيە و باوكيان نىيە ھەك ھەزەرتى مەسىح، ھەن بىنەرى لەسۆزى باوان گەورە دەبن ھەك ھەزەرتى
موسا.. ھەن لەماوماندا گىيانىكى پەتىن، زۆربەمان نازانىين، دىن و دەچن، ھەن و نىين، دىن لەدەروونماندا
دەژىن، بىرمان دەكەن بە مەنزىگە، لەھەست و نەستماندا دەژىن، ھەر ھەكوو پىرشالىار، ھەن كەس
نايانىننىت! ھەك پەنابەر لە بەستەلەكى قووتى ھەستكرىن بە كەمىندا!
جىگەى داخكە پىر ھىشتا ھەكوساوا لەدەروونى مندا ورك دەگىت، توورە دەبىت، ھەندىكجار مان
دەگىت، بۇئەو ھى من كۆل نەدەم و بگەرىم.. ئىستا دەزانن بۇچى مندا ورك دەگىت؟
فېرە، مندا كەسۆزى دىنبايى ھەست پىنەكرد، ورك دەگىت، توورە دەبىت، مان دەگىت، شت
دەشكىننىت، فېرى جىنو دەبىت، فېرى لىرۇوھەلەو خوارى دەبىت، دەچەمىتەو ھەك خاجىكى
خوارەو ھەبووى لىدىت!

كە مندا لەكەى تىرشىركىم فرىشتەكەى دراوسىم، ھەك ئەو ھى ئامانەتىكى مەزن بگىرتىتەو ھە بۇ خاوەنەكەى،
مندا لەكەى بە نوستووى كەپاندەو ناستىنەم، مەشى دەھات پىر لەسىنەمدا.. دەستى ھىنا بەسەردىما،
زۆردىنبا خۇى پىو ھەنوساندىم، مەشى بەبالەكانم ئەوم ناپۇشى.. ئەوم لەئامىزگرت! لە پىشدا سەرىم بۇن
كرد، ئىنجا ئاستەم ناوچەوانىم ماچكرد.. دەستم ھىنابە مل وپشتىدا.. سوپاسى دىنبا بوونىم كرد، چونكە
ھەستمكرد، فرىشتەكەى دراوسىم بەتوولەپىگەيەدا ھەنگا دەنەت كە دىگەيەنەت بەرۇشنايى، بەلدىنبايى.
فەرمووم: لەرېگە رۇشەكاندا مىرۇڭ دىنبا دەبىننىت، دەبوت، دەكات، دەخوات، دەنوت، خۇشەوئىستى
دەدات، دىنبايى يەكەمىن ھەنگا ھە بۇ گەردوونى بىنن بەبىچاوا! دىنبايى بەرەكەمالت دەبات نەك بەرەو
بوولدى و ترسان.

بەرلەو ھى مالاكەم، بىورن مالاكەى جىبەللىت فەرمووم: سووپايەكى پىرۇز بەرپوئەيە، دەيەوئىت ئەارات
بكات بە جىژوان، تاوھكو لە بەرەوباروگىا و قور، دل لروست بكات، بەدىارى بىننىرتى بۇ ناىكان و باوكانى
ھەموو جىھان.

سووپايەك كە نووم نابەزىنبا ھە ئەارات، كە وچەى ونبو ناوارەى ھەزەرتى نوح-ن.
كۆترەكان بەكۆرال لەگەل فرىشتەكەدا بەيەك ئاواز فەرموويان: ئىمەيش دىين، ئىمەيش لەنەو ھى ھەزەرتى
نوح-ين.. دەتوانىن سوارىين؟ فەرمووم: بىگومان.

ئەو ھى سەيربەولەلام، تەماشاي كۆترەكان بوو! بىنم ئەوان شىوھيان دەگىرت بەمىرۇڭ، بىنم
نوواورپى ھاوزمان ھاوخوئىن ھاوئەمى خۆم لەئاسمانى فىنلەندەو تەرەبوون ھاوئەمى بەمىوانى
بۇلام، بىنم دەبنەو بە مىرۇڭ، نوومىرۇڭى زۆرجوان، كە لەمىژبوو دەمناسىن، ھەردوكان بوون بەجوتىك
مىرۇڭى نىرومى وپاكو ھەكو مىرۇڭ.. يەكەمىان ناوى عومەر بوو، نوومىان نىزال.

كاتىك كە باسى ھەزەرتى مېشم بۇكرىن لەتابلوى مەم وزىن-نا، باوھريان كرد كە خاوەند دەتوانىت
ھىندەى گەردوونەكان گەورە زۆرىت، كە خاوەند دەتوانىت بچوكىش بىت ھىندەى مېشىك!
ھەروھە لەژمارەى مېش و مىرۇولەكانى ھەمووجىھانىش زىاترىت! ئالەوئىدا كۆترەكان: واتە عومەر و
نىزال نەمەكى ناوى مالاكەيان كرىم، ئالەوئىشدا من دىنبا بووم كە كۆترەكان تەرە نابن.

میرولەکان فرموویان: ئەوێ بەزەیی بە خۆیدا نەیتەوه، ناتوانیت ئادەم ئاسا بەزەیی خواوەندی بەر کەوێت.. بە زەیی راست شیفای بەخشە، باوەرێت بەوه بێت کە راستگۆ بۆ خوشەویستەکانت بدوێت.. نەکە ی رینگە بەخۆت بدەهیت بەزەیی بە هەلە بدەیت! نەکەیت. چونکە بەر لەوانی تر خۆت تووش نەکەیت. نەکە ی بە بەدنیازی لە کەرامەتی ئافرەت نزیک بکەوێتەوه: چونکە پیاو تەنها بە پاداشتی تەماشاکانی ئافرەتی رەزەمەند ویزانی دەکەوێتەوه. ئەوێ ناچۆر لەگەڵ ئافرەتدا جوت دەیت، زۆلە لە دیوو ئەهریمەنە.. ئەوێ ئافرەتی پیرۆز بریندار دەکات: خواوەند بۆ هەمیشەیی لە دەست دەت.

تاپتۆی شەرپە

بۆ دووسال دەچیت لەدورگە ی هەستکردن بەکەمی بابایەک بوو بەراوسیم، کابرایەکە خۆش پوگومرا دەرەق بەمن، زۆر هەستیاری هوسەرەکە ی خۆی خۆش دەوێت، هەموو جارێک کە دەست ریز دەکات بۆ تەوقە کەرن، منیش بەرێزەوه دەست دەخەمە ناو دەستی و هیندە ی حەزبکات هاوڕێیەتی و دلپاکیی نیشان دەدم، ئەو باوەرناکات، چونکە چاک دەزانیت کە من هەستەکانی دەخوینمەوه، دەزانم ئەو زۆر هەستیاری و حەزناکات من هەرشتیکی دەریارە ی هەستیاریی ئەو بزەم، بەلام لەم دواویەدا دلنیاتر لەگەڵمدا دەوێت، چونکە دەزانیت من ریز لە کەم و کورپی هەرکەسیک دەگرم. هەر وها ریزیک تاییتم هەیه بۆ کەسانیک کە سەرگەرمی یەکتری خۆشویستن.. ئەو و هاوڕێیەکە ی لە ژبانی هاوڕێیەتییدا خاوەن مانان، چونکە لە راستیدا هەموو کاتیکی مرۆف دراوسێیەکی باشی تووش ناییت. ئەو ناوی ئەودون-ه پیاویکی نەینگرو چاویترە، حەزی لە چاکەخواری و یاریدەدانە، چاچاکە گەر هەلگرتنی بەرێکی بێت یان دیواریکی ئەو لاریی نییه و هەول دەت یاریدەر بێت. لەم ماویە ی پێشوبا هەر لەخۆیەوه، بەبێ ئەوێ پرس بەمن بکات، چو لەناو ئەو نارستانەدا کە جینگە ی خواکانی ولاتی بەفرە، خیمە ی بۆهەلدام و ووتی دەیت ئەمشەو لەدەرەوه بنوویت. منیش حەزم نەکرد دەست بێم بەرپوویەوه، خاتریم نەشکاند، و وتم بادلێ نەشکیت، چونکە زۆر حەز دەکات بەشتیک کەمیک گیانی هاوڕێیەتی نیشانی من بدات، هەندیک جار هەست دەکەم حەز دەکات من هەست بەکامەرانی بکەم لە ولاتەکیاندا! ئەگەر هەموو ئەندامیکی ئەم کەلتورە وها بوونایە، ژبانی پەنابەر چاتر بەرپووە دەچوو.

زۆر جار رێدەکەوێت ناوای ئەنجامدانی کاریکی لەمن دەکات، کەمن بوارم نییه دەست و برد راپیەپینم، دێخەمە رۆژی دواوی، بۆیه ئەوجارە حەزم کرد بەقسە ی بکەم، گەرچی دەشتەرسام لەدەرەوه ی مالدا بەتەنها لەقەبرساندا بنوم، بەلام لەبەر خاتری ئەو بریارم نا شەویکی لەناوقەبرسانی فیکینەکاندا بنوم. چونکە ناو ژوورەکەم سارتر بوو لە دەرەوه، چونکە ژوورەکەم زیندانی گوومانەکانی دیوکان بوو! هەستم بە دلنیایی نەدەکرد لە ژوورەکەمدا.

وام کرد.. شهوئیکي سامناک چوومه ناو خیمهکهوه، بهنیازی نووستن، بهخوری همیشه، جگهری دواييم کینشا و لئی راکشام، هینشتا چاوم نهچوبووه خه و هوسهرهکهی هات.. لئی پرسیم، وهزغ چونه و ههست بهچی دهکهم؟ دهترسم یان ناترسم؟

چاومکردهوه تاوهلامی بدهمهوه، بهلام نهو لهوئ نهبوو، چونکه خهونهکهی من زینده خهوبوو، تومس گیلانی نهوم دهبینی - دهمزانی لهمالهوه لهلی خویدا بیر لهههمان بابته دهکاتهوه مهیلی بوو بیت و لهمن پرسیت: ناخو ههست بهچی دهکهم؟

بوجاری نوووم، کاتیک چاوم لیکنایهوه بهنیازی نووستن، ههستمکرد هیزوتهوژمینک لهش و ناوجهرگم بهرهوناخی زهوی کیش دهکات، ههروهک چۆن گسکیکی کارهبايي شتهکانی دهورهبهری ههلهدهلوشیت، ناوا ههستم دهکرد لهناوجهرگهی زهوییهوه هیزیکي مهکناتیسسی بهرهوناخی زهمین پارچهکانی لهشم کیش دهکات و ناتوانیت یهکجارهکی ههلم بلوشیت!

زورم بهلاوهسهیربوو! هینشتا نهنووستبووم، کاتیک لهسهرلای چهپ رادهکشام ههستم دهکرد نازار بهدلو سک و پرخولهکانم دهکات، ههمان شیوه کاتی کهباری راکشام دهگوری، ناخوشترین دوخی راکشانی نهو شهوم لهسهپریشته بوو، چونکه ههستم دهکرد پیستی گشت گیلانم سپردهبیت..

ههستم دهکرد ناتوانم بهناسانی ههستم! نووچاری کونرهشی خوم بووم، بهلام نهدهترسام، چونکه من ههم فیکینگهکان(دهریاوانهکان) وههم ئودین-ی خواکهیانم بهخهوو بهزیندهخهو دیبوو، دهمزانی نهوان ههرگیز دوزمنائتی من ناکهن، چونکه دلنیا بوون لهسروشتی من. من کهرچی له ولاتی نهوان بووم، بهلام دیلی دیوهکانیان بووم!

پهشیمان نهبووم لهوهی که نهو شهوه لهوئ بهسهر بهرم، لهبهرخاتری دراوسینکه، چونکه ههزمکرد دلنیا ی بکهم که لهبهرخاتری نهو، بهپئی فهرمانی نهو، نهو شهوه لهدهروهه نووستم، نهوکاره بچکولهیه،

سهرکهوتنیکی مهزن بوو بۆ نهو، چونکه نهو بهوه دووگرهوی دهبردهوه، یهکه میان نهوه بووکه نیشانی هاوسهرهکهی و دراوسینکانی تربیات کهمن پیز له بریاری نهو دهکردم.. دووه میشیان نهوه بووکه چیژ لهههستکرین به نهزموونی من بهریت لهو قهبرسانهنا. سنیهم باس ناکهم.

چیبت لهتونهینی نهو شهوه بۆچرکهیهکیش خه نهچووه چاوم..

زورشت روویدا نهوشهوه، ههلبهته ناتوانم گشت ههستیاری و بهسهراهاتهکان تووماریکه، چونکه

ناوزوردهکیشیت، کات زوردهبات.. بهلام شتیکی سهیرروویدا دهمهوبهیان بهرله ههلاتنی خور!

لهشهبعی پهردهکهوه نازله لیکم بینی، چوارقاچی مرؤقی ههبوو! نهوهی راستی بیت ترسام، توانیم خوم

تهفرهبدم بهوهی که راستی نییهو لهزیندهخهونام.. هیندهی نهبرد چوارپیکه لهپیتشچاومنا گورا به سمو

لوقی مانگا! چونکه خیمهکه پهردهیهکی مووشهبهکی ههبوو بهرامبهرم، لای پیمهوه، ههمولهشی نازلهکه یا

مرؤقهکه نهدهدی!

زوری نهبرد گویم لیوو بؤراندی، وهکو مانگا، بویه کهمینک دللم سرهوتی تیکهوت، کهرچی نااساییش بوو

مانگا هینده نازاد بیت بتوانیت لهویدا بکهپریت، چونکه مانگاکان نازاد نین!

زوری نهبرد سهریک خویکرد بهژوردا، راپهینیم، نهمتوانی هاواربکه، بهلام نهوزیاتر لهمن ترسا..

راستهوخو بهر لهوهی هاوارم دهپریت، ترسم پهری و شهرم دهستی گرت بهسهر ترسا، چونکه بینیم

نافرهتیکی سهوزپوشی ههزهکاری زورجوان، تابلیتی جوان، سهری کرد بهژوردا، بهزمانیکی خوشی

فیکینگ دهوا، زمانی هینده شیرین وخوش بوو، ترس وگومانی رهوانمهوه، لهلی خومدا ووتم، وهلاهی

نهگهر نهه جنۆککش بیت، خوشم دهویت، چونکه جوانی وههام ههرگیز بهچاو نهیبوو!

دەتوانم بۆلۈپ لەھەموو ئەو جوانانە دەچووكەمن بەرئۆزايى تەمەنم دىيووم، چونكە ھەستەم دەكرد ئەو بەپيى خواستى دلى من جوانىي خۆي دەگۆرى، لەچاوتروكانىنكا سەد تەماشام دەيىنى، سەبجوانى! وپوكاس و سەرخۆشى كرم بئىئەوھى ھىچ وتەيەك لەئۆھەكانى بىرويت، منىش زمانم شكابوو، قسەم بۆ نەدەكر، لەبەر سىجرى تەماشام ھىچم بۆنەدەكر!

باشان وەك ئەوھى بەزمانى خۆم قسەم لەگەلدا بكات، فەرمووى بىوورە ئازادىم لى تىكدايت، بەلام دلىنا بووم نەنووستوويت، چونكە لەراستىدا تۆ ميوانى منيت، تۆلە جىنگەي مندا نوستوويت، من ھەرچەند سالىك جاريك دەگەرئەوھە بۆ سەردانى زەوى، ئىرە جىنگەي منە، كاتىك بىنىم تۆ لىرەدا نوستوويت، ويستم بىترسىنم وقاوت بىنم، بەلام ئۆدىنى مەزن پەيامى خستە دەرونمەوھە كە بە جوانترىن شىوھ خۆمت نىشان بەدم، بەجوانترىن شىوھ ئاكارارت بكەم كەتۆ ميوانى منيت!

منىش بەحەپەساوى سەيرم دەكرد، لەتاوجوانىي - ھەستى زمان وپەھرەي ئاخواتنم شىر بووبوو، نەمدەزانى دەم كەوتۆتە كوئى لەشمەوھە.. پاش چەند سوپىكى تر خۆنىشانان لەتەوھرى جوانىدا لەو پەرى جوانىدا دەستى بەرەو دەستم ھىنا.. نازانم چۆن ھاتەژوورەوھە؟ چۆن ھاتەلامەوھە، وەك ئەوھى لەژوورەوھە بوويت! وەك ئەوھى من بەھەلەدا چووبم ئەو لەدەرەوھە نەبوويت.. بەچپە بەگوئىمدا چىپاندى، كەس لەناومالى خۆيدا ئىزنى چوونەژوورەوھە لەخۆي داواناكات، تۆميوانى منيت، بەخىر بىت!

من ھەر نەمتوانى باوھەركەم، دەمداچەقاو، وپ بووم.. ھىچم بەيىرنا نەھات بتوانم بىدركىنم، لەدلى خۆمدا بەخۆم دەگوت: ئەگەر بىت وپەراستى قسە بكەم دەشيت خەوھەكەم لەكىس بچىت وپىدار بىمەوھە، لەھەمان كاتدا بەخۆم دەگوت: ئاخىر دەبەنگ نازانیت كە ئەوھە راستىيەكە لەخەوېراستتر؟

جوانى رىگەي نەدەنام دەمى خۆم بئۆزەوھە بئوئىم، وابزانم ئەوم بەھەلەدا برد، چونكە وابزانى لالم! بەلام لەباروئۆخى وھانا پياولال و كوئىرو كەپ بىت چاترە.. مرؤف كەتوانى قووتبەكانى جوانى بىبىنت چىيدى پىوستى بەدەربىر بىنە، چونكە ناتوانىت، چونكە رۆدەچىتە قووتبىكى گىيانى پەتتەوھە، جىھانى شكل و ووشەكان بەجىدەھىلەت وەگات بەمۆسقا، بە تەماشام، بە رەنگ و دەنگ، بەگىان!

ھەستەمكرد مووھەكانى لەشمان بەرەكترى دەكەوتن، ھەستەمكرد نزيك دەبىتەوھە لىم و دەستم بۆدەبات، ھەستەمكرد بەئارەقەي شەرمى خۆم دەمشىلەت، بەلام خروشى تەماشاكەم لەھەموو دەسبازىيەك خۆشتر ئۆخزىيان پىدەدام، ھەستەم دەكرد گويم لەئاوازي ترپەي دلى ھەردووكمانە، ھەستەم دەكرد ھەمووگىانم سەوزدەبىت، سەوزىكى زۆرگەشىبىنانە.. چونكە ئەو ئافرەتەيكى سەوزبوو، ھەمووگىيانى سەوزبوو، بىرژانگ و برؤو پرچ و دەست و دەم و چاوو لەشى گشتى سەوزبوون، سەرەتا وامزانى بەرگى ئاورىشمىنى سەوزى پۆشيوھە بەلام وانەبوو، خۆي ھەمووگىيانى سەوزبوو، زۆرسەير بوو، زۆرخۆش بوو، لەھەمووخانەكانى لەشمەوھە ئاو دەچكاو، ئاوم دەھاتەوھە، ھەستەمكرد ئەو پيامدا نوساوا، بەلام بە لەشما نا! بەلكو بەگىانمدا نوساوا! نازانم چۆن بگەمەكوتايى چونكە ئەوھىشتا لەخوينمايە، لەخەومايە، لەژيانمايە و نازانانە بىت و دەچىت..

كاتىك كەھەستايەسەرىن، لەھۆش خۆم چووم، بورامەوھە، سىچار بوورامەوھە، ھەرسى جارەكە نازانم بەچى سىجرىك دەپەننامەوھە ھۆش! بىنىم بالاي ھەمووناسمانى ناگىركردوھە! يان ھەستەم دەكرد كە بىنىن و دىدەگام سەوز بوو! ناچارانە بەترسەوھە، سەرم لەچارەكە بردە دەرەوھە تادلنبا بىم لەوھى كە راستىيەو خەونىيە، بەلام ھەمان شت بوو، ئاسمان سەوزبوو بە كەرامەتى ئەو، ئەو ھىندەي چاوم بىرېكات مەزن بوو! لەھەمان كاتدا سەيرى ھەرشىنكم دەكرد لەو دەچوو! زۆرسەيربوو!

ھەموو شتېك لەودەچوو، تەننەت خوشم، كېسەي توتن وچەرخەكەم، درەختەكانى ئەملاولام، خېمەكەم،
 ھەموو شتېك، تەننەت بېر كىرەنەووم سەوزبوو! گيانىشم سەوز ھەست پىندەكرد.. ھەربەسەوزى
 ھەستامەسەرىپ تا و دەرىكەوم وىگەرىمەو ھە بۆ مال كە چلوو بەك ھەنگاو لەگۆرستانەكەو ھە دور بوو..
 ھەلەداوان بەرەوماڵەو ھەستەم بەدەر بەكەوم، سەرمەكرد رووت و قوتەم، ھېچم لەبەردا نىيە، دەستەمايە
 رۆبەكەم كەسەوزبوو، كەلەراستىدا بەش بوو! لەبەرم كەردو كەلە سەوزەكانى مالەووم ھەلگرت و ھەستەم
 بەگەرىمەو ھە ناوژوورەكەم.. لەھەنگاوى سىتەمدا گرتەم، فەرمووى: پىويست ناكات لەگيانى خۆت بترسىت،
 مېوان بە مەرۆ، زۆرىشت لىناكەم، چونكە مېوان خوشەويستى ئۆدینە!
 مەن ھېچم بۆ نەوترا.. دووچەبى سەوزى دا بە دەستەم، فەرمووى: ھەركاتىك ھەستەت بدويست دەنكىك لەم
 حەبانە بخۆ.. مەن شىتەنە ھەردوكىم قووتنا.. پاشان نەپىنەكى مەزنى چاوند بەگويمە، تكاى لىكردم
 بەنوسىن دەريان نەبەرم، لەدلى خۆمدا ھەللىگەرم!
 نەمتوانى سوپاسى ئەو ھەموو جوانىيە بەكەم، نەمدەزانى دەم لەكويدا بە ھىشتا!
 كەپۆژ ھەلھات ھەموو شتەكان ئاسايى بوو، بەلام ھەستەم كەرد بىنايىم سەوزبوو! ئەمەش بەزمى خواستى
 دراوستىكەم خواكارى پاركات.. بۆرۆژى داوىيى تكام لەھەموو دراوستىكان كەرد كەبچن لە چاڭرەكەنا بنوون،
 كەسىيان نەيانوئىرا!
 لەقولايى دلەو دەمويست بدويىم، بەلام ناخود ئاگام توند قورپ و زمانى گرتبووم، ھېچم بۆ نەدەوترا،
 لەداويىدا ھەستەم كەرد زویرىم گەورەيە لەدورگەي ھەستەكەرد بەكەمى وولاتى ئۆدین-ئا!
 مېرولەكان فەرموويان: لىبووردن گەردوونى تۆيە، تۆ لىبووردن ھىندەي ئاسمانەكان بەرىنە، خواوھند
 تەنھا گيانى لىبووردنە! مەرۆقى لىبووردن زەرراتى باكان دەلاوئىت - لىبووردن ژيان بەرىنە دەبات.
 مېرولەيەكى تەنھا كە لەگۆشەيەكى دەرووندا گىرى خواربەو، توشى تەنگەنەفەسى بوو، فەرمووى:
 ئەوھى لىبووردنى دەمرىت، وھك مەردو دەژىت.

تابلوی همیشه‌پی

دۆخی ژيانی پیرشالیار وه‌هایه، ئەم پرواوانه له‌نیازه‌کانی ئەوهوه به‌من ده‌گهن، من له‌سروشتیکی سه‌روپاستیدا له‌خه‌وندا ته‌لیسمی ئەم پرواوانه‌و به‌سه‌رهاته کۆن و دیرینه‌نهم پیده‌گات! چونکه وه‌ک فەرمووم ته‌لیسمی که‌رامه‌تی ئەو پابه‌ندی رابردوونیتستاو داهاتووه. تیگه‌یشتنی ئاسان نییه‌و منیش له‌سه‌لیقه‌ی پروونکردنه‌وه‌کان بی‌هه‌ره نیم به‌لام که‌میک سه‌خته.

پیرشالیار سیفاتی تاییه‌تی زۆره، یه‌کینک له‌وسیفاتانه چاونوقاندینتی، چونکه کاتیک که ئەوچاوانی ده‌نوقینیت، بوون شوینه‌واری نامینیت ووه‌جد ئەو هه‌له‌لوشیت، ده‌شیت کاتیک که چاوه‌کانی بۆجاری دووم هه‌له‌دبرپیت، چهند سوورپیکی ژیان به‌سه‌رگۆی زه‌میندا تیپه‌پییته‌هه‌ربۆیه‌شه من نه‌متوانی پابه‌ندی کات بم، چونکه به‌لۆژیکی کات نه‌مه‌توانی له‌ودا قول بیه‌وه.

ئەو کۆمه‌لیک نیازی دوویاته، هه‌ربه نیاز ده‌توانیت له‌رابردو و داهاتوو ئیستاا بوونی ئاماده بیت، بیگومان ده‌شیت باوه‌رت به‌وه‌هه‌بیت که ئیستاا داهاتوو رابووردو له‌هه‌میشه‌ییدا وه‌کرو ووشه‌کان و پرسته‌کانی سه‌رزاری ئیمه‌ دوویاتن.. به‌رنامه رپژکران. له‌هه‌میشه‌ییدا ده‌نگ وه‌ناسه‌و بزوتن ناشایانی له‌ناوچونن، هیچ شتیکی له‌ناو ناچیت.

بۆیه له‌نیوان چاوه‌کردنه‌وه‌کانی پیرشالیاردا کات ده‌وه‌ستیت، چونکه کات له‌ده‌ره‌وه‌ی هزری ئیمه‌دا سروشتیکی تری هه‌یه، بۆیه ده‌شیت شتیکی ره‌واییت که له‌هزری مندا کات ده‌وه‌ستیت، به‌وشیوه‌یه من ده‌توانم فریای به‌شیک له‌ تۆماری بینینه‌کان بکه‌وم.

من واهه‌ست ده‌که‌م که هه‌مووشته‌کان له بیستویه‌که‌می ئازاردا بۆچرکه‌یه‌ک مت ده‌بیت ورا ده‌وه‌ستن، سالی جاریک ئەوه پرووه‌دات، ئەگه‌ر که‌س باوه‌ری به‌وه‌نییه من باوه‌رم پنیه‌تی، چونکه من ده‌زانم له‌نیوان چرکه‌ی یه‌که‌م و دووه‌می کاتر مێردا، که میلی کاتر مێردا ده‌وه‌ستیت، له‌هه‌ناسه‌دانه‌وه‌ییدا هه‌مان شت، میانه وپشوو یه‌کی کورت بوونی هه‌یه له‌نیوان هه‌ناسه‌دانه‌وه‌و هه‌ناسه وه‌رگرتندا! وه‌ستان له‌ نیوان لیکدانی شقه‌ی بالی بالنده‌شدا به‌دی دیت له‌ کاتی فرییدا! هیچ بزوتنیک هه‌میشه‌ی نییه‌. وه‌ستان و پشوو ناوه‌رۆکی به‌رده‌وامین.

له‌ونیوانه‌کاتییه‌دا یه‌ پیرشالیار له‌یادی بوونه‌وه‌ردا دیته‌ ده‌ریو رۆده‌چیته‌ که‌لینی بیرو هه‌ست ویا ده‌نیانه‌وه‌ی که‌سیکی وه‌ک منه‌وه، بیگومان من باوه‌رم وایه که زۆر که‌س له‌بارو بۆخی مندا که‌رامه‌تی ئەو ده‌ناسن وله‌بوون و په‌یامه‌کانی به‌ناگان، به‌لام ناتوانن بیخه‌نه ژیر باس به‌ هزرو لۆژیکی مرۆف، چونکه مرۆف دووچاری شه‌که‌تی ده‌بیت ئەگه‌ر به‌هه‌له‌نا بچیت، چونکه کاتیک که مرۆف په‌نده‌کانی پیرشالیاری پیده‌گات وه‌له‌ وه‌ریانده‌گریت و تۆماریان ده‌کات، ده‌ست و پلی قفل ده‌بیت.

به‌هه‌رحال، باس له‌وه‌ستانی کات ده‌که‌م، چونکه له‌ومیانه کورته‌ی کات وه‌ستاندا شه‌که‌کان له‌بوونه‌وه‌ردا مت ده‌بن، متبوونیک هه‌ستینه‌کراو به‌لۆژیکی ئیمه‌.. له‌وکاته‌دا زه‌مین به‌یاریده و به‌فرمانی خۆر، خۆر به

ياريدى ھەسارەكان، ھەسارەكان بەياريدى بوونەۋەر. بوونەۋەر بەياريدى دوويات بوونەۋەر لە ھەمىشە يادىيان دىتەۋەر. چونكە يادھىتئانەۋەر سىروشتى بوون ۋەھەمىشە يە. ھىچ بوونەۋەر نىك، ھىچ بىرۆك و بىرۆيىك ناتوانىت بەبىن ھەستى يادھىتئانەۋەر بەردەۋامى زامان بىكات. نەشئە يادھىتئانەۋەر بىرىتئە لە ۋەجىدى بوونەۋەر. بوونەۋەر بەياريدى پىرۇسىسى يادھىتئانەۋەر ۋە دەتوانىت چالاكانە داھىنەر بىت، گەردوونەكان لەۋىدا بەدى دىن، ژيان و بەردەۋامى لەۋىدا دەرسكىن. چونكە ئەگەر ھەمووشتەكان ھەرەمەكى بەدىيىن و پىرۇسىسى يادھىتئانەۋەر يادەكان پىكنەخات، كاوس بەدى دىت، لەكاوسدا ھەرشىتئىك بەدى بىت؛ بە بىسەرۋەرى پەيدا دەبىت. ۋە بەردەۋامىيان نايىت، بەلكو دروست دەبىت بۆلەناۋچون.

دەشئەت لەكاتى دروست بووندا راستەۋخۇش لەناۋچون بەدى بىت، چونكە كاوس دوۋجەمسەرى لەناۋچون و دروستبوونە، نۆخىكى توۋرەبى تىشك و تارىكى و بوخارە، كارلىكىكى ناراستەۋخۇو راستەۋخۇشە لەھەمان كاتا، ئەگەر بەلگەيەكى دروستم بۆ ئەم نمونە يە ھەبىت، دەتوانم بلىم ۋەك ئەۋەر ۋەھايە كە ئافىرەتى سىكىر تاكاتى زايىن مندا لەكە لەسكىدا دەژى، كەچى كەدەزىت خۇى و مندا لەكەش دەمرن! ئەمە نۆخىكى ئاسايى كارلىكى پىرۇسىسى كاوسە، لەھەمىشە يادىيان، ھەر بۆيەشە بىر بۆرە ئايىنىيەكان سەرھەتاي بوونەۋەر لە كاوسەۋەر دەخەملىنن. چونكە نازانن كە گىيانى بوونەۋەر مەت دەبىت لەكاوسدا، پىكخستن و سىستەم ۋەھارمۇنى دەدات بەسروشتى خۇى و بوونەۋەر سىستەمدارەكات. بۆيە خواۋەند بوونەۋەر لەسەر خۇى تاپۇ نەكرىۋەر! چونكە خواۋەند ھەزى لە دەسەلات و نارايى و ناكىر كىرن نى يە. خواۋەند ئازادىيەكى پەتە يە. بىگرە خواۋەند ھىچ شىتئىك دروست ناكات، چونكە سىروشتى ئەۋەر ماددە نى يە! خوا كارى بە ماددەۋەر نى يە. جا سوور بزانن كە خواۋەند جگە لە گىيان شىتئىكى تر نى يە. لەۋمىتوونەدا ھەسارەكان ۋەك ھىلكە بەدى دىن، ۋەك چۆن كىسەل سەمان ھىلكە دادەنئەت، ئاۋەھا بوونەۋەر ھەسارەكان دادەنئەت، بەپىنى و سىتى خۇى، مەبەست لەۋ داھىتئانەش ئەركى بوون و بوونەۋەر، چونكە بوونەۋەر داھىنەرە لە وىست و نىيازى خواۋەندىدا. كى دەلئەت بوونەۋەر جالجالۆكە و تىمساح يان كىسەل و مەخلوۋقاتەكانى تر نى يە! دەشئەت بوونەۋەر ھەر گىيانىك ھەبىت و ۋەك ھەمان گىياندار كار بىكات! دەشئەت سىروشت، واتە ئەم سىروشتە ئىمە گىياندارىكى لاسايىكەرەۋەى گەردوونەكانى تر بىت! ئەگەر ۋەھا نەبوايە، ھىچ يەكە لەبىرۆيەكان لاسايى بوونەۋەرىيان نەدەكرەۋەر، لاسايى كىردنەۋەر پىرۇسىسى يەكەمى فىربوون و يادھىتئانەۋەر؛ گىياندارەكانى لەنھىنئى بوونەۋەر ئاگانا كىردوۋەر.

بۆيە بوونەۋەر داھىنەرەرىكى مەزنتەرە، ھىزرىكى بارەقا بىسنىۋەرە لە داھىتئاندا، بوونەۋەر دەشئەت ۋەك يەكەيەك يان گىشت بىرىتى بىت لە ئاھورامازنا يان خۇباى يەكتاۋ ھەرە مەزن! ئەم ۋوتەيە لە دەرەۋەى باۋەرپى خۇمدا دەبىنمەۋەر. چونكە خواۋەند ووزەيەكى گىيان بەخشەۋەر كارى بە كارلىك و كاربانەۋەى توخم و پەگەزەكان نى يە. بەلكو بەخشەرى گىيانىكە كە كارگىرە!

لەۋ مەت بوونە كاتىيەدا لەناۋ ئىمەى مەرۋى داھىنەرەشدا يادھىتئانەۋەر بەدى دىت، داھىتئان ھەمىشە كاتى نادىارەۋەر كىتوپرىش روۋدەدات، بەتايىتە لاي ماتماتىكزان و كىمياگەرەن ۋە ھونەر مەنەن و مۇسىقارەكان. دەبىنن بەنرخترىن شاكار لە نۆخى سىرۇشدا رەنگ دەداتەۋەر، بەلام ماناى وانىيە داھىتئان قارچك ئاسا بەدى ھات، نەخىر چونكە مەت بونىكى پىشئىنە ھەمىشە لەناخودئاگانا چاۋدىر و كارگىر و پىكخەر بوۋەر، تا

لەوتبۆنەدا ئەو فرسەتە بەخود بەدات. بەیاریدە یان بێیاریدە نابەئینت. واتە سروش پراکتیزە بکات بەیاریدە پالۆتەکردنی هزری و هەستی و ئیستاتیک.

بوونەوەر بەزۆرسروشت مرۆفانە خولقاو. گومانی تیا دا نییە لەناو دەروونی هەرگەردونیکدا عەقڵیک سەردارو راپەرە.

چونکە کاوس ناتوانت بەردەوام دروست بکات و لەهەمان کاتدا بپوخینت. چونکە کاوس ویستیک لەناوبەرە و لەهەر پڕۆسێسێکدا چالاکە. گەر بیت و ریکخستنی لۆژیک نییە. شیاوی لەناوچوونی هەر بوونیک ئاسایی و شیاو.

بۆیە بەبێ پڕۆسێسی ریکخستن و هارمۆنی بوون، بوونەوەر شەکل بەگەرەوونەکان نادات. چونکە کاوس بەرپۆبەریانە. ئیمە مرۆف نازانیین بوونی بەریک لەسەر زەوی چی سوویدیکی هەیە. بەلام من دلنیاتان دەکەم کە بەرد گیانی خۆی هەیە. بەردەکان ژیا نیککی متمان هەیە. ئەوان بوونەوەر دەناسن.

بابگەڕێنەوەر سەر راوەستانی کات لەم سەرزمینەیی خۆماندا. کاتیک کە کات دەووستیت. پیرشالیار کۆمەلێک گەشتی جیهانی دەکات و بەجیهاندا پەخش دەبیت. دەتوانم بلیم لەوساتەدا ئومید بەدی دیت. گوی زەمین دەووستیت و ئومیدی دەژیتەو. لەوکاتەدا، تەنها لەوکاتەدا کە کات دەووستیت، مردنیش دەووستیت، لەوچاوەلبرینەدا مردنیش رادەووستیت و تەماشایەکی پیردەکات.

تەنها لەویدا مەرگ دەتوانت پشوو بەدات، بۆیە زۆر مەرجه مرۆف جارنایار کەمیک مت بیت. بوووستیت، بیریکاتەو، هارمۆنی بەگیانی خۆی بەدات، چونکە لەویدا مردن دەووستیت. پیرشالیار بەوگەرەوی لە نەمری بردۆتەو، چونکە لەمتبوونی مەرگا چاوەکانی هەلەدەهینت. هەمووسالیک جاریک، یان دەسال جاریک، یاخود هەرسەدەیهو جاریک چاویک بەژیا ندا دەخشینتەو. چونکە خواوەند نەک تەنها ئەو؛ بەلکوو هەموو گیانیکی پیرۆزی نازادانە نەخشاندووە.

ئیمە لەکەرەمتی پیر هیندە شارەزانیین، تالە رابردوو، یان ناها تۆوی شارەزاییین، نەخیر، بەلکو ئەو بووستی خۆی لە ئیستاماندا نیازی رۆل بینی هەیە، من ئەو دەریارە رابردوی بزانی هیندە کە ئەو لەهەرسەردەمیکدا زیندوو نەمرە، چونکە نازادەو ئاوی نەمری خوارۆتەو، ئیمە نازانیین ئەو ئاوە چی ئاویکە و لەکوینی، بەلام من سەر بەخۆم باوەریم وایە کە هەر مرۆفیک پەيامی پیرۆزی هەبیت، هەر کەسینک کە خیرمەندو خیر خواو راستگۆ و زانا بیت. بەبێ ئەو هەست بکات، هەمیشەیی زامن کردووە. چونکە پیرنەوێ نەمری مرۆفە، دەنا دەیتوانی وەک ییگانەیک خۆی نیشانمان بدایە! گەرچی ئەو توانای خۆگۆرینیشی هەیە. چونکە دەبیت بزانیین کە ئەو گیانیکی پەتییه. گیانیش خۆی سەرپشکە لە هەلبژاردنی دۆخدا.

لەبەر ئەم هۆکارە لۆژیکییە، دەتوانم بلیم کە پیر ئومیدی ژیا نە، کامەرانییە کە هەرچەند روودەکاتەو ژیا ن ئۆخزنیک، نەشنەیک، ئومیدو خۆزگەیک بەژیا ن دەبەخشیت. چونکە ئەو پرە لە دل، پرە لە گیان، پرە لە ژیا ن.

بۆیە نیشانەکانی یەکەمی سەرھەلانی ئەو زرمەیکە، بوومەلەرزەو بروسکەیکە، یان دەنگیکە مەزن، زۆرمەزن. نیشانەیی تری سەرھەلانی ئەو، ئەو یەیکە لەیستویە کەمی نەورۆزنا سەرھەلەدات، لەسرووی بەیاند، چونکە لەورۆژەدا بوو کە حەزرتی نوح لەئەرارات لەکەشتییە کەمی نابەزی. کە ئاھەنگی سەرفرازیان گێرا. بەر لەو هەش ئەو لەویدا نانرا! بۆ مام خەر گەر لە یارنە!

بۆيە گەلانى زاگرۇس ئەفسانەي زۇريان دەر بارەي پيرۆزىي ئەو رۆژە ھەلبەستوۋە! مېژونووسەكان ئەم چيرۆكانەيان نەببستوۋە، چونكە ھەزىيان لە بيبستى راست نيبە.. نازانن كە زاگرۇسيبەكان گشتيان لە ھەزرتەي نوحەو ھەلدوۋە، ئەوان مېللەتېكى پيرۆز بوون، دەيانتوانى لە بەفرو لەئاگردا بنوون! بۆيە ھەزرتەي ئىبراھىم نەسووتا كاتېك كە ديوەكان گرتيان وويستيان بيبستينن. دەزانم دەشېت باوھرېش نەكەيت ئەكەر بلىم پيرشاليارېش بەش بەخۆي نمونەيەكى بچكۆلەي گەردونە لەدەروونى درەختى زەماندا.

لەوسرۋەي بەيانەدا، چاۋھەلېئنانى پيرشاليارو نابەش بوونى گيانى خىزى ئەو بەسەرگىتېدا، زىندوكرېنەو دەرپەراندى ھەستى نازادىي مرۆڤى بىلۆلات و بىئالاي مەبەست بوو، زىندوكرېنەو ھەستى تابلۆكان و وكەسانى ناوبراوى ئەم ناستانەي مەبەست بوو.. لەوئىدا بوو كەديوارە بەستەلەكېيەكان رووخان، كە مرۆڤى بىلۆلات ھەستايە سەرپى، كە درەختى زەمان رەنگى نايەو ھەو من توانىم بەخەون بيبىنم، توانىم فېرى بيبىن بىم. توانىم تېنگەم كە نورى پير بەراتېكە بۆمرۆڤايەتى، كارماي ئەو خۆراكېكى گيانىبە بۆ برسى و بىئەوايان و برسىي زانست، چونكە لەوئىدا كە ئەوئىت، زانستېش رادەوھستېت، زانست برسىي دەبېت.

كات ھېشتا سۋەي بەيانە! ھېشتا چركەي يەكەمى دەر كەوتنى كەرامەتى پيرە، ھېشتا چركە ژمېرى كاتژمېر مىلى نەترازابوۋە سەرچركەي نووم، لەيات نەچېت كات لەسەرەتاي دەر كەوتنەو ھەستوۋە! ھانتى ئەو شىفای تياپە، نەشئەي پەخش بوونى ئەو، ديوەكان دەتۆقېئېت.. چونكە شەر كەبېشتوتە قوتبى خۆي، يان دەگاتە قوتبى خۆي، دەوھستېت.. سەرىدەسورمېت، باوھرېناكات، دەخەپەسېت.. شەر كاتېك كە دەوھستېت، دەبېئېت خېر مندالېكە ئەو دەستى ناوھتە بىنى وخنكاندوئېتى! تاساندوئېتى، ھەست دەكات ئومئىدى ژيانەو ھەي خېر لەدەستى زېرى بىئوئاسايدا مەحالە! كەپىر ئېت و بەلايدا رادەگووزەرىت، بەتەماش بەشەر دەلېت: چەند زىوۋە نەنگى؟ چەند ناخۆشە كەشەر نازاننېت چەند لەمېژە سەرگەرمى خنكاندى خېرە؟

پىر كە دەبېئېت ژيان بەدەستى ديوەكانەو ھەتك دەكرېت، دەخنكېنرېت، ناگېردەكرېت، كەخېرەكان نەزىفیان بەر دەبېت، كەمرۆڤ تيايدا لەمال و سامانى خۆي بىئەرى دەبېت، كە باوھرەكان مۆلەق دەبن، كە بەزەبەكان سست و پىرو ماندووبەن!

كە زەمىن خوئىن دەبېرېت، شېت دەبېت، كەبالندەكان دلئەنگ و تەوھزەل دەبن! كە مېرۋولەكان سەريان لىدەشېوئېت، كەتوورەدەبن، كەمندا لان باوانى خۆيان ناوئېت، كەخەلكى تەنھا بە رق گۆش دەبن، گومان دەستېكى رەش دەنئە سەرچاوى زوربەي كەسەكان.. درەختى زەمان رادەپەرېت، پىر سەرھەلدەنات، نابەش دەبېت، جالجالۆكە لە تەونكرېن دەكەوئېت بۆ كوور تە ساتېك، لەقلەق لەفېرېن دەكەوئېت.. ژيان لەتارىكى رزگارى دەبېت.

دەشېت پيرشاليار لەمالى تۇدا، لەبېرى تۇدا لەنايك بېت! دەشېت، مردن راوھستېت، ژيانىك بروئېت. پيرشاليار لەيەكېك لەپەندەكانىدا بەمنى فەرموو: پەيامى بوونەو ھەر يەكسانە بەھاو كېشەي سروسشى مرۆڤ.. جىاوازىي ئىوانىيان لەوئىدا بە كەمرۆڤ لەيادى بوونەو ھەر دا دەژى.. بەلام بوونەو ھەر خاۋەن يادە وھەمووشتەكانىش لەيادى ئەو دا ھەمىشەدووپات دەبەنەو. پىردەيفەرموو: من نەخشەي بوونەو ھەر لىو، دەيفەرموو: من گيانى بوونەو ھەر لىو، بوونەو ھەر لەياد-ئېك

دەچىت. بۇيە دەفەرموئىت: من جگە لەيادىكى شىرىن ھىچى ترنيم! يادھىنانەوہ بناغەو ئامانجى بوونە،
مرؤف لەسەرىتى يادى بىتەوہ كەيئو ناتوانىت ھەمىشەيى لەيادى شىرىندا دووپات بىتەوہ،
بەلكولەيادىكى تال وتارىكدا، لەترس ونەخۇشى وگومان ومەرگا دووپات دەبىتەوہ.
وہك يادى بىئولات ويىناوو بىئاللا لەخەوندا مرؤف دەتوانىت يادى بىتەوہ، كەنامانجى بوون، بوون
بەدئو نىيە. ھەمىشەيى بەشى دئو نىيە. شەرؤ خىر لە ھەمىشەيىدا وەك ئاوو رۆن وەھان، تىكەل نابن،
بەسروشتى يەكترى ناگەن لەدووپاتبوونەوہى دواى مەرگدا.
مىرولەكان فەرموويان: شەرەكان گەردوون و خواوہندى خۇيان ھەيە، گەردوونى شەر لە سەر زەمىين
گەرەتر نىيە. بۇيە شەر زۆر دەبىت. بەلام گەردوونى خىر ناكوتايى قوول و بەر بلاوو ھەمە چەشنە.
ھەمىشەيى مەزنە گەردوونى خىر. تىايدا كەمال منالە. نازادى و عىشق سرۆشى بەختەوہرين. بوونەوہر
مەملەكەتىكى بىسنوور و بىئالايە بۇ مرؤفە جوانپەرستەكان. خۇشى لەوانەى جوان بىر دەكەنەوہ و جوان
دەلئىن و جوان دەبىين و ژيان جوان دەكەن. ئەوان ھەست بە ھزرى خواكانى خۇيان دەكەن.

تاپتۇرى گەنار

جاريكيان بەر لەۋەستانى كات، بەرلەنازابوونى مرۇقى بىناوويولات وىنالا لەۋلاتى بەفر، نىۋەكان دەست و چاۋو دەمى مرۇقى بىنولاتيان لەبەندى رەھاكرىۋو بەويان ووت: ئەمرۇ تۇنازادىت، دەتۋايت بەويستى خۇت، بەم نوورگەيەنا تائىۋارە بگەرىتت، چونكە لەكەلتورى ئىمەما رۇژانى خۇرەتاۋ جەژنە! لەو رۇژانەنا كە جەژنە كشتىمان جەزبەنازادى دەكەين، لەورۇژەنا كەخۇرەھەلدىت نازادىن، خۇرپەرىستىن، خۇمان رپوت دەكەينەۋە تاتىشك بگات بەناخمان.. برۇ، ئەمرۇ تۇ دوژمنمان نىيت.. چونكە ئىمە كە خۇرپەرىستىن ھەست بەنازادى دەكەين، ئىمە مىللەتتىكى نازادىن.

بىولات وىناۋفەرموۋى: دەزانم، گەر بىزانىايە ئىۋە خۇرپەرىست نىن، نەدەھاتمە ۋلاتى بەفرورپىگەم نەدەمان نىۋى ۋەك ئىۋە راپىچم بگات. من بۇيە ھاتووم بۇولاتى بەفر وىستەلەك، تاپەيامەكانم بگەينم. ووتيان: ئەمەيان پەيوەندى بە ئىمەۋە نىيە، ۋەك وتان ئەمرۇ تۇنازادىت. مرۇقى بىولات، بىنالا، ھەرلەناۋ زىندانەكەنا كەمىك پاما.. كەمىك بىرى كىرەۋە! بىرى لەۋھاورپىيانە كىرەۋە كە لەراستىدا نەيىۋون، بەلام بەخەۋ زۇرى دەناسى! يادى ھاتەۋە كەناتۋاندىت لەخەۋنەكانىدا ھادەمىك، لوقمانىك، مرىمىك، مەسىحىك دەرپەئىتت.. بۇيە شەمال ھات بەلايەۋە بەگويىدا چىپاندى ۋفەرموۋى: ۋەك ئەۋان بگە، ۋەك نىۋەپەرىستەكان.. بچۇرەكەنار دەريا.. ھەرۋەكو نىۋەپەرىست ومروۋف ودىۋەكان، ھەۋلېدە ۋەكوۋ ئەۋان بە، چونكە شەپۇل لەكەنار دەريا چاۋەرپىت دەكات، بىرت دەكات، خۇر، دەريا، كەنار، ئاسمانى شىن بىرت دەكەن.

بىولات فەرموۋى: بىرىكى جوانە! سوۋپاسى شەمالى كىرەۋەبەھەستىكى دىنيا، بەنازادىيەكى زۇر خۇشەۋە، بەخەندەيەكى شىرىنەۋە ۋەك خەندە سەرلېۋى شازادى ۋولاتى بەفر، ئوشازادىيەكى كە لە تەماشى ئىسپا لەۋلاتى بەفرنا بەۋاى تەماشىكانى خۇينا دەگەرىت! بەۋاى فرىشتەنا دەگەرىت! ۋادەزانىت فرىشتەكان لەناسمانا دەفرن، ياخود فرىشتەكان لەناسمانەكانەۋە نادەبەن! ھىشتا نەيزانىۋو كە پايتەختى ۋلاتى فرىشتەكان لىۋەكانى ئەۋن! بگرە فرىشتەكان لەخەندەكانى ئەۋ لەنايك دەبن.. شازادى ۋولاتى بەفر لەيادى چوۋبوۋەۋە كە شوپىنگەۋ ۋلات وپايتەختى فرىشتەكان دەگەرىتە سەر لىۋى شازادەكانى ۋلاتە بەفرىنەكان و مرۇقە رەسەنەكانى جىپانەۋە!

مرۇقى بىولات بەدەم خەيالەۋە بەرەۋ كەنار رۇپىشت. لەرىگەنا يادى ھاتەۋە كە ھەموۋ فرىشتەكان دەيىنىتت، بەلام نىۋەپەرىستەكان نايەلن كەسىان خەندەكانى خۇيان نىشانى كەسىكى تىرېدەن! كاتىك كەشىتە سەرەنار، نوورەدەست تاكوتەنھا لەگەل خۇزگەي پىكەۋەبوون لەگەل ھاورپىيەكەنا لەسەر فەرشى لىمىن راكشا ۋەك نىۋەپەرىستەكان خۇيدايە بەر خۇر.. شەپۇل مت بوو، بەسەماى خورپە نەرمى خۇى پەيكەرىكى ئاورىشمىنى قۇ سىپى قۇدرىژى لە ئاۋخولقاند. شەپۇل نازادە چۇن خۇى نىشانىدەت! بۇيە خەزى كىرە شىۋەى خۇى بگات بەفرىشتەيەكى بىيالى لەئاۋروسىتېۋى سىپى سىپى زۇرجوان.. بەدەم شەپۇلە ۋرىلەكانەۋە سەماى بەپرچى خاۋى خۇى دەكرد، سەمايەك كە دەرويشەكانى مىسرلە خولگەي سەماياندا ھەستىان پىدەكرد.. پاشان بەزمانىكى شىرىن ۋفولوت ئاسا بەۋى فەرموۋ:

ھەست بەتەنھايى مەكە گىانە.. سەيركە: پاشان شەپۇل ھەستايە سەرپىن و بە ھىۋاشى چىپاندى بە گويى شەمالدا! شەمال بە ھىمنى رەۋتى خۇى گۇرى.. بەرەۋ لاي ئەۋ ئافرەتانە چوۋ كە لەۋناۋە سەرگەرمى كار بوون لەگەل مىنلالانى باخچەي ساۋايان.. كە دەكەۋتە ئەۋبەرەۋەي كەنارەۋە.. شەمال چىپاندى بەگويى

ئافرىتە دىۋوپەرسىتەكاندا.. بەۋانى فەرموۋ: سلاۋ لەجوانەكانى وولاتى بەفر.. ئايا دەتوانن بچن بۆكەنار دەريا؟ چونكە لەۋى مرقۇتىكى بىناۋوويولات وبيئالا تەنھايە، نامۇبە، باتەنھا نانەنىشىت. دەشىت مەيلى بىت لەگەلتاندا دانىشىت.. دەشىت حەزىكات بتاننىيت. دەشىت حەزىكات لەگەلتاندا بخوات، بنويت، زۇربىت.

ئافرىتە دىۋوپەرسىتەكان رووخۇش وشەرمەن بوون، ووتيان: ئاخىر ئەو جۆرە مروققانە لەئىمە نىن، ئەوان خۇرپەرسىت نىن! شەمال فەرموۋى: نانانا، بەھەلەبا چوون ئىۋە، ديارە ئىۋە بىۋەكان باسى ئەۋانىيان بۆكرىۋون! بە پىچەۋانەۋە، ئەۋان پېن لەگر، لەناگر، لەخۇر، ئەۋان زۇرلەخۇر نىكىۋونەتەۋە، نايىنن چۇن پەنگيان ھەلقراۋە؟ ئەى نايىنن پەنگيان، بۆرە، سوۋرە، پەش ھەلقراۋە؟

بچن بۇلاى بىدوۋىن، ئەۋ ھىشتا لەيادى ماۋە، دەتوانىت باسى داستانەكانى خۇرتان بۇ بكات، چونكە خۇر لەلى ئەۋا روۋاۋە.. ئەۋدەتوانىت باسى داستانەكانى گلگامش وروستەم و شىرىن ۋەھادو باسى چل توۋتى وكىلەۋىمەنەۋ باسى مەم وزىن ستان بۇبكات، باسى ئازارەكانى بەرخۇر، باسى برسى بوۋنى بەرخۇر ماندوۋبوۋنى ژىرخۇر.

ئافرىتەكان لەلى بىۋەكان ھاتنەدەرى و بە شەمالىيان گوۋت: فەرموۋىدەت راستە. پاشان پۇيىن بەرەۋ كەنار، چۋار ئافرىتە بوون بىكەۋە چاۋىرى دوانزەمنال بوون، مندالەكانيان بە باۋەش و پىادە بەرەۋكەنار لەگەل خۇيان بىر.. بە وورە پىاسە بەرەۋ كەنار چوون.. ئەۋكاتە شەپۇل ئەۋى تەۋاۋ حەساندېۋەۋە، ھەموگيانى ئەۋى تەپكرىبوۋ.. كەنارىش لەباۋەشى خۇيدا ئەۋى دەشىلاۋ دەلاۋاندەۋە لەبەرخۇرا. ئەۋيان پىركىبوۋ لەخۇشەۋىستى.. بىۋولاتيان پىركىبوۋ لەپازى تەماشاشا.

بىنى چۋار ئافرىتە بەرەۋكەنارىن، نىن بەرەۋلاى ئەۋ لەبەرخۇرا بەرگى بەريان دادەكەنەۋ مندالەكانيان روۋت دەكرىۋە! چۋار ئافرىتە، دوانزەمنال پىۋو.. دوانزەساۋاى بىپەروۋبالى بىنى، دوانزەساۋاى بچكۇلانەۋگونناخ.. ھىچيان خەندەيان لەسەرىئە نەبوۋ.. ئافرىتەكانىش لەژىر تىشىكى خۇرا ئازاد ديار نەبوون! بزە لەسەرىئەكانىيان تۇرابوۋ! دەترسان، نەياندەۋىرا بەشەمال بلىن: ئىمە دوۋژنى بىنگانەۋ بىئالاۋ بىۋولاتىن. چونكە شەمالىيان خۇش دەۋىست.

گىشتيان بەلاى مرقۇى بىۋولات و بىئالاۋ تىپەپىن: نوح زۇردلى بەمندالەكان دەسوۋتا.. بەزەبى بە ئۇدىن-ى خواۋەندىاندا دەھاتەۋە، سەرى بەسەرزەۋىدا شۇركىرەۋەۋە، روۋت بوۋبەلام عەببى بەخاۋىبەكى سبى ناپۇشراۋو.. لەتەنىشت شەپۇلەۋە لەكەنارەريادا خۇيداۋوۋ بەرخۇر، غەمى دەخۋارد بۇ ئەۋمىنالاۋە، كەپەروۋبالىيان ھەلكەندراۋو.. كەشۋىنەۋارى قوۋلى ئەشكەنجە بەرووخسارىانەۋە دياربوۋ.. ئەۋمىنالاۋە كەزىاتر لەپىزوخۇشەۋىستى سزادەرىن. تەماشاش ئەۋانى دەكرد كە بەلايدا تىدەپەپىن.. لەروخسارى ئافرىتەكاندا شۋىنەۋارى ماتەمىنى دەبىنى: روخسارىان پىۋو لەبىركىن، لەمەيلى نىك بوۋنەۋەۋەپەۋەندى كىرن.. ھەستى بە گىفتوگۇ دەروۋنىيە مەكانى ئەۋان دەكرد، كە سوۋىيان بوۋبوۋەۋە بۇ ژيانى ھاۋسەرى وخىزان، بۇژيانىكى دلنيا لەتەك يەكتىرىدا.. ئەۋان پىۋوون لە مەيلى داخۋازى ھاۋرىيەتى و ھاۋگيانى، كەچى دەستىكى تارىكى نادلىنباى بەرچاۋى ئەۋانى گىرتىۋو، بەجۇرىكى ئەۋتۇ كە ھىچيان ئەيان دەتوانى ئەۋى تريان بىبىئىت.

بىنى منال وئافرىتەكان بەلاى ئەۋا تىدەپەپىن وئەۋنابىنن، چونكە واياندەزانى كەبىۋولات وبيئالاۋ وبيناۋ لەنەژادى خۇر و خۇرپەرسىت نىيە.. وھە ھەستىان دەكرد، چونكە ھەستەكانىيان ھى خۇيان نەبوون.. ئەۋىش غەمى لەبىركەچى ئەۋان دەخۋارد.. كەسانىك كە گىشتيان دەلىپى قۇتۇكۇپى كراۋن..

بهلاي ئه‌وا تېپه‌پىن وپىنكەۋە يەك ھەستىيان ترك پىدەكرد! ھەستىيان دىكرىد به‌لاي مرۇقنىكا تىدەپەرن
كەدەشىت بىنگانە بىت، نزو چەتە بىت، پىاوكوژ بىت، نەخوئىندەوارو نەزان بىت!
لەكەناردەريا بىئولات بىرى لە ھەلەۋراستى مرۇقەكان ودىوپەرستەكانى ولاتى بەفر دىكرىدەۋە.. بەدەم
بىركردنەۋە لەبەرخۆبەۋە دەيگوت: ھىشتا شوئىنەۋارى مرۇقىيان تىادا ماۋە! بىرىك لەمرۇق ھىشتا
ماۋە! بىئولات = نوح يادى ھاتەۋە كە بەرلە ھەژدەسال: كاتىك كە ھات بۇولاتى بەفر لەۋ باۋەرەدا بوو
كە دەشىت مرۇق بىبىت. بىنگومان ئەۋھەرگىز بەھەلەدا نەچۋە لەۋباۋەرەدا، چونكە مرۇق
لەھەرگەلنىكى بووندا بوونى ھەيە ھىشتا!

بىنى نافرەتەكان لەگەل مندا لەكاندا كەپەنگ و پىستىيان سوورو سپى و بۇرو پەمەيى وپرتەقالى ئەسمەر
ۋرەش بوون به‌لاي ئه‌وا بەگومانەۋە تىدەپەرىن.. مندا لەكان كە دەشيا يەك دوۋىەكىان تواناى بىبىنيان
ھەبىت مەيلى نىكبوونەۋەيان نىشانى ئەۋ دەدا، ھەزىيان دىكرىد چىنە نىزىكى بىئولاتەۋە، بىنگومان چونكە
ئەۋيان دەبىنى! ۋەك لەتابلۇى پىرشالىيارنا فەرمووم، مندا لە تواناى بىبىنى ھەيە نەك شىت، چونكە مندا لە
سروشى پاكترە لەشىت، من نازانم بۇچى ھەندىك رادەى بىبىن لاي شىت ولای مندا لە بىەكترى
لىكەچوئىن؟ چونكە ئەۋو جىھانە زۇرلەيەكترى جىاوازن.. شىت نايىبىت، بگرە شىت كەسىكە
كەزەبەي بەردەكەۋىت، ياخود زەبرى دىۋى بەردەكەۋىت.. دەشىت شىت بەر زەربەي ئەۋانى ترەكەۋىت،
شىت كەسىكە كەزەربەي ئاكارى، كۇمە لايەتى، خودى ياخود زەربەي عەشىق بەردەكەۋىت..
بەزەربەيش سەرى لىتلىكەچىت، لەبرى چاكە خراپە دەكات، لەبرى جوانى نىزىۋى ئەنجام دەتات;
بەكورتى نازانىت چى راستەۋ چى ھەلەيە.. دەست دەۋەشىنىت، لەگەل كەسى دوۋەمى نادىارو لەگەل خۇيدا
قسەدەكات، كۇنترۇلى بەسەرخۇيدا لەدەست دەتات، گوۋ بەخۇيدا دەكات، زۇردەلەيت، ناخاوتەكانى
بىيەۋەندى و دوۋياتن، دەۋەرەيت، كەرەكى پىدەكەنىت، دىگرى وپىدەكەنىت..

شىت سىقاتى ترى زۇرن، ئەگەر خۇيان نەشارنەۋە دەشىت ئومىدى شىفايان ھەبىت.. چونكە شىتى لاۋى
شىزۇفرىنى دىۋى ترس دەستى بەسەردا دىگرەيت، توش بوو لەزۇرشت: تەنانتە لەخوۋدى خۇيشى
دەترسىت، ھەزناكات كەس ياخود خۇى بىبىت.. بۇيە شىت خۇنەۋىست خۇى دەشارىتەۋە، تاۋەكوخۇى
نەبىت، چونكە ۋەزەنىت ئەۋە بىۋە نەك خۇى، چونكە دەترسىت بىت بەيۋو.
بۇيە شىتەكان بە ماناى ۋوشە زوربەيان مرۇقن، مرۇقى رەسەن، كەبوۋچارى زەربەي ئەۋانى تر دەبن..
لەنىۋان شىتەكاندا ھەندىك ھەن كەتواناى بىبىنيان ھەيە، بەلام دابە كۇمە لايەتتەكان ۋەزەنى
ساكۇلۇژەكان تۋانامەندى ئەۋان چەپ دەكەن، تادەسەلاتى خۇيان فەرزىكەن.
لەنىۋان ئەۋانەدا كە بەشىت لەقەلەم دراۋن، ھەن توۋرە نابن، بەشىنەيى ۋەسەرەخۇ دەتوانن بدوئىن،
بىبنن.. زەمانىان پاكە، سروشتىيان بىسامەۋ دلىنبايى بەۋانى ترەدەتات.

ئەۋان شىت نىن بەلام كەسانىكىن ناتوانن لەژىر زەربەي بەرگەۋتوۋيان دەربازبن.. ھىشتا لاۋن، كامل
ۋبەرگەر نەبوون، بۇيە ۋەك مندا لەمامەلە دىكرىن ۋباۋەرۋ بۇچونىيان دەشىت كرىچوكال بىت.. دەشىت
ناۋەرۇكىكى بەئىشى ھەبىت، بۇيە خود لەكاتى بەرگەۋتنى زەربەدا بىرەۋەرى ۋ يادەكانى دەۋەستىت، تا
رېگە چارەيەكى دەربازبوونى چىنگ بەكەۋىت.

لەنىۋانىاندا ھەن دەشىت مندا لەنە بىبنن، دەشىت نەبىبن، ھەرۋەكو دىۋەكان، چونكە دىۋىش بەرزەربەي
دىۋەكان دىكەۋىت.. دىۋىش شىت دەبىت، ھەمان راستە دەربارەي دىۋىپەرستەكانىش.

يادى ھاتەۋە كە ھەندىك مندا لە ھەن دەتوانن بىبنن، ئەۋبىبنن. بىنى مندا لەكان دەيانەۋىت بىنە لاي و
لەگەلىدا بدوئىن، سەيرى كەرامەتى بەكەن.. ئەۋ پىي خۇش بوو، كەچى نافرەتەكان بوارى مندا لەكانىيان

نەدەدا، نەياندەھيشت ھيچيەكەيەك لەومندا لانه تووختى ئەو بکەون. گومانىيان لەودەکرد کە لەویدا نايشتبوو! پىدەچوو يەكدوانتيكيان ئەو بناسنەو، چونکە ديوەکان بەدریژايى سالاکانى دەستگرتن بەسەر ئەویدا زۆر کارى زۆرەملەو زۆر بەرنامەى سەيرىيان بەسەر ئەویدا گریمان کردبوو! ماوہيەک کردبوويان بە داوەر، ماوہيەک کردبوويان بە فەرپراش، ماوہيەک گوى بەرازەمکانىيان پى دەشت، ماوہيەک کردبوويان بە چىشت لىنەر و نانەوا! جارێک لە جارەکان ئەويان کردبوو بە مامۇستا، مامۇستاي مندا لاند. تا رۆژتيكيان ديوەکان ھەليانکوتايە سەرى، ئەويان تووردايەو ناوزىندان، بەقەپال تىنکەوتن، بەوھرين شالايان بردەسەر، ديوەکان بەويان ووت: تۆ ناتوانيت ھىچ فېرى ئىمە بکەيت، تۆ ناتوانيت بىيت بەدبوو و بۆت نىيە سروشتى ئىمە بگۆرپت، برۆچەپ بە، تۆفېرى دابى کەلتورى ئىمە ناييت، بۆچى ھاتوویت؟ تۆبۆت نىيە لەئىمەوھ فېرىيت، بۆت نىيە رەخنە لەئىمە بگريت، ناتوانيت بال بىەخشيت بەئىمە، برۆرەوھ ناوزىندانەکەى خۆت، ئىمە چۆنمان بویت وات بەسەردەھيئىن!

(لە روپاى روناوھکانەوھ فېر بە چونکە ھەمان شت بەسەر ھەر پەنابەريکنا بىت لە ولاتى ھەستکرن بەکەمندا!)

پىدەچوو يەكدوانتيكيان ناسايوى ئەوديووانە بن کە يارىيان بەچارەنوسى ئەو دەکرد، ئەوديووانەى کە بەبووختان کەرامەتى ئەويان زەم دەکرد، پىدەچوو ئەويان بىييت، ئەو بناسن.. بۆيە زاتيان نەدەکرد نزيكى بکەنەوھ، يان بەيلن مندا لەکانىيان بەرەولاي ئەو بچن.. ديوپەرستەکان بووختانچى و رپقەرست وکينە دۆزن، سل لەجوانى دەکەنەوھ، خۆپەرستن، کردارى جوانيان برىتتيە لەزەم کردن و بوختان و بەھەلەداچون وگومراکردنى دەوروويەريان.. ديوپەرستان ترسنۆک و نادانىيان، باوەرپەھەرشتيک دەکەن کە دەبىيستن، چونکە لەراستيدا بىياوھرن.

ديوەکان پىکەوھ دەبىنن، ھەر دە ديو يەک چاويان ھەبە، ديوەکانى ولاتى بەفەر بەيەکچا و دەبىنن کاتيک کە دە لەوان يەکدەگرن.

ئەورۆژە کاتيک ديوو ديوپەرستەکان ئەويان نازانکرد.. کۆبوونەوھيەكى کتوپريان ئەنجامدا.. لەکۆبوونەوھکەدا ووتيان: بەمزوانە بىلۆلات لەچنگمان دەردەپەريت، چونکە ئەو لەم دوايىدا تادبىت زياتر زياتر بەھىزدەبىت، دەشتىت بتوانىت ديوارە بەستەلەکينەکان برۆخنىت، دەرپەريت و لەچنگمان دەربازبىت.

ژىرتىر ديويان ووتى: ئەگەر ئەو بروات دەمرىت، ئەگەر بەمرىت شىرازەى زەمىن تىک دەچىت، خۆرو زەوى و شەپۆل و زەريا و باکان توورە دەبن.. دەبىت چاتر چاودىرى بىن، دەبىت زياتر گۆتى بکەين. نوح لەکە نار دەريا بىرى دەکردەوھ، راکشابوو سەيرى ئەومندا لانهى دەکرد کە دەھاتن و دەچوون لەدەورى، دەبىنى تەماشاکانىيان پىن لەترس، پىن لەگوممان، لەدوورەوھ تەماشاي بىلۆلاتيان دەکرد، لەئىوانياندا يەکىکيان زۆر لەونزىک بوو، چونکە وای دەزانى باوکىتى ياخود نايكى، لەنزيکايى مەترىکەوھ مندا لەکە چەقىبوو تەماشاي دەکرد، بىرى دەکردەوھ ناخۆ ئەوھ نايكىتى يان باوکىتى؟

لەپىشەوھ لە نايكى دەچوو، لەپىشەوھ لەباوکی دەچوو، لەسەرلا لەخووبى مندا لەکە خۆى دەچوو! لای ئەوديووھى ئەوى نەدەبىنى چونکە تيشكى خۆر بەرچاوى گرتبوو.

يەکىک لەئافەرەتەکان مندا لەکەى بانگ دەکرد، بەوى دەگوت: وەرە باپىکەوھ يارى بکەين، بەرد دەگرىنە ئاوو شەپۆلەکان!

شەپۆل ھىشتا دەستى نابووھ ژىر چەناگەى خۆى، تەماشاي ئەوى دەکرد، بەبىلۆلاتى فەرموو: ئەم ئافەرەتانە سىلەن، لەمنالەکانى خۆيان ھەلدىن و مندا لى ئەوانى تر بەخىو دەکەن! نازانن چىدەکەن، سەگ

پەرسەت و ترسۇنۇك و يېتەلۈيىستىن بەرامبەر بەكەسانى وەك تۇ. ھەرگىز ئەو ھەيادانكەم چۆن ئەم ھەمووسالە بە دەست وچاۋى بەستراۋ زىندانى ئەوانىت! ئەوان تەمانە بەكەس، تەنەت بەخۇشيان ناكەن. چۈنكە دىيان لەدەستناۋە، دىيان داگىركراۋە!

مرۇقى بىنولات و بىنالا كەبەسروشت كەمدوۋ بوو. ھەرۋەھا ھىشتا ئەدوابوو، لىۋى ترازاۋ بەشەپۇلى فەرموو: كەسەكەم، ھاۋرېم، ھاۋزماۋ ھاۋگيانم، من نىازمەندم لەدەرۋونى دىۋەكان و دىۋەپەرسەتكەكاندا چرايەك ھەلبەكەم، يان مۇمىك نابگىرسىنم. دەمەۋىت فىترىان بەكەم، ھاتووم باسى ئۇدىنى خواۋەندى خۇيان بۇبەكەم. چۈنكە ئەوان نازانن ئۇدىن لىيان زىزە. ئەوان نازانن كەنايىت درۇبەكەن، خۇپەرسەت بن، نايىت شەرخاۋو دەمەۋەرو گومراپن! من چرايەكى رووناكم بۇ ئەۋانەى كە دەمىينن. ئەۋان نازانن كە من ئومىدى ئەۋانم!

چۈنكە نازانن كە دىۋەكان لە نەزانيا زۆر دەبن، دىۋەۋرۋونى زانست وپەيامى جوانە. دىۋەكان زۆردەبن، شەپەكان زۆرتەر، چۈنكە كەدىۋەكان زۆربوون، شەپەكانىش زۆرتەردەبن، دىۋە، نىۋوزۇرەدەكات، ئەۋان لەكەرامەتى ووشە ناترسن، لەدىۋى درۇكانيان ناترسن، بۇيە ماكى خود لەناۋىردىيان تىايە، نازانن بەستەلەكەكان لەتورەيىيا ھەرەس دەھىنن!

لەپىس بوۋى گياندا زەريكان شىت دەبن، مرۇقەكان بەرگەناگرن! ئەۋان تەنە نەزانن، ۋادەزانن ھەمووشىتەك دەزانن ۋدەسەلات فرۇشى دەكەن بەسەر زەمىندا!

ئەۋان نازانن كە لەدەرۋونى بەستەلەكە سىپىيەكاندا دىۋى دلگەۋرەگەۋرە دەژىن ۋدى گەۋرەگەۋرەيان ھەيە. ئەگەر دىيان بشكىت، زەريكان توورە دەبن، ئەگەر زەريكان دىيان بتوۋتەۋە، خۇرتوورە دەيىت، گەردەلوول شىت دەيىت، سروشت توورەدەيىت. ئەۋكاتە دىۋەكان لەناۋەچن، دەمرن.

شەپۇل فەرموو: پىندەجىت تۇ نىيازت يىت بەدىۋە سىپىيەكان دىۋەكانى سەرزەمىن رزگاربەكەيت؟ فەرموو: نەخىر من كارم بەدىۋە شەرخاۋەكانەۋە نىيە، بەلام ئەۋان مرۇقايەتتىيان داگىركىرۋە، من مۇم لەدى مرۇقەكاندا پىندەكەم، بىشك دەيىت بەقورگى ئەۋاندا رۇبچمەخوار، بەرلەۋەى چراخان لەدەرۋونى دىۋە سىپىيە پىرۇزەكاندا ھەلبەكەم!

گويم بۇرايدىرە شەپۇل گيان. من زۆرم بەبەرەۋە نەماۋە، تۇش دەزانىت، ئەگەر مردم ۋەسىيەت يىت تۇ تەرمەكەم بەرىتەۋە بۇ ناۋباۋەشى زەريا، تۇدەزانىت نىشتىمانى من زەريايە زەريا. من ئامانەتتىكى زەريام لەناخدايە، دەيىت بىگەرپىنمەۋە بۇ، بىرت نەچىت، ئەمىرۇ ھاتووم، دەشىت دواھەمىن جارىيەت بتوانم بەنازانى بىمە لات، بىرت نەچىت تەرمى من دەيىت لەباۋەشى تۇى نازداردا بگات بە دەرۋونى زەريكان. لەھەمان كاتدا كە دەيفەرموو، بەنەرمى دەستى دەھىتا بە پرچ وسىنە ۋمەمكى شەپۇلداۋ بەنەرمى فەرموۋدەكانى نووپات دەكرەۋە.

شەپۇل فەرموو: بىنگومانە فەرامۇشت ناكەم، ئەگەر دواى ھەزارسالىش يىت من ئىسك و تروسكى تۇ لەھەرجىگەيەك يىت راپىنچىيان دەكەم، دەيانگەرپىنمەۋە ناۋ زەرياي ناخت.

ئەۋكاتە بىولات تاسەرئەژنۇى لەناۋەكەدا بوو، شەپۇل بەراکشاۋى لەدەۋرى ئەۋ خولى دەخوارد، پرچە سىپىيە پەخشانەكەى لە ئەژنۇورانى ئەۋھەلدەسوو، ئەۋىش دەستى دەبرد بۇ سىنگى نەرمى شەپۇل، دەيوست ۋەكچۇن مندا دەچىتە ناۋ باۋەشى ناكى ئاۋەھا لەباۋەشى شەپۇلدا بەۋىتەگروگال. بەھىۋاشى خۇى لەسەرسىنەى ناۋ جووت كرد، مەلەيەكى خۇشى لەگەل شەپۇلدا كرد. كەنار سەيرى دەكرد. خۇرەتاۋ سەيرى دەكرد، ئەۋان پىكەۋە سەمايان دەكرد، دەنگووت ھەزاران ۋرىلە ماسىي سىي سىي لەدەۋرىان خول دەخوات، يارىيان بەپەلكە زىرىنە دەكرد.

بالئدەكان دەيانخوئىند، گۆرانىيان دەگوت، شەمال فلووتى دەرئەند، مندالەكان تەماشايان دەكرد، تەماشاي
ئاسمان! ئافرەتەكانىش دەرسان، ھەوليان دەنا مندالەكان توخنى شەپۆل و بىوولەت نەكەون. ئافرەتەكان
تەماشاكانيان سەپوون. بەدوای ھېلكە شەيتانوكەدا (قووع) دەگەرەن. چىلكەيان دەرئەند لەچاوى كەنار.
ئاوازي شەماليان نەدەبىست، نوورلەشەپۆل راوھەستابوون چاودىزى مندالەكانيان دەكرد، جارناچارىش
دزە نىگايەكيان دەكرد، سەيرى رېگايەكى رۆشنيان دەكرد كەتېشك لەسەر شەپۆلە وردەكان دروستى
دەكرد. بىناوھراڭە وبە گوومانەوھ سەيرى پرچى شەپۆل وكەرامەتى بىوولاتيان دەكرد، پىدەچوو شىتىكى
تر بىينز، بە چپە لەژىرلەئوھە بەيەكترييان دەگوت: بروانە كەرامەتى ئەوتەمە رووناكە وا لەسەر سەريتى!
دەلئى تىشكى خۆرە دەبرىسكىتەوھ! ئاى چەند جوانە ئەو شەپۆلە وردانە!

تەماشايان دەكرد لەدوورەوھ، بەبىرياندا نەدەھات لەشەپۆل نزيك بىنەوھ! كەنارىش تەماشاي دەكرد، گوئى
لە چپەوباسەكانى گشتيان بوو، بەلام تائەوكاتە ھەروبوچاوى خۆى نوقاندىوو. تەماشاي ئاھەنگى سەماو
جووتبوونى شەپۆل و بىوولاتىي نەدەكرد، شەرمى دەكرد. بەلام وھسەتنامەكەى بىوولاتى بىست. گوئى
لئوو كەشەپۆل بەپەرۆشەوھ بەلئى بردنەوھى تەرمەكەى ئەوى دەنا.

كاتىك كە بىوولات لەگەمەى دەستبازى بووھە لەگەل شەپۆل و ئاوبا، گەرايەوھ كەنار، كەنارىش دەستى
لەسەرچاوەكانى لابرەو بەشەرمىكى خاكىيەوھ فەرمووى: جوانم؟ بىوولات لەوھلامدا فەرمووى: بۆدەپرسىت
گيانى من؟ كى دەتوانىت گومان لەجوانىي تۆبكات؟ كەنار فەرمووى: ئەى نايىنى پرچى دەريا ودرەختەكانى
دەوروېرم رەش ناگەرەون؟ ئەى نايىنى چەند دلتەنگم لەكر دەوھى دىوو پەرسەكەن؟ ئەوان بىسايى
كر دەوھكانيان رۆدەكەنە ناودەرياوھ دەرياش دەيگەر ئىنتەوھ بۆمن. من بىس بووم لەبەرەفتارىي دىوو
دىوپەرستەكان.

نوح فەرمووى: نا، وانىيە كەنار گيان. من لەكەنارى بىسدا ھەلناكەم، دەبووچاك بزانىت كەمن دىمە
سەر كەنار خۆم لەباوھشى تۆبا ھەلدەخەم تاتىشكى خۆرم بەركەوئىت: تاگيانم ھەست بەپشوبكات: نايىنى
من لە باوھشى تۆبا رادەكشىم و سەيرى ئاسمانەكانم دەكەم؟ نايىنى چەند كامەرەم لەرۆژى ئازادىي كەلى
بەفرەدا؟ دلئىبا بەنار گيان، ئومىد مەبەرە، تاخۆرەلئىت ئومىدەكانمان گەرەو گەرەتر دەبىت،
ئومىدەكانمان گوش دەبن، پىرۆكە دەبن، گەرەدەبن گيانەكانى گەردوونى من.

پىويستە ئومىدەمان ھەبىت. ئومىد وەك تۆجوانە. تۆش جوانترىت، لەناوھەسارەكاندا جوانترىنى.
نايىنى باكان، خۆرومانگ و ئەستىرەكان چۆن عاشقانە تەماشات دەكەن ولەدەورت خول دەخۆن؟ من
لەگەردووندا ھەزاران ھەزار جوانىيم دىوھ، سروشت و زيانم دىوھ. بەلام لەنموونەى تۆم كەم دىوھ، تۆ
جوانىيەكى مېھربانت ھەيە، جوانىيەكى تايەت.

كەنار فەرمووى: دەتوانى كەمىك باسى جوانىي گەردوونەكانى ترم بۆبكەيت؟
بىوولات فەرمووى ھىشتا زووه! ئەمپۆ من ھاتووم بۆدەنئى ئىوھ، بىرتان دەكەم، رېگەم بەدەن
ھاوگيانتان بىم ئەمپۆ، لەباوھشتاندا بنووم سەمابكەم، سەيرى جوان و جوانىيەكانتان بكەم، لەكەرامەتتەوھ
فېرېم، ئەم وردەگلەيانە چىن تۆ دەريان دەبرىت كەنار گيان؟ من بىرت دەكەم، خۆشم دەوئىت، تۆجوانىت
ومنىش بىرت دەكەم.

كەنار فەرمووى: بىمبوروھ بەرېز، بەلام حەزدەكەم بىيە باوھشمەوھ تاكەمىك گەرمایى لەشى خۆمت پىدەم،
تاكەمىك بەلم داتپۆشم .

بىوولات دانىشت، پاشان راکشا. كەنار شىوھى پەيكەرئىكى زەردى لم شىوھى لەخۆى رەخساند، پەيكەرئىكى
پرچ ئەستوورو زەردوورئىز، زەردى ئالتوونى. دەريا بەمە توورە بوو، ئاوبارستايى زۆر بوو، مانگ

پېږو. ډېريا ږووخساري رېش هه لگه را له به غيليدا. كه نار كه نه وهى بينى فېرمووى: چاوت ږوون، به غيلى به من مېبه، چونكه ده زانم نه مېكورى تويه، كچى تويه، كورپه ي تويه. ده زانم زه ريا باوكيتى، تكايه ږيگم بده كه ميگ له ناميزى بگرم، كه ميگ بملاوينيت، بيلاوينم.

كه نار خوى ږووت و قووت كرده وه. له به ردمى بيولاتدا له گه ل نه وای شه مالدا سه مایه كى جوانى نيشاندا، سه مای كه نار. لمى كه نار وه كوگيژه لوو كه يه كى هيمن به ناسماندا هه لچوو، له شيوهى نافرته تيكى گه ليك جوانى ږووزهدا. له ناسماندا سيحري سه مای نيشان دها..

كومه ليك نمايشى جوانى خونيشاندا نى پيشكېش كرد، له ناسماندا به دم نه وای شه مال وه به دهنكى دايك ده گريا وده لا وایه وه، چونكه وينه ي دست و سه رو پيو هه ناوى نه ومندا لانه ي نيشان دها كه ديوه كان له سه ر زوى پريان دكرين له بارووت وبه ناسماندا ده يانته قانده وه! نيشانى دها چو ن مندا لان به ناسماندا په خش دېن، هه رپارچه يه كى له شيان له شوينيك ده گيرسيته وه. له نيوان گوى هه ريدومه مكيدا ميرمن دالى نيشان دها دته قته وه وه پيروون به هه پيروون دېن! له گوى مه مكا نيه وه خوين فيجقه ي ده كرو ناسمانى رهنگ ده كرو، به دم هاوارى دايكانى جيهانه وه هاوارى ده كرو: ته ماشا كه ن ديوه كان چى له مرؤا قيه تى ده كهن! ديوه كان چو ن ږوله كانم ږده كهن! به دم هاوارى كى قورس وغه ماوييه وه ده يفه رموو: من له ربه فتارى ديوه كان خوش نابم: من زور تووږم له ديوه كان.

نوح- ييش ته ماشاى ده كرو، هه ستى ده كرو كه كه نار زور تووږه تره له وهى نيشانى دها ت، پيدچوو هينده ي هه موو دايكانى جيهان تووږه ييت!

له م كان له حه وانا خاوبوونه وه، نه رم نه رم دابارينه سه ر له شى نه. نه ويان به راکشاوى له سه ركه نار داپوشى، نه ويان به ناسماندا هه لبرى. به دهنكى كيژوله يه كى نازنار: كه نار دهنكى خوى نييان كرده وه. فېرمووى: بيمووره گريكانى دلى خوم يو تو كرده وه.

نوح فېرمووى: جا من چى فترده يم نه گه ر نيوه باسى نازاره كانى خوتانم بونه كهن؟ من له نيوه وه فترده يم. گه ر له رازه كان تينه گم: هه رگيز ناتوانم شيفات بكم گيانه كهم كه نار.

له وږوژه خوره تاوه خو شه دا، مرؤفى بينالو و بيولات كاتيكى له گه ل غه مېه كانى كه نارو نازره كانى شه پو لدا به سه ربرد. شاد بوو به بينينى ناسمانه كان، خورو شه مال وبالنده كان. شاد بوون به بينينى مندا له كان، به لام غمى يو نافرته دلته نكه ترساوه كان ده خوارد.

نه وږوژه ژيانيكى نازاد ژيا له كه نار دېريا. به رله گه رانه وهى ناهورپاماز نايشى بينى له ناسمانى حه وته مېدا.. ميروله كان گشتيان مه ست بوون: ناههنگى نازاد بوونى نه ويان ده گيږا. ته ماشاى سروشتيان ده كرو له كه نار دېريا. ميروله يه ك له ميروله كان مه ست بوو: زور تامناوى قاشه سيويكى ترشوكى مژى بوو، به سه رخوشيه وه فېرمووى: كى بهر بووه؟ نيوه ناههنگى چى ده گيږن؟ كوا ولات و نالو نيشتيمانى نوح؟ كى ده ليت نوح نازاد بووه؟

شازنى ميروله كان له وه لاما فېرمووى: پينه مېه ركه كان گشتيان نازان. هه مان شيوه خواكان. ديلى باوه رى مرؤف ناگورپيت.

پينه مېه ركه كان مولكى ته نها ميله تيك نين، به لكوو زمانى ويژدانى جيهانن. نه وان به نازانى له دايك دېن، ده ژين و هه ميشه په يوهندىيان پيمانه وه هه يه ده گه رينه وه ناومان - چونكه نه وان نازان و نازاديش نامريت، له ناو ناچيت، كه م ناكات.

مېرووله سه رخۆشه که فەرمووی: نیشتمانی هەزرهتی نوح چیاکانی ئاراراته نهک دەرروونی زهریا!
چونکه هەک من بزاتم نوح لهوی لهایک بووهو بۆ ئەویش دهگهڕێتهوه. شازنی مېروولهکان فەرمووی:
دهشیت.. بهلام ئەو لهناو مرۆقهکاندا ئالا و وولات و نیشتمانی نییه!

ئابووی ئافرهتیکی چوار دل

گ، آ، ل، آ، چوار بیته چوار گیانن.. پیرۆزن چونکه ناوی ئافرهتیک دهچنن. ئافرهتیک که
له چوارگۆشهیهکی مهتین دهچیت.. گهردوونیکي بهرینه. کهچی لهژیانی ئەم سەر زهمینهنا ناوی ئافرهتیکي
پهش بینه.. ئافرهتیکي ترساو و دۆراو، سهڕلێشێواو نهخۆش کهمن له دوورگهی ههستکردن بهکهمیدا
ناسیم..

ئەو ئافرهته لهپاستیدا ئافرهتیکي بێگانه بوو.. بهبۆنهی کار کردنهوه هاتبوو بۆ دوورگهی ههستکردن
بهکهمی تا بیته به دایهنی دێومنال.. لهکاته ئازادهکانی دواي کاردا، دهگهرا بهدواي عهشقا.. کوون
وکه له بهری دوورگهکان گهرا.. که دهبوو به ناسیاوی هه که سیک، دووچاری دهرنیک، یان دووچاری
نهخۆشیی هاریی دهبوو! چونکه پیاو دێوهکانی مهملهکهتی ههستکردن بهکهمی حورمهت له کهرامهتی
ئافرهت ناگرن.. متمانهیان پیناکهن، بهدرو خوشهویستی دهکن..

بۆیه ئەو ئافرهته زۆر ههستی به پەشیمانی دهکرد، کاتیک له پیناوی عیشقا سهری دهکرد بهمالی زۆر
پیاو.. ههندیک جار که دهمبینی ههستم دهکرد هینده کهرامهتی زاماره که ناتوانیت کهرامهتی کهس
ببیینت.. ههستم دهکرد بووه به دووژمنی گیان ولهش و باوهپی خۆی.. ههستم دهکرد جوانیی
تیکشکینزراوه.. ئەنجام خۆی بۆ نهگیرا.. وازی لهکاری دایهنی هیناوه گهراپهوه مهملهکهتی خۆی.. پاشان

لهوئيش هيجي لهگهړان بهدواي عيشقدا ههلهکراند : بويه سهفهری کرد بؤ ولاتی ئینگلیز و لهوئيش بوو به هاوژینی پیاوئیکی بیدل! لهو سکی پر بوو.. چاوهپروانی کورپه بوو.

بهر لهوهی دوورگه‌ی هستکرین بهکهمی بهجئ بهیلئت، من چهند جارئیک چووم بهمیوایی.. ههموو جارئیک دوورگه‌کانی خؤم نیشانی نهو دها.. دهمگیرا، بؤ هر جینگه‌یهک دلی خواستبای دهمبرد.. بهلام ههستم دهمکرد، ههسته‌کانی دهمرن، ههستم دهمکرد لهگه‌ل تئپه‌پینی کاتدا ههستیاریی وهک گول سیس دهیئت ودهژاکئت، ژهنگ دهمگرن، پاشان ههلهدوهرن، ئینجا دهمرن!

دواهمین جار، بهر لهوهی دوورگه‌ی هستکرین بهکهمی بؤ یه‌کجاری بهجئ بهیلئت، که بینیم ترسام! زور ترسام، چونکه بینیم بووه به دؤو!

بینیم گورگیکي گه‌وره‌ی رهش وتووړه له دهروونیدا دهیلووړاند، قهپی دهمکرد بهگیان وههستیدا ویه‌که یه‌که ههسته‌کانی نه‌ویان دهمکروشت!

گورگی شیر په‌نجه بوو گورگه‌که.. هینده ناخی نه‌وی گه‌زیوو که ناخوود ناسایی کاتئیک قهسی لهگه‌لمدا دهمکرد، دهیلووړاند، دوه‌پری، شالووی دهمبرد، دهیقریشکاند! نه‌یده‌زانی چی بکات! ههستی دهمکرد ته‌نھا عه‌شق ده‌توانئت لهو نه‌خؤشیه‌ی دهربازی بکات.

کؤسپی نه‌و له‌وه‌دا بوو که نه‌یده‌زانی گورگی شیرپه‌نجه له دهروونیدا هار بووه! بويه من ههمیشه هه‌ولم دها که‌میک باسی عیشقی بؤ بکه‌م، هه‌زم دهمکرد که‌میک عیشقی پییدهم.. چونکه هه‌ستم دهمکرد هه‌ست به نارامی دهکات له‌ته‌ک مندا.

هه‌ستم دهمکرد کاتئیک که دئیت به‌میوانیی من، گورگه‌که نایگه‌زئیت، تووړه‌ی ناکات.

به‌لام نه‌و هینده له‌ژیان وه‌رژ بوبوو، بوبوو نوژمنی گیان وله‌شی خؤی! نه‌یده‌هئشت من له‌گه‌لیدا جووت یم، به‌پئچه‌وانه‌وه فئر بوبوو له‌گه‌ل که‌سانئیکدا جووت بیئت که که‌رامه‌تیا‌ن ده‌شکاند، که گورگی شیرپه‌نجه‌یان له‌و‌دا گوش دهمکرد! چونکه سه‌ری لئشئووا بوو، له‌و دوايي‌نا نه‌یده‌زانی چی بکات.

ئئستا له ولاتئیکی تره‌و سکی پره له پیاوئیکی بیدل.. بی‌ولات و بی‌هاوړئ و بی‌کسه‌سه، ته‌نهایه، بی‌کاره، ده‌ترسیئت، دهمگری، نازانئیت چی بکات! چونکه دووگیانه کاریشی پیئانده‌ن! هاوژینه بیدله‌که‌ی دووره په‌ریژی لئده‌کات، په‌شیمان هه‌وه‌ی مندالی له‌گه‌ل نه‌و‌دا دروست کردووه، پیئ ده‌لئیت: برؤره‌وه بؤ وولاتی خؤت، من تو‌م ناوئیت، من مندالم له‌تو‌ناوئیت، من دهم‌وئیت به هه‌وه‌سی خؤم برؤیم. من تو‌م به سکپری ناوئیت.

بهر له‌ماوه‌یه‌ک، رؤژئیکیان ته‌نھا نانیشتیووم باوئیشکم دها.. به‌زینده خه‌و خه‌وم به هر چوار لاکانی نه‌وه‌وه ده‌بینی، له‌بهر خؤمه‌وه دهمگوت: ناخؤ ئئستا ده‌بیئت نه‌و له‌کوئ بیئت؟ ده‌بیئت چی بکات؟ تو بلئچی له‌گه‌ړان به‌دواي عیشقا گره‌وی بریدئته‌وه؟

له‌و بیرانه‌دا بووم زه‌نگی ته‌له‌فؤنه‌که لئیدا.. که ته‌له‌فؤنه‌که هه‌لگرت، نه‌و بوو، نه‌وه‌ی له‌سه‌ره‌وه باسم کرد گشتی به‌ده‌م گریان‌ه‌وه به من گووت. فه‌رمووی: سکم هه‌یه، بی‌کارو نه‌بووم، که‌سم نییه نازانم چی بکه‌م، ناتوانم بکه‌ریم‌ه‌وه بؤ ولاتی خؤم، نازانم چؤن مووچه‌ی ژیان نابین بکه‌م؟ نازانم چی بکه‌م، هاوژینه‌که‌م منی ناوئیت، نه‌نایک، نه‌باوک، نه‌هاوړئ، هر هئچ که‌س شک نابهم.

فه‌رمووم: غه‌م مه‌خؤ گیانی من، پی‌رؤ‌زبایی دووگیانئیت لئده‌که‌م. لئره به‌دواوه تو ئامانجئیکی ترت هه‌یه، تو دووگیانئیت وبؤ که‌سئیکی تریش ده‌ژبیئت.. به‌م زووانه ده‌بیئت به‌نایک.

هینده گریا له ته‌له‌فؤنه‌که‌دا من قرچه له جگه‌رمه‌وه هه‌له‌دستا. ئئستا ماوه‌یه‌که ماخؤلانم تووش بووه، کئچ که‌وتؤته که‌ولم.. شه‌وو رؤژ ده‌سته‌و دؤعام وپیری خؤزگه‌م ده‌نئیرم بؤ یاریده‌دانی چوارلا.. هه‌زم دهم‌که‌م

بچم بۇ لاي به ميواني، هز دهكهم تەماشاي بكه، بيدوينم، دست بهينم بهرچيدا گەر ريگهم بدات..
هز دهكهم ريگهم بدات سەرى، پشتى، سكى، مەچەك ورائى بشيلم، دست بهينم بهرچيدا.
ئاخرييهكهى شهويكيان، بهر لهكات وهستان خهويكى زور خوشم بهوهوه بينى.. لهخوما ئاسايى دهمتوانى
بفرم. فرم، دور دور فرم تاگەيشتمه شوين زينگهى ئەو.

كاتيك ئەوم بينى تەنها بوو، لهگوشەيهكى ژورويكى بچكۆلهنا نانشتبوو لئوى خوى دهكروشت، گورگى
شيرپەنجەيش گازی له مەچەك وسك و پەنجەکانى دهگرت.. زور تەنها بوو! به بيندەنگى چومە لايەوه..
به هيمنى دستم نايە ناو دستى، دستم هينا بهسەريدا، بهروومەتيا، بهسنگ و سك و لئويدا.. ريگهى دام
ماچى سكى بكه، ماچى مەمكى، پومەتى دستى. ريگهى دام گوى لهترپهى دللى منداكهى ناو سكى
بگرم.. ريگهى نام خومان لهيهكتري هەلسووین.

ئەنجام پر بووم له تەمasha، له تەماشاي چوارگوشەيهكى چوارلا، له تەماشاي ئافرهتەيكى دووگيان.. بەدم
تەماشاي جوانى ئافرهتەيكى سكرپهوه هەستم دهكرد كه رامەتم دهكشيت.. هەستم كرد ريزم بۇ خوم
بارتەقا گەورهتر دەبیت.. بۇيه توانيم بهو بلیم: من ميوانتيكى گيانيم، هاتووم فرسەت لئ وەر بگرم تا به
ياريدەى باوهرت بتوانم گورگى شيرپەنجەى مەلاسخور لهدهروونتدا بتويينم.. هاتووم وهك هاورپهيك
نيازمه چيىدى نازارت پينهكات.

هاتووم باسى مروفتكت بۇ بكه كهسى نيه، له ناو بهسته لهكهكان چەندين سال زيندان بوو، ئیستا
نازادەو بهم زوانەيش دیت.. دیت و پيامى نايك دهكات به ئالاي ژيان، ژيان دهكات به مافى مروفت،
مروفت دهكات به پيرۆزترين پيام، پيام دهگهيه نیت به خواكان.. مروفتك دیت.. نازارهكانى جيهانى
بار كرووه، نیت بوونههرى خوشهويستى ولئيوورنى لهخوى بار كرووه.

ميرولهكان فرين، چونه خەونى ئەو پياوهى كه مندالى لهگەل ئەو دروست كريدوو.. بهويان فرموو: ئەو
كاتەى كه مندال بەريكهوت يان مەبهست دروست دەبیت.. باوك لهنايك دەبیت، نايك له نايك دەبیت،
مەسيحك ماريابهك دیت، كه نايك بى سەرپرشتى دیت، نايك ناچورى توش دیت. فرموويان: يهك
له ئيمه دوو لهوان: بهويستى پيامى خواكان هەسته بچوره كن خوشهويستتان. ئەوهيان فرموو و گيانى
ئەويان بار كرو برديان بۇ لاي گالا-ى تەنهاو دووگيان. گالا هەستى به حەوانهوه كرد.. گورگهكانى
شيرپەنجە چەپ بوون له دهروونيدا.

ميرولهكان فرموويان: مروفتى پيرۆز له عيشقى ئەوانى تر و بۇ عيشقى ئەوانى تر دهزى .

تاپلوی گهوتن

که کات وهستا.. من دهکەوتم و هه‌لدهستامهوه.. هه‌لدهستام و دهکەوتمهوه! له قورگی کاتدا گیرابووم؛ کاتم راگرتبوو.. نه‌مه‌هه‌شت مه‌رگ لیم نزیك ببیتهوه.. هه‌نده ماندوو بووم؛ نه‌بیتهوه! کهچی توانای بنیینم زۆر ده‌بوو.. له‌ترسی بچ کاری ده‌بووم به هه‌ر شتیك.. خۆم به هه‌ر شتیك ده‌خه‌ملاند.. ده‌متوانی ریژی خوایه‌ک بدهم به میشتیک، ماسیه‌ک، مندالیك، که‌سیك.. ده‌متوانی ده‌ست به‌سه‌ری ژیان نا بهینم.. سه‌رم نابوو به ئاکواریومی ماسیه‌ک زێریه‌کانه‌وه، فیزی زانستی خامۆش ده‌بووم. به‌لکو فه‌لسه‌فه‌ی ئەم کتیه‌م ده‌نوو‌سییه‌وه. ماسیه‌کان فیزی سه‌مایان ده‌کریم.

ده‌مویست به‌ په‌یامی ئیستاتیکا مرۆفایه‌تی بگه‌یه‌نم به‌ کارمای نوێ. ده‌مویست فه‌لسه‌فه‌یه‌ک یان زانستیك نابینم بچ نمونه.. و نه‌به‌ستی سزاو بوغزو داخوایی سه‌رده‌م نه‌ییم. سه‌رم ده‌کرد به‌ هه‌موو کووچو کۆلانه‌کانی شاربا.. له‌گه‌ل باکاندا په‌خش ده‌بووم؛ به‌دوای عیشقنا ده‌گه‌رام.. کات به‌ ویستی من ده‌رۆی و ده‌شوستا! منیش ده‌کەوتم و هه‌لدهستامهوه. بوووم به‌ ناستان و چیرۆک و رۆمان و نه‌فسانه و نه‌مه‌زانی به‌چی زمانیک باسی زانستی ده‌روون و هه‌ستی په‌تی بۆ دیوه‌کان بکه‌م! نه‌مه‌زانی چی بکه‌م! به‌ هه‌ر مرۆفیکم ده‌گوت تۆ جوانی.. خۆی لینه‌کردم به‌ دیوو قنی تینه‌کردم و بوغزی شه‌رو جیاوایی په‌گه‌ز و پیست و باسی جیاوایی که‌توو‌ریان بۆ ده‌کریم!

شه‌وان له‌ خه‌وما، رۆ ده‌چوو‌مه‌ ناو گیانی خواوه‌ند و فریشته‌کانه‌وه و له‌ ده‌روونیاندا هه‌ستم بۆ ته‌نه‌ایی شازاده و په‌ریه‌کانی مه‌له‌که‌تی به‌فر ده‌بزو و پر ده‌بووم له‌ به‌زه‌یی هاتنه‌وه به‌ خواکان و فریشته بییاله‌کانیاندا.

شه‌ویکیان له‌ خه‌وما.. له‌به‌رده‌می که‌نیه‌سه‌یه‌کی زۆر مه‌زندا له‌ به‌رین، چه‌ند کارژیریک به‌ر له‌وه‌ستانی کات! هونه‌رمه‌ندیکی رۆژه‌لاتی.. که‌ له‌ته‌ماشای نه‌فسوونی کاتارال بووه‌وه، نازاره‌کانی هه‌موو مه‌سیح و ماریاکانی بیینیووله‌ده‌ره‌وه‌ ناوه‌وه‌ی کاتاراله‌ مه‌زنه‌که‌نا.

به‌لام چونکه‌ پیروه‌نه‌فت بوو، چییی توانای نه‌ما ته‌ماشاکانی خۆی باریکات، ویستی بچینه‌ ده‌ره‌وه‌ تا هه‌ناسه‌یه‌ک بات! هونه‌رمه‌نده‌ پیره‌که‌ سه‌ری لیتیکچوو! نه‌یده‌زانی به‌چی ریگه‌یه‌کدا هاتۆته ژووری و له‌کویشه‌وه ده‌بیت و ده‌ریکه‌ویت!

بەلام فریشتەکان ھاتن دەستیان گرت.. بەرھەدەرھوھ فەرموویان لەوکرد.. کە لە کەنێسە کە وەدەرکەوت
ھیندە نەما بوو گیانی بسپیتریت و بەلانا بکەوێت! لەوکاتەدا، لەنیوان لەھۆشخۆ چوون و گیان سپاردنا،
بەپیکەوت ئافرەتێکی ئەلمانی دەبینیت کە بابایەکی پیر خەریکە دیکەوێت.. ھەلەداوان چووھ فریای،
گەرچی نەیتوانی دەستبختە ژیر بالی، بەلام لەباری باوھش کردنەوھدا پیرکەوت بەسەر ئەو، بەرلەوھ
بکەوێتە سەر زەوی و گیانی بەتەواوھتی لەدەستدات.

بۆیە ھونەرمەندە کە زەبرنەگەیی بەگیانی.. ھەردوکیان کەوتن بەسەر یەکدا! بەرکەوتنیکی سەیر! زۆرسەیر!
ئافرەتە کە مەستی تەماشای کەرامەتی پیرە ھونەرمەندە کە بوو، نازیکی وەک نازی کچانەمی بەسەر
باوکیدا کرد: واتە بەسەر ھونەرمەندە کەدا، ئەویش کە پیرووشە کەت بوو، نەیتوانی ھەستیتەوھ! نەیتوانی
دەستی ئافرەتە کە بگریت و راستیتەوھ!

بۆیە بەدانیشتانەوھ داوای لیبوورنی لەئافرەتە کە کرد، بەم جۆرە دەستی بەئاخووتن کرد: بمبوورە گیانی
من کچم، مەبەستم نەبوو، ماندووبووم، خۆنەزیتت پینەگەیی کچم؟ زۆرداواوی لیبوورنت لێدەکەم، دەبی
بمبووریت. بەدەم تەماشاوھ ئەو پەلە سوورەری سەر دەستی کێژۆلە کەمی بینی! پەلە یەکی سوور کە لەل
دەچوو، دلیکی سوور!

کێژۆلە کەش یادگاری گۆچانیکی سەوزی لەیاد بوو، لەیادیا شوینەواری گۆچانیکی سەوز وەک نەخش
ھەلگەنرابوو، بییری کەوتەوھ کە باوکی بە مندالی ھەمیشە گۆچانیکی سەوزی لەدەست بوو کاتی ک
کەدەچوو بۆگەر، بۆتەماشای رەنگەکانی ھاوڕیی!

ئافرەتە کە ووشەکانی ئەوی زۆر لە شیرین بوو، وەک ئەوھ کۆمەلێک یاد لەبەردەمیدا وەک شەکرۆکە
رۆکرایت .. وەک ئەوھ مندال بوو بیتەوھ، چاوەروانی کەسیک بوو ھەلئیسینیتەوھ! ئەو ئافرەتە کەسی
نەبوو، ھەلەمندالی یەکی زووھە ئیوھەکان دەستیان بەسەرناکرتوو، باوکیان شار بەرەو روایکیان
نووچاری نەمانی ووپکەر کربوو! ئەو رۆژە نیازی بوو بچیت بۆ تەماشای کاتارالەکانی شاری بەرلین،
تاتەماشای ھەزەتە پیروزمەکان بکات. تا ناواو تکا لە بتەکانی ناو کەنێسە بکات، تا بە بیداری باوکی
شاد بیتەوھ!

لەوھ لاما ھەربەدەم دانیشتنەوھ لەسەر زەوی بەپیری ووت: نا غەم مەخۆ ھیچ نەبوو، نازارم پینەگەیی، بەلام
دەبیت کەمیک دانیشم تا بتوانم بەبی نازار ھەستمەوھسەری!

پیر بەدانیشتنەوھ، بەدەم خۆکیش کردنەوھ خۆی گەیانە نزیکی کێژۆلە چاوکۆژە کەبێھە و زۆر
شارەزایانە تەماشای کێژۆلە کەمی کرد! بینی ئەویش ھەمانشۆھ تەماشای ئەو دەکات! لەبێدەنگیەکی
سەیردا تەماشای یەکتیریان دەکرد.. وەک ئەوھ شتیکیان یاد بیتەوھ! بەلی، وەک ئەوھ زەمەن پەشیمان
بوو بیتەوھ لەو ھەلەنەمی بەرامبەر بە نوو گیانی پاک واتە باوک و کچ کربوو - بەلی کات ئەوانی لەویدا
پیکەوھ گری نا.. چونکە ناواو خۆزگە و ئومیدی کچ ھاتە نی. چونکە خۆدی پیکەری مەسیح و ماریای
پیروژ قەرچە لە ھرگیان ھەلەستا کاتی کە نزاو ھەسرەتی ئەویان دەببست لە کەنێسە کەدا! بۆیە بە
چارەنووسیان فەرموو: بییری کە لە چارەمی ئەو ئافرەتە تەنھایە بکەنەوھ. بۆیە کات وەستا!
ھونەرمەندە پیرە کە فەرمووی: تۆ ناوت ماریا-یە؟ کچی کینیت؟ باوکت ناوی چییە؟ خەلکی کویت؟
کێژۆلە کە ووتی: بەلی، من ناوم ماریایە چۆنت زانی؟ من ناوم ماریایە؟
باوکیش ناوی یونس - ە؟

ووتى بەلنى! دەزانم تۇش ناوت يونس - ەو لە لوبنان-ەو ە گەپراپتەتەو، بەدوای منیش دا دەگەرپیتت، بەلنى بابە من ماریای کچی تۆم، ئەوماریایەى کە دىوھکان فراندیان، بردیان نایان بە دىوھ لىل تاریکەکان، دىوھ بیھەست و بیناوەرۆکەکان!

کاتیک کە باوک و کچ لەدوای بیست سال بەیەکتى ناشنابوونەو، باوھشیان کرد بەیەکتىدا، توند یەکتىان گرتە باوھش لەناوگۆرپانی مەزنى کاتارالەکەدا.. پىرلەخۇشیدا نەپویست گیانى خۆی لەدەست بدات، چونکە لەمىژ بووبىارى نابووکە گیانى خۆی لەمىشتى خۆیدا پىارپىزىت بۆ ئەو رۆژە، بۆیە توند دەستى کىژۆلەکەى خۆی گووشى، توند تووند، تاکیانى خۆی سپارد بەو، گیانى خۆی نایە ناومىشتى ئەوھو! بەلنى، ژيانى خۆی بەخىشى بە کچە تاقانەکەى، بەر لەوھى گوپىستى بەسەرھاتى بە ژانى ھاوسەرھەکەى پىت! واتە نایکى ماریا!

دوسى ھەنگاو لەولای ئەوانەو، کۆمەلکە گەشتیار قەرەبالغیان لەدەورى بەلندەبەکى کەنارى دروست کردبوو، کەنارىبەک کە لەگەل گیاندرچوونى ھونەرمنەند يونس-نا گیانى سپارد بەدیار چاوى کۆمەلکە کەسەو! خۆر تەماشای دەکرد، پىرشالیار لەوئى بوو، ماریا ھەستى بەگیان دەرچوونى باوکى خۆی دەکرد، بەلام بەجۆرىک ئەوى لەباوھش گرتبوو کە ھىچ ھىزىک نەیدەتوانى لەیەکیان جىباکتەو! دواى چەندىن رۆژ، کاتیک کرىکارەکان گۆرپانى کاتارالەکەیان پاکژدەکردەو، بیستیان کە دووپەیکەر لەناوگۆرپانەکەدا دانراو!

ھەلەناوان، رۆژنامەوان ومىدیاو دەست وپىوھندى کەنيسەکەیان ئاگانارکرد.. ھەوالەکان سەلماندیان کە راستە لەویدا پەیکەرى ئەپۆلۆ ونافى دانراو وناوى خاوەنى لەسەر نەنوسراو.. بە ساتالیت تەماشای رۆژو مانگ و سالیان کردەو، نەیانبینى، تىنەگەيشتن کە ئەوپەیکەرە دووگیانە بەیەکانووساوە کەى ولەکوئە لەویدا دانراو! ئىتر تۆرىستى ھەموو جىھان بە لىژمە روویان دەکرد بەرلىن بۆ بینىنى پەیکەرى بیناوا!

کەچى زۆر کەس چاویان کویر بوو.. بە بیستى باوھریان دەھات و بە چاوى ھەست ئەو دوو پەیکەرەیان دەبینى. بەلام زۆر مرۆف و دىوپەىرست ئەوھیان نەدەدى! بەلکو باوھریان نەدەھات.. چونکە ئەوان تەنھا توانیان کەنارىبەک بینن.. تەماشای پەیکەرى مردنى کەنارىبەکى سەوزوسپى رەنگیان دەکرد! پىرشالیارىش لەوئى بوو، لەراستیدا ئەو: ئەو چاوپیکەوتنەى سازاند، گەر وا نەبوا، پىر لەناوھوى کاتارالەکەدا، بەر لەھاتتە دەرەو دەمرد! چونکە مەرگ لەویدا زەفەرى لەو ھىنا.. بەلام پىرشالیار زۆرھەزى دەکرد باوک و کچ بەیەکتى شاد بکاتەو.. بىرم نەبوو بلیم کە کىژۆلەکە ناستانى ژيانى خۆی نوسىبووھو، کردبووى بەکتىب، بەلام ھىشتا بلاوى نەکردبووھو، بىارى دابوو یەکەم نانەى کتیبەکەى بدات بەباوکى، دەنا بەر لەو کەس بۆى نىبە بىخوئىنتەو، ھەر لەوئىشدا بوو کە کتیبەکە لەولایانەو کەوتبوو.. ئەوکتیبە پىرشالیار ھەلیگرتەوھو نای بەمن.. ئەگەر پىویست بکات من ناوھرۆکەکەیتان بۆ دەگىرمەو!

کات وەستا، کەکات وەستا گیانیک دەمریت، گیانیک دەزیت، کىژۆلە چاوکەژەکەبەکە کەناوى ماریا بوو، ئەوئىش گیانى لەمىشتى خۆیدا حەشار نابوو، پەیمانى بەخۆى نابوو کە باوکى بینى گیانى خۆى بداتە دەست باوکى، تا بۆھمىشەبى پیکەوھە بن. بۆیە پەیکەرى ئەوان دوو گیان بوو! یان یەک لەش ی دوو سەر - باوک و کچ!

ئوتوارمەككە لە ئوتوارە غەمگىنەكان، چووم بە ميوانى دارستان، سلاوم لىيكرىوو فەرمووم قوربان شتىكم فىر بكة. گيانى دارستان فەرمووى بە سەر چاۋ. فەرمووم چاۋت خۇش. دارستان فەرمووى دىغا سروسىتى مرۇف زۇر سىلەيە بە گيانى خۇي. لە ناو مرۇفەكاندا گيانلەبەرى زۇر لىندە ھەن. مرۇف خۇي دروستيان دەكات. ئەو گيانلەبەرانە دىئون، خىون، گورگن، سەگن، پشيلەن. مەيموون وبەرازى لىندەن. دەتوانن گۇشتى خۇيان بخۇن. ئەوانە كەسانىكن كە مەرگيان ناشانى گيانى خۇيان كىرەو. تاوانبارن بەوھى كە مەرگيان دروستكرىوو. دەنا مەرگ بوونى نىيە. كىرەوھەكانى مرۇف زۇر مرۇفى نوا خستوو! مرۇف خۇي پىرى و دىزىوى و نەخۇشى ومەرگى دروست كىرەو. من ئەم نەيىيەم لاي بوونا نەركاند، بەلام وا بەتوى دەلئىم: مرۇف خۇي مەردن و نەخۇشى وپىرى ناھىناۋە.

بوونا وای دەزانى سروسىتى گيان رىژەيە شايەنى لەناۋ چوونە، باوهرى بەگيان ھەبو، كەچى گيانى دەنارد بۇ نىرقانا. بەلام نەيدەزانى چۇن؟ لە ھەمان كاتىشدا بەدواى رىگە چارەيەكى سلووكى و مەبدەئىو لۇژىكىدا دەگەرا. بوونا دەيوست وەلام بۇھۆكارى پىرى ونەخۇشى ومەردن بدۇرئەو. نەيزانى بە كوورتى بلىت: مرۇف نايىت رۇ لەگەل خۇيدا بكات. دەنا ھىچ شتىك لە ژياندا سووى نىيە. چونكە رۇ لە بوونەوھەردا سمارتەيەكى زبەر: خۇي ھەلدەسووت لە گيان. گيان سست وزامار دەكات، مرۇف ھار دەكات، فىرى ناچورى دەيىت، بۇيە ناشىرىن دەيىت، دەچەمىتەو، وشك ھەلدەيت، كەنەفت دەيىت، نەخۇش دەكەويت، يىناۋەر و خوروف و زەليل دەتوپىت. چونكە فىرى بەد بەكار بىردى گيانلەبەرە لىندەكانى دەيىت. بوونا باوهرى بە مەرگ زياتر بوو وەك لە ژيان. تەسلىمى فرمانى مەرگ بوو. كەچى دەشيزانى كە لە ھەمان كاتدا شتىك ھەيە بە رەچەلەك و فرمان و ويستى نازاسى تواناى مەسخ و رەسخ و فەسخيان ھەيە. دەيزانى كە مرۇف جەرگ و لى بوونەوھەرەو سەر بەم سروسىتە نىيە كە خۇي ناھىناۋە و داپىشتوو! بوونا بوو لى سەرى ناھەو. چونكە خۇي لە خۇرا زۇر دەچەوسانەو! خۇي زۇر تەنھا دەكرد و بىرى منالەكەي دەكرد.

دەرخت فەرمووى : من وەك جالجالۇكە دەبزام جاران. جالجالۇكە مەزن بەر لەوھى من دروست بكات، زەرياكانى دروست كىرە. بىنىم چۇن نەھەنگ وماسى و گيانلەبەرانى ناو ئاۋى دروست دەكرد دەچىنىن. بىنىم بە چاۋى گيانم، مرۇف و ھەموو گيانلەبەركان و زەرياكانى دروست كىرە. **(مرۇف لەناۋ ھەموو گياندارىكدا ھەيە. ھەروھە ھەموو گياندارىك مرۇفنىك لە ناخىدايە. گشتيان پەرسىتارى لەمرۇف دەكەن، تەنانەت منى دارستانىش مرۇف دەپەرستم. گيان وفرىشتەو خواكان، تەنانەت بتەكانىش مرۇف دەپەرستن، لە مرۇف دەترسن.)**

چونكە مرۇف زۇر مەزن ترو بە كەرامەت ترە لەوھى خۇي دەيزانىت! مرۇف گەر بتوانىت واز لەشەر بەيىت و دلىيى بۇ مرۇفايەتى ناين بكات، دەتوانىت بوونەوھەر ناگىر بكات. دەتوانىت گەشت بۇ ناو جەوھەرى ھەسارەكان بكات. دەتوانىت ھەموو گەردوونەكان ببىنىت. دەتوانىت وەك فرىشتەكان وەك بەرق. وەك دولدول بفرىت. مرۇف دەتوانىت بگات بەكەمال، بەناشتى جىھانى. مرۇف سىجرى بوونەوھەرە، مرۇف جوانترىن گيانلەبەرە لە بوونەوھەردا.

فەرمووم، ئەي دارستانى لىسۇز بۇچى ئەم نامۇزگارىيانەت بە پىغەمبەرەكانى پىشوو نەگەياندا؟ فەرمووى: چونكە ئەوان وازيان لەخۇيان نەدەھىنا. ئەوان زۇر بەتەنگ ئەوھەو بوون راستەوخۇ نەكوژرىن. چونكە دىوھەكان زۇر لەمرۇف دەترسن. دەيانكوژن گەر شتىك بلىن مرۇف فىرى كەرامەت بكات. ھەروھە مرۇف ھىندە لى بوو، لە خىر دەترسا! بەلام ئىستا خىر زىندو بۇتەو.

كەسانىك پەيدا بولۇپ دەۋىرنى بېلىن، دەتوانن بېلىن.. دەتوانن چاۋ نەترس بىدوین. پاشان زوربەيان ھاۋوران لەسەر ئەمەي كە نرۇ نوژمنى خۋايە، كە جىھان بە نازادى رزگارى دەيىت.. كە كىردەۋى بەد، مرۇف بەرەۋ كەندەلانى جەھەننەم دەبات. چونكە دەروونى مرۇف ھىندە قوۋلە جەھەننەمىشى تىادا حەشارە.. جا ئەۋ بەھەشت و نۇزەخى باسپان لىۋە كراۋە لە نايىنەكاندا: ھەربوويان لە دەروونى مرۇف خۇيدان. مرۇف خۇي بەرەۋ نۇزەخ و بەرزەخى بەھەشت دەبات. بە كىردەۋەكانى ئەۋ كارە دەكات. فەرمووم: ئەي دارستانى پىر نىزوتىرپن رەفتارى مرۇف چىيە؟ فەرمووى: ھەلگەرانەۋە لە ژىنگە و نژايەتى كىرنى ھاۋوزمان. خۇ فرۇشتن، خۇكۇشتن=خەلكى كۇشتن، نرۇ كىرن، ناگىر كىرنى منداۋ وئافرەت. نىزى كىرن. ئەمانە كىردەۋى بىون.

پاش گەفتوۋگۈيەكى تاييەتى نىۋانمان، سەرى رىزم بۇ زەمىن چەماندەۋە بەرەۋ مال گەرامەۋە.. كەمىك بۇنى سىنگ و مەمك و بسكى دارستانم كىردو، تەماشاي رەنگە جۋانەكانى نىگىم كىرد كە چاۋى بە كلى سەۋز پىشتوبو.. كە كووت و مت لەۋ نافرەتە دەچوۋ كەمن ماۋىيەك بوو حەزم لىكىرەبوو، كەناۋى ئەننا لىزا بوو.. پاشان گەرامەۋە نىۋ چىنگ و قەپالى ژوورەكەم.. لە رىگەمدا مرۇفنىك بەلامدا تىيەرى نوپى بوو.. ۋەك من و تۇ.. كۆمەلىك پىرسپارى ھاكەزايى لىكىرم، ناۋاي لىنايى و رەحمەتى لەمن كىرد.. مەنىش بەۋەي تۋانىم لىنەۋايى ۋەبەخىشندەيى ۋىشتىگىرىي خۇم نىشاندا.. چونكە بەزەيى بە خۇيدا دەھاتەۋە.

ھەندىكجار مرۇف ھىندە بچوك دەيىتەۋە، كە پىاۋ ناتۋانئىت دەست نەداتە بالى! چونكە ھەندىك ھەن لەژياندا ملكەچى خۋاستە شەرانىيەكانى دىۋەكانن، دوۋچارى ھەلەي گەۋرە دەبن، گەرچى شايانى بەزەيى نىين، بەلام چونكە تاۋانىان پىكراۋە، دەيىت مرۇف دەرھەقيان تۋوند رەۋ نەيىت! گەرچى ئەۋان گەۋرەن: كەچى زۇر بچوۋك دەرەكەۋن.

كاتىك كە لەۋ جىابوۋمەۋە، بىننم رىۋىيەك لە رىگەمدا فلىقاۋمەۋە.. پان بوۋبوۋمەۋە بە شەقامەكەنا.. بوۋبوۋ بەژىر تايەي سەيارەيەكەۋە.. كىيانى رىۋى ھات بە پىرمەۋەۋە سلاۋى لىكىرم و پىرسىي: حەزەرەتى نوح بىننىت؟ فەرمووم چى؟ فەرمووى: بەسەرھاتى ئەۋ پىاۋەي كە نىستا ھاتە سەر رىگەت؟ فەرمووم بەلى. بەسەرسوۋرمانەۋە فەرمووى: تىگەيشتىت چىي كىردوۋە؟ نادلىنا فەرمووم بەلى: لە چاۋيدا گورگىكى نەينىگرم بىنى خۇي مەلاس نابوو، گورگەكە رىۋىيەكى ناۋسى خىستبوۋە تەلەي پىنچ سەگى ھارەۋە! بەقەپال تىي كەۋتبوۋن.. سەگەكان بەر لەۋەي ھەلا ھەلاي بكن زۇرنازارياندا.. پاشان گۇشتەكەيان نا بەرەراز.. نىسكەكانىش خۇيان خۋارىيان.

فەرمووم: من لەۋ خۇش نابم.. چونكە غەردىكى گەلىك مەزنى بەرامبەر بە كەسىكى خۇشەۋىستى خۇي كىردوۋ.. غەردىكى تا بلى ناسىرىن.. غەردىك ئەللى پەشىمان بوو، نەدەيزانى چۇن ئەنجامى داۋە! يان كى ئەنجامى داۋە.

ئەم چىرۇكە بۇيە ھىمايە چونكە باسى بابايەك دەكات كە خۇشەۋىستىكى خۇي بەبى گوناح بىسەروشىۋىن كىردوۋ! گەر تىي نەگەيشتى بەھەلەنا مەچۋ! چاۋت لەبەسەرھاتى گورگ وپىلانەكانى بىقچىنەۋ بىرۇ بەرەۋ تابلىۋىكى ترا!

مىرۋولەكان فەرموويان: ھەندىك لە دىۋپەرستەكان ھەن، دەتوانن لە ترسا لە گۇشتى لەشى خۇيان بىخۇن، ھەن لەترسا خۇيان لەناۋ دەبەن، يان دەست بۇ ژيانى خۇشەۋىست ۋەك نوژمن دەبەن. ھەن سەرزەنشتى خۇيان دەكەن.

تابلوی حملہ

ئوکاتہی کہکات دہوستیت، توش دہوستیت، ہمووشٹیک رادہوستیت.. ہمووشٹیک دہوانیت بدویت.. لوکاتہا درہختی زہمان بہری گیان دہگریٹ، پیدہگات وہلدہوہریت.. گہلاکانی درہختی زہمان دل وگیانن، ہلدہوہرن.. دہزانم لہبیرت دیت ودہزانیت کہ درہختی زہمان لہسہرسہری بیولآت رواوہو؛ بیگومان بہریش دہگریٹ.. کات بیستویہکہمی مانگی نہورژہو سروہی بہیانہ ہیشتا، کات وہستاوہ ہیشتا.. لوکاتہا وہرزہکان سہریان لیتیکدہچیت، چونکہ لہبری پاییز بہہارڈیت، لہبری ہاوین زستان دیت، یاخود دہشیت وہرزہکان پیکہوہ دہست لہملان بن، پیکہوہ بیژن.. دہشیت ہم گہلاکان ہلدہوہرن ہم بہفرباران بیت، دہشیت خورہتاوی تابستان وتہرزہبارانیش نابکات.. ئوکاتہ چیروکی حہلاجتان پیخوش دہبیت بیبستن، ئوکاتہ حہلاج وہک گہلایہک، وہک گہلایہکی سپیی گیانی لہدرہختی زہمان ہلدہوہریت.. گہلایہکی سپیی دلشیوہ وجوان، بہدم شنہی باوہ ہلدہوہریت، بہمیوانی وبہتایہت دیت بہمیوانی منی پہنابہر بڈوورگہی ہہستکردن بہکہمی.. کاتیک بہمن دہگات دہفہرمویت: سلاو لہسوفیی مہراتیبیی قووتب، سلاو لہ نوح-ئ ئاوارہ؟

منیش وہلامیکم نابیت بیدہمہوہ، چونکہ من سوفی نیم، بہوہ خوم لہسوفی بوون دہپاریژم، چونکہ من باوہرم بہسوفیزم مؤلہقہ، ئہویش تکام لیدہکات تالہگہلیدا بدویم.. منیش زویرانہ سہرم بہرہو زہمین نادہنہوینم، سہیری بہرہمکانی گہلای وہریو دہکہم، گہلایہکی سپیی لہتیشک، لہسہرزہوی دہبینم کہکتومت لہل دہچیت.. بیگومان سہرم ناسورمینیت! کہ حہلاج وا دہبینم.

چونکہ من ھەمووسوورپەکانی ژیانم دیوہ.. ھەلبەتە من ھەلەوہ دەناسم! دەفەرمووی: دەلێی باوەرپت بەیەکیوون نییە؟ دەفەرمووم: بەلێ، بەلام مانای ئەوہ ناگیەنیت کە دەبیت منیش سوڤی بم! بەلکومانای وایە کەمن توانای بینیم ھەیوہدەبینم. ھەرۆھەا من بەخواوہندو خواکان یەک نابم. بەلکو بەوان و بوونەوہرو ژیان و جیھان.. من بەوان یەک بووم، بە گیانی مرۆڤایەتی.

لەقونای سێیەمی پلەیی بالاچووندا من دەبینم، دەتوانم فەرمانبەر و مامۆستایم، دەتوانم ھونەر مەندو رۆشنیرو خزمەتخووان بم.. دەتوانم مرۆڤ بم بەمانای ووشە سادەم بەپێی توانا.. دەتوانم ھەست بە بەھاکانی ژیان بکەم ولەمرۆڤایەتی دانەبرێم، دەتوانم باسی کاریان بۆبکەم، بۆیان بدویم، یاریدە دەرو ھاوسۆزو ھاوگیانیان بم.

بەلام تۆخۆت لێکردین بەخواوہند، تۆکاریکی و ھەتاکردکە خەلکی و ابزانن تۆگەیشتویت بەقوتی مەرانیب، واتە بەنووری خوا. نەتفەرموو خواکان زۆرن بە ئاشکرا! ھەویری ئەم باسەش ئاو زۆر دەبات. من دەزانم کەتۆ گەیشتیئە ئەوقونایە پیرۆزە، من بینیم لەگەرانیوہتدا چۆن دێوہکان پەلکیشیان دەکردیت وریان دەکیشایت.. بینیم گۆشت و خوین و پارچەکانی لەشت، دلت، جەرگت، چاوت لە سەر شەقامەکان بەجیدەمان، ھەر پارچە یەکی لەشت ئازادانە سروودی یەکیوونیان دەچری، دەیانخویند: ئەنالئەھەد، ئەھەدون ئەھەد.

منیش تەنھا بەزەیم پیاواندا دەھاتەوہ، دەموست رزگارت بکەم.. دەموست بەدێوہکان بلیم: مەگەن دەست بۆسروشتی مرۆڤ مەبەن.

ھەلەوہ فەرمووی: ئەی بۆچی باوەرپت بەمن نییە؟ منیش وەلامی فەرموہدەکانی دەدەمەوہ، دەلیم: چونکہ مرۆڤکیکی وەک تۆ مەزن پێویستی بەباوەرپت و بیناوہری من نییە! بیگومان تۆنازائیت، ھەمان شیوہ منیش.. چونکہ لێرەبەدواوہ مرۆڤەکان دەبن بەمن، بەتۆ.. دەوہستن، بێرەدکەنەوہ، فێردەبن، فێردەبن لەدەروونی دێوہکاندا گۆل، دل، گیان برۆینن، لەیەکیوونیان لەگەل خودی خواوہندا گۆشەگیرنابن، بەلکوفیری ئامۆژگاریکردنی من وتۆدەبن..

ئەوسا ژیان روخساری دەگۆریت.. چونکہ مرۆڤەکان فێردەبن حاشا لەدروکیانیان بکەن.. واز لەبوختان بەینن و مرۆڤ خۆی نمایندە کردوہدەکانی خۆی دەبیت، خۆی تاوانەکانی خۆی لەئەستۆدەگریت، سنوور بۆئارەزووہ لاوەکیەکانی نادەنیت ولەپێناوی خۆشی خۆیدا ئازارسەرباری کەس ناکات.. فێردەبن ژیان بلاوینن، دەست بکەنە ملی شەمال و باکان، بەبۆن میوانی یەکتەری بکەن، بەبۆن یەکتەری بینن، بدوینن، لەمس بکەن.. ئەوکاتە ھەلەوہکان سزانانرین، بەلکو تەنھا زۆردەبن و دووچاری گێچەلی باوەرپش نابن. چونکہ ئەوان خۆیان باوەرپکی نوین.

ھەلەوہ فەرمووی: ژیان ھێندە ناھێنیت مرۆڤ تیایدا فیری دێوہپەرستن بیت! فەرمووم: مرۆڤ ماوہ ھێشتا، کەسانیک ھەن دەتوانن فێربن. فەرمووی: خواوہند دەلێت: پیکھاتی من بریتیئە لە ھەستیکی ھەمیشە نانی و جیھانی، بریتیئە لەیەکیوونی گیانی، لەگەشتن بەنازادی، فەرمووم: ئیمەیش ھەمان خەرەک دەپرسینەوہ، بەلام مرۆڤ کاتیکی زۆری پێویستە تا بەخوویەک رادیت، مرۆڤ دەبیت فیربیت ریزلەکەر و ھەتە خۆی بگریت.. بۆئەمەیش دەشیت سەردەمیکی تری بویت! فەرمووی: دەشیت.

فەرمووم: ھەرزانایەک کە یاریی بەپیکھاتی کەسیتی مرۆڤیک کرد.. گیانی مرۆڤەکە وون دەکات.. کەمرۆڤیش گیانی وون کرد سروسشتی دەگۆریت، جوانی دەدۆریت.. ژیان لەوہا نامۆ دەبیت

دەتۆرپت! راستە مرۆف كۆمەلىك پەرچەكارى ولەمدا نەوھى كارگىر دەپت بەلام گىانى زوپر دەپت. ھىدى ھىدى گىانى مرۆف خۇى لەمرۆف دەپتەوھ، وھوكۆتريكى سرک تەرە دەپت! ئەى گىان چىيە؟ كەگىان مان لەلەش دەگريت، وھوكۆتري نازادى لەش بەجىدەھىلت. لەشيش بەويستى ئەوانىتر كارمەند دەپت، بىئەست دەپت، دەخوات و تىريش ناپىت، دەروات، دەنوئىت، دەترسىت، دەكوژىت، تەعدادەكات، توورە دەپت يان ناپىت، دەتوانىت ئەوپەرى توندوتىژى و توورەپى بە خەندەپەكى سارد نىشان بەدات، لەوای نوئىزكرن بچىت بە ناوى خواوھ سەرى مىللەتىك بىرپىت!

ھەرۇھا مەزىنترىن خۇشى بە شىتى وخوكۆژى نىشان بەدات. ئەوكاتە لەش بەوای نەخۇشىيەكاندا وئىلگەرد دەپت. مەردنى لامەبەست دەپت، خۇيدەفرۇشىت، چونكە نرخی خۇى لەدەستدەت. دەكەوئىتە ژىر پكىفى فەرمانەوھ، ھەرچىيەكى پىنوئىت دەيكات، وەرىدەگريت، گەرباسى نەخۇشى بەكەيت، نەخۇش دەكەوئىت، گەرباسى مەردنى لەلابكەيت دەترسىت. چونكە مرۆف لەخۇپەرىستىدا رۆدەچىت، جگەلە خود كەسىكى نى ناپەرسىت.

باوەرۇ ئاكارو پىرۇزى دەپتە تەرفىھىكى ساتى وخاوەندى لى دەپت بە ناوىكى نامۇ! ئەوچا دەماغ سستى دەكاتە باوەرۇ ھەلپەرسى دەكاتە پىشەو رەگەزپەرسى دەكات بە خو! ئىتر خواوەند لەوئا وەرۇزو نەخۇش دەكەوئىت، پاشان دەمرىت! خواوەند لەوئىدا دەمرىت و لەناو دەچىت كە مرۆف پىزى دەرھەق بە خوونى خۇى و دەرھەق بەوانى تر دەمرىت.

كاتىك مرۆف خواوەندىتى گىانى لەدەست دەت، گىانى دەمرىت، كەرامەتى لەدەست دەت وزو دەگۆرپت، زووزوورسى دەپت، تىرناپىت، دەترسىت، بەتايەتى لەناو كەسانى زۇرۇبا زىاتر ھەست بەترسان دەكاتەمبەل دەپت. دىارەكانى پارانوئىدو شىزوفرىناى تىانا دىارى دەت، ئاكارى تىكەدەچىت. زوولەكەلك دەكەوئىت. چونكە زوورەپى مەركەزە دەمارىيەكانى ناومىشكى زىاد لەپىتسىت ھاندراوھ، چالاک كراوھ، ئۆتۆمات كراوھ! بەچى؟

بىنگومان بەترس، ترسان لەمەردن، لەژيان، لەخەلكى. لەكامەرانى، لەخۇشەويستى، لەتەنھايى، لەھاوكارى، لەھاوسۆزى، لەھەر چالاکىيەكى گىانخواز!

ئىتر مرۆفى لەوجۇرە دەپت ھەمىشە قورمىش بكرىت، يان ئۆتۆماتىكى بەكاربىرپت. لەھەربارىكنا شوپنەوارى نەخۇشى سەختتر توندگىر دەپت، مرۆف دووچارى ناخران وچەقەن دەپت. دووچارى بەكاربەردى دەمانى گىزكەر دەپت، يان دووچارى نەخۇشى لى دەپت، يان شىرپەنچە، ياخود پارانوئىا! ياخود بەلەدەستدانى مېشك و جەلتە لەكارەكەوئىت و دەمرىت، بىئەوھى بزانىت كە لەژياندا بووھ بەدو، دىويش ھەمان تاس و ھەمان ھەمام قلىق لەكەلنىكى ترەوھ دووچارى دەردىكى تر دەپت، دىونامرىت، بەلكو زۇردەپت، ئەوھى سەرى كەسىكى برى، سەرى دەبەردىتەوھ، ئەوھى كەسىكى كوشتىت دەكوژىتەوھ، كەدەھكان لەناسۇپەكى ترنا دووپات دەپتەوھ، چونكە ئەژيان دەمرىت، نەمرۆف نەدو نەدووپەرسىت. چونكە ژيان تەمەنى زۇر زۇر دىرىنە. بەلام ژيان ھەمىشە مان لەدوھەكان ولەدووپەرسىتەكان دەگريت، بۇيە مرۆفى بەكاروئىوپەرسىت چىزەلەخۇشايەكانى ژيان ناپىنئىت. ژيان رىگە بە مرۆف نانا تەسەر، ھەلە ژيان بەكار بەرن. چونكە ژيان زۇر شوكرانەى مرۆفى پىرۇز دەكات، لەيادى ناچىت چۆن دەسلەتى مەزنى مرۆف ژيانى خولقاند.

ئەمەپىناسى كەسىتى دىوپەستەكانن كە مۇدارنىزم ھىناونى ناشتى جىھانىيان پىزمان بكات! دىوپەرسىت لەناشتى ناگات، بۇيە جىھان خوئىنى لىدەمكىت، بۇيە مرۆفەكان دەبن بەدووى رىق وىەكترى نادەپاچن.

دېوهكان له خيزدا دووچارى ترس وهراس دهن، زياتر پيدا دهگرن، لهوپهري ئاسوودهييدا شه بهر پادكهان، خو شيان دهنه ناو بووژي كه روجه كه م. چونكه باكان كردهوهكانى مرؤفان بۇ ههرس ناكريت، روو رهقارهكانى ديويه رستانيان بۇ ههرس ناكريت. روژ گلهيى باكان و سروشتى بۇ ههرس ناكريت. سروشت پيس بووه. ژينگه سهري لىتتېكچوه!

من دمه وپت بانگه وازى به مرؤف بوون بدهم، من دمه وپت نه خشهكانى نيشتمانى گيان نيشانى مرؤف بدهم، چونكه مرؤف ناگير كراوه، مرؤف له ژيردهستى ديوهكاندا دنالينيت. من ده توانم مرؤف نازاد بكه م، ده توانم فيرى بينينى حه لحيان بكه م. پاش خود بينى!

حەلاج هيشتا له شيوه دلىكى رو شندا بوو، وينه دلىكى سپى رو شن ده واو ده ييست.

بالندهيەكى له قلهقى سپى هات وله تەكمانا هەلنیشت، سلوى ليكردين وفه رموى من ده توانم ريگه رو شنهكان نيشانى بالندهكان بدهم. ئيمه له مرؤفهكان نازادترين، دلى ريگهكان ده بينين. به م زوانه كات وهستان كوتايى ديت، مژده دهگات، مرؤفيكى بيولات كه پرگارى بووه ديت، فه رموو له گشت گيانىكى پاك و مندالانه دهگات، فه رموو له سو فيرمى هه موو ئايينهكان دهگات. بيولات ويئالا = نوح ديت باسى خويمان بو دهگات، دلى ريگا كامان نيشان ده دات.

ئوكه ديت كه شتبهك له بونى بغورد دروست دهگات، به ريگا رو شنهكاندا سه فه ره دهگات، به ره و مهنز لگه ي حه زره تى نوح ده چيت، به ره و لووتكهكانى ئه رارات. له بيرتان نه چيت، كات وه ستاوه وئو وپش ده روا ت، ئه و ديت، باسى ريگا كانمان بو دهگات، هه موو يئغه مبه ره كانيش له ييستويه كه مى مانگى نه ورؤزنا داده به زن، دين بو ته ماشاى دره ختى زه مان، بو بينينى گيانى ماريوا مه سيحه كان، بو بينينى گيانى هه موو منداله له بار براوهكانى جيهان، بو بينينى هه موو به ناهه ق كوژراوهكان، بو بينينى مرؤفيكى مهن، مرؤفى بينا و بيئالا ويولات. من وحه لاج سو پاسى په يامهكانى له قله قمان كرد. بو به به يئ يهك و دوو كردن چاومان نايه سه ريهك، به نيازى بينينى خه ونيك.

ميرولهكان فه رمويان: باكان هه رگيز ناخهون، ئه وان جو ره مه خلوو قىكن هه موو شتىك ده بينن. باكان فريشته ي خو رن. ووته كانمان به ئاسمانى يه كه مدا ده گيرن تا ئاسمانى حه و ته هه مين. له وئ له بيژنگيان ده دن. جوانترين رهقارو كر بارو خهون و هه لو يست و گيان له بيژنگى ئاسمانى حه و ته م ده دن. ناوكى باس و جه وه رهكان ده بهن بۇ روژ، بو خوا و خواكان.

به لام جيگه ي داخه : فريشتهكان مانيان گرتوه، كاريان بۇ ناكريت: باوه ريان به ديوهكان سست بووه. توانا ي ميشكيان چه پيوه.

فريايان بكه وه ئه ي نوح-ى نازيز. ئه وان گيانيان ديشيت.

تاپتۇرى ھەزرەتى ئۈچ

ن و ح.. پىتەكانى كورۇ باوك و گيانى پىرۇزن.. لەسەردەمىكى ئىرىن و بەرلەننىستا مرۇف باوهرى بەخۇى بوو.. دەيتوانى لەگەل بتهكاندا بدوئت، لەگەل ئاژەل وپەلەوهر و جانەوهرنا بدوئت! مرۇف بەو جۇرەى من لەباوهرى پىرەوہ تىگەيشتووم، دەيتوانى سەر بكات بە دەروونى ئاسمانەكاندا.. مرۇف دەيتوانى لەگەل خواكاندا بدوئت!

وايان لىھاتبوو، دەيانتوانى بەسەفەر بچن بۇ ئاسمانى ھەوتەمىن ولەگەل خواكانى خوياندا.. لەگەل بتهكان و فرىشتەكان و ئەھرىمەنەكاندا بدوئن! ئەھرىمەنەكان تەنھا نىيازىكى بەكار نەبراوبوون لەتارىكىدا! مرۇف لە پەرۇ پاتالى ماددە درووست نەبوو! مرۇف بەرى رەنجى ھەزاران سال ئەشكەنجەو كارى بىماندووبوونى ھەزرەتى جالجالۇكەيە! جالجالۇكە تەمەنىكى رىژى بە درووستكردى مرۇفەوہ بردە سەر { لە توورەكەيەكى وەك كەشكۇلى جالجالۇكە.. كە لە ناويىدا گيانى مرۇف بە تىكەلى دەرسكا.. لەشئوہى ھىلكەبا! }

جا ئەگەر دەتەوئت بزائىت چۇن جالجالۇكە تەوونى لەئاسماندا دەچنى وچۇن ئەو مرۇفى وەھا بەجوانى چنى! دەئىت بتوانىت بىت بەقوتابىم! يان پىويستە تەماشى ئاسمانەكان بكەيت، كە تياندا گەردوونەكان وەك تەنافى جالجالۇكە ديارن و كەسش ئەم راسىيە ناركىنىت.. چونكە تەنافەكان ناديارن! ھەموو بوونەوهرىش تەنھا جالجالۇكەيەكى مەزنى و ھىچى تر!!

من پەنابەرىكم زانستى جوانىم لە تەپلى سەرى ھەزرەتى نوح-نا خويندووه.. بۇيە دەتوانم وەسفى تەنافەكانى، نەخشەكانى جالجالۇكەت بۇ بكەم.. چونكە من بەچاوى خۇم ئەوم بىنيوہ.. دەزانم مرۇف چەند گرنگ و بەنرخە لە بوونەوهرنا!

دەنا من شانازىم بە مرۇفەوہ نەدەكرد! چونكە مرۇف زۇر سامناكە كاتىك بەخشندە درووست دەئىت.. چونكە مرۇفى بەخشندە نەخشەى سەرى منى تىايە.. مرۇفى نەمرو عاشق و ھونەرمەند نەخشەى بوون بە خواى تىايە.. من دەزانم خوا لەچى ھەستىكى ناسك خولقاوہ.. خوا ھەستى منە، رەقتارى جوانى تۇيە، ووتارى مرۇفى رەسەنە. باوهرىكى پەتییە، جا ئادەم تەنھا بەو جۇرە نەرخساوہ كە من باسى دەكەم.. بەلكو ھەر ئادەمىك بە جۇرىك و ھەر ئىثقاىەك بە سىچرىكى سەير تەون كراون لە ھەمىشەيىدا و ھەر مرۇفىكى رەسەن تايىبەت بە رەسەنى خۇى قولقاوہ.

بەلى، نووبارەى دەكەمەوہ، خواوہند ھەستى منە بۇ خواكان! كى دەتوانىت بەمن بلئىت خواكانى ئىغرىق راست نىين و تەنھا ئەفسانەى كتیبەكان و چىرۇكخوانن؟

من شتی وا به میتشکما ناچیت! چونکه خوا له مرؤف میهره بان تروو جوانتروو پیرؤزتر نییه.. باوهر
نهکیت هیچ خویهک هه بیئت باوهری به مرؤف نه بیئت!

چونکه مرؤف هینده باوهری به خوی مهتینه که دتوانیت له چرکه یه کدا فوو به ئاسمانی خواکاندا
بکات وبه وان بلیت مهرجه له سهرتان هه بن! چونکه من خواکانم ترووست کردوو.. خواکان له مرؤف
مهزن تر نیین.

ئهی نایینن که خواوندو خواکان خزمهتی بیرمان دهکن؟! ته نانهت پیرشالیار قووتایی مرؤفه نهک
مامؤستای! چونکه پیر بابایه که هه میشه خوازیری ئه وه بووه بیئت به مرؤف ئیکی بوویرو باسی
ته وونه کانی بوونه وهرتان بؤ بکات!

بوونا کئییه؟ ئه و بابایه کی سهرشیتی سپله و خۆپهرست بوو.. چونکه به ته نهئا نویتزی دهکرد! ئه و بیئهسته
ئاگای له کهرامهتی مندا له کهی خوی نه بوو. ئاگای له کهرامهتی هاوسه ره کهی نه بوو! له پیناوی نۆزینه وهی
کارما ونیرقاندا پشتی کرده پیرؤزترین هه لویتست، ههستی باوکایه تی تهری، ههستی بؤ هاوسه ره کهی
ناته پی! له ترسی پیری ونه خۆشی مهرگ هه میشه هه ولی خۆزینه وهی دنا له ژیان! دهچوو به ته نهئا
نویتزه کانی دهکرد! نویتزی ته نهاش له ناو میله تی نوح-نا کفره، چونکه هه زره تی نوح له گه ل مندا ل
وهاوسه رو هاوهری و هاوسینا نویتزی دهکرد!

ته نانهت پیکه وه بوون له گه ل ئه ندامانی خیزاندا نویتزه وکه ژیکی گیانی پیرؤزه.. دتوانم بلیم که بوون
به خیزان ئایینه و پهرستگای دوا یینی مرؤفی ریناس و خوبینه.

**چونکه گه لی نوح باوهریان وا بوو که یهک بوونی جیهان، یهکبوونی هاوهری و خیزان وهاوس و هه موو
ولتان نویتزیکی هه زره.. به لکو هه موو جیهان پیکه وه ده بیئت نویتزه بکن بؤ عیشق و جوانی! چونکه
به نده که له نه وهی نوح-ه ده لیت سنوور بؤ شهر ناده نیم! شهر له خیر جیا ده که مه وه! من دتوانم
شهر ووخیر له مرؤفدا جیا بکه مه وه.. و ئه و کارهش ده خمه ئه ستوی عیشق و نازانی.**

بؤیه به لاتانه وه سهیر نه بیئت که خواکان هه میشه خزمه تکاری مرؤف بوون! خواکان هاوهری گیانی
مرؤفایه تین! په یامیان هه میشه به مرؤف گه ییوه.. بهر له به سه رهاتی کاره سات. مرؤفی زانا ده زانیت
چۆن ره قاتار ده کات! من وهک بوونا شهرو خیر نابهش ناکه م! نا!

من هه میشه دووژمنی شهر بووم.. له شهردا دووچاری ترس بووم.. دمه ویت بلیم چه ند خالیک مهرجه
بکریت به که لتووریکی تازه ی گیتی، ده بیئت بیزانیین که نویتزه بؤ کرده وه کانه مان بکه یین.. ههروه ها
مرؤف ده بیئت بؤ نازایی بژی ونه ترسیت! پاشان واز له شهرو کوشتاری میله تانی تر به یئیت. به نازانی
پهرستیت.

نوح وای دهگوت له که شتییه کهی خویدا! کاتیک له ئاسمانی یه که مندا له گه ل بووندا ده دوا.
نوح سروش و خویه کی زۆرجوانی هه بوو.. که شهوان دانه نیشت کۆمه لیک ئافره تی دانسه قی فریشته
شینوه ده وریان دنا.. ته ماشاکانی هه زره تی نوحیان ده شینلا.. چونکه هه زره تی نوح له چاوی ئه واندا،
له ته ماشای ئه واندا مه ست ده بوو.. گیانی پر ده بوو له فریشته ی ساوا.. ههستی پر ده بوو له به زه بی خوا..
بیری ده بوو به گهرا وله هه میشه یینا ده ییرواند.. به لئ نوح مرؤف ئیکی سهیر بوو.. سهری له سه ری
ئاسمانه کان ده رده چوو! ئه و له ته ماشاکانی چاوی جوانه کانی ده ورو به ریبا بوونه وه ری ده دی.. ده یوانی
ببینیت.. پیلان نابیت که شتی ترووست بکات!

نوح ده یوانی خوا وهنده کانی ئیغریق ببینیت وپرسیان پین بکات.. چونکه نوح ئه فسانه نییه! نوح
مرؤف ئیکه مه زن! گرنگ نییه پیغه مبه ر بیت! پیغه مبه ره کانی نیش مرؤف بوون! ئه وانیش پاریزراو بییه ری

نەبۆن لە ھەلە، ھەلەکانیان کەرامەتیانی زامار نەدەکرد! ھیچیان لە بۆوندا زیرەک تر نەبۆن لەمرۆف.. بەلام بەناخووە زووربەیان ھەلە بۆون! تەنانەت سووکراتیشیان بەھەلەنا برد! ئەویشیان نووچاری باوەر ھێنان بەیەکتایی خواکرد!

بۆیە حەقیان بوو زەھریان دەرخواری سووکرات دا.. چونکە نادگا تیگەیی کە سووکرات وریئە دەکات.. لەیادی نەماوێ کە خواکانی ئیغریق خوورافیات نیین.. ووتیان: سووکرات تێک چوو، ئەگەر شیت نەبوو فەرموون قاپێک زەھری ماری کووبرای بەدەن و پینیشی بلێن ئەو زەھرە مەبخۆرەو! ئەو دەیخواتەو! سەیری وورپو بیدەماغیی بەشەر بکەن! راستیان کرد داوەرەکان.. قاپێک زەھریان بەدیار چاوی خۆی و خەلکەو بە پێ کرد لەزەھر و تیکەلی شەرابیانکرد! کەچی نۆشی! دەزانن بۆ؟ چونکە سووکرات دانی بە ھەلەکانی خۆیدا نا.. پەشیمان بوو، بۆیە زەھرەکی خواردەو! چونکە میللەتی نوح ھیندە دادپەرورەن دەزانن کێ ساغەو کێ نەخۆشە.

سووکرات زۆر پەشیمان بوو لەوێ کە خواکانی ئیغریق تەنھا ئەفسانە نیین.. بەلکو شایانی راستیین.. چونکە مرۆف زۆر مەزنە. گیانی مرۆف ھەمیشەیی دەژی لە بوونەوہرا.

حەزرتی نوح پەیمانی لەئاسمانەو بە دانەبەزی تا نەپینیی لافاو ھەستان بزانی.. بەلکو ئەو ھاوڕێی حەزرتی مشک و حەزرتی ماسی بوو.. ئەوان بەر لەمرۆف سەرپی باران و باکان و کەژەکان دەناسن.. ئەوان بەنوح -یان فەرموو ئاگانار بە زەمین لێمان بە رقعە.. بەلندەکانیش ھەمان شتیان بەو فەرموو.. باکانیش ھاوڕێی نوح بوون.

بۆیە نوح ئەرکی دروستکردنی کەشتیی نوح-ی نەکیشا.. بەلکو ئەو بەمیللەتەکە خۆی فەرموو: ئەگەر وەھا بەکاروسپلەو تاوانکارو بیناوہرین، خواوہند غەزەبتان لێدەگریت خواوہندی زەمین، زەریا، باکان.. ئیوہ پیرۆزیی مرۆف لاسەنگ دەکەن، ئیوہ غەر لەژن ولە منالەکانتان دەکەن، نزی دەکەن، تەعدا دەکەن. نرۆ دەکەن، بوختان دەکەن.

ووتیان: بۆ وادەزانی کە ئیمە نەزانین؟ ئەم قەسقورانە چیە توو فیرمانی دەکەیت؟ خۆھیندە نەزان نیین تا شیتێکی وەک توو فیرمان بکات! تۆشیت بوویت؟

حەزرتی نوح پشتی تینەکردن، بەلکو لەناویاندا مایەوہ.. دانیش، لەجیگە خۆیدا نەبزوا.. بپاری نا تاکەشتیەک، کەشتیەکی مەزن لەویستەکانی خۆی دروست بکات.. ئەو سێ رۆژ لەجیگە خۆی نەبزوا.. واتە سێ سال بەمفھومی ئینجیل! رۆژی یەکەم لەپیتی (ن) نا قولبووہوہ، نوونی وەکوکەشتی بینی.. ئینجا رۆژی دووہم ناھات (و) ی بینی، کە کەرامەتی خۆی بوو! رۆژی سێیەم(ح) ی بینی.. نوح لەوسپۆژەدا دانیش، چەقی لەسەر دروستکردنی پیتەکان بەست لەخەیاڵیدا، جالجالۆکە پیرۆز بە تەنافی گیانی کەشتیەکە دەچنی: بەوہ توانیی لەراستیدا شتێک نیشانی پەلەوہرەکان، ئازەلەکان بەت! کاتیەک خزم وکەس بینیان ھەموو پەلەوہرەکان، ھەموو توخمەکانی خشۆک وچوارپێ ووشەش پێ و، ھەشت پێو، لوانزەپێ دین بەرەولای حەزرتی نوح، ترسان!

ووتیان: دەشیت راست بکات نوح! جاھەندیکیان بوون بەباوەر ھینەری نوح.. بیین لەناویاندا

نازیرترین کوپی بیناوہرترین بوو، باوەری بەباوکی خۆی نەکرد!

ئەمە ھەمان سەردەمەکە ئیستا دوویات دەبیتەوہ! تێگە ئەمەپەیمانی حەزرتی نوحە!

نوح لەڕۆژی سێهەمدا بفرۆی ناگیرساند.. کەشتییەکی دەشیا بینرایە بەچاوی باوەرپەینەران.. چونکە کەشتییەکی نوح لە دووکەلی بفرۆد و تەنەکانی جالجالۆکە دروست بوو.. لە بۆنی گیانی جالجالۆکە سێ.. پاشان هیندە کەشتییەکی گیانی مەتین بوو.. کاتیک کە لافاوا نایکرد، هەموویان سەرناوکەوتن. وەک ئەوی لەناوکەشتییەکی لەهەوادروستکراوایان وابوو! تەنەدەبوون، نوقم نەدەبوون! بۆیە کورەکی حەزرتی نوح هاواری لەباوکی کرد: منیش وەک تۆ هیچم لێنایەت، ئەها بابە سەیرم بکە، من لەسەرلووتکەکان رادەوهستم، باران ناگاتە لووتکەکان.. ئەویش راستی دەکرد! چونکە کاتیک لافاوا هەلیکرد. نوح بینی واپارچەیک لەجگەری هاواری دەکات : بابە فریامکەوه!

نوح دلی پردهبیت لەغەم، کیندەزانییت چەند غەمی خوارد حەزرتی نوح؛ زۆرگیا! گیانی ئەو بووبە تەنەف.. جالجالۆکە پیرۆز لەوێ بوو.. بەتەفاهە ئەستورەکانی، بەسەر فرمیسکەکانی حەزرتی نوح نا تاوی چنی تاگەییە -یافۆس-ی کورپی.. ئەوی بەرەو کەشتییەکی، بەرەو لای نوح رزگارکرد.. دەنا نوح لەغەمدا دەمرد.. یان لە فرمیسکی خۆیدا دەخنکا!

چونکە پێغەمبەر ناتوانییت حاشا لە جەرگی خۆی بکات؛ بەلام یافۆس هیشتا باوەرپی نەدەهینا کە باوکی رزگاری کردووه، یەكەم کەسیش بوو وێرای پینخاتە سەرلووتکە جود(ئەرارات). چونکە ویستی نیشانی باوکی بدات کە دەتوانییت دەرباز بییت.. چونکە دەیزانی کە بەزەیی هەمووکاتیک دەتوانییت نەک منداڵیک بەلکو هەموو جیهان رزگار بکات! حەزرتی نوح خۆی ئەو وانەیی فێری یافۆس کردبوو! ئەوی راستی بییت ژنی حەزرتی نوح خراپەکار نەبوو، بەلکو کۆلیەیک بوو لەوسەر دەمەدا کابرایەکی مەنغۆلی نزیکی رامەت، دیلی کردبوو، وەکو مەیموون بەرگی کردبوو بەرساراو دەیکێرا و ئەوی کردبوو بەگالتەجاری خەلکی.. بۆیە شەویک لەشەوان حەزرتی نوح کە بیداردەبییت.. چونکە ئەو بەشەوان ئیشکی منداڵەکانی دەگرت، زکری پەرستنی دەکرد، بیری لە مەنتیق دەکردووه، گوئی لەزیکە سارا دەبییت.. کاتیک کەچوو بەدەم شوینگە زیکە و نالەوه؛ بینی ئەو مەنغۆلییە دین سزە دەست بۆکەرەمەتی سارا دەبات.. توورەبونیک و هەها لەو کابرایە توورەبوو، کە کابرا زیندەقی لێچوو، دەستوورد هەردووچاوەکانی کویر بوون، هەر بەکویریش تۆپی!

حەزرتی نوح هەر ئەو شەوه سارا دەباتە لای خۆی، لەگەڵ خۆیدا گۆشی دەکات، بەخێوی دەکات، تا منداڵەکی دەبییت، واتە یافۆس یان یافس.. نوح هیچ پەيوەندییەکی گیانی لەگەڵ سارا نەبوو، بەلام لەبەر ئەوی خەلکی ئەزیتی سارانەدن، سارای لەخۆی نزیک رادەگرت.. سارا وەک خیزانی بوو، بەلام بەبێ پەيوەندیی لەشی و ئەندامی.

بۆیە یافۆس باوەرپی بەنوح نەبوو! بەلام نوح هەستی باوکیکی میهرەبانی بۆئەو هەبوو، ئەوی لە هەرسێک کورەکی تری زیاتر خۆش دەویست. چونکە حەزرتی نوح پێغەمبەر بوو، پێغەمبەریش بەزەیی دەرەقی بەمنداڵ زۆرگەرەیه، لەراده بەدەر. سارا ئافرەتیکی زۆرچەوساوەبوو، بەلام بۆنیکی زۆرناخۆشی لێدەهات، هەرکەسێک لێی نزیکدەبوووه، لەبری ئەوی دەستی بۆبەرن، لێیان دەنا.. چونکە ئەو بۆگەنی ژەهریکی لێدەهات کە پیاوی هەراسان و توورە و هار دەکرد.. چونکە ئەو عەشقی زۆربراکە خۆی بوو، تەنها دەیتوانی ئەو بۆن ژەهرە لەحزوری ئەویدا بیۆن بکات، چونکە تەنها ئەو نوح لەسارایان نەدەنا!

بەهەڵدا مەجن، براکە سارا زۆر بوو بەو لە نایکەوه. خوشک و برای گیانی نەبوون.

پيرشاليارم بينى تاكوتەنھا لەئەرارات نانيشتىبوو، لەسەر قەبرى حەزرىتى نوح، من لەخەونمدا دەمىيىنى
كەنەو لەگەل نوحدا دەدوئەت.. نوح-م بينى خۆى چىرۆكەكانى بۆپيرشاليار باس دەكرد، دۇعاش
خوپخوپ دەگريا.. پيريش منى كرىبوو بەگوئىگر: گشتمان يەكمانگرتبوو!
كات وەستابوو. منيش ھەست وبيروھۆشم لاي خۆم نەبوو، لەقوتبى پەنابەريدا ئىشكگرى كىژۆلەيەكى
دئوپەرىست بووم، كىژۆلەيەك كە سەگ پەرىست وئوپەرىست بوو! بۆيە حەزىدەكەم لە تابلۇكانى
ناھاتوونا تابلۇى سەگەكانتەن بۆباس بىكەم. چونكە سەگ مرۇقايتى داگىرکردوو لە ولاتى بەفر.
مىرولەكان فەرموويان: ھىچ كاتىك وەفاى ھىچ گياندارىك جوانترو پىرۆزتر بەشكۆتر نىيە لە وەفاى
مرۆف. وەفابارى برەو بە ژيانى مرۇقايتى و ئيوو دىندەكانيش دەتات. جا لە پاستىدا ھەموو
گيانلەبەرىك وەفابارو دۇستى مرۇقە.

ئاپتۇنى ھونەر

كاتىك كە كات دەۋستىت! ھەر ۋەكۈر ئىستا، لەھەمان باروۋ دۇخى ئىستاي خۇتدا.. گەر لەلای تۇش كات ۋەستا.. ئاورىك لەناھاتوۋى خۇت بەرەۋە.. كەمىك بەسەر خۇتدا بچۇرەۋە.. چونكە كات ۋەستاۋە. مېش ھاتوۋم.. لەناۋتاندام.. لەناۋتاندا برسېمە بۇ تەماشايەكى جوان، بۇ تەماشايەكى زىندوۋ، نايىنم لەسەر لىۋورۇخسارتان.

دېۋەكان، دېۋ پەرستەكان دېنە سەرم، ئەۋەدى بە تەقەلای سالانىك پەيدام كىرۋە لە ھەستى جوانى وكارماي خىر، دەستى بەسەردا دىگرن، داگىرى دىكەن بۇ خۇيان.. ۋادەزانن دەتوانن بوۋنى من ناگىر بىكەن! ۋا دەزانن بە كىرەۋەكانىيان دەتوانن مەرۋى بىۋولات و بىئاللا يان منى بىۋولات و پەنابەر فېر بىكەن!

بۇيە من ھاتوۋم پىتان بلىم.. ئىۋە لە دېۋ پەرستەكانن.. من نامەۋىت لىتەنەۋە فېر بىم.. بەلام لەسەرتان پىۋىستە دەست بەسنگتەنەۋە بىگرن؛ كاتىك گۈل لە پەيامەكانم دىگرن.. چونكە من پەيامى ھونەرم، پەيامى كەردوۋنى ھونەر.

من پەيامى بوۋنەۋەرم ۋەك ھەر ھونەرمەندىك، بەھەزاران بال دەفېرم.. رۇژانە كەردوۋنەكانى خۇم دىگەپىم ۋەھرىز بەكۇتايى ناگەم.. من ھىندەدى كەردوۋنى ھونەر قوۋلم.. ئىۋە لەپەيامى ھونەر ناگەن، ھىشتا تىنەكەپىشتوۋن! من كەردوۋنى ھەموو ھونەرمەندانم پىشكىۋە.. ھىچيان ھىندەدى من جوانىيان نەبىنىۋە.. ھىچ كەسىك لەۋان ھىندەدى من لە پەيامى مەرۋاھىتى ۋەبىكبوۋن ۋەبىجىھانى بوۋن تىنەكەپىشتوۋن. چونكە مىللەتى نوح شەكەتى پىرۋسى بەجىھانىبوۋنە لە چاخەكانى بەر لە مېژوۋەۋە. چونكە مىللەتى زاگرۇس لەكەل دېۋو بت و بىپەرست و ھەر رەگەزىكى مەرۋف و نامرۋقا ژيانۋن.. بەلام ئەۋان تەنھا ھەۋلى قىرگىرنى مىللەتى زاگرۇسىيان ناۋە.

ھونەر ھەستىكە ئىۋە باۋەرتان پىي نىيە، چونكە ھارمۇنىيەتى بىر و گەشەى ھزر بەيارىدەى ھەستى گىيان گەشە دەكات.. ھەستەكان ھەناسەكانى گىيانن.. ھەست ھەناسەى گىيانە، گىيان گازىكە يان بوخارىكە ھەست دەبەخشىت. ھەستەكان پىرۋسى دەمارى و كارلىكى دەروۋنى نىن! نا؛ ئىۋە بەھەلەدا چوۋن، چونكە ھەست لە دەروۋى لەش ۋىبىر و گىياندا بوۋنى ھەيە.. ھەستەكان لەتىشكى خۇر و لە شىنەى باكاندا خۇيان دەپىسن و زەمىنە بۇ مەرۋف و گىيانلەبەران خۇش دىكەن تا ژيان ھەست پىنكەين، دەنا ئىمە ھىچ نىين بەبى بوۋنى تىشك و باكان و گەردە گىيانىيەكان. دەتوانم بلىم لەشى گىيان ھەستەكانمانە كە ۋەك ھەلم لەشماندا دەژى.

بۇيە كاتىك كە ھەستى مەرۋفېك دەشكىت؛ گىيانىك لە مەرۋقا بىرىندار دەبىت، گىيانىك دەمرىت.. بۇيە پىۋىستە ھەستى يەكتىرى داگىر نەكەين، پىۋىستە ھەستەكانمان بە ھەلە بەكار نەبەين.. چونكە گىيان شەكەت دەبىت، دوۋچارى ناخوران دەبىت، ھەلمى گىيان چى دەبىتەۋە، لەش بچوك دەبىتەۋە، گىيان دوۋچارى سەرما دەبىت.. گىيانى مەرۋفى ھەستىار دەمرىت.

مرۆف نازانیت چەندجار لەرۆژیکدا دەمریت! کەس نازانیت، مرۆف ھەبە پوژی سەدوو یەكجار دەمریت، کاتیک کە ھەستیاری بریندار دەکریت.. کاتیک بەزۆر حجابی لەسەر دەکریت. کەسانیک ھەن مرۆفەکان ناچار دەکەن شەرم لە مرۆفی خۆیان بکەن.. شەرم لە جوانی روخساریان بکەن، نایەلن بە جوانی کەرامەتی ھونەرمەندان گۆش بکەن، دەیشارنەو، ناییدەپۆشن! دەشلین جوانی خۆراکی گیانە.

بەدرۆ فیزی پەرستەن، فیزی نوژیان دەکەن، فیزی درۆیان دەکەن. بۆیە کاتی ئەو ھاتووەن پیتان بلیتم کە من بەھریەکی تاییەتی پەيامەکانی ھونەرم، دەستی پیزم ناوئەتە سەر سنگی خۆم، لەوئەتە ھەم لە زەریاکانی ھونەردا بەرەو ناخ مەلە دەکەم. ھەست دەکەم من رابەری گەردوونی جوانی دەکەم.. من بیرگیتری=سەرپەرستیاری سەمفونیای گەردوون دەکەم.. من ئاوازەکان نا دەنیم، من لەگەڵ فریشتەکان ھاوکارم. ھەست بە بوونی گیانی خواوەند دەکەم. من رابەری گەردوونی جوانی دەکەم. ھێچ جوانییەک ناگاتە جوانی تەماشای ئافرەت و منداڵ. ھێچ جوانییەک لە شکۆی مرۆف و وێژانی ئەو پیرۆزتر نییە، جوانی لەویدا بالایە کە مرۆف بە بی ھۆ ھەست بە چێژی بکات، بۆی بژی، پایەداری بکاو پاک راییگریت. ئەو ھەمی کە من فیزی بووم و دەیزانم زۆر نییە، بەلام فەنتازیا ئێو تەنگە بۆ تیگەیشتن لە پەيامەکانی من.. من کەسیکم شانازی بەخۆمەو دەکەم کە مرۆفم.. خۆم بە پیغەمبەری ناسیۆنالیزم و بەخوای ھەر شە کرین نازانم.. بەلام ناتوانم خواوەند لە مرۆف مەزنترو پیرۆزتر بزەنم.. دەزانم ئێو بەھەلە لەخوایان تیگەیشتون، چونکە ھەرچیەکتان گوتوووە دەربارەي خوایان من دەیزانم.. ھەر ھەموویان ھەلەن. چونکە خواوەندو خوایان لەپاستیدا بتن.. بەلێ خوایان بت-ن، بتی مەزن، بچووک، نەرم، رەق، زبیر، ھەلمین، بووخارین! خوایان ئەو بتانەن کە لەکردووەکانمان تروست دەبن.. کردووەکانمان تروستیان کردوون.

جالۆلۆگە مەزن و مەتینترین ووزەي پروناکی لە دەردەو ھەمی بوونەو ھەمی: تەوژمەکانی ناھینانی گشت فەنتازیا بەکە و چاوی ریسان و تروست بوونی ھەموو گەردیک و گیانیکە. مرۆف ئاوارەیک ھەبە کەس نایینت.. کەسانیک ھەن ئاواراکیان = پوشتیان چر بووئەو بەرەو ناخ، چونکە پوشتیان کانیان بەو ھەر ناو ھەمی دەروون ھەلوشیو، بوونەو ھەر بوو بەزەرپات لەدەروونیاندا وپەنکی خواربۆتەو.. ئەو زەرپات وگەردانەي لەمندا گیانی من، قوتبی ھونەری من.. دەستیان بۆ مەبەن.

یاری بە جیھانی نانۆ مەکەن.. سروشت توورە مەکەن.. چونکە ئەگەر سروشت لە دێو پەرست ولە دێوکان توورە بیت، ئەوا باکان توورە دەبن، زەریاکانیش توورە دەبن.. کاتیک ئەوان توورە دەبن، منیش توورە دەبم.

بۆیە دەبیت سنوور بۆ دەست تیو ھەری لە ھونەری من بۆ خۆتان نابین.. من کەسیک نیم ئێو ھیندە ئاسان تیی بگەن.. چونکە کاتیک کە تیگەلتان دەبم، کاتیک کە سەیری ھەستکردن بەکەمیتان دەکەم.. زانستم سست دەبیت، باوەر ناگەم بتوانم بلیتم، بدویم دەربارەي زانستیان. من بابایەکی شیتی بلیمەتی و پارانوئیدو شیزۆفرین نیم.. من نەخۆشیەکان دەناسم، چونکە بەسەر سروشتی خۆمدا زالم، چونکە من نازایی خۆم چنگ خستوو، کۆیلەي ماددەو سەرۆت و سامان نییم.. ئەگەریش لەبرسا بمرم، ھیشتا خۆم بەخواوەني گەردوونیک لە شکل و رەنگ و دەنگ دەزانم.. خواوەني گەردوونی ھونەرم، رەنگ دەژینم، تەماشای شیوکانی جوانی دەکەم، دەست بۆ دلی خوایان دەبەم.

نەزىيان دەپتۇم، لەگەلپان دەپتۇم، نايەلم ھەست بەتەنھايى بگەن.. من خواكان دەژىنم.. نايەلم بمرن.
تەننەت نايەلم بتەكانىش بشكىن.. لەگەردوونى ھونەردا من بە بى شەر و ئەندىشەى شەر دەپتۇم..
چونكە شەر زۆر دوورە لە گەردوونەكانى منەوہ: پىيى ناگەم.. چونكە تىيى ناگەم.
بۇيە ھاتووم پىتان بلىم دەبىت بەسەر خۇتاندا بچنەوہ.. چونكە من بەزمانى مرؤفایەتى دەپتۇم، من
باوہرى ھەموو ئايىنەكانم.. دەمەويت وینەى گەردوونى ھونەر بگىشم، ووتەكانم، فەرموودەكانم پەيامى
ھونەرمەندانى جىھان.

دەمەويت بلىم: راستى وحەق لەھەر كەلتورىك پىشكەوتوتوتتە.. جوانى وا خەرىكە لەنايك دەبىتەوہ، من
دلىنام لەوہى كە جوانى لەمن دەزىت. ھونەرمەندانى جىھان پىكەوہ لەمندا بەيەك دەنگ دەلین: ھەموو
ھونەرمەندەكانى جىھان خاوەنى تاقە يەك كارمان. ھەمان شىوہ، فەيلەسوف و دەروون ناس و مؤسقىارو
ئەديبان و پىشەسازان.. بۇيە ئەوہى من دەپلىم ھەر ھونەرمەندىك گوتوويەتى يان دەپلىت. مېرولەكان
فەرموويان: نامىين.

مېرولەيەكى چاوشىنى جوان فەرمووى: ھونەرمەندەكان بىرەكان وەك تابلۇ و ووشەكان وەك شەكل
دەبىنن. بەر لە ئىستا لە سەردەمە بىزىنەكاندا مرؤف وینەكانى ژياو دروست دەكرد، وەكچۆن خواوہند
بەھرەى دروستكردى تيا بوو، كە دەيفەرموو ببە و بەوہش ژيان دروست دەبوو. مرؤف مىراتگرى ئەم
ئاكارە بوو، بەر لە ملیونەھا سال مرؤف بەشىك بوو لە گىيانى خواوہند، لەشى ئەبوو، بە خەيال دەيتوانى
ھەر بژىويك بژىنیت، دەيتوانى يارى بە ئاوو ناگر بكات و گىيانى دارستانەكان برىسىت. ئەمە سىحر
نىيە، بەلكوو پەبىرن و ژىرى بوو يان ھاوژىنى بوو لە فەنتازىاي خواوہند. چونكە خواوہند فەنتازىايەكى
پەتییە و ئىمەيش فەنتازىاي پاشكۆين. فەرمووم: نامىين

تاپتۇرى شېئىرە

مرۆفە خېر مەندە پىرۇزەكان ئەوانەن كە بە ويستى خۇيان لەژيانەكانى ناھاتووى خۇياندا دەبن بە فرىشتەكان.. فرىشتەكان جوان وشەرمەن وراستگۆۋ پاكتۇن.. ھەمىشەيى ونازانن.. فرىشتەكان نرۇ ناكەن، دەبن بەھەر شىتېك دىيان داخوازىيى بكات، ھەمىشە لەدەورى مرۆف دەگەرېن.. فرىشتەكان مرۆفیان زۇر خۆش دەوېت.. لەراستىدا خەونەكانمان فرىشتەكان دروستيان دەكەن.. ئەوان ملوانكەي خەونەكانمان دەچنن لە دۇخى نووستندا.. مرۆف بەبى ويستى خۇي خەون دەيىنېت.. تەنھا مرۆفى خود بىن دەتوانىت بەويستەكانى خۇي خەونەكانى بىيىنېت. بۇيە خەونەكانمان خۇزگەي چنراوى فرىشتەكانە.. مرۆف وادەزانىت تەنھا بەيارىدەي كارلىكىكى دەمارى دەتوانىت خەونەكانى بىيىنېت.. ئەمە راستىيەكە زانست دەيزانىت.. چونكە شوينەوارى فرىشتەكان لە دەروەي مرۆفدا نازانرىت. لەناو كۆشكى پاشايى وولاتى بەفردا.. بەر لەسالانىك لەمەو بەر، فرىشتەكەي گويى لە دەنگى تۆنەكانى پيانۇ دەگرت.. لەكۆشكى پادشاھىدا سازادە وانەي مېوسىك لە ئافرەتېكەوہ فېر دەبوو كە مامۇستاي پيانۇ بوو.. ئافرەتېك بوو، دەيتوانى فرىشتەكان بە مۇسىقا بانگ بكات، ئەمە كارىكە كە مۇسىقا ژەن بەئاسانى ئەنجامى دەدات.. بۇيە فرىشتەكەي ھەك ھەر يەكە لە فرىشتەكانى تر گىرۇدەي بىيىنېتى ناواز بوو، بەلام ئەو فرىشتەكەي ھۇگرى سازادە بوو، چونكە لە راستەقىنەنا ئەو فرىشتەكەي، فرىشتەكەي پيانۇ ژەن بوو.. بۇيە جارېك لەجارەكان خۇي بۇ نەگىرا مەيلى بوو خۇي لەھەيئەتى مرۆفدا نىشان بدات.. پيانۇ ژەنە ئافرەتە نىو پەرستەكە ھەستى بەناخوازىيى فرىشتەكە كرد.. بەوى ووت ئەگەر بتوانىت بچىتە گيانى سازادەوہ، ئەوا دەتوانىت جارېكى نى بگەرېتتەوہ ناو ژيان.. دەتوانىت بەويستى خۇت ناوازەكان بژەنىت.

فرىشتەكە لەحېھانى خۇيدا تەنھا بوو، ھەستى بەتەنھايى دەكرد، چونكە خۇشەويستىكى گيانى لەدەست دابوو، بەلئى فرىشتە ھاوگيانەكەي مەردبوو، چونكە فېرى نرۇ بوو بوو! فرىشتەكانىش دەمرن ئەگەر ناچار بن نرۇ بكن! بۇيە ئەو زۇر ھەستى بەتەنھايى دەكرد.. لەمېژىش بوو خۇزگەي بوونەوہ بە مرۆفى لەدلىدا بوو، بۇيە لەتاو خۇشى مۇسىقا بېريارى دا بىيىت بە مرۆف.. بەوہي بەئاسانى بچىتە گيانى سازادەوہ.. فرىشتەكان تەنھا بە يارىدەي مۇسىقاو ھونەر دەتوانن بگەرېتتەوہ ناو ژيانى راستىو لە مرۆفدا ئاويىتە بن.

بۇيە لە كۆشكى پادشاھىدا بېريارى دا بچىتە گيانى سازادەوہ، چونكە ئەو سىروشتى پاكتۇ و بىگەرد بوو. شەرمەن وجوان بوو، دىلسۇزۇ پېر بەزەيى وراستگۆۋ بوو.

بەو ھۇيەوہ فېرى خۇشەويستى بووہوہ، بەلام خۇشەويستى لەگەل كورې ئافرەتە مۇسىقا ژەنەكەنا.. كە كورېكى لووسكەي مندال سىفەت و نازو نووز كەرو خۇ سەپىن بوو.. كەسىك بوو ھەزى لە نرۇ بوو، دەستى بۇ كەرامەتى ووشەكان دەبرد.. راستىيەكانى دەتۇراند.

ئافرەتە مۇسىقا ژەنەكە كە مامۇستاي سازادە بوو.. سېرى فرىشتەكەي لاي كورەكەي خۇي نركاندىبوو، چونكە ئەو ھەستى سازادەي ناگېر كرىبوو.. بۇيە تەماحىشى كرىدە بالەكانى فرىشتەكە.. بىشەمانە شەويىكىان كورې مۇسىقا ژەنەكە ھەردوو بالەكانى فرىشتەكەي نرى، كە لە دەروونى سازادەنا نۇقرەي كرىتبوو.. ھەردوو بالەكانى ئەوى ھەلكەند و تووند لەخۇي بەست!

ئەو ھەرزەكارە وايدەزانی دەتوانیت بە ناوی شازادەو شەنەزانی چنگ بختا وبەبالی فریشتەكەش بفریت.. بەلام ئەو كارەى بۇ نەكرا، نەیتوانی بفریت، چونكە نەینیی فرینی نەدەزانی، فریشتەكەش ئەوہی لای كەس نەركاندیوو، فریشتەكان كاتیک نەینییەكانی خویان بە مرؤف دلین كە تەواو دلنیا بن لەوہی كە مرؤف، بەد نەینییەكانییان بەكار نابات.. بۇیە كوری مۇسیقا ژەن سوودی لە بالە ھەلكەنراوہكانی فریشتەكە نەیینی، نەشیتوانی بالەكان بگێریتەوہ بۇ خاوەنەكەى!

شازادە لەم كەین وبەینە ئاگادار نەبوو، بەلام لەخەویدا ھەستی دەكرد تەوژمیكى ئەنەرژیی بەھیز دەوری ناوہ، ھەستی دەكرد شتیک گیانیک لەوئا پراوہ، یان ھەستی دەكرد ھەك فریشتە ناسك دەیتەوہ، جوان دەیت، پەيامی خۆش بەر ویستەكانی دەكەویت.

بالەكان لە ھەواوا وون بوون، توانەوہ.. شازادەى ولاتی بەفریش نەیدەزانی كە شا بالی فریشتەكەىك لەوئا ریشەكیش كراوہ.. چونكە بال سروسشتیكى گیانی ھەبەو ماددی نیبە.

شازادە لەگەل تپەپینی كاتدا ھەستی بەزوویری دەكرد، ھەستی دەكرد گیانی زیزە وشەوانە خەون بەفریشتەكانەوہ نایینت.. بە پێچەوانەوہ خەونی بە ئافرەتیکەوہ دەیینی كە تەنھا لەسەر بەردیک لەكەناری دەریا پشت لە ئاوەدانى نادەنیشتو چاوەروانى ھاتنى پەيامىكى دەكرد.. چاوەروانى لیروانى دوو بالی دەكرد.. ھەستی دەكرد پتویستە بفریت، تا بچیت بە میوانى ھەموو خواكان، تا ئەفسانەى بوون فیر بیت ولەگەرانیویدا ئەفسانەو ناستانەكان بۇ مندالانى ولاتی بەفر بخوینتەوہ و فیریان بكات.

چییى خەونی بە فریشتەكەوہ نەدەیینی ھەك مندالی، چونكە ئەو لەمنداڵییەوہ باوہرى بەبوونی فریشتەكان ھەبوو.

لە مندالییەوہ خەونی بەفریشتەوہ دەیینی و زۆر فریشتەى دەناسى.. ھەموو شوێك لەخەویدا بەشبابالی فریشتەكەى دەفرى.. دەچوو بۇ ھەر نوورگەكەىك دلنى خواستباى.. بەلام دواى ئەوہى كە بالی فریشتەكانییان لەوئا ھەلكەند.. خەونەكانى سرك بوون، چونكە فریشتەكان تەرە بوون..

لەبەر ئەم ھۆكارە، زۆرى نەبەرد شازادە نەخۆش كەوت.. تووشى نەخۆشى كەران بوو بەدواى فریشتەئا.. تەنانتە لەخەونەكانیشدا ھەر بەدواى فریشتەئا دەگەرا! ھیندە گەرا تا ماندوو بوو.. ئەنجام شوێكیان لە خەونیدا بە نەسپەكەى خۆى فەرموو: دەتوانیت فریشتەكانم نیشان بەدەیت؟

ئەسپەكە لەوہ لاما فەرمووى: شەرمەزارم شازادە گیان، من ناتوانم.. بەلام فریشتەكان دینە خەونم، لەخەونمدا پنم دەلین: مرؤفیک نیت.. سەرى لەئاسمانەو پیتی لەسەر زەوى.. گیانی بە كردهوہكانى مرؤفایەتى كووتراوہ، دەلین كە دەروات جیگەى پىكانى سەوز دەیت.. دەلین دەرختىكى مەزن لەسەر سەرى پراوہ.. حاجیلەقلەفیک و جالجالۆكەكەىك لەوئا دەژین.. جالجالۆكە سینیەرتى.. نیت بوونەوہر سەر لەنوی وەكوو تەونى جالجالۆكە دەچنیت.. ئەو فریشتەكان دەناسیت، دەیینت، دەلینت.. ئەو ھەك دەلین پەيامى خواكان دەیت. دەلین گوايا كەرامەتى مرؤفایەتى ھەلگرتوہ.. پیریكى نەمیش لەوئا دەژى.. دەلین ھاتووہ.. پرە لەگیانى مرؤف.. پرە لە میژوووى نەزانراو، پرە لەناستانى خواكان.. پرە لەخواكان وبتەكان.. دەلین گوايە فریشتەكان لەسەرى ئەوئا پەرستگایان داناوہ.

ئەسپەكە فەرمووى: ئەى شازادەى جوانم، ئەى خانمى مېھرەبانم، بمبوروہ كە من ناتوانم.. بەلام ئەو مرؤفە كە دیت بئناوو بئالائو بئولاتە.. خەلكى گەردوونى جالجالۆكەو لەقلەقە.. بچۆ بۇ لای بە میوانى.. چونكە ئەو لەخەوئا بە من دەفەرموویت: فریشتەكان لەسەر لیوى شازادەى ھەك تۆ لەنايك دەبن.. ئەو دەفەرموویت ئەوہى بتوانیت راستگۆیانە بخەندیت، نامریت، بەلكو فریشتەكان لەسەر لیوى لەنايك دەبن. من دلنیاام ئەو دەتوانیت فریشتەكانت نیشان بەدات.

ئەم ھەوالم لەخەونیکدا پینگەیی.. ئەسپەکە شازادە ئەم ھەوالم لەخەوندا بەمن پراگەیاندا.. لەو کاتەدا کەمەن نووچاری بینین بووم.. لەو کاتەدا کە نیوەی لەشم لەدەرەو بەجێمابوو، کە ھێلکەیکە لە ئاسمانەو بەر بوووە وای بەسەرما.. کە پیرشالیار بۆ جاری سێھەم بیداری کردمەو.. لەو کاتەدا کە لەناو مەراقی ژوورە تەسکەکەمدا بێتۆقرە دەھاتم و دەچوووم.. نابەش دەبووم بەسەر ھەموو جیھاندا.. دەبووم بە خوا، بە فریشتە، بە جیھان، بە پیر، بەمنال، بە بالدارو پرووک و بێنال.. دەبووم بە نایک، بەحەزەرەتە پیرۆزەکان، بەماریاگان و بە مەسیحەکان.. ژوورەکەشم دەفیلقانمەو.. ژوورەکەم وەک دێو ھەلی دەگوشیم.. خیزانەکەم وای دەزانی تێک چوووم.. تەنھا خۆم شک دەبرد، تەنھا خۆم گەواھی راستیەکان بووم.

من دەتوانی خوو زیندە خەونەکان ببینم.. دەتوانی شازادە بەجێ یاریدە ببینم، لەتەلەفیزۆندا، لەخەیاڵدا، لەخەونەکاندا! چونکە شازادە وولاتی بەفر لای من پزیککی مەزنی ھەیە.. ئەو خۆی فریشتەتێ و ئاگادار نییە.

ئەو شەو کە کات وەستا، لە پەخش بووندا، لەپرتەوی نوورەکانی پیردا؛ لەسەر بالی باکان، لەسەر بالی لەقلەقە لە با دروستبووەکان (لەقلەقە گیانییەکان)! خۆم گەیاندا مالم شازادە.. ئەوم بینی لەبەرگی فریشتەدا لەکالای ئاوریشمیندا.. سپی سپی لەناو جینگەیی خەوی کەژاوەدا بەدەم خەووەو پەنجە گەورەیی خۆی دەمژی.. تەنھا بوو، کەسی لەگەڵدا نەبوو.

بۆیە توانیم بە ئەسپایی و بەجێ چپە، لەھەینەتی منداڵیکێ تازە لە نایکبوی فریشتەدا، بچمە لایەو، ھەلبەتە لەخەونیدا! توانیم بەدەم مشە مشی منداڵانەو بەو بەفرمووم: شازادەیی نازیز.. تۆ بۆت نییە بە نوای فریشتەدا بگەریت، چونکە تۆ خۆت فریشتەیت.

فریشتەکان لە ئاسماندا مەستی تەماشای تۆن.. ئەوان لەسەر لێوکانی تۆ لەنایک دەبن، یاشان بال دەگرن و دەفرن.. ئەو نازانیت کە فریشتەکان لە خەندەیی سەر لێوی نایک دروست دەبن؟ فریشتەکان منداڵن وەک کۆریەلەیی مرۆف، نایکن، جوانن.. خەونی منداڵەکانن، ئاواتی باوکن. کچم بەنوای چینی دەگەریت؟ فریشتە تۆیت.

کە وام فەرموو، فریشتەیک لە بری شازادە لەخەو ھەستا.. بە ژووریکێ رووبەر فراواندا کەوتە سەما.. بەئاواری فیقادی سەمای بۆ وەرزەکان دەکرد.. شەمال (با) تەماشای دەکرد.. با گەلایەکی زەردیی پرتەقالیی نەخشین بە نەخشی فریشتەیی ھینایە ناو کۆشکەو پێشکەشی فریشتەکەیی کرد.. ھەستم دەکرد لەو کاتەو من لە خەویدا نووستووم لەباوھشی ئەویدا.

مێرولەکان فەرموویان: فریشتەکانیش نووچاری سەرلێشێوان ھاتوون. ئەوانیش بە ھەلەدا دەچن.

تاپۆری سەگەگان

لەولاتی بەستەلەک و بەفر، لەدورگەیی ھەستکردن بەکەمیدا زۆرشتی سەیر روودەدات.. شتی سەیر! ئەو کاتە من دەر بەستی کات وەستان و ھاتنی مرۆفی بێولات نەبووم، چونکە من عاشق بووم، نوای کلاوی بابرەووی خۆم کەوتبووم، زۆر تەمەرزۆی بینینی خەندەکانی جوانی بووم، ئەگەر لەبیرت دیت من ھونەر مەندم، ھونەر مەند بووم و لەقوتبی جوانیدا بەنوای کەمالم خەندەدا دەگەریم.. دەمبینی منداڵ لەترسی

قاقاكانى باوكى خۆى ئوچارى ترس دەبوو، ترس ئوچارى نەخۇشى شىرپەنجەى دەكرىن، يەككىك لە
 مىندالەكانى دراوسىكانم ئوچارى ھەمان گىرت بووبوو، بەستەزماڭە لەترسى قاقاكانى باوك وياكى
 ئوچارى لىۋكىمى بو بوو!
 باوكى مىندالەكە خۆى پىزىشك بوو نۆزەھرى بەدەرزى لە مىندالەكەى دەداو خپى دەكرى، نەيدەزانى چارەى
 ئەونەخۇشىيە لەچىدايە؟ يان ھۆكارى سەرھەلدانى نەخۇشىيەكە لەكوپوھ سەرھەلدەت! جا بەرلەوھى من
 بىكەومە باسى خۆم، باسى ئەوتەن بۆدەكەم.. نەخۇشى لىۋكىمى لەسەرچاۋەدا دەگەرپتەوھ بۆ زەبرى
 دەنگ! دەنگە ناشازەكانى ۋەك نەرەى دىو، ۋەرىنى سەك، مېھى كىتوپىرى پىشپە يان قاقاى درۆ!
 ئەودەنگانە كاتىك بەر تەزۋوھ دەمارىيەكانى مىندال يان مرۆقى ھەستىار دەكەوئىت.. مىندالەكە لەپىشدا
 فرىشكى دەكەوئىت.. پاشان دەزۋولە دەمارىيەكانى مىشكى دەپىت.. چۈنكە ناچاۋەروان دەنگى كىتوپرو
 ناشازى بەردەكەوئىت.. مەركەزەكانى نارىنى تەزۋى چالاك دەپچىنئىت.. بۆيە مىندالەكە نەخۇش دەكەوئىت،
 ياخۇد بەرگىرى دەكات!
 لىرەدا باسى نەخۇشىيەكە دەكەم! چۈنكە لە باۋەرى مىندا مرۆف بە سروسىت بى ھەلە سروسىت بووھ..
 نەخۇشى لە مرۆفدا بوونى نىيە، بەلام كىرەدەكانمان ئوچارى كىرەوون، بە جۆرىك كە لە داھاتوۋدا،
 سەرەپاى پىشەوھ چۈونى زانست؛ ئوچارى شىكست دەبىين بەرامبەر بە زۆر بوون و تەننىنەوھى
 نەخۇشى زىاترو سامناك!
 مىندال كاتىك لەترسى قاقا بەرۋىكانى باۋانى دەزۋولە دەمارىيەكانى سىگنالئارنى = {تەزۋى ئاراستەكرى
 دەمارى} مىشكى تەسك دەكاتەوھ ۋەگەل كاتدا دەزۋولە دەمارىيەكان دەپچىن، پەيوەندى نىۋان جگەرو
 مىشك وسەرئاپاى لەش ھارمۇنى ھاۋكارىيان دەشئوئىت.. گورگىكى نرى لىۋكىمى بەمىندال دەدەن..
 لىۋكىمى جۆرەگورگىكى بەدخۋى شىرپەنجەيە.. گورگىكى دەنگە لەناوسەرى توشبوۋدا دەئى..
 زۆردەبىت.. خانەكان دەخوات، نارپىك بابەشيان دەكات، فەرمانەكانى مىشك نارپىك دەبات! ۋا لە
 توشبوۋدەكات دەسەلاتى لەدەست بەت.. چەنگوناخە ئەومىندالانەى كەتۋوشى سزاي ۋەھا دەبن؟؟ چارەيان
 لاي من بوو، من دەمتوانى چارىيان بىكەم..
 لەبورگەى ھەستىكرىن بەكەمىدا ماۋەيەك بوو بىكار بووم.. لەبرى كار پۇژانە عەۋدالى بىننى خەندەيەكى
 راستگۇ بووم.. كەدەچۈمە ناۋ شەقام وىبازارى بوورگەكەوھ، ھەموگىانم دەبوو بەتەماشوۋ دەگەرپام
 بەناۋگەردوونى ھەردىۋوپەرستىكنا بۆ بىننى خەندەيەكى راستگۇ!
 نەمدەبىنى! سوئىم بووبۇۋە بۆ بىننى جوانىك مرۆفئىك، ئافرەتئىك، دىۋوپەرستىك تاخەندەيەكى
 راستگۇيانەى لى بىننىم! نەمدەبى! دەزانم باۋەر ناكەيت بەلام من نەمدەبى!
 چۈنكە خەلكى فىرى سەگپەرستى بووبوون.. بە سەك خۇيان لەترسى ھەرپەشەى دەرەوھ دەپاراست!
 ئافرەتە دىۋوپەرستەكان وایاندەزانى ۋەفای سەگىكى نر چاترە لەپىۋوئىكى نرۋوئورپە!
 ئافرەتەكان لەبرى پىۋو سەكى توۋرەيان دەپەرست.. سەگىان دەئاخنىيە ناۋمال وناۋجىگەى نوۋستىن!
 ھىندە لە ئەنجامى كىرەدەكانى خۇيان دەترسان، ناچاربوون سەگ رابىگرن! سەگەكانىيان ماندوۋ شەكەتن
 لەتاۋ نەعەرەتەى خاۋەنەكانىيان! چۈنكە ئەۋان دىۋوپەرستىن، بىگرە لەدەيوھەكان پەستىن، بەلام بىق وئوۋرەبىيان
 بەسەگەكانىيان دەپىژن.. توۋرە دەبن، لەسەگەكان ھارترو زۆرۋەرپىروۋ بىشەرمتىرن.. ھىندە دەۋەرن!
 سەگەكان لەترسا دەسەلاتى ۋەرىنىيان لەدەست داۋە.. ناۋەرن، بەلكوۋ دەنوۋزىنن.. بەلام بەزەبىيان بە
 خاۋەنەكانىياندا دىتەوھ، چۈنكە دەزانن دىۋوپەرستەكان خۇيان تۋوشى نەخۇشى شىرپەنجەو گەرى و
 شەلەل و ئىفلىجى دەكەن.. چۈنكە لەحەپەى نارەزامەندىياندا دەنگىك سروسىت دەكەن.. كە مرۆف

دوچارى زهبر پيگه يين دهكەن. وهك فەرمووم منداڵ تووشى ترس دهكەن. هەمان دەردى قاقاكان نووپات دهكەنەوه.

ئىنجا باباسى عەشقى خۆمتان بۆ بكەم! من ئەوكاتە مېش ميوام نەبوو. گەرچى چيرۆكى بەسەرھاتى كەرامەتى حەزرتى نوح-م بە خەون دەبينى. لەھەمان كاتدا دانىشتبووم نامەم بۆ نايكى كىژۆلەيهكى دراوسېم دەنووسى! كە خەرىكبوو فېرى دىوپەرستى دەبوو! ماوهيهك بوو شەوورپۆزى لەمن تىكنا بوو بەنەرەو ھاوار، چونكە تووتەلە سەگىكى كرپوو بە دوانزەھەزار كرۆن! ئەورۆژەى كەسەكەكەى كرى من زۆر حەزم دەكرد پىرۆزىبايى لەدلەوه لىكەم. بەلام رىگەى نەدام. چونكە ويستم پىي بلېم: بەپارەى كرپىنى سەگەكانى ئەوروپا و ئەمريكا و ئۇسترااليا، مەجاعەى ھەموو ئەفريقا رىزگارى دەيىت! بەلام نەموئىرا ئەوهى پىنلېم. چونكە دللى ناسكە گەر گوئى لەوشەى راست يىت. زوير دەيىت. دللى دەشكىت! دەمويست بەنامەيهكى نەينى خوازىنى كچ لەنايكى دىوپەرستى بكەم! دانىشتبووم بەگرى عەشقم نامەم بۆ نايكى كىژۆلەكه دەنووسى! چونكە من پياويكى بەكەرامەت و بەساللا چووم. دەمتوانى سەرى پەيوەندى لەگەل كچەكەيدا گرئېدەم. بەلام حەزم دەكرد پرسىك بەنايكى بكەم نەكوو لەناھاتووا يىت بە دەعەجانەكەى ئىوان شىرىن وفەرھاد!

ئەوكىژۆلەيه حەقدەسال لەمن لاوترىبوو. بەجوانم زانى راپرسى نايكى بكەم. تاللىبايى بكەم كە دەتوانم بەھاوسەرى كچەكەى ژيانىكى شىرىن بۆ كچەكەى نابىن بكەم. منداڵىكى ژيرو جوانىشى پيشكەش بكەم. بەلى دەمويست نيازپاكي نيشانى نايكى كچەكە بەدەم. بەرلەكىژۆلەكه خۆى. بەلام داماوە ھېندەى نەرانە بەسەر ئەوسەگەنا سەرى لەمن تىكنا! لەيايى برەمەوه كە ھەستم بۆى دەبزووت، كەنيازمە خۆشم بوويت، ھاوگيان ھاوسۆزى بم وديارىيهكى زۆر بەنرخى پيشكەش بكەم! چونكە ھىندە لەوسەگە بەستەزمانە توورە بوو منى توقاند! ترساندى لەوهى بىرلەوه بكەمەوه ژيانى ھاوسەرى لەگەلنا پىكەوه بنىم. چونكە ترسام لەوهى منداڵكەم لەسكىدا دوچارى لىتۆكىمى يىت! بۆيه ئەوكاتە كە پىرشايلار بەسەرھاتى حەزرتى نوحى لەسەرلەوحى گيانم دەسى! من سەرگەرمى نووسىنى نامەيهك بووم بۆ نايكى كچەكەو ھەر بەدەم نووسىنى نامەكەوه پەشيمانىش بوومەوه!

بەزەيىت پيامدا نەيهتەوه، چونكە من رۆژانە دەيان عەشقى ئەوھام بەزۆر پى لەبار دەبرىت! رۆژ نىيە من چەند جارىك عاشق نەبم، چونكە دەزانم عەشقم زۆر لەدەردەكانم تىمار دەكات. ئەگەر واز لەعەشق بەينم دەمرم، شىت دەبم!

كەچى ھەندىك چەكل وگلاوچى نىن لەگەلما دادەنیشن باسى خۆشەويستىم بۆدەكەن! لەولاشەوه دەچن منداڵ وژن و خوشك و نايكى خۆيان ھەتك دەكەن! ئافرت ناچار دەكەن لەترسا لەگەل سەگدا بژى، بنويت، بخوات، بدويت، بگەرپىت سەمباكات بوورپىت! ئافرت وای لىھاتوو بەسەگ دەورپىت! وادەزانىت سەگىكى پياوخۆرو در چاترە لە پياووھاورپى و ھاوسەرىك! كەچى ھەركنەم دىت، ھەرمشەم دىت، ھەردەگەرپىم و دەگەرپىم. لەزەريايى عەشقا گر دەخۆم، خوول دەخۆم، سوور دەخۆم، نەك بۆ خووبى عەشق، نا، بەلكو بۆ خەندەيهك! بۆينىنى تەماشايەك، جوانىك. جوان زۆردەبينم، زۆرجوانن تائەوكاتەى كە منى پەنا بەر نايىن، بەلام ھەركەمنىيان بينى ھەينەتيان دەگورپىت بەسەگ، بەپشيلە، بەبەراز و بەگورگ. پياو دەترسىت. لەبەر خۆيهوه حاشا لەتەماشاكانيان دەكات، دەترسىت لەترسا خۆى دەشارىتەوه، حەزناكات بەدراوسىكەى بلېت رۆژباش، چونكە دراوسىكەى دەكەويتە كلل لەقاندن و وەرپىن و زمان دەرهينان، بوختان لەسەر بوختان دەكات، زەمى خەلك دەكات، بۆنى

ھەمووگيانم دەكات.. تكام لىدەكات مېنىش ۋەكۈۋە ئۇ بۈۋەپم، بلىسەمە، زاماندىزى بىكەم! بىگومان من ئەۋكارەم بۇناكرىت، بۇيە نوای كلاوى بابرووى خۇم بىكەم چاترە.
ھەرئەۋشەۋەى كەنامەكەم تىانا نووسى بۇنايكى كىژۇلەكەى راوسىم، رۇمانىكم نووسى! ئەۋشەۋە ھىندە رىژبوو كۇتايى نەدەھات، ماندووبووم لەنوسىنى نوابەندى رۇمانەكەم، ئەزانم لىرەدا ناتوانم باسى بىكەم.. بەلام مەبەستم لەۋەيە كە مرۇف وانچار دەكرىت لە نوورگەى ھەستكرىن بەكەمىدا! كە ناتوانىت بەرگەى رۇژەكان بىكرىت، مرۇف والىدەكەن لەتەماشاكانى خۇى بترسىت، نەۋىرىت پىنكەنىت! نەۋىرىت لەمالى خۇى ۋەدەربكەۋىت.. تادوو خەندەى زىندوو بىبىنىت، تا دوومرۇقى مرۇفدۇست بىبىنىت.. سەگەكان جىگەى مافى مرۇفەكانىيان داگىركىدوو.

سەگى كىژۇلە قۇخاۋەكەى راوسىم ماۋەيەكە مەشق لەسەر نەراندىن دەكات، چۈنكە ھىندە ۋەرى! ھىندە ۋەرزە لەۋەرىن، ھەول دەنات ۋاى نىشان بدات كەدەتوانىت ۋەكو دىۋىش بىنەرىنىت لەپىناۋى سەماندىنى مافى خۇيدا.. چۈنكە زۇرتەنھايە، زۇر دەچەۋەسىتەۋە، زۇر بىرى گەپان ۋ ژيانى دەرەۋە دەكات. ھىندەى نەراندىن من ترسام لەۋەى نامەكە بەنايكى كچە بگەيەنم، چۈنكە ھەستمىرد سەگەكە ھەمان گەيى دەكات كە پىۋاۋىكى پىرى كەنەفت دەيكات لەگۇشەيەكى تەنھادا! ھەستمىرد ھاۋژيانى لەگەل سەگ پەرسىت ۋ دىۋەپەرسىتتا مرۇف تەنھا دەكات دەرئەنجام!

لەگەل گىشت ئەم كارەساتانەدا ناتوانم بىئومىدو دەستبەردارى عەشقم بىم، چۈنكە من ھەلگىرى گىيانى ھەزاران ھەزار مندالى برسى ۋ بىنايك ۋباۋكم، ھەزاران ھەزار پەيكەرى مەسىح ۋخاجى تىكشكاوم گرتۇتە خۇم، ھەزاران ھەزار ماریاۋ نايكى كۇرپە راپىچىكراۋ لەمندا دەملوۋىن تا دلم نەپەنجىت ۋزىنەبىم.. تا لەناۋپىرىشكى خۇردا بەدۋاى خەندەكانى جوانىدا ۋئىلم.. تكام لىدەكەن ماندوۋنەبىم. مېنىش ھەرساتەۋ تەرزە خەۋنىكى رۇش دەبىنم.. لەخەۋما ئەۋكچەى راوسىمان نىت بۇلام.. نادەنىشىت، گوتم لىدەگرىت! باسى چىرۇكى ژيانى بۇدەكەم، باسى كەمالى جوانى، ھەستى جوانى، سۇزى جوانى، باسى كەرامەتى جوانى بۇدەكەم، ئەۋىش پاكژ دەنىتەۋە، تەلىسىمىكى رۇش لەناۋكلىنەيدا پىرىشك دەناتەۋە.. بەنەرمى ۋنىيانى ھەلدەستىت، دەچىت رۇنى نىرگۇدەھىنىت.. پاشان بەھەناسەى گەرم بەرگى بەرم بەھىۋاشى نادەكەنىت.. لەنوۋكى پىمەۋە، بەھەناسەكانى، لەگەل چەۋركىنى پەنجەكانما دەمشىلىت.. نەرم ۋنىيان خۇم تىپەلدەسوۋىت، بەدەم شىلانى دەست ۋپى ۋپىشت ۋ سىنگمەۋە خەۋن دەبىنىت! لەخەۋنىدا دەبىنىت ھەستىك لەناۋسكىدا ۋەكو پەۋولەيەكى گىيانى ۋرىدیلانە دەپروۋىت، بالى لىدەروۋىت ۋدەفرىت، بەناۋگەردوۋنى ناىكدا گول بەگولى باخچەكانى گەردوۋنى ناىك بۇن دەكات ماچ دەكات.. بالەفرىكى دەكات، دەبىت بەخەندەى سەرلىۋو لەسكەۋە بەرەۋ ناۋدەم ۋلىۋ دەفرىت، كەدەگاتە سەرلىۋى، كاتىك كەلىۋى بەحال لەيەكترى دەترازىت، پەۋولەكە شىۋەى دەگۇرىت، لەۋ فرىشتەيەكى گىيانى دروۋست دەبىت، ياخود لەسەرلىۋى لە ناىك دەبىت.. فرىشتەكە تىروكەۋانى پىيە، چۈنكە فرىشتەى عەشق ۋدلىداریيە، ھەر لەسەنگەرى لىۋەۋە خۇى مت دەكاۋ تىرىكى زىرپىن لەكەۋان دەنىت ۋنىشانە لەسەر چەقى دلى من دەگرىتەۋە.. سىسىم! ھەناۋم دەبىرىت.

نىتر بەلانا دىم ۋ دەسلەتم نامىنىت، گىيان ۋلەشم دەگۇرىت! پەنجەكانم دەبن بە فلوتى تاۋە! گىيانم دەبىت بە ھەناسە، لەشم دەبىت بەئاۋازو لەشى ئەۋ دەشېلن، دەژەن! دەبىم بەپارچە مۇسقىيايەك تىپەى بىشكەى دلى ھەردوكمان رادەژەنم.. خۇم لەگىيانى ئەۋنا دەبىنم: پەۋولەئاسا لەناۋسكىدا دەفرىم، سەمالدەكەم، دەكەپىم بەكەردوۋنى رەحمىدا بۇ تىشك بال دەگرم.. دەفرىم، بەفرەى بالەكانم ئاۋازى دلىيى دەژەنم، باۋەشىنى دلى دەكەم، لەسەرسكى لەنگەردەگرم، ۋچان دەگرم، بىردەكەمەۋە ۋ فىر دەبىم.

دهست بۇگيانم دہبات و دہمشیلئت و لہہمان کاتدا خہو دہبیتت! منیش دلنیایی دہکات بہ دہروونم.. شاگہشکہ دہبم، چونکہ تولہ پئیہ کی رۇشن دہبببم، تولہ ریگاہیک لہ تہ ماشایدا دہبببم، لہ خندہ کانییا دہبببم، کہ ہزاران دلئی ئاویزہیی لہ سہر رواوہ!

دہبببم باوہ پئیتم کہ دہتوانم ہہموو ماریاکان و مہسیحہ کان لہورپیگہ یوہ بگہ یہنم بہ درہختی زہمان.. چونکہ من زور لہ میژہ بہ دواہی مہنہ زیکدا دہگہ پیم تائہ وان بگہ یہنم بہ نامانج، بہرزگاری، بہ نہجات! فرسہت لہ تہ ماشاکانی دہبببم، ہہموو ماریاکان و مہسیحہ کانئی ناوہروونم بہ ژہنینی فلوت بیندار دہکہ موہو پئیان دہلیم: مژدہبیت، ریگہم دوزیہوہ، فہرمون لیڑہوہ بگہن بہ نہجات، بہرزگاری، بہ بہختیاری بہ نامانج.

ئہوکاتہ لہشم سووک و خاودہبیتہوہ بہ گہ یاندنی ئہمانہ تہ قورسہکانئی ناوہروونی پیم.. چونکہ ہہژدہ دانہ سالہ من خہریکی ہلکہ ندنی میخ و کردنہوہی گوریس و نازاند کردنی لاشہی مہسیحہ لہ خاجدراوہکانم. ہہژدہ سالہ من پشتم کردوتہ نیاری خوم و دہروونم پردہبیت لہ ماریای خندہ نزاو، ہہتکراو، شکیزاو، گریاوو سہربراو، پیکہری شکاو! ماندوو بووم ہیندہ دلئی ئہو ہہموو حہزہ تانہ بدہموہ!

چونکہ وادہم پئیان نابوو کہ ییانگہ یہنم بہ درہختی زہمان.. ئہوشوہ لہ خہوما توانیم ہہزاران حہزہت لہ تہ ماشاکانی ئہو با بہرئی بخہم، ہہزارانیش بہ ریگاکانی خندہا بہ پیخہم. دلئییا بووم، چونکہ من خہونی جوان جوان دہبببم.. کاتیک کہ پیرشالیار لہ خہونہ کانمدا دہبببم.

من ئاوہا لہ کہرامہتی عہشقا گوش دہبم.. کہچی گہورہ نابم! پیرنابم، زیزنابم، بہ لام بہ زہبیم بہ خومدا دیتہوہ.. چونکہ لہ بینداریدا کاتیک دراوسیکانم دہبببم، کاتیک ہہندیک مروف و ہہندیک نیوپہرست دہبببم خہریکی سہگ و سہرقالی سہگ و ترس و وہرزی و نہ خوشین.. دہترسم، لہ تاوا خوم دہنزمہوہ، دہنووم، ہلدہستم، دہنوومہوہ، تا بہ لای کہ موہ بتوانم ئومیدہکانم پپاریزم، چونکہ عہشقم ماندوو بووہ لہ گہران، عہشقم فیڑبووہ لہ خہو با بہ دواہی عہشقا دہگہ پیت! عہشقم سہرمایہتی لہم بہستہ لہ کہا، لہ گیانمدا عہشقم خہریکہ دہتہ زیت، ناچارانہ ہلدہستم و ہک شیت، زکر دہکہم.. بہ تہ ماشاکانم رڈہچمہ ناخی خندہی ناو گوفارہکان و ئہو ریوارانہوہ کہ بہ لای پہنجہرہی زیندانہ شہختہ ییہ کہما تیدہ پہرن.

میرولہکان فہرموویان: مروفی عاشق ماندوو نابیت.. عہشقم گیانی بوونہوہرہ و نامریت. عہشقم گہریوونہکان و ہہسارہکان و بوونہوہرہکان بہرئوہ دہکات و ئہو لایکی گشت بوونہوہرہ.

تابىئى ئويۇمى خاگان

خاگانىش ئويۇمى دەكەن، ئەوان وەك ئىمەننەن! ئەوان لەرۈۈى خۇشەۋىستىيەۋە ئويۇمىكانىيان بۇ مرۇقى رەسەن دەكەن.. چۈنكە ئەوان مرۇقى دەپەرستەن.. چۈنكە ئەوان خۇشيان دىر زەمانىك مرۇقى بوون! خاگان جۇرىكەن لەگيان كە ھەموو زەجرىكى ژيانەكەننەن دىۋە.. چۈنكە ئەوان نەدەبوون بەخۇا گەر ئازارەكانى قوتىيان نەچەشتىنەن، چۈنكە خاگان پالوتەي ئازارەكانى مېژوون! خاگان ئەوانەن كە بەناھەق دەكوژرىن.. بۇيە من زۆر دىنىام لەۋەي، ئەۋەي ئازارەكانى ئەۋى تىر مەبەست بىت، ھەرگىز ناتوانىت بىتت بەخۇا! پاشان خۇا خۇى جەھننەمى دىۋە، دەزانىت ئازارەكان چىن.. بۇيە ئەوان ناتوانن جەھننەم بۇ كەس دابخەن. تۆلە پىشەي شەرخوازو ئەھرىمەنە نەك خاۋەند. خۇا گەر تاك بىت يان كۇ: تۆلە سىن ۋىرق ئەستور نىيە.

من سىروشتى خۇا بەۋەدا دەناسمەۋە كە ئازارى كەسىكى تر نانا. كى دەلىت خاۋەند ھىندە بىسۆزو بىئەستە تا بتوانىت مندالىكى شىرە مژەو دايك و خىزان وگەلىك لەجەھننەمدا نابىتت! خۇ خۇا ئەھرىمەن نىيە كورم! خۇا خەقى خراپەكانى ئىمەي چىيە؟.. چۈنكە خراپەكان و خراپەكار مەحكومن. بەسزاي كىرەۋەكانىيان دەبىت بژىن، زىندوۋ بىنەۋە، پاشان جارىكى تر دەگەپىنەۋە بۇ سزاي كىرەۋەكانى خۇيان، پاشان دەمرنەۋە، پاشان دەبنەۋە بە سزاكانى خۇيان. ئەم قۇناغە يارىي شەيتانەكانە و بەكۇتايى ناگات، شەيتان و دىۋو خىۋو شەپ پىشەيان تۆلەو تۇقاندن و چاوتىرساندى مرۇقى و بچووك كىرەۋەۋەي كەرامەتى ئەوانە. ئەوان وەھان خۇشيان پىناگات گەر لە شەپەكانى خۇيان دوور بن. جا خاۋەند تىكەلى كىرەۋەكانى ئەوان مەكەن. چۈنكە خاۋەند جوانە جوانى دەپەرستىت. لە جوانى يەۋە سەرى ھەلداۋەو لەۋىشدا دەژى و جەھننەمىش لە بوونەۋەرنا نىيە. بەلكو لە دەروونى دىۋا داكىرساۋە . مرۇقى ناكەيەننىت بە قوتىي خۇا تا ۋاز لەھەموو بەدكارىيەك ئەھىننىت.. مەخالە مرۇقى بە

پیسى، به پاشه‌لى گواوييه‌وه بگات به بوون به مرؤف، يان به فريشته‌وه پيغه‌مبه‌رو به خوا! ئەى نابيين پيغه‌مبه‌ره‌كان چەند نازار لراون له پيناوى نووره پەريزي كرين له كرده‌وه‌كاني ئەوانى تر؟
خواكان، خاوه‌ن كه‌رامەتن، فيز بن، له‌خواكاني خوتان مەترسن.. چونكه ئەوان تۆله سين و كينه دوزو
نوژمن نيين! گەر وها بوونايه هيشتا له بەرگى مرؤفیدا دەرژيان، وەك بەرازو سەگ و پشيلو ديو
پەرس و قەل دەرژيان، دەبوون به كرم، به‌هەلەزۆن، بەگۆلى ژهەر، به‌گۆو، بەدرك، بەهەر شتتەك
نەيانخواستتت.

ئىستا تينگەن كه بوون به مرؤف كاريكى ئاسان نيه.. مرؤف تا نەگات به كەمالى سلووك، به بينه‌رى
غەيب، نايبت به خواوند. چونكه بوون به خوا، يان يەكبوون به‌خوا له فەلسەفەى سۆفیزمدا، پيويستى به
پاكژ بوونه‌وه هيه.. پاكژ بوونه‌وهى گيان ولەش.. بنياتنانى قوتبى زانستى بيرو هەست و گيان. چونكه
خواكان كوتوموت پيگهاتون له بيرو هەست و گيان؛ له‌هەكەى عيشق و نازايدا.
خواكانيش تا بلئى زۆرن، له ناسمانەكان دانيشتون، له‌وى هيجيان تەنها نيين.. كاتيكيش كه له‌ه‌وانا
پەردەيه‌كى هەوايى ناسك به پەنجەى ئىشارەت دروست دەكەن، به نيازى تەنها بوون! فريشته‌يه‌ك
بەلاياندا تىدەپەريت سپی سپی بەرگی نووری پۆشيوه، بە‌لاى پەردە ناسكە‌كه‌نا رادەبريت و تەماشايەك
دەكات!واته تەماشای خوا!

ئىنجا خوا له نوێژەكاني دەيتە‌وه! له نيباز پاكيدا نا دەنيشت وگوى لە‌ئاوازی وشەكاني فريشته‌كه
دەكرتت.. ئىنجا فريشته‌كه به ويستى خۆى دلئىكى جوان له باخچەى پيرشاليار دەچنيت، بە‌ميوانى بۆ
خوای دەبات.. ئەوهى به ماچىك پيشكەش دەكات، چونكه خوا ميژى لە‌بەردەما نيه! ناسمانەكان گشتيان
ميزو سفرەن بۆ خوا و خواكان!

كاتىك فريشته‌كه بەو مەيله پاكه‌وه ماچى لئوه‌كاني خوا دەكات.. خوا له بەرى هەلەدەستت، ريژىكى
بتيابانى لئدەنيت، گوێى لئدەكرتت، بۆى دەيتت به هاو هەست و هاوگيان وهاوبير.
فريشته‌كه له‌ويدا هينده شاد دەيتت، كه دەتوانيت سەرشك بيت له‌وهى دەيه‌ويت بيتت به خواوند، يان
هيشتا فريشته بيتت! هينده خۆشحال دەيتت له حزوورى خوادا.

خواكان خاوه‌نى سزا نيين. مەترسن لئيان، چونكه ئەوان ترسنوكيان خۆش ناويت.. درۆزن و
بوختانچى و بزو پياوكوژو ئەحمەقيان ناويت. ئەوانه خۆراكى زهوين پاش ئەوهى هەموو سزاكان دەبين.
ميروله‌كان دەرژان كه: خواكان جوانن، پيرۆزن، مەزن، هونەرمەندن، مۇسيقارن، ناھينەرن، زانان. بۆيه
نە سزا دەدن، نە وەرى دەگرن، نەهەيانە، نە دەيدەن. خواكان گەورەن. ئەوانيش نوێژ بۆ ئيمه دەكەن،
دەمانپاريزن لەشەرى ئەهریمەنە‌كانمان. ئەوان نوێژ بۆ مرؤفى رەسەن دەكەن. خواكان نامرن.. بە‌لام
كاتىك كه فريشته‌كان زەبريان پئدەگات، دەبن به بوويه‌كى جوانتر.. فريشته‌كان مەراتيبه‌كاني جوانى
گشتى دەبەرن.. ئىنجا دەتوانن بين به خوا. خواكان تىكە‌لئىكن له هەستى پەتى گيانى پەتى و بيري پەتى.

ميروله‌يه‌ك فەرموى: پيغه‌مبه‌ره‌كان، سۆفیه‌كان له خۆيانە‌وه له خواوند تيراماون.. ئەوان خواوندیان
تەنها بينيوه! چونكه ئەوان تەنها به بينينى پير يان جوپرائيل باوەريان به يەكتايى هينتاوه. بە‌لام دەبوو
بيانزانيبایه كه خواوند خۆى سەرشك و خاوه‌ن دەسە‌لات و ناھينەرو خوونى فەنتازيايه و دەتوانيت
زۆر بيتت؛ هەزار هينده زۆر بيت و بيتت به هەزاران خواوند، چونكه سنوورەكاني دەسە‌لاتى
ئەفسووناوين! خواوند فەنتازياى عيشق و نازالى و هونەرە.

تاپتۇرى پەرگىرى

شەۋىك لەشەۋان سەرخۇش بووم، مەست بووم بەتەماشى پۇرتىتى ئافرىتىك كەخۇشم دەۋىت.. بەدەم
ۋىنەكرىنى پۇرتىتى ئەۋەۋە ھىلەكان گىانمىيان دەكرىد بەناۋاز، بەسەما، بەدەم سەماۋە تەماشى سىنگ و
مەمكى ئەۋنافرەتەم دەكرىد كەخۇشم دەۋىست.. كەۋىنەكەم دەكرىد.. چونكە زۇرم بىر دەكرىد.
لەپ نەپەى ھاۋارىك بەرگۈيم كەوت.. تارمايەك بەۋايدا! تارىكى لەبىمىچى ژورەكەمدا كەلەبەرىكى

دروست كرىد و نەراندى بەسەرما!

بىنىم كابرەيكى تىسكى ناشىرىنى چاۋسۋور، يەشماغ و دەمامكى بەستۋەۋە شمشىرىكى لەدەستەۋ
قامچى بەدەستەكەى تىرى دەۋەشىنىت! لە ئەۋۋە عەمامە دەچۋو! لە گىانى شەپىرى عەرەبىك دەچۋو! بىنىم
شەش سەرى لى پەيدا بوو، ھەر سەرىكى لەيەك ئەجەللادەملەۋورەكانى زىندانەكانى بەس و تورك و فارس
دەچۋو! بەھەرشەش قەپۇز دەينەرانىد، توورەدەبوو دەۋىست بىترسىنىت.. بالاي كورتەبنەۋ قەمۋوربوو،
ۋورگى زىۋو ھىندەى ھەرشەش سەركانى! لەبەردەمدا قوت بوۋوبوۋەۋە ۋەبىۋراند: شەرى من زىان
بەپۇۋە دەبات! من رابەرى چەھەننەم لەسەر زەۋى!

مىش دەستم لەقەلەم بەرنەدەدا، سرۇشى ھونەرلە چاۋى ۋىنەى خۇشەۋىستەكەمدا ھەستىكى لىنەۋايى
مەزنى پى دەبەخشىم، بۇيە نەترسام.. دەستم لەسەر كىنشانى ۋىنە ھەلنەگرت! تا زۇرجوان ۋىنەى
چاۋەكانى ئەۋم تەۋاۋكرىد.. دىۋەكە شمشىرى بە نەپەى ھەلمەتەۋە بە ھەۋانا خول دەدا، دەۋىست سەرم
پەپىنىت! لەۋكاتەدا ۋىنەكەم لەسەر خامە دەپەپى.. بەلەشىكى رۋوتەۋە لەناۋژورەكەدا چۋۋە بەردەمى
دىۋەكەۋ فەرمۋى: ئەگەر عىشقى ھەموۋجىھان سەربىپىت، زەرپەيەك كامەرانى چىنگ ناخەيت! شەپ
لەپاي چى؟

كاتىك كەپىۋ ئەۋى بىنى بچوك بوۋەۋە، ھىندەى تر تارىك ناھات لەرق نا، بۇراندى بەسەرىداۋ ۋوتى:
من بەعیشق دەۋىرم.

كەۋەھى ۋوت، خۇشەۋىستەكەم ھاتە باۋەشمەۋە.. دەستى ھىنا بەرۋومەتەما، دەستى خستە ژىر چەناگەم
تەماشىكانمى لەسەر خامەۋە گۋاستەۋە سەر رۋخسارى دىۋە شەش سەركە.. دىۋەكە بەرگەى

تەماشاکانى ئىمەي نەگرت.. ۋەك مېزەلانىكى پىرلەھەۋاي دەم بەرەلە فەشەش لەژورەكەدا خولى دەخوارد بە دەورى خۇيدا، تا ھىندەي مېزەلانىكى فەش بوۋەۋەي لىمايەۋە.

پاشان كەۋتە سەر زەۋى! پاشان خۇشەۋىستەكەم بە قىچكە جگەرەكەي دەستەم ئەۋى ھەلگرت و برى فرى دايە ناۋ دەستخانەكەۋە! راستەۋخۇش گەرايەۋە ناۋ دەفتەرەكەي ژىردەستەم، بەدەم ھىلكىشەنەۋە چاۋى لىدەگرتەم.. فەرموۋى: بېۋورە كەمىك خەيالىم پىچراندەيت، چونكە بىنىم دىۋىك نابەزى ۋىستى سەرت بېرەيت. فەرموۋم: ھىچ ھىزىك ناتوانىت دەست بۇكەرەمەتى عىشق بەرەيت، چونكە عەشق ھەرگىز لەبن نايەت.. مرۇف ھەزاران ھەزار جار دەگەرەتەۋە ئەم ژىنگەيە بۇگەياندنى پەيامى عەشق. زەرپراتى عەشق لەپرتەۋى خۇردا پىرشىك دەتاتەۋە.

ئەۋشەۋە كات دەرەك بوۋ، ۋىنەكەم جارنىكى تر لە دەفتەرى سىكىچەكەم دەرپەرى و نەگەرەيەۋە ناۋ دەفتەرەكەي بەردەم، لەژورەكەمدا دەھاتوۋدەچوۋ، ديار بوۋمەيلى ناخاۋتنى ھەبوۋ.. خۇشەۋىستەكەم تەنھا ھىل بوۋ، كۆمەلىك ھىلى جوان وپازاۋەي رەش ۋىسى، فەرموۋى ھەزەكەم بۇيەم بەكەيت. مېنىش لەبەرى ھەستام، بىغورنىك بۇداگىرساند، لەگەل بوۋمۇمى سىيدا.. پاشان لەسەرئەژنۇ بۇيەكتىرى چەمەنەۋە، سەرى رىزمان بۇيەكتىرى دانەۋاند.. يەكتىرىمان لاۋاندەۋە تادەمەۋ بەيان. ئىنجا رەنگم رۇكردە سەر پالنتەكەم.. لە برى فلچە دەستى راستەم بە كار برد.. دەستەم بە رەنگەكان بۇيە كىرد.. ھەر پەنجەيەكەم رەنگىكى لەمس كىرد.

بە ۋاى ئەۋەدا، دەستەم ۋەك سەمايەكى ھىۋاش بەسنگ ۋەمەك و سكىدا دەھىنا، بۇنى لاملېم دەكرد، پارچە پارچە بە رەنگ سەۋورەكانى ئەندامەكانى لەشىم بۇيە دەكرد.. يەكتىرىمان خۇش دەۋىست.. دەستەم بەپرچى زەردىدا دەھىنا، ئەمدەزانى چۇن پرچى خاۋى زەرد دەبوۋ و پىرشىكى بەژورەكەم دەنا، ئەمدەزانى چۇن بىرىسكەي چاۋەكۆژەكەيەكانى ھەۋاى ژورەكەي كۆژەكەي رەنگ دەنەخشاندا؟ ئەمدەزانى بەدەستى، بەچاۋى، بەھەستى كامان گيان ۋەشى ئەۋ لەژورەكەدا رەنگىن دەبوۋ! ئەمدەزانى چۇن سىماي ۋردە ۋردە دەگۇرا ۋدەبوۋبەھەموو ئەۋئافەرەتەنەي لەژىانمدا خۇش دەۋىستەن، ۋىنەم دەكردن! ھەر رەنگىكەم دادەنا! جوانىيەكى تر لە شوئىندا دەنا! فرىشتەيەك بەدى دەھات لە رەنگەكانى تەماشىدا! نازانم كەي ۋچۇن ئەۋشەۋە خەۋم لىكەۋت.. بەلام كاتىك بەيانى روت ۋقوت بىدار بوۋمەۋە بىنىم كۆمەلىك ۋىنەي تايەتەي چەندان ئافرەتەي زۇرجوان لەسەر دەفتەرى ۋىنەكەم سەبىرم دەكەن. گشتىيانم بىنى بەرۋوتى كۇچ دەكەن لاپەرە بەلاپەرەي دەفتەرى ۋىنەكەم تەي دەكەن، دەگەرەن بەۋاى دەرەختى زەماندا، چونكە دەنگى نەۋايەك ئەۋانى بانگ دەكرد، ئەۋانى بەرەۋ ئەۋلاپەرەيە دەبرد كەتيايدا دەرەختى زەمان ھەنگاۋى دەنا، بەنازادى لەئاتمۇسفارى لەھىل دىروست بوۋا دەرۋى، پىنەكى لەزەمىن بوۋ پىنەكى لەئاسمان، لەشى پىرۋو لەنەخشى كوتراۋى جوانجوان.. نەخشى ھەزاران مندال، ھەزاران بالندە، ھەزاران مەسىح ۋماريا.

بىنىم ھەموو ئەۋئافەرەتەنەي كەخۇش دەۋىن روت ۋقوت لەسەر لەشى مرۇقى بىۋولات ۋبىئاللاۋ بىناۋ تۇمار دەبوۋن ھەرۋەكو نەخشى كوتراۋ.

مىرۋەكان فەرموۋيان: خاۋكان جوانى دەپەرستەن، ئەۋانىش ھوۋنەرمەندەن. ھەرۋەك جالجالۋكەي مەزن. تەۋنەكان لە نادياردا دەچىن. ئەمەش راستىيەكە كە پىغەمبەرەكان نەيانزانىيۋە!

تاپتۇرى درۇزۇن

كاتىك كەرۇ دەكەيت، خانەيەكى گيانى مەزن وون دەكەيت.. دەشپت درۇى سىپى كە پاراستنى كەرامەتى مەبەستە بىكرىت.. بەلام گەر بىت وىرۇكان بىكەن بەخوو، ئەوا بىكەرامەت دەبن.. بىنننتان دەشپوئىت.. سەرى جوانىتان لىدەشپوئىت . باوەرەكان لە دەروونەكاندا دەمرن؛ بەو بەچووك دەبنەو، لاواز دەبن. ناتوانا دەبن.. چونكە كاتىك كە دەتانەوئىت جوان بىنن.. دووچارى درۇ دەبن لەوئىشدا.. درۇكان درۇى تىرتان فىر دەكەن.. درۇزنىش پوورەشى لای خوايە.

مرۇف بەردرۇكانى دىرەختىكى زەهرى قەترانى لە دەرووندا درووست دەكات.. مرۇف دەگورپىت بە دىو، دىوئىكى رەش.. ئەو دىووش سىرووشتى ئىرە مووكەو زوو زوو لەخۇى دەپەرپىت، گەرا دادەنىت، بەچكە دەكات، هىلكەش دەكات لەھەمان كاتدا كە گەلاش دەگرىت! زۆر دەبىت دىووكە، هىندە زۆر تا سەرتاپاى مرۇفكە داگىر دەكات! مرۇف وا لىدەكات هىچ باوەرپى بەخۇى نەبىت.. واى لىدەكات سەرى لە هىچ نەسوورپىت.. يان خۇى بەھىچ نەزانىت، باوەرپى نە بەخوا بىت نەبە خەلكى و نە بەخۇىشى! ئىتر چاوەرۋانى چى لە مرۇفى وھا دەكەيت؟ درۇ نەكەيت گەر مەجبور نەبووئىت. درۇزنى پىسە. درۇكان گوركن دەتوانن گيان ھەلدرن. مېرولەكان فەرموويان: درۇ نەخۇشى و مەرگى هىتايە ناو ژيانەو و بە مرۇفدا لكاند. چونكە درۇ دىو، دىوئىكى مەزن كە مرۇف ناشىرین و پىرو زەلىل و سست دەكات، پاشان دەخوات. ئىتر چاوەكانى بىنننتان كوئىر دەبنەو، ئىتر بە درۇو دەخۇن و دەنوون و دەكەن و دادەھىنن. بەرھەمەكانيان مەرگ و پىرى و نەخۇشى و پىستىركردنى ژىنگەيە. وەك دەبىنن. درۇزنى دوژمنى خوايە. و لەم كىتەنا جىگەى نايىتەو.

تاپتۇرى راستتەقىنە

راستتەقىنە ھەمىشە جىڭگەيەكى خالىي ھەيە وتايىبەتى كىردوۋە بۇ گوومان.. گوومان پوۋبەرى بەربلاۋ نىيە، بەلام راستتەقىنە تىانا جىڭگە دەپتەۋە.. بۇيە رۇژىك بەر لەۋەستانى كات، واتە بەروارى بىستەمى نەورۇز، ئىۋارەسات لەدارستانەكەي نىزىك مالمەكەمدا، واتە لەدوورگەي ھەستىكىن بەكەمى، پىياسەم دەكرىد.. تاكوۋ تەنھا بووم.. **تەنھايى** لەدەروۋنى نارستانەكەدا ھاتە سەر رىگەم و پىي فەرمووم: من تۆلەي ھەستى تەنھايى تۆ لەم گەلە سەگ پەرستانە دەكەمەۋە.. نايەلم بەسەريانەۋە بچىت چەند تۆيان تەنھا كىردوۋەئەزىت ناۋە.

لەۋەلامدا بەتەنھايىم فەرمووم: من نە شەرى تۆ و نە شەرى ئەوانم ناۋىت! فەرموومى: بەلام من لىيان پىرم! لەۋ كاتەدا بوو كە ھەستىكىر تەنھايىكى جالجالۆكە بەر چاوم دەكرىت.. كەسەرم ھەلپىرى، تەنھا فرىاي ئەۋە كەۋتم تەنھافە ئەستوورەكەي سەر سەرم بىيىنم كە جالجالۆكەيەكى سىپى خۇي پىيانا شۇر دەكرىدەۋە سەر سەرم!

زۆرى نەبىرەھەستىكىر جالجالۆكە خۇي لەسەر تەۋقى سەرم جۋوت دەكات، بەسەرما نووسا ۋەھر ھەشت پىكانى گىر كىر لەملاۋلای سەرم.. لەشى تىشكىن وسىپى وتىژ بوو، واتە دەست وبرد خۇي چەقاندە ناۋەزىر قولايىيەكانى ناخەۋە.. يان ۋەك دەرزىيەكى گىيانپىر چوۋە ناۋ مىشك و گىيانمەۋە! چۆن؟ نازانم، بەلام ھەستىكىر بەبى ئەۋەي كەمترىن نازارم پىنگات پاكژ دەبمەۋە..

ھەستىكىر سەرتاپاي بوونم پاكژ دەپتەۋە.. دەنگىكى زۆر سەرم لەغەيەۋە كەۋتە بەر گوى.. بەئاۋازى سىتارو پىيانۇ ۋچەلۇ، تىكەل بەدەنگى گىتارو كەمانچە.. لەگەل تۆنى دەھۇل پىكەۋە ناۋازىكى سەيرى گىيانىيان دەژەند.. گويم لە دىژ بوونەۋەي ئىقاعى ئەم ۋوشانە بوو: ساااا.. ساساسا.. ئاااا.. رى ئى.. بى بى بى بى.. سەسەسەسااااى.. تى تى تى.. ساااا.. واتە ناۋازى پىتەكانى ناۋى خۇم بىست بە دەنگى راجا شانكار.

پاشان دەنگەكە فەرموومى: سەربەست. فەرمووم: بەلن. فەرموومى: دانىشە. دانىشتم. فەرموومى: ھەستە. ھەستام. فەرموومى: پشوو بەۋ لەھەمان كاتدا وورىا بە. منىش ۋەھام كىر ۋەك فەرموومى. ۋەك سەردەمى منداليم چاۋەرۋانى لوۋقەمى زانست بووم لە غەيەۋە بگات بە دەروونم، بە ھۇش و بىرم. پاشان فەرموومى: ھەرچى راستتەقىنە ھەست پىكرىد شانازى پىۋە بگە.. لىرە بەدواۋە ئىمە دەست بەبالتەۋە دەكرىن.. ئىمە گىيانى بوونەۋەرىن ۋىشتىگىرىت دەكەين.. نەترسىت. چۈنكە پەيامى بوونەۋەر دەپتەزىت.

جالجالۆكه فهرمووی: من بوونه وهرم چنیوه، ئەهی مرۆف، من ئیوهم چنیوه و تەون کر بووه. ئیوه گشتان لەتەونی من. مرۆفایەتی گیاندارێ وریلەن و لەتەنافەکانی مندا گیریان خوار بووه. هەمان شیوه هەسارەکان و گەردوونەکان و تەنانت بوونه وەریش لە منەوه دەست بە پێسان دەگات.

من دەمەوێت نازانان بکەم. چونکە لەنیوان مرۆفەکاندا هەست بە مانی کەرەمەت دەکەم. بۆیە بەم پەيامانە ئاگادارتان دەکەم، پێتان دەلێم گوومان لەراستییهکانی ئەم کتێبە مەکن. هەلەکانی ئەم کتێبە زانستین و بەرپوویەکی ناکاری دەربراون. ووتەکان و فەرموودەکان راستییهکی گوومان لێنەکراوی ئەم باسانەن لە زمانی پەنابەرەوه پێتان دەگات.

دەبیت بزانی که جالجالۆکهیەکی سپی بەرپۆهەری بوونه وەرە. ئەو بوونه وەر دەچنێت. هەر ئەویشە نادەبەزێت و دەبیت بە پەيامەخشی پێفەمبەران. دەبیت بە پیر، فەقیر، بە جوبرائیل، میکائیل، ئیسرافیل، عیزرافیل. دەبیت بەفریشتەو بەحۆری و بەیت. بەخواو خواکان. دەبیت بە پەيامی هونەر و جوانی. دەبیت بە بالندە لەقلەق. بەلام شەر لەسروشتینا ناژی. چونکە پەيامی مردن و لەناوچونی شەری بۆ هێنارن. پەيامی هونەر و جوانی.

ئەو پۆژە لەو پیاسەیدا تیگەیم که شتیکم بەسەر دێت. کاتێک لە پیاسەکەم گەپامەوه، ئارەقێکی گەرم کردەوه. هەستم بەگێژ بوون کرد. چاوم ریشکەو پێشکەوی دەرکرد. بەرچاوم سپی سپی بوو، لەرۆشنایی تەنافەکاندا هیچم نەدەدی. توانیم تەنها بنووم. نووستم. تا لەخەوما تابلوی مارم یاد هاتەوه. مێرولەکان فەرموویان: ئەم گۆیەکی که مرۆفایەتی لەسەر دەژی. حەژیاوەک چاودیریتی. حەژیاوەکی مینەهی سپی. هەندیک دەلێن نیرینەشە. بالام من تەنها دەیبینم، دەشیت یەکیان گرتیت! عاشقە و ماشقە بن!

تاپتۇرى ھار

كاتىك كەيەكتەختە پاكشام و نووستم، لەخەونمدا خۇمىم بىنى.. خۇمىم بىنى لەئۇخى راستىيەكى مندالىمدا مندال بووم، تەمەنم ھىندەي ئەو كاتە دەبوو كە بۇ يەكەمىن جار بىرشالىارم تيانا بىنى.. ئەو سەردەمە مندال بووم لەناو خىزانەكەمدا لە كونجىكى لە دەرپابە دروستكاروفا دەژيان لە كەلاوئەكەدا! نەدار بووين، ولات ناگىر كراو ژيان پېر بوو لەترس.

شەويك لەشەوان ھاوارم لېھەستا.. ھاوارم لەنايكم كرد تا فريام بکەوئیت.. چونكە لەژىر كانتورەكەدا لەژوورى نووستن نوو رەشمارى گەرەو ئەستورم بىنى! نوو رەشمارى راستى! ھاوارم لى بەرز بووھە.. ووتم نايە گەر فريام نەكەوئیت ئەم مارانە دەمخۇن.

نايكم نەھات بەلامەوھە، چونكە ئەو مارەكانى دەناسى.. بەلام لەژوورەكەي ئەوئوئوھە كە لە لەوح و دەرپابە دروستكاربوو ولەلامى دامەوھە ووتى: مەترسە كوېر، ئەوھە ماری عاشقەو ماشقەن، ئەزىتى كەس نادەن، ناتخۇن..

بەلام ئەگەر يەككىيان لىنكووژىت لەھەر جىنگەيەكى ئەم سەر زەمىنە بىت، پەيدات دەكەن وئوئوھە دەدەن وئەتكورنەوھە لەئۆلەي خۇياندا. دەبىت ئەزىتقان نەدەيت، دەبىت شوئىنى ژيانىيان پاك رابگىر، چونكە ئەوان سەر بەرسقن! ئەوان ئىمە لە مەترسى دەپارىژن كوېر، لىيان مەترسە، بنوو.

من كەمىك ترسم نىشتەوھە، چونكە ھەستم دەكرد مارەكان بە دەنگى نايكم ئارام دەكەنەوھە. بەلام تا رەنگانىك خەوم لىنەكەوت.. كە نووستم ھەردوو رەشمارەكە ھانتە خەونم.. كلكىان لەدەمى يەكترىدا بوو.. يارىيان دەكرد، زۇر جوان بوون.. لەشەويە ماری كووبرانا لەسەر سنگ قووت راوستان وسەرى رېژيان نانەواند بۇم.. يەكەمىان فەرمووى: ئەگەر بىئىتە ناو دەمانەوھە ناتخۇن، بەلام گەردوونى خۇمانت نىشان دەدەين.

مىنىش وەك مندالىكى خۇش باوھەر رەزامەندىم نىشان نان.. چوومە ناو قەپى يەكەمىانەوھە.. لەگەرئوئوھە ھەلخىسكام وچوومە ناو گەرئوئوئو دەوھەمىشەوھە.. ھەر ئەو شەوھە گەردوونى مارەكانم بىنى، بىنىم ئەوان پاسەوانى بوونەوھەرن.. بوونەوھەر لە گەنجىك دەچوو، كە نايكم ھەندىك جار بەر لە نووستن بۇي باس دەكردىن.

كاتىك لەو گەشتە گەرامەوھە.. توانىم بنووم! كاتىك كە بىنار بوومەوھە، زانىم كە دەكەومە قورتى يادگارىيەكانى مندالىمەوھە. مندالىيەك لەگەرئوئوئو دىوھەكان وھەژدىھەكاندا.. لەقەپۇزى شەپو ناگىر كاری وكوشتن وقتووقرىدا.. لەناو دىوھەكانى بەعس وعارەب وتوورك وفارس و شەپى ئەھرىمەنەكانى ئىنگلىزو ئىسلام وجىھاندا! نەمدەزانى چى بىكەم لەترسا؟

گەرچى مارەكان لىنئىيان كرىبووم كە دەمپارىژن.. بەلام منى مندال ھەر دەترسام.. چل سال و چل شەو و چل رۆژ و چل كاتژمىرو خولەكم بەوھەوھە بردەسەر تا ترسەكانى دىوھە ناگىر كەرمەكان لەگىيانى خۇم دەركىشم.. چونكە ئەو دىوانە زۇر بىكەرامەت بوون نژى ئەوھەي ھەزرتى نوح و زاگرووس.. نازانم چىتان پى بلیم!

بەلام ھىندى دەزانم تا ئەو كاتەى مىندالەكانى جىھان بىكەن بە خۇراكى شەپ: تام لە عىشق ونازادى ناكەن..
مىرولەكان فەرموويان:

پىويستە فېرېن كە نادپەرورە خىرخواز بن.. چونكە نازادى لە نادپەرورە رىدايە.. نادپەرورە رى جىھانى.
ھەر مرۇفنىك پىويستە لەسەرى ھەست بە ھاوگىيانى ھەر گەل و ھەر مىللەتتىك بىكات، تەنانەت دەبىت مرۇف
ھاوھەستى و ھاوگىيانى بەرامبەر بە نوژمنىش نەدۇرېنىت. چونكە ھەستى نوژمنايەتى كرىن دەروونى
مرۇف پىس دەكات. راستە من لەم كىتەپەدا پەنجە بۇ نەتەوھى نوژمنى زاگرۇس نرېژ دەكم و بە دىو
ناويان دەبەم، بەلام لارىم لەوھ نىيە كە راستى گوناح نىيە. ھەرورەھا لە ناو گەل و نەتەوھى ھەزرەتى
نوح-يش نا دىو ھەن، ئەھرىمەن ھەن، شەپ بەرپا دەكەن. گوناح دەكەن. گەندە خۇرى لەسەر باوھرى
باوكيان دەكەن.. ھەن لەناوياندا سل لە ھەر جوانىيەك دەكەنەوھ.. شەرم لە ھەر باوھرىك دەكەن، نرۇ
دەكەن، دەبن بە جاش بە نۇكەر و نرۇكان ھەلدەبەستن.. خۇيان پىس و پىستەر دەكەن. جىگەى ناخە كە
مىللەتى زاگرۇس شەپ سەربارى خۇيان دەكەن.. چونكە دىوى باوھرى ئەوانى تر دەپەرستىن و خۇيان
سەرزەنشت دەكەن. چونكە ئايىنى باپىرانى خۇيان وەلكرەوھ و فېرى پەستارى ئايىنى دىوھكان بوون.

تاپتۇرى ھاۋىرى

لەقوتى بەكەمى پەنا بەرىمدا من، لەمىژسالە پەنا بەرم، نىۋە تەمەنم بەھەدەر رۇبى لە ئاۋارەبى ونامۇيدا،
ۋەك فەر مووم، من لەسەرىشتى گامىشىكى بالدارى سىپى گەشىتمە دورگەى ھەستىكرن بەكەمى! لەو سالەدا
كە كات ۋەستا.. ژيان ۋەستا! رۇژ ۋەستا! ۋەستا! گشتيان لەمندا راولەستان.. بەرلەۋەى
بگەمە دورگەكەى ھەستىكرن بەكەمى! لەھەۋا بەدەم سەفەرەۋە نىۋىكىم بىنى! بەلامدا بەسۋارى
فۇرۇكەيەكى جەنگىي ھاۋچەرخ بەتتۇزى فۇرى و نەراندى. نىۋىكى چەناگە ئەستوروى بەرازپىست ۋەجلادى
مەسىم بىنى، مۇرەيەكى لىكرىم. ۋاى دەزانى دەتوانىت حەزرتى نوح بترسىنىت!
زۇر بەپەلە بوو نىۋەكە، كاتى نەبوو، چونكە چەكى دەگۋاستەۋە بۇ سوۋپاى نەتەۋە يەككەرتوۋەكان! كە
دەيانوۋىست ھاۋكارى گروپە چەپە ئىسلامىيەكان بەكەن، بۇ لەناۋ بىرن ۋەبۇمبارانى ئىسلامىيەكان!
نىۋىكى حىزو نەزۇك بوو، قەشەش بوو كەدەبوۋە مىشونار (مورشىد)! خىسەيەكى ناشىرىنى نىۋناساى
لىكرىم ۋەبەخىرايى بەلامدا تىبەرى!

نازانم، ۋابزانم تىكىشى ھاۋىشت! چونكە لە نەپىدا ھىچم نەبىست! تەفەكە بەرم نەكەت باشبوو، بەلام
بۇنى بۇكەنى قەپۇزىم كىرد! زۇر ناشىرىن بوو ئەۋدەۋە! توۋشى دەردى گۈلبى بىۋاۋەرى بوۋبوو!
دەۋىست بىت بە موسولمان! من زۇر دەربەست سەيرىم كىرد.. بەتەماشايەكى كىتوپر پىم فەر موو: ھەزار
باۋەرىش بگۇرىت، ھەر پەشىمان دەبىتەۋە.

كەلە دۋايدا گەشىتمە دورگەكە ۋ گىرام ۋەدەست بەست ۋقاچ بەستيان كىرد، ھەزاران نىۋى ۋەك ئەوم
بىنى، بۇيە لەو خۇش بووم، چونكە نۋاى بەخىۋى نىۋەكە ناشنا بووم!
بىنىم، خۇى زۇر بەزل دەزانى! ۋايدەزانى ھەموو جىھان ھى ئەۋە! دەيگۈت: ھەرچىبەك ھى ھەر كەسىك
بىت، مالى مەنە. دەيگۈت: تۇچىت! لەكۈيۋە ھاتوۋىت! ناۋت چىبە! خەلكى كوئىت! بۇ ھاتوۋىت بۇ نىرە!
ئىرەت پىخۇشە! بۇناگە پىتەۋە بەرگى لەۋلاتى خۇت بەكەت! چى دەكەت! چىكارەت!
سالانىكى زۇرە من كارم تەنھا ئەۋەيە ۋەلامى ئەۋىرسىيارانە بەدەمەۋە.. خواخوامە ھاۋۋلاتىيەكەم لىرە
كەتتىك، گۈۋناحتىك نەكات. چونكە رۇژى نۋاى نىۋەكان دەكەۋە مۇرەكرن ۋەزەى نەخۇشەنە تىگرتن.
ۋەك فەر مووم كاتىك بەسۋارى گامىشە سىبىكە گەيىمە دورگەى ھەستىكرن بەكەمى، بىنىم زۇرەبى
مىرۇف نىۋەپەرىستىن، خىۋىش زۇرە.. مىندالەكانىش لەقورگى نىۋەكاندا توۋرە نەخۇش ۋ پەست بوون.
بىنىم نرۇ مەزنتىرەن پەرىستگى بۇدانراۋە! بىنىم نرۇ لوۋتى شانازى كىرۋتە ئاسمان ۋەخۋاكان دەلىت:
ناگىرتان دەكەم.

بىنىم نىۋە ئەھمەتەك بەناۋى- كارل ئى ھاگن- پانزەسال ھەمان نرۇى بۇ سەگ پەرىست ۋ بەرازو
نىۋەكان دەكرد، ئەۋانىش ھەمان بەنرۇ چەپلەيان بۇى لىدەداۋ درۇكانى ئەۋيان قوۋت دەدا! فىرى رىق ۋ
خىسەۋ خۇدپەرىستى ۋەھلەپەرىستى ۋىرۇزنى ۋگەندەلۋونى گىانىى دەكرن.
فىرى رىق لىۋونەۋە لەجىھان. فىرى دەكرن چۇن بەكەم سەيرى بىگانە بەكەن! چۇن بىگانە سوۋك بەكەن!
نىۋىكى پەست ۋ نىۋو ناشىرىن بوو كەتەماشى لۋوتى خۇى دەكرد.
بۇيە من ئەۋخىسەۋ تەفى لەرېگا لىمكرا! لە دۋايدا خاۋەنەكەم ناسىيەۋە، چونكە خىۋەكەيانم بىنى..
دەشىت نەزانى خىۋەكان كىن! با بۇتى رۋون بەكەمەۋە كە خىۋ ئەۋەيە نىۋەپەرىتە دەبات! يان نىۋ

بەخىندەمكات! نىزىر مېيان ھەيە. نىزىر، ئىزىزىن، خۇپەرىست ۋەھلەپەرىستىن.. نەخۇشى دەردىۋو نەزانى ۋەردىن سەربارى كەرامەتى مەرۇف دەكەن. مېشىكى مەرۇف نادەشۇرن..

بەر لەۋەي پشوو بىم، ئىۋىكىم بىنى بە ھەينەكىكى رەشەۋە ھات بەمىۋانم ، ناۋاي ەشقى لېمكىرد! مېشى نەمكىردە نامەردى لەسەر نابى كەلتورى خۇم تا تۋانم ەشقم پېندا! ھىندەي ەزىبكات ەشقم پېندا! كەچى لەۋايدا دەيگوت: دەيىت بېيت نۇكەرىم بىكەيت، بېيت بەكۆيلەي من! مېشى دەمگوت: بېورە من ھەرىز لەھىچ سوۋرىكى ژيانما كۆيلە نەبووم، چۈنكە من لەۋەتەي ھەم خاۋەن كەرامەتم.

دەيگوت نە، دەيىت من خاۋەنى كەرامەتى تۆ بىم، مېشى دەمگوت: نەك تۆ، بەلكو نەگەر ھەموو گەردۈنەكان بىن بەيەك، كەس ناتاۋىت زەرپەيەك لەكەرامەتى كەسىكى تر ناگىر بىكات. چۈنكە من كەرامەتىكى تايەتم ۋە ھەر كەسەو كەرامەتى خۇي ھەيە.

دەترسا، دەرىۋى بووختانى بەدەمەۋە دەكرىم، دەچو بەخىۋەكانى دەگوت: ئەۋبايايە ھاتوۋە قسەمان پېندەلېت، ھاتوۋە لېمان بەدات. مېشى دەمويست داستانەكانى مەم وزىنى بۇباسبىكەم، باسى خەج وسىامەند، شىرىن ۋەفەھاد، باسى رۇستەم ۋە زۇراب.

رېگەي نەدەنام، توۋرە دەبوۋ لېم، ۋىكى دەگرت، دەچو خۇي دەنا بەسەر سەگ ۋە ۋەرازنا لەرقا! نازانم بۇ؟ من ھەرىز خىۋوۋىۋى لەۋجۇرەم نەبىنىۋو!

كەتېگەي ناتاۋىت كەرامەتى من ناگىر بىكات، تېگەي كە من خاۋەن كەرامەتىكى پىرۇزم، لەگەل دېۋەكان ھەلنەكەم. بۇيە من ھەر لەيەكەم رۇژى گەيشتن ۋەبەزىنەۋە لە دەورگەي ھەستىرەن بەكەمى زىندان كرام، حوكمى ژيانىان نا بەسەردا لەبرى مەرگا! نەياندەزانى كەمن لە قوتبى مردنەۋە ھاتووم.. دەزانم سېرى نەمرى لەكۆيدايە!

ئەۋان ناشىيانە لەمېشك ۋە دېلما، لە جىناتەكانما بۇي دەگەران! ۋايان زانى دەتوانن لەگەل بەسەرچوۋنى كاتنا بىكەن بەدېۋو! ھەلە تەخمىنى سىروشت ۋە كەرامەتى مېيان دەكرىد.

لەھەموۋى ناخۇشتر ئەۋە بوو كە چەند دېۋىكى ھاوزمانى خۇمىيان كرىبوۋ بەجاسووس بەسەرمەۋە، ئەۋانىش قەبارەيان زۇر بچوك بوۋوۋەۋە، ھەردىۋىەكىيان دەكرىد خورخۇر ئارەق بە گىيانىاندا دەھاتە خوارەۋە.. ۋايان دەزانى دەتوانن پارچەيەك لەكەرامەتم بۇخۇيان بەدن!

كەدەھاتن بۇلام، يان من دەچووم بۇلايان، دەمىنى جىگە قەپالى نوۋى دېۋو؛ بەلامل ۋرۋمەتپانەۋە بوو.. ھىندەي تر بچوكتەر دەمىنىن كاتىك لەبرى ئەۋەي لوۋتپان رىژ بېت ۋەك پىنۇكىۋ، قەبارەيان بچوك دەبوۋەۋە! نواچار كەبىنىم پەنايان بىرېۋە بەر رەنگە ناشازەكان، رەنگە نېرەموۋكەكان، ئەۋرەنگانەي كەچاۋفريۋەدەن، كە رۇ دەكەن، كە جاسووس ەزىان لىدەمكات، ئەۋرەنگەي دل قورس ۋ؛ دەروون ناچار تەكات ھىچ ئەلېت، يان گومرا بېت ۋە باۋەر نەكات!

لەۋلاتى زلەپزەكان پىرۇزترىن رەنگ دەكەنە بەرى تىرۇرىستەكان ۋە مونكەكان! كەچى ھىچ دېۋو مەرۇقىك ناپرسىت بۇچى تىرۇرىست بەرگى پرتەقالى لەبەر دەكرىت؟

زۇرىرىندار دەبووم كە من بەھەموۋىگىيانى لىۋوردنەۋە دەچووم بۇلايان كەچى، ئەۋان پىم پىندەكەن، نازناۋيان بۇ دادەتاشىم ۋەدگوت خالى تىكچوۋە! دەيانكوت خالى تۇخۇت بەسەربىن دەدەيت.

من دەربەستى ئەۋ قەزمەباسانە نايم، چۈنكە من بەدۋاي پەيامى خۇمدا دەگەرېم، من بەدۋاي ەشقا دەگەرېم! سەرم بەرز راگرتوۋە، تۋانىومە ەشق بلاۋىنم.. جوانى بژىنم، سوود لەتارىكايى زىندانىش بەرم، تۋانىومە لەخۇمەۋە فىر بىم.

من توانیم عهشقم بکەم بە چراو داگیرسینم. بەدیوہکانیش دەلیم ئیوہ بۆتان نییە قەپال لەملی
هاوریکانم بگرن، لەقەبارەدی کەرمانەتیان بگرن. من توانیوہمە مۆمیک بۆ کەرمانەتی خۆم داگیرسینم..
کەرمانەتی خۆم نەکرد، چونکە بواریان نەدام، لەبیری ئەوہی پێگەم بەدەن لە ئائیلە و ستۆدیۆی خۆمدا
سەرگەرمی وینەکنیشان بۆم، مەنفایان کردم لەدەررونی دیوہ نەخۆشەکاندا!
زمانیشم نەدەزانم.. بەتوورەبوون وەلامی کرداری شەرەم دەدایەوہ، بەخەندە وەلامی جوانم دەدایەوہ. بەلام
ئەوان تەنھا لەتوورەیی دەگەشتن، دیوہپرستەکان لەخەندەدی مرۆف و پەنابەر تیناگەن. پەست دەبن
لەوانەدی کە نوچیان بۆ دانادەن و نایانپەرستن.

وادەزانن پەنابەر مرۆف نییە، دیو نییە، دیو پەرست نییە! منیش گۆشەگیر بووم، هیندەگۆشەگیر کە
خیزانەکەیشم دەوای سالانیک لەگۆشەگیری نەیتوانی کەمیک شارەزابی بەرامبەر خەندەکانم پەیدا بکات،
چونکە ھەستی نەبوو، خەندەکانی منی نەدەبینی، جوانییەکانی منی نەدەبینی، سەرۆشە ھونەرپێھەکانی منی
نەدەبینی، وینەکانمی نەدەبینی.

گۆشەگیری برلمی بەرھو دەورگەکانی قوتب، لەقوتبا مەرانیبەکانم بینی، بینیم گەردونی من رۆشنە، پەرە
لەرھونانکی.

ناچاربووم بێمە دەریو بەم و بەو بلیم: من مرۆفیکە گۆشەگیر نیم، من مرۆفیکە نایاب و پەرسەنم،
دەتوانم ژیان ببینم، بگۆرم، جوان بکەم، دەتوانم قوتبەکان ببینم وگەشت بەناوگەردوونە تاریکەکانی
دیوو، گەردوونە رۆشنەکانی مرۆف وبت و خۆاکاندا بکەم. توانیم دوومندال لەدیوہپرستیک دروست
بکەم! دوومرۆف، دووگیان، دووپەلام.

**توانیم بەتوونیلەکانی مەرگی ئەواندا تێپەرم و بێشگەریمەوہ بۆناویان تا پێیان بلیم: ئەوہی گەییە تونیلە
تاریکەکە، تاریکی قوتی دەتات، ھەرگیز ھێچ رۆشناییەک لە دەوای تاریکیەوہ نییە، ئەم وتیە پێشکەشە
بە (پاولۆ کۆیلەوای تازەترین نووسەری ئوکولتیزم. چونکە ئەوہی کەمرئو: لە نەجامی کارەکانی ژیانیدا
رۆشنایی نەدی، ھەرگیز ناکات بەرۆشنایی، ئەوہی تاریک بینی، راستە تاریکی قوتی دەتات، یتەوہ تا
سزای تاوانەکانی خۆی وەرگیریتەوہ، بەلام ئەوہی رۆشن بین و رۆشنایی دەبینیت، بۆ ھەمیشەیی دەچیت،
دەگات بەنازادی و سەرپێشکە لەگەردوونی خۆیدا دەیت بەچی؟ یان چیدەگات.**

ناچار لەرزى رۆشناییەکەوہ دەگەرمانەوہ ناو ژیان و باسی گەردوونی خۆم بۆدەکردن .. ھیشتا ھەمان کار
دەکەم : دەزانم سەرکەوتوو نابم، بەلام دلنیایان دەکەم کە دیوہکان ناتوانن کەرمانەتم باگیر بکەن.
لەقوتبی پەنابەریمدا من قوتابیەکی بچکۆلانەدی مندالەکانم، ئەوان فێرم دەکەن چۆن بەتەنافەکانی
جالجالۆکەنا ھەلبگەریم و باسی ھەمیشەیی بکەم، باسی ژیان، مەرگ، عەشق، مردن، نازادی.

کۆرە بچکۆلەکەم دەفەرمویت: بابە، راستە مردن ھەمیشەیی نییە؟ راستە کەمرۆف دەمریت خەو دەبینیت؟
منیش دەلیم: بەلێ راستە، خەوئەکان توولەرپێگای راستییەکی ترمان نیشان دەدەن.. جیھانیک ھەیە
نادیار.. لە خەون دەچیت. لەوئ ئیوی ماددە پەرست ناژی و لەویدا کەس لەوی تر ناترسیت. کەس تاوان
ناکات، توورە نابیت.. چونکە مەرگ شەر بەو جیھانە ئاشنا ناکات.

کۆرەکەم دەفەرمویت: باوک لەولات گرنکترە.. مرۆف شایانی ئەوہ نییە گالتهی پێبکرت.. دەفەرمویت:
غەیب باوکی راستییە.

**بەشەوان گیانیکى پیرۆز لەمالەکەمدا نیت و دەچیت، چاودێری مندالەکانم، گیانی پیرۆزی مندالیک کە
چاوی ئەوان و چاوی دیوہپرست نایبینیت، بەلام ھەست دەکەم ئەوان لەخەوئەکانیاندا ئاگانارن و دەزانن.
من ئەو گیانە دەبینم، چونکە گیانی خۆم، گیانی مندالیی خۆم، واتە کۆری ناوہنجیم کە لەراستیدا**

له باربراو تهرمه که بیان به خشی به تله بهی دکتوری نه زان، تافیزی توپکاری بن له سر تهرمی مندالی له بار
براو. له راستییدا من مندالیکم له دست ناوه. بهر له ویش دوانی ترم له گهل دیو په رستیکنا له دست نا!
به لام په یوه ندیم به یه کیک له وانه وه مه تتره له په یوه ندیم به دو منداله که ترمه وه. که ده ژین و
هه ناسه دهن).

له راستییدا من له قوتی په نابه ریدا سی مندالیان له بار بردووم! سینه میانم له لا زور پیروزه، نه وه هموو
شویک دیت به میوانیم، له گهل هردوو برا کهیدا له ژوو ره کهدا یاری دهکات له خه ویاندا. منیش دهیانیم،
شهوخنونی دهکم به دیاریانه وه، فیری یاریکردن دهم، فیری بینینی غیب.
زور ستمه مروث په نابه ریت وله همان کاتیشدا زیندانی. من لهو قوتبه دا ژیانیکی گهل سخت
دهژنیم. چونکه له کهلتووری دیو په رستاندا مندال فیر دهکن دژی باوانی خوی بووه ستیت، بوختانچی
بیت، دروزن بیت، نه زان ویاوه ریوراو بیت. بویه منیش نه وشه وهی که شهوی بیستو به کمی مانگی
نه ورور بوو، دهمو به بیان بهر له وه ستانی کات، چیرۆکیکی سیرم بق کوربه گوره کم گنرپایه وه، بهوم
راکه یاند که داستانیک هیه هیشتا دیوه کان نه یان بیستوه. داستانی روستم و زوراب.
فهرمووم: (بهر له هزاران سال له مه ویش، کاتیک که حزره تی نوح له که شتیبه کهی دابه زی، بینی کومه لیک
دیوی سحر، کومه لیک بتی لمین هاتن نافرته تیکان نزی. نهوان له سحرادا به بی گیان دهژیان، چونکه
لهم دروست بوو بوون. هاتن نافرته تیکان نزی وه ره نه وشه وه لیان لوشی و خواریدان. به وجره
گیانیاں چنگ خست. که گه رانه وه بیابان، خویان زورکرد، ویستیان بدن به سر نه راراتا و گیانی هموو
مروثه کان بدن، بخون، وه شوینگه بیان داگیر بکن. نهوکاته حزره تی نوح تهمه نی حوت سه دیوه نجا
سال بوو. سرگرمی مه شقیکردنی پالوانیکی نمونه بی بوو که ناوی روستم بوو.
ئاواییه کان بوو بوون به شاری بچوک بچوک. نه راستیه بزنان که مروث و دیوه هیشتا له زور شوینی
زهمین دهژیان. گشتیان دهیانویست میله تی نوح داگیر بکن، به لام روستم پاسه وانی نه رارات
وزاگروس بوو، پاسه وانی قنبدیل و نه شان و هه زارمیرد بوو، به کورتی پاسه وانی میسوی تاملیا بوو. نه
به رگری له نه وهی نوح دهکرد، له گهل دیوو هه ژدیها شیری دهکرد. گورزوه شین بوو، گورزی
به ره ریویک بکه وتایه خپی دهکرد، له تیروکه وان هاویشتندا زورکارامه بوو، چونکه په هله وی بوو، کورد
بوو، له بنه ماله ی گدو بوو. نه زور به هیزو سوارچاک و مه تین بوو، چاوی شین، پرچی زهره، پیستی
دهنگوت مسوونالتونی تیکه له ده بریسکیته وه، تماشاکانی پر بوون له چیرۆکی سرکه وتن و داستانی
نه بهرد!

روستم کاتیک له هره نه به رینیک ده گه راپایه وه، جوانترین کیژوله ی زاگروس له سر لووتکه کانی نه رارات
به مشخه لی ناگره وه چاوه پروانی نه ویان دهکرد. نه ویش شهویک، تنها شهویک ژیان هواسه ری
پیشکش بهو معشوقه په دهکرد که چاوه پروانی دهکرد. له گهلیدا دنووست، جوانترین بیاری نیایی
پیشکش دهکرد. مندالیکی له گهلدا درووست دهکرد؛ نه ویش کوریک بوو، یان کچیک.
ساله کان دهاتن و دهچوون، پالوانه کان زورده بوون. به لام کهس، هیچکهس نه یده توانی خوی له به رده می
گورزی روستمدا راکریت له نه به ریدو زوراندا. تاسالیکان هوال گه بی به روستم، ته ته ر گیشته لای و
به شرمه وه به ویان ووت: به ریز سرکرده ی زاگروس، پالوانی گهل، پالوانیک به ناوی زوراب- په یدا
بووه، وایراده گه یه نیت که ده توانیت روستم به زه ویدا بدات، به رگه ی گورزی روستم دهگریت. ده لیت
روستم کنیه؟ باینته نه بهرد.

رۆستەم راستەوخۇ لە بىرى خۇيدا كەوتە گەر! لەبەر خۇيەوۋە فەرموۋى: دەيىت كى بىت ھىندە بەشكۆر
چاۋنەترس بىت، ھەبىچ ونەبىت دەيىت لە گۆشت وخوینی خۆم بىت ؟
زۆرى نەبرد چار گەرا، زۇراب ورۆستەم ھاتنە مەيدانى نەبەرد، مىللەتانی زاگرۆس كۆبوۋنەوۋە بۇ تەماشاش..
بووقى نەبرد لىدرا، رۆستەم چوۋە مەيدان، بىنىي واجوانكارىك، ھەرزەكارىك كەكووت و مت لەپەيكەرى
ناقىد دەچوۋ، بەگورزو تىروكەوان وپشتىن وخەنجەرى دەباندا ناسىيەوۋە، زانىي كەئەوھەرزەكارە
چاۋنەترسە، دەتوانىت لەبەردەم نەعەرەتەي ئەودا خۇي رابگرىت.
ئەوسەردەمە نەبەرد وەكو ئىستا نەبوو، بەلكو برىتى بوو لە پىشبركى، لەنیشانە پىكان، لە زۇرانباي، لەرم
ھاوۋىشتن، لە قورس ھەلگرتن، لە گورزوھشاندىن لەفيل، لەنەبەردى لەگەل پلینگ وشىر.. دەرئەنجام ئەگەر
ھەردو پالەوانكە بگەيشتنايەتە كۆتايى پىشبركىكان، ئەوسا رووبەرۋ دەكەوتنە مەيدان، چونكە پالەوان
بە سروشتىك لەسروشتەكان لە وەجەي خواكان تەماشاش دەكران.
سەرتان نەيشىنم، كاتىك كە رۆستەم ھاتە نەبەرد لەگەل زۇراب، ھەوت شەوو ھەوت رۆژ زۇرانيان
گرت، كەس نەيتوانى زەفەر بەوى تريان بەرئىت، رۆستەم زۆر نىيان لەگەل پالەوانى لاودا نەبەردى دەكرد،
چونكە بەبۆن، بەتەماشاش، دەيزانى كە زۇراب كورپى خۇيەتى، دەيزانى كە شكۆي ئەو لەشكۆي ئەارات
دەچىت، بەلام كەمىك گومانى دەكرد، چونكە زۇراب.. ئەو ديارىيە دەكەنەي خۇي شارىدبوۋەوۋە كە شەوى
بەيك گەيشتن پىشكەشى نايكى زۇرابى كرنبوو، كە ئەنگوستىلەيەكى ئەلماس بوو، لەگەل بازىگىكنا كە
دوومار كلكى يەكترييان لەمەنا بوو! بازىگىكى تەلایى..
بەودا رۆستەم رۆلەكانى خۇي دەناسىيەوۋە.. بەلام زۇراب ئەودو ديارىيە شارىدبوۋەوۋە.. تادلنيا بىت
كەدەتوانىت نەبەرد نژى رۆستەم بەرئىتەوۋە و پىشتى لەزەوى بدات.. ئەوۋەي كرد زۇراب، لەئىوارەي
بىستويەكەمى نەورۆزنا، زۇراب سىچار پىشتى رۆستەمى لەزەوى نا.. جارى سىنەم بەچى بەزۇرابى
فەرموۋ: دەزانم تۆ كورپى منىت، بلى وايە دەنا دەتكورژم، چونكە توورپەم، چونكە ئەوۋەي لەمن نەبىت
ناتوانىت پىشتى من لەزەوى بدات.

زۇراب بە بايى بوۋنەوۋە ووتى من كورپى تۆ نىم تۆكىنىت؟
رۆستەم بۆيەكەمىن جار بەرچاۋى تارىك بوو، چونكە پىنناخۇش بوو پالەوان ياخود كور لەگەل باۋكى
خۇي نرۇ بكات، پىنناخۇش بوو مەرۇف نكولى لە رەكەزو باۋان ونەسلى خۇي بكات.. زۇرابى تاودا،
ئەوى پەرتكرد بەسەر بەردوباردا، كاتىك كەھەستا، گورزەكەي ھەلگرت، تووند زرمەي لە قەبرغەي زۇراب
ھەستاند، زۇراب كەوت.. نەيتوانى ھەستىتە سەرپىن، چونكە نەزىفى بەر بوو.. بۆيە رۆستەم لەرۆزىن
توورپە بوو، چونكە لاي ئەو نرۆزىن لەوۋەچەي پالەوان نەبوو، نرۆزىن نوژمنى خوابوو، نرۆزىن نىوبوو نەك
مرۇف!

خەنجەرەكەي لەدەبان دەرھىناۋ كەوتە ملبرىنى دىو.. لەناۋتەماشاشكەرەنەوۋە زرىكەي نايك بەرگويكەوت:
نەكەي رۆستەم سەرى جەرگى خۆت مەپرە. { ئەفسانەي ئىبراھىم لىرەوۋە ناكەوتوۋە }
كەرۆستەم گويى لەوھاۋارە بوو، دەستى گەراندەوۋە، بەلام كار گەيشتبوۋە نىوۋە.. زۇراب نىوۋە سەربراۋ
قولپ قولپ خوینی دەدەلان.. رۆستەمى بۆيەكەمجار لەژياندا خستە گريان.
لوقمانى ھەكىم لەوى بوو، فەرموۋى: بەرپىقنەي لەقلەق وتەنافى جالجالۆكە دەتوانىت برىنى مىلى زۇراب
تىمار بكەيت، بەومەرچەي ھەوت شەوو ھەوت رۆژ چاۋدىرىي بكەيت، شەونخونى بكەيت، نەيەلىت مەرگ
بىت ژيانى لىستىنىت.

رۇستەم فەرمائىشى لوقمانى ھەكىمى پەيپەۋەردى.. ھەت شەۋھەت رۇژ چاۋدىرى كىرد، لەنەبەريا بوو
ئى مەرگ، چۈنكە مەرگ بەھەموو فېئەلەكانى خۇي - خۇي گۇرى وچوۋە نەبەرد ئى رۇستەم، بەلام مەرگ
نەيتوانى گىيانى زۇراب بەرىت.

لەنەبەريا چل شەۋۋچل رۇژ، زۇراب توانى ھەستىت، وىستى دەستى باۋكى خۇي راموسىت، بەلام رۇستەم
نەپەشت، چۈنكە دلى ھىشتا زویر بوو لەكورى خۇي، فەرموۋى: ئەگەر شىكۇى من خەۋشدار بىت
ولەسىلەى بەزەى باۋكانەۋە تۇ بىخىشت: بىگومانە ئاھورامازدا لەگوناھەكانمان بىبەرىيە، چۈنكە رۇژن
ناكات بەپايەكاي ئاھورامازدا. رۇژن دەمرىت، بەھەمىشەى ناکات.

ھىوام وایە خوالەگوناھەكانت خۇش بىت.. ئەگەر لەخۆت نەبوورىت، بىگومان ئاھورامازدا لىت خۇش
نابىت، چۈنكە رۇژن بوژمنى رووناكىيە، دىو لەتارىكىدا دەژى و دووپات دەبىتەۋە، ناکات بەھەمىشەى.
زۇراب ووتى: من وامزانى دەتوانم شانازىيەكانى باۋكم نىشان بدم، توانامەندى باۋكم بسەلمىنم،
بمبوورە كەمن ھۇكارى رۇ بووم، مەبەستەم نەبوو نكولى لەباۋكى خۇم بكم، ياخود رۇبىكەم.
رۇستەم فەرموۋى: من سىجار پىرسم لىكرىت، ئاياتۇ كورى نىت؟ تۇ ولەلامت كەچ بوو، دانت نەدەنا
بەپاسىدا، چۈنكە راستى جەرگى ئاھورامازدايە، راستى نوورى ژيانە، ژيان رۇژنى ناۋىت. چۈنكە
رۇژن ھەر دەۋىت.. ھەر دەمرىت.. رۇژن ناکات بەھەمىشەى. جا ئەگەر ھەزار پالەۋانىش لەناو
بەرىت.

بەجوۋرە داستانى نەبەردى رۇستەم و زۇراب دەستى پىكرىد و كۇتايى نەھات! پاشماۋەى چىرۇك پىۋىست
ناكات چۈنكە زۇراب ولاتى جىپەشت، رۇيى نازناۋى خۇي گۇرى بەتوور، تورى كوتەك لەشان،
روويكرە ولاتى بەفرو لەۋى نەتەۋەيەكى خولقاند.. نەتەۋەيەكى رىندە لە دىۋى سى! كوتەكى لە
شىۋەى خاج بۇ رووست دەكرىن.. ناۋى خۇيان نا ئىكىنگ.
كەھىشتا شۋىنەۋارى رۇ لەناۋياندا ماۋە، كەھىشتا پاكژ نەبوۋنەتەۋە لەرۇ. (

ئەمە وانەى دوۋەى كورەگەرەكەمە، كەبۇم باسكرد، بەرلەۋەى كات بوۋەستىت، مانگ پى بوو، شەۋبوو،
گۇم لەزىمەى ئەۋىارىيەنە بوو كە كورە يان كچە لەباربراۋەكەم لەغەبىيەۋە ھاتبوو بەمىۋانىى دوۋبراكەى
تايارىيان لەگەلدا بكات.. نىۋە شەۋ كەمن پاكژ خۇم شۇرى.. چوۋمە ژوورى مندا لەكانم؛ بىنىم، زۇران
لەگەل فىل و گۇرىلاو دۇنالدا دۇكدا دەگرىت!

بىنىم بەشانازىيەۋە سەىرم دەكات و بەزمانى شەمال بەگۇمدا چىپاندى: بابە غەبى دەتوانىت دەست
بۇسروشتى راستەقىنە بەرىت.. راستى دەتوانىت زەفەر بەغەبى بەرىت.

ئىستا دەشىت بزانىت چەند ئەستەمە پىاو پەنابەر بىت، بىھاۋرى بىت، بىكەس و بىۋولات! چەند تالە ژيان
لەدەرونى دىۋىۋىۋىۋەرسىت و خىۋەكاندا! چەند ناخۇشە مندا لەبار بىرىت، بەتايىبەتى ئەومندالەى پەيام
دەھىنىت بۇ باۋان.

لە دوورگەى ھەستكرىن بەكەمىدا ھاۋرىپكانم باۋەر بەداستانەكانم ناكەن، دەلئىن تۇ تىك چووت، تۇ فرىت
بەپاسىيەۋە نىيە.. ھاۋسەرەكەم باۋەرى بەغەبى نىيە، نازانىت من بۇچى شەۋان شەۋنخونى ئەكەم!
نازانىت گىيانى مرۇفى بىۋولات بالئارىكە گەر بنووت، لەشەقىى بال دەنات دەفرىت.. دەگەرئىتەۋە بۇ
نىشتىمان و باۋەشى ناىكى ولات، مرۇف لەخەۋنا بەزمانى ناىك دەۋىت، دەكات، دەخوات.. مرۇف
ناكىرناكرىت. خەۋنەكان نىشتىمانى راستەقىنەى مرۇف.

ھاورپىكانم دەيىنم بچوك دەينەو، گالته بەكەرامەتى خۇيان دەكەن. بوختان بۇيەكتى دەكەن، زەمى
 يەكتى دەكەن.. دەست بۇكەرامەتم دەين.. دەزانن بۇ؟ چونكە ديوى ترس دەستى ليۇەشانوون، چونكە
 وادەزانن دىرۇ كەرامەتە، وادەزانن ديويەرستىن نىعمەتە!
 نازانن كە رۇزىن نوژمنى ناھورامازبايە، كەرۇزىن سزاي ژيانى بەسەربا دەريت، ژيانىكى بەسنور
 لەدەروونى مەرگا و نازادى بەچاوانى خۇى نايىنت.
 بەلام من بيىەريم لەسروشتى ئەوان.. ئەوان نازانن من كىم! وادەزانن من لەديوو خىو دەترسم! وادەزانن
 نازانم ديو چيىەو چۇنە!؟ يىم پىندەكەنن و دەلئىن: خالى تىكچوو، ئەم عالمەى لى بوو بەديو.
 منىش پىيان دەفەرمووم ئەوانەى كە وتەكانيان فەرموودەيە، ئەوانەن كەيارى بەگەردەكانى خۇشەختى
 دەكەن.. ئەوانەن كە سنوورى عەشقيان ناكۇتايى بەرىنە.. من لەوانەم كەدەتوانم ھەموو خەندەكان،
 فرمىسكەكان، كامەرانىيەكان، گيانەكان ھەلبىگرم.. من خاوەنى كەرامەتى ئىوھ نىم.. من رووناك بين
 وحيهان بينم، دەتوانم جىهان وەك ھەلماتىك، بگرە وەك گەردىك بيىنم، لەوانەيە باوهر نەكەيت گەر
 بەفەرمووم من دەيىنم، بيىنم بەرىنە، من بتەكانى ئاسمانەكانىش دەيىنم.. ئەوان جۇرە ديويكى ترن.. دىنە
 خەونم بە جۇرە پىيتىكى سەير نەخشەى گەردوونەكانم نىشان دەدەن، منىش دەيخەمە لاو، پاشان
 بەسارىيەكى تايەتەو بەوان دەفەرمووم: من مەمووشتىكم لەعەشقا ديو، چاوەروانى فيرديونى
 زياترنيىم.. چاوەروانى لەديوو بتەكانىش ناكەم بتوانن من فيرديكەن، چونكە من قوتايى مندالم، پىرىكىش
 دىتە خەونم، كچىكىشم (مندا لكەم دەتوانىت بيىت بەكوپ، بە كچ! ئاكانار بە!) ھەيە لەبار براو، ئەوان
 پىكەو بەر لەديوكان تونويوانە گەردوونەكانم نىشان بەدەن.
 من ئەوكاتەى لەسەربالى گامىشە سىيىە بالدەرەكە بووم.. ئەويوھى بەفرۇكەى جەنگى بەلامدا تىپەرى!
 كە بيىنى من بەسواری گامىش گەشت دەكەم، ترسا!
 چونكە دەيزانى كە فرۇكە ناتوانىت من ھەلبىگرت! چونكە من سەدان تۆن خاجى شكايى لەگەچ وئاسن
 دروستبووم تىايە! من ھەزاران مەسىح وھەزاران ماريانو دۇعاو سەرى براوو مرۇقى تىكشكاوم تىايە! كى
 باوهر دەكات فرۇكە بتوانىت من باركات؟ كەس! راستە فرۇكە دەتوانىت لاشەى من ھەلبىگرت، بەلام گيانى
 من، نە! باوهر ناكەم، بەلام نەيناسىمەو!
 من بابايەكى پەنابەرم، كەديويەرستەكان دەيىنن! تەماشام دەكەن، بەحەپەساوى لەخۇيان دەپرسن: ھەى
 لەوكەرامەتە! خۇلەديوكانمان ناترسىت؟ ئەوكەرامەتە مەزنىە چيىە والەناوماندا ھىندە سەنگىن، ھىمن،
 تەناو حەزىن لەنيوماندا ديئو دەچىت؟ چۇنە ھىشتا ماو؟ چۇنە ناترسىت؟ ھەى لەو؟ خۇ خۇى
 بەمرۇف دەزانىت وناشترسىت؟ خۇى لە زىنداندا نازاد دەيىنت!
 ئەويش تەماشاي ئاسمانەكان دەكات.. دەيىنت ديوو بتەكان بەئاسماندا ھەلدەگەرىن، بەدواى ئەو
 دەگەرپىن، نازانن كەئەو(واتە من) لەكەنار دەريا، ياخود لەژوورىكى ساروسپدا، ياخود لە ناو دارستان
 وناوبازاربا دىت و دەچىت.. بەتەماشى بەخەلكى دەلئىت: من نەپتىنى ئەستىرەكانم لايە، من دەتانىنم
 و بەزەيىشم پىياتاندا دىتەو.
 نازانم چىتان بۇباسكەم! نازانم چىتان پىلئىم؟ خۇزگە بمتوانيا ئەوھى كەدەمەويت بيىركىنم، تا ئىوھ
 بتوانن سووى لىبيىن.. چونكە بەراستى مەركەزى بيىنن ويىستن و كارلىكى دەمارەكانتان گرژ بوو،
 تەماشىكانتان خوار بۇتەو، دەموچاوتان خواروخىچ دەيىنم، دەنگتان تىكچوو! كەى مرۇف
 واپىدەكەنت، كەى وادەروا بەرپىكەدا؟ كەى مرۇف والەژيان وەرپ دەيىت لەمال و مندالى خۇى ھەلئىت؟
 تەنانتە بالندەكانىش دەنگ و خوئىندىيان تىك چوو!

مرۆف چۆن خۆی دەکوژیت؟ چۆن لە دەستی دیت خۆی سەربیریت؟ یان خۆی بە قینیتەوه؟ یا خۆی بفرۆشیت؟ خۆی بە دەرمان و وپوکاس و بیکار بکات؟ وا ناییت. چونکه بتهکان بهمن دەلین پۆژی بهرئ نزیکه، کاتیگ دیت که ئەستیرهکان لەناسمان هەلدین و دووردهکهونهوه.. رۆژ تەمبەل و تۆرەو برسی دەبیت.. شەو نەفەسی ریزێر دەبیت.. مانگ پشتمان تێدەکات، تەماشامان ناکات و ناشیەوێت بمانیینت! کە پۆژی بهرئ دیت.. خوین فیچە دەکات، مرۆف لەخۆیەوه نادەرزیت، وای لیدیت لەبیاوهری و نەزانیاد وون دەبیت، و اسەری لێدەشێوێت! مرۆف پیت وژمارهکانی لیتیکدەچیت، لەتاو هەلمەتی تۆفان دەچیتە باوهری ناگرهوه.. لەبری هەناسەدان.. دەمولووتی خۆیان دەگرن.. ئیوه باوهرناکەن، چونکه دیوپەرستن، ئەوکاتە دیوهکانتان زووتر لەخۆتان لەناو دەچن، زووتر دەتۆین. جا هانا دەبەنە بەر کێ؟

خۆ ئیوه باوهرنار نیین و خواکان ئیوهیان ناوێت. چونکه دیو لە سروشتی خواکان و فریشتەکان دەترسیت. خواکان بەزەبیان بە کردەوی ئەهریمەنەکانتاندا نایەتەوه. خواکان ئیوهیان بۆ سروشت و کردەوهکانی خۆتان جێ هێشتوووه.. ئەوان لە دروونی هەندیک لە مرۆفەکان و لە ئاسمانەکانی گیانی مرۆفدا دەژین. وەک چۆن ئیوه بیلابێن لە سزادانی تاوانبار.. ئاواش خواوهند کاری بەسەر ئەو سزایهوه نییه که باکان و بۆرکان و سروشت و تۆفان دووچار تان دەکەن.

چونکه پۆژی بهرئ واتان لیدیت که باوهرناکەن ئەوه ئیوه، هەندیکتان لیدەبیت بە بەرازیکی نەخۆشی برسی و توورەو وەرژ! هەندیکتان دەبن بە بووخاری پەش، توونیلە تاریکهکانی دواي مرگی خۆتان دەناخن، ئیتر ناتوانن چیدی باوهر بکەن کە دەتوانن لەو توونیلەوه بچن بە دیویدا! چونکه سوکە لەکانتان چرو تاریکترن بە تاریکی! ئەوسا خۆتان لە تاریکیدا دەبینن چیتان لیدیت.. ئەوسا قورپی کوئی دەکەن بەسەری خۆتاندا کاتیگ که بەبووخار بوونتان لەوهرزیتاندا تاریکتر دەبن؟! باوهر مەکەن، باوهر مەکەن. بەلام من ناهاوو دەبینم، من لە تاریکیدا ناهاوو دەبینم لەناوتوونیلکی پەشی قەترانیدا مرۆفی تیکەل و پیکەلی وەکو کۆلاج دەبینم چنگ دەکەن بەسەر و چاوو گوچکەکی خۆیانداو دايدەکرۆژن.. دەبینم و تەماشاتان دەکەم.. ئەوسا دای هیچلایه کمان نادات بەزەبی نیشان بەدین.. چونکه کات دەهەستیت، چونکه زەرە لە گیانی زەمین هەلدهستیت.. مرۆفیک دەمریت، مرۆفیک لەدایک دەبیت.

مندالە ناوەنجییه لەبارەراوەکەم که شەوانی مانگ پرپوون دیت بەمیوانی منی باوک و براکانی،

دەفەر مویت: که مندال دەمریت، نووریک دەبینیت، پرشنگی بالی - ئەناهیئا-ی تاکە فریشتەیی پیرۆزی هەمیشەیی.. دیت بۆ پیشوازی و مندال لەباوهرش دەگریت.. دەبیات بۆگەر دۆنیک که پرە لەتەلیسمی دایک، بەزەبی باوک، سۆزی فریشتە، هەستی ئاھورا مازدا.. بەهرەیی هەمیشەیی.. لەویدا گیان هەمیشە ئازادە، هەمیشە پووناکە، هەمیشە نەمر دەژیت.

ئەوشەوهی مندالە ناوەنجییهکەم لەبار برا.. من لەگەڵ وەستانی دلی ئەویدا دلم وەستا.. ئەو و مردو منیش مردم بەدوایدا، بەچاوی خۆم بینیم فریشتەیهکی مەزن، زۆر مەزن، که لە ئافرەت دەچوو، بالەکانی لە بەرق درووستکرا بوون.. شەوق و بریسکەکی تاریکی تیانەبوو! بالەکانی بەتەوژمیک سیجری لیکدەدا، هەر وەکوو ترپەیی دلی چۆلەکیهکی دلی.. سپی سپی بوو ئافرەتەکە .

گیانی مندالەکەم فەر مووی: بابە ئەوه خۆیەتی، خۆیەتی کەرەمەتی وینەیی یەکەمی دایک، ئافرەت، جوانی! خۆیەتی - ئەننا هیئا-ی فریشتەیی پابەر.

بینیم راستەوخۆ گۆی مەمکی نا بەدەمی هەروکمانەوه.. نازانم چۆن! نوستیوون یان بینار بووین! بەلام هەستمان بەمزینی گۆی مەمکی ئەودەکرد.. دەمانزانی لە هەمیشەیی زیندووین.

كاتىك بىدار بوومەوھ.. سەيرىم كىرد ئەوكەرامەتە مەزىنە ھەموو مەسىھ ومارياكانى لە دەروونىم پزگار كىردوھ، سەيرىم كىرد لەئاسمانى ھەوتەمىندا جىگەي ئاورىشىمى بۇ ھەزاران مەسىھ وماريا راخستووھ و.. بىنىم، خاجە چەقىوھەكان لەقەبرسانەكانى دىلدا دەردەھىتت و توريان دەتات بۇئاسمانى يەكەم واتە جەھەننەم. بىنىم دەست بەگيانمدا دەھىتت.. تەماشام دەكات بەخەندەكانى ژيانى گەردوونەكانم نىشان دەتات.. جۆرە خەندەيەكم بىنى لەخەندەي مندا لەيار چوووھەكم دەچوو (زۆر جوان ولەمن بوروو دەخەنىيەوھ و دلىئاي دەكرىمەوھ كە لىم خۇش بووھ.. چونكە من زۆرزوو نۆعام پاسپاردبوو دايەنى بىت.. ئاگاي لىي بىت.)

فرىشتەكە جوان بوو، ھىندەي ئەوجوانانەي كەمن لەراستىدا لەئىو دىئوپەرست و مرؤفەكاندا جارناچار دەمىنىن و دەمتوانى خەندەيان نىشان بدەم. بەنوستوويى لەخەویدا ھەندىكجار شىعەرىك بۆئە دەلىم: بەمىوانى لەدلى شەویدا.. ئەمشەو، لەعەشقاكۆچەرم.. پەپوولە سپى يەكانىش دەبىنىم لەچواردەورم! لەگيانى حافزدا ھەك قەقنەس، بەبالى بروسكە دەفرم.. پەپوولەكان گەردوو تۆزمن. وئەي خەندەي سەرلىوي مندا، ئەومندا لەي بۆيەكەمجار خەندە دەكات، لەتەماشاي لىوي خەندانى عىشقمدا، مندا لانه پىدەكەنم، تەماشام دەكەم و دەبىنىم..

دەبىنىم لەكەنارەكانى باخچەي عىشقا پەپوولەيەك سوور دەخوات.. خول دەخوات.. لەبالە فرىكانىدا لەسەر سىنە وگۆي مەكى عىشق.. ھىماكان وئە دەكىشىت.. بە دەم سەماوھ دەنوسىت: دلت بەسوتوانى بالندەي ئاگر نەسووتىت.. وازىنە با بۇخوى بلىسەبكات.. سووتان بەشىكە لەسروشتى ژيان. بۇ نەسووتىت؟!

فەرمووم: گۆيگرەگيانە.. باوھركە عىشقى من تەنھا خەندەيەك بەجىھان دەتات.. لای من كامەرانى فرىشتەيەكە لەخەندەي سەرلىوي دوومرؤقى راستگۆلەدايك دەبىت. كاتىك گيانىان لەماچىكدا يەك دەگرىت. فەرمووم: لەوكاتەدا كە خەندەكان ساواي وردىلە بەماچ دروست دەكەن.. من فرىشتەي زەردو سوورو سەوزو شىن و سىسىپى دەبىنىم.. فرىشتەكانى نوور.. لە گەردوونى ھونەرى مندا سەما دەكەن. جۆرە مندا لىك دەبىنىم كە بەتەماشاكانيان دەفرن.. دەست بۇدلى ھەورەكان دەبەن.. لەومندا لانه كە داستانەكان دەلین لەبەھەشتا ئاودەكەن بەپىي نايك و باوكياندا.. دەبىنىم، جۆرە مندا لىك لەعەشقم گۆش دەبىت كە چىژ لەتەماشاكاني خويان دەبىنىم.

لەقوتبى پەنابەرىدا من شەوم لىبووھ بەرؤژو رؤژىشم لىبووھ بەشەو.. لىمھەرامە خوارىن وخەو.. بەلام دەتوانم بژىم، بەدواي كلاًوي بابردووندا، ھىواش ھىواش دەرؤم، بەدەم رىوھ كەرويشكە خەو بەكەم.. تەماشاي ئاسمانەكان دەكەم.. ئاسمان ھەندىك جار لەخاجىكى ئاگرىن دەچىت.. بتە ترسنۆكە ناديارەكانى ئاسمان تكام لىدەكەن، نەپىنىيەكانيان باس نەكەم.

لەقوتبى پەنا بەرئىمدا زۆر ھەست بەستەم دەكەم.. بىرى خۆم دەكەم! ھەرچەند لەئاوئىنەدا تەماشائى خۆم دەكەم، ھەست دەكەم سەدەيەكە خۆم نەدەيە، بەزەيىم بەكەرامەتى خۆمدا نىتەوہ.. چونكە وەر ز بووم لە تەماشائى دىو. لەرۆى دىوہكان، لە خىسەى دىوہكان.

ھىچ ھەستىك ھىندەى نەوہنازەرم نادات كە ھاورىيەك دىت دەلىت: تەلەفۇنەكەت، ھەموودەنگەكانت تەجىل دەكات! ناترسىت؟

مىنىش پىنى دەلىتم: لەچى بترسم خوانەناس! تا كەى ترس و ترسان؟

ھاورىيەك دەبىنم رىگەنانات مندا لەكانى لەدلى دىوہكاندا مۆم نابگىرسىنن وگۆرانىيەكى خۆش، ھەيرانىك بۆ دىوئىك بلىن! دەترسىت، ھاورىيەكانم دەترسن مندا لەكانىيان لەزىركەلەكانى دىوہكاندا شادبىن! نازانن كە دىو لەشائى ولەكامەرانى وگۆرانى و لەخەندە دەترسىت! ھاورىيەكانم دەترسن بىن بەمەسىجى، دەترسن بلىن موسولمانىن! سەرى ئاىبىيان لىتەكچووہ، ھەرتفەك ھەلدەدەن روووخسارى خۆيان دەگرىتەوہ!

كاتىك ھاورىيەكانم دەبىنم تەرىق دەبمەوہ، چونكە نەكەرامەتى خۆيان، نەكەرامەتى من نابىنن. ھەموو جارىك كە دەچم بۆ لاىان كۆلىك لىوورن لەگەل خۆمدا دەبەم.. پاش ئەوہى لەسەعاتى يەكەمدا كۆى لىوورنەكانم ناگىر دەكەن، مت دەبم، تا ئەو كاتەى ھەست دەكەم كە ماندوو دەبم لە سەرنجدانىيان.. ئەوسا ھەلدەستم دەرپۆم.. دەگەرئەوہ ناو قەبرەكەم.. ناو جىگە تەنھاكەم.. سەرمام دەبىت: خەوم لىناكەوئىت، بىزار دەبم تا ئەو كاتەى لىوورنەكانم راست دەكەمەوہ!

پاش ئەوہى كە دلى ھەموو لىوورنەكانم دەدەمەوہ.. مندا لەكانم بىن بۆ لام.. پىم دەلىن بەيانىت باش.

خۆ تۆ فەرمووت ئەمشەو لای ھاورىيەكانم دەمىنمەوہ!

مىرولەكان ھەموويان دووبارە خويندىان: نىشتىمانى يەكەمى مرؤف دايكە، دووہم خەونەكانى مرؤف خۆى، نىشتىمانى راستەقىينەش ئەو بستە خاكەيە كە مرؤف لەسەرى لەدايك دەبىت. ھارئىيەتى راگرتنى رىزى خوايە. كيان مەملەكەتى رەسەنى ئاھورامازدايە. ئاھورامازداش خوايە.

تاپتۇى ئازاد بوونى گياھگان

لەئاسمانى بەرىندا، لەئاسماندا كە گشتمان دەزانين ولەيامان دەچت كە جىگەى ھەموو بووھكان
بووونەوھەكانى تىادا دەبىتتەوھە مالى فرىشتەكان و بتەكانە، تەنافە رۇشنەكانى جالجالۇكەى
پىرۇزوسىي ئاسمانيان رۇشن دەكرەوھە، ئەوتالە رۇشنەھەى كەتیشكى ھەموو ئەستىرەكان بەيەك
دەگەيەن. ئەو ئەستىرانەھەى كە ئىمە نازانين مالى گيانىي ھەبژىويكە لە ژياندا، يان مالى گيانىي
ھەركياندارىكى بىنراوونەبىنراوھە لەپاستىيەكى ترادا! ئىمە كەم لە راستەقىنەھەى گيانى شارەزاين!
چونكە مرۇف باوھەركات ياخود نە، ئەستىرەكان مالى راستەقىنەھەى گيانەكانن. لەسەرھەرئەستىرەيەك
گيانىك دەژى، گيانىكى نەمرونازاد، گيانىكى رۇشن وخىرخواز، گيانى مرۇف، مرۇفكى رەسەن.
ئەوگيانەھەى كە ھەمىشە نەمرونازادە.
گيانىكى گەرۇك لەوئىستى ئاھورامانزادا، ھەمىشە گەشتىار لەبەھەشتى نىازەكاندا. گيانىك كە لە خواستى
بوونەوھەردا ئازادە، سەرىشكە و دەتوانىت بەھەر پلەيەكى زانستدا ھەلگەرىت.
مرۇفقاھەتى زوربەيان لەخەوئا بوون، لەو بەشەى زەويدا كە تارىك وشەو بوو، مرۇفەكان زوربەيان
نووستبوون، ھەندىك لەوان خەويان بە نابەش بوونى نوورى پىرشالىارەوھە دەبىنى، ھەندىكىشىان، بەرىگا
رۇشنەكاندا لەخەوياندا دەرۇيشتن وتەماشايان دەكرە، فىر دەبوون، سروديان دەخويند.
لەو بەشەى تىرى زەمىندا كە تريفەھەى بەيان بوو، ياخود ناشتان بوويان دەمەونىوھەرۇو ئىوارە بوو!
زوربەھەى مرۇفەكان ھەستابوون، مت بوون، وەكو پەيگەرى مؤمىكارا. پىندەچوو زوربەھەى زورى
دانىشتوانى گىتى نووستبن!
لە چيا بەرزەكانى ھەموو ولاتانى رۇژھەلات و رۇژئاواو تەنانەت لەسەر ھەريەكە لەلووتكەكانى جىھان،
گيانىك چاوەروان بوو، گيانىكى نابىار ئىشك گر بوو، چاوەروانى نابەزىنى پەيام بوون! چونكە لەقلەقى
گيانى پەلەوھە بەخواستى پىرشالىار بەئاسماندا ھەلگەرا بوو تا پەيام بگەيەنىت بە گيانى پىنغەمبەران و
پىرۇزە نەمەركان.
كات مرۇفە خىر خوازەكانى جىھانى پەست دەكرە، چونكە لای ھەندىك مرۇف كات ھىشتا
نەوھەستابوو، كات ئاسايى بوو، بەلام تەنھا شتىك كەئاناسايى بوو، ئەوھەبوو كە بىزارىيەكى وەرزكەرانە
كات و دەروونى ئەوانى داگىركرەبوو! وەرزى لە ھەرشىتىك، چونكە كات زىاتر لەمرۇفەكان وەرزبوو.
دېوھەكان زۇربووبوون، ئازادانە دەگەران بەجىھاندا، گەندەلى و شەرو بوختانيان بلاو دەكرەوھە،
زۇردەبوون، مرۇفەكان نەياندەزانى چىيەكن!
لەپىناوى مانەوھەياندا يان دەبوون بە دىوپەرىست، ياخود دەبوون بەدېو، ھەندىكىش لەوان خۇيان
دەكوشت! ھەندىك لەمرۇفەكان كە دەبوون بەدېوئىش، لەتاو بەدكارىي خۇيان خۇيان دەكوشت! خۇيان
لەناو دەبرد، مندا لەكانى خۇيان لەناو دەبرد، تەنانەت كارى دلئەزىنيان دەكرە.
بۇيە پىرشالىارى مشورخۇر، لەقلەقى بەئاسماندا ھەلفراند تا پەيام بە گيانى مرۇفە نەمەركان بگەيەنىت،
چونكە زەمىن، زەريا، سروشت، ھەوا، كلبەھى ناگر بىزاربوون لە بەرەفتارىي دېوھەكان. چونكە دېوھەكان

بەئاشكرا زۆردەبوون، خويىنى مندا لەكانيان دەمژى، سەرى بيتاوانيان دەبرى، مەرۆقەكانيان كرىبوو بەكۆيلەى ئرۆ، ئرۆيان كرىبوو بە كەلتوور، كەلتوور لە ئىويكى بينامووس و بەدخو شەھوانى و لاسارو دەمەوەر دەچوو! كە هېچ پەيامىكى راستى پى خۆش نەبوو، كەلتوورەكان بووبوون بە فېتنەچىتىي ئىو دەولەتان و لەبار برىنى باوهرى مەرۆق بە ھەر ئابىكى جوان، ئىوھەكان پى بوون لەشزوزى عابىس، لە غىرەى مەنحوس، لەشەرى ھەوس.. نەخۆشىيەكان بلاو دەبوونەو، لەپى كەسىك دەھات بەلانا، ئىويك تووشى سەرھەتان دەبوو، گەردەبوو، ئىفلىج دەبوو، لەپى مندا ئىك لەدايك دەبوو، سەرى نەبوو، دەستووتى نەبوو، لەپى ئافرەتىكى دەلە ئىو بەدەم دەرزى لەخۆدان و خوسىر كرىنەو مندا ئىكى لەسك نا لەبار دەبروو توورى دەدايە مەزبەلەكانەو!

سروشەت ئەم تاوانە گەرەو زۆرانەى دەبىنى، ئەستىرەكانىش بەتېشىكان، خۆرىش بە پروناكىي گەواھى بەدخو بوونى ئىويەرسەتەكان بوون.

بەلام كەس، هېچكەس لەگىتىدا ئاگانارى بالاچوونى جالجالۆكەى پىرۆز نەبوو، تەنھا ئەو بەتەنافەكانى تەونى بەئاسماندا چىبوو.. تەنانەت منىش لەخەنمدا ئەوم نەدەبىنى! نەمدەزانى جالجالۆكەى پىرۆزوسپى ھىشتا لەئاسمانە ياخود كارى تەواو بوو، گەراو تەو، ناو سەرى مەرۆقى بىئولات يان دەرەختى زەمان! چونكە ئەو رىگا پىرشنەكانى بە نوور تەون دەکرد.. فەرشى توولە رىگاكانى دەچنى.. دلى بە رىگا رۆشەكاندا ئاويزان دەکرد.. دلى دەرواند، دلى ھەمە رەنگ، بەلام من ئابەزىنى گىانەكانم دەبىنى، ھەلبەتە بەخەو، دەبىنى گىانەكان بەكاكىشاندا ئابەزىن! ئابەزىن بەرەو زەمىن! بەسەر تەنافى رۆشنى كووژەكەى مەيلەو سپى؛ يان ئاويزەبىدا دەرۆشەتن.. ئابەزىن، ھەر يەكەيان چەند فرىشتەيەكەيان لە دەور بوو، ئاوازيان دەژەند، ھۆيكەيان دەکرد، ھۆرە و تەرتىلە دەخوئىند.

گىانى مەرۆقە رەسەنەكان، گىانى خىزمەندان، گىانى پىغەمبەران (ئاگانارى بە گەوھى ئابەزىنى ئەوگىانانە نىم كە لە پىناوى خواا توپوون)، دەبىنى گىانەكان و ھەكوو دلوپى رۆشنى ياخود ھەك مروارى ئاستەم ئاستەم بەئاسماندا ئابەزىن، يان بەشىنەي دەبارىن!

دەبىنى بە دەمى ئاچەقاومەو تەماشاي كەرامەتى دەرەوشانەوھى نوورم دەکرد.. بىندار بووم كەچى خەونىشم دەدى!

گىانى ئىمامە پىرۆزەكان، قەشە پىرۆزەكان، گىانى مندا لانى لەباربراوى ھەموو جىھان، گىانى ئابىكانى كوژراوى ھەمووسەدەكان! دەبىنى گىانى پەيكەرەكانى مەسىح و ماریاكان ئابەزىن، ئاسمان مت ھىمىن بوو، رۆشنى بوو ئاسمان، غەرقى نوورى مروارى شىو، ئاسمان پىرۆولەگىان، گىانى فرىشتەكان، گىانى بالندەو گىانلەبەران و پىغەمبەران!

گىشتيان لەتەوهرى جىاجىاو بەتالە رۆشەكانى جالجالۆكە، بەتەنافەكانى ئەو ئابەرەو ئارارات ئابەزىن.. گىشتيان ھاوړىگە و ھاومەبەست بەرەو لووتكەى ئارارات دەچوون! زۆر شتم دەدى! كەچى گىتى بىخەبەربوون، گەرچى كەسانى ھەك من ھەبوون و بىندار بوون و بىبىدارى خەويان دەدى، ھەندىك كەسى ھەك من چىرۆكى ئابەزىنى پىغەمبەران و چىرۆكى ئابەزىنى گىانەكان و چىرۆكى ھەلچوونى جالجالۆكەيان بۆ ھاوسەرەكانيان دەگىراپەو!

خەستەخانەكان، يا شىتخەنەكان پىرۆون لەو پىنەى ئەو مەرۆقەنى ھەكوو من بوون، دەمیان نەدەوھەستا، بۆيە ھاوسەرەو ھاوړى ئىويەرسەتەكان تەسلىمى شىتخەنەكانيان دەكرىن! سەردەمىك بوو ئىويەرسەتەكان

قینیان له بیستنی هه والیکى راست بوو! بویه کات مانى گرتبوو، چونکه مرؤفايه تى غه رقى درؤبوون، کؤيله ښو درؤبوون.

به لام گیانهکان دهر به ستنی به ندوبالورهى كه لتوور نه بوون، گیانهکان به رهو نارارات دادبه زین! کات وهک فهر موم هیشتا له چرکهى یه کهم لای نه دابوو! کات له پشونا بوو، له میانهى ترازانى میلی کاتر میتره کهنا کات وهستابوو، سروهى به یان بوو، بیستویه کهمى نه ورؤزو به یانى بوو؛ به کاتر میتره ورؤژ میتره سالتر میتره زاگرؤسییه کان.

له سهه لووتکهى نارارات، گه رانه یه کی رۆشن، گه رانه یه کی تیشکین دهره وشایه وه! نه مهه زانى ناخؤگیانى زاگرؤسییه کهانه یاخود خواستى ناهورامازدایه ناگیرساوه، پرشنگى پروناکی دهگه یی به هه مومونه ستیره کان.. وهک دهستویه نهجى تیشک باوهشى بؤدابه زینی گیانهکان کرببو وهوه! ناسمان زور رۆشن تریوو له رۆشنایى رۆژ.. پیده چوو ناهورامازدا بالهکانى خؤى له وى نانا بیت!

له پله یه کی به رزی ناسمانى یه کهمدا، واته له ژیر کاکیشاندا هه مومو گیانهکان، نه وانهى که به درې ژایى میتره به ناههق له برسا له ناوچو بوون هه ستابوونه وه! گشتیان پیکه وه له سهه زهمین تووله رتگایه کی نهخشینى رۆشنیان دروستکردبوو، له گه ل هه زاران مه سیح و ماریای تردا که هیشتا له راستیدا من نه مديبوون، دهر پویشتن.

گشتیان دهر پویشتن به رهو نارارات، ده بینران! به ورېگه یه دا دهر پویشتن که دللیان هه بوو! وهک نه وهى له باوهشى شه مالدا بن! هیمن هیمن دهر پویشتن، گیانى تابلؤکانم دهی! واته فیکوره کیشراوهکانى ناو تابلؤکان! گیانى فوخاره کان، په یکه ره کان! نه وانهى به ده ستنى هونه رهنه ندانى به ویژنان دروستکرا بوون! دهر پویشتن، که چی پیده چوو له باوهشى باا بن! پیده چوو بفرن که چی بالیان نه بوو! ئیکونه کان له ناو فیکوره کاندا شیوه یان زور سهیر بوو، زور دلته نگ بوون!

ته نانهت هیشتا سهه نان مه سیح ده بینى به خاجه وهن و دهر پون که من نه متوانیبوو له خاج رزگاریان بکه م، هه ندیک له ماریا و مه سیح کهانه که به ده ستنى هونه رهنه ندی نارهنه دروستکرا بوون، ته نها پروکهش بوون گیانیان نه بوو! که چی ده یان توانى برؤن! لام سهیر بوو! خاجه کان له مرؤف ده چوون! ده بینى درهخته کان، گیا و پروه که کان فرمیسکی ماریا کانیان وهکو شه ونم ده گرت ته باوهش! ته پوتوزى نه وه، نه وکؤچه به کؤمه له زور سهیر بوو! ده بینى ته پوتوزى نه وان ده بیت به گه زؤ له سهه گه لای داره کان هه لده نیشتن! نه وگه زویه ی که زاگرؤسییه کان کؤیده که نه وه لئی دهخون و گیانى خؤیانی پئ شیرین ده کهن!

بویه گه لانی زاگرؤس گیان ناسن، چونکه نه وان له ته پوتوزى هه لچون و داچونى گیانهکان به ناگان! چونکه گیان توژ تیکى شیرین دهره دات، درهخته کان ده یگر نه وهو چیا یه کانیش ده یرن و ده یخون! یان ده شیت درهخته کان له هونه رى نیشاندانى گیانى خؤیاند ا کارامه بن!

گیانى زاگرؤسییه کان سروشت جیناهیلن که له ناو دهر برین یان ده کوژرین! ده بن به شه ونم، سالانیکى زور خزمه تى گیانى زه مین ده کهن، بهر له وهى به هه میشه یی بگه ن، چونکه مه ئوای نوح پیروژه لایان، له وانیه باوه ر نه که یه گه ر بلیم ژماره ی گیانهکانى گه لى زاگرؤس هه زاره تهنده ی گیانه زیندو وه کان زیاترن! چونکه سروشتى گیانى چیا یه کهانه وه هایه! نامرن، له دواى مردن گیانیان زاگرؤس جیناهیلن.. چونکه نه وان په سه نترین وه چه ی حه زره تى نوح-ن.

زاگرۆسىيەكان مىللەتتىكى فرە باۋەرن، تەناتەت تىياندە سۆزىيان بۇ ئەھرىمەنىش ھەيە! ئارارات نزرگەي نوح-ھو زاگرۆسىيەكان پىرن لەبەھرى گىيان، ئەوان بەۋە ناسراون كەگىيان پەرسىتن، تەناتەت سوپىند بەگىيانى يەكتىرى دەخۇن كاتىك كەپىنگەۋە دەۋىن، كاتىك كە پىنگەۋە دەۋىن.

بۆيە ئەۋ سەرزەمىنە بەرلە مال ودىيارى كورد، مال ونزرگەي گىيانەكانە، چونكە نەك تەنھا ترۆپكى ھىمالايا، بەلكو زاگرۆسىيە نزرگەي گىيانى پىنغەمبەران وكۆچەرانى گىيانە، نزرگەي گىيانى فرىشتەكانە. چونكە گىيانى ھەزرەتى نوح، ئىبراھىم= زەردەشت، سولەيمان، ھود، لوقمان مەسىح لەۋى دەۋىن.

ھەر بۆيەشە زانايانى رۆژھەلاتناس ھەمىشە گەشتىيان كىرۋوۋە بۇ ۋلاتى زاگرۆس ۋەھوليان داۋە شۋىنەۋارى راستىي كەشتىيەكەي نوح وگىيانى نوح بدۆزەنەۋە، بەلام جىنگەي ناخە كە ھىشتا كوردوستان لەۋىر دەستى ھەژدىھاكەندايەۋ نوح ناگىركراۋە وكورد بەجىھاندا پەرتەۋازەدەكرىت. نەنگى بۇ جىھان، كە مىللەتتىكى چلوپىنچ مىلۇن كەسى بەرەۋ نەمان دەبرىن، نىۋەكان، ھەژدىھاكەن ناگىرىيان كىرۋون، ھەژدىھاي رۆژئاۋاۋ رۆژھەلات!

كەچى ھىشتا جىھان ناۋرىكى لەۋان نەداۋەتەۋەۋ زۆربەي گەلانى رۆژھەلات وپۇژئاۋاش خۇيان نازاد دەپىن. نازان نازادى برىتتىيە لە يەكۋونى جىھان ولەنازادىي ھەموو گەلانى سەرزەمىن! شەرمەزى بۇ رۆژئاۋا كە پىشتىيان كىرۋتە مەككەي باپىرە گەۋرەيان.

دىۋەكان، ھەژدىھاكەن ھەمىشە شەرىيان لەبلى زاگرۆسىيەكاندا بەرىاكرۋوۋە، بەرىژايى مېژو خەرىكى قىرگىنى مىللەتى كوردىن، كەچى ئەۋمىللەتە بىگەردە ھىشتا خاكى ۋلاتىكى تىريان داگىر نەكرۋوۋە، ھىشتا نەبوون بە كۆيلەي شەپو خاك و نىشتىمانى ھىچ كەلىكىيان ناگىر نەكرۋوۋە. ھىشتا سوورن لەسەر مانەۋەيان لە مەنلگەي نوح، ھىشتا لەزۆرىۋوندىن ودىۋەكان، ھەژدىھاكەن نازان چۆن قىران بەكن! مىللەتە پىندەكانى عەرب و تورك و فارس: ھەرۋەھا چاۋبىرسىيە خۇرئاۋايىيەكان بىئاگان لەۋەي كە زاگرۆسىيەكان خاۋەن سوۋپايەكى گىيانى مەزىن، نازان كە ئەۋان مىللەتتىكى كۆلنەدەرن، لەپوۋى ھاۋسىيەتى و بەگىيانى مرقۇفەيتىيەۋە مامەلە لەگەل دىۋو خىۋىشدا دەكەن! دىنا گەر بىيانەۋىت بە ھەناسەيەك دوزمەنەكان قىر دەكەن، كەس نازانئىت كە مىللەتى زاگرۆس گەر توۋرە بن، دەتۋان ھەر دوزمەنەك تىككىشكىن.

پەيامى رۋوناكى لەسەر لوۋتەكەي ئارارات ناگىرسابوۋ، ۋەك مەشخەلىكى رۋوناكى. ناسمان پىرۋو لەدەنگى مۇسقىايەكى گىيانى، گويم لىۋو بەدەنگى مندا، بەدەنگى ئافەرت و فرىشتە: سەنايەك دەنگى دەنايەۋە لەكاكىشاندا!

كۆرالىكى مەزىن دەنگى دەنايەۋە. كۆرالى ئامىين. ئەۋانەي خاۋەن كەرامەت بوون ونوستىۋون، لەخەۋياندا گوپىيان لەۋئاۋازەگىيانىيە دەگرت: گەردون بەگىشتى پىرۋولە ئاۋاز، دەنگە خۇشەكان كە بەرىژايى مېژو لەناسماندا گەلەكۆپۋوۋوۋون، بەۋىستى ئاۋورامازدا دەبوون بەئاۋازى گىيان. ئامىين، ئامىين، ئامىين، دەنگى دەنايەۋە لەۋكاتەدا كە گىيانەكان دادەبەزىن، كە گىيانەكان بەرەۋئارارات دادەبەزىن.

فرىشتەيەك بەگوپىما چىرپاندى ۋەرموۋى: ئەم دەنگە خۇشە ھەمان دەنگە، ھەمان ئاۋازومۇسقىقا كە رۆژى بەرى دىۋەكان، دىۋوپەرسەكان ھەپرون بەھەپرون دەكات، چونكە دەنگ، تەنھا دەنگ گەر بىيەۋىت، لە چركە ساتىكدا بوۋنەۋەر ھەلدەۋەشىنئىت: نەگەر قىيامەت بىت، ھىچ ھىزىك ناتوانئىت دەست بەسەر دەنگدا بگرىت، بەكەفلەكۋونىك ھەموۋشتىك خاپوور دەبىت.

ئەو كاتەي كەرۋى بەرى دىت، كات ناوستىت، بەلكو ھەلدەۋەشىت، دەنگىك لەگەردونەۋە دىت توورە دەبىت.. شاخەكان خۇيان پىرانىگىرىت، زەرىياكان پەركەم دەگرن، ئاگرەكان شىت دەبن، باكان سەرىان لىتىكەچىت، بالندەكان نافرئ! ئەوكاتە ناتوانن فىرىن، ناتوانن بىرستىن، ناتوانن خاۋەن گەل ۋەيزو دەسلەت بن! ئەوكاتە تەنھا لەناۋدەنگدا لەناۋ زرمەي دەنگىكى توورەدا خاپوور دەبن. ئەوكاتە دانمان نادات مرۇف بىن ياخود دىو، ئەوكاتە بوونەۋەر لەرز دەىگرىت: گەردون فىي لىدىت: دەلەزىت.

دەرىياكان ھەلدەستە سەرىي و تەماشنا دەكەن، خاك شىتەل دەبىتەۋە، ئاگرەكان گرلەھەموۋشىتىك بەردەن لەخۇشىدا.. چونكە دەنگى لىكدانى بالەكانى ئاھورامازبا دەبىستىت، چونكە رۇزى بەرى دىت! چونكە ژيان ماندوۋ دەبىت، ۋەرز دەبىت، مان دەگرىت.. چونكە دەستىنكىرن ئەگەر دروست نەبىت كۇتايى دىت، ۋەك چۇن دايك دەست دەنئە بىنى كۇرپە! ئاۋا ژيان دەست دەنئە بىنى خۇي ۋژيان لەخۇي ھەراسان دەبىت.. ژيان لەپاداشتى كىرەۋەكانى دىۋدەكاندا كۇتايى دىت..

سەرىبو! دەمىنى خاجى خۇيناۋى لەئاسمانەۋە بەگرەۋە دەكەۋتە خوار! لەخەۋنمدا دەمىنى ئاسمان پىر بوۋ لەخاج! دىمەنى پارچە پارچە كۇلاج شىۋوم دەبىنى.. دەمىنى لەھەندىك شاروگوندى ئەمسەرزەمىنەدا كۇمەل كۇمەل مرۇف بەدىار خاجە خۇيناۋىيەكانەۋە ھەلتوۋتابوون! نەمدەزنى بۇچى دەگرىن؟ ئايا خۇيان گەرمەدەكرەۋە يان پەنايان بىرەبوۋ؟ يان دەترسان!؟ كەچى ئەۋخاجانەي كە بەرەۋ نارارات دادەكەۋتن.. دەبوون بەرۇشنايى، دەمىنى مەسىجەكان رۇخسارىان دەگەشىتەۋە! نەمدەزنى بۇ؟ گۇيم لىبوۋ بەھەموۋ زمانەكانى جىھان، دىۋپەرستەكان كە قەبارەيان بچووك بچووك بوۋوۋەۋە نۇعايان دەكرە، دەپارانەۋە!

دىۋەكان زۇر دەبوون، نەپەي دەنگىان ئاسمانى يەكەمى پىر دەكرە! بەپىچەۋانەي رۇشنايى ئاسمانە بەرزەكان، بەپىچەۋانەي رۇشنىۋونەۋەي نارارات، لەئاستىكى نزمى سەروو زەمىنەۋە، لەو ئاستەدا كە ھەۋرەكان گرۇمۇلە دەبن ۋكۇدەبىنەۋە، تارمايى دىۋەكانى ناتو ۋ ئۇپىك بەرى رۇوناكىيان دەكرە، دىۋەكان بەھىز بوون، باۋەريان بەشەرى خۇيان مەتىن بوۋ!

دىۋەكان توورە دەبوون، لەگەل توورە بووندا زۇردەبوون، بەرى تارىكىيان دەكرە! چونكە دىۋەكان بىنار بوون، ئاگانارى ھەموۋكەين ۋبەنىتك بوون، ئەۋان دىۋپەرستىان زۇربوۋ تا ھەۋالايان لە غەبىيەۋە بۇ بىتن، مرۇفەكانىان فىرى بوختان ۋدروۋ رىايى كىرەبوۋ! مرۇف باۋەرى بەخۇي سست بوۋ! گۇيم لەسروۋىتىكى بوونا بوۋ دىخۇئىند: **ھەموۋ بوۋنەۋەر گوناھىكى بۇ ناسىرئىتەۋە! كەگوناھەكان زۇربوون، لىخۇشبوون دەمرىت.**

مرۇفى مەزن كەسىكە بتوانىت لەخۇي خۇش بىت، بتوانىت دەروونى خۇي پاكۇر راکرىت ۋلەخواكان نەپارىتەۋە بۇ لىخۇشبوون.. چونكە خواكان لەۋھەموۋوزمان ۋئايىن ۋپەرستىانە تىناگەن، چونكە خواكان بىزمانن! نادوئىن، كارىان بەئاخاۋتەۋە نىيە، خواكان لە فەرموۋدەكانى مرۇف دروست دەبن، كىرەۋەكانى خۇتانن، پىتن، ھەستىن، ۋوشەن ئەۋان.

دەمىنى پەيتا پەيتا نارارات رۇشنتىر دەبىت، دەمىنى پىغەمبەرەكان، فرىشتەكان، مارىياكان، مەسىجەكان دادەبەزن، دادەبەزىن لەخەۋما.. منىش سەيرم دەكرە، سەيرى ئاسمانەكان، دەمتوانى بىبىن، دەمتوانى بىبىستىم، دەمتوانى لەخەۋ ھەستىم، بىنووم، بىناربم! خۇم، تۇئەۋوئەۋان، ژيان ۋگىيانى ژيان بىبىنم! دەمزانى شىت نىم ۋشىتىش نام.

كات وهستا بوو.. كات هيشتا له چركه يه كهم نه ترازا بوو. بونی بغوردم ده كرد، ههستم ده كرد نارارات له بغورد ده چیت.
میرو له كان فرموویان رۆژی بهرئ دیت، گیانه كان داده بن، دین به میوانی نوح.

تابووی بانگه ان

(من بانگه كان ده بیستم.. فریشته وردیله كانی سازامی ولاتی به فر- مارتا لویسه -Marta luise -
ئه وشه وه هاتن پینان و وتم: نویژه كانتان تنها مه كن.. ئه گهر هاوسه ر بوون، واته هاوسه ری گیانی..
به پاکی، به پروتی پیکه وه دانیشن تهماشای خۆتان بکن.. نیرو می ده بیت تهماشاکانیان بگۆر نه وه.. تا
فیری هونه ری بینین بن.. به تهماشا پیکه وه گۆرانی بلین.. بانگی خواکان بکن بین به میوانیتان..
نویژه كانتان پیکه وه بکن نیرو می.. به پروتی، به راستگویی به بی شهرم له یه کتری کړن.. پیکه وه به بی
درو له گهل یه کتری بدوین، په رستگا کان، مزگه وته کان، که نیسه کان له ناو ماله کانتانان، بگره له دروونی
خۆتانان.)

چرکه خه ریک بوو ده ترازا، کات له وه دا بوو ناسایی بیته وه، کات خه ریک بوو له چرکه تیپه ریت.. نارارات
رۆشن ناگیرسابوو، گیانی هه زاران فریشته به کاکیشاندا به دم نه غمه ی ئاوازیکی گیانییه وه گه یشتبوونه
ئه وئ!

سهیره.. له خه ودا ئه گهر کاتیش نه وه ستیت له میلی چرکه یه کدا گه ردونیک دروست ده بیت و گه ردوونیکیش
له ناو ده چیت.. کات له خه ودا نه ناوهر پۆکی هیه نه مانا، بویه من خه ونه کانم پینان و وتم تنها به یه ک شتیه

دەتوانم گوزارە لە پەيامی خواکان بکەم، ئەویش ئەوێهە کە هەمووشتەکان لەخەویا باس بکەم یان خەوڕاستی تیکەل بەیەکتەری بکەم!

بۆیە من دەربەست نیم تۆ تێگەیت یان تێنەگەیت کە دەشت لە میلی چرکەبەکاندا زۆرشت رووبادات! دەشت خۆبەک دەروست بێت، دەشت ئیویک بتوویت، مرۆفیک لەناک بێت! سەیرە مرۆف هەیه هەرکە لەناک دەبیت دەمریت! کەس نازانیت بۆچی هەندیک مرۆف بەر لەلەباکبۆون، مان لەژیان دەگرن! هەن نایانەویت یادیان بێتەو سەروشتیکی تاییەت وکۆمەلێک یادگاری تال ژیانیان روویات بکاتەو، کەس نازانیت کە هەندیک مرۆف هەن دەترسن بگەڕێنەو، یان مردن بە هەلە لەمسیان دەکات.. یان نژی داخووزیەکانی باوانیان مان دەگرن، خۆیان لەسکی دایکیاندا دەخکێنن، یان هۆکاری مردن بەی دەهینن.. چونکە هەن لەمنداڵانی دایکنا زیاتر لەمن و تۆ دەزانن.. هەن کەدینە ژیانەو تا بەتەمەن تر بێن!

دەبین هەن لەناوماندا لە دایک دەبن و لە ژیاندا گیلترۆ نەزانترۆ نەخۆشترۆ هارتەر دەبن، هەن هەلناکەن لەگەل دێوێهکاندا! هەن بەدییوی لەدایک دەبن. بۆیە من بەووری ناگرم وگومانیشم لەو نێه کە خەونەکان لە منداڵانی بووندا منداڵکی گەلێک ژیرن، خەونەکان دەتوانن سەروشتی خۆیان فەرزبکەن. دەشت کۆرپە لە سکی دایکنا خۆشتر یاری بکاو بێر بکاتەو و خۆشتریش خەون بێنیت! دەشت خەونەکان لە یاوێکی تاریکی ناو مێشکی کۆرپەلەبا زیندووترین.. بۆیە منداڵ فریشتە و وەک خواکان دەتوانن جوان بن، ناشیرین بن! هەبن، نەبن! مرۆف لەبوونەوێرنا گیان و خەون! لەژیاندا کەردەو و ووتارەکانی! مرۆف بریتیە لە گیان و خەون و کردار! ئەم سێگۆشەگیانی نەیتییەکانی مرۆفی قوزاخە کەردەو لە بوونەوێرنا! ئەم سێ چاوەگە مرۆف بە میرات بۆی ماوەتەو!

لەوکاتەدا کەگیانەکان نیازمەند بوون بەرەو لووتکە ئارارات نابەزن، بەتەنەفە رۆشنەکانی جالجالۆکەبا بەپێی نەخشە و یستراوخریکی کەشی خۆئامادە کردن بوون بەرەو نزرگە و مالی حەزرتی نوح.. پیرشالیار لەشیوێ پەلە هەوریکنا، بەناسماندا لە دۆخی مێبوون و نوێژکردن، بەدەم باوە بەرەو ئارارات با دەبیردا!

هێندە ئەو پیکەرە بوون مەزن بوو کە پاسدارە تالییان ە بەدخووەکان تەقاندیانەو بەهەوا! پێدەچوو بێر لەیانی پیکەری بوونادا لەهەوا گەردووتۆزی پیکەری بوونای کۆکردبیتەو! چوارمشی کووت و مت هەروەکو بوون نانیشتبوو، لەخەلۆتێکی ئازادا بیری لەگیانی ئاهورامازنا دەکردەو.. هەستەکانی خۆی لەباوەش بوو، لەویستی بوونەوێرنا لەنگەری گرتبوو: هەندیک جار لە کەشتی دەچوو.. بەچاوی گیان تەماشای ئاهورامازنا دەکرد.. پرشنگی لیکدانی بالەکانی رووناکی دەبینی.. لەباروودۆخی یەکیبووندا ئەو منی دەبینی، منیش ئەوم دەبینی! من دەبووم بەوان: بە گیانی گشت. پیکەو هەستمان بەیەکیبوون و ئاوێتە بوونی گیانی دەکرد، دەمانینی بالداریکی مەزنی قەبارە بێشومار لە شیوێ لەقلەقێکی سێبی زۆر رووناکنا بالەکانی لەیەک دەبات.. بەلیکدانی بالەکانی گرو رووناکی دەپەخشاند بە گەردووندا.. دەمانینی گەردوونەکان وەک کۆرپە ساوا لەلیکدانی بالەکانی ئاهورامازنا لەناک دەبن، بەگەردووندا پەرت دەبن! (من ئاهورامازنا لە شیوێ لەقلەق و جالجالۆکە و دایک و لە شیوێ تەوێژمێکی مەزنی رووناکنا هەست پێدەکەم! هەست مەکەن کە نژە را نیشان دەدەم) گەردوونەکانمان بینی چۆن چۆنی دەروست دەبن! دەمانینی گرو دووگەل و تەپووتۆز خۆیان دەچنن.. دەروست دەبن، دەزین، یەکتەری دەگرن، وەک ئەوێ دەنگیک، یان شەقە لیکدانی بالیک فرمان بەسەر

دروستوبون وړسكانياندا بکات. وهک نهوهی دهنګیک بهګردونهکان بلیت بین. نهوانیش دهن! باکان جوان و زیندوو دیار بوون.

سهیربوو لهلام. لهخهونمدا لهګه ل پیرشالیاردا دمبینی ګردونهکان دهنفرن. بالیان ههیه. لهحاجیلهقلهق دهچن! هستم دهکرد ګردونهکان نایکیان ههیه ولهنمدا لدانی دهنګهکانی نامین- لهادیګ دهن. سهیرم لیدههات که ووشهکانی نامین دهبینم دهنفرن! بهلامهوه سهیر بوو که مرؤف توانیویهتی پهی به نهینیی پیرؤزیی ووشهیی نامین بهریت!

سهیر لهوهبا بوو. هستم دهکرد که ګردونهکان به ویستی هاوکاری. به هاوگیانی. به یهګرتن دمتوانن بین به شکل وامهوه قهباره بهخویان بدن. بههاوکاریو پهیوهندی دمتوانن دروست بین. هستمکرد هستهکانی یهګرتن وهاړمؤنی وهاوکاریو هاوگیانی وهاوسهنگی دمتوانن خویان پتهو یچن. دمتوانن یاسا نائین، فیربن، دمتوانن هستیان ههیت، بیریکه نهوهو ریګخستن بکن بهبرنامهو ژیان برپسن!

لهګه ل هاوهستی پیرشالیاردا توانیم بهچاوی هست قولایی ههمیشهیی بینم. توانیم ناکوتایی ګردونهکان بینم! توانیم لهژماره بهدەر خورهکان، خوری ههمهړنګتر بینم. توانیم خوری سوور، شین، مؤر، پههیی، خاکی، سپی، زهره هتا نوایی بینم! هستم دهکرد گیانم دمتوانن بیت بهخؤر! سهیره ناتوانم زیاتر بهووشه تماشاکانم برپسم. بهلام بینیم ګه لیک سهیربوو لهلام! هستم دهکرد تهنانت له دؤخی نووستنیشدا شیت دهنم! یان لهناو خهونهکانمدا وون دهنم و ژیانم که متر هست پندهکرد و له ئؤخژنیکیی گیانیدا ناشنای تهوهریکی تر و مانایهکی تر و راستییهکی تر دهبووم!

زؤرنازادانهو بیترس ههموو ګردونهکان ګهړام. کهچی خوانهکات خویهک بیته سر ریګم وپهلامارم بدات. یان لیم برپست تۆ کینت وچیت دهویت و چی دهکیت؟ کهس ناوای پیناسنامهی لینهکرم و هیچ شپړو خیریک نههاته سر ریګم و بلیت: **ولک هویتکا!** (نه م دوو وشهیه عههیین و هیزهکانی بهعس کوریدان بهوه دهکرت و دهکوشت ګهړ پیناسنامهی پنهبوایه!) بګره هیچ خویهکم نهی نژیوو. باوهړ دهکیت یان نا. نهپیداغم بینم. نه سنوور، نه خواوهندی شه. جګه له حاجیلهقلهقیک هیچی ترم نهبینی نهویش دهنفری و لهنازادیی خؤیدا بیباک بوو.

ههلبهته من زؤر عهوبالی بینینی خواو خواکان بووم! بهلام لیتانی ناشارمهوه خواوهندم بهتهنه نهی ودهست لهګونان بریزتر هر تماشای قولاییم دهکردو لهګهرووی قولاییهکاندا رؤدهچووم. چالی قول قولم دهبینی لهنتوان هر ګردونیکدا کؤمه لیک چالم دهبینی. بهلام ناتوانم بوختان بکه م وبلیم خواوهندم تاک و تهنه نی! شتیکی زؤرسهیرم بینم که زؤرشایهنی ګیرانهویه! بهلام لیرهبا باسی ناکم، چونکه لهتابلوی دابهزیندا نیازمهنم پهنجه بؤ نهو بینینه رابکیشم یان باسی بکه م.

بهلام، سهان هزار بتم بینم! نهء ملیونهها هزار بت. بتی بچووک، بتی ګوره وګوره تر، بتی رهش وپسی، بتی رهنګین، ناشیرین وجوان، زبرو نهرم! باسی نهستیرهکان ناکم چونکه توش دهنانی وباوهریش دهکیت که ناسمانهکان پرن له نهستیره! نهوهی جیګهیی سهرسوورمان بوو کیشوهری واژهکان بوو، یان کیشوهری ووشهکان، چونکه بینیم ووشهکان بهناسمانهکاندا نازادانه دهګرین، بینیم ووشهکان پیکهوه ګؤرانی دهلین! بینیم ووشهکان سهمایان دهکرد وله دؤخی سورخوارندا دهبوون به نؤته، بهدنگ، بهناوازی مؤسیقا! بینیم هر ووشهیهکی جوان کؤمه لیک ووشهیی جوانتر دهوریان داوه وپیکهوه ناوازیکی گیانی دهژهن. بینیم هندیک ووشه دمتوانن بین به مرؤف، بهمنال، به فریشته. ووشهکان هیئنه

جوان بوون لېم دەبوون به مەعشوقە! خۆشم دەويستن، چەپلەم بۆلیدەدان دەمگرتنە باوەش، خۆم تێهەلدەسوون، ئەوانیش وینەى سەیر وسەیرترین نیشان دەنام! لە ووشەيەکم پرسى خوالەکوئییە؟
فەرمووی: تاجاوت بېرەمکات، تاتوانات بېرەمکات تۆ لەکەرەمەتى خوادایت! خواچییه؟ من خواوەندم.
وادەزانی خواوەند لەووشەکان مەزنتەرە؟ ووشەيەکی منداڵ پوخسار بەم پێکەنینەوه فەرمووی: وادەزانی
خواوەند خۆی دەمییئت؟ یان خۆی دەپەرستیت؟ یان خۆی دەچیت؟ خواوەند تادیت زۆر دەیت، خواوەند
لەتەماشاکان دەچیت. خواکان خەندن لەسەر لێوی ئیمە.. خواوەندەمکان زۆرن، ئەوان لە کەردەمکان و
واتاکانی مرۆف نروست دەبن.. ناسمانەکان پەن لە خواوەندەمکان. جا چاوی تۆ توانای بیینی سستە.
چونکە چا و هەموو شتیک نابییئت. بەلکو تەنها بەهەستەکان دەتوانییئت بیینی.

بیینمان هەستیک بوو ناشایەنى پروونکردنەوه. کۆسپەکان لێرەدا، ئەوکۆسپانەى کەمرۆف ناچار دەکان
لەقوتبی بییندا لەمەریگرن، رابوووستن، چونکە لەوئ بەدواوه لەیەکیووندا مرۆف پەرت و بلاو دەبیتەوه،
هەرچیەیک بلیت تەنها زیادەپۆی سەرباری دووپاتبوونەوهی ووشەکان دەکات.. چونکە تەلیسمی ووشەکان
هەست پێدەکات، هەست بلاو دەبیتەوه، بێر پێراناکات هەموو هەستەکان لە جێگەیکدا پێکەوه گرییدات. بۆیه
وێک دەلێن زۆر ووتن قورئان خۆشە.. بەلام من دەلێم زۆر ووتن خۆش نییه!

پیرشالیار لەیەکیووندا لەگەل مندا لەکامەرانیی بوودا-نا هەستی بەنەبزی بوون دەکرد، یەکیوون بەگیانی
بوونەوەرلەهەمیشەیدا، لەدووپاتیکی ئانی و هەمیشەیدا.. وێک چۆن هەناسەکان دووپاتن، ئاوهە
دیمەنەکان، بەسەر هاتەکان، ووشەکان، بابەتەکان دووپات بوون لەهەمیشەیدا!
هەر وێک دووپاتبوونەوهی سوپى خۆین، بەلام وەها نا کەلەرەستەقینەنا پروودەت، خۆینی بیس لە سوپیدا
بەناو دلدا پاکژ بێتەوه، نا وەها نا.. چونکە ئەو هەمیشەییەى من لەیەکیووندا تیایدا دەگەرام.. بریتی بوو
لەو قوتبانەى کە لەکەرەمەتى خێرنا دووپاتن و هەمیشەیین.

چونکە من چەقم نەبەستۆتە سەرتاریکی و گەردوونەکانی تاریکی، چونکە باوەرێ من سەر و کاری
بەتاریکییەوه نییه، شەرلە گەردوونەکانی مندا، لە شەقەى بالەکانی ئاھورامازادا بوونی نییه، تەنها
زەرپریەک شەر لەهەموو گەردوونەکانی خێری مندا نییه.

بۆیه من دەزانم کە مرۆف پێویستی بە ئەدەییکی دیکەیه بۆ گەیشتن بەکەرەمەتى شەر و قوولبوونەوه لە
دێوکانی شەریدا.. من رێگە بەسروشتی خۆم نادەم بەتوونیلە تاریکەکاندا هەلژنیم تا لەفەلسەفەى شەر و
کەرەمەتى شەرنا بیری ترسناک و تۆقینەر دەست بخەم، نا، من کاری واناکەم، چونکە من شەریم لەخۆمدا
بەنێرکردووه، من هیچ پەيامێکم بۆ شەر نییه و پشتم تێیکردووه.

لەوگەشتەدا، لەوێکیووندا گەیشتمە قوتبی تێگەیشتن، تێگەیم کە ئەوزانایەى لەراستەقینەنا توانی تیوری
تەقینەوهی مەزن= (بیگ بانگ) کەشف بکات، بەهەلەنا نەچوو، بەلام بەناگەنەبوو لەوهی کە پرۆسیسی
دروست بوونی بوونەوەرەکان دووپاتە، واتە بیگ بانگ لەهەمیشەیدا دووپات دەبیتەوه، ئەو تەقینەوه
مەزنە هەمشە سرووشتی دواھەمینی ئاھورامازدا یە لەبوونەوەریدا! دەتوانین بلیین کە هەر بیگبانگیک
لەقلەتیک لە دەروونی بوونەوەرەوه پەرش دەکا و لەبال دەواو بلاو دەبیتەوه! **گەردوونەکان بالندەى خان!**
دەتوانم بلیم بیگ بانگ هەمیشە پروودەت، زۆریوون ناکۆتاییە و لیکدانى بالەکانى ئاھورامازدا
لەبەردەوامیدا ناوەستیت.. ئەگەریش بێت و بووەستیت، ئیمە پینازانین، وە تیناگەین بۆچی کات یان
بەردەوامی دەوەستیت، بۆچی ئاھورامازدا= جالجالۆکەى تیشکی پیرۆز؛ لەقەین بە گەردوونەکاندا
دەوەستیت!

من وەھای دەخەملىنم، دەلىم چونكە ئاھورامازدا لە ئاسمانەكاندا نې بەتاریكى دەبات، ئەگەر بىت و بووھستىت، ئەوا تاریكى زەفەر بەرووناكى دەبات، دەتوانىت، لەمىسى بكات، پىسى بكات، ناگیرى بكات، بۆیە بەردەوامى لەھەمیشەیییدا روودەبات! بۆیە باللىكانى ئەو ھەمیشەییە، بۆیە بوونەوەر دوویاتە لەھەمیشەیییدا!

بۆیە لەپروسیسى زۆربووندا: لە نوویات بوونەوەر، ویست بلاو دەبیتەوەر، پەيام دەپرویت، عەشق بلاو دەبیتەوەر، گیان دەزىت.. ئەوگیانانەى دەست تێوھەردان پەسەند ناکەن! بۆیە کاتىك خۇنەویست بەیەكدا دەلکىن، یاخود بەریەكتری دەکەون و خۇیان لەیەكتری ھەلدەسوون، دووچارى جموود دەبن، سنووربار دەبن، دەگۆرین و ئازادیان لەدەست دەدەن، وەکوومرۆف، ئەومرۆقانى کاتىك دەست بۆکەرەمەتیان دەبرىت، ئازادیان دەشیویت، کەئازادى شینوا شەر بىت، کەشەر ھات پىس بوون بىت، کە پىس بوون دەستى برد بۆکەرەمەتى ژيانەکان و گیانەکان، ئەخوشى و مەرگ و دەرد بەدى بىت. ناچۆرى بەدى بىت.. ئەمە کاتىك بەدى بىت کە ناھارمۆنى گیانەکان بەیەك دەگەن. بەلام کاتىك بەنازادى وھارمۆنى گیانەکان بەیەك دەگەن، بەختیارییەکان سەرھەلدەدەن، ھاوگونجانەن، یەكبوون، جوانى وئاویتە بوون بەدى بىن.

لەگەر دووتۆزى گیانەکان ئاووئاگر، تۆزو ھەلم بەدییدین و بوونەوەرەکان دەرسکینن! بیگومان ئىستا دەزانین کە کۆمەلىك کەلە گیانى مەزن سەروکارىان بە گەردوونى مادىي ئىمەوەر ھەيە، بەرلەوى دەست بۆ سروشتى یەكتر بەرن، مەزن و جوان و ھەمیشەیی و پایەدارن.. شلەن، گازن، ھەلمن، با سیفەت و تۆزن، تواناو رەگەزىان سابتە و بە ویستىكى کەونى دەگۆرین.

کۆسپى ژيان، کۆسپەکانى مرۆف و پروستبوون لىزەوەر دەزىن و بەرەو مەردن دەچن. چونکە کاتىك گازەکان، ھەلمەکان، تۆزەکان یەكترى دەگرن، دەشیت سروشتى یەكترى ناچۆرانە بگۆرن، بۆیە شەر دەرسکینن، بۆیە ناچۆرى سەربارى سروشتى خۇیان دەکەن، چونکە سروشتیان ھەمەجىيانە تىكەلى یەكتر بوو، وەك جووت بوونى تىمساح و مرۆف! ئایا دەشیت؟ گەر وای رەچاو بکەین دەشیت! چى بەدى بىت؟

ئالیرەنا مەزنى مرۆف دەردەکەویت، لىزەدایە فەلسەفەکان لەگەل باوەرنا کۆک و ناکۆک دەبن، چونکە زۆر لە فەیلەسوفەکان نان بە بیگومانى شەرنا دەننن، نازانن کە چاتر وایە نان بەھارمۆنىدا بىنن، چونکە لە راستىنا سروشتەکان پەن لەدۆ چاوک، پەن لە ھەلمەت بەرنە سەر یەكتر و یەكتر ناگیرکەن و یەكتر گۆرین.. تەنھا مرۆف لەنۆوان بوونەکاندا دەتوانىت سروشتى بوون بگۆریت و باوەر بەو دژانە نکات، بەلکو دەتوانىت نۆزى دژەکان کار بکات.. دەتوانىت بىت بە میانەییەكى ھارمۆنى خولقین، ئەمە راستىیەكە و لۆژىکناس و ماتماتىك و فیزىکناس و بىرلۆزەکان نکولیی لى دەکەن.

مرۆف دەتوانىت بەلای کەمەوەر دەست بۆ سۆزى کەلە گیانە مەزەنەکان بەریت، تا خووى ئەوان ھارمۆنى بکات.. ئەم بابەتە کەمىک نامەفەوومە بە بیروباوەرپى مرۆف، مرۆف دەبیت زۆر تىفکرىت تا لەسەلىقەى بەندەکانى و اتاکانم تىبگات.. بیان دەبیت بىم بە قوتابىي زانستە سروشتىیەکان تا لە ترش و ماددەو گازەکان بویم.. مرۆف دەبیت دژایەتى لەخۇیدا بنبىر بکات تابگات بە ھەستى بوونەوەر، تابتوانىت ببىنیت، تا تىبگات فیزىبیت. چونکە وەك فەرمووم: **ھارمۆنى و عىشق و نازادى - پەيامى بوونەوەرە.** چونکە بوونەوەر جگە لەتاریكى ھىچى تر نییە، کارى پروناكى لىزەدا دەردەکەویت، چونکە ژيانەکان، سروشتەکان زادى پروناکین و بەبى ئەوان بوونىیان ناشىت. تاریكى بەر لە پروناكى ھەيەو پىرترو بەتەمەنتەرە، وامەزانە کە میژروى خىر کۆنتەرە و خىر لەشەرزانانترە.. نا، نا بەلکو بلنىيات دەکەم کە شەر

دەسلەلاتى بەرىننە تارىكايى زۆر لە پووناكى قولتەرە! بگرە كاوس خووبى بروست بوونە! جا پووناكى لە كاوس وەپز بوو كاتىك كە لە دەروونى ئەو دەرپەپى!

بۆيە ئاھورپامازنا سەروكارى بەنئەمە وە نىيە، كارى ئەو تەنيا دربانە بەتارىكى، تەنھا كارى لا برىنى پەردە ئەستورەكانى تارىكايى.. كەى تۆش توانىت بەھەموو نامانجەكانتە وە نژى تارىكى و مەرگ و نىسوى شەر بووستىت؛ وە بە ھارمۆنى برەو بەلئىكدانى بالى مېھربانىت بەدەيت، ئەوكاتە دەتوانىت ھەست بەئامان بەكەيت، دەتوانىت تىنگەيت كەتۆش پرتەوى گيانى خووبى ئاھورپامازنايت.

ئەوكاتە دۇنيا دەبىت كە لەبوونە وەرنا ئازادىت و ھەمىشە سەرشكىت، خۆت برىار دەدەيت دەبىت بەچى، چى دەكەيت، چۆن دەژىت. خىرۆشەر تەواوكەرى يەكتەرى نىن، بەلكۆشەر ھەمىشە پىگىرى لەنازادىي مەرۇقايتەى كر دوو بەيە خىر بۆھەمىشە دەبىت تەوەر و ئاراستەكانى خۆى بگۆرەيت.. جىھان دەبىت فېر بىت وازلە بەخووبى بەنئەيت، مەرۇف دەبىت چراكان لەدەروونى تارىكايى ناگىرسىننىت، دەبىت فېر بىت شەر بەسووبى خىر بەكار نەبات..

لەو يەكبوونە، لەوگەشتە لەگەل گيانى پىرشالىيارا لە تەماشاكاندا دەگەراين، من لەخەو بەگەل گيانى بوخارىي ئەو خۆشخال بووم بەوەى كە با پەيكەرى ھەلمىنى پىرشالىيار بەرەو نزرگەى گيانىي نوح دەبات، چونكە من لەو تەى ھەم لەژياندا، لەو تەى بوومەتە پەنابەر، بىرى ترۇپكى ئارارات دەكەم، ھەزەكەم لەوئى راکشىم، بژىم تەرمم بنىژرەيت، بەلام جىگەى ناخە كە ھەژدەپاكانى توورك ئەوويان ناگىر كر دوو، ماف بەكوردەكانى زاكرۇس نادەن نوژدەكان و نزاكانيان بەئاھورپامازنا بەگەيەن، چونكە ئارارات ئابروى مىللەتى زاكرۇسە.. ئارارات نزرگەو مەرەقەى نوح ە..

لەقەپالى ئاراراتا كۆمەلىك تووتەلە سەگ دەيانقرووسكاند، برسى وماندو بەزمانى سەگ بانگى

نايكيان دەكرد، بەلام نايكيان كۆرزابوو، جەندرمەكانى تورك پۆژىك بەر لەوەستانى كات بە فرۇكەى جەنگى بۆردوومانى ناوچەكانى ئاراراتيان كر دوو، چەند پۆلەيەكى قارەمانى كوردیان كوشتبوو، تووتەلە سەگەكان لەولای لاشەى شەھىدەكانەو دەيانقرووسكاند، لەو بۆمبا بارانە ناىكى تووتەلە سەگەكانىش پىكابوو، دوور لە تەرمى شەھىدەكانەو لاشەى دەلە سەگىكى سىپى كەوتبوو.

بۆيە تووتەلە سەگەكان زۆر برسىيان بوو، قروسكەيان دەگەيە گويى من و پىرشالىيار، لەویدا بوو، من راپچەنم، چونكە سەيرم لىھات كە پىر توانىي كەرامەتى خۆى وورد تر بكا تەو، بىننم ئەو خۆيكر بەدەلە سەگىك، بەشىك لەرۆشنايى ئەو وەك پەلە ھەورىك لە ئاسمانى ئاراراتەو بەبەزى و بوو بە سەگىكى سىپى، منىش تەماشام دەكرد!

كەچى من لەوئى نەبووم، بەلام دەمتوانى بىنم، دەمتوانى تەماشام بەكەم! نازانم چۆن، بەلام بىننم تووتەلە

سەگەكان بەرەو لای نايكيان خۆيان دەخشاند، پىرىش لە قالبى سەگىكى سىپىدا خۆى پالخت و

تووتەلەكان دەستيان كر بەمژىنى شىر، موچرکە بەگيانمدا دەھات، بەزەيىم فرمىسكى بەكولى لەچاوانم دەردەپەرانند، تەماشام دەكرد تائەوكاتەى تووتەلەكان تىر بوون!

من وامزانى پىرشالىيار تەنھا ژەمىك دەرخوارى سەگەكان دەبات، بەلام ھەستىكى ناديار بەر بىرم

دەكەوت، پىي دەفەرمووم: من ناىكى ئەم تووتەلانەم تا لەخەم دەرەخسىن، بەبىار تەماشاكانتەرە

مەمىنەرەو.

پىرشالىيار لەنامىنى ئاراراتا بەشىك لەكەرامەتى مشورخۆرى تووتەلەكانە، ئەو دەلە سەگىكى دايكە و بەشەكانى ترى، زەرپاتى بوونى لەھەزاران كەرامەتى تر بە پەخش دەبىت.

بینیم ئاسمان تادیت زیاتر سامناکتر دهییت، بینیم یهکیک له تهرمی شه هیدمکان پۆشنایهک له دهوری دهسوورپا، پۆشنایهک له شیوهی ئهسپنکی سپیدا جهوت جار به دهوری تهرمی پتشمه رگهکاندا سووری خواردا! بینیم له سهرسکی یهکیک له تهرمهکانهوه مندا لیک سیمانگانه له شیوهی نووردا له لاشی بایکی کوزراویهوه سهری دهردهیتنا.. له لاشی ئهسپه پۆشنهکوه بینیم فریشتهیهکی جوان.. زۆرجوان له تهمهنی مندا لیک دهسالاندا له لاشی پۆشنی ئهسپهکوه و ده رگه وتوو مندا له کهی کرده باومش.. پاشان یهکه یهکه گیانی هه نیک له شه هیدمکان هه ستانه سه ر پچ..

ئهسپهکه له گه ل سوور خوار دندا له دهوری تهرمهکان ده بوو به دوو، بهسیان، به چوار ئهسپ.. ئه نجام بینیم جهوت ئهسپ له گه ل فریشتهیهکی بالداری سپی ورۆشن به رهو ئاسمان، به رهو لووتکهی ئارارات هه لچوون.. تا من له مووچرکه کانمدا ئه شکم له چاوانم سه ری، ئه وان له چاوانم و ونبوون. کات مت بوو، تووته له کان له قروسکه قروسک که وتیوون.. له ویدا بوو من ههستم به قورسای له شی خۆم ده کرد، ده ترسام.. ترسیکی به سام.

ههستمکرد تا کوو ته نام، بیدارم و خهو ناییم چیدی، ههستم ده کرد هیزیک نادیار منی رایج کردوه بۆ ئارارات، ههستم به ماندویی و شه که تی له شم ده کرد، ههستم ده کرد ماندووم، قورسم برسکم له بهر براره! ههستم ده کرد ناتوانم دوا ی نووری پیرو فریشتهکان بکهوم، ههستم ده کرد ده کهوم.. ههستم ده کرد له شیکی جیاوازم ههیه! له شیک له تماشاش!

چهند ههنگاو یکه؛ له دۆخی تماشاشا له تووته له سه گه کان دوور کهوته وه.. پاشان هیزیک نادیار رایگرتم، برسکم نه بوو ههنگاو هه لینیم، ههستم ده کرد له هه موو قورسایهک قورستریم.. له ویدا ترسام، ههستمکرد ناگه م به ترۆیک، ناگه م به لووتکهی ئارارات.. کهوتم، له نیوان هۆشیاری و بینووشیدا کهوتم، پوهله ئاسمان را کشام.. گویم له شنه ی بایهک بوو.. بایهکی کهمیک سارد.. مووچرکه به گیانمدا ده هات. ههستمکرد ته وا، ئیتر ناتوانم ههنگاو یکی تر برۆم، ناتوانم به رهو به گه شتیک بدهم که نازانم ئه نجامی چیه! ههستمکرد له ناخه وه خۆش حال م به وهی که له قه پاله کانی ئارارات دام.. به لام به ههستینک، به خۆزگه یهک نیازم بوو بگه م لووتکه تاپیشوازی له گیانی پیروزان بکه م، تا به خیزه اتنی هه موو گیانه کان بکه م به ره وهی له هه میشه ییدا وون بم یان له راستیدا بمرم.

زۆری نه برد ههستمکرد سنگم شهق دهییت، ههستمکرد سنگم ده رییت و دوقاش دهییت.. له نا کاو بهر له وهی بمرم؛ بینیم سنگم خر مه ی نیت؛ په راسووه کانم رووه ئاسمان سنگم شهق ده کن؛ بینه وهی ههست به نازاری په راسووه کانم بکه م.. بینیم سنگم ته واو شهقی برد. ههستم به مرین نه کرد، به لام نه مه زانی بۆ دهییت له ویدا شه کان کۆتایان بیت؟ چونکه زۆر له میژبوو چاوه روانی نابه زینی گیانه کان بووم، زۆر له میژبوو ئومیده واری هاتنی یان بیستنی مژده یهک بووم.

ته نها چاوم له گه ل بیستنی کاری ده کرد.. ته نها دووههستم ما بوو له ژیاندا که به شداری بره و دان به نیازی ک بدن.. که سنگم شهقی برد پوهله ئاسمان ته ماشام ده کرد، ته ماشا، گویم له ته رتیه ی ئامین بوو، شه به قینکم له نیوان تاریکیه وه ده بیینی.. ده بیینی مرۆقی بی نا لاو بی نا لات و بی نا و نیوهی له شی له ئاسمانه و نیوه که ی تری له دووره وه له ئاسونا دیاره و به رهو ئارارات ههنگاو ده نیت، بینیم ههزاران ههزار گیانی بالنده و گیاندارانی خشۆک و ئاژهل له ته کیندا به دم باوه دین، ههزاران په له وهر له دهوری ده سوور پین، ههزاران گیان له دهوری ده گه رین.. بینیم ئه ویش به رهو نزرگه ی نوح ههنگاو ده نیت.. بزیه که له سه ر پوخسارم نیشته.. ههستم به زاین کرد، ههستمکرد له سنگمه وه زاین دهست پنده کات.

بىنىم نوو پۇشنايى مەتىن لەسنگمەو بەھىمنى وەك فرىشتەي پۇشن دەردەكەوتن.. وەك چۆن كەسىك بۇ حورمەتى پادشا فەرش رادەخت، ئاوا بىنىم توولەپىگايەكى رۇشن لە رەوتى فرىشتەكان دەنەخشا.. بەرەو لووتكەي ئارارات دەكشەت.. نوو فرىشتەي نازدار، دوو بايەنى مندالىي خۆم بىنى بالدار، ھەرىكەيان لىكىكى توولەپىگايەيان گرتبوو و بەرەو لووتكە ھىم دەفرىن و بەرزەھلدەچوون.. لەكەنارى رىگاكەنا دلى رەنگا و رەنگم دەدى!

دلى سپى، پەمەيى، شىنى ناسمانى، زەرد و سوور، پرتەقالى رەش قاوھىيى، دلى سەوز، خاكى، دلى مۇر، دلى مس، ئاسن، دلى لەگەچ دروستكراو، دلى لەقور دروستكراو، دلى بەرىن، تەلايىن، ئاورىشمىن، زىوین، دلى پرتەتیشكى مروارى، دلى رۇشن، دلى ساوا و لىناو تور، دلى مونكى تىت.. دلى بىسكۆب سىباستىان، دلى سارا دلى ھاوپى كوزراوەكانم، دلى مندالە لەباربراوەكانى جىهان، دلى ھەموو برسپىيەكانى ئەفرىقا، دلى ھەموو ئافرىقاتانى بەناھەق كوزراو ھەتك كراو، دلى دۇعا و ناشتى و لەيلاو كوردوستان.. دلى بچوك، دلى گورەو گورەترم دەبىنى كە پەرزىن بوون لە كەنارى ھەردووسەرى توولە رىگاكەنا.. دلى مىرولەكانم دەدى.

بەزەبىم بەخۆمدا دەھاتەو، نەمدەتوانى ھەستە سەرىپ تا سلاو لە ھەموو دلەكان بكەم.. نەمدەتوانى بىزۆيم.

لەشم بە مىرولەي سپى داپۇشرا بوو.. زۆرى بەبرد، بەرلەھى تارىكى زەمىن تەواو ناگرىت، بىنىم ھەموو مەسىحەكان، ھەموو ماریاكانى دەروونم لەسىگمەو دىنە دەر، ئەو پەيكەر و وینانەي پەنام نابوون، ئەوانەي كە لە كەنيسەكان و كاتادراالەكانى جىهانەو پەنايان ھىنا بوو بەر من، گشتىيان لەسپنەم بەدەر كەوتن، گشتىيان بەرەو ئارارات بەرىكەوتن، گشتىيان لەدلىنيابىيەكى سەرىنا سىنەي منىيان چۆل دەكرد، بەرى كەوتن.

لەویدا بوو كات ناسايى بوو ھە.. بەلى كات ناسايى بوو ھە، كات لەچرگەي يەكەمى ئەو بەيانىيە لايدا.. ئەوكاتە كاتۆمىر پىنج و بىستويەك لەقەي بەيانىيى رۆژى بىستويەكەمى نەورۆز بوو.. رۆژى ھىنى بوو، سال لەبار بوو نايان لەناھاتوونا بوو!

كات ناسايى بوو ھە، ھەورەكان تىرو تارىك بەنيازى دىوھكان ئاسمانيان دەتەنى.. ترسى دىوھكان زۆرى بوو، لەتاو ترسى ئاسمانەكان، دەربەستى ئازاد بوونى مەسىحەكان و ماریاكان نەدەھاتن لەسەر زەمىن، بۇيە خەرىك بوون لەشكر دژى نابەزىنى گيانەكان لەناسماندا تەياربەكەن، خەرىك بوون ناسمانى يەكەمىيان پەردەكرد لەتارىكى دىوھكان، لەنەپرەي خۇيان، لە نەرەي جەندرمەي خىوھكان. كات ناسايى دەروى، گشت پەيكەرە ساغ و نەخۆشەكان، گشت حەزرەتەكانى ناودەروونى من ئازاد بوون و بەچاوى خۆم ئەوانم بىنى دەپۇشتن بەرەو لووتكەي ئارارات.. بەتوولەپىگا رۆشنەكەنا ھەنگاويان دەنا، جوانترىنيان ئەو ماریا نايكانە بوون كە شىريان دەنا بە مەسىحى ساوا، بەوى مندال.

من زۆر دەترسام، چونكە لەلایەكى ترەو جەندرمەكانى تورك م دەبىنى! دەبىنى بەرەو ئارارات بە زرىپۇشەو دەن، پىدەچوو شەر ھەوالى ئامادە بوونى منى بەوان گەياندىت.. راستەوخو كاتىك كە ماریا و مەسىحەكان بيارى منيان چۆل دەكرد، گەشتنە سەرم!

پاش كەمىك بۆلە بۆل بە قۇناغە تەنگ تىم كەوتن، پاش ئەوھى كە دلىنيا بوون لەوھى گيانم لەدەست ناو، ئاگرىكى گەورەيان پىكرىو بەزىندوويى منيان ھاويشتە ناو ئاگرەكەو، لەشم قەرچەي دەھات و گيانم تەماشاي دەكرد.

وہک حەزەرتی ئیبراھیم! بەلام لەگەڵ ئەوھشدا کە قرچەم دەھات! نەدەسووتام، ھەستامە سەریڤ و سەیری ترسی جەندرمەکانی لەشکری تورک دەکرد.

بەوانم ووت: پێویست بوو بەر لەوێ بمسووتین، سەرم بێرن! دەنا من ناگەم بە ھەمیشەیی! سەربازەکان ترسان، ھەلەناوان ھەریەکەیان بەرھو ناڕاستیەک ھەلھاتن! لەوێدا بوو کەمنیش بەیەکجارەکی بێدار بوومەو، بێنیم حەزەرتی پێرۆز لەژوور سەرمەوہ راوہستاوہ و ھەوێت بێدارم بکاتەوہ، ھەوێت فێری بێنیتی ترم بکات، فێری فێربوونیتی ترم. فێری زانستی خامۆش.

بەلام خۆم لەپال لوتکەکانی ئاراراتدا نەبێنێوہ، بەلکو خۆم لەژوریک تەنگ و ساردا بێنی بێھاوێ و بێکەس، وەک پەنابەریکی بێولت و تەنھا لەدوورگی ھەستکردن بەکەمیدا، لەژووریک خۆم بێنی تەسک و تاریک چاوم بەستراو، نوستبووم، نەخۆش بووم، ژوورەکەم وەک بێویکی تاریک منی لە چنگی زبیردا ھەلدەگوشی. بەزەبیم بەخۆمدا نەدەھاتەوہ، لەدلی خۆمدا بەخۆم دەگوت، قیروسیا، مرۆف کەلەدیاری باوانی خۆی ترازا مافی ژبانی پێرەوا نییە!

ھەستم دەکرد نیوہی لەشم لە ژوورەکاندا نەماوہ! ھەستم دەکرد بووم بە دوو کەرتەوہ. نیوہی لەشم لە دەرەوہی ژوورەکاندا نیوہەکی ترم لە زینداندا.

ھەستامە سەریڤ و خۆم لەچنگی دێوی تەنھایی راپسکاند، پەردە پەنجەرەکەم لاناو سەیریکی ئاسمانم کرد، بێنیم ئاسمان تاریکە، کات ڕەنگە و بەرھو کاتژمێر پێنج و نیو بەیانی دەچوو، رۆژ دیار نەبوو. نازانم من کوێرایم ناھاتبوو یان نیوہەکانی تاریکی بەری ھەلھاتنی رۆژیان گرتبوو! کەچی لەلای نیوہەکی تری لەشم رۆشنایی دیار بوو!

بایەکی توند پەنجەرەکە لەسەر پێوہنام، ھەستم بەدلتەنگی دەکرد، لەوێدا بوو بۆ جاری سینیەم پیر لەبەردەمدا قوت بووہوہ، نەک تەنھا ژوورەکەم بەلکو لێ و دەروونم بوو بەچراخان.. پیر فەرمووی: پێویست ناکات خۆت بێھۆش بکەیت، من دەزانم تۆ دەبێنیت، تۆ لەمندا لیتەوہ بەھرمی بێنیت تینا گۆش بووہ. ھەستە نانیشە، بنووسە بەناوی حەق و راستییەوہ، لێرە بەدواوہ تۆ گەواھی داستانی نابەزین و سەرھەلدانی مرۆفی بێناو و بێولتیت.

تۆ بێنەری رووباوہکانیت، گویت ھەلخوہ بێستە، لێت بکەرەوہ، چاوەکانت ھان بە بێنیت، چونکە تەنھابە گەشتن بەبێنیت پەردە لەسەر راستی و برۆ لادەچیت، تۆ پەیاھەکانی من و بێولت لە بێنیتا بەمرۆفایەتی دەگیەنیت. تۆ حەزەرتی نوح- یت.

وہای فەرموو پیری زاناو پیر بەھرمی کەرامت.

من تائەوکاتە لە ناو خەونەکانمدا سەرگەردان بووم، چونکە نووچاری نەخۆشیی زۆرخەوی ھاتبووم، شەوورۆژم، کارو پیشەم تەنھا نووستن و بێنیت خەو بوو.. فێر دەبووم، فێری بێنیتی کەرامتە خۆم؛ کەرامتە حەق و راستی و جوانی.

بەلام رۆژ نەبوو سەدجار بەدەستی جەندرمەو دێوی عەرەب و فارس و تورک سەرنەبەردێم، ھەر کەچاوم دەنووقاند فرسەتیاں لێدەھێنام و بەچەقۆ سەری مندا لێکمیان دەبێر، سەری پالەوانیکیان دەبێر، سەری خوشکیک ھاوڕێیەک ھاوژمانیکیان دەبێر.. نەمدەوێرا دُنیا بنووم، دەبوو لە ھەزاران فریشتەیی رووناکی بپارێمەوہ چاوبێرم بن و ئاگادار بن لە پیر راپێچم نەکن!

کاتیەک کە پەیامی نوایینی پیرشالیارم پێگەیی، لەقوتبی پەنابەریما لەنگەرم گرت و لەژوورەکەم و دەدرکەوتم، کاتیکی باش بوو، چونکە ھاوسەر و ھەردوو مندا لەکانم سەفەریان کردبوو، کەس لەمال نەبوو، دەمتوانی بەویستی خۆم بڕوانم، بگەرێم و بێنیم.

بۆيە بوارم ھەبوو كات پابگرم تا بتوانم ئەوھى لەخەونەكانمدا بىنيم بۆتانی تۆمار بگەم. چونكە پيرشاليار تەنھا داواى لەمن ئەوھىە بتوانم ھەست و نەستى خەونەكانم بە زمانىكى شياو بە مرۇقايەتى بگەينم. چونكە ئەو خويىندەوارىيى نىيە.

چونكە ئەو لەوباوھەردا بوو كە مرۇقايەتى لەدۇخىكى وھادا دەژين كە بەرگەى نابەزىنى پەيامىكى ترى ئاسمانى ناگرن. چونكە لەقورئانى پيرۆزىشدا ھاتوھو دەلئەت دواھەمىن جارە خواوھند ئايىنتان بەزمانى عارەب پىژادەگەيەنئەت.

پيرشاليار لەوباوھەردا بوو ئەگەر ئاھورامازنا مژدەى ئايىنكى دىكە بەھەر زمانىك بە مرۇقايەتى بگەينئەت. دەشئەت دىئوھەكان شەرى تايەفەگەرى وپدەگەزىپرستى وخواپەرستىيان بەرپا بىت و شەرى سىنەمى جىھانى بەرپا بىت..

پىر لە منى رادەبىنى كە ئەگەر بىت و ئەو پەيامانە ساكارتر لەمنەوھ بەمرۇقايەتى بگات. چاترە لەوھى كە كىشەكان جىھانى بگات. چونكە ئەو سەرى منى ھەرزانتەر دەننىنى بەتەفرە بچىت. لەوھى جىھان نووچارى لەناوچوون بىت.. پىر فەرمووى: كاتىك كەتو پەيامەكانى نوح دەگەيەنئەت. دەتوانىت عوزورخوایى بۆ خۆت بەنئەتەوھو لە بىلایەنئەت بدوئەت. ئەگەرىش دىئوھەكان يان ئىمام وراھىيەكان لەسەريان نایت. ئەوا دەگەيت بەنەجات. چاترە كەسىك لەناوچىت. نەوھك شەپكى جىھانى بەرپا بىت! تۆش پەيامى ھەموو ئايىنەكانىت و نژى ھىچيان كار ناكەيت.

لەبەر ئەم ھەموو ھۆكارە نژانە من دانىشتبووم بىرم لەچارەنووسى خۆم دەكردەوھ. نەمدەزانى چۆن ھەردو پارچەكانى لەشم بەيەكتىرى بگەينمەوھ! ئالئەم دەترسام. بەلام سەيرم لىدەھات كە دەمىنى چىرۆك وتابلۇكان لەھەست وئەستىدا دەجەران وجمەيان دەھات. تاويان دەنام بنووسم نەمدەتوانى راوھستم. خۆم نابەش بوو دەبىنى.

دەموست لەسەردانى ھاوپىكانمدا يان ناھاوپىكانمدا باسەكانم خالى بگەمەوھ. تا ئەوان ھىندە پىن پىتكەنن و بەشئەت لەقەلەم بەدن وپەشىمانى دەستم بەسەردا بگرىت و واژ لەتۆمارى ناخواریيەكانى پيرشاليار و مرۇقى بىئولات بەنئەم.

بەلام تامن زياتر خۆم بەرەو ھەماقەتى وىستراو كىش دەگرد زياتر ھىواكانم. باوھەركانم پتەوتر دەبوون. زياتر ناچارانە خۆم دەبىنى بەسەر لاپەرەكاندا دەنوشتىمەوھو سەرگەرمى چىنىنى ناستانەكانم. بەر لەوھى بەخۆم بزائىم بىرەكانم. ھەستەكانم پىر دەبوون لەھاندان. لەم بابەتەنەى كەوا لەژىر چاوى تۆدان و بەتەمام تۆى خويىنەرى بەرپىز رازى بگەم بەوھى كە بەندەكانى ئەم كىتەبە زادەى راستىيەكن. باوھەرى قوتابخانەيەكن لە غەيبەوھ بە خەون بەمن دەگەن. وھ من ھىچ بەلگەيەكى مېژوووم بە دەستەوھ نىيە و پىئويستىش بە باوھەرى ھىنانى كەس نىيە. ئەمە راستەكى خەونەكانى منن و ھىچى تر. جا تىكاو رجا لەكەس ناكەم تا تىم بگەن.. چونكە خۆشم كە تىدەگەم. تىناگەم! نازانم چىم باوھە لە ھەزرتەى نوح كە لە راستىيا فرم بەوھە نىيە!! كەچى ھەمىشە ھەست دەكەم كەشتىيەك لە باوھەرى نروست دەكەم.. ھەر لە مندا لىمەوھ خەرىكى بنىاتتانی باوھەرىك يان كەشتىيەكم!

چونكە من پەنابەرىكى قەلەندەرم ولەئەسەرى ئەو رامبارىيە نەخۆشانە تىناگەم كە ئايىنەكان. كە رامبارى زانەكان. كە دىئوھ ھەشت سەرە زلەيزەكان پابەرىيى دەكەن و مرۇقايەتى بەرەو كىنەو رق و خودپەرستى ونەژاد پەرستى كىش دەكەن.. من تەنھا لەژىر زۆرى وپژدانىكى مرۇف پەروھەرانە دەژىم. وھك مرۇف باوھەرم بەوھە ھەيە كە خىر ھىشتا لەژياندا ماوھ. چونكە من چل وچوارسال تەمەنم بەسەر بردووھو

توانیومه خۆم لەشەری دێوهکان بیاریزم، توانیومه پاکژی خۆم بره و پێدەم و بژیم، راستە لەترس و ویناری و دودلی بینی نێم، چونکە منیش مرۆفم و بارگەکانی نەخۆشی و مردن و پیریم لێبارکراوه! بەلام لەوەتە یوو بەقووتابی توانیومه کار لەخۆمدا بکەم، توانیومه هیوایک لەدەر وونمدا گۆش بکەم، هەناسە بدەم، بژیم.

بۆیە کاتیەک خۆم دایە بەر ویستەکانی پیرشالیار وەک قووتابی! یادم هاتەووە کەمن خاوەن گیانیکم، خاوەن کەرامەتیکێ پاکژم، کەواتە ترس لەپای چی؟

بۆیە توانیم گۆی لە هەست و نەستەکانم رابگریم، توانیم پەيامەکان فێر بکەم، توانیم پێفەمبەر و فریشتەکان ببینم و چاوپێکەوتنیان لەگەڵمان ساز بدەم، توانیم بویر بکەم، بنووسم، بلێم، گۆی لەتریەیی دلی فریشتەکانی منداڵیم بگریم، توانیم فێر بکەم، هەروەها بەهۆونەریش لەمەربێنەکانماندا وینەیی گیانی پیرۆزان و پێفەمبەران وینە بکەم، توانیم بەبێن یاریدە بە گەردوونی خۆمدا سەفەر بکەم، ببینم، بەراستی، ببینم بە خەو، هەروەها سنوورەکانی نێوان خەونەکان و راستییەکان تێک بشکێنم، نەربەستی توانج و پەرخەنەکانی دەرووبەریش نەبەم، نەترسم لەوەی کە کێ چۆن بێردەکاوەو چی نێویک نووچاری توو پرە بوون دەیت! جا کوا هەر مرۆفیک لە جینگەیی خۆبەرە توانیای ببایە بە بابایەکی خێرمەند و پێفەمبەرێکی هۆشمەند و مرۆفیکێ پیرۆز! مەگەر ئامانجی مرۆف ئەوە نییە کە بتوانین ببین بە مرۆف!؟ جا چۆن نەتوانین ببین بە شتیکی مەزنتەر لە مرۆف گەر نکۆلی لە تواناو خەیاڵ و دەسلەت و خۆزگەکانمان بەتین و ببین بە ترسیکی تۆقار!!!

یان کێ پیلانی لەناوبردەم بۆ نادەنیت.. چونکە لەراستیدا ژیان هێندە ناھینیت مرۆف لەژێر زەبری ترس و هەرەشەیی دێو قەووقەپ بکات و نەویریت بژی و بلێت. بەتایبەتی لە کاتیکی کە مرۆف تێدەگات کۆی ئامانجەکانی مرۆف گەشتنە بە مەرگ، چونکە تەنھا مەرگ مرۆفی رەسەن رزگار دەکات. مەرگ گیان دەبات بۆ هەمیشەیی. دەبا مەرگی من بە دەستی ئێو بێت.

چونکە ژیان بەباوەریکی بەھرمەندانەو خۆشە.. هەروەها من زۆر دلنیام لەوەی کەمن بۆ دواھەمین جارە دەژیم و ئەرکیکی پیرۆزم لەسەر شانەو دەیت بیگەینەم، دەیت ئەوەی پێویستە بیلێم، بیلێم و بیگەینەم. لیتانی ناشارمەو لەدوورگەیی هەستکردن بەکەمیدا چەند بەندیک لەبەندەکانی پیرشالیارم نیشانی هاورییەکی بەغیل نا، ئەو نەیتوانی نان بەجوانی تەعبیرەکانماندا نەیت، بەلام حەزی کرد بمترسینت، بۆیە ووتی: لەو دەچیت بەناکا نەبیت کە نووچاری شیزو فرینی هاتیت!

هاورییەکی ترم ووتی: بەشیک لەنەدەبی شیتەکان، بەجۆریکە کە نیتسای خۆیان لیتیک دەچیت، بەندی بیرەکانیان پچرپچر لەژێر کاریگەری ئەزموونەکانیاندا بە خۆنەر دەگەین و چاوەروانی لەخۆنەر نەمەن راستییەکانی ئەو وەک هی خۆیان بخەلێنن.

من فەرمووم: من نان بەو راستیانەدا دەنێم کە دێوکان دەتوقینن. ووتی: ناخەر دەتکوژن. فەرمووم: بەگۆونی تۆو، بەلام هیچ مرۆفیک ناتوانیت ووشەکانم سەرببیت! پاشان ئێو قەبارەیی بچووکەو بووی خۆتان نابینن، بەلام من شکۆی خۆم و ژیان دەبینم: لەبەرەیی کەرامەتی خۆم بەناگام، هەروەها هەر مرۆفیک لەم ژینەدا پەيامیکی پێنە و پێویستە بیگەینەیت.. من تیناگەم بۆچی دێو پەرستەکان ئازادانە دەوترن مرۆف پربکەن لەبارووت و بەئاسماندا بیتەقیننەو، دەتوانن سەری دەیان بپەن، دەتوانن لچ و لیوی هەر مرۆفیکێ ناما و بپەن، دەتوانن لەگەڵ دێوکاندا هاورئ و هاورو هاورو مەبەست بن بۆ شتواندنی ژیان.

كەچى ئىۋە من دەترسىنن بەۋەى كە نەۋىرەم لەباۋەرى خۇم بدویم، بەشىت لەقەلەم دەدەن گوايە
نیازمەندم شتیک بلیم! تا كەى نەم خوۋە واز لیناھینن، بەر لە من ھەمان رەفتارتان بەرامبەر بە
پىغەمبەرەكان كەرد! ووتیان: جا قوربان خۇ تۇ پىغەمبەر نىیت!
فەرمووم: بەلى، با.. من پەيام و پەيامبەرى ھونەر و جوانىم.

فەرمووم: كەسانىك ھەن گىانى خۇيان بۇژيان نادەگىرسىنن، بەلام راستەقىنە زۇر مەزنتەرە لەدەسلاتى
دىۋەكان. فەرمووم: شىتى پىرۇرتەرە لە شەر و جوانترە لە كرنارى نىۋەكان.

من بانگى بوون بەخۇبا نادەم، پىۋىستىشم بەپەرسىنى خۇاكان نىبە و بان بەباۋەرى فەلسەفەى
ۋىغەمبەرانىشدا نانیم.. چونكە مرۇقايەتى دواكەوتو نەزان دەيىنم.. من شانازى بە شەرەستى مىژۋى
كەلتورى و كەشەى تەكنەلۇجى و سۇسىۋلۇژىيەۋە ناكەم، چونكە تاشەرى بۇى من نۇايەتى باۋەرى دىۋەكان
دەكەم، من باۋەرم بەكەلتورى تۇقاندن وچاۋبەرەۋژىركىرنى مرۇف نىبە.. من باۋەرم بە رەگەزىەستى
نىبە، نىزوتىرەن باۋەرىش كە لەژيانى ناۋارەيىمنا فىرى بووم نەمەيە كە نوچارى نەخۇششىەكى گەورەى
ھاۋچەرخ بووم.

ئەۋىش ئەۋمە كە توۋشى ۋلاتپەرسىتى بووم.. چونكە ھىندە نىزىو، ھىندە يىمانا تەماشاكراوم، ھىندە
بەيىنگانە زانراوم، ناچاربووم تەمەنناى بوونى ۋلاتىك بۇ خۇم مىللەتى ناۋارەم بخوازم! كەچى لە ھەمان
كانتا ھەر كاتىك كە تەماشائى ئافرەتىكى ژىر و جوان و خاۋەن كەرامەت دەكەم؛ ھەست دەكەم لە ۋلاتى
خۇمنا م و ھەست بە ھارمۇنى و عىشق و جوانى ئازالى دەكەم! كى نەلىت ۋلاتى من لە خەندەكانى مرۇقى
جوان نروست نايىت!؟

دەنا من بەمندانى باۋەرم بە يەكبوونى جىھانى و ھاۋزمانى و ئازابى جىھانى مەتىن بوو.. كە گەشىتمە
دورگەى ھەستكرىن بەكەمى بە دىۋوپەرسەكانم فەرمووم: من باۋەرم بەيەك ئالا، بەيەك زمان، بەيەك گىتى
و بەيەك كەلتورى ھەيە! جىھان مولكى ھىچ مىللەتىك نىبە.

كەچى بىنىم لەقەبى شىتياى خستە پالم، بەزۇر سەريان دەكرە سەرم تا چارەى دەروونى شىتبووم بەكن!
ھىندە نەزان بوون دىۋوپەرسە رەگەزىەرسە خۇپەرسە مادە پەرسە ۋەلپەرسە و نرۇ پەرسەكان!
بۇيە ئەۋەى خۇى بەمرۇف دەزانىت، دەبىت سوۋپاسى كەرامەتم بكات، كەمن كەسىك تەنھا لەكەرامەتى
خۇم دەدویم.. رىز لەئايىنەكان دەگرم و كەم و كورپىيەكانى گەلانىش دەيىنم، تەنانەت خەۋنى خۇاكانىشيان
دەيىنم! پىۋىستەم بەۋە نىبە نايىنى ھىچ مىللەتىك بپەرسەم، بەلام مرۇقى رەسەن پىرۇزو شكۇمەند مامەلە
دەكەم. مرۇف خۇى نايىنىكى پىرۇز و پىغەمبەرىكى مەزەنە.

ئىستا من لەقوتبى راستەقىنەنا لەگەل تۇى خۇئەرىنا تىبا ماوم! نازانم لەراستەقىنەنام يان ھىشتا لەخەۋندام؟
چونكە من خۇم دەيىنم، پىرشالىارىش لەناخى خۇمدا ھەست پىدەكەم، بەرچاوم تارىكەۋ دىۋەكان ژيان
لەسەرزەۋى تارىك نادەھىنن، كەچى من لەناۋ ژورە تارىكەكەمدا دەيىنم، خۇم دەيىنم نابەش بووم،
لەھاھاتورابردوۋ ئىستانا پرم لەتەماشائى ۋىيىنن، خۇم دەيىنم، بە پىتو لەسەر پىى خۇم راۋەستاوم،
پىروباۋەرم لەزاتى خۇم رۇشنتەر دەيىنم.

بۇيە ھەز دەكەم لىرە بەۋاۋە گىرانەۋەكەم تەرخان بەكەم بۇ گىرانەۋەى بەسەرھاتى بىنىنەكان، چونكە
خەۋنەكان ھىندە زۇربوون كەدەتوانم ھەتالەژياننا ماوم بنووسم، بەبى ماندوۋ بوون لەتەلىسىمى شكۇى
پىرو لەبەھرەى بىنىن بدویم، دەتوانم بىنىم.

كاتىك كە بىنار بوومەۋە لەژورەكەمدا بىرى پىرشالىيارم دەكرد لەوكاتەدا كە بووبە سەگ، كە بووبەدايك وبەوھەمووكەرامەتە پىرۇزانە؛ ڤاكشا تا شىرىبات بەتووتەلەكان، بەغلىم بەگيانى شەھىدەكان دەبرد كە فرىشتە وئەسپەكان ئوانيان بەرەو ئارات دەبرد.

تەنھا خۇم دەبىنى لە بنارى ئاراتدا، گرو نووكەلم لئەلدەستا.. چونكە بىنىم سنگم يەكەدگىرئەوھو دەگەرئەوھو لۇخىكى سروشتى و دەشيت ئىتر هېچ شتىكى نى نەيت پەناى دەم ياخود بىيارئىزم.. بەتەنھا چنگەكړئ ھەلدەزنام بە ئاراتدا، دەمويست بگم بە قوتبەكانى باوېرم. ھەستم بەتەنھايى دەكرد. بىرى مام خىرم دەكرد، بىرى ئەو كاتەى كە ئەو ھات و منى ھەلگرتەوھو كرىمى بە كورپى خۇى!

چونكە زۆرلەمىژ بوو شانازىم بەوھو دەكرد كە پەناى ئەوھەمووگيانە بىنگوناھانەم ناو، شانازىم بەوھو دەكرد كەتوانومە ئەوھەمووگيانانە باركەم، خەندەكانمىان نىشان دەم، لەناخوھ سروودى ئازادى و باوېريان بۇ بخوئىم. بەلام باش بوو، بىنىم لەدەست ئەدابوو، بەخەيال دەمتوانى لەگەل ئەواندا بم، بىانىم. دەمتوانى برەو بە بىنىبەكانم دەم.. دەمتوانى كات لە ناھاتوو ولەئىستاو لەرابدووا ڤاوستىنم، چونكە ھەر لەوبەيانىيەدا زۆر شتى ترم بىنى كە ھىشتا باس نەكرىوون، كەدەشيت قەناعەتم رازى بيت بەوھى كەپاش چەند داستانىكى تر قروقەپ بگم وھىچى تر نەلئىم.. چونكە دەزانم لەبەرھەمەندىدا مرؤف ناتوانىت ھەموو باوېرەكانى بەبا بدات.

بەپىچەوانەى خەملاندنى خۇمەو، بىنىم ئىژترو بەھىزتر بوو.. توانىم برەو بە تەماشاكەن دەم لەلەشكى سووك وچالاكدا ھەست بەھەوانەو بەگم، چونكە بە بەرپىختى ئەوھەمووگيانانە بەرەو قىبەگەى ژيان، بەرەو لووتكەى حەزرتى نوح؛ خۇشووويى بەگيان و بىرولەشمدا دەھىناو دەبرد. كەرامەتم ڤازى بوو بەوھى كە گيانەكان؛ گيانى لئەھوماوانى جىھان وگيانى مەسىح ومارياكان؛ بە وىستى خۇيان دەركاكانى سىنەى منيان والاكرىو خۇيان گەيانە ترؤپكى ئارات.

دەشيت نىزايان وھا بوويت كە ژيان لەوئوھ برەو پىندەن، يان ئەوان چاتر لەمن بەناگا بن لەوھى كە لەوئوھ دەگەن بەكەمال، دەگەن بە گيانى ئازادى، بەرەختى زەمان، ياخود دەگەن بە ھەستى بوونەوھەر؛ يان بە نەجات.

ئاسمانى يەكەم؛ تادەھات زياتر تارىكتەر دەبوو، بەپىچەوانەوھ ئارات رۇشنتر دەبوو بە تىشكى ڤەنگەكانى ئاويژە.. ھەمەڤەنگتر دەبوو.. بەلام دەنگىكى ترسناك زەمىنى دەلەراندەو، ڤەنگى ھەورەكانى تارىك دەكرد.. دەنگى دىوھەكان زۆر ناشاز بوو بەدەمەنى ئازاد بوونى گيانى مەسىح ومارياكان.. زۆرناشازبوو بە تەلىسىمى سىحرى دلەڤەنگىنەكان وتوولەڤىگا رۇشەكەى بەرەو ئارات دەكشا. پىرشالىيار ھىشتا بەشكى لەشئوھى ھەورىكى ڤرتەقالى و پەمەى ڤەنگدا لە نۇخى چىچكان نانىشتن وچەق بەستندا لەسەر ترؤپكى ئارات لەنگەرى گرتبوو، جودا لە خۇم دەمىنى، گەرچى ميانەى نىوانمان ھەزەرە كىلۇمەتر دووربوو، بەلام من لە ناو دورگەى ھەستكرىن بەكەمىدا ولەناو پەنجەرەى مالا تارىكەكەمدا دەمىنى.. بەبى يارىدە دەمىنى.

خۇم دەبىنى نابەش بووم، بەشكىم لەدەرەوھى مالاوھ بوو، لەتارىكىدا ڤاوستابووم سەبرى ھىلكەيەك دەكرد، واقم وڤما بوو! چونكە لەناو ھىلكەكەدا پىرو جالجالۆكەو لەقلەقم دەدى خۇيان لەمندا دەچنى.. دەبوون بە تال و تەونى پەيامى رۇشن. دىوھەكانىش ترس لەكردەوھىاندا ديار بوو، دىوھەكان لە ھەلمىكى خەستى تارىك دەچوون وبەرى ئاسمانيان دەكرت! چىايەكانى زاگروس سەرگەرمى كەشى ئاھەنگى نەورۇز بوون، بىئەوھى بزەن، ناگر لەسەر ھەموو لووتكەكان ھەلكرابوو.

دەمدى لەھەموو ئىچ و شارو شارۆچكەكانى دەورووبەرى ئارارات وناوچەكانى زاگرۇسدا مرۇقەكان، تەنناتە ئىوپەرسىتەكان جەژنەپىرۇزە لەيەكتىرى دەكەن وپەكتىرى رادەمووسن، لەيەكتىرى دەبوورن، دەربەستى تارىك ناھاتنى ئاسمان نەبوون، بەيەكتىرىيان دەگووت: لەپشتەوھى ھەورەتارىكەكاندا رۇژ ھەلھاتووھە ھەرگىز ئواناكوئىت.

دەيانگووت: ھەموو تارىكايى گەردوونەكان ناتوانن تروسكەى مۇمىك حەشار بەدن. دەيانگووت: رپووناكى ھەمىشە زالە بەسەر تارىكيدا، لەوای ھەرشەويك رۇژىك ئىت. بەيەكتىرىيان دەگووت: جەژنتان پىرۇز ئىت، جەژنى نەورۇز.

***

لەدەرەھى كات و شوئندا كەژى دابەزىنى گيانەكان لەپشتەوھى تارىكيدا بەردەوام بوو، گيانەكان چاوپروانى بىستى دەنگى بانگانى پىرشالىار بوون، گشتيان بەتەنافەكانى جالجالۆكە نامادەو تەيار بوون، پەيامى ميوانداریتتى زەمىنيان لەجالجالۆكەى پىرۇزولەقلەقەوھ پىنگەبىبوو..

پىرشالىار لەئوخى دانىشتنى خۇيدا لەسەرتروپكى ئارارات لە ئاستىكى نزمدا ، لەبەرزايى مەترىك لە سەرتروپكەوھ لەنگەرى گرتبوو لەحووا.. نيازى بوو بانگ بەت، مژدەى ھاتنى گيانەكان، دابەزىنى ئەوان بەگىتى بەت.. مېرولەكان گشتيان ھەستابوونە سەر پى.. وھكوو تىشك داگىرسابوون، دەورى منيان دەدا، دەيانپاراستم لە شەرى ترس و ھەرەشە و نەعتەرەى دىوھەكان.

لەقلەقى پىرۇزو سى لەئوورەھە دياربوو، لەئاسۇنا بەسەرسەرى نوح-وھ لەشەقەى بالى دەدا! ئاسۇ تەنھا بەنووورى ئەوان رۇشن بوو.. بەشىكى زۇرى ئاسمانى يەكەم تارىك بوو!

جالجالۆكەى پىرۇز پىدەچوو لەناو سەرى مرۇقى بىئولات و بىئالانا ئىت، چونكە ئەو شوئەنەوارى ديار نەبوو، ئەو دەمىك بوو پەيامەكانى خۇى گەياندبوو، لەمىژ بوو بە تەنافە رۇشنەكانى ئاسمانەكانى چىبوو.. چونكە لە پاستىدا مرۇف باوهر ناكات، كە ئاسمانەكان چىراون، بەتەنافى جالجالۆكە چىراون، چونكە لەگەردوونەكانى ترا، لەبىرزەماندا بەر لەوھى مرۇف خۇى برىستىت، جالجالۆكەى پىرۇز بوونى ھەبوو، خەرىكى تەونكرىنى بوونەوهر بوو! كە ئەمرۇ ئايىنەكان بە خواوھندى يەكتا و منىش بە جالجالۆكە ناوى دەبەم، جا ھەر كەسىك نازادە لەوھى چۆن خواوھندى خۇى دەبىنىت.

لەئەنجامدا ھارىكارى مرۇقىشى كرد، توانىي ئادەم لە ناوھەكانى خۇى بچىنىت، ئەوكاتەى كە گيانى ئادەم خا وشل وپل بوو لە توورەكەى كاوس دا! ئەو كاتەى كە ئادەم لە كاوس دەرباز نەدەبوو. خوا ئەيەمزانى چى بكات و وازى لە ئادەم ھىنا. بەلام ئادەم بە غەلبەى يان بە نووزەى ساوا؛ ناواى كۆمەكى لە خواركد.

بۇيە جالجالۆكەى مەزن دەتوانىت قەبارەى خۇى بگۆرپىت، دەتوانىت، لەسەرى مرۇقىكنا كارمەندو چالاکانە دابەئىت.. دەتوانىت پەيوەستىكى گيانى بەتەنافىكى گيانى بە غەيبەوھ گرىبىدات.. دەتوانىت بەزەى ئافرەت بە تەماشىا بگرىتە ھەر گيانىك، ھەر پىغەمبەرىك.. تا مرۇف بتوانىت لە فەرمانى بوونەوهرگەردوونەكان بەئاگا ئىت!

بۇيە دەشيا جالجالۆكە لەناوسەرى درەختى زەماندا مت بووئىت، ياخود سەرگەرمى كارىكى تر ئىت. دىوھەكانىش دەيان نەپاند.. مرۇقەكانى سەر زەمىن لەھەر قوژبىنىكى زەمىنەوھ نەپەى دىوھەكانىيان دەبىست، زوربەيان خۇيان ناوونوس دەكرد.. دەبوون بە سەربازى خۇ فرۇش.

خۇيان پىچەك دەكرد، خۇيان دەفرۆشت، نەياندەزانی سەر بەچى تاقمىكىن؟ نەياندەزانی نەبەرد دژى كى دەكەن، ئايا ئەو رووناوانە پىنويستى بەنەبەردە ياخود نا؟ سامەكان ھۆرەيان دەكرد، زاگرۇسىيەكان دەف و بالەيان و زەرب يان دەژەند.. ھىندىيە سوورەكان زەمەيان دەھات، ئەفرىقا بە دەنووكى لەقلەق نارىان دەكووتا.. بۇش مانەكان فوويان دەكرد بە نارى بۇشدا و بە نەپرەى بەسام دىئوھەكانىيان دەترساند. بەلام دىئو پەرسەكان دەستيان بۇ توورەيى ئەھرىمەنەكانىيان دەبىرد، دەروونى مرۇقەكانىيان بە دەنگى زەپىن و بۇرەيان دەتوقاند.. جىھان شىواو دىار بوو، بەلام چىايىيەكان دەيانزانی كە كاتى ھاتن و بابەزىنى پەيامى ئاھورامازدايە.. كەمتر دووچارى ترس دەبوون؛ چونكە ئەوان تازە ترسىان لەبار چووبووا! چونكە پىشتەر دووچارى بەلامى دىئوھەكان بووبوون، ھەژدەياھان لەوئى نەبوون، چونكە كاتىك كە پىرشالىيار دەردەكەوئىت، كاتىك كە نوورى ئەو پەخش دەئىت، ھەژدەياھان ئەو شوئىنانە جىئەھىلن، دەسلەتايان سست دەئىت!

بۇيە ئارات ئەو دەمەو بەيانە بەتېشىك، بەنوور، بەخاجە رۇشەنەكان ئاوەدان بوو، چونكە ھەژدەياھان پاش ئەوھى ئەوناوچانەيان بۇرئومان كرئبوو، دلنىابوون لەوھى كەكىاندار لەسەر ترۇپكى ئارات نەماوہ چىدى، چونكە ئەوان كوئىرن، نايىنان دەرهەق ھەر نابەزىنىكى گىانى. بەلام ئەوبەيانىيە بەسوودى گىانەكان.. بە ھۆيكەو ھۆرە و سەما، جەنرەمە و دىئوو ھەژدەياھان ئەاراتيان چۆل كرئبوو، چونكە بووقى دىئوھەكان ئەوانى بۇ ناو لەشكر و بو جەنگ بانگكرئبوو، ئەوان كلكى جەجالى ناتق بوون.

پىرشالىيار بەدەم باوہ نابەش دەبوو.. وەك چۆن مېرئىمندا ئىك بەلوولەيەك فوودەكات بەكەفاوواو تۇپى كەفى رەنگىنى نازك بەھەواوا بەبا دەدات؛ ئاوەھا باكان - زەپرەتى پىرشالىيارىان لەشئوھى تۇپى چووك وگەورەى رەنگىندا بەھەواوا دەبىردو بە بايان دەدا..

بەرەو شاروشارۇچكەو ئىھات، بەرەو جىھان، لەئاراتەوہ باكان زەپرەتى پىرشالىيارىان بەدىارى دەبىرد بۇ جىھانىيان.. بەلام بەوہ ھەيەتى پىركەمى نەدەكرد، بەلكو قەبارەى لەبەخشندەيىدا وەك خۇى مابوو، لەدۇخى نوئۇكرىندا چاوەكانى لەسەر يەكنابوو. لەناو شارو ئاوەدانىيەكاندا مندا لان، لاوان، كىژۇلەى جوان جوان، نايكان بەبى ئەوھى پىئزانن گەردى زەپرەتى پىرشالىيار لەگەل ھەناسەياندا تىكەل بەناخيان دەبوو.. ھەستىكى دلنىيايى مەتىن دەروونى دەلاواندن.. بەئاسانى كەسىك دەيتوانى دىئوو خىئو و دىئوپەرسەت لەيەكترى جىبابكاتەوہ!

دىئوپەرسەكان وەرزو نەخۇش وپەست و ترساو بوون! مرۇقى رەسەن بەويستى پەيامى پەنھانى پىروون لە نوورى پىرشالىيار، پى بوون لەدلنىيايى و خۇشەويستى و گىانى ھاوكارى ھاوھەستى، دەربەستى تارىك ناھاتنى كىتى نەبوون، دەيانزانی سروشت ھەمىشە باوہرى بە بەقاي خىرەو شەپىش ھەرگىز ناتوانىت ئاسمانەكان داگىربكات.

دەيانزانی كە دىئوھەكان ناتوانن برەو بەنەخۇشى و بە دەردى كوشندە بەدن، دەيانزانی پەيامەكان لەزەپرەتى پىرشالىياردا دەگەيى بەوان، دەيانزانی سەردەمى كۆتابى ھاتنى دىئوھەكان و دىئوپەرسەتەنە. بانگىك درا، لەترۇپكى ئاراتەوہ سەناى پىرشالىيار بۇيەكەم جار بىسترا.. لەسەر زەوى ولەئاسمانەكاندا وەكوويەك دەنگى بانگى ئەو دەبىسترا.. بانگەكە فەرمووى:

مرۇقنىكى رەسەن گەيى! ئەى ئاھورامازداى ھەمىشە نەمرا! زەمىن بانگت دەكات، گىانە پىرۇزەكان فەرموون نابەزن بۇ نزرگەى نوح. مۇنە بىتت وا نوح بەرەو ئىترە دىت. نوح نازادە و لەگەل شەپۇل و باو باران و بۇرگاندا بەرەو ئىترە دىت.

مژده بيت مژده.. حهزرتى نوح گهئى..نوح پهيامى خواكان وگۆډۆى چاوهروان كراوه، نوح پهيامى هموو پيغهمبهرانى جيهانه. لهئيوهميو لهئيوهش نيه، ولات و نايين و نالاي نيه. پهيامى خواكانى بيده.. مژده بيت له مرؤفايهتى مرؤفيك وا ئيت. رابهري پهيامى هونهرو جوانيه، مژده بيت، مژده نهويت، ناهبهزيت، لهنايك دهبيت لهتوبا، لهئيوهنا خؤى دهچنيت.

كاتيك كه نهوبانگه بيسترا.. ناسمانى يه كه م وهك نهوهى لهشوشه دروستكراييت، يان بهشوشه يهكى تاريك شوشه بهند بيت، شه بهق كه وته تاريكايى و بانگه كه درى بهتاريكى ناو وينهئى ئهستيرهيهكى مهن، به وينهئى ئهستيرهى داود، شه بهق كه وته تاريكى.. ناسمانى داگيركراو بهتاريكى شكا! هارهى كرڊو رؤشنايى لهشيوهئى ئهستيرهى ناود-نا دهر كهوت، دهنكى بانگ لهوئيوه بهرهو ناسمانه رؤشنهكان وهك شهپولهكانى دهنك تهوژميان كرد.. گيانهكان بيستيان.. پيغهمبهران لهسهر ئهستيرهكانهوه بؤيهكه مجار مژدهى بانگهوازي پيرشالياريان بهرگوي كهوت...

بهلام بانگى ئهوه لهپيناوى ناوهتكرينى گيانهكاندا نهبوو بؤ زهماوهند.. بهلكو بانگيك بوو بؤ نيشان دانى مرؤفيك، مرؤفيكى يتولات وينالاو بيناو، كه لهئيو مرؤفهكاندا لهكهرامهتى خؤيدا گؤش بووهو سروشت باوهري بهدهسهلاتيتى.. مرؤفيكى تاييهت و پيرؤز كه پيدهچنيت لهدهرهوهى باوهرهكاندا، لهدهرهوهى ئايينهكاندا گؤش بوويت.. وهك نوح يكي نوي! يان مرؤفيكى چاوهروان كراوى يتاوار يتولات! يان چاوهروان نهكراو! مرؤفيك كه نيشتيمانى ئهوه خهنديه و خواوهندي ئهوه لهسهر لئوى مرؤفى جوانناس گؤش دهبيت!

گؤشبوونيكى تاييهت، كهدهشيت خواكان لهودا تهنهوا يهكتا نهبيت، كه دهشيت پهياميكى ديريى پنييت، پهيامى مرؤفى پيرؤز، پهيامى نازانى ويهكيون بهكيانى بوونهوه.. پهيامى نازانى و يهكيونى گيانى مرؤفايهتى، پهيامى ناشتى، پهيامى هونهرو جوانى..

چونكه پيرشاليار لهسهرى نهودا دهژيا، باوهري بهوه مهتين بوو، دهيزانى كه گيانى پيرؤز له مرؤفدا رواوه، دلئيا بوو كه ئهومرؤفه تاييهته نازناوى مرؤفى هاوچهرخى لهخؤى ناوهو كؤيلهئى هيچ باوهريك نيه.. ناپهروهريكى راست پهروه.. دللى لاوان و گيان و ههستى لاوانى سهردمه. هيچ بيتك و هيچ خوايهك ناپهريستيت، كهچى خواكان لهودا زؤردهبن.. ژيان لهودا ئاسؤيهكى تر دهنوينيت.. پيرشاليار لهتاشاى ئهومرؤفه تير نهدهبوو.. لهوتهئى مرؤفايهتى نابهزيبووه سهز زهوى مرؤفيكى وههاى لهئيوان نهوهى ناهمدنا نهديبوو.. بؤيه لهودا نزرگهئى خؤى چنيبوو.. چونكه ئهوه درهختى زهمان بوو. درهختى زهمانى لهسهر سهرى خؤى دهبينى.

بؤيه پيرشاليار دلئيا بوولهوهئى كه ئوميد لهسهر زهمين دهشيت بهبى شهرو خهتا بتوانيت ديوهكان فيربكات، بتوانيت ديوهكان قاوبدات.. چونكه كهمالى خير لهودا سهروهت به شهردهات.. باوهري ئهوه دهتوانيت تهبابى بدات به كيشهكان.. دهتوانيت ئايينهكان بكات به هاوريى يهكى وژيان پربكات لهجوانى!

پيرشاليار زووتر لهسهردهمكاني ترها هموو پيغهمبهركانى بينيوو، لهگهله هموو ياندا دوابوو، بهلام هيچيان وهكو ئهوه بوير نهبوون لهجيهانى بووندا.. چونكه نوح ناسنامهو رهگهزى ميللى نهبوو، سنورى مهملهكهتى ئهوه پلهكانى خيرو مهئواى ئهوه دهروونى پيغهمبهران بوو.. چونكه ئهوه لهراستيدا لهوهچهى

مرۆف بوو، باوهری بهگه پانه وه ژيانده وهی پهسه نایه تی بوو.. گه پانه وه بۆ شوینگه ی راسته قینه ی زاده گای مرۆف، باوهری به نازایی گه لان بوو، سۆزی بۆ جیهان هینده ی سۆزی بۆ خواکان زۆر بوو! مرۆفیک یان گیانگی په تی ونازاد که نایینه کان پیرۆز ده بیته و غه ر دژی ئاین ومیلله ته کان په ریا ناکات.. له نیازه کانیدا راستی ژینه و ناچیه ته به ر دژی بت و خواکان و باوهره کان.. پیرشالیار به ویستی خۆی ئه وی گۆش کردبوو، گه به هه له نا نه چم ده توانم بلیم که ئه و زاده ی خووی پیرشالیاره. به لام راستیه که هیه که ئه و ده یژینیت، ئه ویش ئه مه یه که مرۆف ده بیته نازاد بیت، له وسنوره نا که تیایدا سه ره لده نا، مرۆف ده بیته له ویدا بمریت که تیایدا له نایک ده بیته!

هر مرۆفیک خاوه نی بسته خاکیکه و ده بیته هه بیته! هر مرۆفیک که رامه تی له ویدا گۆش ده بیته که تیایدا له نایک ده بیته.. ئه ویش له سه فه ری حه زره تی نوح نا گیان وژینگه ی له ئارارات ده ستی پیکرد! چونکه گیانی ئه و هر له وئ وه ک گیان له سه ری حه زره تی نوح ده رپه رپوه وهر له ویش ده ژی.. چونکه ئه و هه لگری تووی گه لی نوح ه. جا ئه و له هر جیگه یه کی ئه م سه رزه مه نه نا بیت. به شیک له گیانی ئه و له ئارارات ده ژی. جا با له شی توور بدنه ناو ده روونی زه ریا شه وه.. به لام ئارارات نایک و باوک و نیشتمانی ئه ون.

مام خری پيشمه رگه ی پارتیش له وئ ئه وی دۆزیه وه، له وئ چه نین فریشته له زمهانی حه زره تی نوح وه ئه ویان به په ره وه ی گیانی گۆش کردبوو!

ئه ویان بۆ ئه مرۆ ئه و رۆژه په ره ده کردبوو. ئه مه راستیه کی گیانی به بیانه، که مرۆفی بیولات وینالا شوینگه ی ژیا نی ولاتی زاگرو سه ولوتکه ی ئاراراته.

بۆیه پیر، بوونی ئه و پیرۆز گریمان ده کات.. به حه زره تی نوح ناوی ده بات.. چونکه ئه و زیاتر ئه زموونی له ژیا نی گیانیدا هیه و خووی پیر له ونا ئارام ده گریته وله ونا ده ژی؛ کاتیک پشو وده بات. من ئه م راستیه نازانم، ته وایش دلنیا نیم له وه ی که پیرشالیار له سه ری ئه ونا ده ژی یان خو دی ئه وه؟ چونکه من ته نها رۆلی گێرانه وه گه یانسی ئه وه یامانه ده بینم که پیرشالیار به یاری ده ی خه ونه کانم به منی راهمه سپریت، ده نا منیش وه ک تو خا وه ن کومانم وله نه ئینی چیرۆکه که م تیناگه م! گه رچی هه ست ده که م من هه مو یانم!

من به ش به خۆم وه ک چیرۆکنوس ده توانم بلیم که ئه وان دوانه یه کی ته واکه ری یه کترین.. چونکه راسته پیرشالیار گیانگی په تیه و نازاده له کوئ ده ژی ومه له که تی کو ئیه! به لام بۆ منی چیرۆکخوان ئاسان نییه شوینگه ی پالا وانه کانم نه زانم، هه ربۆیه شه شه که ت بووم به ده ست تو ماری ئه م خه وانه وه، چونکه به دلنیا یه وه ده بوا یه من کارگی ئه و تو بکه م که شایانی باوهر بیت لای خو ئه ر.

بۆیه تو انیم له رپرسی خه ونه کانمدا : ناوا له پیربکه م ریگه م بدات شوینگه ی ژیا ن له سه ری مرۆفی بیولاتا دیاری بکه م.. نه نجام تو انیم رازی بکه م! تو انیم سه ره له دانی ئه و له سه ری دره ختی زه ماندا؛ واته له سه ری مرۆفی بیولاتا پیناس بکه م وه ک ژینگه ی گیانی.

ده نا نه مه ده توانی راستیه کی وه ها تو زاو به زمان باس بکه م. به لام وه ک فه رمووم ده شیت پیر خو دی مرۆفی بیناوو بیولات بیت، ده شیت ته نها پیر له ونا بوونی خو ی دیاری بکات، چونکه پیرشالیاریش وه ک ئه و، منیش وه ک ئه وان بیولاتم! حه زره تی نوح-یش بیولات وینالا و بینا وه! چونکه ولاتی ناگیر کراوه! ئه ویش په نابه ره وه له ولاتی به فر دیله.. دیلی به هه له نا چوونی ئه وه کانی قووتب. بۆیه تکاو ناگاریم بکه م به تابلو تا دلنیا تان بکه م که من ئه وان نیم و نه وانیش من نین، به لام ئه وان رابه رو

فترکری من، من تنها قوتایبیهکم وهیچی تر! بینهریک که بههرهی بینیم لهوانهوه پیگهییوه.. کهدهتوانم بینم. پیر لهپهپامهکانیدا بهمن دهنرموویت:

دلنایابه لهنتو مرؤفهکاندا همن کهسانیک، که فریشتهن، که کردهی ویستی خودی خوان و بهنتوماندا دین ودهچن، بیولات و بیئالا تنها نموونهیهکه لههزاران.. چونکه ومچی پیغهمبهرهکان کم نین لهناوماندا! نهگر من خؤم بیخهوش بینیا، یان نهگر من له قالبی پهنابهریمدا هیچ خهوشیکم نهبایه! دهتوانی بویرم بلیم: بهلی من مرؤفی بیولات و بیئالاو خودی درهختی زهمانم! گهرچی خوشهکانم له هی هرهکاریک کهمترن.. گهرچی لهمیژه من لهخؤم بووراوم.. بهلام ههنیک جار دهنترم، دهنترم نووچاری سهریهشه بیم لهگهل دهوروبهردا! چونکه منیش وهک مرؤف پهروهره بووم، بیترس نییم! بهلام به هموو توانایهکی مرؤفانهوه خؤم به رابهریکی هونه و پهپامهبری جوانی دهمانم. جا با کس باوهر نهکات. من باوهریکی یهقیتم به خؤم ههیه.

چونکه همن لهلاکؤلانیکدا دهنوزرینهوه وهک من! همن که لهنایک دهن فری دهرین، وهک من! همن نازانین کوهری کین؟ خهلکی کوین؟ ناویان چیهو چؤن لهویدا بینازو بینکس و بیخال.. همن و وهک نیه همناسه دهن! وهک من! پیرشالیار دهنرموویت: لهغهپا هموو شتهکان همن، وهک من.. هرچییهک بهییری مرؤفنا گوزهریکات همن وراستییهکی بهلگه نهویستن، وهک من.

مرؤف همن بهر لهوهی لهنایک بن دکوژرین؛ وهک من! بهلام دلنایابه که ههمان مرؤف بهجوهریک لهجوهرهکان برهه بهژیان دهنهوهو خویان وهک تهنافهکان دهچن.. تهنافهکانیش لاوازن گهر بههیز نهبن؛ وهک من.. بهلام باکان تهنافهکانی جالجالؤکه لهناو نابهن، ههلان ناوهشین! بهبن نهوهی کس بزانت، هیچکس، ههزارانی وهک من همن، وهک من، نهکن، دهخؤن. بیر دهکانهوه ونومید دهخوازن وهک من! چونکه دهیت بزانت که هیچ شتیک نامریت، وهک من! هیچ گهریک لهم ژیاننا نامریت، خؤشود کهسکه که گیانیک دهژینیت، وهک من.. چونکه ههر مانیهک لهمس گیانی بهریکهویت، ههمیشهیی دهیت، وهک من، چونکه گیان نامریت، وهک گیانی من.. بوونا پهی بهم زهرپاتهی نهمری نهبرد وهک من.. بویه تزکیهوه دیسیلینی فهرزکرد! بهلام من نهفس پهروهره دهکم وهک من.

بهلام گیانه شهرخوازهکان دهن.. کاتیک دهنن که زؤر دهن، که لهبری مرؤف درؤ ودهرو نهخؤشی لهنایک دهن.. دیوهکان زؤر دهن.. بهرچاوهکان تاریک وژیانهکان بیتام ویمانا دهن.. ئینجا دهن.. پاش نهوهی لهروپاتی خویاندا نووچاری وهرزی دهن.. جا بروانه هاوکیشهی هستی جوانیی من!!!

بانگهوازی پیر نامانجی نیشان نانی مرؤفی هاوچهرخی تیانا پهنهان بوو! تا نهو کاتهی بانگی نهنا، من نهمدزانی بیولات و بیئالا دهشیت ههزهرتی نوح بیت! دلنیا نهبووم! بهلام بهههست وبه خهملاندن ههر لهسهرتاوه دهمزانی.. که من نهوان و نهوان منن به خستهبری!

چونکه ئایینهکان لهسهر زهمین چهقویان لهیهکتری ههلدهسوو، ئایینهکان بووون بهدیو یهکتریان ناگیر دهکرد، یهکتریان سهردهبری سروشتی بوونیان زامدار دهکرد. کهرامهتی مرؤقیان دهشکاند!

پیرشالیار زمانی حهق و باوهری راستی سهدهکان بوو، لهدرهختی زهماندا گهواهی هموو باوهرهکان بوو، نهو له ناو قهدی درهختی زهماندا، لهسهر سهری مرؤفی بیولاتدا ههمیشه زیندوو بوو.. بانگی نا لهپیناوی نهوهنا که سروشت لهکردهوهی دیوهکان تووره بوو.

که سروشت هراسان بوو له پږانی خوین وله بهنکار بوونی مرؤقایه تی وزوړبوونی ډیوی درؤ. سروشت پړبوووله شپږی خویناوی. له شپږی سپی و زهردو سهوزو سوور. شوینیک له سر زهوی نه مایو بو ډابه زینی خواکان. زمیین خوینی لیده تکا. مندا ل و مرؤف هه لا هه لا دهوون. ډیوهکان قه له وو زمان تیژ و هار تر دهوون. مرؤف هراسان له نایک دهوونو، مندا له کان به نیفلیجی ونه خویشی وړقه وه له نایک دهوون. چونکه پیرشالیار نه کی پاراستنی په یامی خپرو جوانی له نه ستو گرتووه. به ویستی ناهورامازدا دلنیا به له وهی که ده توانیت جیهان به ویستی مرؤف رزگار بکات، چونکه ژیان بو مرؤفو نامانجی مرؤقایه تیش نازادی وعیشق وجوانیبه، که یشتنه به په کبوونی کیانی له گیانی بوونه وهردا.

پیرشالیار خواناسه، خوبی خوانیبه، چونکه نه و له خوبا ناهورامازدا یان خواوهندی یه کتا، یا یه هوزا یان مهدی، یان باب یان مه سیح نیبه. به لکو تنها پیای خواجه. من له ودا خواوه ندیم نه یوه، نه و له یه کیووندا له گه ل مندا نه و که راهه تی به من نه به خشیوه که بتوانم خوابینم! چونکه من خواوهندی خوم هه یه! چونکه پیده چیت نه گهر خواوه ند بوونی هه ییت! نه گهر مرؤف خوی خواوه ند نه ییت، نه وا ده شیت زور له ده سلا ت و توانای نیمه و به هری بیینی نیمه به در بیت. من خوبی خوم باوهرم به په رستی خواوه ند نیبه، به لام تیزوویهک نه و ته یسمه ی جوان و پاکژ له مندا گوشر دووه.

له وه تی ههم زور دلنیام له وهی که خواوه ند باوهری کی یه قینی به من هه یه، نه گهر هه ییت! نه ک تنها باوهری به من، به لکو هه مان باوهری به هه مرؤقی کی جوانناس و پروناکییر هه یه. من زور له میزه شانازی به نه گهری هه بوونی خواوه نکم، چونکه نه زمان بو نامانجیک منی ناهیناوه و باوهری کی مه تییشی به بوونی من هه یه! زیاتر له ووش سرکه وتتم مه یسر دهکات.

جامن بیهرستم یان نا نه و منی نان پیدا ناوه، به هه حال منی بو نامانجیک ره خساندوه. منیش سر به خوم باوهرم به نایینه کان پته وه. به لام له پیناوی هیچ باوهری کدا نژی مرؤقایه تی ناوه ستمه وه و له پیناوی خوی که سدا که س به کوشت نادم. چونکه لای من کردگاری خوا هینده ی خوبی خوا پیروزه. من نه زمان که مرؤف خوی خواو بت وخواکانی شی دروست کردوه.

جا بابزاین له پاناشتی بانگناهیتشی پیرشالیارنا چی رووه دات؟ با بزاین هاتن و با به زینی پیغه مبه رکان چی تفرقه یه ک ده خاته نیوان گه ل و میله تانه وه، یان چی هیوا یه ک گوش دهکات؟

***

به ته ناهه کانی جال جالو که ی مه زن وسپیدا، له سه ره وهی ناسمانی یه که مدا که به له شکر ډیوهکان دهوره درابوو، په یتا په یتا گیانی رووناک ودره خشان، گیانی پیروزه کان، گیانی نه یینراو به چاوی مرؤف. گیانه دوور هک و دووسه رو سیسه رو چاروشه ش سره کان ناده به زین. نه و گیانانه ی له سروشتی مرؤف بیهرین، به بیینی مرؤف بیهرین. گشتیان ناده به زین. هه ندیک مه خلوقاتی تری وریله وله ناگر دروست بوون، هه ندیک له وان به هه ستیاری منی نوستوو بوون و نه به یینران. بو نیان دهات، بو نی بغوریان لیده هات، له و باوهره دا بووم گیانی رووه ک ودارستان بوون. به لام نه و مه خلوقاته نالیکچوانه به مرؤف که چاوی مرؤف برکیان ناکات، نیشته جی هه ساره کان و گهر بوونه کانی تر بوون. گیانی فریشته کان که له مرؤف دهچوون، وه کوته م دیار بوون و ده یینران. هه ندیکان له ناسماندا دهاتن و دهچوون. هه ندیکان نیازی ډابه زینیان نه بوو، به لام هاوکاری پیغه مبه ران بوون.

قسەى لەگەڵ مرۆف دەکرد، وەلامى داخووزىيەكانى مرۆفى دەنايەوه. باكان، ھەرەكان، باران و بەفرو شەپۆل ھاورىيى بوون.

بەلام درۆ، رق، تۆلە و كىنەبۆزى مرۆفى سست و ناتوانا كرد. مرۆفى لەبەھرەكانى خۆى داپراند، لەسەرنارىيەتى ماددەوه. مرۆف بووبەكۆيلەى ماددە، لە رەخساندى گيانەوه، بوو بەگيانىكى كۆيلە نامۆ وداگيركراو وشەر سەپىن وشەرخواز. مرۆف كەرامەتى نۆراند بە دىوى ئەھرىمەن، خواكانىشى لەخۆى رەنجاند. سروشتى خۆى نۆراند. بۆيە ئىستا چا و لەو دىندانە دەكات كە خۆى دروستى كر بوون. باوەر بە دىندەيى دەكات! مرۆف ئەمرۆ چا و لە ئاژەلى دىندە دەكات، بگرە دىندەترين ئاژەلە و لاسايى رەفتار و كىرارى ئەوان دەكاتەوه!

ھۆى نابەزىنى گيانەكان زۆر بوون لەو بەيانىيە تارىكەدا. چونكە ھەر يەكە لەپىغەمبەرەكان پەيوەستىيەكى گيانىي بەھىزيان ھەيە بە كەرامەتى پىرشاليارەوه، دەتوانم بلىم ئەو پىرۆزترين بوونە لەيادى پىغەمبەرەكاندا لەدواى كىرگارى مەزن ئاھورامازدا.

بۆيە ئەوان لەوھتەى گيانىيان لەسەر ئەستىرەكان نەژىن، چاوەروانى فرسەتەىكى وھان تا پىرۆزترين ھاورى و ھاودەمى خۆيان بىيىن. ھەرۆھەا بىستويەكەمى نەورۆز لەمىزۆوى سەرھەلدانى مرۆفا پىرۆزە، چونكە تەنانەت بوونەوھرىش لەورۆژەدا خولقا!

لەورۆژەيشدا پەيامى رووناكىي ئاھورامازدا بەمرۆف دەكات. لەورۆژەدا خۆر بۆيەكەمىن جار ھەلدىت. بەويستى سروشت، بەويستى مرۆف. بۆيە پىويستە بزائىت كە لەورۆژەوھى بۆ يەكەمىن جار خۆرھەلەت مرۆف پەيامى خواى لەسەرى خۆيدا رەخساند يان رواند.

ئاسمانەكان پر بوون لەئاوازى گيانى وسەداى دۇعاكان، سەداى دەنگى نەرمى فرىشتەكان، بەپىچەوانەوه سروشت خۆينى لىدەتكا. لەوبەيانىيەدا دىوھكان بىداربووبوونەوه، لەبرساندا، لەترساندا سەرى مندايان دەخوارد، تەدايان دەکرد، بىنگوناھيان دەكوشت، بەھەركونج و كەلەبەرىكى جىھاندا شەريان بەرپا دەكرىو غرورى خۆيان نیشان دەنا و بەچەكى قورس شالاويان دەبردە سەر تەپوو و شك، مرۆف لەبەرچاويان زۆركەمبەھاو بىنرخ بوو، بەويستى خۆيان دەيانكوشت! كاتىك كەكات ئاسايى بوو ھەو ھەكەكان كەوتەكار بۆ تۆقاندن و لەناوبرىنى دىوپەرستان و مرۆفەكان!

زەمىن لەچاوتروكاندا گرى تىبەر دەبوو، شارەكان دەسووتان، دىوھ قىن لەدەلە چەناگە ئەستوورەكان لەفلىمى كارتۆنى مندالانەوه بۆمباى گەرەيان دەنا بەسنگى سروشتەوه. باييانە بەپۆزەوه دەميان پر بوو لەجنىو دەرھەق شەرھى ناىكى خۆيان، وەك چۆن منداى يارى دەكات بەيارىيەك، ئەوانىش ئاوا خۆشايان پىدەگەي كە دەيانىنى زرمەى دەنگى بۆمباكانىيان دەولەتان ھەپروون ھەپرون دەكات! باوھشى خۆشيان دەکرد بەيەكترا و پىكى پىرۆزىيان لەيەك دەنا و جنىويان دەنا (چىرس مازەر فەكە)! سروشت دىمەنى زۆر سەير بوو لەو بەيانىيەدا، لەلایەكەوه ئارارات ناگىرسابوو، لەلایەكى ترەوه شەبەق كەوتبوو بەشپىك لەتارىكايى ئاسمان، لەويوھە من دەمتوانى دوور، زۆر دوور ئاسمانەكان بىيىنم، دەمتوانى تەنافەكان، نابەزىنى گيانەكان بىيىنم، چونكە ھەموو شتەكان شىووبوون، خەوو راستىش تىكەل بەيەك بووبون! ئىتر من دەرەستى ئەوھە نەدەھاتم لەخەودام يان لەراستەقىنەدام!

من لەھەست و نەستى پىرشاليارام يان ئەو لەھەست و نەستى مندايە؟ ياخود من ورتنە دەكەم، چونكە بەسەرھاتەكان تىكەل بەيەكترى دەبوون، شەرو خىريش! درۆو راستى! جوانى وناشورىنى، ساردوگەرم، كەس نەيدەزانى كى راسنگۆيە؟ كى خىرخوايە؟ كى خوايە لەناو دىوھكاندا، چونكە يارىكەرىكى نەزان

دەيتوانى شەق لە سەرى ھەزاران مندالى برسى بدات و پيڭكەنيت بەويژدانى جىهان.. قەشەيكە وای لىھاتبوو سوالى دەکرد لە بارو مەيخانەکاندا دەپاراپەووە بۇ کەستىک ھەوھسى نامرکينتەووە. سۆزانی يەکان سوپيان بوووەووە بۇ بينىنى پياومرؤڤيک. مرؤڤەکان ھيندە بچوک بووونەووە نەخۇيان دەدى نە کەرەمەتى خۇيان! مندالان ھەر گەمەيەکیان دەکرد. ھەستى شەرى خۇيان پيڭگۆش دەکرد! بازارەکان پىر بوون لەکالای شەرى! نازانم چۆن لەو بەيانىيەدا کەھيشتا شەروخىر بەش نەکرابوو ژيان وەھا بەزوویى سروشتى گۆرا!

کەچى لەئاسمانى حەوتەمەووە، لەئەستىرە دوورو نزيکەکانەووە، کەشى نابەزىن بەرەو زەمىن لەبرەویدا بوو، گيانەکان دادەبەزىن! پيغەمبەرەکان خۇشنوود ديار بوون بەگەيشتنى پەيام و بانگى پيرشاليار! وەک پەيگەرى ھەلمين، يان وەک پەلە ھەورىكى گياندار ھەريەکیان بە تەرزو نابيک دادەبەزىن. ھەر يەکەيان جۆرە کەشیکى تايەتيان نيشان دەدا لەدابەزىنى خۇياندا، دتگوت ئاھەنگى سەرى سالە! ھەر گيانەو جۆرىک رازاوە، ھەرکەسەو جۆرە پۇشاک و جۆرە گيانداريک و جۆرە مەخلووقاتيکى تايەتى ھاوشان بوو!

رؤڤيکى سەير وسەمەرە بوو! مرؤڤ ئەگەر تواناي بينينيان ھەبوايە و وەسفى بينينەکانى خۇيان بکرايە راستەوخۆ بەدەم گيترانەووەووە شىت دەبوون، پەرکەم دەيگرتن و دەشیا لەشاگەشکەبى خۇياندا شىت و بەرباد بن!

ھەندىک لەگيانەکان لەپەشمەک دەچوون ھيندە ناسک بوون. ھەندىكى تريان تەنھا بريک و باکیان لیتو دەھات. شکليان ھەميشە لەگۆراندا بوو، ھەندىک سپى، ھەندىکیان سوورو پەمەبى. ھەندىکیان تەنھا لەھيلى سکتچيک دەچوون، ھەندىكى تريان لەبالندە، لەدرەخت، لەگياندارى بەچاوى ئيمە نەبينراو دەچوون.. ھەندىكى تريان!

نازانم بليتم چى ھيندە تیکەل و پيڭکەل بوون، پياو نەيدەتوانى وەسفيان بکات، چونکە لەيەکەبى گيانى خۇياندا زۆردەبوون، دەبوون بەھەرشتيک، سوورى گۆرانی گيانيان لەيارىيەکی سىحرئاميز دەچوو، ئاسمان لەسيحىرى يارىگايەکی سترک دەچوو! ھەستم دەکرد چاوم ريشکەو پيشکە دەکات، ھەستم دەکرد خەونەکانى ھەموو مرؤڤەکانى سەرزەوى دەبينم، و بووم بەھەزاران ھەزار گيان و چاو. ھەستم دەکرد کويرم وھيچ نابينم بەلکو تەنھا بەپيئووە لەناو پەنجەرەى ژورىکى تاريکدا وەستاوم وزيندەخەون دەبينم، ھەستم دەکرد لەش و گيانم بوون بەھەزار پارچەووەو نوای سەرەتا و کۆتايى؛ ناوى تەونى ميژووى بەسەرھاتەکانى گيىتى وگەردوونەکان کەوتووم.

شەتەکان بەخيزايى وەک شريتتيک چۆن بەپەلە لەبەرچاوما ھەلبکریتەووە، يان شريتتيک کە بەدەم ھەلکرنەووەووە رووئاووەکان لەسەر شاشەى خەيالم ليدەناتەووە؛ وەک نيشاندانى فليميک بەپەلە.. لەھەمان کاتدا ژيرو سەروپيئش وپاش وناوەرؤک و تەزوووەکانى ناوسەرى خۆم دەبينى!

دەزمانى بەپيئووەم وبيزارو خۇشحاليش نيم.. ھەستم دەکرد وەک بۇمبايەکی ئەتۆم ھەموو زەرپراتى گيانم بەدەم گرى بايەکی زۆريەتەوژمەووە بلاو دەبيتەووە بەجىھاندا! کار لەبينين و خەوبينين ترازابوو، کات لەوہستان ترازابوو، ھەم تاريک بوو ھەم رۇشن، ھەم سارد بوو ھەم گەرم.. بەستەلەکەکان بەرگەى تەماشاکانى منيان نەدەگرت، جيپ دەبوونەووە لەترسا ئارەقيان دەکردەووە، دەکەوتن ئادەرؤخان لەشەرما دەتوانەووە!

لەسەر زەمىن شەپۆلەکان توورە بوون، يەکیان گرتبوو ھەستاوونە سەر پىچ و شەقيان لە زيندانى بەستەلەک ھەلدەدا! دەياننەپاند بەسەر ديئوہ نل بەفرينەکاندا!

بەستەلەكەكان دەگریان.. زەریا ھەستا بوو ھەسەری، كۆپەى ئاگرە یەكگرتوو ھەكان دەیان نالاند، بالایان بەھەوا دەچوو.. كەف لە دەمیان فیشكەى دەکرد وەك بووركان.. گەردەلوول خوولى دەخوارد وەك مزراحیكى مەزن دەیبۆراند! لەئاسۆى ئاسماندا! نازانم بۆلیم لەكوێ، بەلام دەتوانم بۆلیم لە ئاسمانى ئاراراتدا.. مرۆفێ ییۆلاتم دەدى دەرۆى، رۆیشتنى لەفرین دەچوو، دەمیى كاكێشان لەسەر سەرى ئەو بەتەفەفەكانى جالجالۆكەو ھەبزوئندان، لەسەر سەرى ئەو گەردوونم دەدى، ھەموو ھەسارەكانم دەدى، دەختێكم دەبیى مەزن تاچاوبەركات لق وچلۆپۆپى بەھەوا ئاویزان بوو، دەورى پەربوو لە گەلای قووماكراو لەگیانى ملیۆنەھا مرۆفێ رەنجاو لەگیانى ملیۆنەھا گیاندارى راوكر اوو ئافرەتى سووتاو و مندالی برسى و لەباربراو وبالندەى كوژراو!

ھەموو شتێكم لە ھاتنى ئەوئا دەدى، ھاتنى ئەو نازانم چۆن بەچى وەسفێكى زمانەوانى شەرح بكەم، چونكە تازیاتر بەرھەروروم دەھات زیاتر دوور دەكەوتەو، لەدوورەو چاتر لەوھى لەنزیکەو ئەوم دەدى، دەرۆى لەھەمان كاتدا دەفرى.. دەبوو بە كەشتییەكى سپى مەزن.. پاشان دەبوو بە مرۆفێكى شیو دەخت.. كەچووك قەیارەى ئەوم دەدى، لە زۆریاتر شتم دەدى.. ھەرچییەكم دەدى لەزۆربووندا سووتاو دەبوو، كە بالندەییەكم دەدى دەبوو بەنو بەسى بەسەد بەھەزاران بالندە..

لەتاوا دەستم گرتوو بەدلمەو، لەتاواندا دەستم لەسەر نەبزی بۆم لادەئاو بەھەردو دەست سەرى خۆم دەگوشى.. لەمسی چوارىەلى خۆم دەکرد، بەدواى خۆمدا دەگەرام، نەدەترسام بەلام حەپەسابووم، چونكە چاوەروانى بیینیكى وھا نەبووم، باوەرم نەدەکرد پیر بتوانیت ئەو ھەموو وینەى لە تەماشاكەمان نیشان بدات، باوەرم نەدەکرد مێشكم بەرگەى تەجیلكرى ئەو ھەموو دیمەنە بگرت.. چونكە من، منىكى داماو بەرگەى وەستانی كاتم نەدەگرت لەوچرگەى كەكات وەستا، كەچى رووناو ھەكانى نواى كات وەستان ھەزار ھیندەى وەستانی كات پرتەوژم ترو خیراتر زۆر دەبوون.. خواخوام بوو كات بوو ھەستیتەو تا پشویەك بدەم، تا جگەرەىك پێكەم وھەناسەىك بدەم، چونكە تووشى تەنگە نەفەسى ھاتبووم.. ھەستم دەکرد زوورەكە شتم فرسەتى لێھێناوم و دەمفلیقینتەو!

ھەستم دەکرد خۆزگەى مردن و لەناوچوون لەمندا لە مرۆفێ ییۆلات و ییۆلات مەزنتەرە! چونكە نەمدەزانى چى بكەم تا باوەر بە خۆم بكەم كە ئەم ووشانەم گشتى زانەى چرگەىك پەتین، وەك ئەوھى كۆى ناستانەكان لە زریكەىكدا خۆیان حەشار نابیت، وەك ئەوھى گەردوونەكان لە تۆپىكى بچكۆلانەى كەلا شیو ھەلەستى مندا بیت وھەموو شتەكان بەیەك تەمasha بیینم!

ھەلبەتە درۆتان لەگەل ناكەم، دە سال زیاترە سەرگەرمى گێرانەوھى ئەم رۆمانەم، دووررۆمانم توورداو ھەستىمیانم كردوو بەسەرە مقەست، دەتوانم بۆلیم كاتێك كە دەستم كرد بەگێرانەوھى رۆمانىكى پاكنووسكراو، ناوھەرۆكەكان شیوان، ناچار دەستم كرد بەنووسىنى رۆمانى چوارەم، ئەویش بەدەم تۆماركردنەو ئەم ئەفسانەى لێزا، كە تارادەىكى زۆر ھىچ پەيوەندى بە رۆمانەكانى ترەو نىیە!

بۆیە دەتوانم بۆلیم ئەم كتیبە نارۆمانە لەدايكبوى چرگەىكە كە چەندسالێك منیان دەھێناو دەبرد! بۆیە ئازاد بوون لەتۆمارى ئەم كتیبە لای من، بۆمن ئازاد بوونى جیھانە، ھەست دەكەم من بەلامەو چاترە شیت بم یان بكۆژریم یان تەفروتوونابم.. بەلام رێگە لە دەربىنى پەيامەكانى پیرشالیار نەگرم.

ههست دهكهم تهنا ئهركى يهكهم وئوايين ئهركى پيرؤزى سهشانم دهربرينى ئه وههستانه ن كه لهچر كه يهنا پيم گهيشتن.. راسته ئه م چيرؤكانه حيكايهتى مئش نيه وهواو بوون وكوتايى ههيه، بهلام دئنيابه خويتهرى بهريز من دهتوانم لغاو بؤ پهمهكان شل بكم وههزاران ههزار ئهلف لهيله وههلهتان بؤ باس بكم.. بهلام بهچاكي دهزانم پوختهيهكى ئهوتوتان بؤ باس بكم كه ماندووتان نهكات لهخويندنهوه.. تا بتوانن زوو تهواو بين وبرىارى خوتانم بهسهرا فهرز بكن.

بؤيه دهتوانم بلنم كاتيك كهتهواو دهيم، لهريسي خؤمدا دهگم به سهرهتاي ريسي مرؤفى بيتولات وبتاوو بيتالا.. چونكه من باسى رابردووى ئهوم هئيشتا نهكردوهو بهتەماش نيم ئهوكاره ئه انجام بدهم ليژها!

لهناو پهنجهرهى ژوره ساردهكهدا كه وينهى ههزاران ههزار روخسارى كيژى جوان ومندالى فريشته شتوهو شكلى تايهت بهديوارنا ههلواسراوه، راوهستا بووم! لهو ژورهنا كه زوربهى كار هونهرييهكانم له جانتاكاندا پيچاوهتهوه! چونكه دهترسم وينه بكيشم، دهترسام ليم بزن، يان سهرزهنشتم بكن!

باكان يهكيان گرتوو و تووره بوون، نازانم لهچي؟ لهكي؟ چونكه من دهزانم كه با ههگيز دلى نايهينيت له كهرامهتى من تووره بيت.. پهنجهرهكهى بهيهكدا دهنا، كلاوى لهسهر قهشهكان دهفراند، دهختهكانى رادهوشاند، بهشهپؤلى دهووت ههسته، بهئاگرى دهوت راپهه، بهزهرياي دهكوت كاتى هينانى ههلمهته.. با بهسروشتي دهكوت شهرم لهخوت بكه، نهنگى تاكهى! به بهستهلهكهكانى دهكوت: تهريق بينهوه لهبهديكارى و دوورويى ديوپهريست و درؤزان - ههستن تولهى نهههنگ و ماسيهكان و گياندارانى ناو ناو بكنهوه!

باكانم دهبينى گهريان بهههمووشتيك دهكرد، دهيانوويست بهتووربهى خويان شتيك بلين كه من جوان ليى حالى نهدهبووم، بهلام دهمدى كهشتيه مهزنه بارهه لگرهكان ههلهدگرن وغهريان دهكهن عهزى عهزلهاتيان نيشان دهنام، دهمدى شق له شاخى بهستهلهك ههلهدهن و دهيانرؤخينن وبهلووره وهگهفيان: ترس ولهزيان ديناو دهبرد!

لهپهنجهرهى مالى دراوسيكاندا نووسهگ قروسكه قروسكيان بوو، بهدهم قروسكهوه وهكو كه دهزهريين، وهكو ديو دهياننه راند، چونكه خاوهنهكانيان لهمال نهبوون.. دهترسان.. زور دهترسان تهناين.. ههروهكو مندا لهكان لهدورگهى ههستكرن بهكه ميذا! راوهستا بووم گويزم دهژمارد.. مندا لهكانم لهگهله ناكيان لهسهفهه بوون، دهترسام لهوهى شهويك بهدخويهكى سهرخوشى ههوهس پهريست بهسيرياندا بكهويت و حيقيان دهرهينيت..

دهترسام بلم لهمشتا بوو شتيكيان لى بهسهر نهيهت.. راوهستا بووم بييرى ژيانم دهكرد، بييرى ولاتى ناگيركراوى خؤم دهكرد، شهرم له بيروباوهري خؤم دهكرد، بهخهيال سهفهرم دهكرد، دهرؤيشتم، دهگهراهوه بؤ نيشتمانى نايك، نئ بهئى، شاربهشار دهگه رام وسهيري تهماشنا ترساوهكانم دهكرد.. سهيري بوغزو رق وكينهى لهشكري ديوهكانى بهعسم دهكرد لهتهماشناى ساردى رامياريه كوردهكاندا. كه پشتيان كرؤته لووتكهكان و لههوزى ماسيهكاندا خويان بسميل دهكهن وبيس دهبنهوه!

سهيرم دهكرد رژيمه ديكا تورهكان خهريكى ديو دروستكرندن، تورك وفارس وعههه لهقيني شهري دهروونيان زور دهبوون، بهجيهاندا بلاو دهبوونهوه، ديوى درندهو چاوسوورو گوشتخؤريان بهشهقامهكانى شارهكانى جيهاندا بلاو دهكردهوه!

راوهستا بووم.. تنها من بيدار بووم له دوورگه‌ی ههستکردن به‌که‌مندا.. چاووم نابوو هه سهر يهك وييرم له‌گيانى نازادى نهو ده‌كردوه! واته مندا له‌كه‌م، مندا له ناوه‌نجيه‌كه‌م كه ههشت سال له‌مه‌وبهر له‌بار برابوو! چونكه نهو له‌ههر مردويه‌ك وزيندويه‌ك زياتر به‌من ناشنايه!
هات.. نابزى وله‌پشتمه‌وه زه‌فه‌رى له‌قه‌له‌مه‌كه‌م هه‌تاو ده‌ستى كرد به‌نووسينه‌وه‌ى نيزه‌كان.. له‌برى من چه‌ند لايه‌په‌يه‌كى نووسى.. كاتيك كه‌ويستم سووپاسى بكه‌م، بينيم وه‌كو تيشكىكى سپى چوارده‌ورته‌نراو به‌ره‌نگى كوورژه‌كه‌يى له‌سهر شوينى نانيشتنم سه‌ماى ده‌كرد. ته‌ماشاي ده‌كرم وده‌يوست سهرم بسوورمىنت.. ده‌يوست نيشانم يدات كه ده‌توانيت!
زه‌مين له‌ژير پيمدا سه‌رم‌ماى بوو.. هه‌ستم ده‌كرد زه‌مين ده‌گرى، چونكه نابرووى كرم تى نابوو.. بينيم مندا له‌كه‌م بالى نه‌بوو! به‌لكو ته‌نها رۆشنايه‌كه‌ى سپى وكوورژه‌كه‌يى بوو! رۆخسارى له‌ رۆخسارى حه‌زهره‌تى به‌زه‌يى ده‌چوو!

باكان ره‌ش هه‌لگه‌را بوون و، تووربه‌ بوون، وازيان له‌توربه‌يى و سه‌ركيشى خويان نه‌ده‌هينا.. ناچار بووم تووربه‌م، هاوارم ليه‌ستاو فه‌رمووم: **باكان؛ تكايه راوهستن، به‌سه!** باكان وه‌ستان.. كپ بوونه‌وه.
توانيم ههر به‌پيوه سه‌رخه‌ويك بشكينم و به‌په‌له‌ كه‌مى خوارن بكه‌م به‌قورگى خۇمدا.. توانيم كه‌ميكيش له‌گه‌ل مندا له‌به‌سته‌زمانه له‌باربراه‌كه‌مدا يارييه‌كه‌ى مندا لانه بكه‌م، كه‌ميك له‌باوه‌شى بگرم وپشتى بخورينم و ده‌ست به‌سك و سه‌ريدا به‌ينم!
كاتيك كه‌نهو مالئاوايى لى كرم، هه‌ستام، چوومه‌وه ناو په‌نجه‌ره‌كه‌م.. كه‌وته‌وه ته‌ماشاكردنى ناسمانه‌كان و نابزىنى گيانه‌كان.. چونكه له‌راستيشدا ماوه‌يه‌ك بوو ههر ته‌ماشاي ناسمانم ده‌كرد، هيجى نه‌وتوم شك نه‌ده‌برد له‌سهر زه‌وى و له‌ده‌رودراسيدا تا ته‌ماشاي بكه‌م! هيج سه‌رنجى رانه‌ده‌كيشام! شته‌كان هه‌نده دووپات و بيمان بوون، كه نه‌زه‌تيان ده‌نام.. هه‌ستم ده‌كرد ديوه‌كان سروشتى ژيانيان به‌جوريك كوورپوه كه پياو شه‌كه‌ت ده‌بيت له‌ زور ته‌مasha كردنيان.
ته‌نانه‌ت نه‌مه‌دتوانى ته‌ماشاي گوله‌كاني باخچه‌ى به‌رده‌رگاكه‌مان بكه‌م! گوله‌كان نه‌سپى وكرم تيبدا بوون، ره‌نگيان وشك و زه‌ردو ژه‌نگ گرتوو بوو.. سيس وبييون وبي ژيان مانيان له‌زه‌وى گريبوو.. كرمه‌كان له‌سهر چيمه‌ن وحه‌لوژون ده‌شت وده‌رى پركرديوو! هه‌موو كيژوله‌كاني دوورگه‌ى هه‌ستکردن به‌كه‌مى رۆژانه سه‌رگه‌رمى له‌ناو بردن وكوشتنى له‌شكرى حه‌له‌ژون و له‌بار بردن كورپه‌كاني ناو سكيان بوون! هه‌ستم خويى لنده‌هات، به‌زه‌يم شل ويل به‌ملاو به‌ولانا ده‌كه‌وت! وه‌ك گاميش چۆن دواى كاويژ به ته‌ماشاكاني روو ده‌كاته ناسمان، ناوه‌ها هه‌ميشه ته‌ماشاي ناسمانه‌كانم ده‌كرد، به‌دواى نيشانه‌كاني ده‌رکه‌وتنى دره‌ختى زه‌مان و مرؤفى بيولا تدا ده‌گه‌رام!
گه‌رچى هاتن و سه‌ره‌لدانى نه‌وان له‌مندا، له‌هه‌ستياريمنا رووى نابوو، گه‌رچى چيرۆكى به‌سه‌ره‌اته‌كان له مندا ته‌واو رسكينرا بوو، كه‌چى چاوهر ووانى به‌لگه‌ى زياترم ده‌كرد، ده‌مويست شته‌كان راستى تر له‌هه‌ستياريم بينم، تا باوه‌ر به‌ ده‌ور و به‌ر به‌ينم كه هه‌رچيه‌ك نه‌وان ده‌بينن، من چيرۆكى سه‌ره‌لدانى ده‌زانم.

چونكه غه‌يب له‌ويستى ئيمه‌ى مرؤف وه‌ونه‌رمه‌ندا هه‌نده نالوز نيه.. گه‌ر ديوه‌كان ريگه‌مان بدن، ده‌توانين به‌ غه‌يبا هه‌لزنين، ده‌توانين غه‌يب به‌سوودى مرؤف به‌كار به‌رين!
بۆيه ليتانى ناشارمه‌وه ماوه‌يه‌كه‌ى زور بوو من ههر سه‌يرى ناسمانه‌كانم ده‌كرد.. ته‌ماشاي ناسمانى خه‌ونه‌كانم ده‌كرد.. بيرم له‌ كه‌رامه‌تى خۆم وخواكان ده‌كردوه.. بيرم له‌ پيغه‌مبه‌ران ده‌كردوه، بيرى

ئەوانم دەکرد، بیری ژیانم دەکرد، بیری بیینی مرۆفئیکی پەسەن و بیخەوشم دەکرد، بیری منداڵەکانم دەکرد که لەسەفەر بوون! بیری عەشقی خۆم دەکرد، دەمویست عەشقی لەهەموو شتێکنا بیینم، هەمووگیانم بوو بە تەماشایا، بەهەزار چاوی تەماشای ئەملاوی خۆم دەکرد، بەدوای شتێکنا دەگەرێم که ئەوانی تر نەیان دەزانی چییە! هیندە ماندوو شەکتە بوو، خەلکی وایان دەزانی عەشقی لە مەزەبیا نییە! چونکە گومراپی دێو پەرستەکانی دوورگەیی هەستکردن بەکەمی هیندە گەورەییە خواش دووچاری سەرپەشەو شەکتەتی دەکن.

لەگەڵ ئەوەشدا کە بەهرەمەند بووم بە بیینن، لەقوڵایی دلەوه ئاواتەخواز بووم کە سێک هیندە خاوەن کەرەمەت بیت بتوانیت من ببینیت، کەمیک گویم بۆشل بکات و دوو ووشەم لەگەڵدا بدویت... کە سێک هەبیت لەسەر زەمین نەک لەناسمانەوه دابەزیت، بتوانیت بیت بە هاوسۆزو هاوگیان وهاوغم.

چونکە سروشتی مرۆفی پەسەن وها خولقاوه کە کەمالی خۆی لەسەر لەقاندنی کەسانی تر دابەینیت... هیوادار بووم کە سێک بیت بەمیوانیم، خواخام بوو کە سێک وەلامی خەندەبەکم راستگۆیانە بداتەوه تا دەست وبرد مۆمیک لەکەنیسەکەیدا یان لەپەرستگا کەیدا دابگیرسینم.

ئەوانەیی کە دەمناسین هیندە گومراو نەخۆش بوون کە بەگومانیمان فویان دەکرد بە مۆمە ناگیرساوێکانی پەرستگام! دراوسێکانم کە هەمیشە بە شەرم و پەڕزەوه حورمەتی خوشک و برام لێدەگرتن قیینان نیشان دەدام، بەناشکرا بوختان و جاسووسیان دەکرد بەسەر مۆمە، کەوتبوونە چپەچپ و لەپوخساری پڕکینەیاندا دەمیینی قیز لەمنی بیگانه دەکەنەوه، لێم دەترسن، نەخۆش دەکەون بە تەماشای هەلس وکەوتم... ترس لەبیگانه مرۆف و دێو پەرستەکانی دوورگە و لاتی بەفرو هەستکردن بەکەمی وها زەلیل و شەکتەت کردووه، پیاو هەرچی بکات ناتوانیت لەکینەو گومانی ئەوان دەرباز بیت... ئەوان میلیتیکن سنوور بۆ خێرخوازی نادەین، گومان لەجوانیی خێر دەکن، لە هونەر و جوانی دەترسن، کەچی ئایینی سەگ و پشیلەیان لاپەسەندە، باوهری هیتلەر زیندو دەکەنەوه، وادەزانن ناھەقیان کردووه ئەویان توندوتەوه، دەیانەوێت نازییەت بکەن بە ئایینی ناھاتوویان وخیوہ پیرو ترکەنەکانیان زۆر بیتمیشکانە باوهری نازی دەچینن و دەلێن گواپە هیتلەر پەيامی هونەری پێبووه!

هیشتا نازانن کە هونەر روو لەشەرناکات، هونەر جیھان داگیر ناکات، مرۆفایەتی قڕناکات، کەلتورەکان ناشیونیت... هونەر ژیانەوهی باوهر و ئایین و جوانییە... هونەر هەستی خۆشەویستیە لەنیوان میلیتەتاندا. ئەوان سەگیک لەخواولە پیغەمبەر و لە باوان پیرۆزترە لایان!

ئەوان پێگەیان نەدام وەک هونەر مەند هەست بەوه بکەم کە جیھان مۆلکی منیشە و بۆم هەیه لەهەر ولاتیک بژیم هەست بکەم کە هونەرەکەم مۆلکی ئەوێیەو نامۆ نیم بەکەلتورەکان، چونکە وەک هونەر مەند خۆم بەزایدنەو ناھیتەر و پێشخەری کەلتور دەزانی... کەچی ئەوان، پۆژی سەدجار هەستیان دەشکاندم، سەدجار رقیان نیشان دەدام و بەتەماشاکانیان ترۆیان دەکردم، شار بەدەریان دەکردم و قواویان دەنام! بۆیە ژوورەکەم نامگریتە خۆی... ژیان تەنگم پێهەلدەچنیت، نازانم بۆکوئی سەری خۆم هەلبگریم، چونکە جیھان لەژێر دەستی دێوکاندا نزیو بووه! ماناکان کەرەمەتیان نەماوه، مرۆف بیئەدب بووه لە خودپەرستی و پەگەز پەرستی و دێو پەرستی و ترس پەرستی!

بەزەبیم بە عەشقی خۆمدا دیتەوه، چونکە هیندە تەنھاو نامۆم لەم غەریبییدا هەست دەکەم واخەریکە دلم شەق دەبات. دلم دەگوشریت، بەزەبیم بەمندا لانەدا دیتەوه کەبال هەلکەنراو و هەلکەروزاو بێن و دەچن، بەزەبیم بەو لاوانەدا دیتەوه کە لەتاو سەرلێشوووان و تیکەل و پیکەل بوونی شەرخی خۆیان دەکوژن.

باوهر به ههماقتهتی فهلسهفهی نایینهکان ناکهن کاتیک که دهیستن موسولمانهکان مندال بهحهوایا دهنهقینتیهوه.

که دهبین بهناوی خواوه چهقو دهخهه سهر ملی بیتاوان وسهری دهرن.. که دهبین میژوی باوهری مهسیحیهت پره لهکویله وئافرهتی سووتاوو پهناجا ملیون قوربانی نایین و دهیان ملیون قوربانیی نووجهنگی جیهانی و دهیان ملیون مرؤف بهکوشت دان! بهزهیم بهو نافرهتانه دایتهوه که تاکوتهنهان ولهتاو نهبوونی دلناییی وترس سهگ دهرستن، شیت دهن، خویان دهرمانخوارد دهکن، مندالهکانی خویان دهکوژن. بهزهیم بهو کوربانها دیتهوه که پشتیان کردوته باوهری زهردهشت و تسلیمی شمشیرو رق و کینهی نایینی دیوهکانی بیابانن که سهری ملیونههایان بری و هیشتا له سهربرین و زمان و دستبرین تیر نهیون!

بهزهیم بهخواوهندی تاکوتهنایا دیتهوه که ناویریت خوی نیشانی کهسیک بدات! خویهک کهتاوانبار کراوه بهوهی گویه ئه و نههریمهن وشهری نووچاری ژیان کردوه، گویه ئه و ئیمهی بؤسزاو تاقیکردنهوه دروست کردوه! نازانم چند هزار سالی تر خواوهند گینهکانمان تاقی دهکاتهوه و دیوهکانمان روژنتر و بی نابروو تر دهرپاریزیت؟! نازانم خوا چیی دهست دهکویت له تاقیکردنهوهی ئیمه! بهزهیم بهعشقیکندا دیتهوه که سهرگردان بووه لهگومانی ئهوانی تر.. ههست دهکم عشق دلی لیکهوتوهیان دلی لهجی چوه، یان دهشیت عشق ههستی لهبارچویت، چونکه که پیاو لهدهرهوهی کهنیهنا لهعشق ددویت، لهخویهوه قهبارهی بچوک دهیتهوه، وهک مندالیکی ورکن و لاسار سهردهکریت.. بهگومانیکی نهخوشانهوه سهر دهرکیت، بیتهوهی کهس بویریت به عاشق پییکه نیت، عاشق خوی بهخوی پیدهکنیت!

لهگهل دابهزینی گینهکاننا من بهبیداری وبهوستوویی وبهخیال وزیدهخهویش لهناو پهنجرهه مالهکهما چهقبووم.. کاتیکیش بهمهجبووری بؤهرجیگهیهک دهچووم، ههیکهلیکی خهالیی چیهوهی پهنجرههی ژورهکهم لهدهوری خوم دهبینی ههستم دهرکرد پهنجرههی ژورهکهم بهمندا نووساوه، ههستم دهرکرد ژورهکهم لهمندا رواوه! ههستم دهرکرد لههروکویهک بم هیشتا لهژورهکهمام وهیشتا تهنام!

پدغهمبهرهکان، گیانهکان ناسمانیان پرکردبوو لهنوور.. وادهدهکوت شتیک دهوری ئهوانی دابیت.. پددهچوو ئهوان لهتاوی تهنافهکان وقوزاخهی جالجالوکهی پیروژو سپیدا هاتینه دهر! پددهچوو چنرابن! یان سهرلهنووی دروست کرابن یاخوود پیسراو وتون کرابن! دهتگوت هیچ ناگاباری ئه و ههموو ستهمی سهر زهوی نین! شاداب وخوش مهشرب بوون.. نوور له روخساریان دهباری. دهتگوت ئهوان بهشتیک له راستیهکی تر دلنایان، پددهچوو ههوالهکانی جیهان به هله لهچاپخانهکانی ناسماندا تۆمار کرابیت، پددهچوو ههوال وپژنامه ونووسراوهکان بهدهستی فریشتهی نهخویندهواروو، بهقهلهمی فریشتهی گیل تۆمار کرابیت لهناسمان!

یان دهشیا بابهته زمینییهکان خنده هینهرو گالته خرؤشین بن بؤ ئهوان! تووریهی با-یان نهدهبینی! گهردهلولی توورهو شیت بوونی کلپه و خرؤشانی زهریاکاننایان نهدهبینی، ناگابان له زمینی نهبوو، وهک نهوهی حبهی پیکه نینیان قووت دابیت!

دەرنگ بۆم دەرکەوت کە ئەوان لەتاو سەرھەلدا نى پىرۆزترین مەرۆف، لەخۆشى ھاتن و بىننى مەرۆفى بىئولات شاگەشکە بوبون.. چونکە کەرەمەتى مەرۆفى بىئولات کەرەمەتى زاتىک بوو کە خواوەندى بەچاوانى ھەست ديوو!

لەناو مەرۆفەکان و فرىشتەکان و جندۆکەکان و دىوھەکان و ئەھرىمەنەکان و ئەولياو پىغەمبەرەکاندا تەنھاو تەنھا ئەو توانىبووى خواوەند = جالجالۆکەى پىرۆز بىننىت.. چونکە ھەوالەکانى ئەم دوايىيە ئاسمان بەوانى فەرمووبوو کە گوايە: مەرۆفى بىئولات دەلێت خواوەند لە تەنھايىدا زۆرە.. گيانى پىغەمبەرەکان بە ئاگا ئەبوون لەوھى کە جالجالۆکە خواوەندى تاک و تەنھايە.

خاواکان لەتەنافەکانى مندا ئىچىرى من، ناھورامازنا تىشكى پەخشانى فەنتازياى منە.. من خودو گيان و پىسى بوونەدەرم! راستە خواوەندى ئىوھ يەکتايە، بەلام لەزۆربووندايە بى ئەوھى زاووزيش بکات.. خواوەند يەکجار زۆرە!

جاباباسى نابەزىتان بۆ تەواوبکەم، باسى نابەزىنى پىغەمبەرەکان! بىورن بۆباسکرىنى ئەوان پىويست دەکات جارێکى تر کات بووھستىت! ئە کات پاشگەز دەبىتەوھ.. کات ھىشتا پىنجو بىستويەک چرکەيە.. کات وەستاوھ!

پىغەمبەرەکان بەتەنافى جالجالۆکەکەدا دەھاتنە خوارى.. دەبىت خاوەن فەنتازيا بيت تابزانىت بەچى تەنزو بەچى فەننىک دادەبەزن! چونکە ئەوان ھەمىشە لەکەمالدا سروسىتى جوانى خۇيان دەچن، من ناتوانم بەفلجە وینەى يەک بەيەکیان بکيشم.. چونکە زۆرى پىدەجىت.. بۆيە دەشیت خۆت لەووتەکانمدا وون بەکىت تادەگەيت بە جىھانى ھونەر، ئەوسا دەتوانىت فىر بىت، بىننىت! ئەوسا خۆت پىويست بەکەس نىيە نەخشەکانت بۆ بکيشىت، خۆت دەبىننىت و دەزانىت و دەبىستىت! فىر دەبىت چۆنئىتى نابەزىنى پىغەمبەرەکان بىننىت. بە فەنتازياى خۆت فىر دەبىت جۆرھە تەنزى نۆى لە شکل و شىوھى مەرۆف بخۆلئىتىت.

لەبەر ئەوھ من سەرگەرمى شتىکى تر دەبم.. باسى نابەزىن دەخەمە لاوھ.. باسى ھاتن دەکەم بۆتان!! خەلکىنە.. لەوکاتەدا کەکات وەستا، کە زەمىن لەرزىيەوھو و زەمى لىھەستا! کە پىرشاليار چاوى ھەلپىنا، کە زىندانەکانى بەستەلەک بەشەقى باکان و گەردەلوول دىوارى زىندانە بەفرىنەکانيان ھەلئەکاند، رووخاند! لەوکاتەدا کە قاتىکان حەشرى بەسەرھات، لەوکاتەدا کە ئىمامەکان بەحەواوھ خەرىک بوو توور دەدراھە جەھەننەمى زىلدا نى تارىکىيەوھ!

لەوکاتەدا کە مانگ لەنىوان زەمىن و خۆردا وەستا! لەوکاتەدا کەمەن لەخەویدا بووم و لەگەل دۆعا و ناشتى و لەيلاو توورو لىبناو کۆترەکانى ميوانمدا سەرقال بووم. لەوکاتەدا کە کات لای من ئەبستراکتانە مت بوو بوو و ھەموو شتىک دەبىنى! لەوکاتەدا کە تابلۆکانم لە پەيامى ھىنراوى مندا لە بارىراوھەکانمدا پىدەگەيى ، لەوکاتەدا کە تەماشاي ھەموو گەردوونەکانم دەکرد، بەنواى خوادا دەگەرام! لەوکاتەدا کە توانايەكى سەر و راستى منى راپىنچايە ناو جىھانى غەيبەوھو و بووم بە دوو کەرتەوھ.. لەوکاتەدا کە ھىلکەيەک لە ئاسمانەوھ بەر بووھوھو ناي بە سەرمانا و تىايىدا پىرو لەقلەق و جالجالۆکەى پىرۆز دەرختى زەمانيان لەسەر سەرم ھەلئوقاند.. لەوکاتەدا کە مەرۆفى بىئولات و بىئالام تيانا بىنى! بىنىم مەرۆفىک دەپوات.. لەبەرقال دەپوات و شوين پىکانى سەوز دەبوون! بىنىم تۆخترىن تالەرەنگەکانى ئاويزە لەسەر لەشى ئەوى دەرخت شىوھ

سهمايان دكرد! وهك بهرق! بينيم كه ديواره بهفرينهكان رووخان مروفي بيناوييئالاو بيولات نازاد بوو! من بووم بهوو شويئنهواري من لهونا پووكايهوه.

دهستيک، دهستيکی سپی مهن و تيشک شيوه لهناخی زمينهوه نري به بهستهلهک داو مروفي بيولاتی ههگرت! ههلبهته نهو دهروي وسينهرهکهی له جالجالوکه دهچوو! بويه دهسته روئشنه مهنهکه لهپی بو جالجالوکه پاخست تالهسهری بروت! چونکه سروشت بريار دهبات كه درهختی زهان بؤكوئ دهچيت وچون دهژی!

بويه دهستی زمين لهکهفلهکونيکدا جالجالوکهو نهوی له دهستی خويدا بهوهو لووتکهی نارارات دهبرد! چونکه نهو هينده مهن بوو کهمن دهمتوانی لهدورهوه دابهزینی يهک بهيهکی پيغهمبهرهکان له درهخته تهناف شيوهکهی سهری نهونا بينم که له دابهزينايدا بو سهر چيای نارارات نهجاميان دها.. نهوانم له لق وچلی سهری نهونا دهيني! کاتيک دهستی سروشت نهوی بهرهو نزرکهی گیانی هزرهتی نوح برد! هيندهی يهک و دوو بکهيت..نوح کهيهه لووتکهی ناگرين= نارارات. کاتيک کهيشت: دانيشت.. لهو کاتهنا نييو دهقه تيهريبيوو له يادی بوونهوهر.. يان کات کهراپووهوه سهر پيئنج و بيستويهک خوولهکی سهر له بهيانی. نوح نازاد بوو، به کهرانهوه بو نيشتيمانی يهکهمی، بو ههمان چيگه که تيايدا مام خدر نهوی تيا نوزيهوه. کات کهراپهوه، من سهرم نهدهسوورما. دهمزانی که له بيردا يان له جيهانی خهونا هيچ شتيک مهحال نييهو وييست دهتوانيت به کهفلهکونيک بوونهوهريک دروست بکات. کاتيک که دهستی چارهنوس به وويستتيکی کهونی من و هزرهتی نوح-گیانده سهر ترؤپکی چيای نارارات.. نامؤسفاری دهوروبهرو ناسمان ديمهنيان گورا.. پيغهمبهرهکان کهيشتبون.. گیانلههران و پهلهوهرانی ههموو جيهان له دهوری تهوژمی نوورتيکی رهنگين، له دهوری سهری نهو سوورپان دهخوارد!

لهسهر ترؤپکی نارارات دانيشت! وهک پادشايهکی سپی پؤش! وهک مروفيکی رهنگين.. وهک دانيشتنی هزرهتی نوح.. دانيشت تيشک سهماي دكرد لهدهوری.. ناسمانهكان لهسهری نهونا دهينران، نهو هيهيت وکهرامهتيکی بي وينه بوو.. ميرولهكان تبي ووروكابوون.. زور سهير بوو لهلام! هاتنی ميرولهكان.. نهوان وهک تهنافيکی نهستووری سپی سپی سپی رپچکهکانی ناسمان و زمينهنيان پر كردهوو له روئشايی تهويان پر كردهوو.. كاكيشان له كهردی هاتنی نهو پر بوو له ميرولهی سپی.. چونکه گیانی نهو له ههميشهيهوه هاتهوه بو سهر زهوی.. ميرولهكان نهويان هينايهوه.. توومهس دهستی سپی که لهناو جهرکهی سروشتهوه دهرپهري، لهشكري ميرولهكان بوون.. ميروله بالداره سپی يهكان. نهو فريشتهانی که كاريان چينيی تووخمهكانه له بؤشاييدا.. نهوان پهكزی باكان، ههستی ناسمانهكان، دهنگی فريشتهكان دهيستن.. بويه هزرهتی نوح پر دهكهن له نووری کهرامهتيان. نوح لهچاووتروكانيكدا کهراپهوه بو سهرتا.. خوی لهمندا بينيهوه: چونکه ميرولهكان تهنها هاورپی منن.. نهوان زور زانستم فير دهكهن. گشتيان پيکهوه كوراليکی مهزنيان بو هاتنهوهو کهرانهوهی نوح و پيغهمبهرهكان گنرا.. كورالی ناميين نري به تاریکی دها.. ديوهكان ووشك دهبوون.. فرؤکه جهنگيهكان ههلهدپروان.. ديو پهستهكان ووشك دهبوون له جيی خويان.. جيهان ناسوودهی پی دهگهیی، چونکه هاتنی خير مژدهی بوونهوهره. نهو کاته شههركان خويان خويان قر دكرد: بويه پيغهمبهرهكان بينهري لهشهری ئيمه و دهرهست نهدههاتن.

بەلام لە لايەکی ديبهوه: بەھارێکی خۆش دەست بەسەر سروشتدا دەگرێ و سروشت خۆی ھەمەپرەنگ دەنوێنێت. ئاسمان ڕۆشنتر لەزەوی لەسەری ئەو بەرسک و باکی دەھات. بەلندەکان بە ناوازی خۆیان ھاوبەشی کۆرالی ئامیین بوون.

نوح نوریکی ڕۆشن بوو. نەری بە تاریکایەکانی دەوری ئارارات دا و نانیشت. چوارمشی نانیشت ڕوو لە ئاسمان. ھێندە گەورە بوو: ھەموو پیغەمبەرەکان و فریشتەو گیانەکان وەک تەزوو لە دەوری سەری دەگەران. وەک ھالە گەورە، کە دیوھەکان وایان دەزانی ئوقۆیە = صحن طائر. بەلام ئوقۆ ھالەیکە تیشکدارە: ھەر چەند سەد سالیکی چەند جارێک دادەبەزن. لەم نوابیەیدا زوو زوو دەھاتن و دین. ئاسمان بوو بە دوو کەرتەو لایەکی تاریکی لاکە تری ڕۆشن.

ئارارات بچووک دیار بوو کاتیکی کە ئەو گەیشتە سەر ترۆپیک! پیرشالیار لە شیوەی حەزرەتی بوودا لەگۆرەپانی پێش ئەو کە پێدەچوو باوھشی بیت، لەدۆخی نوێژ کردن و مت بووندا ڕەنگی لایەو بەخێر ھاتنی بیولاتی کرد.

تەماشای تەماشای. حەزرەتی نوح بە چاو لەسەر یەک دانانی ھێمن و بە چاوەھلەپنانی ھێمن. بە ئاوپ دانەوێ ئەملاولای خۆی سلاوی نیشانی ھەموو گیانە پیرۆزەکان دا. پێدەنگیەکی، دوان سیان. پاشان فەرمووی: ئێرە پەرستگای منە. ئارارات باوکی منە. شکۆی منە. خۆشحالم بە ھاتنتان بۆ سەر ترۆپیک پیرۆزی ئارارات. ئێو گشتتان: گشتمان لێرەو ژیانمان نوێ کردەو و مرقایەتیمان ژیانەو. ئێرە پەرستگای مرقای پەسەنە. ئێرە دەست و دل و چاوپ و ژیان و گیانی منە. ئێرە پایتەختی زاگروس و مەملەکتی گۆدە. گۆد لێرە لەدایک بوو. ئەو منی لێرەو گەیانەو بە ئێو. بەخێر بین بۆ مەملەکتی شکۆی خواکان. ئێرە مال و لانی و شوینگی پیغەمبەران و بەلندەو گیانەبەرانی. لێرە جارێکی تر کەشتیەکی تر بنیات دەنێن. دەیکەین بەمالی جیھان. بە پەرستگای مرقای مەزن، بە زانستگای ژیان. لێرەو فێر دەبین، ھاوجیھانی دەبین، ھاوگیان و ھاوباوەر و ھاو نامانج. ئێرە ئارامگای منە. من لێرەدا بە ھەمیشەیی گەیشتووم و لێرەشەو بەرەو بە ژانی گیانیم دەدم. من گیانی لووتکەکانی جود و گیانی گۆدۆم. ئێرە پەرستگای ناشتی خوازانی جیھانە. زاگروسێیەکان لەنە ھاوسۆزی و ھاوگیانی بە جیھانی بوونی نەوھەکانی ناھاتوومانە. زاگروس میللەتێکی بیخەوشەو مافی ھیچ گەلێکی پێشیل نەکردووەو کەلتوری ھیچ گەلێکی نەشێواندووە. لێرە بەدواوە ئەو مرقای پیرۆزەکان، ئەو ناشتی پەرەوانی جیھان، لێرە بەدواوە من بێ ولات و بێ ئالو بێ ناو نییم. من حەزرەتی نوح-م باوکی ھەموو پیغەمبەرەکان. من ئێرە دەکەم بە نیشتمانی خۆم. ئێرە پەرستگای ئارامگای منە. جا با کیتی بزانی کەمن بیولات و بێ زمان و بێ ئالو بێ باوەر و بێ ئامیین نییم. من نوح-م.

لەوکاتەدا کە نوح خۆی ناساند. لەبغوردیکی داگیرساویدا ھەموو ترۆپیکەکانی ئارارات بوو بەکەشتیەکی مەزن. گشت گیانە نابەزینراوھەکان، گیانی ھەموو لێقەوماوانی جیھان، گیانی ھەموو دایکان ماریا و مەسیحەکان لەناو کەشتی نوح-دا دەبینران. گشتیان خۆیان دەبینی. گشتیان چەپلە شادییان دەتەقاند. گشتیان خەندە مەسیح و ماریایان لەسەر لێو نەخشاند.

پاشان، حەزرەتی بوونا لەتۆییکێ شووشەبیدا لە ئاسمانی ژوور سەری نوح دەریەری.. لە قالیکی شووشەیی خڕۆک شێوەدا.. لەبەر دەم مرۆقی ئەونا لە دۆخی ریزنیشانداندا راوەستا. پاش سلاو نانەوێ بوودا، نوح بەبوونای فەرموو: کورم چۆنیت؟ چی لەغەبیا فێر بوویت؟ بوونا بەشەرەمەوێ فەرموو: سلاو لە پایەداریی مرۆف.. فێر بووم لەغەبیا پەییوەندی بەمرۆفەوێ بکەم! فێر بووم گوێ لەمرۆف بگرم و تیکەلیان بێم! فێر بووم هەمیشە تەنھا نەبم. نوێژ لەگەڵ هاوسەرەکهەما بکەم. هەر وەها شەر و خێر ئامانجی ژیان نییە. لە هەمیشەبیدا شەر بوونی نییە. تەنھا مرۆفی خێرمەندو کردەوێکان و خەونەکان پایەدارن.

نوح فەرموو: ئافەرین کورم، شاباش: ئەوێ که فێری بوویت کەم نەبە.. ئینجا باباوی خۆت فێری وانەییکی تەرت بکات.. وانەیی ماچ! ماچ لە قوولایی دڵەوێ مرۆف داهێنەر و باوەر خواز دەکات.. هەر ماچیک که مرۆف ماچی کەسیکی تری پێدەکات، دلیک پێشکەش بەوی تر دەکات. برۆفیری تەماشای ماچ بە لەهەوانا بەتەماشای نەخشاندن ببینە. چونکە پێدەچیت هێشتا لە عیشق تێنەگەیشیت!

کاتیکی وەهای فەرموو لە هەوای ئازاددا دووماچ! دوو لێو وەک پەردەییکی مەزنی سینەما بینرا! میژوولە سپی یەکان ئەو تابلۆییان نیشان دا.. هەموو پێغەمبەرەکان سەر مەستی تەماشای بوون! لەنەخشی ئێوان گەیشتنی دووماچی لێواندا بە یەکتەری، بینییان لە ئێوان بەیەک گەیشتنی دوو لێوان، شکلیک دروست دەیت! کەکووت و مت لە دڵ دەچیت.. چونکە لەراستیدا مرۆف زۆر دلی هەیی، یەکتیک لەدڵەکان دەکەوێتە ناوهراستی لێوێ.. لێوی هەرمروفتیک!

لەسەر ئەو دڵە خانەبەک هەبە تاریکە.. دەیت بە گەردین سەیری بەکەیت، دەبینیت، پاشان دەیت بەدەرزیی ناکاپەکتووڕ دەزری لەوخانە تاریکە بەدەیت.. تا مرۆف فێری لێووڕدن بیت.. فێر بوویت کورم؟ بوونا فەرموو بەلێ. حەزرەتی نوح. فەرموو: لەبیرت نەچیت، نابارن لەوانی تر ناتگەیهیت بە نیرفانا. و مەرگیش هەموو مرۆفتیک پزگار ناکاو نایگەیهیت بە نەجات. بوای سەر لەقاندن، لەتۆپەکەیی خۆیدا: بوونا گەرایەوێ ناو هەمیشەیی. وەک تەزوویەکی تیژرەو لە ناو درەختی زەماندا: لەسەری حەزرەتی نوح-نا دیار نەما!

پاش کەمیک بێدەنگی.. حەزرەتی ئادەم هات، نوح یەک تەکە خۆین لەچاوی دەریەری.. تەکە خۆینەکە وەک فەرشیکێ جوانی لەمرواری دروست بوو.. لەبەردەمی حەزرەتی ئادەمنا راخرا! حەزرەتی ئادەمیش دوورەگەز بوو، راستە ئادەم نایە حەوای لەلای چەپی خۆیدا لەباوەش بوو.. پێدەچو حەوا گەرایتەوێ ناو ئادەم، یان ئادەم بووینتەوێ بەنایە حەوا، چونکە زۆر لەیەکتەری دەچوون! هێندە جوان بوون نەبیتەوێ: پێغەمبەرەکان گشتیان لە حەسرەتی تەماشادا لەخۆوێ راوون: گشتیان فرمیسکی شادوومانیان دە پروانند..

حەزرەتی نوح فەرموو: پێم خۆشە کە یەکتان گرتۆتەوێ، بەخێرین بۆنزرگەیی مرۆف.. فەرموون هەرچیەکتان هەبە بیگەیهنن بەمن. ئێوێ نایک و باوکی ئێمەن. نوح بۆ ئەوان چووە سەر چۆک. حەزرەتی حەوا فەرموو بانادەم بدویت، ئادەم فەرموو حەواگیان، حەوا فەرموو: یەکیبوون

كاتىك لەنئىوان دوومرۇڭدا بەدى نىت كە ھەردووكيان بتوانن سنوورەكانى درۆ بشكىنن ولەر استىگۇيىدا دلىيان. يەكبوون پلەى دوومى غەيب بەمرۇڭ ئاشنا دەكات. يەكبوونى نىوان دوورەگەز مرۇڭقايەتى دەگەينىت بەكەمالى دووم، غەيبى دووم. تەنھا بەيەكبوونى گيانەكان دەتوانىن پەى بەگيانى بوونەوەر بەرىن. يەكبوونى گيانى نىرو مى و مرۇڭ دەگەينىت بە مەزنتىن كارما. دەيتت لە ھەولى يەكبووندا بەسەر ترسەكاندا زال بىن. نەك بە جەخت كىرنە سەر ھىچ. با بووبا بزانتت. كە جەخت كىرنە سەر ھىچ مېشك خاۋ دەكاتەوہ. كاتىك كە مېشك پىووستى بە بزواندى زياترە. لەوہش زياتر، بەزەبى ھاتنەوہ بە يەكتىدا ھەستى خاۋكان رەزامەند و پاكتۇ رادەگرىت. بەزەبى ھاتنەوہ بە پىر و پەككەوتەو مندالەكانتانا.

مىرولەكان پەيامەكانى ئەوانيان وەك پەيامەكانى بووبا تۆمار كرد و لەسەر يەككىك لەگەلاكان نووسيان ، تاوہكوو وەك پەيام لەسەرچلىكى درەختى ژيان لەسەرى نوح-با ئاۋىزانيان بكن! پاشان دووفرىشتەى ھاۋرى گيانى ھايل و ھاوسەرەكەى! بەرپىزەوہ ئەوانيان بەرەو ھەمىشەبى ناردا! قابىيل لەوئى نەبوو، چونكە ئەوہى كەسىك بەبى گوناح دەكوژىت، لە ھەمىشەبىدا جىگەى نايىتەوہو سەر بە تەوہرى شەرە. شەرىش سنوورەكانى دوورە لە سنوورى خىرەوہ. بۇيە قابىيل-سى كورى ئادەم و ھەو ئامادە نەبوو لە ناھەنگى گەرەنەوہى گيانەكان بۇ پىشۋازى كردن لە نوح. بەلام ھايل لەتەك باوانىدا ئامادە بوو.

لە دواى ھەزرتى ئادەم مرۇڭقىكى جوانى نىرەمووك بەسەربالى كۆترىكى ئاشتى ئابەزى. ھەزرتى نوح خەندەبىكى ساۋايانەى نىشان داۋ فەرمووى: سەلام گيان چۆنى رۇلەم؟ ھەزرتى سەلام فەرمووى: باشم گەرەم. فەرمووى لەغەبىا فىرى چى بوويت؟ فەرمووى: گەرەم فىرى رىزو ئاشتى. من بە گەردووندا گەرۇكىكى نازاد دەگەرەم بەدەرونى بوونەوہردا دەبىنم ھەموو ھەسارەكان پىكەوہ ھاۋرىن. دەبىنم ھەموو ئەستىرەكان لەھاۋرىنەبىبەكى گيانىدا بەلاى يەكنا تىدەپەن. كۆمەلەى خۆرەكان زۆرن، گشتيان لە گەردووندا ھاۋكارو ھاۋرى يەكتىن، گشتيان ھاۋكارى يەكتىن! ئەوان كە لەيەكتى زویرنابن. گەر وەك مرۇڭ دووچارى بق بىن، دەمرن، لەناۋ دەچن. سىروشتيان تىكەچىت. بۇيە مرۇڭقايەتى لەم باسە بىناگايە: نازانىت كە مرۇڭقايەتى و مرۇڭقەكان وەكوو سوورپى ھەسارەكان دەبىت لەپەيوەندىبەكى راستگۇيانەنا بن! دەبىت ھاۋراۋاۋكارىن! دەنا ناتوانن بەرپەگەكانى كەمالدا گەشتيار بن.

فەرمووى: پەيامەكانت گەشت. لەسەر پەرى گەلەك : مىرولەكان ووتەكانى ھەزرتى سەلام-يان تۆماركرد. نووسيان: مرۇڭ بە ھاۋكارى وھاۋگيانى وھاۋرىبەتى دەتوانىت بەكەمال بگات. نوح بەتەماشايەكى رىزەوہ سەرى بۇ ھەزرتى سەلام ئانەواند. ئەوئىش چوۋوہ سەربالى كۆترەكەى. لەتەزوۋبەكى سەرى درەختى زەماندا، واتە لەناۋسەرى ھەزرتى نوح-با لەتەزوۋبەكدا وون بوو. (ھەموو پىغەمبەر و مەخلوقاتەكان لە ناۋسەرى ھەزرتى نوح دا وەك تىشكى ئەلەكترۇنى دەبىنران!)

بەدواى ئەواندا ھەزرتى ئىدرىس ھات: بۇنى بفرىدى گول و بۇنى گەنم لەدەمى دەھات. ھىشۋبەك تىرى بەگەلاۋە لەسەر سەربوو. لەسەر ئەسپىكى بەلەكى رەش وسپى دانىشتىبوو. ئەسپەكە سەمى سلاۋكردنى

نیشان ددا.. نوح فەرمووی: ئەو ئای چەند لەمیژە بیرت دەکەم؟ ئای چەند جوانی! فەرموو
پەیامەکانت بۆ پێغەمبەران پارێژە.

ئیدریس فەرمووی: بامرۆقاھەتی دەست لەنازاردانی یەکتەری ھەلبەگرن.. با فێری کەرامەتی کارکردن
وزەریبەدان و ڕەزامەندییەتی بین! با مرۆڤەکان بتوانن پیکەو ڕاستگۆ بن. تابوانن پیکەو ھەلکەن..
نازاری گیاندارەکان مەدەن واز لەسەگ پەرستی بھینن.. بەیەکگرتنی ھەموو و لاتەکان مرۆڤ دەتوانیت
بگات بە پلەیی سێنەمی غەیب.. دەبیت گەلان لەناویەکا فێری پشودان بن.. چاکەیی کردووەکانی خۆتان
پەرستن.. کردووەکانتان پەرستگا کانتانە.. خۆتان پاکژ ڕاگرن. خۆتان دەمرن. بەلام کردووەکانتان بەر
لەخۆتان زیندوو دەبنەوہ. کردووە گیان و خەونەکان نامرن. پەرستگا کانتان بکەن بە فێرگە و مالی
ھونەرەندان؛ چونکە خواوہند ھونەرەندە.. چونکە فەتەنازی ھیشتا دەستی کورتە.

مێرولەکان ووتەکانی ئەویان تۆمارکرد.. بەدەستووری ئەوانی تر حەزرەتی ئیدریس-یان بەر
کرد.. پاشان حەزرەتی نوح ھەستایە سەرپچ.. لەدۆخیکی چاوی لێکناندا وەک ئەوہی تەماشای ھەموو
بوونەوہر بکات لەسەری خۆیدا.. پاش ھەناسەیک بێدەنگی فەرمووی: من باوکی ھەمووتانم.. من نوح-
م.. بەخیرھاتن سەرسەری باوان.. ئەمرۆ ڕۆژی ئاھەنگی نەورۆژە.. ڕۆژی لەدایکبوونی بوونەوہر! ئەمرۆ
ڕۆژیکی پیرۆژە کەچی نیشتمانی باوکتان داگیرکراوہ! بەلام ھاتنی ئێوہ نەری بەیوہ تاریکەکان نا!
ھانتان ئابرووی ناراراتی ڕۆشن کردوہ.. پەیامەکانتان بۆدواھەمین جار دوویات بکەنەوہ.. چونکە
زەمین بەیوہی بەنکاری داگیرکراوہ. سەرزەمینی باوکتان جەندەرمی تورک دەوری ناوہ. پەیام و
ووتەکانتان دیارییە بۆ مرۆڤە زاگروسییەکان. بۆ نەوہکانی گۆڤو.

نوح برەوی بە ناخاوتن ناو فەرمووی: ئەگەر بوونەوہر توورپە بیت.. ئەوا بتەکان ژیان ستۆک دەکەن.
وەک چۆن قومارچیەیک کارتەکان ستۆک دەکات. ناوہا گەردوون ژیان تیک دەدات و دەتوانیت نەزمی
ژیان تیکبەت یان وەھای تیک بەت بەجۆریکی تر ژیان پارێژیتەوہ!

بۆیە مرۆقاھەتی ھیشتا نازانن کە ھارمۆنی بوون. نەزم دەدات بە کارتەکان.. زانا کەسیکە لەنیوان
مرۆڤەکاندا دەتوانیت پەیامەکانی ھارمۆنی دابەت، وینەیان بکات.. دایبھینیت.. مرۆڤ لەویدا بەکامەرانی
دەکات کە ھەست بەیەکبوونی گیانی بکات لەگەڵ ھەموو گیانلەبەریکدا! لەگەڵ ھەموو رەگەزیکدا.. لەگەڵ
خۆیدا.. لەگشتدا یەکبوون چنگ بەخات.

یەکبوون بەسروش و گیان، بە گشت لەیەکەیی بووندا. گیان تەنھا بەوہ نازاد دەبیت مرۆڤ بە عیشقەوہ لە
بوونەوہر بروانیت.. مرۆڤ کاتیک پەيامی مەرگی پیکەیی کە درۆی کرد، کەفێری درۆکان بوو! من
لەسەرەمەرگا ئەم زانستەم پیکەیی دەنا نەم دەبووم.. بۆیە من لەگشت ئەوانەیی پاش خۆم زیاتر ژيام..
بەئەوہی خۆم فەرموو: ئەگەر دەتوانەویت نەمرین.. درۆ لەگەڵ یەکتەریدا مەکەن.. چونکە درۆ ھەم نەخۆشی
و ھەم پیری و ھەم مەرگ دەھینیت بەدیاری.. مرۆڤ نابیت لەرۆزینی خۆی خۆش بیت.. درۆیک ئەگەر
پەشیمانایی لەوانەبوو.. دەبیت مرۆڤ سزای خۆی بەت.. دەنا ھەرگیز درۆزن بەھەمیشەیی ناگات.
گشتیان پیکەوہ فەرموویان: ئامین.

دوای مت بوونی تیفکرینی گشتیان.. چه زرهتی هوود هات.. هوود له دؤخیکی پرله پیزدا سه ری بؤ نوح
ناهواند.. نوح سلاوی نایه وه و فهرمووی به خیر بییت بؤسه رنزرگهی باوان؟ هوود فهرمووی: سووپاسی
گیانی پیروز. پاشان فهرمووی: بیئاوهری مرؤف له ناو ده بات.. باوهرهینان به شکوی ژیان. باوهرهینان
به مانا جوانه کان مرؤف دهگه یه نیت به پلهکانی که مال.. مرؤف تنها له باوهریدا جوان و مزین و پیروز
دهییت.. دهییت مرؤفایه تی فیر بن.. ریز له جوانی بگرن.. هونه ر پیشه بن تا بتوانن ههروایهک بؤ
جوانیی باوهرهکانیان بنهخشینن. ریگه مهمن مرؤف بی فیرگه و بی کار و تنها بییت. چونکه بهوانه بیو
له دروونیییدا گوش دهییت. له ههستی ته نهایییدا بوونه وهر دهوستییت. گه شه کردنی بیر کهچ دهییت.
ههست که روو دهکات. مرؤف ناتواناو لاواز دهییت. به شیواندننی ناب و ناکاری کۆمه لایه تی ونازادی
مرؤف. مرؤفایه تی له ناو دهچیت. مرؤف کاتیک به رهو نه مان دهچیت که خوی که مبهها مامه له بکات و
بیته کۆیله ی هه وهسی نهوانی تر.

میرولهکان ووتهکانی نهویشیان تۆمارکرد. بهدوایدا سه ره ی په ندو نامۆژگاریی چه زره تی سالح هات.. دوای
نیشاندانی ریز بروسکه یهک له ئاسمانی سه ری نوح هه ستا. سالح له وبروسکه یه نا دوا.. فهرمووی: سروشت
دهتوانیت به هه رهکان بلیت، تووره بن، نهوسا هه ورهکان تووره ده بن.. نهگه ر هه ورهکان تووره بن
له کرده وکانی مرؤف.. شییت ده بن، نهوسا به نکارهکان که به کرده وکانیان بوون به دیو؛ به رگهی ترسی
تووره بوونی هه ورهکان ناگرن. چونکه هه ره تریشقه کان دهتوانن به که فله کونیک، هه موو شارهکان
ئاوه ژوو بکه نه وه.. دهتوانن مرؤفه کان له ناویه رن.

نوح فهرمووی: هه وره تریشقه کان ته زووی ته نافیکن که فریشته کان رابه رییان دهکن. هه ره تریشقه کان
خۆیان گیانی نیرینه و مینینه، که بهر یه کتری دهکن، موچرکه ی تیشکی ناگر دروست دهکن. جه مسره
گیانییه کان ووزی گیانی به ی دینن: کاتیک که به یه کتری دهگن.

هه ورهکان جال جالۆکه یه کی گیان ته مینن. هه ناسه ی گیانی زه مینن. تۆپه له ته نافی ماندوون. گشتتان
ده یانینن! که چی که س سل له که رامه تی هه ورهکان ناکاته وه!

بۆچی به مرؤفه کانت نه فهرموو که دهسه لاتی خواکان له سه ره هه سارهکان زۆرن؟ بۆچی باسی ته نها یهک
خواوه ندت بؤ مرؤفه کان کرد؟

سالح فهرمووی: چونکه نهوان باوهریان به یهک بت هه بوو.. که سیان دوو بتی نه ده په رست.. ده مزانی
تیناگه ن له زۆریوونی خواکان.. چونکه نهوان حیجابیان له رووی خۆیان ده به ست، گوئی خۆیان دهگرت
کاتیک که من باسی خواکانم بؤ نهوان دهکرد. مرؤف نازاده له په رستن.. کاتی نه وه هاتوو نازاد بن،
تانه وکاته ی له جوانیدا نۆقره بگرن، نازان چی ده په رستن.. چونکه جوانی جه وه ره ی خواهیه.. له جوانیدا
خوا زۆر دهییت. نابش دهییت. گرنگ نه وه نییه که مرؤف چی جۆره خواهیهک و چه ند جۆر خواوه ند
ده په رستییت. گرنگ نه وه یه که مرؤف هه ست به بوونی هه بوونی خواوه ند بکات و کرده وکانی خوی
له گه ل هی نه ودا هه لسه نکینیت. ده نا مرؤف ناژهلنکی نه زان و به دخوو و برنده یه وهک ده زانیین.

کاتیک په یامی نهویش گه یی به میرولهکان.. تیفکرین.. تیگه یشتن که تیکه ل بوونی دوو دژه هیژ..
دوو بارگه زه بریکی کاره بایی به هیژ به ی دینیت: زه بریک که دهتوانیت فرسه ت له هه زاران گیان به یینیت.
کۆمه لگه کانیش به تیکه ل بوونی جه مسه ری شه پوخیر شیرازهکانی به ریوه برنیدیان تیکه دهچیت.. گیانی
کۆمه لگه وون دهییت.. مانا دهمریت.

حەزرەتی لوط بەگرتی و مۆنییەو هات.. مانی گرتیوو، بیئەو هی فەرمووی لیکریت پرووی کردە مەجلیسی پیتەمبەران و فەرمووی: من فەرمووم کە نیربازی خوو نییە، نەخۆشییە.. نەخۆشییەکی سروشتی.. بەلام مرۆف ناییت لەپیناوی خووە ناجۆرەکانی خۆیدا خۆی بەکەم بزانی، نا.. نیربازەکان ئەگەر سنووری خۆیان پیاوێرن نازان.. بەلام ناییت سروشتی خۆیان بگۆرن.. کاریکی شیواو نییە، چونکە ئەوان بۆ ئەو دەروست بوون کە ئاوهابن.. پتووستیان بەو شەرمە نییە کە کۆمەلگە بەرۆ بەوانی دەدات

هەمان راستە دەربارە ئافرتی سوحاق.. بەلام دەبیت ریز لە هەست و سۆزی خۆیان بگرن.. دەبیت لەشی خۆیان زەجر نەکەن، نازاری نەدەن.. دەبی مافی ئەو هیان هەبیت هاوسەریان هەبیت.. لەپاکژی خۆیاندا ئابرومەند بن.. سەرزەنش نەکرین.. بەلام دەبیت زاووزی نەکەن.. چەنکە سروشتیان بۆ ئەو نەخۆلقاوه.. ئەگەریش روویا ریز لە هەلوێستیان بگره: مرۆف شایانی تینگەیشتنه.. هەن لەناوماندا ریز لەسروشتی خۆیان ناگرن.. دەچن لەشی خۆیان پڕ دەکەن لەژەهری ئەوانی تر.. دەبیت فیر بن، ژیانی هاوسەری هەلبژیرن، مندالی کەسێکی تر مەدەن بەوان.. چاتر وایە ئەوان بالندەکان بەخێو بکەن.. بین بەدۆستی خۆیان. نیربازەکان سروشتی پەرورەیان ناجۆره، دەبیت رۆلی ئافرت نەبینن کاتیک لە لەشی پیاوان.. رۆلی پیاو نەبینن کاتیک لە لەشی ژندان.. گەر وهاوبون، دەبیت دووره پەریز بن لە گۆش کردنی مندال. پاشان سروشتی پیاو و ناخوایی پیاو وەک یەک نییە.. ئافرتی پیرۆز کەسێکە کە سۆز گریمان دەکات بەسەر حەز و هەوسدا و پیاوی خاوەن کەرەمەت کەسێکە کە رق و خۆشەویستی تیکەل بە یەک نەکاو ئافرت بکات بە زانستگای سروش.

میرولەکان ووتەکانی ئەویان تۆمار کرد.. سەریان بۆ حەزرەتی لوط باوا لەدۆخی رەزەماندا.. چونکە میرولەکان، یاوهری حەزرەتی لوط بوون، میرولەکان ناویان لە باکان کرد.. باکان هەلیانکرد تەختوتاراجی میللەت و نەو هی ئەویان لەبار برد، بەلێ میرولەکان ئەو بەسەرھاتەیان لە یاد ماوو هیشتا.. کاتیک باکان چاوی میللەتی لوط بیان کوێرکرد!

حەزرەتی لوط تەواو نەبوو لەفەرموودەکانی، پەلە یوو، دەبویست بە ناو درەختی زەماندا لەسەری نوح-نا بگەریت بەناو گەریوونی جوانیدا و تەماشای تابلوکان بکات.. ئەو تابلویانە تیایدا بوویکی سەیر نیشان دەدات، کە تەماشای فیری ئەو دەکەن.. بۆیە بەر لەو هی برۆت: بە میرولەکانی فەرموو: ئەگەر پرسیارتان هەبوو دەربارە شازو ناشازی رەگەزی مرۆف.. من دەتوانم وەلامی هەر پرسیاریکتان بدەمەو.. من نێمەو لە هەرکاتیک پتووستدا.. بەلام نیتسا سەرگەرمی تەماشاکانم.. بمبورن. میرولەکان سوو پاسی هاتنی ئەویان کرد: فەرموودەکانی حەزرەتی لوط-یان تۆمارکرد.

نۆرەهاتە سەر دەرکەوتنی حەزرەتی ئیبراھیم.. ئەو بەسواری گامیشیکی رەنگینی لەناگر دروستبوو، بەتەنافیکدا لەسەری درەختی زەماندا سی جار بە تەوژمەو سووپی خوارد، ئینجا دەرکەوت، واتە لەسەری حەزرەتی نوح-نا.. کەهاتە پیش چاوی ئەوانی تر.. ویستی ناوهری لەخۆی بکات، بۆیە لەسەر بەریکی رەش دانیش و چاوهروان بوو.. ئینجا نوح سلۆی لەو کردوو فەرمووی: بەرگری لەبوختان مەکە، چونکە بەرگری کردن لەبوختان کردەو هیکی لژیو فەرز دەکات.. مرۆف هیشتا فیر نەبوو واز لەبوختانەکان بەنیت.. هیشتا تاوانبار نازانە لەناو مرۆفەکاندا بوختان دەکات.. بەچی دەتوانی مرۆف لەبوختان پیاوێریت؟

ئیبراھیم فەرمووی: بەتەماشای مرۆفی بوختان کەر دیوقەموریک لەچاوانیدا دەژی، قەموردیویکی ترسنۆک.. کاتیک کە تەماشای بوختانکەر دەکەین، قەموردیوکی ناو تەماشاکانی بچوک دەبیتەو..

كهرامهتي ته مەل دەيىت. خۆي لەناخەو پوورەش دەيىت. چونكە دەزانىت جيگەي لەژيان
ولەھميشەييدا تاريكە. لەتاريكي دەريازي نايىت. مرؤفي بەكارو بەدخواز ھەميشە رووي خۆشە. ھەموو
شتيک لە پيئاري خود پەرستيدا دەكات. خۆي بچووک دەكاتەو. ررؤ لەگەل خۆيدا دەكات.
بەلام لەلەو، پيلانيک ئەنجام دەتات کە تەنھا خۆي پي پوورەش دەكات. بەدکار کەسيکە سنوور بؤ
کردەوھکاني خۆي نانايت. وا دەزانىت جيھان بؤئەو، تەنھا بؤ ئەو درووست بوو. خۆئەگەر
جيھانيشي پيئەيت. ئەو ھيشتا زياتري دەويت!
ئەمە نەخۆشيەكە کە ئەوروپا لە دەستي دەناليت، ئەوان پيئەلین: ADHD! منداڵەکانيان لە
باوانيانەو بؤيان ماوئەتەو. ئەم نەخۆشيە دەرماني نيە! بيگومان لاي بەريزان، شيفاي ھەيە. بەلام
ئەوان نايزان!

ئەم نەخۆشيە زۆر پيسە، لەراستيدا نەخۆشيەكە لەخووي سەگ و پشيلەو بەرازيا خۆي لەمرؤفدا مەلاس
دەتات، مرؤف سروشتي پەسەني خۆي لەبیر دەكات. گەر بە ووردي سەيري بکەيت، وەك بەراز
دەخوات، لەبەراز دەچيت، وەك سەگ پاس دەكات، دەوەریت وخواوئەني خۆي دەپەرستيت و دەگەزيت و
زۆر شتي تريش! مرؤف لە مرؤفي دەخات. خۆشيە ھەموو دنيا بکەيت بە دەمپەو، ھيشتا برسيترە!
ھەميشە گيژووورە! بە کەلکي بوون بە مرؤفي نايەت. دەدریت، ئەحمەق و گيژو نەزان دەيىت. سروشتي
بەرەو باشتەر ناگوریت، تا خۆي دەکوژيت، خۆي دەخنيکيت، خۆي بە قەلبەيەکا دەنا. تەعدا دەكات،
دەکوژيت، نازاري مال و مندالي خۆي دەتات. ھەرچيەك دەكات و دەکوژيت، ناتوانيت کاريک بەراستي
ئەنجام بدات! چونکە بزماريک ناناکوئيت بەراستي! گەر چەنجاړيک چەکووش لەپەنجەکاني خۆي
نەتات!

نوح فەرمووي لە ھەميشەييدا چي فير بوويت؟ حەزرەتي ئيبراھيم فەرمووي: فير بووم بە شکاوھکان چاک
بکەمەو، فير بووم دەست بؤ پەرستاري گەلاني تر نەبەم، ريگە بەدەم خەلکي نازاد بيت لەپەرستاري
خۆيدا. چونکە بەتەکان جي متمانەي کەسانیک و خۆشەويستي کەسانیکن. من، باوکم، ميللەتەکان پيش
خۆمان گشمان بت پەرست بەر لەو ناکر پەرست بووين. لەپيناوي ھيچدا شەرمان بەيەکري دەفرؤشت،
گەرمان بەناييني يەکتري دەکرد. بەلام گەردشي ھەسارەکان، باوهری ئەوان، فيريان کردم ريز لەسروشتي
پەرستني گەلان بگرم. چونکە خوا سروشتي زۆرە. مرؤف بؤي ھەيە خواي خۆي وھا بسازينييت کە
باوهری پيئە دەحوئەتەو و کە ترسەکانی دەروئەتەو. پەرستاري کاريکی جوانە. جي باوهرپيش بەشيکە لە
پەرستاري بەو مەرچەي مرؤف سنوورەکانی جواني بپاريزيت. خوا زۆر لەکەس ناکات پەرستاري بن.
چونکە ئەو مرؤفایەتي بؤ نازاني داھيناوھ نەک بؤ پەرستن و بە کۆيلەبوون.
نوح فەرمووي ئافەرين کورم، فەرموو لەگەردووني مندا تەماشاي جواني ئايينەکان بکە. ھەستي جوان،
بيري جوان، گفتاري جوان نايينيکی پيرۆزە لەخۆيدا.

ميروھەکان، ووتەکانی ئەويان تۆمارکرد، لەسەر پەرەي گەلایەکی سبي بە مەرەكەبي زيرين نووسييان: بت
پەرستي ديرين ترين باوهرە و لەويش ديرينتر ئاکر و توانا سروشتي و ناسمانیەکانە. ھەموومان
شويئەواري بتمان تيانا بەجيئماو. بت پەرستن نازاري ھيچ کەسيکی نەئاو. دەشيت خواي بەتەکانيش
ھەين. گووماني تيانا نيە کە بەردو گل و خۆل گيانيان ھەيەو ھەستي بوونن. ئەوان زۆر لە ئيمە ديرينترن
لە بوونەوھردا، بؤيە متن، نالوين. چونکە سروشتي خويان نارام و ناسوودە راگرتوو.

پاش ئىبراهيم ئىسحاق هات.. لەدواى باوكىيەوھ ئىسحاق هات، سلاوى لە بىللات كرىو چاوهروانى
فرست وەرگرتنى ناخوتن بوو.. كە سلاوى دراىهوهو ريگهى درا فرمووى: كەس لەژيانا هيندهى باوكم
بەگوومان نەبوو لە بوونى خواوهند.. بۆيە ئەو منى خستە بەر چەقوى رحمت.. چونكە ئەو دەيوست
خوا ببينىت.. كاتىك خواوهند لەسەر كئوى توور خۆى لەشيوهى بەرانيكى قوچداردا نيشانى باوكم دا؛
باوكم لەترساندا بەهەلەدا چوو!

بەرانهكەى سەربرى و دلى خواى لەخۆى رهنجاندا! چونكە خوا نەيفەرمووه گياندارىكى مەملەكەتى گيان
سەر بېرىت، فرمووى: بەرانيك كە ديت بۆلات لەم شيوهيدا، دەتوانىت بىكەيت بەخىر لەبرى ئىسحاق.
بەلام باوكم هەش بەسەر نەيدەزانی چى بكات.. زۆرم بەو فرموو بابە سەرى من بېرە تا بىدار بىتەو،
بەلام ئەو دلى نەهات.. نەيدەزانی چى بكات.. دەگريا لەخۆشيدا.. تەنانهت لەترسا هەلەلەرزى.. هەر
بەخۆشى نەزانی چۆن بەرانهكەى سەر برى.. بۆيە بەران لەكاتى سەربرىندا بۆ مرؤف شل دەبىت..
پىويستە مرؤف عىبرەتيك لەم پەندە وەربرگىت! گياندار بە زۆر و لەبەر هەوەس و نارەزوو سەر
نەبىت. مرؤف نايىت گياندار بكات بە قوربانى.

پىويستە گياندارىك سەر نەبىت بەبى پرس، بەبى داواى لىبوورن كرىن.. بەبى مەبەست! لەگياندار
پېرسن كاتىك كەسەريان دەبېرن، ئايا دەشيت گۆشتيان بخورىت يان سەريان بېرېرىت؟! ئەگەر گياندار
سېجار بەيەك تۆن وەرى، يان زەرى، يان باعاندى، جوكاندى، نالەى كرد! نايىت سەرى بېرىت. هەندىك
جار مرؤف گياندارىكى بە دلدا دەچىت، دەتوانىت بىكات بە قوربانى هاوريكەنى، دەتوانىت سەرى
بېرىت. بەلام بەو شوومى بە گيانى خۆى دەهات. چونكە گياندارەكان مولكى كەس نيين. ئەوان
نەننیهكانى ژيان و بوون دەزانن. ئەگەر لە نزيكەوھ لەگەلياندا بژين.. با مافى ژيانيان لى زەوت نەكرىت.
با بژين.. بە خۇپرايى گيانلەبەران مەكەن بە قووربانى پىغەمبەران. ئەوھ تاوانە تاوان. تا دەتوانى
خۇپاريزى بكة لە خواردى گۆشتيان. تا ئەو كاتەى نەفست ناوا نەكات، ناوا لە گياندار مەكە سەرى
خۆيت پىشكەش بكات. راپرسى گياندار بكەن كاتىك كە مەجبوورن سەريان بېرن! پەند لەم ووتانە وەر
بگرن. چونكە ئەوانىش خاوهنى گيان، هەست دەكەن، دەترسن.. بىر دەكەنەوھ و غەمىش دەخۆن. جا
دلنيا بە ئەوان بە زمانىكى تر دەتوانن بدوين. كە ئىوھ نايزانن يان تىي ناگەن.

كەچى قەومىكى نەخۆش لە بىباباندا سەريان هەلدا، كەلتوورى سەربىنى مرؤفيان كرد بە ئاھەنگ! هاتن
دەستيان دايە ئىخەى زاگرؤس و حەزرىتى نوح.. شاكەيان ناوى ئەژدەهاك بوو! دوو مارى زەھراوى
زۆر پيس پاسيان دەكرد! ئەژدەهاك خۆى و مارەكانى سەرشانى بە مۆخى سەرى مندلانى نەوھى نوح
تېر دەكرد! هەمىشە برسېى بوو! گەلى زاگرؤس هيندە بەخشنە بوون، هەزاران سەرى لاوى كچ وكوپيان
دەرخوارى ئەژدەهاك نا! كەچى ئەژدەهاك واى دەزانی گەلى زاگرؤس لىي دەترسن! بۆيە جاريكەيان كە
كاوھ سەرى حەوتەم كورى خۆى برد بۆ ئەژدەهاك! ئەژدەهاك ووتى: تۆ! لەگەل تۆمە كاوھ! دەلئى لەمن
ناترسىت؟

كاوھ ئاورىكى لە ئەژدەهاك دايەوھو فرمووى: من هەرگىز لەشەر ناترسم! بەلام گەرشەرخواز زىاد لە حەد
پىي لىپراكىشا من بەم چەكووشە سەرى ئەسپى گەورە بەر لە بچكۆلەيان پان دەكەمەوھ. تۆ چىيت تا من
لئىت بترسم؟!

میللەتیک ھەن ھېشتا ۋەك ئەژدەھاك دەیانەوئیت نەوہی نوح قەبکەن، دەیانەوئیت، سەری ھەموو جیھان بېرن. لەخوئا ناترسن!
گیاندارەکان نەخۆشی دەدەن بەوانەیی کە ناپۆیست سەریان دەبەرن. ھەزرەتی باوكم ویستی داوای پەحم و بەزەیی بۆ گیاندارەکان بکات. چونکە دەزانئیت گیاندارەکانی سەر زەمین کۆت دەکرین، زیندان دەکرین، ناھەق مامەلە دەکرین! ئاژەلەکان لە کردەوہەکانی مرۆف پەستن. لەھەندیک ولات گیانداران ئازاد نیین ھەتەندە مرۆف ژیر دەستن. لەلافاوی گریانی نایکی مرۆفی سەربەراو بترسن! بترسن لەشیوہنی نایک. وای فەرموو ئیسحاق..

پاشان لەتەزوویەکی تری درەختی زەماندا ھەزرەتی لوط کەوتە بەرچاوانی ییولات. بەسواری بەرق داہزی! گۆچانیکی لەدەست بوو، لەبەردەمی ییولاتا نوشتایەوہو فەرمووی: دەبیت لە ھەلەکانم خۆش بن. من کاتیکی ئەوتۆم نییە دەبیت بگەم بە ھەمیشەیی بۆیە دەبیت راکانی خۆم لەسەر ھۆمۆفیلی(نیربازی) بەدەم. پاشان فەرمووی: نیر بازەکان سروشتیان جیاہە. ھەندیکیان ئاژەلانە ھەرکەسێک سواری خۆیان دەکەن. ئەوانە سزا بەخۆیان دەگەینەن. بەلام ئەوانەیی کە خاوەن شەرمەن، دەگەین و جووٹی راستگۆ و خۆشەویست بۆ خۆیان دەبیننەوہ، ئەوان خەتا بار نیین، چونکە سروشتیان وەھا ھەلکەوتووە. بەلام بۆیان نییە لەکەنیسەنا یاخود لەمزگەوتا شووبەیک بکەن یاخود یەکتەر مارە بکەن، دەتوانن بارەگاو شوینی خۆیان ھەبیت. دەتوانن دوورگە بۆ خۆیان دروست بکەن. تا لەسروشتی خۆیان تیر بن. بەلام ئەوہی لەپیناوی ئارەزووہەکانی خۆیدا ولاتی خۆی بەجێھێشت، ھەقە مافی گەرانەوہی پێ نەدریت. ھۆمۆی بەدخوو، دەبیت بیئت بەپاسەوانی بەراز. ھۆمۆی رەسەن ھەموو کەسێک سواری خۆی ناکات، کەرەمەتی خۆی ناواتە دەستی ھەوہسی ئەوانی تر، ئەوانی دی دووچاری ھەلەمەتی تەعدا زەبر نیشاندا ناکات. چونکە نا ھۆمۆ کاتیک کە لادەنات و دەست بۆ کەرەمەتی ھۆمۆ دەبات. لەپاش کردنی گوناح پەشیمانی ئازاری دەبات. دەست دەوہشینئیت. دەستی پیس بووی بە بەرامبەرکەیدا دەسوئیت! ھۆمۆکان مرۆف ۋەك من وتۆ. خاوەن کەرەمەتی خۆیان. بەلام ناییت رینگە بەھۆمۆ بدریت مندالی کەسێکی تر گۆش بکات.

ھەمان یاسا سروشتی ئافرەتی سوھاق دیاری دەکات. بەلام ئەوان بەوکارەیان ھیندە تاوانبار نیین. چونکە بیەشن لەمافی فیمینینی خۆیان. ئەوان چەوساوەی دەستی کەلتووری پیاون. لەویدا کە پیاو بەدەسلاتە ئافرەت ناچارانە خووبەداتە رەگەزی لیکچوو تا گیانی خۆی لەژیر دەسلاتی خۆیدا لەدەست نەدات. چونکە پیاو بەد مامەلەیان دەکات.
لێرەدا نیر بازی و پانپانۆکی ئافرەتان بەوہ چارە سەر دەکریت کە نیر باز دەشینت بیئت بە ژنی سوھاق .. سوھاق لەگەل پیاوی نیربازو فیمینینا دەگونجیت! سروشتیان زۆر شازو ناشاز لەیەکتەری دەچیت. چی بلیین دەربارەیی ئەوانەیی کەروسەگ وئەسپ سواری خۆیان دەکەن. دەبیت بزانی ئەوان سروشت پیس دەکەن. چاترە بەسوودی مرۆف لەدەرەوہی کۆمەلگادا لەگەل ئاژەلەکانیاندا گوزەران بکەن. دەنا سروشتی جوانی تیک دەدەن.
مرۆف پەرە لەکردەوہی سەیر. باشتترین چارە بۆ پاراستنی مرۆف ئەوہیە مرۆف دان بەکردەوہەکانی خۆیدا بنیت. راستگۆ بیئت لە ھەلبژاردەکانیدا بەدرۆ ھۆمۆ نەبیت، بەدرۆ سوھاق نەبیت، بەدرۆ نەژی

وړاستگو بېت له گڼل خويدا.. چونکه له سردهمی مندا مرؤقهکان دوچارى گهړى ونايدزو نهخوشى سىر دهاتن.. بؤيه نهوانهى درؤزن بوون، له ناوچوون.. بوون به بهرد.. هه لوهرين.
داواى ليورين له گيانى پيرؤزى نوح دهکهم، چونکه من نه بووم به هوکاري له ناوچوونى نهوان.. مرؤقهکان خويان سروشت و کهرامهتى خويان ديارى دهکن.. مرؤف تهنه بهراستگويى دتوانن خويان له نهنديشهى گوناح دربار بکن. من به حيم هيشتن.. من له پيناوى پيسوونى کردهوکانى نهواندا گهله و هؤزو نيشتمانم بهجى هيشت.. هوود، حزرهتى هوود له گهله نهوابوو.. هيچى نه فهرموو، به لام سهرى بؤ هموو گتوگوکان لهقاند.. هوود هاوړايوو. به لام نهو نامه يهکى له دست بوو، بهکراوهي نيشانى نوح سى دنا، تيادا نووسرايوو: گؤى زهوى له سردهمی نيئمهنا ودها نه بوو! هينده بهردو چهوو زيخ له سره زهوى نه بوو! به لام مرؤف واى ليهاث که درؤى دهکرد دهبوو به بهرد! يان هه لده پروا و دهبوو به چهوو به زيخ! مرؤف وهک نيستا نه بوو! نهوسا خواکان په يوه نديان پيمانه وه هه بوو. ديانتوانى سروشتمان بگؤرن. نهوان چهکى نويتريان هه بوو لهو چهکانهى له سدهى بيسته مدها هه. نهوان به تماشاشا توله يان له ديوهکان دهکردوه. بؤيه ده بېت مرؤف لهو رؤژه بترسيت که دايک بؤ سهرى براوى کوړ دهگرى.

پاش خاموشيهکى کهم په عقوب کههات حزرهتى يوسفى له سهرشان بوو.. پاساريهکان له دورى نهوان سهمايان دهکرد.. جيهانى نارارات پر بوله سهماى مهل.. ناوازيکى خوش بهرگويى نوح کهوت.. هه موو پيغهمبهرکهان بيستيان.. نهوانيش هيچيان نهگوت.. به لام ميرولهکان زور ژيرو کارامه بوون.. له تماشاشا سهماکاندا، له تماشاشا بالندهکاندا نه پيتانه يان له جوانيى يوسف-هوه تومارکرد: جوانى هيزيکه دتوانيت سروشتى فيرعه ونهکان بگؤريت.. جوانى دتوانيت ژيان برزينتتوه، جوانى به ياريدى بير دتوانيت هه رهمهکان دابهنتت.. يوسف توانيى په يامى کار کرن، ليبورين، وهفادارى هاوکارى وهک وانى ناكارى فيره فيرعه ونهکان بکات. توانيى به خيتر له گهله شپړنا هه لېکات.
مووسا بوو نهخشهى هه رهمهکانى دروستکرد.. مووسا بهر لههاتنى به چند سده يهک کاهينهکانى سوله يمانى فير کرديوو، فيرى به ندرينى جنوکهکان، تا فيريان بکات چؤن هه رهم دروست بکن.. که هاتيش بهوانى فهرموو بوو، نهگه نه زيتى گهلى نوح بدن، نهوا سزاتان ددهم! نهوان گويان له نامؤژگاريى مووسا نهگرت، سه رينچيان کرد. جا سزايان نهوه بوو که خويان هه ليا نيزارد.
يوسف توانيى کينه و رقى براکانى به بى توله چاره سه ربکات.. توانيى له دلى تاريکى فيرعه ونا چراههک هه لېکات.

حزرهتى شوعه ييب هات.. تهرازوويهکى تايه کسانى له دست بوو.. سلوى نواند.. فهرمووى ميلهتى من ناجؤر کرين وفرؤشتنيان دهکرد، ههروهکوو نه مرؤى نه م سه ردهمه سهنگى بازاريان سووک دهکرد، بهگران کالايان دهاو به هه رزان کالايان ودرهگرت.. تهرازووهکانيان به نارپيکى به کار دهبرد.. دترسم ميلهتى نوح په نديان له کرده ووهکانى رابردوويان ودرنهگرتيتت. دترسم شيرازهى ژيان تيك بچيتت.. مرؤقهکان فيرى برسيتى وقانوقربن.. دترسم بهسكى تيرو به سه نسک برسى بن! ده بيم هه هيشتا له برساندا گيان دهنن.. هه نه لويه رى بووندا سروشتمان مانى ليگرتوون، دوچارى برسيتى بوون.
کاتيك که بازارو سهنگهکانى بازارهکان تيكدهچن؛ مرؤف ناجؤر رهفتار دهکات کردهوهو وهفای وهک هى سهگى نهخوشى ليديت. بهر لهوانى دى خاوه نه کهى خؤى هار دهکات و دهگه زيت!

که نهو بهرې کهوت مووسا هات، حه زره تی مووسا.. گۆچانیکی له دهست بوو، له ناو سنوقینکی بچکولانه نا وهک مندا لیکي ساوا هاته دهر، یاریی به گۆچانه کهی دهکرد! کاتیک له بهر ده می حه زره تی نوح عداله شتوه می مندا لدا راوه ستا.. قه یاره می گۆرا.. راسته وخۆ گه و ره بوو، بوو به پیاویکی گه و ره پر هیه بهت.. پیاویکی تابلوی بئ نمونه. سلاری کردو له بئده نگیه کی کورتنا مت بوو.

نوح فه رمووی: ریکه م بده سه یرت بکه م! من له میژه گویم له شه قه می بالی کۆتره کانی ناشتیی دهر وونی به ریژتان نه گرتووه.. تو له پیناوی ناشتیدا هه وه له کانت نمونه می مه زن، چونکه توانیت به بی هاندانی مرؤفه کان بؤشه: له شه پ دهر بازیان بکه یت. تو توانییت له ناو دئوه کاندایوئیک له ناو به ریت.

که میک ته ماشای حه زره تی مووسای کرد.. سووپی ژیا نی ئه وی بیی.. ته ماشای زه پراتی بوونی ئه وی کرد.. گوپی له شه قه می بالی هه زاران هه زار کۆتری ناشتی گرت، هه ربه کوان بئده نگ بوون، هه ربه کوان گوپیان ده گرت.. تائه وکاته می گشت گیانه پیروژه کان له نوژی مت بوون بوونه وه، گشتیان پیکه وه کۆرالی ئامینیان ده خویند.. ئامینه کان ده بوون به وینه، وینه می هه موو جوانه کانی میژووی ئه م سه رزه مینه.. ئاسمان پر بووله فریشته می بالدارو بیبال، بیباله کان جوانترو ساده ترو سیه رئا میژتر سه مایان ده کرد.. ئه وه می نه مینیوو له خه یالما له ویدا بیییم!

چونکه منیش له وی بووم، چونکه کات گه را بووه وه! نازانم باسی چیتان بؤ بکه م! له کۆرالی ئامینی نوژی پیغه مبه ره کان تابلویه ک خولقا! تابلویه ک به فلچه می هه موو هونه رمه نده جیهانییه کان.. بیییم هه رچی هونه رمه ندانی ناواری جیهان هیه له بهر ده ممدا له گه ربه وونی فه تتا زیبا سه رگه رمی نا هینانی جوانی بوون، سه رگه رمی ویناندنی ته ماشاکانی من.. مایکل ئه نجلۆ-م بیی له گشتیان کارامه تر بوو.. به دم خویندنی نوژی ئامینه وه، بیییم سه مای ده کرد.. دوو فلچه شی له دم گرتبوو! به هه ربه و ده ست و هه ربه و پی سه رگه رم بوو.. هه موو ره نگه کانی پیوو: له که نیسه یه کی سه رسو پیندا!

له که نیسه یه کدا که ده مینی له سه ری مرؤفی بیولاندا وینه ده کرا که نه خشه که می نا هینشی بناغه می ئارکیتیکتی بؤ نه خشه کینشابوو، که نیسه یه ک که زیاتر له پایو ده چوو، له وه ده چوو که شتییه که می حه زره تی نوح بیئ! له ویدا هه موو فه یله سو فه ئیره نه کان وراهیب وئیمام وقه شه و فه قیرو پیرو بیسکۆبه کانی جیهانم ده بیی راوه ستاون سه رسام ته ماشا ده که ن.. ته ماشای سه رسوورمانی: هونه رو خه یال! ته ماشای بهر فراوانی که نیسه که له که شتی ده چوو! ئاوازی ئامین ده بوو به هونه ر، له هونه ردا ته ماشاکانی مرؤف و پیغه مبه ران و بته کان وخواکان و مؤسیقا داره کان ده بوون به گه ربه وونیکی ئازاد! ده مانینی هونه ر گه ربه وون دروست ده کات! له گه ربه ووندا که نیسه یه کم بیی له مزگه وتیش ده چوو! بگه ره په رستگاو ئاته شخانه و بت و بته رستیشم تیا ئی!

کتیبه پیروژه کانیسم تیا بیی! به لام ده قه راستییه ده ست بؤنه برا وه کان! ئه وه ده قانه می درؤی شه رو بوختان و گونا حه فرز ناکات! ئه وه ده قانه می که فریشته و مندا ل له به ریانه! نه ک ئه مه می که ئیسته اهیه! له که نیسه یه نا له شکرگاو مؤلگه می شه رو ئه نقالم نه ده دی! دیوو دیو په رستم نه ده بیی! به لام هه موو ده قه پیروژه کانی جوانی و هونه رم بیی.. مووسا ده تابلوی به ریینی له ده ست بوو، نووشتا بووه بؤ مندا لیک به نده کانی بؤ باس ده کرد.. ده یفه رموو، مرؤف ده بیئ له مندا لیه وه فیر بیئ، فیری یاساکان!

مووسا سه ری هه لپی.. سه ری سوورما له بیینی حه زره تی نوح! بیینی ئه وه له وچاوتروکانه نا نوژی ده کات! سه ری سوورما له بهر خویه وه به چیه له هارونی برای حه زره تی یوسف و حه زره تی سوله یمانی پرسی: ئه ری ئیوه ش وهک من ده بیین؟ پیکه وه به کۆری چه فه رموویان: به لئ مووسا! ئه ویش نوژی

دهكات! بههلهبا مهچۆ ئهوه زاتی خواوهند نیه! بهلکو مرۆڤێکی مهزنه ئهوه مرۆڤهیه لهههمیشهیهوه هاتوه! دهلێن گوايه هونهرمهندیکی ناشتی خوازهو لهگهڵ حهزهرتی نوح- نا گیانی ئاویته بووه! باوهری بهخوا هیه، بهلام خوا پهست نیه! ئهوه حهزهرتی باپیره گهرهمانه، ئهوه نوحه! موسا فهرمووی: چۆن؟ نهی کهواته بۆچی نوێژ دهكات؟ چی دهپهرستی؟ نهی دهبی خوا چند مهزن بیت، وادهتوانیت مرۆڤێکی هینده مهزن دروست بکات؟

ئهوان به چیهی کۆرال فهرموویان: ئهوه پهستاریی نیه! بهلام گوێ لهمۆسیقا دهگریت وهونهرمهندو بیژهوانیشه! دهلێن گوايه ههمومان دهبینیت! دهلێن ئهوه خودبینه وبه پهکانی غهیا سهردهکهویت، لههونهردا قوتبهکان دهبینیت! دهلێن گوايه ئهوه دهتوانیت زاتی خواوهند ببینیت! چونکه ئهوه پیریک رابهړیتی که لهحهزهرتی جوهرائیل دهچیت!

موسا فهرمووی: سهیره= ئهجهبا!

کاتیک که چاوی ههلبهری کهنسهکه له چاوی ئهوا تهواو بوو که تیايدا مايکل لهههموو ههونهرمهندا جوانترو کارمهتر وینهی دهکیشا. مايکل هاته بهردهمی موسا. چهکوشیکی لهدهست بوو، بهدهنگی سووپرانۆیهکی بهرز بهموسای فهرموو: من کاوهم، تورم.. من ههرقل وسۆپهرمانم.. بهم چهکوشه لهسهرت دهدهم کهر قسه نهکهیت! موسا به پیکهینیی سوپرانۆوه فهرمووی: هاهاها(پیکهنی) بهلی بهرپز من گیانی ئهوه پهیکهره مهزنه کهتۆ لووتیت شکاند.. دهستت نزم بگره، چونکه لهم گهردونهدا شهڕ ونازاردان مافیکی رهوانیه! مايکل فهرمووی سووپاس موسا.. نهی گیانی من! هونهرمهند بۆی هیه لهپیناوی گیان دان بهباوهرهکانیدا: له پیناوی گهیاوندنی راستیدا تووره بیت، بنهړینیت.. تا ئهوانی تر فیر بن. بهموسای فهرموو: چی زۆرنازاري مرۆڤ دهوات موسا؟ فهرمووی: گومان، بیناوهری، درۆ، شهڕ! فهرمووی فهرمودهکهت جوانه! ههچت پینه بهئاماده بووانی بلینیت؟ فهرمووی بهلی. موسا ئاویری نایهوهو سهیری مهجیسی گیانهکانی کرد، بهوهری چاوی بهناوگشت گیانهکاندا گنرا، پاشان له حهزهرتی یوسف وهارون وسولهیمانی پرسی: کوانی کورپی گیانی پیرۆز؟ کوانی مهسیح ی پرله زام و زهجر دراو؟

نهی کوا حهزهرتی موحهمه؟ نهی بیبهری لهخۆشهویستی باوان! نهی نازار دراوو تاوانبارکراو؟ نهوان فهرموویان: نازانین! نوح فهرمووی: بهرپز موسا.. چاوت لیک بنی تاوهکو من ئهوانت نیشان بدهم! بهلام نهکهی چاوت بکهیتهوه: ها!

ئاگاداربه لهئيساوه سنجار بیت دهلیم لهیادت نهچیت، چاوت نهکهیتهوه! چاوت نهکهیتهوه! موسا چاوی نووقاند. هینده موشتاقی بینینی ئهوان بوو راستهوخۆ لهیادی چوو چاوی نهکاتهوه! چونکه بینیی مهسیحی پیرۆز بهدهستی جلی سپیی به سورو شهلأل لهخویندا: بهکاکیشاندا سهردهکهویت.. سهرتاپای گیانی زام بوو، خوینی لی دهتکا!

بهریکایهکی رۆشنا: به تهنافهکانی جالجالۆکهنا سهردهکهوت، تالهکانی رۆشنايي له شوین پینکانیدا له ئاسماندا خویناوی دهبوو! دهروێ! پیدهچوو لهقوماتی تهنافی جالجالۆکه دهکهوتییت! پیدهچوو بهسهر تهنافه خویناوییهکاندا سهربکهویت! ههلهدهستاو دهکهوتهوه! کۆمهلیک میرولهی له دهوور بوو، ئهوانیش غهرقی خوین بوون.. مهسیح خوینی لیدهچۆرا! گهردوون تهنافیکی لهخوینی قهتیسماوی ئهوه تهونکردبوو! بهسهر ئهستیرهکاندا سهردهکهوت! ههموو ئهستیرهکان خویناوی بووبوون.. ههلهدهگهرا بهرهو قوتبهکان.. ئاویری نهدهدایهوه!

پېغەمبەرى مەزنى ئىسلامىش بەوايدا ھەلەداوان و غەمگىن بانگى دەکرد. ھاوارى لىدەکرد، تىكاي لىدەکرد. دەيفەرموو: مەسىحى پىرۆز. ئەى كۆرى گىيانى پىرۆز بۇ كۆى دەچىت، بگەپرەوھە! مرؤفايەتى پىويستى پىتە. تىكايە بگەپرەوھە، مرؤفايەتى خويىنى لىدەتكىت!

حەزرىتى مەسىح بەدەم پىكرىنەوھە. سەردەكەوت وناورى نەدەبايەوھە. ھاورپى زامەكانى خۆى بوو. دەنگىك وەك ئەوھى نمايندەى دەنگى ئەو پىت، لەگەردوونەوھە بەدەم كۆرالى تىكەل بەدەنگى مندالىك، ئافرەتىك، پىاويك، دەيفەرموو: من جىگرم لەجىگەى خۆم داناوھە! من ھەمووشىتىكم بەوان داوھە! من حاشام لەدوھەكان كىرەوھە! من ناگەپرەمەوھە، تائەوكاتەى ئابرووى زەمىن بەجوانى نەشۆنەوھە، ناگەپرەمەوھە تا برسيتى وىرؤ وىوھەكان لەسەرپرووى زەمىن بمىن! ناگەپرەمەوھە ناو ئازارەكان.

پېغەمبەرى ئىسلامىش تا ناوقەدى لەخويىناوى ئەونا رەنگىن و سوور بووبوو! پېغەمبەر موھەممەد؛ درووى خواى لىبىت فەرمووى: دىوھەكان زۆر بوون. مرؤف پىويستى بە ئامۆزگارىيەكانمانە. لىيووردن پەيامى بەرپىزتانە. دىوھەكان دەستيان بەسەر لىيووردن گرتووھە! شەر دووچارى پىرى بووھە.

حەزرىتى عىسا بەدەم ھەلگەرانەوھە بە گەردوونى خۆيدا دووپاتى كىرەوھە: من كۆرى نوح-م پاشان نمايندەم لەناو مرؤفەكاندا بەجىھىشتووھە.

دلوپىك خويىن لە گەردوونەوھە كەوتە سەرچاوى مووسا! مووسا چاوى ھەلبرى! دىمەنەكان لەپىش چاويدا رەويىنەوھە! نوح فەرمووى: نەمفەرموو چاوت نەكەپتەوھە؟ فەرمووى بىوورە زۆر دىمەنىكى غەمناك بوو. دايە پىرمەى گىريان فەرمووى: بەرگەى تەماشاكەنم نەگرت!

بەدوای ئەواندا سەرە ھاتە سەر من. سەپىر لىھات! ئەوان دەياتتوانى من بىيىن! بەدەنگىكى بەرزى كۆرالى ھەموو گىيانەكانى ئاسمان، گىيانى ئامادەبووان فەرموويان: تۆ كىتت لەئىمە ناچىت؟ بدوى بۇمان! خۇتمان پىئىناسىنە.

من پەنام دابووھە بەر درەختى زەمان، ھەستەم دەکرد منم كە درەختى زەمان حەزرىتى نوح-م ھەلگرتووھە! وام دەزانى كەس نامىنىت ولەدۇخى پەنابەرىمدا سەرى خۇم كز پاركتىوو. مەست بووم بە تەماشاكەنم. ھەستەم دەکرد ماندوو نابم لە بىيىن وىستىن وىيركىرەنەوھە. بىدەنگىم كىرەبوو بە خوو. بەلام كاتىك ھەستامە سەر پىن. ھەستىكرىن بەكەمىم لەبار چوو. ھەستەم كىرەرامەتم جووت دەپىت بە كەرامەتى گىشتيان، چونكە گىشت ئەوان لە خەيالى مندا دەژيان. بۇيە كە ھاتمەوھە ھۇش، فەرمووم: بەناوى ھەموو گەردوونەكان. بەناوى ئاھورامازناى لەشەر بىنەرى، بەناوى عىشق و جوانى و ھونەرەوھە(خىرەوھە) من ناوم نىيە!

من مرؤفنىكى پەنابەرم. ھەژدەسالە لەزىندانى دىوھەكاندا زىندانم، مەحكوم بەوھى كە من مرؤقم وىو نىم! من پەنابەرىكم لە كەرامەتى خۇمدا گەرۆكم. من گەردوونەكانى خۆم دەپىنم. مرؤفنىكى بىئولات و بىئالائو بىئاوم. بەلام باپىرە گەرەم نوحە! من لەنايكبووى زاگروسم، زاگروس بەدەستى دىوھەكان ناگىر كراوھە! كورد كەرامەتى نىزاوھە! كەرامەتياں شكاوھە! كورد تىرۆر دەكرىت بەدەستى دىوھەكان. سەريان دەپىن، ولاتيان گر تىبەردەن. زىندەبەچالىيان دەكەن. بەناگرى كىنەى رىق دۆزەخيان بۇ تاو دەدەن.

من ئەوھى نوح-م گىيانى ھەموو مرؤفە چەوساوەكانى جىھانم. من مرؤفايەتىم لە دەروونمدا پاراستووھە. من دەمەوئ نوح بمىنىت ھەمان شىوھ كە دەپىنم. من حەزرىتى نوحم. من باوكى ئايىنەكانم، باوكى ھەمووتانم ئەى مرؤفە رەسەنەكان. من بىئولات و بىئاوو بىئالائو بىكەس و پەرتەوازە كراوم. من ناگىر كراوم.

فەرمووم: من پەنابەرئىكەم كە بىرى ولات دەكەم.. كەسىكەم بەپەنابەرى لەنايك بووم. لەوئەتەى لەنايك بووم
پيشەم تەنھا پەنابەرنە بەر ھەموو شتتەكە! پەنا دەبەم بەر ژيان، جوان، خەندەكان، ناشتە! پەنابەبەم بەر
نايك، بەر باوەر.. پەنا دەبەم بەر تەماشاكانى منداڵ.. پەنا دەبەم بەر خەندەكان.. مرۆڤئىكى پەنابەرم
ولەسروشنى شەر تىناگەم.. تىناگەم بۇچى مرۆڤەكان ناتوان چىژ لەتەماشاكانى من بەرن؟.. كەس نازانیت
كە لەتەماشاكانى مندا بوونەوەر دەزیت.. من ھەموو گەردوونەكانى جوانىم بىنبوھ.
پەنابەرئىكەم بەگەردوونى يەك بەيەكى مرۆڤەكاندا دەگەرئىم وپپيان دەلئىم: گەورەترين نازار نازارى
ھەستەكرن بەنامۆيە لەنیشتمانى دايكدا. سامناكترين نەخۆشى نەبوونى نازادىيە.
من مرۆڤئىكەم سەرم لەجوانى دەسوورمىت.. بەگەردوونەكانى جوانىدا ھەست وپپرو گيانم سوور دەخۆن..
كەشە دەكەن تەماشادەكەن.. پەنابەرئىكەم كاتىك پەنا دەبەم بەر گەردوونى نافرەت تەماشاكەنم ھەرس
دەكەم.. بەكارماي نىرقانا دەكەم.. بەلام وون نابم، ناگەم بەفەنا.. بەلكو دەكەم بەگيانى ناھورپامازنا! لە
گيانى ئەودا لەگەل گيانى بوونەوەرنا يەك دەگرم.. بۆيە من پەنام بردۆتە بەر خۆم.
پەنابەرئىكەم ھاتووم پەيام پىنە بۆ مرۆڤايەتى.. دەمەوئەت دەنگى مرۆڤى مەزن بە جىھان بگەيەنم..
دەمەوئەت وانەكانى مرۆڤ فترە مرۆڤايەتى بەكەم. دەمەوئەت مىللەتى زاگرۆس بە سەماو مۇسقىقا و ناھەنگ
لە دەستى نىوھەكان رزگار بەكەم. من رزگارىي مىللەتى نوح-م.. گيانى ھەموو پىنەبەرەكان پىكەوھ
فەرموويان: نامىين!

فەرموويان: كەواتە تۆش بىلولات و بىنالاو بىناوئەت! كەواتە ئەوھ تۆيت لەناوماندا تىكەلئەت! تۆ نەوئەت؟
حەزرتى نوح!؟ فەرمووم ھەموومان ئەوين.. ئەو ھەموومان دەبىنئەت.. ئەو مژدەى نەمىريان
پىدەگەيەنئەت. پىنەبەرەكان پىكەوھ بە ناوازي كۆرال فەرموويان: نامىين.
بىنم نامىين وشەيەكە زۆر بەكار دەبەرت لە غەيبا! بە بىنن بىستم، كۆرالى نامىين نوئىژئىكى پىرۆز
بوو.. لەو كاتەدا كە بىدەنگى بەسەر ھەمووشتەكاندا زال بوو: نوح كەوتە دەربىرنى پەيامەكانى.. بەدەنگى
منداڵ، پىاو نافرەت لەوڤى ئاخاوتندا فەرمووى: مژدە! مژدە لەگيانى بوونەوەر.. لەناو مرۆڤەكاندا
مرۆڤ ھەن ھىشتا پىرۆزىيان تيا ماوھ! مرۆڤ لەسەر زەمىن ماوھ.. ئەى گيانى گەردوونەكان
وھەسارەكان.. من كىم؟ ئىوھ كىن، ئەوان كىن؟ خواكان كىن؟ ئەم پەرسىارانە چىيە خۆتان پىوھ سەرگەرم
كردووهو خۆتان پىوھ گرتووه.. من ئىوھم ئىوھش منن.. من و ئىوھ ھەست وگيانى بوونەوەرىن..
ئىمە ھەستى بوونەوەرىن.. پەيامى بووبەوەرىن، بەدوای نازانينا دەگەرئىن.. گشتەمان پىكەوھ كەرامەتتىكى
گەورەين.. من ئىوھم.. من مرۆڤئىكى پىرۆزى ئەم سەردەمەم، گيانى كەلەكۆزى ئىوھم.. من گيانى منداڵ
وتواناي پىاوو رەحم و سۆزى نايكان و ماریاكانى ئەم سەردەمەم.. من دەنگى وپژاننى ھەموو جىھانم..
گيانى زىندەوهران! مرۆڤەكان، بالندەكان! ھەمووبزئىوئىك و خشۆكەكان. من ھەم مەسىحەكانم ھەم
ماریاكان. من زمانى پىنەبەرەكان و ھەست و نەستى خواكانم.
من ئىوھم، من ھەستى ژيانم.. بەخىر بىن بۆ گەردوونەكانى ھونەرى من.. من پالەوانىكى بچكۆلەو مەزن
وناسكى ئەم سەردەمەم.. من ھاتووم ترس و تۆقین بپەوئەنمەوھ.. ھاتووم كەنيسەو مژگەوت و پەرسەكا
پروخاوەكان بنیات بنىمەوھ.. ھاتووم لەدەستى نىوھەكان دەرباز بووم.. نىوارە نەستوورە مەزنەكانى
ولاتى بەفرم پروخاندووه و دەمەوئەت دەمى ياساكان راست بەكەمەوھ و بەسەر ناىينەكانتانا بچمەوھ.
حەزرتى ئافىد ھاتە ولام پاش ئەوھى وەك بەرق لەبەر دەمى ئامادە بوواندا دەركەوت، حەزرتى نانايال
و زەكەرياش لەگەل ئەودا بوون. پىكەوھ فەرموويان: ئامانجە چىيە بەرپىز؟ فەرمووم: نامەزاندى بناغەى
دەولەتى كوردستانى يەكگرتوو! بەم بۆنەيەوھ ئىوھ ناوھتى سەرزەمىن و ئارارات كراون.. چونكە ئەمۆر

يادى ژيانەۋەي ژيان و يادى نروستېۋونى بوونەۋەرە. ئەمىر مژدە دەگەيەنم بە جىھان كە گەلى نوح نازاد دەيتت و منىش دەبم بە پەيامبەرى جوانى بۇيان. ئەوان فەرموويان بژى پەيامى جوان. ھەرچى پىنغەمبەران بوون. ھەرچى گيانلەبەران و بوونەۋەرى ھەسارەكانى تر بوون. پىكەۋە بە كۆرال فەرموويان: ئامىن.. سالما.. ئىقفا.. دۇعا.. ناشتى.. مارييا.

كە ۋەھام فەرموو. لە خۇشپى كۆرالى ئەوان ھاتمەۋە ھۇش.. ماۋەبەك لە پەيامەكانم نابرام و يەك بەيەكى گيانە ميوانەكانم تەماشىا دەكرد و زووربەيانم نەدەناسىيەۋە بەلام مژدەي نازاد بوون و نامەزاندنى دەۋلەتى كوردوستانى يەكگرتووم بە گشتيان گەياند! ئەوانىش بەردەوام بوون و لەگەل بەردەوامبوونى مژدە و دروودەكانى مندا گوڭيىستى كۆرال بووم.. بۇيە كەمىك دەنگم ھەلبىرى پاش ئەۋەي كە پووم كرده ئەۋ مروڤانەي كە لە خەون و لە راستىدا ھەم دىبووم ھەم نەمىديوون:

من دەتوانم بانگى ئەۋ پەيامە بدەم. جا با ھەموو جىھان بزاندن.. ئەۋەي كە پالپىشتى پەيامى جوانى و نازانى نىيە.. لە من نىيە و ئەگەر جىھان مافى گەلى نوح پشت گوڭ بخت.. خاكانى ناو دەروون و ئاسمانەكان و پىنغەمبەر و فرىشتەكان زووير و توورە دەكات.

من لە دەستى دىۋەكان دەرباز بووم.. ھاتووم باسى رڤەستانى دەرياۋ، باۋ، خاك و كلىپە و سروسشتان بۇبەكەم.. باسى نەرىتى ۋەرزەكان.. دەمەۋىت بەمرۆڤ بلىم كەمىك شەرم لەخىر بەكەن؛ كەمىك شەرم لەجوانى و ھونەر.. شەرم لەكەرامەتى خۇتان بەكەن.. نايىن چىتان لە مەسىح ۋە پىنغەمبەرى ئىسلام كرىۋە؟

ھاتووم تا چىرۆكى دووپاتى بەسەرھاتەكان ۋەئەفسانەي مېژى دىۋى شەپ بوۋەستىنم.. دەمەۋىت شەپ تەمى بەكەم، نامۆزگارىي بەكەم.. دەمەۋىت جىھانىكى نوئ نامەزىنم.. دەمەۋى بىم بە نەخۇشپىەكى پىرۆز و خۇش.. دەمەۋى بچمە ناو ناخى گيانى گيانتەنەۋە.. دەمەۋىت ئاكارىكى نوئ، پەيامىكى نوپتان فىر بەكەم.. دەمەۋىت فىرى پەرسىتى باۋەرەكانى خۇتان بەكەم.. باسى كىشەي نىۋان خىرەكان.. نەك كىشەي كۆن و نامەفھومى نىۋان شەپوشەپ! چونكە لەسروشى خىردا.. زەپراتى شەپ بوونى نىيە.. بەلام لەۋكاتەۋەي دىۋەكان خويان گرتوۋە بە خىرەۋە، خىر دەچەۋسىنەۋە، نازانن خۇش سوود لەخىر بەرن.. سەرى خىرەكان دەبىرن، دەستى جوانەكان دەبىرن.. ئافرەت ھەتك دەكەن، بەناۋى خاكانتەنەۋە زووشتى دەكەن، داگىريان دەكەن، خەتەنەيان دەكەن، دەيانكوزن دەيانسووتىنن، جىھان ويران دەكەن! نازانن چۆن سوود لە خىر بىينن.. بەلام نايىشتاين دەلىت: لەسەرتانە ھەست بەخىر بەكەن، چونكە تا لەخىر نەگەن، لە ژيان و پەيامى بوونەۋەر ناگەن. خىر لەئەتۆم مەزنترو سامناكتەرە. جوانى لە ووزەي ئەتۆم بەسووتەرە.

ھاتووم بەزمانى مرۆڤ باسى ئەفسانەي گەردوونەكانتان بۇ بەكەم. باسى جوانى باۋەرى پىرۆز، باسى بەزەيى ھاتنەۋە بەتاۋانى خاۋاكەتاندا كەتەنياتان كرىۋەۋە تاۋانبارە بە دروستكارى ئەھرىمەن.. چونكە من لەسەر بالى لەقلەق فرىوم.. لەقلەقىكى مەزن ھىندەي مەزنىي گەردوون.. ئەي نازانن كە گەردوون، بە دەنوۋكى لەقلەق ھەلگىراۋە و لە ھەمىشەيىدا دەفرىت؟؟ لەسەر پەرى بالەكانى ئەۋ من نەخشەكانى گەردوونەكانم دىۋە.. دەمەۋى بەتابلۇكانم نىشانى بىدەم.. ھاتووم رەنگە پىرۆزەكانى ھەموو ھەستەكانى خۇم دىۋە.. ھەست وىنەي يەكەمى بىرەكانە.. ھەست گيانى بوونە. بوونەۋەر ھەستى ھەيە، ھەستىكى پەتییە.. بوونەۋەر ھەستى ئىمەيە. سۆزى ھەيە، بىرى ھەيە، يادى ھەيە، باۋەرى ھەيە، عىشق و نازانى پەپەرە دەكات.

هەستیکەو ھەیە. بوونەوەر بەگشتی جالجالۆکەیکە مەزنی سپیی ھەستیارە. دەرھەوت باسی خێرە
جوانەکانتان بۆ بکەم. کەنێسەو مژگەوت و پەرستگاو ئاتەشخانەکان برازینمەو بەپەيامی نوێ. من ھێچ
پەيوەندییەکم بەشەرەکانی ئێوہوہ نییە. من پەيامی نەمری و عیشق و جوانیییم پینە. من کەرەمەتی
بوونەوہرم دیوہ.

بەشانازییەوہ پیتان دەلیم ئێوہ دەستکاریی ھەموو ئایینەکانتان کردوہ. ھەمووتان تاوانبارن.
شەرمەزارن لە ناستی پەيامی جوانیی ئاییندا. چونکە سروشتی دیو لەجوانی تیناگات. ھاتووم کۆمەلیک
دیوی سپی لەناوتاندا بلاو بکەمەوہ. دیوی دل سپی بیدار بکەمەوہ. دیوہکانی خێرو ھەق و جوانی.
چونکە ئەوان خاوەنی یەکەمین گەردوونی ئیمەن. ئەوان لەم ووشانە دەچن کە لەم پەندانەدا دیارن.
لەسەرتانە خواکانی خۆتان پیرۆز راگرن. ناپەسەند رەفتار لەگەڵ مندال و باوک و ھاورێ و ئافرەتدا
نەکەن. بەتەکانی خۆتان خۆش بویت، چونکە وەک ھەزرەتی ئیبراھیم فەرھووی: من بەتەکان سەری
خوایەکیان نیشام نام! من شوین ئەما ئەگەر پیم بەدوای خوادا! خوای بەتەکان کە بەتەوری من شکا. فیتری
کریم کە خوا لەئاسمانە. ئەو منی لە سووتانیش دەرباز کرد. چونکە بەتەکان سروشتیان بیئەرییە لە
شەر. چونکە بەتەکان تۆلەسین و رۆژن و کینە نۆز نیین. بەتەکان سروشتی پاک و بیئەرییە لەشی
باپیرانی خۆتان. بەتەکان دەفەرھوون: ئێوہ لەخۆلەوہ ھاتوون و بۆ باوہشی خۆل دەگەرینەوہ، پاشان
زیندو دەبنەوہ، دەمرنەوہو پاشان زیندو دەبنەوہ. بەلێ ئەو خوایە راست دەکات. وایە.

لەسەرتانە ئاگرپەرستەکانتان بگەرینەوہ سەر نۆخی پەرستنی باوہری باپیرانیان. پینۆستە موریدو
کاھین و نیمام و دەرویش و قەشەو فەقیرەکانتان گوی لەمن بگرن. چونکە من ھاتووم بەسەر ئایینەکانتان
بچمەوہ. پیتان شەرم نەبیت ھێچ ئایینیک نەیفەرھووە: لەپیناوی خوادا بکوژن. ئەوہ پەيامی شەرپو لە
ئایین شاربەدەری دەکەم. ھاتووم تەماشای زەرپراتی ھەستەکانتان بکەم. یەک بەیەکی ھەستەکانتان
نیشان بەم. پینۆستە بزەن کە ھاوژانی لەگەڵ گیاندارانی دێندەدا دێندەتان دەکات، لەگەڵ گیاندار
سپلەدا سپلەتان دەکات. بیگومانیش گیاندارێ خۆنەشۆریش، تووشی سستی گیانیتان دەکات! پینۆستە
فیتری ھاوژانی بن لەگەڵ یەکتەریدا. بەراستگویی، بەدلپاکی لەدەرگای دراوسیکەت بەدیت. روخسەتی
میوانیی لێوہەر بگرت. سنور بۆ خێرەندی دامەنین و گومان لە نیازی جوان مەکەن. ئەوہی نانیکتان
دەرخوارد دەت دووجار نانی دەرخوارد بەدەنەوہ. چاوہروانی ئەجری کردەوہی جوان مەکەن. نژی
کردەوہی جوان رەفتار مەکەن.

پینۆستەراستگۆ بن لەگەڵ دراوسیکانتان. من میوانیکی دێرنی وچە دێرنەکانی ئێوہم. ھاتووم باسی
لێوورنی گۆدا = گۆد = گۆدۆ-تان بۆ بکەم. چونکە من ئەو دەناسم. دەزانم لە ھەزرەتی ئیبراھیم
بورئوہ. من ئەو بەتەم چاک کردۆتەوہ. ئیبراھیم-یش ناوای بەخشینی کردوہ. کەس بۆی نییە بتی
گەلیکی تر، پەرستگای گەلیکی تر، باوہری کەسیکی تر بپوختیت، یان بدزیت، یان بەتەکانیان خاپوور
بکات.

من نەھاتووم گۆی لەئێوہ بگرم ولە ئێوہوہ فیتر بم. من نەھاتووم بەمیوانی زیندانەکانتان. بەلکو
ھاتووم دەرگای زیندانەکان بچمە سەر پشت. تیایدا دیوہ سپی یەکان رزگار بکەم. وانەزانن ئێوہ
شتیک فیتری من دەکەن. چونکە زانستی من زۆر بارتەقاي زانستی مادیی ئێوہیە. من زانستی گیانم
پینە. ھاتووم بەری یاخوود تۆوی جوانیتان تیادا بچینم. ھاتووم باسی ئەفسانەیی جوانیتان بۆ بکەم.
باسی کەرەمەتی مەرۆف، نەک ھی خواکان.

من باوهرم په پيامی دست تیره درای نایینه کانتان نییه. پیوسته به سهر خوتاندا بچنه وه. من کهرامتی ناوو ناگرو. باو سروشتم له پشته. ناگام له ههست ونهستی نه وانه. بینن نه وان له تک مندا چوڼ شانازیکه رانه راوه ستاون بو فرمانی تووره بوونی خیر لیتان. نه گهر خیر لیتان زویر بیت. نه وانا ژیتان دوچاره لخوا چوون نیت.

من گیانی هونه رم. نه وهی که تاو هکو نیستا نازانیت من کیم با بزانتیت که په پيامی نیستاتیکام. من په پيامی هونه روجوانییم. من نایینی به ختیارایی جوانییم، که مالی جوانییم، گیانی جوانییم. نیوه ناتوان فیری که لتورو نهریتی خوتانم بکن، چونکه نیوه چاوه پروانی منن، من بیگانه نیم له ناتواندا و من له نیوه مگر مرؤفن. نیوه نایشتوانی جیهان؛ گوی بگرن: نهی موسلمانان و مه سیحی و بوونی و سیخ و بت پرست و ناگر پرست و وکیان پرسته کان. نهی نرمن و ناسورو سریانه کان. دیوپه پرسته کان. دیوه کان. کاتی نه وه هاتوو ره کانتان بنیژن. توله کانتان بیه خشن. له خوتان بیوورن.

کاتی نه وه هاتوو له هونه بروانن، نازاد بگه رین بین به خه لکی جیهان. بین به یهک زوویان و یهک که لتورو یهک نالا. بین به پيامی خواکان. چونکه نه وان باوهریان به مرؤفه نهک به نیو. من هه ژده سال له ناو دهرونی زیندانه کانی به سته له کنا هه لهر زیوم. هه قده سال دم به ست و چاوه به ست کراوم، له نیشتمانی خوم دهر کراوم. خیره کان به موره گوومان داغیان کردووم. جه لاده کانیان به شووژن که وتوونه ته ویزه هی هه ست و عیشقم. کهس نهیتوانیوه شوختیک بکاته کهرامه تمه وه. چونکه نه وان نازان کهرامتی من له جه وهری گیانی دروست بووه. کهرامتی من دهکه ویته ناو گهریونی خنده وه. خنده گهریونیکه پیروژ. زور پیروژ. خنده چاوی خیره بوونه وهر له خنده دروست بووه. له ویتا جیکه هی شهروکینه و توله تیانا نایسته وه.

(رووم کرده کوی پیغه مبه ران که سهر گهرمی کورالی نامین بوون) پاشان فرمووم: نیستا بو تان روون بووه من کیم؟ من خواوندو خواکان و بته کان نیم. من په پيامبه ری جوانییم. نیردرای ناسمانیش نیم، به لکو مرؤفیکه جوان ناس و کامه رانیی موته قم. هاتووم پیتان ده لیم نیوه ده بیت واز له گوومان و درؤو شهرو ترسان بهینن. بویه ده بیت فیر بن. ده بیت فیری پرستن بن. پرستنی راستگویی خوتان، پرستنی جوانییه کانی خوتان. بین به پيامی جوانی و ناکارو زانست، چونکه په پيامی جوان شتیکه کرده وهی مرؤف نمر دهکات. جوانی گهریونه کان به ریوه ده بات. جوانی ههستی وسته کانه که گهریونه کان دروست دهکات.

له جوانیدا هه موو شتیک پیروژه وهک بیرو هه ست، وهک هارمونی نیوان گیان ولهش. لهش وهه ست، هه ست و بیرو گیان. له پيامی جوانیدا هه موو شته کان هاو زمان و هاو بیرو هاو باوهرن. به ویستی خوا رهفتار دهکن. له جوانیدا خواکان ووشه ن. جوان پرسته کان جوان ووشه به کار ده بن. سه مای له گه لدا دهکن. ووشه پیشکشی شاژنی جوانی دهکن.

جوان ناس مرؤفیکه ده توانیت له هه ست و نهستی بالنده کان تیگات. ده توانیت له گه ل بالنده کانا بژی وهه ل بکات. جوان ناس سهگ پرست و پیشله پرست نییه. جوان ناس مرؤفیکه گوینگر و گوپرایه ل، به شه رمه وه گوی له جوانی ده گریت و به تووره بی به پرچه لرو دنا ته وه.

كى به ئىۋەى گوتتوۋە توورمەين؟ ئەۋەى وای گوتتوۋە بوونايە.. بۆيە بووندا پەشیمانە، توورپەيەو دەلیت: که لرؤ بەرھەستەكانتان کەوت.. بەرپەرچى بدەنەۋە بە توورپەيى، بەتەماشای ئەويست، بە لیدوورکەوتنەۋە.. چونکە ملکەچ کردن لەبەردەمى دىۋى لرؤدا شەرمەزارىيە.

توورپەنەبوون لەپای پاراستنى مافەكانى جوانىدا نووچارى گورگى شىرپەنجەتان دەکات.. توورپە نەبوون مەرگتان بەدژواری نیشان دەدات.. راستەوخو دژى لرؤكان توورپەين.. رىگە نەدەن لرؤكان بەسەرئاندا زال بن.. تا دە بژمىرن.. بەلام دەتوانن دەستوبردىش بن.. هەن دەتوانن تا هەزارىش بژمىرن.. هەن توورپەنابن وادەزانن دەتوانن تا هەزارىش بژمىرن.. بووندا دەفەرموئیت: ئەوانە دىۋن.. ئەوانە بىئەست و بىشەرم و بىکەرەمەتن. تۆلەسىن و بىجورمەتن، لەوانە بترسن که توورپە نابن، تىياندا هەيە بە خوئىن بەراز گۆش و پەرۋەردە بوو.

من ئەۋەردەختە مەزەنەم که لەقورئانى پىرۆزنا ناوبراۋە.. لەسوورەتى ئىبراھىما لەئايەتى 23- ئايەتى 26 . که دەفەرموئیت: دەرختى ناۋى خونا لەزەۋىدا رەگى ناکووتاۋە، پۆيەکانىشى لەحەۋانايە 24.. هەرچارىک بە پوخسەتى خواۋەند بەرو ميوەکانى دەدات، خواۋەند نموونەکانى يادى خەلکى دەھىنئەتەۋە تا بەلکو يادىان بىتەۋە 25.. ۋەک ووشەى دژىو وپىس که دەرختىكى ناپاک وياراۋ قارای نىيەو خۆى راناکرئیت 26.

بەمە خواۋەند نان بەۋوشەكانى مندا دەنئیت که بەد ووتن سروسىتى مرؤفى خاۋەن باۋەر نىيە.. بەدكارى ريشەكانى چەسپاۋ نىيە ۋەلانا دىت.

لەقورئاندا ھاتوۋە دەلیت: لەتەمەنى بوونەۋەردا رۆژئىک ھەزار سالە لەسەرزەمىن بۆ مرؤف (سوورەتى ئەلحەج، ئايەتى 46-47 338).. ھەزارسالىش ھەزار كەرەت 365 رۆژ، كەرەت 24 سەعات كەرەت خولەك 60=1440 خولەك = بە يەك رۆژ لەبوونەۋەردا = 5250600000 چرکە لە ژياندا = 525060 سەعاتە لەژياندا، دابەش %24=21877.5 چرکەيە لەژيانى ئىمەدا بە کاتى بوونەۋەر.. واتە يەك چرکە لەبوونەۋەردا مرؤف ھىندە لە بوونەۋەر دوور دەکەوتتەۋە.. لەوچرکەيەدا بوونەۋەر خۆى دروست دەکات خۆى دوويات دەکاتەۋە.. گەردوونەکان دەچنئیت.

لەخەنەکانمدا ھەموو شتىکم دەبينى و دەبىست و دەست بۆدەبرد.. دەبووم بە ھەموو شتىک.

خەلکىنە ، ناگاناربن.. من ھاتووم باسى لەت بوون و بووکەرت بوونى مانگتان بۆدەکەم.. چونکە ئىۋە ئازارى نوح دەدەن لەسەرى مندا.. نوح توورپە دەکەن.. دەزانم ئىۋە کوئىرن نابىنن، حەزەرەتى نوح شىت دەکەن، ئازارى دەدەن، بەلام ئەو زەرياکانى لەگەل مندا ناروۋە.. ئەو بە باکانى رۆژھەلات و رۆژئاۋاى فەرموۋە بىپاريزن.. توورپەى مەکەن لەزىندانەكانتان توندى مەکەن.. ئەمەشتان کرد.. من يا ئەوتان خستە ناۋ چالى تارىکەۋە.. ئەو که لەپاستىدا منم.. ئەوتان خستە ناۋ چالى بەستەلەکەۋە.. ئەوا ئىستا دەرباز دەبىت و دەرباز دەبم.. ئىستا ئىۋە دەتانەۋىت ناچارم بکەن توورپە بىم لىتان.. دەتانەۋىت.. غەرقى ناۋ بىن؟

بىرتان نايەت چۆن ئەوانەى بە گوئى لوط-يان نەکرد چۆن بەناخى عەربا چوون؟ بىرتان نايەت ھۆزى سەمويدىش نەھىيان کرد لە ئامۆژگارىيى مرؤف؟ ووتيان ئىمە گوئى لە مرؤف ناگرين.. ئەمەيان بەحەزەرەتى سالخ ووت! بىرتان نايەت ھۆزى عاد چۆن سروسىتياں لە بىخەۋە ھەلکەنرا؟ ئەوان بەگىژە با لەناوچوون.. ئەوان باۋەرپىيان بە کەس نەبوو! ئىۋە لەۋەتەى ھەن بىناۋەر بوون.. لەبىناۋەرپىشدا تەۋاۋ دەبن.

پۈتۈستە بزانن كە لەھەمووتايۇلكاندا ناۋى ئافرەت ھاتوۋە.. ئافرەت گيانى تابلۇكانى منن! ھاتووم پۈتتەن بفرمووم كە كاتىك لەگەل ئافرەتتا دەنۈن، تەماشاشا دەكەن، پۈتۈستە لەيانتان نەچىت دەست بگرن بەسنگتەنەۋە! ھەرۋەھا ئەگەر نەتۈست لەگەلئاندا بدۈيى سەرى رۈز دانەۋىنەۋ بە رۈگاكانى خۇندا بگەۋە رۈ.. ئافرەتى مېھربانتان خۇش بويت.. ئەۋەى لەناوتاندا وازلەمندالى خۇى دەھىنيتت.. پۈتۈستە بىتت بەشۋانى بەراز!

ئەۋەى مندال لەدايىكى خۇى دەكات، دىۋە.. ئەۋەى مندالى خۇى لەخۇرايى ئەزىيەت دەكات، دەفرۇشيت، بە ئامانەت دەكات، سەر دەپرېت و دەكوژىت.. ئەۋانە نەخۇشن.. نەخۇشىي گەپى گيانىيان تۈۈش بوۋە.. ئافرەتى بەپىز پەيامى رۈۋناكىيە.. لەبىرتان نەچىت دەبىت گۈيىان بۇ شل بگەن، پىرسىان پېيگەن.. لەبىرتان نەچىت دەست بەسنگتەنەۋە بگرن بۇيان، كاتىك لەگەلئاندا دەۋستەن.. تەماشاشا جوانىيان بگەن.. سەرتان لەجۋانى ولە نىزۈيىيەكان بسورمىت.. ئەگەر ئافرەت رۈۋى كرد، توورەبن، مان بگرن.. تا رۈۋكانى تىمار دەكات.. نايك لەكۈرپەيى خۇى مەكەن.. رۈگەى بىدن لەتەك مندالەكانى خۇيدا ئازاد بژى.. يارىدەيان بىدن بەدل وبەگيان.. كەتەماشاشا جوانىيان بگەن، بەرۈ پىپاندا ھەلمەدەن.. پىپان بلۈن چەند جۋانە سىروشتى خۋاكان.. ئىۋەيان كىرۋەۋە بەسىچرى ژيان.. ئەگەر پىاۋەكانتەن وىستىيان بىن بەساحىر.. دەبىت بىن بە قوتايىي ئەۋان.. جۋانەكانى ئەۋان.. خىرى ژىرمەندە خۋازەكانىيان. جىگەى داخى گەۋرە دەبىت ئەگەر رۈگە بىرېت رۈۋن دەسەلاتى ھەبىت. ئافرەت دەبىت پەرسىتايەكى پىرۈز بىت بۇ بەتەكان.. بۇ دىۋە سىپىيە پىرۈزەكان، بۇ پىغەمبەرەكانتەن، بۇپىاۋەكانتەن.

لەبىرتان نەچىت ئەۋان بىنەرى نىن لەسىچرى ناھىتان.. ئەۋان منىان تۈر داىە ئەم سەر زەمىنە.. بەلى ئەى گىانە پىرۈزەكان.. ئەى گىانە پىرۈزەكان.. ئەى ئەۋانەى لەسەرى مندا رۈۋاۋن.. ئافرەتە دلرەقەكانى زاگرووس.. بالەكانى عىشقىيان لىم سەندوۋ نەپانەپىشت لە دەروۋنى نىۋەكانى ئەۋىدا مۇمى ھىۋا دابگىرسىنم.. نەپانەپىشت لەجۋانىي تەماشاشاكان تىر بىم.. ئەۋان منىان تۈر داىە سەر ئارارات. ئەۋ كاتە من تەنھا ساۋايەكى بچكۆلەۋ چاۋنەپىشكوتوۋ بووم.. نايك! واتە خۋاۋەندى مەزن.. لە ئارارات بەجىي ھىشتەم.. لەتاۋاندا تۈانىم لەۋىدا گەۋرەبىم.. دابەش بىم.. بىم بە نوۋ بە سى.. تۈانىم بىم بە بەزەيى پىر شالىار.. تۈانىم بىم بە خۋاۋەندى خۇم! بىم بە باۋكى خۇم، بەنايىكى خۇم، بە نوح.. تۈانىم گەۋرەبىم.. بەلام سزاي مىللەتەكەم نەخستە پىشت گۈى..

لافاۋ فەرموۋى: ھەقت نەبىت ھەزرىتى نوح.. من تۆلەيان لىدەكەمەۋە.. من دەتۈانم لەناۋيان بەرم.. من دەتۈانم فىريان بگەم.. جا كانىيەكان تەقىن.. بارانى ئاسمانەكان دابەزىن.. ئابروۋى جىھانىيان شۈرىيەۋە.. چونكە گىانى زەرىيا باۋەرى بە بىنەزەيى وبە شەھۋەت پەرسىتى و بە رۈ نىيە.. كە نايك بەجىي ھىشتەم.. حاجىلەقلەق ھەلى كىرم.. بىرمى بۇ بارەگاي خۋاكان.. بەسەر ھەموۋ بەتەكان وبەسەر ھەموۋ خۋاكاندا منى بە ئاسماندا كىرا و لەگىشتىيانى پىرسى: ئەمە كۈرى كامتانە؟

كەس ۋەلامى لەقلەقى ئەنايەۋە.. بۇيە من بەۋ مندالىيە زامان پژاۋ توورە بووم، فەرمووم: من كۈرى باۋەرەكانى خۇم.. من كۈرى زەمىنم، كۈرى ئارارات.. من گىانى ھەزرىتى نوح-م.. خۋاكان فەرموۋيان دەشىت شىت بوۋىت! بەلام من فەرمووم: كەسىك كە تۈاناي ھەبىت بىتت بەمن.. دەتۈانىت ئازارەكانى ھەموۋ ژيان ھەلبىگىت.. دەتۈانىت لەگەل ھەموۋ پىغەمبەرەكاندا بدۈيت.. دەتۈانىت لەسەر بالى حاجىلەقلەق بفرېت.. دەتۈانىت سىنەرى جالجالۇكەى پىرۈزى ھەبىت.. چونكە لە بوۋنەۋەردا كەس خۇى

نەکرد بە خاوەنی من.. نە بەتەکان.. نە خواکان! بۆیە جالجالۆکە ئەو کاتە کە سەرگەرمی چینی تەونی بوونەوەر بوو.. هات فەرمووی: تۆ کۆری منیت.. فەرمووی من قوزاخت دەکەم.. بوونەوەر لەتۆنا دەچنم.. دەتکەم بە مرۆف.. بەکۆری خۆم.. جالجالۆکە سببی پیرۆز دەستی کرد بەچینی بوونەوەرەکان.. پاشان فەرمووی: ببورە کۆرم من زۆر پەشیمانم لەوەی کە بەجێم هێشتیت..

منیش لەویدا فیری گریان بووم.. هیندە گریام تا زەریاکان دروست بوون.. پاشان تەماشای زەریای چاوەکانی خۆم کرد.. گیانم ئەوکاتە لەمشتما بوو.. تووند گرتبووم تاوەکو لیم نەزێ.. بەلام بەباخەوێ گیانم کەوتە زەریاوە.. لەو کاتەوێ بەوای گیانی خۆمدا دەگەڕێم! دەتوانم گیانی خۆم بدۆزەوێ.. بەلام بۆ ئەو دەبیت گیتی هاوکاریم بکات.. چونکە گیانم زۆر بوو لەناو زەریادا!

لەوێوێ لەوکاتەوێ یەکەم مرۆف لەنایک بوو.. بوو بەدوو بەسێ بەچوار.. زۆر بوو! مرۆف کە لەزەریا هاتە دەر.. نێرە مووک بوو.. هێرمافرۆبیت بوو.. توانیی لەخۆی بپەریت، چونکە سروشتی جوت بوو. بۆیە لەو نوانەیهکی بوو.. نێر و مێ.. پێکەوێ گەورە بوون.. ئەوان توانییان دەستی مرۆفەکانی تری ناو زەریا بگرن، توانییان حۆرییەکان ببینن و زاووزییان لەگەڵدا بکەن.. توانییان زۆر بن.. زۆر بوونی ژیاوە سەیرمەکان.. لەویدا بوو زەمین شەکی لەخۆی گرت.. چونکە تا ئەوکاتەیش من و مرۆفەکان هێشتا لەسەمانا گەشتیمان دەکرد.. بۆیە جالجالۆکە ئەم گەردوونە بۆ دروست کردین لەویستی مرۆف خۆی. پێویستە بزانی کە دروست بوون قۆناغی زۆرە.. هەن لەناوماندا مرۆف نیین.. بەلکو بەری هونەر و جوانیین، هەن شەری پەتیین، هەن درۆزن، بزن کەلەکچیین.. هەن لە ئێمە نیین!

جا ئەگەر باوەر ناکەن گوناح دەکەن، درێفی لەباوەری خۆتان دەکەن.. چونکە دلی خواکان لەخۆتان زویر دەکەن.. سارتۆن، کاوس، زێفس.. چۆنۆ داینا قینۆس.. ئەفرۆبیت.. ئەپۆلۆ و ئافنی.. لەو کاتەوێ من بەوای گیانی خۆمدا دەگەڕێم.. لەبیرتان نەچیت.. کە نایکم لەنارارات بەجێ هێشتبووم.. ئەو ناراراتە لە هەستی بوونەوێرەدا هەبوو.. ئەوکاتە بوونەوێرە گەردوونی ئێمە تەنها لە یادەکانیدا هەبوو! بوونەوێرە هەموو شتیکی لەیادە.. بوونەوێرە پیر ناییت، نامریت.. لەناو ناچیت.. بەلکو دووپات دەبیتەوێ.. هەموو شتەکان دووپاتن، دووپاتیکی بەردەوام.

ئەیهلن ئافرەت درۆتان لەگەڵدا بکات.. فیرین، فیری درۆیان مەکەن.. چونکە سروشتی ئەوان جوانە، ئەوان گۆکانی جوانی بەرێوێ دەبەن لە بیرماندا.. ئافرەتەکانی جیهان کاتی ئەو هاتووێ بەکبگرن.. زەمین و زەریا و ئاسمان و تۆفان لیتان توورپەیه.. چونکە لەناوتاندا هەن سەرلەشکری دێوێکان.. هەن درۆزن بەدرۆکانی خۆیانەوێ دەنازن.. مەهیلن زۆر بن. کاتیک کە ئافرەت دەکەن بە ناوێر، ئاگادار بن لە تەندروستی و مەتینی هەستی تۆلە و بوغز و کینهیان. دەنا دۆعا لیتان خۆش ناییت.. دەنا تین و ماریا و سۆما و مەسیحەکان، ماریاکان لیتان خۆش نابن.. دەنا خواکان لیتان توورپە دەبن. دەنا ژیا خۆینی لێدەتکیت. کاتیک وەهای فەرمو و درەختی زەمان، حەزرتی نوح.. هەورەکان گرماندیان.. لافا و کەهیشتا توورپە لە ئاسماندا خۆولی دەخوارد گێژی دەخوارد.. باکان لەسەری مندا، لەسەری ئەوئا گۆفەیان دەهات.. زەمین خۆینی دلی بەربوو بوو وەک دۆعا لاشە زامار بوو، لاشە بیکەسی لەوناوێرەدا دەگەوزا و کەشیش هەستی بەنازەرەکانی ئەو نە دەکرد.. دێوێکان بلۆکیان دەکیشا بە سنگ و بەسەریدا.

تکه یهک خوین له چاوی راستی هزرهتی مهسیحه وه که و ته سه ر ناوچه وانی پیغه مبهری ئیسلام.. هه مان تکه خوین له ئاسمانه وه بهر بووه وه نای له چاوی راستی مووسا.. بویه مووسا چاوه کانی کرده وه.. سالامون.. واته سوله یمان فهرمووی: نای! خو له ایات چوو که نوح پیی فهرمووی ناییت چاوت بکه پته وه؟! مووسا فهرمووی: ناخر ترسام، چونکه دیوه کانی رۆژ هه لاتم بینی سه ری دوعایان پان کرده وه، مندا ل و ئافره ته کانیان سه ر ده بری.. بینیم به مردوویی پارچه پارچه یان ده کرد.. بویه پیغه مبهری ئیسلام فهرمووی: ئیمه له کرده وه کانتان بینه یین.. ئیمه نایه یینه وه ناوتان.. ئیمه لیتان زویرین.. ئهی نابینن ئیوه چند بی حورمه ت وینه ی پیغه مبه ره کان ده کیشن وناشرین ده ربار هیان ده دوین؟ ئهی نابینن چیتان له هزره تی مه سیح کرد؟ ئیوه نه بوون که بی باوه ریتان کرد به په یام؟ نابینن له شکری خاچه سووتاو ده کان؟ نابینن ئه وه هموو خاچه له سه ر زه مین داگیر ساوه؟ نابینن ئه وه هموو ماریاو ساراو مارلین وتورو فریداو شیته کانی خسته خانه کان و دراوسیکان چییان به سه ر دیت؟ خو ئیوه کویر نه بوون هیشتا! نه م دلۆپه خوینه: خوینی هزره تی مه سیحه له ناوچه وانی محمه د ده تکی.. نه وان حاشا له هاتنه وه ده کن.. ناگه رینه وه نا! چونکه جه جالی شه ر له سه ر زه وی هار بووه وه شه ر له خوی توور هیه، شه ر له سه ر زه مین زور بووه، چونکه هار بووه.

مه سیح فهرمووی: بۆ کوئی بگه ریمه وه؟ وازم لیتین. ئیوه نازانن چی ده کن. ئیوه شه رو خیرتان تیکه ل کرده وه.

بینیم هزره تی ئه وه به هه ساره کاند ه لده گه ریت.. ده روات وئاو نا داته وه.. به محمه د ده فه رمویت: دوام بکه وه کوری هزره تی عه دنان.. من ناگه ریمه وه ناو مرۆقه کان، چونکه نه وان به ناوی خیر و خواو ئایینه وه سه ری مرۆف ده برن. که راهه تی مرۆف ده شکینن. زمانی ده برن، ده ستی ده برن، ئافره ت پر ده کن له قین و بوختان و ترس. ئافره ت فیری زو لم ده کن، ناچار یان ده کن و به که م ده یانفرۆشن و ده روونیان پیس ده کن. ئیوه هیشتا ئه وه کاره ده کن.

له و کاته وه من هه ست به ته نهایی ده که م له ناوتاندا.. له و کاته وه که جالجالۆکه ی پیروز بوونه وه ری له سه ر ما چنی.. له و کاته وه من سینه ره که م له جالجالۆکه ده چیت.. سینه ره که م نازاندو ده که ریت.. به گه ر دوونی جوانیدا ده که ریت و په یامه کانی ده لیت.. ده لیت کاتی ئه وه هاتوو ه ئافره تانی جیهان راست بینه وه.. بیندار بینه وه له وه همووشه رپه ی مرۆقایه تی به رباد ده کات.. له وه هموو نازاره ی ژیان هه ستی پیده کات.

که هزره تی نوح له فهرمووده کانی بووه وه، کات له چرکه ی بیستو یه که می مانگی نازار لایندایه وه.. کات خولیکی به گه ر دووندا نا! نه شک له هه ر دوو چاوی ده رپه ری، چونکه له هه نده ران تا کوو ته نها خوی بینی سه ری به سه ر مۆمیکدا چه ماندبووه وه و نه م ووشانه ی بۆ تو دهنوسی!

هه موو پیغه مبه ره کان له گه ر دوونی ئه ونا پیکی نۆشیان له چاوی ئه وه به رز کرده وه و پیکه وه به یه ک ده نگ فهرموویان: له چاوی هزره تی نوح و پیغه مبه ری جوانی!

پیکه وه پیروزبایی ناههنگی نه ورۆزیان له و کرد. بالنده کان، واته گیانی ئاو یزانی بالنده کانی برهختی زه مان، دایان له شه قه ی بال. هه موو گه رده ساواو ورپه له کانی ناو سه رم، هه موو مه سیحه بچکۆله

له باربراو ده کانی ناو زیلدانی خسته خانه کانی رۆژ هه لات و رۆژ ناوا: که له میژبوو میوانی من بوون، زیندوو بوونه وه.. له سه ر پشتو بال و شانی گیانداران و په له وه ران یارییان ده کرد.. به گه ر دوونی هونه رندا نازانانه شاد بوونه وه به ژیا نه وه.

مروغهكان تيكهَل بوون، بينيم كۆمهليك پيغمبهر هاتن كه گشتيان ئافرهت بوون، كه هيشتا ميژوو ناوي نهبردبوون! بينيم گريان ليدهباري و هلكروزابوون، دووكهليان ليئهلهدهستا! وهك سووتوو ديار بوون، وهك پشكو وئاگر. گياني ئه و ئافرهتانه بوون كه ژيرو بليمهت بوون، كه ئايين بهناوي خواوه سووتاندبووني! له و ئافرهته ويست ئاگرينانه بوون كه ويراابويان به مروغ و ويوو ديوپهريست بفرموون: ئيوه بيهرين له هستكرين به نازاسي وعيشق وجواني.

يهكيك لهوان ئافرهتيكي پيروزو پر شكو بوو، به چيه ناوي خوي پيغمرمووم، فرموي: ناوم دانيااله. ديو پهريستهكان هرچي تاوانيك هيه بهرامبهر بهمن كريان.

پاشان فرموي: من نايندهي هه موو پيغمبهره ئافرهتهكاني جيهانم، من بهمارياي پيروزيش ئاوبراوم. دهتوانم بيم به پيغمبهره فهيسهل، ئينكا، قينكا، قيكيس، ناخيتس، شهولا، شيمونا، پارسالا، يونيكو، ئايشا، مسورا، رهبهعه، وهسفويه، سارا، بين، پلينكا، ههسار.

ئهمانه ناوي ئه و پيغمبهرانهن كه ناويان له هيچ ئايينيكا نههاتوه. بهلكو سووتينراون، ههتكراون، لهناوبراون، سهبردراون. ئهوان وزوري تريش لهوي بوون، هينده زور بوون مهپرسه، من دلم بهتهماشاي ئهوان دهبوو به چراخان.

دهبينى زور دلسوزانه دهستان دهيتا بهسهرى مهسيحه خويناوويهكاندا و برينهكاني لهشى بهپزيان لهگياني مندا تيمار دهكرد. لهگهَل ليناو سووماو تورو ماريو رايهعهنا ههر خريكي پيچانهوهي زامى مهسيح بوون. نووريكي پيروز له كهرامهتيان دهباري، شهرميكي پيروزيان نيشاني مهسيح دهنا. ههستان بهنازارهكاني ئه و دهكرد. هينده پيروز وجوان بوون، حهزمدهكرد چاوم ليناو نهتروكيئم.

ههنديكيان هيشتا ترس بهري نهابوون، له و ئافرهتانه دهچوون كه له دورگه ئوسگورد جارناجار تووشم دهين، ترسيكي سهير له ههلوستياندا ديار بوو! ههستم سووزي دهبروا. تاكو تهرا دههاتنه لام، ههريهكهيان داستانيكي تايهتي بو دهيتنام، ههر يهكهيان سروديكي سهيري پڻ دهگووتم، يان زانستكي فير دهكرم. يهكيك لهوان كه ناوي ئيقا بوو، فرموي: ستهمي ئاخو زهمانه، كوئايي ژيان لهويوه سهههلهدهات كه ئافرهتاني جيهان ژمارهيان لهتهنهاييدا زور دهبيت. ئه و كاته ژيان كوئايي ديت كه ئافرهت تاييدا نهفرت له هاوژياني پياوان دهكه. به ئافرهتاني روژههلات و روژئاوا دهليتم واز لهسهگ پهريستي بهيئن، واز له سروشتي بهراز بهيئن، له پيناوي سهلماندى مافي ئافرهتدا مهين بهپياوي زير. مهين بهبهرازي زور خوور، لهشى خوتان مهفروشن. روژن و تووپه و دهموهر مهبن.

چونكه ژيان كهرامهتي سست دهبيت به شيواني كهرامهتي ئافرهت. چونكه ئافرهت گياني بوونه، خندهي ژيانه، ئومىدى بهردهوامي گهريوونهكانه.

ئافرهت كاتيک به مافهكاني دهگات كه جيهان يهكسان بهريوه بچيت، كه ئافرهت بتوانيت به نازاسي و بيترس بو ههر تهوهريك سهفهركات و كهسيش نهتوانيت دهست بو كهرامهتي دريژ بكات. چونكه ئافرهت گياني بوونه، خندهي ژيانه، ئومىدى بهردهوامي گهريوونهكانه. ئافرهت كاتيک به مافهكاني دهگات كه جيهان يهكسان بهريوه بچيت.

ئافرهت دهبيت به هونهرو جواني وعيشق و ژيري ههستي به جيهاني بوون بروينيت. ئافرهت جهوهري تيشكي بيگهريوو سپي جالجالوکهي مهن وههميشهبي و پيروزه. سهراچاوهي يهكهم دروستبوونه. دايكي بوونهوهرو ژيانه. بوونهوهر له فهنتازيي ئه و زاوه. ئافرهت ژيان ودايك وخوشهويست وعيشق وبهزهبى و وهفاداريه، ئه م سيفاتانه دهبيت لهسروشتي ئافرهتدا ههبيت. تا بتوانيت ژيان ئوميد بهخش بكات. ليوورين كهرامهتي ئافرهته، جواني پهريستگايهتي، ههلويست وبهزهبى پهفتارييتي، شكومهندي

باوهرپیتی، نازالی په یامی په روره دهیته، ههمیشه یی نامانجیتی وگیتی بوون خونه کانینن. ته قه لا بؤ گه یشتن به نازالی دهیت بکریت به خوو. به ویست، به باوهر. ووته کانی حه زره تی ئیقا هینده جوان بوون، هینشتا له بیرما دهرنگینه وه، هرچند نافرته تیک دهینم، له یادمدا وهک سرود نوویات دهبنه وه.

میروله یهک له میروله کان که هینشتا هیچی نه فهرموویوو، فهرمووی: من له وه ته ی ژیان ههیه ده ژیم.. له ژیاندا له نافرته تی جوان وراستگؤ پیروژترو جوانترم نه دیوه. جا من لهو باوهر پلام بوونه وهر رهحمی ههیه، ته نانهت گهر خواوه ندیش تاک بیټ یان جووت یان به فراوان، بیگومانم که میینهیه.

تاپتوی پلاو بوونه وه

له وکاته نا که حه زره تی نوح وه های ده فهرموو.. کات وه ستا.. زه مین گرمه له دهر وونییه وه هه ستا.. ناسمان وهک دوو دهستی به یه کنا نووساو له یه کتری جیا بووه وه.. هه وره ره شه چلکنه کان که بهری خؤرو بهری زه مینیان گرتبوو له ناسمانی یه که مدا، ره وینه وه! له ترسی شه پؤل و باکان دوور به ره و چه پی ناسمان دوور ده که و تنه وه.. ده بوون به دیوی ره شی ناشیرین: ده که رانه وه ناسمانه کانی خؤیان، له تاریکیدا وون ده بوون.. ده ترسان بمیننه وه و سهیری که راهه تی حه زره تی نوح بکه ن.. ده ترسان پریشکی پیریان بهر بکه ویت! بویه هه ندیکیان پرشنگیان بهر که و تبوو.. به جئ مابوون، چونکه پرشنگی پیرشالیاریان بهر که و تبوو نانیشتیوون ئەم کتیبه یان ده خوینده وه.. یان خؤیان ناماده ده کرد بین به دیوی سپی! چونکه سهیری میروله کان یان ده کرد.

تارماییه تاریکه کانیش، نه وانه ی که شه خواز بوون، بوون به خویو شهرو به ناسماندا پلاو ده بوونه وه.. شالوویان برده سهر قاتیکان، سهر مزگه وت و مه ره ده کان، سهر که نیسه کانی جیهان.. سهر په رستگاکان و نزرگه کان.. خؤیان وهک له شکری نه هریمه ن مه تین ناماده کردبوو بؤ شالوو بردنه سهر یه کتری.. قه شه و پاپاو نیمام ویسکؤب و موونک و راهیب و مه لاولو فه قیرو دهر ویشیان به دهنوک هه لده گرت و ده یانفرانندن.. ده یان برن به ره و ناگر دانه کانی دؤزه خ.. ته نها شه، شه ره کان کؤتابی پیده هینت. چاک بزنان خیر شه ری لن ناوه شیته وه. بوو به هاتوو هاوار..

ھەرچى مەسىھ ومارياكانى جىھان ھەيە، ھەرچى پەيكەر تابلۇكانى جىھانى مۇزەخانەكانە دەر دەپەرىن وھانايان بۇ من دەھىئا.. ھاواريان دەكرد رىگە چارمىەك، سنوورىك بۇ شەرەكانيان نابىنم.. گشتيان ھانايان بۇ من دەھىئا..

منىش نىوهم لەژوورەكەنا دەفلىقاىەوہ.. نىوہى لەشم لەنارستانەكەنا بەدىار ھىلكەيەكەوہ نۇش نامابوو.. سەيرى كەرامەتى خۆم دەكرد.. باوہرەم بە كەرامەتى خۆم بوو.. نامۆزگارىي خۆم دەكرد بەخۆم دەفەرەموو: كورم مەترسە، ئەگەر تۆ حەزرتى نوح نىبىت، يىگومان لە سەرى ئەونا لەنايك بوويت.. باوہرەت بە كەرامەتى خۆت ھەيىت. لە چنگى دىوہكاندا گىرم خوارىبوو.. خەرىك بووم وون دەبووم! من نابەش بووبووم بۇ ھەزار بەش، بەشىكم لەژوورەكەمدا بوو، بەشىكم لەدەرەوہ، بەشىكم لە رووناكىدا بوو، بەشىكم لەتارىكىدا.. لاىەكى لەشم وەك تەنافەكانى جالجالۆكەي پىرۆز رۇشن و لاكەي تىرى لەشم بە دەستى ژيانەوہ پىر دەبوو لەشەكەت.. پىر دەبوو لە ترسى رووخسارەكانى خەلكى.. نەمدەزانى رووى خۆم بكەمە چى ئاستىكا، نەمدەزانى خۆشى وكامەرانى چىيە! تەنھا بىرم لای مىللەتىكى ساكارو ھەشەسەسو سەرلەشواو بوو.. وەك چۇن باكان يارى بە پەپوولەكان دەكات.. ئاوەھا گيانم نابەش دەبوو بەسەر جىھاندا! ھەر پىرچەيكى گيانم لە وولاتىك و شارىك و بازارىكى جىھاندا دەگەر.. دەگەر پىر دەموويست حەزرتىك لە حەزرتە پىرۆزەكان بدۆزمەوہ! بۇ كەسىك دەگەرەم لە مرۆفنىكى بىخەوش و بىترۆ بچىت.. بەيانى بوو، سەرەي بەيانى پۆزىكى نەورۆز.. من لەھەموو نۇخى باسەكاندا بەزەقى خۆم دەدى..

دەمزانى بوونەوہر لەمندا بچووكە، چونكە من گەيشتەبوومە ترۆپكى جوانى.
من پەنابەرىكم كە ھەموو پالەوانەكانى ئەم رۆمانەو ھەموو وشەكانى ئەم كىتەبەم.. پىر شالىارو، جالجالۆكەو لەقلەق وپەبابەرو چىرۆكخوئام! من دللى ھەموو پەيكەرەكانم.. من گيانى نوح-م پىيە و دەمەويت پەيامى ئەوتان پىر رابگەيەنم..

وا مەزانن مرۆف ھىندە بىترخە ئىوہ بتوانن گالته بە كەرامەتى بكەن! وامەزانن كە ئىوہ بە دەسلەلاتى شەر قووتبەكانى جوانىتان چىوہ! وا نىيە.. جوانى گيانى خۆپەستى وترس ونەخۆشى تيا نىيە.. جوانى دەرمانى ھەموو نەخۆشىيەكانى تىايە.. ھونەرى من پىرە لە چارەي ئەو نەخۆشىيانى كە گەندەل بوونى ژىنگە دەپەيىنەت.. من دەتوانم ژىنگە چارەسەر بكەم.

ئەوہى مرۆفنىك دەكوژىت، وەك ئەوہ وايە خواوہند بكوژىت.. دەبىت فىز بن، مرۆف بە ئاسماندا نەتەقىنەوہ.. دەبىت نرۆ نەكەن.. دەبىت ئىسلام بەسەر خۆيدا بچىتەوہ.. دەبىت دەست و سەر و زمانى مرۆف يان خواوہند نەبىرەرت! دەبى شەرم لەخوای خۆتان بكەن، ھىندە مرۆف نەتەقىنەوہ، چونكە اللە-سى ئىوہ پىر بووہ لەشەر.. خوا بەزەبى بەخۆيدا بىتەوہ ھىندە لەھەرەشەو كىرتان دەترسىت!
بەسە ھىندە مرۆف بەسووك مەزانن، ھىندە مرۆف لەپىناوى بەرژەوہندىدا مەدن بەكوشت! بەسە شەرم لەخۆتان بكەن.

نازانم بەچى زمانىك بۇ مرۆفنىكى موسولمان بدويم! لای موسولمان من كافرم! ھەرچىيەك بلىم ئەوان لىم دەبن بە نمايندەي خواو دىن فرمانى مەرگم فتوا دەكەن! ئەم جەھالەتە چىيە؟ ئەم وەحشىيەتە چىيە؟ واز بىنن! تىكايە ووتەكانم بەسەر زەنشەت مەگرن.. بگەرىنەوہ ناو مالى خۆتان، خواكانى خۆتان پەرسەتن.. ئىمە خواوہندى خۆمان ھەيە.

ئىوہ باوہرتان بە حەزرتى نوح ھەيىت يان نا، ئايىنەكان باوہرەيان بە و مەتىنە.. ئەو تكاتان لىدەكات كە كەمىك بەسەر خۆتاندا بچنەوہ.. چونكە بوون بەدىو مەترسى لەوایە.. من نايەلم دىوہكانتان بەر

بیتە گیانی مەسیح و ماریاکان.. من نایەلم پیتەمبەری ئیسلام سەرزەنشت بکریت! پینگە نادەم ھونەر بەو جۆرە بێنابروو بیت! پینگە نادەم بە هیچ میلەتیک سەرزەنشتی ئاین و پیتەمبەرائی میلەتان بکات.. پیتەمبەرەکان مولکی مرۆڤن.. مولکی ھەر میلەتیکن، پیرۆزن.

من بابایەکم کەرەمەتی کەلتورەکان دەپارێزم.. دەتوانم سەری پێزم بۆ ھەموو پیتەمبەریک دانەوینم و پینان بلیم پێزم ھەبە بۆتان، کورم، باوکم، باپیرم. چونکە من دەزانم ئیمەتی مرۆڤی پەسەن نایک و باوک و باپیرو نەنکی ھەرزەتەکانین! نوح و ئیبراھیم و مووسا و مەسیح و ماریا و یوسف و یونس مندالی باوانی ئیمە بوون.. ئیمە وەجەبی ھەواو ئادەمین. کەس بۆی نییە فیزی پەرستاری و کوشتن و تەعدا و ھەرەشەو سەربێرین و تەقاندنەو ھەمان بکات. من دەتوانم کات رابگریم.. بەزمانیکی بێگەرد لەگەڵ خواکانی خۆمدا ئازادانە بدویم و کەسبیش تاوانبارم نەکات! من خاوەنی پەرستاری ھونەری خۆم.. من نەخشەیی بوونەو ھەرم لە ھونەریا شارەدۆتەو.. نەگەر ئازان بیدۆزنەو.

کات خەریک بوو لە پینچ و بیستو یەک چرکەیی بەیانی لایەدا! دەتوانم بلیم کات بیست و سێ چرکەیی بەیانی بوو، کاتیک بێدار بوومەو! ژیان بووبوو بەدوو بەشەو.. لایەک پۆشن لایەک تاریک! تیشکی پۆژ نازی دەکرد بەسەر شکۆی لووتکەیی ئاراراتدا.. پرچی پرتەقالی و پەمەیی رەنگی نیشانی لووتکەکان دەدا.. سروشت مەست بوو بەبۆنی ریحانەو نیرگزو شەبو. گۆدۆی خواوەندی دیرینەیی زاگرۆسییەکان لەسەر ترۆپیکی ئارارات تاکو تەنھا راوەستا بوو.. سەیری تیشکی ھەورە تریشقەیی دەکرد کە چەخماخەیی دەکرد.. تیشک دەستی بۆ گۆی مەمکی ئارارات دەبرد.. بیتیکی پیرۆزو مەزنی لەبەرق لروست دەکرد.. کەس نەیدەبینی! بیتیکی سببی کە گاہ لە لەقلەق دەچوو گاہ لە جالجالۆکەیی پیرۆز، گاہ لە نوح! گاہ دەبوو بە پیرشالیار! جار ناچاریش دەبوو بە منی پەنا بەر.. تیشکی بروسکە کە دەردەکەوت و رادەوێستا.

ھەورە پەشەکان لە بەشە تاریکەکی ئاسماندا؛ بوون بە قەلەرەشکەیی گەورەیی زۆر ناشیرین.. بە ئاسماندا ھەلدەفین و تادەھاتن زیاتر گەورەتر و زۆرتر دەبوون.. دەیانقریشکاند، وەکو کەری نەخۆش دەزەپین.. دەیانگوت نۆرەیی ھەلمەتی ئیمەییە بۆسەر دێوکان.. شەر لەخۆی توورە بوو.. دەفرین بەناو شارو کەنیسەو مزگوتەکان و مۆزەخانەکانی جیھاندا.. بەدەنووی مشارین و ئاسن شیوہیان! خۆیان بە ھەر کونجیکی ئەم سەرزەمینەدا دەکرد، قەشەبەک پاپایەک، ئیمامیک مەلایەک مونکیک، راھیب و راھیبەکیان بەدەنووکەو بوو کە وەدەر دەکەوتن.. کات ھینشتا دەموو بەیان بوو، کات تریفەیی بەیانی بوو، پۆژی بیستویەکی نەورۆز بوو، کات پینچ و بیستویەک خولەکی سەر لەبەیانی بوو.. شەر لەکرەوێکانی خۆی توورە بوو.. ھەر قەلەرەشکە بوو دێوی سەرسەخت و سەرکێشی بەدەنووک بەرەو مەزەلەکانی جەھەننەم دەبرد.. دوور دوور ئەوانی دەبرد.. ئاسمانەکان رۆشن دەبوونەو.. ھەموو ماریاکانی جیھان لەکەنیسەو مۆزەخانەکاندا بە رووتی و بە بەرگەو، بە مەسیح لەباو شەو ھەلدەھاتن.. لە تابلۆ و لایواری مۆزەخانەکانی جیھان جیا دەبوونەو.. دەھاتن بەرەو لووتکەیی ئارارات بۆ دانانی جەژنی نەورۆز.. بێنیم ئارارات بۆ چرکەبەک ئازاد بوو و دێوێکانی جەندرمەیی توورک نووستوون!

بێنیم بۆ چرکەبەک ئارارات ئازاد بوو.. منیش لە خەمدا گەرامەو.. بۆ گێرانی ئاھەنگی نەورۆز، بۆ سەر سەری ھەرزەتی نوح، بۆ لای گیانی باوانی پیرۆزم.. بھوریکم لەزۆرەمدا ناگیرساند.. دوو کەلی

بغور دېکه بووبه کەشتییهکی خەيالی له ئاسماندا .. بە دەم باوه دەرۆی .. شەپۆلەکانی ھەوای دەبري! دەمیانی گیانەکان لە ئاسماندا سەمادەکن .. سروود بۆ گیانی بیولۆت دەخوینن .. بینیم لەناوکەشتییهکەمدا ئەو ناوانەیی لەم کتیبەدا ھاتوون، لەناو کەشتییهکەمدا دانیشتون .. تەماشای ھاتنی مرۆفی بیولۆت دەکن .. تەماشای رۆیشتن و بالۆ کەرامەتی دەکن .. لەناوکەشتییه خەيالییهکە سەر سەرما دانیشتون نوێژ دەکن .. نوێژی ئامین .. بە خەيال خۆم وەک حەزەرەتی نوح دەبین، لەگەڵ مێرولە پیرۆزەکانمدا لە بەرگی سپییدا دەرۆیشتم .. سینیەرەکم لە سینیەری جالجالۆکەیکە مەزنی سپی دەچوو .. دەرۆیشتم جینگەیی پیکانیم سەوز دەبوون .. نەمدەزانی لە گویم! لەژوورەکەمدا! یان لەئارارات؟

دەمیانی مێرولە سپیەکان لە دەووری سەرم دەسووران، ئەلقەیکە رۆشنیان لە سەر تەوقی سەرم بە تیشک دەچنی .. گویم لێ بوو بە زمانی مێرولە گۆرائییان دەچری، دەیانفەرموو: تۆ درەختیکی مەزنییت، تۆ ھەستی بوونەوهریت. تۆ ھەستی پیغەمبەرەکان و فریشتەکانی .. تۆ ھەناسەکانی مرۆفی پیرۆزیت. نەمدەزانی چی بکەم!

ھێشتا دەبیت چاوەروانی ھاتنی بکەم یان ھاتووہ؟ نەمدەزانی راستی لەکویدایە! دلنیا بووم لەوہی کەبیتدارم .. بەلام دەتوانی بینم، لەناو کەشتییهکەدا دەمدی ھەرچی ئافرەتانی جیھان ھەیە .. ھەرچی مندالانی جیھان ھەیە، ھەرچی مەسیح و ماریاکانی جیھانە، ھەرچی لێقەوماوو برسی و بیتاوانە پیکەوہ دەلین: بوونەوہر لە گوناھەکانی ئەم سەردەمانە خۆش ناییت.

بینیم ھەموو ئافرەتانی جیھان بەرپووتی بەسەر شەقامەکاندا .. بەسەر توولە ریگا رۆشنەکاندا دەرۆن .. ھەریەکەیان مەشخەلێکی خاجیی لەدەستەو بەو ریگایانەدا دەرۆن کە لەشوین پیی ئەویدا سەوز دەبوو .. دەمیانی ھەموو شارەکانی جیھان رووت و قووت دەگەران، ئافرەتەکانی شارەکانی ھەموو جیھان دەنگی ھاتنی مژدەیی مرۆفی بیولۆتیان دەخوینن .. بەدەنگی ھەزاران - سارا برایتمان - ھاواریان دەکرد: ئازانی بۆ جیھان .. جوانی بۆ ژیان، نەمری بۆ مرۆف، بژی ئاشتی .. ھاوگیانی و ھاوھەستی و ھاوپیروی و ھاوجیھانی .. دەیانفەرموو: گەیشت گۆنۆی پەرۆدەیی ھەستی جوانی، نوحی پەيامی ھونەر و جوانی. دەنگی سەیر بەر گویم دەکەوت دەیفەرموو: مرۆف لە ووشە لەدایک بووہ .. ووشەکان گیانی ئافرەتن بە ھەل بەکاریان مەبن. ھەول بەدن ووشەیی زبیر کەم بەکاربەرن .. نەرم بن وەک لەشی ئافرەت .. مێرولەکان گشتیان روویان کردە خۆر .. روویان کردە جالجالۆکەیی پیرۆز، پیکەوہ بە کۆرال بە دەنگی خامۆش فەرموویان: ئەی رۆشنایی .. ئەی نووری ئاسمانەکان .. ئیمە برسیی زانستی خامۆشین .. ھیندەیی لەشمان توانای تیاپە کار دەکەین .. گەر برسیتی روومان تیبکات، لەشی خۆمان دەکەین بە خۆراکی ووردیلەکانمان .. ووردیلەکانمان تەنھاو بیناز بۆ سەرزەنشت بە خێو ناکەین .. ووردیلەکانمان بە ریزەوہ گۆش دەکەین. ئیمە بوونمان بەخشیوہ بە ووردیلەکانمان. ئامیین.

مێرولەکان فەرموویان: خەندەکان جیھان رزگار دەکن. پیس بوونی ژینگە بە پیس بوونی دەروون دەست پی دەکات. بەدرو ژیان لەناو دەچیت. بووختان نەخۆشییەکان زۆر دەکات. ووریابن. دەبیت بزانی کە خەندەیکە جیھان رزگار دەکات. ھەموو پیکەوہ فەرموویان: ئامیین.

تاپتۇرى گامەرائى

نوح كەشتىيەكەي لە پرچى شەپۇل ئاساي بابا لەسەر ترۇپكى ئارارات لە دۇخى لەنگەريا : گەمەيەكى نەرمى دەكرد.. هېشتا لە ئاخواتن نەبووھوھ لەگەل ئاپپىرە گەورەى حەزرەتى ئەنناھينا - . باسى مەزنىيى مرۇقى دەكرد بۇ ئەو. دەيفەرموو كامەرائى دۆزىنەھوى گەنجەكانى دەروونە. چونكە دەروونى ئافرەت گەنجىنەى وھا مەزنى تىايە كە ژىرى هېشتا پەيبان پىنەبردوھ.

دەيفەرموو: كامەرائى مەراتىيە، قوتىيشى ھەيە.. لەبەر ئەھوى قوتب بالاترە لە مەراتىب، من باسى قوتب بۇ ئازىزى گىيانىي خۇم دەكەم، لە قوتبا كامەرائى كەژاھىيەكە، تىايىدا ئافرەتىكى بالدار پاكشاوھ، يان پياويكى بالدار. لەسەر پىشتى حاجىلەقلەقىكى مەزنى شىوھ تىشك: بە گەردوونەكاندا گىيان دەگەرىنىت. دەيانگەرىنىت بە ئاسمانە پىرۇزەكاندا و رەنگەكانىيان نىشان دەدات.. ئەو رەنگانەى كامەرائى بەخىش. كاتىك كە مرۇف لەو كەژاھىيەدا لەسەر بالى لەقلەق فىرى كەرامەتناسى دەبىت.. مرۇف خۇي دەبىنىت.. خۇزگە دەخوازىت..

لەو كەژاھىيەدا : چاوەپرۆنى بوونى نىيە. چونكە مرۇف لەگەل نىازەكانىدا دەژى. لەوى زانستەكانى گشت گەردوونەكان بە ئازادى كۆتايىيان دىت. ئازادى پەيامى يەكەم و دوايىنى بوونەوھرە.. تەنھا يەك شت لە عىشق پىرۇز ترە.. ئەويش ئازادىيە! لەويدا مرۇف ھەرچىيەك بە خەيالدا بىت دەبىت بە راستىيە كى بەلگە نەويست.. مرۇف لەو كەژاھىيەدا ھەرچىيەك دلى ئاخوازىي بكات، دىتە دى، ھەرچۆنىكى بوويت.. چونكە مرۇف يەك دەگرىت لەگەل نەستى خواوھنددا! بەلام ئاگانار بە لەويدا ھەرگىز مرۇقى بەد كەژاھىيە نىيە، چونكە لە گەردوونى جوانىيدا بەدكارى بوونى نىيە. ئەو كەژاھىيە بەھەشتى كەردەھكان و وتەكان و بىرەكانمانە.

لەويدا تۆ دەبىنم ئەى حەزرەتى جوانى، ئەى كەرامەتى عىشق، دەتبىنم زۆر نىيان پاكشاوى. چەندە جوانى!؟

بە تەماشاكەت كەرامەتم گۆش دەبىت.. بە دەنگى ئاوازي ئامىينى گىيانت: فرىشتەكانى خەندە لەبايك دەبن لەسەر نىگات. من كامەرائىم بەتەماشات.. بروانە چۆن ووتەكانم لە دەورى تەماشاي بزهو نىگات نادەگىرسىن و ھەك ئەستىرەى گەورەو بچووك لە دەورى تەماشات دەبرىكىنەوھ! من لە بەھرى ئاوازهكاندا دەژىم: ئاوازي گىيان، ئامىين.

ئەى ئافرەت، ئەى حورمەتى ژيان، ئەى پەرسنگاي خواكان.. خواكان نوپژ بۇ جوانى، تەنھا نوپژ بۇ ھونەر و جوانى دەكەن. مەھىلن ھەستى چەپەل، نرۇ و بوختان: تارىكى لەدەورى كەژاھىيە تەماشاو نىگاتان بچنىت. نەكەن كارىك بكەن شەرمى خۇتان برىندار بكەن.. شەرم لە كەردەھى جوان و پىرۇز، لە راستى و حق مەكەن.. نەيەلن دەستى چەپەل بەر لەشتان بكوويت.. نرۇ لەگەل باوھرو ھەست و سۆزى خۇتان مەكەن. دان بە جوانىدا بنىن، چونكە جوانى كەژاھىيە كەردەھكانى مرۇفە لە ھەردوو رەگەز. رابىن، ھەستىن: من باوھرم بە مەتىينى كەرامەتى ئىوھ ھەيە. چوونكە من لە خەندەكانى ئىوھدا دەژىم.

جوانىيەكانى ھەلوپىستەكانمان دەبىت بە كۆشك لە گەردوونى كەردەھكانماندا.. كەردەھ نووپاتەكانمان.. من لەوى خاھنى كۆشكىكى سىيىم.. مېرولەكان بۇيان نرووست كرنووم.

بالەكانى من شا بالىن: ئەوانىش مېرولەكان بۇمىيان چنى.. كە دەفرىم: بوونەوھر تەى دەكەم.. كاكىشان لە مېرولەكان نرووست دەكەم.. پرشنگم بە ئاسمانەكانى خەوتەمدا پەخش دەبىت.. من كە دىمەوھ ناو كۆشكى

دەروونی خۆم: تەماشای دەكەم.. كار دەكەم.. پاسەوانی گیانی حەزرەتی مەسیحەكان و ماریاكان دەكەم..
لەگەڵ كەرامەتی خۆمدا خوشحالم.. سەیری فریشتەكان دەكەم.

میرولەیهك: بە شەرم و نازەوه فەرمووی: ئەی ئیمە؟
فەرمووم: ئێوه لێ وگیانی من.. خوشک و نایک و خوشەویستی من.. ئێوه گیانی من. گیانی ئەو
فریشتە سپی پۆشانەیی كە لە كەنیسەیی كەژاوەئاسای گەردوونی جوانیدا دەژین. ئێوه گیانی مندا لانی
ئەنفال و زۆرلیكراوانی میژوون. ئێوه رابەری پەيامەكانی من. ئەو رابەییە پاكیزانەن كە بۆ عیشقی پاكی
حەزرەتی مەسیح دەژین.

وھا دەدا حەزرەتی نوح بۆ میرولەكان. چونكە تەنها ئەوان باوەریان بەو بوو. قەلە رەشكەكان
نەگەرابوونەوه هێشتا؛ چونكە یاخی بووبون.. بەیانی بوو.. بەیانی بیستووێهەمە ئەرۆژ، كات
نەزانراو! بەلام بەیانی بوو، خۆر گەش گەش داگیرسا بوو.. لە تروپكی كەشتیەكەدا، نوح لەناو
پەنجەرەیی نەوومی حەوتەمدا تەماشای خۆری دەكرد.. نایکی پیرۆزی. تەماشای مت بوونەوهی لافاوی
دەكرد لەگەڵ حەزرەتی ئەننا هینا.. ھەردووکیان خۆیان لە سەرچەفێکی ئاوریشمینیەوه پێچابوو.. ئاگرێکی
خۆش لە كورەییەكی ئاسنیندا دەگەشایەوه.. دەوروبەر شاد بوو بە پرچی پەخشانی رۆژ.. چاوەرێی
گەرانەوهی كۆتر بوو.

حەزرەتی ئەنناھینا قوتویەكی نەخشینی لەناو تاقي پەنجەرەكەدا ئانا بوو، تا بۆنی ژووری حەوانەوهی
حەزرەتی نوح خوش بكات.. چونكە رۆنی نیرگز بوو.. نوح بە ھەناسە گیانی ئەوی شێلا بوو.. ئەویش
پرچی لوول و درەخشانی ئالتوون و پرتەقالیی بەسەر شان و سنگیدا پەخشان بوو.. كاتیك كە قوتووھ
رۆنەكەیی نایە دەست نوح، فەرمووی: دەتوانی كەمێك بمشیتیت؟

نوح ھەردوو دەستی خۆی پرکرد لە پۆن، پاشان بە نەرمە شێلان ھالۆی لەلەشی گەرمی ئەنناھینا بە
ھەوادا ھەك سەما دەگەران.. خوشایی بە گیانی ئەو دەگەیان.. ئەویش لەیادی خۆیدا لەناو كەژاوەییەكی
جواندا راکشابوو. خوشایی دەگەشت بە ناخی، خۆی پیرۆزتر دەبینی بە دەم شێلانەوه.. نوح گیانی
ئەوی گەرم دەكردەوه.

میرولەكان ھاتن، شازنی میرولەكان كۆتییكی پیرۆزی لەدەست بوو.. كۆتییكی سپی.. لینی نووسرابوو:
سەلمای ئامیین.. پەيامی جوانی لە ھەستی نوح-نا. وینەییەكی منیشی لەسەر بوو. بە ریزەوه سەری
دانەواندو كۆتیبەكەیی پێشكەش كردم. بوو بە چەپلە ریزان.. بوو بە ئاھەنگ و سەما.. بوو بە ھەلھەلەو
چەپلە ریزانی شایی.

میرولەییەكی بچكۆلەیی جوان.. قژ زەرد چاوشین.. لێوی سوور و سپی پۆش ھاتە پێش و ئۆكریدیكی لە
مل بوو كە قەبارەیی لەقەبارەیی خۆی گەورەتر بوو.. دەستی كرد بە ئۆكریدیون ژەنیین.. ئۆكریدیونەكە
ھێندەیی دەنكە گەنمێك دەبوو.

ئاوازیكی زۆر سەیری ژەنی.. بە ئاوازەكەیی باسی باوك و باپیری بۆ كردم.. بە ئاواز فەرمووی: باوكم،
باپیرم، باپیرە گەورەشم مۆسیقارو ھونەرەمەند بوون.. كاتیك ئەوان مۆسیقایان دەژەن.. ھەنگەكان
دەچوون بە میوانیی گولەكان.. گولەكان شیلەییەكی خوشیان دەبەخشی بە ھەنگەكان. ھەنگەكان
دەگەرانەوه.. بە لێنایییەوه ھەنگوینەكانیان لە درەختی زەماندا رۆ كرد.. ئەو ھەنگوینەكە من لە خەوما
دەبخۆم.

مىرولەكە زۆر زىرەك بوو. سەرم لە ژەندىنى ئاوازو سىحرى ئىرىي دەھات. منىش دلىكى سپىم كرد بە دىارى. دلىكى سپىم بە پرچى پەخشانىدا ھەلۋاسى.

پاشان روم كرده مىرولەكان و فەرموم: مۇسقىا ژيان خۇش دەكات. بالئندە و ئاژەل و سروشت گەشىن دەكات. گولەكان جوانتر دەكات. ھەستەكانمان ژىر.

مۇسقىا دەتوانىت، بىنت بە شىقاي خەندە نىراوھكان. دەتوانىت بىنت بە گىانى خواكان. بژى مۇسقىا و ھونەر. بژى جوانى. بژى مرؤفى كارمەندو مىرولە خۇشەويستەكان. مۇسقىا گىانى ژيانە { بەلام نەكەن بەد سووانە مۇسقىا بەكار بەرن. نەكەن گوى لە مېتالىكا بگرن. چونكە خانەكانى لەشتان شىتەل و مندالەكانى داھاتوتان زەلىيل دەكات }

لەو كاتەدا كە كات وەستا من نىبوم لە ژوورەو بوو، نىوھكەى ترم بە دەم باوہ پەخش دەبوو. دەبووم بە پرىشكى ئومىد، بە خەندەى ژيان و بەسەر لىوى مندالان و ئافرەتى جواندا پەخش دەبووم. بە گەردوونى جوانىندا دەھاتم و دەچووم. دەبووم بە پىر، بە لەقلەق و جالجالۆكەى پىرۆز. دەبووم بە نوح. بە ئۆدین، زەردەشت. دەبووم بە خواو خواكان، فرىشتەو پىفەمبەرەكان. لەگەل گىانى بالئندەو ئاژەل و مەگەز دەوام. تەنانەت قەلەرەشكەكانىش رىزىان لى دەنام. كە كات وەستا قەلەرەشكەكە ھات سى جار فەرموى سلاو. ئىمە شانازى بە پەيامى نوح - ھوہ دەكەين. سەربەرزىن بە فەرمودەكانتان. قەلە رەشكەكە نەخۇش بوو. قورگى ئاوسا بوو، دەنگى گرو برىندار بوو؛ كاتىك قاغەى دەكردا!

لەو كاتەدا كە كات تىپەرى لە بىستو يەكچرە. نوو مىرولەى مەزن ھاتن. سىپى و بالدار. ھىندەى بەرى دەستى نوح گەورە بوون. يەكەمىان دەنكە شقارتەيەكى لەدەست بوو. نووھمىان شقارتەيەكى ھەلگرتبوو. وام زانى ھاتوون گر لە گىانم بەر بەدن!

كەچى كاتىك كە شا ژنى مىرولەى سىپى دەنكە شقارتەكەى داگىرساند. لەچاوى مىرولەى دووھمدا كە شقارتەكەى بۇ پىكرىن راگرتبوو. بىنىم وىنەى پىچەوانەى شاخىك! ھىندەى ئارارات بەرز بوو. بىنىم من لەسەر چىاي ئارارات راوہستام و كە شتىبەكەم لەنگەر پى گرتوہ. مىرولەكان گشتىان مۇمىكى مەزنى سىپىان لەگەل خۇيان ھىنايوو. لەو كاتەدا كە كات وەستابوو، مىرولەكان دەورى منىان نابوو. لە چاوتروكانىكدا دەورىان نام و بە گىانمدا ھەلگەرەن. وەك كراسىكى ئاوانامان نرىژو فەقىانەبارو سىپى سىپى؛ بە شەرۋال و چۆغەى سىپى و سەلتە تەونىان كرىم. ناىان پۇشىم و سىپى پۇشىان كرىم. لەو ساتەدا جالجالۆكەى پىرۆز لە قوماتى لەشم بوو بووہوہ! لەو كاتەدا كە لەقلەق گىانى دۇعاو مەسىح و ماریاكانى بۇ ھىنام. لەو كاتەدا كە پىر رەختى مەزنى لە سەر سەرم دەرواند. پىفەمبەرەو خواكانم دەواند.

مىرولەكان گەشىتن. مۇمىكى سىپىان ناگىرساند. بۇ گىانى من. بۇ گىانى ھەموو مرؤفە بە ناھەق كوژراوھكانى مېژوو. بۇ گىانى ئافرەتانى جىھان.

مىرولە سىپى يەكان بە ئاوازيكى ئەنتەر ناسىئونال، بەكۆرال خويندىان: جوانى پايدار بىت. بژى عىشق و ئازاسى و ھونەر و جوانى. بژى مرؤف و ژيان. بژى خرۇشى مۇسقىا. بژى خۇشەويستى و وھفا. كاتىك كە مۇمەكەيان ناگىرساند. من راچەنىم. سەبرى كاتژمىرەكەم كرد كات پىنج و بىست و يەك خولەكى بەيانى بوو. كە سەبرى كارژىرى ھەيوانەكەم كرد كات پىنج و بىست و سى خولەك بوو. ھەردووكيان راست بوون. چونكە كات درؤ لەگەل مندا ناكات.

بینیم میرولهکان لهگه‌لما ده‌وین. هاتوون مه‌شخه‌لی زانستی خامۆش له‌سهر‌مدا ناگیرسینن.. هاتوون مژده‌ی ته‌واو بوونی زانستی خامۆشم بده‌ن.. ئاهه‌نگی ته‌واو بوونی قوتبی مه‌راتیب.. له‌ زانستی نۆی. شا ژنی میروله‌کان که ده‌نکه شقارته‌که‌ی پښ بوو.. کاتی‌ک ده‌نکه شقارته‌که‌ی وه‌ک مه‌شخه‌ل له‌سهر سه‌رم ناگیرساند.. شقارته‌که بوو به‌ بغووریدیکی سپی.. بوو به‌ له‌قله‌ق.. بۆنی به‌ جیهاندا په‌خش ده‌بوو. ده‌فری بۆ سنووری ولاتی نوح ده‌گه‌را!

پاشان ده‌نکیک شقارته‌ی تری ده‌ره‌یناو پرویکرده ته‌ماشاکه‌ران که منیان سپی سپی باپۆشیبوو.. میروله‌کان به‌رگی به‌رم بوون. تیم ورووکابوون.

بینیم شا ژن ئاماده‌یان ده‌کات، ئاماژه‌ی ژهنی‌یان ده‌ناتن.. بینیم گشتیان فلووت و که‌مان و گیتاروو جووزله و ده‌ف و زه‌رب و پیتانو و قیساره‌و سینکسیفۆن و هه‌زاران هه‌زار ئامیریان پینته.. گویم لښ بوو هه‌ندی‌ک له‌وان به‌ ئاوازی گانا، به‌ ته‌قه‌ی ده‌نووی له‌قله‌ق؛ به‌دار، قه‌ره‌ی له‌قله‌قیان ده‌ژهند.. هه‌ندی‌ک ده‌هۆلیان ده‌ژهند ده‌هۆلی چیین.. هه‌ندی‌ک ته‌نها سه‌مایان ده‌کرد به‌ ده‌وری گه‌ردووندا هه‌له‌ده‌فریین. سامه‌کان هه‌یندییه‌ پیتست سووره‌کان، زاگرۆسییه‌کان ده‌فیان ده‌کووتا.. باله‌بان‌یان ده‌ژهند، زوورنایان لیده‌نا.. ده‌رویشه‌ پیره‌کان هه‌له‌که سه‌مای مژده‌یان ده‌کرد.

ئه‌مه‌زانی له‌خۆشیدا چی بکه‌م! ده‌مویست بچه‌ ده‌ری و بانگ بده‌م، به‌ چیه‌ به‌ هاوڕیکانم بلنم مژده‌م به‌نی نوح هات.. هاتوو به‌ هه‌ر حال له‌ناوتاندا‌یه‌و هه‌مووتان له‌ که‌شتیه‌کی خۆیدا ده‌بینیت.. به‌لام ته‌نها نائیشتوووه‌ سه‌یری که‌رامه‌تی خۆی ده‌کات.. له‌ گونا‌هه‌کانی خۆی خۆش بووه‌و؛ ده‌یه‌ویت ئیوه‌ش فی‌ری خۆدبه‌خشین بکات.. ده‌یه‌ویت باسی باستانی که‌شته‌کانی بکات به‌ گه‌ردوونی هونه‌رو جوانیدا.. ده‌یه‌ویت به‌ده‌م مندا‌لان و ئافه‌ره‌تانی جیهانه‌وه‌ بخه‌ندیت.. پیتان به‌فرمویت: که‌رامه‌تی مرۆف زۆر گه‌وره‌یه.. جوانیش په‌رستگاو مزگه‌وت و که‌نسه‌و نزرگه‌ی خۆی هه‌یه. ئه‌زانن شکی چۆنه؟ ده‌تانه‌ویت باسی هاتنی‌تان بۆ بکه‌م؟ چونکه‌ من جله‌مکانی ژیان و که‌شته‌کانی، هونه‌رو جوانی، ئافه‌رت و هونه‌ر.. که‌رامه‌تی ئافه‌رت له‌غه‌یا.. مندا‌لی و هه‌رزه‌یی نوح.. نوح له‌ غه‌یبیام پښ گه‌یشتوووه.

ئه‌گه‌ر ئه‌م کتێبه‌ نه‌تگه‌یه‌نیت به‌ که‌رامه‌تی نوح.. ئه‌وا ده‌بیت چاوه‌روانی کتێبی دووم بن.

ته‌واو بوونی کتێبی په‌گه‌م

که‌ ته‌واو بووم.. ده‌ستنوێژم شت، نه‌موێرا بچم بۆ مزگه‌وت، به‌لام چووم بۆ که‌نسه‌یه‌که. په‌رستگایه‌ک و ئاته‌شگاو بتخانه‌یه‌ک له‌ ده‌روونی خۆمدا.. به‌ هه‌موو هه‌تاکان نوێژی هه‌موو باوه‌ره‌کانم کرد ته‌نها به‌ نه‌خشانندی وشه‌ی: ئامیین.. له‌ ده‌وری ئاگریکی پیرۆز خۆم که‌میک گرمۆله‌ کرد. پاشان له‌ ئاوینه‌یه‌که‌دا سه‌یری خۆم کرد.. له‌ ئاوینه‌که‌دا دیمه‌نیکی ناخۆشی چاره‌نووسی خۆم ده‌بینی.. ده‌بینی سه‌رم به‌ردراوه، به‌شقه‌ له‌کۆلانه‌کانی شاریکی مه‌مله‌که‌تی هه‌ست کردن به‌ که‌مییدا؛ له‌ هه‌وا‌دا سه‌رم سه‌ما ده‌کات.. سه‌ریکی به‌ردراو به‌ ده‌ستی دیویکی تیرۆریست. له‌ولاشه‌وه‌ لاشه‌ی بی سه‌رم نازاد

دەگەرپەت و مېرولەكان بە وردى و ژىرى سەرميان دەچىيىيەو. دەگەرپام و لە ھەر كەسئىكم دەپرسى: كوا سەرم، كوا چاوو خەندەكانم؟ كوان فەرموودەكانم؟ كوا چىيان لېھات مېرولەكانم؟ پاشان لە ئاويئەكە نېمە دەرى. گوئى لە ئاوازەكان دەگرم بە ھەموو زمانىك. سامەكان دەف و دەھۆل. زاگرۆسىيەكان بالەبان و دەف و زەرب دەژەن. ھىندىيە سوورەكان بە ئاوازی ترپەى دلّم سەما دەكەن و دەھۆل دەكووتن. پان فلووتم بۇ دەژەن. دەلّين گوايە پان باز بوو. ئەوسا تەماشايەكى كورەكانم دەكەم. پاشان رۆخسارم نيشانى خىزانەكەم دەدەم. بە داويدا لەگەل خۆمدا بە ھىمنى دادەنیشم ولەگەل كيانى مندا لە كچە خۆشەويستەكەمدا نوئىژىكى تر دەكەم. نوئىژ بۇ برا گەرەكەم، بۇ نايكم، خوشك وىراكانم. نوئىژ بۇ تەبىئەت دەكەم؛ بۇ باكان، ھەورەكان، شەپۆلەكان، فرىشتەو خواكان. من نوئىژ بە زمانى خۆزگە دەكەم. وانەزانن من نوئىژ بە ەرهەبى دەكەم! من نوئىژ بۇ خواوند و بۇ خواكانىش ناكەم. چونكە ئەوان بەزەبىيان بە كوردەھەكانى مرؤفايەتتيا نايەتەو! ئەوان ليمان توورەن. بۇيە منىش كەمىك توورە دەنوئىم. ووتەكانم فەرموودەى ناشتتيا: بە ھەلە تىي نەگەن. من مرؤفايەتى لە ئازابىدا دەبىنمەو. چونكە من گەشىنم بەوھى كە پىغەمبەرى گەردوونى جوانى م. لەپاي جوانى پەرسىتيا نوئىژەكانم دەكەم. بەلواى ئەوھدا؛ چاودەروان دەبم تا بەيانى. بەيانىش كە خۆر ھەللىت؛ بە دەم زىندە خەونەكانمەو. ئەبووژىمەو بۇ خۆرى دەرەو و خۆرى ناو مالەكەم. مندا لەكانم دەبىنم خەندە لەسەر لىويانە. لە خەندەكانىنانا جىھان و ژيان ئاسايى دەبىنم؛ چونكە ئومئىدى ئەوان گەورەيە. من لەواندا خۆم پىروژ دەبىنم. ئەوان خەندەكانى مەسحەكانى دەروونم. منىش پەيامبەرى جوانىم. بە دەم سەماو سەرخەويك دەشكىنم؛ خەونى سىي و كال و كالتەر دەبىنم. لە خەوما دەنووم. دەگەرپىمەو بۇ ديارو نىشتىمانى باوانم. لە ناو كەشتىيەكنا خۆم دەبىنم راکشاوم. جالجالۆكەى پىروژ دلى مەسح و ماريكانى دەروونم قومات دەكات. لەقلەقى پىروژ دەبىت بە ھەزاران بالندەى جوان جوان. پىرشالىار لەسەر بالى ھەر يەكئىك لەوان دەبىنم بە جىھاندا بلاو دەبىتەو و دلە سپىيەكانى تەونى سەرم دەبەخشىتەو. دەبىنم دۇعاو ناشتى و ھەوار، قەدرى و سەبرى و تووروليناو سۇما. دەبىنم گشت پالەوانەكانى خەياللم لەگەل مېرولەكاندا مۆم دادەگىرسىنن؛ تا جەستەى تەزىوى ھەژدە سال زىندانىم گەرم بگەنەو. دەبىنم ئافەرتانى ھەموو جىھان دىن؛ مەشخەل لەدەست. دەبن بە لەشكرى مېرولە سىي يەكان، بالدار وەك فرىشتەكانم. تەرمەكەم دەبن. دەبىنم بۇ نوور. بۇ گەردوونى خەونەكانم سەر ترؤپكى چىاي جوود. لەوئىش نايكم نانىشتوو. دەبىنم نايكم تەنھا سەرى منى لەباوھشەو چاودەپئىيە مېرولەكان تەرمى لەشم بگەينن بە نارارات. ئىتر كە بىدار دەبمەو. لەخۆشى دىدەنىيەكى تر با بۇ خۆرو مندا و ھاورى و پەلەوەرەكان پىدەكەنم. دىوھەكانىش نامىينن. مېرولەكان پىكەو فەرموويان: ئەم كئىبە ئايىنى زەردەشت و نوح - ە. پەيامى كووردە. ھەستە كورم رابە. كئىبەكەت بگەنە. برؤ داوا لە سەرۆكەكانى كوردو پەرلەمانى ئەورووپا و جىھان بگە تا تىيئىكى كوردىي ئەنتەر ناسىونال دروست بگەيت؛ تا جىھان بگەرئىت بۇ بانگەيشتى: مەملەكەتى كوردستانى مەزن و ئازاد. چونكە ھونەر، تەنھا ھونەر و جوانى كوردستان پزگار دەكات. منىش فەرمووم؛ ئاخىر من بۇ چوارپەل ولەشى خۆم دەگەرپىم.

كۆمەلىك لە مېرولە سېيىھەكان تېموروكان: بە ھەموويان لە چاوترووكانىكا پۇرتىتىكى نوپيان بۇ سەرى بېراوم چىنيەوھ.. پۇرتىتىكى سېي: كە لە پۇرتىتى گيانم دەچوو. دەستىك بەرگى ئاورىشمىنى سېي سېيان كرده بەرم.. پاشان ئاوينەيەكيان ھىنايە بەر دەمم.. كە تەماشام كرد: لەبرى خۆم، بىنىم ھەزاران ھەزار ئافرەت و پياوو لاوى مەشخەل لەدەست بەرەو چىاي جوود دەچن.. بىنىم گشتيان مەشخەلەكانيان لە شىوھى خاجدا ئاگىرسابوو.. ھەرچى مەسيح و ماریا ئازادكراوھەكاني جىھانە بە ئازادى لەگەل ئەواندا لەبەرگى سېيىدا دەرۇيشتن.. لووتكەكان گشتيان پرووناك بوون. چونكە نەوھەكاني زاگرووس راپەريبوون.. ئازاد بوون.

پاشان بىنار بوومەوھ.. بە رېگاكانى خۆمدا بەرپكەوتم.. مېرولە سېيىھەكانىش كە ھەمىشە باوهرپان پيمە، بوون بە رېگا. منىش بە رېگاكانى ئەواندا وھك ھەموو ئافرەتان و لاوانى جىھان بەرەو ترۆپكى ئارارات ھەنگاوم دەنا.. كات ئاسابى بوومەوھ. كات دواى وەستانە ئىستا. چەپكى گولو چەپكى نىرگز.. ئازادى بۇ نەوھى زاگرووس: بۇ گەلى نوح.

سەرپەست فەسرەو عارف

1963 لە سلێمانی گەرەکی چوارباغ لە دایک بوو. پلەى فوئەندى سەرەتایى، ناوەندى، پاشان پەیمانگای هونەرە جوانەکانى هەمان شاری تەواو کردوو لەسالی 1986. لەسالەکانى فوئەندى پەیمانگادا بەشداری پێشانگای سالانەى کردوو بە تابلۆ.

1984 کۆری شیعرى بۆ هەلەسەنگەندى دەروونى شیعرەکانى (مەمەد عومەر عوسمان) گرتوو. دوو کتیبى هونەرى (هەنەگى ئینگلیزى کردوو بە کوردى: 1. هەربەرت رید - چەند نامەىەک دەربارەى هونەر - کە دەشیئ پاش تەواو بوونى پەیمانگا لە گۆڤارى بەیان دا لە لایەن هاوڕێکانییهوه بلۆ کرابێتەوه.

2. کتیبى: مانای هونەر - سالی 2007 لەلایەن دەزگای چاپى سەردەم بلۆ کراوەتەوه. لەسالی 2005 کۆمەڵێک کورتەچیرۆکی بە ناوی: هەستە سەر رەشەکان بلۆ کردۆتەوه، لەسەر ئەرکى فۆی. شایەنى باسە ئەم کتیبە ژمارەى چاپى لەسەر تۆمار نەبوو و سالی لە چاپدانیشى لە بیرکراوو.

سەرپەست فەسرەو لە سالەکانى 1984-وه چیرۆک دەنوسیت و بەنەختەرى چیرۆکی ئەو کاتەى، چیرۆکی میخە ئە کە لە گۆڤارى بەیاندا بلۆ کراوەتەوه.

لەسالی 1986 راستەوفا پاش تەواو کردى پلەى فوئەندى. پەنای بردۆتە بە ولاتى ئێران، دووسال لەوێ، سێ سال لە پاکستان، نزیکەى هەژدەسال لە ولاتى نەرویج دەژی.

بەزمانى نەرویجى دوو کتیبى لەژێر نامادەسازیدا بە بۆ چاپ، بەکەمیان: عیشقى بى مال - دووهمیان: فواکان لە شکستدان. ئەم دووکتیبە لە شیوهى رۆماندا نووسراون.

کۆمەڵێک کتیبى ترى هەن کە وەرگیرانن و کەس لایان لێناکاتەوه بۆ چاپکردن، لەوانە: بزارێک لە بەرھەمەکانى بافلوف، دوو بەرگە - کە بەرھەمى فیزیولوژیستى مەزنى گەلى رەوسە.

دووهم: کتیبى رەنگ کە نووسەرى ئینگىزى یۆهانز ئیتن - نووسىوویەتى. سێیەم: هەمەى فەلسەفى جوانناسى - لە زانای ئیتالى نووسىوویەتى.

ئەم كىتەبە يەككە لە شاكەرە گىرنگەكانى نووسەر، شانازىيەكى زۆرى پىۋە دەكات، كە نووسەر مەزى نەكرد ناۋى رۇمانى بقاتە پال، چۈنكە بەرى سرۇشى ھەستى ھونەرىيە و باس لە ئازادىيە مرۇقى پەسەن و مافى مىللەتى كورد دەكات. بە واتاى نووسەر، شىۋازى نووسىنى تايىبەتە لە بەارى نووسىندا. لىرەدا ئەو فۇى دەكات بە دەمپراستى مەزىرەتى نوج، داوا لە گەلانى رۇژئاوا دەكات كە زاگرۇس بگەن بە كەبەى مرۇقى رۇژئاوا و ئازادى بۇ نەۋەى نوج زامەن بگەن. كۆمەللىك ئەندىشەى تايىبەتە، لە شىۋەى تابلۇدا، باس لە گەرانەۋەى مەزىرەتى نوج دەكات. ئەو دەللىت؛ تەنھا بە تەلقاى فۇىندەۋەى كىتەبەكەو بە يارىدەى رامان تىگەيشتن زامەن دەكەيت.

لە ۋلاتى نەروىچ سەربەست فەسەرە ھەشت پىشانگى تايىبەتى كىرەتەۋە، ھەمان شىۋە لە ۋلاتى ھۆلەندە. ۋەك ھونەرمەند ۋەك مرۇقىكى كورد ھەست بە چەوسانەۋە دەكات، چەوسانەۋەىكى ئەۋتۇ كە دەپىت پەيامى فواكان بە ۋوردى بىفونىيەۋە تا لە ناۋەرۇكى دەرونىي تىگەيت.

سەربەست فەسەرە تا لە فۇىنەر دەكات ۋرد بىين بن. ئەو دەللىت؛ مرۇق كە دەمىت، سى چەۋەر ۋەك مىرات لە ھەمىشەيدا شك دەبات، ئەم چەۋەرەنە لەناو ناچن؛ يەكەمىان فەونەكانى، دوۋەم كىرەۋەكانى، سىيەم گىانى. ئەم چەۋەرەنە ھەمىشە بوونى گىانلەبەر لە داھاتوۋدا زامەن دەكەن.

